

CORPUS
SCRIPTORUM HISTORIAE
BYZANTINAE

EDITIO EMENDATOR ET COPIOSIOR,

CONSILIO

B. G. NIEBUHRII C.F.

INSTITUTA,

OPERA

EIUSDEM NIEBUHRI, IMM. BEKKERI, L. SCHOPENI,
G. ET L. DINQORFIORUM ALIORUMQUE PHILOLOGORUM

DEXIPPI, EUNAPII, PETRI PATRICII,
PRISCI, MALCHI, MENANDRI,
OLYMPIODORI, CANDIDI, NONNOSI ET THEOPHANIS
HISTORIARUM RELIQUIAE,
PROCOPII ET PRISCIANI PANEGYRICI.

BONNAE
IMPENSIS ED. WEBERI
MDCCXXIX.

DEXIPPI, EUNAPII, PETRI PATRICII,
PRISCI, MALCHI, MENANDRI

H I S T O R I A R U M
QUAE SUPERSUNT

E RECENSIONE

IMM. BEKKERI ET B. G. NIEBUHRII C. F.

CUM VERSIONE LATINA PER IO. CLASSENUM EMENDATA.

ACCEDUNT

E C L O G A E P H O T I I

EX OLYMPIODORO, CANDIDO, NONNOSO ET THEOPHANE,
ET PROCOPII SOPHISTAE PANEGYRICUS,

GRAECE ET LATINE,

P R I S C I A N I P A N E G Y R I C U S ,

A N N O T A T I O N E S H E N R . V A L E S I I , L A B B E I ET V I L L O I S O N I S ,

ET INDICES CLASSENI.

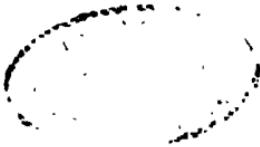

BONNAE

I M P E N S I S E D . W E B E R I

M D C C C X X I X .

IULIO CAROLO HARIO
ET
CONNOP O THIRLWALLO
CANTABRIGIENSIS SS. TRINITATIS COLLEGII
SODALIBUS

QUORUM OPE HISTORIA MEA ROMANA A BRITANNIS PRORSUS
ITA UT EAM ANIMO CONCEPI PATRIOQUE SERMONE CONSCRIPSI

LEGITUR,

ETNOLAS KAI ETEPTEΣIAS ENEKA

B. G. NIEBUHRIUS.

89292

Digitized by Google

150
C 82
v. 19

Parisinam historieorum Byzantinorum editionem non eo animo ab initio institutam esse ut integrum scriptorum corpus completeretur, inspectis voluminibus quae ante editum a Philippo Labbeo protrepticon prodierant, facile apparet. Labbeus autem, tam historiae cognitione quam ingenio iudicique sanitate egregie instructus, simulac sese operi exsequendo dederat, corporis, quod deinceps paulatim crevit, imaginem sibi informavit, eiusque perficiendi animosam spem concepit; qua ductus indicem futuri syntagmatis proposuit; singulis, quae tunc cognita erant, scriptis in eo locum numerumque assignavit.

Primum in hoc indice volumen, servata serie rerum gestarum, ita componebat, ut eius fundum faceret eclogas de legationibus a Davide Hoeschelio editas; quippe quae, uno excepto Menandro, ad tempora Iustiniano imperante, Procopioque scriptore, antiquiora spectarent: Menandrum autem ab eo propter easdem rationes hoc loco retentum esse arbitror, quae mihi quoque ne eum inde dimoverem suaserunt: scilicet ut nimia voluminis exilitas vitaretur. Cui potius augendo quum curam adhiberet, factum esse censeo, ut non solum eclogas, quas Photius ex Olympiodoro Candidoque et Theophane conscripsit, subiungeret; verum excerpta quoque Constantina de legationibus ex Theophylacto, licet eodem tempore huius historia integra in eodem typographeo prelis subiecta esset; tam vero Hesychii opusculum de originibus Byzantii; denique e Suida collecta quae ad universam historiam Byzantinam, publicam pariter atque ecclesiasticam, pertinere viderentur. Quibus compositis, sub-

fecit diversissimae indolis annotationes in eclogas de legationibus : admirandas Henrici Valesii , viri paene singularis , et stolidas Cantoclari : tum ad ea quae ex Photio descripta sunt , suas ipsius commentationes ; prolixiores illas quidem quam satis esset , sed admodum utiles et bonae frugis plenas : universae autem collectioni praemisit , quod *Protrepticon* inscripsit , valde festinatum opusculum ; quo , praeter conspectum operis , de quo superius mentionem feci , catalogus Imperatorum , Patriarcharumque continetur ; addito indice ad litterarum ordinem disposito , quo cuncti enumerantur quorum ad hanc historiae partem spectantia scripta , aut saltem eorum memoria extabat .

Ego vero , quum in eo res esset ut editio Bonnensis eclogas de legationibus exhiberet , quomodo in ceteris , quae Labbens iis adiunxit , versarer non parum haesitavi . Neque enim immemor sum promissionis , qua Weberus sese obstrinxit : nihil prorsus ex his , quae in editione Parisina contineantur , omissum iri : — quod quidem minime obstabat , ne Hesychii opusculum aptiori , imo proprio suo , loco reservaretur ; ac ne omittendis quidem excerptia ex Theophylacto , quarum nulla omnino utilitas est , nisi ut inde variae lectiones ad crisin integri operis petantur . De reliquis in utramque partem disputari poterat . Attamen in Suida perlustrando sive Labbeus sive alius , cui hunc laborem demandavit , negligentissime versatus est ; ut , si revera quae ibi ad historiam Byzantinam reposita existant collecta dare velis , labor adhibendus esset , cui impertiendo hoc quidem tempore neque mihi otium est neque amicia , qui mea causa etiam ingratum suscipere parati sunt . Ex his autem quae apud Labbeum collecta leguntur , non pauca ad ecclesiasticam historiam pertinent : e reliquis quaecunque maioris momenti sunt aut diserte sub alicuius e Seviris , quorum reliquias cummaxime edimus , nomine afferuntur , aut ad unum ex iis iam diu , praesertim Valesii acumine , relata sunt : cetera levia fere videntur ac parti pretii . Quae quum ita sint , illa , quorum primo loco mentionem feci , prorsus omittam , ne , dum historiam ecclesiasticam attingo , in immensum exrescat opus iam per se nimis amplum : — ea vero quae Suidam ex aliis Constantinianarum eclogarum titulis sumpsisse appetat , saepe emendatoria , adiectis non adeo paucis eiusdem generis , subiunxi reliquiis uniuscuiusque scriptoria : cetera nunc quidem non exhibeo , non tamen ut illa in perpetuum excludam , sed eo consilia

ut, si aliquando otium fuerit Suidae accurate excutiendi, tunc amplio incremento locupletata omnia simul proponam. — Cantoclaris annotationes, quae versionem latinam spectant, aliquando errores corrigit, quos Classenus sustulit; nonnunquam novis illos cumulant: quae ad graeca referuntur, plerumque cum incredibili ignorantia coniunctam stoliditatem exhibent; cuiusmodi flagitia pro mea parte propagare nefas habeo. Aliquando quidem in hoc sterquilino res non contempnendas invenias; ubi vitia textus Hoescheliani coniuciendo sanata aut certe probabiliter tentata sunt: quae hominem absurdii ingenii excogitasse nemo sibi persuadebit: verum, caucunque auctori ista debentur, eorum rationem in scholiis criticis ita habui ut Cantoclaro pro iis honorem exhiberem. — Labbeum equidem minime sperno: sed qui eius protrepticon iamdiu oblivioni traditum iterum in hominum notitiam proferet, is gloriae viri male consulet: adeo manca, persaepe autem errorum plena, sunt quae de scriptoribus huius historiae tradit; ita ut vix illo aevi ferri potuerint, post Fabricium nemo ferat. Imperatorum chronologiam nunc vel pueri e libris ubique obviis petere poterunt, saltem non minus accuratam: de patriarchis, si cui quaerere libet, apud Bandurium, cuius syntagma in hoc corpore exhibere non negligemus, pleniora accuratioraque inveniet.

Haec omittendo emptoribus eo magis consulendum erat quod editio nostra amplis accessionibus aucta est. Etenim ad Dexippum, Eunapium et Menandrum excerpta de sententiis addebam, quae e palimpsesto Vaticano edidit ill. Maius: tum fragmenta, e Suida sere, aut iam collecta aut saltem indicata: deinde, ut Fabricius fieri jussit, eclogas e Nonoso; porro panegyricos Anastasii a Procopio et Priseiano dictos; denique indicem, ex instituto quod in Agathia edendo secutus sum, duplicem.

Iam vero quam praeclara sint quae in horum Sevirorum reliquiis ad historiae cognitionem pertinent, norunt lectores Gibboni: neque vero quisquam sani iudicii vir adeo unice Atticis delectabitur ut, verbi gratia, Prisci narrationem de legatione ad Attilam fastidiat. Itaque scriptorum honoris causa, simul autem ornandi operis, cui nomen meum praescripsi, quaerebam, si cui illustri in re critica artifici persuadere possem, ut huius primae partis recensendae susiperet officium. Tunc subito menti occurrebat Bekkerus, non minus

propter amicitiam qua tenemur, quam propter unicam vim atque celeritatem, quam in recensendis Graecorum libris cum eruditionis ingenioque lumine coniunctam exhibit. Ac certe ei laudi qua Politianus Iocum pictorem ornat: „plus neminem potuisse pingere, nec melius” parem omnino in nostro litterarum genere Bekkeru tribuendam esse, nemo, credo, ambiget. Rogavi eum igitur, sed timide; quippe non nescius eum hactenus nonnisi collatis codicibus innixum libros recensendos suscepisse; at in his legationum excerptis codicum subsidium aderat nullum: nam Monacensem ab Hoeschelio accuratissime exscriptum esse constat, Vaticani autem variae lectiones ab illi, Maio prolatae paene absolutum cum illo consensum probant: neque ullus praeter hos, sublato ex hominum notitia Schottano, superesse videtur. Sed, quod quidem speraveram, deflexit Bekkerus mea causa de more suo; acceptisque Hoeschelianae Maianaequae editionum exemplis, quorum margini conjecturas mihi natas, Valesiique emendationes adscripsoram, ipse universis hisce reliquiis emendandis se dedit. Et quod ad illas quidem attinet, Parisiensis editionis exemplar, Maianaequae eclogarum de sententiis, plurimis locis correcta, remisit; verum ita ut arbitrio meo relinqueret si quid addere aut mutare vellem. Quo equidem ita usus sum, ut plurimas praesertim Bekkeri emendationes quae certissimae viderentur in ordinem sermonis inferrem: adderem etiam subinde quae iterato examine in mentem mihi venirent: ex his autem quae a me proposita Bekkeru, cuius auctoritati in sermonis cognitione omnia, mihi nihil fere tribuo, displicuisse videbam, nihil reduxi, praeter perquam pauca quae ex historia diadicanda essent. Usque adeo autem Bekkeru obsequi mearum partium esse duxi, ut, etiamsi subinde suspicabar scriptorum potius vitia, quorum sermo saeculi sui labe contactus esset, quam scribarum sphalmata tolli, impudens tamen mihi visus essem, si contra quam ille statuisset, decidarem. Ad hoc genus illud pertinet, ut exempla proferam, quod saepe pro aoristo primo futurum reponit, aut, ubi apud Priscum, Malchum, Menandrum, articulus desideratur, quem certe non minus rationis quam sanae consuetudinis leges flagitant, eum inserit, vel casus obliquos pronominum ὅδε et ὅστος cum iisdem qui a τοιόδε et τοσούτος formantur, mutat. Chronographiam, quam editio nostra in margine exhibit, ad excerpta de legationibus non levii labore stabiliveram.

Hui peractis hypothetae opus tradi poterat, nisi exosum versio-
nis latinae onus incumberet. Quod quum depollere non licet,
Gantocaranam, qua peiorem nullam in universo hoc litterarum ge-
nere inveniri in vulgus notum est, sine operis dedecore intactam
sevari non posse apparebat: verum qui se ingrato corrigendi labori
daret, inveniebam neminem; nisi Classeno, quamquam continuis
occupationibus implicito, pietas, qua me parentis loco colit, persua-
sasset. In quo negotio quantum taedii exhaustiendum fuerit, nemo
nisi expertus animo concipiet: illud autem molestissimum erat,
quod sublati innumeris vitiis tamen id solum perfici poterat ut a
soedissimis sordibus liberaretur oratio: id minime, ut pulca
feret, grataque legentibus. Idem Classenus meus complures praec-
cide excoxitatas emendationes suppeditavit; singulorum scriptorum
reliquis argumenta addidit, chronographiam exceptis de sententiis
ex Eumapio et Menandro: indicesque, in quos utilissimum laborem
incumpait, confecit; ut leviora alia omittam, quae in hoc volumen
contalit. Quae consideranti apparebit longe operosissimum eius in
re ornando fuisse laborem.

Superest ut de panegyricis Anastasio dictis, quos postremo loco
adieci, quae hic pertinent doceam. Oratione Procopii Gazaei reliquis
monumentis quae hic collecta exstant adiungenda, eruditorum gra-
tiam me meruiisse certe scio, qui eam semel tantum in Villoisonis
anecdotorum collectione editam esse norunt: quotus enim quisque
in Germania illam possidet? Mea opera in illius repetitione non
longius processit quam ut subinde codicis lectionem a viro egregio
Villoisone immutatam revocarem: versione latina, argumentoque eam
instruxit a me rogatus Franc. Ritterus, Phil. D. qui nuperrime ope-
ram suam ad explicandas in hac litterarum universitate disciplinas
philologicas profiteri statuit. Editoris annotationes quae ad expli-
candas res Anastasii tantum conferant, ut vel ad latinum Panegy-
ricum interpretandum quodammodo sufficere possint, fere integras
repetii: quo consilio honos habetur manibus Villoisonis: neque ei
aliunde ulla obstabat ratio, extinctis dudum et scriptore et bibliopolarum,
quorum sumptibus Anecdota edita sunt, negotio. Contra
autem minime licere visum est in meae editionis ornamentum con-
verttere, quae ill. Maius ad eclogas, aut Endlicher, v. cl. ad pane-
gryicum Prisciani, quem, diu a philologis expetitum quibus enim in

bibliotheca Caesarea Vindobonensi superesse innotuisset, anno praeterito edidit, ita annotavit ut nihil quod addi possit aliis relinqueret. Ipsum grammatici carmen Bobiensibus membranis erudite et diligenter scriptum, ab editore adeo accurate expressum est, ut vix ullus emendationibus in eo locus sit.

Parisiensis editio circa operarum errores eadem flagitiosa negligentia curata est qua reliquae post Cantacuzenum, antequam Cangius operis curam in se susciperet; inutili et fallaci typorum splendore ornatae. Sphalmata huius generis ope Hoescheliana sustulimus plurima; restituto, ut de minoribus taceam, versu integro qui exciderat; sed de his singulatim monere Bekkerus vetuit. Ubiunque igitur eiusmodi mentio invenietur, id propter peculiarem quandam rationem factum est, quae tamen fortasse non semper apparebit. Sed quamlibet multis correctis, editione iam fere absoluta, vidi quaedam non fuisse animadversa: quamobrem, iterata collatione universi oelogarum de lectionibus operis, ista inter addenda et corrigenda proposui.

Quae Suidas servavit non attigit Bekkerus; in his quoque nonnulla correxi. Photium dedi, ut a Bekkerio editus est; nisi quod in rebus quae ex historia pendent, varias Labbei, semel autem vel bis meas ipsius emendationes receperim: plures fortasse locos tentaturus, nisi mihi constaret Photium in scribendis nominibus saepe errasse; a quibus corrigendis editori abstinendum est. Versiones, Porti non saepe, Schotti nunquam correxi.

Ex his cognita editorum opera, vix opus est explicare, quaecunque in scholiis criticis litteris B. et N. distinguuntur, emendationes esse quae Bekkerum, meque habeant auctores: Classenum quibus duae litterae Cl. additae sunt. Vulgatam (*vulg.*) eam dixi lectionem quae ab Hoescheliana editione per Parisinam atque Venetam propagata est. Quoties nihil praeter illud *vulg.* ad rejectam lectionem adscribitur, hoc significamus: emendationem, sive Bekkerus eam a me invenisset propositam, sive eam concipere, ut saepe fit, oblitus essem, ita manifestam videri ut ab unoquoque non admodum incurioso aut indocto inveniri deberet. Signa † et *, antiquo more reducto, apposui quo indicarem locum corruptum, cui medendo probabilem conjecturam viderem nullam, non hypothetae vitio laborare, sed plane ita ab Hoeschelio editum esse. Ac sunt certe plura quam vellem

loca etiam in his eclogis, quae editor a licentia mutandi alienus ut sunt mendosa relinquere cogitur: illud tamen vere praedicare possum hac editione perfectum esse ut utilissimae, magnaque ex parte egregiorum scriptorum reliquiae, quae antehac in singulis paginis innumerā vitiorum multitudine legentes impeditabant, iam longe maxima ex parte faciles evaserint atque apertae ad intelligendum. Quum igitur, quae hactenus neglecta iacebant, sine dubio multo pluribus quam antea innotescerent, oblata est occasio, praeclaris ingenii haud indigna, ubi vis divinandi se exerceat et bene copta longius producat. Ex emendationibus quas recepimus, multae Hoeschelii habent auctorem, in margine editionis eius propositae: quas, sive nobis probarentur sive minus, designavi sigla *H.* Idem Hoeschelius ubi geminum codicem adhibebat, et Schotti et Bavanicum, quoties hi inter se variarent, diversitatem itidem in margine indicavit, praefixa sigla *al.* Has varietates *mg. H.* designavi: pro quo ver. *H.* scribere certe praestilisset; verum in re tam levi reprehensionem vix metuo. Gravius est quod aliquando ubi plagulas insipere domesticis curis impeditus fueram *mg. H.* ponitur, quem tamen conjectura designanda esset: hoc in addendis correxi.

Scrib. Bonnae postr. Non. Oct. MDCCCXXIX.

D E H I S T O R I C I S
QUORUM RELIQUIAE HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

PUBLIUS HERENNIUS DEXIPPUS¹⁾, Ptolemaei f.²⁾, Atheniensis, Pago Hermensis, e Cerycum gente³⁾, summos in civitate honores adeptus est, rex creatus atque archon eponymus; splendideque agonothetae munere Panathenaeis functus; clarus orator atque historiarum scriptor; propter quas fortunae simul atque industriae dotes statuae honore ornatus est, cuius basis cum titulo exstat. Sed longe paeclariorem saeculorumque memoria dignum honorem sibi comparavit quo tempore, effusis in Graeciam per Propontidis claustra Herulis, captisque Athenis, cives secum in saltus invios ex urbis clade profugos confirmavit; bellique ab iis dux constitutus, adveetae in Atticae oram romanae classi, cui Cleodamus paeerat, coniunctus, ultiōnem de barbaris aliquam sumsit, tribus millibus ex ipsorum numero per occasionem interfectis⁴⁾. Quo facto vir eximius post quingentos annos Athenienses armis desuetos ad rem gloriāmque militarem revocavit: Mithridatico enim bello non sua neque sponte arma moverat infelix civitas. Quum igitur de hac Dexippi gloria titulus statuae sileat, creditum est prius positam esse quam illam adipisceretur: cui opinioni facile accederem, si historia aevi, „quam partim ex libris, partim e vita hauserit,” ut epigramma praedicat, diversa esse posset ab illa omnis aevi, cuius notitiam ex Eunapio et Photio habemus. Ea in primo Claudi Gothicī

1) Nomen integrum exhibet inscr. 38o. corp. inscr. graec. 2) Sic inscriptio: nam Suidas s. v. Δεξίππος, Dexippum patrem illi tribuit. 3) vid. Boeckh. ad Inscr. 4) Hanc rei gestae seriem, paululum ab illa diversam, quam Gibbonus, nunquam sine honoris paeestatione nominandus, excogitavit, nunc demum, editis ab ill. Maio excerptis de sententiis (p. 26—28. ed. Bonn.) constituere licet.

Aug anno desinebat; Athenarum autem cladem Syncellus, qui hoc Dexippi opus legebat, sub Gallieno contigisse refert: neque si eam cum continuatore Dionis⁶⁾, quem Zonaras sequitur, biennio serius accidisse statuamus, ut illo ipso Claudii anno primo, 269, acciderit, difficultas expediretur. Ita aut fingendum erit priorem extitisse editionem, de qua nemo quicquam tradidit, aut concedendum, laevam hominum in honoribus aestimandis mentem eum, quo ad maiorum gloriam elatus est, propterea neglexisse, quia, tumultuarie a congregata multitudine collatus, nullum in fastis urbanis locum haberet: librorum famam extulisse, res fortiter gestas silentio transmisisse: — rem, propter eius aevi pravitatem, plane non incredibilem.

Vitam usque ad Probi principatum perduxit, quam iam sub Valeriano claruisset⁶⁾.

Dexippi opera, quae ad historiam pertinebant, tria legit Photius⁷⁾: de quibus singulis agendum est.

I. Τὰ μετὰ Μαλέξανδρον, libris quatuor comprehensa; ex quibus notissimam satrapiarum divisionem recitat Photius; scriptoremque in universum cum Arriano consentire docet. Ad hanc Macedonicam historiam referenda esse quae ill. Maius inventa in codicis palimpsesti paginis 81. 82. 100. 101. edidit, uno verbo monuisse ad probandum sufficit: siquidem oratio Hyperidis, sive adsumpta sive ficta, belli Lamiaci tempus spectat. Dicit fortasse aliquis, a Romana, non dicam Byzantina historia, aliena non debuisse collectioni nostrae inseri: quod quidem factum primum mole exigua horum fragmentorum defendam, quae perparvum sibi locum postulant; quum tamen vel ideo quod Hyperidis nomen prae se ferunt philologorum notitiam merentur; denique, si aliter facerem reprehensionem non effugissem; quum in editione Romana cetera quae e Dexippo supersunt adhaerent. Quo enim modo iis, qui eam non vidissent, constare posset me non temere iudicasse?

II. Χρονικὴ ἱστορία, sive annales⁸⁾, quam Photius σύντομον ἱστορικὸν vocat, per Olympiadas, archontumque et consulum fastos ab historiae initius, omissis tamen fabu-

5) In eclogis quas ill. Maius edidit: coll. Vat. II. p. 240. 6)
Eunapius vita Porphyrii in f. 7) Cqd. 82. 8) Eunapius p. 58.
l. 5. Idem, vita Porph. l. l.

losis primordiis, usque ad Claudii Gothici annum primum de-
dueti, praecipua circa temporum rationem cura adhibita.
Horum duodecimus liber a Stephano ethiographicō citatur⁹⁾ ;
ubi Herulorum mentio certissime comprobat locum de quo
agitur non multum ab operis fine asuisse : constat igitur scripto-
rem his duodecim „chartis omne aevum explicuisse.” Ex hisce
annualibus Syncellum quaecunque e Dexippo habet petuisse ar-
bitror : at Constantiniana excerpta illis prorsus aliena sunt :
neque enim prolixas orationes capere potuisset breviloquens
annualium ratio, qui fere singulis libris saeculum compre-
hendebant; unde Trebellius Pollio¹⁰⁾ Dexippum *omnia brevi-*
ter persecutum esse, scripsit.

III. Has igitur eclogas de legationibus ad Σκυθικὰ per-
tinente iam Vossius perspexit¹¹⁾: eademque earum ratio est
quas ex titulo de sententiis edidit ill. Maius. Σκυθικὰ, *de*
bello Scythico vertere debebam; quoniam illud intelligitur,
quod, coeptum sub Decio, usque ad Aureliani pacem duravit.
Atque hic quidem leviter circa verba lapsus sum; in eo vereor
ne gravius erraverim, quod quae a p. 22. l. 20. ad p. 26. l. 4.
habentur, Dexippo ipsi tribuerem, quasi orationem ad cives
suos habitam, qui temerario consilio muris egredi et cum
hostibus configere cuperent. Non attenderam ill. Maii opin-
ionem¹²⁾, epistolam esse : cui ut aliquid de meo adiiciam, dicam,
a magistratu Romano missam videri : imo ab ipso fortasse Imperatore :
eum se cum copiis mox affuturum nunciare (p. 25.
l. 17. seqq.): lectaque esse in concione (p. 22. l. 18.) De
his, si forte aliquando codicis pagina 324. plenius e litura erui
potuerit, liquido constabit : ac tunc fortasse expedietur de quo
tandem oppido quibusque civibus sermo sit. Nunc in id sententia
inclinat haec ad primum Gothorum adventum sub Decio
pertinere credam, cuius nomen in obliterata illa pagina con-
spicitur; id quod eo confirmari videtur quod de rebus ad Ni-
copolim Moesiae gestis mentio iniicitur (p. 25. l. 22. cf. Syncel-
lum p. 705. l. 12.). Quod si ita sit, Philippopolitani fuerint
oppidani a barbaris circumcessi. Non tamen silentum est
etiam sub Claudio Aug. ad Nicopolim prospere adversus bar-

9) s. v. Ἐλουροι. 10) Gordian. 2. 11) De histor. Graec. p. 242.

12) Praef. ad coll. Vatic. II. p. XXVIII.

baros pugnatum esse¹³⁾; quo tempore, quantum in tanta narrationum perturbatione colligi potest, Thessalonica eorum impetum fortiter sustinuit.

Orationem Dexippi, scribendique genus, ingenti laude effert Photius, eo usque ut *Thucydidem perspicue loquenter dicat*; quae mira est viri prudentis a vero aberratio. Nemo enim in eo quicquam praeter inanem degeneris aevi rhetorem agnoscat, ut mirum sit qui tam puerilia sectetur, inter res arduas positum, magna gessisse.

Quae de Dexippo exstant testimonia sequentia fere sunt:

Inscriptio in corpore Boeckhii n. 380.

Κατὰ τὸ ἐπερώτημα τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς καὶ τῆς βουλῆς τῶν ΨΝ καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, τὸν ὄρ-
χεστα τὴν τοῦ βασιλέως ἐν Θεσμοδέταις ἀρχὴν, καὶ ἄρξαντα
τὴν ἐπώνυμον ἀρχὴν, καὶ πανηγυριαρχήσαντα καὶ ἀγωνοθε-
ῖσαντα τῶν μεγάλων Παναθηναίων, οὐκοδεν ἴσρεα παναγῆ,
Πέρπιου Ἑρέννιον Δέξιππον Πτολεμαίον Ἐρμειον, τὸν ὄρτυρα
καὶ συγγραφέα, ἀρετῆς ἔνεκα οἱ παιδες.

Ἄλκη καὶ μύθοισι καὶ ἐν βουλαῖσι κρατίστους

Ἀνδρας ἀγακλειτοὺς γείνατο Κεκροπίη·

Ὥν ἑνα καὶ Δέξιππον, ὃς ἰστορίην ἀσαθρήσας

Αἰώνος δολιχὴν ἀτρεκέως ἔφρασεν.

Καὶ τὰ μὲν αὐτὸς ἐπείδε, τὰ δ' ἐκ βίβλων ἀναλέξας

Ἐνρετο παντοίην ἰστορίης ἀτραπόν.

Ἡ μέγα κλεινὸς ἀνὴρ, ὃς νοῦ ἅπο μυρίον ὅμμα

Ἐκτείνας, χρονίους πρῆξιας ἀξέμαθεν.

Φήμη μὲν περιβωτος ἀν' Ἑλλάδα, τὴν δὲ νεανθῆς

Αἶνος Δεξίππῳ δῶκεν ἀφ' ἰστορίη.

Τούνεκα δὴ καὶ παῖδες ἀγακλειτὸν γενετῆρα

Μορφήντα λίθον θῆκαν ἀμειβόμενοι.

Photius cod. 82.: Ἀνεγνώσθη Δεξίππου τὰ μετὰ Ἀλέ-
ξανδρον, ἐν λόγοις τέσσαρσιν. ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ ἔτε-
ρον σύντομον ἰστορικόν, μέχρι τῆς Κλαυδίου ἐπιτρέχον τὰς
τεφαλαιώδεις πρᾶξεις βασιλείας. ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ
Σανδικά, ἐν οἷς αἱ Ῥωμαίων αὐτῷ καὶ Σκυθῶν ἀναγράφον-
ται πρὸς ἀλλήλους μάχαι τε καὶ ἀξιόλογοι πρᾶξεις. ἔστι δὲ
τὴν φράσιν ἀπέριττός τε καὶ δύκχω καὶ ἀξιώματι χαίρων,

13) Trebell. Pollio, Claud. 12.

Dexippus, Eupapius etc.

καὶ (ως ἂν τις εἴποι) ἄλλος μετά τυνος σαφηνείας Θουκυδίδης, μάλιστά γε ἐν ταῖς Δικαιοκρατίαις ἴστοριαις.

EUNAPIUS quae de Chronicis Dexippi docet, quaere infra p. 56. seqq.

Idem, in vita Porphyrii sub finem: τοὺς χρόνους (τοῦ Πορφυρίου βίου) δὲ Γαλλιηγὸν καὶ Κλαύδιον εἰκάζειν συνέβαινεν, Τάχιτόν τε καὶ Αὐρηλιανὸν καὶ Πρόθον· καθ' οὓς ἦν καὶ Δέξιππος ὁ τὴν χρονικὴν ἴστοριαν συγγράψας, ἀνήρ ἀπάσης παιδείας τε καὶ δυνάμεως λογικῆς ἀνάπλεως.

EUNAPIUS hist. eccl. V. 24.: καὶ Δέξιππῳ δὲ πλεῖστα περὶ τούτων πεπόνηται, ἀπὸ μυθικῶν ὀρθαμένῳ, καὶ ληξαντι ἐς τὴν Κλαυδίον τοῦ μετὰ Γαλλιηγὸν βασιλείαν. φί συναντεῖληται περὶ ὅν Κάρποι καὶ ἔτερα βάρβαρα ἔθνη κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ Θράκην καὶ Ἰωνίαν διαπολεμοῦντες ἐπραξαν. (Scythica hic innuere videtur, non Chronicorum partem.)

SUIDAS s. v. Δέξιππος, Δέξιππον, ὁ Ἐρετνιος χρηματίσας, Ἀθηναῖος ὁγήτωρ, γεγονὼς ἐπὶ Βαλεριανοῦ, καὶ Γαλλιηγοῦ, καὶ Κλαυδίον δευτέρου, καὶ Αὐρηλιανοῦ, τῶν βασιλέων Ρωμαίων.

TREBELLIUS POLLIO, in Gallieno, 14.: Gothi Cyzicum et Asiam, deinceps Achaiam omnem, vastaverunt, et ab Atheniensibus, duce Dexippo, scriptore horum temporum, vici sunt.

EUNAPIUS, Sophistarum vitis clarus, natus Sardibus a. 347, Dexippi historiam ita continuavit, ut opus suum μετὰ Δέξιππον χρονικὴν ἴστοριαν inscriberet¹⁴⁾. Id XIV libros continebat, quorum primo res ab excessu Claudii Gothicī ad Iulianum Imp. gestas complexus, ceteris huius, quem ipse, utpote pro veteri religione vehementissime animatus, tanquam Deum aliquem, humano generi commodatum, colebat, historiam, quaeque deinceps subsecuta sunt, copiose narravit¹⁵⁾. Finem operis in illo tempore fecisse quo S. Iohannes Chrysostomus in exilium pulsus est, a. Chr. 404, Photius doceat¹⁶⁾. Cui repugnare quidem videntur eclogae, in quibus (p. 96. n. 70.) de Pulcheriae Augustae avaritia sermo est, quae mulier demum a. 414. imperium capessivit: minime tamen inde colligere

14) Teste Photio, et inscriptione eclogarum de sententiis. 15) Eunapius, infra, p. 61. 16) V. infr. in testimoniosis.

*Hec Eunapium continent narratione decem annorum, qui me-
dū sunt, historiam exposuisse: quin potius illuc degressum
esse apparet, ut referendo quomodo Hierax, aemulo qui vel
ipsum nequitia superaret per Augustae avaritiam traditus,
pro nece Fravittae seras poenas, verumtamen poenas dederit,
se solaretur. Accedit, quod deinde de Stilichone loquitur,
qui din ante Pulcheriae imperium occisus est.*

*Quum duplicem editionem historiae Photius vidisset, Con-
stantinianaec eclogae, ut inscriptio docet, e secunda sumptae sunt,
ubi loci plurimi, in quibus scriptor rabido adversus Christianos
odio effrenate indulserat, ita recisi essent, ut, Photio iu-
dice, hiantes lacunae apparerent, et sequentia plurima labo-
rarent obscuritate. Cuius vitii culpam Photius in Eunapium
ipsum confert: conjecturane ductus an testimonio, non constat.
Scriptorem mutilatum opus ita reliquisse ut in his quae ma-
nebant sensus laboraret, sane non probabile est. Ac fieri certe
potest, ut non ipse scriptor, sed bibliopola, indocti amanu-
ensis opera, libros ab iis locis qui vendentibus periculum
crearent liberare animum induxerit: qualia sunt expurgata,
quae vocant, exemplaria, quae in regionibus ubi decreta con-
ciliī Tridentini recepta fuerunt non raro occurrunt.*

Eunapii vita, ab Hadr. Iunio conscripta, in editione cl. Bo-
issonadi legitur. Insanum hominis in rem Christianam odium,
cuius in his quae ill. Maius edidit iniquum de magno Theodosio
indictum novum exhibit specimen, deliransque superstitione in
somniis religionis quam sectae cui addictus erat asseciae sibi
fixerant, notissima sunt: notum etiam dictionis genus mo-
lestum et salebrosum, de quo nimis clementer iudicat Photius;
quem de Eunapii historia disserentem iam audiamus (cod. 77).

*Ανεγνώσθη Εὐναπίου χρονικῆς ἱστορίας τῆς μετὰ Δέ-
ξιππον, νέας ἐκδόσεως, ἐν βιβλίοις τεσσαρεσκαλδεκα. ὥρχεται
μὲν τῆς ἱστορίας ἀπὸ τῆς Κλαυδίου βασιλείας, ἐς δὲ Δεξίπ-
πη ἡ ἱστορία καταλήγει, ἀποτελεντῷ δὲ εἰς τὴν Ὄντωρίου καὶ
Ἀρκαδίου τῶν Θεοδοσίου παιδῶν βασιλείαν, ἐκεῖνον τὸν χρό-
νον τέλος τῆς ἱστορίας ποιησάμενος, δὲν Ἀρσάκιος μὲν τοῦ
χρονοῦ τῆς ἐκκλησίας στόματος Ἰωάννου ἀπελαθέντος εἰς τὸν
ἀρχιερατικὸν θρόνον ἀνηγμένος ἴεράτευεν, ἡ δὲ τοῦ βασιλεύ-
στος Ἀρκαδίου γυνὴ κατὰ γαστρὸς ἔχουσα καὶ ἀμβλώσασα
τὸν βίον ἀπέλιπεν. οὗτος ὁ Εὐνάπιος Σαρδιανὺς μὲν γένος*

δοτί (τὰς γὰρ δν Λυδία Σάρδεις ἔσχε πατρίδα). δυσσεβῆς δέ τὴν Θρησκείαν ὥν (τὰ Ἑλλήνων γὰρ ἐτίμα) τοὺς μὲν εὐ-
σεβείᾳ τὸν βασιλείαν κοσμήσαντας παντὶ τρόπῳ καὶ ἀνέδην κακῶν διασύρει, καὶ μάλιστά γε τὸν μέγαν Κωνσταντīνον,
ἔξαιρει δὲ τοὺς δυσσεβεῖς, καὶ τῶν ἄλλων πλέον Τουλιανὸν
τὸν παραβάτην, καὶ σχεδόν τι τὸ τῆς ἴστορίας αὐτῷ εἰς τὸ
ἐκείνου ἐγκώμιον συντεθὲν ἔξεπονήθη. ἔστι δὲ καλλιεπῆς τὴν
φράσιν, εἰ περιέλοι τις αὐτῷ τῶν λόγων τὸ ἀλεκτρὸν οὐνω-
δεις καὶ ἐλαφωδέστερον, καὶ συνδέστερον, καὶ δέ-
κα (l. καὶ δὴ καὶ N.) τοὺς ἵερακώδεις, καὶ κορακώ-
δεις, καὶ πιθηκώδεις, καὶ τὸ ποταμῶδεις δάκρυον,
καὶ τὰ δμοια· τούτοις γὰρ καὶ τὴν ἄλλην τῶν ὀνομάτων περι-
λυμαίνεται καὶ διανοθεύει εὐγένειαν. καὶ τροπαῖς μὲν κέ-
χρηται παραβόλως, ὅπερ δὲ τῆς ἴστορίας οὐκ ἐθέλει νόμος,
ἀφαιρεῖται δὲ τὸ λυποῦν ἡ τῆς λέξεως ἔμφασις τὰ πολλὰ
καὶ ἀστειότης. τῇ συνθήκῃ δὲ καὶ τῷ σαφεῖ πρὸς ἴστορίαν
καὶ ταῖς πενιόδοις συμμέτροις καὶ οἰκείως ἔχει· πλὴν ἐνιαχοῦ
δικανικώτερον μᾶλλον ἡ ἴστορικώτερον μεστοῖ καὶ πεφιβάλλει
τὸν λόγον. νεωτερίζει δ' οὐκ ὀλίγα καὶ περὶ τὰς συντάξεις,
πλὴν οὐκ εἰς τὸ ὑγαρι, οὐδὲ εἰς τὸ ταῖς μεθόδοις λαβῆν
ἐπιδοῦναι.

Δύο δὲ πραγματείας τὴν αὐτὴν περιεχούσας ἴστορίαν συ-
νεγράψατο, πρώτην καὶ δευτέραν. καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ πολ-
λὴν κατὰ τῆς καθαρᾶς ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν πίστεως κατα-
σπείρει βλασφημίαν, καὶ τὴν ἐλληνικὴν ἀποσεμνύνει δεισιδαι-
μονίαν, πολλὴν τῶν εὐσεβῶν βασιλέων καθαπτόμενος· ἐν δὲ τῇ
δευτέρᾳ, ἦν καὶ νέαν ἔκδοσιν ἐπιγράφει, τὴν μὲν πολλὴν
ὑβριν καὶ ἀσέλγειαν, ἦν κατὰ τῆς εὐσεβείας ἐσκέδαξεν,
ὑποτέμενται, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς συγγραφῆς σῶμα συνείρας,
νέαν ἔκδοσιν, ὡς ἔφημεν, ἐπιγράφει, ἔστι πολλὰ τῆς ἐκείνου
λύσσης ὑποφαίνουσαν. ἀμφοῖν δὲ ταῖς ἐκδόσεσιν ἐν παλαι-
οῖς ἐνετύχομεν βιβλίοις, ἰδίως ἐκατέραν ἐν ἑτέρῳ τεύχει
καὶ ἑτέρῳ συντεταγμένην· ἕξ ὁν αὐτῶν καὶ τὴν διαφορὰν
ἀναλεξάμενοι ἔγνωμεν. συμβαίνει οὖν ἐν τῇ νέᾳ ἐκδόσει πολ-
λὰ τῶν χωρίων διὰ τὰς γεγενημένας τῶν ὅητῶν περικοπὰς
ἀσυρῶς ἐκκεῖσθαι, καίτοι φροντιστής ἔστι τοῦ σαφοῦς· ἀλλ'
ὅτι φρόντιστι λέγειν οὐκ ἔχω, μὴ καλῶς κατὰ τὰς περικοπὰς
ἀρμόσας τοὺς λόγους ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐκδόσει τὸν νοῦν λυμαί-
νεται τῶν ἀγαγινωσκομένων. ἐν οἷς καὶ τὸ τέλος.

PETRUS, cui a dignitatibus magistri et Patricii cognomina haeserunt, Thessalonicae natus, a Procopio Illyrius dicitur¹⁷⁾: non quod natione ad Illyricam gentem pertineret, (nam quis illo aevo veteres Illyrios ab aliis gentibus, qui istas regiones incolebant, distinxisset?); sed quia dioecesis Macedonia sub dispositione Praefecti Praetorio per Illyricum erat. Hic causis agendis Constantinopoli occupatus, quum propter singularem eloquentiam persuasionisque vim celebraretur¹⁸⁾, a Iustiniano Imp. a. 534. legatus ad Amalasuntham destinatus, quia interim Theodahadus regnum arripuerat, Aulonae substitit, et anno demum sequente cum Imperatoris mandatis Ravennam pervenit: tunc vero, ignavia et timore hominis callide usus, Theodahado persuasit ut se Augusti fidei permitteret, Italiaque universa concederet¹⁹⁾. Quae quum ipse Constantiopolim renuntiasset, iterum cum Athanasio Ravennam missus est, ut illis agentibus quae rex Gothus promiserat ad exitum perducerentur: verum is, Mundo interim cum exercitu in Dalmatis caeso, spretis quae convenissent, violataque legationum sanctitate, illos in custodiam dedit²⁰⁾, neque prius redeundi facultas concessa est quam a Vitige fere post tres annos, circa finem anni 538. Sed hoc incommodum Petro insigni honore repensatum est, collata dignitate magistri officiorum²¹⁾. Postea, anno fere 550, iam ad patriciatum enectus²²⁾, legatus in orientem missus est ad inducias cum Chosroë componendas²³⁾, unde tamen re infecta rediit: mox, a. 552²⁴⁾, delectus est ut

17) Goth. I. 3. p. 316. ed. Par. 18) Ibid. — Menander, infra, p. 429. 19. 20. 19) Procop. Goth. I. 6. p. 322. 20) Ibid.

I. 7. p. 325. 21) De magisterio officiorum legendi sunt Iohannes Lydus de magistr. II. 10. 25. 26., III. 40. et Valesius ad Amm. Marc. XXVI. 5. Ex diversissimorum negotiorum procuratione, pro nostra opinione ridicule coagmentata, confusatim, complectebatur, ut nostro sermone potius quam Pannonica latinitate utar: *das Ministerium der auswärtigen Angelegenheiten, die Aemter des Hofmarschalls, Ceremonienmeisters und Generalpostmeisters, und die Direction der Gewehrfabriken.* 22) Patricius a Constantini M. aestate eum locum in aula obtinebat ut Britannorum lingua apposite *a privy Counsellor* diceretur. Hic dignitatis gradus coniungebatur cum eo officio in quo aliquis alias constitutus erat: ac Petrum quidem nostrum usque ad mortem in magisterio permansisse constat. 23) Procopius Goth. IV. 12. p. 591. 24) De anno quo nuncii Imperatoris cum Vigilio egerunt, cl. Gieselerus a me consultus respondit se plane Mansio assentiri qui illud a. 552. contigisse statuat,

cum Vigilio Papa, qui Chalcedone detinebatur, de negotio trium capitulorum ageret. Vigilius ubi, quae tunc acta sunt, narrat, Petrum exconsulem, patricium et magistrum vocat: mox magnificentum virum et referendarium: qui tunc exconsul dicebatur, erat quem Imperator consulatus codicillis ornaverat; eum postea in Byzantino imperio, rei dignitate paulatim imminuta, consulem et hypatum dixerunt. Decem deinde annis interiectis, a. 562., pacis negotium cum Persis iterum, ac feliciore quidem exitu, suscepit, ignominiosa quidem, sed pro exhaustis imperii viribus necessaria, pace in quinquaginta annos composita²⁵⁾. Ubi quum a legato Persico super Suania, quam Petrus repetebat, fallaci spe proposita, ad regem Chosroëm reiectus esset, anno proximo hunc adiit: verum frustra. Ex qua legatione Byzantium reversus, haud multo post obiit²⁶⁾, 28 fere annis post primam legationem Italicam; relicto filio Theodoro, qui iam a. 565. dignitatem patris obtinebat; mox comes largitionum factus, atque a. 576. ad Persas missus est²⁷⁾. Christianum fuisse Petrum dubio caret: quippe qui in legatione Persica ut natalem Christi Domini, Epiphaniamque celebraret, substiterit²⁸⁾, atque cum Vigilio Papa de rebus quae ad dogmata pertinent egerit.

Hic Petrus inter coaevos incredibili quadam floruit laude et gloria: cuius rei testimonia infra posui. Praeter eloquentiam, atque unicam in persuadendo vim, summam in rebus tractandis sollertia, diligentiam indefessam, legum cognitionem accuratissimam, eruditionem omnigenam, ei tribuunt; tum vero amoenum ingenium, mitemque animum: in quo cum unico cuius verba ad nos pervenerunt obfrectatore²⁹⁾ ita consentit Petri cliens Iohannes Lydus, ut hoc certe constet, benevolum fuisse, liberumque ab omni arrogantia. Etiam

corrigendumque in subscriptione epistolae encycliae censeat: P. C. Basilii XI.

25) Menander, p. 346. sqq. ed. B. 26) Ibid. p. 373. 17. 27) Vide Valesium ad p. 319. 8. ed. B. 28) Ibid. p. 364. 21. seq., qui locus, ab ill. Maio animadversus, Fabricii diligentiam fugerat. Sed nomen Petri ad rem probandam parum efficieret: Iohannes enim Lydus vix nomine tenus Christianus fuit; neque eo magis Iohannes Stobaeus: Iacobum medicum, natione Achivum, paganum religione fuisse, diserte narrat Marcellinus in Chron. sub a. 462. 29) Procopius Anecdot. 24. p. 70.: πρεστος ήν και οι ηχιστα εργαζειν ελθως.

per mortem a Corippo boni cognomine insignitur³⁰⁾, ut olim rex Ancus. Quae tamen virtutes non obstant quominus vere Procopius ei exprobrare potuerit furacissimum fuisse, atque inexplebili divitiarum cupiditate incensum³¹⁾: avaritia enim apud orientis populos, ad servitutem prolapsos, persaepe etiam virorum minime malorum animos invadit: quorum honestas eo tantum elucet, quod neque crudeliter agunt humorum causa, neque ius violent: quales sunt fere si qui inter Turcas viri boni dicuntur. In quo genere illustre exemplum erat memoria mea Mohammedes senex, Algeriae satrapa. Nihil hoc viro mitius, eiusque fide data nihil sanctius: at idem non solum nisi pacem ab eo redemisses, piraticam exercebat; violentaque, sine sua culpa, pace, gavismus esse credo; verum etiam quotidie per vesperam aureis numerandis se delectabat. Praedivitem certe fuisse Petrum inde colligimus, quod insula Aconitis, in qua cotis fodinae exercebantur, integra pro fundo ad eum pertinebat³²⁾. Eadem servitatis miseria viros quamvis bonos immanissima principis iussa pro numinis oraculis exequi cogit, quasi nihil arbitrio suo relictum sit: itaque asseverare non auderem calumniam esse Procopii narrantis Theodahadum a Petro ad Amalasunthae necem ineitatum esse³³⁾: nisi causa quam affert cur Theodora exitium infelcis reginae machinata esset tam parum credibilis foret, ut hoc quoque crimen maledictis vesanae impudentiae accenseri posse confidam.

Petro Patricio Suidas *iōtρογίας* tribuit: unde petitae eclogae in utroque titulo de legationibus exstant: quarum prima ad imperium Tiberii, ultima ad res a Juliano, adhuc Cæsare, sub auspiciis Constantii in Gallia gestas pertinet. Quod si ulterius progressus esset, is qui eclogas consecit non magis in Petro quam in ceteris ultimam operis partem neglexisset: itaque eum finem fecisse ubi Eunapius res plene narrare incipiebat non dubito. Verum in quo tempore historiae suae initium constituerit, ea quaestio non aequa certe expediri potest: regum tamen liberique populi Romani tempora tractasse non crediderim; quum propter eclogarum ex universo hoc tempore defectum, tam quia non video quid hominem Byzantium

30) Corippus de laud. Iust. l. 24. 31) Procop. l. l. 32) Her-
molaus in *ethniciis* Stephani s. v. Ακόνιτος. 33) Anecd. 16. p. 47.

impellere potuerit ad scribenda quae , ut quisque prolixius aut brevius narrata quaereret, vulgo inveniebantur. Non tamen a Tiberio incepisse, — id quod per se omni careret probabilitate,— sed iam de Augusto, Triumviratuque tempore egisse , probant fragmenta quae in libello Seguieriano de syntaxi inveni³⁴⁾. Ex his alterum apud Dionem Cassium iisdem prope verbis legitur³⁵⁾, quod de fr. 4. 5. p. 123. ed. B., collata legat. LII. p. 401. Ursini, observavit Valesius: unde conjectura certa oritur Petrum nihil aliud quam Dionis breviarium confecisse quatenus huius historia pateret. Iam vero quum continuator Dionis, cuius eclogas ill. Maius in titulo de sententiis invenit , quantum spatia metiri licet, non multum infra Constantinum M. descendenter, non temeraria hariolatione mihi persuasi eum non diversum a Petro esse : ad quam firmandam nonnihil accederet , si exploratum esset imperatorum nomina quibus ista apud Maium pro lemmatis distinguuntur in codice sic posita esse : nam eadem ratione grammaticus ille qui de syntaxi scripsit , Petri opus in partes distinctum invenit : certe non librorum numeris ; quos , ut semper alias , posuisset.

Praeterea idem Suidas Petro opus περὶ πολιτικῆς καταστάσεως adscribit: quod ill. Maius illos anonymi scriptoris de re publica dialogos esse coniicit quorum Photius cod. 37. meminit, ipse autem e palimpsesto Vaticano ampla edidit fragmenta περὶ πολιτικῆς ἐπιστήμης inscripta. Evidem inscriptio- nis diversitatem omittam , neque negabo Petro placere potuisse ut libros sine nomine ederet: attamen vix credibile videtur rem Suidae compertam docto curiosoque Photio non innotuisse ; aut contra , Suidam silentio transiisse illud opus quo Petrus Lydo teste de magisterio officiorum exposuit³⁶⁾: quum id tamen in hominum manibus versaretur decimo saeculo.

34) Ea posita sunt infra p. 136. 35) Petrus: *ἀπείπε τοῖς βουλευταῖς ἐκδημεῖν ξέω Ἰταλίας.* Dio LII. 41. p. 693. 34. ed. R. καὶ προσαπείπε (l. καὶ πρὸς ἀπείπε) πᾶσι τοῖς βουλεύοντις μὴ ἐκδημεῖν ξέω τῆς Ἰταλίας. Hunc locum adiumento indicis Reimariani indagare potui; is qui alteri fragmento respondet, nisi casu oblatus, haud facile invenietur. Quotus enim quisque adeo indefesus, otioque instructus est, ut quatuor vocabula per tot libros querere sustineat? quum ne illud quidem constet certum esse Antonij nomen, non errore positum pro Antonini. Verbo quidem θωπεύειν saepe utitur Dio. 36) Infra in test.

Etiam manifesto huius partes sunt quaeunque e Petro magistro exstant inserta caeremoniali Constantini Porphyrogeniti : habent autem eum auctorem non solum capita primi libri 84. et 85., quibus eius nomen praefixum diserte legitur , verum etiam decem quae continuo sequuntur, usque ad 95.; ubi saepe, v. gr. 86. 87. 95. de Iustiniano tanquam imperante quum ista scriberentur , sermo est. Petita autem esse haec omnia e libro de officio magistri satis inde colligitur quod auctor praecipue id agit, ut doceat quae partes magistri sint in rebus quas tractat ; magistrorumque nomina ponit , qui in ea dignitate fuerint quo tempore Leones, avus et nepos, Anastasiusque et Iustinus imperium suscepserunt.

Utrum hoc in volumine an alibi Petrus exposuerit quae cum Chosroë de pace componenda locutus esset³⁷⁾, pro incomerto relinquo. Sermonis rusticitatem in eo reprehendit Menander, quam se verbis Atticis mutasse ait quum colloquia ista referret : iustumque esse reprehensionem ei facile credimus: nam in capitulis quae in caeremoniali exstant graecitas ad barbariem , vulgaremque sermonem manifesto inclinata , imo iam in hunc conversa, conspicitur; neque eclogae ex historia ab ista labie immunes sunt. At, quae e libris περὶ πολιτικῆς ἐπιστῆμης in luminis oras reduxit Maius, summa elegantia, et paene intemerato Attico sermone scripta sunt. Quum autem Petrus sui aevi hominibus, qui ea fere lingua utebantur quae nunc apud Graecos obtinet , loqueretur , non veteribus Atticis, sermo eius , pro grammaticorum sententia vitiosus , non impediebat quo minus, si vis persuadendi ei inesset, hominum mentes oratione flecteret. De qua viri eloquentia, ceterisque dotibus, testimonia quae hic subiungo loquuntur.

ΙΩΑΝΝΕΣ LYDUS de magistratibus II. 25. 26. : τοῖς δὲ ἴμειρομένοις τοὺς ὀφεξῆς μὴ ἀγνοῆσαι μαγιστρον̄ς ἄχρις ἡμῶν, ἀρκέσει πρὸς διδασκαλίαν Πέτρος δὲ πάντα μεγαλόφρων, καὶ τῆς καθόλου ἱστορίας ἀσφαλῆς διδύσκαλος, δι' ὧν αὐτὸς ἐπὶ τοῦ λεγομένου μαγιστρῷ οὐν ἀνεγράψατο. προηλθεν οὖν ἡ δύναμις ἐπὶ πλέον τῆς ἀρχῆς· οὐ μόνον γὰρ τὰς τῶν ἐθνῶν πρεσβείας ὑφ' ἔαυτῷ τελούσας δὲ μάγιστρος ἔχειν πιστεύεται , τόν τε δημόσιον ὁδόμον, καὶ πλῆθος ἐμ-

37) Menander , p. 429.

βριθές τῶν πάλαι μὲν φρουρεμεναρίων τοῦ δὲ μαγιστριῶν, τὴν τε τῶν ὅπλων κατασκευὴν καὶ ἔξουσίαν, ἀλλ’ ἐτε καὶ τὴν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων· καὶ διαφερόντως Πέτρος οὗτος, δι πολὺς, δι μηδενὶ ταῖς ἀρεταῖς κατὰ μηδὲν δεύτερος. Διασώζει μὲν γάρ καὶ φρουρεῖ τὴν αὐλὴν, καὶ τὴν Ῥωμαϊκὴν οὐκ ἀποπεύει μεγαλειότητα, ἦν ἐγγὺς ἀπολομένην ἀβελτερίᾳ τῶν πρὸ αὐτοῦ, οἷα σοφὸς καὶ διὰ παντὸς τοῖς βιβλίοις προσανέχων, ἀποκαθίστησι. τοὺς δὲ νόμους εἰδὼς, εἴπερ τις ἄλλος, οἷς ἐξ ἀπαλῶν ὄντων ἀνετράφη (I. ἐνετρ. N.) συνηγορῶν τοῖς δεομένοις, ἀρχῶν τε μέγιστος, καὶ ἀξίαν ὀφρὺν τῆς ἔξουσίας ἀνατείνων ἐδείχθη, καὶ δικαστῆς οὖτος, καὶ τὸ δίκαιιον κρίνειν εἰλικρινῶς ἐπιστάμενος, κατὰ μηδὲν αὐτὸν ὑπτιαζούσης τῆς τύχης. πρᾶπος μὲν γάρ ἐστι καὶ μειλέχιος· ἀλλ’ οὐκ εὐχερῆς, οὐδὲ πρὸς τὰς αἰτήσεις ἔχω τοῦ νόμου καμπτόμενος· ἀσφαλῆς δὲ ὁμοῦ, καὶ προβλέπων τὰς ορμὰς τῶν προσιόντων· μηδένα καιρὸν ταῖς ῥᾳδυμάισι παραχωρῶν τὴν μὲν νύκτα τοῖς βιβλίοις, τὴν δὲ ἡμέραν τοῖς πράγμασι δικείμενος, μηδὲ αὐτὴν τὴν μέχρι τῆς αὐλῆς ἐκ τῆς οἰκίας ἐν ὅμιλίαις διασυρθῶν ἀπλῶς, ζητήμασι δὲ λογικοῖς, καὶ ἀφηγήσεσι πραγμάτων ἀρχαιοτέρων μετὰ τῶν περὶ ταῦτα σχολαζόντων εἰλούμενος. καὶ καιρὸς οὐδεὶς αὐτῷ διδαγμάτων θετὶν ἀμέριμνος· ὡς τοὺς τῶν λόγων ἔξηγητὰς δεδιέναι τὴν πρᾶσι αὐτὸν ἐντυχίαν· πράγμασι γάρ αὐτοὺς καὶ στροφαῖς περιβάλλει, μετρίως ὑπελέγχων, ὡς λέγοντο μόνογο, οὐκ εἰσὶ δὲ τοιοῦτοι ὅποιοις αὐτοὺς ἡ φήμη διαθρυλλεῖ. ἐμοὶ δὲ μάλιστα σκοτοδινίας οὐ μικρὰς ἀνακινεῖ ἡ πρᾶσι αὐτὸν συνήθεια· χαίρω γάρ αὐτῷ ὅτι καλὸς ἄμα καὶ ἐλεύθερος, καὶ τύφου καὶ κορύζης ἔκτος, ἀστεῖός τε καὶ κοινός· ἀλλ’ ἐπισείει μοι ὡς εἱρηται, φροντίδας οὐ μικρὰς, μηδὲν ὅν ἐπιστασθαι δοκῶ προτείνων εἰς ζήτησιν, τὰ δὲ παντελῶς ἡγοημένα παρεισάγων· ὥστε με τὰς πασῶν ἰσχυροτάτας εὐχάς μελετᾶν, μηδεμίαν αὐτὸν ἄβατον ἐμοὶ, ὥσπερ εἰώθεν, ἐπιροιζῆσαι θεωρίαν.

Procopius, Goth. I. 3. in f.: 'Ο βασιλεὺς Πέτρον, Ἰλυριὸν τὸ γένος, ἐκ Θεσσαλονίκης ὁρμώμενον, ἐς τὴν Ἰταλίαν εὐθὺς ἔστελλεν, ἔνα μὲν ὄντα τῶν ἐν Βυζαντίῳ ἡγορῶν, ἄλλως δὲ ἔξυνετόν τε καὶ πρᾶσιν καὶ ἐς τὸ πειθεῖν ἴκανὸν πειρψκότα.

Idem, Anecdot. 24.: Πέτρος τὸν ἄπαντα χρόνον ἤγίκα

πὼ τοῦ μαγίστρου καλουμένην εἶχεν ἀρχὴν, ἀεὶ καθημέραν πάσσος (τοὺς σχολαρίους) κλοπαῖς ἀμυδήτοις ἀπέκναιε. πρᾶος μὲν γὰρ ἦν, καὶ ὡς ἥκιστα ὑβρίζειν εἰδὼς, κλεπτίστατος δὲ ἀθροώπτων ἀπάντων, καὶ δόπον αὐσχροῦ ἀτεχνῶς ἔμπλεως.

SUIDAS s. v. Πέτρος ὁ ὅρτωρ, ὁ καὶ μάγιστρος καὶ ἴστορας, πρεσβευτὴς ὁς Χοσρόην σταλεῖς, μάλα ἐμβριθῆς τε ἦν καὶ ἀνάλωτος ἐν τῷ ὄγητορεύειν, τῷ καταμαλάξαι φρονήστε βαρβαρικὰ, σκληρά τε καὶ ὄγκωδη." ἔγραψεν ἴστορίας, τῇ περὶ πολιτικῆς καταστάσεως. (Quae signis inclusi Menandri verba sunt, servata in eclogis de sententiis, pag. 429. 19—21. ed. B.)

MENANDER, p. 346, 22. ed. B.: Πέτρος — ἀποχρώντως ἔχων τῆς τε ἄλλης παιδείας, καὶ τῆς τῶν νόμων.

Idem p. 368. 1. Chosroës ad Petrum: οὐδὲ αὐτὸς σδ, ὃ Ρωμαίων πρεσβευτὰ, ὡσπερ εἰκὸς ἐν τοσαύτῃ φιλοσοφίᾳ τε-θραμμένον, ἢ περιείναι τοῖς ὄγμασι μεμάθηκας, μεμφθείην — μὴ πείθειν μαθόν.

Idem p. 376. 12. Iohannes legatus: Πέτρος — ἐμπειρίᾳ λόγων καὶ δεινότητι πειθοῦς — οἶος ἐγένετο παρακρούσασθαι.

Idem p. 428. 20.: τὸ χθαμαλώτερόν πως ἔστιν ἢ τῶν λόγων — μετέφρασα ἐς τὸ ἀττικώτερον.

CASSIODORIUS *Variarum* X. 19. nomine Theodahadi regis: vir eloquentissimus Petrus legatus serenitatis vestrae, et doctrina summus, et conscientiae claritate praecipuus.

Ibid. X. 22. eiusdem nomine: per virum disertissimum Petrum.

Ibid. X. 24. nomine Gundelinae reginae: veniente viro sapientissimo Petro.

HERMOLAUS, epitomator Stephani de urbibus, s. v. Ἀκόται: Ἀκοντίς — νῆσος διαφέρουσα τῷ πανευφήμῳ πατρικίῳ καὶ τῷ (l. τὰ N.) πάντα σοφοτάτῳ μαγίστρῳ Πέτρῳ, κειμένη καταπικρὸν — Ἀκαληδόνος. ἐπικέκληται δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν αὐτῇ πρὸς ἀκόντας πεποιημένων λίθων.

CORIPPUS de laudibus Iustini I. 24. 25.:

Successorque boni, redivivaque gloria Petri
Hic Theodorus adest, patria gravitate magister.

Panium, unde PRISCUS, quem alii minus definite Thracem vocant³⁸⁾, Panita dicitur, oppidum erat Europae, unius e sex provinciis dioeceseos Thraciae, quae Chersonesum continebat, atque in Propontidis ora inter Heracleam, olim Perinthum, provinciae metropolim, et Selymbriam terminabatur³⁹⁾: incertis, ubi in mediterranea porrigebatur, finibus; Aenum, quaeque ab illa versus occidentem iacent oppida, ad Rhodopam provinciam pertinuisse compertum est. Panium ipsum in littore (Propontidis) prope Heracleam (Perinthum), itaque inter illam et Rhaedestum situm fuisse, Suidas docet⁴⁰⁾: apud Geographos veteres, ipsumque Ptolemaeum, eius mentionem frustra quaesivi.

Priscus, teste Suida⁴¹⁾, de historia Byzantina, rebusque Attilae⁴²⁾ (*ἱστορίαν Βυζαντικὴν καὶ τὰς κατὰ Ἀττήλαν*) octo libros scripsit; quae verba quaestionem moverunt geminumne an simplex fuerit opus; equidem non dubito unum fuisse. Verum etsi duo fuerint, ad utrumque certe pertinerent eclogae de legationibus, quorum inscriptionem *historiae Gothicæ* retinere debui: nemo enim dubitabit eclogarii codicem ita inscriptum fuisse. Suspicor autem, ut Procopianae historiae, ita huius partibus diversos titulos fuisse inditos: aliam inscriptam fuisse τὰς κατὰ Ἀττήλαν, aliam Γοτθικὴν, idque ab imperito homine ad universum opus translatum esse. A quo tempore historiam incepit Priscus, expediri non potest: sed nullius rei quae ante annum 433. gesta sit mentio ex eo affertur. Asparis, filiorumque caudem, quae a. 471. Leonis Imp. 15. patrata est, a Prisco narratam esse, Evagrius docet⁴³⁾: unde colligimus, quum Malchus annum 474. Leonis 17. historiae suae initium fecerit, Priscum ad eum substitisse. Unde patet quam absurde Suidas eum sub Theodosio iuniore scripsisse tradat.

Longe optimus omnium sequioris aevi historicorum; ingenio, fide, sapientia, nulli vel optimorum temporum posthabendus; elegans quoque et sermone satis puro usus, laudem atque gloriam quum apud coaeuos tum inter posteros merito adeptus

38) v. Fabricii bibl. gr. VII. p. 539. y. 39) cf. Constantinum de caeremoniis II. 54. p. 795. cd. B. et Ammian. Marcell. XXVII. 4.
40) s. v. Πάνιον. 41) s. v. Πρέσχος. 42) Vitium in Suidae et Eudociae libris κατὰ Ἀτταλον pro Ἀττήλαν iamdiu animadversum et corrigi iussum est. 43) Hist. Eccl. II. 16.

st; cui etiam a Valesio et Gibbono, summis viris, laudari continet. Rhetor dicitur, at idem sophista⁴⁴⁾; unde colligimus non causidicum Constantinopoli egisse, sed oratoriam artem ibi docuisse. Ceterum de eius vita hoc tantum comperimus: receptum in amicitiam Maximini, viri illo aevo primarii, cum eo ad Attilam, et postea, Marciano imperante, in Arabiam Aegyptiaca prosectum esse⁴⁵⁾. Qui Maximinus quum absque dubio paganus esset, (Christianus enim nunquam animum induxisset ut Blemyis de sacris in Philarum insula celebrandis concederet, foederisque tabulam in illo templo figeret) conjectura iam per se valde probabilis Priscum quoque antiquis sacris addictum fuisse, magis adhuc confirmatur.

Eidem Prisco Suidas praeterea tribuit Declamationes et Epistolas.

Testimonia de Prisco:

Suidas s. v.: Πρίσκος Πανίτης, σοφιστής, γεγονὼς ἐπὶ τῶν χρόνων Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ· ἔγραψεν ἴστορίαν Βυζαντικὴν καὶ (ins. τὸ) κατὰ Ἀτταλον (Ἀττήλαν) ἐν βιβλίοις ἑπτά, μελέτας τε ὁρητικὰς καὶ ἀπιστολάς.

Evagrius hist. eccl. I. 17.: ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις δὲ πολὺς τῷ λόγῳ πόλεμος ἐκείνητο Ἀττίλα τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ὃν περιέργως καὶ ἐς τὰ μάλιστα λογίως Πρίσκος ὁ ὁρητικὸς γράψει, μετὰ πολλῆς τῆς κομψείας διηγουμένος ἔπος τε κατὰ τῶν ἑψών καὶ ἐσπερίων ἐπεστράτευε μερῶν, ὃντας τε καὶ ὅσας πόλεις ἐλών κατήγαγε, καὶ ὅσα πεπραχώς τῶν ἐπεῦθεν μετέστη.

Idem V. 16.: ἐκ πρεσβείας δὲ τῶν ἐσπερίων Ρωμαίων Ἀθέμιος βασιλεὺς τῶν Ρωμαίων ἐκπέμπεται, ὃ Μαρκιανὸς ὁ πρώτην βεβασιλευκῶς τὴν οἰκείαν κατηγγύησε παῖδα. ἐκπέμπεται δὲ στρατηγὸς κατὰ Γιζερίχου Βασιλίσκος, ὁ τῆς Λέοντος γυναικὸς Βηρίνης ἀδελφὸς, μετὰ στρατεύματος ἀριστίνθην συνειλεγμένου. ἄπερ ἀκριβέστατα Πρίσκῳ τῷ ὁρητοῷ πεπόνηται. ὅπως τὸ δόλῳ περιελθὼν ὁ Λέων, μισθὸν ὥσπερ ἀποδιδοὺς τῆς ἐς αὐτὸν προσαγωγῆς, ἀναιρεῖ Ἀσπαρα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιθέντα, παιδάς τε αὐτοῦ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον, ὃν καίσαρα πεποίητο πρότερον ἵνα τὴν Ἀσπαρος εὔνοιαν κτήσηται.

44) Suidas et Evagrius, infra.

45) Priseus p. 153. 14. ed. B.

MÁLCHUS, Philadelphiensis, ex illa Philadelphia quae in Palaestina est, ut recte e nomine viri Syriaco, quum plura ita vocarentur oppida, infert Fabricius, sophistam Constanti-nopoli egit⁴⁶⁾. Eius historiam, qua Priscum continuavit, ab a. 474., decimoseptimo Leonis Imp., usque ad mortem Nepotis⁴⁷⁾, qui a. 480. occisus est, septem annorum res to-tidem libris, quos *Bučarijazà* inscripsit, persecutam Photius legit: atque intra hoc temporis spatium eclogae de legationi-bus, quasque ex aliis titulis Suidas servavit, comprehenduntur: ut certum sit litteratas Constantini Porphyrogeniti operas nihil amplius habuisse. Monet tamen Photius, his libris opus ad terminum quem auctor sibi proposuisset perductum non esse: ipsum innuere plura se additurum si vita suppetat: quum igitur Suidas Malchi historiam usque ad Anastasium deductam esse scribat, non contradicam, si quis sibi persuaserit ulti-ma parte truncatam ad Photium Constantinumque pervenisse; integrum et innotuisse qui paulo post Iustinianum Imp. lexicon de scriptoribus composuit quod Suidas compilavit. Edidit certe Malchus mortuo demum Zenone, cuius ignaviam probraque mansurae infamiae tradidit: ac tanta quidem cum libertate ut etiam sub miti Anastasii imperio mirandum sit maiestatis poenam evasisse qui talia contra decessorem Princi-pis, praesertim qui Augustae maritus fuerat, auderet. Verum non unicum hoc est sub imperatoribus Byzantinis mirandae in scribendo libertatis exemplum, fortasse a contemptu litterarum ortum: nam Tiberius, valde in iis versatus, quaecun-que edebantur anxie scrutabatur, crudeliterque vindicabat. Magis etiam miramur Eunapium non morte poenas dedisse pro his quae quemvis Christianum non minus quam Principes laederent. Malchum non maledicentiae sed veritati studuisse cernimus. Difficilior ad expediendum inde oritur quaestio quod Malchus historiam a Constantino M. inchoasse a Suida dicitur: in quod tam disertum testimonium suspicio erroris eo minus cadit quod Photius e primi libri initio constare docet, alios eiusdem auctoris atque argumenti praecessisse. Casus autem efficere non potuit ut pars superstes operis initio ac fine truncati inciperet ubi Priscus substiterat: itaque necesse est

46) Suidas s. v. *Μάλχος*. 47) Photius cod. 78.

ut partem quae praecederet ab aliquo qui catenam historiae
conciebat, cuiusmodi plures extitisse constat, recisam; aut
ut a Constantino M. usque ad Prisci finem diverso opere
comprehensas fuisse.

Ingenio et eloquentia infra Priscum, a Photio quidem, qui
cum canonis historiae instar esse ait, ultra veritatem laudibus
datus, tamen inter valde bonos historiae auctores numerandus
est. A Christiana religione non alienum fuisse, Photius per-
mitet: quod per se parum est; verum id ipsum, ut a Clas-
sico inter confabulationem mihi observatum fuit, plus quam
in illum cadere videtur qui Pampropio tam aperte faveat.

Suidas s. v.: Μάλχος Βυζαντίος σοφιστής. ἔγραψεν
ἱστορίαν ἀπὸ τῆς βασιλείας Κωνσταντίνου, καὶ ἐώς Ἀγα-
στούσιον, δὲ ἡ τὰ κατὰ Ζήνωνα καὶ Βασιλίσκον, καὶ τὸν ἐμ-
πηρησμὸν τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης, καὶ τῶν ἀγαλμάτων τοῦ
Διόγονοτείου, καὶ ἄλλά τινα διεξέρχεται μάλα σεμνῶς, καὶ
πορεγδίας δίκην ἀποδρηνῶν αὐτά.

Photius cod. 78.: Ἀγεγνώσθη Μάλχου σοφιστοῦ Βυ-
ζαντιακᾶ, ἐν βιβλίοις ἐπέτι. ἀρχεται μὲν ἐξ οὗ Λέοντα τὸν
βασιλέα ἡ νόσος ἐπίεις, τούτῳ δὲ τῆς βασιλείας ἑτος ἐπτα-
πεδέκατον παρετείγετο· διέρχεται δὲ τὴν τε Ζήνωνος ἀνάρ-
έητον, καὶ τὴν ὑπερόριον τῆς βασιλείου δόξης διατριβὴν,
καὶ τὴν Βασιλίσκον ἀνάρέησιν, καὶ τὴν τῆς ἀλουργίδος ἀπό-
θεσιν, καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ πάλιν κάθοδον Ζήνωνος, τὴν
τε τοῦ προειρημένου Βασιλίσκον διὰ ξίφους ἀναιρεσιν, ἣς
καὶ γνητή καὶ τέκνα παρανόμῳ κρίσει ἐκοινώνησαν. καὶ διτὶ¹
Ἀρμάτος δ Ζήνωνα κατάγων τοιαύτης ἀντιμεσθίας ἀπώντατο,
διὰ Ὄπούλφου δεξάμενος τὴν σφαγὴν. διαλαμβάνει δὲ καὶ
τὴν Θευδερίχου τοῦ Ὄπριαρίου (Τρ.) στάσιν, καὶ τὴν Θευ-
δερίχου τοῦ Μαλαμείρου (Βαλ.) φιλίαν, καὶ τὸν πρὸς τὸν
τοῦ Ὄπριαρίου (Τρ.) Θευδέριχον πόλεμον, καὶ τὴν κατὰ Ζή-
νωνος πάλιν στάσιν, καὶ τὴν Μαρκιανοῦ ἐπανάστασιν, καὶ
πρὸ γε τούτου τὴν τῆς πενθερᾶς Βηρίνης ἐπιβουλὴν, καὶ τὴν
διὰ τοῦτο φυγαδείαν τὴν ἀΐδιον, καὶ τὴν κατὰ Ἰλλον πρό-
τερον ἐπιβουλὴν Βηρίνη συσκευασθεῖσαν, καὶ τὴν Ἐπιδάμυνον
τὸν Θευδερίχου τοῦ Μαλαμείρου (Βαλ.) δὲ δόλῳ κατάσχε-
σιν. ταῦτα διεξιὼν διέξειστι καὶ τὰ ἐπὶ Ρωμῆς, καὶ τέλος
τοῦ ἐβδόμου λόγου ποιεῖται τὸν Νέπωτος θάνατον, ὃς ἐκβα-
λὼν τῆς ἀρχῆς Γλυκέριον τὴν τε Ρωμαϊκὴν Ισχὺν περιεβά-

λετο, καὶ εἰς σχῆμα κείρας κληρικοῦ ἀπί βασιλέως ἀρχιερέας κατέστησεν· ύψος οὐ καὶ ἐπιβουλευθείς ἀνήρηται. οὗτοι οἱ ἐπτὰ τῆς ἱστορίας λόγοι καὶ προηγούμενος ὑποφάνοντιν αὐτῷ λόγους ἄλλους διαπεπονθῆσθαι — καὶ ἡ ἀπαρχὴ δὲ τῶν ἐπτὰ τοῦ πρώτου λόγου τοῦτο παραδηλοῖ· οὐ μὴν ἄλλὰ καὶ ἐπαμένοντος, εἰ τὸ ζῆν προσῆγε τῷ συγγραφεῖ, ὡς τοῦ ἐβδόμοντο λόγου τὸ πέρας ἐνδείκνυσιν.

Ἐστι δ' ὁ συγγραφεὺς Φιλαδελφεὺς, εἴ τις ἄλλος κατὰ συγγραφὴν ἱστορίας ἄριστος· καθαρὸς, ἀπέριττος, εὐχρινὴς (ουμ εὐλικρινὴς? N.), λέξεων ταῖς ἀνθηροτάταις καὶ εὐσήμονες καὶ εἰς ὅγκον τιγὰ ἀνηγμέναις χρώμενος· καὶ οὐδὲ αἱ καινοπρεπεῖς αὐτῷ, ὅσαι τὸ ἔμφατικὸν καὶ εὐηχον καὶ μεγαλεῖον ἔχουσι, παραβλέπονται, ὥσπερ — — — τὸ — — — καὶ τοιαῦτ' ἔνια· καὶ δλῶς κανῶν ὅστιν ἱστορικοῦ λόγου· σοφιστῆς δ' ἡν τὸ ἐπιτήδευμα, καὶ ὅγηρικῆς εἰς ἄκρον ἐληλακώς, καὶ τὴν θρησκείαν οὐκ ἔξι τοῦ χριστιανικοῦ θιάσου.

MENANDER, Euphratae f., Constantinopolitanus, in iuventute legum studio sese dederat: sed quoniam a causidicorum munere animus abhorrebat, ad segnitiem delapsus, in circu factionumque furoribus patrimonium effudit; tandem vero, a necessitate ad meliora compulsus, quum a Mauricio Imperatore litteratos homines splendidis praemiis ornari vide-ret, se in hoc genere experiri statuit. Itaque historiam Agathiae continuare sibi proposuit: quod ab adventu Cotrigurorum Hunnorum in Thraciam, quos Belisarius repressit, annoque 558., usque ad excessum Tiberii Imp., a. 582., perfecit. De rebus anni 575. 48) agebat libro VIII. Protectoris cognomen, quo ab illustri poëta Attico discriminatur, indicat eum cohortibus praetoriis Imperatoris adscriptum fuisse 49): quae tamen illo aevo aeque ac Scholarii fictam tantummodo exercebant militiam 50). In scribendi genere prorsus simia Agathiae est; ridendus quoties sententiarum acumine aut verborum elegantia se ostentare cupit: verumtamen in rebus gestis referendis bonus auctor; circa populorum mores, terrarumque longinquerum situm, et peregrinantium itinera admodum curiosus et fide dignus. Eiusdem Agathiae imitatione, etiam epigram-

48) Menand. p. 397. 20. 49) v. Heineccium s. v. *Protectores* in eius ed. Brissonii. 50) Procop. *Anced.* 24. p. 71.

mata componere tentavit. Quae supra de eius origine atque inventute dixi, ea omnia ipse in prooemio historiae tradiderat, quod, apud Suidam servatum, posui primo loco inter fragmenta, p. 458. ed. B.

De OLYMPIODORO, CANDIDO, NONNOSO et THEOPHANE nihil prorsus ad nos pervenit praeter ea quae apud Photium leguntur, in nostra editione p. 447. seq., et fragmentum apud Suidam s. v. *χειρίζω* servatum (p. 477. ed. B.) de sumptibus expeditionis adversus Vandulos, quod tamen ipsum neque ex integro codice Candidi, neque ex eclogis inde petitis a Suida assumptum est, sed ex alio, nescio quo, scriptore. Etenim nullus horum historicorum ad eclogas Constantianas adhibitus fuit, unde omnia in hoc genere ille hausit.

PROCOPIUS sophista, cuius orationem, a Villoisone in tomo altero Anecdotorum Graecorum ex codice Marciano Veneto editam⁵¹⁾ huic collectioni intuli, affecto saeculo p. Chr. V. Gaza natus est, quod oppidum, licet in remotis barbariae finibus positum, illo aevo elegantium ingeniorum mire fera fuit, quam praeter hunc Procopium, Aeneam ferret, et Iohannem (qui ἔχφρασιν τοῦ κοσμικοῦ πύναχος versibus conscripsit), ac Timotheum quandam, variosque Anacreonticorum carminum poetas⁵²⁾, quibus fortasse non exigua pars illorum tribuenda est quae per tot aetates pro Teii vatis canticis mirati sunt homines minime mali. Speciem autem quae Fabricium induxit, ut hunc Procopium gemino nomine Iohannem Procopium dictum, auctoremque ἔχφράσεως illius, amoena vena conditae, fuisse, sibi persuaderet, vanam esse, positaque in Scholio codicis Palatini inter utrumque nomen distinctione dissolvendam, mihi paene exploratum est. Fungebatur ille, quem Anastasium Imp. publice laudabat; oratoris munere in oppido ubi natus erat, stipendio conductus⁵³⁾: quo tempore paganum adhuc religione fuisse, nemo dubitat qui genus Anastasii ab illo ad Iovem referri attenderit⁵⁴⁾; quo nihil magis abominandum fuisset eius aevi viro Christiano. Postea autem fidem

51) V. eius annotatt. p. 601. ed. B. 52) Fabricii Bibl. Gr. T. IX.
p. 760. ed. H. 53) Hinc σοφιστῆς Τύπης dicitur in orationis
inscriptione. 54) p. 492, 14.

Evangelii adeo sincere amplexus est, ut ad libros Veteris Testamenti commentarios conscriberet, a peritis iudicibus non mediocriter laudatos. Summam vitae sanctimoniam, moresque mitissimos, praedicavit eius discipulus Choricius, qui defunctum laudavit; longe ipse inferior magistro: suum, cum amoris affectu, vocat Aeneas, a quo laudari plus erat. Ad ultimam senectutem vixisse perspicuum est, quum, qui ipso saeculi VI. initio Anastasii laudes dixerat, idem monodia aadem S. Sophiae terrae motu collapsam defleverit⁵⁵⁾, quae ruina a. 557. accidit. Epistolas scripsit plurimas, quarum nonnisi pars edita est.

De PRISCIANO, viro grata saeculorum memoria colendo, cuius panegyrico locum inter Graecos assignare non dubitavi, omnino silere quam paucis agere fortasse praestaret. Verumtamen, praebita occasione, a me impetrare nequeo quin rem et novam, ut opinor, et veram indicem: scilicet Caesaream, unde illi ex origine cognomen additum est, Africae oppidum esse videri, a quo Mauritania Caesariensis dicta est; non unum ex illis, claris certe, quae in Asia extabantur. Novi equidem Ammiani et Claudiani exempla, hominum Graecorum qui litteras Latinas splendide illustrarunt; neque negare sustineam fieri potuisse ut tertius aliquis Graecus se totum ad Latini sermonis artem conferret: apparebat tamen longe aliam fuisse rerum vim sub Theodosio M. eiusque filiis, florente adhuc vetere Roma, atque centum annis post, Italia in barbarorum servitutem redacta, nulloque ibi litterarum studiis proposito praemio, quum in Orientis regionibus iis qui Graeca lingua ingenii specimina exhiberent, gloria et commoda cederent. Priscianum in Grammatico opere quotiescumque Latinos Graecis opponit, ponere *illi sic — nos* (Latini) *sic*, ubique videmus: in panegyrico praecipuas Anastasio laudes inde tribuit quod se adversus occidentalis Imperii cives e patria profugos munificum praebeat: id quod sophistae Graeco vix placuisset; iam vero potius de sua ipsius sorte cogitasse scriptorem, censeo. — Quum Anastasium laudaverit,

55) Eam, ab Iriarte editam, memoratamque Harlesio ad Fabr. T. VII. p. 564., a nobis aliquando cum ecphrasi Pauli Silentarii coniungendam, nondum vidi.

nde a Paulo Diacono sub Iustiniano principe poni apparet :
absolutumque fuisse magnum grammaticae corpus ante Cos.
Mavortium , a. 527.: quippe quo consule codex unde nostri
derivati sunt , subscriptione teste , scriptus sit , per litteras
me monuit cl. Lindemannus.

De carmine , eiusque codice unico Bobiensi Viennam allato ,
ex quo Claudium Sacerdotem , aliosque de Grammatica libros ,
a viris egregiis doctissimisque flagitamus , penes quos eorum
etendorum ius est , et ornandi splendida facultas , — cur post
d. Endlicherum nihil afferam , iam supra expositum est .

Excerptorum de legationibus , quae grammaticis , quibus
rei cura a Constantino Porphyrogenito mandata est , περὶ
πρέσβεων , non περὶ πρεσβειῶν , inscribere placuit , rationem
explicare , neque alienum erit a prooemio huius voluminis ,
cuius pars longe maxima ex illis constat : neque otiosum ;
quam , nescio quo casu , a nemine , quantum mihi quidem
innotuit , plene perspecta sit .

Ista excerpta edidit Hoeschelius e duobus codicibus : Schotti ,
quem nunc nullibi comparere dixi supra ; et Bavarico , quem
Boicum vocat , qui in Monacensi bibliotheca regia exstat , a
Schweighaeusero , v. cl. , ad Appianum Polybiumque exhibi-
tus : eorum autem haec invicem ratio erat , ut Schottanus quidem
omnia complecteretur , a Bavarico praefatio , atque illa abessent
quae editor tantum e Schotti codice se dare , in elenco quem
post dedicationem posuit , profitetur . Sunt autem illa non ad-
ditamentorum loco , ut codicem Bavanicum librarii desidia tot
capitulis mutilatum fuisse credere possis , verum ab his quae
ille habet separata , eodemque ordine a libri initio ad eius
finem progrediuntur ; atque hoc inter se differunt quod , quae
in Bavarico exstant , de legationibus ad Romanos missis agunt ,
quae ab illo absunt , de iis quas Romani ad Barbaros miserunt .
Quapropter codex ille περὶ πρέσβεων ἐθνῶν (vel ἐθνικῶν) πρὸς
' Ρωμαίους inscribitur ⁵⁶⁾ , praefatio autem quae illa respicit
quae Schotti codex solus praebuit , titulum XXVII. , eiusque
rubricam περὶ πρέσβεων ' Ρωμαίων πρὸς ἐθνικοὺς exhibet :

56) Schweigh. praeſ. ad T. II. Polybii p. XVI.

XXXVI DE EXCERPTIS LEGATIONUM.

atque in elenco, qui ei subiicitur, de Seviris e quorum libris eclogas de legationibus Hoeschelius edidit, omittit Dexippum et Eunapium. Scilicet ex his nihil in tomum eclogarum de legationibus Romanorum ad gentes illatum erat.

His expositis non opus erit pluribus verbis probare, germinum fuisse eclogarum de legationibus titulum, quorum alter, XXVII. e numerorum ordine, integer cum praefatione existat, alterius praefatio abest, qua amissa eius numerus ignoratur; quem tamen aut XXVI. aut XXVIII. fuisse ratio rei cogit: denique, quae ex utroque supersunt in Schottano codice coniuncta exstisset. Iam vero perspicitur qua ratione evenerit ut etiam in Polybianis plurimae eclogae ex earum numero quas Ursinus edidit a Bavario absint⁵⁷⁾: agitur enim ibi de legationibus quas Romani miserant: idemque, si quis de Dionis Appianique eclogis quaeret, inveniat necesse est. Itaque a reprehensione liberatur summus Casaubonus, qui, quum in bibliotheca Thuani primum harum eclogarum tomum extare scriberet, quo tamen earum quae e Polybio petitae sint nonnisi pars contineretur⁵⁸⁾, minime errabat. Ac fieri potest ut quum alii Theodosium τὸν μικρὸν, Ursinus autem Ioannem Constantinopolitanum, hanc collectionem concinnasse tradiderint, illius labori legationes ad Romanos, huius titulus XXVII. in codicibus tributus sit. Vereor tamen ne de Theodosio illo error sit, quum Θεοδόσιος ὁ μικρὸς Graecis Byzantinis Theodosium Minorem Imperatorem significet.

Ut omnis in posterum errandi occasio tollatur, utramque collectionem, per singulos auctores divisam, suo inscripto titulo, distinxi: velut p. 121. et 133., 139. et 166.

Itaque non tres, sed quatuor e collectaneis Constantini Porphyrogeniti habemus titulos, postquam ill. Maius, in lucem prolati maxima tituli de sententiis parte, immortalibus suis de re litteraria publica meritis cumulum adiecit.

57) Earum recensum praebet Schweigh. ibid. p. XXVII. 58) Ibid. p. XXII.

DEDICATIO HOESCHELI.

NOBILISSIMO AMPLISSIMOQUE VIRO
IOANNI MATHAEO
WACKERO, A WACKENFELSA, EQUITI,
S. CAES. MAIEST. A CONSILIIS IMP. AULICIS,
DOMINO ET PATRONO IN PRIMIS HONORANDO,

S. P. D. DAVID HOESCHELIUS AUG.

Constantinus Porphyrogenneta , ut a Theodosio proditum invenio , non contentus ex omnibus terrarum orbis partibus libros quosque optimos cura summa conquirere, id etiam operae publice utilis navari voluit , ut pro rerum discrimine auctorum quorumque scripta in certas classes , quae LIII. fuerunt, tributa congererentur : ut quaqua de re , si tempus postularet, exemplorum hypotheses in proutu essent. Illarum prima περὶ βασιλέων ἀγαγοεύσεως erat, vicesima septima περὶ πρόσθεων. Ceterarum , neque nisi paucarum , praeter τὸ ἐπώνυμον scitur nihil , idque ex margine libri legationum calamo exarati , ubi lector argumentum , quod alias aliud attingitur obiter , ζητεῖν iubetur ἐν τῷ περὶ ἐπιβοῶν , ἐν τῷ περὶ κυνηγεσίας , ἐν τῷ περὶ στρατηγημάτων , τῶν στρατῶν , ἐν τῷ περὶ νίκης , περὶ δημηγοριῶν , ἐπιστολῶν , ἐθῶν. Hae igitur , iniuriane temporis sint amissae, an alicubi serventur , nondum liquet. Eius vero , quae de legis agit , partem Fulvius Ursinus , vir praeclarissime de omni antiquitate meritus , magno eruditorum applausu ante annos aliquot quam multos edidit ; partem ex Serenissimi Maximiliani, Boiorum Ducis , et cl. viri Andreeae Schotti bibliotheca , quae nemini rem publicam iuvare cupienti non patet , nos iam evulgamus ; hancque eo nobiliorem , quod

XXXVI DE EXCERPTIS LEGATIONUM.

atque in elenco, qui ei subiicitur, de Seviris e quorum libris eclogas de legationibus Hoeschelius edidit, omittit Dexippum et Eunapium. Scilicet ex his nihil in tomum eclogarum de legationibus Romanorum ad gentes illatum erat.

His expositis non opus erit pluribus verbis probare, germinum fuisse eclogarum de legationibus titulum, quorum alter, XXVII. e numerorum ordine, integer cum praefatione extat, alterius praefatio abest, qua amissa eius numerus ignoratur; quem tamen aut XXVI. aut XXVIII. fuisse ratio rei cogit: denique, quae ex utroque supersunt in Schottano codice coniuncta exstisset. Iam vero perspicitur qua ratione evenerit ut etiam in Polybianis plurimae eclogae ex earum numero quas Ursinus edidit a Bavarico absint⁵⁷⁾: agitur enim ibi de legationibus quas Romani miserant: idemque, si quis de Dionis Appianique eclogis quaeret, inveniat necesse est. Itaque a reprehensione liberatur summus Casaubonus, qui, quum in bibliotheca Thuani primum harum eclogarum tomum extare scriberet, quo tamen earum quae e Polybio petitae sint nonnisi pars contineretur⁵⁸⁾, minime errabat. Ac fieri potest ut quum alii Theodosium τὸν μικρὸν, Ursinus autem Ioannem Constantinopolitanum, hanc collectionem concinnasse tradiderint, illius labori legationes ad Romanos, huius titulus XXVII. in codicibus tributus sit. Vereor tamen ne de Theodosio illo error sit, quum Θεοδόσιος ὁ μικρὸς Graecis Byzantinis Theodosium Minorem Imperatorem significet.

Ut omnis in posterum errandi occasio tollatur, utramque collectionem, per singulos auctores divisam, suo inscripto titulo, distinxi: velut p. 121. et 133., 139. et 166.

Itaque non tres, sed quatuor e collectaneis Constantini Porphyrogeniti habemus titulos, postquam ill. Maius, in lucem prolata maxima tituli de sententiis parte, immortalibus suis de re litteraria publica meritis cumulum adiecit.

57) Earum recensum praebet Schweigh. ibid. p. XXVII. 58) Ibid. p. XXII.

DEDICATIO HOESCHELI.

NOBILISSIMO AMPLISSIMOQUE VIRO
I O A N N I M A T T H A E O
WACKERO, A WACKENFELSA, EQUITI,
S. CAES. MAIEST. A CONSILIIS IMP. AULICIS,
DOMINO ET PATRONO IN PRIMIS HONORANDO,
S. P. D. DAVID HOESCHELIUS AUG.

Constantinus Porphyrogenneta , ut a Theodosio proditum invenio , non contentus ex omnibus terrarum orbis partibus libros quosque optimos cura summa conquirere, id etiam operaे publice utilis navari voluit , ut pro rerum discrimine auctorum quorumque scripta in certas classes , quae LIII. fuerunt , tributa congererentur : ut quaqua de re , si tempus postularet , exemplorum hypotheses in proutu essent . Illarum prima περὶ βασιλέων ἀναγορεύσεως erat , vicesima septima περὶ πρέσβεων . Ceterarum , neque nisi paucarum , praeter τὸ ἐπώνυμον scitur nihil , idque ex margine libri legationum calamo exarati , ubi lector argumentum , quod alias aliud attingitur obiter , ζητεῖν iubetur ἐν τῷ περὶ ἐπιβοῶν , ἐν τῷ περὶ κυνηγεσίας , ἐν τῷ περὶ στρατηγημάτων , τῶν στρατῶν , ἐν τῷ περὶ νίκης , περὶ δημηγοριῶν , ἐπιστολῶν , ἐθῶν . Hae igitur , iniuriane temporis sint amissae , an alicubi serventur , nondum liquet . Eius vero , quae de legis agit , partem Fulvius Ursinus , vir praeclarissime de omni antiquitate meritus , magno eruditorum applausu ante annos aliquot quam multos edidit ; partem ex Serenissimi Maximiliani , Boiorum Ducis , et cl. viri Andreeae Schotti bibliotheca , quae nemini rem publicam iuvare cupienti non patet , nos iam evulgamus ; hancque eo nobiliorem , quod

eorum historicorum fragmenta suppeditat, quorum nihil fere hactenus praeter nomen extitit. His corollarium addidimus, eclogas librorum Diodori Siculi amissorum, quas e codice Ludovici Alemanni Florentini doctiss. R. Thomson Anglus mecum amice communicavit. Haec veterum monumenta, Vir amplissime, tibi, tantae dignitatis tantaeque eruditionis, dicare non fuissem ausus, nisi nobiliss. Marcus Velserus, Duumvir noster, amicus tuus, me confirmasset; cuius liberalitati editio haec debetur. Ac sane iucundam fore horum tibi lectionem arbitramur, cognituro cum alia observatu perquam digna, tum exempla (quae potior operis pars) eius munera, quod singulari fide, cura et prudentia, de gravissimis rebus, qua per Germaniam et Sarmatiam, qua per Italiam, a maximo Caesare ad summos Principes missus, obiisti; iucundorem, quia lingua Graeca isthaec prodeunt: cuius is est amor tuus, ea peritia, ut locos scias auctorum restituere illos, ad quos ab aliis conclamatum est. Nihil dicam de beneficio, quo me in Reip. literariae commodum ornasti maximo. Pro quo grati et memoris animi testimonium hoc esse aliquod patiaris, meque porro commendatum habere digneris, etiam atque etiam oro. Bene vale, praesidium ac decus Musarum.

Augustae Vindelic. postridie Non. Aprilis, A. S. N. MDCIII.

R E C E N S I O A U C T O R U M ,
Q U I H O C O P E R E C O N T I N E N T U R .
(EX EDITIONE HOESCHELII.)

Prooemium in volumen legationum , THEODOSII cuiusdam,
ex Cod. M. S. ANDREAE SCHOTTI.

De munere legatos mittentium et legationem obeuntium , *ἀδεσποτον* , *ex Augustano Codice.*

DEXIPPUS Atheniensis , *ex Cod. M. S. Boico et ANDREAE SCHOTTI.*

EUNAPIUS Sardianus , *ex Cod. iisdem.*

PETRUS Patricius et Magister , *ex iisdem.*

Aliud eiusdem fragmentum , *ex Cod. AND. SCHOTTI.*

PRISCUS Rhetor , *ex Cod. B. et A. S.*

Alia *ex eiusdem Historia Gothica* , *ex Cod. A. S.*

MALCHUS Philadelphiensis , *ex Cod. A. S.*

Eiudem alia , *ex Cod. B. et A. S.*

MENANDER Protector , *ex Cod. B. et A. S.*

Alia *ex eiusdem* , *ex Cod. A. S.*

C A N T O C L A R U S
P A T E R

R E N A T O   E T   P E T R O
F I L I I S   S.

Franciscus rex, qui Gallia barbariem profligavit, et *inde* Magni cognomen reportavit, patrem meum, avum vestrum, nihil minus quam hoc cogitantem, non pretio, non ambitu, ob eximiam tum probitatem, tum doctrinam Turonibus iuri dicendo primum praesecit, deinde etiam in Senatum Parisiensem allegit. Henricus Secundus, Francisci filius, fratrem meum natu maiorem patri Senatoriae dignitati successorem designavit. Id meritis patris tribuit, neque quicquam pretii, quamvis tempora ferebant, eo nomine numerari voluit. Et illi quidem per quinquaginta annos magistratus summa cum integritate gesserunt, ad quos triginta duos addidimus, quibus iam apud Christianissimos reges libellos agimus. Est sane ea dignitas Senatoria maior: sed cuius nos iamdudum satias capit; taedet morum, taedet hominum. Iam animus meus

— securus honorum,
Fallacis regum quos desert aura favoris
Indignis aeque ac dignis discrimine nullo,
nihil istarum rerum curat:

Vanaque propter opes hominum certamina felix,
Et quae mirantur mortalia pectora ridet,
Atque viam sola virtute affectat Olympo.

Licet enim meis vos versibus affari. Itaque ad veteres meos amicos me recipio et vobis cursu lampada trado. At vos quibus integer aevi

Sanguis — una cum isto vestro fratre, recens adnato, quem ad vos mitto, et vobis, o filii dulcissimi, do dedicoque, nostri nominis memoriam propagare, et nos aliquando vixisse, neque honorum luce caruisse notum testatumque posteris relinquare pergit. Et valete.

DEDICATIO EDITIONIS PARISINAE.

EMINENTISSIMO

S. R. E. CARDINALI

I U L I O M A Z A R I N O.

Quintus annus agitur, eminentissime Cardinalis, ex quo Ludovicus Princeps fortissimus de rebus abiit, maiore Galliae danio quam suo. Eius enim excessus universam Galliam perculit, et pene dixerim, exanimavit, quasi unius extincti spiritu pridem tota vixisset, et omnium animas idem secum traxisset. Hostes autem externos tot pugnis adversis fractos in spem erexit, et resovit. Quis enim tam intrepidus, tamque securus casuum fuit; ut erepto rebus humanis Rege, et in novo principatu res durius casuras non metueret? Princeps iuvenis admodum, nec armorum peritus, quique flagrante bello nondum exercitum in praelium posset educere, nec Principem per aetatem exercere, multorum iniuriis obnoxius videbatur. Hostilis autem exercitus etiam adversum casum recens expertus altiores spiritus gerebat, novas res in dies exspectantibus his, quibus semper studium fuit cunctando et diem ex die prolatando pacem eludere, et Gallos magis ad civile bellum impellere, turbare omnia ac permiscere, quam bello aggredi, et palam manum conserere. Verum nunquam certius approbatum est, iustum priusque, et faveente Deo bellum susceptum: ut inconcuso manente regni statu, et tot prosperis confluentibus

regiae maiestati devoti metu soluti sint , et hostes Gallici non minis spe vana tumentes statim animos , quos sustulerant , demiserint ; nuntio malae pugnae ad Rocrovium consternati . O diem nobis albo notandum lapillo ! o diem infaustum hostibus tam foeda clade ! quidquid enim Hispanis in Flandria virium fuerat , illa dimicazione prostratum est . Hac Gallus pugna edita posteri temporis securitatem concepit : Hispanus autem pridem fiduciae ac spei plenus animum posuit praeferocem , tanti dedecoris indignitate percussus . Hoc autem omnium regnator Deus perfecit : cuius etiam providentia Princeps sagaciissimus cum ad finem mortalitatis accederet , et virum Richelio , qui rerum gestarum gloria et animi magnitudine humannum fastigium excesserat , similem non proximum , in partibus reipublicae gubernandis quaereret , Tibi , Cardinalis eminentissime , summam rerum permisit : ex quo enim curam imperii Gallici summa principum consensione sustinuisti , palam factum est , Deum bellorum rem Gallicam tueri ac regere : et Te non modo de regni finibus tutandis , sed etiam de proferendo plura aut maiora in dies destinare . Sed neque belli cura terra marique animum invictum obruit , nec cogitationibus tuis de litteris propagandis obstat . Haec pacis ornamenta colunt etiam qui se belli gloriae devoverunt . Licet enim fama prospera laudibus eos in coelum efferat , diuturna tamen esse non potest , nisi sint qui nomen eorum posteritati commendent . Hinc spem certissimam conceperunt qui Principum indulgentiam ingenio merentur , Te Maeccenate non defuturos eximiae doctrinae viros , quorum studio non senescet claritudo operum tuorum . Esse autem plures publice quoque interest : nec enim virtutibus tuis enarrandis nisi plures sufficerint . Evidem hoc unum dicam , nullum hactenus maiore fide , constantia et prudentia regni ministerum egisse ; ut omnes gloria vel aquassem , vel excessisse videaris : et ut epistolae compendium faciam , natura quid efficere posset experiri cupiens , in Te , Cardinalis eminentissime , gloriae materiam , quam quaerebat , invenit . Deum veneror , ut prospere semper res Tibi cedant , seramque immortalitatem precor , ut tam felix , quam diuturna vita sit ; quam si ex bonorum omnium voto tibi Deus indulserit , pacem , quam pertinax odium in Gallos moratur , vel optimis conditionibus pa-

nis, vel saluberrimis consiliis tuis efficies, ut hostium inter-
vione iustae irae parentetur. Da veniam quod laboriosis oc-
cupationibus tuis abuti videar. Non possum tamen mihi tempe-
ste, quin gratias heic Tibi agam, quod offerenti Cedrenum et
Nicetam tam benignum Te mihi exhibueris, ut magnitudinem
vinceres: et quoniam aliter referre non possum, in testimo-
nium devotae Tibi mentis hoc opus qualecumque est, nomini
Tuo dedico consecroque.

EMINENTIAE TUAE

devotissimus

CARONI ANNIBAL FABROTUS.

LABBEI PRAEFATIO.

HISTORIAE CONSTANTINOPOLITANAЕ CURIOSIS INDAGATORIBUS

S. P.

---

*B*yzantinam Historiam multitudine rerum mirabilem, varietate iucundam, diuturnitate temporis spectabilem ac veteri Romanae tantum non parem; ut amant coluntque studiosi omnes, ita libros, quibus illa continetur, avide ambiunt exoptantque. Sed frustra iamdudum illos vacui fere omnes bibliothecarum foruli expectant. Cum enim maxima pars nobilium illorum historiorum cum blattis adhuc tineisque luctetur in pulvere et situ manuscriptorum codicum; qui vero hactenus publicati sunt, vel Latine tantum, vel Graece tantum apparuerint, et si qui Graece simul ac Latine excusi sunt, dispari admodum forma, charactere dissimili, diversis dissitisque a se invicem locis temporibusque prodierint; inde factum est magno litterarum incommodo, dicam et litteratorum damno, in tanta penuria, quaeque indidem orta est, talium mercium caritate maxima, ut beatus ille merito censendus sit, non qui omnes, sed qui quam plurimos, eosque deformes ac mancos, quovis pretio summaque diligentia potuerit sibi comparare. Eam ob causam

paresque alias , quas quis facile conuicere poterit , cum regius
 typis eademque omnino voluminis forma omnes , quoquot
 uspiam gentium hactenus editi sunt , et in bibliothecis Vaticana ,
 Regia , Barberina , Mazarina , Seguieriana , Memmiana , Thu-
 ma , Puteana , Petaviana , Collegii Parisiensis Societatis Iesu ,
 aliisque quam plurimis privatis publicisque nostro doctorumque
 virorum studio reperiri potuerunt , publicam in lucem emittere
 decreverimus , nobisque quaedam etiamnum desint ad perfectam
 omnię ex parte absolutam Byzantinae historiae editionem ,
 operae pretium visum fuit brevem consilii nostri , atque ap-
 paratus indiculum texere , neque tantum Excerptis legationum ,
 veterum historicorum Eclogis , Theophylacti Simocattae histo-
 riarum libris octo , ac Nicephori , Constantinopolitani patriarchae ,
 breviario Chronicō , (quae omnia uno simul volumine com-
 pacta , ac variis eruditorum virorum annotationibus observatio-
 nibusque de novo illustrata , modo prodeunt in publicum ,) ve-
 luti galeatum quemdan Prologum prefigere , sed etiam seorsim
 vulgare , ac undeaque per universam maxime Europam or-
 bemque Christianum dispergere , ut qui in dissitis a Gallia
 regnis remotisque provinciis habitant , neque facile res nostras
 conatusque rescire possunt , hoc veluti dato signo intelligant ,
 quos ad hanc usque diem Constantinopolitanae historiae scri-
 ptores Luparaeis characteribus ediderimus , quos sub praelo
 habeamus , quosque propitio Numine , et aspirantibus favore
 suo atque humanitate bonis omnibus , emissuri deinceps simus .
 Agitedum , viri per orbem universum litterati litterarumque
 amantes ac gloriae , expromite quidquid apud vos latet ἐν
 κειμηλίοις , excutite pluteos bibliothecarum , angulos scrutamini ,
 musea circumspicite , amicos familiaesque vestros monete ,
 urge , impellite : et si forte quid ad institutum nostrum ac-
 commodatum nacti estis , aut mittite illico , si tam propensa
 in vobis efflorescit humanitas ac de litteris bene merendi vo-
 luntas , aut saltem scriptis in hanc urbem litteris ad Sebastia-
 num Cramoisy , architypographum regium et typographiae regiae
 curatorem , aliosve vobis notos ac familiares , consilii vestri
 liberalitatisque rationem significate . Hoc enim possumus polli-
 ci , tanti beneficij benefactique memoriam , regius typis expres-
 sum , toto orbe vulgandam , et apud posteros omnes quovis

*marmore atque aere perennius duraturam. Neque enim per-
mittimus unquam, ut ullius nomen oblivioni detur, qui laudae-
biles conatus nostros, totique reipublicae litterariae perhonorati-
ficos iuxta ac salutares promovere vel leviter tentaverit. Valete.*

*Lutetiae Parisiorum, e collegio Claromontano Societas
Iesu, Calendis Ianuariis anni aerae Christianae MDCXLVIII.*

Omnium servus in Christo obsequentissimus

PHILIPPUS LABBE Soc. Iesu.

DEDICATIO EDITIONIS VENETAE

TYPOGRAPHI NOMINE CONSCRIPTA

A
T A C O B O F A C C I O L A T O.

(*Vid. I. Facciol. orat. p. 332. sq. ed. Lips.*)

P H I L I P P O V. HISPANIARUM REGI CATHOLICAE RELIGIONIS ADSERTORI

Si quod opus litterarum est, PHILIPPE rex maxime, quod regius auspiciis dignum videatur, una est historia Byzantina, quae magnitudine molis et rerum praestantia non liber, sed bibliotheca dici potest. Itaque nemo mirabitur, me, qui rem tantam aggredior, quantam ne ipsae quidem ad hunc diem typographorum societates longe ditiissimae ausae sunt, conatu parem quae-
sisse auspicem. Sentio enimvero Regiae Maiestatis celsitudinem; sed non tam me illa deterret, quam indulgentia allicit, quae magnos reges semper comitata est. Quicumque autem ego sim, non me quidem, sed magnam hanc Scriptorum nobilissimorum catervam spectare debes; quae olim, cum primum prodiret, Ludovici Magni, avi tui, praesidio feliciter usa, nunc eo sublato, qui supra mortalitatem positus videbatur, ad Nepotem, tantarum virtutum haeredem, sua vota convertit. A Gallo porro ad Hispanum transit fortunam amplificatura, non mutatura. Tu enim is es, qui duas has florentissimas nationes gloriae contentione iamdiu certantes, et, quod consequitur, ingenii studiisque dispa-
res, incredibili quadam ac prope divina prudentia conciliasti; et in tot tantisque longissimi ac periculosissimi belli vicissitudinibus

XLVIII DEDICATIO EDITIONIS VENETAЕ.

effecisti, ut nec Galli nisi de Hispanis, nec Hispani nisi de Galli solliciti essent. Nunc rebus vel compositis, vel paene compositis, et immutabili pace firmatis, quid est reliquum, nisi ut artes disciplinas ad populorum tuorum felicitatem promoveas? Regno tam longe lateque fuso nunquam deerunt opes: sed, quod opes ipsas regere potest et ad humani generis usum accommodare, rectum de rebus omnibus iudicium, a litterarum studiis profisci debet, litterarum studia a librorum et librariorum tutela. Debes hoc divinae providentiae, quae Domum Tuam supra reliquos Europae Principes pulcherrima prole fortunare voluit; ut iam non modo Hispano regno in seram posteritatem sufficiatura videatur, sed aliarum quoque provinciarum spem et expectationem commoveat. Non potes ingenti huic Dei opt. max. beneficio aptius respondere, quam si tu quoque, exemplo eius, mortalibus benefacias; in eoque maxime benefacias, in quo apparet, quantopere privatorum tenuitati Regia amplitudo praecellat. Ars haec nostra, Philosophiae, Theologiae, sacri civilisque Iuris totiusque Sapientiae administra, privatis opibus et consiliis stare nequit: nec vero ego tam ingens opus movere ausus essem, si de me tantummodo cogitassem. In humanarum rerum fastigia oculos mentemque conieci; et quod in primis mihi praefulgere visum est, eo tamquam sidere, quod faustum fortunatumque esset, moliri coepi. Ades igitur homini (ut veterum Hispanorum more loquar) devoto Numini Maiestatique Tuae; industriamque meam in re tam gravi occupatam regio nomine tege, auspicio sove, praesidio sustenta.

BARTHOLOMAEUS IAVARINA,
TYPOGRAPHUS VENETUS.

ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ

ΡΩΜΑΙΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΑ.

Dexippus, Eunapius etc.

Π ΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ

ΠΩΜΑΙΩΝ

ΙΠΡΟΣ ΕΘΝΙΚΟΤΣ.

Όσοις ἐδέξαντο πρέσβεις βασιλέων Ῥωμαίων θυγοί, καὶ ποίη σχήματι τούτους ἐδέξαντο, καὶ μεθ' ὅποιας δοχῆς.

DE LEGATIS ROMANORUM

A D G E N T E S.

Quos legatos Imperatorum Romanorum gentes admiserint,
qua forma eos exceperint, et quae in illis admittendis
observarint.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

Όσοι τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων τε καὶ ἴδιωτῶν μη τον νοῦν Ed. Par. 1 παρεσύρησαν ἡδοναῖς ἢ κατεμαλακίσθησαν, ἀλλὰ τὸ τῆς ψυ-Ed. Ven. 1 χῆς εὐγενὲς ἀκηλιδωτον ἀρετὴ συνετήρησαν, οὗτοι δὴ οὗτοι γαὶ πόνοις ἐνεκαρτέρησαν καὶ λόγοις ἐγησολήθησαν, καὶ ἄλλος ἄλλο τι, τῶν ὅσοι λογικώτερον ἐπεβίωσαν, παιδείας ἔργο-B σται γεγονότες σπουδαιότερόν τινα συνεγράψαντο, τοῦτο μὲν δογματερον coni. Cantoc.

ΠΡΟΟΕΜΙΟΝ.

Quicunque olim reges aut privati mentem voluptatibus non depravarent aut emolliaverunt, sed innatam iugenii viam, nulla labe aspergam, integrum virtuti reservarunt, illi, illi inquam, labores pertulerunt et arti dicendi studium et operam navaverunt, et eorum, qui huc reliquam vitam impendebant, cum doctrinæ cupidi et amanente existissent, accuratius quedam alias conscripserunt, partim

τῆς σφῶν αὐτῶν πολυμαθίας δεῖγμα διαρρήγεις τοῖς μετέπειται καταλιπεῖν ἴμειρόμενοι, τοῦτο δὲ καὶ ἐνέκλειαν ἀείμηνηστον ἐκ τῶν ἐντυγχανόντων καρπώσασθαι μνώμενοι. ἐπεὶ δὲ ἐκ Στῆς τῶν τοσούτων ἐτῶν περιδρομῆς ἄπλετόν τι χρῆμα καὶ πραγμάτων ἔγινετο καὶ λόγων ἐπλέκετο, ἐπ' ἄπειρον τε καὶ⁵ ἀμήχανον ἡ τῆς ἴστορίας εὐρύνετο συμπλοκὴ, ἔδει δὲ ἐπιφερέστερον πρὸς τὰ χείρω τὴν τῶν ἀνθρώπων προαιρέσιν μετατίθεσθαι χρόνοις ὑστερον, καὶ διλγώρως ἔχειν πρὸς τὰ
 Ρ. 2 καλῶ, καὶ ἁρδυπότερον διακεῖσθαι πρὸς τὴν τῶν φυσικῶν γενέσθαι κατάληψιν, κατόπιν γινομένης τῆς ἀληθοῦς ἐπιτεύχεως, ὡς ἐντεῦθεν ἀδηλίᾳ σκιάζεσθαι τὴν τῆς ἴστορίας ἐφεύρεσιν, πῇ μὲν σπάνει βίβλων ἐπωφελῶν, πῃ δὲ πρὸς τὴν ἐκτύδην πολυλογίαν δειμανόντων καὶ κατορθωδούντων. ὁ τῆς πορφύρας ἀπόγονος Κωνσταντίνος, ὁ δρυδοβούταρος καὶ χριστιανικώτατος τῶν πώποτε βεβασιλευκότων, ὁξινωπέστερον¹⁵ πρὸς τὴν τῶν καλῶν κατανόησιν διακείμενος καὶ δραστήριον ἐσχηκώς νοῦν, ἔκρινε βέλτιστον εἶναι καὶ κοινωφελές, τῷ τε βίᾳ ὀνησιφόρον, πρότερον μὲν ζητητικῇ διεγέρσει βίβλους ἀλλοθεν ἄλλας ἐξ ἀπάνσης ἐκασταχοῦ οἰκουμένης συλλέξασθαι, Σπαντοδαπῆς καὶ πολυειδοῦς ἐπιστήμης ἐγκύμονας. ἐπειτα τὸ τοῦ τῆς πλατυεπείας μέγεθος καὶ ἀκοὰς ἀποκνιαῖν, ἄλλως τε καὶ ὀχληρὸν καὶ φορτικὸν φαινόμενον τοῖς πολλοῖς, δεῖν φήνη.

18. δεηγήσει Par.

variae et multiplicis eruditio*nis* illustrē monumentum posteris relinquere cupientes, partim ut inter suos aequales nominis celebritatem adepti, immortali gloria fruerentur. Postquam vero in tam longo aurorum decursu infinitae res et evenerunt et litteris sunt comprehensa*e*, in immensum quoque historiae textura, ut minime comprehendendi posset, est extensa et dilatata. Sed posterioribus saeculis in peius hominum naturam proclivius mutari necesse erat. Itaque cum honestum nihil iudicarent, postposita veritatis commentatores, negligenter fuisse oportuit, quam ut res praecclare gestas scriptis comprehendenderent. Unde factum est modo librorum utilium penuria, modo propterea quod prolixam et ingentem scriptorum molem homines horrenerent et aversarentur, ut historiae investigatio, quoniam vaga et incerta erat, in tenebris iaceret. Quamobrem Constantinus Porphyrogenitus, princeps omnium, qui ante se imperium temuerunt, Christianissimus et maxime orthodoxus, cum accurati*us* in rerum honestarum cognitionem incumberet, vir prompto et acri ingenio, optimum esse iudicavit et ex utilitate publica, vitae etiam humanae fructuosum et commodum, primum quidem diligent*er* perquisitione alios aliunde libros omnis generis scientia refertos per universum terrarum orbem colligere. Deinde cum immensa et confusa verborum congeries, quae auditum fatigabat, multis gravis et

παμερίσαι τοῦτο εἰς λεπτομέρειαν, ἀνεπιφθόνως τε προ-
θέται κοινῇ τὴν ἐκ τούτων ἀναφυομένην ὡφέλειαν· ὡς ἐκ
μὲν τῆς ἐκλογῆς προσεκτικωτέρως καὶ ἐνδελεχέστερον κατεν-
ταχάνειν εἰς τοὺς τροφίμους τῶν λόγων, καὶ μονιμώτερον Δ
ἴετυκον σθαῖ τούτοις τὴν τῶν λόγων εὐφράδειαν· μεγαλο-^{V. 2}
φας τε καὶ εὐεπηθόλως πρὸς [ἐπὶ] τούτοις καταμερίσαι εἰς
ἐποδέσεις διαφόρους, τρεῖς ἐπὶ τοῖς πεντήκοντα τὸν ἀρι-
θμὸν οὖσας· ἐν αἷς καὶ ὑψ' αἵς ἄπασα ἴστορικὴ μεγαλουρ-
γία συγχλείεται, κοῦκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐγκειμένων, δὲ διαφεύ-^{P. 3}
ξεται τοιαύτην τῶν ὑποδέσεων ἀπαρίθμησιν, οὐδὲν τὸ
περιστερόν ἀφαιρουμένης τῆς τοῦ λόγου ἀκολουθίας τῇ διαι-
ρέσει τῶν ἐννοιῶν, ἀλλὰ σύστωμον σωζούσης καὶ ἐκάστη
ἐποδέσεις προσαρμοζομένης τῆς τηλικαύτης οὐ συνόψεως, ἀλη-
θέστερον δὲ εἰπεῖν οἰκειώσεως. ὅν κεφαλαιωδῶν ὑποδέσεων
τῆς προκειμένη αυτῇ καὶ ἐπιγραφομένη „περὶ πρέσβεων“^{Pao-B}
μαίων πρὸς Ἐθνικὸν^s τυγχάνει οὖσα ἐβδόμη ἐπὶ τοῖς εἴκοσι,
τῆς πρώτης τὸ ἐπώνυμον λαχούσης „περὶ βασιλέων ἀναγορεύ-
σεως.“ ἐμφαίνει δὲ τοντὶ τὸ προοίμιον, τίνας οἱ λόγοι πατέρας
τέκτηνται καὶ διεν ἀποχύσκονται, ὡς ἂν μὴ ὅσιν αἱ κεφαλαι-
ωδεῖς ὑποδέσεις ἀκατονόμασται καὶ μὴ γνήσιοι, ἀλλὰ νόθοι^C
τῷ καὶ φενδώνυμοι. εἰσὶ δὲ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν.
α, Πέτρου πατρικίου καὶ μαγίστρου. β, Γεωργίου Μοναχοῦ

6. ἐπὶ incl. H. 16. ἐθνῶν πρὸς Ρωμαίους Hoeschelii mg.

molesta videretur, existimavit oportere historiae commentarios in breviores partes contrahere, et sine ulla invidia in commune perciendiā eam, quae ex his libris oritur, utilitatem proponere. Ad haec, ut ex hac collectione attentius et facilius praestantissimi loci iuveniri iisque elegantia orationis subtilius excoli posset, ingeniose et sollerter eos in varia argumenta digerenda esse censebat, in quin-
quaginta nempe et tria, quibus tota historiae moles continetur. Neque ulla materia est, quae effugiat harum classium et hypotheseon dispositionem. Neque omnino ista per communes notiones et leos facta distinctio quicquam de perpetuo operis tenore et con-
tinuatione detrahit: sed integrum eam conservat et suo quodcumque
argumento attribuit haec non tam dividendi, quam in propriam se-
dem redigendi ratio. Inter istorum locorum communium et hypotheseon capitula caput inscriptum „de legatis Romanorum ad ethni-
cos“ erat ordine vicesimum septimum; primum vero de Imperato-
rum proclamatione. Declarat autem hoc proemium, quos patres
et auctores hi sermones habeant et laudent, et unde isti partus
editi in lucem prodierint, ne sint ulla capita istarum hypothesisum,
nullo citato auctore, non genuina, sed fictitia et supposititia. Sunt
vero desumpta ex his chronicis, quae subiiciuntur. I. ex Petro Pa-

χρονικῆς. γ', Ἰωάννου Ἀπιστού. δ', Διονυσίου Ἀλικαρνασσέως
Ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. ε', σ', Πολυβίου Μεγαλοπολίτου καὶ
Ἀπιανοῦ. ζ', Ζωσίμου Ἀσκαλωνίτου. η', Ἰωσήπου Ἰουδαϊ-
κῆς ἀρχαιολογίας. θ', Διοδώρου Σικελιώτου. ι', Δίωνος Κρη-
Τικιανοῦ. ια', Προκοπίου Καισαρέως. ιβ', Πρίσκου ὁ ἄγιος.⁵
ιγ', Μάλχου σοφιστοῦ. ιδ', Μενάνδρου προτίτορος. ιε', Θε-
οφυλάκτου ἀπ' ἐπάρχων καὶ ἀντιγραφέως τοῦ Σιμοκάττου.

ΠΩΣ ΛΕΙ ΠΡΕΣΒΕΤΕΣΘΑΙ ΚΑΙ ΠΡΕΣΒΕΤΕΙΝ.

P. 4 **Πρέσβεις** ἡ παρ' ἡμῶν ἡ πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλονται. ἐὰν
V. 3 μὲν οὖν πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλονται, χρὴ φιλοτίμως τε καὶ **IO**
δαυιλῶς τούτους ὑποδέχεσθαι, (καὶ γὰρ τιμῶσι πάντες αὐ-
τοὺς,) τοὺς δὲ ὑπηρετοῦντας αὐτοῖς δι' ἀσφαλείας ἔχειν εἰς
τὸ μηδενότι διδάσκειν ἐπερωτωμένους αὐτούς. καὶ μὲν τῶν
λίαν ἀφεστηκότων οἱ πρέσβεις εἶν, ὥστε μεταξὺ ἔχεινων τε
καὶ ἡμῶν εἶναι τινα τῶν ἔθνων, ἐμφανίζειν αὐτοῖς τῶν ἡμε-¹⁵
Β τέρων δόποντα καὶ οἴα βουλόμεθα. ὅμοίως δὲ εἰ καὶ πλησιό-

13. μηδενίτε Ν., μηδεγί τε vulg.

tricio et magistrō; II. ex chronicō Georgii monachi; III. ex Ioanne Antiocheno; IV. ex Dionysio Halicarnassensi de Antiquitatibus Romanis; V. et VI. ex Polybio Megalopolitano et Appiano; VII. ex Zosimō Ascalonita; VIII. ex Iosepho de Antiquitate Iudaica; IX. ex Diodoro Siculo; X. ex Dione Cocceiano; XI. ex Procopio Caesariensi; XII. ex Prisco Rhetore; XIII. ex Malcho Sophista; XIV. ex Menandro Pro-tectore; XV. ex Theophylacto Exconsule et contrascriba Simocatta.

QUOMODO OPORTET LEGATOS ADMITTERE AUT LEGATOS MITTERE.

Legati aut a nobis, aut ad nos mittuntur. Quando igitur ^{ad} nos
mittuntur, oportet eos honorifice et liberaliter excipere. Omnes
enim ipsos honorant. Cum eorum ministris tute cauteque agere, ne
quid ab ulla interrogantes discant. Et si gentium longo a nobis
intervallo distantium legati sint, ita ut inter nos et ipsos sint aliae
gentes, his nostrorum quae et qualia videbitur, ostendere licet. Idem
quoque de his, qui nobis vicini sunt, modo viribus et potentia sint
inferiores. Sin autem longe nobis praestant sive multitudine homi-

γερούς μὲν ἡμῶν καθειστήκεσσαν, ἐγδεῶς δὲ πρὸς τὴν ἡμετέρων έχουσσιν δύναμιν. εἰ δὲ κατὰ πολὺ ἡμῶν διενηρόχασιν, εἴτε πλήθει στρατοῦ, εἴτε ἀνδρείᾳ, χρὴ μήτε πλοῦτον, μήτε γνωμικῶν κάλλης ἐμφανῆσιν αὐτοῖς, πλήθη δὲ ἀνδρῶν καὶ ὄντων εὐκοσμίαν καὶ τειχῶν ὑψώματα. εἰ δὲ παρ' ἡμῶν πρέσβεις ἀποστέλλονται, χρὴ τούτους πρᾶτον μὲν εὐσεβείᾳ γνωρίζεσθαι, καὶ μὴ ἐπ' ἔγκλήμασι κατηγορηθέντας ποτὲ δημοσίᾳ κατακριθῆναι, εἶναι δὲ φρονίμους τὴν φύσιν, εὔνους τὰς τοιαύτας, ὡς καὶ προκινθυνεύειν τῶν ἰδίων, καθάπερ Ῥήγουλος, ~~ταῖς~~ ἀποστολὴν προθύμους, ἀλλ' οὐ βεβιασμένους, καθάπερ ~~τοῦ~~ Ἀγύπτιος ἴατρός. ὃν δὲ μὲν παρὰ Καρχηδονίους δέσμος ὁντινοὶ καὶ πρὸς Ῥωμαίους περὶ εἰρήνης πρεσβεύσων ἀπεσταλμένος, ὅμνυσιν ἐπανελθεῖν πρὸς αὐτοὺς, τῶν Ῥωμαίων τὴν εἰρήνην φύν καταδεχομένων· ἐπεὶ δὲ εἰς Ῥωμαίους ἀφίγκετο, ἀπαγορεύει μὲν Ῥωμαίοις τὴν εἰρήνην ἀσύμφορον αὐτοῖς οὖσαν, πείθει δὲ αὐτοὺς ἐπανελθεῖν αὐτὸν πρὸς Καρχηδονίους, τῷ δρκῷ φειδόμενος· δὲ κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπτου τὸν Πέρσην χινήσας τὰ Αἰγυπτίων διδλωλε. χρὴ δὲ τοὺς πρέσβεις παραγενομένους πρὸς οὓς ἀποστέλλονται, φαίνεσθαι ἐπιγαρεῖς, μεγαλοψύχους, εὐεργετικοὺς τὰ εἰς δύναμιν, ἀμφω, τὰ τε οἰκεῖα, τὰ τε τῶν πολεμίων, ἐν ἐπαίρῳ ποιουμένων, ἀλλὰ μὴ τὰ ἐκείνων ἐνδιαβάλλοντας. οἰκονομεῖν δὲ δεῖ τοὺς πρέσβεις, καὶ τοῖς καιροῖς ἐπακολουθεῖν,

9. Ῥήγουλος H., Ριβούλος cod. 18. Fort. διοικεῖν.

num, siue virtute: non oportet illis ostentare, neque opes, neque nostrarum mulierum pulcritudinem: sed hominum effundatiam et armorum pulcre constitutum apparatum et magorum propagacula. Si a nobis legati mittuntur, oportet viros esse probos, pietate insignes, neque publicorum iudiciorum crimine damnatos, prudentes inde, qui caram remp. habeant, ut pro ea capitibus fortuniarumque suarum periculum adire non recusent, sicut Regulus: qui prompto animo legationem obeant, non inviti, sicut Aegyptius medius. Horum praeius apud Carthaginenses captivus et ad Romanos legatus ~~pro~~ pace missus, ~~qui~~ se reveraturum, si Romani pacem nollet. Ubi ad Romanos venit, pacem debortatur tanquam eorum commodis contrariam, et iumento servato quædet, ut se ad Carthaginenses remittant. Alter vero cum ~~versum~~ regem in Aegypti regem concitaret, res Aegyptiorum pessimè dedit. Oportet autem legatos, ubi ad eos, ad quos mittuntur, venerint, sese humanos et benignos exhibere, magnanimos et liberales, quantum eorum facultates ferre possunt, aequa sua et hostium laudare, neque eorum, apud quos legati sunt, res praespondere. Oportet etiam legatos res cum summa moderatione admittarc ~~et~~ temporibus servire, neque vi imperata

8 PROOEM. AD EXCERPTA DE LEGATION.

• ἀλλ' οὐκ ἔξ ἀνάγκης πράττειν τὰ κελευθμένα, εἰ μή τι πρᾶ-
ξαι πᾶσι τρόποις παρεκελεύσθησαν. οἵον ἀπεστάλη τις ὡς φρί-
βδοις δῶρα τοῖς γείτοσιν ἐπικομιζόμενος· δὲ τούτους κατα-
λαβὼν τὰ τῶν ἔχθρῶν πράττοντας τὰ μὲν δῶρα σὺν τῷ
πολιμματὶ παρακατέσχε, λόγους δὲ φιλίας ἀντὶ δῶρων διε-
κομίσατο. ἀρεῖ γάρ τις εἰκότως, ὡς ἔχρην μᾶλλον ἐπιδοῦναι
τὰ δῶρα, καθημεροῦντα τῶν πολεμίων τὸ ἄγριον. ἢ τὰ
μὲν τιμιώτερα παρακατασχεῖν, τὰ δὲ ἄλλα ἐπιδοῦναι, ἀλλὰ
μὴ πάντα κρατεῖν, ὡς μήτε τοὺς ἔχθρους πλουτεῖν ἀθέλειν,
καὶ τὸ πολὺ τῆς ἔχθρας ὑποτέμνειν τῶν πολεμίων. δοκειμά-
ζεται δὲ πρέσβυς καὶ πρὸ τῆς ἀποστολῆς, ὑποτιθεμένων αὐ-
τῷ τῶν κεφαλαίων, καὶ ἀρωτάμενος, ὅπως περὶ ἐκάστου αὐ-
τῶν οἰκονομήσειεν, οὗτως ἢ ἐτέρως αὐτῷ τῶν πραγμάτων
ἐπισυμβανούντων.

perficere, nisi forte quibusvis modis ad finem pervenire iussi sint.
Ut videlicet, est aliquis missus ad dona ferenda vicinis, tanquam
amicis, et eos deprehendit hostilia facientes: munera cum litteris
retinuit, sermones benevolos pro donis protulit. Dicit aliquis, ne-
que id immerito, oportuisse legatum magis dona tradere, quibus
inimicorum hostilem animum placaret et leniret: vel pretiosiora qui-
dem retinere, alia vero dare, sed non omnia in sua potestate penes
se retinere debuisse, cum hoc temperamento, ut velit quidem hostium
malevolentiam compescere et resecare, sed non eos auctiores et va-
lidiores opibus reddere. Probatur vero legatus; antequam mittatur,
qui illi proponantur capita legationis et interrogetur, quomodo singula
sit gesturus, an ita, an aliter, prout res illi acciderint.

ΑΕΣΙΠΠΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ

T 4 ΣΩΖΟΜΕΝΑ

**ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ
ΕΚ ΤΩΝ ΣΚΥΘΙΚΩΝ.**

**ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΤΣ.**

E LIBRIS

**DEXIPPI ATHENIENSIS
DE BELLIS SCYTHICIS.**

**EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.**

ARGUMENTUM.

Legati Iuthungorum Scytharum ab Aureliano Imperatore foedus et tributum petentes infecta re reveruntur (1). Pax et foedus cum Vandalis componitur (2).

a. Ὁτι Αὐρηλιανὸς κατὰ χράτος ὑικήσας τοὺς Ἰου-^{A.C. 270} θύγοντας Σκύθας, καὶ κατὰ τὴν τοῦ Ἰστρου περαιῶσιν δὲ ^{P. 7} Aurel. I. 1
τὴν ἀποφυγὴν πολλοὺς τούτων ἄγειρων, οἱ λειπόμενοι ἐς σπον-^{V. 5}
δὰς ἦρη καὶ πρεσβείαν ἔστειλαντο. τὴν δὲ αἴτησιν τῆς εἰ-
ρηνῆς θόκει μὴ σὺν τῷ ἄγαν περιμεεῖ καὶ καταπεπληγότι ἐκ
τῆς ἥττης ποιεῖσθαι, ὡς ἂν ὑπάρχοι σφισὶ καὶ τῶν πρόσθεν
φοιτώντων χρημάτων παρὰ Ρωμαίων ἡ ἀποδοχὴ, μὴ ἐς τὸ
ἀδεὲς πάντη τῶν ἐναντίων καθισταμένων. ὁ δὲ Ρωμαίων
2. περαιῶσιν Ν., περαιῶσας vulg. 3. ἀγελάν H., ἀγελθῶν
vulg. 5. ἐδόχουν H.

1. Imperator Aurelianus, quum Iuthungos Scythes acie devi-
cisset, et multos eorum in ipso Istri traiectu fugientes interemisset,
reliqui bellum foedere finire voluerunt, et legatos miserunt. Neque
tamen cum nimio timore nimiaque perturbatione, quasi clade sua
perculsi pacem sibi petendam esse ducebant, ne tributo, quod an-
te Romani penderant, hostibus ab omni metu solutis, in posterum
privarentur. Sed Romanorum Imperator Aurelianus, ut Iuthungo-

A. C. 270 βασιλεὺς Αὐγούστου ὡς ἐπύθετο ἀφιγμένην τὴν Ιουδούγγων
Aurel. d.¹ πρεσβείαν, ἐς τὴν ὑστεριάν φήσας χρηματιεῖν περὶ ὧν ἦ-

P. 8 κοναι, διέτατε τοὺς στρατιώτας ὡς ἐς μάχην, ἐκπλήξεως εἶνεκα τῶν ἐναντίων. ἐπεὶ δὲ καλῶς εἶχεν αὐτῷ ἡ διακόσμησις, ἐπὶ ὑψηλοῦ βήματος μντέωρος βέβηκε, καὶ ἀλουργίδας ἀμπέχων, τὴν πᾶσαν τάξιν ἐποίει ἀμφ' αὐτὸν μηνοειδῆ. παρεστήσαντο δὲ καὶ τῶν ἐν τέλει ὅσοι ἀρχὰς τινας ἐπιτετραμμένοι, σύμπαντες ἐφ' ἕππων. κατόπιν δὲ βασιλέως τὰ σήματα ἦν τῆς ἐπιλέκτου στρατιᾶς. τὰ δέ εἰσιν ἀετοὶ χρυσοὶ καὶ εἰκόνες βασιλειοὶ καὶ στρατοπέδων κατάλογοι γράμμασι εἰς χρυσοῖς δηλούμενοι ἢ δὴ σύμπαντα ἀνατεταμένα προύφαινες το τὸ ἐπὶ ξυστῶν ἡργυρωμένων. ἐπὶ δὲ τούτοις ὥδε διακοσμηθεῖσιν Ιουδούγγους ἡξίουν [παρελθεῖν]. τοὺς δὲ συνέβη θαυμβήσασθαι ἰδόντας καὶ ἐπὶ πολὺ σιγῇ ἔχειν. ἐπεὶ δέ σφισιν ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπεδόθη λέγειν, διά τινος ἐρμηνέως ἐλεξαν¹ 5

V. 6 τοιάδε· „οὗτε τῇ ἐπὶ καιροῦ συμβάσῃ κακοπραγίᾳ ἡμῶν παὶ τὸ εἰκός καταπεληγότες, οὗτε δυνάμεως ἐνδεῶς ἔχοντες² καὶ πολέμων ἄπειροι καθεστηκότες, ἀσθενείας εὐπρεπείᾳ κατὰ τὸ ἡμέν αὐτοῖς μόνοις συμφέρον δὲς τὴν εἰρήνην σπεύδομεν· ἀλλὰ περίεστι μὲν ἡμῖν τοσοῦτον τῆς ἐν τοῖς πολέ-²⁰

1. ἐπύθετο] ἐπειδέτο vulg. 4. τῶν N., τούτων vulg. 6. ἀμφ' αὐτῷ H., ἀμφαντον ed. H., ἀμφαντον ed. Par. 8. δρ' cod. Vat. 13. παρελθεῖν add. N. θαυμβήσασθαι N., θαυμβήσεσθαι vulg. 16. τῇ — συμβάσῃ κακοπραγίᾳ Vat., τῇ — συμβάσῃς κακοπραγίας vulg. 19. ἡμῖν ed. Par., ὑμῖν ed. H. σπεύδομεν Vat., κατασπεύδομεν vulg.

rum legatos advenisse intellexit, cum dixisset, se cum his postridie acturum de his, quorum causa legati venerant, huiusmodi hostibus terroris iniiciendi gratia militum aciem condicta die tandem ad pugnam instruxit. Ut illi recte se habere visa est exercitus dispositio, altum suggestum sublimis, purpura induitus, ascendit, et omnem exercitum, qui ipsum circumstebat, in formam lunae dispositus. Aderant et ex his, qui in exercitu imperia habuerant, omnes ab equis. A tergo Imperatoris erant signa coadunati exercitus. Haec vero erant aquilæ aureæ et imagines Imperatorum, et eorum, qui militiae nomina dederant, catalogi et enumerationes, aureis litteris perscriptæ. Quae omnia explicata et illustri loco posita in bastis argenteis conspicua erant. His ita praeparatis Iuthungos iussit adesse. Ut haec viderunt, obstupesfacti longo tempore silentium tenuerunt. Postquam ab Imperatore illis dicendi facultas data est, ita per interpretem locuti sunt: „Neque quia adversa fortuna, quae nobis hoc tempore contigit, ultra modum animos nostros abiecit et perculit, aut quia destituti copiis et viribus sumus, aut rei militaris imperiti, infirmitatem nostram honesto praetexto tegentes neque quidquam nisi utilitatem nostram spectantes, ad pacem festinamus. Sed

καὶ περιουσίας πλήθους εἶνεκα καὶ λοχύος, ὥστε μέρει ἔλα-Α. C. 2:9
 γίστῳ τὰς πρὸς Ἰστρῷ πόλεις ἐπελθόντες Ἰταλίαν μικροῦ^{Αυγελ. I. 1}
 πάσαν κατειλήφαμεν, ἵππικῷ μὲν στρατεύσαντες ἐξ μυριάδας
 δ, καὶ τούτων σθ μιγάδων οὐδὲ ἀσθενῶν, ἀλλὰ Ἰουθούγγων
 θαυμαστῶς, ὃν πολὺς ἐφ' ἵππομαχίᾳ λόγος. ἀσπίδα δὲ ἄγομεν
 ιππασίαν δυνάμεως τῆς ἵππης, οὐδὲ ἐν τούτοις ταῖς ἑτέ-
 ρων ἐπιμεξίαις ἐπισκιάζοντες τοῦ σφετέρου στρατοῦ τὸ ἀ-
 νταγώνιστον. ἔχοντες δὲ καὶ οὕτω παρασκευῆς διακρίνε-
 θαι, οὐ διαγνώσκομεν ἐξ ἀντιλογίαν ἡκειν τῆς συμφορᾶς
 ιούσερι. οὐ διὰ τὸ μὴ κατὰ κράτος νεγκησθαι, κατὰ δὲ τὸ
 ἀδηλον τοῦ ἐκβησιμένου εἰρήνην πολέμου προτιμῶμεν, εἰ-
 Δ. καὶ οὗτες καὶ ὑμεν ὡς γένοιτ' ἂν διὰ γνώμης πρὸς Ἰουθούγ-
 γονς εὖ παρασχὸν τῆς πρόσθετην διαφορᾶς συμβῆναι, οἷα δὴ
 ἐπούσσης καὶ παλαιᾶς ἀμφοῖν τοῖν γενοῖν πρὸς ἄλληλα πί-
 ιστεως ἐξ τὸ ἡσυχάζειν, δι' ἣν χρὴ τὴν ἐπὶ καιροῦ διαφορὰν
 ἀπερίσκεπτον ἐν τῷ παρόντι καταλύσαντας πρὸς τὸ παλαιτε-
 ρον καὶ λυστελοῦν μετατίθεσθαι ἐκατέροις. ἐν τε τῷ πολέ-
 μῳ οὐκ ἐπὶ πλείστον ταῖς καταδρομαῖς λῃζόμενοι, ἀλλ᾽ ὅσον
 ἐξ ἀφορμὴν τῶν ἐπιτηδείων ἀγαπῶντες τὴν ἄθροισιν, μέχρι
 ποτῆς γενομένης μάχης ἡσυχίᾳ τὸν καιρὸν διετρίβομεν, ὡς τοῖς P. 9
 ἐπιουσιν ὑμῖν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ δυνάμει τὸ καθ' αὐτοὺς ἀν-
 τιτάξαντες. ὃ δὴ καὶ νῦν ποιεῖν παρεσκευάσμεθα· καὶ τό,

1. πλήθους H. mg., πλειθη edd. 5. ἵππομαχίῳ Vat. 7. ἀ-
 νταγώνιστον] ἀνταγώνιστον vulg. 21. F. ἀντιτάξοντες. N.

multae nobis adhuc suppetunt ad bellum gerendum facultates, sive mul-
 titudine militum, sive viribus opus est. Nam et minima nostri parte
 urbes ad Istrum sitas invadentes, parum absuit, quin omnem Italiam
 ceperim. Quadraginta equitum millia in pugnam educimus, quae
 non ex conveni aut imbecillibus, sed ex luthungis pure constant,
 quorum in equestri proelio magna fama est. Peditum autem dupli-
 cem equitatus numerum producimus, in his quoque nulla peregrino-
 rum admixtione invictum agminis eorum robur diminuentes. Itaque
 quamquam huiusmodi apparatu ad dimicandum instructi, minime ta-
 men de eventu decertandum esse duximus. Non autem quia victi su-
 mus, sed propter eventuum incertitudinem, pacem bello praeponimus,
 praesertim quum vos quoque, data occasione, ad componendas simul-
 tates cum luthungis propensos esse suspicemur, quoniam aliqua
 inter utramque gentem antiqua et inveterata ad quietem mutuo co-
 lendam fides exstat. Quamobrem oportet inconsiderate susceptum
 hoc tempore dissidium deponere, et ad antiquam concordiam, quae
 est utrisque utilior, redire. Et in ipso bello quidem non admo-
 dum crebras incursiones facientes praedas egimus, necessarias res
 comparare qua occasio tulit studentes, ceteroqui usque ad hanc
 proximam pugnam in otio et quiete tempus contrivimus, et quando

A.C. 270τε ὑμέτερον πρὸς πάντα κίνδυνον ἐκ τούτου ἀδεέστερον ἔξει,
 Aurcl. I. I. καὶ τῶν μεγίστων στρατοπέδων συνελθόντων οὐδὲ ἡτισοῦν ἐ-
 τέραι χείρ ἀξιόμαχος ἡμῖν νομισθήσεται. εἰ δέ τις τῇ εὐτυ-
 χίᾳ τοῦ πολέμου ἐπαιρόμενος δλίγωφός ἐστὶ πρὸς τὴν σύμ-
 βασιν, γνώτω οὐ βεβαιώ πράγματα θρασυρόμενος, καὶ ὅτε 5
 ἐπὶ παντὶ φέρον τῆς δοκούσης εὐπραγγίας ἡτηθέντας καὶ
 πρὸς τὴν παροῦσαν τῆς τύχης ἀκμὴν ἀποκλίναντας τῶν ἀμει-
 βούνων ἐξηρησθαι μόνων ἐλπίδων, καὶ ὑπὸ τοιαύταις ἀνο-
 μίαις τῆς τε πρὸς δύτερον μεταβολῆς ὑπεριδεῖν καὶ συμμα-
 χίαν εὐκαιρον διδομένην παρατήσασθαι. πεφύκαστε αὖτις
 μεῖζους στρατιαὶ, παρὰ μὲν τὴν πρώτην θάρσου οἰκείας δυ-
 νάμεως ἐπαιρόμεναι καὶ ἐλαχίστη προμηθείᾳ χρώμεναι, σὺν
 καταφρονήσει τῶν ἀντιπολεμούντων ἐπὶ τὰς μάχας πορεύε-
 σθαι καὶ κατὰ τὸ ἀφύλακτον ὡς ἐπὶ πολὺ τὸ ἥττον ἔχειν,
 αἱ δὲ τῷ αἰγνιδίῳ καὶ παρ’ ἐλπίδα χωρήσαντι λογισμῷ τε 15
 ἀσφαλεῖ καὶ περισσούσῃ δυνάμεως βεβαίως χρησάμεναι δυσ-
 μαχώτατοι τοῖς ἀντιπάλοις γένεσθαι. σὺν δὴ τοιαύτῃ ἐλπίᾳ
 C καὶ ἡμεῖς διχῇ τὴν δύναμιν διελόντες τὸ πρῶτρον, καὶ ἐν
 τῷ ποταμῷ τὰ πολλὰ τύχη μᾶλλον ἡ ἀρετῇ ὑμετέρᾳ σφαλέν-
 τες, οὐκ ἀρροσδόκητοι δύσμεν ἀλλὰ νῦν, ἅμα τῷ τοῦ μέλλον-20
 τος προμηθεῖ, οὐχ ὑπόστατοι ὑμῖν γενέσθαι. χράτιστον δὴ

2. οὐδὲ ἡτισοῦν ed. Par., οὕτω εἴ τις οὐν ed. H. 6. φέρον] σφαλε-
 ρόν N. 8. Fort. ἀνταί. B. 15. F. excidit διδαχθείσας post
 χωρήσαντι N. 18. καὶ] καὶ ἐν γῇ καὶ N.

hostes vestri in vos irruerunt, contra ipsos una cum vestro exercitu in acie stetimus. Quod et adhuc nunc facere parati sumus, ut vestrū periculum levemus nostro, et tutius vobis sit. Nam coniunctis maximis nostris exercitibus, nulla alia manus par nobis in conserenda pugna censembitur. Sin autem quis prospero rerum in bello successu elatus contemnit et alienus est a pace: sciat, se haud satis firma et stabili re inniti, sed in summum discrimen adduci, quicunque secundae fortunae specie victus et praesenti felicitati confisus sola meliorum successuum spe uitatur, quique in ea animi immoderata elatione ad mutationem rerum non advertat et suppetias opportune sibi oblatas respuat. Ex qua fere ita comparatum est, ut propriarum virium fiducia, praecipue maiores copiae fretae, minima providentia in rebus suis utentes, ad pugnandum accedant et hostes contemptui habeant, a quibus minime sibi caventes superantur. Quae vero in repentina et insperata casibus consilio tuto et virium praestantia cum firmitudine utuntur, magna cum difficultate ab hostibus expugnari possunt. Huius rei fiducia, quamvis, acie bipartita ad fluvium, fortuna potius, quam vistra virtute nobis cladem intuleritis, haud spe destituti sumus, diligentiore posthac nostris rebus cautione adhibita, fore, ut nos sustinere minime valeatis. Itaque potius est, ut vos commoda, quae ex pace proveniunt, percipiatis, et iunctis

πότιστον εῖδενεκα δί' εἰρήνης αἴφεισθαι ὑμᾶς τὰς ἐκ τῆς ὁμο- A.C. 270
τιὰς ὀφελείας, καὶ τὰ τοῦ πολέμου πράγματα σὺν ἡμῖν τί- Aurel. I. 1
ζεσθαι, τῇ τε παρ' ἡμῖν συμμαχίᾳ φωσθέντας πλέον ἔχειν
πρὸς τοὺς ἐπιόντας. εἰ δὲ ταῦτα ποιεῖν ὡδεῖς κρίνοιτε, ὑπάρ-
χειν ἡμῖν δίκαιον καὶ ὅσα ἐν χρυσοῦ ἀσήμου τε καὶ ἐπισή-
μου δόσεσse καὶ ἀργύρου παρ' ὑμῶν ἀφοίτα ἐπὶ φιλίας βε-
βαστητε. ἀπειπαμένων γὰρ, ὅσα ἔχθροὺς ἀμυνόμενοι, κα- D
θέτει δυνατὸν πολεμήσομεν.” πρὸς ταῦτα δ' Ἐρωμαίων βασι-
λεὺς ἐλεῖσεν ὡδεῖς. „εἰ μὲν ἐς ἀφανεῖς καθέντες τὴν γνώμην
ἰσθμῶν, περὶ δὲ πρεσβεύεσθε, ἐδιδάσκετε, οὐδ' ἡμῖν τοῖς ἐκ-
δεξαιμένοις τὸν λόγον χαλεπήν παρείχετε· ἀν τὴν ἀπόκρισιν. V. 7
ἐπεὶ δὲ τὰ εἰρημένα ἐς μὲν εὐπρόπειαν σύγκειται, ἔργῳ δὲ
ἐπωτίως ἔχει, πῃ μὲν εἰρήνης μημονευόντων, δτε δ' αὐτῆς
πολέμου ἐπανατεινομένων ὑμῶν, ὃν συγχεῖν δοκιτεῖ ἐκάτερον
ἰστις Θατέρου, ἀμφίβολον καὶ ἡμῖν καθίσταται πρὸς δ. τι χρὴ
πρῶτον ἀποκριναμένους μὴ ἀμαρτάγειν. λέλειπται δέ τι καὶ
ἐκ τῶν παρόντων βουλεύσασθαι· χρὴ γὰρ τῷ διττῷ τούτῳ P. 10
λόγῳ διελόντας ἀπαντῷ πρὸς ἀμφω. εἰ μὲν γὰρ καθαρῶς
εἰρηνῆν ἐπαγγέλλεσθε, τί δεῖ μεμνῆσθαι χρημάτων αἰτήσεως;
τοκτίστοι κάνε τούτῳ οὐ σὺν τῷ προχείρῳ η̄ βουλὴ τοῖς νενικη-
κόστι πρὸς τὴν ἀρνησιν η̄ τὴν καταίνεσιν. εἰ δὲ ἐπισκοπεῖν

2. τὰ add. N. 8. πολεμήσομεν H., πολεμησόμενος vel πολε-
μισόμενος codd. 9. μὲν] immo μὲν μὴ B. 11. παρείχετε· ἀν
τὴν N., παρείχετε ταῦτην vulg. 17. τῷ διττῷ τούτῳ λόγῳ vulg.
21. καταγενεσι] κατάγενεσι coni. Cantocl., καταγεσι edd. 25.
πισκοπεῖν] F. Ετις σκοπεύειν. B., ἐπισκοπεῖν Cl.

nobiscum bellicis viribus, nostris auxiliis confirmati, superiores ve-
stris hostibus, si qui vos adoriantur, evadatis. Quod si ita fieri de-
bere iudicaveritis, quod auri facti vel infecti vel etiam argenti a
vobis antea nobis redibat, ad amicitiae confirmationem vos praesta-
re aequum est. Si id denegaveritis, vos qua hostes ulciscemur, et
quantam in nobis erit, bello persequemur.“ Ad haec Rōmanorum Im-
perator haec dixit: „Siquidem aperte et dilucide vestram senten-
tiā exponentes, ea, de quibus legati estis, nos docuissestis, nobis,
qui vestrum sermonem exceptimus, ad eum minime dubia aut diffi-
cilia praebita esset responsio: sed quoniam ea, quae dicta sunt, de-
corum quid et honestum prae se ferunt, re ipsa vero secus se habent,
quum modo pacis mentionem faciatis, modo rursus bellum minemini et
intendatis, quorum utrumque in utroque confundere et iuvolvere
videmini, dubitationem nobis attulistis, cui primum debeamus re-
spondere, ne in aliquo offendamus. Sed aliquid tamen etiam in
præsentia considerare licet. Oportet enim, divisa duplice vestra ora-
tione, in utramque partem occurriere. Si enim pure et sincere pacem
decautiaretis, quid attinuit pecuniarum exactionis meminisse? etiam-

A. C. 270 ὑμῖν πρὸς τὸ θυμφέδον καὶ τὰς δύ τοῦ πολέμου πλεονεξίας
 Aurel. I.1 ἡγεῖσθε τὴν σύμβασιν, καὶ ἡτηθέντες ὥσπερ δασμοὺς παρ'
 ἡμῶν ἀπαιτήσοντες ἥκετε, τῆς ὁμοτάνης τὸ τερπνὸν, δοσον
 εἰρήνη δίδωσιν, ἐκ παντὸς μεταδιώκειν ἡμᾶς νομίζοντες, ἔχε-
 Β σθε τῆς ὄμοίας τῇ πρόσθεν ἐπιχειρήσεως, μηδ' εἰς εὐεργεσί-
 ας λόγον προϊσχάμενοι τοῦ πολέμου τὴν κατάλυσιν αἴτετε
 μισθὸν τῆς συγχωρήσεως, ὀνητὴν καὶ οὐκ ἐθελούσιον ποιού-
 μενοι τὴν παροῦσαν δὲ τὴν φιλίαν πρόκλησιν. οὐ γὰρ δὴ
 πολέμων ἀπείρονος ὄντας ἡμᾶς τῷ πλήθει τῆς πολλὰ δὴ κομ-
 πασθείσης ὑφ' ὑμῶν δυνάμεως ἐκπλήξετε· οὐδὲ πλούτῳ λα-
 φύρων Ἰταλικῶν ἐπικομιζόμενοι, ἀδεῶς ἐπ' οἷκου πορεύσε-
 σθε· ἀλλὰ δῆλαι μὲν ὑμῶν αἱ πεζαὶ παρασκευαὶ, οὐκ ἄδη-
 λαι δὲ αἱ τῶν ἱππέων, πρὸς ἃς τρόπον τὸν δυνατὸν ἀντι-
 στησόμεθα. τολμῶμεν τε γὰρ μετ' ἀσφαλείας, καὶ ἀναχω-
 ροῦμεν σὺν προμηθείᾳ, οὐλα δὴ λογισμῷ ἡγεμόνι ἐς πάντα;
 Σχοώμενοι, οἵς ἡ ἴσχυς βεβαιοτάτη, καὶ ἐμπειρίαν πολεμικῶν
 ἔργων διαφερόντως ἔχοντες. ὑμεῖς δὲ μετά τε τοῦ προχεί-
 ρου ἔπιτε, καὶ διαμαρτάνοντες τῶν ἔργων διὰ τὸ μὴ προ-
 σκέψασθαι ἐφ' ἃ δεῖ ἐλθεῖν, πείρα τὴν βλάβην τοῦ προπετοῦς
 φερόμενοι μεταγινώσκετε. τοῖς γὰρ ζέστει ἐς τὰς πράξεις μὴ το-

5. τῇ B., τῆς vulg. μηδὲ εἰς — λόγον Valesius, μηδεὶς — λόγων
 vulg. 6. προϊσχόμενος H. mg. 7. ἐθελούσιον N., ἐθέλου-
 σιν vulg. 10. πλούτον H. 11. ἐπικομπαζόμενοι N. 13. τρό-
 πουν vulg. 18. ἔπιτε B., ἔπειτα vulg. 20. μὴ om. ed. pr. Haud
 dubie locus corruptus est.

si victoribus non satis constaret, an dénegarent aut concederent, quod
 ab illis petitur. Si vero pacem commodis vestris et exspectatis belli
 lucris obesse opinamini, et quamquam victi quasi tributa a nobis
 petitis, nihil magis nos amplecti et perseQUI, quam voluptatem ex
 otio, quod pax tribuit, existimantes: eandem vos quam antea super-
 biam ostenditis tantumque abestis, ut beneficii loco belli cessatio-
 nem habeatis, ut etiam mercedem pacis postuletis, et venalem, non
 spontaneam adhortationem ad amicitiam, quam nunc proponitis, fa-
 ciatis. Non enim nos tanquam bellorum rudes et imperitos magnitu-
 dine tantarum, quas vos iactatis, virium perterrefacietis. Neque
 vero spoliis Italicarum opum onusti impune domum revertetis: ve-
 strae pedestres copiae nobis sunt notae, neque equestres ignotae,
 quibus quantum in nobis erit quacunque via resistemus. Audemus
 enim cum securitate, recedimus cum providentia, et in omnibus re-
 bus prudentia duce utentes, quae plurimum valet, usu et rei mili-
 taris peritia praestamus. Vos cum ardore et promptitudine aggredi-
 mini, deinde rerum adeptione frustrati, quia qua progredi oportebat,
 non ante providistis, damnum experientia ipsa ex vestra temeritate
 reportantes poenitentia ducimini. Qui enim [haud] cum servore,

συμφερομένοις ἀνάγκη τοῦ βελτίστου ἀμαρτάνειν. καὶ τα-^{A. C. 270}
 χαῖ μὲν ὑμῶν αἱ διποικιλῆσεις, δι' ὀλίγον δὲ αἱ μεταμέ-^{Aurel. I. 1}
 λεαι. καὶ τὸ σύμπαν κατὰ τὸ εἰκός θαύματος ἀπήλλα-
 ται, ἀντιπόδους ἡμῖν τυχόντας καὶ ἡθῶν ἀνομοίων καὶ ἐς
 ἥτις γνώμας πραττομένων διεστάναι οὐκ ἀποπεποιηκάς, καὶ ΔΤ
 ἥτις μὲν ἀμαδίᾳ, ἥτις δὲ λόγῳ συνεῖναι, σὺν φῷ μάλιστα
 τῷ τὸ κρατεῖν τοὺς ἡσσους τῶν πλειόνων περιγίνεται, συν-
 τεῖς πρὸ δυνάμεως πιστεύοντας. τοὺς τε πλείονας σὺν τῷ
 ἀλογίστῳ διὰ μάχης λόντας κάκιον ἀμανᾶσθαι, ἔργου πείρᾳ
 ιομάλλουν ἡ λόγου κομπωδεστέρᾳ προσποιήσει διδύσκεσθε, βλέ-
 φαντες δὲ τὰ Σκυθῶν πάθη μετὰ σαφεστάτων γὰρ τεκμη-
 ρίων καὶ οὐκ ἀμάρτυρα λέξομεν. οὗτοι δὴ τριάκοντα μυ-
 οράσι στρατοῦ ἐφ' ἔκατέρας τὰς ἡπελθούς σκεδασθέντες πάσῃ
 τῇ δυνάμει ἡττήθησαν πρὸς ἡμῶν, καὶ λαμπρὰ τοῖς νεικη-
 ξόσιν ὅπελείποντο τῆς οἰκείας ἀρετῆς ὑπομνήματα, ὃν τὴν P. 11
 εὔχλειαν δὲ τὸ παντελὲς ἔζομεν νῦν τε καὶ ἔπειτα, τῷ χρό-
 νῳ συμπαραθέουσαν. τάς τε Ἀλαμαρῶν συμφορὰς ἀγειντὸν
 σφᾶς τοῦ προχείρου τῷ ἀναρρίφθεντι τῆς διποικιλῆσεως τα-
 χυτέραν καὶ δι' ὀλίγον ἔθεντο τὴν μετάγνωσιν. ἡμεῖς τε
 γοὲπὶ ταῖς πλημμελείαις ὑμῶν, αἷς εἰς ἥτις ἀπλημμελήσατε,

5. ἀποπεποιηκάς] ἀπεικός H. 7. ἡσσους] ἡττους ed. R., I-
 σους vulg. 8. πρὸ N., πρὸς vulg. 9. ἀμανᾶσθαι] ἀπαλ-
 λάττεσθαι coni. B., ἀμύνασθαι H. 10. βλέψοντες vulg. 17.
 συμπαραθέουσαν. τάς Valesius, συμπαραθέουσαντάς codd. Ἀ-
 λαμαρῶν N., γαλμύνων codd.

ad res gerendas feruntur, hos in optima quaque re vires minime
 deficere necesse est. Conatus et aggressiones vestrae sunt subitae
 et repentinae et brevi post poenitentia. In universum non est quod
 miremur, vos quam adversarii nobis sitis et diversorum morum, etiam
 rerum gerendarum consiliis a nobis distare ** et vos temeritate,
 nos consilio congregati, quo paucioribus quoque non raro plures vin-
 cere contigit, dum prudentia potius, quam viribus nitebantur. Plures
 autem temere et imprudenter proelium ineuentes malo affici, re ipsa
 potius, quam verborum elegantiore ornatu didicistis Scytharum mala
 intuentes. Manifestissimis enim indiciis et testimoniosis nota testataque
 dicemus. Illi exercitu trecentorum millium hominum ab utraque
 parte ripae expositorum pugnantes, omnibus viribus sunt a nobis
 deleti et superati. Cuius nostrae virtutis clara victoribus relicta
 sunt monumenta, ex quibus immortalem nobis gloriam et nunc et
 sequenti tempore duraturam peperimus. Cum enim praepropero im-
 petu ad ripas furore praecipites in certamina ruissent, eorum teme-
 rariam et inconsultam ad aggrediendum irruptionem celerior brevi
 post poenitentia est consecuta. Et vero pro his, quae in nos admis-
 sis est commeruistis, eas quas luistis poenas minime sufficere iu-

Dexippus, Eunapius etc.

A. C. 270 οὐκ ἀποχρῆν ἡγούμεθα ἦν ἐπάθετε τιμωρίαν, εἰ μὴ καὶ τὸν
Aurel. L. 1. Ιστρον ὑπερβάντες ἐν ὅροις τοῖς ὑμετέροις τὴν ὁργὴν ὡς
 προαδικήσαντας ὑμᾶς ἀποπλήσαιμεν. πόλεμον γὰρ ἐπὶ σπου-
 , δαῖς ἀκήρυκτον ἐφ' ἡμᾶς ἡγείρατε, ἐγκλήματα μὲν ὡς εἰς
 Β προαδικήσαντας εἰπεῖν οὐκ ἔχοντες, ἐπιθυμίαις δέ τισι καὶ
 ἐλπίσι κονφισθέντες, σὺν αἷς ὄμιλος ἀλόγιστος ἐπαίρεται,
 θρατιᾶς καὶ πολέμου ἀντιλαμβάνεσθε. οὗτοι οὐκ ἔξω προσ-
 δοκίας ὕγομεν καὶ παρὰ τοῦ θείου ἔσεσθαι ἡμῖν ἀρωγὰ, οἵτι-
 δὴ ἡμῶν μὲν θεσμὸν τὸν ἐπὶ σπουδαῖς οὐκ ἀτιμασάντων,
 Ιουνθούγγων δὲ ἀδικον ὅδόν τε ἐφ' ἡμᾶς ἐλθόντων, καὶ δρ-ια
 V. 8 κονταὶ πᾶσαι πίστεως βεβαιότητα παρὰ φαῦλον τιθεμένων.
 τοῖς τε αὖ φθάνοντοι κατορθώμασιν τὸ μέλλον λαμβάνοντες,
 καὶ περὶ τῶν ἐσομένων οὐκ ἀπεικότως πρὸς τοῖς εἰρημένοις
 Σχρηστὰ δοξάζομεν. η μὲν γὰρ ἐπ' εὐπραγίᾳ ἐλπὶς θάρσος
 φέρει, φόβον δὲ η ἐπὶ τῷ ἐναντίῳ. λογισμῷ τε ἡγεμόνεις
 πρὸς τὰς πράξεις χρώμενοι, τὰς τε δόξας τῶν συμβησομένων
 οὐκ ἀβασανίστως προσιέμεθα, κανὸν τοῖς παροῦσιν, οἴα ἄνδρες
 ἀδηληταὶ κινδύνων τῶν ἀρίστων, οὐκ ἐκπληττόμεθα ταῖς τοῦ
 πολέμου χαλεπότησιν, ἕξ ὧν τὸ ἐλπιζόμενον κέρδος οὐκ ἀσθε-
 νεῖς καὶ περιττότερον τῆς ἀχθηδόνος. τὸ γὰρ πλῆθος ὑ-20
 μῶν τῷμασί τε ἥκιστα ἰσχύει καὶ φρονήμασιν. ἀπειληπταὶ

1. ἦν B., ὡν vulg.   2. ὡς πρ. ὑμᾶς] ὡν προηδικήσατε ἡμᾶς
 B.   3. ἀποπλήσαιμεν N., ἀποπλεύσαιμεν vulg.   5. προαδι-
 κήσαντας H., προαδικῆσαν vulg.   15. φόβον et τῷ ἐναντίῳ
 B., φόβον et τοῦ ἐναντίου vulg.   21. ἐπειληπταὶ vulg.

dicavimus, nisi quoque, traiecto Istro, in vestris ipsorum finibus iram
 nostram in vos, qui nos priores iniuria affecistis, explevissemus. Bellum enim, dum adhuc foedus erat, ultro et non indictum adver-
 sum nos excitastis. Et cum, quod nobis obiiceretis, non haberetis,
 quia vobis nullam iniuriam feceramus, in spes et cupiditates quas-
 dam erecti, quibus vulgus imperitum effertur, exercitu comparato,
 nos aggredimini. Quare speramus, Deum nobis auxilio futurum. Sanctitatem enim foederum minime derisu et ludibrio habemus. Iu-
 thungi contra iniqua ratione nos adoruntur, et iusiurandum et
 cetera quantumvis firma fidei vincula pro nihilo ducunt. Evidem
 ex rebus ad voluntatem nostram fluentibus, quid consecuturum sit
 coniuentes, eventus rerum non absque veri similitudine, ex his,
 quae ante dicta sunt, laetos fore, exspectamus. Etenim ex secundis
 rebus spes fiduciam adserit, contraria autem timorem. Prudentia
 duce in rebus administrandis utentes, quae accidere possunt, non
 nisi re bene persensa, opinione praecipimus, et in praesentia tan-
 quam viri gravibus quibusque periculis exercitati, bellii difficultati-
 bus non terremur, quibus non levia commoda, sed laboribus longe
 maiora comparantur. Nam vulgus vestrum neque corporis neque

γάρ Ροδανοῦ μὲν εἶσω καὶ τῶν ἡμετέρων δρίων· σπανίω δὲ Α. I. 270
ἐγρῆσαν συνεχόμενον καὶ τῇ ἄλλῃ ταλαιπωρήσει, τοῖς ἀλγεινοῖς ^{Aurel. I. 1}
τοῖς μὲν ἡδη σύνεστι, τοῖς δὲ μέλλεις. καὶ προκαμὸν ἐν τῷ
αἱ μοχθεῖν ἀτολμότερον ἔσται καὶ χρῆσθαι αὐτῷ παρέξει
βαμαχεὶ δ, τε ἀν βουλώμεθα, ὃς ἀν πρὸς τὴν χρόνιον διατρι-
βὴν ἀπειρηκότι. διὸν ὑμῖν τε τὸ πᾶν περιφανῶς κινδυνεύ-
εται, καὶ ἡ τῆς εἰρήνης ὑμῶν αἴτησις ἐπ' εὐπρεπείᾳ τοῦ φό-
βου σύγκειται, ὅπως ἀν τὸ σφέτερον δέος ἐπηλυγάζησθε.
ἢ τί δεῖ προσίσθαι, καλῶς ὑπάρχον πανταχόθεν ἀποκλει-
σθεῖσιν ὑμῖν τῆς οἰκαδε πορείας καὶ οἶον εἶσω πυλῶν ἀπε-
λημμένοις χρῆσθαι εὖ τε καὶ μὴ, ὅπως ἀν ἔγωμεν πρὸς ὑμᾶς P. 12
διανοίας;” ἐπὶ τούτοις λεχθεῖσιν ἐκ τοῦ βασιλέως κατεπλά-
γησάν τε Ἰουθοῦγγον· καὶ ὡς οὐδὲν αὐτοῖς κατὰ τὰς ἐλπί-
δας ἐπράττετο, παντελῶς τῶν σπουδῶν ἀπογνώσει ἔχόμενοι
ιδιαρὰ τοὺς σφετέρους ἀπεχώρησαν.

β. “Οτι ἐπὶ Αὐρηλιανοῦ οἱ Βανδῆλοι κατὰ χράτος ἡτ-Α. C. 271
τηθέντες παρὰ Ρωμαίων πρεσβείαν ἐποιήσαντο πρὸς Ρωμαί-^{Aurel. I. 2}
ους περὶ διαλύσεως πολέμου καὶ συμβάσεως. καὶ πολλὰ ἀν-
μεταξὺ εἰπόντων ἀλλήλων, τοῦ τε βασιλέως καὶ τῶν βαρβά-
ρων, διελύθη μὲν ὁ σύλλογος, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τότε πλῆθος
τῶν Ρωμαίων στρατιωτῶν αὐθὶς ἡθροίσθη, καὶ ἐρομένους βα-^B
σιλέως, δ, τι σφισὶ περὶ τῶν παρόντων λῶν εἶναι δοκεῖ, κρί-

1. Ἡριδανοῦ Valesius. 9. ἢν τι δεῖ προσίσθαι B., ἢν τι δὴ
προσίσθε vulg. 13. κατὰ add. N. 22. λῶν B., λαῶν vulg.

animi viribus pollet. Inclusi enim inter Rhodanum et nostros fines
alimentorum penuria aliquisque incommodis laborans, multis malis hoc
ipso tempore premitur, aliis mox premetur. Fractum et debilitatum,
quia sine intermissione laborat, minus audet et timidius est. Itaque
diuturnioris tum studii tum operae nescium sese nobis sine proe-
lio praebebit paratum subire, quicquid de eo statuere voluerimus:
ex quo omnes vestrae res in apertum discrimen adducuntur. Tota
autem vestra pacis petitio nihil est nisi decorum timoris praetextum,
quo metum vestrum tegere cupitis. Quam cur accipiamus, data no-
bis occasione vos undique ab reditu exclusos et quasi intra claustra
coercitos bene aut male habendi, utcunque nobis pro animi nostri
erga vos affectu videbitur?“ His ab Imperatore dictis, Iuthungi valde
sunt consternati, cumque minime negotium, ut speraverant, confecis-
sent, sed omnino foederis repulsam tulissent, ad sua redierunt.

2. Sub Aurelianō Vandali a Romanis acie superati sunt. Itaque
legationem ad Romanos decreverunt, quae de bello pacificatione fi-
niendo ageret. Et cum multa inter se Imperator et barbari disse-
ruiissent, solutum est colloquium. Postridie multitudo militum Rog-
manorum rursus convenit, et cum eos Imperator interrogasset, quid

A. C. 271 νοντες τὴν εὐτυχίαν τὴν ὑπάρχουσαν προμηθείᾳ τῆς ὑπὲρ τῶν
 Aurel. I. 2 ὄντων ἀσφαλείας διασώσασθαι, καὶ βοῇ τὸ βουλόμενον ση-
 μαίνοντες, σύμπαντες ἐς τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου ἔχωση-
 σαν. καὶ οἵδε μὲν ὡδε συνηνέχθησαν γνώμῃ· οἱ δὲ τῶν
 βαρβάρων βασιλεῖς καὶ ἀρχοντες, ἥκοντες καθότι σφισὶ προ-5
 ειρημένοι, ἔδοσαν ὅμιλους σφῶν αὐτῶν, οὐ τὰ δεύτερα ἀξι-
 ώσεως καὶ τύχης. οἱ τε γὰρ βασιλεῖς τοὺς παῖδας ἔκάτεροι
 Σδιδόασιν ἐς τὴν ὁμηρείαν, ἐνδοιάσαντες οὐδὲν, καὶ ἐτεροι ἄ-
 μα αὐτοῖς οὐ μάλα πόρρω ἀξιώσεως. καὶ ἐπὶ τούτοις ἔχω-
 ρησάν τε πρὸς σύμβασιν, καὶ αἱ σπονδαὶ ἔγενοντο. συνεμά-
 χουν δὲ ἀπὸ τῆσδε Ῥωμαίοις Βανδήλων ἵππεῖς εἰς δισχιλί-
 οντος, οἱ μὲν τινες αἱρετοὶ ἐκ τοῦ πλήθους ἐς τὴν συμμαχίαν
 καταλεχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἐθέλοντες ἐκούσιον στρατιὰν ὑποδυ-
 ὅμενοι. ὁ δὲ λοιπὸς Βανδήλων ὅμιλος ἐπ' οἴκου ἐκομίζετο,
 παρέχοντος τοῦ Ῥωμαίων ἀρχοντος ἀγορὰν ἔστε ἐπὶ τὸν 15
 Ἰστρον. καὶ τὸ μὲν πλεῖστον αὐτοῦ ἀπαθὲς διεσώθη· δοσοι
 δὲ παραβάσει τῶν σπονδῶν ἐπὶ λείας συλλογὴν ἀφθύνως ἀπε-
 σκεδάσθησαν, ἀνηρέθησαν σύμπαντες ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος τῶν
 Δεξενικῶν στρατοπέδων, οὐ μείονς γενόμενοι πεντακοσίων. οἷα
 γὰρ δὴ διὰ φιλίας τῆς χώρας πορευόμενοι, καὶ θύρσοι τῆς 20
 γενομένης πρὸς Ῥωμαίους εἰρήνης ἐπαρθέντες, τῆς πάσης τά-

8. ἐνδυάσαντες vulg. 11. Ῥωμαῖοι H., Ῥωμαῖων codd.
 13. ὑποδυόμενοι ed. R., ἀποδυόμενοι codd. 19. οἰα B., οἱ
 vulg.

illis optimum esse videretur, cum statuerent praesentem prosperitatem tueri et rerum, quibus potiebantur, fruitioni prospici oportere, suam de ea re voluntatem voce significaverunt et universi in sententiam finiendo belli iverunt. Sic igitur inter illos convenit. Itaque barbarorum reges et principes venerunt, et ut illis erat praeceptum, ex suis obsides qui non in secundis partibus fortunae et dignitatis haerebant, dederunt; uterque enim rex et proximi dignitate una cum ipsis sine mora filios suos pro obsidibus tradiderunt. His legibus ad pacta et conventiones ventum est, et foedera sunt initia: Vandali Romania duo mille equites auxiliarios ex foedere suppeditabant, quorum nonnulli ex tota exercitus multitudine delecti et in belli societatem adscripti, alii sponteaneam militiam subeuntes nomina dederunt. Reliqui Vandalarum exercitus, salvus et incolamus conservatus, Romanorum Imperatore vitae necessaria usque ad Istrum iis præbente, domum rediit. Sed quicunque ab exercitu violatis foederibus, ad praedandum et rapinas facientes longius excesserunt, omnes a duce exterarum copiarum (erant autem non minus, quam quingenti) sunt caesi et peremti. Hi enim specie amicitiae, fiducia pacis cum Romanis factae elati, nullo servato ordine, venia a

ἴεις προσέξαις ιρούντες κατά τινας αλφηνιδίους ἐπιθρομᾶς προσέ- Α. C. 271
βελλον γνώμη τοῦ ἄρχοντος, καὶ οὐκ ὀλίγα τῆς χώρας ἐκα- ^{AureL L 2}
πόργουν. καὶ τὸ ἔργον τοῦτο τὸν ἔργασάμενον παρὰ τῷ τ
βασιλεῖτ κατατοξευθῆναι. οἱ δὲ λοιποὶ Βανδήλων διεσκεδά-
ζεθῆσαν καὶ ἀπεγόστησαν ἐπ' οἶκον. βασιλεὺς δὲ Ῥωμαίων
τὴν πλειότητην δυνάμεως τῆς πεζικῆς καὶ ἵππικῆς ἐκπέμπει ἐπ' V. 9
Ἴταλίας. καὶ διαλιπῶν οὐ μάλα συχνῶν ἡμερῶν, τὴν τε ἀμφ'
αὐτὸν τάξιν ἔταιρικὴν, καὶ δση δορυφορία τοῦ ἄρχοντος, τῶν
τι συμμάχων δσοι ἥσαν Βανδήλων, καὶ τοὺς δύμηρεύειν αὐ-
τοῦ δοθέντας παλδας ἐπαγόμενος, καὶ αὐτὸς ἐπὶ Ἰταλίας ἐξή-
λευς σπουδῇ διὰ τὴν τῶν Ιουθούγγων αὐθις παρουσίαν.

ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

EXCERPTA DE SENTENTIIS.

*Fragmēta admodum obscura (1—4). Oratio Dexiphi ad Atheni-
enses, urbe nondum capta (5). Oratio eiusdem ad eos qui secum
urbe capta profugerant (cf. Gibbonum c. X. p. m. I. 428. seqq.) (6).*
Fragmēta minuta (7—9).

α'. *** τύχας ἀνδρῶν καὶ καταστάσεις πόλεων καὶ δυνῶν Ed. R. 323
πειστερίζουσαι διάττους τε δμοίως καὶ διαφερόντως περὶ εἰρήνην Cod. 107
ιοκόλεμον συμβαίνουσιν ἀγοντος τοῦ χρόνου μηδεμιᾶς. ἀλλὰ
μετατρέποντος ἄλλη ἄλλους πρός τε τὸ ἀμεινον. καὶ μὴν
τὰ γιγνόμενα ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις ἀριστοὶ γνώμην οἱ μὴ χα-
λεποὶ δέξασθαι τὰς ἐξαλλαγὰς τῶν ἡμερῶν καὶ χρόνων μη-

22. ἄλλη N., ἄλλη ed. 23. γνῶμας coni. B.

suo duce impetrata, in repentina quasdam incursiones eruperant et
non pauca regionum loca, qua iter habuerant, vastaverant et damnis
affecerant. At ille, qui tantum facinus admisit, est ab eorum rege
iaculis confectus. Reliqui Vandalarum separati domos suas repetie-
runt. Romanorum vero Imperator, praemissa maiore parte suarum
copiarum, sive pedestrium, sive equestrium, non longo post est eas
subsecutus intervallo, et secum cohoret auxiliariorum retinens,
omnes hastatos qui eius custodiam agebant, una cum Vandalis, quot-
quot illi auxiliarii aderant, et pueris, qui illi obsides dati erant, ma-
gna celeritate in Italiam contendit, in quam Iuthungi denuo irru-
perant.

δὲ ἐτῶν τούτους ὅσοι πολέμου τε καὶ στρατοπέδων δῆμοιον-
ται μηή προγενομένων ἔχειν ἐπὶ τὰ συμφορώτατα ἐκά-
στους καὶ τοῖς προσπίπτουσιν κακον.. της τῶν ἴστορηθέν-
των νεωτέρων τε καὶ παλαιοτέρων .. πρὸς δὲ τοὺς κατα ..

R. 324. β. κατ' ἀνθρώπους ἡς ἀπορῇ λύσις. η γὰρ ἵσχυον-5
Cod. 108 τας κατὰ τῶν τι .. τῷ συνενέχοντι ἐν .. η αποκυήμη .. ὡς
ἀλίσκεσθαι δέον.

γ'. "Οτι Λέκιος, βασιλεὺς Ρωμαίων .. εἰχεν τὴν
Θράκιον δύναμιν .. ὁδὸνδῶν [μή τι οὐώ]τερον γένηται περὶ
τῆς ἀρχῆς τὴν κατάστασιν .. ἐπιστολῆς .. εἰς αὐτὸνς ἐπεξ-10
ιέναι τοῖς πολεμίοις .. βουλόμενον τῆς δι' ἀνθρώπους οὐκ
ἔμφαιν .. ους ἄγειν μὴ περαιτέρω πράσσοντες ἀνθρώποις
ἀπο .. οὐκ εὐκαίρου προδυνμίας τὴν πεζαν λάβωσι. πρὸς
τὴν .. ἐπικουρίαν παραγίνεσθαι. καὶ ὁ μὲν .. βασιλέως
ἡμεροδρόμου φέρων τὴν .. 15

δ'. Πρόσκω, δες δὴ τῆς τῶν .. ων .. ἐπὶ τε εἰρήνης τὰ
πολλὰ ἔχρημάτισε .. τὰ τοῦ πολέμου· τὸ δὲ .. ὃς δὲ τότε
πόλεμος ... ἐμήνυσαν. καὶ ἐπεὶ ἡθροίσθησαν .. ἐδήλου
γὰρ η γραφὴ τάδε.

A.C. 267 ε'. "Οτι ποδοῦμεν .. ὡς ἀνδρες .. ἀσφαλὲς δψει τῶν 20
Gall. I. 15 δρῶντων .. μενον. ἐπεὶ δὲ .. μεν .. πορευόμενοι .. δὲ
κατὰ πολλὰ σκεδασθέντες .. ἀναγκαῖον διδαχῇ. ἂμα τῇ

R. 325. . . . πράττοντες ἀν ὑμεῖς . . . ἐμοὶ· εἰ γε .. διὰ τί ..
εἴ τις ὑμῶν διαμέλλοιτο. ἔξαγγέλλεται γὰρ .. νεότητί σου
κατὰ καιρὸν θαρροῦντας, καὶ τούτῳ ἐκπληξεν ἐς τοὺς ἐναν-25
τίους ἔξειν νομίζοντας, οὐα δὴ πολέμων ἀπειράτους, εὐτολ-
μότερον αὐτοῖς μᾶλλον η προμηθέστερον πιρὰ τὴν ἀπουσί-

Cod. 91 αγ τῶν προαγώνισμάτων συνίεσθαι. καὶ ἐστι μὲν ἀπάντη
ὑπαίτιος ὑμῶν η ἐπιχείρησις διότι καὶ ὑπὲρ καλῶν ἔργων

9. ὁ δρᾶσθων μή τι γεωτερον Β., δρᾶσθων . . . τερον ed. 18.
ἐθῆλου γάρ η γραφὴ Β., δῆλου γάρ εγράψῃ ed. 24. σον] οὐν coni. N.
26. δὲ ed. 28. προαγώνισμάτων coni. N. μὲν οὐ πάντη coni. B.

5. Nuntiatur enim, eos adulescentiae tuae pro tempore confi-
dentes atque hinc terorem hosti tanquam belli imperito, se in-
cussuros existimantes, audacius, quam prudentius sine praevia exer-
citatione depugnare patatos. Est igitur quaquaversus molitio vestra
culpabilis. Optamus autem, ubi pulchris facinoribus operam dabitis,
reaspe vos fieri apprime utiles. Vigor animi in bellis cum disciplina
coniunctus validum scutum est, infirmum autem, si illa caret, tum
et audacia sine recto consilio praeterque idoneum tempus ferociens,

ευτενέσιαμην δ' ἄν καὶ πείρα δύνασθαι συμφορωτάτους γε- A. C. 267
τέσθαι. ἐπέσκεψμαι δὲ ὡς ἐν τοῖς πολέμοις τὸ ἀνδρεῖον Gall. I. 15
μετὰ μὲν ἐμπειρίας ἴσχυρὸν, ἄνευ δὲ τούτου ἀσθενές· καὶ
θρασύτης λογισμῶν ἀμοιρός, ηδὲ σὺν τῷ μὴ κατὰ καιρὸν
ἴστολμῷ ἔσφηλε. κράτιστοι δὲ οἱ συγέσει τὸ διάφορον τῶν
ἐκβησιομένων εἰδότες μᾶλλον ηδὲ θυμῷ ἐς τὰς μάχας καθι-
στάμενοι. παραιτῶ μὴ δὴ ἐς τὸ ἐτοιμον τῆς γνώμης καὶ τοῦ
πλήθους τὸ ἀβέβαιον ἰδόντας, τοῦ κοινοῦ τῆς ἀσφαλείας ὑ-
φέσθαι· ἀποκινδυνεύεσται γὰρ ὑμεῖν σωτηρίᾳ οὐτως ἐς μη-
ιδέν δέον, καὶ θράττεσθαι ηδὲ διάνοια ὑμῶν δόξει μᾶλλον ηδὲ^η
ἐπιβουλίος περὶ τῇ πάσῃ πόλει τοῦ ἐκβησιομένου ἔχουσα
τὴν πεῖραν. ὑπαίτιος δὲ δμοίως δὲτε ἀναγρίᾳ τὸν ὑφε-
στηκότα ἀγῶνα ἔξιστάμενος, καὶ δὲ οἱ θρασύτητι ἐς τοὺς μὴ
προσήκοντας κινδύνους ἤών, βίον σὺν ἀσφαλείᾳ σώζεσθαι.—
15 λογισμῷ δὲ πιστεύων ἀνὴρ βεβαιότερος ηδὲ ἀμαθίας σχήματι
πρὸς τὰς ἀδήλους φορὰς τῶν πραγμάτων ἔξορμώμενος. αλ-
τε ἐν τοῖς πολέμοις συντυχίαι ηδὲ κατὰ τὸ ἀναγκαῖον τὴν τόλ-
μαν διδόσαιν ἔξεισον ἐς τοὺς κινδύνους, ηδὲ ἀδείας περιου-
σίᾳ τὴν μετὰ τοῦ ἀσφαλοῦς σύνεσιν παρέχονται, ὡς μὴ σὺν
κοδέσσι τι μᾶλλον ἡπειργμένως ηδὲ προμηθείᾳ πρᾶξαι.

Λογιζόμενοι δὲ τάδε μὴ ἵτε πρὸς ἄνδρας ἐς ἀγῶνα R. 326
τα κατ' ἐρημίαν τῶν συλληψομένων ἔχυρῷ δυνάμει ἔξιόντας,

1. συνευχαίμην ed.	2. ἐπέσκεψμα ed.	7. δὴ μὴ B.	12.
ἐφεστηκότα B.	13. μὴ add. Maius.	14. βίον] παρόν B.	15.
Ιματι B.	18. ἔξιστοι M., ἔξιστοι eod.	21. μὴ ἵτε B.,	
μῆτε ed.	22. ἐπιδύτας B.		

In perniciem ruit. Porro fortissimi evadunt non tam illi, qui impetu
caeco feruntur, quam qui futurorum eventuum momenta ponderare
queunt. Auctor autem vobis sum, ne, dum mentis vestrae alacritatem,
multitudinis autem inconstantiam recipitis, tutelam reip. negligatis. Sic enim vestra salus nullo cum emolumento periclitaretur
fractusque magis vester animus videretur, quam sollers in urbis uni-
versae cura vel coniendorum eventuum peritus. Aequo culpabilis
est, qui meticulo animo oblatum sibi certamen respuit, atque ille,
qui insana audacia in aliena pericula semet coniicit, ubi tuto vivere
licebat. — Vir, qui mentis nixus consilio est, constantiam magis
seruat, quam is, qui imperitorum ritu incerto rerum cursui se com-
mittit. — Casus bellici vel coactam audaciam iis suppeditant, qui
pericula adeunt, vel oblatu immunitate prudentiam cum securitate
exhibit; ita ut iam necesse non sit subitaneo potius opere quam
proviso consilio agere.

Haec igitur reputantes, ne certamen ineatis ipsi auxiliis destituti
adversus homines, qui fortibus copiis praevalent, quique multo equi-

A. C. 26, καὶ πολλῇ μὲν ἐπιφῳ, πολλοῖς δὲ ὄπλίταις καὶ ψιλοῖς· παρεσκευ-
Gall. I. 15 ασμένους, ἔτι δὲ πεζῶν πολεμικήν φοβεροὺς καὶ σωμά-
των ὅψει δεινούς, καὶ ὄπλων ἀνασείσει, ἀπειδαῖς τε καὶ βο-
ῆς μεγέθει ἵκανωντάτους προεκφοβῆσαι τοὺς πρῶτον ἐξ
αὐτοὺς ἴόντας. μηδὲ πρὸς τούσδε ἀποκινδυνεύσῃτε, ἔξὸν ἀπὸ 5
τῶν τειχῶν σὺν ἀσφαλείᾳ ἀμύνεσθαι. καὶ γὰρ η̄ ἐπὶ τοῖς
πρῶτον ἐς μάχην ἰοῦσιν ἰσχυρόν τι ἔδοξεν εἶναι καὶ προσα-
τγωγότατον εἰς κατόρθωσιν. ἀλλ' ἐν τοῖς περιφανεστάτοις
ῶφθη, ὅταν τῷ ἀληθεῖ μάχηται. εὐδηλον δὲ δήπου, οἷμαι,
ως κἄν τοῖς ἐξ Ἰσην οὖσιν ἀνευ στρατηγοῦ κατὰ μόνας ἀπὸ 10
κινδυνεύειν σφαλερώτατον· τὸ δὲ ὑπὸ ἡγεμόνι τε ἄγεσθαι
Cod. 92 καὶ ἐξ κοινωνίαν ἥκειν ἐτέροις τοῦ κινδύνου ἐν τε ἐκθυμή-
σει κάν τοῖς ἔργοις ἀσφαλέστατον, ὁρᾶται ἔχον τὴν παρὰ
τοῦ πέλας ἐπανόρθωσιν. κρεετόν τε σὺν ἐπέρφω κατορθοῦν-
τας δόξης ἔλαττον ἔχειν, η̄ δίχα τοῦ προμηθοῦς κατὰ μό- 15
νας ἐπιχειρήσαντας σφαλῆναι. καὶ ἀπόγοτος μὲν πολὺ ἀπὸ
σφῶν τοῦ ἐπιβοηθήσοντος, οἷα δὴ μονωθέντας, δρᾶσαι τι
σὺν εὐχερείᾳ σύγγενωμον· δινδῶν δὲ οὐκ ἀποθεν ὅντων ἄ-
ριστα πολέμῳ ὡμιληκότων καὶ πεῖραν παρασχομένων τοῦ
γικῆν, καὶ ταῦτα τὸ ἀδεὲς ἐς τοὺς κινδύνους ἐν τῷ διὰ 20
μέσου ἐκ τῆς τῶν τειχῶν ὁχυρότητος ἔχοντας, πρᾶξαι τε
παρὰ τὴν τοῦ ὕρχοντος καταίγεσιν, κάν τῷ ἀμεινον ἔκβη,

4. προεκφ. B., πρὸς Ἑιρφοθ. ed. ἐπ' αὐτοὺς B. 5. μὴ δὴ B.
φ. ἀληθεῖ N., ἀληθ. . . ed. 10. κἄν καὶ coni. B. οὖσιν N.,
ωσιν ed. 16. ὑπὸ ed. 22. τῷ ἀμεινον B., τῷ ἀμεινον ed.

tatu multoque gravis levisque armaturae militare instructi sunt: contra homines, inquam, peritiae quoque bellica formidabiles et corporum aspectu terrificos, tam et armorum sonitu et minis et profunditate clamoris valde idoneos ad eos territandos, quibuscum primo proeliantur. Adversus hos, inquam, en acie periclitari velitis, quandoquidem moenibus tuto vosmet potestis protegere. Etenim apes magnum habere efficaxque momentum videtur in iis, qui belli tirocinium ponunt, ad rem gerendam feliciter. Verum ea in clarissimis viris eluet, cum adversus . . . decertat. Sed enim exploratum mihi videtur, cum paribus quoque sine duce singillatim tentare bellum periculosisssimum fore: secus autem duce regi, periculique socios adsciscere tum in deliberando tum in agendo tutissimum est, quoniam de proximo suppetiae adiungit. Et quidem praestat, re bene cum socio gesta, paulo minorem gloriam consequi, quam imprudenter et solitarie agentes a proposito aberrare. Sane si absit is, a quo magnopere iuvari possumus, tunc a nobis solitariis procliviter fieri aliquid, ignoscibile est: verum enimvero si prope adsint viri bello egregie exerciti et victoriis adsueti; et si praecepsim a periculo, obiecta moenium firmitate,

ως ανεπέκκητον ἐφάνη διά τε τὸ δυσπειθὲς τὸ περὶ τὸν A.C. 267
προστάξαντα, καὶ διὰ σὺν τῷ ἀμφιβόλῳ τοῦ κιγδυνεύματος Gall. I. 15
ἐπεχειρήθη.

Ἐλ δέ τις προαστείων τε καὶ ἐνδιαιτημάτων τέρψεως ἀ- B. 327
κοστερούμενος ἀχθεται, καὶ ὅσα πλούτου ἐγκαλλωπίσματα,
γνώτω τὸ μὲν ἀλλειὸν εἰς ὀλίγον τε καὶ διὰ διάγιψ τὴν αἴ-
σθησιν οἶσον, οἷα δὴ ἐν οἰκοδομαῖς κείμενον, καὶ ἡμῶν σὺ
διὰ μαχροῦ ἐπιστησομένων, ὡς κωλῦσαι τε τὸν παντελῆ τού-
των ἀφανεπιὸν καὶ ἀναλαβεῖν αὐτὰ δαψίλειαν τῆς ἐκ τού-
τοις χρονγγίας οὐκ ἀβυνάτων, τὸ δὲ τῆς σφετέρας σωτηρίας
ἐπικίνδυνον οὐχ ἴασόμενος. Ὡδεν τῇ παραυτίκα ἀχθηδόνι
τὸ εἰς ἄπαν ἀσφαλὲς ἀντιτιθεὶς οὕτω λογιέσθω, διότι μηδὲ
ἔς πάντας, ἀλλ᾽ ὅσοι δυγατοὶ τὸ λυπηρὸν τὴν ἀναφορὰν ἔχει,
παρ' οὓς πλούτῳ ἵσχυνοντι καὶ ἄνευ τοῦ ἡμετέρου ταχεῖα τῶν
τιμέφαιρεθεντων ἥ διόρθωσις. πανοτέον δὴ οὖν ὑμῖν τῆσδε τῆς
ὅρμῆς, εἰ μήτε ἔστιντοις ἐπιβούλως καὶ ἐς τὸν ἀρχοντα ἐναν-
τίως πράσσετε, καὶ εἴσω τειχῶν μενετέον. ἡμᾶς δὲ οὔτε τῇ
παρασκευῇ οὔτε ταῖς γνώμαις τῆστῶν κοινῶν σωτηρίας ἀ-
φεστηκότας διάγων ἡμερῶν ἐπιστησομένους ἅμα τῇ δυνάμει
τοῦ ἀπίζετε, καὶ εἴσω τειχῶν τὰ ἃς τὴν τοῦ ἔξωθεν ἀγῶνος κα-
τόρθωσιν ἡμῖν μελήσει. προσθέμενυται δὲ οὐ πόρρω τοῦ
ἀληθοῦς εἴναι τὸ ἐπάργελμα ἐκ τῷ πρὸς Νίκοπόλει πρα-
χθέντων, εἴ γε μὴ μεγαληγορεῖσθαι δεήσει. χρὴ δὲ ἐν τοῖς

1. διὰ τε B., διὰ δὲ ed. 8. αἱ] τῶν coni. B. 23. γε] καὶ
coni. B.

tutti simus; tunc qui ~~ab~~quid praeter dacia dictamen facit, etiamsi id
forte bene evenerit, culpabilis est, tum propter imobedientiam, tum
quia se in ambiguum discrimen coniecit.

Quodsi quis suburbanis suis hortorumque amoenitatibus atque
eiusmodi divitiarum ornamenti spoliatus moeret, is velim sciat, mole-
stiam quidem brevem exiguique stans fore: tum quia in aedifi-
ciis vertitur, tum quia brevi nos aderimus ad prohibendam horum
omniummodum vastitatem, fructusque eorum affluentes aliquando recu-
perare possumus, neque vestrae salutis diacrimen semper manebit.
Quare unusquisque cum praesenti molestia perbrevi perpetuam secu-
ritatem contendens, secum reputet, incommodum hoc non ad omnes
pertinere, sed ~~ad~~ eos, qui divitiis afflunt, et qui sine nostra etiam
ope detrimēntū ~~stū~~ facile instaurabunt. Ergo a praecipiti hoc con-
silio desistite, nisi forte in vosmet ipsi coniuratis, et nisi a duce
aperte deficitis; atque intra moenia consistite. Nos autem neque
armis neque voluntate publicam salutem deserturos, paucosque post
dies adfuturos cum exercitu sperato; vobisque intra moenia manen-
tibus, curae nobis fore pugnam fortiter in aperto campo cernendi.

A. C. εθγμεγίστοις τῶν ἀγώνων τούτοις συμβούλοις τε ἔμμα καὶ βοη-
Gall. I. 15 θοῖς χρῆσθαι, οἱ ἀνὲν τοῖς φθάνοντιν ἔργοις σαφῆ τοῦ
R. 328 συμφέροντος ἐπιδεῖξοντας τὴν δήλωσιν, ἐμπειρίαν ἔργων καὶ
Cod. 47 πρὸς . . . . .

5

ς . . . καὶ καρτερίᾳ οἱ πόλεμοι μᾶλλον ἥ πλήθει κρίνονται.
ἡμῖν δύναμις τε οὐ φαύλη, (δισχίλιοι γὰρ οἱ σύμπαντες ἡ-
θροίσθημεν,) καὶ τὸ χωρίον ἀρυμνότατον, δῆθεν δρυμῷσινος
χρὴ τοὺς πολεμίους κακοῦν σποράσι τε ἐπιτιθεμένους καὶ
τὰς παρόδους αὐτῶν διερρεύοντας. ἐξ ὧν κρατοῦσι μὲν ἡ-ιο
μὲν τῷ τρόπῳ τούτῳ ὁώμη ἔσται, καὶ δέος οὐ μέτριον πα-
ρεξομεν τοῖς ἐναντίοις συνισταμένων δὲ ἀντιστησόμεδα, προ-
. . . . . ὅπλων οὐ φαῦλον τὸ ἀρυμνὸν τοῦ χωρίου καὶ τὴνδε
τὴν ὑλὴν ἔχοντες. οἱ τε ἐναντίοι ἐκ διαφόρων προσβάλλον-
τες οἴα οὐ πάντη καταφανέσι ταράζονται, καὶ οὐκ ἐν τῷ 15
ἴσῳ τρόπῳ τοῖς πρόσθεν ποδεμήσονται, τάξιν τε αὐτῶν ἀν-
οντες καὶ οὐδὲ ὅπου τὰ τοξεύματα καὶ ἀκόντια μετιέναι χρή
εἰδότες, καὶ τῶν τε ἀφιεμένων ἀτυχήσουσι, καὶ ὑφ' ὑμῶν
ἔτι μᾶλλον κακώσονται. ἡμεῖς τε τῇ ὑλῇ πεφραγμένοι ἐπί-
σκοπα καὶ ἐξ ὑπερδεξίων μεθήσομεν, καὶ ἀσφαλέστεροι μὲν 20
εἰς τὸ δρᾶν ἐσόμεδα, οὐδὲ ἔστοι δὲ βλάπτεσθαι. περὶ δὲ
αὐτῆς δομόθεν μάχης, εἰ δῆ καὶ αὐτῆς δεήσαι, ἐκεῖνο χρὴ

9. ἐπιτιθεμένους B., ἐπιθεμένους ed. 11. τῷ add. B. 12. πρὸ]
προτείχισμά τῶν N. 20. καὶ ante ἀσφ. add. B. ἀσφαλέστε-
ρος N., ἀσφαλέστερον ed. 21. δὲ ante βλάπτ. add. N. 22.
αὐτῆς — εἰ δῆ N., αὐτῆς — εἰ δεῖ ed.

Porro constat sponzionem nostram haud procul veritate consistere,
ex iis, quae apud Nicopolim gesta fuerunt; quin opus ulla iactantia
sit. Oportet autem, cum de summa re agitur, iis uti consiliariis et
adiutoribus, qui praecedente opera manifestam ediderint utilitatis
suae demonstrationem; agendi peritiam etiam . . .

6. . . Et fortitudine magis bella, quam numero militum cernun-
tur. Nobis non poenitenda copia sunt; bis enim mille cunctim
censemur: locus vero munitissimus, unde discurrentibus licet nobis
hostes male mulcare, dum palantes aggredimur, eorumque itineri-
bus insidiatur. Quibus artibus facti superiores, et vires augebimus,
et non modo adversariis terrori erimus: qui si in aciem processe-
rint, resistemus, quia praeter arma non est inutilis haec loci mu-
nitio et silva: siquidem hostes diversis partibus incurrentes, nos
haud satis sibi exploratos pertimescent; neque pari iam conditione
pugnabunt; et solvent ordines; ac dum neque sagittas neque iacula
ad certum scopum emitunt, et vanos ictus edent, et a nobis potius

ιογῆσεσθαι, ὡς οἱ μέμιστοι κίνδυνοι μεγίστας καὶ προθυμίας A. C. 267 περέχονται, καὶ ἐν τῷ ἀπόρῳ τῆς σωτηρίας ἡ ἀντίτασις εἰ Gall. I. 15 τιμωτέρα, καὶ πολὺ τὸ ἀνέλπιστον ἔξερη, βιαζομένων τε ἕκερ τοῦ ἀμηχάνου καὶ ἀμυνομένων ὑπὲρ τῶν απονδῆς ἀξιῶν τιμωρίας ἐλπίδι. οὐδὲ γὰρ ἔστιν ὅτῳ ἢν πρὸ ήμῶν μεῖζους γένοιντο ὑποθέσεις τῆς ἀγανακτήσεως, οἷα δὴ γενῶν τῶν ήμετέρων καὶ πόλεως ὑπὸ τῶν ἐναντίων κατεσχημένης. συνεπίθοιντο δὲ ἢν αὐτοῖς καὶ ὅσοι ἀνάγκη ἀκοντες συστρατεύουσιν, ὅτε τὴν ήμετέραν ἔφοδον αἴσθοιντο, ἐλευθερίας R. 329 ιετῆς σφετέρας ἐλπίδι.

Πυρθάνωμαι δὲ καὶ τὴν βασιλέως δύναμιν τὴν ναυτικὴν οὐχ ἐκάς εἰναι ἀρήξουσαν ήμεν, ἢ συνταχθέντας συνεισβαλλεῖν κράτιστα. καὶ ἐπὶ τῷδε ηγοῦμαι ὡς καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐς τὸ αὐτὸ τοῦτο πρόδυμον ἐπάξιομεν. αὐτὸς δὲ δὴ ήμῶν οὐκ ἔξω κίνδυνον οὐδὲ εὐτυχέστερον πράττων ἐπὶ ταῦτα ἤμειν, ἀρετῆς διπιθυμῶν καὶ διακινδυνεύων, τὰ τιμωτάτα δὲ θέλων περιποιήσασθαι καὶ ἐς ἐμαυτὸν μὴ καταλῦσαι τῆς πόλεως τὴν ἀξίωσιν. καὶ παραινῶ ὡδὲ γινώσκειν. ἐπεισο μὲν ἡ τελευτὴ πάντας ἀνθρώπους καταλῦσαι τὸν βίον, ἐν χοτεσ περὶ τῆς πατρίδος ἀγῶσιν ἀθλὸν κάλλιστον καὶ δόξαν ἄδιον φέρων. εἰ δὲ τινα καὶ ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις τὸ τῆς πόλεως πταισμα ἐκπλήσσει, καὶ δι' αὐτὸ ἀδυμός ἔστιν, ἵστω

3. βιαζομένων N., βιαζόμενον ed. 6. γένοιτο ὑπόθεσις ed.

8. ἐν αὐτ. ed. 9. ὅτε R., εἰτε ed. 14. ἐπάξιομεν N., ἐπαν-
ξομεν ed. 15. ἔξω — ἐπὶ Maius, ἔξον — ἐπει τοδ.

laudentur, qui nemore protecti certissima tela ex opportunissimis locis iaculabimur, tuti ad ferendum, alienis vero ictibus minime expositi. Iam ad ipsum proelium quod attinet, si forte id patrare opus fuerit, reputandum est, a maximis periculis maximum animi vigorem suppeditari: et quanto salus incertior est, tanto contentio nem acriorem fieri. Multa etiam insperata eveniunt, dum pro rebus arduis contendimus et cara quaque protegimus spe ultionis. Age vero neque ante nos quisquam maioris irae materiam habuit, qui videlicet genus nostrum et urbem in potestate hostium videmus. Tum et alii, qui coacti cum hostibus militant, in hos arma convertent, simulac incursionem nostram cognoverint, de sua quoque libertate aperantes.

Audio regis quoque navales copias haud procul esse, opem nobis ferentes; quibuscum nos consociati praeclarissime proelium inhibimus. Insuper existimo Graecos quoque ad eandem animorum alacritatem a nobis excitatumiri. Ego vero ipse haud me periculo submovens, neque beatiore sorte utens, in hauc bellī aleam descendendo virtutis ergo, tuendique res carissimas, et ne urbis dignitatem

A. C. 287 τάς τε πλείστας τῶν πόλεων ἐξ θνέδρας ὑπὸ τῶν πολεμίων
 Gall. I. 15 ἥρημένας . . . . καὶ τῶν ἀντιστάντων αὐτοὺς τὸ ἀντί-
 Cod. 48 παλον ἐρημαθέντας . . . ον δὲ τοῦ βαρβαρικοῦ ἐπιτίθεσθαι -
 καὶ τῷ . . . ἀνθισταμένῳ συγοισόμεθα . . . ον τῇ παρόδῳ
 χρήσονται ἀθρόου . . . ἵκανοι εἶημεν· ἀναχωρήσομεν δὲ 5
 ἐς τὸ μετέωρον σὺν ἀσφαλείᾳ . . . μένων ἐπιθησόμεθα -
 καὶ τούτον τῶν δυνατίων αἱ ἀπορίαι πρὸς ἡμῶν ἔσονται.

Συστήσεσθαι δὲ ἡμῖν καὶ ἐκ τῆς τύχης τὸ εἰκὸς ἄγει· ἦ
 τε γὰρ ὑπόθεσις δικαιοτάτη, καθ' ἣν ἀμυνούμεθα τοὺς προ-
 αδικήσαντας, καὶ τὸ δαιμόνιον ταύτη ὡς ἐπὶ πολὺ βραβεύει· τὰ
 ἀνθρώπεια, προθυμότατον ὃν συμφορὰς ἐλαττώσαι καὶ
 ἐς τὰ ἀμείνω συνάρασθαι. καλὸν δὴ γνωρίσαι τὸ πάτριον

R. 33 οἡμῶν σχῆμα, καὶ αὐτοὺς τοῖς Ἐλλησιν ἀρετῆς καὶ ἐλευθερίας
 γενέσθαι παράδειγμα, καὶ πιρά τε τοῖς οὖσι καὶ τοῖς ἐπι-
 γιγνομένοις εὐκλείας ἀειμνήστον μετασχεῖν, ἔργῳ δεικνύτας, 15
 ὡς καὶ ἐν ταῖς συμφοραῖς τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων οὐχ
 ἥττηται. σύνθημα δὲ τοῦ πολέμου παῖδας καὶ τὰ φίλτατα
 ποιησάμενοι καὶ τὸ ταῦτα διασώσασθαι, ἐς τὴν ἀντίστασιν
 συνταττώμεθα, θεοὺς ἐφόρους ἀρωγοὺς ἐπικαλεσάμενοι.”
 καὶ ὁ μὲν τοιαῦτα εἶπεν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῖς τε λεχθεὶ-20
 σι πολὺ ἐπερρώσθησαν, (δυνατὰ ἐς τὴν ἀντίστασιν τὰ εἰρη-
 μένα,) καὶ ἐπὶ τούτῳ θηγεῖσθαι σφῶν αὐτῶν ἡξίον.

1. πλείστας N., τελευταῖς ed. ἀπὸ ed. 19. συνταττόμεθα ed.

in me ipso dedecorem: vobisque auctor sum, ut cum animis vestris
 sic reputetis; mortem scilicet omnes homines vita spoliare: verum-
 tamen in certaminibus pro patria obeundis pulcherrimum praemium
 gloriamque immortalem secum ferre. Quodsi quem propter, ea quae
 diximus, captivitas urbis territat, atque idcirco prostrato animo eat,
 is cogitet, plerasque urbes hostium insidiis esse captas . . . ad altiora
 loca incolumes recedemus. Atque ita hostium difficultates e re nostra
 erunt.

Iam et ipsa fortuna in nostris iure meritoque partibus esse
 debet, quia iustissima est belli causa, dum aggredientes repellimus.
 Tum et Deus sic plerumque humana gubernat, ut calamitosos liben-
 tiissime sublevet ac meliore sorte donet. Interest etiam nostrae me-
 minisse patriae dignitatis, nosque met Graecis virtutis ac libertatis
 exemplar proponere; sempiternamque laudem a praesentibus poste-
 risque consequi, dum reapse demonstramus, vigorē Atheniensium
 nullis cladibus extingui. Tesseram vero pugnac liberos nostros
 et carissima quaque aīque horum salutem nobis proponentea, in
 aciem prodeamus, custodum Deorum ope implorata.“ Sic ille con-
 cionatus est. Athenienses autem dictis magnopere confirmati, (nam
 pugnae stimulus concio subiecerat,) ut se in aciem duceret, ipsa
 rogabant.

ζ. "Οτι τῶν τὰ ἄριστα προελομένων ἡ προθυμία, κἄν A. C. 267
πὶ ἔργον μὴ συνακολουθήσῃ, ἐπαινεῖται. Gall. L. 15

η. "Οτι ἀλγεινοτέροα ἀνδρὶ ἀρχὴν ἔχοντι τοῦ παντὸς ἡ
ἐπονυγία μᾶλλον ἡ ἑκάστῳ ἡ καθ' αὐτὸν κάκωσις· τῷ γὰρ
Ἄλφι περιγραφὴ ἡ τύχη τοῦ συμβάντος, εἰς δὲ τὸν ἀρχοντα τ
προσχωρεῖ τοῦ συνενεχθέντος ἡ αἰσθησις. ὅπτὴ δὲ οὐκ ἐ-
ιλαχίστη πεπειθῶς τῇ γνώμῃ παραπλησίως ἔχειν· καὶ τὸ
τιπὸς τούτου οὐκ ἀπε . . γενέν ἐπ' εὐνοίᾳ. καὶ παρίσταται
ἢ ἐμοὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν θαρρέεν, ἀφ' ὧν καὶ τὸ δυσχερές
ιστόρημάθη.

θ. "Οτι φησὶν ὁ Λέξιππος πρὸς τοὺς Ἑλληνας δημο-
γοῶν καὶ μὴ τῷ παμαστῇ ως . . τῆς σωτηρίας ὑμῶν με
. . ὃψε περι . . τὴν . . ην. ἔγνων τε γὰρ τὰ κοινῆ λυστελῆ
. . ἄλλος καὶ πρᾶξαι . . . . ἐπαίτιος ὅτου ἐστὶν ἐπισκέψα-
ισθαι τὰ συνοίσοντα καὶ . . . . ἀνήρ ἐκ τοῦ δικαίου τὴν ἀρ-
χὴν ἔχων καὶ πολιτεύων ἄριστα πειθοι * * *

ΕΚ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ.

α. * * * τὸ αὐχῆμα, ὁ κέκτηται, μὴ καταλύσασα, R. 319
πρὸς δὲ τῷδε καὶ, ἀρχειν ἐτέρων δικαιοῦσα καὶ γενώσκουσα,
τοῦς πολυπραγμοσύνη μὲν βεβαιοῦται ἀρχὴ πᾶσα, ἀπραγμο-

γ. πεπειθῶς sic ed. 18. καταλύσασα ed.

7. Studium exequendi rem optime deliberatam, etiamsi opere
interdum cassum fiat, nihilominus commendatur.

8. Homini magistratum gereati publica calamitas magis molesta
est, quam suum cuique infortunium. Nam privatum hominem rei
publicae fortuna leviter tangit, verumtamen ad magistratum sensus
quoque eius pertinet . . Iam licet mihi ex eadem re laetitiam ca-
pere, unde olim molestia orta est . .

9. Dexippus in concione ad Graecos sic ait . . . . vir iustum
imperium consecutus atque optime remp. gerens * * *

E LIBRIS DE REBUS MACEDONICIS.

1. * * * fastu, quo inflata est, non omissa, immo ceteris im-
perare contendens, quanquam probe gnara, strenuitate quidem omne
regnum stabiliri, ignavia autem subverti. Neque vero mortalis quis-

σύνη δὲ φθείρεται· δέοιτό τε ἄν σύδαμας τις, ἀνδρὶ ἔρικώς προτιμᾶσθαι ἐτέρων ἀξιοῦντι καὶ μεῖζον ἐς τὸ κοινὸν φρονεῖν, καταλύειν εἰς ἑαυτὸν τὴν κοινὴν εὐκλειαν, εἰ μή τῷ συμβάντι ἔξασθῇ. — μηδὲ τὸν μὲν ἀντίπαλον δόξαι θειεραπεύειν, παροφῆν δὲ τότε ἡμέτερον φρόνημας καὶ τὴν δὲ τοῦ θεοῦ ὑπουργίαν, ἣν χρὴ πεύσαντας δι' αὐτῶν νοή-

R. 320 σασθαι· περιέσται γάρ ὑμέν τὸ τῆς δαιμονίας σπουδῆς μὴ ἀναξίους φανῆναι, καὶ τὰ τε ἔτοιμα ἐς τὸ ὑπακούειν οἰκείωσασθαι, καὶ τὰ ἔτι μέλλοντα σὺν ἐκπλήξει τοῦ ἀδήλου προσάγεοθαι. σωφροσύνη ὅδε ἀνδρῶν τοῖς τε ἐκ τῆς τύχης ισ προφανομένοις εὐχρήσασθαι, καὶ ἂμα συνέσει ἐς τὰς πράξεις ἰόντας μὴ παριέναι τῶν κοινῶν τὸ ἐφεστηκός, μηδὲ μεταστάντων εἰς μεταμέλειαν ἥκειν⁵ τοῦ παροφθέντος. ἀρετὴν δὲ ἡ μὲν πρωτίστη ὁν τῷ τὰ κράτιστα εὐγνῶναι, δευτέρᾳ δὲ ἡ ὁν ἔργοις. ἀμφοῖν δὲ ὁ παρὼν καιρὸς δεῖται, καὶ τοῦ γε 15 πράγτειν ἔτοιμοτάτου, ὡς ἡ γε ἄνευ τοῦ προμηθοῦς σὺν τῷ ὀκνεῖν μέλλοσις χρηστὸν μὲν οὐδὲν ἥνεγκεν, τοὺς δὲ χρησαμένοις πολλάκις ἐπ' οὐδενὶ μετρίῳ ἔσφηλε. ταπειναὶ μὲν οὖν φύσεις οὐκ εὐπαράκλητοι ἐς σπουδὴν τῶν ἀρίστων, διότι παραδειγμάτων τε καλῶν ἀμοιροῦσιν ἴδιων τε καὶ πατέ-20 ρων τῶν ἑαυτῶν, καὶ τῇ σφῖν μὲν ἀνανδρείᾳ ὁρθυμοτέραις

4. ἔξασθῃ N., ἔξιστασθῇ ed. δόξαιτε θειεραπεύειν N. 5. ὑμέτερον N. 6. ἢ χρὴ πιστεύσαντας coni. B. 8. ὑπακούειν N., ἔπακούειν ed. 10. σωφροσύνη B., σωφροσύνη ed. 11. χρήσασθαι N., κτήσασθαι ed. 17. τοὺς δὲ χρησαμένους — οὐδενὶ N., τοῖς δὲ χρησαμένοις — οὐδὲν ed.

piam, qui se ceteris antestare ac dignitate in rep. fulgere velit, publicam gloriam sua culpa imminui aequo animo feret, nisi rerum necessitate cogitur. — Neque adversario videamini obsequi, vestram autem confidentiam abiicere, Deique etiam auxilium spernere, quo fretos bono animo vos esse oportet. Quippe reliquum vobis erit, ut ne divina cura indigni videamini, atque ut omnes, qui ad obedendum parati sunt, vobis adiungatis; eos, qui cunctantur, incortorum casuum metu concilietis. Est autem humanae temperantiae, bonis a fortuna oblatis recte uti, simulque sapienter negotia tractando, haud negligere futuram publicarum rerum sortem, neque, si res aliter cederint, rem omissam aegre ferre. Prima virtus est, quid optimum sit, reete desplicere; proxima in agendo versatur: utraque autem praesens tempus indiget, et praeterea promptissimo operc. Nam agendi mora consilio destituta nihil utile efficiet; immo illi, qui ita se gerunt, non mediocria detimenta capere solent. Qui ergo humiliore loco nati sunt, haud facile ad studium rerum optimarum hortando impelluntur: carent enim illustribus exemplis, siue suis propriis sive parentium. Et hi quidem ob suam ignaviam socordius vitae rationeę

περιηγηται ταῖς ἐπιτηδεύσεσσιν· οἵς δὲ ἡ ἀρετὴ διά τε αὐτῶν
καὶ προπατόρων ἐκτήθη, φόβου αἰσχύνης μᾶλλον ἢ ὄκνου
ἐς τοὺς κινδύνους ἤτωνται, καὶ ἐθελοντεί τὸν τῶν καλῶν
πίστον ὑφίστανται.

5 β'. "Οτι φέρει αἰσχύνην ὅμοιώς θράσει τε ἀλογίστῳ
τῆς μὴ προσηκούσης εὐχείας ὀρέγεσθαι, καὶ διαδοχὴν ἔργων
ἀρίστην σίνανδρια ἐν ἑαυτῷ καταλῦσαι.

γ'. "Οτι οὐ ταῦτον εὐθυνλία καὶ ὄκνος· ὁ μὲν γὰρ
σὺν τῷ περιδεεῖ διαμέλλει, ἡ δὲ τὰ κράτιστα ἐλομένη ὥρη
ιομέσεν ἐς τὰ ἔργα.

δ'. "Οτι τοῖς ἀνδρείᾳ χρωμένοις ἐς τὰ ἔργα τὸ θεῖον
συγέπεται.

ε'. "Οτι λιχνορότατον στάσις ταράξαι εὐεξίαν καὶ εὐτα- R. 321
ξίαν φθεῖσαι πόλεώς τε καὶ στρατοπέδων. — ἐνθα δὴ καὶ
ἰδεῖλλα τῶν ἀνελπίστων ἄνθρωποι κατεργάζονται· τόλμη γὰρ
πρὸ δυνάμεως πιστεύσαντες δπὶ τοῖς πολέμοις — τῶν ἀσὶ¹
μοχθούντων. — ἀνέγκητοι δὲ σύμμαχοι, κανέλαττους Cod. 82
ὤσιν, ἀμα προθυμίᾳ συμφορώτεροι ἢ πλήθει περιόντες, ὑ-
ποκτοις ὑπολείποντο.

20 ζ'. "Οτι τοὺς πραγμάτων μεγάλων προστασίαν δεῖ ἀρ-
χῆς ἐλομένους οὐδὲ ἐθέλοντας ἔστι κινδύνων ἔξω καὶ πολέ-
μων εἶναι· νομίζοντες γὰρ οἱ ἐν τῷ παρόντι ὑσχύοντες τῶν
ἀρετῆς διαφερόντων οὐκ ἀκινδύνους τὰς ἡσυχίας, σὺν τῷ πε-

7. ξαντῇ N., ξαντῇ ed. 18. εἰ ὑποπτοις ἀπολεποιητο coni. B.
23. ἀκινδύνους N., ἀκινδύνως ed.

instituant; quibus vero et sua et maiorum suorum virtus inest, ii in
periculis timori magis turpitudinis, quam pigritiae, obnoxii sunt,
ultraque honestos labores excipiunt.

2. Aequo turpe est stulta audacia incongruam gloriam appetere
ac praeclari operis exercitationem propria ignavia omittere.

3. Alia est matura deliberatio, alia segnities: namque haec cum
timore restitat, illa ubi optime decrevit, ad opus incumbit.

4. Andentes manumque operi admoveantur Deus adjuvat.

5. Nihil validius seditione est ad bonum publicum perturbandum,
atque ad civitatis castrorumque ordinem subvertendum. —
Hinc alia quoque insperata homines faciunt. Audacia enim potius,
quam viribus, confisi in bellis hominum semper aerumnosorum. In-
calpati autem socii, etiamsi pauciores numero, tamen alacritate uti-
liores, uel suspecti deserebantur.

6. Qui semel magnarum rerum regimini prae fuerunt, iis, ne si
velint quidem, carere periculis bellisque licet. Etenim illi, qui pre-
sesti potentia pollent, existimantes, intutam esse praeclarorum virorum
quietem, metuque perciti, ne summa rerum priventur, etiam ubi

ριδεεὶ τοῦ μῆποτε ὑπ' αὐτῶν διχθῆναι, καὶ μὴ κινουμένοις
ἐπέρχονται, βεβαιοτάτην σφισὶν ἀσφάλειαν εἶναι νομίζοντες,
εἰ καν ταῖς δοκούσαις ἀπραγμοσύναις τὰ ἴσχυρὰ προκατα-
λήψονται. ἄριστον δὴ τὸ μέλλον δέος ἔστω τοῦ παρόντος
ἐν ἀσφαλεῖ θέσθαι, καὶ μὴ ἀναμείναντας προπαθεῖν κακῶςε
οὐκ ἀπὸ τοῦ ἵσου ἀμύνεσθαι· βέλτιον γὰρ τὸ μὴ συμβῆ-
σόμενον προελπίσαντας φυλάξασθαι; ἡ ἀπραγμοσύνης ἀλπέ-
δι τὸ ἄνανδρον *αὐτὸν θεραπεύσαντας καὶ τὴν παροῦσαν ἀρ-
χὴν ἀποδεμένους, ἐν τοῖς δειγοῖς ἀσθενεἴᾳ διδοῦνται. προ-
φυλακὴ δὲ τοῦ μέλλοντος ἀδειαν κτᾶται.

ζ. Ὄτι ἐν τοῖς πολέμοις μάλιστα αἱ τῆς τύχης πλεονε-
ξίαι ἄλλοτε ἐπ' ἄλλους δρμὴν ἔχουσι, κατὰ τὸ ἀεὶ συμβα-
νον περιήκουσαι. κάλλιον τε ὑμῖν ὑπὲρ τοῦ ποιῆσαι μᾶλ-
λον ἡ παθεῖν αἰρεσθαι τὸ ἀγώνισμα. καλοῖς δὲ ἔργοις ἀεὶ¹
συνέπεται καλὸς ἐπαινος, ὡς τά γε ἐναντία φήμην ἀναξίαν:
ἄφεν ἔχει τῆς εὐκλείας. (Ταῦτα τοῦ Ἐπερίδου.)

R. 322 η. Ὄτι χρὴ ταῖς ἡδίσταις ἀκροάσεσιν ἀγομένους συνεῖ-
ναι ταῖς δυσχερείαις ἐπὶ τῶν πράξεων, ἀλλ' ἔως περ ἔστι
τις ἕδεια, βουλῇ χρωμένους τὸ βέλτιον αἱρεσθαι, μηδὲ σφα-
λέντας μεταμέλειαν ἔχειν τοῦ γνωσθέντος. ἀμαδία γὰρ εἰ-
σὶν ἐπαινεῖται, διότι καὶ σφάλλεται· εὐβούλια τε ἄριστον,
ἔπειδὴ ξύνεσίς ἔστι τοῦ μέλλοντος· τότε γὰρ συμφέρον
λογισμῷ ἐπέγνω, καὶ τὸ ἐναντίον προμαθοῦσα ἐφυλάξατο.

1. διχθῆναι coni. B. 4. ζω coni. B. 17. δτε οὐ χρὴ coni. B.

nullae res novae moventur, vigilant, atque ita firmissimam sibi se-
curitatem fore existimant, si in pacem quoque munitum, ut ita dicam,
locum praecoccupent. Optime autem facit, qui a futuro timore in
praesentia cavit neque se patitur ante laedi, ne postea paribus
viribus repugnare non possit. Praestat enim id etiam, quod futurum
non est, praesentientem cavere, quam spe quietis ignaviam propriam
fovere, praesentique potentia omissa, quem mala deinde ingtuerint,
infirmitate laborare. Etenim futuri cautio securitatem parit.

7. In bellis praepotentia fortunae modo huc modo illuc trans-
greditur, pro praesente semper eventu vices alternans. Ceteroquin
honorificentius vobis erit, si ob faciendum, quam si ob patiendum
aliquid, certamen suscepseritis. Iam egregia facinora semper subse-
quitur clara laus, contraria autem facta indignam pariunt claritate
vestri nominis existimationem. (Haec sunt Hyperidis).

8. Haud deceat orationum suavitate victimum segniter ad regerendas
accedere; sed donec aliqua tranquillitas est, deliberato consilio opor-
tet meliora eligere, ne postea detrimentum passi rem praecognitam
vana poenitentia requiramus. Inscitia illaudabilis est, quia errore
prolabitur: prudentia est optima, quia futuri præscia est, et quid

αὶ δὲ δεῖται καὶ ἀπερίσκεπτοι ἄγχειρόσεις ταχείας καὶ τὰς μεταμελείας ἡνεγκαν. ἡ τε τῶν λόγων ἴσχὺς, ἐλπίδων μὲν τῷ ἀπιθυμιαῖν νικηθεῖσα, ἐς μὲν τὴν παραντίκα πειθὼ εὑποκειμένων ἔδοξεν, ἐργω δὲ οὐ συνήνεγκεν. ὅρεγεται δὲ εἰδήση μὲν τοῦ εὗ γνῶναι, πόλεμος δὲ μάλιστα τὸν τύχη μὲν τῷ προστήκοντος, ἐλάχιστα ἡ οὐδὲν ἄν σφάλλοιτο, διαμριτῶν δὲ πλείστῳ καὶ παντὶ χρῶτ' ἄν τῷ ἐναπίῳ. παραιτῶ δὲ τοῖς . . .

9. Ἐλπίσαμεν . . . μη . . . τοῖς μεγάλαις . . . εἰσαῦθις Cod. 101 ποιίμας διδόντες.

i. "Οτι ἐν τοῖς . . . πολέμοις τὸ μὲν χρηστὸν ἐτέρων, R. 323 τὸ δὲ δυσχερὲς ἴδιον . . . διακινδυνεύοι . . . γίνεται. ἄμεινον δῆ . . . ὑπερφρονήσαντας ἐκδέξασθαι . . . πεῖραν. εἰ δέ τις θράσει ἀλογίστῳ . . . ναι πρὸς πόλεμον ἥγεται, εἰ τὴν Ἀλεξανδρου . . . φοράν . . . σκεψάσθω τὸ . . . πεῖραν φόβερόν . . . πὸ τὴν . . . παρασκευάζει . . . δοκεῖ καὶ δέπι . . . τὸ διαφερόντως . . . κινδύνους εὔτολμος . . . τι προμηθὲς μαλακίαν ἥγοντο . . . τὸ δὲ . . . οὗτος καὶ ἡ δόξα . . . πρὸς μὴ βουλόμενον οὐ . . . καὶ τὸν τοῦ ἐπικειμδυν . . . καὶ ἐκ τοῦ δὲ . . . διώτι οὐδοτος . . . δώμη καὶ παρασκευῇ . . . τῆς αὐτῶν ἐλευθερώσεως μεζονα ἀνθρωπίνης ἐλπίδος ἐννοήσαντες πρᾶξαι διπεχείρησαν. ἀρετῇ γὰρ καὶ παρασκευῇ τῆς Μακεδόνων δυνάμεως ἀναμφίλογος πάντας ἀνθρώπους ὑπερβαλλούσης, οἱ δὲ, καίπερ ἀρρώστιᾳ τῇ οἰκείᾳ οὐδὲ τῶν πολεμίων τοῖς προσοίκοις ἀντίομαχοι νομίζομενοι, προθυμίᾳ τῇ σφετέρᾳ καὶ πόθῳ τῆς παλαιᾶς εὐπραξίας ἐσ τὸ ἀν τοῖς Μακεδόνι πατέ παρασκευῇ ὠρμήθησαν . . . χρὴ δὲ . . . μὲν προπαθόντας καὶ ὡς ἀπὸ τῆς ὁμοίου ἀ . . . τοῖς . . . νήσας καὶ δωρεὰς ἐοικνίας ἀντιδι-

2. ἐνεγκαν ad. 3. τὴν B., τὸ ed. 5. κάν N., καὶ ed. 11. τοῖς [πλειστοῖς] πολέμοις B. 12. ἴδιον [τῶν] διακινδυνεύοντων[τωρ] γ. B. 14. . . ναι] ιέναι B. εἰς] εἰς B. 15. φοράν] συμφοραν B. 20. [ὑπὲρ] τῆς N., 24. ἀρρώστιᾳ τῇ οἰκείᾳ et inha δικινδυμαχοι cod. iterum inspectus, ἀργῶς τοι τῇ οἰκείῃ et ἀξιον ἔχει ed. 26. ἀν τοῖς] ἀντιστήναι coni. N.

sit utile, ratiocinando cognoscit, contrarium autem praevisum vitat. Subitanæ atque incon siderata incepit a celerem poenitentiam provocant. Eloquentiae vis, si spei alicui vel cupiditati sit obnoxia, e vestigio quidem persuadere videtur, re vero ipsa non prodest. Pax bono consilio eget, multo vero magis bellum: in quo si quis verum prouiderit, rarissime aut numquam offendit: qui secus facit, contraria plerumque sorte utitur. Hortor autem . . . . .

Dexippus, Eunapius etc.

3

δόναι καὶ ὑπὸ . . αὐθίς ζῆλῳ τῷ προσγενομένων ἐφεδρεύ-
ειν δὲ τῷ εὖ ποιεῖν.

ια'. "Οτι πιστοῦται εὑνοια συμμάχων, μάλιστα δὲ τοὺς
προϋπάρχαντας χάριτος· ής καὶ . . τοὺς τὴν μετουσίαν ἔξειν
.. τῶν ὁμοῖων ἐπὶ τὰς εὐεργεσίας τρέπονται· χρεῶσται . . 5
τοῖς ἐπαγγελθεῖσι παρ' ἡμῶν ἡδη τιθέμενοι . . μὴ συναινεῖν
καὶ πρεσβεινομένοις παρὰ τοὺς βασιλεῖς σπουδῇ πάσῃ συν
.. ἡμῶν καὶ τῶν . . ελλει . . τὰ δὲ πλήθη ὡς τῶν τοῦ-
τον . . πρεσβειων βουλομένων τὴν εὐθὺς ἡκίστους ὅγεις . .
δεῖ ξαντὸν ..

ιβ'. "Οτι οἱ δει . . συγχωρήσεως οὐ δεῖται . . σφετερω-
θεῖτες εἰ δοξάζετε . . τὸ αὐτὸν πεῖραν . . ἔτοιμως . . σοὲ
δὲ γνώριμον . . δὲς διπάττωμεν . . ὡς αὐτῶν πραγμάτων
συμφορ . . κάλλιστα . . καιροῦ τυχοῦσιν καὶ εἰ . . σὺν
μὲν τῷ . . τούτον βλαφερᾶς . . ἐπ' ἀμφοτέροις καὶ σὺν τῷ 15
δικαίῳ καὶ ἄμα συμφέροντι . . ἀσφάλειαν βεβαιώς ὅγεις·
πολέμου δὲ παρασκευὴ φυλακὴ εἰρηνῆς βεβαιοτάτη· τὰ γὰρ
. . μέχρι τούτου οὐκ ἀν . . δὲν πράξειν.

ιγ'. "Οτι . . οἱ κρατήσαντες ἡττηθῆναι . .

ΤΟΤ ΑΤΤΟΥ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ²⁰

R.322 Λέξιππος· τῶν δέ τινων τοῖς 'Ὑπερίδου λόγοις ἐπι-
μᾶλλον ἀχθέντων. *Suidas* voc. ἐπιμᾶλλον.

R.340 'Ο δὲ Ἰππος αὐτῷ ἡσκητο ἄρα καὶ ἄνεν ἡνίας ἐλαυνόμε-
νός τε ὀκύτατα φέρεαθαι, καὶ βάδην προϊόντος πραστατα
ζητασθαι, καὶ ἐκκλίνοντος, ὅπως περιοίσται καὶ κυκλώσται,²⁵
εὐκαμπέστατα ἐπιστρέψειν. *Idem* voc. Ἰππος.

Παραπολὺ ἀπελείποντο τοῦ πείθεσθαι τοῖς εἰσηγομέ-
νοις ἡσυχίαν αἰρεῖσθαι. *Idem* voc. παραπολύ.

4. χάριτος N., χάρις ed. 7. βασιλεῖς] Intell. Aridaeum cum
collega.

EIUSDEM FRAGMENTA VARIA.

Dexippus ait: Quum autem nonnulli Hyperidis verbis magis of-
fensi fuisseant.

Eius equus ita institutus erat, ut et sine habenis velocissime fer-
retur, et illo pedetemptim incedente, placidissime staret, et decli-
nantes ut locum aliquem circumiret, agillime se converteret.

Multum aberat, ut iis, qui pacem suadebant, obtemperarent.

Ἔν δὲ τοῦ καθηγουμένου πρὸς πᾶν τὸ ἀπαγγελλόμενον ἐπληξις· ὑπὸ γὰρ ἐμφύτου δειλίας καὶ ἀπειρίας τῶν πολεμακῶν ἀναπεπαμένοις μὲν τοῖς ωσὶ, τεθόρυβημένοις δὲ τοῖς ἄρθραις, πατασσούσῃ δὲ τῇ καρδίᾳ, ἀεὶ τι ἀκούσεσθαι ἐκβαῖσσον, τοῖς ἀρχομένοις κατάδηλος ἦν ὡς φυγῆ χρήσεται.

Idem voc. πατασσούση.

Ἄπὸ δὴ τούτων πάντων ἀναπειθόμενος τῶν πλεονεκτημάτων, πάντα τὸν ἀνθυστάμενον τιθεὶς ἐν δευτέρῳ, εὐθαρσῶς ἐπῆρε· συνηνεχθήτην δὴ σῆμα ἀλλήλοιν. Idem voc. ιοάπλο δὴ εἰ εὐθαρσῶς.

Καὶ ὡς ἐν τῷ παραχρῆμα ὥρμητό τε ἔξεναι καὶ φηφίσματι τὴν στρατείαν ἐκύρωσαν, ὥρμητό τε πᾶς ἐς τὴν ἀπικείρησιν. Idem voc. παραχρῆμα.

Δέξιππός φησιν, ὅτι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν αἴτιον αὐξητῆραι τὸ φιλόμαχον ἐθνῶν καὶ τὸ ενσύντακτον τῆς δυνάμεως. πάντες γὰρ οἱ πρὸς ἐσπέραν θυμικώτεροί εἰσι τῶν ἐπὶ θάτερα κατοικούντων. περιττεύει δὲ Ῥωμαίοις τὸ τεταγμένον ἐν τῷ ἔργῳ τεχνικὸν, ὃ καὶ Γαλατῶν ἐπεκράτον, καὶ ἐν τοῖς πρὸς τοὺς δομόφους πολέμοις τριβέντες καὶ περιόντες τῶν οὐραρθάρων τῇ συντάξει, τῶν Ἑλλήνων φύσει καὶ ἀνδρείᾳ [περῆσαν]. Idem voc. Ῥωμαίων ἀρχῆ.

Σεμνὸν γὰρ αὐτὸν ἀπέφαινε τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οἱ εὖ διατήρο στρατηγήσει. Idem voc. σεμνόν.

15. Σφραγίς Εθνους coni. N. 20. περιῆσαν add. N.

Dux vero ad quemvis nuntium, qui afferebatur, animo expavescerat. Quum enim ob insitam timiditatem et rerum bellicarum imperitiam arrectis esset auribus oculisque attonitis et corde palpitate, quasi identidem novi aliquid auditurus; milites, quibus praecerat, manifeste inde coniiciebant, eum fugam animo meditari.

His igitur rebus omnibus, quibus inter ceteros praestare se sentiebat, adductus, omnesque adversarios impares sibi iudicans, fidenti animo eum adoptus est. Ambo igitur in mutuum certamen ruerunt.

Quum autem subito impetum cepissent ad bellum proficisciendi, et expeditionem illam publice decrevissent, et quilibet ad rem aggrediendam cupide se compararet.

Dexippus ait, causam, quare imperium Romanorum adeo fuerit auctum, fuisse bellicam fortitudinem gentis et disciplinam militarem. Omnes enim occidentales sunt animosiores iis, qui ex altera parte habitant. Sed Romani et ordine et arte in bellis excellunt, qua etiam Gallos vicerunt; et in bellis contra finitimos exercitati, barbaros quidem sollertia, Graecos vero natura et fortitudine superarunt.

Auctoritatem ei conciliabant cum alia, tum etiam illud, quod pater eius laudabiliter exercitum duxisset.

δέναι καὶ ὑπὸ . . αὐθίς ζῆλῳ τῶν προσγενομένων ἐφεδρεύ-
σιν ἐν τῷ εὐ ποιεῖν.

ια'. "Οτι πιστοῦται εὑνοια συμμάχων, μάλιστα δὲ τοὺς
προϋπάρχαντας χάριτος ής καὶ . . τοὺς τὴν μετουσίων ἕξειν
· · τῶν ὁμοίων ἐπὶ τὰς εὐεργεσίας τρέπονται· χρεῶσται . 5
τοῖς ἐπαγγελθεῖσι παρ' ἡμῶν ἡδη τιθέμενοι . . μὴ συναινεῖ-
καὶ προσβενομένοις παρὰ τοὺς βασιλεῖς σπουδῇ πάσῃ συν
· · ἡμῶν καὶ τῶν . . ελλει . . τὰ δὲ πλήθη ὡς τῶν τοῦ-
τον . . πρόσβεων βουλομένων τὴν εὐθὺς ἡκίστους ὅντες . .
ἐφ' ἔαυτὸν . .

ιβ'. "Οτι οἱ δει . . συγχωρήσεως οὐ δεῖται . . σφετερω-
θεῖτες εἰ δοξάζετε . . τὸ αὐτὸ πεῖραν . . ἐτοίμως . . σοὶ
δὲ γνώριμον . . δὲς ἀπιτάτωμεν . . ὡς αὐτῶν πραγμάτων
συμφορ . . μᾶλλιστα . . καιροῦ τυχοῦσιν καὶ εἰ . . σὺν
μὲν τῷ . . τούτου βλαβερῆς . . ἐπ' ἀμφοτέροις καὶ σὺν τῷ: 5
δημαρχῷ καὶ ἄμα συμφέροντι . . ἀσφάλειαν βεβαιοτάτη· τὰ γὰρ
· · μέχρι τούτου οὐκ ἀν . . δὲν πράξειν.

ιγ'. "Οτι . . οἱ κρατήσαντες ἡτηδῆναι . . .

ΤΟΤ ΑΤΤΟΤ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ. 20

R.322 Λέξιππος· τῶν δέ τινων τοῖς 'Ὑπερίδου λόγοις ἐπι-
μᾶλλον ἀχθέντων. *Suidas* voc. ἐπιμᾶλλον.

R.340 Ο δὲ Ἰππος αὐτῷ ἥσκητο ἄρα καὶ ἄνεν ἡνίας ἐλαυνόμε-
νός τε ὁκύτετα φέρεαθαι, καὶ βάδην προϊόντος πραότατα
ἵστασθαι, καὶ ἐκκλίνοντος, δπως περιοίσται καὶ κυκλώσται, 25
εὐκαμπέστατα ἐπιστρέψειν. *Idem* voc. Ἰππος.

Παραπολὺ ἀπελείποντο τοῦ πειθεοῦ τοῖς εἰσηγονυμέ-
νοις ἡσυχίαν αἴρεσθαι. *Idem* voc. παραπολύ.

4. χάριτος N., χάρις ed. 7. βασιλεῖς] Intell. Aridaeum cum
collega.

EIUSDEM FRAGMENTA VARIA.

Dexippus ait: Quum autem nonnulli Hyperidis verbis magis of-
fensi fuissent.

Eius equus ita institutus erat, ut et sine habenis velocissime fer-
retur, et illo pedetemptim incedente, placidissime staret, et decli-
nante ut locum aliquem circumiret, agillime se converteret.

Multum aberat, ut iis, qui pacem suadebant, obtemperarent.

Ὕν δὲ τοῦ καθηγουμένου πρὸς πᾶν τὸ ἀπαγχελόμενον ἐπληξις· ὑπὸ γὰρ ἐμφύτου δειλίας καὶ ἀπειρίας τῶν πολεμῶν ἀναπεπαμένοις μὲν τοῖς ωσὶ, τεθόρυβημένοις δὲ τοῖς ἄρθραις, πατασσούσῃ δὲ τῇ καρδίᾳ, ἀεὶ τι ἀκούσεσθαι ἐκκαίσσον, τοῖς ἀρχομένοις κατάθηλος ἦν ὡς φυγῆ χρήσεται. Idem voc. πατασσούσῃ.

Ἀπὸ δὴ τούτων πάντων ἀναπειθόμενος τῶν πλεονεκτημάτων, πάντα τὸν ἀνθιστάμενον τιθεὶς ἐν δευτέρῳ, εὐθαρσῶς ἐπήγειρε συνηνεχθήτην δὴ ὅμφω ἀλλήλοιν. Idem voc. ιοάκῳ δὴ et εὐθαρσώς.

Καὶ ὡς ἐν τῷ παραχρῆμα ὥρμητό τε ἔξιέναι καὶ φηφίσματι τὴν στρατείαν ἐκύρωσαν, ὥρμητό τε πᾶς ἐς τὴν ἐπιχείρησιν. Idem voc. παραχρῆμα.

Δέξιππός φησιν, ὅτι τὴν Ῥωμαίων ἀρχὴν αἰτιον αὐξητῆραι τὸ φιλόμαχον ἀθνῶν καὶ τὸ εὐσύντακτον τῆς δυνάμεως. πάντες γὰρ οἱ πρὸς ἐσπέραν θυμικάτεροι εἰσι τῶν ἐπὶ θάτερα κατοικούντων. περιττεύει δὲ Ῥωμαίους τὸ τεταγμένον ἐν τῷ ἕργῳ τεχνικὸν, ὃ καὶ Γαλατῶν ἐπεκράτουν, καὶ ἐν τοῖς πρὸς τοὺς δόμόρους πολέμοις τριβέντες καὶ περιόντες τῶν οὐραρθάρων τῇ συντάξει, τῶν Ἑλλήνων φύσει καὶ ἀνδρείᾳ [πειθῆσαν]. Idem voc. Ῥωμαίων ἀρχή.

Σεμνὸν γὰρ αὐτὸν ἀπέφανε τά τε ἄλλα καὶ ὅτι οἱ εὖ ὁ πατήρ στρατηγήσει. Idem voc. σεμνόν.

15. Εὐραῖ] Εὐρους coni. N. 20. περιῆσαν add. N.

Dux vero ad quemvis nuntium, qui afferebatur, animo expavescerat. Quum enim ob insitam timiditatem et rerum bellicarum imperitiam arrectia esset auribus oculisque attonitis et corde palpitante, quasi identidem novi aliquid auditurus; milites, quibus praeraerat, manifeste inde coniiciebant, eum fugam animo meditari.

His igitur rebus omnibus, quibus inter ceteros praestare se sentiebat, adductus, omnesque adversarios impares sibi iudicans, fidenti animo eum adortus est. Ambo igitur in mutuum certamen ruerunt.

Quum autem subito impetum cepissent ad bellum proficisciendi, et expeditionem illam publice decrevissent, et quilibet ad rem aggrediendam cupide se compararet.

Dexippus ait, causam, quare imperium Romanorum adeo fuerit auctum, suisse bellicam fortitudinem gentis et disciplinam militarem. Omnes enim occidentales sunt animosiores iis, qui ex altera parte habitant. Sed Romani et ordine et arte in bellis excellunt, qua etiam Gallos vicerunt; et in bellis contra finitimos exercitati, barbaros quidem sollertia, Graecos vero natura et fortitudine superarunt.

Auctoritatem ei conciliabant cum alia, tum etiam illud, quod pater eius laudabiliter exercitum duxisset.

H. 341 Σουκχαῖοι ἔθνος Μαυρούσιον, ὡς Δέξιππος χρονικῶν δε-
κάτῳ. Stephanus Byz. voc. Σουκχαῖοι.

Ἐλουροὶ Σκυνθικὸν ἔθνος, περὶ ὧν Δέξιππος ἐν χρονι-
κῶν i^β. Idem voc. Ἐλουροὶ, nec non Etym. M.

Δέξιππος ἐν χρονικῷ δεκάτῳ γράφει οὕτω· καὶ Μακε-5
δόνων Ἐπίδαμνον ἐς ὕστερον Δυρράχιον μετονομασθεῖσαν,
πόλιν τῆς Μακεδονίας μεγάλην καὶ εὐδαιμονοῦστα, κατὰ χρά-
τος αἰροῦσιν. *Porphyrogenitus them. II. 9.*

8. αἰρουσιν ed.

Succhaei populus Maurus, ut Dexippus ait chronicorum libro decimo.
Heluri, gens Scythica, de quibus Dexippus duodecimo chronicorum libro.

Dexippus chronicorum libro decimo ita scribit: Et Macedonum Epidamnum, quae postea Dyrrachium nominata est, urbem Macedoniac magnam atque opulentam vi capiunt.

Dexippus dicit uxorem eum (*Alexandrum Severum*) cuiusdam Martiani filiam duxisse, eundemque ab eo Caesarem nuncupatum: verum quum vellet insidiis occidere Alexandrum Martianus, detecta factione, et ipsum intererunt et uxorem abiectam. Idem dicit fuisse patrum Antoninum Heliogabalum Alexandri, non sororis uxorius eiusdem filium. *Lampri-dius in Alexandro Severo cap. XLIX.*

Addit Dexippus, tantum odium fuisse Maximini, ut, interfectis Gordianis, viginti viros senatus creaverit, quos opponeret Maximino: e quibus fuerunt Balbinus et Maximus, quos contra eum principes fecerunt. Idem addit, in conspectu Maximini iam deserti a militibus Anolinum praefectum praetorio ipsius et filium eius occisum. *Capitolinus in Maximino iuniore cap. VI.*

Dexippus et Arrianus et multi alii Graeci scripserunt, Maximum et Balbinum imperatores contra Maximinum factos: Maximum autem cum exercitu missum et apud Ravennam bellum parasse, Aquileiam autem nisi victorem non vidisse. *Idem ibidem cap. VII.*

Gordiani non, ut quidam imperiti scriptores loquuntur, duo, sed tres fuerunt; idque docente Arriano, scriptore Grae-

tae historiae, docente item Dexippo, Graeco auctore, potuerunt addiscere: qui etiam si breviter, ad fidem tamen omnia persequuti sunt. *Idem in Gordianis cap. II.*

Filius (Gordiani) legatus patris, exemplo Scipionum, ut R. 342 Dexippus Graecae historiae auctor est, gladii potestate succinctus est. *Idem ibidem cap. IX.*

Dexippus putat, eius filium esse Gordianum tertium, qui post haec cum Balbino et Pupieno, sive Maximo, puerulus adeptus est imperium. *Idem ibid. cap. XIX.*

Dexippus asseverat, ex filio Gordiani tertium Gordianum esse natum. *Idem ibid. cap. XXIII.*

Dexippus et Arabianus Maximum et Balbinum dicunt electos contra Maximinum post Gordianos. *Idem in Max. et Balb. cap. I.*

Dexippus Graecorum scriptor Maximum et Balbinum imperatores dicit factos contra Maximinum post Gordianos duos et a Maximo victum Maximinum, non a Pupieno. *Idem ibid. cap. XV.*

Sub his pugnatum a Carpis contra Moesos fuit, et Scythici belli principium et Histriae excidium eo tempore; ut autem Dexippus dicit, Histricae civitatis. Dexippus Balbinum satis laudat, & dicit forti animo militibus occurrisse atque interfectum; ut mortem non timeret: quem in omnibus disciplinis instructum fuisse dicit. Maximinum vero negat eiusmodi virum fuisse, qualem Graeci plerique dixerunt. Addit praeterea, contra Maximum Aquileiensium tantum odium fuisse, ut de crinibus mulierum suarum arcubus nervos facerent, atque ita sagittas emitterent. Dexippus et Herodianus, qui horum principum historiam persequuti sunt, Maximum et Balbinum fuisse principes dicunt delectas a senatu contra Maximinum post interitum duorum Gordianorum in Africa, cum quibus etiam puer tertius Gordianus electus est. *Idem ibid. cap. XVI.*

Docet Dexippus, Titum tribunum Maurorum, qui a Maximino inter privatos relictus fuerat, timore violentae mortis, ut alii dicunt, invitum vero et a militibus coactum, ut plerique asserunt, imperasse, atque hunc intra paucos dies post vindicatam defectionem, quam consularis vir Magnus Maximino

paraverat, a suis militibus interemptum. Imperasse autem mensibus sex. *Tribellius in triginta tyrannis cap. XXXII.*

Dexippus Claudium non dicit occisum, sed tantum mortuum: nec tamen addidit morbo, ut dubium sentire videatur. *Idem in Claudio cap. XII.*

Geberichus primitias regni sui in Vandala gente extenderet cupiens contra Visumar eorum regem, Asdingorum e stirpe, quae inter eos eminet, genusque indicat bellicosissimum, Dexippo historico referente, qui eos ab oceano ad nostrum limitem vix in anni spatio pervenisse testatur prae nimia terrarum immensitate. *Iornandes de reb. Get. cap. XXII.*

Dexippi fragmenta, quae apud Syncellum servata leguntur, cuius nova editio in hoc corpore quam maxime paratur, hic repetere non placuit: indicis ope facile apud ipsum invenienda.

E P N A P I O T Σ A P A I A N O T
I S T O R I A S
T H Σ Μ E T A Δ E Η I P P O N
N E A S E K A O S E Ω S
T A Σ Ω Z O M E N A.

**ΕΥΝΑΠΙΟΥ ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΛΕΞΙΠΠΟΝ
ΝΕΛΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.**

**E NOVA EDITIONE HISTORIAE
EUNAPII SARDIANI
QUA DEXIPPUM CONTINUAVIT
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.**

ARGUMENTUM.

Iulianus pacem init cum viis Chamavis, obside retento filio regis captivo (1). Badomarius, Germanorum princeps, captivos Romanorum Iuliano restituere recusat (2). Eunapius rhetor, legatus Lydorum, benigne ab Imperatore exceptus (3). Valentimarus in Bithynia Imperator salutatus (4). Belli Gothici sub Valente iniuria (5). Gothi in fines Romanos Valentis iussu admissi, ruptis foederibus Thraciam late vastant (6). Coniuratio principum Gothorum, Theodosio regnante, a Fravitta suppressa (7).

α. Ὁτι τοῦ Ἰουλιανοῦ ἐς τὴν πολεμίαν χωροῦντός, καὶ ^{A. C. 358} Ind. 1 τῶν Χαμάθων ἰκετευόντων φείδεσθαι καὶ ταύτης ὡς οἰκείας, ^{Const. I. 22} Julian. C. 4 συνεχώρει, καὶ τὸν βασιλέα σφῶν προελθεῖν καὶ ^{P. 15} V. II λείσας, ἐπειδὴ προῆλθε καὶ ἐπὶ τῆς ὅχθης εἰδεν ἑστηκότα, ^{5.} ἕπιβὰς πλοίου, τὸ πλοῖον οὖν ἔχων τοξεύματος, ἐρμηνέα ἔ-

5. τὸ πλοῖον οὖν καὶ τὸ πλοῖον ἔκτὸς N.

1. **C**um Iulianus in terram hostilem irrupisset, et Chamavi supplicant, ut genti, tanquam quae sua esset, parceret, assensus est, et eorum regem ad se venire iussit. Ut venit et eum ad ripam stantem vidit, navem adscendens, (erat autem navis extra teli iactum,) per interpretem cum barbaris disseruit: cum vero illi parati essent

A.C. 358 χων διελέγετο τοῖς βαρβάροις. ἐκείνων δὲ παντα ποιεῖν ὅν-
Ind. 1 των ἑτοίμων, ὁρῶν εὐπρόσωπον τε ἄμα καὶ ἀναγκαῖαν αὐτῷ
Con. I. 22 Ιul. C. 4 τὴν εἰρήνην. (Χαμάβων γὰρ μὴ βουλομένων αἰδύνατον ἔστι
τὴν τῆς Βρεττανικῆς νήσου σιτοκορπίαν ὅπλι τὰ Ῥωμαϊκὰ
φρούρια διαπέμπεσθαι.) καμπτόμενος ὑπὸ τῆς χρεας χαρι-5
ζεται τὴν εἰρήνην, καὶ ὅμηρα ἥτε λαβεῖν πίστεως δινεκεν. τῶν
δὲ ἵκανοὺς εἶναι αἰχμαλώτους λεγόντων, ἐκείνους ἕφη τὸν
πόλεμον αὐτῷ δεδωκέναι, καθ' ὅμολογίαν γὰρ μὴ λαβεῖν.
νῦν δὲ ζητεῖν παρ' αὐτῶν τοὺς ἀρίστους, εἰ μὴ τεχνάζουσι
περὶ τὴν εἰρήνην. τῶν δὲ ἵκετευόντων καὶ ἀξιούντων εἰπεῖνιο
οὓς βούλεται, μεταλαβὼν αὐθίς τὸν τοῦ βασιλέως αὐτῶν αἰ-
τεῖται παῦδα, πλατόμενος, ὃν εἰχεν αἰχμάλωτον, ὕσπερ οὐκ
ἔχων. ἐνταῦθα ὅτε βασιλεὺς αὐτῶν καὶ οἱ βαρβαροὶ πρη-
P. 16 γεῖς ἐπαθέντες, οἰλιωγῇ τε ἀφθόνῳ καὶ ὀλοφύρσει προσεκέ-
χρητο, δεόμενοι μηδὲν ἀδύνατον ἀπιτάτεοθαι. ἀδύνατον 15
δὲ αὐτοῖς εἶναι καὶ τοὺς πεσόντας ἀναστῆσαι καὶ ὅμηρους
δοῦναι τοὺς τετελευτηκότας. γενομένης δὲ σιωπῆς, δὲ τῶν
βαρβάρων βασιλεὺς ἀναβοήσας μέγιστον ὅσον, „εἴθε ἔτη μοί”
ἕφη „δὲ παῖς, ἵνα σαι δοθεὶς ὅμηρος, ὡς Καῖσαρ, δουλείαν
ηγήσῃ τῆς ἐμῆς βασιλείας εὑδαιμονεστέραν. ἀλλ' ὑπὸ συν20
τέθηκεν, ἀτυχήσας ἵσως καὶ τὸ ἀγνοηθῆναι. πολέμῳ γὰρ ἐπί-
στεωσε τὸ σῶμα νέος ὡς, ὃν σὺ μόνον ἀντάξιον εἰρήνης ὑπο-
βλαμβάνεις. καὶ νῦν, ὡς βασιλεῦ, σὺ μὲν ἔξαιτεῖς ὡς ὄντα,

imperata facere, et videret, pacem peropportunam esse et necessariam, (etenim Chamavis invitis, et Britannia insula Romanis coloniis commeatus immitti nequeunt,) utilitate adductus, pacem induxit, et fidei firmandae gratia obsides petit. Cum dicerent, idoneos esse eos, qui in bello capti erant: hos bellum dixit sibi tradidisse, ea foedere minime sumisset; nunc autem nobiliores postulare, nisi quid doli in pace convenienda excogitarent. Cum supplices orarent et cum obtestarentur, ut palam faceret, quos vellet: iterum cum his sermone congregiens, ipsorum regis filium petit, quem captivum in sua potestate habebat, singens tanquam non haberet. Ad quae barbarorum rex et barbari, ad pedes iacentes, sletu largo et ciulatu usi, precibus contenderunt, ne quid imperaret, quod prae-stare nescirent. Nec enim se posse eos, qui periissent, in vitam revocare, et eos, qui mortui essent, obsides dare. Silentio facto, barbarorum rex voce quam maxima potuit exclamavit: „Utinam vi-veret filius meus, ut tibi traditus obses, o Caesar, feliciorem regno meo apud te servitutem serviret. Sed tuis armis cecidit, fortasse etiam a vobis non cognitus. Belli enim periculis suum corpus iuvenis obiecit, quem idoneum pacis vadem censes, et tu nunc eum, o Imperator, tanquam vivat, exoscis. Ego vero miser nunc

ἥν δ' ἄρχομαι θρηνεῖν, συνορῶν τίθα οὐκ ἔχω. παῖδα γὰρ A.C. 358
ἰθερόμενος ἔνα, καὶ κοινὴν εἰρήνην τῷ παιδὶ συναπολώλεκα. Ind. 1
τὸν μὲν πιστεύσης τοῖς ἐμοῖς ἀτυχήμασι, παραμυθίαν ἔχει I.C. 22
καὶ τὸ πάθος ὡς ὑπὲρ ἀπάντων ἡτυχηκότι. ἀν δὲ ἀπιστή-
μης, τοῦ πατέρος ἀτυχῆς καὶ βασιλεὺς δρθήσομαι. τοῖς γὰρ
ἴκανος κακοῖς οὐκ ἀκολουθήσει μὲν δὲ παρὰ τῶν ἄλλων ἔλεος,
ὅπερ ἀπασιν ὀφειλεται τοῖς δὲ τούτοις καθεστηκότι, προσ-
κίσσονται δὲ αἱ κοινai συμφυραί. καὶ οὐ παραιτήσομαι τοὺς
ἄλλους ἀτυχεῶν, ἀλλὰ κοινωνεῖν ἐμοὶ τῶν δεινῶν ἀναγκάσω,
ιοτοῦντον ἀπολαύσω τῆς βασιλικῆς ἔξουσίας δύνανται ἀτυχεῖν μέ- C
τος μὴ δύνασθαι." τούτων ἀκούων ὁ βασιλεὺς τὴν τε ψυ-
χὴν ἔπαθε, καὶ τοῖς λεγομένοις εὐπαθῶς ἔξεδάκρυσε. καὶ
καθάπερ ἐν τοῖς δράμασιν, ὅταν εἰς ἀπόθρονον καὶ δύσλυτον αἱ
τῶν ἐποκειμένων ἔργων πλοκαὶ τελευτήσωσιν, ὁ καλούμενος
βασιλικῆς θεὸς ἐπεισόδιος εἰς μέσον ἀλκεταῖ, πάντα συμ-
περαίνων καὶ καταστρέψων ἐπὶ τὸ σαφέστερον καὶ εὔχριτον, V. 12
οὗτο καὶ αὐτὸς ἐπὶ πράγμασιν ἀμηχάνοις καὶ δυσεξόδοις,
μετ' οἰμωγῆς ἀπάντων τὴν μὲν εἰρήνην αἰτούντων, τὸν δὲ
ἐκμητρύμενον ὅμηρον ἀπαγορευόντων μὴ ὄχειν, τὸν τε νεανί-
20τον παραγαγὼν ἀπασιν ἔδειξε βασιλικῶς παρ' αὐτοῦ διαι- D

7. τοιούτοις coni. N. 8. τοὺς ἄλλους ἀτυχιῶν N., τοῖς ἄλλοις
ἀτυχεῖν vulg. 9. ἀναγκάσω N., ἀναγκάσαι vulg. 12. ἀπά-
θεῖς Cantocl., ἀπαθῶς vulg. 18. ἀπάντων Boissonadus, ἀπαγ-
τῶν vulg.

primum lamentari incipio, quandoquidem qualem non habeam,
nunc demum intelligo. Filium enim unicum lugens, et pacem commis-
seram una cum filio perdidisti. Si meas miseras tantas esse, quantae sunt, credideris, id consolationis habebit dolor, quod pro omnium salute hunc casum subierim: sin fidem abrogaris, et pater infelix, et rex consipiar. Nam non solum aliis mea mala commiserationem non movebunt, quae omnibus debetur eiusmodi doloribus afflictis; sed accident etiam publicae calamitates; neque ceteros a miseriis defendam, sed communicabo meas cum multis, in hoc tantum regia potestate fruens, quod mihi soli non licet infelicitatem esse." Haec ubi Imperator audivit, apud animum suum summo moerore est affectus, et eorum, quae dicta erant, commiseratione punctus tenere illacrimavit. Et quemadmodum in comoediis, quando res involutae et perplexae, ad ambigua et explicata difficultia vergunt, deus qui vocatur ex machina in medium trahitur, qui omnia componit et tristia laetis mutat: ita Julianus, ubi res in magna difficultate ver-
tabantur, quum omnes cum fletu pacem peterent, neque obsidem, quem peteret, se habere testarentur; in medium adolescentem ad-
ductum omnium conspectui atque oculis subiecit, regie apud se educatum. Cumq[ue] eum disserere cum patre quae volebat iussisset,

A. C. 358 τώμενον, καὶ διαλεχθῆκαι τῷ πατρὶ χελεύσας ὅπα ἀφούλετο,
 Ind. ¹ περιεσκόπει τὸ πραχθησόμενον. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ἦν ἄξει
 Con. I. ²² τούτων. οὐκ ἔτεκεν δὲ ἥλιος τοιαύτην ἡμέραν, οἷαν τότε ἔξην
 Iul. C. ⁴ τοῖς παροῦσιν ὅρᾶν καὶ ἴστορεῖν. οἱ μὲν γάρ ἀπὸ θορύβου
 καὶ θρήνων ἐκπλήξει καὶ θάμψει συνδεθέντες ἢς τὸ ἀκίνητον⁵
 ἐπάγησαν, ὥσπερ Ἰουλιανοῦ δεῖξαντος αὐτοῖς οὐ τὸν νεανί-
 σκον, ἀλλ’ εἴδωλον. δὲ βασιλεὺς, ἐπεὶ ἡσυχία μνοτηρίων
 ἀπάντων ἀγένετο σταθερωτέρᾳ, θαρρὸν φθεγξάμενος εἰς μέσον,
 P. 17 „τοῦτον“ εἶπεν „δὲ μὲν ὑμέτερος, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, πό-
 λεμος ἀπολώλεκε, Θεὸς δὲ ἵσως καὶ τὸ ‘Ρωμαίων σέσωκε φε-¹⁰
 λάνθρωπον. ἔξω δὲ αὐτὸν ὅμηρον, οὐ παρ’ ὑμῶν καθ’ ὅμο-
 λογίαν, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πολέμου λαβὼν καὶ τῷ κρατεῖν ἀρ-
 κούμενος. καὶ οὗτος μὲν οὐδενὸς ἀτυχήσει τὴν καλλίστων
 ἰμοὶ ἔννων· ὑμεῖς δὲ πειρώμενοι παραβαλνειν τὰς συνθῆ-
 κας ἀποτεύξεσθε πάντων. φημὶ δὲ οὐχ ὅτι πολάσσομαι τὸν¹⁵
 ὅμηρον, ὃν οὔτε ἐνέχυρον παρ’ ὑμῶν εἰληφα τῆς εἰρήνης,
 ἀλλ’ ἀνδρείας ἀπόδειξιν καθ’ ὑμῶν ἔχω· ὃ καὶ ἄλλως ἀνε-
 βον καὶ θεομοσὲς, τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας ὑπὲρ τῶν ἀδικούν-
 των δάκνειν καὶ σπαράττειν, ὥσπερ τὰ θηρία τοὺς ἀπαντων-
 τας, ὅταν ὁφ’ ἐτέρων διώκηται. ἀλλ’ ὅτι πρῶτον μὲν ἀρξ-²⁰
 τε χειρῶν ἀδίκων, οὐ μεῖζων ὀλεθρος οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις,

C. δεῖξαντος *Commelinus*, πειζαντος *cod.*, πορτζοντος *vulg.*
 10. σέσωκε *B.*, δένωκε *vulg.* 17. δὲ *Boissonadus*. 20. ἀρ-
 ξετε *Boissonadus*, ἤρξατε *vulg.*, ἀρξηται *codd.*

ad ea, quae deinceps agenda erant, advertit. Quae sunt consecuta, his consentanea fuerunt. Non' protulit sol diem qualis illa fuit, quam tunc videre et intueri his, qui aderant, licuit. Barbari enim a moerore et lamentis stupore et admiratione correpti immobiles et fixi steterunt, tanquam Iulianus illis exhibuisset non adolescentem, sed falsam imaginem adolescentis. At Imperator, ubi silentium altius, quam in mysteriis solitum, factum erat, graviter in medio loquens: „Hunc quidem, inquit, ut vos existimatis, vestrum bellum perdidera: sed deus fortasse et Romanorum benignitas restituit. Habebo ego ipsum obsidem, neque eum a vobis ex conventione, sed a bello ipso, contentus viciisse, et illum quidem amplissima quaeque non deficiunt, dum mea consuetudine fruetur. Quodst conabimini a foedere discedere, omnium iacturam facietis. Hoc dico, non quod saeviam in obsidem, quem apud me habeo, non tanquam pignus pacis, sed meae erga vos virtutis documentum. Est enim impium et minime deo gratum, eos, qui nihil commiscuerunt, pro his, qui deliquerunt, morsu appetere et laniare, ut ferae bestiae, quicquid occurrit et obvium est, si quis eos persequitur. Sed primum quia a vobis initium iniuriae facienda orietur, qua re nulla est capitalior pestis perniciesque hominibus, etiam

τῶν δοκῶσι πρὸς τὸ βραχὺ καὶ παρὸν ἐπιτυγχάνεται· δεύτε-^{A. C. 358}
ρον δὲ ὅτι πρὸς Ῥωμαίους ὑμῖν ὁ λόγος ἔσται κάμψη τὸν ἄρ-^{Ind. 1}
χεντα τούτων, διὸ οὔτε πολεμοῦντες οὔτε εἰρήνην αἰτοῦντες^{Cou. I. 22} Ind. C. 4
ἐπιτήσατε.” προσεκύνησαν ἐπὶ τούτοις ἀπαντες καὶ ἀνευφῆ-
βμένουν, θεόν τινα ἐπὶ τοῖς λόγοις ἡγούμενοι. σπεισάμενος γοῦν
καὶ τὴν τοῦ Νεβισγάστου μητέρα μόνον αἰτήσας, ἀκείνων
διμολογούντων τε ἄμα καὶ δόντων, ἀνέζευξεν δπὶ τοιαύταις ^{Iul. C. 5}
πράξεων, μετοπώρου τε ἐστηκότος καὶ χειμῶνος ἥδη συνιστα-
μένους καὶ διαψύχοντος.

10. β. “Οτι Βαδομάριός τις δυνάμει καὶ τόλμῃ προεῖχε Γερ-^{A. C. 359}
ματῶν, καὶ ἐς τοῦτο ὑπετύφετο μεγαλανχίας, ὥστε ἐτύγχανε^{Ind. 2} Con. I. 23
μὲν ὅμηρον τὸν ἑαυτοῦ δεδωκός νιὸν, δῶς ἀν ἀποδῷ τοὺς^{Iul. C. 5}
αἰχμαλώτους, οὓς ἐκ τῆς καταδρομῆς εἶχε συνηρπασμένους,
τούτους δὲ οὐκ ἀποδεινὸς ἀπήγει τὸν ὅμηρον, πολλὰ ἀπει-^{Iul. C. 5}
15λαν, εἰ μὴ μάζαι. ἀποπέμπει δὴ τοῦτον Ἰουλιανὸς αὐτῷ,
τοσοῦτον ἐπιθεῖς, ὃς οὐκ ἔστιν ἀξιόπιστον ἐν μειράκιον ὑπὲρ
πολλῶν εὐγενεστέρων ὅμηρεῦν παρ’ αὐτῷ· ἀλλ’ ἡ τοὺς
αἰχμαλώτους ἀποδιδόναι προσῆκεν, ὅπτας ὑπὲρ τρισχιλίους, ^D
τοῖς αὐτίκα ἤζουσι πρέσβειν, ἡ ἀδικοῦντα εἰδέναι. ταῦτα
πολλαγμένα τε καὶ τὴν πρεσβείαν ἔστελλε. καὶ αὐτὸς εἶπετο τῇ
πρεσβείᾳ ἀπὸ Νεμέτων ἄρας ἐπὶ τὸν Ρῆγον. ἥδη τα ἦν
πρὸς τοῖς Ῥανδάκοις, ὃ ἔστι φρούριον.

10. προεῖχε Boissón., προεῖχε vulg. εὐγενεστέρων vulg.

17. εὐγενεστέρων N., εὐγενεστέρων vulg.

si videantur ad breve tempus, et quantum ad praeſens attinet ad optata pervenire. Deinde, quia vobis res est cum Romanis et mecum, qui sum eorum Imperator, quem neque bellum gerentes, neque pacem facientes unquam superavistis.“ Procubuerunt his dictis omnes et post illos sermones deum aliquem esse existimantes, illi fausta feliciaque omnia sunt precati. Pacem igitur fecit, et solam Nebigasti matrem petiit, quam barbari foedus approbantes statim dederunt. His confectis, autumno ad finem vergente, et hieme ineunte, (iam enim frigebat,) profectus est.

2. Badomarius inter Germanos potentia et auctoritate excelluit, quae res eum ad tantam superbiam extulit, ut, proprio filio, dum captivos redderet, quos per excusiones ceperat, obside dato, cum minime captivos restitueret, nihilominus obsidem sibi restituui postulavit, multa mala minatus, si non recipera. Hunc vero Julianus ad ipsum remisit, hoc adiiciens, unum adolescentem non esse idoneum apud se pro multis nobilioribus obsidem. Sed aut captivos, qui ad tria millia in eius potestate erant, eum restituere oportere, aut iniuriae poenas se soluturum esse sciret. Haec scripsit et legationem misit, quam non multo post ipse subsequutus est, a Nemetibus ad Rhenum movens; iam enim apud Rauracos erat, quae est Romanorum colonia.

A. C. 360 γ'. "Οτι μετὰ τὴν Ἰουλιανοῦ τῆς βασιλείας ἀπαγόρευσεν
Ind. 3 πρεσβεῖαι πανταχόθεν συνέβαινον, καὶ στέφανοι πολλοὶ χρυ-
Con. I. 24 στοῖ [οἶ] αὐτῷ παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀνεκομῆσσον. ἐνταῦθα καὶ
Iul. A. 1 οἱ τὴν Ἰωνίαν οἰκεῦντες ἔτυχον ὅσων ἐδεήθησαν, καὶ πλε-

P. 18 ὄνων καὶ ἑλασσόνων. Λυδοὶ δὲ καὶ εὐχῆς κρείττον ἐπρατ-
τον, Εὐναπίου μὲν τοῦ ὁρτοφορος ὑπὲρ αὐτῶν πρεσβεύοντος,
εὐημερησαντος δὲ οὗτῳ κατὰ τὴν πρεσβείαν ὥστε καὶ δίκη
τινὶ περιμαχήσῃ φυνειπεῖν, ἢ ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἐκέλευσεν. οἱ
δὲ ἐνίκα καὶ τὴν δίκην. καὶ ἐκ Κλαζομενῶν δὲ Πείσων εὐ-
δοκίμει λέγων.

A. C. 364 δ'. "Οτι Βαλεντινιανοῦ ἀνάρρηστις δν Νικαὶ τῆς Βιθυ-
Ind. 7 νίας γίνεται, πρεσβεῖαι τε, ὅσαι συνεπεφοιτήκεσαν ἐπὶ τοῦ
Valen. I. 1 τον τοὺς χρυσοῦς ἔχουσαι στεφάνους, πρὸς δικέντου ἀνεφέ-
βροντο. καὶ πρὸς πάσας ἀπεφαίνετο μὲν οὐδὲν, ἐπιτρέχων
V. 13 ἔρδιώς οὐτωσὶ καὶ συντόμως, ἐπηγγέλλετο δὲ ~~μασιν~~ ὡς ποι-
ησουν αὐτίκα μάλα.

A. C. 366 ε'. "Οτι τῷ βασιλεῖ Οὐάλεντι, ἡσυχίαν ἀπὸ τῶν οἰκείων
Ind. 9 καὶ τῶν διθυείων ἀγοντι, τὸ ἐπίλεκτον ἀγγέλλεται τῶν Σκυ-
Valent et ιων στράτευμα πλησίον ἥδη πον τυγχάνειν, οὓς ἁ Προκόπιος
Val. I. 3 εἰς συμμαχίαν ἔξεκελήκει παρὰ τοῦ Σκυδῶν βασιλέως. γαύ-
ρους εἶναι τὰ φρονήματα ἐλεγον τοὺς προσιόντας καὶ περι-

5. καὶ ante ἑλασ. N., ἡ vulg. ἑλασσόνων H., ἑλάσσων vulg. 9.
ἐκ Κλαζομενῶν δὲ Πείσων] ἐκκλαζόμενον δὲ πείσων ed. pr. et
Par., ἐκκλησιαζόμενων vel ἐκκλησιαζόμενον H. 15. ἐπηγγέλ-
λετο N., ἐπηγγελέ τι vulg.

3. Post Iuliani ad imperium evectionem honorificae ad eum
legationes convenerunt, et coronas aureas a barbaris attulerunt. Io-
niam habitantes ab eo et magna et parva, quae petebant, sunt con-
secuti. Lydi quoque, Eunapio rhetore, eorum legato, pro his verba
faciente, multo ampliora, quam precibus suis complexi fuerant, ob-
tinuerunt. Quae legatio tam prospere legato successit, ut legatum
quoque Imperator iuberet causam quandam valde intricatam agere.
Qua in lite et ipse superior evasit, et Piso quidam Clazomenius
magna cum laude verba fecit.

4. Valentinianus apud Nicæam Bithyniae Imperator est appellatus: illuc multae legationes advenerunt, quae coronas auricas ad ipsum adserabant. In his recipiendis minime se praeposterum aut festinantem exhibuit, sed omnibus quamprimum se satisfacturum esse promisit.

5. Valenti, quum otium ageret ab externis et domesticis bel-
lis, nuntiatum est, collectum Scytharum exercitum prope iam ad-
esse. Hi vero erant, quos Procopius in suum auxilium a Scytha-
rum rege impetraverat. Hos aiebant magno cum fastu et arrogan-

φρονητικούς τῶν ὄρωμένων, δλιγάρους τε πρὸς τὸ ἀκόλαστον A. C. 366
μενοῦ ὑβρεως, καὶ πολὺ τὸ ἀγέρωχον καὶ θερμὸν ἐπὶ πᾶσιν Ind. 9
ἔχοντας. ὁ δὲ βασιλεὺς συντόμως αὐτοὺς ἀποταμὼν τῆς ἐπὶ Valent. et
Σεύθας ὑποστροφῆς κατεῖχεν ἐντὸς ἀρκύων, καὶ τὰ ὅπλα C
τικαραδοῦναι κελεύσας. οἱ δὲ ἔδοσαν, τὴν τῆς γνώμης ὑπερο-
φίαν μέχρι τοῦ κινῆσαι τὰς κόμας ἐπιδειχθέμενοι. διασπεί-
ρες οὖν αὐτοὺς κατὰ τὰς πόλεις ἐν ὀδόσιμῳ κατεῖχε φρουρᾶ, Valent. et
καὶ κακαφρόνησιν ἐνεποιεῖτο τοῖς θεωμένοις αὐτῶν τὰ σώμα-
τα πρὸς τε μῆκος ἀχρεῖον δλαυγόμεγα, καὶ βαρύτερα τοῖς
ιοποσὶ, κατά τε τὸ μέσον διεσφιγμένα, ὥπερ φησιν Ἀριστοτέ-
λης τὰ ἔντομα. δεχόμενοι δ' οὖν αὐτοὺς εἰς τὰς οἰκίας οἱ
τὰς πόλεις οἰκοῦντες καὶ πειρώμενοι τῆς ἀσθενείας, τὴν ἑαυ- D
τῶν ἔξαστην γελᾶν ἡναγκάζοντο. τούτους ἀπήγαγεν τοὺς γεν-
ναίους δὲ Σεύθων βασιλεύς. καὶ ἦν τὸ πρᾶγμα δριψὺ καὶ
πρὸς τὸν τοῦ δικαίου λόγον οὐκ εὐδιαίσητον. ὁ μὲν γάρ ἔφα-
σκε βασιλεῖς δεδωκέναι κατὰ συμμαχίαν καὶ δρόχους. ὁ δὲ
ἀπέφρασκε βασιλέα μὴ τυγχάνειν καὶ αὐτὸν οὐκ ὀδωμοκέναι.
ταείνουν δὲ προστιθέντος τὸν Ἰουλιανὸν, καὶ διὰ τὴν ἐκεί-
νουν δεδώκει συγγένειαν, καὶ τὰ τῶν πρέσβεων ἀξιώματα προσ-
τιθέντος, ὁ βασιλεὺς ἀντεφώνει, τούς τε πρέσβεις ἔχειν τὴν
δέκτην καὶ τοὺς παρόντας ὡς πολεμίους κατέχεσθαι, πολεμίῳ

1. δρωμένων] Ῥωμαῖων B.

6. κινῆσαι] κομῆσαι εονι. Cantoc.

11. δεχόμενοι δ' οὖν Valesius ap. Boisson. p. 192., δεχόμενα δοῦ-
γαι vulg. 18. προστιθέντος vulg.

tia incedere et omnia, quae se eorum conspectui obtulissent, despi-
cere, propterea quod quicquid iniuriae inferebant, id impune fa-
ciebant, et arroganter et superbe se cum omnibus gerebant. Hos
Imperator intra breve tempus interclusos in Scythiam reditu, quasi
retibus captos continuit et arma tradere iessit: et vero tradiderunt,
etiam motu capillorum mentis ferociam indicantes. Hos igitur per
urbes dispersos in libera custodia habuit, et contemptum eorum
excitavit his, qui viderunt eorum corpora, in nimiam proceritatem
surgentia, graviora, quam ut pedes ferrent, et circa medium partem
exilia, qualia Aristoteles insecta dicit. At urblum incolae cum Scy-
thas in suas domos admisissent, ubi eorum virium imbecillitatis
periculum fecerunt, suum errorem irridere coacti sunt. Hos igitur
tam praeclaros Scytharum rex repetiit. Erat hoc negotium arduum
et huiusmodi, quod non facile posset ad iusti rationem expendi.
Dicebat enim, se hos fide iuramento habita ad suppetias Imperatori
misisse. Valentinus vero negabat, eum, ad quem miserat, Imperato-
rem fuisse, neque se iurasse: ille Iulianum in medium adducebat,
seque propter illius cum hoc consanguinitatem dedisse. Legatorum
etiam dignitatem obtendebat: Imperator contra disserebat, etiam le-

A. C. 366 πρὸς συμμαχίαν ἡκοντας. ἐκ τεύτων δὲ τῶν προφάσεων ὁ
Ind. 9 Σκυθικὸς ἀνεγείρεται πόλεμος, τῷ μὲν αἰξιώματι τῶν ευνόην
Valent. et
Val. I. 3 τῶν διθυῶν καὶ τοῖς μεγέθεσι τῶν παρασκευῶν ἐπὶ μόγα προ-

P. 19 βήσεοθαι καὶ χωρήσειν πολυτρόπων συμφορῶν καὶ ἀτεκμάρ-
του τύχης προσδοκηθεῖς, τῇ δὲ τοῦ βασιλέως ὅξυτητι καὶ 5
προνοίᾳ κατενεχθεῖς ἐπὶ τὸ σταθερὸν καὶ ἀσφαλέστερον.

A. C. 376 σ'. "Οτι τῶν Σκυθῶν ἡτηθέντων καὶ ὑπὸ τῶν Οὔννων
Ind. 4 ἀναιρεθέντων καὶ ἄρδην ἀπολλυμένων τὸ πλῆθος, οἱ μὲν ἐγ-
Valentis
Imp. 13 καταλαμβανόμενοι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις διεφθείροντο, καὶ
οὐδεμίᾳ φειδῶ τῆς περὶ τοὺς φόνους ἦν ὀμότητος. τὸ δὲ 10
συναλισθὲν καὶ πρὸς φυγὴν ὀρμῆσαν πλῆθος μὲν οὐ πολὺ¹⁰
Butῶν εἴκοσι μυριάδων ἀποδέουσαι συνῆλθον ἐς τὸ μάχιμον
ἀκμαζόνσας. * κινηθέντες καὶ ταῖς ὁχθαῖς ἐπιστάντες χεῖράς
τε ὥρεγον πόρφρωθεν μετ' ὀλιφρυμῶν καὶ βοῆς, καὶ προέτει-
νον ἵκετηρίας, ἐπιτραπῆναι τὴν διάβασιν παρακαλοῦντες, καὶ 15
τὴν σφῶν συμφορὰν ὀδυρόμενοι, καὶ προσθήκην τῇ συμμα-
χίᾳ παρέξειν ἐπαγγελλόμενοι. οἱ δὲ ταῖς ὁχθαῖς ἐπιτεταγμέ-
νοι Ῥωμαίων οὐδὲν ἔφασαν πρᾶξειν ἄνευ βασιλέως γνώμης.
ἐντεῦθεν ἀνυφέρεται μὲν ἐπὶ τὸν βασιλέα ἡ γνῶσις· πολλῆς
C.δὲ ἀντιλογίας γενομένης, καὶ πολλῶν ἐφ' ἐκάτερα γνωμῶν ἐντεῦθεν
τῷ βασιλικῷ συλλόγῳ ἠγγειοῦνται, ἔδοξε τῷ βασιλέεi. καὶ γὰρ

13. κινηθέντες] γινηθέντες H.

17. ἐπαγγ. Commelinus,
ἀπαγγ. vulg.

gatos iure teneri, et eos, qui praesentes crant, hostium numero ha-
bere, quandoquidem hostibus auxilium latum venissent. Ex his
causis Scythicum excitatum est bellum, quod et dignitate gentium,
quae colerunt, et magnitudine apparatus magnam variorum ca-
suum et incertae fortunae expectationem movebat, sed acumine
iudicii Imperatoris et providentia ad firmum et tatum exitum per-
ductum est.

6. Scythis victis et ab Hunnis caesis et ad internacionem usque
deletis, omnes, qui capti erant, cum mulieribus et eorum filiis in-
terempti sunt, cum nullus crudelitatis et caedium esset modus; qui
autem collecti effugerant non minus quam hominum ducenta millia,
ad bellum apti et aetate florentes, convenerunt. Itaque profecti et
ad ripam stantes, manus e longinquō porrigebant, et preces cum
fletu et vociferante cmittebant, traiectionem sibi concedi flagitan-
tes, suam cladem deplorabant, et se illis praebituros auxiliū acces-
sionem spondebant. At Romani, qui ripis praeerant, nihil se nisi
Imperatoris iusu facturos responderunt. Quamobrem huius rei co-
gnitio est ad Imperatorem delata. Cum res in magna varietate ver-
saretur multaque in utramque partem in consilio principis dicta es-
sent, tandem assensus est, maxime propter aemulationem, quam

πάντας αὐτῷ πρὸς τοὺς συμβασιλεύοντας, οἱ καὶ—^{A. C. 378}
 δὲς μὲν φίσαι ἀδελφοῦ, (καὶ γέγραπται οὕτω πρότερον,) τὴν ^{Ind. 4}
 βασιλεῖαν δὲ διηρήσθαι κατὰ σφᾶς ἐδόκουν, τὴν διανομὴν
 τοῦ ἐνεγκόντα ^{Val. I. 13} πὶ τὸν θεῖον. τούτων δὴ ἐνεκα, καὶ ὡς μεγάλῃ
 ἀροσθήκη τὸ Ρωμαϊκὸν αὐξήσων, δεχθῆναι κελεύει τοὺς ἄν-
 δρας, τὰ ὅπλα καταθεμένους. πρὶν δὲ τὴν διάβασιν ἐκ βασιλέως
 ἐπιρραπήγησαν, Σκυθῶν οἱ τολμηρότατοι καὶ αὐθάδεις βιάσα-
 οδαι τὸν πόρον ἔγγωσαν, καὶ βιαιόμενοι κατεπόησαν. οἱ δὲ Δ
 διαφθείρωντες τὸν ἀπόδασμον τοῦτον τῆς τε ἀρχῆς παρελύ-
 ισθησαν καὶ πορὶ τοῖς σώμασιν ἐκινδύνευσαν, ὅτι πολεμίους ^{V. 14}
 διέφθειραν. οἱ τε παραδυναστεύοντες βασιλεῖς καὶ ὄνταί μενοι
 μάρτιστοι κατεγέλεον αὐτῶν τὸ φιλοπόλεμον καὶ στρατηγικὸν,
 πολιτικὸν δὲ οὐκ ἔφασαν εἶναι. ὁ μὲν γὰρ βασιλεὺς ἐξ Ἀν-
 τιοχείας ἐπέτρεψεν αὐτοῖς τὴν ἀχρεῖον ἡλικίαν πρῶτον ὑπο-
 δέξαμέντοις καὶ παραπέμψασιν εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν ἐπικράτειαν,
 τοι ταῦτην εἰς ὅμηρειαν ἀσφαλεῖς κατέχουσιν, ἐπιστῆναι ταῖς
 ἔχθραις, καὶ μὴ πρότερον τοὺς μαχίμους δέξασθαι διαβαίνον-
 τας, μηδὲ τὰ πλοῖα παρασχεῖν ἐς τὴν περαιώσιν, εἰ μήτρα
 ὅπλα καταθέμενοι γυμνοὶ διαβαίνοιεν. οἱ δὲ ταῦτα ἐπιτρα-^{P. 20}
 ποκέτες, ὁ μὲν ἐκ τῶν διαβεβηκότων ἥρα παιδαρίου τινὸς
 λευκοῦ καὶ χωρίστος τὴν ὄψιν, ὁ δὲ ἥλει γυναικὸς εὐπροσ-

5. αὐξήσων N., αὐξήσαν vulg. 6. διάβασιν Boisson., διά-
 βεσιν vulg. 16. ἐπιστάγαι vulg.

habebat cum his, qui imperium cum eo tenebant. Erant autem filii
 fratris, quemadmodum et supra dictum est, sed illi imperatoriam
 potestatem inter se dividendam statuerant, non patrui arbitrio per-
 missa divisione. His causis impulsus, tum etiam quia maxima ac-
 cessio potentiae foret Romanis, iussit Scythas admitti, modo arma
 deponerent. Antequam traiectus esset ab Imperatore concessus, Scytha-
 rum audacieores et elatiores transitum sibi vi aperire constituerunt,
 sed vi repulsi deleti sunt. At illi, qui eam Scytharum exercitus par-
 tem oppressam confecerant, magistratu privati sunt et capituli perili-
 calum adierunt, quia hostes trucidaverant. Qui autem apud Imper-
 atorem primas partes gratiae occupabant et plurimum apud ipsum
 valebant; eos irridebant, tanquam homines militares, et bello qui-
 dem aptos, sed prorsus rerum civilium rudes esse dicebant. Prae-
 ceperat enim Imperator ab Antiochia, ut primum imbellem et nulli
 usi aptam susciperent aetatem et per Romanorum ditionis terras
 dimitterent, et tanquam oboides tuto loco haberent; neque eo se-
 cius ad ripas consisterent, ut turbas pugnae aptas minime transgredi-
 sinerent, neque navigia illis ad trajectiōnēm praeberent, priusquam
 arma deposuissent, quo nudos transmitterent. Eorum autem, qui ista
 mandata excepérunt, exarsit hic amore pueri alicuius candidi et vul-
 tu grati ex his, qui trajecti fuerant, alter misertus est uxoris for-

Dexippus, Eunapius etc.

4

A. C. 376 ώπον τῶν αἰγμαλώτων, δις δὲ ἦν αἰγμάτωτος ὥπολος παρθένος
Ind. 4 νον, τοὺς δὲ τὸ μέγεθος κατεῖχε τῶν δώρων, τὰ τε λιτῆ
Val. I. 13 φράσματα καὶ τὴν στρωμάτων ἐπ' ἀμφότερα θυσίαις εἰδέσθησαν
τοῦ πολῶν αὐτῶν ὑπελάμβανε καὶ τὴν φείαν καταπλήσσειν οἰκετῶν καὶ τὰ χωρία βοηλατῶν καὶ τὴν ἔρωτικὴν λύσην
σαν τῆς περὶ ταῦτα ἔξουσίας. νικηθέντες δὲ ὑπὸ τούτων
γίγην αἰσχίστην καὶ παρανομωτάτην, ὥσπερ τιγάς εὑρεγέτας
καὶ σωτῆρας παλαιοὺς μετὰ τῶν ὄπλων ἀδέξαντο. οἱ δὲ τοῦ
σοῦτον ἀκοντί πρᾶγμα διαπεριγμένοι καὶ τὴν οἷκοι συμφορὰν εὐτυχήσαντες, οἶγε ἀπεὶ τῆς Σκυθῶν δρημίας καὶ τοῦ
βαράθρου τὴν Ρωμαϊκὴν ἀρχὴν ἀπελάμβανον, εὐθὺς πολὺ τῷ
βαρβαρὸν ἐν τῷ παρασπόνδῳ καὶ ἀπίστῳ διέφαινον. ή μὲν
γὰρ ἄχρηστος ἡλικία προλαβοῦσα κατὰ τὴν διάβασιν μετὰ
βαθείας σπουδῆς καὶ φροντίδος τῶν ταῦτα βεβούλευμένων
εἰς τὰ ἔθνη κατεχεῖτο καὶ διεσπείρετο. οἰκέται δὲ καὶ γυναικεῖς καὶ παῖδες ἔκεινων, οἱ μὲν βασιλικὰ παράσημα ἔχοντες,
τὰς δὲ ἦν ἀβροτέρας ὅρᾳν ἡ κατὰ αἰγμάλωτον. παῖδες
δὲ αὐτῶν καὶ τὸ οἰκετικὸν πρός τε τὴν εὐχρασίαν τῶν ἀρρών
ἀνέδραμον καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἥβησαν, καὶ πολὺ τὸ ἐπιφύμενον ἦν πολέμιον γένος. οἱ μὲν οὖν παλαιοὶ μῆδοι λαοὶ
Σγουσι περὶ τὴν Βοιωτίαν καὶ τὴν Κολχίδα, δρακοντείων ὁδοῖς
ταῦτα κατασπαρέντων, ἐν ὄπλοις ἄμα τῷ σπόρῳ τοὺς ἄνδρας

4. οἰκεῖαν Η., οἰκεῖαν vulg. 11. ὑπελάμβανον vulg.

mosae unius ex captivis. Hic captus est virgine formosa, alios magitudō munerum cepit, linea vestimenta et stragula ab utraque parte fimbriata. Plane unusquisque ipsorum hoc propositi habuit, ut suas domos servis, villas pastoribus et insanum amoris furorem quavis licentia implerent. Itaque victi a Scythis victoria foedissima et dissolutissima, eos tanquam benefactores et servatores priscos cum armis exceperunt. At illi tantam rem sine ullo labore adepti, ex clade, quam domi acceperant, suam comparaverunt prosperitatem. Nam pro desertis Scythiae locis et barathro in Romanum invaserunt imperium. Atque adeo iam tum barbara eorum natura et perfida ex eo, quod foedera pro nihilo ducebant, apparuit. Etenim aetas inutillis, in trajectione suscepta magno studio et cura eorum, qui hoc consilii dederant, per gentes et nationes, ut habitaret, est dispersa. Servi, uxores, filii, hi quidem signa regia gerebant, illas autem conspicere erat mollius et venustius, quam captivas decebat, vestitas. At captivorum filii et quicquid illis fuit mancipiorum, aeris temperie in altum se sustulerunt, et praeter aetatem pubuerunt et in immensam multitudinem succerent et auctum est hostium genus. Ferunt priscæ fabulae per Boeotiam et Colchida, ex draconum dentibus seminatis homines cum armis simul cum semine

ἀναπάλλιεσθαι· δὸς καθ' ἡμᾶς χρόνος καὶ τὸν μῦθον τοῦ· A. C. 376
 τοῦ εἰς φῶς καὶ ἔργον συνήγαγε καὶ δρᾶται κατηγάκασεν. Ind. 4
 τῷ γὰρ ἔφθασαν τοῦ Σκυθικοῦ γένους εἰς τὴν ἐπικράτειαν Val. I. 13
 τῆς Ῥωμαϊκῆς οἱ παιδεῖς ὥσπερ ὀδόντες διασπαρέντες, καὶ
 ἕκαντα ἦν μεστὰ θυμοῦ καὶ μανίας καὶ φόνων, ἀνελθόντων
 αὐτῶν εἰς ἡλικίαν μάχιμον παρὰ τὸν χρόνον. τὸ δὲ ἀκμάζον
 τῆς Σκυθικῆς ἄλλης καὶ γενναιότητος, τοῖς ὑποδεξαμένοις ἀν-
 τὶ τῶν ἐκβεβληκότων ἐς ἐπανάστασιν εὐθὺς ἀγρόθεν καὶ μα-
 χόρεντος, πολὺ δεινότερα καὶ τραγικώτερα συνετόλμησεν ὡν D]
 ὕεπανθεν. ἡ μὲν γὰρ Θράκη πᾶντα καὶ ἡ συνεχῆς αὐτῇ χώρα
 Μακεδονία καὶ Θεσσαλία τοιαύτη τίς δύτι καὶ οὔτω πολυύ-
 μητος, ὡστε οὐδὲ εἰς κατὰ ταῦτα ἀναγράφειν δύλογος ἦν.
 τοιαύτην δὲ οὖσαν αὐτὴν καὶ οὔτω πολυάνθρωπον, εὐδαιμο-
 νά τε ἄμα καὶ εὐαρδόν, ἡ τῶν Σκυθῶν ἄπιστος καὶ παρά-
 ιδιογενής ἐπανάστασις ἔξαπιναίως καὶ παραχρῆμα τῆς διαβάσε-
 ἢς συντολμηθεῖσα καὶ ἀνοιδήσασα κατεστόρεσσεν ἐς τοσόνδε
 καὶ καθημάξενσε ταῖς συμφοραῖς, ὡστε χρυσὸν ἀποδειχθῆναι
 πρὸς τὰ Θράκια πάθη τὴν Μυσῶν παροιμιάδη λείαν. δόξαιν
 αὐτοῖς στασιάζειν, ἀξιομάχον μὴ παρούσης δυνάμεως εἰς ἡ- p. 21
 ρομναν, τῷ τε πλήθει πρὸς ἀνθρώπους ἀφυλάκτους καὶ ἀνό-
 κλους ἀφάνησαν φοβερώτατοι, καὶ τῷ φονικωτάτῳ πρὸς τὸν
 κρατούμενον πάντα ἀνδρῶν ἀχήρωσαν. περιειστήκει δὲ ἐς

5. μεστὰ Casabonius ap. Boisson. p. 273., μετὰ vulg. 7. γεν-
 ταιστατον H. 8. ἐγερθὲν Boisson, ἐγερθῆναι vulg.

prosiliisse. Nostra autem aetas hanc fabulam re et eventu veram
 esse declaravit et oculis subiecit. Haud secus enim contigit, ut
 Scythici generis filii, per Romanorum ditionis terras, tanquam dentes,
 dispersi simul atque praeter solitum tempus ad aetatem, qua
 arma ferre potuerunt, progressi, omnia iracundia, furore et caedibus
 implerent. Itaque flos Scythici roboris et nobilitatis non contra
 expulsores, sed contra eos, qui ipsos exceperant, se convertit, et
 longe graviora et atrociora, quam pauci fuerant, sunt ausi. Omnis
 enim Thracia et continens regio Macedonia et Thessalia talis est
 et tam multis carminibus celebrata, ut nulla oratione earum prae-
 stantia exprimi possit. Hanc talem tam populosam, beatam simul
 et a tam strenuis et fortibus viris habitatam et cultam Scythardum
 insidelis et insana rebellio, quam subito et statim post trajectio-
 nem suscepserunt et in maius auxerunt, in eum contemptum ad-
 duxit, et usque eo spoliavit, ut prae hac Thraciae calamitate au-
 rum esse videretur Mysica illa, quae proverbio fertur, praedatio.
 Visum autem est illis seditionem excitare, cum nullae copiae ad-
 essent, quae pugnare et illis resistere possent. Et multitudine qui-
 dem sua hominibus incautis et sine armis erant terrori et in cas-

A. C. 376 ἵσον λόγον καὶ Σκύθας Οὔννων μὴ φέρειν· ὄνομα καὶ ‘Ροσ-
Ind. 4 μαίους Σκυθῶν. πόλεις γοῦν εὐαρίθμητος καὶ ὀλίγαι τινὲς
Val. I. 13 διεσώθησαν καὶ ἔτι σώζονται τειχῶν ἐνεκεν καὶ οἰκοδομη-
μάτων· ηδὲ χώρα καὶ τὸ πλεῖστον ἀπανάλωται, καὶ ἐστιν
Βάσικητον καὶ ἄβατον διὰ τὸν πόλεμον. βασιλεὺς δὲ ἐπειδὴ⁵
τούτων ἐπύθετο τῶν ἀδιηγήτων κακῶν, πρὸς μὲν τοὺς Πέρ-
σας ἀναγκαίαν εἰρήνην συνθέμενος, ἕαντι δὲ πολεμήσας ἐπε
V. 15 μεταγνώσει τῆς ὑποδοχῆς, τῷ θυμῷ τε ὑπερβέσει, καὶ πρὸς
τὸν πόλεμον ἐντείνων ἑαυτὸν προκαταπέμπει τὸ Σαρακηνῶν
ἱππικὸν ὡς ἀντισχῆσον τοῖς βαρβάροις. ἦδη γάρ καὶ τῇν τοι
Κωνσταντίνου πόλιν κατέτρεχον, καὶ τοῖς τείχεσιν ἡγόχλουν
περικαθήμενοι, πολέμιον τε οὐδὲν δρῶντες ἐς ἀντίπαλον μαί-
χην, καὶ τοῖς φρονήμασιν εἰς πᾶσαν ὑφριν ὀλισθηκότες. ὅ-
δη καὶ περιφανῶς ἔδοξε κάλλιστα στρατηγῆσαι κατὰ τὸν καυ-
ρὸν ἐκείνον ἡ τύχη.

A. C. 392 ζ. “Οτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοὺς πρώτους χρόνους τῆς βα-
Ind. 5 σιλείας τὸ τῶν Σκυθῶν ἔθνος ἔξελανόμενοι τῆς χώρας ὑπὸ¹⁴
Theodos. τῶν Ούννων, διεβεβήκεσαν τῶν φυλῶν ἡγεμόνες, ἀξιώματι
Imp. τῶν παρεύσαν εὐδαιμονίαν κελεύοντες, οἱ δὲ τὸν οἶκον γεγο-

9. Ἔγειρων coni. B. 13. δ δῆ] δθεν H.

des erga devictos effusi, omnia late mortalibus nudarunt. Inde factum est, ut Romani Scytharum nomen non minus reformidarent, quam Scythaes nomen Hunnorum. Ex civitatibus paucae moenibus et propugnaculis tutae, quas facile est enumerare, integrae et illae-
sae permanerunt et adhuc permanent. Sed regio ipsa plurimum est vastata, et inculta et deserta iacet ex hoc bello. Imperator autem ut de tot tantisque malis, quae narrari non possunt, factus est certior, se ipsum, quod illos receperit, accusans, pacem cum Persis necessario facere est coactus. Itaque ira flagrans et totus in illud bellum incumbens praemittit Saracenorum equitatum, qui barbarorum impetum reprimet. Iam enim usque ad Constantinopolim excurrebant, et tanquam urbem obsidentes moenia incursabant, cum nullas copias, quae illis resistere possent, cernerent, superbia sua ad omniprem ferociam delati. Unde fortuna tunc temporis mani-
festae visa est belle pro Romanis militasse.

7. Sub Theodosio primis eius imperii annis Scytharum gens sedibus suis excita et ab Hunnis expulsa, una cum suarum tribuum ducibus et aliis, qui genere et nobilitate praestabant, traiec-
tent, et honoribus ab Imperatore delatis arrogantiores facti et omnia in se posita conspicientes, inter se non parvam seditionem excita-

τότα φυλάττειν δρον αὐτοῖς καὶ μὴ πιραβαιίγειν δκείνας τὰς Α. Ε. 392
σενθήκας. αὗται δὲ ἡσαν ἀσεβέσταται καὶ βαρβαρικὸν ἥθος Ind. 5
αἱ ὁμοτηταὶ παρατρέχουσαι, παντὶ τρόπῳ Ῥωμαίοις ἐπιβο-
λεύειν καὶ πάσῃ μηχανῇ καὶ δόλῳ τοὺς ὑποδεξαμένους ἀδι-
κεῖν, καν τὰ μέγιστα ὑπ' αὐτῶν εὐ πάσχωσιν, ὡς ἂν τῆς D
ἐκείνων ἀπάσης χώρας ἐγκρατεῖς γένωνται. περὶ τούτου μὲν
οὖν ἡν αὐτοῖς ἡ στάσις, καὶ διανεμηθέντες ἀπερδάγησαν, οἱ μὲν
τὰ χείρω προθέμενοι τῆς βουλῆς, οἱ δὲ τὰ εὐσεβέστερα, ἐπι-
κρύπτοντες δὲ ἐκατέρᾳ στάσις τὴν πρόφυσιν τῆς ὀργῆς ὅμως.
ικαὶ ὁ βασιλεὺς τιμῶν οὐκ ἔλληγεν, ἀλλ' ὄμοτραπέζους εἶχε
καὶ ὁμοσκήνους, καὶ πολὺ τὸ φιλόδωρον ἐς αὐτοὺς ἦν. οὐ-
δαμοῦ γάρ ἐξεφέρετο καὶ παρεγυμνοῦντο τὰ τῆς φιλονεικίας.
ἷρ δὲ ἡγεμὼν τῆς μὲν Θεοφιλοῦς καὶ θείας μερίδος Φρόμβι-
θος, ἀνὴρ νέος μὲν κατὰ τὴν ἡλικίαν, γεγονὼς δὲ εἰς ἀρετὴν
ικαὶ ἀλήθειαν ἀπάντων ἀνθρώπων κάλλιστος. θεούς τῇ γὰρ ὠ- P. 22
μολόγει θεραπεύειν κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον, καὶ οὐδεμίαν
ὑπέστη πλάσιν ἐς ἀπάτην καὶ διακρύτησιν, ἀλλὰ γυμνὴν καὶ
καθαρὰν διέφαινε τὴν ψυχὴν περὶ τοῦ βίου, δικρόνην ὑπο-
λαμβάνων

20

„διμῶς Ἄιδαο πύλησιν
ὅς κ' ἔτερον μὲν κενθῆ ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἴπη.“
γυναῖκα οὖν ἥτησε Ῥωμαίαν εὐθὺς, ίνα μηδὲν ὑβρίζῃ διὰ
17. διακρύτησιν conf. Cl. 21. κενθεῖ vulg.

runt, quum alii hortarentur, ut contenti praeṣenti prosperitate
fruerentur, alii ut iusurandum, quod domi praestiterant, servarent,
neque pacta migrarent. Illa autem pacta erant immanissima, et
cruelitatem ipsum barbarorum morem excedebant: ut omni ratione
Romanis insidias tenderent et omni arte et fraude illos, quorum summa
in eos constabat merita, aggredierentur et circumvenirent, ne-
que quiescerent, donec omni illorum regione potiti essent. De hoc
igitur erat inter Scythas seditio, et inter se dissidentes, in duas
contrarias partes lati sunt. Alii in deteriorem, alii in benigniorem sen-
tentiam vergebant, utraque tamen pars seditionis causam occultabat.
Nibilominus Imperator illos honoribus ornare non desistebat, et modo
suae mensae particeps, modo sub eodem tentorio degentes ad-
mittebat et omni benevolentia eos prosequebatur. Nusquam enim
prava eorum consilia apparebant et detegebantur. Erat autem san-
ctioris et Dei carae partis dux Fravitta, aetate quidem iuve-
nis, sed qui, cum virtutem excollisset et veritati studuisse, omnium
hominum praestantissimus evaserat. Deos ille sibi ad antiquum
morem colendos statuebat, neque illi ullus inerat dolus. Non ille
quicquam per fraudem et malitiam sinebat, quo sibi potentiam
compararet, sed puro, simplici et candido animo inter homines
agebat. Peiorem portis infernorum eum esse ducebat, qui aliud

A. C. 3ρα σώματος διάγκην. καὶ ὁ βασιλεὺς ἀπέτρεψε τὸν γάμον, καὶ
 Ind. 5 δ πατὴρ τῆς κόρης (ἐτρέφετο γὰρ ὑπὸ πατρὸς) καὶ τὸ πρᾶγμα
 The. I. 14 ἔθαυμασε, μακάριον ἔαυτὸν ὑπολαμβάνων, εἰ τοιοῦτον ἔξει
 Βγαμβρόν. τῶν μὲν οὐν διοφύλων ὀλίγοι τινὲς τὴν εὐσέβειαν
 καὶ ἀρετὴν ἀγασθέντες τοῦ νεανίσκου, πρὸς τὴν ἐκείνου γνώσ-
 μην ἐχώρησαν καὶ συνεστήκεσαν, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δυνατώ-
 τεροι τῶν δεδογμένων ἔξ αρχῆς ἀπρίξ εἶχοντο, καὶ πρὸς τὴν
 ὡδῆνα τῆς ἐπιβούλης σφαδάζοντες ἐμεμήνεσαν· ὡς ἦρχεν
 Ἐρίουλφος, ἀνὴρ ἡμιμανῆς καὶ τῶν ἄλλων λυσσωδέστερος.
 συμποσίου δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ἀδρο-
 τέρου καὶ πολυτελεστέρου, τὴν παροιμίαν ἀποδείξαντες ἀλη-
 θῆ τὴν λέγουσαν „οἶνος καὶ ἀλήθεια,” τοῦ Διονύσου καὶ τό-
 Στε ἥξαντος αὐτοῖς παρὰ πότον τὴν ἐπικρυπτομένην στάσιν,
 διαλύεται μὲν τὸ συμπόσιον ἀτάκτως, καὶ διὰ θυρῶν ἐχώ-
 ρουν τεθόρυβημένοι καὶ παρακεκινηκότες· ὁ δὲ Φράβιθος εἰ-
 δί ἀρετῆς ὑπερβολὴν τὸ καλὸν καὶ δίκαιον κάλλειον ἀμα καὶ
 θεοφιλέστερον ὀφθῆσεθαι νομίζων, εἰ προσθεί τάχος, οὐ
 περιμείνας ἐτερον καιρὸν, ἀλλὰ σπασάμενος τὸ ξύφος τῆς
 πλευρᾶς Ἐρίουλφου διήλασε. καὶ ὁ μὲν ἐκείτο πεσὼν, ὀνει-
 ροπολήσας τὴν ἀδικού ἐπιβούλην· οἱ δὲ *** 20

15. παρρηγκότες coni. Cl. 17. προσειη N.

in pectore versabat, aliud ore proferebat. Uxorem Romanam expe-
 tivit, ne propter corporis necessitatēm iniugius esse cogeretur. Et
 Imperator secundum parentis arbitrium dedit ius nuptiarum, ete-
 nim puella sub patre nutriebatur. Is cum rem esset admiratus,
 beatum se ducebat, quod tales generum nactus esset. Ex eo fa-
 ctum est, ut nonnulli, sed admodum pauci, adolescentis virtutem
 et pietatem reveriti, ad eius causam se adiunxerint. Multo vero
 plures et hi potentiores, quae semel ab initio decreverant, tuenda
 sibi ducere, et conceptas insidiās parturientes, insanire et furere.
 Horum princeps erat Eriulfus, vir impotens et furibundus. Cum
 autem illos Imperator convivio lautiore exceperisset, verum esse
 illud antiquum proverbium apparuit, in vino veritatem esse. Nam
 eius ope in apertum erupit seditio. Solvitur igitur convivium in-
 condite, et magna cum commotione et confusione convivae tumultuantes
 foras prosliliunt. At Fravitta, quae erat eius virtutis
 magnitudo, si statim prosiliret, pulcrius et iustius se facturum
 existimavit. Itaque non exspectato alio tempore, ense educto latos
 Eriulfi confudit: et ille quidem occubuit, cum ante in somniis
 violentam et iniustum aggressionem praevidisset. ***

ΕΤΝΑΠΙΟΤ ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΜΕΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΝ
ΝΕΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ
ΕΚΔΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.

E NOVA EDITIONE HISTORIAE
*EUNAPII SARDIANI
QUA DEXIPPUM CONTINUAVIT
EXCERPTA DE SENTENTIIS.

ARGUMENTUM.

Praefatio libri primi (1). Constantii adversus Julianum insidias (2—3). Praefatio libri secundi (4). De Juliani expeditione in Galliam (5, 6). Eius moderatio (7). Charietonem amicum sibi conciliat (8). Constantii invidia contra Julianum. Varias sententiae (9, 10). Julianus epistolam ad Cyllenium mittit (11). Heraclii Stoici refutatio (12—14). Julianus Scytharum incursiones animo praesagis (15). De obsidione Ctesiphontis (16—18). Juliani mors: eius laudes, quibus anonymi inventio in Eunapium et Julianum subiungitur (19). Juliani Solis adoratio (20—23). Oraculum de morte Juliani (24). De seditione Procopii (25—28). Arbitrio labantem Valentis animum firmat (29). Supplicia de consciis Procopii sumpta (30, 31). De coniuratione Theodori (32, 33). Exordium narrationis de fatis Hunnorum (34). De Marciano (35). De Musonio eiusque morte (36—39). Bellum Valentis contra Gothos (40, 41). Theodosii luxuria (42). De Gothorum in Thracia vastationibus (43, 44). Narratio de tragedo exule (45). De perfidia Gothorum Christianam fidem simulantium (46). Magnum asinorum sub Theodosio pretium (47). De Gratiani ingenio et moribus (48). Maximi seditio. De dissoluto imperii statu Theodosio regnante (49). De Tatiano et Proculo (50). Convivium principum Gothorum apud Imperatorem (51). De Rufini et Stilichonis inimicitia (52). Bargus ab Eutropio circumventus (53, 54). Querelas de malis scriptoribus: mirabilia non ideo esse salsa (55). Nuntios de rebus Occidentalibus valde esse incertos (56). Galnae et Argiboli (Trigibili) insidiae in Eutropium (57—63). Persae cuiusdam de victoriis Romanorum derisio (64). Fravitta Galnam vincit (65, 66). Fravitta Hieracis insidiis eversus (67, 68). Hierax poenas luit (69). Omnia sub Pulcheriae imperio venalia fuisse (70, 71). De crudelitate Stilichonis (72).

R. 248
Cod. 263

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

α'. Δεξίππῳ τῷ Ἀθηναίῳ κατὰ τοὺς Ἀθήνησιν ἄρχοντας, ἀφ' οὗ παρὰ Ἀθηναίους ἄρχοντες, ἵστορία συγγέγραπται, προσαριθμούμενων τῶν Ῥωμαϊκῶν ὑπάτων, καὶ πρόγε αὐτῶν τῶν ὑπάτων καὶ ἄρχοντων ἀρξαμένης τῆς γραφῆς. 5 τὸ δὲ ἐν κεφάλαιον τῆς ἱστορίας τὰ μὲν ἀντιτέρω καὶ δσα τὸ ποιητικὸν νέμεται γένος, δρεῖναι καὶ ἐπιτρέψαι τῷ παθανῆ καὶ μᾶλλον ἀναπειθοῦντι τὸν ἐντυγχάνοντα, τὰ δὲ προϊόντα καὶ ἐπὶ πλέον μαρτυρούμενα συνενεγκεῖν καὶ κατακλεῖσαι πρὸς ἴστορικὴν ἀκρίβειαν καὶ κρίσιν ἀληθεστέραν. βιά-10 ζεται γοῦν καὶ συγαριθμεῖται τὸν χρόνον εἰς τε τὰς ὁλυμπιάδας περιγράφων καὶ τοὺς ἐντὸς ἐκάστης ὁλυμπιάδος ἄρχοντας. πρῶθυρα δὲ κάλλους ἀνάμεστα προθείς τῆς συγγραφῆς, καὶ προϊών, τά τε ἔνδον ἐπιδείξας σεμνότερα, τὸ μὲν

1. In codice Vaticano haec praefatio eclogarii praemittitur: **ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΑΡΙΟΥ.** Οὐκ ἀγνοεῖ τῶν τῆς ἱστορίας χρόνων δεύτερον Βενγάλιον τόνδε κατετάξαμεν Πρίσκου, (ἀνέτον γὰρ καὶ παρεξηνημένων ἀνθρώπων ἔργον τούτο,) ἀπορίᾳ δὲ τῇ ἀπὸ φθόνου τῶν εὐπορούντων διαγενθόμενοι οὕτως, οἱ βουλίοιντ' ἀν ἔχειν ἀχθος ἐπώσιον ἀρσύρης τὰς βίβλους καὶ παρ' ἔκαντοις διακατέχειν ἡ τοις χρήζουσιν ἐπ' ἀφελέᾳ μετεδίδονται. καὶ κινδυνεύει οὕτω γε προιόνται τῷν παρειμέναι ἀναστοῖν τῆς ἐπὶ τῇ φάτνῃ κυρδος, ἢ μήτ' αὐτῇ τῶν τῇ φατνῇ ἀποκειμένων ἐπαπολαύει, καὶ τῶν βουλομένων καὶ δυναμένων ἀκόσμως καθυλακτεῖ.

PROOEMIUM.

1. Dexippus Atheniensis iuxta annuorum principum, qui Atheniis fuerunt fastos, iam inde a tempore, quo hi archontes apud Athenienses esse coeperunt, historiam composuit, Romanis quoque consilibus ex ordine adscriptis. Sed enim quum ante consules ipsos atque archontas scriptum exordiatur, id sibi proposuit historicus, ut antiqua nimis et quae a poëtarum gente traduntur, ea singula probabilitati suae permittat, et prout cuique lectori videbitur, esse sinat: posteriora tamen et quae testimoniis magis abundant, ea conferat ad historicam severitatem, et sub prioris criticae regulas redigat. Cogit igitur digeritque tempūs, iuxta olympiadum seriem id scribens, iuxtaque occurrentes in unaquaque olympiade archontas. Iam pulcherrimo historiae suae prooemio preposito, pergit porro; et ipsum scripture corpus venustius adhuc ostendens, fabulosa quidem et prisca nimis resecat, atque apud horum auctores, tamquam

μεθοδες και λιαν ἀρχαὶ ἀφαιρεῖ, και ἀφίσιν ὥσπερ φάρμακον παλαιὸν και ἀδόκιμον εἰς τοὺς συντετεικότας· Αἴγυπτίους δὲ χρόνος ἀναλεγόμενος και συνωθούμενος ἐπὶ τα πρῶτα και τελεώτερα τῶν παρ' ἐκότοις ἀρχῶν, τοὺς ἡγεμόνας και πατέρας τῆς ἴστορίας ἐκτιθησιν, ἔνδηλος ὥν και R. 249 σχεδὸν τι μαρτυρόμενος, ὅτι τῶν ἀπιστουμένων δκαστον ἀτερος προλαβὼν εἰρήκεν. και περιφέρει γε τὴν ἴστορίαν ἐκ πολλῶν και παντοδαπῶν ταῦτα εἰρηκότων ὥσπερ ὁ ποπόν τι και ποικίλον και χρήσιμον εἰς δν μυροπώλιον τὴν ἴδιαν ιεξήγησεν κατακεκλεισμένην και συνηγμένην. πάντα δὲ, δσα πρὸς τε τὸ κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων ἀξιόλογα και κατ' ἄνδρα δι' ἀρστὴν περιπτοῦ τινος διόματος τετυχηκότα λάθρος ἀπιδραμὼν και θδιαθέμενος τῷ λόγῳ, τελευτῶν εἰς Κλαύδιον κατελύει τὴν συγγραφὴν, και Κλαυδίου τῆς βασιλείας ἔτος τὸ πρῶτον, δε ὃ και τῆς βασιλείας ἤρχετο και ἐπελεύτα, διαυτὸν ἄρξας Ρωμαίοις ἐντα. οἱ δὲ και ἀτερον R. 264 αὐτῷ χαρίζονται. εἴται δλυμπιάδας καταλογίζεται τόσας και τόσας και ὑπάτους και ἀρχοντας ἐπὶ ταύταις, τὴν χιλιάδα τῶν ἐπῶν ὑποβαλὼν, ὥσπερ ἀγωνιῶν, εἰ μὴ πολλῶν λίαν ἐπῶν ἀποδοί λόγον τοῖς ἐντυγχάνοντας. ὅγω δὲ δ τοῦτο τὸ ἔργον εἰς τοῦ βαλόμενος, ὑπ' αὐτοῦ Δεξίππου ταῦτα ἔχων ἐκδιδάσκε-

4. τελεώτερα] παλαιότερα θον. B.

pharmacum vietum et reprobatum, otiosa esse sinit: Aegyptiaca vero tempora suppeditans atque ad antiquiores parioresque, qui sunt apud quamque gentem, fontes revocans, principes patresque historiacae in medium profert; plane demonstrans ac propemodum testimoniis comprobans, unumquodque ex his incredibilibus alium ex alio historico fuisse mutuatum. Ipse autem e multis atque omnigenis, qui de his rebus scripserunt, historiam conficit. cianum veluti varium et perbonum ad unicam pigmentarii officiam, ad suam videlicet narrationem, cogens atque cumulans. Omnia vero, quae sive generatim inter homines illustria, sive singillatim ob alicuius virtutem praestante fama inclaruerunt, celeriter percurrentes atque in suam lucubrationem adsumens, finem historiacae facit in Claudi anno primo, quo is regnum et auspiciatus est et finivit, anno uno Romanis imperitans; quamquam nonnulli duos huic imperii annos largiuntur. Deinde olympiadas suppeditat planeque adnumerat cum consulibus et cum archontibus: atque ex olympiadibus mille annos conficit; laboriose admodum aestuans, nisi permultorum annorum lectoribus suis rationem reddiderit.

Ego vero, qui de hoc opere lucubrando consilium cepi, ab ipso quidem Dexippo discere potui atque cognoscere, quale quantumque

σθαι καὶ συλλαμβάνειν, δος καὶ ἡλίκος ὁ κίνδυνος κατὰς τὸν ἐνιαυτὸν ἔκαστον ἴστορίαν γράφειν, καὶ πρὸς τὸν ἀντυγχάνοντας ὄμοιογενέν, διτὶ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἀληθῆ κατὰ τὸν χρόνους, ἀλλὰ τῷ μὲν οὔτως, τῷ δὲ ἑτέρῳς ἔδοξε, καὶ περιφανῶς ἔκαστον κατηγορεῖν, ὥσπερ ἐκεῖνος, διτὶ χρονικὴν ἴστορίαν γράφων πλανωμένην τινὰ καὶ μεστὴν τῶν ἀντειλ-

B. 250 γόντων ὥσπερ ἀπρόεδρον ἀκλητίαν ἔκτιθησι τὴν γραφήν, ὅξεως δὲ καὶ τῆς Βοιωτίας ἀκούων παροιμίας, διτὶ οὕτως αὐλεῖν οὐ πρέπει, κἀκεῖνα προσελογιζόμην, διτὶ τέλος ἴστορίας καὶ σκοπὸς ἄριστος τὰ πραγμάτητα διχαστικὸν πάθοντα εἰς τὸ ἀληθὲς ἀναφέροντα γράφειν, οἱ δὲ ἀκριβεῖς λογισμοὶ τῶν χρόνων, ὥσπερ ἀκλητοὶ μάρτυρες αὐτομάτως ἀπεισιόντες, ἐς ταῦτα ὀφελοῦσιν οὐδέν. τί γὰρ Σωκράτει πρὸς σοφίαν καὶ Θεμιστοκλεῖ πρὸς δεινότητα συντελεῖται παρὰ τῶν χρόνων; ποῦ δὲ ἐκεῖνοι καλοὶ καγαδοῦσιν διὰ Θέρος ἤσαν; ποῦ δὲ τὰς ἀρετὰς ἐφ' ἐαντῶν, καθάπερ τὰ φύλλα, πρὸς τὴν ὕδαιν τοῦ ἔτους αὐξανομένας καὶ ἀποφέροντας παρείχοντο; ἀλλ' ἵστως ἔκαστος αὐτῶν τὸ γοῦν δις φύσιν καὶ δύναμιν ἀγαθὸν διαρκῶς καὶ συνεχῶς ἐν ταῖς διεργίαις ἀπεδίδον καὶ διέσωζεν. τίς οὖν λόγος πρὸς ἴστοριας τέλος εἰδέναι καὶ γενώσκειν, διτὶ τὴν δὲ Σαλαμῖνι ναυμαχίαν ἐνίκων οἱ Ἑλληνες κυνὸς ἀπιτέλλοντος; τί δ' ὅφελος

13. ἀπεισιόντες ed.

periculum sit per annos singulos historiam deducere, ac porro lectoribus confiteri, hoc et illud secundum temporum rationem non vere esse dictum, sed aliis aliter visum: atque ita se ipsum perspicue coarguere, ut reapse Dexippo accidit, quod historiae chronicæ quis auctor fallacem quandam et plenam repugnantiarum, ceu chorum exlegem, edit scriptiōnem: Bogoticum quoque proverbium mox auditurus, quod sic tibiis sonare non decet. Denique et illud mecum reputavi, finem historiae scopumque optimum esse, ut res gestae, duce omnino veritate, absque ullo affectu scribantur: accuratos vero temporum calculos, si veluti testes non invocati adint, praedictae rei nihil prodesse. Nam quid Socrati ad sapientiam vel Themistocli ad ingenii sollertia conserunt tempora? Quid scire refert, ubinam hī praeclari viri per aëstatem degerint? ubinam suas virtutes, tamquam folia pro anni tempore, crescentes defluentesque exhibuerint? Atqui horum fortasse uterque quidquid vel naturae cognitione vel ingenii cultu exquisitum erat, id perseveranter atque perpetuo prae se fererbat actibus suis atque servabat. Quid prodest historiae proposito scire ac cognoscere, Graecos navalι proelio ad Salaminam viciisse ex oriente canicula? Quid rursus confort lectoribus ad utilitatem ex hi-

ἡν τοῖς ἐπευγχάνουσιν εἰς ὡφέλειαν ἴστορικῆς χρείας, εἰ καὶ τὰ ταύτην ἔτεχθη τὴν ἡμέραν ὁ δεῖνα καὶ μελοποιὸς ἀνέσχεν ἡ τραγῳδὸς ἄριστος; εἰ γὰρ ἐσχατος ὅρος τῶν περὶ τὴν ἴστοριαν καλῶν τὸ πολλῶν καὶ ἀπείρων πραγμάτων ἐν Σόλείῳ χρόνῳ καὶ διὰ βραχείας ἀναγρέσεως πεῖραν λαβεῖν, καὶ γενέσθαι γέροντας ἔτι νέους ὄντας δι' ἐπιστήμην τῶν προγεγονότων, ὥστε, τίνα μὲν φευκτέον, τίνα δὲ αἱρετέον, εἰδέναι, τούγαντίον διοί γε δοκοῦσι ποιεῖν οἱ περιττοὶς καὶ ἀτηρτημένοις ἐπεισοδίοις ὥσπερ ἔνεικος ἡδύσμασι τὸ τῆς Cod. 313 τοῖστορίας ὁδώδιμον καὶ χρήσιμον ἀνατρέποντες καὶ διαφέρεις R. 251 φοντες. ἀλμυρῷ λόγῳ πότιμον ἀκοήν. κωλύει μὲν γὰρ ἵσως οὐδὲν καὶ περιττόν τι μαθεῖν, ἄλλως τε, ὡς φησιν αὐτὸς Λεξιππος, τῶν μὲν χρονικῶν ἡ πάντων ἡ τῶν πλείστων δι- απεφωνημένων, τῶν δὲ ὑπερόρων καὶ φανερῶν πράξεων συμ- 15 πεφωνημένων. τίς γὰρ οὕτω περιβόητος ἀπασιν ὅσοι λό- γων ἡψαντο καὶ κατέλιπον λόγους, ὡς Λυκοῦργος Λακεδαι- μόνιος; ἐς δὲν καὶ ἡ τοῦ θεοῦ μαρτυρία διὰ στόματος ἀπασι θεὸν ἀντικρυς ἀνακαλοῦντες δηλὶ τῷ θεῖναι τοὺς νόμους. τίς δὲ τῶν ταῦτα εἰρηκότων ἔτέρῳ συμφέρεται περὶ τῶν ζοῆρίκα ἔτιθει τοὺς νόμους χρόνων; ἀλλὰ πάντες, ὥσπερ οἱ- πλαν ἡ στύλον δοκιμάζοντες ἡ τι τῶν δμοίων, ὅτι μὲν ἔστι καὶ γέγονε, συντίθενται καὶ κατανεύουσι, περὶ δὲ τοῦ πότε

2. δ add. N. 4. ἀπείρως ed. 14. δὲ deest ed. 17. στό- μασιν cod., στόμα ἔστιν ed.

istoria capiendam, quod ille tali die natus sit, qui deinde melius vel tragicus poëta evasit optimus? Etenim si sumnum historiae bonum in eo vertitur, ut multarum incognitarumque rerum gestarum brevi tempore modicaque lectione peritiam nanciscamus, flamusque senes, dum iuventute floremus, ob praeteritarum rerum scientiam, ita ut, quid fugiendum sit quidve adipetendum, sciamus; contrarium mihi facere videntur qui supervacaneis et assutis episodiis, tamquam peregrinis condimentis, bonum historiae pabulum adulterant, delicatumque auditum amaro sermone violent. Nisi forte inania etiam discere animus fert. Praesertim quum chronici scriptores, ut ait ipso Dexippus, vel omnes vel certo plurimi invicem dissideant in rebus illustribus ac manifestis, quas per se ipsas in controversiam nemo revocat aut diffitetur. Nam quis apud historiacē peritos vel conditores Lacedaemonio Lycurgo celebrior est? de quo Dei testimonium in ore omnium versatur, parem Deo vocantis ob ferendarum legum sapientiam. Quotusquisque vero ex his, qui de ea re scripserunt, consentit cum alio homine de temporibus, quibus ille leges scribebat? Nimurum id omnes, tanquam de domo vel columna vel re simili agatur, quod quidem ille existiterit, concedant et annuant; quoniam

* παντοδαπῇ διμερελήκασι τὰ βιβλία. ὅπότε καὶ Θουκυδίδης διάντων ἀκριβέστατος τὸν μέγαν καὶ πολυύμνητον ἐκεῖνον πολεμον ἀρχήν τινα καὶ προφάσεις φησὶ λαβεῖν πρὸς δευτέραν κίνησιν δὲ διαφορᾶς ἡμερῶν, ἥ περὶ πόλεων ἀλλάσσεως αὐτοῖς ἐγένετο, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἔχει διαιτὴν σαφῶς καὶ ἀκρεβῶς, τίνες ἐπεκάλουν δικαιώτερον, ἀλλ' ἐπὶ τὰς ἡμέρας ἐλθῶν ὑποδῆλοι καὶ παραδείκνυσιν, ὅτι κενὴ τίς που καὶ ἀχρεεῖος ἥ περὶ τοὺς χρόνους διαιτηρίῃ καὶ σχολῇ.

B. 252 Τοιαῦτά τινα καὶ πλείω ἔτερα πρὸς ἐμαυτὸν ἐκκλησιάσας καὶ βουλευσάμενος, καὶ τοῖς ἐς τὰ χρονικὰ σπεύδουσιν τοιούτοις καὶ ἀνεστηκόσιγ ὅμοιά τινα παρεγγυῶν, ὡς ἥ περὶ τὰς ὥρας καὶ ἡμέρας ἀκριβεῖα πλουσίων οἰκονόμοις τισὶ καὶ λογισταῖς πρέπει, καὶ νὴ Δία γε τοῖς ἐς τὰ οὐράνια κεχηρόσι, καὶ ὅσοι πρὸς ἀριθμῷ φανερῶς κάθηται· αὐτὸς δὲ προσγορεύων πόρῳθεν τοῖς ἐντυγχάνουσιν, ὅτι πιστεύσας ἐμαυτῷ διάνυσθαι γράψειν γεγονότα τε καὶ γινόμενα πρὸς τόδε τὸ ἔργον ὄφησα, τὸ μὲν κατ' ἐμιαυτὸν καὶ καθ' ἡμέραν ὥσπερ ἀπροσδιόνυσόν τινα ὁῆσιν παραιτησάμενος, τὸ δὲ κατὰ χρόνους, οἷς τοῖς βασιλεῦσι περιγράφονται, κρίνας ἀληθέστερον. ἀναγνώσεται γοῦν τις, ὅτι ταῦτα ἐπὶ τοῦδε τοῦ βασιλέως ἥπατο τοῦδ' ἐπράττετο· καθ' ὃν δὲ ἐμιαυτὸν καὶ ἡμέραν, ἔτερος

1. Ante παντοδαπῇ excidiisse coni. N. ἀπορίᾳ. 3. τινα et πρὸς δευτ. emend. Cl. monens respici ab Eunapio Thucyd. IV, 122, non II, 19 aut V, 20., τινας et ἔτους δευτ. ed. 4. πόλεων cod., Πλαταιῶν ed. ex conjectura Maii. 11. παρεγγυῶ coni. B. 14. προσγορεύω coni. B. 20. ἐπὶ N., ἔτοις ed.

autem tempore extiterit, id innumeris libris disquirunt. Et quidem ipse Thucydides, quo nemo fuit in notandis temporibus diligentior, magnum illud et famigeratum bellum renovati ardoris initium occasionesque cepisse ait ex dierum controversia, quae de captis oppidis inter illos oriebatur. Neque tamen ipse satis aperte accurateque definit, utri iustius questi sint: mox cum ad dierum suppurationem ventum est, plane significat atque demonstrat, vanam esse proponendum atque inutilem temporum notationem ac sedulitatem.

Haec et alia plura mecum animo collegi ac reputavi; et certis etiam, qui ad annales scribendos studium impendunt, admonendi causa suggesti; quod videlicet circa anni tempestates diesque sedulitas vilicos divitum ac rationarios deceat, atque eos hercle, qui coelestia scrutantur, et calculatoris artem diserte prouidentur. Ego vero hoc lectoribus meis affirmo, me non sine fiducia vires ad res praeteritas ac praesentes scribendas mihi suspecturas, hoc opus adgressum esse, ita quidem, ut minutam sive anni sive diei rationem, cœu quid importunum, negligam; verum ipsa tempora verius expendam, intra quae reges singuli versati sunt. Lector igitur apud me

· ἐς τὴν ἀπάτην χροεύεται τίς. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ πιστεύειν δημοσιῷ γράφω, ἀνδρόσιν ἐπόμενος, οὐ τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου Cod. 314 μακρῷ προείχον κατὰ παιδείαν καὶ διετεταμένως ἐνῆγον μὴ σιωπᾶν τὰ κοινὰ τῶν ἔργων, καὶ ὅσα ὁ καθ' ἡμᾶς ἔφερες 5χρόνος, καὶ τὰ πρὸ ἡμῶν μετὰ τὴν Δεξίππου γραφὴν ὄντε πολὺ λόγου τε καὶ ἴστορίας ἐμφανοῦς τετυχηκότα. ἐγίνετο δὲ ἐκείνοις τε καὶ μοι κοινὸν τὸ ἔργον τόδε, καὶ πάντα γε ἐς τὸν Τουλιανὸν ἀναφέρειν ἐδόκει, ὃς ἐβασιλεύει μὲν ἐφ' ἡμῶν, τὸ δὲ αὐθιρώπινον αὐτὸν ὥσπερ τινὰ θεὸν προσεκύνοντα ἀπαριστες. λόγου δὲ ἦν ἄξιον καὶ καλῶς ἔχειν ἐδόκει, καθάπερ τοῖς ἔργοιν ἐρωμένης . . .

νοῦσι ποιηταῖς οἱ γενομένοις ἀρίστοις· οὗτοι καὶ ἡμῖν ἀρχήν τετρα καὶ γένεσιν προθεμένοις τὴν . . . παρόντα καὶ . . . τῶν προ . . . ἐδόκει . . . φῆν . . . κόντων χρόνων . . . 15μέτρον καὶ . . . ψυψῆς (sic ed.) ἀναφέρονται . . . τὸ εἰδωλον . . . δεῖγ . . . ἐν ἀλλοτρίοις.

β. "Οτι ἔξουσία ἔστι . . . πονηρᾶς . . . ὑπὸ λόγου . . . R. 253 παρακινεῖ καὶ . . . χρόνον . . . χρηματίζει . . . ἀρχὰς . . . γὰρ μήποτε . . . οὗτοι δὲ τι . . .

20 . . . . . ἀλλ' ἡ μὲν παροιμία φησὶ τὸ θέρος ἐπὶ τῇ καλάμῃ φαίνεσθαι· τότε δὲ ὁ Κωνστάντιος ἐδείκνυ τοῦ Cod. 121 πατρὸς ὧν.

γ. "Οτι κατὰ τὸν Τουλιανὸν τὸν Καίσαρα δοκοῦν τῷ A. C. 361 αὐτῷ Κωνσταντίῳ βεβουλεῦσθαι καλῶς, ὁ χρόνος τὴν πε-

1. καὶ] κατὰ N. 8. ἐδόκει — τὸ δὲ N., καὶ δοκεῖ τοῖς βασιλεῦσι μὲν ἐφ' ἡμῶν τόδε ed. 10. καὶ add. M. 11. ἐρωμένης B., ἐρωμένοις ed.

ītveniet quae cuiusque regis res gestae sint; verumtamen rei gestae annum et diem aliis quivis praestigiator dicat. Ego vero pro hac ipsa mei fiducia scribere incipio: exemplum secutus hominum, qui hanc nostram aetatem eruditione sua valde superaverunt: enique mihi proposui, quoniam minus nihil publicarum rerum tacerem, sive quas nostra aetas vidit, sive superiores, quotquot post historiam Dexippi nondum litteris vel publicis commentariis commendatae fuerunt. Quare commune cum illis historicis negotium suscepimus, et nobis quidem omnia ad Iuliani tempora referenda videbantur, qui memoria nostra regnavit et numinis instar ab universis hominibus cultus est.

2. Potentia est . . .

* Ait vero proverbium: messem calamus ostendit. Tunc ergo Constantius, quoniam parente satus esset, palam fecit.

3. Quae consilia Constantius contra Julianum Caesarem adornaviisse ex utilitate sua putabat, ea feliciter tempus in contrarium

Α. C. 36: ραν δέ τὸ ἀναντίον ἔστρεφεν, ταῖς τοῦ Καίσαρος ἀρεταῖς
 Ind. 4 συνενθουσιώσης ἥδη τῆς τύχης, καὶ σχεδὸν ἐκάστης ἡμέρας
 Con. I. 25 Ιαλ. C. 7 ἔνεα καὶ ποικίλα φερούσης τῷ βασιλεῖ διηγήματα· ἐφ' οἷς
 δὲ Κωνστάντιος δακνόμενος ἥδη καὶ δυσφερῶν ὑπὸ φθόνου,
 τοὺς ἡγουμένους τῶν φύσει πολεμίων ἐπετείχιζε τῷ Καίσα-
 ρι, καὶ τὴν αὐτοῦ προσετίθει τοῖς ἀχθοῖς δύναμιν, μόνα
 τὸ δρῶν τὰ ἥδεα, καὶ τὸ οἰκεῖον ἔνον ὑπολαμβάνων, εἰ σὺν τῷ
 Καίσαρι σωζοίτο, καὶ τὸ ἔνον οἰκεῖον, εἰ καταλύοι μεθ'
 ἑαυτοῦ τὸν Καίσαρα· ὥστε δὲ πόλεμος εἰς τὸ ὑπουλον με-
 ταβαλῶν καὶ τὸ φύσει πολέμιον ἐποίει σύμμαχον.

10

B. 254

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ ΤΟΥ Β' ΛΟΓΟΤ.

δ'. Τὰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Δεξίππου συγγραφῆς δε τοὺς
 Ιουλιανοῦ καθήκοντα καιροὺς, ὡς ἐνην μάλιστα διὰ τῶν ἀ-
 ναγκαίων ἐπιτρέχοντιν, ἵκανῶς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν δεδήλωται·
 φέρεται δὲ ἐντεῦθεν ὃ λόγος δφ' ὅνπερ ἐφέρετο δεξ αρχῆς, 15
 καὶ ἀναγκάζει γε τοῖς ἔργοις ἐνδιατρίβειν ὥσπερ τι πρὸς
 αὐτὸν ἐρωτικὸν πεπονθότας. οὐ τι μὰ Δία τεθεαμένους ἢ
 πεπειραμένους· κομιδῇ γάρ ἦν δὲ γράψων τάδε παῖς, ἡνίκα
 ἐβασίλευσεν ἀλλὰ δεινόν τε χρῆμα καὶ ἀπαραιτητον εἰς ἐρωτα
 τὸ κοινὸν ἀνθρώπων ἀπάντων πάθος καὶ τὸ τῆς ἐφ' αὐτῷ δό-
 ξης ἀστασίαστον. πᾶσῃ γὰρ ἦν σιωπὴν ὑπὲρ ὧν οὐδεὶς ἐφε-

13. καιροὺς add. M. 17. τοι N. 20. ἐπ' αὐτῷ coni. B.

verit: *Caesaris virtutibus favente iam studiosissime fortuna, et prope quotidie novis variisque nuntiis ad Augustum delatis: quibus morsus Constantius et iam aeger invidia, in Caesarem acerrimorum hostium duos incitavit, atque horum odiis vim ipsem suam adiunxit. Et iam unice commodum suum respiciens, suos pro alienis habebat, si cum Caesare salvi essent; alienos pro suis, dummodo Caesaris secum insidiarentur. Quare hoc bellii subdolum gens eos etiam, qui naturaliter hostes erant, in amicorum numero habebat.*

LIBRI SECUNDI PROOEMIUM.

4. Res itaque post Dexippi historiam usque ad Iuliani tempo-
 ra gestae satis in superioribus, quantum summa quaeque attingenti
 licuit, declaratae fuerunt. Deinceps oratio fertur ad eum, quem
 iam ab initio spectabat, Caesarem; cogitque nos in eius gestis ver-
 sari, amatorio veluti stimulo erga illum pellectos: non quod per
 Iovem nos eum viderimus, vel consuetudinem cum eo habuerimus:
 prorsus enim adolescentulus erat, qui haec scribit, dum ille regna-
 bat: sed profecto magnum creat atque insuperabilem amorem con-
 cors hominum communisque sensus, et firmissima de illo principe
 existimatio. Nam quomodo nobis silere liceret de quo nemo conti-

ρε σπεωπάν; πῶς δὲ μὴ λέγειν δσα καὶ οἱ μὴ θυτάμενοι λέγειν ἀπὸ στόματος ὄφραζον, ἐς γλυκεῖν τινα καὶ χρυσῆν διατριβὴν τὴν ἐκείνου ἀναφέροντες. καὶ δὲ μὲν πολὺς ἀθρωπος ταῦτα πάσχοντες δύμας ἔλαττον δὲ τὸ γράφειν δέξειται οὐτοῦ· τὸ δὲ δέξαιρετον, καὶ δὲ τι περὶ ἣν ἐν παιδείᾳ γνωριμώτατον, οὐδὲ ἀφίεντα ἡφέσαν, ἀλλ' ἐνέκειντο παραδιαρρούντες ὡς ἀπιληψόμενοι τοῦ πόγου. ὁ δὲ δὲς τὰ μάλιστα γεγονὼς αὐτῷ γνώριμος, ὁ Περγαμηνὸς ἀνὴρ Ὁριβάσιος, ἐκ φυσικῆς φιλοσοφίας ἱατρικὴν ἀπετάτειν ἀριστος καὶ δρᾶν B. 255

ιοῦτει Θειότερος, καὶ ἀσεβήσειν ἔβοια περιφανῶς, εἰ μὴ συγγράφοιμι· καὶ τῶν γε πράξεων (πάσας δὲ ἡπίστατο παρὼν ἀπάσαις,) μάλα ἀκριβῶς ὑπόμνημα συνετέλει πρὸς τὴν γραφήν· ὥστε οὐκ ἣν ἀναβολὴ καὶ βουλομένη ἔρθυμεῖν.

ε'. Τοῦτο ἐγένετο τὸ εὐτύχημα, καὶ πάντα, ὡςπερ δ-Cod. 122

Ιστράχον μεταπεσόντος, ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐχώρησε τοῖς Ρωμαίοις.

ζ'. "Οτι φησὶν Εὐνάπιος περὶ τοῦ παραβάτου Ιουλια-A. C. 357

^{Iad. 15} τοῦ· τῆς δὲ στρατείας ταύτης σφοδροτάτης τε ἄμα καὶ ^{Con. I. 21} κλεινοτάτης τῶν πρὸ αὐτῆς γενομένων τὴν διήγησιν δὲ τήνδε ^{Iul. C. 3} τὴν γραφὴν δυτείνοντες, οὐ πεισόμεθα ταῦτὸν τοῖς ἐν ἡμέρᾳ ^{τοῦ} δοθῆντας ἀνασχοῦσιν, ἵνα τι κρυπτήμενον ἀνεύρωσιν· οὐδὲ ὑπὲρ ὃν ἴκανῶς ἄμα καὶ συνενθουσιῶν τοῖς ἐαυτοῦ καλοῖς

1. σιωπήν N. 3. ἀναφέροντες] ἀναφέροντες μνήμην N. 7.
συνεπιληψόμενοι coni. B. 15. τοῖς om. Suidas s. v. δοτράχον.

cessere poterat? Cur ea non disseremus, quae fandi etiam imperiti nihilominus loquebantur, laudem illius dulce quoddam et aureum officium ducentes? Et vulgus quidem quamquam ita esset affectum, minus me tamen ad scribendum compellebat; sed enim spectati homines et quotquot erant doctrina illustriissimi, remissum me non remittebant, verum hortando instabant ac prae se ferendo laboris quandam communionem. Qui vero Julianum maxime noverat Pergamenus Oribasius, homo a naturali philosophia ad medicam artem docendam paratissimus, et ad exercendam adhuc divinior, me etiam impium in clamabat aperte, nisi ad scribendum incumberem. Idem rerum quoque gestarum, quas omnes utpote praesens noverat, per quam accuratos commentarios mihi ad historiam scribendam suppeditavit. Quare non fuit morandi potestas, etiamsi otiani voluisse.

5. Haec felicitas contigit, atque omnia, tamquam testa conversa, meliora Romanis fluere coeperunt.

6. De Juliano apostata sic ait Eunapius: Huius maxima et quoiquot antea fuerunt clarissimae expeditionis narrationem scribere adgrediens, haud imitabor eos, qui meridie faces attollunt, ut latens aliquid vestigent. Nam quia ipse Julianus, in scriptorum quoque numero princeps, suorum facinorum admiratione captus, libellum integrum super hoc proelio conscripait, equidem haud illi me

A. C. 357 βιβλίδιον ὅλων τῆς ἀναθεὶς τῇ μάχῃ διῆλθεν ὁ βασιλικός
 Ind. 15 τατος καὶ ἐν λόγοις Ἰουλιανὸς, αὐτοὶ παραβαλούμεθα καὶ
 Con. I. 21 συνεκδήσομεν ἐτέραν γραφὴν τὰ αὐτὰ σημαίνονταν· ἄλλα
 lul. C. 3. 1 R. 256 τοῖς μὲν βουλομένοις τὸ μέγεθος τῶν ἔκεινου λόγων τε καὶ
 ἔργων ἀνασκοπεῖν τὸ περὶ τούτων βιβλίον ἐπιτάξομεν, καὶ
 πρὸς ἔκεινην φέρεοθαι τὴν ἀκτῖνα τῆς συγγραφῆς, ἐκ τῆς
 ἐνεργείας τῶν τότε ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων ἐπὶ τὴν τοῦ λό-
 γου δύναμιν ἀποδρεύειν καὶ διαλάμψασαν αὐτοὶ δὲ ὅσουν
 οὐ πρὸς ἄμιλλαν μειρακιώδη καὶ σοφιστικὴν, ἄλλ' εἰς ἴστο-
 ρικὴν ἀκρίβειαν ἀναστῆσαι καὶ διαπλάσαι τὸν λόγον, ἐπι-
 δραμούμεθα τὰ γεγενημένα, συνάπτοντες τοῖς εἰρημένοις τὰ
 ἔχόμενα.

ζ. Ὁτι Ἰουλιανὸς τοὺς ἀρχομένους καὶ τοὺς πολεμί-
 ους ἐδίδασκεν ἡμα τίσι δοκεῖ τὸν ὄντως βασιλέα χρατεῖν,
 καὶ ὡς ἀνδρεία μὲν καὶ ἥρωη καὶ χειρῶν χράτος πρὸς τοὺς ε 5
 ἀνθεστηκότας μόνον τῶν πολεμίων χρήσιμα, δικαιοσύνη δὲ
 μετ' ἔξουσίας ὥσπερ πηγὴ τις οὖσα τῶν ἀρετῶν καὶ τοὺς μὴ
 παρόντας χειροῦθεις ἐμποιεῖ καὶ δονοῦσθαι πέφυκε. τοι-
 αύτας ὑποτείνων ἀρετὰς καὶ σπέρματα φιλοσοφίας εἰς τοὺς
 ὑπηκόους ἀπαντας ἀπὸ βῆματος ἐπέταττες Ῥωμαίοις μηδένα το
 Σαλίων ἀδικεῖν, μηδὲ δηοῦν ἢ σίνεσθαι τὴν ἰδίαν χώραν.
 ἰδίαν δ' ἀπέφραινε πᾶσαν αὐτοὺς δεῖν ὑπολαμβάνειν, ἢν ἄνευ
 μάχης καὶ πόνων ἔχουσιν· ὡς ἀναγκαῖον εἶναι πολεμίαν

5. βιβλίον] βιβλίον ἀναγνωσκειν N.

18. τε ποιεῖν coni. B.

14. δοκεῖ] δεῖ coni. B.

contendam, neque aliam historiam eadem de re instruam: sed eos, qui orationis pariter et operum magnitudinem contemplari volunt, ad praedictum libellum ablegabo atque ad illius scripturae splendorem, qui nimis ex operum eius virtute in ipsius orationis facundiam radios proicit. Ego vero haud puerilis vel sophisticæ aemulationis studiosus, sed ad historicam veritatem orationem *haec* conformans et dirigens, res gestas percurram, et ante dictis consequentia nectam.

7. Julianus subiectos aequo suos atque hostes edocuit, quanam ratione verus rex vincere debeat: et quod fortitudo ac rubor manuunque vis contra hostes tantummodo in acie valeant; verum iustitia cum imperio iuncta fons quidam virtutum sit, eaque absentes quoque subditos sibi seruosque faciat. Atque has Julianus virtutes philosophia aequo semina de tribunali suo palam subditis cunctis ostentans, Romanos inhibuit, quominus quemquam Saliorum laederent, vel popularerentur regionem propriam atque *vastarent*: propriam vero dicebat debere eos existimare regionem, quam sine pugna et labore tenerent. Quare opus esse, ut illam utique hosticam crederent, cu-

τὴν τῶν πολεμούντων ἡγεῖσθαι καὶ νομίζειν, οὐκείαν δὲ τὴν τῶν παρακεχωρηκότων.

ἥ. "Οτι εἰώθει Ἰουλιανὸς" ἀρχὴν πάκης, οὐ πολέμου τί-
θεσθαι.

5 Τοῦτον δεξάμενος ἑταῖρον ἐφ' ἔαυτῷ συνιστάμενον εἰ-R. 257
τχεν· εἰτ' ἄλλος προσῆι, καὶ πλῆθος ἦν· καὶ καθάπερ οἱ
Πυθαγόρειοι φασι, μονάδος ἐπὶ μνάδα κινηθείσης οὐκέτι
τὴν τῶν ἀριθμῶν ἡρεμεῖν φύσιν, ἀλλὰ διαχεῖσθαι καὶ ἔειν
ἔς πολὺ, οὕτω, Χαριέτονος Κερκίωνα προσλαβόντος, αἱ τε
ιοκράτεις ἐπὶ πολὺ προήσαν, καὶ ὁ τῶν συνισταμένων ὄχλος
ἀνάλογον ἡκολούθει ταῖς πράξεσιν.

Cod. 285

9. "Οτι φησὶν ὁ Βύναπιος περὶ Ἰουλιανοῦ· ἐνταῦθα
δὲ γενομένους μεμνῆσθαι προσῆκεν, ὃς νῦν ἡ γραφὴ περιέ-
χει τὰ τοῦ Καισαρος ἔργα, ταῦτα δὲ ἐγίνετο Κωνσταντίου
15βασιλέως βασιλεύοντος. ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς κατὰ Κωνστάν-
τιου ἀμφοτέροιν μεμνημένῃ τὰ τοῦ προκειμένου Κωνσταντί-
ου μᾶλλον εἶλκεν καὶ παρῆγεν εἰς τὸν λόγον, οὕτως ἐπειδὴ
τὸν λόγον ἐκ τῆς γενέσεως εἰς Ἰουλιανὸν ἐλθόπτα τὸν Καισα-
ρα νῦν ἀναγράφει, ἐπιμήστεται πάλιν, ἐς ὅσον ἂν ἐγχωρῇ R. 258
τοῦ, τῶν κατὰ τοὺς παραπίποντας καιροὺς εἰς τὸν Καισαρα
Κωνσταντίῳ συντεθειμένων τε καὶ μεμηχανημένων.

'Ο μὲν γὰρ Ρωμαῖος Μάριος τὸν ἀντίπαλον Σύλλαν

12. Ἰουλιανὸν ed. 16. τὰ τοῦ N., ταῦτα ed. 20. αὗ, τῶν
B., αὐτῶν ed.

ius incolae armis resisterent; verumtamen illam propriae instar ha-
berent, quae iam sui deditioinem fecisset.

8. Julianus non pugnam, sed victoriam exordiri solebat.

Hunc in sodalitatem receptum lateri suo adhaerentem habebat:
tum aliis accedebat, fiebatque numerus. Et quemadmodum Pytha-
gorii siunt monadem, si ad dyadem adilicatur, haud iam retinere
solitariae notae rationem, sed diffundi atque in pluralem numerum
crescere; ita postquam Charietto Cercionem sibi adiunxit, plura iam
facinora edebantur, et iam conspirantium turba propter felicem fa-
ctorum successum sequebatur.

9. Haec ait de Juliano Eunapius: Atque hoc iam loco memi-
nisse decet, nunc quidem historiam facta Caesaris completi, quae
quidem Constantio Augusto regnante patrata fuerunt. Sicati ergo,
dum Constantii res narrabantur, utriusque mentio in historia fiebat,
ita tamen ut, quia Constantius praecipua persona erat, ad hunc ma-
xime tenderet spectaretque oratio; ita nunc, quia de Juliano ab
eius nativitate usque ad Caesaris dignitatem scribimus, rursus quan-
tum res tulerint, insidias μῆχαναςque memorabimus, quas opportuno
tempore adversus Caesarem Constantius instruxit.

Adversarium Syllam Marius Romanus feram bimembrem appell-

Dexippus, Eunapius etc.

5

διπλοῦν θηρίον ἀποκαλῶν, ἀλώπεκα καὶ λέοντα, μᾶλλον ἔφασκε φοβεῖσθαι τὴν ἀλώπεκα· Κωνσταντίῳ δὲ λέων μὲν οὐδεὶς παρῆν, πολλαὶ δὲ ἀλώπεκες κύκλῳ περιστρέχουσαι διεθορύβουν τὸν Καισαρα.

i. Πᾶσα δ' ἡ βία τὴν γραφὴν κατὰ μικρὰ καὶ ἐπειγόμενην φέρεται, καὶ τῶν ὑπὲκτείνοντων πραττομένων ἐκαστον ἀναγαγεῖν ἐπὶ καιροὺς καθ' οὓς ἔγινετο καὶ συνέπιπτεν.

Τότε δὴ διατάσσεται τὸν Κωνσταντίον ἐφ' οἷς ἔδει δυσφορῶν, καὶ διπλαττεν τὸν Ιουλιανὸν ἐλεγχον τῆς ἴδιας βασιλείας ὑπολαμβάνον, τάς τε δηλουμένας ἐπινικίους ἐօρτας εἰς πένθος καὶ συμφορὰν μετέβαλλε, καὶ διοιστρούμενος ὑπὸ φθόνου καὶ λύπης πρὸς τὸν ἀμφύλιον ἀξιώγωτο πόλεμον.

Ἐοικε μὲν οὖν καὶ ἄλλως ὁ χρόνος ἐν ταῖς μακραῖς περιόδοις καὶ κινήσει πολλάκις ἐπὶ τοιαῦτα καταφέρεσθαις συμπτώματα, καθάπερ οἱ τῷ Δαρείῳ συστάγτες ἐπὶ τοὺς μάγους ἤσαν ἐπτά, καὶ οἱ πολλοῖς ὑστερον χρόνοις Ἀρσάκη κατὰ Μακεδόνων συνεγερθέντες ἵστοι τὸν ἀριθμὸν ἔτυχον.

R. 259 Συνορᾶσι δὲ, ὅτι θερμότητος μὲν δεῖται καὶ δρμῆς τὸ δσφαλές· τὸ γὰρ τῆς ἀνάγκης παρὰ πόδας ἐστὸς, σκῆψιν τὴν κήπιστα ἐκδεχόμενον, προσχρότερον ἀπαιτεῖ τὸν κίνδυνον.

ii. Ὄτι περὶ τῆς στρατείας τῆς κατὰ Ναρδιῶν πο-

9. ἔδει] χαλεψιν ἔδει Ν. 20. ἐστὸς, σκῆψιν Β., ἐπισκῆψιν ed.
21. προχειρότερον coni. Β. 22. Ἀλαμανῶν coni. Β.

lare solebat, vulpem atque leonem; sed tamen magis vulpem timere se aiebat. Constantio hercle nullus leo aderat, sed multae vespes circumstinentes negotium Caesari facessabant.

10. Sed plane necesse est, ut paulatim historia ad Constantium quoque deflectat, atque ut eius res gestas temporibus quamque suis collocet.

Tunc vero Constantius, quae par erat, moleste ferens, et Iuliani facinora regni sui vituperationem existimans, triumphales, qui indicti erant, festos dies ad luctum tristemque casum transtulit; invidiaque et dolore furens ad civile bellum prorupit.

Tempora saepenumero visa sunt longis periodis ac conversionibus ad eosdem redire casus. Veluti qui cum Dario adversus magos conspiraverunt, septem numero erant: et post tempora multa hi, qui cum Arsace contra Macedonas rebellaverunt, pari numero fuerunt.

Intelligunt antem, opus esse ardore et impetu ad efficiendam securitatem. Namque instans necessitas, considerationem minime patiens, proximiū vindicat sibi periculum.

11. De bellica expeditione adversus Nardinos, quae varios causas experta est, scribit ipse Julianus cum alibi alia, tum in episto-

λεπρόπου γενομένης ἐκτιθῆσι μὲν αὐτὸς Ἰουλιανὸς, ἀλλα δὲ ἄλλαχοῦ καὶ πρὸς πολλοὺς ἀγαφράζων ἐν δπιστολαῖς. πρὸς ταῦτα γοῦν Κυλλήνιον καὶ ταῦτα ἐξηγουμένετο τὰ μὲν δπιτιμῶν ὡς διαμαρτάνοντα τῆς ἀληθείας φαίνεται, καὶ παρεκτίσθησι γε τὰ πραχθέντα. ὅπως γέγονε· φάσκων δὲ μὴ δεῖσθαι που τά τε ἔργα λέγοντος; (οὐδὲ γὰρ Παλαμήδην Ὁμήρου προσδεηθῆναι φησιν εἰς δόξαν,) καὶ τὰς ἀλλοτρίας συγ- Cod. 286 γραφὰς τῶν ἰδίων ἔργων ὑπὸ μεγαλουψυχίας παραιτούμενος, αὐτὸς δῆμος διὰ μέγεθος τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸ λέγειν οεαστὰ κατασειόμενος, οὐδὲ συγγραφὴν ἀπλῆν, ἀλλ' ἐπαινον κέραικέν τινα καὶ λαμπρὸν ἐστοῦν διεξεισιν αὐτοκέλευστος, καὶ πρὸς πολλοὺς αὐτὰ διὰ τῶν δπιστολῶν ὑμνῶν.

αβ'. "Οτι κρατεῖν ὡς ἐπίπαν εἰσθεν ἐν μὲν τοῖς ἀπειροῖς τὸ πλέον, ἐν δὲ τοῖς δπιστήμοις τὸ γεγυμνασμένον. οὐ γάρ ἐν τοῖς μετὰ τέχνης ἀπαντᾶ τὸ παράλογον τῆς τύχης, ἀλλ' ἐν τοῖς ἀτέχνοις χώραν ἔχει τὸ αὐτόματον, ὥσπερ καν ταῖς ἄλλαις δπιστήμαις ὁρῶμεν τὸ προτεθὲν οὐχ ὑπὸ τῶν ἀπείρων, ἀλλ' ὑπὸ τῶν μελετησάντων ἐκτελουόμενον.

ιγ'. "Οτι πᾶν ἔργον κρείττον ἀποδέήτως στρατηγούμε- R. 260 τον. δότις δὲ ἐν πολέμῳ κρύπτει τὰ πλείονα, κρείττων ἐστὶν ἦ δ μετ' ἔργων θραυστήτος φανερῶς ἀπιών.

ιδ'. "Οτι ὁ κυρίκος Ἡράκλειος ἀκροασόμενον ἀκάλει τὸν

10. πέντεκηγ] ἱστορικὸν N. 17. προτεθὲν N., προστεθὲν ed.
20. ἐστὶν ἢ δ] ἐστὶ τῆς ed. 22. δ om. ed. Ἡράκλειος] Cod. hoc loco Ἡράκλειτος; at infra in rebus Procopii ty-
ranni idem codex habet Ἡράκλειος. Priori lectioni favet Suidas;
posteriori textus Iuliani in oratione contra hunc cynicum ed.
Petav. MAIUS. ἀκροασθμευον N., ἀκροασθμευον ed.

lis ad diversos illam enarrat. Ad quendam itaque scribens Cylenium, qui argumentum illud tractaverat, primum quidem eum obiurgat, propterea quod a veritate aberraverat; tum ipse rem prout se habebat exponit. Ait autem, facta illa scriptore non indigere: nam neque Palamedi, inquit, ad gloriam opus Homero fuit. Ergo alienas factorum suorum historias excelsa animo abnuens, ipse tamen magnitudine rerum gestarum ad dicendum impellitur. Neque simplicem historiam, sed luculentam sui laudationem sponte persequitur, atque in epistolis ad multos scriptis se ipsum praedicat.

12. In imperitis plerumque numerus praevalet, in sapientibus eruditio. Neque enim fortunae temeritas arte praeditis usuvenerit, sed rudibus casus fortuitus dominatur. Sic et in aliis disciplinis ad propositum finem non imperitos, sed sollertes devenire videmus.

13. Quodvis opus militare secreto dum cum consilio dirigi prae-
stat. Sane qui belli plura celat, potior est illo, qui factorum auda-
cia manifeste utitur.

Τουλιανὸν ὡς ἔς τὴν βασιλείαν ὥφελήσων αὐτόν. ὁ δὲ Θαυμάσας τὸ τῆς θεοσχέσεως ὑψος ἐτοίμως ὑπήκουσεν. ἐπεὶ δὲ παρὰ δύξαν ἀπήντησεν, ὁ Τουλιανὸς ἀντιγράψας λόγον τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἔξεφηνε καὶ τὸ τῆς φύσεως ἀνυπέρβλητον. οἱ δὲ ἀκούσαντες καταπλαγέντες τὴν δύναμιν τοῦ λόγου, καὶ 5 Θάπερ θεοῦ προσεκύνησαν τὴν φιλανθρωπίαν, διτὶ τὸν βασιλικὸν θυμὸν διέλυσε λογικῇ φιλοτιμίᾳ. ὁ δὲ καὶ ἐτέρῳ λόγῳ τὸν αὐτὸν κυνικὸν ἐτίμησεν.

A. C. 363 * ιε'. "Οτι τῷ Τουλιανῷ ἡκμαζεν δι πρὸς Πέρσας πόλεμος,
Ind. 6 Iul. L 2 τάς τε Σκυθικὰς κινήσεις ὥσπερ ἐγκρυπτομένας ἔτι * κυματε- 10
στὴν ἀτίθει πόρρωθεν ἢ θεοκλυτῶν ἢ λογιζόμενος. λέγει
οὖν ἐπιστέλλων· „Σκύθαι δὲ νῦν μὲν ἀτρεμοῦσιν, ἵσως δὲ
οὐκ ἀτρεμήσουσιν.” ἔς τοσόνδε ἔξικνετο χρόνον τῶν μελ-
λόντων αὐτῷ ἢ πρόνοια ὥσθ’, διτὶ τὸν ἐπ’ αὐτοῦ μόνον και-
ρὸν ἡσυχάσουσι, προγινώσκειν." 15

ιε'. "Οτι τὸ πρὸ Κτησιφῶντος πεδίον δραχήστραν πολέ-
R. 261μου πρότερον ἀποδεῖξας, ὡς ἔλεγεν Ἐπαμινώδας, Διονύσου
σικηνὴν ἐπεδείκνυ Τουλιανὸς, ἀνέσεις τινὰς τοῖς στρατιώταις
καὶ ἥδονὰς ποριζόμενος.

ιε'. "Οτι τοσαύτη ἐν τοῖς προαστείοις Κτησιφῶντος 20
φθονία τῶν ἐπιτηδείων ἦν, ὥστε τὴν περιουσίαν καίδυνον
τοῖς στρατιώταις φέρειν, μή ποτε ὑπὸ τρυφῆς διαφθαρᾶσιν.

14. ἢ om. ed. 16. τὸ add. N., 22. τροφῆς ed.

14. Heraclius cynicus Iulianum invitavit, ut se praeceptorem
audiret, ceu regno administrando utilem futurum. Is autem magni-
tudinem promissorum admirans, alacriter morem gessit. Mox, quam
res citra spem evenisset, Iulianus, contra illum oratione scripta. in-
genium suum naturamque eximiam demonstravit. Quicumque vero
scriptum illud legerunt, tum eloquentiae vim suspicerunt, tum praecipue
Iuliani clementiam, tamquam dei, osculati sunt, qui regalem
iram litteraria disceptatione dissolvit. Deinde Iulianus alia quoque
oratione cynicum ultus est.

15. Quo tempore Persicum bellum calebat, Iulianus Scythicos
quoque motus latentes adhuc, procellae instar, procul sentiebat,
vel dei familiaris monitu, vel proprio ratiocinio. Dicit ergo in epistola:
„Scytha nunc quiescunt; fortasse tamen hanc quietem non reti-
nebunt.“ Scilicet eius futurorum provisio in tantum tempus exten-
debatur, ut illos sua aetate tantummodo pacem servaturos ante co-
gnoverit.

16. Iulianus in campo apud Ctesiphontem belli choream primo
ostentans, ut aiebat Epaminondas, Bacchī scenam exhibuit, otia
quaedam et voluptates militibus indulgens.

17. Tanta erat in Ctesiphontis suburbanis rerum copia, ut ab-
undantia militibus periculum creaverit, ne luxurie corrumperentur.

αη. "Οτι δύκε τὸ ἀνθρώπινον και ἄλλως δημόφορον εἰ. Cod. 171
ται καὶ κάταντες πρὸς τὸ βάσκανον. και ὁ στρατιῶται
οὐκ ἔχοντες δπως δπαγῶσιν ἀξίως τὰ πραττόμενα, „τοὺς
Ἀχαιούς” φασιν „ἐκρινον ἀπὸ τοῦ πύργου;” στρατηγικός
τις και περιττός εἰς φρόνησιν ἐκαστος εἶναι βουλόμενοι.
και τοῖς μὲν ὑλῃ τις ὑπῆν φλυαρίας· ὁ δὲ τῶν εἰς ἀρχῆς
ἔχομενος λογισμῶν ὅπερι τὴν οἰκείαν ἀνέστρεψεν.

ιθ. Όσπερ δὲ διν πολέμῳ και τοσούτων ἐπικειμένων
ἔρχοντος δεόμενον τὸ στρατόπεδον τὴν αἰρεσιν περιεσκόπει.
ικαὶ καθάπερ ἵστρικοί φασι καταδύτων γενομένων δυεῖν ἀλ-
γημάτων τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ σφοδροτέρου λύεσθαι, οὗτο
και τότε θεωρεῖν δέην, ως τὴν ὑπεροχὴν τοῦ κατὰ τὸν βασι-
λέα πάθους δ τοῦ πολέμου φόβος παρὰ πόδας ἐστὼς κατα-
μαραίνων ἀπήμβλυνεν. τὸ μὲν γάρ γεγενημένον ἦν φανερὸν, τὸ
15δὲ δπως εἴκαζεν ἄλλος ἄλλως, ἡπίστητο δὲ οὐδὲ εἰς. πλὴν διν
τοῦτο γε ἥδεσαν, ως αἱρεῖσθαι προσῆκε σφισιν ἀρχοντας. εἰ
δὲ και πλῆθος ἥσαν, τοῦτο γοῦν ἥπισταντο σαφῶς, δτι ἀρ-
χοντος μὲν εὐπορήσουσι, τοιμῆτον δὲ οὐδὲ εἰ. *πλαστὸς θεὸς
εὑρήσουσιν. δς γε διὰ φύσεως δξουσίαν και τὸ Ισομήθες τῷ B. 262
ΖΩΕΙΦ ἀγωγῆς τε ἀνάγκην ἐπαύσατο πρὸς τὸ χεῖρον ἔλκουσαν,
και ἐκ τοσούτων ἀνενεγκών κυμάτων οὐρανὸν τε εἰδε και

1. ἐπιφέρον ed.

4. φασὶν N., φησὶ ed.

10. καταδύ-

των] καταδήλων N.

20. ἐπανυσε s. ἐβιδύσατο coni. B.

18. Ceteroquin videtur humana natura ad invidiam propensa
atque proelvis. — Milites quum pro meritis res gestas laudare non
possent: „Achaeos, dicunt, de turri iudicabant;” quum se quisque
imperatoria scientia praeditum prudentiaque praestantem haberi vole-
let. — Atque his quidem materia nugandi suberat; ille autem suscep-
torum initio consiliorum tenax in regionem propriam revertebatur.

19. Bellum quippe gerens tantisque periculis circumcessus de
eligendo, quo carebat, duce exercitus cogitabat. Ac quemadmodum
medici aiunt, si quando gemini dolores ingruant, ab acriore mino-
rem solvi, sic eo tempore cernere erat summum amissi regis moe-
torem ab impendente belli terrore infractum atque debilitatum. Nam
quod quidem acciderat, nemini non erat planum; quanam vero ra-
tione id esset patratum, alii aliter coniectabant, sed nemo certo
sciebat; neque aliud cuiquam exploratum erat, nisi quod ducem
eligere prorsus oportebat. Iam etsi vulgaris turba erant, id tamen
nemo non videbat, ducis quidem copiam non defuturam, sed Iuli-
ano parem, ne si deus quidem aliquis procrearetur, inventum non
iri: qui naturae suae praestantia ac divina magnitudine vitae huius
necessitatē, quae in deterius ruere solet, pervicit; seque tot flu-
ctibus ipsum emergens, coelum introspexit, bonaque ibi latentia

ἐπέγνω τὰ δὲ αὐτῷ καλά, τοῖς ἀσωμάτοις ὅμιλήσας σῶμα
ἔχων ἔτι. καὶ βασιλείας τε ἐτυχεν οὐχ δτι ἡρα βασιλείας,
ἀλλ' δτι τὸ ἀνθρώπειον ἔώρα δεομένους βασιλεύεσθαι φιλο-
στρατιώτης τε ἦν διαφερόντως οὐχ δτι ἔβούλετο δημαγω-
γεῖν, ἀλλ' δτι τοῦτο ἡπίστατο τοῖς κοινοῖς συμφέρειν. 5

[Ταῦτα ληρεῖν ἀνέχῃ, ἐμβρόντητε τῷ ὄντι καὶ ἀνεπιγνω-
μων τῶν πεφλυαρημένων; τίς γάρ τῶν διγενῶν Ἐλλῆσι
δογμάτων οὐρανίων μεμύηται μυστηρίων θεατὴν ὑπάρξαι
τὸν ἀπαλλαττόμενον τῆς δινεῦθεν βιοτῆς ἢ συνόμιλον ἀσω-
μάτων γενέσθαι; καὶ τίνες οἱ ἀσωμάτοι οὗτοι, εἰ μὴ πονιφ
Γανυμήδης καὶ Ζεὺς δ Γανυμήδους ἐκ Τρώων ἀριστής, δι'
οὐ καὶ Ἡρα παραγκωνίζεται ἢ ἀδελφή καὶ γαμετή τῷ Φρυ-
γὶ μειρακίῳ; ἀλλὰ τὰ μὲν κλέψας ἔχεις τῶν Χριστιανικῶν
δογγίων, τὰς ἀσωμάτους φημὶ φρατριὰς ἐπεὶ τῶν γε σῶν δο-
γμάτων μὴ οὐχὶ καὶ ἐπαθέστερον τῶν κατὰ τὸν φθαρτὸν;
τοῦτον βίον ἀκρατεστάτων οἱ κατ' οὐρανόν σοι ἀλφετ μάκα-
Cod. 172 ρες βιοῦντες· οἵτις Ἡβη μὲν οἰνοχοεῖ πολλῷ τῷ γέκταρι, οὐδὲ
R. 263 δὲ μεθυσκόμενοι τὰ ἀπαίσια διεξίσι Τρώων πόλιν εἰσορό-
ωτες. πρὸς τίνας καὶ τῶν καθ' Ἐλληνας ἐντὸν ἀναφέρων
φιλοσόφων ἡρα βασιλείας; πρὸς Ἀντιοχένη; πρὸς Διογέ-
νη; ἀλλὰ τούτοις μὲν ἵσμεν οὕτως ἀπαγγυμοσύνης μέλον,
ὡς τὴν κυνῶν ἐζηλωσότας ζωὴν καὶ τῇ τούτων ἔγκαλλωποί-
ε-

6. In margine cod. adscriptum erat: στηλετευτικὸς κατὰ Εὐνα-
πίου.

17. οἱ δὲ αὐτεὶ πολλῷ ponendum esse putat B. 21. τούτοις

N., τούτους ed.

movit, cum incorporeis naturis corpore nondum exutus familiariter
versans. Neque vero imperium suscepérat, quia regnandi cupidus
eset, sed quia homines regnatore indigentes videbat. Tum et mi-
litibus blandus erat, non ut in populo dominaretur, sed quia ex
usu rei publicae id fore sciebat.

[Inepta haec effutire ausus es, stulte revera homo et nihil intel-
ligens? Nam quis in patriis Graecorum dogmatibus sic initiari di-
citur, ut mysteriorum coelestium spectator fiat, atque ut ex hoc ter-
reno incolatus translatus cum incorporeis naturis versetur? Quinam
vero sunt hi incorporei, nisi forte Ganymedes et Iupiter, Ganymedis
Troiani amator? cuius rei causa Iuno quoque soror et coniux explo-
ditur, ut Phrygio pusioni locus sit. Sed enim video, te christianis
sacris has, inquam, incorporeas suffurari curias. Atqui ex tuorum
dogmatum norma nonne turpius, quam intemperantissimi in hac
vita mortales solent, beatos tuos deprehendes in coelo vivere? qui-
bus Hebe quidem largum nectar propinat; ipsi vero ebrii obscoena
fabulantur, Troianam urbem despctantes. Quemquam porro Graecum

οθεα κλήσει. οὐκ οὖν ἐπαινορθῶν τὸν ἀνθρώπινον βίον εἰ-
λετο βασιλεύειν, ὅτι μηδ' ἐπαινόρθωσέ τι, εἰ μὴ πρῶτον μὲν
φαλοδοξίας κακῷ λυσσῆματι ἀχάριστος περὶ τὸν εὐεργέτην
διαγγείλμενος, ἐπειτα καὶ ὅπως τοῖς ἄγουσιν αὐτὸν δαιμόσιος
ἵτο δλέθριον ἀφοσιούμενος σέβας, λάθοι πρὸς τῶν ὑπ' αὐ-
τοῦ σκουδαζομένων δαιμόνων τοιούτουν καὶ τέλους κυρῆσαι,
ἀξέσθιν καὶ τῆς ἐκείνων ἀπάτης καὶ τῆς ἔαντοῦ ἐμπληξίας.]

κ'. "Οτι πρὸς τὸν Ὁριβάσιον εἰπόντα, ὡς οὐ χρὴ τὸν
Θεμὸν, καὶ ἐπεισίη, διὰ τῶν ὅμματων καὶ τῆς φωνῆς ἐκ-
ισφορεῖσθαι, „ὅρα τούνν" εἶπεν, „ἐπειδὴ καλῶς λέγεις, εἰ τοῦ-
το ἐγκαλέσεις εἴτι δεύτερον."

κα'. "Οτι φασὶν Ἀλεξανδρον θειάζοντος ἔαντὸν ἐκ Δι-
ὸς Ὄλυμπιάδα θρυπτομένην φάσκειν. „οὐ παύσσεται τὸ μει-
ράτιον διαβάλλον με πρὸς τὴν Ἡραν;"

15 κβ'. "Οτι προσαγορεύων ὁ Θεός τὸν Ἰουλιανόν φησιν R. 264
„οὐ τέκος ἀρμελάται θεοῦ, μεδέοντος ἀπάντων."

κγ'. "Οτι ὁ Ἰουλιανὸς δὲ ταῖς δημοτολαῖς ἕδιον ἀνακαλεῖ
τὸν ἥλιον, οὐχ ὡσπερ Ἀλεξανδρος διαβάλλεται φάσκων
πρὸς τὴν Ἡραν, ὅτι Ὄλυμπιὰς αὐτὸν ἐκ Διὸς ἀνελομένη
χοτοῦτο οὐκ ἀπεκρύπτετο· ἀλλ' οὗτός γε ἐπὶ ταῖς τοῦ θεοῦ
μαρτυρίαις αἰωρούμενος εἰς τὸν Πλάτωνα ὑποφέρεται, ὡσ-

φ. ἐπειση ed. 16. πέκος ed. 17. Post ίδιον add. M. πα-
τέρα.

*philosophum aemulatus est Julianus, cum regnum appetivit? num
Antisthenem? num Diogenem? Atqui hoc scimus tanti otium fo-
cisse, ut canum quoque vitam anaplexi sint, atque horum appella-
tione gloriarentur. Nequaquam igitur ut res humanas corrigeret, im-
perium affectavit; nam nihil omnino emendavit; sed primo quidem
prava gloriae cupiditate ingratus adversus benefactorem fuit: deinde
dum ducibus suis daemonibus scelerata religione se devovet, nesci-
vit, fore ut per cultos ab se daemonas tales exitum consequeretur,
qui et fraudem simul illorum et suam vesaniam deceret.]*

20. Monenti Oribasio, non oportere iram, etiamsi adsit, voce
et oculis declarare, „Tu vero vides, inquit Julianus, quandoquidem
recte sis, an me iteram hac in re castigare possis.

21. Quum Alexander divino se Iovis genere satum iactaret,
aucti Olympiadem affectato fastidio dixisse: Nondum hic pusio apud
Iunonem criminandi mei finem facit?

22. Deus Julianum alloquens ait:

O stirps aurigantis Dei, qui omnia regit!

23. Solem Julianus in epistolis suum appellat: haud equidem
qua ratione Alexander calumniatur apud Iunonem, nempe quod
Olympias de Iove se concepisse non dissimularet; verum ipse Dei

περ δ ἐκείνου Σωκράτης φησί· „μετὰ μὲν Λιὸς ἡμεῖς, ἄλλοι δὲ μετ' ἄλλου τῶν θεῶν,” ταύτην καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἡλιο-
τήν βασιλείαν τινὰ καὶ χρυσῆν σειρὰν ἀναφέρων καὶ συνα-
πέμενος.

R. 265   κδ. Ἀλλ' ὅπότε σκήπτροισι τεοῖς Περσῆϊον αἷμα
ἀχρι Σελευκείης κλονέων ἔιφεσσι δαμάσσοντς,
δὴ τότε σὲ πρὸς Ὀλυμπον ἄγει πυριλαμπὲς ὄχημα
ἀμφὶ θυσλλείησι κυκώμενον ἐν στροφάλιγξι,
λυσάμενον βροτέων φεθέων πολύτλητον ἀγίην.
ἥξεις δ' αἰθερίου φάεος πατροῦον αὐλὴν,
ἴνθεν ἀποπλαγχθεὶς μεροπῆϊον ἐς δέμας ἥλθες.

R. 266   Τούτους ἀρθέντα τοῖς ἀπεσιν αὐτὸν καὶ λογίοις μάλα
ἡδέως φρεσὸν ἀπολιπεῖν τὸ θητὸν καὶ ἀπίκαιρον. πρόκειντας
δὲ τῶν λογίων ἄλλαι τινὲς εὐχαὶ τε καὶ θυσίαι περὶ τοὺς
Cod. 173 θεοὺς, ἃς ἐκείνῳ μὲν δρᾶν ἀναγκαῖον ἦν ἵσως, ἐς δὲ ἰστο-
ρικὸν τύπον καὶ βάρος φέρειν οὐκ ἦν εὐλογον· τὸ γὰρ καθ'
δκαστα οὐκ ἦν ἀλήθειαν τιμῶντος, ἀλλὰ διὰ πολυπραγμο-
σύνην ἐς λῆρον ἀποφερομένου καὶ παρολισθαίνοντος.
κε'. Ὄτι φησὶν Εὐνάπιος· περὶ μὲν οὖν τῷ παλαιο-

1. ἄλλος δὲ Plato Phaedr. p. 47, 17., διλ' οὐ ed.   2. ταῦτη
conī. N.   5. δρόταν Suidas s. v. Ιουλιανὸς.   8. στρο-
φάλιξ ed.   9. ἔψαντα βροτ. Suid.   10. δρό-
θεων ed.   10. αὐλὴν Suid., ἀλλὴν ed.   17. Post δκαστα
N. ins. γράφειν.

testimonio subnixus ad Platonem provocat. Nam sicuti Platonicus
sit Socrates: Cum Iove nos sumus, alii cum alio deorum; ita etiam
Julianus ad solare quoddam regnum aurea veluti catena referebat
semet atque adiungebat.

24. Sed postquam sceptro tuo Persicum genus
Seleuciam usque persequens gladio subieceris;
Tunc te ad Olympum splendidus currus subvehet,
Nimbis circumdatum atque yorticibus,
Variis mortalium membrorum aerumnis liberatum.
Venies autem ad aetherii luminis paternam aulam,
Unde olim excussus ad humanum corpus abieras.

His elatum versibus atque oraculis lubenter admodum mortales
temporalesque exuvias dimisisse ait. Iam praeter haec oracula aliae
quoque existant nescio quae preces et peragenda diis sacrificia; quas
quidem res ab eo fieri fortasse necesse erat, sed easdem in gravem
historiam recipi non est decorum. Nam singillatim omnia persequi
haud veritatem sectantis est, sed hominis, qui curiositate prolectus
ad ineptias pronus delabitur.

25. Ait Eunapius: Quod quidem ad antiquiores res adtinet,
et quae ante nos evenerunt, venia scriptoribus danda est, aut ve-

τέρων καὶ δσα πρὸ ἡμῶν, ἀνάγκη συγχωρεῖν τοῖς γράψασιν
ἡ τοῖς πρὸ ἐκείνων λόγους εἰς ἡμᾶς κατὰ μνήμην ἄγραφον εἰς
διαδοχὴν περιφερομένους καὶ καθήκοντιν· ὅσα δὲ ἐφ' ἡμῶν R. 267
εἰπὼν γέγονεν, ἀλήθειαν τιμῶντε, καθά φησιν Πλάτον,
καιραδοτέον τοῖς ἐντυγχάνονσιν.

κξ'. "Οτι Φλιππος δ Μακεδὼν τὸ μέτρον ἵδων τοῦ
οφετέρου σώματος, (ἐν παλαιότρα γὰρ ἐπεπτώκει,) διαναστὰς
ἀπὸ τοῦ πτώματος σώφρονα ἀργῆκε λόγον, ὡς ὀλίγην κατα-
εχῆσσαν γῆν εἴτα ἐπιθυμοίη τῆς ἀπάσης.

10 κζ'. "Οτι τὸν Θησέα φασὶν οἱ παλαιοὶ ζηλωτὴν Ἡρα-
κλέους γενούμενον μικρὰ τῆς μιμήσεως ἐκείνης ἀποκερδάναι.

κη'. "Οτι τοῦ Προκοπίου τοῦ συγγενοῦ Ιουλιανοῦ στα- A.C. 365
είσακτος καὶ τυραννίδι ἐπιθεμένου, Ἡράκλειος δ κυνικὸς Ind. 8
προσειλθὼν αὐτῷ καὶ κατακροτήσας εν μάλα τῇ βακτηρίᾳ Valent. et
Ιντοῦδαφος, „ἄλκιμος ἔσσος“ φησὶν, „να τίς σε καὶ δψιγόνων
ἐν εἰπῃ.“

κθ'. "Ωσπερ οὖν οἱ φυσικοὶ φασι πάσης κινήσεως εἴναι
τέλος ἀκινησίαν, ἡ ταῖς ἄλλαις κινήσεσιν τὸ κινεῖσθαι δίδω-
σιν αὐτὴ μένονσα, οὕτως ἀν τις ὑπέλαβε καὶ τότε τὸν πρε-
σοσβήτην Ἀρβιτίονα παρατυχόντα τὴν τοῦ βασιλέως ἄτακτον
καὶ κυματώδη φορὰν εἰς ὅμαλὸν καὶ λεῖον καταστορέσαι τοῦ
λογισμοῦ πάθος· μικροῦ γὰρ ἔξεστη διὰ δειλίαν τῶν κοι-
νῶν πράγματων.

2. πρὸ] περὶ N. 10. Procopium significat imitatorem Iuliani. N.
iusitioribus etiam traditionibus, quae memoriter et sine scripto ad
nos usque ex ordine devenerunt. Verumtamen res, quae nostra se-
tate acciderunt, eae, servato veritatis honore, ut ait Plato, traden-
dae lectoribus sunt.

26. Philippus Macedo, conspecto sui corporis modulo, (in pa-
laestra enim arena deciderat,) exsurgens a casu, modestam senten-
tiā dixit, quod is videlicet modicam terram occupaturus univer-
sam adipeteret.

27. Aiunt veteres, Theseum, dum Herculem aemulari vellet,
exiguum imitationis suae fructum tulisse.

28. Quo tempore Procopius, Iuliani propinquus, affectata tyran-
nide, rebellavit, Heraclius cynicus ad eum accedens humumque cum
zonitu virga quatiens, „Forti, inquit, animo esto, ut aliquis te quo-
que posterus laudet.“

29. Sicut igitur physici aiunt, cuiusvis motus finem esse quiet-
em, quae motibus vim mobilem dat, ipsa interim manens immota;
ita licet existimare, senem Arbitionem, quem incidisset in impera-
toris incompositam fluctuantemque agendi rationem, ad aquabilita-
tem eius animum lenitatemque revocasse; qui sane ob formidinem
prope omissurus erat rem publicam.

λ'. Μεγαλόψυχον γὰρ καὶ λίαν θεοειδές τὸ καὶ τῶν
αλτίων φείσασθαι, οὐκ ἔξω δὲ τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως τὸ μήρ
B. 268 καὶ τῶν ἀναιτίων. τὸ μὲν γὰρ ἔσνον τῆς τιμωρίας λόγῳ
γίνεται τῆς ἀρχῆς, ἵνα φόβῳ συνέχηται τὸ ἀρχόμενον· τὸ
δὲ ὑπεροπτικὸν τῆς κολάσεως δι' ἀρετῆς ὑπεροχῆς γίνεται,⁵
ώς τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς διὰ μέγεθος καὶ ὅγκου ἀρκούσης
ἔσντη καὶ ἄνευ τιμωρίας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν, δηγῇ γνώμης
ἔχει τις καὶ κρίνει, οὕτως ἔχεται.

λα'. Ὄτι δὲ Ποσειδώνιος ἐλεγεν, ἀπελθόντος Ἀλεξάνδρου
τὸ στρατόπεδον δοικέναι τῶν Μακεδόνων ἐπετευφλωμένης Κύκλωπι.

A. C. 374 λβ'. Ὁ δὲ Θεόδωρος ὁ καπειλεγμένος τοῖς νοταρίοις ἐν
Ind. 2 Val. et δίκῃ ἐτιμᾶτο παρὰ τοῦ βασιλέως· τό, τε γὰρ εὐ γεγονέναι
Val. I. 1 προσῆν αὐτῷ, καὶ τὸ εὐ πεφωκέναι πρὸς ἀρετὴν ἀπαστον,
Cod. 174 τό, τε σῶμα συνήνθει ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὸ δικαφρόδιτον ἐν ταῖς⁵
συνονσίαις κόσμοις ἐδόκει τῶν ἀρετῶν ἐμμελής τις καὶ παν-
αρμότος. ἀλλ' ἔλαθεν, ή φησιν Ὁμηρος, ὑπὸ τῶν ἰδίων
διαφθαρείς καλῶν τὸ γὰρ ἀνθρώπινον, καὶ δσοι περὶ στρα-
τείας ἐπὶ τὰ κέρδη καὶ τὰς κοινὰς τύχας ἀπτοημένοι καὶ κε-
χηρότες, τὴν ἡμερότητα καταμαθόντες αὐτοῦ καὶ τὸ πρὸς το-
τὰς ὅμιλίας εὐχρατές καὶ πρόχειρον, ταχὺ μάλα τὴν ἄμα-
χον καὶ φοβερὰν καὶ τοῖς νοῦν ἔχοντοι κολακείαν ποιοῦντες
καὶ προβαλόμενοι καθάπερ ἐλέπολίν τενα καὶ μηχανὴν ἄφν-

13. τότε γὰρ εὐ γέγονεν δ ed. 21. εὐχρατον coni. B.

30. Magnanimum est et valde divinum rei ignoscere: non est
autem extra humanam naturam, etiam insontibus non parcere. Nam
poenae insignes imperii tuendi gratia infligi solent, ut timore con-
tineantur subiecti: at enim omissione poenae ab eximia virtute venit:
ceu si regia dignitas magnitudine fastigioque suo sibi sufficiat, quin
opus suppliciis sit. Verumtamen de his pro sua quisque sententia
iudicet.

31. Quum e vivis excessisset Alexander, Posidonius aiebat Ma-
cedonicum exercitum similem esse Cyclopis lumine cassi.

32. Theodorus, qui erat inter notarios adscriptus, iure in pre-
tio apud Caesarem habebatur: nam et nobili loco natus, et natura
ad quamlibet virtutem aptus erat, et corporis decus, et in consue-
tudine familiari venustas concinnum quoddam et usquequaque de-
cens virtutum ornamentum erant. Sed enim nesciebat, ut ait Homerus,
se bonis suis perditum iri. Vulgus enim et quotquot in
exercitu quaestui publicisque bonis proni inhabant, cognita huius
mollitiae Et in convictu facilitate ac docilitate, protinus adhibere
cooperunt invictam illam et sapientibus etiam formidabilem adsen-
tationem; quam illi ceu tormentum quoddam et machinam insupe-

πον, δέξασσαι τῶν ἀσφαλῶν καὶ σωτηρίων λογισμῶν τὸν παίσκον, καὶ κατέσεισαν εἰς τὸν μακρόδη καὶ σφαλερὸν τῆς βασιλείας ἔρεστα.

λγ'. Ὄτι φιλοχρηματίαν φασὶ πηγήν τινα πάσης κακίας R. 269
ινγχέπειν, οὐδὲ τῇ κακίᾳ πάτιμόν τε καὶ χρήσιμον· ἐξ
ἴστης γὰρ τῆς ἀρχῆς καὶ ἀπὸ τῆς τῶν χρημάτων περιτ-
ῆς ἐπιθυμίας τὸ τῆς ψυχῆς ἄλογον ἀρδόμενον ἔριν τ' ἀνθ-
ρουσεν ἀνθρώποις καὶ μάχην· ἔρις δὲ αὐξηθεῖσα πολέ-
μους ἀγεβλαστῆσε καὶ φόνους· φόνων δὲ ὁ φυόμενος καρ-
ιοτέρος φθορὰ τοῦ γένους καὶ ὀλεθρος· ἀ δὴ καὶ ἐπὶ Οὐάλον-
τος συντρόπαττετο.

λδ'. Κατὰ μὲν οὖν τὰ πρῶτα τῆς συγγραφῆς, οὐδενὸς
ιδέειν σφεδες ἔχειν λέγοντος ὅθεν τε ὄντες οἱ Ούννοι, ὅπῃ τε κεί-
μενοι τὴν Εὐρωπὴν πᾶσαν ἐπέδραμον καὶ τὸ Σκυθικὸν ἔρδι-
νθα γένος, ἐκ τῶν παλαιῶν συντιθέντι κατὰ τοὺς εἰκότας
λογισμοὺς εἰρηται· τὰ δὲ ἐκ τῶν ἀπαγγελλομένων δοξάζον-
τι πρὸς τὸ ἀκριβές, ὡς ἂν μὴ τοῦ πιθανοῦ τὴν γραφὴν ἀ-
παρτήσαιμεν, μηδὲ παραφέροι πρὸς τὴν ἀληθεῖαν ὁ λόγος.
ἡμεῖς δὲ οὐ ταῦτα πάσχοντες τοῖς ἐκ παιδῶν οἰκίαν μικρὰν
καὶ φαύλην οἰκήσασιν, εἴτα διὰ τύχης εὑροιαν μεγάλους καὶ
λαμπρῶν ἐπιλαβομένοις οἰκοδομημάτων, δμως διὰ συνήθειαν

7. ἀνέφυσεν B., ἀνεφύσησεν ed. 10. δὲ ed. 12. τὰ add. N.
21. δμως] καὶ δμως vel δμως δὲ B.

rabilem admoventes, iuvenem e sanis salubribusque consiliis delectum ad furiosam perniciosemque regnandi sitem perpulerunt.

33. Aicut avaritiam malitiae omnis esse fontem; immo nec ipsi malitia iucundam esse vel utilem. Etenim ex hac scaturigine atque ex nimia pecuniae cupiditate, ubi semel pars animi deterior hac labi imbuta fuerit, discordia inter homines gignitur et contentio. Discordia augescens bellum caedesque parit: caedium autem fructus est humani generis vastitas et exitium. Quae omnia sub Valente evenerunt.

34. In priore historiae editione, quoniam nemo adhuc certa narratione prodidit, qua origine quibusve ex locis Hunni univer-
sam Europam pervaserint, Scythicumque genus ubique propagarint,
nos quidem memorias veteres colligentes, rem probabili ratiocina-
tione tractavimus: tum quidquid relatum erat, diligenter iudicio
exploravimus, ne quid minus probabile proferremus, et ne sermo
nostrer veritate procul aberraret. Neque nunc tamen, more eorum,
qui in exigua vilique casa a pueris enutriti, dein favorabili for-
tumae cursu magnas atque splendidas domos nacti, nihilominus
consecutudine victi antiquos adhuc amant lares atque amplectuntur;
hanc nos, inquam, praeditis utcumque narrata fuerunt indulgen-

τὰ ἀρχαῖα θαυμάζοντες καὶ περιστέλλοντες, οὗτοι τὰ προειρημένα κηγράφθαι συγχωρήσαντες ἐπέφων ἀποστέρωμα^{θα} πάλιν, ἀλλὰ μᾶλλον ὥσπερ οἱ κατά τινα θεραπείαν σώματος τὰ πρῶτα χρησάμενοι φαρμάκῳ δι' ὠφελείας ἐλ-

R. 270 πίδα, κάτα τὸ κρείττον πείρᾳ δοκιμάσαντες ἐπ' ἐκεῖνο μεθί-5 στανται καὶ ὁρόπουσιν, οὐ τῷ δευτέρῳ τὸ πρότερον ἀγαθοῦντες, ἀλλὰ τῷ δεδοξασμένῳ κακῷ τὸ ἀληθὲς ἐπεισάγον-

Cod. 283 τες, καὶ καθάπερ φῶς ἀπὸ λαμπάδος διὰ τῆς ἡλιακῆς ἀκτῖνος ἀφανίζοντες καὶ ἀμβλύνοντες, ὅμοιως ἐπιθήσομεν τοῖς εἰρημένοις τάληθεστερα, κάκενα διὰ τὴν ἰστορικὴν δό-15 ξαν συγχωρήσαντες μένειν, καὶ ταῦτα διὰ τὴν ἀλήθειαν δρελκυσάμενοι καὶ παρατείνετες.

λε'. "Οτι Μαρκιανὸς ἀνὴρ ἐς ἀφετήν ἄπασαν ὥσπερ τις κανὼν ἡκριβωμένος.

λε'. Φιλόκαλος γὰρ ὃν καὶ φιλάγαθος ὁ Μουσώνιος¹⁵ τοὺς πανταχόθεν καθεέλκει παρ' ἑαυτὸν, ὥσπερ ἡ μαγνῆτες λέθος τὸν σίδηρον. οὐκ ἡν δὲ βασανίζειν ὄποιός τις ὁ δεῖται, ἀλλὰ Μουσώνιον φλογὸν ἀκούσαντα, ὅτι καλὸς ἡν εἰδέναι.

A. C. 367 λε'. "Οι συνηρτῆσθαι τοῦ πολέμου δοκοῦντος Μουσώ-
Ind. 10 ιος ἐπιβὰς ἔξησι τῶν Σάρδεων. καὶ ὁ Θεόδωρος τὸν²⁰
Valent. et Val. I. 4 συγγράφεια μεταπεμψάμενος ἀδάκρυστος τὴν ἔξοδον, καὶ ἀνδρὶ

B. 271 τάλλα γε ἀτεράμονι καὶ ἀτέγκτῳ δάκρυνα κατεχεῖτο τῶν πα-
ρειῶν ἀκρατέστερον.

19. συνηρτῆσθαι N., συγγρῆσθαι ed.

tes, alia negligemus: quin potius instituto illorum, qui curando corpori intenti, etiam si aliquam medicinam, quam utilem sperabant, iam adhibuerint, mox tamen, si potiorem aliam experientia edocti fuerint, hanc diligunt atque praeoptant; sic nos haud sane priora dicta confidientes, sed erroneis opinionibus veras res supponentes, ac veluti faculae lucem solaribus radiis opprimentes hebetantesque, hactenus dictis veriora subtexemus. Nempe et superiora illa in historiae opinionis loco esse sinemus, et præsentia addemus iuxtaque apponemus, ut veritati consultum esse videatur.

35. Marcianus ad omne virtutis genus tamquam regula quadam exactus erat.

36. Pulcri enim bonique amans Musonius mortales omnes ad se pelliciebat, cū ferrum magnes lapis. Neque opus erat qualis quisquam esset expendere; sed ubi amicum Musonii scires, egregium esse virum satis noveras.

37. Bello iam indicto, Musonius, equo consenso, Sardibus progressus est. Tum Theodorus, quum eum, qui haec scribit, ad se vocasset, cluxit viri discessum. Revera homini alioquin duro et immitti lacrimae ubertim per genas manabant.

λη'. Ὄτι τὸ ἐπὶ Μουσῶνον διάγραμμα τὸ παρὰ Θεο-
ῶρον τοιοῦτον ἔστιν.

ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δὲ Ἀχιλλεὺς,
ἔνθα δὲ Πάτροκλος θεόφιν μῆτωρ ἀτάλαντος.

5
ἔνθα δὲ ἐπὶ τρισσοῖσι πανείκελος ἡρώεσσι
ψυχὴν καὶ βιότοιο τέλος Μουσῶνος ἥρωες.

λε'. Ὄτι οἱ Ρωμαῖοι κατεκόπησαν παρὰ Ἰσαύρων, καὶ
τούτῳ ὕσπερο δράματι μεγάλῳ καὶ τραχεῖ τὸ κατὰ Μουσῶ-
νον ἐπεισόδιον οὐκ ἔλαττον δὲ δαίμονον ἀπήγεγκεν. ἐνταῦθη
ιοπον τῆς συγγραφῆς ἀφεόρισται τὸ πραχθὲν, ὅτι τοῖς χρό-
νοις παρέτειν καὶ συγκατέστρεψεν ἐπὶ τὰ προειρημένα, ὃστε
τοῖς καιροῖς μὴ πολὺ παραλλάσσειν ἐς τὸ τέλος τὴν γραφήν.

μ'. Ὄτι δὲ βασιλεὺς Οὐάλης κατὰ τὸν καιρὸν ἤνκα αἱ Δ. C. 378

Σεύθαι τὴν Μακεδονίαν ἐπέφερεν, παρεκδῶν εἰς τὴν πόλιν Ind. 6
15τὰς πανταχόθεν δυνάμεις συνήγειρεν ὡς μέγα τι καὶ πα- Val. I. 15
ράδοξον ἐργαζόμενος. δοσον δὲ παιδεία ἀναγνώσεως L
σχύει πρὸς τοὺς πολέμους καὶ ἡ διὰ τῆς ἱστορίας ἀκριβῆς
Θεωρία πρὸς ἄμαχον τινα καὶ γραμμικὴν ἔκβασιν τελευτῶν
καὶ συνηγγακασμένην, καὶ τότε δὲ χρόνος ἀπέδειξεν. πολλῶν
τογάρῳ ἐπὶ πολλοῖς μαρτυρούντων, καὶ τῆς πείρας πόρρωθεν
βουθησ, δτι οὔτε πολλοῖς οὔτε δλίγοις μάχεσθαι προσῆκεν
ἀπεγνωκόσιν ἑαυτῶν καὶ πρὸς κίνδυνον ἔτοιμως ἔχουσιν,

8. τοῦτο ed. 16. Ita corr. N., δργαζόμενος et τοι παιδείας ed.

38. In Musonium epigramma Theodori hoc est:

Ubi iacet Ajax Mavortius, ubi Achilles,
Ubi Patroclus diis consilio par;
Ibi tribus heroibus animo vitaque fine
Persimilis Musonius heros iacet.

39. Romani ab Issauris occidione caesi fuerunt. Atque huic tamquam dramati magno et atroci Musonii episodium non minoris momenti fata adimnherunt. In hoc autem historiae loco id positum est, quia tempus eius usque ad praedictas res protenditur fitque iis coetaneum. Quare et eius descriptio prope usque ad finem pari tempore perrit.

40. Valens Caesar, quo tempore Scythae Macedoniam incursabant, profectus ad regiam urbem militares undique copias contrahebat, magnum quid moliens et inopinum. Iam quantum valeat ad belli usum litterarum cognitione, quantumque historiae accurata notitia proposita iis, qui certum aliquem et definitum necessariumque existum sortiri volunt, illo quoque tempore patefactum est. Nam et multi multifariam testantur, atque ipsa experientia vocem veluti procul mittens docet, neque magno, neque parvo militum numero adversus desperantes atque ad periculum quodvis paratos esse pu-

A. C. 378 ἀλλ' θτι τοιαῦτα στρατόπεδα καταλύειν συμφέρει χρόνος
 Ind. 6 τρίβοντα τὸν πόλεμον καὶ περικόπτοντα τὰς ἀφορμὰς τῶν
 Val. I. 15 ἐπιτηδείων, δπως ὑφ' ἔαυτῶν πολεμοῦντο δι' ἔνδειαν πολλοῖς
 Cod. 284 τυγχάνοντες, καὶ μὴ πρὸς τύχην ἀποκινδυνεύοσιν, ἀλλ' ἐν
 ἀπόρῳ καὶ τὸ κινδυνεύειν ἔχωσιν, ἕπι τοῖς ἐναντίοις οὖσης⁵
 τῆς ἐπιχειρήσεως.

‘Ως δὲ ἦν τοιούτων ἀρετῶν ἡ κτῆσις * — σπανιώτερον
 δὲ οὐδὲν ἀρετῆς ἐν βίοις διεφθαρμένοις καὶ ἀγωγαῖς ἐπὶ⁶
 κείρουν προκατειλημμέναις.

μά. Ὄτι Σεβαστιανὸς τὴν ἡγεμονίαν παρὰ τοῦ βασι-¹ ει-²
 λόντος Οὐάλεντος εἰληφὼς παρὰ πάντων ὑπόνοιαν δισχιλί-³
 ονς ἥτησεν ὄπλιτας. τὴν δὲ ἔξουσίαν τῆς αἱρέσεως αὐτὸς
 διπεραπεῖς, τοῦ βασιλέως καὶ χάριν προσομοιογήσατος, ὅτι
 R. 273 κινδυνεύσει περὶ δισχιλίους, εἴτα ἐρομένου τὴν αἰτίαν, δι' ἦν
 δλίγονς αἰτοίη, τὰ λοιπὰ δὲ Σεβαστιανὸς ἔφη τὸν πόλεμον¹⁵
 εὑρήσειν· τοῖς γὰρ εὐ² πράττουσι πολλοὺς προσθήσεσθαι·
 πλῆθος δὲ μετακαλεῖν ἐξ ἀναγωγίας δύσκολον· δλίγον δὲ
 ἀρχομένων ἐξ τὸ καλὸν μετακλασθέντων, καὶ τῆς ἀγωγῆς
 ἐπιτυγχανούσης, τὸ γε κατὰ μικρὸν προσιόντας ἥπον ἐπὶ τὸ
 κρείττον ἐνταθήσεσθαι.²⁰

A. C. 379 μβ. Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος παραλαβὼν τοσαύτην
 ἀρχὴν καὶ βασιλείαν συνεμαρτύρησε τοῖς παλαιοῖς ἡλίκον

19. τόγε] τότε B.   φέδισον ed.

gnandum; verum eiusmodi exercitus trahendo bello esse dissolven-
 dos, subtractis interim commensibus, ut intestina necessitate vincan-
 tur, dum alimoniae penuria numerus praegravat: neque iis conce-
 dendum, ut fortunam experiantur, verum efficiendum, ut ne pugnae
 tentandae facultatem liberam habeant, cuius arbitrium penes adver-
 sarioris sit.

Quum eiusmodi virtutum adeptio * — Nihil rarius virtute
 est in vitioso vitae genere atque in moribus ad deteriorem semitam
 pronis.

41. Sebastianus imperium copiarum ab Imperatore Valente con-
 secutus, praeter omnium exspectationem duo millia tantummodo mi-
 llitum postulavit. Quumque ei delectus arbitrium permisum fuisse,
 eidemque gratum animam Imperator testaretur, quod duobus tan-
 tum stipatus millibus proelium experiri auderet, insuperque causam
 rogaret tam paucos poscendi. „Quae desunt, inquit Sebastianus, bellum
 inveniet; nam felicibus multi adiungentur: nunc vero multi-
 tudinem corruptam a perditis moribus revocare perarduum est. Con-
 tra si pauci ad virtutem incipient retrahi, tunc disciplina adhibita,
 illi etiam, qui paulatim accedunt, facilius vitam emendabunt.“

42. Theodosius Augustas tam lata ditione imperioque potitus

ἀπὸ κακὸν ἔξουσία, καὶ ὅτι πρὸς τὰ πάντα στεγανόν τοι καὶ Α. C. 379
μάνιμον πλὴν εὐτυχίας ἄνθρωπος. οὐ γὰρ ἐφθασε παρελ- Ind. 7
θῶν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, καὶ καθάπερ μειράκιον μελλόπλουτον Grat. I. 5
κατέρος ἐπὶ χρόνῳ πολλὰ χρήματα σεσωρευκότος διὰ σωφρο-
σύνην καὶ φειδὼ, ἀθρόως κυριεῦσαν τῶν πραγμάτων σφρ-
δόν τινα καὶ παντοῖον ὄλεθρον κατὰ τῶν εὑρεθέντων μανε-
ται, οὗτοι καὶ τότε ἦν δρῶντα ἐπισκοπεῖν ὥσπερ δὲ περιω-
πῆς, τὸν γε ἐμφρονα, μηδένα τρόπον ἀμελούμενον κακίας
καὶ ἀκολασίας ἐς τὴν κοινὴν τῶν πραγμάτων διαφθοράν.

10   ¹⁰ Ἀπορία γὰρ πρὸς εἰσφορὰς ἀκίνδυνον. R. 274
μγ'. "Οτι οἱ Νικοπολῖται τῶν ἄλλων Θρᾳκῶν κατεγέλλα- A. C. 380
σαν, οἱ τῷ φόβῳ τῆς βασιλείας τὰ δεινὰ ἐπασχον, τὸ μὲν Ind. 8
βοηθῆσον ἀεὶ δὲ ἀλπίδος λεπτῆς εἰκάζοντες, τὸ δὲ τῶν κιν-
δύνων ἐνεστηκός πείρᾳ καὶ ὄψει διὰ μαλακίαν ὑπομένοντες.
15οῦτε γοῦν αὐτοὶ φρουράν τινα στρατιωτικὴν πεμφθήσεοθαί
προσεδόχησαν, οὐδὲ ἄν ἐτέροις ἔθεντο τὴν σωτηρίαν, ἀλλὰ
τῶν μὴ δυναμένων ἑαυτοῖς ἀμύνειν περιφρονήσαντες δὲ ἀλευ-
θερίαν ἀπικίνδυνον ἀπέστησαν.

μδ'. "Οτι ἐπὶ Θεοδοσίου οἱ βάρβαροι τὴν Θρᾳκην ἀδή-
μωσαν κατὰ μικρόν.

μέ'. Τοιοῦτον δέ τι ἴστορηται γενέσθαι κατὰ τὴν Νέ- Cod. 127
ρωνος βασιλείαν, ἀλλὰ περὶ μίαν πόλιν. φασὶ γὰρ τρα-

3. μελλόπλουτον Β., μὲν πλοῦτον ed.   11. οἱ corr. N.,
δὲ ed.

veteris effati veritatem demonstravit, malum scilicet ingens esse po-
testatem, atque hominem quamvis ad cetera firmum atque obdura-
tum felicitati tamen non posse resistere. Nam veluti adolescentu-
lus luculentam patris hereditatem diurna frugalitate parsimonia-
que partam repente adeptus, vehementi quodam furiosoque impetu
ad prodigendam rem inventam rapitur; sic tum licebat cordato ho-
mini tamquam e specula observare Theodosium ad commune rei pu-
blicae exitium omni improbitate intemperantiaque ruentem.

Egestas adversus imperatum tributum tutta est.

43. Nicopolitanū Thracas ceteros irridebant, qui ob regiae po-
testatis metum male se mulcari perpessi fuerant, dum suppetiarum
exiguam spem fovent, ingruentia vero infortunia propter suam igna-
viam spectant reque ipsa experiuntur. Igitur nec ipsi praesidium
aliquid militare mittendum sibi expectabant, neque in aliis fidu-
ciam salutis collocabant, atque ita his neglectis, quae sibi tutelae
esse poterant, in periculosissimam libertatem incidebant.

44. Sub Theodosio barbari paulatim Thraciam vastabant.

45. Simile quiddam contigisse fertur Nerone imperante, sed
tamen in urbe una. Aliunt enim tragoedum quemdam Neronis ac-

B. 275 γραφόν τινα διὰ τὴν Νέφωνος εἰς ταῦτα φιλοτιμίαν ἐκπεσάν-
τα τῆς Ῥώμης, εἴται πλανᾶσθαι δόξαν αὐτῷ καὶ τὸ τῆς φω-
τῆς πλεονέκτημα πρὸς ἀνθρώπους ἡμιβαρβάρους ἐπιδεικνύ-
ται, καὶ παρελθεῖν εἰς ταύτην μεγάλην πόλιν καὶ πολυάν-
θρωπον, συναγεῖσας τε αὐτοὺς εἰς Θέατρον. καὶ συνελθόν-5
των τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν σφαλῆναι τῆς ἐπιδειξεως· οὐδὲ
γὰρ τὴν ὄψιν ὑπομείναντας τοὺς θεατὰς, ἅτε ἀρτι καὶ
πρῶτον ἔωρακότας, φεύγειν θλιβομένους περὶ ἀλλήλοις καὶ
πατουμένους. ὡς δὲ ὁ τραγῳδὸς ἴδιᾳ τοὺς πρώτους αὐτῶν
ἀπολαβὼν τὴν τε τοῦ προσωπείου φύσιν ἐδείκνυ καὶ τοὺς·
δικρίβαντας, ὑφ' ὧν τὸ μέγεθος εἰς ὕψος παρατείνεται, καὶ
συνέπειθεν οὕτως ἀνασχέσθαι καὶ τλῆναι τὴν ὄψιν, τότε
παρελθὼν εἰς ἀνθρώπους καὶ ὡς μόλις ὑφισταμένους τὴν
Θέαν τὸ μὲν πρῶτον ἐπεικῶς καὶ μετρίως τῆς φωνῆς αὐτοὺς
διέγευσε καὶ τοῦ μέλους, (Εὐριπίδον δὲ τὴν Ἀνδρομέδαν εἰς
ὑπεκρίνετο,) προϊὼν δὲ σφοδρότερον ἥχησε, καὶ ὑφῆκεν
αὐθίς, εἴται ἐπῆγαγεν ἀρμονίαν σύντονον, ἐπὶ ταύτῃ δὲ πά-
λιν εἰς τὴν γλυκεῖαν περιήγεκεν. ὥρα δὲ ἡν ἔθερους διετε
περ ἀκμαίωτατον, καὶ τὸ θέατρον κατείχθι. καὶ ὁ τραγῳ-
δὸς ἀναπανομένους ἦξιν σφᾶς φοιτᾶν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν το-
περὶ λήγουσαν καὶ ἀποψύχουσαν ἡμέραν· οἱ δὲ πρὸ τῶν
ποδῶν πεσόντες· καὶ κυλιγούμενοι πάσας ἀφίεσαν φωνὰς
μήποτε αὐτοὺς ἀποστερῆσαι τοιαύτης μαχαιριότητος καὶ ἡδο-

1. τὴν om. ed. 4. τοιαύτην coni. B., Ταρσὸν N. 14. αὐτοῦ
ed. 19. δι om. ed. 20. ἀναπανομένος N. 21. πρὸς ed.

muli invidia Roma pulsum, quum ei peregrinari libuissest suaequē
artis praestantiam semibarbaris hominibus ostentare, venisse in hanc
magnam atque incolis affluentissimam civitatem, quos in theatrum
mox invitavit. Qui quum convenienter, prima quidem die nihil age-
re potuit: neque enim aspectum sustinebant spectatores, qui vix eo
primum viso, confertim illico atque invicem proculcantes fugiebant.
Sed quum deinde tragœdus principibus eorum seorsam appellatis
declaravisset et personae naturam et pulpita, quibus actoris proce-
ritas exaggeratur, atque illis persuasisset, ut spectaculo adcessent il-
ludque perferrent; tum in scenam publice egressus, principio qui-
dem leniter ac moderate gustum suae vocis cantuque præbuit,
atque Euripidis Andromedam egit: mox augescens vehementius in-
sonuit vocemque statim submisit; deinde intulit vehementem har-
moniam, quam rursus in suavem flexit. Erat autem hora diei fer-
ventissima, et theatrum hominibus constipatum: quare actor specta-
tores rogabat, ut interquiescerent, atque ad audiendum refrigerata-
ram et desinente die redirent. Illi vero pedibus eius advoluti, infi-
mis precibus eum rogabant, ne se tali beatitudine ac voluptate de-

πή, δεκαῦθα ὁ τραγῳδὸς ἀφεὶς ἑαυτὸν ἐπὶ τὴν ἀκηνήν καὶ
τὸ κάθος, — καίτοι γε τὰ πλεῖστα περιήρητο τῆς τραγῳδίας
τρὸς ἀνθρώπους ἀξυνέτους; ὅγκος τε καὶ βαρύτης λέξεων,
καὶ τὸ περὶ ταῦτα εἶδος, καὶ ἡ τοῦ μέτρου χάρις, τό, τε ^{καὶ} ^{τοῦ}
τῶν ηθῶν ἐναργὲς δέξυτατὸν τε καὶ ἐπιφορώτατον εἰς, ἀκοῆς
ἀηστην, καὶ πρὸς τούτοις τὸ γινόμενοθαῖ τὴν ὑπόθεσιν, — ἀλλ᾽
ὅμως τούτων ἀπάντων γεγυμνωμένος ἐς τοσόνδε τῇ τε εὐφω-
νίᾳ καὶ τῷ μέλει μόνῳ κατεκράτησεν, ὥστε οἱ μὲν ἀνεχώ-
ρευν προσκυνοῦντες ὡς θεὸν, καὶ τὰ δέξιά ταῦν παρα-
ισθισιν αὐτοῖς δωρεὰ ἐκόμιζον, καὶ τὸν πλοῦτον ὁ τραγῳδὸς
ἰθαρύνετο· μετὰ δὲ τὴν ἐβδόμην τῆς ἐπιδείξεως ἡμέραν
τόσημα κατέσκηψεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ πάντες οὐ τὰς λέξεις
συρρέουσι, ἀλλὰ τὸ μέλος, ὡς ἔκαστος εἴχε δυνάμεως καὶ φύ-
σεως, ἐκβιοῦντες, ~~τοῦ~~ διαφέροιας ἀκρατοῦς ἄμμα ἐπιπεσούσης,
¹⁵ τὸν τοῖς στεγνωποῖς παρεθάντες ἔκειντο, κακῶς ὑπὸ τῆς Ἀν-
δρομέδαις ἐπιτριβόμενοι· καὶ ἐχηράδη *τε ἀνδρῶν καὶ γυ-
ναικῶν ἡ πόλις, ὥστε ἐκ τῶν προσοίκων ἐποικισθῆναι. ἀλλ᾽
ἐπ᾽ ἔκείνων μὲν εὐφωνίαν τε ἦν αἰτιάσασθαι καὶ ἀέρος
ὑπερβάλλοντας θερμότητα, ἡ τὸ μέλος διὰ τῆς ἀκοῆς ἐπὶ
τοτὲ κύρια τῶν ψυχικῶν ὄργάνων συνέτηξε· καὶ διέκαυσεν
ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπων αἱ μὲν αἰτίαι τοῦ πάθους
εὐθέωρητοι, (περὶ τὰ ἔντερα γύρῳ ἤσαν ἀπίσται καὶ ὑπὸ γα-

13. μέλος B., γένος ed.

stitueret. Tunc se in scenam et ad vehementem actionem tragoe-
das proripiens, etsi pleraque tragediae decora peribant apud ho-
mines indoctos, etsi incassum erat sublimitas pondusque verborum,
et modis his idoneus, et metri gratia, et moris evidentia, quae ve-
hementissime ac promptissime percellere auditum solet; quamquam
denique nec argumenti cognitio erat: nihilominus actor his omnibus
destitutus, tantum valuit suavitate vocis solaque harmonia, ut spe-
catores ad eum adcurrerent instarque numinis adorarent, et sua
quæque pretiosa conferrent, ita ut re bona tragedus obrueretur.
Post septimum autem ab actione diem morbus urbem corripuit;
quo stimulante, omnes inclamabant non ipsa quidem distincte tra-
goedie verba, sed numeros carminum pro sua quisque facultate ac
natura: et simul diarrhoea vehementi labefactati, iacebant in viis
exanimes, ~~μόλις~~ admodum ab Andromeda adflicti. Atque adeo viris
feminisque viduata urbs fuit, ut eam finitimi frequentare debuerint.
Age vero illis barbaris causam morbi fuisse harmoniam reputare li-
cit, nec non aëris calorem immodicum, vel ipsum cantum, qui in
animæ facultates infusus dissolvit illas atque perussit. In nostræ
vero actatis hominibus causas passionis facile agnoscas: etenim cun-
ctæ in ventre fuerunt atque in iis, quæ sub ventre sunt. Quod
autem nonnulli quoque e numero non insipientium in eum casum

Dexippus, Eunapius etc.

R. 277 στέρα,) τὸ δὲ καὶ τινας τῶν οὐκ ἀνοήτων πρὸς τοῦτο ὁλεσθηκέναι οὐκ εἰς φυσικὴν ἄν τις εἰκότως, ἀλλ' εἰς θειοτέραν ἀνενέγκοι κίνησιν, ποιηταῖς οὐδεῖς τὸ ἀνθρώπινον.

A. C. 376 μεσ'. Φυλαὶ μὲν γὰρ τῶν πολεμίων τὴν ἀρχὴν διεβεβή-
Ind. 4 κεσαν ἅπειροι, καὶ πλείους ἐπιδιέβαινον, οὐδενὸς κωλύοντος. 5
Val. 13 ἀλλ' ἐν τοσούτοις κακοῖς καθόδος αὐτοῖς ἔδοκε γνήσιον τὸ δωροδοκεῖσθαι παρὰ τῶν πολεμίων. εἶχε δὲ ἑκάστη φυλὴ ἵερά τε οἰκοθεν τὰ πάτρια συνεφελκομένη, καὶ ἵερέας τούτων καὶ ἱερείας. ἀλλὰ στεγανή τις ἦν λίαν καὶ ἀδαμάντενος ἡ περὶ ταῦτα σιωπὴ καὶ τῶν ἀπορρήτων ἔχεμυθία, ἥτις δὲ εἰς τὸ φανερὸν προσποίησις καὶ πλάσις εἰς τὴν τῶν πολεμίων ἀπάτην διηρτυμένη. καὶ τινας ὡς ἐπισκόπους αὐτῶν ἔς τὸ Θαυμαζόμενον σχῆμα καταστολίσαντες καὶ περι-

R. 278 κρύψαντες, καὶ πολλῆς αὐτοῖς τῆς ἀλωπέκος ἐπιχέαντες, εἰς τὸ μέσον προεφίεσαν, πανταχοῦ τὸ ἀφύλακτον διὰ τῶν κα-15 ταφρονυμένων ὅρκων παρ' ἐκείνοις, παρὰ δὲ τοῖς βασιλεῦσι σφύρδῳ φυλαττομένων, ὑποτρέχοντες καὶ κατασκευάζοντες. ἦν δὲ καὶ τῶν καλονυμένων μονυχῶν παρ' αὐτοῖς γένος, κατὰ μίμησιν τῶν παρὰ τοῖς πολεμίοις ἐπιτετηδευμένον, οὐδὲν ἔχοντος τῆς μίμησεως πραγματῶδες καὶ δύσκολον, ἀλλὰ ἐξ-20 ἥρκει φαιὰ ἴμάτια σύρονται καὶ χιτώνια, πονηροῖς τε εἴναι καὶ πιστεύεσθαι. καὶ τοῦτο ὀξέως συγέλδον οἱ βάρβαροι τὸ

13. σχῆμα καταστολίσαντες N., ὅχημα καταστολήσαντες ed. 19.
ἐπιτετηδευμένων ed. 21. καὶ ante χιτ. om. ed.

prolapsi fuerint, id non tam naturali, quam divinae nescio cui commotioni merito tribuendum est: quia scilicet furiis poenalibus agitatur aliquando humana conditio.

46. Innumerae hostium turmae principio flumen tranarunt; pluresque secutae sunt, prohibente nemine; verum in tantis malis praeclarum nostris videbatur lucrum, dum se douis ab hoste corrumpi paterentur. Singulae vero barbarorum tribus sacra patria secum vehebant cum horum ex utroque sexu ministris. Sed enim altum atque adamantineum de his erat silentium, et mysteriorum taciturnitas; quidquid vero extrinsecus per simulacrum speciemque stebat, id omne ad decipiendos hostes compositum elaboratumque erat; seque Christianos cuncti dicebant, et quosdam suos veluti episcopos miro habitu induitos multamque iis imposturam circumponentes, in medium producebant. Sic enim dabant operam, ut improviso nos opprimerent propter sacramenta apud illos quidem contemta, apud imperatores autem nostros religiose servata. Erat praeterea apud ipsos genus illud hominum, quos monachos dicimus, ad illorum imitationem subornatum, qui in adversa parte versabantur; quādprae imitatio nihil habet operosum aut difficile, sed nigris

θευμαξόμενον παρὰ Ῥωμαιόις δὲ παραγωγὴν ἐπιτηδεύσαν-Α. C. 376 τες· ἐπεὶ τά γε ἄλλα μετὰ βαθύτητος καὶ σκέψης ὅτι μά-
λιστα στεγανωτάτης τῶν ἀποδόρητων τὰ πάτρια ιερὰ γεννι- R. 279
τῶς τε καὶ ἀδόλως φυλάττοντες. οὕτω δὲ ἔχοντων τούτων,
ζῆμες ἐς τοσαύτην ἄνοιαν ἐξεπτώκεσαν, ὥστε συμπεπεῖ- Cod. 319
σθαι σαφῶς καὶ ἀμάχως τοὺς δοκοῦντας νοῦν ἔχειν, ὅτι
Χριστιανοί τέ εἰσι καὶ πάσαις ταῖς τελεταῖς ἀνέχοντες.

μᾶς. "Οτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἐς τοῦτο ἥδη A. C. 379
συνέπεσεν ἀπαντα καὶ περιηγέζη κατά τινα βίᾳν ἀπαραίτη- Ind. 7
ιοτον καὶ ἀνάγκην ἀνυπόστατον καὶ θεήλατον, ὡς καὶ τὸ τῶν Grat. 12
ἔτους γένος, μὴ ὅτι τῶν ἵππων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐλεφάντων
γενέσθαι τιμιώτερον. ὁ μὲν οὖν Μακεδὼν Φίλιππος κα-
ταζευγνύας μέλλων περὶ ἐσπέραν ἥδη, εἴτα πυθόμενος ὡς
οὐ δυνατὸν, εἰπόντων τῶν κωλυόντων, χιλὸν οὐχ ὑπάρχειν
ἰδίκατὸν τοῖς ὑποζυγίοις, ἀνέζευξ τοῦτ' εἰπὼν, ὡς οὐδὲν βα-
σιλέως ἀτυχότερον, ὃς καὶ πρὸς τὸν τῶν ὄνων καιρὸν ζῆν
ἀναγκάζεται. ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς χρόνος ἐκιγδύνευσεν ὅλως ἐπὶ
τοῖς ὄνοις σαλεύειν.

μῆ. Τοῦ βασιλέως Γρατιανοῦ τὰ μὲν καθ' ἔκαστον καὶ
κοοῖός τις ἦν, οὗτε δυνατὸν ἦν περιεργάζεσθαι· τὰ γὰρ ἐν
τοῖς βασιλείοις ἐπικρύπτεται καὶ μάλα στεγανῶς· οὕτε πο-

3. πάτρια N., παρὰ ed. 4. Post φυλ. ins. διετέλουν N. 5.
συμπεπεῖσθαι N., συμπεσεῖσθαι ed. 7. ἀνέχοντες B., ἀνέ-
χον cod., ἀνέσχον ed. 18. δροῖς N., δλοῖς ed.

paeulis et tunicis humum verrere sufficit improbosque esse et exhi-
stomari. Atque hoc barbari probe scientes in admiratione apud Ro-
manos esse, decipiendi causa factitabant. Ceteroquin sacra patria
praeclare incorrupteque firmissimoque silentio tecta apud se custo-
diebant. Quae quum ita se haberent, nihilominus nostri in tan-
tum dementiae venerunt, ut cordati quoque homines manifeste et
indubitate in eandem sententiam conspiraverint; quod illi scilicet
Christiani essent atque omnibus mysteriis imbuti.

47. Theodosio imperante adeo res omnes insuperabili vi et di-
vina necessitate circumferebantur, ut asinorum quoque genus ele-
phantis, nedum equis pretiosius esset. Macedo quidem Philippus
sub vesperam e castris moturus, quum id fieri non posse audisset,
quia pabulum, ut monebant, iumentis idoneum non aderat, rex ni-
hilominus perstitit, aitque nihil esse rege infelicius, qui iumento-
rum quoque commoditatibus vitam suam conformare deberet. Nostra
vero aetate rerum summa in asinis posita esse videbatur.

48. Caesar Gratianus cuiusmodi in singulis rebus esset, ecclia-
tari altius nemo poterat. Etenim quae intra regia septa sunt, ea
celanster studiosissime neque in 'notitiam curiosorum veniunt. Rte-

λυπραγμονοῦσι συμμαθεῖν· τὰ γὰρ ἀπαγγελλόμενα παρ'
ἐκάστου, πολλὰς καὶ πολυμόρφους τὰς διαιφορὰς ἔχοντα, μό-
νην τὴν ἀλήθειαν ὥσπερ τινὰ θησαυρὸν ἀπύρδητον οὐ διε-
R. 280 γύμνους καὶ ἀπεκάλυπτεν. ὥσπερ οὖν τοῖς γράφουσι τὰς εἰ-
κόνας καὶ τὸ δοθὲν παράδειγμα χαρακτηρίζουσιν διπτείνει⁵
τὴν περὶ πρόσωπον δμοιότητα μικρά τινα τῶν ὑποκειμένων
συμβόλων, καὶ ἡ ὁντίς ἐπὶ τοῦ μετώπου διακεχαφαγμένη,
ἢ τις ἰονθός παρανατέλλων παρὰ τὸ γένεσον, ἢ ταιοῦτό τε
μικρὸν καὶ παρημελημένον τῶν κατὰ τὴν ὄψιν, ὃ παροφθὲν
μὲν οὐχ ὑπογράφει τὸ εἶδος, ἀκριβωθὲν δὲ μάνον αἴτιοντο
τῆς δμοιότητος γίνεται, οὕτως ἔξεστι καὶ ἐπὶ τοῦδε τοῦ βα-
σιλέως συλλαμβάνειν οἶος τις ἦν, νέος τε ὁν καὶ ἐν δέουσίց
βασιλικῇ τραφεῖς ἐκ παιδὸς, καὶ μὴ μεμαθηκὼς οἷον τὸ
ἄρχειν καὶ οἶον τὸ ἀρχόμενον· τοῦτο γὰρ μάλιστα διεφαί-
νει τὸ τῆς φύσεως μέγεθος, ὅταν τὴν προτεθέσαν ἀγωγὴν¹⁵
καὶ συνήθειαν ἡ φύσις ἐπὶ τὸ κρείττον ἔχωσῃ καὶ βιάση-
ται. ἔξεστι δὲ μαθεῖν ἐκ τῶν ὑποκειμένων παραδειγμάτων,
εἰς ἣ συνωμολόγουν ἀπαντεῖς καὶ ἀντέλεγεν οὐδὲ εἰς τῶν
λόγων συνειθισμένων καὶ τὸν κοινὸν φλήναφον ἡσχηκότων.

A. C. 388 μδ. "Οτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ Μαξίμου σταυράσαντος
Ind. 1 καὶ βαρβάρων κατὰ Ρωμαίων ἐκστρατευσάντων, φῆμη κα-
Theod. 10 Cod. 320 τέσχε τοὺς βαρβάρους, ὡς οἱ Ρωμαῖοι στρατὸν διε πλείστον

1. ἀπαγγελλόμενα ed. 21. κατέσχετο ed.

mores autem, quos singillatim homines serunt, si quum varie mul-
tumque inter se differant, simplicem veritatem seu thesaurum quen-
dam arcanum neque nudant neque revelant. Sicuti vero accidit, cum
aliquis iconas pingit propositumque archetypon exprimere studet, ut
faciei similitudinem parvae quaedam res obiectae conficiant, nempe
vel insignis in fronte ruga, vel prominens in barba pilus, vel aliud
eiusmodi, quod ceteroquin in facie negligi solet; id inquam, si praet-
ermittatur, imago non fit iconica; sin accurate observetur, vel id
solum faciei similitudinem effectam dabit: sic etiam quodnam prin-
cipis huius ingenium fuerit, coniecturis adsequi opus erit, qui sane
et iuvenis, et in regia dignitate a pueritia educatus fuit, neque
regnandi artem neque obediendi noverat. Id enim vel maxime
naturae praestantium declarare solet, si quis nimirum e consueto
communique more in melius quiddam vi sua progreditur. Rem
porro e subiectis exemplis cognoscere licet, quae cuncti fateban-
tur, nemine contradicente; nemine, inquam, vel ex iis, qui publi-
ce nugandi morem prae se ferebant.

49. Theodosio imperante, quum Maximus rebellaret, et praeterea barbari Romanos bello appeterent, fama inter barbaros ma-
nabat, quod reapse Romani ingentes copias contraherent. Quare

συλλέγοντας. καὶ συλλογισάμενοι τὸ δειγὸν οἱ βάρβαροι ἐπὶ Δ. C. 388
τὸ σύνηθες ἀνέδραμον σόφισμα, καὶ κατέδυσαν ἐπὶ τὰς ^{Ind. 1}_{Theod. 10} Μακεδονικὰς λίμνας. καὶ συμφανές γε ἅπασι κατέστη, ὡς
ἢ ‘Ρωμαιών βασιλείᾳ, τρυφὴν μὲν ἀρνουμένη πόλεμον δὲ
ταιρουμένη, οὐδὲν ἀφίησι τῆς γῆς ἀνήκοον καὶ ἀδούλωτον.

ἄλλα δεινόν γέ τι χρῆμα ταῖς τῶν ἀνθρώπων φύσεσιν δὲ Θεο-R. 281
ὅς ἔγκαττέμειξεν, ὥσπερ τοῖς ὀστακοῖς τὴν ἀπικύνδυνον χολὴν
καὶ τοῖς φόδοις ἀκάνθας, οὗτοι ταῖς ἔξουσίαις συγκατασπεί-
ρας τὴν ἡδονὴν καὶ φρεδυμίαν, δι' ἣν, πάντα ἔξον εἰς μίαν
ιμιταστῆσαι πολιτείαν καὶ συναρμόσαι τὸ ἀνθρώπινον, αἱ βα-
σιλεῖαι τὸ θυητὸν σκοποῦσαι πρὸς τὸ ἡδὺ καταφέρονται,
τὸ τῆς δόξης ἀθάνατον οὐκ ἔξετάζουσαι καὶ παρεκλέγονται.

π'. “Οτι ὄλισθηρὸν, ὡς ὅνικε, καὶ σφαλερωτεύονταν ἀνθρω-A. C. 392
πος πρὸς τιμὴν ἢ συμφοράν. Θεραπεύσαντες γὰρ τὸν Τα-^{Ind. 5}_{Theod. 14}
τατιανὸν οἱ περὶ τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, τιμάς τε ὑπερφυεῖς
ἐκ τοῦ βασιλέως καὶ μεταγνῶσεις ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἐν-
σκόνδονς ποιησάμενοι, καὶ περὶ τῶν μελλόντων οὐρανομήκεις
ἴλιπίδιας ὑποτείναντες, τοῦτον παρέπεισαν ἀγαγεῖν τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ Πρόκλον τούνομα· ὃν ἀξὶς τὸ δεσμωτήριον συνέκλεισαν,
κακαὶ τὸν Τατιανὸν ἐπὶ Λυκίας ἀπέπεμψαν τοῦ παιδὸς χηρώ-
σαστες.

πα'. Συμποσίου δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βα-
σιλέως ἀδροτέρου καὶ πολυτελεστέρου, τὴν παροιμίαν ἀπέ-

18 ὁποσείραντες ed. 22. Hoc fragmentum uberior legitur
in Exc. de legatt. c. 7.

periculum reputantes barbari ad consuetum sibi strategema confu-
gerunt, in paludibus nempe Macedonicis semet abdiderunt. Pror-
sus autem cunctis innotuit, Romanum imperium, si, deliciis repu-
diatis, bellum meditetur, nullam terrarum partem indomitam ac li-
beram relicturm. Sed enim grave quoddam humanae naturae deus
commisicuit infortunium; nam veluti cancris periculosam bilem,
rosis spinas, ita in potestatibus voluptatem desidiamque ingenera-
vit. Quare quum fieri posset, ut universum hominum genus ad
unum corpus rei publicae revocaretur; imperia interim cadueae rei
stadiosa voluptatem consequentur, neque id exquirunt, quod im-
mortale est, neque praecoptant.

50. Videtur homo facilius honore subverti ac decipi, quam ca-
lamitate. Ecce enim Theodosii imperatoris administrī dum Tatiano
aulicos sine modo honores et praeteriti temporis oblivionem spon-
dent, atque infinitas in futurum spes ostendunt, persuaserunt illi,
ut filium Proculum adduceret; quo protinus in carcerem coniecto,
Tatianum in Lyciam filio orbatum relegaverunt.

51. Quumque illis aliquando ab imperatore largius ac sum-

A. C. 392 δειξαν ἀληθινὴν λέγοντας· „οἶνος καὶ ἀλήθεια τοῦ Λιονθ-
Ind. 5 σου.“ διὸ καὶ τὸν θεόν εἰκότως Λυαλον καλοῦσιν, ὃς οὐ
μόνον διαλύοντα τὰς λύπας, ἀλλὰ καὶ τὸ στεγανὸν τῶν ἀπορ-
ὅητων διαχέοντα καὶ διακαλύπτοντα. καὶ τότε ὁ ἥξαντος
αὐτοῖς παρὰ πότον τὴν βουλὴν, διαλύεται τὸ συμπόδιον⁵
ἀπάκτως.

A. C. 395 γρ. "Οτι οι παιδες Θεοδοσίου ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ
Ind. 8 ἔστησαν. εἰ δὲ τὸ ἀληθέστερον, ὅπερ ἔστι σκοπὸς ιστορίας,
Ἠρον. et προστιθέναι δεῖ τοῖς γεγενημένοις, τὸ μὲν ὄνομα ἦν τῶν
Ἀραδ.¹ Β. 282 βασιλέων, τὸ δὲ ἔργον τῶν μὲν κατὰ τὴν ἑώραν Ῥδυφίνου, ιω
τὰ δὲ ἐσπέρια Στελίχωνος εἰς ἄπασαν ἔξουσίαν· οὗτοι γοῦν
οἱ μὲν βασιλεῖς ἐπετάττοντο παρὰ τῶν ἐπιτροπεύοντων τὰς
ἀρχὰς, οἱ δὲ ἐπιτροπεύοντες ἀεὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπολέμουν
ὡσπερ βασιλεύοντες, φανερῶς μὲν οὐκ ἐναντίας χειρας καὶ
ὅπλα ἀράμενοι, κρύφα δὲ ἀπάτης καὶ δόλου μηδὲν ὑπολεί-¹⁵
ποντες· διὰ γὰρ μαλακίαν καὶ ἀσθενειαγ ψυχῆς τὸ διέρ-
πον καὶ ὑπουλον τῶν μηχανημάτων αὐτοῖς ὡς ἀνδρεῖον . . .

* * *

A. C. 396 γρ. . . . φασε καθάπερ ~~τοῦ~~ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν διε-
Ind. 9 νεχθὲν, καὶ κατὰ τοῦτον ἐς ἀνθρώπινα. ὃ μὲν οὖν Βάργος²⁰
Ἀραδ.² τὴν ἀρχὴν πιστευθεὶς παρὰ τοῦ εὐγονύχου δέξει μάλα φαι-
δρὸς καὶ γεγηθῶς ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, αἷς ἂν ἀρχὰς ὑποδησό-

19. Desiderantur paginae duae. 22. Ὑποσθησόμενος ed.

tuosius convivium fuissest exhibitum, verax patuit proverbium illud, Bacchi vinum et veritas. Quare et hoc numen congruenter Liberum appellant, quia non solum moeroribus liberat, verum etiam mentis arcana dissolvit et aperit. Quare et illorum quum inter pocula consilia revelasset, convivium turbulenter dissolutum est.

52. Liberi Theodosii imperium patrium obtinebant. Verumtamen si veritas, quod est praecipuum historiae propositum, dicenda est; illi quidem nomine tenuis reges erant, reapse autem in oriente Rufinus, in occidente Stelicho, summam rerum potestatem habebant. Sic ergo imperatores quidem a curatoribus suis regebantur; ipsi vero curatores perpetuum inter se, regum instar, bellum gerebant; non ita equidem, ut publice manus et arma invicem inferrent, clam tamen nulli fraudi doloque parcebant. Propter suum enim corruptum ignavumque animum quidquid erat subdoli fallacisque artifici, præ virili facinore habebant . . .

* * *

53. . . . tamquam coelo in terram adeoque inter homines de-
missum. Bargus itaque ab eunuco promotus, magno gestiens gau-
dio dignitatem occupavit; quippe qui et alia sibi rursus munera ani-
mo suo despondebat; coepitque non sine multo corruptorum mili-

μενος ἔαυτῷ τινας πάλιν, καὶ μετὰ πολλῶν καὶ διεφθαρμέ- Α. C. 396
τῶν στρατιωτῶν, πρὸς τὸ πολεμεῖν τοῖς εὐεργέταις· τῷ γὰρ Ind. 9
περιόντες τῆς τόλμης καὶ τῷ μεγέθει τῶν ἐγχειρουμένων πολ- Arcad. 2
λοὺς ἥδη περιπεφενγώς κινδύνους, ἐς τὸ ἀκίνδυνον ἥδη
5αρὸς ἅπαντας καὶ λίαν εὐτυχὲς τὴν τόλμαν ἐξεβιάζετο. συν-
ετώτερος δὲ ὡν κατὰ πόδας ἦσι πρὸς τὴν ἐπιβούλην, καὶ
δῆτα γνηγὴ συνψήσει τῷ Βάργῳ· ταύτην διὰ καθειμένων ἀν-
θρώπων πάλιν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν λεγόμενον ἀλλοτρίως
ἔχουσαν, διά τινος ἡρτυμένης καὶ συνεσκιασμένης ἐπιβούλης,
ιοτέπι τὸν ἄνδρα ἀσπερ ἔχιδναν νιθρὰν καὶ ὑπὸ κρύστους κατε-
ψυγμένην ταῖς ὑποκειμέναις ἐπαγγελίαις ἀνέστησαν καὶ ὁρτ
θωσαν. καὶ τέλος φυγὴν καὶ συλληφθεὶς τὴν τῶν ὑχωρί-
στων ὑπέσχε δίκην, καὶ ὁ μὲν ἐαυτὸν μανικώτατον καὶ τὸν
εὐνοῦχον φρονιμώτατον ἔκειτο μαρτυρῶν, ἡλίκον ἐστὶ τὸ
15τῆς ἀχαριστίας παρὰ θεῶν ἔγκλημα.

νδ'. "Οἱ δὲ εὐνοῦχοι τοῦτον τοσοῦτον ὄντα καὶ τηλιτ-
κοῦτον ἐκβαλὼν τοῦ βίου, εὐνοῦχος ἄνδρα καὶ δοῦλος ὑπά-
τον καὶ θαλαμηπόλος τὸν ἐπὶ τοῖς στρατοπέδοις γεγενη-
μένον, μέγα. δή τι καὶ ὑπὲρ ἄνδρας ἐφρόνει· καὶ μή. τις
20τοις τὸ Αἴθουνδαντίου πάθος, κάκείνου τελέσαντος εἰς ὑπά-
τους ...

νέ. Ἀπίθαρον μὲν γὰρ τὸ γραφόμενον· πλὴν εἴ τις

3. περιόντες Ν., προϊόντες ed. 5. ἀπαντα Ν. 6. Post ὡν Ν.
ινα. δὲ εὐνοῦχος. 9. ἡρτυμένης καὶ συσκιασμένης ed. 14.
φρον. ἀποδείξας ἔκειτο Ν.

tom numero benefactores suos oppugnare. Nam qui crescente in dies audacia sua ac magnitudine suorum facinorum compluribus periculis iam evaserat, tutum se ac per omnia felicem prorsus existimabat: sed tamen, utpote callidus, vestigia quaedam persecuens ad instruendas insidias properabat. Porro autem Bargo concubina quaedam erat; quam huic iampridem irata, artificiosa ac latente fraude, adversus Bargum tamquam colubrum torpidum geluque rigentem praemiis propositis concitaverunt. Quare Bargus postremo fugam moniens et comprehensus, ingrati animi sui poena luit. Et hæc quidem insanissimum se, eunuchum vero prudentissimum, ostendit; documentoque fuit, quam Deo inuisum sit ingratii animi crimen.

54. Eunuchus postquam tales tantumque hominem vita spoliaverat, spado scilicet virum, servus consulem, cubicularius minister versatum in castris militem, magnos spiritus et virili sexu maiores sumpserat. Neque opus est, ut quisquam Abundantii calamitatem, qui et ipse consul fuerat . . .

55. Incredibilis enim narratio est; sed tamen, si quispiam aliis in eodem argumento versari potest, is mihi mirus erit, atque ob

R. 28 ἐτερος αὐτὰ γράφειν ἵκανός δοτε, θαυμάζω αὐτὸν ἔγωγε, καὶ ἀνδρεῖνς ἀποφαινέσθω μοι τῆς ἀνεξικαίας χάριν. ἀλλ' εἰκός μὲν τοὺς τὰ ἀκριβέστερα γράψαντας κατὰ χρόνους καὶ κατὰ ἄνδρας προσποιούμενος ἀσφαλῶς τι λέγειν, ἃς τε χάριν καὶ ἀπέχθειαν ἀμα φέρειν τὴν συγγραφήν· τῷ δὲ ταῦτα γράφοντι οὐ πρὸς ταῦτα ἔφερεν ἡ ὁδὸς, ἀλλ' ὡς διετε μάλιστα ἀνατρέχει καὶ σηριζότο πρὸς ἀλήθειαν. ἐπεὶ καὶ κατὰ τούσδε τοὺς χρόνους ἥκουν καὶ συγεκυνθανόμην, ὡς δεῖνα καὶ ὃ δεῖνα γράφουσιν ἴστορίαν οὓς ἐγὼ οὐ τι νεμεσητὸν λέγω, ἀλλὰ ἀπίσταμαι γε σαφῶς ἀνδρας ἀγερώχους τε καὶ τοσούτους σκιρτῶνας καὶ ἀληθείας τοσοῦτον ἀφεστηκότας, ὅσον διτὸς εἶναι ἀναγωγίας. καὶ οὐκ ἔκείνοις μέμφομαι, τῆς δὲ ἀν-

Cod. 8ο θρωπίνης κρίσεως τὸ λίαν ἀκρατές καὶ ὀλιοθρηδὸν καταμέμφομαι, διτε θελγόμενοι καὶ καταγοητευόμενοι τὸ καθ' ἔκαστον, ἃν ὑγόματος μνησθῆ τις περιττοῦ καὶ τοῖς πολλαῖς¹⁵ γνωρίμουν, καὶ τι τῶν περὶ τὴν αὐλὴν τὴν βασιλικὴν ἀκριβέστερον ὑπορύξαντες ἔξενέγκωσιν εἰς τοὺς πολλοὺς, τόν τε κροτοδύρυβοι ἔχουσιν ὡς ἀληθῆ λέγοντες καὶ πάντα εἰδότες, καὶ πολὺς περὶ αὐτοὺς δ συντέων δρυλος, μαρτυροῦντες φραδίως, ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχειν, καὶ τὴν ἀρετὴν τῆς συγγρα-²⁰ φῆς εἰς τόδε συμβιασάμενοι καὶ κατατείναντες, ὡς ἄρα τοῦτο ἐς αἴθεριον καὶ οὐρανόμηκες, διπερ αὐτοὶ διὰ βίου τινὰ χλιδὴν * ἴδωσι καὶ ἀπλότητα χανυότερον δπαινοῦντες, ἐς τὸ πιστεύόμενον καὶ δημάδες συνάγουσι καὶ καταβιάζονται.

9. οὗ τι Maius, οὖσι cod. 22. ἐξ] ἑταῖν coni. N.

suam patientiam fortis videbitur. Sed nimis par fuit, eos, qui accurius de temporibus et de hominibus egerunt, ut impune dicere possent, ad gratiam et odium historiam suam pariter flexisse. Verumtamen is, qui haec scribit, diversam plane viam instituit, nihilque ei antiquius fuit, quam ut veritatem sequeretur et confirmaret. Saepe et hac tempestate audio a nonnullis historiam scribi: quos ego (nihil stomachosius dicam) et protervos homines esse novi et lascivientes, tantumque a veritate remotos, quantum inscitiae proximos. Neque ego illos accuso; sed illam non fero humani iudicii libidinem ac proclivitatem, qua permuli atque decepti simul ac nomen aliquod paulo illustrius insonuit multisque famigeratum, tum siquid ex aula regia accurius eruerint, id continuo in vulgus differunt, et magno strepitu se iactant, quasi vera narrent et omnia norint. Plurima vero circa hos terba hominum versatur, qui facile dictis testimonium dant; quique historiae virtutem in hoc verti eoque redigi putant, ut illud mirificum ac coeleste esse dicatur, quod ipsi pro vitae suac molititia ac futili simplicitate laudant atque in publicam fidem vi-

ἀλλ' δμως εἰ καὶ ἀπιθανός πως εἰρηται, πολλά τε αὐτοῦ τερατωδέστερα καὶ μυθωδέστερα προτέθειται, καὶ ἄπαντα ἣν τῆς ἡλιακῆς κινήσεως ἀληθέστερα· μαρτυρεῖ δὲ αὐτοῖς ὁ ἥλιος τοῖς εἰρημένοις. καὶ ἔργησται γε ἵστις ἑτερα τούτων πολυπλανάντερα καὶ βαθυπλοκώτερα πρὸς ἀπιστίαν· ἀλλ' ἀξιγγόλλει γε αὐτὰ ἡ συγγραφὴ μετριώτερον καὶ ταῦ-^{B. 285} τα ὅπερ τῶν λεγομένων καὶ διτὶ γε φίλος θεός καὶ φίλη ἀληθεία. ἀλλ' οὐκ ὁλα ὅστις γίνομαι ταῦτα γράφων· πολὺ γὰρ τὸ φρεντίζειν ἀληθείας· ἀλλ' ὅγε τοῖς γεγραμμένοις ἀκολουθῶν καὶ πειθόμενος ἀκριβειάν τε προσκυνήσει καὶ ἀληθείαν.

ποτε. "Οτι κατὰ τοὺς χρόνους Εὐτροπίου τοῦ εὐνούχου τῶν μὲν περὶ τὴν ἐσπέραν οὐδὲν ἀκριβῶς γράφειν [ἔξην] εἰς ἔξηγησιν. τάτε γὰρ διάστημα τοῦ πλοῦ καὶ μῆκος μακρὰς ¹⁵ ἐποίει τὰς ἀγγελίας καὶ διεφθαρμένας ὑπὸ χρόνου, καθάπερ ἐξ χρόνιον καὶ παρέλκουσάν τεντον μεταβεβλημένας· οἵ τε πλανώμενοι καὶ στρατευόμενοι εἰ μέν τινες ἦσαν τῶν περὶ τὰ κοινὰ καὶ δυναμένων εἰδέναι, πρὸς χάριν καὶ ἀπέχθειαν καὶ τὰ καθ' ἥδονήν δικαστος κατὰ βούλησιν τούτουςτείλεν. εἰ γοῦν τις αἱτῶν συνήγαγε τρεῖς ἢ τέσσαρας τάγαντια λέγοστας ὥσπερ μάρτυρας, πολὺ τὸ πειγκράτιον ἢ τῶν λόγων καὶ διόπλεμος ἐν χερσὶν, ἀρχὰς λαβὼν ἀπὸ ἔηματίων καὶ *συγκεκαυμένων. ταῦτα δὲ ἦν,, σὺ πόδεν ταῦ-

3. δὲ αὐτοῖς] τε αὐτὸς B. 4. γε] μὲν B. 13. ἔξην ina. N. 17. πλανώμενοι N., πλαττόμ. ed. 19. κατὰ] καὶ B. 20. ἐπεστέλλειν coni. B.

pertrahunt. Age vero etiam si incredibilia forte narrantur, nihilominus alia praesto sunt portentosiora adhuc et fabulosiora, quae tamēa solari motu variora dicuntur. Testis autem dictorum sol. Et quidem alia fortasse dicentur his adhuc falsiora atque ab obtinenda fide remotiora, verumtamen nostra historia, ut decet, ea exponet, idque propter illud effatum: Amicus Deus, et amica veritas. Verum ignoro, quidnam mihi talia eventurum sit scribenti. Grave enim negotium est cura veritatis. Sed tamen qui scriptis meis mentem fidemque adhibuerit, is diligentiam veritatemque sectabitur.

56. Eutropii spadonis temporibus rerum certe occidentis nihil in historiam referri poterat. Nam et maritimi cursus apatiose longinquitas seros natus et mora corruptos efficiebat, ceu ai in diuturnum quandam protractumque morbum incidissent: et qui peregrinabantur aut cum exercitu proficiscebantur, si forte negotia publica rescire poterant, pro sua gratia vel odio et pro libito ac voluntate in suis quisque epistolis renuntiabat. Quamobrem si forte horum tres vel quatuor contraria adfirmantes testium instar congregavisses, praeclara siebat sermonum lucta, conflictusque protinus

τα οἰδας; ποῦ δὲ σε Στελέχων εἶδε; σὺ δὲ τὸν εὐνοῦχον εἶδες ἄν;” ὥστε ἔργον ἦν διαιλύειν τὰς συμπλοκάς. τῶν

R. 286 δὲ ἐμπόρων οὐδὲ εἰς λόγον πλείονα ψευδομένων, ἡ ὅσα κερ-
τῖδαινειν βούλονται, ἀλλ’ ὅσα τῷ σοφωτάτῳ μαρτυρεῖ κατὰ
Cod. 115 Πίνδαρον χρόνῳ || τὴν ἀκριβεστέφαν κατάληψιν.

5

A. C. 399 νζ. “Οτι ἐπὶ τὰς Ἀσιανὰς συμφρονὸς στρέψω τὴν συγ-
Ind. 12 γραφήν· τοιεῦτο γὰρ δι μακρὸς αἰών οὐδὲ δὲ ἦν ἡνογχον, οὐδὲ
Arcad. 5 τις περὶ τὸν βίον τὸν ἀνθρώπινον ἐνεσχυλίθη τοιαύτη φορὰ
καὶ κίνησις. ἀλλ’ δμως οὐτως είχε, καὶ τὸ ἀληθὲς ἀσιώπη-
τον, ὃς ἀδικοίη γε ἄν τις εἰ διὰ τὸ ἀπίθανον τάληθη μῆτρα
γράφοιτο. καὶ τοῦτο γε οὐδὲν διαφέρον ἐδόκει. μοι τοῦ πε-
εῖν τι τῶν δριμόσιν καὶ πικρῶν ἐπὶ σωτηρίᾳ· ἀλλ’ ὥσπερ
ἐκεῖνα κατακερασθέντα τοῖς σώμασιν ἀηδῶς τέλος ἔχει τὴν
ὑγίειαν καὶ σωτηρίαν, οὐτως καὶ τὰ τεματευθέντα πρὸς τὸ
παράλογον, οὐ τῆς γραφῆς θοτι τὸ ἀηδὲς ἀμάρτημα, ἀλλὰ 15
γλυκύ τι καὶ πότιμον διὰ τὴν ἀλήθειαν τοῖς ἀκριβῶς ἔξετά-
ζειν βουλομένοις γίνεται.

νη. Καὶ οὗτος μὲν ἐσώζετο καλῶς πονηρὸς ὁν-
δμως δὲ (τὸν σπλῆνα γὰρ δύσει,) διετέθη καλῶς ὑπὸ τῆς
συνεχοῦς ἴππασίας, κατεπράῦνε τε καὶ τὸ λιθῶδες ὑπεμά-
χο

a. ὥστε] φ ye ed. 5. Verba t. a. x., a quibus aliud folium
incipit, cum iis quae praecedunt omnino non cohaerere viden-
tur N. 7. οὐδὲ ἐν ἡνεγχεν N., οὐδὲν ἐνήνεγχεν ed. 15. έστι
τὸ N., έστιν ὁ ed.

existebat, sumto plerumque initio ab argutis igneisque voculis,
quae fere huiusmodi erant: „Tu vero undenam haec audisti? ubinam
te. Stelicho vidit? num tu eunuchum nosti?” neque facile erat, rixas
componere. Iam et mercatorum nemo quicquam praeter mendacia
praeterque lucrum suum loquebatur, et quidquid sapientissimo rerum
omnium tempori, prout Pindari sententia est, accuratiorem exhibet
explorationem.

57. Nunc ad Asiaticas calamitates stilum transferam. Par enim
mīhi aevum immensum tulit, neque umquam in hominum vita tan-
tus motus tantusque rerum transitus fuit. Atqui haec ita evenierunt
neque silentio veritatem premere licet: nam ille iniuste se gereret,
qui ~~o~~ fidei impetrāndae difficultatem res veras historiae non com-
mendaret. Porro hoc mihi haud differre videtur ab eo, qui acre ali-
quid atque amarum salutis gratia ebibit. Nam sicuti haec insuaviter
corporibus commixta salutē parιunt; sic etiam quae mirabiliter
et praeter omnium opinionem accidunt, haud quidem historiae mole-
stum peccatum reputanda sunt, sed dulce quid potius atque exopta-
bile propter veritatem apud eos, qui res altius scrutari volunt.

58. Atque ita praecclare evasit incolumis, qui malus vir erat:
similique valetudini suā bene fecit continentī equitatione, (nam
splene laborabat,) calculosque mollivit ac mitigavit. Et is quidem abi-

λαξε. καὶ δὲ μὲν ἀπῆγε τῷ τε σφετέρῳ σώματι πολεμῶν ἡ πολεμήσων, καὶ τοῖς περὶ τὴν αὐλὴν ἀπαγγέλλων ἀληθέστερον πόλεμον.

ν^θ. Ἡ δὲ Λυδία πλησιόχωρος οὖσα τὰ δεύτερα ἔμελλε τοῦ διέθρου φέρεσθαι.

ξ. Πλὴν ὅσα γε τούτοις ἐν ἐλπίσιν ἦν τὸ σώζεσθαι. ἐλπὶς γὰρ ἐν ἀποδόγτοις ἔτι ἥσσι περαμύθιον. R. 287

Ἐπὶ τά γε ἐν τοῖς ἔργοις ξέρη καὶ βάρβαροι — οὐ κατὰ τὴν ἔννομον ἀπαλτησιν, (καὶ γὰρ ἐκείνη τὸ διπλάσιον ὑπερβολαῖς,;) ἀλλὰ κατὰ τὴν βαρβαρικὴν καὶ ἄμετρον πλεοπεζίαν. — Ακινδύνως εἶχε πρὸς διερον.

ξα'. Ότι οὐχ οὕτω παρακεκινηθέτες καὶ διεφθαρμένοις τὴν γνώμην, ἀλλὰ δι' ὑπεροχὴν κακῶν, εἰς Ἰουλιανοῦ καιροὺς καὶ χρόνους τον εὐνοῦχον ἀνέθεσάν τινες Εὐτρόπιον. ὥσπερ 150ντ τοῦ λατρῶν ἐστιν ἀκούειν, διτὶ τοῖς φιλοζώοις βέλτιόν ἐστι σπλῆγα νοσεῖν ἢ κάμνειν ἡπαρ, καὶ δοσον ὑπὲρ ἡπατος διὰ πνεύμονος ἐπὶ καρδίαν συμπερατοῦται καὶ διεφίκται, οὕτω καὶ τότε συνέβαινεν, ὡς ἐν αἱρέσει τῶν αἰσχίστων, εὐδοκιμεῖν εὐνοῦχον μανέντα πρὸς παρέθεσιν τῶν δηλαφουσῶν συμφορῶν.

ξβ. Όμως δὲ Γαῖνας διαφθείρας τὸν πολέμιον, (ἐπολέμη γὰρ εὐνοῦχῳ μάλα ἐντεταμένως· οὕτω σφόδρα γενναῖός τις ἦν) ἐξ ὧν ἐδόκει καταρθωκέναι, διὰ τούτων ἥτητο. ὑγρότερος γὰρ ὑπὸ τοῦ κατορθώματος καὶ μαλακώ-

12. Versum οὐχ οὕτω — ἀλλὰ addidi e Suida s. v. παρακεντοῦσσα. N. 13. διὰ τὴν μ. et εἰς Ἰουλιανὸν τ. εὐγ. Suid.

bat corpori suo vel nunc bellum faciens vel postea facturus; multo tamen verius bellum hominibus aulicis indicens.

59. Finitima Lydia secundas exitii partes latura erat.

60. Hi tamen salutis spem fovebant. Etenim spes, dum vita superest, in re incerta solatur . . . . non pro legitimae exactionis modo, quae tamen ipsa non amplius dimidio erat, sed pro barbarica infinitaque cupiditate. — Ab altero periculum non immiscebatur.

61. Non tam vesania moti, quam propter malorum cumulum erant qui Eutropium eunuchum quasi Iuliani imperium desiderarent. Ergo, ut medici aiunt, vitae retinendae cupidis melius esse, ut a splene doleant, quam ut iecore laborent, vel ea parte. quae supra iecur per pulmonem ad cor pertingit; sic etiam illo tempore accedit, ut in rerum turpissimarum conflictu vesanus eunuchus laudem referret, modo is cum praesentibus malis compararetur.

62. Simul Gainas, adversario subverso, (etenim eunuchum vehementer oppugnabat: tam fortis animo erat;) quae sibi videbatur

τερος γενόμενος, ως ἂν ηδη τὴν Ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν συνηρη-
κώς καὶ τοὺς ποσὶν ἀπεμβαίνονταν αὐτῇ, μαλακώτερος ἦν ἡμ-
φαφάσθια· καὶ πρὸς τὸν Ἀργίβολον ἐπρεσβεύετο, ως τὸ
σπουδαζόμενον αὐτοῖς ἔχει τέλος.

Cod. 116 ξγ'. "Οτι Γαινας και Ἀργίβολος . . . δι μὲν ἡγούμενος,⁵
δι δὲ ἀφεπόμενος . . . οὐδὲ αὐτὸς ἐτερον ἐπένθει· σφαγεὶς
δὲ ἔκειτο, μηδὲ τὸν θάψοντα ἔχων καὶ κατορθῶντα.

R. 288 ξδ'. "Οτι Πέρσης ἦν ἐν Ῥώμῃ ἔπαρχος πρὸς χλευασίαν
καὶ γέλωτα τὴν Ῥωμαϊκὴν παραφέρων εὐτυχίαν· σανίδας
δὲ πολλὰς μικρὰς πρὸς τὸ ἥμισυ σταδίου συγκομισάμενος,¹⁰
καὶ εἰκόνα τινὰ τῶν ἔργων ὑπογράψαι βουλόμενος, πάντα
ἐνετίθει γελοῖα ταῖς γραφαῖς, καὶ ἀποδήρητως τὰ γραφόμενα
κατεχλεύαται διὰ τῆς εἰκόνος. ἀνδρείαν μὲν γὰρ βασιλέως
καὶ ὁσμὴν στρατιωτῶν ἡ πόλεμον ἐμφανῆ καὶ νόμιμον οὐ-
δαμοῦ τὰ γραφόμενα παρεδήλου καὶ συνηνίττετο· χειρὸς δέ¹⁵
τινος ὡς ἂν δικ νεφῶν προτεινομένης, ἐπίγραμμα ἦν τῇ χει-
ρί· „Θεοῦ χείρ ἐλαύνουσα τοὺς βαρβάρους.“ αἰσχρὸν τοῦτο κα-
ταγράψειν, ἀλλ' ἀναγκαῖον. καὶ πάλιν ἐτέρῳ· „βάρβαρος
τὸν θεὸν φεύγοντες.“ καὶ τούτων ἐτερα παχύτερα κ. . . δ'
ἐτερα κωθωνιζομένων γραφέων φλήναφον, οὐ καὶ πρότερον ἡ²⁰
συγγραφὴ μέμνηται, τῆς ἀκμαζούσης ἀρετῆς . . τὸ σῶμα . .
τῆς ψυχῆς . . πλέον κατὰ σῶμα διαλύμενον ἡδη . . ἀπο..

A. C. 400 ξε'. "Οτι Φράβιθος ὁ στρατηγὸς Ῥωμαίων νικήσας Γατ-

2. αὐτῆς ed. 23. Ed. modo Φράνιθος habet, modo Φράβιθος.

prospere egisse, iis exitium sibi ipsi peperit. Languidior enim a
prosperitate effectus, ceu si iam Romanum imprium pedibus pro-
cularet, mollior nunc ad contrectandum erat. Atque ad Argibolum
nuntium misit, significans, commune consilium iam scopo esse potitum.

63. Gainas et Argibolus . . ille quidem dux, hic autem ad-
secla . . Neque ipso alterum eluxit; caesus enim iacuit, nemine
vel sepulturae mandante vel obruente.

64. Persa quidam Romae praefectus urbi erat, qui Romanam
prosperitatem in ludibrium risumque trahebat. Hic enim parvis in
circospositis tabellis, ut praesentium rerum imaginem quauidam ef-
fingeret, ridicolorum omne genus in pictura expressit, atque clam
totum argumentum irrigit. Nam neque Imperatoris fortitudinem,
neque militum robur, neque bellum aliquod legitimum pictura de-
monstrabat. Sed manus quaedam nubibus protensa erat, cum in-
scriptione: *Manus Dei barbaros fugans.* Turpe est haec scrib-
ere, sed necessarium. Rursus in parte alia: *Barbari Deum fugientes;*
atque his alia ineptiora . . scriptoribus largiter potantibus nugas,
quarum et antea in historia memini.

65. Fravitta, Romanorum dux, Gainam in Chersoneso victum

ναν περὶ τὴν Χερδόνησον διαμένοντα, καὶ τοῦτο μὴ A.C. 400
διεῖσας, (δισφαλῆς γὰρ ἦν ὅπε τῇ νίκῃ αερδαίνειν τὸ ἔρ-^{Ind. 13}
γον καὶ Λακωνικός τις,) τὸ δὲ τύχην εἰδέναι καὶ μὴ πέ-^{Arcad. 6}
ρεν τοῦ μετρίου ποιεῖσθαι την δίωξιν. καὶ οὗτος μὲν Cod. 63
5άσφαλότερον βουλευόμενος, ἡλίκον ἐστὶ τοῖς ἄλλοις τὸ
καλῶς στρατηγεῖν ἔδειξεν· οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δοσον ἡλίσιον
καὶ πηλοῦ παχύτερον, στρατηγικούς τινες εἶναι βουλόμε-
νοι καὶ τὸ γεγονός ὑποσημαίνοντες διελήρουν καὶ παρε-
φλυάρουν, τὰς ὁφρῦς ἀνασπῶντες, καὶ διαφέγγομενοι φθό-
νοντα πρὸς. ἀπλευτόν τανα καὶ μυθώδη καταστραφῆναι, ἀπὸ +
μᾶς γλώσσης καὶ πάθους, διμόφωνοι κατὰ δόξαν ὑπὸ δε-
λμᾶς γεγονότες, καὶ τῷ παραλόγῳ πληρέντες, τὸν Φράβιδων R. 289
ἐπιψήφιζεν μὲν εἰδέναι, νίκη δὲ οὐκ εἰδέναι χρῆσθαι. ὁ
γεῦν .. τὴν Χερδόνησον ἔγκατέλιπεν . . . . αἰχμάλωτον
15δόπεσσα σωτηρίας . . προσηκόντως τύχους· θέαμα τῆς νίκης
ἄξιον .. καὶ οὗτοι μὲν πρ .. εδρα .. καὶ ὑπέσπειρον εἰς
τὰ βασίλεια τῷ λόγῳ ποίκιλὸν τι καὶ περι .. ες, ὡς βάρ-
βαρος βαρβάρῳ καὶ μόστης μόστη παρέχων διαφυγὴν καὶ
σωτηρίαν· ὁ δὲ Φράβιδος μάλα φαιδρῶς καὶ .. πρὸς ..
20επὶ Καινοτατήνου πόλειν οὐδέτα τῆς φήμης .. καὶ σκοτεινὸν
ὑφέρπον τῆς προφερεμένης .. παρελθὼν εἰς τὰ βασίλεια
φαιδρὸς καὶ γεγηδᾶς .. μέθων πρὸς τὸ παραίον τῆς τύ-
χης καὶ θεὸν ὅρᾳν ὑπολαμβανόντων μᾶλλον ἡ ἀνθρωπον
(οὔτε, ὁτι ἐστὶν τικῆν καὶ χερας ἔχειν, οὐτε ἥδεσαν,) πρὸς ..

5. βουλόμενος ed. 11. παρὰ δόξαν coni. B. 13. ἐπιψήφιζον
ed. Num ἐπεψήφιζον [γινάν] μὲν? N. 16. εδρα] έδρασύ-
νοτο N. 22. . . μένων] πάγτων ἐπεπληγμένων B.

*Idique adhuc demonstrantem non insecurus; nam tardior erat ad per-
sequendam victoriam et quasi Laconico more fortunam nosse sibi
videbatur, neque immodicæ persecutioni esse indulgendum. Atque
hic tutiore consilio utens præclarum exemplum imperatoriaæ artis
suppeditavit. Multi tamen homines stolidi et pingui Minerva, qui
imperandi periti videri vellent, prædictam rem ludibrio habentes
sermonibusque carpentes ac superciliis adductis irritentes, invidia
inflammati et repente mirum in modum concordes facti, factoque in-
opino attoniti aiebant: Imperare scit Fravitta, sed Victoria uti
nescit.. Chersonesum deseruit.. severunt in regia rumores varios
.. ceu si barbarus barbaro ethnicusque ethnico effugium salutemque
concederet. Fravitta autem dum huiusmodi fama Constantinopolis pede-
temtim manaret, .. in regiam gestiens laetabundusque delatus, im-
proviso fortunæ eventu deus potius, quam homo, yisus est: adeo ne-
sciebant quid esset vincere.. qui cum facie annuisset; namque ob mul-*

A.C. 400 τὸν βασιλέα μετὰ δλευθερίας . . εἰ μὴν διατεινάμενος ἔξ-
Ind. 13 εβόησεν τῶν καταφρυαττομένων φθόνων καὶ ηποτείας κα-
Arcad. 6 θύρματα . . πόσον δὲ θεὸς δύναται θεῷ μὲν ὅτε βουνόν . . τὸ
δυν . . ἐκείνου κακῶς . . τηλικοῦτον ἐν . . κατα πέ . . ἔρ-
γον οἰσθα βασιλεῦ. τοῦτο δὲ τὸ ἔργον . . ἀλλότριον τῆς⁵
Ῥωμαϊκῆς ἀρχῆς. τοῦ δὲ . . ἐπινεύοντος πρόσωπον, διὰ
γὰρ ἀπλύτητα πολλὴν συμπαθήσας πρὸς τὰ λογόμενα . . τα
τῶν εὐνούχων εἶπεν, ὅτι πρεσβῖτον ἔστιν ἀπινεύειν . . . τοῦ
δὲ βασιλέως τοῦτο εἰπόντος, ὡς αἰτεῖν ἀνάγκη δωρεὰν, δ

Cod.64 Φραβίθος ἔφησεν ἀπειραπῆναι κατὰ τὸν πάτριον νόμον ιε-ιε
ρατεύειν θεόν. ὁ δὲ βασιλεὺς δι' ὑπεροχὴν βασιλικῆς ἀρ-
τῆς καὶ τὴν ὑπατείαν ἐπέτρεψεν· ὁ δὲ ἐδέξατο.

R. 290 ἕξ'. "Οτι Φαμέας ὁ Μίλκων δηικαλούμενος, μυρία πα-
ρέχεν κακά Ῥωμαίους, εἴτα Σκιπίωνος στρατηγοῦντος οὐ
δυνάμενος, τὴν δὲ αἰτίαν ἐρωτώμενος ἔξειπεν, τὰ μὲν πρό-15
βατα εἶναι ταῦτα, τὸν δὲ ποιμένα σφεδρότερον καὶ τοῦ Ἀρ-
γούν πολυωπότερον.

ἕξ'. "Ιέραξ ήν, ὄνομα δὲ τοῦτο ἀνθρώπου κύριον, ὃν
είδεν δι συγγραφεὺς καὶ διελέχθη πρὸς αὐτὸν, καὶ τὴν ψυ-
R. 291 χήν τε ἀνεμᾶξατο διὰ τὸν λόγον. καὶ συνελόντι γε εἰπεῖν 28
"Ἀλεξανδρεὺς, καὶ κορακώδης μὲν κατὰ τὸ ἀπληστον ἐς τρο-
φὴν, προσῆν δὲ αὐτῷ καὶ τρυφὴ, πρὸς δὲ ἥδονας ἀλε-
πτρυώδης, καὶ οἵος τις ἀν Ἀλεξανδρεὺς ἀσελγέστατος γένοι-
το, καὶ εἴ γέ τι Ἀλεξανδρέως ἀσελγέστερον. ἀλλ' ὅμως ὁ

3. βου] βούλεται N. 4. διν] δυνατὸν N. 5. ἔργον οὐδὲ E-
στιν ἀλλ. N. 14. Pro οὐ N. οὐδὲν 15. ἔξειπεν N. 20.
τῶν λόγων coni. B. 23. ἀσελγέστερος ed.

tam moris sui simplicitatem dictis commotus fuerat . . ait aequum
esse annuere . . quumque imperator diceret, oportere, ut Fravitta
remunerationem peteret, hic ait, postulare se, ut patrio ritu Deum
colere sibi licet. Imperator autem propter eximiam, quae in illo
erat, virtutem consulatum quoque contulit, quem ipse recepit.

66. Phameas cognomento Imilco, qui innumeris damnis Roma-
nos adficerat, deinde, Scipione exercitibus praeposito, quum nihil
iam posset, causamque rei rogaretur, ait: „Oves quidem eadem sunt,
sed pastor multo vigilantior atque Argo ocularior.“

67. Huic homini nomen proprium erat Hierax; quem quidem
historicus de facie novit atque allocutus est, animumque eius se-
rendis sermonibus exploravit. Ut breviter dicam, Alexandrinus erat
et corvi quidem naturam ingluvie imitabatur: sed neque libidini-
bus carebat, ad quas galli ritu alacer erat, prorsusque incontinentis
instar hominis Alexandrini: immo et si quid Alexandrino incontinent-

συγγραφεὺς αἰδεσθῆναι τὴν τοσαύτην ἀναιδειαν καὶ διαμόητον συμπείσας ἐφ' οἷς ἦν λόγοις ὥχετο ἀπιών, τεθηπότων τῶν παρόντων, ὅτι ἀνθρωπος ἐξ Ἀλεξανδρείας γλώσσαν τε ἐπέσκεψε τοι φλυαρίαν ἐπέστησε καὶ τὸ πρόσωπον κατέκοψεν ἐρυθήματε,
5 ἔτη. 'Ο δὲ πρὸς τὸν Ἰωάννην ἐπιστρέψας τὸν λόγον, „ἄλλὰ σύ γε“ εἶπε „πάντων εἰ τῶν κακῶν αἴτιος, τούς τε βασιλέας διατέμνων ἐκ τῆς σφῶν αὐτῶν κολλήσεως, καὶ τὸ θεοφρεπέστατον ἔργον καὶ οὐρανόμηκες ὑπορούττων καὶ κατασείσων ταῖς σαις μηχαναῖς ἐς διάλυσιν καὶ φθοράν. ἐστιν
ιοῦ πανόλβιον τι χρῆμα καὶ τεῖχος ἄρδηκτον καὶ ἀδαμάντινον τοὺς βασιλέας ἐν δύω σώμασι μίαν βασιλείαν ἔχοντας φαίνεσθαι.“ καὶ οἱ παρόντες, τούτων λεγομένων, τὰς μὲν κεφαλὰς ἀπέσεισθαι ἡσυχῇ καὶ δεδοικότες· ἐδόκει γὰρ αὐτοῖς ἀριστα λέγεσθαι· τὸν δὲ Ἰωάννην τρέμουντες καὶ πρὸς τὰ
15σφρέτερα κέρδη κεχηνότες, (ἢ γὰρ ἀκολαπία καὶ τοῖς πονηροῖς,
ἥπερ εἰρηται, τιμὴν διχαρίζετο,) τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀμελή-^{R. 292}
σαντες, καὶ προστησάμενοι σφῶν αὐτῶν τὸν Ἰωάννην, τε-
χνικὸν δή τινα ιεραχοτρόφον, τὸν Φράβιθον ἀφείλοντο τῆς
ψυχῆς.
20 ἔθ. Παμφυλία γοῦν ὅπο τῶν Ἰσαυρικῶν πολέμων ^{A. C. 404} πορθουμένη χρυσὸν ἐτέμισε τὰς Ἰσαυρικὰς συμφοράς· καὶ ^{Ind. 2} Arcad. 10
καθάπερ ἐν ταῖς διοσημείαις ἀστραπῆς κεραυνὸς φοβερώτε-
ρος, (ἢ μὲν γὰρ ἐφύβησε μάνον, ὁ δὲ διέφειρεν,) οὗτον καὶ
2. λόγοις B., λόγος ed. 4. κατέκρυψεν N. 9. φθοράν B.,
φοράν ed.

tius est. Sed tamen historicus tam impudentem tamque effrontem hominem pudorem edocuit, atque ad rem propositam devenit; mirantibus iis, qui aderant, quod homo Alexandrinus linguam cohiberet, nugas omittaret, et facie ruborem traheret.

68. Is autem, conversa ad Ioannem oratione, „Tu vero, inquit, malorum omnium causa es, qui concordiam regum dissicias, remque omnium praestantissimam atque coelestem artificis tuis perturbatam pessum das. Quippe summa felicitas atque adamantina insuperabilisque firmitas est, cum duo reges unum regnum possidere videntur.“ Tum qui huic orationi aderant, capitibus taciti pavidi-que nutabant; visus enim erat rectissime dicere. Verumtamen dum a Ioanne sibi timent, et suum quisque lucrum meditatur, (namque impurus ille improbis quoque hominibus honores, uti dictum est, largiebatur,) communia omissa salute, Ioannem sibi praefecerunt, callidum scilicet Hieracis alumnum, Fravittamque vita spoliarunt.

69. Pamphylia Isauricis bellis vastata, nihilominus beatam se iudicabat, si his tantum afficeretur. Iam siostri in procellis fulgore fulmen formidabilius est; illud enim territat, hoc intermixit; sic etiam Isauros ceteroquin auditu, visuque tremendos, veris tamen instar

A. C. δοκ τοὺς Ἐπανυροὺς φρικωδεστάτους ὅντας ἀκοῦσαι τα καὶ ίδειν
 Ind. 2 ἄνθος ἀπέδειξε καὶ τρυφερώτατόν τι καὶ χλοερὸν ἕστι ὁ βέλ-
 Ar. ad. 10 Cod. 77 τεστος δὲ Ἀλεξανδρείας Ἰέραξ, οὗτο πάντα διερευνησά-
 μενος καὶ συναρπάσας ἀθρόως ἐπὶ τῷ Φραβιθόν φόνῳ. —
 καὶ παραλαβὼν ὑπὸ μάλης ἐπειρᾶτο διαφεύγειν κατὰ δύ-5
 μην παὶ φοράν. ἀλλ' οὐκ εἶχεν ἀλλοσκοπίην ὁ Λύκιος Ἐ-
 φεντιμανὸς βικάριος ὥν· ἀετὸς δὲ γενόμενος αὐτὸν συνήρ-
 πασε τὸν Ἰέρακα, καὶ μόλις ἀφῆκεν, εἰ μὴ τετρακισχιλίους
 ἀκείνος αὐτῷ χρυσοῦς ἀπέτισεν.

A. C. 414 ο. "Οτι ἐπὶ Πουλχερίως τῆς βασιλίσσης δέεκειτο δῆμοσιᾳ 10
 Ind. 12 πιπρασκόμενα τὰ ἔθνη τοῖς βουλομένοις ὠνεῖσθαι τὰς ἀρχάς
 Theod. i. 7 πᾶσι δὲ ἐπιπράσκοντο μεγάλα τε καὶ μικρὰ φαινερῶς ἐπὶ δη-
 μοσίων τραπεζῶν, ὡσπερ ἄλλο τι τῶν ἐπ' ἀγορᾶς ὡνίων. ὁ
 βουλόμενος Ἑλλήσποντον ἀδικεῖν εἶχεν Ἑλλήσποντον πριάμε-
 νας, καὶ ἄλλος Μακεδονίαν, Κυρήνην, καὶ δύος ἀκαστος ἐνό-15
 σει πρὸς τὸ ἄδικον ἡ ἀρχόντος ὅχων. δέην δὲ καὶ καθ' ἀκαστον
 ἔθνος τὴν μοχθηρίαν ὠνεῖσθαι ἐαυτοῦ πρὸς τὸ βλάπτειν
 B. 293 τοὺς ὑπήκοους, καὶ πολλὰ συλλαμβάνειν δῆμη· τοῦτο γὰρ
 δι βικάριος ἐδύνατο καὶ ἡ ἀνθύπατος ἀρχή· καὶ δέος ἦν
 οὐδὲν τῶν ἀθλίων γραμμάτων τοῖς νόμοις ἐπειθηκότων, ὡς το
 δε τὸν ἐπὶ χρήμασι δικάζοντα κολάζεσθαι· ἀλλ' οἱ μὲν νό-
 μοι κατὰ τὸν Σκύθην Ἀνάχαρσιν οὐκ ἀραχνίων ἤσαν μαθε-

1. φρικωδεστάτους B., φρικωδεστέρους ed. 5. ὑπὸ μάλης N.,
 υπομολῆς ed. κατά] μετὰ ed. 6. ἀλλοσκοπίην B., ἄλλο
 σκοπεῖν ed. 7. γενόμενος ed. 18. ἐπηκόδους ed.

herbidi floridique ac voluptarii praeclarus hic demonstravit Hierax,
 dum cuncta rimatur temereque diripit post Fravittae caedem. Ille
 clam fugam rapidam et tumultariam molitus est: verum Herennianus
 vicarius, quem non sefellerat, naturam aquilae induens corripuit
 Hieracem: vixque demum dimisit, quatuor acceptis ab illo aureo-
 rum millibus.

70. Pulchera regnante, prostabant publice venum gentes iis,
 qui praefecturas coēmere volebant: et sive hae magna sive modicae
 essent, palam in publicis mensis, ceu venales in foro merces, distra-
 hebantur. Igitur qui Hellespontum diripere avebat, Hellespontum em-
 ptam ferebat, alius vero Macedoniam, alius Cyrenem, prout quisque pe-
 culandi morbo laborabat, aut inimicos ulciscendi. Licebat autem his im-
 probis vel singularum gentium praefecturas nocendi causa coēmere, vel
 etiam cumulate plurim: illatenus enim patebat vicarii vel proconsulis
 iurisdictio. Nullus autem metus erat decretorum tristium iampridem
 cum legibus mortuorum, quod poenae videlicet is, qui ius venale
 habet, obnoxius sit. Etenim leges non modo, prout Scytha Anachar-
 sis ait, araneosa tela infirmiores erant ac subtiliores, verum prorsus

πάτερος καὶ λεπτότεροι μόνον, ἀλλὰ καὶ κονιορτοῦ παπτός πρὸς τὸ ὁρεῖν εὐκόλως καὶ διανεμούσθαι παραφερόμενοι. ὁ δὲ τὸ ἔθνος ἡ τὰ ἔθνη παραλαβών, δύῳ τινάς ἡ τρεῖς στρατιώτας συνεφελκόμενος κατὰ τὴν πλαγίαν εἰσιόντας θύραν, ὅπῃ βουλόμενος μακράνειν, ὅπει σιωπώντων κηρύχων, εἰ δὴ κήρυγμα σιωπώμενον γίγνεται, πρὸς πάντας περιήγγελλεν, ὃς δὴ φησιν "Ομηρος· ,κλήδην εἰς ἄγορὴν πλάκησεν ἄνδρα ἐκαστον, μηδὲ βοῶν, αὐτὸς δὲ μετὰ πρώτουι πονεῖτο·" καὶ ὁ ἄρχων διὰ τῶν ἀφθόνων τούτων κηρύχων πρὸς τὸ οὖς ἑκάστῳ περιήγγελλεν, ὃς πριάμενος εἶη τοὺς ὑπηκόους τόσους καὶ τόσουν ἀργυρίου, καὶ πᾶσά γε ἀνάγκη τοῦτο καταβάλλειν, ἡ πράγματα ἔχοντας ἐπιτρίβεσθαι θανάτους καὶ δημεύσειν. οἱ μὲν οὖν ἔχοντες καὶ συντελεῖς ἐκ προϋπαρχούσης οὐσίας κατετίθεσαν οἰλμῷσοντες τὸ ἀργύριον· οἱ δὲ ἕπαροδοῦντες δημοσίᾳ κατεδαπαγῶντο ταῖς μάστιξι τὰ σώματα· πρόφασις δὲ ἦν ἐτέρα τις. εὑρέθη γὰρ γένος ἀνθρώπων δι’ ἄπορίαν καὶ ἀπόνοιαν ὀξυθάνατον καὶ φιλοκίνδυνον οἱ τὰς ὑβρεις οὐκ ἐνεγκόντες ἐπὶ κατηγορίᾳ τῆς ληστείας Cod. 73 ὕρμησαν ἐπὶ τὸν τῆς αὐλῆς ἐπαρχον. κάκενος ἢν ἐπὶ τὸ ὑπεράγμα διεσχηματισμένος πάλιν καὶ αὐτὸς ἐτέρα τοιαῦτα R. 294 πάσχων τόν τε κατηγορθέντα συνήρπασε, καὶ τοὺς κατηγο-

1. κονιορτοῦ N., κόνιος τοῦ ed.	2. παραφερόμενος ed.	5 λαγκάνειν διὰ ... διὰ σ. coni. B. δὲ πρὸ δὴ ed.	6. πάντα περιήγγελλον ed.	10. ἑκάστων ed.	12. ἔχοντας ἐπιτρίβεσθαι N., ἔχοντες ἐπιτρέπεσθαι ed.	20. πάλιν ed.

palveris instar huc illuc faciliter iactu circumagebantur ac diffuebant. Qui vero unam gentem pluresve emerat, binis vel ternis stipatus satellitibus, qui ad se per posticum ventitarent, ne forte lateret, per tacitos praecones (si tamen praeconium tacitum fieri potest,) omnes certiores fecit, more Homericō nominatim ad forum viros singulos advoeabat sine strepitū, ipse vero in primis fungebatur munere. Itaque magistratus his taciturnis praeconibus utens in cuiusque aurem insusurrabat, se singulos subditos hoc et illo argenti pondere venales habere. Prorsus autem necesse erat, vel imperatam pecuniam pendere, vel calunniis implicitos supplicia perpeti et proscriptiones. Qui ergo nummati erant, ii pro facultatibus quisque suis cum gemitu pecuniam solvabant: tenuiores autem plagiis publice impositis abibant. Iam et alia ratio simulationum erat. Extitit enim aliquando genus hominum, qui ob egestatem ac stultitiam suam impudentem necem ac pericula temnerent. Hi nimirum iniuriarum impatientes crimen peculatus apud aulæ præfectum detulerunt. Hic autem rem serio agere simulans (quippe et ipse olim in simili fortuna versatus erat,) eum, qui accusabatur, reum agebat, et accusatoris fiduciam commendabat.

Dexippus, Eunapius etc.

ρήσαντας ὡς παρόδησίαν ἔχοντας ἐπήνεσεν . . . τοιαῦτα γένυιτο· καὶ πρὸς τὸν ἀγῶνα τῆς κρίσεως ἐλθούσης, ἐφράζειν ἂν διὰ τοῦ πιστοτάτου τῶν εὐνούχων „ἄπιτε, ὡς βέλτιστοι, πάνυ θαυμάζοντες ὅτι μετὰ τῶν κεφαλῶν ἄπιτε· κατηγορεῖν γὰρ ἀρχομένους οὐκ ἔξεστιν.” οἱ μὲν ἀπήρες σαν ψηλαφῶντες τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς λόγοις καὶ ἀγαπῶντες, ὅτι ἔχουσι συνηρμοσμένας· ὁ δὲ νικήσις τὴν Καδμείαν μακρῷ πλέον ἢν ἀδηλιώτατος, καὶ τὴν ἀρχὴν πριάμενος ὅλης τῆς ὑπαρχούσης οὐσίας, καὶ τὸ κέρδος τῆς ἀρχῆς προσκαταβαλὼν ταῖς τοσαύταις ἐνέδραις καὶ λόχοις· πᾶσαι γοῦν οἰκίαι πρὸς τοῦτον ἐκενοῦντο ἀν τὸν δόλον· καὶ ὅπστα ἦν δρᾶγνος τοὺς ἀρξαῖτας δεδημευμένους, ὥσπερ πον καὶ ὁ κωμικός φησιν· „ἀρξαντος ἀνδρὸς δῆμόσια τὰ χρήματα.” ὁ δὲ ἀγγοῶν τίς κωμικός, οὐδὲ ἀναγινώσκειν ἀξιῶν τὴν γραφήν. οὗτον γοῦν καὶ ὁ Ἐρενίανὸς τότε τὸν Ιέρακα τὰ πλείονα μὲν ὑφελέσθαι, πλείονα δὲ καταβαλεῖν συλλαβὼν ἀπέδειξε δικαίας ἀποτίνοντα τιμωρίας τοῦ κατὰ Φρύγιθον φόνου. ὁ δὲ Ιέρακος καλούμενος ὑπὸ τοῦ πλείονα καταδέντος ὥσπερ ἀετοῦ συνειλημμένος ἀηδῶν ἦν Ἡσιόδειος οὐ δυναμένη πρὸς κρείττονα ἀντιφεροῖται. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ἀε-

R. 295 τὸς οὐδὲν διέφερεν ἀηδόνος, πλὴν ὅσα καὶ εἰς τὸν τοῦ μύθου κολοιὸν ἐτέλει, τῶν ἰδίων πτερῶν ὥσπερ ἀλλοτρίων ἐστερημένος.

12. δεδημευμένους B., δεδηκεισμένους cod., δεδεκασμένους M.
15. ἄξιος vel ἀξιῶ αὐτὸν N. 16. τὰ πλείονα] τῷ πολλὰ coni. B.
17. ἀποτελεῖντα ed.

Verumtamen ubi iudicii disceptatio aderat, per fideliissimum sibi eunuchum nuntiandum illis curabat: „Abite, viri optimi, lucroque apponite; quod salvo capite abitis, namque magistratibus diem dicere nequaquam licet.“ Tum illi discedebant, his auditis, capita sua contrectantes, et plane contenti, quod ea cervicibus adhuc haerent. Qui autem Cadmeam victoriam retulerat, multo iam infelior erat, tum quia praefecturam olim omni suo patrimonio redemerat, tum quia nuper praefecturea lucra his insidiis et criminationibus propulsandis insumserat. Atque huiusmodi fraudibus domus omnes facultatibus vacuabantur: passimque videre erat magistratum bona publicata: veluti ait comicus: „Virū publicū munus gerentis publicā est pecunia.“ Qui autem nescit, quisnam comicus, is indigus est qui haec legat. Sic igitur Herennianus Hieracem, qui plurima item impenderat, comprehensum coegit poenas luere necis, quam Fravittae intulerat. Hic autem nomine Hierax ab eo, qui plura impenderat, tamquam ab aquila correptus, luscinia evasit Hesiodea, quae potiori par esse non potuit. Tum et ipsa demum aquila nihil distulit a luscinia, nisi quod ad extremum, ut est in fabula, in corvum desiit, cui plumae tamquam aliena res creptae fuerunt.

οι'. Ὄτι δὲ τῆς αὐτῆς βασιλέως οὐκ ἦν τίνα παρὰ τὴν Κωνσταντίνου πόλιν μὴ τοῦτο ἀκοῦσαι· „εἰ δὲ σὺ, πάντων ἀγδρῶν θαυμασιώτερε, [πόλε]ων οὐκ ἄρχεις καὶ ἔθνων;“ καὶ ἐ λόγος ἦν τοῦ κατὰ μῆδον ἵστην διψάδων δυνατότερος..

οβ'. Ο δὲ Στελέχων οὐκ ἀφόγευσε τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ζῆν αἰσχρῶς ηγάγκατες, πάντα ἀφαιρούμενος, καὶ πρὸς τὸ βαρύτατον, ὡς φησι Μένανδρος, τὴν πενίαν θηρίον καὶ . . . λέγον καὶ συστέλλων.

ογ'. Ὄτι ὥπ . . . ως διὰ φιλαρχίαν ἤροῦντο . . . ἅπαντες· οἱ δὲ ἔχοντες ζῆν μᾶλλον ἢ τοὺς . . . δεῖν πυρὶ καὶ φόνῳ καὶ σιδήρῳ πάντα δακανήσασθαι . . . τῆς . . . χῆς ἐν τῷ διαφαίνεσθαι διτὶ μόνος Στελέχων ὑπὲρ ἀνθρωπίνην ἐν . . .

15

* * *

* EUNAPIΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΒΚ ΤΟΥ ΣΟΤΙΔΑ.

I. *Fragmenta, quae eis Eunapii nomine leguntur.*

α'. *Καρένος, Κάρον τοῦ βασιλέως νιὸς, γενόμενος δὲ R. 307
20εξουσίᾳ καὶ βουλήσεως κύριος, ἀνέδραμε τηλικοῦτον κακὸν ἄς*

β. φησι Μένανδρος Β., φαμὲν ἀνδρὸς ed.

γι. Eadem regina imperante, nemo Constantinopoli non hos sermones audiebat: „Tu vero, vir praeclarissime, cur non urbibus populusque imperas?“ Atque hic sermo veneno illo, quod est in fubulis, serpentium dipsadum efficacior erat.

γιι. Stelicho homines non interemit, sed turpiter vivere coegit, creptis bonis omnibus, eosque ad egestatem, molestissimam beluam, ut ait Menander, damnavit.

* * *

EUNAPII HISTORIAE F R A G M E N T A E S U I D A.

i. *Carinus, Cari regis filius, adeptus potestatem arbitratu suo quidris agendi, maximum malum ad tyrannidem exercendam cre-*

τυραννίδα, ὥστε ἀπέδειξε χρυσὸν τὴν τραγῳδουμένην τυραννίδα· οὗτο καὶ τοῦνομα τοῖς ἔργοις μακρῷ παρῆλθε· παιδῶν μὲν γὰρ εὐ γεγονότων ὑβρεῖς, διὰ τὸ σύνθετος, οὐδὲ ὑβρεῖς ἐνομίσθησαν, ἀλλ' ἡν δικύκλιον αὐτῷ καὶ πρόχειρον τὸ τὰ τοιαῦτα ὑμαρτάνειν· ὁ δὲ ἐγκλήματά τε ἀνέπλαττε καὶ δεῖκαζε τοῖς ἀδικουμένοις, καὶ τῶν δικαζομένων οὐδεὶς ἐσώζετο· διόπου γε πολλῆς οὐσης καὶ ἀδιηγήτου τῆς φθορᾶς παρηναλίσκοντό τινες τῶν εὑδαιμόνων, ὥσπερ ἐν κοινοῖς δείπνοις ἀλεκτορίδες, ἐς τὴν Καρίνου τρυφήν· μεμνῆσθαι δὲ τῶν κατακοπτομένων ἔφασκε, τῶν μὲν ὅτι οὐκ ἐπήνεσαν αὐτοῦ τὸ κάλλος, τῶν δὲ ὅτι λέγοντα, ὅτε ἡν μειράκιον, οὐκ ἐθαύμασαν, ὡς ἐβούλετο· ἀπώλλυντο δέ τινες καὶ γελάσαντες ἐναντίον αὐτοῦ ποτε, καὶ πάντα ἡν αὐτοῦ βαρύτερα διοσημείας, καὶ ἐλύττα ἐν μέσοις τοῖς ὑπηκόοις. *Voc.* Καρίνος *conf.* cum διοσημείᾳ, ἐγκύκλιον, μακρῷ, ὑβρις φυτεύει τύ-15 ραννον.

R. 308 β'. 'Ο δὲ τοξότης ἡφίει βέλος, εὔστοχος ὃν τοσούτους κατακαίνειν, δσα ἡφίει βέλη. *Voc.* κατακαίνειν.

γ'. Καρικὸν θῦμα. *Voc.* καρικόν.

δ'. Μάξιμός τε καὶ Πρίσκος λόγου μὲν μετειχέτην, τῆς²⁰ δὲ τῶν κοινῶν καὶ ὑπαίθρων πείρας πραγμάτων ἐλάχιστον. *Voc.* ὑπαίθριον.

vit. Sic et ipsum nomen factis longe superavit. Nam pueris quidem nobilibus iniuriae per contumeliam illatae, propter consuetudinem, ne iniuriae quidem existimabantur, sed huiusmodi peccata erant ipsi familiaria et quotidiana. Idem etiam crimina comminiebatur, et ius dicebat illis, quibus iniuria fiebat, et nullus eorum, qui in iudicio litigabant, incolumis evadebat. Cum enim multae et ineffabiles caedes fierent, quidam e beatis obiter consumebantur, ut in communib[us] epulis gallinae, in Carini delicias. Dicebat autem, se memnisse eorum, qui suo iussu concidebantur, quorum alios quidem ideo caesos dicebat, quod suam formam non laudasent, alios autem, quod se dicentem, dum adhuc esset adolescens, non admirati fuissent, ut voluisset; peribant etiam nonnulli, quod coram ipso risissent. Denique omnia eius facta prodigiis et ostentis erant graviora, et in mediis populis, eius imperio subiectis rabiie grassabatur.

2. Sagittarius autem sagittam emisit, quum esset iaculandi peritus, adeo ut tot homines interficeret, quot sagittas emitteret.

3. Carica victimæ.

4. Maximus et Priscus eruditio[n]is quidem erant participes, sed rei publicae gerendæ et rerum subdialium minimam habebant notitiam.

ε'. Τότε δὲ ἡ τῶν καταφράκτων ἵπποιν ὑπὲρ τοὺς φέρεταις ἐπισθοφύλακας κατερρέαγη. *Voc.* ἡλη.

ζ'. Οἱ δὲ τῶν Πάρθων οἰστῆνας ἀσπίδας ἔχοντες καὶ πράνη οἰστῆνα πλοκήν τινα πάτριον πεπλεγμένα. *Voc.* οἰστῆνας.

ζ'. Οὗτος (*Αλιανὸς*) δπὶ Οὐάλεντος ἐπιρρατήγησεν· ἦν δὲ διε Συέδρων· ἐλεύθερος δὲ ὁν ἄγαν καὶ ἀνεστηκὼς ἐκ παιδὸς τὴν ψυχὴν γενόμενος, ἀφθόνως ἔχορηγήθη τὰ παρὰ τοῦ σώματος· τὰ γὰρ ὅργανα συνεκεπήγεισαν καὶ ἐνέτρεχε τοῖς τῆς ψυχῆς κινήμασιν, ὥσθ' ὅμα τι πρᾶξαι ἐδέδοκτο καὶ ἐπέπρακτο· καὶ παιδείας οὔτε δυτὸς ἦν οὔτε ἄμοιρος, ἀλλ' ἦν ἀγροικότερος, δύσον θυμοειδέστερος, καὶ τὸ θηριώδες τοῦ θυμοῦ καὶ ἄγριον οὐκ ἐξημέρωτο καὶ κατείργαστο ὑπὸ τοῦ λόγου. *Voc.* Αλιανὸς *conf. cum ἀνεστρεψός*.

η'. Οἱ δὲ Προκόπιος τοὺς χαριεστέρους ἀγαλαβῶν, δπὶ τὸν βασιλέα Οὐάλεντα διὰ Φρυγίας συνηπείγετο. *Voc.* χαριεστέρους.

θ'. Μικροῦ τὰ πράγματα μετακινήσαντος Ὁρμίσδεν τοῦ ²⁰ Πέρσου. *Voc.* μικροῦ.

ι'. Οἱ δὴ βασιλεὺς τούτους δεξάμενος, κτήματά τε αὐτοῖς καὶ χώραν ἀπένειμε καὶ προβόλους τε ὑπελάμβανε γεν-

17. συνηπείγετο Boiss., συνήπτετο Suid.

5. Tunc autem equitum catafractorum i. e. armis undique munitorum, quae quadringentorum numerum superabat, in agminis novissimi custodes impressionem fecit.

6. Parthi vero clypeos vimineos habebant, et galeas vimineas plicatione quadam patria plicatas.

7. Hic (*Aelianus*) sub Valente fuit copiarum dux. Fuit autem oriundus Syedris, nimium liber, et a puero fuit animo eretto, et abunde res ad corporis vires necessarias a natura suppeditatas habuit. Nam corporis instrumenta compacta habuit, et cum ipsis apimi motionibus concurrebat, ut simul atque aliquid peragendum constitueret, confessim perageret. Doctrinam vero neque tenuit, neque plane eius expers fuit; sed fuit aequi rusticus atque iracundus, nec iracundiam domare didicerat, nec agrestes mores ab ipsa ratione mansuetos atque subactos habebat.

8. Procopius autem, assumtis illis, qui gratiosiores erant, ad Imperatorem Valentem per Phrygiam ivit, ut cum eo colloqueretur.

9. Cum Hormisdes Persa res propemodum labefactasset.

10. Rex autem cum hos excepisset, ipsis et possessiones et agrum distribuit, et existimabat, se propugnatores generosos et

ναίους καὶ ἀδαμαντίνους ἔχειν πρὸς τὰς ἐκεῖνης τῶν Οὔννων ἐμβολάς. *Voc.* πρόβολος.

ια'. Πολὺ διεστῶτας ἀλλήλων χωρεῖν ἐκέλευεν, ὅπως μὴ δουποίη τὰ ὅπλα, μήτε τῷ παραστάτῃ θλιβόμενα, μήτε τῷ φέροντι διὰ τὸν συνωθισμὸν περικτυπούμενα. *Voc.* πα-5 ραστάται.

ιβ'. Ὁ δὲ φέρων γράμματα ἐν χαλκῷ στέατι παραπελασμένα, καθεὶς ἐν πήρᾳ, ὀπιζεῖς τε καὶ ἄλλους ἄρτους δμοίως, ὡς μή τινα γνῶναι τὸ ἀκόρδητον. *Voc.* στέατα. 10

ιγ'. Ωστε ὁ σιφομάστης μᾶλλον εὐδοκίμεσ τοῦ δόρατος. *Voc.* σιφομάστης.

ιδ'. Τοσαύτη τις ἦν πρὸς τὸ ἀσελγέστερον ὁμοίη τε καὶ φορὰ, ὥστε οἱ ἀρχοντες τῶν πολεμίων ἡσαν πολεμώτεροι. *Voc.* ὁμοίη. 15

ιε'. Οὗτος ἀμειλικτος ἡσαν ἄμφω κατὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὸ ἔφερον ἔχωρει περιφανέστερον. *Voc.* ἀμειλικτον.

ιε'. Ὁ μὲν γὰρ Ῥουφῆνος, ἀνήρ τε ὁν ἡ δοκῶν, καὶ ἐν ἀξιώμασι γεγονὼς, καὶ ποικίλαις ὄμιλησας τύχαις, οὐ παρὰ λόγον, οὐδὲ τοῦ πρέποντος ἐκτὸς ἐδόκει κατέξαντασθαι τῆς τοιούτης εἰσιτηρίουσης ἀπαντα τύχης· δ δὲ θαλαμηπόλος εὐγοῦχος, παραλαβὼν τὸ ἐκείνον κράτος, ἐς τοσόνδε κατέσεισεν ἀπαντα

adamantinos habere adversus Hunnorum irruptiones illic fieri solitas.

11. Iussit eos alios ab aliis magno distantes intervallo decedere, ne arma strepitum ederent, dum vel ab astite attererentur, vel ab illo, qui ea gestabat, collisa resonarent propter militum stipatorum compressionem.

12. Ille vero ferens litteras in aeneo vasculo, farina, pinguedine oblitas, in peram coniecit et alios panes pariter tectos impo-
suit, ne quis illud arcanum cognosceret.

13. Quare siromastes celebrior erat, quam hasta.

14. Tantus autem erat impetus et vehementia, qua ad lasciviam et luxuriem ferebantur, ut magistratus essent magis infesti, quam ipsi hostes.

15. Adeo crudeles erant ambo revera et ideo facinus illud evasit illustrius.

16. Rufinus enim cum vir esset aut saltem esse videretur, honoribus etiam perfunctus et varia fortuna iactatus non praeter rationem nec praeter decorum a Fortuna omnia innovante destitui videbatur. Eunuchus vero cubicularius potestatem illius adeptus omnia adeo concussit et tonitruis terruit, ut non solum esset ipse Rufinus, sed etiam ille fabulis celebris Salmoneus cum ipso collatus parva

καὶ κατεβρόντησεν, ὥστε οὐ μόνον Ἄρουρῆνος ἦν αὐτὸς, ἀλλ' ὁ τοῦ μύθου Σαλμωνεὺς μικρὸν τε χρῆμα πρὸς αὐτὸν ἤν. δέ γε ὡν εὐνοῦχος, ἀνὴρ εἶναι κατεβιάζετο· καὶ οἱ μὲν μῆ-^{R. 309} θοί φυσι τὴν Γοργόνα φανεῖσαν ἄμα τε φαίνεσθαι καὶ τοὺς διδόντας μεταβάλλειν εἰς λίθον· δο δὲ καθ' ἡμᾶς βίος ληρόν τινα καὶ περιττὸν καὶ φλήγαφον τὸν μῦθον ἀπέδειξε. *Voc.*
Ἐντρόποιος.

ι^ε. 'Ο βαρὺς καὶ μυριέλικτος ἐκεῖνος ὄφις, καθάπερ ἐπὸ τῆς Μηδείας ὑποψιθυριζόμενος καὶ τὴν ψυχὴν κεκαρω-^{10μένος} παρέδωκεν αὐτόν. *Voc.* μυριέλικτος.

ι^η. Καὶ γὰρ οὐκ ἀπεστάτει τῆς τοῦ Λέοντος ἀπογυ-^{μίας}· οὗτο γὰρ καὶ τὸ ζῶον ποιεῖν εἴωθεν. *Voc.* ἀπεστάτει εἰ ηθλοθέτει.

ι^θ. 'Ο δὲ ἐπὶ τὰ λειπόμενα τῶν πραγμάτων διεξανιστά-^{15μένος}, ἀνωρθοῦτο καὶ διηγηνίζετο πρὸς τὸν λεγόμενον Λέ-^{οντα}, ὅπως αὐτὸν φονεύσειν. *Voc.* διηγηνίζετο.

ι^χ. Καὶ τότε ὁ μέγιστος ἔλλανοδίκης Γαϊνᾶς τὸν Ἄρ-^{μαϊκὸν} ὄλεθρον ηθλοθέτει. *Voc.* ἔλλανοδίκαι.

ι^{κα}. Γνωμικῶν δὲ ὑβρίς καὶ τὸ ἀτάσθαλον εἰς παι-²⁰γόδας εὐ γεγονότας συνεκυρώθη καὶ νόμος εἶναι. *Voc.* ἀτά-[•]σθαλα.

ι^{κβ}. Εἴ τε φιλοχρήματος εἴη καὶ δοῦλος τῶν βαλαντί-

8. Post δφις add. ap. Suidam δ πολυέλικτος, et 9. βαρυνόμενος post καὶ, quae glossemata delevit Boiss.

quedam res. Qui cum esset eunuchus, vir esse per vim conabatur. Et fabulae quidem tradunt, Gorgonem simul et conspectam esse, et spectatores in saxa mutasse. Sed nostra vita nugas quasdam et supervacaneam garrulitatem, et inane nugamentum illam fabulam esse demonstravit.

17. Ille gravis et multis voluminibus intortus serpens, multas habens spiras, tanquam a Medea susurris sopitus et animo gravatus, oppressus veterno se dedidit.

18. Etenim a Leonis cognomento non abstinebat; sic enim et hoc animal facere solet.

19. Ille vero ad reliquias res excitatus animum erectum habebat, et cervicem erigebat adversus Leonem, de quo verba fiebant, ut ipsum interficeret.

20. Tunc autem maximus Hellanodices Gainas Romanam perniciem pro praemio victoribus proponebat.

21. Contumelia vero in mulieres, et iniusta facinora in liberos bene natos perpetrata, ut pro lege haberentur, de communi sententia decretum est.

22. (Quaesiverunt,) an pecuniae cupidus et marsupiorum ser-

ων· καὶ ταῦτα σαφῶς ἐκπυνθανόμενοι, πρὸς ταῦτα διεστρατήγουν τὸν πόλεμον. *Voc.* βαλάντιον.

κύ. Τοσούτον δὲ οἰδοῦντος καὶ ὑποφυνομένου κακοῦ. *Voc.* οἰδοῦσαν.

κδ'. Τῶν δὲ Ῥωμαίων δπ' αὐτὸ τοῦτο βιαζομένων ἄπο-5
ρον αὐτῆς ἀποδεῖξαι καὶ πλῆθος καὶ θέσιν καὶ βέλη, καὶ μη-
χανᾶς καὶ μεγέθη ποταμῶν, πρὸς τὸ μὴ ἡτανθαι σφῶν καὶ
ἔμολυβδεῖν εἶναι χείροσιν. *Voc.* θέσεις.

κε'. Οὗτοι μὲν ὁδε μένοντες ὑπεμόσχενον τὸν πόλεμον. *Voc.* μοσχεύων. 10

κζ'. Ές τόξου ὅῦμα περιέπλεον τοῖς Ῥωμαίοις οἱ βάρ-
βαροι, πόλλ' ἂμα βέλη ἀφιέντες· — πέτρα δέ τις ἀπεσκα-
σμένη ἐς τόξον ὅῦμα. *Voc.* ὅῦμα.

κη'. Τῶν αὐτῶν ἐτῶν γυναῖκα τίνα στείλας ἐσθῆτι λευ-
κῇ καὶ στέμμασιν, φέ δὴ μελεδωνὸν οὖσαν τῆς Συρίας οὔτωι5
δὴ καλονυμένης θεοῦ. *Voc.* μελεδωνός.

κη'. Καὶ οἱ μὲν αὐτοὺς διέφθειρον σχοινίους ἀποτρα-
χηλίζοντες. *Voc.* ἀποτραχηλίζοντες.

κθ'. Καίτοι παρακινηθεὶς τοῦ προσήκοντος. *Voc.* παρ-
κινοῦγτα. 20

λ'. Καὶ τὰλλα πάθη κατὰ τὴν ἐκμελῆ λύραν ἐθερα-
πεύετο. *Voc.* ἐκμελές.

λα'. Πρὸς τὸ ἀφανὲς καὶ ἀόριστον τῆς χώρας ἐκπεσόν-

vus esset. Quum autem haec accurate quaesivissent, secundum haec bellum administrabant,

23. *Tanto autem malo intumescente et succrescente.*

24. *Quum autem Romani ob hoc ipsum vehementer conaren-
tur demonstrare ipsius urbis et inopem esse multitudinem, et inac-
cessum esse illius loci situm et incolis esse multa tela et machinas
bellicas, et magnitudinem fluviorum esse transitu difficilem, ne ab
illis vincerentur, neve se illis inferiores esse confiterentur.*

25. *Isti quidem hic serentes, bellum clam serebant.*

26. *Barbari Romanos ad sagittae iactum navigando circumibant,
in eos multa tela simul coniientes. Rupes vero quaedam ad sa-
gittae iactum erat avulsa.*

27. *Iisdem moribus praeditam quandam mulierem alba ueste
et coronis ornatam misit, quasi tunc esset curatrix Syriae, Deae
quae tunc ita vocabatur.*

28. *Et illi quidem ipsos interfecerunt funibus strangulantes.*

29. *Quanquam per delirium recesserat ab officio.*

30. *Et caeteros morbos, ut concinna lyra, curabat.*

31. *In obscuram et interminatam regionis partes erant, ob cae-
des et prædām erant defessi.*

τες, πρὸς τοὺς φόνους καὶ πρὸς τὴν λείαν ἀπαγορευοντες.
Voc. ἀπαγορεύει.

λβ'. Ζεῦγμα.

λγ'. Οἱ δὲ Οὐγγοι πλατὺ καγχάσαντες ὄχοντο. Voc. καγχάζει.

λδ'. Οὗτε ἄλλως τὸ μεγαλοπρεπὲς κατὰ τὴν δίαιταν ἐν ταῖς μάχαις δοτὶ φιλοκίνδυνον. Voc. μεγαλοπρεπής.

λέ'. Τὸν πάντα βίον αὐτοῦ συντεκμηράμενος ἐκ τῶν δημοφῶν περὶ αὐτὸν συμβόλων τε καὶ σημείων. Voc. συντεκμηράμενος.

λς'. Ός κατὰ τινας διαμέτρους κεραίας κεχιῶσθαι τὴν γλῶτταν ταῖς ἀντιτύποις συμβολαῖς τῶν ἀκίδων. Voc. διάμετρος.

λζ'. Κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ὑπὸ τῆς ἀνδρώδους ὑγυναικὸς ἔργον κατετολμήθη καὶ συνεπράχθη γενναλον οὕτω καὶ ἀνδρώδες, ὅστε ἀπιστον εἴναι διενεγκεῖν εἰς τὴν διήγησιν. Voc. διενεγκεῖν.

λη'. Καὶ οἱ μὲν παιδιάν τινα ἐκ τῶν πολεμίων ἥγουμενοι, τοσοῦτον δύνασχέραινον, δοσον ἡμαγκάζοντο βοῶν καθ' οὐοῦς ἐμβάλοισν. Voc. παιδιά.

λη'. Οἱ δὲ τὰ φρονήματα καὶ τοὺς θυμοὺς τῶν στρατιῶν ἀπηρεθῆσε, καὶ διαυχενίζεσθαι πρὸς τὸ ἀγέρωχον ταῖς

Ad fr. 32. Omisimus fragmentum prolixum a Suida s. h. v. insertum, quod Dionis Cassii esse perspexit Valesius, eumque secutus Reimarus inter Dioneas reliquias edidit. 14. Pro τῆς coni. B. τιγος.

32. Innectura fluvii.

33. Hunni vero effuso risu ridentes abierunt.

34. Neque frustra magnificentia, qua belli duces utuntur in quotidiana vitae ratione, in praeliis est periculorum amans.

35. Omnem eius vitam per coniecturam assecutus ex evidentiis indicis et signis in ipso diligenter observatis ductas.

36. Ita ut secundum quosdam diametros antennae linguam adversis spiculorum congressibus decussatam haberent.

37. His temporibus facinus quoddam audacter susceptum fuit a virili muliere et confectum est, adeo generosum et virile, ut incredibile sit, si in narrationem dederatur.

38. Et illi quidem ludum quendam ab hostibus ludi putantes, tantum indignabantur, quantum cogebantur vociferari contra illos, in quos impressionem fecissent.

39. Ille vero militum spiritus et animos irritabat, et ut cre-

μελέταις ἔξεκάλει καὶ φιλοκίνδυνοι. Νοε. διαυχενίζεσθαι εἰ
ἀνηρέθιζε.

μ'. Ὁ δὲ τὰς δυνάμεις ἥθροισε, καὶ τὸ χρῆμα τῆς
διαβάσεως ἐπισπέρχων ἥδη καὶ συμβιαζόμενος, καὶ πλὴν ἀ-
γαθῆς ψυχῆς σῶμα οὐκ ἔχων. Νοε. χρῆμα. 5

μβ'. Ψιλόν. In voc.

μβ'. Ἀνηψεν. In voc.

---

*II. Fragmenta, quae sine Eunapii nomine apud Suidam leguntur,
a Boissonadio collecta.*

B. 311 α'. Σελευκίς ὅρνεόν ἔστιν εὔπεπτον καὶ ἀκόρεστον καὶ ιο
πανοῦργον καὶ τὰς ἀκρίδας χανδὸν λαφύσσον. In voc.

β'. Τόβειοι καὶ Ἐρκούλειοι, δνόματα τάξεων· τάγματα
γάρ τινα δαιμοσιν ἐπώνυμα· Ιόβις γάρ παρὰ Ἰταλοῖς ὁ
Ζεὺς, Ἐρκούλης δὲ ὁ Ἡρακλῆς. In voc.

γ'. Ὁ Διοκλετιανὸς λόγον ποιούμενος τῶν πραγμάτων, 15
ῳήθη δεῖν καὶ δυνάμεσιν ἀρκούσαις ἐκάστην ἐσχατιὰν ὄχυ-
ρῶσαι καὶ φρούρια ποιῆσαι. Νοε. ἐσχατιά.

δ'. Χαριέττων μὲν οὖν καὶ πρὸ τούτου φανερός τις ὦν

ctis cervicibus incederent, ad ferociam et ad periculorum subeun-20
dorum studium exercitationibus excitabat.

40. Ille vero copias coegit et traiectum iam urgens et milites ad
traiciendum una cum aliis cogens, et praeter bonum animum cor-
pus non habens.

41. Nudum.

42. Suspendit Diis.

---

1. Seleucis avis, quae cibos facile concoquit et insatiabilis et
astuta et locustas avide devorans.

2. Iovii et Herculei nomina legionum. Sunt enim quaedam
legiones, quae a Diis sunt denominatae. Iovis enim apud Italos
est, qui Graece Zeus, et Hercules, qui Heracles vocatur.

3. Diocletianus, rerum ipsarum habens rationem, existimavit,
copiis etiam sufficientibus singulas agri Romani extremitates esse mu-
niendas et castella in illis esse facienda.

4. Charietto igitur, cum et ante vir clarus esset et invictus,

πᾶς δινπόστατος τῷ τε πλεονάζοντο τοῦ δραστηρίου φοβῶν,
ἀπέχεν ἀπὸ ληστείας ἄπαντας. *Voc.* ἀνεῖχε.

ε'. Ἐπὶ τὸν Ἰουλιανὸν πολλαὶ δίκαια ἔχωρουν, χακδὸν
ἔμφορους μέντοι τῶν ἀνθρώπων τῆς δικαιοσύνης τοῦ κρίνο-
ντος· ἀναβολαὶ τε οὐκ ἡσαν ἐπ' αὐταῖς, ὅσαι νόμιμον ἐκ
τῶν συνήθων γραμμάτων τὸ ἀδικον ἵσχουσιν εἰς βοήθειαν
τῶν ἀδικούντων καὶ προειληφότων· ἀλλ' ἡ παραχρῆμα ἔ-
δει τὸ ἴσον ἐλέγχεσθαι κατὰ φύσιν, ἡ τὸ μέλλον καὶ διω-
δούμενον εἰς τὸν χρόνον ὑποπτον ἦν. βαρὺς μὲν οὖν καὶ
ιαλυπηρὸς ἐτύγχανε, καὶ ἐπὶ τοῖςδε καὶ τὸ τῶν πονηρῶν
ἴθιος καὶ ἀδικούντων διηγείρετο· οὐ γὰρ ἀδικεῖν ἔξην;
οὐδὲ λανθάνειν ἀδικοῦσι. βαρύτερον δὲ αὐτὸν ἀπεδείκνυε
τοῖς μοχθηροῖς καὶ τὸ εὐπρόσδοδον. οἷα γὰρ προϊόντος μὲν
πολλάκις διὰ τὰς ιερομηνίας καὶ θυσίας, ἡμέρου δὲ φύσει
ιπρὸς πᾶσαν ἐντευξιν τυγχάνοντος, ἀκώλυτον* τοὺς δεομένους
λόγους τυχεῖν. δὲ μὲν οὖν ἐλάχιστον τῆς ὑπὸ τῶν πονηρῶν R. 265
ταύτης βλασφημίας τε καὶ ὁργῆς ἥσθιάντο καὶ ἐφρόντιζε.
Voc. Ἰουλιανός.

ζ'. Σαλούντιος, δὲ τῆς αὐλῆς ἐπαρχος ἐπὶ Ἰουλιανοῦ, R. 311
χολὴρὸς ἦν διαφερόντως περιττὸς εἰς φιλανθρωπίαν. ὃ γε
τοσοῦτον ἡμερότητος καὶ προστήτης ὑπῆρχεν εἰς ἄπαν-
τας, ὥστε τὸν Μάρκελλον ἐκεῖνον, τὸν, ἡγίκα ἦν Κατ-

et insigni rerum gerendarum audacia mortales terneret, omnes a la-
trocino prohibebat.

5. Ad Julianum multae causae deferebantur, quod homines
affatim illius iudicis aequitate fruerentur. Neque enim dilationibus
eiusmodi locus erat, quae lege sancitam e consuetis scriptis ha-
berent iniuritatem, et hominibus iniustis alienaque detinentibus
auxiliarentur; sed aut statim aequitas naturae consentanea de-
monstranda erat, aut mora et procrastinatio suspecta habebatur.
Gravis igitur et molestus erat, et ob haec improborum et in-
iustorum natio exasperabatur. Nec enim iniuriam facere licebat,
nec, qui iniuriam fecissent, latere poterant. Molestiorem etiam
improbis illum reddebat adeundi facilitas. Cum enim saepe pro-
pter festa et sacrificia in publicum prodiret, omnibusque comem
et affabilem se praebaret, quilibet eum adloqui poterat. Ille vero
improborum maledicta et indignationem minime sentiebat aut
curabat.

6. Salustius, aniae praefectus sub Juliano, vir fuit insigni
et eximia humanitate praeditus, qui adeo mansuetus et beni-
gnus erga omnes fuit, ut Marcellum illum, qui (quo tempore
Caesar ipsum contumeliose tractarat) perterritus erat ob res ante

σαρ, ὑβριστικῶς αὐτῷ χρησάμενον, πάγυ περιδεῖ ὅντα διὰ τὰ προγεγενημένα, καίτοι τοῦ παιδὸς ἐλεγχθέντος διπλί- στασθαι διὰ τὴν πρὸς Κωνστάντιου φιλίαν, τῷ νεανίσκῳ τὴν δίκην ἐπέθηκε, τὸν δὲ Μάρκελλον καὶ διαφερόντως ἀτίμη- σε. *In voc.*

ζ. Ὁ δὲ Ιουλιανὸς καίπερ τοτούτοις ἀμφεβηκὼς, τῆς τε περὶ λόγους ἡπτετο φιλοτιμίας, καὶ τὸν τῆς Ἀντιοχείας σοφιστὴν, φίλον Λιβανίου ὄνομα, διαφερόντως ἀθαύμασσεν, τὰ μὲν ἵστως ἐπαινῶν, τὰ δὲ ὅπως λυποίη τὸν μέγαν σοφιστὴν Προαιρέσιον, προτιμῶν ἔτερον. Ἀκάκιος γοῦν τις αὐτῷ¹⁰ τῶν περὶ τὴν ὁρτοφικὴν δειγνῶν, καὶ δὲ ἐκ Φρυγίας Τουσκιανὸς, ἀεὶ πρὸς ταῦτα ἐπεκάλουν καὶ διεμέμφοντο τὰς κρίσεις.

Voc. Λιβανίος.

η. Ἐστι δὲ καὶ δὲ χρησμὸς ὁ δοθεὶς αὐτῷ, ὃς περὶ Κτησιφῶντα διῆγε. *15*

Γηγενέων ποτὲ φύλον ἐνήρατο μητιέστα Ζεὺς
ἐχθριστὸν μακάρεσσιν Ὄλύμπια δώματ' ἔχουσι.
Ῥωμαίων βασιλεὺς, Ιουλιανὸς θεοειδῆς,
μαρνάμενος Περσῶν πόλιας καὶ τείχεα μακρὰ
ἀγχεμάχων διέπερσε πυρὶ, κρατερῷ τε σιδήρῳ.
νωλεμέως δὲ διάμασσε πόλεις τε καὶ ἔδυτα πολλά. *20*

gestas, quamvis puer convictus esset seditionis, ob amicitiam, qua Constantium persequebatur, humane excepit, et illi quidem adolescentulo poenas infixerit, ipsum vero Marcellum insigni honore affecerit.

7. Julianus autem Parabates, quamvis tantam negotiorum molem sustineret, tamen et eloquentiae gloriam expetebat, et Antiochenum illum sophistam, cui Libanio nomen, supra modum admirabatur, partim fortasse, quod eum probaret, partim vero, ut magnum illum sophistam Proaeresium dolore afficeret, alterum anteponens. Acacius tamen, vir dicendi valde peritus, et Phryx Tuscanus ob haec semper eum accusabant, et iudicia eius reprehendebant.

8. Exstat et oraculum ipsi datum, quum iuxta Ctesiphontem commoraretur.

Gigantum quondam nationem delevit consiliis pollens Iupiter,
Inimicissimam diis beatis Olympicas domos habitantibus.
Romanorum vero imperator Julianus Deo similis
Persarum cominus pugnantium urbes et moenia longa
Pugnans vastavit igne validoque ferro;
Adsidueque domuit urbes et gentes multas.

ἀλλὰ καὶ ἀπερίων ἀνδρῶν Ἀλαμανικὸν οῦδας
θεμίναις πυκιναῖσιν ἐλὼν ἀλάπαξεν ἀρούρας. *Voc.*
Ιουλιανός.

9. *Μουσώνιος.* ἐπὶ Ἰοβιανοῦ ἦν βασιλέως· πάντα, R. 270
55σα ἦν ἄριστα, μικρὰ ὄφαίνοντο πρὸς τὸν ὄγκον *Μουσώνιον*
πεὶ τὴν σὺν τῷ δραστηρίῳ τῆς γνώμης βαθύτητα· δι' ἂ
κατὰ λόγον εὐδοκιμῶν τὴν τε ἀλιτενῆ χώραν τῆς Ἀσίας δ-
εκῆλθε, καὶ δὲ τὴν ἀνθύπατον ἔχων ἀρχὴν πρὸς τὰς ἐπι-
θημίας ἔξιστατο, κάκεννος ἀπαντα ἐπιὼν ἐν ὀλίγαις ἡμέ-
τραις τὴν Θάλασσαν διπλήρωσε τῶν ἀπὸ τῆς Ἀσίας εἰσφο-
ρῶν· ἐπεκάλει δὲ οὐδεὶς ἄδικον οὐδὲν τοῖς γινομένοις ἀλ-
λὰ παιδιά τις ἦν ἀπασι τοῖς καταβάλλουσι τὰ εἰσφερόμενα. R. 371
Βανάπιος, γὰρ δὲ ἐκ Φρυγίας δήτωρ ἐπεστάτει τοῖς πραττο-
μένοις. *In voc.*

15 10. *Σιμωνίδης.* οὗτος ἦν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ τοῦ βασιλέως R. 311
διὰ φιλοσοφίαν ἐπισημότατος. *In voc.*

11. *Πατρίκιος.* οὗτος ἥκμασεν ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασιλέ-
ως· ἦν δὲ ἐκ Λυδίας· ὃς τῆς ἀπὸ τῶν φαινομένων ἡ
καρατρεχόντων σημείων τεκμάρσεως ἀκριβῆς ἦν δεσταστῆς.
In voc.

12. *Πλάριος* δὲ ἐκ Φρυγίας ἐπὶ Ἰοβιανοῦ βασιλέως *Ρω-*
μαίων. κατὰ παιδείαν μὲν ἦν ἀνήρ οὐ γνώριμος, κοινωνεῖν
δὲ αὐτῷ θεὸς ἐδόκει τῆς τοῦ μελλοντος προγνώσεως, ὥστε ἦν
μάτις ἄριστος. *In voc.*

Quin etiam occidentalium Alamannorum regione
Proeliis crebris domita, arva illorum vastavit.

9. Quaecunque optima erant, si quis ea cum Musonii gra-
vitate et actuosa ingenii profunditate contulisset, parva videbantur.
Propter quae iure meritoque laudatus, maritimam Asiae regionem
peragravit, et proconsul ob eius adventum obstupescerat. Cum au-
tem ille omnia regionis illius loca adiisset, intra paucos dies mare
tributis Asianis implevit. Nullus vero de rebus illis, quae siebant,
ut iniustis, querebatur: sed illa, quae tributorum causa conferebantur,
omnibus, qui ea pendebant, ludus quidam erant. Eunapius
quim, Phrygius orator, negotio illi praererat.

10. *Simonides.* Hic Imperatoris Ioviani temporibus ob philoso-
phiam erat celeberrimus.

11. *Patricius.* Hic floruit sub Ioviano Imperatore, fuit autem
ex Lydia. Qui ex occurrentium aut apparentium signorum conie-
cta Censor fuit accuratus.

12. *Hilarius Phryx,* sub Ioviano Romanorum Imperatore. Fuit
autem vir doctrina quidem non celebris: sed Deus ipsi futurorum
praescientiam impertiri videbatur. Quare fuit praestantissimus yates.

ιγ'. Οὗτος (Φῆστος) περὶ τὸν χρόνον Οὐάλεντος εἰς τὴν Ἀσίαν ἐκπέμπεται ἀνθύπατος· τὴν δὲ βασιλικὴν γλῶσσαν ἐπεπίστευτο· πέμπεται δὲ ὅμως, τὸν ποιητικὸν καὶ μυθώδη Ἐχετον, καὶ εἰ δή τις ἄλλος ἐκ Θετταλίας ἡ Σικελίας τοιοῦτος, χρυσὸν ἀποδεῖξων καὶ πανήγυριν· ἦν δὲ μανία οὐδέ θύραθεν, ἀλλ' ἔνδοθεν ἐλύσσεται καὶ ἐμαίνετο, ἀνὴρ φύσει πονηρὸς, καὶ ἔξουσίαν ἔχων, καὶ τὴν ἐν ταῖς κολάσεσιν ἀγριότητα καταλιπὼν εὐδοκιμοῦσαν ἐν τοῖς βασιλείοις, οὐκ ἔστιν ὅτι παρανομίας ἀπέλιπε καὶ ἀσελγείας, ἀλλ' ἐπὶ τοσόνδε πα-

R. 312 ραφορᾶς ἐψέψη καὶ φόνων, ὥστε καὶ Μάξιμον ξίφει διέφευ-
ρε, Κοίρανον Αἰγύπτιον ἐπισφάξας αὐτῷ· καὶ ἔτι θερμός
ῶν καὶ ζέων τῷ λύθρῳ πάντας συναγῆρει καὶ κατέφλεγε.
Voc. Φῆστος.

ιδ'. Οὗτος (Σεβαστιανὸς) ἐπὶ Οὐάλεντος ἦν· δγένετο δὲ
ἐπὶ τούτου ἀνδρῶν πολεμικῶν ζήτησις· εὑρέθη δὲ οὗτος δια-
νηφ· πάσης ἐλπίδος κρείττων, οὐδεμιᾶς ἀρετῆς ἀποδέουν·
οὐδενὸς γάρ μη ὅτι τῶν καθ' αὐτὸν ἀνθρώπων *, ἀλλὰ καὶ
τοῖς παλαιοῖς δίκαιος ἦν παραβύλλεσθαι, καὶ τούτων τοῖς
ἄγαν εὐδοκιμοῦσιν εἰς ἄπαντας· ὃς γε φιλοπόλεμος μὲν
ῶν, ἥκιστα φιλοκίνδυνος ἦν· οὐ δι' ἑαυτὸν, τῶν ἀρχομένων
νων δὲ ἐνεκεν· χρημάτων δὲ αὐτῷ πλήθους ἔμελεν, ὃσα
τὸ σῶμα διὰ τῶν ὅπλων κοσμήσειν ἔμελλε· τροφὴν δὲ

13. Festus. Hic temporibus Valentis in Asiam proconsul emit-
titur. Regia vero lingua eius fidei commissa fuerat. Sic tamen ab-
legatur, ut illi poëtico et fabuloso Esheto similis, et si quis alias
aut Thessalus aut Siculus talis tyrannus fuit; demonstraturus hoc,
omnes tyrannos secum comparatos esse aurum aut ludum. Eius au-
tem insania non erat foris, sed intrinsecus rabie actus furebat et
insaniebat, homo natura malus et potestate praeditus. Cum autem
suppliciorum immanitatem in Palatio florentem reliquisset, nullum
iniquitatis et insolentiae genus praetermisit: sed ad tantam insa-
niam et caedium crudelitatem est proiectus, ut et Maximum gladio
interficeret, Coerano Aegyptio super ipsum iugulato. Cum autem
adhuc illo caedis cruento caleret et ferveret, omnes una caedebat et
cremabat.

14. Sebastianus. Hic tempore Valentis fuit. Sub hoc autem
virorum bellicosorum delectus est habitus. Hic autem vir omni spe
melior est inventus, nullius virtutis expers. Nullus enim erat non
solum illius aetatis hominum, sed ne priscorum quidem et eorum,
qui apud omnes valde celebrantur, cum quo non posset iure com-
parari. Qui, cum bellorum amans esset, minime tamen periculorum
amans erat, non propter se, sed propter eos, quibus imperabat. Pe-
cuniae vero copiam curabat, tantum ut corpus armis ornaret. Vieta

προηρείτο σκληρὰν καὶ τραχεῖαν, καὶ δοση καμόντι ἡρκεῖ,
καὶ δρμωμένῳ πρὸς κάματον οὐκ ἦν κώλυμα· φιλοστρα-
τιστῆς δὲ ὥν διαφερόντως, στρατιώταις οὐκ ἔχαριζετο,
ἄλλα πᾶσάν τε ἀφήρει πλεονεξίαν τὴν ἀπὸ τῶν οἰκείων, καὶ
κὸν ἀρπακτικὸν ἐπὶ τοὺς πολεμίους ἔτρεπεν· ἐκόλαζε δὲ λ-
σχυρῷς τοὺς παραβαίνοντας ταῦτα, καὶ τοῖς πειθομένοις
εἰς τὸ εἶναι συνηγωνίζετο· ἀπλῶς δὲ εἰπεῖν, ὑπόδειγμα
καὶ χαρακτῆρα παρεῖχεν ἑαυτὸν ἀρετῆς· γεγονὼς δὲ ἐπὶ τ
μεγάλαις καὶ λαμπραῖς στρατηγίαις, ὥσπερ ὁ Ῥοδίων κο-
ιλοσσός, διὰ μέγεθος καταπληκτικὸς ὡν, οὐκ ἔστιν ἐρύ-
σμιος, κάκεῖνος διὰ τὸ ἀφιλοχρήματον θαυμαστὸς ὡν, οὐκ
ἔσχε χάριν· προσκεκρουκὼς δὲ διὰ γνώμης ὀρθότητα τοῖς
κατακοιμοῦσις εὐνούχοις τῶν βασιλέων, εὔκολος ὡν διὰ
πενίαν καὶ κοῦφος εἰς μετανάστασιν, διεδέχθη τῆς στρατη-
ιγίας. *In voc.*

iε'. Καὶ Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐκμελῆς ἦν καὶ πάσῃ
ἡδυμίᾳ ἐκκείμενος. Voc. ἐκμελές.

iη'. Τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπέκλυσε κακὰ, ὥστε χρυσὸς
ἦν αὐτοῖς καὶ λευκὴ τις ἡμέρα κρατῆσαι τοὺς βαρβάρους.
20 Voc. ἐπέκλυσεν.

iη'. Ἀβρογάστης Φράγγος· ὃς κατὰ ἀλκῆν σώματος καὶ
θυμοῦ τραχύτητα φλογοειδῆς ἦν, δευτεραγωνίστης τυγχάνων

21. Praestaret Ἀβρογάστης.

vero volens utebatur duro et aspero et eo, qui ipsi defatigato suf-
ficebat, et qui ad laborem cuncti non erat impedimento. Cum autem
in signiter militum amans esset, militibus tamen non gratifica-
batur, sed omnem pluris habendi cupiditatem a suis auferebat, ra-
pacitatem in hostes convertebat. Illos vero, qui haec violassent,
graviter puniebat: obtemperantibus vero pro viribus erat adiumento.
Denique, ut ita loquar, se ipsum virtutis exemplum et formam prae-
stabat. In magnis autem et splendidis praeturis versatus, ut Rhodiorum Colossus ob magnitudinem formidabilis est, non autem ama-
bilis, sic et ille propter virtutem ab avaritia prorsus alienam, ad-
mirabilis quidem erat, sed nullam habebat gratiam. Cum autem
propter mentis rectitudinem offendisset eunuchos, Regum consopite-
res, ipsi, qui propter paupertatem expeditus et ad locum mutan-
dum facilis erat, imperii successorem habuit.

15. Theodosius Imperator negligens erat et omni socordiae
deditus.

16. Tanta et talia mala ad ipsos affluerant, ut barbaros vi-
cisse ipsis esset aurum et quidam albus dies.

17. Abrogastes Francus fuit, qui robore corporis et animi aspe-
ritate flammæ similis erat, qui in certaminibus obeundis secundum

Βαυδωνος· ἄλλως τε ἡν καὶ πρὸς σωφροσύνην πεπηγός τε καὶ διηρθρωμένος, καὶ πρὸς χρήματα πόλεμον πολεμῶν ἀ-
σπουδον· διέτρεψε γεῦν τῶν εὐτελῶν στρατιωτῶν ὅσον γε εἰς
πλοῦτον οὐδέν· καὶ διὰ τοῦτο ἐδίκει τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ
χρήσιμος, ὃς τε πρὸς τὸν Οὐαλεντινιανοῦ τρόπον ἀρέσει-
5 πὸν ὅντα καὶ δίκαιον, καὶ τὸ παρ' ἑαυτοῦ βάρος ἐπειδει
καθάπερ δρῦν καὶ ἀστραβῆ τινα κανόνα τοῖς βασιλείοις,
πρὸς τὸ μηδὲν τῶν περὶ τὴν αὐλὴν παραβλάπτεσθαι ἢ ἀμαρ-
τάνεσθαι. *In uoc.*

17. Οὗτος (*Rouphenos*) ἐπὶ Θεοδοσίου ἦν, βαδυγράμμων¹⁰
ἄνδρεπος καὶ κρυψίνους· ἥσαν δὲ οὔτες τε καὶ Στελίχων
ἐπίτροποι τῶν Θεοδοσίου παιδῶν. ἄμφω τὰ πάντα συνήρπα-
ζον, διὰ τῷ πλούτῳ τὸ κράτος τιθέμενοι, καὶ οὐδεὶς εἶχεν ἔδε-
ον οὐδέν, εἰ μὴ τούτοις ἔδοξε. δίκαιοι τε ἀπαστι πρὸς τού-
των ἐδικάζοντο, καὶ πολὺς ἡν ὄχλος τῶν περιθεόντων. εἴπουν¹⁵
τινὶ χωρίον ὑπάρχοι παπομιγές τε καὶ εὔκαρπον, καὶ ὁ δε-
R. 3/3 σπότης εὐθὺς συνήρπαστο, κατηγορίας πεπλασμένης εὐλόγου,
διά τινων ὑφειμένων ἐνηδρευμένος, καὶ ὁ ἀδικούμενος ἤδι-
κετο, τοῦ ἀδικοῦντος κρίνοντος· ἐς τοῦτο δὲ ὁ *'Rouphenos*
ἔχωρησεν ἀμετροκάκου πλεονεξίας, ὥστε καὶ ἀνδράποδα δη-
20 μόσια ἀπημόλει, καὶ ὅσα δημόσια δικαστήρια, *'Rouphenos*
πάντες ἐδίκαζον· καὶ ὁ κολύκων ὄχλος περὶ αὐτὸν ἦν πο-
λὺς· οἱ δὲ κόλακες χθὲς μὲν καὶ πρώην δεδραχότες τοῦ κα-

locum a Baudone obtinebat. Alioqui constans et accuratus erat in servanda modestia, et bellum irreconciliabile cum pecunia gerebat. Quamobrem etiam a vilibus militibus, saltem quod ad divitias attinet, nihil differebat. Quapropter etiam Caesari Theodosio videbatur utilis, quippe qui ad Valentiniani mores viriles et iustos suam quoque gravitatem adiungebat, tanquam rectam et immotam quandam columnam regiae sustentandae aptam, ne quid detrimenti res aulicæ caperent, aut ne quid in iis administrandis peccaretur.

18. Hic (*Rufinus*) sub Theodosio fuit. Homo profundo consilio praeditus, et occultator animi. Hic autem et Stelicho erant tutores filiorum Theodosii. Ambo omnia rapiebant, in divitiis potentiam suam collocantes. Nec quisquam quidquam habebat proprium, nisi his placuisse. Omnesque causae apud hos iudicabantur, magnaque multitudo circumcurrentium erat, si forte alicui praeedium aliquod fuisse locuples et fertile. Nam dominus confestim corripiebatur, accusatione speciosa adversus eum conficta per quorundam emissariorum subornatorum invidias. Et ille, cui fiebat iniuria, iniuriam patiebatur, ipso iniuriae auctore iudicante. Rufinus autem eo immensæ et improbae avaritiae processit, ut vel ipsa pu-

πηλείον καὶ τὸν τὰ βάθρα καλλύνειν καὶ τοῦδαφός κυρεῖν, ἄρτε δὲ χλαμύδας τε εὐπάρυφους ἀδεδυκότες καὶ περόναις γρυπαῖς διαπεπερομημένοι, καὶ σφραγῖσι χρυσοδέτοις διεσφρυμένοι. *Voc.* Ρυνφῖνος.

5. *iθ.* 'Ο δὲ τὴν καρδίαν ταῖς τιμαῖς ἥδη κέκαρωμένος παρέδωκεν ἑαυτὸν εἰς τὴν ὁδόν. *Voc.* καρωθείς.

χ. 'Ο δὲ εὐνοῦχος κατεκράτει τῶν βασιλείων, καὶ περισπειρασάμενος τὰς αὐλὰς, συνέσφιγγεν ἅπαντα, καθάπερ τις γενναῖος ὄφις, καθελίττων εἰς τὴν ἑαυτοῦ χρείαν. *Voc.* λακερισπειραθείς.

κα. Οὗτος (*Τιμάσιος*) ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως ἦν, ὃν Εὐτρόπιος ἐπιστήσαι τοῖς πράγμασι βουλόμενος, ἐκ τῆς Ἀσίας μετακαλεῖται πρὸς τὰ βασιλεῖα· ὁ δὲ ἡαυρός τε ὡν ἀπήρ καὶ ἀγέρωχος καὶ στρατείαις ὀμβιληκώς καὶ τοῦτο πρῶτον ἀγαθὸν ἡγούμενὸς τῶν ἀνθρώπων, τιμὴν καὶ δόξαν καὶ πλοῦτον ἐπικλύζοντα, καὶ τὸ ἔχειν ἑαυτῷ ὅ, τι βουλούσθαι κρησθαι καὶ ἀδεῶς, διά τε μέθην νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ εἰδέναι, οὐκέτι ἀνατέλλοντα καὶ δυόμενον τὸν ἥλιον καθορᾶν, ἵσαι καὶ οὐρανῷ εἶναι νομίσας τὴν μετάκλησιν, ἐκ τῶν ἀλυτοπονῶν καὶ διακεχυμένων πρὸς ὀλιγωρίαν διατριβῶν ἀποφῆξας ἑαυτὸν καὶ κατατείνας τὴν ψυχὴν εἰς φιλοδοξίαν, βαρὺς ἀναστάς ἐπὶ Παμφυλίας ἐπὶ Λυδίαν ἀνέστρεφεν, οὗτος ἂν δῆ

publica mancipia venderet, et quotquot publica dicasteria, iudices omnes in Rufini gratiam iudicarent. Et adulatorum turba circa eum magna fuit. Adulatores vero heri quidem et nudius tertius cauponis inservi erant, ut et subsellia purgarent et pavimenta verrerent. Iam vero chlamydès egregie praetextatas gestabant, et aureis fibulis vestes constrictas serebant et sigillis auro inclusis digitos ornabant:

19. Ille vero cor honoribus tanquam veterno gravatum habent, in iter se dedit.

20. Eunuchus autem obtinebat regiam, atlaque involuta constringebat omnia, ut quidam generosus robustusque serpens in suum corpus omnia contorquens.

21. Hic (*Τιμάσιος*) sub Theodosio Imperatore fuit. Quem Europius rebus praeficerere volens ex Asia ad regiam revocavit. Ille vero cum esset vir insolens et superbus et in rebus bellicis versatus, et hoc summum rerum humanarum bonum existimaret; honorem et gloriam et affluentes opes et arbitratu suo vivendi licentiam et securi propter ebrietatem noctem et diem nescire, neque orientem neque occidentem solem adspicere, quumque revocationem illum coelo parem duxisset, et a iucundissimis exercitationibus et dissolutis et ignavis vitae studiis se avulsisset, et animum ad gloriae cupiditatem intendisset, ex Pamphylia gravis surrexit, et in Ly-

Dexippus, Eunapius etc.

τις βασιλεύων ἡ τόν γε βασιλέα καὶ τὸν εὐνοῦχον κατὰ πάρεργόν τι παιδιὰν Θησόμενος, εἰ βούλοιτο. *Vos.* Τιμάσιος εἶ γαῦρος.

κβ'. Οὗτος (*Λέων*) στρατηγὸς δπέμφθη παρὰ Εὐτροπίου τοῦ εὐνοῦχον κατὰ τῶν βαρβάρων, εὔχολος ὥν καὶ διὰδ ἅμελέτην μέθης εὐπαράγωγος· ἦν γὰρ αὐτῷ τὸ ἀνδρεῖον ἐπὶ τοῦτο συνενεγκάμενος, πλείους ἔχειν πολλακίδας τῶν στρατιωτῶν, καὶ πλείονα πίνειν ἡ ὄσα πάντες οἱ ἄνθρωποι πίνουσι. *Vos.* Λέων.

κγ'. Οὗτος (*Σουβαρμάχιος*) τῶν δορυφόρων ἦν ἡγεμὼν,¹⁰ πιστότατος τῷ εὐνούχῳ Εὐτροπίῳ, εἴπερ τις ἄλλος· ἔπινε δὲ οἶνον πλείονα ἡ ὄσον ἡδύνατο χωρεῖν· ἀλλ' ὅμως τὰ πετρὶ γαστέρα διὰ τὴν συνήθειαν οὔτω καὶ γυμνασίαν ἰσχυρὰν καὶ νεανικὴν πάντα φέρειν ἐπὶ τὴν φυσικὴν τῶν ὑγρῶν ἐκκρισιν· ἀεὶ γοῦν ἦν, πεπωκώς τε καὶ οὐ πεποκώς, μεθύων.¹⁵ τὴν δὲ μέθην παρεκάλυπτε οὐ σφαλερὸν διαβαίνων τοῖς ποσὶ,

R. 314 καὶ πρὸς τὴν πτῶσιν πολεμῶν ὑφ' ἡλικίας διὰ νεότητα καὶ συνιστάμενος. ἦν δὲ βασιλικοῦ μὲν γένους, Κόλχος ἀχριθῆς τῶν ὅπερ *Φάσιν* καὶ *Θερμώδοντα*, τοξότης ἄριστος, εἴ γε μὴ κατετόξευεν αὐτὸν τὸ περιττὸν τῆς τρυφῆς. *Vos.* Σουβαρμάχιος.²⁰

κδ'. Οὗτος (*Φράβιθος*) στρατηγὸς ἦν τῆς ἀνατολῆς, ὃς ἀκμάζων τὴν ἀρετὴν ἐνόσει τὸ σῶμα, τῆς ψυχῆς ὑγιαινούσης πλέον· καὶ τὸ γε σῶμα διαλνόμενον ἥδη καὶ ἀποκολλώ-

diam rediit, tanquam quidam rex, aut ut ille, qui vel ipsum Imperatorem et eunuchum obiter ut quendam ludum facturus esset, si vellet.

22. Hic (Leo) ab Eutropio eunicho belli dux missus est contra barbaros. Fuit autem homo levis et ob studium ebrietatis facilis deceptu. Suam enim fortitudinem in hoc contulerat, ut plures haberet pellices, quam milites, et plus biberet, quam bibant omnes homines.

23. Hic (*Subarmachius*) fuit satellitum dux, fidelissimus eunucho Eutropio, si quis alias: sed plus vini bibebat, quam capere poterat. Sed tamen eius venter propter consuetudinem et exercitationem adeo robustam et iuvenilem omnia ferebat ad naturalem humorum excretionem. Semper igitur erat ebrius, sive potasset, sive non potasset. Ebrietatem vero tegebat non incerto pedum incessu, et propter iuvenilem aetatem casui resistentis et gressum firmans. Erat autem regii generis Colchus germanus ex iis, qui ultra Phasidem et Thermodontem habitant, optimus sagittarius, nisi luxus immodicus ipsum suis sagittis confecisset.

24. Hic (*Fravitta*) fuit Orientis imperator, qui virtute florens corpore laborabat, quum animus maiore sanitate frueretur. Et

μενον εἰς τὴν λίσιν συνεγόμφου καὶ συνέπλεκεν εἰς πῆξίν τινα καὶ ἀρμογίαν, δῆπος ἢν ἀρκέσειν τῷ καλῷ. ὃς τοὺς λιγοτάς ἀρδίως συνεῖλεν, ὥστε μικροῦ καὶ τὸ ὄνομα τῆς ληστιάς ἐκ τῆς μημῆς τῶν ἀνθρώπων ἐκπεσεῖν· ηὗ δὲ Ἑλληνὶ τὴν θρησκείαν. *Voc. Φράβιδος.*

κε'. Πηξάμενος δρομάδας τριακοντήρεις Λιθερνίδων τύπῳ. *Voc. Αἴβερνα.*

κε'. 'Ο δὲ βάρβαρος οὐδὲ δπὶ τὴν νεωτερίζουσαν τὰ πρόγυματα τύχην ἔσχεν ἀνενεγκεῖν τὴν φαίτιαν, ὡς ἢν ἔνοιαρόν τετα καὶ ὑπαιθρον ἀγωνισάμενος μάχην. *Voc. νεωτερίζειν.*

κζ'. Εὐτόκιος ἀπὸ Θράκης ἐλθὼν οὔτε γνώμης ἐπιεικῆς τις ἦν, οὔτε γένους εὐ ἤκων, ἀλλὰ καὶ στρατιώτης μὲν ὁ τυχών· πολλὰ δὲ χρήματα κοινὰ τοῦ ίδίου τάγματος ὑποκλέιψας, ὥχετο εἰς τὴν Παλαιστίνην· ἐπεχείρησε μὲν οὖν Ἐλευθεροπολέτας ἔαυτὸν ἔγκαταλέξαι, τῆς βουλῆς μετασχὼν ἐπὶ χρήμασι μεγάλοις, καὶ ἐγλίχετο τὴν τύχην μεταβαλεῖν ἐς τὸ εὐγενέστερον· καίτοι ἔδει πρότερον μετατίθεσθαι τὴν προώρεσιν εἰς τὸ κρείττον· ἀλλ' ὅμως οἱ Ἐλευθεροπολέται τὸ σοπλῆθρος ὑπειδόμενοι τῶν χρημάτων οὐ προσεδέξαντο τὸν Εὐτόκιον· ὁ δὲ μετεχώρησεν ἐς τὴν Ἀσκάλωνα· καὶ ὁ τότε πρωτεύων Κρατερὸς εὑμενῶς αὐτὸν ὑπεδέξατο μετὰ τῶν

Fr. 27. Kusterum secutus ad Eunapium retulit Boissonadius: verumtamen dubitans. Ab hoc Eutocio mathematicum, qui sub Iustiniano scripsit, genus duxisse suspicor. N.

corpus, quod iam dissolvebatur et in dissolutionem ruebat, ipse coagimentabat et in quandam compagem et commissuram cogebat et quasi clavis quibusdam compingebat, ut honestati conservandae sufficeret. Hic latrones adeo facile simul sustulit, ut vel ipsum latrociniī nomen ex hominum memoria propemodum exciderit. Fuit autem religione Graecus.

25. Celetibus cum triginta remis Liburnicarum modo constructis.

26. Barbarus vero nec in ipsam fortunam, quae res innovare solet, culpam conferre poterat, quasi iustum aliquod proelium aperto Marte commisisset.

27. Eutocius e Thracia profectus, nec animo probo, nec genere nobili, sed gregarius miles erat. Multam autem publicam pecuniam suae cohortis suffaratus in Palaestinam abiit. Magnis autem largitionibus conatus est apud Eleutheropolitanos in civium numerum receptus in ordinem etiam Senatorium recipi, et fortunae mutatio nem in melius affectabat. Sed tamen Eleutheropolitanī Eutocium non receperunt. Ille vero transiit Ascalonem. Tunc autem Crate rus, qui principatum apud Ascalonitas obtinebat, ipsum cum pecu-

χρημάτων, καὶ πολιτικῆς μετέδωκεν ἐλευθερίας· οἱ δὲ Θρᾷ-
κες ύστερον χρόνῳ κατὰ πύστιν ἤκουτες ἐπὶ τὸν Εὐτόκιον,
ἀπῆγον τὸν Κρατερὸν τὸν Εὐτόκιον καὶ τὰ χρήματα· ὁ δὲ
οὐ μεθίει τὸν ἀνδρα· τῶν δὲ στρατιωτῶν ἐπὶ δίκην ἐλθόν-
των, ὁ Κρατερὸς ὑπεραγωνίζεται τοῦ Εὐτοκίου καὶ περιγι-
νεται τῶν Θρᾳκῶν· ἀφ' ᾧ καὶ χρησμὸς ἔξεπεσεν, ἔχων ὡδε.

Voc. Εὐτόκιος.

κῆ. Ἔτερα δὲ οὐ πολὺ τι μείω ἀνωρθοῦτο καὶ διηγ-
γενίζετο, ἀλλὰ τούτων βαρύτερα καὶ κεραυνῷ προσεμφερῆ.
Voc. διηγγενίζετο.

κϑ'. Τὸ κόσμιον καὶ ἡσύχιον μετὰ τοῦ δραστηρίου αὐ-
τῷ διέταχτο καὶ τοῦ ἀνδρώδους ἐπιεικῆς γὰρ ὥν καὶ πρός
γ' ἔτι ἀπράγματον, δύμως εἰς ἀγῶνα προσγμάτων ἐμβεβηκὼς ὃς
ἀνάγκης, οὐδενὸς ἐλείπετο τῶν περὶ ταῦτα καλινδουμένων.
Voc. δραστήριον.

10

λ'. Περικαῶς τῆς γυναικὸς ἔχων. *Voc. περικαῶς.*

λα'. Μεσαιπόλιος. *In voc.*

15

III. *Fragmenta, quae sine Eunapii nomine apud Suidam leguntur,
a Maio addita.*

R.315 α'. Ἐδόκει γὰρ τότε σῶμα γιγαντώδης εἶναι, καὶ τὸν

niis benigne suscepit, et libertate civili donavit. Thraces vero postea,
quum ad Eutocium ivissent, auditio loco, in quo degebat, Entocium
et pecunias, quas furatus fuerat, a Cratero repetiverunt. Ille vero
virum non dimisit. Cum autem milites in ius ivissent, Craterus Eu-
tocium defendit et Thraces vicit. Qua de re tale oraculum edi-
tum est.

28. In aliis vero quibusdam non multo minoribus caput erige-
bat et cervicem in altum tollebat. Sed his graviora et fulmini si-
milia.

29. Modestia et tranquillitas in ipso coniuncta erat cum indu-
stria et fortitudine. Quamvis enim modestus eset et praeterea tran-
quillus, tamen in negotiorum tractandorum certamen ingressus, pro-
pter ipsam necessitatem, nullo eoram, qui in his voluntantur, erat
inferior.

30. Illius mulieris ardenti amore flagrans.

31. Semicanus.

8. Videbatur enim et corpore gigantis esse et animo ferine

Θυμὸν Θηριώθης, καὶ δὲ ὑγχίνοιαν τῶν φυλῆστευόντων ἀπάντεων πολυπλοκώτερος. *Voc. γιγαντώθης.*

β'. Ὁ δὲ Θεοδόσιος τὴν βασιλισσαν θανοῦσαν ἐπ' ἥματι σχεδόν τι ἐδάκρυσεν· ἀνάγκη γὰρ καὶ δι προκείμενος πόδιεμος συνεσκίαζεν αὐτοῦ τὸ περὶ τὴν γυναικα πάθος. *Voc. ἐπ' ἥματι.*

γ'. Ὁ δὲ Εὐτρόπιος καιροῦ καὶ τύχης ἀμέτρως τε καὶ χαρδὸν ἀρνόμενος, καὶ κατεμφροδούμενος καὶ πολυπραγμοτῶν, ὡστε οὐκ ἔλαθε πατὴρ παῖδα μισῶν, ἦ ἀνὴρ γυναικα, ἦ μήιοτηρ τέκνου· ἀλλ' ἐξηκοντίζετο ἀπαντας πρὸς τὴν ἁκείνου γνώμην. *Voc. χανδόν.*

δ'. Ὁ δὲ Γιϊγᾶς ἐξεχώρει τῆς πόλεως, καταλιπὼν αὐτὴν πολυάνδριον καὶ πολυτελῆ τάφον, οὐπω τεθαμμένων τῶν ἐνιψηκήκότων. *Voc. πολυάνδριον.*

15 ε'. Ἀρπαζάκιος Ἰσανδρος, ἐπὶ Ἀρκαδίου τοῦ βασιλέως, ὃν Ἀρπαζάκιον ἐκάλουν διὰ τὸ πλεονεκτικὸν, ἦν μὲν ἐξ Ἀρμενίας, τοῖς τρισὶν ἀμα συγκατειλημμένος πάθεσιν, ὡσπερ ἡφαιστείοις δεσμοῖς ἀρρέκτοις, καὶ ἔμενέ γε ἐν αὐτοῖς ἐμπε-R.316 δόν· ταῦτα δὲ ἦν ἀριστομανία καὶ μέθη καὶ πλεονεξία· οὐδοτω δὲ εἰς ἐσχατον ὅρον τὰς ἑαυτῷ δοκούσας ἀρετὰς ἐπετήδευεν, ὡστε οὐκ ἦν τις ἐπίστευσε πειραθεὶς, ὅτι τὰς τρεῖς ἐκείνας οὕτως εἰς ἄκρον ἐξήσκησε· μουσουργοῖς μὲν γὰρ

21. μὴ πειρ. coni. N.

et ingenii acumine et dolis omnes latrociniiorum suorum socios longe superare.

2. Theodosius autem Imperatricem defunctam sere per unum diem deslevit. Nam ipsa necessitas et praesens bellum obumbrabant ipsius dolorem, quem ex uxore sentiebat.

3. Eutropius vero occasionem et fortunam immodice et aفاتim hauriens et se ingurgitans et multis aliorum negotiis se immiscens ita vivebat, ut pater filium odio prosequens aut maritus uxorem aut mater filiam minime lateret, sed quies ciaculaetur ad illius sententiam.

4. Gainas autem exivit ex urbe, quam reliquit, ut esset multorum virorum sepulcrum et sumtuosum sepulcrum, quod illius urbis incolae nondum sepulti fuissent.

5. Arbazacius Isaurus, sub Arcadio Imperatore, quem propter rapacitatem Harpazacium i. e. Rapacem appellabant. Fuit enim ex Armenia oriundus, simul his tribus affectionibus, ut firmissimus Vulcaniis vinculis constrictus, et in ipsis constanter perseveravit. Hae autem affectiones fuerunt insanus amor et ebrietas et avaritia. Sis autem illas, quas virtutes existimabat, summo studio exercebat, ut nullus non expertus crederet, quia tres illas virtutes summo

συνέζησε τοσαύταις, ὃσας οὗτε ἐκεῖνος ἀριθμεῖν εἶχεν, οὗτε ἔτερός τις τῶν διακονουμένων· καὶ οἵγε προσήκοντες αὐτῷ λογισταὶ τῶν στρατιωτικῶν ἔργων τὸν μὲν ἀριθμὸν τῶν στρατιωτῶν ἤδεσαν, τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἑταἰρῶν καὶ τὸν ἐκ τῶν χειρῶν ἀριθμὸν αὐτοῦ διέφυγεν· ὥσπερ οὖν Ὁρόντην τὸν⁵ Πέρσην φασὶν εἰπεῖν, ὅτι τῶν δακτύλων ὁ μικρότατος καὶ μύρια σημαίνει καὶ ἕνα ἀριθμὸν, οὗτον κάκεῖνοι τὰς ἑταίρας κατὰ μονάδας καὶ μυριάδας ἡριθμούν. *In voc.*

5. αὐτοὺς coni. N. Omisi fragmentum de Theodosio minore et Antiocho patricio, quod Maius p. 315. sub 77. §. 3. posuit; etenim Eunapius, Photio teste, ante exitum Arcadii finem operis fecerat. N.

studio exercuit. Nam cum tot musicis mulieribus vixit, ut nec ipse, nec ullus alias de ministris ipsius eas numerare posset. Et familiares quidem ipsius, militarium rerum ratiocinatores, militum quidem numerum notabant, ipsa vero scortorum multitudo vel ipsum manuum ipsius numerum fugiebat. Quemadmodum igitur Oroatem Persam dixisse ferunt, minimum manus digitum et decem millia et unum tantum numerum significare, sic etiam illi scorta et singulatim et per dena millia numerabant.

ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΤΑ ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΕΚ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΚΑΙ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ.

EX HISTORIA
PETRI PATRICII
ET MAGISTRI
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Tiridates a Tiberio in Parthorum regno constitutus ab Artabano expellitur (1). *Cotys pro Mithridate fratre rex Iberorum factus* (2). *Decebalus, Dacorum regis, superbis* (3). *Idem supplex legatos ad Traianum mittit* (4). *Nova eiusdem legatio ad Traianum* (5). *Longobardi Istrum transgressi, pacem petunt* (6). *Quadis data pax a Marco Antonino* (7). *Astingi Romanis auxilio veniunt* (8). *Menophilus, Moesiae praefectus, Carpos superbe tributum postulantes repudiat* (9). *Sapores, Persarum rex, re male gesta adversus Odennatum, in regnum suum revertitur* (10). *Vandali pacem ab Aureliano impetrant* (11). *Apharban legatus a Narsaeo victo ad Galerium missus* (12). *Mestrianus, Licinii legatus ad Constanti- num* (13). *Legatio a Magnentio ad Constantium de pace missa* (14). *Persarum legatio ad Constantium* (15). *Iulianus cum Chamavis de pace agit* (16).

a. "Οτι οι Πάρθοι πρὸς Τίβεριον ἐπρεσβεύοντο, βασι- A. C. 35
λέα σφισὶν ἐκ τῶν διμηρευόντων δοῦναι. καὶ δέδωκεν αὐτῷ Tiber. 22
1. ἐπρεσβεύοντο Ν., ἐπορεύοντο vulg. P. 23
V. 17

P. *Parthi petierunt a Tiberio, ut sibi regem ex obsidibus da-
ret, et dedit ipsis Phrahatem, Phrahatis filium. Cum autem in iti-*

A. C. 35 τοῖς Φραάτην τὸν τοῦ Φραάτου νίδν. ἔκείνου δὲ κατὰ τῆς
Tiber. ²² ὁδοῦ τελευτήσαντος, Τιριδάτην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους ἐπεμ-
ψε, καὶ ὅπως δᾶσιν τὴν βασιλείαν παραλάβοι, ἔγραψε Μι-
θριδάτη τῷ Ἰβήρων βασιλεῖ εἰς τὴν Ἀρμενίαν εἰσβαλεῖν, ἵνα
οὐ Ἀρτάβανος τῷ νιῷ βοηθῶν ἀπὸ τῆς οἰκείας παρῇ. καὶ ⁵
εἰσελθῶν ὁ Τιριδάτης τὴν βασιλείαν κατέσχεν. οὐ μέντοι
Βκαὶ ἐπὶ πολὺ ἐβασιλεύεσσεν· ὁ γὰρ Ἀρτάβανος Σκύθας προσ-
λαβὼν οὐ χαλεπῶς αὐτὸν ἐξήλασε. καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατὰ
Πάρθοντος.

A. C. 47 β. "Οτι Μιθριδάτης ὁ τῶν Ἰβήρων βασιλεὺς ἐνεωτέραιος,
Claud. ⁸ σε, καὶ παρεσκενάζετο εἰς τὸν κατὰ τῶν Ρωμαίων πόλεμον. τῆς
δὲ μητρὸς ἀντιλεγούσης, καὶ φυγεῖν, ἐπειδὴ μὴ πείθειν αὐ-
τὸν ἡδύνατο, βουληθείσης, βουλόμενος ἐπικαλύψαι τὸ σπου-
δαῖόμενον, αὐτὸς μὲν παρεσκενάζετο, πέμπει δὲ Κότυν τὸν
ἀδελφὸν εἰς πρεσβείαν, φιλίους λόγους τῷ Κλαυδίῳ κομιζον-
τα. οὐ δὲ παραπρεσβεύσας πάντα αὐτῷ κατεμήνυσε, καὶ βα-
σιλεὺς Ἰβηρίας ἀντὶ Μιθριδάτου γίνεται.

A. C. 86 γ'. "Οτι Δεκέβαλος ὁ Δακῶν βασιλεὺς ἐπεκηρυκεύετο
Domit. ⁶ πρὸς Δομετιανὸν, εἰρήνην ὑπισχνούμενος. ἐφ' οὐ ἐπεμψε
P. ²⁴ Δομετιανὸς Φούσκον μετὰ πολλῆς δυνάμεως. ὅπερ μαθὼν
ὅ Δεκέβαλος ἐπεμψε πρὸς αὐτὸν πρεσβείαν αὐθις ἐν χλευα-
σμῷ, λέγων, ὡς, εἰ ἔλοιτο ἔκαστος Ρωμαίων δύο δριολούς Δε-
κέβαλῳ ἔκάστουν ἔτους τελεῖν, εἰρήνην πρὸς αὐτὸν τίθεσθαι."

1. κατὰ τὴν ὁδὸν vel πρὸ τῆς καθόδου coni. B.
mg. H. 5. οἰκείας vulg.

2. Τιριδάτην

nere vitam morte commutasset, Tiberius misit Tiridatem ex genere regio. Et quo facilius regnum capesseret, scripsit Mithridati, Iberorum regi, ut in Armeniam incursionem faceret, quo se Artabanus conferret supprias filio latus. Et Tiridates quidem regnum obtinuit. Sed non diu regnavit. Nam Artabanus Scythas assumens, minimo negotio eum regno expulit. Et haec de Parthis.

2. Mithridates, Iberorum rex, novas res tentavit, et se ad bellum Romanis inferendum praeparavit. Huic mater contradixit, et quoniam non persuadebat, tegere voluit. At ille, quamvis in apparatu esset, volebat tegere, quod suscepserat. Itaque Cotyn fratrem mittit legatum ad Claudium, qui gratulationes deferret, sed non ex fide legationem obiit, et omnia, quae frater animo volverat, enuntiavit, et rex Iberiae Mithridatis loco constituitur.

3. Decebalus, Dacorum rex, legationem pacis causa ad Domitianum misit. Quo facto Domitianus Fuscum misit cum magna manu. Hoc ubi Decebalus didicit, ad eum rursus legatum misit, qui cum irri-
tione illi diceret, se pacem fakturum, si unusquisque Romanorum vel-

εἰ δὲ μὴ τοῦτο ἔλοιπο, πολεμήσειν καὶ μεγάλα αὐτοῖς πρεστρίψεσθαις κακά.

δ'. "Οτι Λεκέβαλος πρὸς Τραϊανὸν πρέσβεις ἐπεμψε πι-Α. C. 103
λοφόρους· οὗτοι γάρ εἰσι πιρούντες οἱ τιμιώτεροι. πρό-^{Traian. 6}
τιμον γὰρ κομῆτας ἐπεμπεν, εὐτελεστέρους δοκοῦντας παρ' ^B
αὐτοῖς εἶναι. ἐκεῖνοι δὲ ἀλθόντες ἐπὶ τοῦ Τραϊανοῦ ἐφέρι-
ψαν καὶ τὰ ὅπλα, καὶ τὰς χειρας ὅπισθεν δήσαντες ἐν αλ-
χμαλώτων τάξει ἐδέσθησαν τοῦ Τραϊανοῦ εἰς λόγους ἀλθεῖν Λε-
κέβαλῳ.

10 ε'. "Οτι πάλιν δὲ Λεκέβαλος πρεσβείαν ἐπεμψε πρὸς
Τραϊανὸν, τῶν παρόντων ἀνακωχὴν κομιζόμενος. ὑπισχνεῖ-
το δὲ τά τε ὅπλα πάντα καὶ τὰ μηχανήματα παραδιδόντας
τῷ Τραϊανῷ καὶ τοὺς μηχανοποιούς τοὺς Ῥωμαίους τοὺς
καρ' αὐτῷ ὄντας, καὶ τοὺς αὐτομόλους, καὶ τὰ φρύματα
ινπάντα δσα κατεσκεύασεν καθαιρεῖν, παρυχωρεῖν δὲ καὶ τῆς
γῆς, ἣν ἐκράτησεν δὲ Τραϊανὸς, καὶ τοὺς ἀλθρούς αὐτοῦ καὶ
τῶν Ῥωμαίων οἰκείους ἐχθροὺς νομίζειν, καὶ αὐτομόλους μὴ
ὑποδέχεσθαι, μηδὲ στρατιώτην Ῥωμαίων ἔχειν ἐγγὺς ἐν-
τοῦ. προσεδέξατο οὖν τὴν πρεσβείαν δὲ Τραϊανὸς ἐπὶ ταύ-^C
τοις ταῖς συνθήκαις. δὲ Λεκέβαλος τὰ ὅπλα ἐφέριψεν ἐπὶ
αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν γῆν πεσὼν προσεκύνησε, καὶ εἰς Ῥώμην
πρέσβεις ἐπεμψε, καὶ αὐτοὶ ὁμοίως τὰς χειρας ἐδησαν ὡς ἐν
αλχμαλώτων τάξει.

1. προστοιχιασθαις νυκτ. 5. κδμητας νυκτ. 7. καὶ τὰ] τε τὰ ^{B.}
8. Λεκεβαλου νυκ. 11. κομιζόμενος Η. 13. αὐτομολον Η.

let illi quotannis pendere duos obolos, sin minus, bellum et magna
mala se illis illaturum.

4. Decebalus misit ad Traianum legatos ex his, qui pileos ferant: hi enim apud Dacos sunt honoratiores. Prius autem comatos miserat, qui apud eos viliores habentur. Hi cum ad Traianum venissent, abiecerunt arma et, manibus post terga vinctis captivorum instar, Traianum orarunt, ut cum Decebalo in colloquium veniret.

5. Rursus Decebalus legationem ad Traianum misit, quae bellum finem peteret. Pollicebatur se omnia arma et bellica instrumenta Traiano traditurum et Romanos machinarum fabricatores et transfugas, qui apud ipsum essent, et omnia praesidia et castella, quae extruxisset, diruturum. Cessurum quoque omni terra, qua Traianus potitus esset, et eius et Romanorum hostes pro suis hostibus habitatorum, neque posthac ullos transfugas admissurum, neque ullum militem Romanorum retenturum. His conditionibus hanc legationem Traianus accepit. At Decebalus in conspectu Traiani arma abiecit, et in terram cadens eum salutavit. Legatos etiam Romanam misit, quae captivorum more erant manibus vinci.

A.C. 167? 5'. "Οτι Λαγγιβάρδων και Ὁβίων ἔξακισχιλῶν Ἰστρον
Marc. 8? περαιωθέντων, τῶν περὶ Βίγδικα ἵππεων ἔξελασάντων και
V. 18τῶν ἀμφὶ Κάνδιδον πεζῶν ἐπιφθασάντων, εἰς παντελῆ φυγὴν
οἱ βάρβαροι ἐτράποντο. ἐφ' οἷς οὕτω πραχθεῖσιν ἐν δέει
καταστάντες ἐκ πρώτης ἐπιχειρήσεως οἱ βάρβαροι, πρέσβεις⁵
παρὰ Λίλιον Βάσσον τὴν Παιονίαν διέποντα στέλλουσι,
D Βαλλομάριόν τε τὸν βασιλέα Μαρκομάνων και ἐτέρους δέκα,
κατ' ἔθνος ἐπιλεξάμενοι ἔνα. και ὅρκους τὴν εἰρήνην οἱ πρέ-
σβεις πιστωτάμενοι οίκαδε χωροῦσιν.

A.C. 175 6. "Οτι Κούαδοι πρέσβεις ἐπεμψαν πρὸς Μάρκον εἰρήνην
Marc. 16 νην αἰτούμενοι, και ἔτυχον, και πολλοὺς μὲν ἵππους, πολ-
λοὺς δὲ βόας δεδώκασι, και αλγυμαλάτους τότε μὲν μυρίους
και τρισχιλίους, ὑστερον δὲ και ἐτέρους πλείστους ἀπέλυσαν.
7. "Οτι ἥλθον και Ἀστιγγοι και Λακριγγοι εἰς βοήθει-
αν τοῦ Μάρκου.

ε. A.C. 230 8. "Οτι Κάρποι τὸ ἔθνος φθονοῦντες τοῖς καθ' ἕκαστον
Alex. Sev. δηνιαντὸν τελονμένοις τοῖς Γότθοις, ἐπεμψαν πρὸς Τούλλιον
Imp. 9 Μηγόφιλον πρεσβείαν μεθ' ὑπερφρανέας ἀπαιτοῦντες χρή-
P. 25ματα. οὗτος δὲ δοὺς ἦν Μυσίας, και καθ' ἔκαστην ἡμέραν
τὸν στρατὸν ἐγύμναζε, και προμαθὼν τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτὸν
τῶν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας οὐκ ἐδέξατο αὐτοὺς, διδοὺς αὐτοῖς
ἀδειαν δρῦγαν τοὺς στρατιώτας γυμναζομένους. και ἵνα τῷ
παρελκυσμῷ καθέλαι αὐτῶν τὰ φρονήματα, καθίσας ἐπὶ βῆ-

9. Παγούσταν Par. 9. Μαρκεμάνη πρ. H. 17. Ιούλιον N.

6. Sex millia Longobardorum et Obiorum Istrum traiecerunt, in quos Vindicis equites, et pedites, quorum dux erat Candidus, irruerunt et in fugam verterunt. Prima statim invasione terrore barbari perculti, legatos ad Aelium Bassum, qui Pannoniam provinciam obtinebat, mittunt Ballomarium, regem Marcomannorum, una cum aliis decem, ex unaquaque gente uno electo. Sic pace iure-
iurando firmata, legati domum redierunt.

7. Quadi legatos miserunt ad Marcum pacem petituros, et consecuti sunt. Itaque multos equos et multas boves dederunt: et tredecim millia captivorum, et plures etiam postea libertati restituerunt.

8. Venerunt et Atingi et Lacoragi in auxilium Marci.

9. Carporum gens invidia flagrabat, quod Gothi stipendia a Romanis accipiebant. Itaque legationem miserunt ad Tullium Menophilum, et arroganter pecunias ab illo petierunt. Erat ille dux Moesiae et singulis diebus exercitum ad bellum exercebat: et cum Carpores insolentes et superbos esse accepisset, per plures dies eos non admisit; sed tamen potestatem eis fecit, cum exercitus exercebatur, ut milites conspicerent: et cum satis prærogatione tempa-

ματος ὑψηλοῦ καὶ παραστήσας τοὺς μεγίστους τοῦ στρατο-^{α. C. 230}
 πέδου ἐδέξατο αὐτοὺς, μηδένα λόγον αὐτῶν ποιούμενος, ἀλλ᾽ ^{Alex. Sev.}
 ἐν τῷ μέσῳ λεγόντων αὐτῶν τὴν πρεσβείαν σύνεχῶς ἔτεροι
 διελέγετο, ὡς δὴ ἄλλα τιμιώτερα πράγματα ἔχων. οἱ δὲ πε-
 δριδεῖς γενόμενοι οὐδὲν ἄλλο εἰρήκασιν, εἰ μὴ, ὅτι „διὰ τὸ οἱ
 Γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ' ὑμῶν λαμβάνονται, καὶ ἡμεῖς ^{Imp. 9}
 οὐ λαμβάνομεν;” δὸς δὲ εἶπεν, ὅτι „αὐτοκράτωρ πολλῶν χρη-
 μάτων κύριός ἐστι, καὶ τοῖς δεομένοις αὐτοῦ χαρίζεται.” οἱ
 δὲ ἐπῆγαγον, ὅτι „καὶ ἡμᾶς ἔχετω εἰς τοὺς δεομένους, καὶ
 οὐδότω ἡμῖν τοσαῦτα· ἡμεῖς γάρ κρείτονες ἀκείνων ἐσμέν.”
 καὶ γελάσας δὲ Μηνόφιλος εἶπε· „καὶ περὶ τούτων μηνῦσαι
 δέομαι τῷ αὐτοκράτορι. καὶ μετὰ τέσσαρας μῆνας δεῦτε
 εἰς τὸν τόπον, καὶ λαμβάνετε ἀπόκρισιν.” καὶ μετῆλθεν
 ἔκει, καὶ πάλιν τοὺς στρατιώτας ἐγύμναζε. καὶ ἥλθον οἱ
 15 Κύροι μετὰ τοὺς τέσσαρας μῆνας, καὶ τὸ δόμοιον σχῆμα
 ποιήσας αὐτοῖς ἐτέραν εὑρεν ἀναβολὴν τριῶν μηνῶν. καὶ ^C
 πάλιν εἰς ἐτερον στρατόπεδον ἐδέξατο αὐτοὺς δόμοίως, καὶ
 ἔδωκεν αὐτοῖς ἀπόκρισιν, ὅτι „ὅσον ἔξ ύποσχέσεως οὐδὲν ὑ-
 μῖν παντελῶς δίδωσιν δὲ βασιλεύς. εἰ δὲ δέεσθε συγκρο-
 ωτῆσεως, ἀπελθόντες ὁρίψατε ἕαυτοὺς πρηγνεῖς καὶ δεήθητε αὐ-
 τοῦ· καὶ εἰκός ἐστι συγκροτηθῆναι ὑμᾶς.” οἱ δὲ μετὰ ἀ-

19. δ post ὑμῖν expunxit N.

ris diem de die ducens superbos illorum spiritus fregisset et retu-
 disset, sedens in alto suggestu, primarios totius exercitus viros cir-
 ca se adhibuit, et Carpos exceptit, nullaque illorum habita ratione in
 medio militum, dum legationem suam exponerent, tanquam aliud
 agens et longe sibi essent graviora negotia, sermonem cum aliis habe-
 bat. At illi respectui habitu nihil aliud dixerunt nisi: „Quia Gothi,
 inquiunt, a vobis stipendium accipiunt, cur nos quoque non accipi-
 mus?” Quibus Menophilus: „Cum Imperator noster multarum pe-
 cuniarum sit dominus, liberalitatem suam exercet erga eos, qui, ut
 sibi gratificetur, suppliciter petunt.” Tum illi: „Nos quoque sup-
 plicantium numero habeat, et nobis eadem largiatur. Sumus enim
 Gothis praestantiores.” Ridens Menophilus, „Meum est, ait, de his
 ad Imperatorem referre. Redite igitur intra quatuor menses in
 hunc eundem locum, et responsum accipietis.” Et simul illi abit
 et milites exercuit. Post quatuor menses Carpi redierunt. In qui-
 bus admittendis cum eadem forma, qua prius usus fuisset et rationem
 negotium in alios tres menses reliandi reperisset, cum tandem
 iterum eos, ut prius, coram alio exercitu excepisset, illis hoc respon-
 sum dedit: „Nihil prorsus Imperator vobis ex conventione dabit.
 Sed si gratificatione indigetis, accedite ad eum, et ad eius pedes
 procumbite et ei supplicate, et verisimile est, cum vestras preces ad-

γανακτήσεως ἀνεχώρησαν, καὶ τὴν τοῦ Μηνοφίλου ἀρχὴν εἶς τρία ἔτη ἀνυσθεῖσαν ἡσυχίαν ἔσχον.

c.A.C. 261 ι'. "Οτι Σαπώρης ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὸν Εὐφράτην Gallien⁹ διαβὰς μετὰ τοῦ οἰκείου στρατοπέδου, ... ἡσπάζοντο ἀλλήλους καὶ ἔχαιρον ὡς ἀποψημένου κινδύνου* φυγόντες. πρὸς 5 δὲ τοὺς ἐν Ἐδέσσῃ στρατιώτας ἐπεμπευ, ὑποσχόμενος αὐτοῖς διδόναι πᾶν τὸ Σύριον νόμισμα τὸ δὲ παρ' αὐτῷ, ἵν' ἀνενόχλητον αὐτὸν συγχωρήσωι παρελθεῖν, καὶ μὴ ἐλωται κίνδυνον εἰς ἀμφιβολίαν αὐτοὺς ἄγοντα, καὶ ἀσχολίαν αὐτῷ περιποῆσαι καὶ βραδυτῆτα. οὐ γὰρ δεδιὼς αὐτοὺς ταῦταιο ἐπιδιδόναι ἔφη, ἀλλ' ἐπειγόμενος τὴν ἑορτὴν εἰς τὰ οἰκεῖα ποιῆσαι, καὶ μὴ βουλόμενος τριβὴν καὶ ὑπέρθεσιν γενέσθαι τῇ ὁδοιπορίᾳ αὐτοῦ. καὶ εἶλοντο οἱ στρατιῶται λαβεῖν τὸ χρυσίον ἀκινδύνως καὶ παραχωρῆσαι αὐτοῖς παρελθεῖν.

c.A.C. 270 ιι'. "Οτι Οὐανδαλοὶ ἡττηθέντες ἐπεμψαν πρεσβείαν πρὸς¹⁵ Aurel.¹ Αὐρηλιανὸν, παρακαλοῦντες εἰρήνην. Αὐρηλιανὸς δὲ ἀσμένως ἔδεξατο, καὶ πακτεύσας πρὸς αὐτοὺς ἀνεχώρησεν.

P. 26 A.C. 297 ιβ'. "Οτι Ἀφφαρβᾶν, φίλατος ὥν ὡς μάλιστα τῷ Ναρ-
Diocl. 14 σαιώ τῷ Περσῶν βασιλεῖ, εἰς πρεσβείαν πεμφθεὶς σὺν ἰκετείᾳ τῷ Γαλερίῳ ὑπήντησεν. δότις ἔδειαν τοῦ λέγειν λαβὼν²⁰ εἰπε,, φανερόν ἔστι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, διτι ὁσπερανεί·

V. 19 δύο λαμπτῆρές εἰσιν ἡ τε Ἡρωμαϊκὴ καὶ Περσικὴ βασιλεία.

4. καὶ κατὰ τὴν coni. Val. 4. οἱ μὲν στρατιῶται excidisse susp. N. 5. ἀποδικομένου H. 6. ἐπεμπευ N., πέμπειν vulg. 7. αὐτῷ N., αὐτῶν vulg. 17. ἀνεχώρησεν N., ἀνεχώρησαν vulg. 21. ὁσπερανεὶ H., ὁσπερ ἀν εἰη vulg.

missurum." At illi indignati recesserunt et per tres annos, quibus Menophilus in provincia cum imperio fuit, quieverunt.

10. Saporess, Persarum rex, ut cum suis est Euphratem transgressus . . . sese amanter amplexi, sibi invicem gratulati sunt, quod imminentis periculum effugissent, et ad eos, qui Edessae stipendia faciebant, mittit, qui promitterent, se illis daturum omnes quos secum portaret, Syrios nummos, ut sine ulla molestia ipsum iter pergere sinerent, neque se ipsos in dubiam periculi aleam coniicerent, sibi moram et negotium facessentes. Neque vero se, tanquam ipsos timeret, haec daturum esse dixit, sed domum festinare, ut festum ageret et minimi cupere ullam moram suo itineri interponi. Milites autem satius duxerunt pericula evitare et eos sinere transire et aurum accipere.

11. Vandali victi miserunt legationem ad Aurelianum, pacem poscentes, Aurelianus lubenti animo eos exceptit, et pactione pacis cum ipsis facta, rediit.

12. Appharban cum amicissimus Narsaeo, Persarum regi, esset missus ad legationem, supplex Galerio occurrit. Is, data potestate loquendi, dixit, Romanum et Persicum imperium esse tanquam duo

καὶ χρὴ καθάπερ ὁφθαλμοὺς τὴν ἐτέραν τῇ τῆς ἐτέρας κο-^{χο-}_{A.C. 397}
σμεῖσθαι λαμπρότητι, καὶ μὴ πρὸς ἀναίρεσιν ἑαυτῶν ἀμοι-^{Diocl. 14}
βαδὸν μέχρι παντὸς χαλεπαίνειν. τοῦτο γὰρ οὐκ ἀρετὴ
μᾶλλον, ἀλλὰ κουφότης νομίζεται ἡ μαλακία· τοὺς γὰρ με-
ταγενεστέρους ολόμετροι μὴ δύνασθαι ἑαυτοῖς βοηθεῖν σπου-^ν
δάζουσι τοὺς ἀντιτεταγμένους ἀγελεῖν. μὴ χρῆναι μέντοι
μηδὲ Ναρσαῖον ἀσθενέστερον πάντων τῶν ἄλλων βασιλέων
νομίζεσθαι· ἀλλὰ τοσοῦτον τῶν ἄλλων βασιλέων Γαλέριον
ὑπερέχειν, ὥστε αὐτὸν τούτῳ μόνῳ δικαίως Ναρσαῖον ἡττή-
σθαι, καίτοι τῆς τῶν οἰκείων προγόνων ἀξίας καταδεέστε-
ρον οὐ γενόμενον.” πρὸς τούτοις ἔλεγεν δὲ Ἀφφαρβᾶν ἐντε-
τάλθαι αὐτῷ παρὰ Ναρσαῖον, ὡς ἔχοντες ἀπιείκειαν, τὸ τῆς
οἰκείας βασιλείας δίκαιον τῇ “Ρωμαίων ἐπιτρέψαι φιλανθρω-
πίᾳ. τοιγαροῦν μηδὲ τοὺς δρόκους κομίζειν, ἐφ’ οὓς χρὴ γί-
γνοσθαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τὸ ὅλον τῇ γνώμῃ τοῦ βασιλέως
διδόναι. πλὴν ὅτι παρακαλεῖ τοὺς παῖδας μόνον καὶ τὰς ^C
γυμναῖς αὐτῷ ἀποδοθῆναι, διὰ τῆς τούτων ἀποδόσεως πλέον
ἐνεργεσίαις ἔνοχος εἶναι λέγων ἡ ὄπλοις περιώστη οὐδὲ τοῦν δύ-
νασθαι κατ’ ἀξίαν χάριτας ὅμολογεῖν, ὅτι ἐν αἰχμαλωσίᾳ γενό-
ζομενοι τῆς ἐντεῦθεν οὐκ ἐπειράθησαν ὕβρεως, ἀλλ’ οὕτω μετε-
χειρίσθησαν ὡς τῇ οἰκείᾳ εὐγενείᾳ ὃσον οὔπω ἀποδοθησόμενοι.
ἐν τούτοις εἰς μνήμην ἦγε καὶ τὸ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων
ενυπτάζλητον. ὁ δὲ Γαλέριος πρὸς ταῦτα δόξας δργίζεσθαι,

12. ἔχοντος N. 18. περιώστη Valesius, περὶ ὧν vulg.

*luminaria; et oportere alterum alterius, sicut oculos, luce et splen-
dore illustrari, neque ad extinctionem et eversionem invicem sibi
molestos et graves esse. Hoc enim non virtus, sed magis levitas et
mollities censeretur. Nam qui inferiores nihil sibi prodesse posse
putant, conantur eos, qui sibi adversantur, tollere et evertere. Non
oportere autem Narsaeum omnibus aliis regibus imbecilliorē exi-
stimare; sed Galerium tanto reliquis regibus superiorē esse, ut
ab eo solo merito Narsaeus victus sit, tametsi ne Narsaeus quidem
a suorum maiorum virtute absit. Praeterea dixit Appharban man-
datum sibi fuisse a Narsaeo, omnia proprii regni iura Romanorum
humanitatē committi, ipsum aequum esse ducere: neque ideo condi-
tiones, quibus pacem fieri vellet, ipsum ferre, sed id omne Impera-
toris arbitrio permettere. Hoc solum ipsum hortari, ut sibi uxorem
et filios redderet, quos si reciparet, multo devinctiorem se illi fore
beneficiis, quam si armis viciisset; ne nunc quidem satis pro merito
gratias agere posse, quod captivi haud quicquam contumelias passi-
sint, sed ita habiti, ut pristinae suae nobilitati primo quoque tem-
pore se restitutum iri sperarent. Hic legatus Persarum in memoriam
revocavit rerum humanarum inconstantiam. Ad quae visus est Ga-
lerius subirasci, et toto corpore commotus, „non recte Persas, ait,*

A. C. 297 συγκινήσας τὸ ἔαυτοῦ σῶμα, ἀπεκρίνατο λέγων, οὐ καλῶς
Diocl. 14 Πέρσας ἀξιοῦν τῆς μεταβολῆς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων

Δέτερους μεμνησθαι, δόπτε αὐτοὶ καιροῦ ἐπιλαμβανόμενοι οὐ παύονται ταῖς τῶν ἀνθρώπων συμφοραῖς ἐπικείμενοι. „καλῶς γὰρ καὶ ἐπὶ Βαλεριανοῦ τὸ μέτρον τῆς νίκης ἐφυλάξατε, 5 οἵτινες δόλοις αὐτὸν ἀπατήσαντες κατέσχετε καὶ μέχρι γῆρας ἐσχάτου καὶ τελευτῆς ἀτίμουν οὐκ ἀπελύσατε, εἴτα μετὰ θάνατον μυσαρᾶ τινι τέχνῃ τὸ δέρμα αὐτοῦ φυλάξαντες θυτῷ σώματι ἀθάνατον ὑβριν ἐπηγάγετε.” ταῦτα διεξελθὼν διὰ τῆς πρεσβείας ὑπέμνησαν, ως δέον πρὸς τὰς ἀνθρωπίνας ἀφορῶν τύχας, (διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον καὶ πρὸς ὅργην προσ-
P. 27 γίκειν κινεῖσθαι, εἰ τις πρὸς ἄπειροι πεπράχασιν ἀποβλέψειεν,) ἀλλὰ τοῖς τῶν οἰκείων προγόνων ἔχνεσιν ἀκολουθεῖν, οἵτινες φείδεσθαι μὲν τῶν ὑπηκόων, καταγωνίζεσθαι δὲ τῶν ἀντιταπομένων, ἐκέλευσε τῷ πρεσβευτομένῳ τῷ ἴδιῳ βασιλεῖ ἀπαγγεῖλαι τὴν Ῥωμαίων καλοκαγαθίαν, ὡν τῆς ἀρετῆς ἐπειράθη, καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον προσελπίζειν παρ' αὐτὸν ἀφίξομένους κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως.

A. C. 314 ιγ. "Οτι Λικίνιος πέμπει πρεσβευτὴν πρὸς Κωνσταντῖον
Const. 9 γον Μεστριανὸν κόμητα. ἐλθόντα δὲ τὸν Μεστριανὸν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τινα χρόνον διέσυρε. μετὰ ταῦτα δὲ πρὸς τε τὸ

5. Βαλεριανοῦ N., Γαλεριανοῦ vulg. 12. προσήκει vulg. 13. δποβλέψειεν H., δποβλέψειν vulg.

petere, ut alii varietatis et inconstantiae rerum humanarum meminissent, quippe qui ipsi, cum secundae res illis contigerint, hominum calamitatibus ultro instare non desisterent. „Belle scilicet adversus Valerianum moderationem in victoria tenuistis. Nam dolo eum cepistis, et usque ad extremam senectutem et mortem turpem et foedam non dimisistis. Etiam post mortem nefaria arte cutem eius custodientes, mortali corpori immortalem ignominiam inussistis.“ In ista digressus est Imperator, et dixit, se quidem flecti non his, quorum Persae in legatione mentionem fecerant, oportere in rerum humanarum varietatem intueri; (ob hoc enim si quis ad ea, quae Persae commiserint, advertat, oportere in iram ferri;) sed se vestigiis maiorum insistere, quibus mos fuerit parcere subiectis et debellare superbos. Itaque iussit eum, qui legatione fungebatur, regi suo Romanorum mansuetudinem et clementiam, quorum virtutis periculum fecisset, renuntiare, et spem facere, non multo post fore, ut impetrata ab Imperatore venia, captivi ad ipsum redirent.

13. Licinnius legatum ad Constantium Mestrianum Comitem mittit, quem Constantinus, cuim ad se venisset, longo tempore detinuit. Tandem quum ad incertos bellī casus animum adiiceret, quis

ἀπῆλον τοῦ πολέμου ἀποβλέπων, ἅμα δὲ καὶ ὅτι οἱ τοῦ Αἰκιν- A.C.314
τίου ἐφόδῳ λανθανούσῃ χρησάμενοι τὴν βαστάγην αὐτοῦ^{Const.9}_B μετὰ τῆς βασιλεῖς ὑπηρεσίας κατέσχον, δέχεται αὐτὸν. ὁ
δὲ τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τὴν εἰρήνην ἐποεούσετο, μηδὲν γε
5λέγειν τὸν τοὺς ὄμοφύλους νευκηρότα κατ' αὐτῶν χαλεπαί-
νειν. ὅτι γὰρ ἂν ἀπόλοιτο, τοῦτο λοιπὸν τῷ νευκηρότι, ἀλλ'
οὐχὶ τοῖς ἡτομένοις ἀπόλλυσθαι· καὶ ὅτι ὁ ἐνὶ τὴν εἰρή-
νην ἀφρούμενος πολλῶν ἐμφυλίων πολέμων γίνεται αἴτιος. ὁ
δὲ βασιλεὺς τῷ τε προσώπῳ καὶ τῇ τοῦ σώματος κινήσει τὸ
εμέγεθος τῆς δργῆς δηλῶν, καὶ μόλις φευγὴν ἀφείς, εἰπεν·
“Οὐχὶ οὗτοι μέχρι τοῦ παρόντος διαγενόμεθα, οὐδὲ διὰ τοῦτο
ἐκ τοῦ ὀκεανοῦ μέχρι τῶν ἀνταῦθα πολεμοῦντες καὶ νικῶν-
τες ἀφικόμεθα, ὥστε μὴ ἔθελειν τὸν οἰκεῖον γαμβρὸν κοινω-
νὸν ἔχειν διὰ τὰ μύση αὐτοῦ καὶ τὴν ἀγχιστείαν ἀπαγορεύ-
ταιεν, εὐτελές δὲ ἀνδράποδον μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ βασιλεῖα προσ-
δέξασθαι.” ἐκέλευσεν οὖν τὸν Μεστριανὸν τούτου τοῦ μέ-
ρους τῆς πρεσβείας σχολάζοντα, εἴ τι ἔτερον αἰτεῖν βούλοι-
το, λέγειν· καὶ ἔδοξε τὸν Βάλεντα ἐκβιληθῆναι τῆς βασιλείας.

εδ. “Οτι Μαγνέντιος καὶ Βετρανίων πέμπουσι πρέσβεις A.C.350
Χορδὸς Κωνστάντιον. πέμπονται δὲ Ρουφρίος καὶ Μαρκελλ-^{Const.14}
τος, ὁ μὲν ὑπαρχος ὃν τῶν πραιτωρίων, ὁ δὲ ἔτερος στρα- V.20
τηλάτης, καὶ Νουνέχιος συγκλητικὸς ὑπαρχος, καὶ Μάξιμος
πρὸς τούτοις, ὑπομηήσοντες τὸν Κωνστάντιον ὅπλων ἀπο-D

5. αὐτὸν vulg. 10. τῆς om. vulg. 11. διαγεγεγμέθα
conī. B. 17. σχολάζοντος vulg. 19. Βετρανίων N., Βερττα-
γίων vulg.

manus militum Licinnii iumenta sarcinalia cum regia suppellectili ad se tendentem clandestina incursione interceperat, legatum admisit. Ille vero de pace inter utrumque Imperatorem componenda agens dicebat, non oportere eum, qui de civibus suis victoriā reportasset, iis irasci. Quicquid enim interest, victori, non victo interire, et si nunc uni pacem denegaverit, multorum bellorum civilium causam fore et auctorem. At Imperator et vultu et motu corporis acerbitatem irae suae demonstrans, et aegre vocem emittens dixit: „Non ita nos ad hoc usque tempus gessimus, neque ideo ab Oceano huc bellum gerentes et vincentes pervenimus, ut generum nostrum propter nefaria flagitia a societate regni excludamus et affinitatem eius dissolvamus, et vile mancipium cum ipso in imperium introducamus.” Iussit igitur Mestrianum, hac legationis parte omissa, si quid aliud vellet promere. Et visum est Valentem ab imperio deificere.

14. Magnentius et Vetranio mittunt legatos ad Constantium. Mittantur autem Rufinus et Marcellinus, hic praefectus praetorio, ille alterius agminis dux, et Nunechius Senatus Princeps, et Ma-

Dexippus, Eunapius etc.

A.C. 350 σχέσθαι καὶ πρώτην ἔχειν ἐν τῇ βασιλείᾳ τιμήν. ὁ δὲ Μα-
Const. 14 γνέντιος δι' αὐτῶν τὴν ιδίαν θυγατέρα τῷ Κωνσταντίῳ ὑπε-
σχγεέτο διδόναι γαμετὴν ἐπὶ τῷ καὶ αὐτὸς τὴν Κωνσταντίαν
λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κωνσταντίου. ἐδεξατο οὖν ὁ βασι-
λεὺς τοὺς Βεττανίωνος καὶ Μαγνεντίου πρέσβεις, ἐν οἷς ὁ 5
Νουνέχιος εὐθὺς ἔτη τῷ προοιμίῳ εἰρήνην αἴτεῖν τὸν Μα-
γνεντίου, καὶ πολλάκις τῆς περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων κα-
ταστύσεως τὸν Κωνσταντίου ὑπειμήσκε, φύσκων μὴ χρῆ-
ναι αὐτὸν ἀπροόπτως καὶ κεκμηκότα ἡδη τοῖς πολέμοις δύο
κατ' αὐτὸν βασιλεῖς, στρατιωτικῆς τε ἐπιστήμης ἐμπελρουςις
καὶ δμογοοῦντας ἀλλήλοις καὶ ἔτι ἀκεραιίους ὅντας, εἰς πόλε-
μον προκαλεῖσθαι· οἵτινες, εἰ μὴ περὶ εἰρήνης συνδέξαιεν,

P. 28 [ώς] ὁποῖοι καὶ πηλίκοι κατὰ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἔσονται
παραταθμενοι, εἴτε εἰς μόνος, εἴτε ὁμοῦ ἄμφω παραγένοιεν-
το, μὴ θέλειν αὐτὸν ἐτέρωθεν μαθεῖν ἡ ἐκ τῶν ἡδη περα- 15
γμένων αὐτοῖς, ὅτε ταῖς ἐκείνων παρατάξεσιν αὐτῷ τε καὶ
τῷ γένει αὐτοῦ θρίαμβοι καταρθοῦντο. ταύτης τῆς πρεσβείας
ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐν φροντίσι πολλαῖς ἦν. καὶ εἰς ὑπον
Β τραπεῖς εἶδεν ὄψιν, ὅτι ὁ πατήρ αὐτοῦ ὥσπερ ἔξι ὕψους κα-
τιὼν καὶ τῇ χειρὶ κατέχων τὸν Κώνσταντα, ὃν ἀνείλε Μα- 20
γνέντιος, τοῦτον αὐτῷ προσφέρων ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἐδόκει τὰ

5. *Βρετανίωνος vulg. οἱ Νουνέχιος — τὸν Μαγγεντίου, καὶ*
*Haec verba, quae vulgo perperam lin. 17. post voc. καταρθοῦ-
το legebantur, in locum suum reduxit Cl., particula καὶ ab ini-
tio in siuem transposita. q. καὶ N., μὴ vulg. πολέμοις B.,*
πολεμίοις vulg. 10. αὐτοῦ coni. B. 13. ὡς uncis inclusit B.

ximus cum ipsis, qui adhortarentur Constantium, ut ab armis abs-
tineret, et primum honoris gradum in imperio obtineret; Magnen-
tius Constantio filiam desponderet, et ipse uxorem acciperet Con-
stantiam, Constantii sororem. Itaque Imperator Constantius admisit
Vetranionis et Magnentii legatos, quorum unus, Nunechius, initio
statim Magnentium pacem petere praefatus est, et Constantium, quo
in statu rei in praesentia essent, monuit dicens, non oportere ipsum
incosiderare, praescritim quum bellis iam confessus esset, duos
contra se Imperatores, rei militaris peritos et inter se concordes
et integris viribus, ad bellum provocare. Qui, nisi nunc de pace in-
ter eos conveniret, quales quantique in bello civili futuri essent,
sive unus solus, sive uterque simul, non aliunde ipsi discedendum
esse, quam ex egregiis facinoribus, quae ante edidissent, quando
ipsi et generi eius prospere rebus gestis triumphos peperissent. Cum
hanc legationem audisset Imperator, magnam illi ea res curam et
sollicititudinem attulit. Itaque ad somnum conversus, vidi in somnis
patrem tanquam ex alto descendente. In manu tenebat Constantem
a Magnentio peremptum, quem Constantio ostendens haec illi

ἡματα φθέγγεσθαι. „Κωνστάντιε, ίδον Κωνσταντίς ὁ πολλῶν Α. C. 356
βασιλέων ἀπόγονος, ὁ ἐμὸς νιὸς καὶ σὸς ἀδελφὸς, τυραννος-^{Const. 14}
πῶς ἀπολλύμενος. μήτε οὖν τὴν βασιλείαν διακεπεθεμένην, μήτε
τε τὴν πολιτείαν ἀνατρεπομένην περιῆργος, μήτε εὐλαβηθῆσ-
ται εἰπειλάς, ἀλλὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐσομένην σαι δόξαν πάσης ἐκ-
βάσεως προτίμησον, καὶ μὴ ἵδης ἀνεκδίκητον ἀδελφόν.” με-
τα ταύτην τὴν ἔψιν ἀφυπνισθεῖς ὁ Κωνστάντιος, τῶν πρέ-C
σθεων πλὴν Ρουφίνου φυλακῇ παραδοθέντων . . . .

ιε'. "Οτι επὶ Κωνσταντίου πρέσβεις ἥλθον Περσῶν. δ A. C. 358
ιοῦ τῆς πρεσβείας ἡγεμὼν Ναρσῆς τὸ τραχὺ τῶν γραμμάτων ^{Const. 23} Iul. C. 4
ῶν ἐπεφέρετο τῇ τῶν οἰκείων ἡμερότητι τρόπων συγχεράσας,
ἔδωκε πρὸς ἀνάγνωσιν.

ιε'. "Οτι οἱ βάρβαροι ἐπὶ Ιουλιανοῦ τοῦ παραβάτου
εἰρήνην ἤτουν. ὁ δὲ ἥλθεν εἰς τὸ σπείσασθαι αὐτοῖς, καὶ
ιοῦ ἔγινε δύμηρος λαβεῖν. οἱ δὲ βάρβαροι πάνυ πολλοὺς ἔλεγον
ἔχειν πολέμῳ, ἀλλ' οὐ παρ' ἔκείνων δεδομένους· νῦν δὲ ζη-
τεῖν εἰρήνης ἐνέχυρα, εἴ τινες εἰεν πρὸς τοῦτο παρ' αὐτοῖς D
ἐπιτίθειοι. ἔκείνων δὲ οὐδὲν ἀπαρνούμενων, ἀλλὰ δώσειν
συντιθεμένων οὓς ἂν αὐτὸς ἐπιλέξοιτο, τὸν τοῦ βασιλέως νί-
κην ἡγίσιον λαβεῖν ὡς ἀντὶ πολλῶν μόνον ἀρκοῦντα, ὃν εἰχεν
ἀχμάλωτον. οἱ δὲ βάρβαροι ἦδη τεθνάναι αὐτὸν ὑπολαμ-

3. δπολόμενος coni. B. 16. ἔχειν. πολέμῳ μὲν ἔφη, δὲλλ' Bois-
sonad. Eunap. i. p. 459.—ἔχειν αὐτὸν αἰχμαλώτους. καὶ ἔκεινος
ἀλεκρίνατο τούτους ἔχειν πολέμῳ, δὲλλ' N.

dicere visus est: „Constanti, ecce Constans, multorum regum pro-
genies, meus filius, frater tuus nefarie necatus; neque imperium
labefactatum, neque rempublicam eversam negligas, neque si quis
tibi minetur, terrore afficiaris, sed gloriam, quae inde te manet, cui-
cumque oppugnationi praeponas, neque inultum fratrem tuum relin-
quas.“ Hoc ostento viso, est ex parte factus et legatos praeter Rusi-
num in vincula coniecit.

15. Sub Constantio legati a Persis venere, cuius legationis prin-
ceps Narses asperitatem litterarum, quas adserebat, leuitate morum
suum temperavit, easque legendas tradidit.

16. Barbari sub Iuliano Apostata pacem petierunt, ille vero
profectus est, ut cum illis transigeret, et obsides sibi dari petiit. Bar-
bari responderunt, multos iam in eius potestate esse. Tum ille hos
belli iure, non ab ipsis traditos habere se dixit: nunc quererere pa-
cis pignora; viderent, si qui essent apud ipsos huic rei apti et ido-
nei. Cum nihil abnuerent, sed daturos se promitterent, quos ele-
giasset, regis filium poscit, quem unum pro multis ob sidem detine-
ret; it autem iam inter captivos a Romanis custodiebatur. Sed bar-
bari ipsum periisse existimantes, ad luctum et moerorem una cum

132 EXCERPTA E PETRI PATR. HISTOR.

A.C. 358 βάνοντες, μετὰ τοῦ σφῶν βασιλέως δδυρόμενοί τε καὶ στέ-
Const.22 γοντες, ἐδέοντο τοῦ Καισαρος ἀδύνατα μὴ ζητεῖν, ἀπαιτοῦν-
Iul C. 4 τα τοὺς ἥδη τεθνεῶτας ὁμήρους· τοῦτο δὲ τεκμήριον εἶναι
τοῦ σπουδᾶς αὐτὸν μὴ ἐθέλειν ποιήσασθαι.

rege conversi, obtestati sunt Caesarem, ne a se ea, quae praestare
non possent, peteret: quod faceret, cum eos, qui iam fato functi
erant, sibi dari postularet, quo satis se foedera facere nolle in-
dicaret.

**ΕΚ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΚΑΙ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΘΝΗ.**

**EX HISTORIA
PETRI PATRICII
ET MAGISTRI
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.**

ARGUMENTUM.

*Valerianus frustra a Sapore pacem petit (1). Sappores Odenathū
legatos et dona superbe remittit (2). Conditiones pacis inter Dio-
cletianum et Narsacum compositae (3).*

α'. *Οτι Βαλεριανὸς εὐλαβηθεὶς τὴν ἔφοδον τῶν Περι-* A. C. 260
ων, (ἐλίμωξε γὰρ τὸ στράτευμα αὐτοῦ, καὶ μᾶλλον οἱ Μαυ- Valer. 8
*ρούσιοι,) χρυσίον ὑφαστον συναγαγὼν ἐπεκμψε πρέσβεις πρὸς V. 21
Σαπόρην, ἐπὶ μεγάλαις δόσεσι τὸν πόλεμον καταλῦσαι βου-
λόμενος. ὁ δὲ τὰ τε περὶ τοῦ λιμοῦ μαθὼν, τῇ τε παραχλή-*

*

1. *V*alerianus, ne a Persis oppugnaretur, timens, (fame enim
eius exercitus laborabat, et maxime Maurusii,) ingentem auri vim
accumulans, misit legatos ad Saporem, et magnis largitionibus bel-

A. C. 260 σει *Βαλεριανοῦ πλέον ἐπαρθεὶς, τοὺς πρέσβεις παρελκύσας,*
Valer. 8 *ἀπράκτους αὐτοὺς ἀποκύσας, εὐθὺς ἐπηκολούθησεν.*

A. C. 261 β'. "Οτι Ὁδέναθος τὸν Σαπωρῆν πολὺ ἐθεράπευεν ὡς
Gall. 9 *ὑπερφεβηκότα κατὰ πολὺ τοὺς Ῥωμαίους. βουλόμενος δὲ αὐτὸν*
ὑπαγαγέσθαι, πέμπει δῶρα μεγαλοπρεπῆ καὶ ἄλλα ἀγώγιμα, 5
ῶν ἡ Περσὶς οὐκ ἦν εὐφορος, καμήλοις ἐπιθεῖς. καὶ γράμ-
ματα πέμπει δεήσεως δύναμιν ἔχοντα, καὶ διὰ οὐδὲν Πέρ-
σαις ὑπεναντίουν αὐτὸς εἰργάσατο. ὃ δὲ τοὺς οἰκέτας ὑπέ-
τασσεις δεξαμένους τὰ δῶρα δίπτειν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ τὰς
ἐπιστολὰς διαρρήξας συνέτριψε. καὶ ἐδήλωσε. „τίς ὁν καὶ οἱ
πόδεν ἐτόλμησε πρὸς τὸν οἰκεῖον δεσπότην γράψαι; καὶ νῦν
εἰ βούλεται ἐλαφροτέρας κολάσεως τυχεῖν, ὅπιστα τὰς κελρας
Σδῆσας προσπεστι. εἰ δὲ μὴ, ἵστω ὡς καὶ αὐτὸν καὶ τὸ γέ-
νος καὶ τὴν πατρίδα ἀπολῶ."

A. C. 267 γ'. "Οτι Γαλέριος καὶ Διοκλητιανὸς εἰς Νίσιβιν συνῆλ-15
DiocL 14 θον, ἔνθα κοινῇ βουλευνσάμενοι στέλλουσιν εἰς Περσίδα πρε-
σβευτὴν Σικόριον Πρόβον ἀντιγραφά τῆς μνήμης. τοῦτον δὲ
Ναρσαῖος τῇ τῷν ἐπαγγελθέντων ἐλπίδι φιλοφρόνως ἐδέξατο.
χοηται δὲ καὶ τινὶ ἀναβολῇ δὲ Ναρσαῖος. ὡς γὰρ βουλόμενος
δῆθεν τοὺς περὶ Σικόριον πρέσβεις, οἴα δὴ κεκοπωμένους, ἀ-20
νακτήσασθαι, μέχοι τοσούτου περὶ τὸν Ἀσπροῦδιν ποταμὸν

1. παρελκύσας H., παρεκύλσας vulg. 3. Ὁδέναθος Val., διε-
γατος vulg.

lum solvere voluit. Sed Sapores inopiae Romanorum haud ignarus et precibus Valeriani elatus, legatos distinet, deinde re infecta dimittit, eosque subsequitur.

2. Odenathus Saporem, tanquam longe Romanis praestantiores, multum coluit et observavit, et cupiens eum sibi devincere, dona magnifica camelis imponens earum rerum, quarum Persis non erat ferax, ad eum mittit cum litteris, quibus cum multis precibus se nihil unquam contrarium Persarum rationibus fecisse testabatur. At ille iussit servos suos, postquam receperissent munera, ea in proximum fluentem proliicere, et eius litteras laceratas pedibus conculcari. Haec quoque palam protulit: „Quis et unde iste est, qui eo temeritatis devenit, ut audeat ad suum dominum scribere. Nunc si velit leviori poena affici, manibus a tergo revinctis, prosternat se ante me. Si non faciat, sciat me illum et omne eius genus perditurum et extincturum.“

3. Galerius et Diocletianus Nisibi convenerunt. Ibi communica-
to consilio, mittunt legatum in Persidem Sicciorum Probum, magistrum memoriae. Hunc Narsaeus, quia ex His, quae sibi nuntiata fuerant, spem se optata consecuturum conceperat, benigne et comiter exceptit. Antea tamen callide moras nectebat. Qum enim speraret, se legatos longo itinere fessos facilius sibi conciliaturum esse, eo usque Sicciorum, qui consilii ipsius non iguanus erat, circa

τῆς Μηδικῆς τὸν Σικόριον παρείλκυσσεν, οὐκ ἀγνοοῦστε μέν-Α. C. 297
τοι τὸ γερόμενον, δῶς σὶ τῇδε κάκεσσε διὰ τὸν πόλεμον σκορ-^{Diocl. 14}
πισθέντες συγελέγησαν. καὶ τηνικαῦτα ἐν τοῖς ἐνδοτέρῳ τῶν P. 30
βασιλείων πάντας τοὺς ἄλλους χωρίσας, καὶ ἀρχεσθεὶς τῇ
ζηταρούσσῃ Ἀρφάρθα καὶ Ἀρχαπέτον καὶ Βαρσαβώρσου, ὃν
ὅ μὲν ἔτερος ὑπαρχος ἦν πραιτωρίων, ὃ δὲ ἔτερος τὴν τοῦ
Συμίου εἰλέν ἀρχὴν, ἐπέτρεψε τῷ Πρόβῳ τὴν πρεσβείαν διεξ-
ιέναι. ἦν δὲ τὰ κεφάλαια τῆς πρεσβείας ταῦτα, ὡστε κα-
τὰ τὸ ἀνατολικὸν κλίμα τὴν Ἰντηληνὴν μετὰ Σοφηνῆς καὶ
10 Ἀρζαγηνῆν μετὰ Καρδουηνῶν καὶ Ζαβδικηνῆς Ῥωμαίονς
ἔχειν, καὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν ἐκατέρας πολιτείας ὁραθείσιον
εἶναι, Ἀρμενίαν δὲ Ζίνθα τὸ κάστρον ἐν μεθορίῳ τῆς Μηδικῆς κείμενον δρίζειν, τὸν δὲ Ἰβηρίας βασιλέα τῆς οἰκείας
βασιλείας τὰ σύμβολα Ῥωμαίοις ὄφειλειν, εἶναι δὲ τόπον τῶν
15 συναλλαγμάτων Νίσιβιν τὴν πόλιν παρακειμένην τῷ Τίγρε-
σι. τούτων ὁ Ναρσαῖος ἀκούσας, ἐπειδὴ πρὸς μηδὲν τούτων ἡ
παροῦσσα τύχη ἀρνεῖσθαι αὐτὸν θυνεγώρει, συνέθετο τούτοις
ἀπασι· πλὴν ἵνα μὴ δύξῃ ἀνάγκη πάντα ποιεῖν, διηρήσατο
μόνον τὸ τόπον εἶναι τῶν συναλλαγμάτων τὴν Νίσιβιν. ὁ δὲ
20 Σικόριος „δινδεδωκέναι χρὴ πρὸς τοῦτο. οὕτε γὰρ αὐτοκρά-
τωρ ἡ πρεσβεία, καὶ περὶ τούτου ἐκ τῶν αὐτοκρατόρων οὐ-
δὲν ἐπετέτραπτο.“ τούτων οὖν συνεθέντων, ἀπεδόθησαν τῷ

1. ἀγνοοῦστα Cl., ἔγγω οὖν τὰ vulg. 3. τῶν βασιλείων N.,
τῷ βασιλεῖ vulg. 10. Ἀρζαγηνὴν et Καρδουηνῶν N., Ἀρζαγη-
νὴν et Καρδουηνῶν vulg. 20. οὕτε γὰρ αὐτοκράτωρ ἡ B.,
τότε γὰρ αὐτοκράτορε vulg.

Aspradum, Mediae fluvium, detinuit, donec milites, qui hic illuc per bellum dispersi erant, convenissent. Tum in interiori conclavi regis admissus, reliquis omnibus abre iussis, contentus praesentia Apharbae et Archapeti et Barsaborsi, quorum alter erat praefectus praetorio, alter Sumii dignitatem obtinebat, iussit Probo suam legationem referre. Erant autem capita legationis haec, ut Romani in Oriente haberent Intilene cum Sophene, Arzaneen cum Carduene et Zadicene, et Tigria fluvius utriusque imperii limes esset: ut Zintha castellum, in confiniis Mediae situm, Armeniam terminaret, rex Iberiae regni sui insignia a Romanis accepta susciperet; commerciorum locus Nisibis esset, ad Tigrim amnem sita. Quae ubi audivit Narsaenus, quandoquidem, quae erat eius fortuna, nihil quiquam eorum neebat illi denegare, consensit et approbavit, præterquam quod, ne ista omnia videretur necessitate coactus facere, sollemmodo abnuit, commerciorum locum esse Nisibim. Sed Sicorius, hoc quoque ab illo concedendum esse dixit; neque enim legatos libera auctoritate instructos esse, neque Imperatores quicquam de hac re

136 EXCERPTA E PETRI PATR. HISTORIA.

4. C. 297 Ναρσαιώ αἵτε γαμεταὶ καὶ οἱ παιδες, μετὰ φιλοτιμίας τῷν
Diocl.¹⁴ βασιλέων τῆς σωφροσύνης αὐταῖς καθαρᾶς φυλαχθείσης.

2. καθαρᾶς vulg.

praecepisse. His igitur conditionibus acceptis, Narsaeo restitutas
sunt eius uxores et liberi, debita erga illas temperantia cum summa
Imperatorum fide observata.

E lexico Segueriano περὶ συγτάξεως, edito in Bekkeri
anecdotois, Vol. I. p. 117. seqq.

Πέτρου εἰς τὰ περὶ Ἀντωνίου „πολλὰ οὖν θωπεύσας
αὐτόν.” s. v. θωπεύω, αἰτιατικῆ.

Πέτρου εἰς τὰ τῆς μοναρχίας Καίσαρος „ἀπεῖπε τοὺς
βουλευταῖς ἐκδημεῖν ἔξω Ἰταλίας.” s. v. ἀπεῖπε, δοτικῆ.

Quae ex Petri Patricii libro περὶ καταστάσεως τῆς βασιλείας
apud Constantinum de ordine aulae Byzantinae servatae
exstant, hic non repetenda videbantur.

ΠΡΙΣΚΟΤ ΠΑΝΙΤΟΥ

ΤΑΣΣΩΖΟΜΕΝΑ.

Ι Π Ι Σ Κ Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Ρ Ο Σ
ΚΑΙ ΣΟΦΙΣΤΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΚΗΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣΡΩΜΑΙΟΤΣ.

EX HISTORIA BYZANTINA
P R I S C I R H E T O R I S
E T S O P H I S T A E
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
A D R O M A N O S .

ARGUMENTUM.

Margus oppidum episcopi fraude a Scythis capitur (1). Attilas, Scythurum transfugis incassum a Theodosio repetitis, in fines Romanos irrumpit (2). Durae pacis a Romanis cum Hunnis initas conditiones: pactae pecuniae severe per imperium Romanum exiguntur. Asimuntii ad pacem accipiendo ab Hunnis adiunguntur (3). Attilas Romanos vanis legationibus fatigat (4). Chrysaphius eunuchus consilium init Attilae per Edeconem eius legatum interimendi (5). Compertis insidiis, Attilas Chrysaphium ad supplicium exposcit (6). Idem bellum parat adversus occidentem (7). Belli inter Attilam et Aetium coorti causae (8). Attilas Orienti bellum minatur (9). Ardaburius bellum gerit cum Saracenis (10). Maximinus cum Blemmyis et Nubadibus pacem componit, quae post mortem eius solvitur (11). Gobazes, Colchidis rex, Byzantium vocatur (12). Maiorianus in Africam traicere constituit (13). Marcellinus in Gallia cum Gothis bella gerit. Genserichus Siciliam et Italiam vastat. Legatio Saragurorum ad Leonem (14). Persarum ad Leonem legati de iniuris Romanorum queruntur. Tatianus legatus ad Vandals mittitur (15). Gobazes benigne a Leone excipitur (16). Sciri auxilia petunt a Romanis adversus Goths (17). Attilae filii societatem cum Leone inire frustra conantur (18). Fines Persarum a Saraguris aliisque gentibus infestantur (19). Dengizich bellum contra Romanos molitur (20). Goths a ducibus Romanis in dedicationem accepti trucidantur (21). Swani a Persis vexati Romanos auxilium poscunt (22).

A. C. 442 α'. Ὁτι τῶν Σκυθῶν κατὰ τὸν τῆς πανηγύρεως καιρὸν
 Ind. 10 Theod. 35 καταστραγήσάντων Ῥωμαίους καὶ πολλοὺς ἀνελόντων, οἱ
 P. 33 Ῥωμαῖοι ἐπέστελλον πρὸς τοὺς Σκύθας, ἐν αἰτίᾳ ποιούμενοι
 V. 23 εῆς τοῦ φρουρίου αἰρέσεως ἑνεκεν καὶ τῆς τῶν σπουδῶν ὄλι-
 γῳρίας. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο, ὡς οὐκ ἀρξάμενοι, ἀλλ' ἀμυνόμε-
 νοι ταῦτα δράσειαν τὸν γὰρ τῆς Μάργου ἐπίσκοπον εἰς ἔαυ-
 τῶν ἀναβεβήκότα γῆν καὶ διερευνησάμενον τὰς παρά σφισιν
 βασιλείους Θήκας, σεσυληκέναι τοὺς ἀποκειμένους θησαυρούς.
 Β καὶ εἰ μὴ τοῦτον ἐκδοῖεν, ἐκδοῖεν δὲ καὶ τὸν φυγάδας κατὰ
 τὰ ὑποκείμενα, (εἶναι γὰρ παρὰ Ῥωμαίους πλείστους,) τὸνιο
 πόλεμον ἐπάξειν. Ῥωμαίων δὲ τὴν αἰτίαν οὐκ ἀληθῆ φαμέ-
 νων εἶναι, ἐν τοῖς σφετέροις λόγοις τὸ πιστὸν οἱ βάρβαροι
 θέμενοι κρίσεως μὲν τῶν ἀμφιβόλων κατωλιγώδουν, πρὸς
 πόλεμον δὲ ἐτράπησαν, καὶ περαιωθέντες τὸν Ἰστρὸν πόλεις
 καὶ φρουρία πλεῖστα ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐκάκωσαν. ἐν οἷς καὶ
 τὸ Βιμινάκιον εἶλον· πόλις δὲ αὕτη τῶν ἐν Ἰλλυριοῖς Μυ-
 σῶν. ὅν γενομένων, καὶ τινῶν λογοποιούντων, ὡς δὲ ἐπίσκοπος
 ἐκδοθείη, ὥστε μὴ ἐνὸς ἀνδρὸς πέρι τῷ παντὶ Ῥωμαίων τὸν
 δὲ τοῦ πολέμου ἐπαχθῆναι κίνδυνον, ὑποτοπήσας δὲ ἀνθρωπος
 P. 34 ἐκδοθήσεσθαι, λαθὼν τοὺς ἐν τῷ ἀστει πρὸς τοὺς πολεμίους τοὺς
 παραγίνεται, καὶ αὐτοῖς παραδώσειν ὑπισχγεῖται τὴν πόλιν,
 εἴγε διπεικές τι οἱ τῶν Σκυθῶν βουλεύσαντο βασιλεῖς. οἱ δὲ

1. Scythac, quo tempore mercatus Scytharum et Romanorum
 frequenti multitudine celebrabatur, Romanos cum exercitu sunt ad-
 orti, et multos occiderunt. Romani ad Scythes miserunt, qui de
 praesidii expugnatione et foederum contemptu cum eis expostula-
 rent. Hi vero se non ultra bellum inferentes, sed factas iniurias
 ulciscentes, haec fecisse responderunt. Margi enim episcopum in
 suos fines transgressum, fiscum regium et reconditos thesauros in-
 dagatum expilasse. Hunc nisi dederent una cum transfugis, ut foe-
 deribus convenerit, (esse enim apud eos plures,) bellum illaturos.
 Quae cum Romani vera esse negarent, barbari vero in eorum, quae
 dicebant, fide perstarent, iudicium quidem de his, quae in conten-
 tione posita erant, subire minime voluerunt, sed ad bellum conver-
 si sunt. Itaque transmisso Istro, oppidis et castellis ad ripam si-
 tis plurima damna intulerunt, et inter cetera Viminacium, quae
 Moesorum urbs est in Illyrico, ceperunt. His gestis, cum multi in
 sermonibus dictitarent, episcopum dedi oportere, ne unius hominis
 causa universa Romanorum respublica belli periculum sustineret: ille
 se deditum iri auspicatus, clam omnibus civitatem incolentibus ad
 hostes effugit, et urbem traditurum, si sibi Scytharum reges libe-
 ralitate sua consulerent, pollicitus est. Ad ea cum beneficium omni-

ἔφασαν πάντα ποιήσειν τὰ ἀγαθὰ, εἰ τὴν αὐτοῦ ἄγοι ἐς ἔρ-^{A.C. 442}
γον ὑπόσχεσιν. δεξιῶν τε καὶ ὄφκων ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις δο-^{Ind. 10}
θέντων, μετὰ βαρβαρικῆς πολυπληθίας ἐς τὴν Ρωμαϊκὴν ἐ-
πάνεισι γῆν, καὶ ταύτην προλοχίσας ἀντικρὺ τῆς ὁχθῆς νυ-
κτὸς διανίστησιν ἐκ συνθήματος, καὶ ὑπὸ τοῖς ἀντιπάλοις τὴν
πόλιν ποιεῖ. δησθείσης δὲ τῆς Μάργου τὸν τρόπον τοῦτον
ἐπὶ μεῖζον ηὔδηθη τὰ τῶν βαρβάρων πράγματα.

β. "Οτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ βασιλέως Ἀττήλας
δι τῶν Ούννων βασιλεὺς τὸν οἰκεῖον στρατὸν ἀγείρας γράμμα-^B
ιοτα πέμπει παρὰ τὸν βασιλέα τῶν τε φυγάδων καὶ τῶν φό-
ρων πέρι, - ὃσοι προφάσει τοῦδε τοῦ πολέμου οὐκ ἔδεδοντο,
τὴν ταχίστην οἱ ἐκπέμπεσθαι παρακελευθόμενος. συντάξεως
δὴ ἔνεκα * μέλλοντος φόρου παρ' αὐτὸν πρόσθεις τοὺς διαλε-
ξομένους ἀφικνεῖσθαι, ὡς, εἰ μελλήσειαν ἢ πρὸς πόλεμον ὁρ-
ιζομήσειαν, οὐδὲ αὐτὸν ἔτι ἔθελοντα τὸ Σκυθικὸν ἐφέξειν πλῆ-
θος. ταῦτα ἀναγνόντες οἱ ἀμφὶ τὰ βασιλεῖα οὐδαμῶς τοὺς
παρὰ σφᾶς καταφυγόντας ἐκδώσειν ἔφασαν, ἀλλὰ σὺν ἐκεί-
νοις τὸν πόλεμον ὑποστήσεσθαι, πέμψειν δὲ πρόσθεις τοὺς
τὰ διάφορα λύσοντας. ὡς δὲ τῷ Ἀττήλᾳ τὰ δεδογμένα
Ρωμαίοις ἥγγέλλετο, ἐν δργῇ τὸ πρᾶγμα ποιούμενος τὴν Ρω-^C
μαικὴν ἐδήν οὖν γῆν, καὶ φρούριά τινα καθελὼν τῇ Ρατιαρίᾳ
προσέβαλλε μεγίστῃ καὶ πολυανθρώπῳ.

3. ἐπανίησι vulg. 13. διαλεξαμένους vulg. 14. μελλήσειαν ἢ
B., μελλήσεεν vulg.

ratione se repensuros promitterent, si rem ad exitum perduceret,
dati dextris et dictis iureiurando utrinque praestito firmatis, ille
eum magna barbarorum multitudine in fines Romanorum est rever-
sus. Eam multitudinem cum ex adverso ripae in insidiis collocas-
set, nocte dato signo exsiliit, et urbem in manus hostium traduxit.
Et ab eo tempore barbarorum res in diem auctiones melioresque
fuerunt.

2. Sub Theodosio Iuniore Imperatore Attilas Hunnorum rex
delectum ex suis habuit, et litteras ad Imperatorem scripsit de trans-
fugis et de tributis, ut, quaecumque occasione huius belli reddita
non essent, quam citissime ad se mitterent, de tributis autem in
posterum pendendis legati secum acturi ad se venirent: nam si
conctarentur aut bellum pararent, ne se ipsum quidem Scytharum
multitudinem diutius contenturum. His litteris lectis, Imperator
nequaquam Scythes, qui ad se confugissent, traditurum dixit, sed
una cum illis in animo sibi esse, belli eventum expectare. Ceterum
se legatos missurum, qui controversias dirimerent. Ea sicuti
Romani decreverant, ubi Attilas rescivit, ira commotus Romanorum
fines vastavit, et castellis quibusdam dirutis, in Ratiaram urbem
magnum et populi multitudine abundantem irruptionem fecit.

A.C. 447 γ'. Ὄτι μετὰ τὴν ἐν Χερόδονήσῳ μάχην Ῥωμαίων πρὸς
 Ind. 15 Οὐννους ἐγίνοντο καὶ αἱ συμβάσεις, Ἀνατολίου πρεσβευσα-
 Theod. 40 V.24 μένουν. καὶ ἐπὶ τοῖςδε ἀσπένδοντο, ὅπως ἐκδοθεῖεν μὲν ἦν τοῖς

Οὐννοις οἱ φυγάδες, καὶ ἔξ χιλιάδες χρυσίου λιτρῶν ὑπὲρ
 τῶν πάλαι συντάξεων δοθεῖεν αὐτοῖς. φόρον δὲ ἔτοις ἕκα-5
 στον δισχιλίας καὶ ἑκατὸν λίτρας χρυσοῦ σφισιγ τεταγμένον
 εἰναι. ὑπὲρ δὲ αἰχμαλώτου Ῥωμαίου φεύγοντος καὶ ἡς τὴν
 Δσφετέραν γῆν ἄνευ λύτρων διαβαίνοντος δώδεκα χρυσοῦς εἰ-
 ναι ἀποτίμησιν· μὴ καταβάλλοντας δὲ τοὺς ὑποδεχομένους
 ἐκδιδόναι τὸν φεύγοντα. μηδένα δὲ βάρβαρον Ῥωμαίους το-
 κατὰ σφᾶς φεύγοντα δέχεσθαι. ταύτας προσεποιοῦντο μὲν
 ἐθελονταὶ Ῥωμαῖοι τὰς συνθήκας τίθεσθαι· ἀνάγκῃ δὲ ὑ-
 περβάλλοντι δέει, διπερ κατεῖχε τοὺς σφῶν ἄρχοντας, πᾶν
 ἐπίταγμα καίπερ ὃν χαλεπὸν, τυχεῖν τῆς εἰρήνης ἐσπουδακό-
 τες, ησμένιζον, καὶ τὴν τῶν φόρων σύνταξιν βαρυτάτην οὗ-15
 σαν προσίεντο, τῶν χρημάτων αὐτοῖς καὶ τῶν βασιλικῶν θη-
 P.35 σανρῶν οὐκ εἰς δέον ἐκδεδαπανημένων, ἀλλὰ περὶ θέας
 ἀτόπους καὶ φιλοτιμίας οὐκ εὐλόγους καὶ ἥδονάς καὶ δαπά-
 νας ἀνεψιμένας, ἃς οὐδεὶς τῶν εὐ̄ φρονούντων οὐδὲ ἐν εὐ-
 πραγίαις ὑποσταίη, μὴ τί γε δὴ οἱ τῶν ὅπλων δλιγωρήσαν-20
 τες, ὥστε μὴ μόνον Σκύθαις, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοῖς λοιποῖς βαρ-
 βάροις τοῖς πάροικούσιν τὴν Ῥωμαίων ὑπακούειν εἰς φόρου

11. παρὰ σφᾶς coni. B. 12. δὲ καὶ ὑπερβ. N.

3. Post pugnam in Chersoneso commissam Romani cum Hunnis
 pacem per Anatolium legatum fecerunt, et in has conditiones conve-
 nerunt: profugos Hunnis reddi, sex millia auri librarum pro pre-
 teritis stipendiis solvi; duo millia et centum in posterum singulis
 annis tributi nomine pendi. Pro unoquoque captivo Romano, qui
 in Romanorum fines, non soluto redemptoris pretio, evasisset, duo-
 decim aureorum multatam inferri. Quae si non solveretur, qui cap-
 tivum receperisset, restituere teneri. Romanos neminem ex barbaris
 ad se confugientem admittere. In has quidem foederum leges Ro-
 mani sponte consensisse videri volebant: sed necessitate coacti, supe-
 rante metu, qui Romanorum ducum mentes occupaverat, quantum-
 vis duras et iniquas conditiones sibi impositas summo pacis conse-
 quendae studio ducti lubentibus anlmis suscepserunt, et gravissimum
 tributum pendere non recusabant, quamquam opes imperii et regii
 thesauri non ad necessarios usus, sed in absurdâ spectacula, in va-
 nos honorum ambitus, in immodicas voluptates et largitiones con-
 sumptae fuerant, quales nemo sanac mentis vel in maxime affluen-
 tibus divitiarum copiis sustineret, nedum Romani isti, qui rei mili-
 taris studium adeo neglexerant, ut non solum Scythis, sed et reli-
 quis barbaris, qui proximas imperii Romani regiones incolebant,

ἀπαγγώγην. τούτων τῶν συντάξεων καὶ τῶν χρημάτων πέρε, Δ. Σ. 447
 ἀπερ ἔδει τοῖς Οὐννοῖς ἐκπέμπεσθαι, συνεισφέρειν πάντας Ind. 15
 ἄναγκασε, δασμὸν εἰσπραττομένους καὶ τοὺς κατὰ χρόνον τι- Theod. 40
 τὰ τὴν βαρυτάτην κυνηγιόντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν εἴτε δι-
 βαστῶν κρίσει, εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. συνεισφέρον δὲ
 ἕρητὸν χρυσίον καὶ οἱ ἐν τῇ γερουσίᾳ ἀναγεγραμμένοι ὑπὲρ
 αφροῦ αὐτῶν ἀξίας. καὶ ἦν πολλοῖς ἡ λαμπρὰ τύχη βίου
 μεταβολή· ἐσερράττοντο γὰρ μετὰ αἰκισμῶν ἀπερ ἔκαστον
 ἀκεγχάψαντο οἱ παρὰ βασιλέως τοῦτο ποιεῦν ἐπιτεταγμένοι,
 ιοῦσται τὸν κόσμον τῶν γυναικῶν καὶ τὰ ἔπιπλα τοὺς πάλαι εὑδαι-
 μονας προτιθέναι ἐν ἀγορᾷ. τοῦτο μὲν μετὰ τὸν πόλεμον τὸ
 κακὸν Ῥωμαίους ἐδέξατο, ὥστε πολλοὺς ἡ ἀποκαρτερήσαν- C
 τας ἡ βρόχον ἀψαμένους τὸν βίον ἀπολιπεῖν. τότε δὴ ἐκ
 τοῦ παραχρῆμα τῶν θησαυρῶν ἔξαντληθέντων, τότε τε χρυσί-
 ιοῖς καὶ οἱ φυγάδες ἐπέμποντο, Σκόττα ἐπὶ ταύτην τὴν πρᾶξιν
 ἀφριγμένου· ὃν πλείστους Ῥωμαῖοι ἀπέκτειναν ἀπειθῶντας
 πρὸς τὴν ἔκδοσιν. ἐν οἷς καὶ τῶν βασιλικῶν ὑπῆρχον Σκυ-
 θῶν, οἱ ὑπὸ Ἀττήλᾳ τάττεσθαι ἀνηγόμενοι παρὰ Ῥωμαίους
 ἀφίκοντο. τοῖς δὲ αὐτοῦ ὁ Ἀττήλας προστιθεὶς ἐπιτάγμασι,
 ποκαὶ Ἀσημουντίους ἐκέλευσεν ἐκδιδόναις δῖσοντος αἰχμαλώτους
 ὑπῆρχον ἔχοντες εἴτε Ῥωμαίους, εἴτε βαρβάρους. Ἀσημοῦς D

3 ἄγαγκασαν coni. N. 5. δὲ B. καὶ vulg. 6. ἀναγεγραμμένος
 Val. ἀνω γεγραμμένος vulg. 15. τὴν add. B. 17. ὑπαρχον Par.

vectigales facti essent. Itaque tributa et pecunias, quas ad Hunnos
 deferri oportebat, Imperator omnes conferre coagit: nulla etiam
 eorum immunitatis habita ratione, qui terrae onere, tanquam nimis
 gravi ad tempus, sive Imperatorum benignitate, seu iudicium sen-
 tientia, levati erant. Conferebant etiam aurum indictum qui in
 Senatum ascripti erant, ultra quam facultates ferre poterant, et
 multis splendida et illustris fortuna vitae commutationem attulit.
 Conficiebantur enim pecuniae, quae unicuique imperatae erant, cum
 acerbitate et contumelia ab iis, quibus huius rei cura ab Imperato-
 re erat demandata. Ex quo, qui a maioribus acceptas divitias pos-
 sidebant, ornamenta uxorum et pretiosam suam supellectilem in
 foro venum exponebant. Ab hoc bello tam atrox et acerba calamiti-
 tas Romanos exceptit, ut multi aut abstinentia cibi, aut aptato collo-
 laqueo vitam finierint. Tunc igitur, parvo temporis momento ex-
 hanstis thesauris, aurum et exules (nam Scotta, qui susciperet,
 advenierat,) ad Scythas missi sunt. Romani vero multos ex profugis,
 qui dedi reluctabantur, trucidarunt, inter quos aliqui fuerunt e-
 regis Scythis, qui militare sub Attila renuerant et Romanis se ad-
 luxerant. Praeter has pacis conditiones Attilas Asimuntiis quoque
 imperavit, ut captivos, quos penes se habebant, sive Romanos, sive
 barbaros, redderent. Est autem Asimus oppidum validum, non mul-

A.C. 447 έστι φρούριον καρτερὸν, οὐ πολὺ μὲν ἀπέχων τῆς Ἰλλυ-
Ind.¹⁵ Ῥίδος, τῷ δὲ Θρακίῳ προσκείμενον μέρει· ὅπερ οἱ ἐνοικοῦ-
Theod.⁴⁰ τες ἄνδρες πολλὰ δεινὰ τοὺς ἔχθρους εἰργάσαντο, οὐκ ἀπὸ
τειχῶν ἀμυνόμενοι, ἀλλ' ἔξω τῆς τάφρου μάχας ὑφιστάμενοι
πρός τε ἀπειρον πλῆθος καὶ στρατηγοὺς μέγιστον παρὰ Σκύ-
Θαις ἔχοντας κλέος, ὡστε τοὺς μὲν Οὔννους ἀπορήσαντας
τοῦ φρουρίου ὑπαναγωρῆσαι, τοὺς δὲ ἐπεκτρέχοντας καὶ πε-
ραιτέρῳ τῶν οἰκείων γινομένους, ἥνικα ἀπήγγελλον αὐτοῖς οἱ
σκοποὶ διέναι τοὺς πολεμίους λείαν· Ῥωμαϊκὴν ἀπάγοντας,
ἀδοκήτοις τε ἀμπίπτειν καὶ σφέτερα τὰ δικείων ποιεῖσθαι.

P. 36 λάφυρα, πλήθει μὲν λειπομένους τῶν ἀντιπολεμούντων, ἀρε-
τῇ δὲ καὶ ἁρμῇ διαφέροντας πλείστους τοίνυν οἱ Ἀσημούν-
τιοι ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ Σκύθας μὲν ἀπέκτειναν, Ῥωμαί-
ους δὲ ἤλευθέρωσαν, τοὺς δὲ καὶ ἀποδράσαντας τῶν ἐναν-
τίων ἐδέξαντο. οὐκ ἀπάγειν οὐδὲ ἔφη ὁ Ἀττῆλας στρατὸν,¹⁵
οὐδὲ ἐπικυροῦν τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας, εἰ μὴ ἐκδοθεῖεν
οἱ παρ¹ ἐκείνους καταψυγόντες Ῥωμαῖοι, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν
δοθεῖεν ἀποτιμήσεις, ἀφεθείσαν δὲ καὶ οἱ παρὰ Ἀσημούντι-

V. 25 ὣν ἀπαχθέντες αἰγαλάστοι βάρβαροι. ἀντιλέγειν δὲ αὐτῷ
ώς οὐχ οἶδις τε ἦν οὔτε Ἀγατόλιος πρεσβευόμενος, οὔτε Θεό-
δουλος δ τῶν στρατιωτικῶν κατὰ τὸ Θρακίου ταγμάτων ἥ-
γονύμενος, (οὔτε γὰρ ἔπειθον, οὔτε τὰ εὐλογα προτείνοντες,
τοῦ μὲν [γάρ] βαρβάρου τεθαρρηκότος καὶ προχείρως ἐς τὰ

6. ἔχοντες vulg. ἀπορήσαντας N., ἀπορθεύσαντας vulg.

15. τὸν στρ. N. 16. ἐκδοθείεν H., ἐκποθείεν vulg. 17. ἡ coni.

B. pro καὶ. 21. στρατιωτῶν vulg. 23. γὰρ uncis inclusimus.

tum ab Illyrico distans, quod parti Thraciae adiacet, cuius incolae
gravibus dampnis hostes affecerunt. Non illi quidem se murorum am-
bitu tuebantur, sed extra propugnacula certamina sustinebant contra
infinitam Scytharum multitudinem et duces magi apud eos nominis
et existimationis. Itaque Hunni omissa spe ab oppugnando oppido
destiterunt. Illi autem vagantes et a suis longius aberrantes, si
quando hostes exisse et praedas ex Romanis egisse, exploratores de-
nuntiabant, inopinantes aggressi parta ab eis spolia sibi vindica-
bant, numero quidem inferiores adversariis, sed robore et virtute
praestantes. Itaque Asimuntii plurimos ex Scythis in hoc bello ne-
caverunt, et multos Romanorum in libertatem asseruerunt, et ho-
stium transfugas repererunt. Quamobrem Attilas, se exercitum non
ante moturum, aut foederis conditiones ratas habiturum professus
est, quam Romani, qui ad Asimuntios pervenissent, redderentur,
aut pro his mulcta conventa solveretur, et liberarentur abducti in
servitutem barbari. Quum, quae contra ea dissereret, non haberet
Anatolius legatus, neque Theodosius, praesidiariorum Thraciae mili-
tum dux, (nil enim rationibus quis barbarum movebant, qui re-

ἕπει δρμάτης, αὐτῶν δὲ κατεπεγχθεων διὰ τὰ προῦπάρξειν. A.C. 447
τα,) γράμματα παρὰ τοὺς Ἀσημουντίους ἔστελλον η ἐκδιδό- Ind. 15
ται τοὺς παρ' αὐτοὺς καταφυγόντας αἰγμαλώτους Ῥωμαί- Theod. 40
ους, η ὑπέρ ἐκάστου δώδεκα τιθένται χρυσοῦς, διαφεδῆναι
δὲ καὶ τοὺς αἰγμαλώτους Οὔγγους. οἱ δὲ τὰ αὐτοῖς ἐπεσταλ-
μένα ἀναγνόντες ἔφασαν τοὺς μὲν παρ' αὐτοὺς καταφυγόντας
Ῥωμαίους ἀφεῖναι ὅπ' ἐλευθερίᾳ, Σκύθας δὲ ὅσους αἰγμαλώ-
τους ἔλαβον ἀνηρηκέναι, δύο δὲ συλλαβόντας ἔχειν διὰ τὸ
καὶ τοὺς πολεμόντας μετὰ τὴν γενομένην ἐπὶ χρόνον πολιορ-
κούσιν ἐξ ἐνέδρας ἐπιθεμένους τῶν πρὸ τοῦ φρουρίου νεμόν-
των παίδων ἀρπάσαι τινὰς, οὓς εἰ μὴ ἀπολάβοιεν, οὐδὲ τοὺς
νόμῳ πολέμου κτηθέντας ἀποδώσειν. ταῦτα ἀπαγγειλάντων
τῶν παρὰ τοὺς Ἀσημουντίους ἀφιγμένων, τῷ τε Σκυθῶν βα-
σιλεῖ καὶ τοῖς Ῥωμαίοις ἀρχοντεις θέδοκει μὲν ἀναζητεῖσθαι
τούς οἱ Ἀσημουντίοις ἔφασαν ἡρπάνθαι παῖδας, οὐδενὸς δὲ
φανέντος, οἱ παρὰ τοῖς Ἀσημουντίοις βάρβαροι ἀπεδόθησαν,
κίστεις τῶν Σκυθῶν δόντων ὡς παρ' αὐτοῖς οἱ παῖδες οὐκ
εἶησαν. ἐπώμυντο δὲ καὶ οἱ Ἀσημουντίοι, ὡς οἱ παρὰ
σφᾶς καταφυγόντες Ῥωμαίοι ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἀφείθησαν. ὕ-
στορινον δὲ, καίπερ παρὰ σφισιν δόντων Ῥωμαίον· οὐ γάρ ἐπί- D
ερκεν φοντο δρκον δμνγαι επὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν ἐκ τοῦ σφε-
τέρου γένους ἀνδρῶν.

δ'. "Οτι γενομένων τῶν σπουδῶν, Αἰτήλας αὖθις παρὰ
2. et 4. ὡς η ἐκδ.— χρυσοῦς δεῖ, ἀφεθ. coni. N. 6. αὐτοῖς vulg.
18. ελασαν vulg., εἰσὶν coni. H. ἐπωμυντοντο vulg.

centi victoria elatus, promte ad arma serebatur, ipsi contra propter
recens acceptam cladem animis eccliderant.) Asimuntiis per litteras
significarunt, ut Romanos captivos, qui ad se perfugissent, resti-
tuerent, aut pro unoquoque captivo duodecim aureos penderent,
et Hunnos captivos liberarent. Quibus litteris lectis, Romanos, qui
ad se configissent, liberos se abire sivisse, Scythes vero, quoiquot
in suas manus venissent, trucidasse responderunt. Duos autem
captivos retinere, propterea quod hostes, obsidione omissa, in insi-
diis collocati, nonnullos pueros, qui ante munitiones greges pasce-
bant, rapuissent, quos nisi reciperent, captivos iure belli sibi ac-
quisitos, minime restituturos. Haec renuntiarunt qui ad Asimuntios
missi fuerant. Quibus auditis, Scytharum regi et Romanis princi-
pibus placuit exquiri pueros, quos Asimuntii raptos esse quereban-
tur. Sed nemine reperto, barbari ab Asimuntiis capti sunt dimissi,
prius tamen fide a Scythis accepta, non esse apud ipsos pueros. Iu-
raverunt etiam Asimuntii, se Romanos, qui ad se effugissent, liber-
tate donasse, quamvis adhuc multos in sua potestate haberent. Nec
enim sibi perierasse videbantur, modo suos a barbarorum servitute
salvos et incolumes praestarent.

Dexippus, Eunapius etc.

10

A. C. 447 τοὺς ἐιώνυς ἔπειρψε πρέσβεις, φυγάδας αἰεῶν. οἱ δὲ τοὺς
Ind. 15 πρεσβευομένους δεξάμενοι καὶ πλείστοις δώροις θεραπεύσαν-
Theod. 40 τες ἀπέπειρψαν, φυγάδας μὴ ἔχειν φῆσαντες. πάλιν ἐτέροις
ἔπειρψε. χρηματισαμένων δὲ καὶ αὐτῶν, τρίτη παρεγένετο
πρεσβεία, καὶ τετάρτη μετ' αὐτήν. ὁ γὰρ ἐς τὴν Ῥωμαίων
ἀφορῶν φιλοτιμίαν, ἦν ἐποιοῦντο εὐλαβείᾳ τοῦ μὴ παραβα-

P. 37 θῆραι τὰς σπουδὰς, ὅσους τῶν ἐπιτηδείων εὖ ποιεῖν διθούλε-
το, ἔπειρπτο παρ' αὐτοὺς, αἰτίας τε ἀναπλάττων καὶ προφά-
σεις ἐφευρίσκων κενός. οἱ δὲ παντὶ ὑπήκοουν ἐπιτάγματι,
καὶ δεσπότουν ἡγοῦντο τὸ πρόσταγμα, δπερ ἄν ἐκεῖνος παρα-
κελεύσατο. οὐ γὰρ μόνον τὸν πρὸς αὐτὸν ἀνελέσθαι πόλε-
μον εὐλαβοῦντο, ἀλλὰ καὶ Παρθιναίους ἐν παρασκευῇ τυγχά-
νοντας ἐδεδίεσαν, καὶ Βαυδήλους τὰ κατὰ θύλατταν ταρά-
τοντας, καὶ Ἰσαύρους πρὸς τὴν ληστείαν διανισταμένους, καὶ
Σαρακηνοὺς τῆς αὐτῶν ἐπικρατείας τὴν ἐω καταρρέοντας,¹⁵
καὶ τὰ Αἰθιοπικὰ ἔθνη συνιστάμενα. διὸ δὴ τεταπεινωμέ-
B νοι τὸν μὲν Ἀττήλαν ἐθερύπενον, πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ ἔθνη
ἐπειρῶντο παρατάττεσθαι, δυνάμεις τε ἀθροίζοντες καὶ στρα-
τηγοὺς χειροτονοῦντες.

A. C. 448 έ. "Οτι καὶ αὐτὶς Ἐδήκων ἦκε πρέσβυς, ἀνὴρ Σκύθης,²⁰
Ind. 1 μέγιστα κατὰ πόλεμον ἔργα διαπραξάμενος, σὺν Ὁρέστῃ, ὃς
Theod. 4¹ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ γένους ὡν ἤκει τὴν πρὸς τῷ Σύφ ποταμῷ
g. ὑπήκοον Val., ὑπήκοον vulg. 10. ἔκεινος H., ἔκεινο vulg.
παρακελεύσατο B., παρεκελεύσατο vulg. 20. Alibi rectius Ἐδέκων.

4. Pace facta, Attilas rursus legatos ad Romanos Orientales mittit, qui transfugas repeterent. At illi legatos plurimis donis orna-
tos, cum nullos perfugas apud se esse asseverassent, dimiserunt. Misit et iterum Attilas alios, quibus non minus amplis muneribus ditatis, ter-
tia ab eo, post illam itidem quarta legatio advenit. Ille enim Romanorum liberalitatem, qua utebantur, veriti, ne a foederibus barbari discede-
rent, ludibrio habens, novas subinde causas singebat, et vanas occasio-
nes legatorum mittendorum excogitabat, et ad suos necessarios, quos liberalitate ornare volebat, eas legationes describat. Romani vero in omnibus rebus Attilae dicto audientes erant, et quae praecipie-
bat, domini iussa ducebant. Non solum enim a bello contra eum suscipiendo eorum rationes abhorrebat, sed et Parthos, qui bel-
lum apparabant, et Vandulos, qui maritimas oras vexabant, et Isau-
ros, qui praedie et rapinis grassabantur, et Saracenos, qui regiones ad Orientem excursionibus vastabant, metuebant. Praeterea gentes Aethiopum in armis erant. Itaque Romani animis fracti Attilam colebant, sed ceteris gentibus resistere conabantur, dum exercitus comparabant, et duces sortiebantur.

5. Edecon, vir Scytha, qui maximas res in bello gesserat, ve-
nit iterum legatus cum Oreste. Hic genere Romanus Paconiam re-

Παιδινων χώραν, τῷ βαρβάρῳ κατὰ τὰς Ἀττίου στρατηγοῦ A.C. 448
τῶν ἐσπερίων 'Ρωμαίων συνδήκας ὑπακούονταν. οὗτος δ^{Ind. 1} Εὐθέτης
Ἐδήκων ἐς τὰ βασιλεῖα παρελθὼν ἀπεδίδον τὰ παρὰ Ἀττή-^{Theod. 44.}
λα γράμματα, ἐν οἷς ἐποιεῖτο τοὺς 'Ρωμαίους ἐν αἰτίᾳ τῶν
ὅφυγάδων πέρι. ἀνθ' ὧν ἡπείλει ἐπὶ τὰ ὄπλα χωρεῖν, εἰ μὴ
ἀποδοθεῖεν αὐτῷ, καὶ ἀφέζονται 'Ρωμαῖοι τὴν δορυφάλωσιν
ἀρουρῆτες. εἶναι δὲ μῆκος μὲν αὐτῆς κατὰ τὸ φέῦμα τοῦ
Ιστρου ἀπὸ τῆς Παιώνιαν ἄχρι Νοβῶν τῶν Θρακίων, τὸ δὲ
βάθος πέντε ἡμερῶν ὁδόν. καὶ τὴν ἀγορὰν τὴν ἐν Ἰλλυριοῖς
ιομή πρὸς τῇ ὅχθῃ τοῦ Ιστρου ποταμοῦ γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ
πάλαι, ἀλλ' ἐν Ναϊσσῷ, ἣν ὅριον, ὡς ἐπ' αὐτοῦ δημιουρεῖσαν,
τῆς Σκυθῶν καὶ 'Ρωμαίων ἐτίθετο γῆς, πέντε ἡμερῶν ὁδὸν
εὐζώνῳ ἀνδρὶ τοῦ Ιστρου ἀπέχονταν ποταμοῦ. πρέσβεις δὲ
ἐκέλευσε πρὸς αὐτὸν ἀφικνεῖσθαι τοὺς περὶ τῶν ἀμφιβόλων
ιδιαιτερούμενους, οὐ τῶν ἐπιτυχητῶν, ἀλλὰ τῶν ὑπατικῶν ἀν-
δρῶν τοὺς μεγίστους. οὓς εἰ ἐκπέμπειν εὐλαβηθεῖεν, αὐτὸν V. 28
δεξαμενον σφᾶς ἐς τὴν Σαρδικὴν διαβήσθει. τοῦτον ἀν-
γωθέντων βασιλεῖ τῶν γραμμάτων, ὡς ὑπεξῆλθεν δ' Ἐδήκων D
σὺν τῷ Βιγίλᾳ ἐρμηνεύσαντι ὅσπερ δ' βάρβαρος ἀπὸ στό-
χοματος ἔφρασε τῶν Ἀττήλα δεδογμένων, καὶ ἐς ἐτέρους οἴ-
κους παρεγένετο ὥστε αὐτὸν Χρυσαφίῳ τοῦ βασιλέως ὑπά-
σπιτῇ, οἷα δὴ τὰ μέγιστα δυναμένῳ, ἐς ὅψιν ἐλθεῖν, ἀπε-
θάνατος τὴν τῶν βασιλείων οἰκων περιφάνειαν. Βιγίλιας δὲ,

17. δεξαμενον cōni. B.

gionem, ad Saum flumen sitam, incolebat, quae ex fodere inito
cum Atio, Romanorum Occidentalium duce, barbaro parebat. Itar-
que Edecon in palatium admissus, Imperatori litteras Attilae tradi-
vit, in quibus de transfigis non redditis querebatur, qui nisi red-
derebantur, et Romani a colenda terra abstinerent, quam bello captam
suae ditioni adiecerat, ad arma se iturum minabatur. Ea vero se-
cundum Istrum a Paenibus ad Novas usque in Thracia sitas in lon-
gitudinem extendebatur. Latitudo autem erat quinque dierum iti-
nere. Neque vero forum celebrari, ut olim, ad ripam Istri. volebat;
sed in Naisso, quam urbem a se captam et dirutam quinque
dierum itinere expedito homini ab Istro distantem, Scytharum et Ro-
manorum ditionis limitem constituebat. Legatos quoque ad se ve-
nire iussit controversa disceptatueros, non ex quolibet hominum ge-
nere et ordine, sed ex consularibus illustriores, quos si mittere in-
termisserint, se ipsum ad eos arcessendos in Sardicam descensurum.
His litteris lectis, digresso ab Imperatore Edecone, cum Bigila, qui
ea, quae Attilas verbis Imperatori denuntiari voluit, interpre-
tatus erat, cum reliquas quoque domos obiret, ut in conspectum
Chrysaphii spatharii Imperat. veniret, qui plurimum auctoritate et
gratia apud Imperatorem valebat, admirabatur barbarus regiarum

A. C. 448 ὡς τῷ Χρυσαφίῳ ὃς λόγους ἤλθεν ὁ βάρβαρος, ἐλεγεν ἔφητ-
Ind.¹ γεύων, ὡς ἀπαινοίη ὁ Ἐδήκων τὰ βασιλεῖα καὶ τὸν παρὰ σφι-
Theod.⁴¹ σιν μακαρίζοι πλοῦτον. ὁ δὲ Χρυσάφιος ἐφασκεν ἐσεσθαί

P. 38 καὶ αὐτὸν οἴκων τε χρυσοστέγων καὶ πλούτου κύριον, εἶγε
περιύδοι μὲν τὰ παρὰ Σκύθαις, ἐλοιτο δὲ τὰ Ῥωμαίων. τοῦ5
δὲ ἀποκριναμένου, ὡς τὸν ἑτέρουν δεσπότουν θεράποντα ἀνεν
τοῦ κυρίου οὐν θέμις τοῦτο ποιεῖν, ἐπυκνθάνετο ὁ εὐνοῦχος,
εἴτε ἀκολυτος αὐτῷ ἡ παρὰ τὸν Ἀττήλαν εἰη εἰσθοδος, καὶ
δύναμιν παρὰ Σκύθαις ἔχοι τινά. τοῦ δὲ ἀποκριναμένου,
ὡς καὶ ἀπιτήδειος εἴη τῷ Ἀττήλᾳ καὶ τὴν αὐτοῦ ἄμα τοξιδ
εἰς τοῦτο ἀποκεκριμένοις λογάσιν ἐμπιστεύεται φυλακὴν, (ἢ
διαδοχῆς γυὸς κατὰ δητὰς ἡμέρας ἔκαστον αὐτῶν ἐλεγε μεθ'
δηλων φυλάττειν τὸν Ἀττήλαν,) ἐφασκεν ὁ εὐνοῦχος, εἴπερ
πίστεις δέξιοι, μέγιστα αὐτῷ ἔρειν ἀγαθά· δεῖθαι δὲ σοχολῆς·
ταύτην δὲ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἴγε παρ' αὐτὸν ἐπὶ δεῖπνον ἐλ-15

· Βαθος χωρὶς Ὁρέστου καὶ τῶν ἄλλων συμπρεσβευτῶν. ὑπο-
σχόμενος δὲ τοῦτο ποιεῖν, ἐπὶ τὴν ἑστίασιν πρὸς τὸν εὐνοῦ-
χον παραγενόμενος καὶ ὑπὸ τῷ Βιγίλᾳ ἐρμηνεῖ δεξιὰς καὶ
ὑρκους ἐδοσαν, ὁ μὲν εὐνοῦχος, ὡς οὐκ ἐπὶ κακῷ τῷ Ἐδήκω-
ντι, ἀλλ' ἐπὶ μεγίστοις ἀγαθοῖς τοὺς λόγους ποιήσοιτο, ὁ δὲ, ὡς το
οὐκ ἔξειποι τὰ αὐτῷ ἔρηθρομενα, εἰ καὶ μὴ πέρατος κυρή-

g. ἔχειν vulg.

domuum magnificentiam. Bigilas autem, simulatque barbarus in colloquium venit cum Chrysaphio, interpretans retulit, quoniam opere laudasset Imperatorias aedes, et Romanos beatos duceret propter affluentibus divitarum copias. Tum Edeconi Chrysaphius dixit, fore eum huiusmodi domum, quae aureis tectis præfulgerent, compotem et opibus abundaturum, si, relicta Scythia, ad Romanos se conserret. „Sed alterius domini servum, Edecon ait, nefas est eo invito tantum facinus in se admittere.“ Quaesivit ex eo eunuchus, an facilis illi ad Attilam pateret aditus, et num qua potestate apud Scythas esset. Ille sibi necessitudinem intercedere cum Attila, respondit, et decretam sibi cum nonnullis aliis Scythiae primoribus eius custodiam. Nam per vices unumquemque eorum præscriptis diebus cum armis circa Attilam exercicias agere. Tum eunuchus, si fide interposita se obstringeret, inquit, se maximorum bonorum illi auctorem futurum. Cui rei tractandae otio opus esse. Hoc vero sibi fore, si ad coenam rediret sine Oreste et reliquis legationis comitibus. Facturum se pollicitus barbarus coenae tempore ad eunuchum pergit. Tum per Bigilam interpretem datis dextris et iure iurando utrimque præstito, ab eunuco, se de rebus, quae Edeconi minime damno, sed fructui et commodo essent, verba saturum, ab Edecone, se, quae sibi crederentur, non enuntiaturum, etiamsi exequi nollet. Tunc eunuchus Edeconi dixit, si in Scy-

τοις. τότε δὴ δ εύνοῦχος ἐλεγει τῷ Ἀδήκοντι, εἰ διαβὰς δις Δ. C. 448
 τὴν Σευθικὴν ἀνέλου τὸν Ἀττήλαν καὶ παρὰ Ῥωμαίους ἤξει, Ind. 1
 ἵστοιαι αὐτῷ βίον εὐδαίμονα καὶ πλοῦτον μέγιστον. τοῦ δὲ
 ὑποσχομένου καὶ φῆσαντος ἐπὶ τῇ πρᾶξι δεῖσθαι χρημάτων,
 οὐ πολλῶν δὲ, ἀλλὰ πεντήκοντα λιτρῶν χρυσίου, δοθησομέ- C
 των τῷ ὑπὲρ αὐτὸν πλήθει, ὥστε αὐτῷ τελείως συνεργῆσαι
 πρὸς τὴν ἐπιθεσιν, καὶ τοῦ εύνοῦχου τὸ χρυσίον παραχρῆμα
 δώσειν ὑποσχομένον, ἐλεγεν δ βάρβαρος ἀποπέμψειται μὲν
 αὐτὸν ἀπαγγελοῦντα τῷ Ἀττήλᾳ περὶ τῆς πρεσβείας, συμ-
 πεμψεῖται δ' αὐτῷ Βιγλαν τὴν παρὰ τοῦ Ἀττήλα ἐπὶ τοῖς
 φυγάσιν ἀπόκρισιν δεξάμενον. δι' αὐτοῦ γὰρ περὶ τοῦ αὐ-
 τοῦ χρυσίου μηρύσειν, καὶ ὃν τρόπον τοῦτο ἐκπεμφθήσεται.
 ἀπελληλυθότα γὰρ, ὕσπερ καὶ τοὺς ἄλλους, πολυπραγμονῆσαι
 τὸν Ἀττήλαν, τίς τε αὐτῷ δωρεὰ καὶ ὅποσα παρὰ Ῥωμαίων
 δέδοσται χρήματα· μὴ οἶον τε δὲ ταῦτα ἀποκρύπτειν διὰ
 τοὺς συμπορευομένους. ἔδοξε δὴ τῷ εύνοῦχῳ εὖ λέγειν, καὶ D
 τῆς γνώμης τὸν βάρβαρον ἀποδεξάμενος ἀποπέμπει μετὰ τὸ
 δεῖπνον, καὶ δὲ βασιλέα φέρει τὴν βουλήν. δις Μαρτιάλιον
 τὴν τοῦ μαγίστρου διέποντα ἀρχὴν προσμεταπεμψάμενος
 πολεύει τὰς περὸς τὸν βάρβαρον συνθήκας. ἀνάγκη δὲ ἐθάρρεει
 τὸ τῆς ἀρχῆς· πασῶν γὰρ τῶν βασιλέως βουλῶν δι μάγι-
 στρος κοινωνός, οἷα δὴ τῶν τε ἀγγελιαφόρων καὶ ἐρμηνέων

5. πολλῶν· H., πολλῷ vulg. 11 δεξόμενον coni. B. 13. πολυ-
 πραγμονῆσειν coni. B. 20. ἐθάρρεει τὸ B., ἐθαρρέετο τῆς vulg.
 22. οἷα B., διὰ vulg.

thiam rediens Attilam sustulerit, et Romanorum partibus accesserit, vitam in magnis opibus beate traducturum. Eunacho Edecon assensus est. Ad hanc rem peragendam opus esse pecuniis, non quidem multis, sed quinquaginta auri libris, quas militibus, quibus praeesset, qui sibi ad rem impigre exsequendam adiumento essent, divideret. Cum eunuchus, nulla mora interposita, dare vellet, dixit barbarus, se prius ad renuntiandam legationem dimitti oportere, et una secum Bigilam, qui Attilae de transfugis responsum acciperet; per eum enim se illi, qua ratione aurum sibi mitteret, indicaturum. Etenim Attilam se, simulatque redierit, percunctaturum, ut reliquos omnes, quae munera sibi et quantae pecuniae a Romanis dono datae sint. Neque id celare per collegas et comites licitum fore. Visus est eunicho barbarus recta sentire, et eius est amplexus sententiam. Itaque eo a coena dimisso, ad Imperatorem consilium initum detulit, qui Martialis, magistri officiorum munere fungentem, ad se venire iussum docuit conventionem cum barbaro factam: id enim illi credi et committi iure magistratus, quem gerebat, necesse fuit. Nam omnium Imperatoris consiliorum Magister est particeps, sub cuius cura sunt tabellarii, interpretes

A. C. 448 καὶ στρατιωτῶν τῶν ἀμφὶ τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὑπ' αὐτὸν
Ind. 1 ταπτομένων. ἐδόκει δὲ αὐτοῖς βουλευσαμένοις τῶν προκει-
Theod. 41 μένων πέρι μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ Μαξιμίνον δι-
πέμπειν προεσθενόμενον παρὰ τὸν Ἀττήλαν.

A. B. 449 σ. "Οτι φωράθεντα τὸν Βιγίλαν ἐπιβούλευσμενον τῷ
Ind. 2 Ἀττήλᾳ, καὶ τοῦ χρυσὸν τὰς ἔκυτὸν λίτρας τὰς παρὰ τοῦ
Theod. 42 Χρυσαφίου τοῦ εὐνούχου σταλεῖσας ἀφελομένον, παρευθὺς

P. 39 ἔπειπεν Ὁρέστην καὶ Ἡσλαν δὲ Ἀττήλας ἐς τὴν Κωνσταντί-
νον, ἐπειλάμενος τὸν μὲν Ὁρέστην τὸ φαλάντιον, ἐν ὧπερ
ἐμβεβλήκει Βιγίλας τὸ χρυσὸν Θεῆκων δοδησόμενον, τῷ
σφετέρῳ περιθέντα τραχήλῳ ἐλθεῖν τε παρὰ βασιλέα, καὶ
αὐτῷ ἐπιδεῖξαντα καὶ τῷ εὐνούχῳ ἀνερωτᾶν εἴγε αὐτὸν ἐπι-
γινώσκοιεν; τὸν δὲ Ἡσλαν λέγεται ἀπὸ στόματος, εν μὲν γε-
γονότος εἶναι πατρὸς τὸν Θεοδόσιον παῖδα, εν δὲ καὶ αὐτὸν
φύντα καὶ τὸν πατέρα Μουνδίουχον διαδέξαμενον διαφυλά-
15

Βξαι τὴν εὐγένειαν· ταύτης δὲ τὸν Θεοδόσιον ἐκπεπτωκότα

V. 27 δουλεύειν αὐτῷ τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν ὑφιστάμενον. οὐδὲκαιον οὖν ποιεῖ τῷ βελτίονι καὶ δὲν αὐτῷ ἡ τύχη δεσπό-
την ἀνέδειξεν, ὡς πονηρὸς οἰκέτης λαθριδίως ἐπιτιθέμενος.
οὐ λύσειν οὖν τὴν αἵτιαν ἔφη τῶν ἐς αὐτὸν ἡμαρτημένων, τα-
ει μὴ γε τὸν εὐνούχον ἐκπέμψω πρὸς κόλασιν. καὶ οὗτοι
μὲν ἐπὶ τούσδε ἐς τὴν Κωνσταντίνον παρεγένοντο· συνηνέ-
χθη δὲ τὸν Χρυσαφίου δξαιτεῖσθαι καὶ παρὰ Ζήνωνος. Μα-

1. τῶν om. vulg. 7. ἀφελόμενος Cl. 19. ἀπέδειξεν coni. B.

et milites, qui palatii custodiae deputati sunt. Imperatore autem et Martilio de tota re consultantibus placuit, non solum Bigilam, sed et Maximinum legatum mittere ad Attilam.

6. Bigila insidiarum in Attilam manifeste convicto, Attilas, ablatis ab eo centum auri libris, quas a Chrysaphio acceperat, ex templo Orestem et Eslam Constantinopolim misit, iussitque Orestem, crumena, in quam Bigilas aurum, quod Edeconi daretur, coniecerat, collo imposta, in conspectum Imperatoris venire atque eunuchum interrogare, num hanc crumenam nosset; deinde Eslam haec verba proferre, Theodosium quidem clari patris et nobilis esse filium, Attilam quoque nobilis parentis esse stirpem, et patrem eius Mundiuchum acceptam a patre nobilitatem integrum conservasse. Sed Theodosium tradita a patre nobilitate excidisse, quod tributum sibi pendendo suus servus esset factus. Non igitur iustam rem facere eum, qui praestantiori et ei, quem fortuna dominum ipsi dederit, tanquam servus improbus clandestinas insidias paret. Neque se prius criminari illum eo nomine destitutum, quam eunuchus ad supplicium sit traditus. Atque hi quidem cum his mandatis Constantinopolim pervenerunt. Eodem quoque tempore accidit, ut

ζεμένου γάρ εἰρηκέναι τὸν Ἀττήλαν ἀπαγγελλαντος χρῆναι Α. C. 449
βασιλέα πληροῦν τὴν ὑπόσχεσιν, καὶ τῷ Κωνσταντίῳ τὴν ^{Ind. 2}
γυναικαὶ διδόναι, ἦν οὐδαμῶς παρὰ τὴν ἀκείνου βουλὴν ἐπέ-
ρη κατεγγυηθῆναι οἶόν τε ἦν. ἡ γάρ ὁ τολμήσας ἀκεδεδώκει ^{Theod. 42}
5δίκας, ἡ τοιαῦτα τὰ βασιλέως ἐστὶν, ὥστε μηδὲ τῶν σφετέ-
ρων κρατεῖν οἰκετῶν, καθ' ὃν συμμαχίαν, εἴγε βούλοιτο, ἐ-
τοιμον εἶναι παρασκεύην. ἀδήχθη τε ὁ Θεοδόσιος τὸν θυμὸν,
καὶ δημοσίαν τὴν τῆς κόρης οὐσίαν ποιεῖ.

ζ. "Οτι ὡς ἡγγέλθη τῷ Ἀττήλᾳ, τὸν Μαρκιανὸν ἐς τὰ ^{A. C. 450}
ποτατὰ τὴν ἔω Ρωμαϊκὰ πιστελλούσθεναι βασιλεία μετὰ τὴν Θεο- ^{Ind. 3}
δοσίουν τελευτὴν, ἡγγέλθη δὲ αὐτῷ καὶ τὰ τῆς Ὄνωρίους πέρι
γεγενημένα, πρὸς μὲν τὸν κρατοῦντα τῶν ἐσπερίων Ρωμαί-
ων ἐστελλε τοὺς διαλεξομένους. μηδὲν Ὄνωρίαν πλημμελεῖ-
σθαι, ἦν ἐστι τῷ πρὸς γάμου κατενεγγόντε· τιμωρήσειν γάρ ^D
15αὐτῇ, εἰ μὴ καὶ τὰ τῆς βασιλείας ἀπολάβῃ σκῆπτρα. ἐπεμ-
πε δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἔιρους Ρωμαίους τῶν ταχθέντων φόρων
ἴνεκα. ἀπράκτων δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν αὐτοῦ ἐπανελθόντων
πρέσβεων — οἱ μὲν γάρ τῆς ἐσπερίας ἀπεκρίναντο, Ὄνωρίαν
αὐτῷ ἐς γάμον ἐλθεῖν μήτε δύνασθαι, ἀκεδομένην ἀνδρί·
ποσκῆπτρον δὲ αὐτῇ μὴ ὀφείλεσθαι· οὐ γάρ θηλειῶν, ἀλλ' ἀρ-
χέντων ἡ τῆς Ρωμαϊκῆς βασιλείας ἀρχή. οἱ δὲ τῆς ἔω ἐφα-
σαν οὐχ ὑποστήσεσθαι τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν, ἦν ὁ Θεο-

4. ίντι εἶναι coni. B. [ἐκδεδώκει] ἐκδοῦναι δώσει coni. B.
7. ἀδήχθη Val., ἐδείχθη vulg. τι ed. Par. 8. δημοσίαν mg.
H., δημόσιον vulg. 13. διαλεξομένους vulg.

Chrysaphius a Zenone ad poenam deposceretur. Maximinus enim
renuntiaverat, Attilam dicere, decere Imperatorem promissis stare,
et Constantio uxorem; quam promiserit, dare, hanc enim, invito
Imperatore, nemini fas fuisse desponderi: aut enim eum, qui contra
ausus fuisset, poenas daturum fuisse, aut eo Imperatoris rea
deductas esse, ut ne servos quidem suos coercere posset, contra
quos, si vellet, se auxilium ferre paratum. Sed Theodosius ira-
cundiam suam palam fecit, cum bona pueriae in publicum redegit.

7. Cum primum Attilae nuntiatum est, Martianum post Theodo-
sii mortem ad imperium pervenisse, et quae Honoriae accidi-
sent, ad eum, qui in Occidente rerum potiebatur, misit, qui con-
tenderent, Honoram nihil se indignum admisisse, quam matrimonio
suo destinasset; seque illi auxilium laturum, nisi summa quoque
imperii ei deferretur. Misit et ad Romanos Orientales tributorum
constitutorum gratia. Sed re infecta legati utrimque sunt reversi.
Etenim qui Occidentis imperio praecebat, respondit, Honoram illi
nubere non posse, quod iam alii nupsisset. Neque imperium Hono-
riæ deberi. Virorum enim, non mulicrum, Romanum imperium
esse. Qui in Oriente imperabat, se minime ratam habere tribull

A. C. 450 δόσιος δταξε· καὶ ἡσυχάζοντε μὲν δῶρα δώσειν, πόλεμον δὲ
Ind.³ ἀπειλοῦντε ὅπλα καὶ ἄνδρας ἐπάγειν τῆς αὐτοῦ μὴ λειπομέθ-

Marcian.

P. 40 νούς δυνάμεως. ἐμερζέτο οὖν τὴν γνώμην, καὶ διηπόρες
ποίους πρότερον ἐπιθήσεται, καὶ ἔχειν αὐτῷ ἐδόκει καλῶς
τέως δπὶ τὸν μεῖζονα τρέπεσθαι πόλεμον καὶ ἐς τὴν ἐσκέρων⁵
στρατεύεσθαι, τῆς μάχης αὐτῷ μὴ μόνον πρὸς Ἰταλιώτας,
ἀλλὰ καὶ πρὸς Γότθους καὶ Φράγγους ἐσομένης, πρὸς μὲν
Ἰταλιώτας ὥστε τὴν Ὀνορίαν μετὰ τῶν χρημάτων λαβεῖν,
πρὸς δὲ Γότθους χάριν Γεζερίχῳ κατατιθέμενον.

A. C. 451 η'. "Οι τῷ Ἀττήλᾳ ἦν τοῦ πρὸς Φράγγους πολέμου πρό-

Ind.⁴ φασις ἡ τοῦ σφῶν βασιλέως τελεντὴ καὶ ἡ τῆς ἀρχῆς τῶν
Marcian.² ἔκείνου παιδῶν διαφορὰ, τοῦ πρεσβυτέρου μὲν Ἀττήλαν, τοῦ

Β δὲ νεωτέρου Ἀέτιου ἐπὶ συμμαχίᾳ ἐπάγεσθαι ἐγγωκότος. ὃν
κατὰ τὴν Ῥώμην εἰδομεν πρεσβευόμενον, μήπω ιούλου ἀρ-
χόμενον, ἔναθδὸν τὴν κόμην τοῖς αὐτοῦ περικεχυμένην διὰ: 15
μορφεθος ὕμοις. Θετὸν δὲ αὐτὸν ὁ Ἀέτιος ποιησάμενος παιδα
καὶ πλεῖστα δῶρα δοὺς ἂμα τῷ βασιλέυοντι ἐπὶ φιλίᾳ τε καὶ
δμαιχιμίᾳ ἀπέπεμψε. τούτων ἐνεκα δ Ἀττήλας τὴν ἀκτρά-
τειαν ποιούμενος, αὐθὶς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἄνδρας ἐς τὴν Ἰτα-
λίαν ἐπεμπεν ὥστε τὴν Ὀνορίαν ἀκιδίδόναι. εἶναι γὰρ αὐ-
τῷ ἡρομοσμένην πρὸς γάμον, τεκμήριον ποιούμενος τὸν παρ'

С αὐτῆς πεμφθέντα δακτύλιον, δν καὶ ἐπιδειχθησόμενον ἐστά-

14. πρεσβευομένοις coni. N. 15. περικεχυμένοις coni. B.

illationem, quam Theodosius consensisset: quiescenti munera largi-
tur; bellum minanti viros et arma obiecturum ipsius opibus
non inferiora. Itaque Attilas in varias distrahebat sententias, et
illi in dubio haerebat animus, quos primum aggrederetur. Tandem
melius visum est ad periculosius bellum prius sese convertere, et
in Occidentem exercitum educere. Illic enim sibi rem fore non so-
lum cum Italos, sed etiam cum Gothis et Francis: cum Italos, ut
Honoriā cum ingentibus divitiis secum abduceret: cum Gothis,
ut Gensrichi gratiam promereretur.

8. Et Francos quidem bello lacesendi illi causa fuit regum
ipsorum obitus et de regno inter liberos controversia, quem maior
natū Attilam auxilio vocasset, Aëtium minor, quem Romae vidimus
legationem oheuntem, nondum lanugine efflorescente, flava coma,
et capillis propter densitatem et magnitudinem super humeros
effusis. Hunc etiam Aëtius filii loco adoptaverat, et plurimis donis
ornatum ad Imperatorem, ut amicitiam et societatem cum eo fa-
ceret, miserat. Quamobrem Attilas antequam in eam expeditionem
ingrederetur, rursus legatos in Italiam misit, qui Honoriā posce-
rent: cam enim secum matrimonium pepigisse: cuius rei ut fidem
faceret, annulum ab ea ad sc missum per legatos, quibus tradide-

πε. παραχωρεῖν δὲ αὐτῷ τὸν Βαλεντινιανὸν καὶ τοῦ ἡμίσεος ^{A.C. 451}
ως τῆς βασιλείας μέδους, ὡς καὶ τῆς Ὀντωρίας διαιδεξαμένης ^{Ind. 4}
μὲν παρὰ πατρὸς τὴν ἀρχὴν, ταύτης δὲ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ
ἀφαιρεθεῖσαν πλεονεξίᾳ. ὡς δὲ οἱ ἐσπέρειοι 'Ρωμαῖοι τῆς
ὑποτέρας ἔχόμενοι γνώμης πρὸς οὐδὲν τῶν αὐτῷ δεδογμένων
ὑπήκοουν, εἰχετο μᾶλλον τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς, πᾶν
τὸ τῶν μαχίμων ἀγείρων πλῆθος.

9. "Οτι δὲ Ἀττῆλας μετὰ τὸ τὴν Ἰταλίαν ἀνδραποδί- ^{A.C. 452}
σασθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἀναζεύχας, τοῖς χρατοῦσιν τῶν ἐφώνων ^{Ind. 5}
ιού' Ρωμαίων πόλεμον καὶ ἀνδραποδισμὸν τῆς χώρας κατήγγειλεν,

ὡς μὴ ἐκπεμφθέντος τοῦ παρὰ Θεοδοσίου τεταγμένου φόρου. D

10. "Οτι Ἀρδαβιούριας δὲ τοῦ Ἀσπαρος Σαρακηνοῖς ἐπο-^{p.A.C. 453}
λέμει κατὰ τὴν Δαμασκόν· καὶ ἐκεῖος παραγενομένου Μα- ^{Marcian. I.}
ζιμίου τοῦ στρατηγοῦ καὶ Πρίσκου τοῦ συγγραφέως, εὗρον
ιδιάτον τοῖς Σαρακηνῶν πρέσβεις περὶ εἰρήνης διαλεγόμενον.

11. "Οτι Βλέμμινες καὶ Νουβάδες ἡστηθέντες ὑπὸ 'Ρω-^{p.A.C. 453}
μαίων πρέσβεις παρὰ τὸν Μαζιμίνον ἐπεμπον ἐξ ἀμφοτέρων V. 28
ἐθνῶν, εἰρήνης πέρι βουλόμενοι σπένδεσθαι. καὶ ταύτην διατ-
ηρῆσαι ἐφασαν, ἐφ' ὅσν δὲ οἱ Μαζιμίνος τὴν Θηβαίων ἐγκα-
τοσταμένοι χώραν. τοῦ δὲ μὴ προσδεξαμένου ἐπὶ χρόνῳ σπέν-
δεσθαι τοσούτῳ, ἐλεγον ἄχρι τῆς αὐτοῦ ζωῆς μὴ κινήσειν
δῆλα. ὡς δὲ οὐδὲ τοὺς δευτέρους τῆς πρεσβείας προσίστο

9. ἀναζεύχας H., *ἀναζεύξας* vulg.

rat, exhiberi mandavit. Etiam dimidiam imperii partem sibi Valentianum debere, quum ad Honoram iure paternum regnum pertinaret, quo iniusta fratris cupiditate privata esset. Sed quum Romani Occidentales in prima sententia persisterent et Attilae mandata teiicarent, ipse toto exercitu convocato maiore vi bellum paravit.

9. Attilas, vastata Italia, ad sua se retulit, et Romanorum Imperatoribus in Oriente bellum et populationem denuerat, propterea quod tributum sibi a Theodosio constitutum non solveret.

10. Ardaburius, Asparis filius, ad Damascum Saracenos debellavit. Eo Maximino duce, et Prisco, huius historiae scriptore, advenientibus, offendiderunt Ardaburium cum Saracenorum legatis de pace tractantem.

11. Blemmyes et Nubades, a Romanis victi, legatos ex utraque gente ad Maximinum pacis exoranda gratia miserunt, quam se servaturos spondebant, quo ad Maximinus in Thebanorum re- gione commoraretur. Illo vero ad id tempus abniente foedus icere, subiecerunt, se, quamdiu Maximino vita suppetaret, in officio futuros nec moturos arma. Haç quoque conditione, quam legati offerebant, rejecta, centum annorum inducias fecerunt. His foederibus placuit captivos Romanos, qui et hoc, et superiorē proelio capti erant, sine

P.A.C.453 λόγους, ἐκαποντούτεις ἔθετο σπονδὰς· οὐ αἷς ἀδόκει· Ρωμαῖοι μὲν αἰχμαλώτους ἄνευ λόγων ἀφεῖσθαι, εἴτε κατ' ἑκέτην, εἴτε καθ' ἑτέραν ἔφοδον ἥλωσαν, τὰ δὲ τότε ἀπαγχθέντα ἀποδοθῆναι βοσκήμαστα, καὶ τῶν δαπανηθέντων κατατίθεσθαι τὴν ἀποτίμησιν· ὅμηρος δὲ τοὺς εὖ γεγονότας παρά σφισι δίδοσθαι τίστεων διεκα τῶν σπονδῶν. εἶναι δὲ αὐτοῖς κατὰ τὸν παλαιὸν νόμον ἀκόλυτον τὴν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἰσιδος διάβασιν, τοῦ ποταμίου σκάφους Αἴγυπτίων ἔχόντων τὴν ἐπιμέλειαν, ἐν ὧπερ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ ἐντιθέμενον διαπορθμεύεται. ἐν ὁρῷ γὰρ οἱ βάρβαροι χρόνῳ ἐξ τὴν οἰ-τοκείαν διακομίζοντες τὸ ξόανον, πάλιν αὐτῷ χρηστηριασάμενοι ἐς τὴν ηῆσον ἀποσώζοντες. ἐμπεδωθῆναι τοίνυν ἐν τῷ ἐν Φίλαις ἱερῷ τὰς συνθήκας ἐδόκει τῷ Μαξιμίνῳ ἐπιτήδειον Βόν. ἐπέμποντο μετεξέτεροι. παρεγίνοντο δὲ καὶ τῶν Βλεμμύων καὶ Νουβίδων οἱ τὰς σπονδὰς δν τῇ ηῆσῃ τιθέμενοι. 15 ἔγγραφέντων δὲ τῶν συνδεξάντων καὶ τῶν ὅμηρων παραδοθέντων, (ἥσαν δὲ τῶν τε τυραννησάντων καὶ ὑπὸ τυραννῶν γεγονότων, ὅπερ οὐδὲ πώποτε ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἐγένετο· νῦντος γὰρ Νουβίδων καὶ Βλεμμύων παρὰ Ρωμαίοις ὁμήρευσαν παλεῖς,) συνηρέθη δὲ τὸν Μαξιμίνον ἀνωμάλως τοι διατεθῆναι τὸ σῶμα καὶ ἀποθανεῖν. τὴν δὲ τοῦ Μαξιμίνου τελευτὴν μαθόντες οἱ βάρβαροι τούς τε ὅμηρος ἀφειλοτο βιασύμενοι, καὶ τὴν χώραν κατέδραμον.

1. ἔθετο vulg. 2. αἰχμαλώτων vulg. 3. ἥλω vulg. 5. τοὺς τριακοσίους susp.N. 6. πίστεων Cl., ὥστε ἀν vulg. 13. ἐν ante Φ. add. Val.

villo redemptionis pretio liberos dimitti: pecora tunc abacta reddi, et sumptuum aestimationem restitui. Ad firmandam fidem foederis obsides ex nobilioribus dari. Liberam esse ipso secundum antiquam legem ad templum Isidis traiectionem, dum Aegyptii curam cymbae fluminalis haberent, in qua signum Deae impositum transvehetur. Certo enim tempore barbari statuam Deae e templo, in quo est collocata, domum importantes traiciunt, et oraculis ab ea sumtis, rursus in insulam reducunt. Hanc pactionem Philis in templo affigi Maximino visum est, et ad eam rem missi ex eius necessariis nonnulli. Adfuerunt etiam ex Blemyis et Nubadibus qui foedera in insula deponerent. Fodere perscripto et obsidibus traditis, (erant autem ex his, qui dominatum exercuerant, aut ex filiis eorum, quod in hoc bello minime adhuc contigerat, neque unquam antea Nubadum aut Blemyorum filii obsides apud Romanos fuerant,) Maximinus it morbum incidit, et mortuus est. Postquam vero de eius obitu barbaris nuntiatum est, vi obsides eripuerunt, et regionem excursionibus vastarunt.

ψ. Ὄτε Γωβάζης πρεσβεύεται παρὰ Ἀριστονέα.^{Ind. 9} μαῖοι δὲ ἀπεκρίναντο τοῖς παρὰ Γωβάζου σταλεῖσι πρεσβεῖ,^{Marcian. 7} τιν, ὡς ἀφέξονται τοῦ πολέμου, εἴγε ἡ αὐτὸς Γωβάζης ἀπό-^C θνετο τὴν ἀρχήν, ἡ τὸν παῖδα τῆς βασιλείας ἀφέλοιτο· οὐ διάρρηστος τῆς χώρας ἀμφοτέρους ἡγεμονεύειν παρὰ τὸν παλαιὸν θεσμόν. ὥστε δὲ θάτερον βασιλεύειν, Γωβάζην ἡ τὸν αὐτοῦ παῖδα, τῆς Κολχίδος, καὶ τῆδε λυθῆναι τὸν πόλεμον, Εὐφῆμιος ἐσηγήσατο, τὴν τοῦ μαγίστρου διέπων ἀρχήν· ὃς ἐπὶ συνέσει καὶ λόγῳ ἀρετῇ δόξαν ἔχων Μαρκιανοῦ τοῦ ιοβασιλέως τὴν τῶν πραγμάτων ἐλαχεῖν ἐπιτροπὴν, καὶ πλείστων τῶν εὖ βουλευθέντων ἀκείνῳ καθηγητὴς ἐγένετο· ὃς δὲ καὶ Πρίσκον τὸν συγγραφέα τῶν τῆς ἀρχῆς φροντίδων ἀδέξατο κοινωνόν. τῆς δὲ αἰρέσεως τῆς αὐτῷ δοθείσης ὁ Γωβάζης εἶλετο τῆς βασιλείας παραγωρῆσαι τῷ παιδὶ, αὐτὸς οὗτα σύμβολα ἀποθέμενος τῆς ἀρχῆς. καὶ παρὰ τὸν κρατοῦντα Ἀριστονέοντος ἐπεμπεν, ὡς, ἐνὸς Κόλχου ἡγεμονεύοντος, οὐκέτι δι' αὐτὸν χαλεπαίνοντα ἐπὶ τὰ ὄπλα χωρεῖν. βασιλεὺς δὲ διαβατεῖν αὐτὸν ἐς τὴν Ἀριστονέαν ἀκέλευτος, καὶ τῶν αὐτῷ δεδογμένων διδόναι λόγον. ὃς δὲ τὴν τομὴν ἀφίξεν οὐκ ἡρόνησατο, Διονύσιον δὲ τὸν ἐς τὴν Κολχίδα πάλαι διαπεμφθέντα τῆς τε αὐτοῦ Γωβάζου διαφορᾶς ἑνεκα πίστιν δώσοντα ἤτησεν, ὡς οὐδὲν ἐποσταί ἀνήκεστον. διο

4. τὸν Ν., γοῦν vulg. 6. δὲ] δέον Η. 16. Κόλχων coni. N.
20 Διονύσιον Ν., Διονύσιος vulg.

12. Gobazes legatos misit ad Romanos, quibus Romani responderunt, se a bello cessaturos, si regnum aut ipse deponeret, aut filio adimeret. Nec enim fas esse secundum antiquam regionis legem, duos simul dominari. Itaque oportere aut ipsum Gobazem, aut eius filium regnare in Colchide, atque ita bellum solutum iri. Haec Euphemius illis suaserat, qui magistri officiorum dignitatem adeptus, prudentia et eloquentia clarus, sub Marciano Imperatore reipublicae administrationem gerebat, et multorum optimorum consiliorum auctor illi fuit. Hic quoque Priscum huius historiae scriptorem assessorem sibi adiunxit. Gobazes igitur, sibi delata optione, regni insignia depositus, et regnum filio cedere constituit. Tum ad Imperatorem misit, quandoquidem uni solum iam pareret Colchidis regio, uti non amplius illi usque eo suceenseret, ut etiam arma inferret. Imperator vero iussit Gobazem in Romanorum regionem transgredi, ut eorum, quae sibi facienda statuisset, rationem redderet. Ille autem profectionem minime abnuit; sed petiit, ut Dionysias, qui iam olim Gobazis discordiarum causa in Colchidem missus esat, ad fidem praestandam ad se veniret, se nihil iniqui

A.C. 456 δὴ τὴν Κολχίδα Διονύσιος ἀστέλλετο, καὶ περὶ τῶν διαφόρων συνέβησαν.

A.C. 460 ιγ⁴. "Οτι ὁ Μαιοριανὸς ὁ τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων βα-
Ind. 13 σιλεὺς, ὡς αὐτῷ οἱ Ἕντες Γαλατίᾳ Γότθοι σύμμαχοι κατέστησαν,
Leon. 4 P. 42 καὶ τὰ παροικοῦντα τὴν αὐτοῦ ἐπιχράτειαν ἔθνη τὰ μὲν ὅ-5
πλοις, τὰ δὲ λόγοις παρεστήσατο, καὶ ἐπὶ τὴν Αἰθύην σὺν
πολλῇ διαβαίνειν ἐπειρᾶτο δυνάμει, τηῶν ἀμφὶ τὰς τριακο-
σίας ἡθροισμένων αὐτῷ· πρέσβεις μὲν πρότερον παρ' αὐτὸν
δ τῶν Βανδήλων ἥγουμενος ἐπεμπε, λύειν τὰ διάφορα λόγοις
βουλόμενος. ὡς δὲ οὐκ ἐπειδε, τὴν Μανρονσίων γῆν, ἐς ἥγιον
τοὺς ἀμφὶ τὸν Μαιοριανὸν ἀπὸ τῆς Ἰβηρίας ἀποβαίνειν ἀ-
χρῆ, πᾶσαν ἐδήνωσε, καὶ ἐκάκωσε καὶ τὰ ὄδατα.

P.A.C. 461 ιδ⁵. "Οτι οἱ ἐσπέριοι Ῥωμαῖοι ἐς δέος διθύόντες περὶ^{ante 465} B Μαρχελλίνου, μήποτε αὐξανομένης αὐτῷ τῆς δυνάμεως καὶ
V. 29 ἐπ' αὐτοὺς ἀγύοι τὸν πόλεμον, διαφόρως ταραττομένων αὐ-15
τοῖς τῶν πραγμάτων, τοῦτο μὲν ἐκ Βανδήλων, τοῦτο δὲ καὶ
Ἀλγιδόν, ἀνδρὸς ἐκ Γαλατῶν μὲν τῶν πρὸς τῇ ἐσπέρᾳ ὁρ-
μωμένουν, τῷ δὲ Μαιοριανῷ συστρατευσαμένουν καὶ πλείστην
ἀμφ' αὐτὸν ἔχοντος δύναμιν, καὶ χαλεπατεύοντος διὰ τὴν τοῦ
βασιλέως ἀναίρεσιν. ὃν τοῦ πρὸς Ἰταλίωτας τέως ἀπήγαγε τοῦ
πολέμου ἡ πρὸς Γότθους τοὺς ἐν Γαλατίᾳ διαφορά. περὶ

6. παρεστήσατο Ν., παρεστήσαντο vulg. 17. Νιγιδίον vulg.
δρμωμένου et συστρατευσαμένου Cantocl., δρμωμένων et συ-
στρατευσαμένῳ vulg. 21. τοῦ vulg.

passurum esse. Eo igitur in Colchidem profecto, de rebus dubiis
convenerunt.

13. Maioriano, Romanorum Occidentalium Imperatori, Gothi,
qui in Gallia erant, socii confoederatique facti sunt, et gentes di-
tionis Romanorum accolae partim armis, partim verbis ad deditio-
nem compulit. Hic etiam in Libya, trecentis fere navibus coactis,
cum magno exercitu traicere tentavit. Sed Vandalorum dux prius
legatos misit, qui illum, si quae essent inter eos controversa, amice
transigere paratum esse dicerent. Quod ubi obtinere non potuit, Ma-
riusiorum terram, in quam ex Iberia Maioriani navales copiae appul-
suae erant, omnem igni ferroque vastavit, et aquas quoque infecit.

14. Romanis Occidentalibus in suspicionem venit Marcellinus,
ne, si copiis augeretur, in eos bellum transferret. Erant enim tunc
temporis Romanorum res variis modis afflictæ et perturbatae,
hinc Vandalis, illinc Aegidio imminente. Hic vir ex Gallia occiden-
tali oriundus, qui in Hispania cum Maioriano militaverat, et ma-
gnum exercitum habebat, ob caedem Imperatoris erat illis infensus.
Sed a bello appetendis Italie avocavit eum ortum cum Gothis in Gal-
lia dissidium. De contermina enim regione cum illis certans, for-

γὰρ τῆς διάδοσον πρὸς ἑκείνους διαφίλουνεικῶν γῆς καρτερῶς ^{A.C.461}
 ἐμάχετο, καὶ ἀνδρὸς ὕρα μέγιστα δν ἑκείνῳ ἐπεδεῖξατο τῷ ^{ante 465}
 πολέμῳ. τούτων δὴ διεκα οἱ ἐσπέριοι Ῥωμαῖοι παρὰ τοὺς ^C
 Ἕρους πρέσβεις ἔστειλαν, ὡστε αὐτοῖς καὶ τὸν Μαρκελλίγον
 καὶ τὸν Βανδήλους διαλλάξαι. πρὸς μὲν τὸν Μαρκελλίγον
 Θύλαρχος σταλεὶς ἐπεισε κατὰ Ῥωμαίον ὅπλα μὴ κινεῖν. δὲ
 παρὰ τὸν Βανδήλους διαβάς ἀπρακτος ἀνεχόρει, τοῦ
 Γεζερίχου μὴ ἄλλως τὸν πόλεμον καταθῆσεν ἀπειλοῦντος, εἰ
 μὴ γε αὐτῷ τοῦ Βαλεντινιανοῦ καὶ Ἀετίου περιουσίᾳ δοθῆ.
 Ιοκαὶ γὰρ καὶ παρὰ τῶν ἑώρων Ῥωμαίον δικεκόμιστο μόδιαν
 τῆς Βαλεντινιανοῦ περιουσίας ὄνδοντας τῆς τῷ Ὁρ-
 είχῳ γεγαμημένης. διὸ δι' ἔτους ἐκάστου ταύτην τοῦ πολέ-
 μου πρόφρασιν ποιούμενος, εὐθὺς ἥρος ἀρχομένου σὸν στόλῳ ^D
 τὴν ἐκστρατείαν ἐποιεῖτο ἐπὶ τε Σικελίαν καὶ τὰς Ἰταλίας,
 καὶ τὰς μὲν πόλεσιν, δν αἷς μάχιμον δύναμιν τῶν Ἰταλιο-
 τῶν εἶναι συνέβαινεν, οὐ δαδίως προσεφέρετο. καταλαμβά-
 νων δὲ χωρία, ἐν οἷς μὴ ἔτυχεν οὖσα ἀντίπαλος δύναμις,
 ἐδῆσον τε καὶ ἡνδρουποδίζετο. οὐ γὰρ πρὸς πάντα τὰ προσ-
 βάσιμα τοῖς Βανδήλοις μέρη οἱ Ἰταλιῶται ἀρκεῖν ἐδύναντο,
 πολλήθει τῶν πολεμίων βιαζόμενοι καὶ τῷ μὴ παρεῖναι σφις
 παντικὴν δύναμιν, ἦν παρὰ τῶν ἑώρων αἰτοῦντες οὐκ ἐτύγ-
 χανον διὰ τὰς πρὸς Γεζερίχον ἐκείνοις τεθέσας σπονδάς.
 ὅπερ ἔτι μάλιστα ἐκάκωσε τὰ ἐν τῇ ἐσπέρᾳ Ῥωμαίον πρά-

3. οἱ add. B. 9. τοῦ] η coni. B. 12. δι' Val., δὴ vulg.
 18. προβάσ. vulg.

titer bellum gerebat, in quo multa viri strenni et magnanimi opera edidit. Haec in causa fuerunt, ut Romani Occidentales legatos ad Orientales mitterent, ut Marcellinum et Vandulos secum in gratiam reducerent. Et ad Marcellinum quidem Phylarchus missus, eum persuasit, ne in Romanos moveret arma. Hinc ad Vandulos deficiens, nihil quicquam profecit, et rediit. Genserichus enim se non alias bellum positurum minatus est, nisi sibi Valentianii et Aetii bona traderebantur. Etenim ab Orientalibus quoque partem bonorum Valentianii obtinuerat Eudociae nomine, quae Honoricho, eius filio, nups erat. Atque hauc belli renovandi occasionem singulis annis usurpabat. Itaque statim veris initio infesto exercitu Siciliam et Italiam invasit, et urbes quidem Italorum praesidiis firmatas non facile expugnavit, sed oppida militibus, qui resisterent, destituta facile capta evertit et diripuit. Nec enim ad omnia, quae Vandolorum invasioni patebant, tuenda sufficere poterant Itali, propterea quod hostium multitudine opprimebantur. Denique copias navalibus carebant, quas cum a Romanis Orientalibus petiissent, non impertrarunt, quia foedus cum Gensericho fecerant. Ea res, divisa scilicet imperii administrandi ratio, magno detimento Romanorum

p.A.C.461 γυματα διὰ τὸ διηρῆσθαι τὴν βασιλείαν. ἐπρεσβεύσαντο δὲ
 ante 465 καὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον κατὰ τοὺς ἑψόντας Ῥωμαίους Σαρά-
 γουφοι καὶ Οὐρωγοι καὶ Ὄνογουφοι, ἔθνη ἔξαναστάντα τῶν
 οἰκείων ἡθῶν, Σαβίθων ἐς μάχην σφισὶν ἐλληνοθέτων, οὓς
 ἔξηλασαν Ἀβάρεις, μετανάσται γενόμενοι ὑπὸ ἔθνῶν οὐκούν-
 των μὲν τὴν παρωκεανῆτιν ἀκτὴν, τὴν δὲ χώραν ἀποικόν-
 των διὰ τὸ ἔξ ἀναχύσεως τοῦ ὀκεανοῦ διμιχλῶδες γενόμενον,
 καὶ γρυπῶν δὲ πλῆθος ἀναφανέν. ὅπερ ἦν λόγος μὴ πρότε-
 ρον παύσασθαι, πρὸν ἡ βορὰν ποιήσασθαι τὸ τῶν ἀνθρώπων
 γένος. θιὸ δὴ ὑπὸ τῶνδε ἐλαυνόμενοι τῶν δειγῶν τοῖς πλη-
 ισιοχώροις ἐνέβαλον, καὶ τῶν ἐπιθεόντων δυνατωτέρων ὅγτων
 οἱ τὴν ἔφοδον οὐχ ὑφιστάμενοι μετανίσταντο ὀδσπερ καὶ οἱ Σα-
 ράγουφοι ἐλαθέντες κατὰ ζήτησιν γῆς πρὸς τοῖς Ἀκατίροις
 Οὔννοις ἐγένεντο, καὶ μάχας πρὸς ἐκείνους πολλὰς συντησά-
 μενοι τότε φύλον κατηγωνίσαντο καὶ πρὸς Ῥωμαίους ἀφί-
 κοντο, τυχεῖν τῆς αὐτῶν βουλόμενοι ἐπιτηδειότητος. βασι-
 λεὺς οὖν καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν φιλοφρουησάμενοι καὶ δῶρα
 δόντες αὐτοὺς ἀπέπεμψαν.

A. C. 465   i.e. "Οτι στασιασάντων τῶν φυγάδων ἔθνῶν κατὰ τοὺς κατὰ
 Ind. 3   Leon. 9 τὴν ἐω Ῥωμαίους, παρὰ τῶν Ἰταλῶν πρεσβεία ἀφίκετο λέγονσα, 20
 Βῶς οὐχ ὑποστήσονται, εἰ μή γέ σφισι τοὺς Βανδήλους διστά-

4. ἡθῶν Cantool. ἔθνῶν vulg. 5. Ἀβάρεις] Ἀβάρεις Suid. s. v.,
 Ἀβαροι vulg. 6. ἀκτὴν Suid. s. v. Ἀβάρεις, αυτὴν vulg.
 τὴν δὲ χώραν — μετανίσταντο. Omnia haec, omissa in ex-
 ceptis, e Suida s. v. Ἀβάρεις restituit Cl. In his v. 12. οὐχ
 add. N.

Occidentalium rebus fuit. Circa id tempus legatos ad Orientales Romanos miserunt Saraguri, Urogi et Onoguri. Hac gentes priis sedibus electae, commissa pugna cum Sabiris, quos expulerant Abaras, et ipsi quoque extores facti a gentibus, quae Oceani littus accolabant, sed sedes suas reliquerant propter ingentes nebulae ex maris vaporibus ortas et propter magnam ingruentium gryphorum multitudinem, quos non prius recessuros esse fama erat, quam genus humanum devorassent: quibus calamitatibus excitati infinitimorum sedes irruperunt. Et omnes quidem, qui violentum eorum impetum sustinere non poterant, cesserunt, sicuti et Saraguri, qui ad novas sedes querendas coorti, ad Hunnos Acatiros pervenerunt et, multis proeliis initis, gentem devicerant, et denum ad Romanos nanciscendae eorum societatis cupidi se contulerunt. Itaque Imperator legatos benigne exceptit, et munieribus affectos remisit.

15. Dum gentes patria profugae cum Romanis in Oriente dissident, legatio ab Italies advenit, quae doceret res Italas stare non posse, nisi sibi Vandalo reconciliarent. Venit et legatio a Persarum rege, quae multos e Perside ad Romanos confugere quere-

ὗοιεν. ἀφίκετο δὲ καὶ παρὰ τοῦ Περθῶν μονάρχου, τῶν τε A.C. 465
παρ' αὐτοὺς καταφευγόντων ἐκ τοῦ σφετέρου ἔθνους αἰτίᾳ^{Ind. 3} ἔχοντας, καὶ τῶν Μάγων τῶν δὲ τῇ Ῥωμαίων γῇ ἐκ παλαι-^{Leon. 9}
ῶν οἰκούντων χρόνῳ, ὡς ἀπάγειν αὐτοὺς τῶν πατρίων ἔθνων.
Καὶ τόμων ἐθέλοντες καὶ τῆς περὶ τὸ θεῖον ἀγιστείας, παρεγ-
γχλοῦσσι τε ἐσαεὶ καὶ ἀνακαιέσθαι κατὰ τὸν θεσμὸν οὐ συ-
χωροῦσσι τῷ παρ' αὐτοῖς ἀσβεστον καλούμενον πῦρ. καὶ ὡς
χρὴ τοῦ Ἰουροειπαάχ φρουρίου ἐπὶ τῶν Κασπίων κειμένου
πυλῶν χρήματα χορηγοῦντας Ῥωμαίους ποιεῖσθαι ἐπιμέλει-
ιαν, ἣ γοῦν τοὺς φρουρήσαντας αὐτὸν στρατιώτας στέλλειν,
καὶ μὴ μόνους δαπάνῃ καὶ φυλακῇ τοῦ χωρίου βαρύνεσθαι.
εἰ γὰρ ἐνδοξεν, οὐχ εἰς Πέρσας μόνους, ἀλλὰ καὶ εἰς Ῥωμαί-
ους τὰ ἐκ τῶν παροικούντων ἔθνων κακὰ ὁδοῦς ἀφικέσθαι.
χρῆναι δὲ αὐτοὺς ἐλεγον καὶ χρήμασιν ἐπικονρεῖν ἐπὶ τῷ
ἱππρὸς Οὔννους πολέμῳ τοὺς Κιδαρίτας λεγομένους. ἔσεοθαι
γάρ σφισιν αὐτῶν νικώντων ὄνησιν, μὴ συγχωρουμένου τοῦ
ἔθνους καὶ εἰς τὴν Ῥωμαϊκὴν διαβιώνειν ἐπικράτειαν. πάν-
των δὲ ἔνεκα Ῥωμαίων ἀποχριναμένων στέλλειν τὸν διαλε-
ξόμενον τῷ Παρθναίῳ μονάρχῃ· μήτε γάρ φυγάδας εἶναι V. 30
ποπαράσσονται, μήτε παρενοχλεῖσθαι τοὺς Μάγους τῆς Θρησκεί-
ας πέρι· τὴν φυλακὴν δὲ τοῦ Ἰουροειπαάχ φρουρίου καὶ
πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Ούννους ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀναδεδε-

3. τῶν ἐν Vales., καὶ τῶν ἐν vulg. 5. ἐθέλοντες et mox
παρενοχλοῦσσι τε N., ἐθέλοντας et παραχωροῦσσι δὲ vulg. 6.
ἐσαεὶ καὶ B., καὶ ἐσεὶ vulg. 8. Ἰουροειπαάχ mg. H. h. l. et
vulg. infra lin. 21. et pag. 161. lin. 21.. 12. [Οὐροεισάχ vulg. μόνους]
μόνους σφᾶς coni B. 19. Παρθναίων coni. N.

batur, et quod Romani Magos, qui iam inde a priscis temporibus
eorum finium incolae essent, a patriis moribus et institutis et
antiquo religionis cultu abducturi, quavis ratione vexarent, et i-
gnem, qui apud eos vocaretur inextinguibilis, in perpetuum ardere
secundum legem non siverent. Addebat, aequum videri, Romanos
castelli Ierouach, ad portas Caspias siti, curam habere, et pecunias
ad illud conservandum conferre, neque se solos sumtibus et arcis
custodia gravari. Si enim cesserint, non solum in Persarum, sed
etiam in Romanorum terras a finitimis gentibus facile vastationes
inferri posse. Oportere etiam se iuvari pecuniis ad bellum contra
Hunnos Cidaritas gerendum, ex quo Romani quoque essent utilita-
tem reportaturi, si ea gens a finibus ipsorum arceretur. Romani
responderunt, se quamprimum legatos missuros, haec omnia cum
Parthorum rege disceptaturos. Neque enim ullus apud se esse fu-
gitivos, neque Magos in suac religionis cultu impediri. Quum autem
ipsi custodiam castelli Ierouach et bellum contra Hunnos Cidaritas

A. C. 465 γυμένους μή δικαίως χρήματα αἴτεν παρ' αὐτῶν. ἐπρεσβεύ-
Ind. 3 σατο δὲ παρὰ μὲν Βανδήλους ὑπὲρ Ἰταλῶν Τατιανὸς ἐν τῇ
Leon. 9 τῷ πατρικίων ἀξίᾳ καταλεγόμενος, παρὰ δὲ Πέρσας Κων-
στάντιος, τοίτον μὲν τὴν ὑπαρχον λαχών ἀρχῆν, πρὸς δὲ τῇ
ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πατρικιότητος τυχών. 5

A. C. 465 ιεζ. Ὅτι μετὰ τὸν ἐμπορησμὸν τῆς πόλεως τὸν ἐπὶ Λέον-
Ind. 3 τος ἡκεν δὲ Γωβάζης σὺν Διονυσίῳ ἐς τὴν Κωνσταντίνου,
Leon. 9 Περσικὴν ἔχων στολὴν καὶ τῷ Μηδικῷ δορυφορούμενος τρό-
πῳ. ὃν οἱ ἀμφὶ τὰ βασιλεῖα δεξάμενοι πρότερον μὲν τοῦ
Ρ. 464 νεωτερισμοῦ κατεμέμψαντο, ἐπειτα δὲ φιλοφρονησάμενοι ἀπέ- 10
πεμψαν· εἶλε γάρ αὐτοὺς τῇ τε θωπείᾳ τῶν λόγων, καὶ τὰ
τῶν Χριστιανῶν ἐπιφερόμενος σύμβολα.

e.A. C. 467 ιεζ. Ὅτι Σκέροι καὶ Γότθοι εἰς πόλεμον συνελθόντες καὶ
Ind. 5 διαχωρισθέντες ἀμφότεροι πρὸς συμμάχων μετάκλησιν πα-
ρεσκευάζοντο· ἐν οἷς καὶ παρὰ τοὺς ἑώρους ἥλθον. καὶ ^{A-15}
σπαρ μὲν ἡγετο μηδετέροις συμμαχεῖν, δὲ αὐτοκράτωρ Λέ-
ων ἐθούλετο Σκέροις ἐπικουρεῖν. καὶ δὴ γράμματα πρὸς τὸν
ἐν Πλλυριοῖς στρατηγὸν ἐπεμπει, ἐντελλόμενός σφισιν κατὰ
τῶν Γότθων βοήθειαν τὴν προσήκουσαν πέμπειν.

e.A. C. 468 ιεζ. Ὅτι ἡκε κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον παρὰ τῶν ^{A-20}
Ind. 6 Λα παιδῶν ὡς τὸν βασιλέα Λέοντα πρεσβεία, τὰς αὐτίας δε-
Leon. 12 Βαδίουσα τῆς προϋπαρξάσης διαφορᾶς, καὶ ὡς χρὴ αὐτοὺς

2. Hic et supra p. 146 et 158. Βανδήλους pro Βανδήλους scripsi,
constantiae causa. N. 3. Κωνστάντιος Val., Κωνσταντίνος vulg.
13. Σκέρος Cant., Σκύθας vulg. 15. Άσπαρ Cant., ἄπερ vulg.

In se receperint, minime iuste eos ab ipsis pecuniam petere. Legationem ad Vandulos suscepit Tatianus, patricius dignitate or-
natus: ad Persas vero Constantius, qui ter praefectus urbi fuerat,
et ad consulatus patriciatusque honorem evectus.

16. Post incendium civitatis, quod accidit sub Leone, Gobazes
venit Constantinopolim cum Dionysio, stola Persica indutus, et Medo-
dorum in morem satellitibus stipatus. Hunc Imperator excepit,
et primum quidem ob novarum rerum studium vituperavit, deinde
comiter eum amplexus dimisit. Gobazes enim Christianorum symbo-
la ostentans, blanda oratione eum cepit.

17. Sciri et Gothi acie decertantes, et a pugna utriusque rece-
dentes, ad accersenda auxilia animum adiecerunt. Qua de re Ro-
manos Orientales adierunt. Aspar quidem censuit, neutris opis
tulandum esse. Sed Imperator Leo statuit Sciris opem ferre. Ita-
que litteras ad praefectum Illyrici misit, iussitque quoad necesse
esset, auxiliares copias Sciris adversus Gothos praebere.

18. Eodem tempore venit et ad Leonem Imperatorem legatio
a filiis Attilae, ut omnibus omnino praeteritorum dissidiorum causis
resecatis, pacem inirent, et inter se, ut olim erat in more positum,

ἔπει εἰρήνη σπένδεσθαι, καὶ κατὰ τὸ παλαιὸν ἔνδος παρὰ τὸν c. A. C. 408
 Ἰουρον ἐς ταῦτὸν ιόντας Ῥωμαῖοις προτιθένται ἀγορὰν, καὶ Ind. 6
 ἀπειλαμβάνειν ὃν ἂν δεόμενοι τύχοιεν. καὶ ἡ μὲν σφῶν αὐτῶν πρεσβεία ἐν τοῖς δε οὐδα μηδέκτος ἀπανήσει· οὐ γὰρ ἔδοκει τῷ βασιλεύοντι Οὐγγονος τῶν Ῥωμαϊκῶν αὐτοῖς μετέχειν πολλὰ τὴν αὐτοῦ κακώσαντας γῆν. οἱ δὲ τοῦ Ἀττῆλα παλέες τὴν ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἀπόκρισιν δεξάμενοι πρὸς σφᾶς διεφέροντο· ὁ μὲν γὰρ Δεργιζίχ, ἀπράκτως ἀπανελθόντων τῶν πρεσβεων, πόλεμον Ῥωμαῖοις ἐπάγειν ἔβουλετο, C
 10δ δὲ Ἡρνάχ πρὸς ταῦτην αἰγάλευε τὴν παρασκευὴν, ὡς τῶν κατὰ χώραν ἀπαγόντων αὐτὸν πολέμων.

i. 9. Ότι Σαράγουροι Ἀκαπτίροις καὶ ἄλλοις ἔθνεσιν ἀπειθέμενοι ἐπὶ Πέρσας ἀποράτευον. καὶ πρότερον μὲν ἐπὶ Κασπίας παρεγένοντο πύλας· καὶ φρουρὰν Περσικὴν ἐν αὐταῖς ἔγκαθεστῶσαν εὑρόντες ἐτέραν ὅδον ἀπόποντο, οἵ τις ἤστε τοὺς Ἰβηρας ἀλθόντες τὴν τε αὐτῶν ἐδήσουν καὶ τὰ Ἀρμενίων χωρία κατέτρεχον, ὥστε Πέρσας πρὸς τῷ πολέμῳ τῶν Κιδαρετῶν τῷ πέλαι αὐτοῖς συστάντι καὶ ταύτην εὐλαβούμενονς ἔφοδον παρὰ Ῥωμαίους πρεσβεύσασθαι, καὶ αἱ-
 10. πολέμων Val. πόλεμον vulg. 22. δια et ποχ μὴ om. vulg.
 Negationem (οὐ) addi iubebat Val.

ad Istrum convenientes, mercatum celebrarent, ex quo invicem ea, quae sibi opus essent, desumerent. Et ea quidem legatio, quae circa haec versabatur, re infecta rediit. Nec enim Imperator commercium Romanorum cum Hunnis, qui eos tot damnis et cladibus afficerant, concedendum esse duxit. At vero Attilae filii, renuntiata legatione, inter se dissenserunt. Etenim Dengisich, legatis nulla re impetrata reversis, bellum Romanis inferre volebat. Cui consilio Irnach repugnabat, quod in praesentia multa a bello avocarent.

19. Saraguri cum Acathiris aliisque gentibus coniuncti in Persas exercitum duxerunt. Primum quidem ad portas Caspias accesserunt, ubi cum praesidium Persicum offendissent, ad aliam viam deflexerunt, qua ad Iberos conversi, regionem vastarunt, et excursiones in oppida Armeniorum fecerunt. At Persae, qui iam superiore bello cum Cidaritis hunc aditum communierant, legatos ad Romanos misserunt, qui ab illis pecunias aut milites ad custodiam arcis Ierouach peterent, et quod iam saepe per legatos egissent, docerent, si ipsi certamina sustinerent et barbaros aggredientes ab aditu prohiberent, tatos fore Romanorum fines. His vero respondentibus,

Dexippus, Kunapius etc.

11

ε. A. C. 468ροδον ἔχειν, ἡ τῶν Ῥωμαίων ἀδήστος διαμένει χώρα. τῶν
 Ind. 6 δὲ ἀποκριγαμένων, ὡς ἔκαστον ἀνάγκη τῆς οἰκείας ὑπερμα-
 Leon. 12 χοῦντα γῆς τῆς σφετέρας φρουρᾶς ἐπιμελεῖσθαι, πάλιν ἀπρα-
 κτοι ἀπανδευξαν.

A. C. 469 κ. "Οτι Δεγγιζίχ πόλεμον ἐπὶ Ῥωμαίους ἐπενεγκόντος
 Ind. 7 καὶ τῇ τοῦ Ἰστρου προσκαρτεροῦντος*, τοῦτο μαθὼν ὁ Ὁρη-
 Leon. 13 γίσκλου, (αὐτὸς γὰρ εἶχε τὴν πρὸς τῷ Θρακίῳ μέρει τοῦ πο-
 ταμοῦ φυλακὴν,) ἐκ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμψας ἐπινθάνετο
 P. 45 δ, τι βουλόμενοι πρὸς μάχην παρασκευάζονται. δὲ Δεγγιζίχ
 τοῦ Ἀναγάστου κατολιγωρήσει τοὺς ὑπ' αὐτοῦ πεμφθέντας
 ἀπράκτους ἥφιει, παρὰ δὲ τὸν βασιλέα τοὺς διαλεξομένους
 πτελλεν, ὡς, εἰ μὴ γῆν καὶ χρήματα αὐτῷ καὶ τῷ ἐπομένῳ
 διῆῃ στρατῷ, πόλεμον ἐπάξει. τῶν δὲ παρ' ἐκείνουν πρεσβειῶν
 ἐς τὰ βασιλεῖα ἀφικομένων καὶ τὰ αὐτοῖς ἐπαλθέντα ἀπαγ-
 γειλάντων, ἀπεκρίνατο βασιλεὺς ἐτοίμως ἔχειν πάντα ποιεῖν,
 V. 31 εἶγε ὑπακούσομενοι αὐτῷ παραγένωνται· χαίρειν γὰρ τοῖς
 ἀπὸ τῶν ἔχθρῶν ἐπὶ συμμαχίᾳ ἀφικονυμένοις.

A. C. 470 κα'. "Οτι Ἀναγάστου καὶ Βασιλίσκου καὶ Ὀστρίου
 Ind. 8 καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν Ῥωμαίων τοὺς Γότθους ἐς τινὰ
 Leon. 14 βούλον χῶρον συγκλεισάντων καὶ πολιορκούντων, λιμῷ τε πιε-20
 ζομένων τῶν Σκυθῶν σπάνει τῶν δπιτηδείων, πρεσβείαν παρὰ
 τοὺς Ῥωμαίους ποιήσασθαι, ὡστε αὗτοὺς ἐνθαδόσι τεμομέ-
 νους γῆν ὑπακούειν αὐτῶν ἐς ὅ, τι ἀν θέλοιεν. τῶν δὲ ἐπε-

6. Post προσχ. excidit f. δχθη. N. 12. καὶ τῷ add. N. 18.
 'Οστρίου N., 'Οστραυΐ γυγ.

rationi consentaneum esse, unumquemque sua tueri et defendere,
 et de suis arcibus sollicitum esse, rursus re non obtenta, legati ad
 suos revertere.

20. Dengisich bellum Romanis intulit, et Istro potiri institit.
 Quod ubi Ornigiscli filius comperit, (is in ea parte Thracieae, quae
 ad Istrum est, custodiae ripae fluminis praefectus erat,) per suos ex
 eo quaesivit, an acie decertare vellet. Sed Dengisich Anagastum
 contempnens, ab eo missos re infecta dimisit, et per legatos Imper-
 ratori denuntiavit, se bellum illaturum, nisi sibi suisque terram et
 pecunias subministraret. Legatis in regiam introductis et mandata
 exponentibus Imperator respondit, se omnia paratum esse facere, si
 suo imperio obsequi vellent. Sibi enim pergratum et iucundum
 esse, si quando inimici in foedus societatemque transirent.

21. Anagastus, Basiliscus et Ostry et alii quidam duces
 Romani in locum abruptum et concavum Gothos inclusos obse-
 derunt. Ibi Scythaе victuum inopia laborantes, Romanos missis
 legatis certiores fecerunt, se, facta deditione, omnibus, quae sta-
 tuerint, parituros, modo sibi terram ad inhabitandum concedant.

βασιλέα τὴν δεκίνων φέρειν ἀποκριναμένων πρεσβύτεραν, καὶ Λ. C. 47ο
τῶν βαρθάρων τοῦ λιμοῦ πάρι σφᾶς θέσθαι δέδλοιν τὰς ^{Ind. 8}
τυμβάσεις φαμένων, καὶ μὴ εἶναι μακρὰς ποιεῦσθαι ^{Leon. 14}
ἀπακοχάς, βουλευόμενοι οἱ τὰς Ῥωμαϊκὰς τάξεις διέποντες;
Ξεροφὰς χορηγήσειν αὐτοῖς ὑπέσχοντο ἄχρι τῆς βασιλέως ἐπι-
τροπῆς, εἴγε σφᾶς αὐτοὺς διέλοντεν ὥσπερ καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν
διακέριται πλῆθος. ἐσεσθαι γὰρ αὐτῶν ἔρδιως οὕτως ἐπι-
μέλειαν, ἃς τοὺς κληρουμένους καὶ οὐκ εἰς πάντας ἀποβλε-
πόντων τῶν στρατηγῶν, οἵποτε ἐς φιλοτιμίαν δρῶντες πρὸς
ιετὴν αὐτῶν πάντως ἀμιλληθῆσθαι κομιδήν. τῶν δὲ Σκυθῶν
τοὺς ἀπαγγελθέντας διὰ τῶν πρέσβεων προσδέξαμένων λόγους
καὶ ἃς τοσαύτας σφᾶς αὐτοὺς ταξάντων μοσχας, ἃς ὅσασπερ
καὶ οἱ Ῥωμαῖοι διεκέριντο, Χελχάλ, τοῦ Οὔννων γένους ἀ-
τῆρ καὶ ὑποστράτηγος τῶν διεπόντων τὰ Ἀσπαρος τάγματα,
ἴκαρος τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτοῖς βαρθαρικὴν μοσχαν ἐλθὼν, καὶ
τῶν Γότθων (πλειόνες δὲ τῶν ἄλλων ὑπῆρχον) μεταπεμψά-
μενος τοὺς λογάδας τοιῶνδε· ἐποιήσατο λόγων ἀρχὴν, ὡς δω-
σει μὲν αὐτοῖς γῆρ ὁ βασιλεὺς, οὐκ εἰς σφετέραν δὲ αὐτῶν
ὄντοιν, ἀλλὰ τοῖς ἐν σφισιν Οὔννοις. τούτους γὰρ διληφόρως
πολεμηπονήσεις ἔχοντας δίκην λύκων τὰς αὐτῶν ἐπεόντας διαρπά-
ζεσθαι τροφὰς, ὥστε θεραπόντων τάξιν ἐπέχοντας τῆς ἀκε-
τῶν ἐνεκα ταλαιπωρεύσθαι τροφῆς, καίπερ ἃς ἀεὶ ποτε τοῖς

10. ἀμιλληθῆσονται] ἀμεληθῆσονται coni. Cantocl. 12. δσας
ὅσπερ νυīg. 16. τῶν Γ. B., αὐτῶν Γ. vulg. 19. διεγάρους vulg.

Romani responderunt, se ad Imperatorem eorum postulata delatueros. At Scythaes propter famem, quae eis premebat, transigere velle dixerunt, neque longiores moras ferre posse. Tum Romanis ordinibus praepositi, habito consilio, tantisper dum Imperator aliter statueret, alimenta se praebituros polliciti sunt, si Scythaes Romanorum more exercitus in partes se ipsos dividerebant. Sic enim facilius eos, quam singuli ordines, non universi simul respiciendi essent, a duabus curari posse, quippe qui cura et diligentia inter se sint certatari. Itaque Scythaes his, quae legati renuntiarunt, paruerunt, sequi in totidem ordines distribuerunt, in quos Romani erant distributi. Quo facto Chelchal, genere Hunnus, qui secundum ab Asparé imperii gradum in eos, qui sub eo ordines ducebant, tenebat, barbarorum, quae suis ordinibus accesserat, cohortem obiens, id qua erant plures numero Gothi, quam reliqui, accitis primotibus huiusmodi orationem habere coepit. Terram quidem Imperatorem ad inhabitandum daturum, quae non illis fructui et commodo futura esset, sed cuius utilitas ad solos Hunnos redundaret. Hos eni terrae cultum negligere, et luporum more bona Gothorum invadentes diripere, qui ipsi servorum conditione habitu ad victimum illis comparandum laborare coacti essent: quamvis nullum unquam fœ-

A. C. 470. Ούννοις τοῦ Γότθων γέγονος ασπόνδου διαμείραντος, καὶ δὲ
Ind. 8^η ζρογόγουν τὴν αὐτῶν ἀποφυγεῖν ὅμαιχοιν θμοσαμένων, ἐφ'
Leon. 14 φὶ καὶ ὄρκων πατρίων πρὸς τῆτῶν οἰκείων στερήσει κατα-

P. 46 φρονεῖν αὐτὸν δὲ, εἰ καὶ τὸ Οὔννων αὐχεῖ γένος, δικαιο-
σύνης πόδι τάδε πρὸς αὐτοὺς εἰπόντα δεδωκέναι περὶ τοῦ
πρακτέον βουλήν. ἐπεὶ τούτοις οἱ Γότθοι διαταραχθέντες,
καὶ ἔθναί τῇ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα τὸν Χελχάλ εἰρηκέναι νο-
μίσαντες, τοὺς ἐν αὐτοῖς Οὔννονος [ώς] συστάντες διεχειρίζον-
το καὶ μάχη καρτερὰ ἀμφισσών, σωίσατο τῶν θυνῶν
ἐκ συνθήματος. ὁ Ἀσπαρος πάθμενος, ἀλλὰ γὰρ καὶ οἱ τῶνιο
λοιπῶν στρατοπέδων ἡγεμύνεις μετὰ τῶν οἰκείων παραταξύ-
μενοι τὸν ἐπιτυχθεῖτα τῶν βαρβάρων ἀνήρον. τοῦ δὲ δόλου
καὶ τῆς ἀπάτης οἱ Σκύθαι λαβόντες ἔννοιαν σφᾶς τε ἀνεκ-
βλεῦντο, καὶ ἐς χεῖρας τοῖς Ρωμαίοις ἔχωρον. ἀλλ’ οἱ μὲν
Ἀσπαρος τὴν σφισιν ἐπιλαχοῦσαν ἐφθασαγ ἀναδώσαντες μα-
ραν· τοῖς δὲ λοιποῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀκίνδυνος ἡ μάχη ἦγέ-
νετο, τῶν βαρβάρων καρτερῶς ἀγωνισαμένων, ὥστε τοὺς ἐξ
αὐτῶν ὑπολειφθέντας τάς τε Ρωμαϊκὰς τάξεις διώσασθαι
καὶ τῇδε τὴν πολιορκίαν διαφυγεῖν.

c. A. C. 472 Ind. 10 xβ. "Οτι μεγιστης πρὸς τὸ Σουάννων ὅθνος Ρωμαίοις
Leon. 16 τε καὶ Λαζοῖς ὑπαρχούσης διαφορᾶς, καὶ σφόδρᾳ ἐς τὴν τοῦ

8. ᾥς del. N. 10. δ. Ἀσπαρος πάθμενος B., οἴλπερ πειθόμενος
vulg. 18. ὑπολειφθέντας vulg. διώσασθαι N., δηῶσασθαι vulg.

dus inter utramque gentem sanctum sit, et maiores iure iurando
eos obstrinxerint, ut Hunnorum societatem fagerent. Quare non
tantum suis eos privari, sed ~~etiam~~ patria sacramenta negligere. Se-
quidem genere Hunnum, quo maxime glorietur, sed aequitate mo-
tum haec illis dicere, ut, quao facienda essent, viderent. His dictis
Gothi commoti, et haec Chelchalem pro benevolentia, qua ipsos
prosequebatur, suggestisse rati, Hunnos sibi immixtos trucidarunt.
Dōnde quasi ex compacto in gens pugna inter utramque gentem est
commissa. Quod cum Aspari nuntiatum esset, ipse et reliqui duces
acies suorum instruxerunt, et obvium quemque barbarorum occide-
runt. Scythaes, cognito dolo et fraude perspecta, sese collegerunt,
et manus cum Romanis conseruerunt. Sed illi, qui sub Aspare sti-
pendia faciebant, omnem barbarorum cohortem, quae illis obvene-
rat, ad internacionem usque ceciderunt: Reliquis ducibus non in-
cruenta pugna fuit, barbaris strenue et fortiter pugnam capessentib.
Ex qua pugna qui superstites ex Scythis fuerunt, per ruptis
Romanis legionibus, evaserunt.

22. Maxima intercedente Romanis et Lazis cum Suanorum
gente controversia, * * Persas quoque cupidō belligandi incessit
propter oppida, quae Suanis eripuerant. Itaque ad Romanum Im-
peratorem legationem misit, sibi auxilia mitti postulans ex militi-

τοῖματος τῶν Σουάννων συνισταμένων μάχην. καὶ Περσῶν δὲ ε.Α.С.472
 ἰθεόντων αὐτῷ πολεμεῖν διὰ τὰ φρούρια, ἀπερ ὑπὸ τῶν Σου-
 πεμφῆται παραστατέοντων τὸν παραφυλαττόντων^{Ind. 10}
 ἀποτίθεντο, πρεσβείαν ἔστελλεν, ἐπικούρους αὐτῷ δια-
 πεμφῆται παρὰ βασιλέως αἰτῶν ἐν τῶν παραφυλαττόντων^{Leon. 16}
 διπρατιστῶν τὸν Ἀρμενίων δρια τῶν Ρωμαίοις ὑποτελῶν, ἢ
 ἢ πρθσχώρων δυτῶν ἐτοίμην ἔχειν βοήθειαν, καὶ μηδ κινδυ-
 νεῖν τοὺς πόδδωθεν ἀπεκδεχόμενον, ἢ παραγενομένων ἐπε-
 τίβεσθαι διατάνη, τοῦ πολέμου, ἢν σύντο τύχη, διαβαλλομέ-
 νη, παθάπερ ἡδη προστερον διεγένει. τῆς γὰρ σὺν Ἡρα-
 κλείῳ πάπεσταλμένης βοῆθειας, καὶ Περσῶν καὶ Ἰβήρων τῶν
 αὐτῷ διπαγόντων τὸν πόλεμον πρὸς ἑτέρων ἐθνῶν τότε ἀπα-
 σχητήθέντων μάχην, τὴν συμμαχίαν ἀπέπεμψεν ἀσχάλλων
 ἐπὶ τῇ τῷν τροφῶν χρησιγίᾳ, ὥστε, αὐτὸς τῶν Πάρθων ἐπ' V. 32
 αὐτὸν ἀναζευξάντων, ^DΡωμαίους ἐπικαλέσουσθαι. τῶν δὲ στο^{το}
 τοι τῇ βοῆθειαν ἀπαγγειλαμένων καὶ ἄμφα τὸν αὐτῆς ἡγη-
 σόμενον, προσεγένετο καὶ Περσῶν πρεσβεία ἀγγέλλουσα, τοὺς
 Κιδαρίταρο. Οὐννους ὡپ' αὐτῶν κατηγωνίσθαι, καὶ Βαλαὰμ
 πόλιν αὐτῶν ἀπεπολιορκήκεναι. Θρήνουν δὲ τὴν νίκην καὶ
 βαρθρικοῦς ἐπεκόμπαζον, τὴν παροῦσαν αὐτοῖς μεγίστην δύνα-
 μην ἀκυραίνειν ἐθέλοντες. ἂλλα αὐτὸν παρατίκα, τούτων
 ἀγγελθέντων, ἀπέπεμπε-βασιλεὺς, ἐν μεῖζον φροντίδι τὰ ἐν
 Σικελίᾳ συνενεχθέντα ποιούμενος.

1. Μάχην ποιειν ducis Suanorum esse videtur Classeno, collato
 v. 12. 2. ὑπὸ add. B. 8. ἀνεβαλλομένου coni. B. 15. ἡγη-
 σόμενον vulg. 17. κατηγωνίσθαι vulg. 19. ἐπεκόμπαζον
 N., ἀπεκόμπαζον vulg. 20. τοῖτων H., τοῦ vulg. "

bus, qui Armeniae oram Romanis subiectam tuebantur, ut, quia
 proximi erant, praesto essent, ne, dum longinqua auxilia expectant,
 periculum incurvant, aut, si advenerint, sumptibus atterantur, pro-
 ducto obtemperam causam bello, sicut iam antea evenerat. Missam enim
 cum Heraclio validam auxiliariorum manum, Persis et Iberis, quibus
 cum nunc illi bellum erat, alio bello tum aduersus alias gentes occu-
 patis, cum grave illi et molestum esset exercitum alere, remiserat.
 Sed rursus in eum Parthis redeuntibus, Romanos revocavit. Legati
 vero retulerunt, Romanos missuros ad eos auxilia et ducem. Quo
 tempore adseruit etiam legatio a Persis nuntians, Hunuos Cidaritas
 ab ipsa devictos, et Balaam, Hunnerum urbem, expugnatam. Nu-
 tiaverunt igitur legati victoriam, quam Persae obtinuerant et barba-
 rotum in morem magnificis verbis extulerunt, maximas, quae illis
 adesserint, copias ostentaturi. Sed legatos statim peractis mandatis
 Imperator dimisit. Nam illi res Siculae longe maiori curae erant.

**ΠΡΙΣΚΟΤ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΚΑΙ ΣΟΦΙΣΤΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΓΟΤΩΙΚΗΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΘΝΙΚΟΤΣ.**

**EX HISTORIA GOTHICA
PRISCI RHETORIS
ET SOPHISTAE
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.**

ARGUMENTUM.

Legati Romanorum cum Attila post mortem Ruas de pace conveniunt (1). Altera legatio a Theodosio ad Attilam missa (2). Accurata narratio de legatione Maximini ad Attilam, cui Priscus comitem se adiunxerat, in qua Chrysaphii insidiae contra regem Hunnorum structae aperiuntur. Prisci colloquia cum quodam Romano apud Hunnos captivo de statu imperii Romani, et cum legatis Romanorum Occidentalium de bellicis Hunnorum opibus. Descriptio coenae regiae (3). Nomus et Anatolius ad Attilam mittuntur ad iram eius in Chrysaphium placantiam (4). Felix eius legationis eventus (5). Apollonius tributi causa ad Attilam mittitur (6). Gensericus nullis neque Marciani, neque Aviti legationibus ab Italia et Sicilia vastando retinetur (7). Romani bellum parant contra Lazos (8). Leo Imperator Balamorum a vastatione finium Romanorum dehortatur (9). Marcellini et Recimeri in Sicilia discordiae. Gensericus denuo Italiam invadit (10). Tatiani ad Vandalo, Constantii ad Persas legatio (11). Bella inter Persas et Hunnos Cidaritas paulum intermissa renovantur (12). Gensericus pacis conditiones a Leone oblatas reiicit (13).

A. C. 433
Ind. 1. α. Ὁτι Ρούα βασιλεύοντος Ούννων, Αμαλχοροίς καὶ
Theod. 26 Κτιμάροις καὶ Τογόσσονρσι καὶ Βοΐσκοις καὶ ἐπέροις ἔθνεσι
P. 47

1. Cum Rua, Hunnorum rex, statuisset cum Amalsuris, Itimaris,
Tonosuribus, Boiscis ceterisque gentibus, quae Istrum accolunt,

χροσοικοῦσι τὸν Ἰστρον, καὶ ἐς τὴν Ῥωμαίων ὅμαιχμιάν ^{A. C. 433}
 καταφυγγάνουσιν, ἐς μάχην ἐλθεῖν προηρημένος ἐκπέμπει ^{Ind. 1}
^{Theod. 26} Ἡσλαν, εἰσθότα φοῖς διμφόροις αὐτῷ τε καὶ Ῥωμαίοις δια-
 κονεῖσθαι, λύει τὴν προϋπάρχουσαν εἰρήνην ἀπειλῶν, εἰ μὴ
 5γε πάντας τοὺς παρὰ σφᾶς καταφυγόντας ἐκδοῖεν. βουλευο-
 μένων δὲ Ῥωμαίων στεῖλαι πρεσβείαν παρὰ τοὺς Οὔννους,
 πρεσβεύειν μὲν ἡθελον Πλίνθας καὶ Διονύσιος, Πλίνθας μὲν
 τοῦ Σκυθικοῦ, Διονύσιος δὲ τοῦ Θρακίου γένους, ἀμφότεροι
 δὲ στρατοπέδων ἥγούμενοι· καὶ ἄρξαντες τὴν ὑπατον παρὰ
 10 Ῥωμαίοις ἀρχήν. ἐπειδὴ δὲ ἔδόκει Ἡσλαν παρὰ τὸν Ῥούαν
 ἀφικνεῖσθαι πρότερον τῆς ἐκπεμφθησομένης πρεσβείας, συν-
 επέμπει Πλίνθας Σηγγίλαχον, ἄνδρα τῶν ἀπιηδείων, πεῖ-
 σαι τὸν Ῥούαν αὐτῷ καὶ μὴ ἐτέροις Ῥωμαίων ἐς λόγους
 ἐλθεῖν. πελευτήσαντος δὲ Ῥούα καὶ περιστάσης τῆς Οὔννων
 15 βασιλείας ἐς Ἀττήλαν ἔδόκει τῇ Ῥωμαίων βουλῇ Πλίνθαν
 πρεσβεύεισθαι παρ' αὐτούς. καὶ καρδιάσης ὅπ' αὐτῷ παρὰ
 βασιλέως ψήφου, ἐβούλετο καὶ Ἐπιγένην δὲ Πλίνθας συμ-
 πρεσβεύειν αὐτῷ ὡς μεγίστην ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν ἀπιφερόμενον
 καὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα τοῦ κοιαίστορος. χαροτονίας δὲ καὶ
 20 ἀπὸ τοῦ αὐτῷ γενομένης, ἄμφω ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἐξώρμησαν, καὶ
 παραγίνονται ἐς Μάργον. ἡ δὲ πόλις τῶν ἐν Ἰλλυρίᾳ Μυ-
 σῶν πρὸς τῷ Ἰστρῷ κειμένη ποταμῷ ἀντικρυ Κωνσταντίας

3. Εἱσλαν vulg. 15. Ἀττήλαν] καὶ Βλήδαν add. N. 21. βισών vulg.

quod ad armorum societatem cum Romanis iungendam confugissent,
 bello decertare, Esla componendis Romanorum et Hunnorum con-
 troversiis adhiberi solitum misit, qui Romanis denuntiaret, se a
 foedere, quod sibi cum illis esset, recessurum, nisi omnes Scythas,
 qui ad eos se contulissent, redderent. Romanis vero consilium de-
 mittendis ad Hunnos legatis sapientibus, Plinthus et Dionysius, hic
 ex Thracia, ille ex Scythia oriundus, ambo exercituum duces, et
 qui consulatus dignitatem apud Romanos gesserant, hanc legationem
 obire voluerunt. Ut vero visum est non ante legatos proficisci,
 quam Eslas ad Ruam rediisset, Plinthus una cum Esla misit Singula-
 chum, unum ex suis necessariis, qui Ruea persaderet cum nullo alio
 Romanorum, quam cum ipso, colloquium inire. Cum autem, Ruea
 mortuo, Hunnorum regnum ad Attilam pervenisset, Senatus decre-
 vit Plintham legationem ad Attilam exequi. Quo S. C. Imperatoris
 suffragio comprobato, Plintham cupido incessit, Epigenem, qui sa-
 pientiae laude celebris erat et quaesturae dignitatem obtinebat,
 scilicet legationis sibi adsciscere. Qua de re lato quoque suffragio
 ambo in eam legationem profecti sunt, et Margum pervenerunt. Est
 autem Margus urbs in Illyrico Mysorum ad Istrum sita, ex adverso
 Constantiae arcis, ad alteram fluminis ripam collocatae, quo et regii
 Scythae convenerant. Extra civitatem equis insidentes utriusque con-

Δι. C. 48 φρονερίον κατὰ τὴν ἔτέραν ὅχθην διακειμένου, εἰς ἥν καὶ οὐδεὶς
 Ind. βασιλεῖοι συνήσαν Σκύθαι. καὶ τὴν σύνοδον ἔξω τῆς πόλεως
Theod. 26 ἀποιοῦντο, ἐπιβεβηκότες ἱππων· οὐ γάρ ἐδόκει τοῖς βαρό-
 βάροις ἀποβῆσαι λογοποιεῖσθαι, ὡστὲ καὶ τοὺς Ῥωμαίων
 πρέσβεις τῆς σφῶν αὐτῶν ἀξίας προσωνυμένους ἀπὸ τῆς αὐτῆς προσαιρέσσεως ἐς ταῦτὸν τοῖς Σκύθαις ἐλθεῖν, πρὸς τὸ μῆ-
 τους μὲν ἀφ' ἵππων, τοὺς δὲ πεζοὺς διαλέγεσθαι . . . . . τοὺς δὲ τῆς Σκυθικῆς καταφεύγοντας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἦδη

P. 48 πεφευγότας, σὺν καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις Ῥωμαίοις τοῖς ἀγενεύ-
 λύτρων ἐς τὰ σφάερα ἀφιγμένοις ἐκδίδοσθαι, εἰ μὴ γειο-
V. 33 ὑπὲρ ἐκάστου πεφευγότος τοῖς κατὰ πόλεμον κτησαμένοις
 δικτὸν δοθεῖεν χρυσού. ἔθνει δὲ βαρβάρῳ μὴ συμμαχεῖν Ῥω-
 μαίοις πρὸς Οὐννούς αἰρομένους πόλεμον. εἶναι δὲ καὶ τὰς
 πανηγύρεις ἀσονόμοις καὶ ἀκινδύνοις Ῥωμαίοις τε καὶ Οὐν-
 νοῖς. φυλάττεσθαι δὲ καὶ διαιμένειν τὰς συνθῆκας ἐπταχο-
 σίων λιτρῶν χρυσάλινον ἔτοντο ἐκαστού τελονυμένων παρὰ Ῥω-
 μαίων τοῖς βασιλείοις Σκύθαις πρότερον δὲ πεγτήκοντα καὶ
 τριακόσιαι αἱ τοῦ τέλους ἐτύγχανον οὖσαι. ἐπὶ τούτοις ἐ-
 σπένδοντο Ῥωμαῖοί τε καὶ Οὐννοί, καὶ πάτριον δρόκον διμ-
 σαντος ἐς τὰ ἀμφότερα ἐπανήσαν. οἱ δὲ παρὰ Ῥωμαίοις
 καταφυγόντες ἐχεδόθησαν βαρβάροις, ἐν οἷς καὶ παῖδες Μά-
 μα καὶ Ἀταχάμ τοῦ βασιλείου γένους, οὓς ἐν Καρστῷ φρον-

α. συνήσαν N., συνῆσαν vulg. Σκύθαις vulg. 4. Ῥωμαίων
 H., Ῥωμαίους vulg. 7. Quae exciderunt partim ita suppl. N. . . .
 Ῥωμαίους οὐ μόνον εἰς τὸ μέλλον μὴ δέχεσθαι τ. α. τ. Σ. 13.
 αἰρομένους vulg., αἰρομένω N. 20. ἀμφότερα] σφέτερα vel
 σφέτερα ἀμφότερος corvi. B.

* gressi sunt. Nec enim barbasis de plano verba facere placuit, et
 legati Romani suae dignitatis memorēs eodem quoque apparatu in
 Scytharum conspectum venire statuerunt, ne sibi peditibus cum e-
 quitibus disserendum foret. Itaque placuit, profugos omnes, etiam
 qui multo ante profugerant, una cum captivis Romanis, qui non
 soluto redemptionis pretio ad sua redierant, dedi: aut pro uno-
 quoque captivo Romano his, qui enim bello esperant, octo aureos
 dari, Romanos bellī societatem cum barbara gente, quae bellum
 cum Hannis gerat, non facere. Conventus ad mercatus paribus le-
 gibus celebrari, et in tuto Romanos et Hunnos esse. Foedera rata
 manere et observari, si quoque anno septingentae auri librae tri-
 buti nomine Scythis regiis a Romanis penderentur, cum antea tri-
 butum annum non fuisse nisi trecentarum quinquaginta libram. His
 conditionibus pacem Romani et Hunni pepigerunt, qua iurein-
 rando patrio ritu utrimque praestito firmata, utriusque ad sua redie-
 rent. Itaque qui ex barbaris ad Romanos transierant redditū sunt,
 de quorum numero erant filii Mama et Attacam ex regio genere,

εάρ Θρακίων οἱ παρειληφότες δοταύωσαν, δίκαιος αὐτοὺς Α. C. 433
προτετόμενος τῆς φυγῆς. οἱ δὲ περὶ Ἀττήλαν καὶ Βλήδαν ^{Ind. 1}
τὴν περίγραψαν πρὸς Ῥωμαῖον θέμενοι διεξήσαν τὰ ἐν τῇ
Σκυθικῇ εἰδη χειρούμενοι, καὶ πόλεμον πρὸς Σορόσγους συν-
τείσαντα.

β. Ὄτι Θεοδόσιος ἔπειπε Σηνάτορα, ἀνδρα υπατικόν, ^{C. A. C. 441}
παρὰ τὸν Ἀττήλαν πρεσβευόμενον. ὃς οὐδὲ τὸ τοῦ πρε- ^{Ind. 9}
σβοντοῦ ἔχων ὄνομα ἐθάρρησε πεζὸς παρὰ τοὺς Ούννους ^{Theod. 34}
ἀφιεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ τὸν Πλόντον καὶ τὴν Ὁδησσηῶν ἔπεινος
ιοπόλιν, ἐν ᾧ καὶ Θεόδοντος στρατηγὸς ἐκπεμφθεὶς διέτριβεν.

γ. Ὄτι τοῦ Χρυσαφίου τοῦ εὐνούχου παραινέσαντος ^{A. C. 448}
Ἐδέκων, ἀνελεῖν τὸν Ἀττήλαν, ἐδόκει τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ ^{Ind. 1}
καὶ τῷ μαγίστρῳ Μαρτιαλίῳ βουλευομένοις τῶν προκειμένων
πάμ μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ Μαξιμῖνον ἐκπέμπειν πρεσβευό-
μενον παρὰ τὸν Ἀττήλαν, καὶ Βιγίλαν μὲν τῷ φαινομένῳ
τὴν τοῦ ἐρμηνέως ἀπέχοντα τάξιν πράττειν ἀπερ ^D
δόκει, τὸν δὲ Μαξιμῖνον μηδὲν τῶν αὐτοῖς βουλευθέντων δ-
πεστάμενον τὰ βασιλέως ἀποδιδόναι γράμματα. ἐνεγέργαπτο
δὲ τῶν πρεσβευομένων ἀγδρῶν ἔνεκα, ὡς δὲ μὲν Βιγίλας ἐρ-
χαμψηνεύς, δὲ δὲ Μαξιμῖνος μεῖζονος, ἥπερ ὁ Βιγίλας, ἀξίας,
γένους τε περιφανοῦς, καὶ ἐπιτήδειος ἐς τὰ μάλιστα βασιλε-
ᾶταια ὡς οὐ δεῖ παρασαλεύοντα τὰς σπουδὰς τῷ Ῥωμαίον

g. Ὁδησσηῶν vulg. 12. Ἐδέκων H. Ἐδέκωνα vulg. 16. Ἐδέκων
H. Ἐδέκων vulg. 18. ἐντυγχ. B., dñay. vulg. 20. εἶπερ vulg.

quos Scythae receperōs in Carso, Thraciea castello, crucis suppicio
a secerunt, et hanc ab his fugae poenam exegerunt. Pace cum Ro-
manis facta, Attilas et Bleda ad subigendas gentes Scythicas pro-
fici sunt, et contra Sorosgos bellum moverunt.

a. Theodosius misit Senatorem, virum consularem, ad Attilam
legationem obiturum. Et ille quidem quamvis legati nomen adeptus
esset, minime tamen est ausus terrestri itinere Hunnos adire: sed
iter per Pontum Euxinum instituit, et in Odessenorum civitatem
navigavit, in qua Theodosius dux commorabatur.

3. Chrysaphius eunuchus suasit Edeconi Attilam de medio tol-
lere. Super ea re, ^{habito} ab Imperatore Theodosio cum Martilio
magistro consilio, dēcreverunt non solum Bigilam, sed et Maximini-
num legatum ad Attilam ire, et Bigilam quidem specie interpretis,
qua munere fungebatur, quae Edecoli viderentur, execeturum,
Maximinum vero, qui minime eorum, quae in consilio Imperatoris
negata esset, conscient esset, litteras ab eo Attilac redditurum. Scri-
pserat enim Imperator legatorum causa, Bigilam interpretis munus
obliturum, et Maximinum legatum mitti, qui quidem Bigilam digni-
tate superaret, et genere illustris et sibi valde familiaris esset. Ad
haec minime decere Attilam foedera transgredientem Romanorum re-

A.C. 448 ἐμβατεύειν γῆ. φυγάδας δὲ μετὰ τοὺς ἡδη ἐκδοθέντας ἐ-
Ind. πτακαίδεκα ἀπέσταλκά σοι, ὃς ἐτέρων οὐκ ὄντων. καὶ ταῦτα
Theod.41 μὲν ἦν ἐν τοῖς γράμμασι, φράζειν δὲ τὸν Μαξιμὸν ἀπό⁵
στόματος τῷ Ἀττήλᾳ, μὴ χρῆναι αἰτεῖν πρέσβεις μεγίστης
ἀξίας παρ' αὐτὸν διαβῆναι· τοῦτο γάρ οὐδὲ ἐπὶ τῶν αὐτοῦ

P. 49 προγόνων, οὐδὲ ἐπὶ ἐτέρων τῶν ἀρχαντων τῆς Σκυθικῆς γενέ-
σιδα, ἀλλὰ πρεσβεύσασθαι τόν τε ἐπιτυχόντα στρατιώτην καὶ
ἀγγελιαφόρον. εἰς δὲ τὸ διευκρινῆσαι τὰ ἀμφιβαλλόμενα
ἐδόκει πέμπειν Ὄνηγήσιον παρὰ Ρωμαίους· μὴ οὖν τε γὰρ
αὐτὸν, Σερδικῆς δημοσίεσσι, σὺν ὑπατικῷ ἀνδρὶ ἐς ἡτῆνιο
προΐέναι. ἐπὶ ταύτην τὴν πρεσβείαν ἐκλεπαρῆσας πειθεὶς με
Μαξιμὸν αὐτῷ συναπᾶραι. καὶ δῆτα ἅμα τοῖς βαρβάροις
ἐχόμενοι τῆς ὁδοῦ ἐς Σερδικὴν ἀφικνούμεδα, τρισκαίδεκα
ἄδυν ἀνδρὶ εὐζώγῳ τῆς Κονσταντίνου ἀπέχονσαν. ἐν τῇ
καταλύσαντες καλῶς ἔχειν ἡγησάμεδα ἐπὶ ἑστίαν Ἐδέκουνται
Β καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ βαρβάρους καλεῖν. πρόβατα σὺν καὶ
βόας ἀποδομένων τῶν ἐπιχωρίων ἡμῖν, κατασφάξαντες ἀρι-
στοκοιούμεδα. καὶ παρὰ τὸν τοῦ συμποσίου καιρὸν τῶν μὲν
βαρβάρων τὸν Ἀττήλαν, ἡμῶν δὲ τὸν βασιλέα θαυμαζόντων,
ὅς Βιγίλιας ἔφη, ὃς οὐκ εἴη Θεὸν καὶ ἀνθρωπον δίκαια συγ-
κρίνειν, ἀνθρωπον μὲν τὸν Ἀττήλαν, Θεὸν δὲ τὸν Θεοδόσιον
λέγον. ἥχαλλον οὖν οἱ Οὐργοί, καὶ κατὰ μικρὸν ὑποθερ-
2. ἀπέσταλκε vulg., ἀπέσταλκεν οἱ Val. 12. συγαπᾶραι N.,
συγεπᾶραι vulg.

glōnem invadere. Et antea quidem ad eum plures, nunc vero decem
et septem transfugas mittere. Nec enim plures apud se esse. Et
haec quidem litteris continuebantur. Coram autem Maximinum sūtis
verbis iusserat Attilae dicere, ne postularet maiori dignitatis viros
ad se legatos transire. Hoc enim neque ipsius maioribus datum
esse, neque ceteris Scythiae regibus, sed quemlibet militem aut a-
lium nuntium legionis munus obiisse. Ceterum ad ea, quae inter
ipsos in dubietate versabantur, diiudicanda sibi videri, Onegesium
mitti debere. Qui enim fieri posset, ut in Serdicam, quae diruta
esset, Attilas cum viro consulari conveniret? In hac legatione
Maximinus precibus mihi persuasit, ut illi comes essem. Atque ita
cum barbaris iter facere coepimus, et in Serdicam pervenimus trium
et decem dierum itinere expedito homini a Constantinopoli distan-
tem. Ibi commorantes ad cibum nobiscum sumendum Edeconam et
ceteros barbaros invitandos duximus. Bobus igitur et ovibus, quas
incolae nobis suppeditaverant, iugulatis, instructo convivio epulati
sumus. Inter epulas barbari Attilam, nos Imperatorem admirari et
extollere. Ad quae Bigilas dixit, minime iustum esse, deum cum
homine comparare, hominem Attilam, deum Theodosium vocans. Id
aegre tulerunt Hunni, et sensim ira accensi exasperabantur. Nos
vero alio sermonem detorquere, et eorum iram blandis verbis leni-

μητόμενοις δχαιλέπαινον. ἡμῶν δὲ ἐτερα τρεψάντων τὸν Δ. C. 448
 λόγος καὶ φιλοφροσύνη τὸν σφῶν αὐτῶν καταπραϋνόντων Ind. 1
 θυμὸν, μετὰ τὸ δεῖπνον ὡς διανέστημεν, δώροις δὲ Μαξιμί-
 τος Ἐδέκωνα καὶ Ὁρέστην ἀθεράπευσε, σηρικοῖς δισθήμασι
 διαι τιθοῖς Ἰνδικοῖς. ἀναμείνας δὲ τὴν Ἐδέκωνος Ὁρέστης C
 ἀναγράφειν, πρὸς τὸν Μαξιμίνον φράζει, ὡς σοφός τε εἴη
 τῷ ἄριστος, μὴ δύοια σὺν τοῖς ἀμφὶ τὰ βασίλεια πλημμε-
 λῆσας· χωρὶς γὰρ αὐτοῦ ἐπὶ δεῖπνον τὸν Ἐδέκωνα καλοῦν-
 τες δώροις ἀτίμων. ἀπόρου δὲ τοῦ λόγου ὡς μηδὲν ἐπιστα-
 τομένοις φανέντος, καὶ ἀνερρωτήσασιν ὅπως καὶ κατὰ ποῖον
 ζωρὸν περιπται μὲν αὐτὸς, τετίμηται δὲ δὲ Ἐδέκων, οὐδὲν V. 34
 ἀπαρινάμενος δεῖηλας. τῇ δὲ υστεραὶ ὡς ἀβαδίζομεν, φέ-
 μεθ ἐπὶ Βιγιλαν ἀπερ ἡμέν Ὁρέστης εἰρήκει. δὲ δὲ ἔκει-
 θον μὴ δεῖν χαλεπαίνειν ὡς τῶν αὐτῶν Ἐδέκωνι μὴ τυγχά-
 νοντα· αὐτὸν μὲν γὰρ διάνονά τε καὶ ὑπογραφέα εἶναι Ατ- D
 τῆλα, Ἐδέκωνα δὲ τὰ κατὰ πόλεμον ἄριστον, ὡς τοῦ Οὐν-
 τον γένους, ἀναβεβηκέναι τὸν Ὁρέστην πολύ. ταῦτα εἰπὼν
 ταὶ τῷ Ἐδέκωνι ἴδειογησάμενος ἔφασκεν υστερον πρὸς ἡμᾶς,
 εἴτε ἀληθιζόμενος, εἴτε ὑποκρινόμενος, ὡς εἴποι μὲν αὐτῷ τὰ
 λεχθεῖμέντα, μόγις δὲ αὐτὸν καταπραῦναι τραπέντα ἐπὶ τοῖς
 λεχθεῖσιν εἰς ἀργήν. ἀφικόμενοι δὲ ἐς Ναϊσσὸν ἕρημον μὲν
 εὑρομένην ἀνθρώπων τῷρ πόλιν, ὡς ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀνατρα-

14. Ἐδέκων vulg. 15. εἰπὼν Η., εἰπεῖν vulg. 19. εἴποι μὲν
 Cantocl., εἴποιμεν vulg.

22. A coena ut surreximus, Maximinus Edeconem et Orestem do-
 nis conciliatus, sericis vestibus et gemmis Indicis donavit. Ore-
 stes deinde praestolatus Edeconis discessum verba faciens cum Ma-
 ximinio, sibi quidem, ait, illum probum et prudentem videri, qui
 non ut alii ministri regii peccasset. Etenim nonnulli, spreto Oreste,
 Edeconem ad coenam invitaverant et donis coluerant. Nos autem
 harum omnium rerum ignari, quo pertinerent Orestis verba, non sa-
 ti percipientes, cum ex eo sciscitaremur, quomodo et qua in re
 despiciui esset habitus et Edecon honore affectus, nihil respondit,
 et discessit. Postridie cum iter faceremus, Bigilae, quae Orestes
 dixerat, retralimus. Ille vero ait, Oreatem non. debere iniquo
 animo ferre, si eadem, quae Edecon, minime esset consecutus. Ore-
 stem enim comitem et scribam Attilae, Edeconem vero bello-cla-
 rissimum, ut in gente Hunnorū, longe illum dignitate antecellere.
 Quae cum loqueretur, patrio sermone Edeconem assatus, non multo
 post nobis confirmavit, seu vera proferret, seu fingeret, se Edeconi
 ea, quae prius illi dixeramus, exposuisse, et aegre iram eius ob-
 dicta Orestis lenivisse. Venimus Naissum, quae ab hostibus fuerat
 eversa et solo aequata: itaque eam desertam hominibus offendimus,
 praeterquam quod in ruderibus sacrarum aedium erant quidam ac-

A. C. 448 πεῖσαν. ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς καταλόμασι τῶν ὑπὸ νόσων κατε-
Ind. i χομένων τινὶς ἀτύχανον ὄγκες. μικρὸν δὲ ἄνω τοῦ ποταμοῦ
Theod. 41 διν. καθαρῷ καταλύσαπτες, (σύμπαντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν διχηγην

P. 50 δοτέων ἦν πλέα τῶν ἐν πολέμῳ ἀναιρεθέντων,) τῇ ἐπαύριον
πρὸς Ἀγίνθεον τῶν ἐν Ἰλλυριοῖς ταγμάτων ἥγουμενον ἀφικθ-5
μεθα, οὐ πόρδων ὅγτα τῆς Ναΐσσου, δι' ὃ τὰ παρὰ βουσιλέ-
ως ἀγγεῖλαι καὶ τοὺς φυγάδας παράλαβεν· τοὺς γὰρ εἰ τῶν
εἰς, περὶ ὧν Ἀττήλᾳ διέγραπτο, αὐτὸν ἔδει παραδιδόναι·
ἡλθομεν οὖν δις λόγους, καὶ τοὺς εἰ φυγάδας παραδοῦναι αὐ-
τὸν τοῖς Οὔννοις παρεσκευάσαμεν οὓς φιλοφρονησάμενος σὺνιο
ἡμῖν ἀπέπεμψε. διανυκτερεύσαντες δὲ καὶ ἀπὸ τῶν δρίσων
τῆς Ναΐσσου τὴν πορείαν ποιησάμενοι ἐπὶ τὸν Ἰστρὸν ποτα-
μὸν, ἐς τι χωρίον διβάλλομεν συνηρεφές, καμπάς ~~θεοῦ~~ καὶ
Βέλημοντος καὶ περιαγωγὰς πολλὰς ἔχον. ἐν ὕπερ τῆς ἡμέ-
ρας διαφαινούσης, οἰομένοις ἐπὶ δυσμὰς πορεύεσθαι τοῦ ἡ-15
λίου ἀνατολὴ κατεγαντίον ἀφθη, ὥστε τοὺς ἀπείρως ἔχοντας
τῆς τοῦ χωρίου θέσεως ἀναβοῆσαι, οἴα δὴ τοῦ ἡλίου τὴν ἐν-
αντίαν ποιουμένου πορείαν καὶ ἐτερα παρὰ τὰ καθεστῶτα
σημαίνοντος. ὑπὸ δὲ τῆς τοῦ τόπου ἀνωμαλίας ἐπὶ ἀνατο-
λὰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔβλεπε τῆς ὁδοῦ. μετὰ δὲ τὴν δυσχωρίαν το
ἐν πεδίῳ καὶ αὐτῷ ὑλώδει παραγινόμεθα. διτεῦθεν βάφθαροι
πορθμεῖς ἐν σκάφεσι μονοξύλοις, ἀπερ αὐτοὶ δένθρα ἐκτείνον-
τες καὶ διαγλύφοντες κατασκευάζουσιν, ἐδέχοντο ἡμᾶς καὶ

3. καθαρῷ Canticū, καπαρῷ vulg. 5. τῶν B., τὸν vulg. 15.
διαφαν. vulg., η τοῦ ἡλ. coni. B. 18. κατεγαντίον ἀφθη post
ποιουμένου iterat vulg. παραγεν. vulg.

groti Paulo longius a flumine ad vacua loca divertentes, (omnia
enim circa ripam erant plena ossibus eorum, qui bello ceciderat,)
postridie ad Agintheum, copiarum in Illyrico ducem, qui non longe
a Naïssu habitabat, accessimus, ut, traditis Imperatoris mandatis, re-
ciperemus ab eo quinque transfugas, qui septemdecim numerum Ade
quibus ad Attilam scriperat, explerent. Hominem igitur conveni-
mus, et quinque profugos Hunnos tradere praecepimus, quos verbis
consolatus, nobiscum dimisit. Nocte transacta, a montibus Naissi
Istrum versus pergentes, in angustam convallēm per obliquos fle-
xus et circuitus multos deferimur. Hic cum in ea opinione essemus,
ut in occasum iter tendere existimaremus, simulatque illuxit, sol exori-
ens sese ex adverso oculis nostris obiecit. Itaque qui loci situm ignora-
bant, exclamare, tanquam sol contrarium solito cursum conficeret, et
abhorrentia a constituto rerum ordine designaret: sed propter loci in-
aequalitatem via ea parte ad Orientem spectat. Ex illo difficiili et
arduo loco ad plana et utiginosa devenimus. Hic nos barbari porti-
tores in scaphis unico ligno constantibus, quas arboribus sectis et

διεπόρθμον τὸν ποταμὸν, οὐχ ἡμῶν ἔγειρα παρασκευασά· A. C. 448
 μενοφ, ἀλλὰ διαπορθμεύσαντες πλῆθος βαρβαρικὸν, ὅπερ ἦ- Ind. 10
 μὲν κατὰ τὴν ὁδὸν ἀπητήκει, οἴα δὴ βουλομένου ὡς ἐπὶ C
 θῆραν Ἀττήλα διαβαίνειν ἐς τὴν Ῥωμαίων γῆν. τοῦτο δὲ
 51ην πολέμου παρασκευὴν ποιουμένῳ τῷ βασιλεὺς Σκύθῃ, προ-
 φάσει τῷ μὴ πάντας αὐτῷ τοὺς φυγάδας δεδόσθαι. πε-
 ραιωθέντες δὲ τὸν Ἰστρὸν καὶ σὺν τοῖς βαρβάροις ὡς ὁ
 πορευθέντες σταδίους, ἐν πεδίῳ τινὶ ἐπιμένειν ἡγαγκάσθη-
 μεν, ὥστε τοὺς ἀμφὶ τὸν Ἐδέκωνα τῷ Ἀττήλᾳ γενέσθαι τῆς
 ιοῆμετρας ἀφίξεως μηνυτάς. καταμειγάντων δὲ σὺν ἡμέν
 καὶ τῶν ἔνεγησάντων ἡμᾶς βαρβάρων, ἀμφὶ δεῖλην ὁψίαν
 δεῖπνον ἡμῶν αἰρουμένων, κρότος ἐππων ὡς ἡμᾶς ἐρχομένων
 ἤρουντο. καὶ δὴ ἄνδρες δύο Σκύθαι παρεγίγοντο ὡς τὸν
 Ἀττήλαν ἡμᾶς ἀπιέναι παρακελευόμενοι. ἡμῶν δὲ πρότερον D
 15έπι τὸ δεῖπνον αὐτοὺς ἐλθεῖν αἰτησάντων, ἀποβάντες τῶν
 ἐππων εὐωχήθησαν, καὶ ἡμῖν τῆς ὁδοῦ τῇ μόστεραί ἤγή-
 σαντο. παραγενομένων δὲ ἐς τὰς Ἀττήλα σκηνὰς ἀμφὶ F
 τῆς ἡμέρας ὥρᾳ, (πολλὰ δὲ αὐτῷ ἐτύγχανον οὖσαι,) ἐπὶ τε
 λόφου τινὸς σκηνοποιῆσαι βουληθέντων, οἱ διεπιτυχόντες διε-
 σκαλιύθαν βάρβαροι, ὡς τῆς Ἀττήλα ἐν χθαμαλῷ ὑπαρχούσης
 σκηνῆς. καταλυσάντων δὲ ὅπου τοῖς Σκύθαις ἐδόκει, Ἐδέ-
 κων καὶ Ὁρέστης καὶ Ἐχόττας καὶ ἐτεροι τῶν ἐν αὐτοῖς λο-

3. βουλόμενον vulg. 5. παρασκευὴ ποιουμένη coni. B. 11. ὡ-
 μᾶς vulg. 17. τὰς B., τοῦ vulg. 18. αὐτῷ B., αὐτῶν vulg.

caratis adormant, excepérunt, et flumen transmiserunt. Et lembi
 quidem minime ad nos traducendos, sed ad multitudinem barbaro-
 rum traiiciendam erant præparati, quae nobis in via occurreret,
 quia Attilas ad venationem in Romanorum fines transgredi volebat.
 Nevera autem bellum contra Romanos paravit, cuius gerendi occasionem
 sumebat, quod transfugae non redderentur. Transmisso Istro, se-
 ptuaginta fere stadiorum iter cum barbaris emensi in campo quodam
 subsistere coacti sumus, tantisper dum Edecon Attilam nostri adven-
 tus certiore ficeret, manentibus interea nobiscum ex barbaris, qui
 nos erant deducturi. Circa vesperam nobis coenantibus, auditus est
 strepitus equorum ad nos venientium. Et duo viri Scythaes adve-
 nerunt, qui nos ad Attilam venire iusserunt. Nobis vero prius eos
 ad coenam accedere rogantibus, de equis descendentes una convivi-
 um inierunt, et postridie viam præseuntēs demonstrarunt. Qua die
 hora fere nona ad Attilae tentoria pervenimus: nam erant ei plurima.
 Et cum in colle quodam tentoria figere vellemus, obvii barbari pro-
 hibuerunt, quoniam Attilae tentorium esset in planicie positum.
 Quamobrem ad barbarorum arbitrium locum tentorii collocandi
 cepimus. Huc Edecon, Orestes, Scotta et alii ex Scythis primores

A.C. 448 γάδων ἡκον ἀνερωτῶντες τίνων τηγεῖν ἐσκουδακότεφ τὴν πρέξ
 Ind.¹ σβείαν ποιούμεθα. ήμων δὲ τὴν ἄλογον ἀποθαυμαζόντων
 Theod.⁴ οὐχ ἀράτησιν καὶ ἐς ἀλλήλους ὅρώντων, διετέλουν πρὸς ὅχλουν
 P.51 τῆς ἀποκρίσεως ἐνεκα γινόμενοι. εἰπόντων δὲ, Ἀττήλα καὶ
 οὐχ ἑτέροις λέγειν βασιλέα παραπελεύσασθαι, χαλεπήνας ὁ
 Σκόττας ἀπεκρίνατο τοῦ σφῶν αὐτῶν ἥγονυμένου ἐπίταγμα
 εἶναι· οὐ γὰρ ἂν πολυπραγμοσύνῃ σφετέρᾳ παρ' ἡμᾶς ἔ-
 V. 35 ληλυθέναι. φησάντων δὲ μὴ τοῦτον ἐπὶ τοῖς πρέσβεσι κε-
 σθαι τὸν νόμον, ὥστε μὴ ἐντυγχάνοντας, μηδὲ ἐς ὅψιν ἔρ-
 χομένους παρ' οὓς ἐστάλησαν, δι' ἑτέρων ἀνακρίνεσθαι ὡν ἔ-
 γεκα πρεσβεύδιντο, καὶ τοῦτο μηδὲ αὐτοὺς ἀγνοεῖν Σκύθας
 Βθαμινὰ παρὰ βασιλέα πρεσβευομένους· χρῆναι δὲ τῶν ἴσων
 κυρεῖν, μὴ γὰρ ἄλλως τὰ τῆς πρεσβείας ἔρειν· ὡς τὸν Ἀ-
 τήλαν ἀνέζευξαν, καὶ αὐθὶς ἐπανῆκον Ἐδέκασνος χωρὶς, καὶ
 ἄπαντα, περὶ ὧν ἐπρεσβευόμεθα, ἐλεγον, προστάττοντες τὴν 15
 ταχίστην ἀπιέναι, εἰ μὴ ἔτερα φράζειν ἔχουμεν. ἐπὶ δὲ τοῖς
 λεχθεῖσι πλέον ἔτι ἀποροῦντες, (οὐ γὰρ ἦν ἐφικτὸν γινώσκειν
 δπως ἔκδηλα ἐγεγόνει τὰ θεῶν παράβυντα δεδογμένα βασιλεῖ,) συμφέρειν ἥγονυμέθα μηδὲν περὶ τῆς πρεσβείας ἀποκρίνε-
 σθαι, εἰ μὴ τῆς παρὰ τὸν Ἀττήλαν εἰσόδον τύχοιμεν.² διὸ το
 ἐφάσκομεν, εἴτε τὰ εἰρημένα τοῖς Σκύθαις, εἴτε καὶ ἔτερα

1. ἀνερωτῶντες Cl., ἀνερωτῶνtes vulg. 4. γερμενοι vulg. 17.
 ἔτι ἀποροῦντες B., ἀπαποροῦντες vulg. 18. τὰ ἐν παραβύ-
 στῳ N. pro τὰ θεῶν παράβ.

mox advenerunt, et ex nobis quaeasierunt, quarum rerum consequen-
 darum gratia hanc legationem suscepissemus. Nos vero invicem in-
 tueri, et tam ineptam percunctionem admirari. Illi nihilominus
 perseverare, et nobis, ut responderemus, instabant. At quam soli
 Attilae, non aliis Imperatorem mandata exponere iussisse respondis-
 semus, Scotta offensus, hoc sibi a suo duce praeceptum esse dixit,
 neque sua sponte se ad nos venisse. Nos vero obtestari, nusquam
 hanc legem legis impositam, ut per alios mandata edant et palam
 faciant, antequam eos, ad quos missi sint, adierint, et in conspectum
 eorum venerint. Neque hoc Scythas nescire, qui saepenumero lega-
 tos ad Imperatorem miserint. Idem et nobis contingere par esse, ne-
 que aliter nos mandata esse dicturos. Quibus auditis ad Attilam per-
 rexerunt, unde non multo post sine Edecone reversi, omnia, quae
 cum illis agere in mandatis habebamus, dixerunt, confessimque,
 nisi quid aliud nobis cum illis rei esset, discedere insserunt. Quae
 ubi audivimus, animis dubiis suspensique haesimus. Nec enim satis
 intelligere poteramus, qua ratione occulta Imperatoris consilia pa-
 tefacta essent. Quamobrem potius esse duximus, nihil quicquam
 de mandatis nostris efferre, priusquam nobis Attilam adeundi po-
 testas fieret: itaque respondimus: „Sive ea, quae Scytha modo pro-

προμεν πεθενόμενοι, τοῦ σφῶν αὐτῶν ἡγουμένους τὴν πεν- A.C. 448
σιν εἶναι, καὶ μηδαμῶς ἄλλοις τούτου χάριν διαλεχθῆσεσθαι. Ind.¹
οἱ δὲ ἡμᾶς παραχρῆμα ἀναχωρεῖν προσέταττον. ἐν παρα-C
σκευῇ δὲ τῆς ὁδοῦ γενομένους τῆς ἀποκρίσεως ἡμᾶς δὲ Βιγ-
λας Λατεμέμφετο, ἐπὶ ψεύδει ἀλῶναι ἀμεινον λέγων ἢ ἀπρά-
κτους ἀναχωρεῖν. „εἰ γὰρ ἐς λόγους τῷ Ἀττήλᾳ ἔτυχόν, φη-
σιν, ἐληλυθώς, ἐπεπείκειν ἥδιός ἂν αὐτὸν τῆς πρὸς Ρω-
μαίους ἀποστῆναι διαφορᾶς, οὐαὶ μὴ ἐπιτήδειος αὐτῷ ἐν τῇ
κατὰ Ἀνατόλιον πρεσβείᾳ γενόμενος.” ταῦτα εὑνον αὐτῷ τὸν
10 Εδέκωνα ὑπάρχειν· ὅτε λόγῳ τῆς πρεσβείας καὶ τῶν ὅπωσ-
σιν, εἴτε ἀληθῶς, εἴτε ψευδῶς, ἥηθησομένων προφάσεως
τυχεῖν ἐπὶ τῷ βουλεύσασθαι περὶ τῶν αὐτοῖς κατ’ Ἀττήλᾳ D
δεδογμένων, καὶ ὅπως τὸ χρυσίον, οὐπερ ἐφασκε δεῖνθαι δὲ
Ἐδέκων, κομίσαι τὸ διανεμηθησόμενον ταπτομένοις ἀνδράσι.
15 προδεδομένος δὲ ἐλελήθει. ὁ γὰρ Ἐδέκων, εἴτε δόλῳ ὑπο-
σχόμενος, εἴτε καὶ τὸν Ὁρέστην εὐλαβηθεὶς, μὴ ἐς τὸν Ἀτ-
τήλαν ἀγάγοι ἀπερ ἡμῖν ἐν τῇ Σερδικῇ μετὰ τὴν ἑστίασιν
κιρήκει, ἐν αἰτίᾳ ποσούμενος τὸ χωρὶς αὐτοῦ βασιλεῖ καὶ τῷ
εὐνούχῳ ἐς λόγους αὐτὸν ἐληλυθέναι, καταμηνύει τὴν μελε-
20 στηθεῖσαν αὐτῷ ἐπιβουλὴν καὶ τῷ ποσὸν τοῦ ἀκπεμφθησομένου

5. ψεύδει Cl., ψευδῆ vulg. 9. διὰ ταῦτα H., ταῦτα [δὲ Κ-
λεγεν ἐλπίζων] εὑνοῦν coni. B. 14. κομίσαιτο διαν. Vales.
male, διανεμ. [τοῖς ὑπ' αὐτὸν] ταῦτα coni. B. 15. προδε-
δομένος Vales., προσδεδομένος vulg. ἐλελήθει B., ἐληλύθει
vulg. 18. ἐν αἰτίᾳ Cantocl., ἐγατία vulg.

tulerunt, sive alia nuntiaturi venerimus, neminem nisi ducent ve-
strum quassere decet, neque de his cum aliis ullo pacto disserere
constituimus.“ Illi vero nos quam primum abire iusserunt. Dum
reditum parabamus, Bigilas nos propter responsionem Scythis fa-
ctam increpavit. Longe enim potius fuisse in mendacio reprehendi,
quam re infecta domum reverti. „Si enim, inquit, cum Attila col-
locutus fuisset, facile illi a contentione cum Romanis discedere
persuasissem, quippe qui antea familiaritatem cum illo in legatione
cum Anatolio suscepta contraxi.“ Atque inde Edeconem quoque bene
sibi velle dixit, ideoque specie legationis et eorum, quae vere aut
falso dicturi essent, ope viam se inventuros esse speravit, qua com-
positas in Attilam insidias exsequerentur, et aurum, quo Edecon
sibi ad eam rem opus esse eunucho dixerat, adferretur, quod certis
hominibus divideretur. Sed Bigilam latebat, se proditum: Edecon
enim, sive simulate cum eunUCHO pactus, sive ut ab Oreste sibi
caveret, ne ob eam causam, quam in Serdica inter coenandum no-
bis indicaverat, iratus ad Attilam deferret, quod sine se secretos
sermones cum Imperatore et eunUCHO habuisset, Attilae comparatam
in ipsum coniurationem aperuit, et auri summam, quam in eam
rem mitti convenerat, simul et ea, quae per nos in ista legatione

A.C. 448 χρονίου, ἐκλέγει δὲ καὶ ἐφ' οὓς τὴν πρεσβείαν ἀκοινόμεθα.
 Ind. 1 τῶν δὲ φορτίων ἡδη τοῖς ὑποζυγίοις ἀπιτεθέντων, καὶ ἀνάγ-
 Theod. 41 P. 52 κη τὴν πορείαν κατὰ τὸν τῆς νυκτὸς καιρὸν ποιεῖσθαι πε-
 ρώμενοι, μετεξέτεροι τῶν βαρβάρων παραγενόμενοι ἐπιμελήσαι
 ἡμᾶς τοῦ καιροῦ χάριν παρακελεύσασθαι τὸν Ἀττῆλα ἐλ-5
 γον. ἐν αὐτῷ οὖν τῷ χωρίῳ, ὅθεν καὶ διανέστημεν, ἦκον ἡ-
 μεν βοῦν ἄγοντές τινες καὶ ποταμίους ἰχθύας παρὰ τοῦ Ἀτ-
 τῆλα διαπεμφθέντας. δειπνήσαντες οὖν ἐς ὕπνον ἐτράπημεν.
 ἡμέρας δὲ γενομένης ώρόμεθα μὲν ἡμερόν τι καὶ πρῶν παρὰ
 τοῦ βαρβάρου μηνιθήσεσθαι. ὁ δὲ πάλιν τοὺς αὐτοὺς ἔ-10
 Β πεμπε, παρακελεύμενος ἀπίεναι, εἰ μὴ ἔχοιμέν τι παρὰ τὰ
 αὐτοῖς ἐγνωσμένα λέγειν. οὐδὲν οὖν ἀποχρινάμενοι πρὸς
 τὴν ὁδὸν παρασκευαζόμεθα, καίπερ τὸν Βιγλα διαφιλογει-
 κοῦντος λέγειν εἴναι καὶ ἐτερα ἡμῖν ἥρθησόμενα. ἐν πολλῇ
 δὲ κατηφείᾳ τὸν Μαξιμίνον ἴδων, παραλαβὼν Ῥουστίκιον 15
 ἐξεπιστάμενον τὴν βαρβάρων φωνὴν, ὃς σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὴν
 Σκυθικὴν ἐληλύθει — οὐ τῆς πρεσβείας ἐνεκα ἀλλὰ κατὰ πρᾶ-
 ξίν τινα πρὸς Κωνστάντιον, ὃν Ἰταλιστην ὄντα ὑπογραφέδε
 Ἀττῆλα ἀπεστάλκει Ἀέτιος ὁ τῶν ἐσπεριών Ῥωμαίων στρα-
 τηγὸς, — παρὰ τὸν Σκότταν ἀφικούμενος, (οὐ γὰρ Ὁνηγήσιος 20
 τηνικαῦτα παρῆν,) καὶ αὐτὸν προσειπὼν ὑφ' ἐρμηνεῖ τῷ Ῥου-
 Στικίῳ ἔλεγον δῶρα πλεῖστα παρὰ τὸν Μαξιμίνον λήψεσθαι,
 εἶπερ αὐτὸν τῆς παρὰ τὸν Ἀττῆλαν εἰσόδου παρασκευάσθαι

23. τοῦ Ἀττῆλα vulg.

tractanda erant, enuntiavit. Iumentis iam adornatis et necessitate
 ad iter tempore noctis carpendum adacti, occurrere ex barbaris, qui
 dicenter, Attilam iubere nos propter tempus noctis intempestivum
 remanere. In eundem igitur locum, unde proficiscebamur, praesto
 fuere, qui bovem agebant et pisces fluviatiles nobis ab Attila missos
 adferebant. Coenati nos dormitum contulimus. Luce orta in spem
 adducebamur, Attilam se ad levitatem daturum, et aliquod mite
 responsum ad nos ab ipso emanaturum. Ille vero denuo eosdem
 misit, iussitque abire, si nihil aliud negotii, nisi quod iam omnibus
 cognitum erat, nobis cum illo intercederet. Nullo dato responso
 ad iter nos accinximus, etsi Bigilas omni ope contendebat, ut re-
 sponderemus, nos alia dicenda habere. Ego vero cum Maximinum
 moerore confici viderem, assumto Rusticio, qui barbarorum lin-
 guae peritus erat, et nobiscum in Scythiam venerat non legationis,
 sed privatae rei causa, ad Constantium ex Italia oriundum, quem ad
 Attilam Aëtius, Occidentalium Romanorum dux, ut illi ab epistolis
 eset, miserat, Scottam adiū, (nec enim aderat Onegesius,) et cum
 illo per Rusticum interpretem collocutus, eum plurima dona a
 Maximino latrurum dixi, si illi aditus ad Attilam copiam faceret. Le-

τυχέων. τὰς γάρ αὐτοῦ πρεσβείαν οὐ μόνον Ἐρωμαῖοις καὶ A. C. 448
 Οὐγησίοις ξυνοίσειν, ἀλλὰ καὶ Ὀνηγησίῳ, ὃν παρ' αὐτὸν βασι- Ind. 1
 ίσια θέσης βούλεται καὶ τὰ τοῖς ἔθυσαι διευκρινῆσαι ἀμφιβο- Theod. 41
 λια· ἀφικόμενον δὲ μεγίστων τεύξεσθαι δωρεῶν. χρῆναι
 γοῦ, παρόπτος Ὀνηγησίου ἡμῖν, μᾶλλον δὲ τάδελφῷ ἐπὶ τῇ
 ἁγαθῇ συναγονεῖσθαι πρᾶξει. πείθεσθαι δὲ καὶ αὐτῷ τὸν V. 38
 Ἀττήλαν μεμαθηκέται ἔλεγον· οὐκ ἐν ἀκοῇ δὲ ἐπεσθαι βε-
 βαίως τὰ κατ' αὐτὸν, εἰ μή γε πείρᾳ τὴν αὐτοῦ γνοίη δύνα-
 μιν. ὃ δὲ ὑπολαβών μηκέτι ἀμφιβόλους εἶναι ἔφη τοῦ καὶ
 παῦτὸν ἵστα τῷ ἀδελφῷ παρὰ Ἀττήλᾳ λέγειν τε καὶ πράττειν.
 καὶ παραχρῆμα τὸν ἕπον ἀναβάς ἐπὶ τὴν Ἀττήλα διήλασσε
 σκηνὴν. πρὸς δὲ τὸν Μαξιμένον ἐπανελθὼν ἀλύοντα ἄμα D
 τῷ Βιγίλᾳ καὶ διαπορούμενον ἐπὶ τοῖς καθεστῶσιν ἔλεγον ἃ
 τε τῷ Σκόττᾳ διείλεγμαι καὶ ἅπερ παρ' αὐτοῦ ἡκηκόσιν, καὶ
 ἤδης δεῖ τὰ τῷ βαρβάρῳ δοδησόμενα παρασκευάζειν δῶρα καὶ
 τὰ αὐτῷ παρ' ἡμῶν ἥρθησόμενα ἀναλογίζεσθαι. ἀμφότεροι
 οὖν ἀναπηδήσαντες, (ἐπὶ γὰρ τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς πόσας κε-
 φθαὶ σφᾶς συνέβασιν,) ἐπῆγεσάν τε τὴν πρᾶξιν, καὶ τοὺς
 ἥδη μετὰ τῶν ὑποζυγίων ἐξօρμήσαντας ἀνεκάλουν, καὶ διε-P. 53
 μοσκέψαντο ὅπως τε προσείποιεν τὸν Ἀττήλαν, καὶ ὅπως αὐτῷ
 τὰ τε βασιλέως δῶρα δοῖεν καὶ ἅπερ αὐτῷ ὁ Μαξιμένος δ-

2. βασιλεὺς N. Aut βούλεσθαι B. 8. γνοιημεν coni. Cl. 10.
 Ἀττήλαν vulg.

ratum enim venire de rebus, quae non solum Romanis et Hunnis
 maximam essent utilitatem allatura, sed etiam ipsi Onegesio. Im-
 peratorem enim poscere, illum ad se legatum ab Attila mitti, qui
 diadicaret controversias inter utramque gentem, unde nonnisi in-
 geatibus donis cumulatus esset redditurus. Oportere igitur illum,
 cum Onegesius non adsit, in tam praeclara actione nos aut potius
 fratrem ipsum adiuvare. Et ipsi quoque Attilam plurimum fidere
 dixi me acceperisse. Sed non satis firma esse auditia, nisi re ipsa
 notum faceret quantum illi Attila tribueret. Atque ille: „Ne am-
 plius, inquit, dubii sitis. Aequa ac frater apud Attilam valeo au-
 toritate, seu verbis, seu facto opus est.“ Et ascenso equo, ad
 Attilae tentorium contendit. Ego vero ad Maximinum rediens, qui
 una cum Bigila angebatur animo, et incertus erat quid constituendum
 esset, marravi sermones, quos habueram cum Scotta, et quae ab ipso
 audieram. Atque adeo illum excitavi ad praeparanda munera, quibus
 Scottam remuneraretur, et praemeditandum, quibus verbis Attilam affa-
 retur. Surrexerunt igitur (offenderam enim illos in solo herbido iacentes.)
 et operam a me egregie navatam laudarunt, et eos, qui se iam cum iu-
 mentis itineri accinxerant, revocarunt. Tum etiam qua oratione Attilam
 aggredierentur, et quo modo dona Imperatoris, et quae Maximinus
 ipse adserebat, traderent, inter se agitarunt. Dum in harum rerum

Dexippus, Euṇapius etc.

12

A.C. 448 κόμιζεν. ἀμφὶ δὲ ταῦτα πονουμένους διὰ τοῦ Σκάττα ὁ Ἀτ-
Ind.¹ τῆλας μετεπέμψατο, καὶ δῆτα ἐς τὴν ἔκείνου παραγινόμεθα,
Theod.⁴ ὑπὸ βαρβαρικοῦ κύκλῳ πεφρουρημένην πλήθυντος. ὡς δὲ εἰσ-
όδου ἐτύχομεν, εὑρομεν ἐπὶ ξυλίνου δίφρου τὸν Ἀττήλαν
καθήμενον. στάντων δὲ ἡμῶν μικρὸν ἀπωτέρῳ τοῦ θόνου,⁵
προσελθὼν ὁ Μαξιμῖνος ἡσπάσατο τὸν βάρβαρον, τά τε πα-
ρὰ βασιλέως γράμματα δοὺς ἔλεγεν, ὡς σῶν εἶναι αὐτὸν καὶ
Βτοὺς ἀμφ' αὐτὸν εὑχεται βασιλεύς. ὃ δὲ ἀπεκρίνατο, ἐσεσθαι
‘Ρωμαίοις ἄπερ αὐτῷ βούλοιντο. καὶ ἐπὶ τὸν Βιγίλαν εὐ-
θὺς τρέπει τὸν λόγον, θηρίον ἀναιδὲς ἀποκαλῶν, δέου χάριντο
παρ' αὐτὸν ἐλθεῖν ἡθέλησεν ἐπιστάμενος τά τε αὐτῷ καὶ
Σινατολίψ ἐπὶ τῇ εἰρήνῃ δόξαντα, ὡς εἴρητο μὴ πρότερον
πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἐλθεῖν, πρὶν ἡ πάντες οἱ φυγάδες ἐκ-
δοθεῖεν βαρβύροις. τοῦ δὲ τρήσαντος, ὡς ἐκ Σκυθικοῦ γένους
παρὰ ‘Ρωμαίοις οὐκ εἴη φυγάς, (τοὺς γὰρ ὄντας ἐκδεδό-¹⁵
σθαι,) χαλεπήνας μᾶλλον καὶ αὐτῷ πλεῦστα λοιδορησάμενος
Σμετὰ βοῆς ἔλεγεν, ὡς αὐτὸν ἀνασκολοπίσας πρὸς βορὰν οἰω-
νοῖς ἐδεδώκει ἄν, εἰ μή γε τῷ τῆς πρεσβείας θεσμῷ λυμαί-
νεσθαι ἐδόκει καὶ ταύτην αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἀναιδείᾳ καὶ τῇ τῶν
λόγων ἴταμότητι διπιθεῖναι δίκην· φυγάδας γὰρ τοῦ οφετέ-²⁰
ρου ἔθνους παρὰ ‘Ρωμαίοις εἶναι πολλοὺς, ὡν ἐκέλευτε τὰ

2. μετεπέμψατο^{B.}, μετέπεμψε τε vulg. παραγεν. vulg. 3. κυ-
κλοῦ vulg. 8. βασιλεύσιν vulg. 15. ‘Ρωμαίους vulg. 17.
βορὰν Val., βορέαν vulg. 18. θεσμῷ Val., θερμῷ vulg.
19. τῷ pro καὶ coni. Cl.

cura versabamur, Attilas nos per Scottam arcessivit: itaque ad eius
tentorium iter direximus, quod barbarorum multitudine, qui in
orbem excubias agebant, erat circumdatum. Introduci Attilam se-
dentem in sella lignea invenimus. Stetimus paulo remotius ab eius
solio: mox processit Maximinus et salutavit barbarum. Et Impera-
toris litteras tradens dixit, salvum et incolumem illum suosque
precari Imperatorem. Et barbarus, „Sit et Romanis quemadmodum
et mihi cupiunt,“ inquit. Statimque ad Bigilam convertit oratio-
nem, feram impudentem vocans, quaerebat, qua re impulsus ad ipsum
venisset, cum sibi eorum, quae et ipse et Anatolius de pace sen-
sissent, conscientius esset: non enim prius ad se legatos accedere de-
buisse, quam omnes profugi, qui apud Romanos exstant, sedditi
essent. Bigila vero respondente, nullum amplius apud Romanos re-
periri transfugam Scythici generis; omnes enim redditos esse; magis
exasperatus Attilas, in eum multa probra et convitia ingessit. Et
cum clamore dixit, se illum in crucem acturum et praedam vultu-
ribus praebiturum fuisse, nisi leges legationis hac impudentis eius
orationis et temeritatis poena offendere vereretur. Etenim restare
adhuc apud Romanos plures transfugas, quorum nomina, ut erant

δυόματα διγεγραμμένα χάρτη τοὺς ὑπογραφέας ἀναγινώσκειν. A. C. 448
 ὡς δὲ διεξῆλθον ἄπαντας, προσέταπτε μηδὲν μελλήσαντα ἀ- Ind.!
 πιέναι· συμπέμψειν δὲ αὐτῷ καὶ Ἡολαν¹ Ρωμαίοις λέξοντα,
 πάστας τοὺς παρὰ σφισι καταφυγόντας βαρβάρους ἀπὸ τῶν
 Καρπιλεόνος χρόνων, ὃς ὠμήρευσε παρ'. αὐτῷ παῖς ὧν
 Λετίουν τοῦ ἐν τῇ ἐσπέρᾳ Ρωμαίων στρατηγοῦ, ἐκπέμψαι D
 παρ' αὐτόν. καὶ γάρ οὐ συγχωρήσειν τοὺς σφετέρους θερά-
 ποντας ἀντίον αὐτοῦ ἐσ μάχην ἔναι, καίπερ μὴ δυναμένους
 ὥφελεῖν τοὺς τὴν φυλακὴν αὐτοῖς τῆς οἰκείας ἐπιτρέψαντας
 ιογῆς. τίνα γὰρ πόλιν ἢ ποῖον φρούριον σεσωσθαι, ἔλεγεν,
 ὅπ' ἐκείνων, οὐπερ αὐτὸς ποιῆσαι τὴν αἱρεσιν ὕρμησεν; ἀ-
 παγγείλαντας δὲ τὰ αὐτῷ περὶ τῶν φυγάδων δεδογμένα, αὐ-
 θις ἐπανήκειν μηνύστας πάγερον αὐτοὺς ἐκδιδόναι βούλονται
 ἢ τὸν ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέχονται πόλεμον. παρακελευσάμενος
 15δὲ πρότερον καὶ τὸν Μαξιμὸν ἐπιμένειν, ὡς δι' αὐτοῦ περὶ
 τῶν γεγραμμένων ἀποκρινούμενος βασιλεῖ, ἐπέτρεπε τὰ δῶ-
 ρα. δόπτες τοίνυν καὶ ἐπανιόντες ἐς τὴν σκηνὴν, ἐκάστον
 τῶν λεχθέντων πέρι ίδιολογούμεθα. καὶ Βιγίλια Θαυμάζον- P. 54
 τος δπως πάλαι αὐτῷ πρεσβευομένῳ ἡπιός τε καὶ πρᾶος γο-
 γομισθεὶς τότε χαλεπῶς ἀλοιδορήσατο, ἔλεγον, μὴ ποτέ τινες
 τῶν βαρβάρων τῶν ἐν Σερδικῇ ἐστιαθέντων σὺν ἡμῖν δυσμε-
 σῆι αὐτῷ τὸν Αττήλαν παρεσκεύασαν, ἀπαγγείλαντες, ὡς θεόν

2. ἀπαντας N., ἀπόστας vulg.

add. N. 11. ἀπαγγείλαντες vulg.

tiaθέντων vulg.

3. λέξαντα vulg.

21.

ἐστιαθέντων Cl., al-

7. οὐ

τιαθέντων vulg.

in charta descripta, iussit scribas recitare. Hi ubi omnia legerant, Attilas Bigilam una cum Esla sine mora proficiisci iussit Romanis denuntiatum, ut omnes transfugas Scythicae nationis, quotquot in eorum potestate essent, redderent, a tempore Carpillionis, filii Aëtii, Romanorum Occidentalium ducis, qui obses apud eum fuerat. Non enim se servos suos secum manus conserere passurum esse, quamquam ne iii quidem, qui suae ditionis custodiam illis commiserint, prodesse possint. Quae enim urbs, quod castellum ab illis possit defendi, quod evertere aut diruere apud se constitutum habuerit? Postquam exposuerint a se de transfugis decreta, redire eos quamprimum iussit renuntiatum, utrum transfugas reddere, an bellum eo nomine malint suscipere. Non multo ante Maximinum paulum exspectare iusserat, dum ad ea, quae Imperator scriperat, per se responsum daret, munera petiit. Quae postquam dedimus, in tentorium nostrum nos recepimus, et de singulis, quae dicta fuerant, inter nos disseruimus. Cum autem Bigilas admiraretur, qui fieret, ut Attilas, qui sibi iampridem, cum legatus ad illum veniret, comis et perhumanus visus esset, tunc se acerbis contumeliis affe-

A. C. 448 μὲν τὸν Ἀρωμαίων ἀκάλει βασιλέα, ἄνθρωπον δὲ τὸν Ἀττή-
Ind. λαν. τοῦτον τὸν λόγον ὁ Μαξιμίνος ὡς πιθανὸν ἀδέχετο, οὐαὶ δὴ
Theod. 41 V. 37 ἀμέτοχος ὥν τῆς συνωμοσίας ἦν κατὰ τοῦ βαρβάρου ὁ εὐ-
νοῦχος ἐποιήσατο. ὁ δὲ Βιγίλιος ἀμφίβολός τε ἦν, καὶ διοιὲ
Βέδδοκει προφάσεως ἀπορεῖν, δι' ἦν αὐτῷ ὁ Ἀττήλας ἐλοιδορή-5
σατο· οὔτε γάρ τὰ ἐν Σερδικῇ, ὡς ὑστερον ἡμεῖν διηγεῖτο,
οὔτε τὰ τῆς ἐπιβουλῆς εἰρῆσθαι τῷ Ἀττήλᾳ ἐνόμιζεν, μη-
δενὸς μὲν ἐτέρου τῶν ἐκ τοῦ πλήθους διὰ τὸν ἐπιχραστοῦντα
κατὰ πάντων φόβον ἐς λόγους αὐτῷ θαρροῦντος ἐλθεῖν, Ἐδέ-
κωνος δὲ πάντως ἔχεμυθήσοντος διά τε τοὺς δροκούς καὶ τῇ: 10
ῥᾶδηλίαν τοῦ πράγματος, μὴ ποτε καὶ αὐτὸς, ὡς τοιούτων μέτοχος
λόγων, ἐπιτήδειος νομισθεὶς, θάνατον ὑφέξει ζημίαν. ἐν τοι-
αύτῃ οὖν ἀμφιβολίᾳ τυγχάνοντας ἐπιστάς Ἐδέκων, καὶ τὸν
Βιγίλιαν ἔξω τῆς ἡμετέρας ἀπαγαγὼν συνόδου, ὑποκρινάμε-
C νός τε ἀληθίζεοθαί τῶν αὐτοῖς βεβουλευμένων ἔνεκα, καὶ τὶ: 15
χρονίον κομισθῆναι παρακελευσάμενος τὸ δοδησόμενον τοῖς
ἄμα αὐτῷ περὶ τὴν πρᾶξιν ἐλευσομένοις, ἀνεγώρει. πολυ-
πραγμονοῦντα δὲ τίνες οἱ τοῦ Ἐδέκωνος πρὸς αὐτὸν λόγοι
ἀπατᾷ ἐσπευδεν ἡπατημένος αὐτὸς, καὶ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν
ἀποκρυψάμενος ἔφασκε παρ' αὐτοῦ Ἐδέκωνος εἰρῆσθαι, ὡς καὶ τὸ
αὐτῷ ὁ Ἀττήλας περὶ τῶν φυγάδων χαλεπαίνον· ἔδει γάρ ἡ

3. ἀμέτοχος Val., μέτοχος vulg. 9. αὐτοῦ vulg. Ἐδέ-
κωνος Val., Ἐδέκων vulg.

cisset, dixi, vereri me, ne qui ex barbaris, qui in Serdica nobiscum
epulati erant, Attilam infensum nobis reddidissent, et Bigilam Ro-
manorum Imperatorem deum, Attilam vero hominem appellasse, re-
tulissent. Quam orationem Maximinus ut verisimilem est amplexus,
quia coniurationis in Attilam ab eunucio initiae particeps non fue-
rat. Sed Bigilas ambiguus animi erat, neque causam suspicari posse
videbatur, quare Attilas eum tam acerbis convitiis insectatus esset.
Nec enim in animum suum inducere poterat, ut nobis postea retulit,
enuntiata fuisse, quae in convivio in Serdica dicta fuerant, nec
coniurationem in Attilam detectam, cum nemo ex omni multitudine,
quae Attilam circumstebat, excepto Edecone, p[ro]ae metu, qui o-
mnium mentes pervaserat, cum Attila sermonem instituere audcret,
Edeconem autem studiose operam daturum censeret, omnia silentio
transigere, tum propter iusiurandum, tum propter negotii gravita-
tem: ne, quia clandestinis in Attilam consiliis interfuerat, reus iu-
dicatus, poena mortis afficeretur. Haec cum ambigua mente volve-
remus, Edecon supervenit, et abducto a nostro coetu Bigila, (finge-
bat enim velle vere et serio de praemeditatis inter eos insidiis age-
re,) ubi aurum adferri praecepit, quod his daretur, qui exsequendo
facinori operam navaturi essent, discessit. Ego vero cum Bigilam
curiosius inquirerem, quos sermones secum Edecon habuisset, deci-

πάντας ἀπολαβεῖν, ἢ πρέσβεις ἐκ τῆς μεγίστης δέουσθαις A.C. 448
ἀφεικέσθαι πρὸς αὐτὸν. ταῦτα διαλεγομένοις πυραγενόμενοι^{Ind. 1} Theod. 48
τέτες τῶν Ἀττήλας ἔλεγον, μήτε Βιγίλιαν, μήτε ἡμᾶς 'Ρωμαίον
αἰχμάλωτον ἢ βάροβαρον ἀνδράποδον ἢ ἵππους ἢ ἑτερόν τι D
ζπλῆν τῶν εἰς τροφὴν ὠνείσθαι, ἄχρις ὅτου τὰ μεταξὺ 'Ρω-
μαίον καὶ Οὔγγων ἀμφίβολα διαχριθείη. σεσοφισμένως δὲ
ταῦτα καὶ κατὰ τέχνην ἐγένετο τῷ βαρβάρῳ, ὥστε τὸν μὲν
Βιγίλιαν ὁρδίως ἐπὶ τῇ κατ' αὐτοῦ ἀλώναι πρᾶξει ἀπορεῦντα
αἴτιας, ὃφ' ἦπερ τὸ χρυσίον κομίζοι, ἡμᾶς δὲ προφάσει ἀπο-
ιωρίσεως ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ δοθησομένης 'Ονηγήσιον ἀπεκδεξά-
θαι, τὰ δῶρα κομιούμενον ἀπερ ἡμεῖς τε διδόναι ἐφουλό-
μεθα καὶ βασιλεὺς ἀπεστάλκει. συνέβαινε γάρ αὐτὸν σὺν
τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν Ἀττήλας παιδῶν ἐς τὸ τῶν Ἀκατζίρων
ἔθνος ἐστάλθαι, ὃ ἐστι Σκυθικὸν ἔθνος, παρέστη δὲ τῷ Ἀτ- P.55
ιττήλῳ ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. πολλῶν κατὰ φῦλα καὶ γένη ἀρχόν-
των τοῦ ἔθνους, Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει δῶρα, ὥστε
ὅμοιοίσι σφετέρᾳ ἀπαγορεῦσαι μὲν τῇ τοῦ Ἀττήλα συμμαχίᾳ,
τὴν δὲ πρὸς 'Ρωμαίονσ [συμμαχίαν] ἀσπάζεοθαι. ὃ δὲ τὰ
δῶρα ἀποκομίζων οὐ κρτὰ τάξιν ἐκάστῳ τῶν βασιλέων τοῦ
αἰθνούς δίδωσιν, ὥστε τὸν Κουρίδαχον πρεσβύτερον ὄντα τῇ

3. τῶν B., τοῦ vulg. 13. Ἀκατζίρων Val., ἀκατζίρων vulg. 18.
συμμαχίαν] εἰρήνην H. mg. 19. ἔκδοσον vulg.

pere conatus est, deceptus et ipse, et veram causam oecultans com-
mentus est sibi Edeconem dixisse, Attilam illi quoque propter
transfugas succensuisse. Oportuisse enim aut omnes restitui, aut
legatos summa auctoritate praeditos ad illum venire. Haec dum
loquebamur, advenere ab Attila, qui Bigilam et nos prohiberent,
captivum Romanum, aut barbarum mancipium, aut equos, aut quic-
quam aliud emere, praeterquam quae ad victum necessaria erant,
donec inter Romanos et Hunnos de rebus controversis convenisset.
Haec callide et praemeditato consilio barbarus faciebat, quo facilius
Bigilam in consilio contra se exsequendo deprehenderet, cum
nullam satis idoneam causam comminisci posset, cur aurum adferret.
Nos quoque praetenta causa responsi, quod ad legationem editurus
erat, Onegesium opperiri coegerit, ut munera, quae ad eum Imperator
miserat, et tradere volebamus, accepiperet. Etenim tum forte
Onegesius una cum seniore ex Attilae liberis ad Acatziros missus
fuerat. Ea gens est Scythica, quae in potestatem Attilae hac de
causa venit. In eam gentem plures secundum populos et gentes
imperium exercebant, quos Imperator Theodozios, firmata inter eos
concordia, ab Attilac societate ad colendam cum Romanis pacem
et societatem muneribus traducere conatus est. Qui ea munera
attulerat non pro cuiusque gentis regis merito et gradu ea distri-
buuerat. Caridachus enim secundo loco acceperat, qui regum anti-

A.C. 448 ἀρχῆ, τὰ δῶρα δεξάμενον δεύτερον, οἷα δὴ περιοφθέγγεια
 Ind.¹ καὶ τῶν σφετέρων στερηθέντα γερῶν, ἐπικαλέσασθαι τὸν Ἀτ-
 Theod.⁴ τήλαν κατὰ τῶν συμβασιλευόντων, τὸν δὲ μὴ μελλήσαντα
 Β πολλὴν ἐκπέμψαι δύναμιν, καὶ τοὺς μὲν ἀνελόντα, τοὺς δὲ
 παραστησάμενον καλεῖν τὸν Κουρίδαχον τῶν νικητηρίων με-5
 θέξοντα. τὸν δὲ ἐπιφουλὴν ὑποτοπήσαντα εἰπεῖν, ὃς χαλεπὸν
 ἀνθρώπῳ ἔλθειν ἐς ὅψιν θεοῦ· εἰ γὰρ οὐδὲ τὸν τοῦ ἡλίου
 δίσκον ἀτεγνῶς ἔστιν ἰδεῖν, πῶς τὸν μέγιστον τῶν θεῶν ἀπαθῶς
 τις ὄψοιτο; οὕτως μὲν ὁ Κουρίδαχος ἔμεινεν ἐπὶ τοῖς σφετέροις
 καὶ διεφύλαξε τὴν ἀρχὴν, τοῦ λοιποῦ παντὸς τοῦ Ἀκατέρωνιο
 ἔθνους τῷ Ἀττήλᾳ παραστάντος· οὐπερ ὅθνος βασιλέα τὸν
 πρεσβύτερον τῶν παιδῶν καταστῆσαι βουλόμενος Ὁνηγῆσιν
 ἐπὶ ταύτην ἐκπέμπει τὴν πρᾶξιν· διὸ δὴ καὶ ἡμᾶς, ὃς εἰ-
 Σ οργίται, ἐπιμεῖναι παρακελευσάμενος, τὸν Βιγίλαν διαφῆκεν
 ἄμα Ἡσλα προφάσει μὲν τῶν φυγάδων ἐς τὴν Ῥωμαίωνις
 διαβησόμενον, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἐδέκωνι τὸ χρυσίον κομι-
 οῦντα.

Τοῦ δὲ Βιγίλα εξορμήσαντος, μίαν μετὰ τὴν ἐκείνου ἀνα-
 χώρησιν ἡμέραν ἐπιμείναντες, τῇ διστροφαίᾳ ἐπὶ τὰ ἀρκτικο-
 τέρα τῆς χώρας σὺν Ἀττήλᾳ ἐπορέύθημεν. καὶ ἔχοι τινὸς τῷ
 τῷ βαρβάρῳ συμπροελθόντες ἐτέραν ὅδὸν ἐτράπημεν, τῶν
 ἔνεγγούντων ἡμᾶς Σκυθῶν τοῦτο ποιεῖν παρακελευσαμένων,

φ. οὗτος Cantocl., οὗτος vulg. 18. μετὰ B., κατὰ vulg. 22.
 ξεναγόντων vulg.

quior, primus accipere debuerat. Ille, tanquam contemptus et sibi
 debitissimis praemiis frustratus, Attilam contra ceteros reges auxilio vo-
 caverat. Is nihil cunctatus, magno exercitu emisso eorum aliquos
 sustulit, alios ad deditiōnem compulit. Deinde Caridachum ad se
 vocat; tanquam illi victoriam, et quae ex victoria consecutus fuerat,
 impertiturus. Sed iste dolus et insidias suspicatus, difficile et
 grave esse homini respondit, in dei conspectum venire. Si enim
 immotis oculis solis orbem intueri nemo potest, quomodo quis
 sine sensu doloris cum deorum maximo congregariatur? Atque ita
 Caridachus regnum suaque omnia salva sibi et integra conser-
 vat, et reliqua omnis Acatzirorum regio in ius ditionemque Attilae
 concessit. Ei genti cum seniorem ex filiis regem Attilas constituere
 decrevisset, ad hanc rem conficiendam Onegesium miserat. Itaque
 nos exspectare, ut dictum est, iubens, Bigilam cum Esla ad Romanos
 amandavit, specie quidem transfugarum repetendorum, sed revera,
 ut aurum Edeconi promissum adferret.

Post Bigilae discessum unum tantum diem in his locis com-
 morati, postridie una cum Attila ad loca magis ad septentrionem
 vergentia profecti sumus. Haud longum viæ spatium cum barbaris

ώς τοῦ Ἀττήλα ἐς κώμην τεινόν παρεσομένου, ἐν ᾧ γαμεῖν A. C. 448
 θυγατέρας Ἐσκάμ ἐθούλετο, πλεόστας μὲν ἔχων γαμετὰς, ἀ-^{Ind. 1}
 γόμενος δὲ καὶ ταύτην κατὰ νόμον τὸν Σκυθικὸν. ἐνθένδε ^{Theod. 41} D
 ἐπορευόμενα δόδον δμαλῆν, ἐν πεδίῳ κειμένην, ναυσιπόροις ^{V. 38}
 ήτις προσεβάλλομεν ποταμοῖς, ὃν οἱ μέγιστοι μετὰ τὸν Ἰστρὸν
 ὁ, τε Λρήκων λεγόμενος καὶ ὁ Τίγας καὶ ὁ Τιφήσας ἦν. καὶ
 τούτους μὲν ἐπεραιώδημεν τοῖς μονοξύλοις πλοίοις, οἵς οἱ
 προσοικοῦντες τοὺς ποταμοὺς κέχρηνται· τοὺς δὲ λοιποὺς
 ταῦς σχεδίαις διεπλεύσαμεν, ἃς ἐπὲ τῶν ἀμαξῶν οἱ βάρβα-¹⁰
 ροι διὰ τοὺς λιμνάζοντας φέρουσι τόπους. ἐχορηγοῦντο δὲ
 ἡμῖν κατὰ κώμας τροφαῖ, ἀντὶ μὲν σίτου κέγχρος, ἀντὶ δὲ
 αἶνου ὁ μέδος ἐπιχωρίως καλούμενος. ἐκομιζούσι δὲ καὶ οἱ
 ἐπόμενοι ἡμῖν ὑπηρέται κέγχρον καὶ τὸ ἐκ κριθῶν χορηγού-⁵⁶
 μενοι πόμεα· κάμον οἱ βάρβαροι καλοῦσιν αὐτό. μακρὰν δὲ P. 56
 Βάνουσαντες δόδον περὶ δειλην ὄψιαν κατεσκηνώσαμεν πρὸς λί-
 μη τινὶ, πότιμον ὕδωρ ἐχούση, ὅπερ οἱ τῆς πλησίον ὑδρεύ-¹⁵
 οντο κώμης. πνεῦμα δὲ καὶ θύελλα ἔξαπτνης διαναστᾶσα
 μετὰ βροντῶν καὶ συγχῶν ἀστραπῶν καὶ ὅμβρου πολλοῦ οὐ
 μόνον ἡμῶν ἀνέτρεψε τὴν σκηνὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν
 κατέμπασαν ἐς τὸ ὕδωρ ἐκύλισε τῆς λίμνης. ὑπὸ δὲ τῆς κρα-
 τούσης τὸν ἀέρα ταραχῆς καὶ τοῦ συμβάντος δειματωθέντες
 τὸ χωρίον ἀπελείπομεν καὶ ἀλλήλων ἐχωριζόμεθα, ὡς ἐν

19. ἀνέτρεψε Ν., ἔτρεψε vulg.

progressi, alio iter vertimus, Scythis, qui viam ducebant, nos
 id facere subentibus. Attilas interea in quodam vico substitit, in
 quo filiam Escam uxorem, eti plures alias haberet, Scytharum
 legibus id permittentibus, ducere voluit. Illinc faciliter et aequali
 via, per planitiem iter fecimus, et in multos fluvios navigabiles inci-
 dimus. Quorum post Istrum maximi sunt Drecon dictus, et Tidas,
 et Tiphisas. Et hos quidem naviculis unico ligno confectis, quas
 in quotidiano usu habent qui ad flumina habitant, reliquos lembis
 ex propinquo desumptis, quos barbari curribus imponunt, et per
 loca restagnantia important, traiecumus. Congerebantur vero nobis
 ex vicis commeatus, pro frumento milium, pro vino medus; sic
 enim locorum incolae vocant. Servi quoque, qui nos comitabantur,
 milium secum portabant, potionem ex hordeo praebentes, quam
 canum barbari appellant. Longa via confecta, die ad noctem in-
 clinante, ad paludem quandam, ad quam aquatum (erat enim eius
 aqua potui anta) proximi vici incolae ibant, tentoria fiximus. In-
 gens ventus et procella derepente exorta cum tonitru et crebria
 fulguribus et multo imbre tentorium nostrum disiecit, et omnia
 nostra utensilia in proximam paludem volvit. Turbinibus in aëro
 excitatis, et casu, qui contigerat, perterrefacti, locum illum dese-

A. C. 448 σκότῳ καὶ θεῖῷ, τραπέντες δόδον ἦν αὐτῷ φαδίαν διεσπεστος
 Ind. 1 ἔσεσθαι φέτο. ἐξ δὲ τὰς καλύβας τῆς κώμης παραγενόμε-
 Theod. 41 βνοι (τὴν αὐτὴν δὲ πάντες διωφόρως ἀτράπημεν,) δὲ ταῦτὸν

συνήσιμεν, καὶ τῶν ἀπολειπομένων σὺν βοῇ τὴν ζήτησιν
 ἀποιούμεθα. ἐκπηδήσαντες δὲ οἱ Σκύθαι διὰ τὸν Θύρυβον,⁵
 τοὺς καλάμους οὓς πρὸς τῷ ωρὶ κέχρηνται ἀνέκαιον, φως
 ἔργαζόμενοι, καὶ ἀνηρώτων διτι βουλόμενοι κεκράγμεν. τῶν
 δὲ σὺν ἡμῖν βαρβάρων ἀποκριναμένων, ὡς διὰ τὸν χειμῶνα
 διαταρατόμεθα, πρὸς σφᾶς τε αὐτοὺς καλοῦντες ὑπεδέχοντο,
 καὶ ἀλεάνη παρεῖχον καλάμους πλείστους ἐναύοντες. τῆς δὲ ἐνιο-
 τῇ κώμῃ ἀρχούσης γυναικὸς (μία δὲ αὕτη τῶν Βλήδα γυναι-
 Κῶν ἐγεγόνει) τροφὰς ἡμῖν διαπεμψαμένης καὶ ἐπὶ συνουσίᾳ
 γυναικας εὐπρεπεῖς, (Σκυθικὴ δὲ αὕτη τιμὴ,) τὰς μὲν γυ-
 ναικας ἐκ τῶν προκειμένων ἀδωδίμων φιλοφρονησάμενοι τῇ
 πρὸς αὐτὰς διμιλίᾳ ἀπηγορεύσαμεν. δυκαταμείναντες δὲ ταῖς¹⁵
 καλύβαις ἄμα ἡμέρᾳ δὲ τὴν τῶν σκευῶν ἀτράπημεν ἀγαζή-
 τησιν, καὶ σύμπαντα εὑρηκότες, τὰ μὲν ὃν τῷ χωρίῳ, οὐκερ
 δὲ τῇ προτεραίᾳ καταλύσαντες ἀτύχομεν, τὰ δὲ καὶ πρὸς τῇ
 ὅχθῃ τῆς λίμνης, τὰ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι, ἀγελάθομεν.
 καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐν τῇ κώμῃ διετρίψαμεν ἀπανταχο-
 Τδιατερσαίνοντες· δέ, τε γὰρ χειμὼν ἀπέπαντα καὶ λαμπρὸς

15. ἀπηγορεύσαμεν Η., ἀπαγορεύσαντες vulg.

ruimus, et dissociati, huc illuc palantes, viam unusquisque nostrum,
 quam sibi commodam duxit, sub tenebris et imbris est personatus. Tandem tuguria vici subeuntibus, (illuc enim divisis itineribus omnes diverteramus,) convenimus, et ea, quae nobis deerant, cum clamore perquisivimus. Ad quem strepitum Scytha exilentes, calamos, quibus ad ignem utuntur, usserunt: et accenso lumine, interrogarunt, quid nobis vellemus, qui tantos clamores ederemus. Barbari, qui nos comitabantur, responderunt, nos tempestate perculsos turbari. Itaque nos liberaliter invitatos hospitio exceperunt, et calamis siccis ignem accenderunt. Vici domina una ex Bledao uxoribus erat. Haec nobis cibaria et mulierem formosam, cum quibus amori indulgeremus, (hoc enim apud Scythas honori ducitur,) suppeditavit. Mulieribus pro cibis praebitis gratias egimus, et sub tectis nostris somnum capientes, ab earam consuetudine abstinuimus. Simul atque illuxit, ad ea, quae ex nostra aulelectile desiderabantur, perquirenda euram convertimus. Haec partim in eo loco, ubi pridie conserderamus, partim in ripa paludis, partim in ipsa palude reperta recepimus. In his desiccandis totum diem in illo vico (tempestas enim desierat, et clarus sol apparebat,) contrivimus. Deinde curatis equis et reliquis iumentis, reginam salutatum ivimus. Hanc vicissim doais remunerati sumus tribus pateris

ἡλιος ἦν. ἐπιμεληθέντες δὲ καὶ τῶν ἱππων καὶ τῶν λειπόντων Α. C. 448
 ὑποζυγίων παρὰ τὴν βασιλίδα ἀφικόμεθα, καὶ αὐτὴν ἀσπα-^{Ind. 1}
 σάμενοι καὶ δώροις ἀμειψάμενοι, τρισί τε ἀργυραῖς φιάλαις
 καὶ ἔρυθροῖς δέομασι καὶ τῷ ἐξ Ἰνδίας πεπέραι καὶ τῷ καρ-
 βαλῷ τῶν φοινίκων καὶ ἑτέροις τραγήμασι διὰ τὸ μὴ ἐπιχω-
 ριάζειν τοὺς βαρθάροις οὖσι τιμίοις, ὑπέξιμεν, εὐξάμενος
 αὐτῇ ἀγαθὰ τῆς ἔντιας πέρι. ἡμερῶν δὲ ζ' ὅδὸν ἀγύσαντες
 ἐν καώμῃ τινὶ ἐπεμείναμεν, τῶν ἔνταγούντων παρακελευσαμέ-
 των Σκυθῶν, οἷα δὴ τοῦ Ἀττῆλα ἐς αὐτὴν ἐμβαλοῦντος τὴν
 τοδὸν καὶ ἡμῶν κατόπιν αὐτοῦ πορεύεσθαι ὁφειλόντων. οὐ-
 θα δὴ ἐνετυγχάνομεν ἀνδράσι τῶν ἐσπερίων Ῥωμαίων καὶ
 αὐτοῖς παρὰ τὸν Ἀττῆλαν πρεσβευμένοις ὃν Ῥωμύλος ἦν, ἀνὴρ
 τῆς τοῦ κόμητος ἀξίᾳ τετιμηθενος, καὶ Πρεμούτος τῆς Ναρίκων P. 57
 ἄρχων χώρας, καὶ Ῥωμανὸς στρατιωτικοῦ τάγματος ἥγεμών.
 Ιούντην δὲ αὐτοῖς Κωνστάντιος, ὃν ἀπεστάλκει Ἀέτιος παρὰ τὸν
 Ἀττῆλαν ὑπογραφώς χάριν, καὶ Τατοῦλος ὁ Ὁρέστου πατήρ
 τοῦ μετὰ Ἐδέκωνος, οὐ τῆς πρεσβείας ἔνεκα, ἀλλὰ οἰκειότη-
 τος χάριν ὅμα σφίσιν αὐτοῖς τὴν πορείαν ποιούμενοι, Κων-
 στάντιος μὲν διὰ τὴν ἐν ταῖς Ἰταλίαις προϋπάρχεσσαν πρὸς
 τούς ἀνδρας γνῶσιν, Τατοῦλος δὲ διὰ συγγένειαν. ὁ γὰρ
 αὐτοῦ παῖς Ὁρέστης Ῥωμύλου Θυγατέρα ἐγγαμήκει, ἀπὸ
 Παταβίωνος τῆς ἐν Ναρίκῳ πόλεως . . . . ἐπρεσβεύοντο

5. τραγήμασι Η., τρυγήμασι vulg. 11. ἐνετυγχάνομεν Η.,

τυγχάνομεν vulg. 13. Πρεμούτος, qui infra p. 198., lin. 17.

Προμούτος appellatur. Paulo rectius, puto: sc. Promotus. N.

19. τὴν εν add. N.

argentis, velleribus rubris, pipere Indico, palmulis et varis cu-
 pediis, quae omnia a barbaris, ut ignota, magni aestimantur. Nec
 multo post omnia fausta feliciaque illis hospitalitatis ergo precati,
 discessimus. Septem dierum itinere emenso, Scythaes, qui nos du-
 cebant, in quodam vico nos consistere iusserunt, quia post Attilam,
 qui hac via proficeretur, iter nobis faciendum eset. Hic obvios
 habuimus legatos a Romanis occidentalibus, etiam ad Attilam mis-
 sos. Erant autem praecipui Romulus Comitis dignitate decoratus,
 et Primutus, Noricae regionis praefectus, et Romanus, militaris or-
 dinis ductor. His aderat Constantius, quem Aëtius ad Attilam, ut
 illi in conscribendis epistolis deserviret, miserat, et Tatullus, Orestes
 eius, qui cum Edecone erat, pater, non legationis causa, sed
 privati officii et familiaritatis ergo. Constantio enim in Italiis agenti
 magnus cum illis usus intercesserat: Tatullum affinitas movebat.
 Orestes enim, eius filius, Romuli filiam e Patavione, Norici civitate,
 uxorem duxerat. Legati autem veniebant, ut Attilam lenirent, qui
 sibi Sylvanum, Armii mensae Romae praefectum, tradi postulabat,
 propterea quod pateras aureas a Constantio quodam acceperat. Hic

A. C. 448 ἐκμειλεττόμενοι τὸν Ἀττήλαν, ἐκδοθῆναι αὐτῷ βουλόμενον
 Ind. Σλλβανὸν, Ἀρμίου τραπέζης κατὰ τὴν Ῥώμην προεστῶτα,
 Theod. 4¹ Βῶς φιάλας χρυσᾶς παρὰ Κωνσταντίου δεξάμενον, ὃς ἐκ Γα-
 λατῶν μὲν τῶν ἐν τῇ ἑσπέρᾳ ὡρμῆτο, ἀπέσταλτο δὲ καὶ αὐ-
 Ν. 39τὸς παρὰ Ἀττήλαν τε καὶ Βλήδαν; ὥσπερ ὁ μετ' αὐτὸν Κων-5
 στάντιος, ὑπογραφέως χάριν. κατὰ δὲ τὸν χρόνον ἐν ᾧ ὑπὸ²
 Σχυδῶν ἐν τῇ Παιόνων ἐποιορκεῖτο τὸ Σύρμιον, τὰς φιά-
 λας παρὰ τοῦ τῆς πόλεως ἐπισκόπου ἐδέξατο ἐφ' ᾧ αὐτὸν
 λύσασθαι, εἴ γε περιόντος αὐτοῦ ἀλῶναι τὴν πόλιν συμβαίη,
 ἦ ἀναρρεθέντος ὠνήσασθαι τοὺς αἰχμαλώτους ἀπαγομένους το-
 τῶν ἀστῶν. ὁ δὲ Κωνστάντιος μετὰ τὸν τῆς πόλεως ἀνδρα-
 Σποδισμὸν ὀλιγωρήσας τῶν συνθηκῶν ἐς τὴν Ῥώμην κατὰ
 πρᾶξίν τινα παραγίνεται, καὶ κομίζεται παρὰ τοῦ Σλλβανοῦ
 χρυσίον τὰς φιάλας δοὺς, ὥστε ἡτοῦ χρόνου ἐντὸς ἡ ἀπο-
 δόντα τὸ ἔκδανεισθὲν χρυσίον ἀναλαβεῖν τὰ ἀνέχυρα, ἢ αὐ-15
 τοῖς τὸν Σλλβανὸν ἐς ὅ,τι βούλοιτο χρήσασθαι. τοῦτο δὴ
 τὸν Κωνστάντιον ἐν ὑποψίᾳ προδοσίας ποιησάμενοι Ἀττήλας
 τε καὶ Βλήδας ἀνεσταύρωσαν· μετὰ δὲ χρόνον τῷ Ἀττήλᾳ
 ὡς τὰ περὶ τῶν φιαλῶν δημηγίθη, ἐκδοθῆναι αὐτῷ τὸν Σλ-
 βανὸν, οἷα δὴ φῶρα τῶν αὐτοῦ γενόμενον, ἐβούλετο. πρό-20
 Δοθεῖς τοίνυν παρὰ Ἀττίου καὶ τοῦ βασιλεύοντος τῶν ἑσπερίων

1. βουλόμενος vulg. ἐκμειλεττόμενος H., ἐκμειλεττόμενος vulg.
2. Λρμίου] δργυετον Val. 7. τῇ N., τῷ vulg. 9. περιόντος H.,
 πενόντος vulg. 12. συνθηκῶν N., Σχυδικῶν vulg. 20. φῶρα
 H., φῶτα vulg. γενόμενον H., γενόμενος vulg.

Constantius, ex Galliis Occidentalibus ortus, ad Attilam et Ble-
 dam, ut illis in conscribendis epistolis operam daret, quemadmodum
 et post illum alter Constantius, missus fuerat. Ille vero, quo tem-
 pore Sirmium oppidum, in Paeonia situm, Scythae obsidebant, au-
 rea vasa a civitatis episcopo acceperat, ut ex eorum pretio, si
 se superstite urbem capi contigisset, quoad satis esset, pro sua li-
 bertate solveretur: sin periisset, cives in servitutem abducti redi-
 merentur. Sed Constantius post urbis excidium de pacto illo
 parum sollicitus, Romam cuiusdam negotii causa prefectus, vasa ad
 Sylvanum detulit, et aurum ab eo accepit, convenitque, ut, si intra
 tempus praefinitum aurum mutuo sumtum redderet, vasa recipere:
 ni fecisset, Sylvanus vasa sibi haberet et his pro arbitrio uteretur.
 Hunc Constantium Attilas et Bleda, cum illis prditionis nomine
 suspectus esset, in crucem egerunt. Ex quo, ut de poculis aureis
 indicium ad Attilam est delatum, sibi tradi Sylvanum, tanquam fu-
 rem eorum, quae sua essent, flagitavit. Legati igitur ab Aëtio et
 Romanorum occidentalium Imperatore venerant, qui dicerent, Syl-
 vanum Constantii creditorem vasa aurea pro credito oppignerata,

Ῥωμαίον διτάλησαν δροῦντες, ὡς χρήστης Σιλβανὸς Κων-. A. C. 448
 σπατίου γενόμενος τὰς φιάλας ἐνέχυρα καὶ οὐ φάρια λαβὼν ^{Ind. 1} Theod. 41
 ἔχοι, καὶ ὡς ταύτας ἀργυρίου χάριν ἴερευσι καὶ τοῖς ἐπιτυ-
 χοῦσιν ἀπέδοτο· οὗτε γὰρ θέμις ἀνθρώποις εἰς σφετέραν
 θιακούσιαν κεχρῆσθαι ἐκπώμασιν ἀνατεθεῖσι θεῷ. εἰ οὖν μὴ
 τῆς εὐλόγου προφύσεως καὶ εὐλαβείᾳ τοῦ θείου ἀποσταίη τοῦ
 τὰς φιάλας αἴτεν, ἐκπέμπειν τὸ ὑπὲρ αὐτῶν χρυσίον, τὸν
 Σιλβανὸν παραιτούμενος· οὐ γὰρ ἐκδώσειν ἀνθρώποιν ἀδι-
 τοῦντα οὐδέν. καὶ αὐτῇ μὲν αἰτίᾳ τῆς τῶν ἀνδρῶν πρε-
 ιστρείας, καὶ παρείποντο ὅτι καὶ ἀποκρινόμενος ἀποπέμψοι
 σφᾶς ὁ βάροβαρος. ἐπὶ τῆς αὐτῆς οὖν ὁδοῦ γενόμενοι, προ-P. 58
 πορευθῆνται αὐτὸν ἀναμείναντες, σὺν τῷ παντὶ ἐπηκολουθή-
 σαμεν πλήθει, καὶ ποταμούς τινας διαβάντες ἐν μεγίστῃ
 παρεγγινόμενα κώμη, ἐν ᾧ τὰ τοῦ Ἀττήλα οἰκήματα περιφα-
 θνέστερα τῶν ἀπανταχοῦ εἶναι ἐλέγετο, ἔνδοις τε καὶ σανίσιν
 εὐξέστοις ἡρμοσμένα καὶ περιβόλῳ ἔνδινῳ κυκλούμενα, οὐ
 πρὸς ἀσφάλειαν, ἀλλὰ πρὸς εὐπρέπειαν συλλαμβάνοντι. μετὰ
 δὲ τὰ τοῦ βασιλέως ἦν τὰ τοῦ Ὄνηγησίου διαπρεπῆ, καὶ
 περίβολον μὲν ὃν ἔνδινον καὶ αὐτὰ ἔχοντα, οὐχ δύοις δὲ
 γωνίσπερ δὲ Ἀττήλα πύργοις δικοσμεῖσθο. βαλανεῖον δὲ ἦν οὐδὲ
 πόρρω τοῦ περιβόλου, διπερ ¹ Ὄνηγήσιος μετὰ τὸν Ἀττήλαν

1. ἐρῶντες vulg. 3. καὶ τοῖς] καὶ οὐ τοῖς coni. B. 5. μετὰ
 pro μὴ coni. N. 8. παραιτούμενος coni. B., ἐκδώσειν Val.,
 ἐκδώσεις vulg.

non furto ablata, penes se habuisse, quae sacerdotibus, qui primi
 se obtulissent, nummis argenteis permutassem. Nec enim fas esse
 hominibus pocula Deo consecrata propriis quibus applicare. Itaque
 nisi tam iusta causa aut divini numinis reverentia a petendis po-
 culis dimoveatur, retento Sylvano, aurum se pro pateris praebitum.
 Hominem enim, qui nihil deliquerit, minime se dediturum
 esse. Haec erat igitur horum virorum legationis causa, qui barbarum
 sequebantur, ut responsum ferrent, et dimitterentur. Cum vero
 nobis eadem via eundum esset, qua Attilas incedebat, parumper
 morati, dum praeccederet, non multo post secuti, cum reliqua mul-
 titudine, traiectis quibusdam amnibus, ad quendam magnum vicum
 pervenimus. Hic erant Attilae aedes, quae reliquis omnibus ubi-
 cumque locorum praestantiores esse ferebantur. Erant hae ex li-
 gnis et tabulis eximie politis exstructae et ambitu ligneo circum-
 datae, non ad munimentum, sed ad ornatum comparato. Proxima
 regiae erat Onegesii domus, et ipsa quoque ambitu ligneo constans,
 non tamen aequa, ac Attilae, turribus insignis. Haud longo inter-
 vallo a circuitu domus distabat balneum, quod Onegesius, qui se-
 cundum Attilam plurimum apud Scythes opibus valebat, lapidibus
 ex Paonia adiectis aedificaverat. Nec enim apud eos, qui in ea

A. C. 448 παρὰ Σκύθαις Ισχύων μέγα φύκοδόμει, λέθους δὲ τῆς Παιόνων
 Ind. 1 διακομίσας γῆς· οὐδὲ γάρ λέθος, οὐδὲ δένδρον παρὰ τοῖς ἐκεῖνοι
 Theod. 4¹ τὸ μέρος οἰκοῦσι βαρβάροις ἔστιν, ἀλλὰ ἐπεισάκτεφ τῇ ὑλῇ
 κέχρηνται ταύτῃ. ὁ δὲ ὀργιτέκτων τοῦ βαλανείου ἀπὸ τοῦ
 Σιρμίου αἰχμάλωτος ἀχθεὶς, μισθὸν τοῦ εὑρέματος ἔλευθερος·
 φίαν λήψεσθαι προσδοκῶν, ἐλασθε μείζονι πόνῳ περιπεσῶν τῆς
 παρὰ Σκύθαις δουλείας· βαλανέα γάρ αὐτὸν Ὄνηγήσιος κα-
 τέστησε, καὶ λουομένῳ αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν διηκο-
 νεῖτο. ἐν ταύτῃ τῇ κώμῃ εἰσιόγτα τὸν Ἀττῆλαν ἀπῆγετον
 Σχόραι στοιχηδὸν προπορευόμεναι ὑπὸ διθύναις λεπταῖς τε καὶ ιο-
 λευκαῖς, ἐπὶ πολὺ ἐξ μῆκος παρατεινούσαις, ὥστε ὑπὸ μιᾶς
 ἑκάστη διθύνη ἀνεχομένη ταῖς χερσὶ τῶν παρ' ἑκάτερα γυ-
 ναικῶν κόρας ὅπτα ἡ καὶ πλείους βαδίζουσας (ἥσαν δὲ πολ-
 λαὶ τοιαῦται τῶν γυναικῶν ὑπὸ ταῖς διθύναις τάξεις) ἄρδειν
 φοματα Σκυθικά. πλησίον δὲ τῶν Ὄνηγησίου οἰκημάτων γε-
 15 θέμενον, (δι' αὐτῶν γάρ ἡ ἐπὶ τὰ βασιλεῖα ἥγεν ὁδὸς,) ὑπεξ-
 ελθοῦσα ἡ τοῦ Ὄνηγησίου γαμετὴ μετὰ πλήθους θεραπόν-
 των, τῶν μὲν ὄψι, τῶν δὲ καὶ οἰνον φερόντων, (μεγίστη δὲ
 αὐτῇ παρὰ Σκύθαις ἔστι τιμῇ,) ἥσπαζετό τε καὶ ἥξειν με-
 ταλαβεῖν ὃν αὐτῷ φιλοφρονούμενη ἐκόμισεν. δις δὲ ἐπιτηδεῖ-
 20 Νον ἀνδρὸς χαριζόμενος γαμετῇ ἥσθιεν ἐπὶ τοῦ ἕπου ἥμενος,
 V. 4ο τῶν παρεπομένων τὸν πίγακα (ἀργύρεος δὲ ἡν ὀντος) δέ

13. βαδίζουσας Η., βαδίζουσαις vulg.

parte Scythiae habitant, ullus est aut lapis, aut arbos, sed materia
 aliunde advecta utiuntur. Huius autem balnei architectus, e Sirmio
 captivus abductus, mercedem operis sui libertatem se consecuturum
 sperans, falsus sua spe, cum nihil minus cogitaret, in longe durior-
 rem apud Scythes incidit servitutem. Balneatorem enim eum On-
 gesius instituit, ut sibi totique suae familiae, cum lavarentur, operas
 praestaret. In hunc vicam adventanti Attilae puellae obviam prodi-
 ferunt, quae per series incedebant, sub linteis tenuibus et candi-
 dis, quam maxime in longitudinem extensis, ita ut sub unoquoque
 linteo, manibus mulierum ab utraque parte in altum sublato, septem
 puellae aut etiam plures progredientes, (erant autem multi huiusmodi
 mulierum sub illis linteis ordines,) Scythica carmina canerent.
 Iam proxime Ongesii domum accesserat, (per ipsam enim via duce-
 bat ad regiam,) cum foras prosiliret Ongesii uxor, magna ancilla-
 rum comitata multitudine, quae opsonia et vinum ferebant, qui
 maximus est apud Scythes honos. Haec Attilam salutavit rogavit-
 que, ut ex cibis desumeret, quos cum summa testificatione suae erga
 illum voluntatis attulerat. Itaque uxori hominis sibi necessarii
 gratificaturus, comedit, equo insidens, barbaris, qui in eius comi-

ὅφες ἀράντων βαρβάρων. ἀπογευσάμενος δὲ καὶ τῆς προσενε- A.C. 448
 χθείσης αὐτῷ κύλικος ὁς τὰ βασιλεῖα ἔχωρει, ὅντα τῶν ἄλ- Ind. 1
 λεων ὑπέρτερα καὶ ἐν ὑψηλῷ διακείμενα χωρίῳ. ἡμεῖς δὲ ἐν Theod. 41
 τοῖς Ὀνηγησίου, ἐκείνου παρακελευσαμένου, ἐγκατεμείναμεν·
 5 ἀπανελήλυθε γὰρ σὺν τῷ Ἀττήλᾳ παιδί. καὶ ἡριστοποιη-
 σάμεθα, δεξιωσαμένης ἡμᾶς τῆς τε γαμετῆς καὶ τῶν κατὰ γέ-
 τος αὐτῷ διαφερόντων· αὐτὸς γὰρ τῷ Ἀττήλᾳ μετὰ τὴν
 ἀπάνοδον τότε πρῶτον ὃς ὄψιν ἐλθὼν, καὶ αὐτῷ τὸ ἐπὶ τῇ P. 59
 πράξει, ὁφέλην ἔσταλτο, ἀπαγγέλλων, καὶ τὸ πάθος τὸ τῷ Ἀτ-
 ιστήλᾳ παιδὶ συνενεχθὲν, (τὴν γὰρ δεξιὰν χεῖρα ἔξολισθήσας
 κατέαξεν,) συνενυχεῖσθαι ἡμῖν οὐκ ἥγε σχολήν. μετὰ δὲ τὸ
 δεῖππον ἀπολιπόντες τὰ τοῦ Ὀνηγησίου οἰκήματα πλησίον τῶν
 Ἀττήλᾳ κατεσκηνώσαμεν, ἦ παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἐπιένται τὸν
 Μαξιμίνον, ἦγουν καὶ τοῖς ἄλλοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ὃς λόγους
 15 ἔπειναι ὀφειλοτα, μὴ πολλῷ κεχωρίσθαι διαστήματι. διαγα-
 γόντων δὲ ἡμῶν ἐκείνην τὴν νύκτα ἐν ὕπερ κατελύσαμεν χω-
 ρίῳ, ὑποφαινούσης ἡμέρας ὁ Μαξιμίνος στέλλει με παρὰ
 τὸν Ὀνηγήσιον τὰ δῶρα δώσοντα, ἢ τε αὐτὸς ἐδίδον, ἢ τε B
 βασιλεὺς ἀπεστάλκει, καὶ ὅπως γνοίη, εἰ βούλεται αὐτῷ, καὶ
 πούπότε, ὃς λόγους ἐλθεῖν. παραγενόμενος δὲ ἄμα τοῖς κομι-
 ζουσιν αὐτὰ ὑπηρέταις προσεκαρτέρουν, ἔτι τῶν θυρῶν κε-

13. ἦ] ὥστε coni. B., ὥ] coni. N. εἰσιέναι N. 15. διαγά-
 γόντων B., διαγόντων vulg. 19. εἰ B., οἱ vulg. βούλεται
 Val., βούλενται vulg. 21. αὐτῷ vulg.

tatu erant, suspensam tabulam (erat autem argentea) attollentibus. Deinde degustato calice, qui illi fuerat oblatus, in regiam se recepit. Erat autem illa reliquis conspectior et in altiori loco sita. Nos vero in aedibus Onegesii (sic ille praeceperat; redierat enim cum Attilae filio;) remansimus. Illic coenam sumpsimus, excipiente nos eius uxore comitata illustrioribus, qui eum genere contingebant. Illi enim animum nobiscum convivio exhilarare per otium minime licuit; quia quae gesserat in negotio, ad quod missus fuerat, et adversum, qui filio Attilae contigerat, casum (dextram enim de-lapsus fregerat) renuntiaturus, tum primum a reditu in Attilae conspectum venerat. Post coenam, aedibus Onegesii relicta, propius Attilae aedes tentoria posuimus, ut Maximinus, quem Attilam con-venire, et cum his, qui ei a consiliis erant, colloquia facere oportebat, minime longo ab Attila distaret intervallo. Illic igitur, quo primum devertimus, noctem transegitim. Luce orta misit me Maximinus ad Onegesium, ut illi tum quae ipse dabat, tum ab Imperatore missa munera traderem, et ut ipse cognosceret, an illi secum et quo tempore colloquium inire luberet. Perrexii igitur ad Onegesiam cum famulis, qui dona portabant: quum ianuae clausae essent,

A. C. 448 κλεισμένων, ἄχρις δτού τις ὑπεξελθών τὴν ἡμετέραν μητρόν
Ind. 1 σειεν ἀφίξιν.

Theod.41 Διατριβούντι δέ μοι καὶ περιπάτους ποιουμένῳ πρὸ¹
τοῦ περιβόλου τῶν οἰκημάτων, προσελθών τις, δν βάρβαρον
ἔκ τῆς Σκυθικῆς φήθην εἶναι στολῆς, Ἐλληνικῇ ἀσπάζεται²
με φωνῇ, „χαῖρε” προσειπὼν, ὥστε με θαυμάζειν, δτι γε δὴ
ἔλληνίζει Σκύθης ἀνήρ. Ξύγκλυδες γὰρ ὅπτες πρὸς τὴν σφετέρα
βαρβάρῳ γλώσσῃ ζηλούσιν ἡ τὴν Οὐνων ἡ τὴν Γότθων,
C ἡ καὶ τὴν Αὔσονίων, δσοις αὐτῶν πρὸς Ρωμαίους ἐπιμιξία·
καὶ οὐ ἁδίως τις σφῶν ἔλληνίζει τῇ φωνῇ, πλὴν ὃν ἀπή-10
γαγον αἰχμαλώτων ἀπὸ τῆς Θρακίας καὶ Ήλλυρίδος παραλίου.
ἄλλ' ἔκεινοι μὲν γνώριμοι τοῖς ἐντυγχάνουσιν δεύγχανον ἔκ
τε τῶν διερδωγότων ἐνδυμάτων καὶ τοῦ αὐχμοῦ τῆς κεφαλῆς,
εἰς τὴν γείρονα μεταπεσόντες τύχην οὐτος δὲ τρυφῶντι δψ-
κει Σκύθη ενείμων τε ὃν καὶ ἀποκειράμενος τὴν κεφαλὴν³
περιτρόχαλα. ἀνταποσάμενος δὲ ἀγηρώτων τις ὃν καὶ πό-
θεν ἐς τὴν βάρβαρον παρῆλθε γῆν καὶ βίον ἀναγεῖται Σκυ-
θικόν. δ δὲ ἀπεκρίνατο δτι βουλόμενος ταῦτα γνῶναι δοπού-
D δακα, δγὼ δὲ ἔφην αἰτίαν πολυπραγμοσύνης είραι μοι τὴν
Ἐλλήνων φωνήν. τότε δὴ γελάσας ἔφη Γραικὸς μδν είναι τὸ
τὸ γένος, κατ' ἐμπορίαν δὲ ἐς τὸ Βιμινάκιον ἐληλυθέναι τὴν
πρὸς τῷ Ἰστρῷ Μυσῶν πόλιν. πλεῖστον δὲ ἐν αὐτῇ δια-

4. προσελθών τις Η., προσεθόντες vulg. 8. ἡ Val, οὐ
vulg. 14. εἰς B., ὡς vulg. 19. τὴν B., τῶν vulg.

expectavi, donec aperirentur, ut aliquis exiret, qui eum mei adven-
tus certiore ficeret.

Itaque tempus mihi terenti et circa murorum ambitum do-
mus Onegesii ambulanti, progressus nescio quis, quem barbarum
ex Scythico vestitu esse rebar, Graeca voce me salutavit dicens
„Χαῖρε.” Mirari ego, qui fieret, ut Graece loqueretur vir Scytha:
etenim ex variis gentibus commixti, barbaricam linguam colunt,
sive Hunnorum, sive Gothorum, aut etiam Romanam, hi scilicet,
quibus cum Romanis frequentius est commercium. Neque quisquam
eorum facile loquitur Graece, nisi si qui sint captivi e Thracia aut
Illyrico maritimo. Sed illi ab obvio quoque dignostici possunt et a ve-
stibus laceris et capitibus squalore, tanquam qui in miseram inciderint
fortunam. Hic vero opulentι Scythaе speciem prae se cerebat: erat
enim bene et eleganter vestitus, capite in rotundum raso. Hunc resa-
lutans interrogavi, quis esset, et unde in terram barbaram veniens,
vitae Scythicae institutum sequi delegisset. Ille quam ob causam
hoc ex ipso quaererem, rogavit. „Mihi vero, inquam, haec a te
ut sciscitarer, causa fuit, quod Graece locutus es.“ Tum ridens
ait, se Graecum esse genere, ad mērcaturam faciendam Vimina-

τρίψαι χρόνον, καὶ γυναικα γῆμασθαι ζάπλουτον. τὴν δὲ A. C. 448
 ἐντεῦθεν εὐπραγίαν ἔκδύσασθαι, ὑπὸ τοῖς βαρβάροις τῆς πόλεως^{Ind. 1}
 λεπτή γενομένης, καὶ διὰ τὸν ὑπάρξαντα πλοῦτον αὐτῷ Ὄνη^{Theod. 41}
 γησίῳ ἐν τῇ τῶν λαφύρων προκριθῆναι διανομῆ· τοὺς γὰρ
 5άλοντας ἀπὸ τῶν εὐπόρων μετὰ τὸν Ἀττήλαν ἐκκρίτους εἰ-
 χον οἱ τῶν Σκυθῶν λογάδες διὰ τὸ ἐπὶ πλείστοις διατίθε-
 σθαι. ἀριστεύσαντα δὲ ἐν ταῖς ὕστερον πρὸς Ρωμαίους μά-
 χαις καὶ τὸ τῶν Ἀκατζίρων ἔθνος, δόντα τῷ βαρβάρῳ δεσπό-
 τη ἄστα τὸν παρὰ Σκύθαις νόμον τὰ κατὰ τὸν πόλεμον^{P. 60} αιντῷ
 τοκτηθέντα, ἐλευθερίας τυχεῖν. γυναικα δὲ γῆμασθαι βάρβα-
 ρον, εἶναι τε αὐτῷ παῖδας· καὶ Ὄνηγησίῳ τραπέζης κοινω-
 νοῦντα, ἀμείνονα τοῦ προτέρου τὸν παρόντα ἥγεισθαι. τοὺς
 μὲν γὰρ παρὰ Σκύθαις μετὰ τὸν πόλεμον ἐν ἀπραγμοσύνῃ
 διατελεῖν, ἐκάστον τῶν παρόντων ἀπολαύοντας καὶ οὐδαμῶς
 15ῆ ὀλίγα ἐνοχλουμένους, τοὺς μέντοι παρὰ Ρωμαίους ἐν μὲν
 πολέμῳ ὁρίσας ἀναλίσκεσθαι, εἰς ἑτέρους τὰς τῆς σωτηρίας
 ἐλπίδας ἔχοντας, ὡς πάντων διὰ τοὺς τυράννους μὴ χρω-
 τούμενους ὅπλοις. καὶ τῶν χρωμένων δὲ σφαλερωτέρα ἡ τῶν^{V. 41}
 στρατηγῶν κακία, μὴ ὑφισταμένων τὸν πόλεμον. ἐν δὲ
 τοεἰρήνῃ ὁδυνηρότερα ὑπάρχειν τὰ συμβαίνοντα τῶν ἐν τοῖς
 πολέμοις κακῶν διά τε τὴν βαρυτάτην εἰσπραξιν τῶν δα-
 σμῶν καὶ τὰς ἐκ τῶν πονηρῶν βλάβας, τῶν νόμων οὐ κα-

12. ἥγεισθαι] *βιον* add. B. 14. ἀπολαύοντας et ἐνοχλουμέ-
 νους B., *ἀπολαύοντος et ἐνοχλουμένου* vulg.

cium, Mysorum ad Istrum urbem, accessisse, in ea domicilium
 longo tempore habuisse, uxorem quoque divitem duxisse; parta
 illuc felicitate capta urbe exutum fuisse, et propterea quod dives
 erat, se snaque omnia in praedae divisione Onegesio cessisse.
 Etenim esse apud eos in more positum, ut praecepui ab Attila
 Scythiae principes captivos ditiones sibi seponant, quoniam plurimi
 um auctoritate valent. Postea ubi adversus Romanos et Acatirorum
 gentem fortissime dimicasset, libertatem se ex more Scytharum,
 omnibus, quae bello acquisierat, barbaro domino traditis, recupe-
 rasse. Uxorem quoque barbaram duxisse, et ex ea liberos sustui-
 lissee, et Onegesii mensae participem, hoc vitae genus longe potius
 priore ducere. „Qui enim apud Scythas degunt, inquit, tolerato
 bellorum labore, sine ulla sollicitudine vitam peragunt. Tum u-
 nusquisque bonis, quae sibi fortuna indulxit, fruitur, neque quis-
 quam illi ulla in re molestus est. Qui vero sub Romanis aetatem
 agunt, facile in bello pereunt. Hos enim in aliis sui conservandi
 spem collocare necesse est, quandoquidem per tyrannos minime li-
 cet arma, quibus unusquisque se tueatur, gestare. Atque adeo
 his, quibus id iure licet, valde est perniciosa ducum ignavia, qui
 bellum minime graviter gerunt. At in pace longe acerbiora sunt,

A.C. 448τὰ πάντων κειμένων, ἐλλ' εἰ μὲν δὲ παραβαίνων τὸν θεσμὸν
 Ind. 1. τῶν πλουτούντων εἶη, ὅτι τῆς ἀδικίας αὐτὸν μὴ διδόναι δί-
 Theod. 4.1 κας· εἰ δὲ πέντης εἶη, οὐκ ἐπιστάμενος χρῆσθαι πράγματα,
 ὑπομένει τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου ζημίαν, εἴπερ μὴ πρὸ τῆς κρί-
 σεως ἀπολείποι τὸν βίον, μακροῦ ἐπὶ ταῖς δίκαιαις παρατείνο-5
 μένου χρόνου καὶ πλείστων ἐκδαπανωμένων χορημάτων. διπερ
 Στῶν πάντων ἀνιαζόταν εἶη, ἐπὶ μισθῷ τῶν ἀπὸ τοῦ νόμου
 τυγχάνειν. οὐδὲ γὰρ τῷ ἀδικουμένῳ τις δικαστήριον παρα-
 δώσει, εἰ μὴ τι ἀργύριον τῷ τε δικαστῇ καὶ τοῖς ἔκεινῳ δια-
 κονούμενοις κατάθοιτο. τοιαῦτα καὶ πλεῖστα ἔτερα προτι-10
 θέντος, ὑπολαβὼν ἔφασκον πράως αὐτὸν καὶ τὰ ἔξ ομοῦ
 ἀκούειν· καὶ δὴ ἐλεγον, ὡς οἱ τῆς Ρωμαίων πολιτείας εὑρε-
 ταὶ σοφοί τε καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ὅστε τὰ πράγματα τηνάλ-
 λως φέρεοθαι, τοὺς μὲν τῶν νόμων εἶναι φύλακας, τοὺς δὲ
 ποιεῖσθαι τῶν ὄπλων ἐπιμέλειαν ἕταξαν καὶ τὰς πολεμικὰς;
 15 μελέτας ἀσκεῖν, πρὸς μηδὲν ἔτερον ἐπαγομένους ἢ ὅστε εἶναι
 πρὸς μάχην ἑτοίμους καὶ ὡς ἐπὶ τὴν συνήθη γυμνασίαν θαρ-
 20 θροῦντας ἐπὲ τὸν πόλεμον λέναι, προαναλωθέντος αὐτοῖς διὰ
 τῆς μελέτης τοῦ φόβου· τοὺς δὲ προσκειμένους τῇ γεωργίᾳ
 καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τῆς γῆς ἔαντούς τε καὶ τοὺς ὑπὲρ σφῶν

2. ὅστε B., ἐπὶ vulg. 4. ὑπομένῃ vulg. 5. μακροῦ N., μα-
 χρὸν vulg. 7. ἀνιερωτατον vulg. 8. τις N., εἰς vulg. 9.
 τῷ τε δικ. H., τότε vulg. 13. ὁστε] οὐγε ἴδοντες coni. B. μὴ
 τηνάλλ. coni. Cl. 18. προαναλωθέντος H., προσαν. vulg. 19. προσ-
 κειμ. H., προκειμ. vulg. 20. ἔαντούς τε καὶ τοὺς ὑπὲρ,
 omissis mox δὲ καὶ τοὺς, B., ἔαντούς ὑπὲρ vulg.

quae accident, quam calamitates, quae ex bello proveniunt et pro-
 pter duram exactionem tributorum, et propter improborum vexatio-
 nes, quum leges non in omnes valeant. Si quis dives aut potens
 eas sit transgressus, ille quidem iniuritatis suae poenas non luet:
 sin aliquis inops, qui negotia gerere nesciat, hunc poena a legibus
 statuta manet. Nisi forte eum priusquam sententia feratur, longo
 in litibus continuato tempore, multis praeterea exhaustis ὅριbus,
 vita defecerit. At mercede et pretio, quod legum et iuris est obti-
 nere, omnium iniquissimum est. Nec enim iniuria affecto quisquam
 fori judicialis potestatem faciet, priusquam pecuniam iudicis et
 eius ministrorum commodo cessuram deponat.“ Haec atque huius-
 modi multa cum in medium proferret, ego precatus, ut quod senti-
 rem, patienter et benigne audiret, respondi, reipublicae Romanae
 auctores, sapientes et optimos viros, ne quidquam temere ageretur,
 alios legum custodes fecisse, aliis armorum curam commisisse, ut, ad
 nullam aliam rem intenti, quam ut se ad pugnam praepararent, mi-
 litaria opera exercent, et propulsata per assiduam belli medita-
 tionem omni formidine, consueta militiae exercitatione, animis fir-
 mati, in aciem descenderent. „Alios, inquam, qui agris colendis et

αὐτῶν ἀγωνιζομένους τρέφειν ἔταξαν, τὸ στρατιωτικὸν εἰσ-^{A.C. 448}
 πραττομένους σιτηρέσιν· ἄλλους δὲ τῶν ἀδικούμενων προ-^{Ind. 1}
 τοεῖν, καὶ τοὺς μὲν τοῦ δικαίου προϊστασθαι ὑπὲρ τῶν δι'^{Theod. 41}
 ἀσθένειαν φύσεως μὴ οἷων τε ὅντων τὰ σφέτερα προϊσχεσθαι
 διδίκαια, τοὺς δὲ δικάζοντας φυλάττειν ἅπερ δὲ νόμος βούλε-^{P. 61}
 ται· μὴ διτεροήσθαι δὲ φροντίδος μηδὲ τῶν παραστάντων
 τοῖς δικασταῖς, ἀλλὰ κάκείνων εἶναι τοὺς πρόνοιαν ποιησο-
 μένους, ὅπως τοῦ τε δικαίου τεύχοιτο δὲ τῆς τῶν δικαστῶν
 τυχῶν κρίσεως, καὶ δὲ ἀδικεῖν νομισθεῖς μὴ εἰσπραχθείη πλέ-
 ρων, ἥπερ ἡ δικαστικὴ βούλεται ψῆφος. εἰ γὰρ μὴ ὑπῆρχον
 οἱ ταῦτα ἐν φροντίδι ποιεύμενοι, ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας ἐτέ-
 φας δίκης δύνετο ἄν πρόφασις, ἡ τοῦ νενικηκότος χαλεπώ-
 τερον ἐπεξιόντος, ἡ τῇ τοῦ χειρόνος ἀπενεγκαμένου τῇ ἀ-
 δίκῳ ἐπιμένοντος γνώμῃ. εἶναι δὲ καὶ τούτους τεταγμένουν
 15 αὐτοῦριον παρὰ τῶν τὰς δίκας ἀγωνιζομένων, ὃς παρὰ τῶν
 γεωργῶν τοῖς διπλίταις. ἡ οὐχ ὄσιον τὸν ἐπικουροῦντα τρέ-
 φειν καὶ τῆς εὐνοίας ἀμείβεσθαι; ὥσπερ ὑγαθὸν ἵππεῖ μὲν
 ἡ τοῦ ἱππου κομιδὴ, ἀγαθὸν δὲ βουκόλω ἡ τῶν βοῶν καὶ
 Θηρατῇ ἡ τῶν κυνῶν ἐπιμέλεια, καὶ τῶν ἄλλων, ὡν πρὸς
 ποσφετέραν φυλακὴν τε καὶ ὠφέλειαν ἔχουσιν ἀνθρώποι. ὅπό-
 τε τὴν δαπάνην τὴν ἐπὶ τῇ δίκῃ γενομένην ἀλόντες ἀκτίνον-
 σιν, ἀνατιθέντες ἀδική σφετέρᾳ καὶ οὐχ ἐτέρῳ τὴν βλάβην

1. Post ἔταξαν inser. vulg. δὲ καὶ τοῦς. 9. ἀδικῶν vulg. 13.
 ἡ τοῦ τὸ χειρὸν ἀπ. N. 2a. ἀνατιθέντων Val.

Kulturae terre operam darent, aponia militari ab his exacta, eos
 alere voluerunt, quo pro sua salute dimicarent. Constituerunt quo-
 que, qui iniuria affectis prospicerent, et iura eorum, qui propter
 naturae infirmitatem sibi ipsi consulere non valerent, tuerentur,
 quique iure dicendo, quae leges iuberent, servarent. Neque vero
 sua providentia destitutos reliquerunt eos, qui iudicibus adsunt, sed
 horum esse partes prospicere, qua ratione ius assequatur, qui sen-
 tentia iudicium obtinuit, et iniurius iudicatus, id solum, quod iudicis
 calculus fert, et nihil praeterea, facere cogatur. Si enim non essent
 huic rel praepositi, aut victore insolentius insurgente, aut eo, qui
 adversas sententiam reportavit, in perversa mente persistante, ex una
 lite alterius litis nasceretur exordium. Est autem his constitutum
 argentum ab illis, qui litibus certant, ut militibus ab agricolis.
 Quid enim aequus, quam eum, qui opituletur et auxilium ferat,
 alere et officium mutuo officio rependere? quemadmodum equiti
 emolumento est equi, pastori boum et venatori canum cuta, et re-
 liquorum animantium, quae homines custodiae et utilitatis causa
 alunt. Cum enim sumptus in item factos qui causa cadunt sol-
 vant, damnum nulli alii rei, quam suae iniquitati, imputent opos-

Dexippus, Eunapius etc.

13

A. C. 448 τὸν δὲ ἐπὶ ταῖς δίκαιαις μαρτύρεον, ἀν οὗτῳ τύχοι, χρόνον,
 Ind. τῆς τοῦ δικαίου προνοίας γίνεσθαι χάριν, ὥστε μὴ σχεδιάσ-
 Theod. 61 ζοντας τοὺς δικαστὰς τῆς ἀκριβείας διαμαρτεῖν, λογιζομένους
 ἄμεινον εἶναι ὅψε πέρας ἐπιτεθῆναι δίκῃ, ἢ ἐσπουδακότας
 μὴ μόνον ἀνθρωπον ἀδικεῖν, ἀλλὰ εἰς τὸν τοῦ δικαίου εὑρε-
 τὴν θεὸν πλημμελεῖν. κεῖσθαι δὲ τοὺς νόμους κατὰ πάντων,
 ὥστε αὐτοῖς καὶ βασιλέα πείθεσθαι, καὶ οὐχ ὡς τῇ αὐτοῦ
 ἔνεστι κατηγορίᾳ, ὅτι γε δὴ οἱ εὑνόροι τοὺς πέντες ἀκιν-
 δύνως βιάζοντο, εἰ μή γε διαλαδών τις φύγοι τὴν δίκην. δ-
 περ οὐχ ἐπὶ τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ πενήτων εῦροι τις ἀντιο-
 πλημμελοῦντες γὰρ οὐδὲ αὐτοὶ ἀπορίᾳ ἐλέγχων δοῦεν δίκαιας.
 Δικαὶ τοῦτο παρὰ πᾶσι, καὶ οὐ παρὰ Ῥωμαϊκούς μόνον συμ-
 βινόν ἔστι. χάριν δὲ διμολογεῖν τῇ τύχῃ ἐπὶ τῇ αὐτῷ ὑπαρ-
 ξάσῃ ἐλευθερίᾳ, καὶ μὴ τῷ ἐπὶ πόλεμον ἔξαγοντι δεσπότῃ,
 ὥστε αὐτὸν δι' ἀπειρίαν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθῆναι, ἢ 15
 φευγοντα ὑπὸ τοῦ κτησαμένου κολάζεσθαι. ἄμεινον δὲ καὶ
 τοῖς οἰκέταις διατελοῦσι Ῥωμαῖοι χρώμενοι. πατέρων γὰρ
 ἢ διδασκάλων ἐς αὐτοὺς ἔργα ἐπιδεικνύντες, ἐφ' ὃ τῶν φαύ-
 λων ἀπεχομένους μετείναι ἄπερ αὐτοῖς καλὰ γενόμεσται, σο-
 φρονίζουσι σφᾶς ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν, ὥσπερ τοὺς οἰκείους 20
 V. 42 παῖδας. οὐ δὴ γὰρ οὐδὲ αὐτοῖς θάνατον, ὥσπερ Σκύθαις,

5. τὸν om. vulg. 7. ὡς Val., δ B., δι vulg. 18. ἐπιδει-
 κνύντες Cl., ἐπιδεικνύνται vulg.

tet. Quod ad longum tempus attinet, quod in litibus consumitur, si quando id evenit, id juris provideatius dicendi gratia sit, ne iudices properantes ab accurata iudicandi ratione aberrent. Sic enim iudicant melius esse, tardius finem litibus imponere, quam festinantes non solum iniquum ius in hominem statuere, verum etiam in deum, iustitiae inventorem, peccare. Leges autem in omnes positae sunt, ut illis etiam ipse Imperator pareat. Neque, id quod tua accusatione continetur, potentiores si tenuioribus vim inferant, id illis est impune, nisi quis forte latens poenam effugerit; quod non solum divitibus, sed etiam inopibus plerumque usu venit: nam hi quoque, si argumenta deficiunt, peccatorum poenas non solvunt. Quod non solum apud Romanos, sed etiam ubique gentium accidit. Gratiam vero plurimam ipsum pro recepta libertate fortunae debere, neque eam domino acceptam referre. Cum enim eum in bellum eduxerit, potuisse ab hostibus propter rei militaris imperitiam occidi, aut si fugisset, ab eo, in cuius dominio erat, puniri. Longe autem Romani benignius servis consuluerunt. Patrum enim aut praeceptorum affectum erga eos exhibent, et ut a malis abstineant, curant, et eorum, quae honesta ducunt, participes efficiunt. Denique corrigunt eos in his, quae delinquunt, sicut et suos liberos.

ἐπάγειν Θέμις. ἐλευθερίας δὲ τρόποι παρ' αὐτοῖς πλείστοι, A.C. 448
ἢ οὐ μόνον περιόπτες, ἀλλὰ καὶ τελευτῶντες χαρῆζονται, δι-^{Ind. 1}
τάπιστοντες κατὰ τῆς περιουσίας ὃν βιώλονται τρόποι, καὶ τὸν ^{Theod. 41}
μης δοτὸν ὅπερ ἔκαστος τελευτῶν περὶ τῶν προσηκόντων βού-^{P. 62}
λένσσοιτο.” καὶ ὃς δακρύσας ἔφη, ὡς οἱ μὲν νόμοι καλοὶ καὶ
ἡ πολιτεία ‘Ρωμαίων ἀγαθή, οἱ δὲ ἄρχοντες οὐχ ὅμοια τοῖς
πάλαι φρονοῦντες αὐτὴν διαλυμαίνονται.

Ταῦτα διαλεγομένων ἡμῶν, προσελθὼν τις τῶν ἔν-
δοθεν ἀνοίγει τὰς θύρας τοῦ περιβόλου. ἔγὼ δὲ προσδρα-
κοὺν ἐπενθύμην ὅ,τι πράττων Ὁνηγήσιος τυγχάνοι· ἀπαγγελ-^B
λαι γὰρ αὐτῷ με βούλεσθαι τι παρὰ τοῦ ‘Ρωμαίων ἡκοντος
πρεσβευτοῦ. ὃς δὲ ἀπεκρίνατο, αὐτῷ μοι ἐντεῦξεσθαι μικρὸν
ἀναμείναντι· μέλλειν γὰρ αὐτὸν ὑπεξιέναι. καὶ δὴ οὐ πολλοῦ
διαγενομένου χρόνου, ὡς προϊόντα εἰδον, προσελθὼν ἔλεγον,
15ος ὁ ‘Ρωμαίων αὐτὸν ἀσπάζεται πρεσβευτὴς, καὶ δῶρα δῇ
αὐτῷ ἥκιο φέρων σὺν καὶ τῷ παρὰ βασιλέως πεμφθέντῃ
χρυσίῳ. ἐσπουδακότι δὲ ἐς λόγους ἀλθεῖν φί καὶ πότε βού-
λεται διαλέγεσθαι. καὶ ὃς τό, τε χρυσίον, τά τε δῶρα ἀκ-
λευτε τοὺς προσήκοντας δέξασθαι, ἐμὲ δὲ ἀπαγγέλλειν ^{Maz. C}
κοξεμίτῳ, ὡς ἦξοι αὐτίκα παρ' αὐτόν. ἐμήνυον τοίνυν ἀπανελ-

11. παρὰ ante ‘Ρωμαίων excidisse, aut τοῦ παρὰ scribendum
ense putat B. 17. φί oī Val., ποῦ B. 18. καὶ ὃς B., θις καὶ
vulg.

Nec enim servos morte afficere, sicut apud Scythas, fas est. Libertatis vero adipiscendae plures sunt modi. Non enim solum qui vita fruuntur, sed etiam qui e vivis excedunt, libertatem tribuere possunt, quum de bonis suis, ut cuique placeat, statuerit liceat, et quodcumque quis moriens de rebus domesticis iusserit, lex sit. Tum ille ploras inquit, leges apud Romanos bonas et rem publicam praeclare constitutam esse, sed magistratus, qui non aequae ac prisci probi et prudentes sunt, eam labefactant et pervertunt.

Haec inter nos disserentibus aliquis ex domesticis Onegesii septorum domus fores aperuit. Ego statim accurrere et quaerere, quas res ageret Onegesius; me enim habere a Maximino, qui legatus a Romanis venisset, quod illi dicerem, Ille vero Onegesium mihi sui facturum copiam respondit, si paullum oppererer; exiturum enim esse. Nec multo temporis spatio interieco, ut ipsum exueni vidi, progressus dixi: „Te Romanorum legatus salutat, et dona tibi ab ipso una cum auro ab Imperatore misso adfero.“ Et quum maxime ille eum convenire cuperet, ubi et quando vellet colloqui, quaesivi. Ille suos, qui aderant, iussit aurum et munera recipere, et me Maximino renuntiare, se protinus ad eum accedere. Reverti igitur ad Maximinum, et renuntiavi, Onegesium ad eum venturum esse: nec mora, in tentoriam nostrum advenit, et Maximinum affatus

A. C. 448 θῶν, τὸν Ὀνηγῆσιον παραγίνεσθαι· καὶ εὐθὺς ἡκεν δὲ τὴν
 Ind. σκηνήν. προσειπὼν δὲ τὸν Μαξιμένον ἔφασκε χάριν ὁμολο-
 Theod.⁴ γεῖν ὑπὲρ τῶν δώρων αὐτῷ τε καὶ βασιλεῖ, καὶ ἀνηρωτα δ,
 τι λόγειν βουλόμενος αὐτὸν μετεπέμψατο. ὁ δὲ ἔφασκεν ἥ-
 κειν καιρὸν, ὡστε Ὀνηγῆσιον μεῖζον ἐν ἀνθρώποις ἔξειν κλέ-
 5 ος, εἰπερ παρὰ βασιλέα ἐλθὼν διευχρινήσει τὰ ἀμφίβολα τῇ
 σφετέρᾳ συνέσει καὶ ὅμονοιαν Ῥωμαίοις καὶ Οὔννοις κατα-
 στήσεται. γενήσεται γὰρ ἐνθένδε οὐ μόνον τοῖς ἔθνεσιν ἀμ-
 φοτέροις συμφέρον· ἀλλὰ καὶ τῷ σφετέρῳ οὕκῳ ἀγαθὰ πα-
 10 θρέξει πολλὰ, ἐπιτήδειος ἐσειὶ αὐτός τε καὶ οἱ αὐτοῦ παῖ-
 δες βασιλεῖ τε καὶ τῷ ἐκείνου ἐσόμενοι γένει. ὁ δὲ Ὀνηγῆ-
 σιος ἔφη· καὶ τί ποιοῦντες κεχαρισμένως βασιλεῖ, ἢ ὅπως
 παρ' αὐτοῦ τὰ ἀμφίβολα λυθείη; ἀποκριναμένον δὲ, ὡς
 διαβὰς μὲν εἰς τὴν Ῥωμαίων βασιλεῖ τὴν χάριν καταθή-
 σει, διευχρινήσει δὲ τὰ ἀμφίβολα τὰς αἰτίας διερευνῶντι
 5 καὶ ταῦτας κατὰ τὴς εἰρήνης λύων θεσμὸν, ἔφασκεν ἐκεῖνα
 ἔρειν βασιλεῖ τε καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, ἄπερ Ἄττήλας βούλε-
 ται. ἢ οἰεσθαι ἔφη Ῥωμαίονς, τοσοῦτον ἐκλιπαρήσειν αὐτὸν,
 ὡστε καταρροδοῦναι δεσπότην καὶ ἀνατροφῆς τῆς παρὰ Σκύ-
 θαῖς καὶ γαμετῶν καὶ παιδῶν κατολιγωρήσειν, μὴ μεῖζονα²⁰
 δὲ ἥγεισθαι τὴν παρὰ Ἄττήλᾳ δουλείαν τοῦ παρὰ Ῥωμαίοις

5. μεῖζον ἐν ἀνθρ. ἔξειν Η., μεῖζονα ἀνθρ. ἔξην vulg. 11.
 ἐσόμενοι Β., ἐσόμενω vulg. 20. κατολιγωρήσειν Η., κατολι-
 γωρήσει vulg.

dixit, se Imperatori et illi pro muneribus gratias agere, et per-
 punctatus est, quandoquidem se arcessisset, quid esset, quod illum
 vellet: tum Maximinus, instare tempus, ait, quo posset maiorem
 gloriam apud homines adipisci; si ad Imperatorem accedens, quae
 sunt inter Romanos et Hunnos controversa, sua prudentia compo-
 neret, et inter utramque gentem concordiam stabiliret: quae res
 non solum utilitati utriusque gentis esset cessura, sed etiam eius
 domui tanta bona praebitura, ut ipse una cum suis liberis in po-
 sterum Imperatori totique imperatorio generi in perpetuum devin-
 ctus foret. Tum Onegesius dixit, qua in re gratificaretur Impera-
 tori, et per se contentiones dirimeret. Maximinus respondit, si
 in rem praesentem descendens, Imperatori gratiam referret, et dissidi-
 diorum causas sedulo perscrutans, de rebus controversis secundum
 conditiones foederibus adscriptas iudicium suum interponeret. Tum
 Onegesius dixit, se Imperatori et iis, qui ei a consiliis essent, ea
 dicturum esse, quae Attilas sibi praeciperet. „An Romani existi-
 mant, inquit, se ullis precibus exorari posse, ut prodat dominum
 suum, et nihil faciat educationem apud Scythas, uxores et liberos
 suos, neque potiorem ducat apud Attilam servitutem, quam apud
 Romanos ingentes opes?” Ceterum se domi remanentem maiori co-

πλούτουν; συνοίσειν δὲ ἐπιμένοντα τῇ οἰκείᾳ, (τὸν γὰρ τοῦ δε- A.C. 448
πότου καταπραῦνειν Θυμὸν, ἐφ' οἷς αὐτὸν ὀργίζεσθαι κατὰ Ind. 1.
'Ρωμαίων συμβαίνει,) ἡ παρὰ σφᾶς ἐλθόντα αἰτίᾳ ὑπάγε- Theod. 41
σθαι, ἔτερα ἡπερ ἐκείνῳ δοκεῖ διαπρᾶξαμενον. ταῦτα εἰρη-
τοῦσις, καύμε ποιεῖσθαι τὴν πρὸς αὐτὸν ἡγησάμενος ἔντευξιν
περὶ ὧν πυνθάνεσθαι αὐτοῦ βουλόμεθα, (οὐ γὰρ τῷ Μαξι-
μίῳ, ὃς ἐν αἴσιᾳ τελοῦντι, συνεχῆς πρόσοδος ἦν εὐπρεπῆς,) ἀνεχώρει. ἐγὼ δὲ τῇ ὑστεραὶς εἰς τὸν Ἀττήλα περιβολον
ἀφικνοῦμαι, δῶρα τῇ αὐτοῦ κομιζων γαμετῇ. Κρέκα δὲ ὅ-
ιοντα αὐτῇ, ἐξ η̄ς αὐτῷ παῖδες ἐγεγνεσαν τρεῖς, ὧν δὲ πρε-
σβύτερος ἥρχε τῶν Ἀκατζίων καὶ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν νεμο- B
μένων τὴν πρὸς τὸν Πόντον Σκυθικήν. ἐνδον δὲ τοῦ περι-
βόλου πλεῖστα ἐτύγχανεν οἰκήματα, τὰ μὲν ἐκ σανίδων ἐγ-
γλύφων καὶ ἡρμοσμένων εἰς εὐπρέπειαν, τὰ δὲ ἐκ δοκῶν
ινκεκαθαρμένων καὶ πρὸς εὐθύτητα ἐπεξεσμένων, ἐμβεβλημέ-
των δὲ ξύλοις ἀποτελοῦσιν. οἱ δὲ κύκλοι ἐκ τοῦ ἐδάφους
ἀρχόμενοι ἐς ὑψος ἀνέβαινον μετρίως. ἐνταῦθα τῆς Ἀττήλα
ἐνδιαιτωμένης γαμετῆς, διὰ τῶν πρὸς τῇ θύρᾳ βαρβάρων ἐ-
τυχον εἰσόδου, καὶ αὐτὴν ἐπὶ στρώματος μαλακοῦ κειμένην
κακατέλαβον, τοῖς δὲ τῆς ἀρέας πιλωτοῖς τοῦ ἐδάφους σκε-
πομένου, ὥστε ἐπ' αὐτῶν βαδίζειν. περιείπε δὲ αὐτὴν Θερα- V. 43
πόντων πλῆθος κύκλων καὶ θεράπαιναι ἐπὲ τοῦ ἐδάφους ἀν- C
τυρὸν αὐτῆς καθήμεναι ὁδόνας χρώμασι διεποίκιλλον, ἐπε-

1. γὰρ] παρὰ coni. B., sublata interpunctione ante τὸν. 3. ὑπάγ.
B., ἐπάγ vulg. 7. εὐπρεπῶς H., εὐπρεπεῖς vulg. 14. δοκῶν
Cantocl., λόγων vulg. 16. ξύλοις κύκλους ἀποτελοῦσιν coni. B.

rum rebus adiumento futurum, quippe qui domini iram placaret,
si quibus in rebus Romanis irasceretur, quam si ad eos accedens
criminationi se obiiceret, si forte quid contra quam Attilae ratio-
nibus commodum videretur faceret. Quae cum dixisset et mihi
veniam dedisset eum de his, quae ex ipso intelligere cuperemus,
adeundi, (Maximino enim in dignitate constituto parum decorus erat
continuus congressus,) abiit. Postridie ad domus Attilae interiora
septa me contuli dona ferens eius uxori, quae Cerca vocabatur.
Ex ea tres illi liberi, quorum maximus natu iam tum Acatziro-
rum et reliquarum gentium, qua Scythia ad Pontum patet, re-
gnom tenebat. Intra illa septa erant multa aedificia, partim ex
tabulis sculptis et eleganter compactis, partim ex trabibus opero
puro et in rectitudinem affabre dolatis, in quibus ligna in cir-
culos curvata imposita erant. Circuli autem a solo incipientes
peuillatim in altum assurgebant. Hic habitabat Attilae uxor, ad quam
a barbaris, qui circa ianuas erant, nactus aditum, ipsam deprehen-
di in molli stragula iacentem. Erat autem pavimentum lanceis tape-

A. G. 448 βληθησθεμένας πρὸς κόσμον ἐσθημάτων βαρβαρικῶν. προσελ-
Ind.¹ θῶν τοίνυν καὶ τὰ δῶρα μετὰ τὸν ἀσπασμὸν δοὺς ὑπεξῆσεν,
Theod.⁴¹ καὶ ἐπὶ τὰ ἔτερα ἐβάδιζον οἰκήματα, ἐν οἷς διατρίβειν τὸν
Ἄττηλαν ἐτύγχανεν, ἀπεκδεχόμενος ὅπότε ἐπεξέλθοι Ὁνηγῆ-
σιος· ἡδη γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτοῦ οἰκημάτων ἐξεληλύθει καὶ ἐν-5
δον ἦν. μεταξὺν δὲ τοῦ παντὸς ἴσταμενος πλήθους, (γνώρι-
μός τε γὰρ ᾧν τοῖς Ἄττηλα φρουροῖς καὶ τοῖς παρεπομένοις
αὐτῷ βαρβύροις ὑπ' οὐδενὸς διεκαλυόμην,) εἰδον πλῆθος πο-
ρευόμενον καὶ θροῦν καὶ θόρυβον περὶ τὸν τόπον γενόμενον,
Ῥώς τοῦ Ἄττηλα ὑπεξίοντος. προήσει δὲ τοῦ οἰκήματος βαδί-10
ζων σοβαρῶς, τῇδε κακεῖ περιβλεπόμενος. ὡς δὲ ὑπεξελθόν
σὺν τῷ Ὁνηγῆσι ἐστη πρὸ τοῦ οἰκήματος, πολλοὶ δὲ τῶν
ἀμφισβητήσεις πρὸς ἄλλήλους ἔχόντων προσῆσαν καὶ τὴν αὐ-
τοῦ κρίσιν ἐδέχοντο· εἴτα ἐπανήσει ὡς τὸ οἴκημα, καὶ πρέ-
σβεις παρ' αὐτὸν ἥκοντας βαρβύροις ἐδέχετο. 15

Ἐμοὶ δὲ ἀπεκδεχομένῳ τὸν Ὁνηγῆσιον Ῥωμύλος καὶ
Προμοῦτος καὶ Ῥωμανὸς οἱ δις Ἰταλίας ἐλθόντες παρὰ τὸν
Ἄττηλαν πρέσβεις τῶν φιαλῶν ἐνεκα τῶν χρυσῶν, συμπα-
ρόντος αὐτοῖς καὶ Ῥουστικίου τοῦ κατὰ Κωνστάντιου, καὶ
Κωνσταντίου, ἀνδρὸς ἐκ τῆς Παιόνων χώρας τῆς ὑπὸ Ἀτ-20
B. 64 τῆλας ταπειμάνης, ἐς λόγους ἥλθον, καὶ ἀνηράτων πότερον
διηγεῖθησεν, η̄ ἐπιμένειν ἀναγκαῖομεθα. καὶ ἐμοῦ φῆσαντος,

4. ἐτύγχανεν, ἀπεκδεχόμενος Η., ἐτύγχανον, ἀπεκδεχόμενος
vulg., συνέβαινεν, ἀπεκδ. B. 9. γινόμενον coni. B.

tibus stratum, in quibus constitimus. Eam famulorum multitudo in orbem circumstabat, et ancillae ex adverso humi sedentes telas coloribus variegabant, quae vestibus barbarorum ad ornatum superiniciuntur. Cerca salutata, et muneribus traditis, egressus, expectans dum Onegesius regia exiret, (iam enim e domo sua illuc venerat,) ad reliqua aedificia, ubi Attilas commorabatur, processi. Hic dum ego starem cum reliqua multitudine, (nec enim accessu ullius loci prohibebar, quippe qui Attilae custodibus et barbaris, qui eum assectabantur, eram notus,) vidi magnam turbam, qua prodibat, currentem, tumultum et strepitum excitantem. Attilas domo egressus, gravi vultu, omnium oculis quaqua versus in eum conversis, incedens cum Onegesio, pro aedibus substitit. Hic eum multi, quibus erant lites, adierunt, et eius iudicium exceperunt. Deinde domum repetiit, et barbararum gentium legatos, qui ad se venerant, admisit.

Me vero, dum Onegesium exspectabam, Romulus, Promutus et Romanus, legati de vasis aureis ex Italia ad Attilam missi, una cum Rusticio, qui in comitatu Constantii erat, et Constantiolo ex Paennum regione, quae Attilae parebat; me sunt sermone adorti, et interrogaverunt, utrum dimissi, an manere coacti essemus. „Id ipsum,

ας τούτου χάριν πενσόμενος τοῦ Ὄνηρησίου τοῖς περιβόλοις Α. C. 448
 προσκαρτερῶ, καὶ ἀντερωτήσαντος εἰς αὐτοῖς ὁ Ἀττῆλας ἡμε-^{Ind. 1}
 ρόν τι καὶ πρῶτον περὶ * πρεσβείας ἀπεκρίνατο, ἔλεγον μηδα-^{Theod. 41}
 μῶς μετατρέπεσθαι τῆς γνώμης, ἀλλὰ πόλεμον καταγγέλλειν,
 οὐ μή γε αὐτῷ Σιλβανὸς ἦ τὰ ἐκπώματα πεμφθείη. ἀποθαν-
 μαζόντων δὲ ἡμῶν τῆς ἀπονοίας τὸν βάρβαρον, ὑπολαβὼν
 ὁ Ἐρωμύλος, πρεσβευτὴς ἀνὴρ καὶ πολλῶν πραγμάτων ἐμ-
 πειρος, ἔλεγε τὴν αὐτοῦ μεγίστην τύχην καὶ τὴν ἐκ τῆς τύ-^B
 χης δύναμιν ἔξαιρειν αὐτὸν, ὥστε μὴ ἀνέχεσθαι δικαίων
 ιολόγων, εἰ μὴ πρὸς αὐτοῦ νομίσῃ ὑπάρχειν αὐτούς. οὐδενὶ
 γάρ τῶν πώποτε τῆς Σκυθικῆς ἦ καὶ ἐτέρας ἀρξάντων γῆς
 τουσαῦτα ἐν δίλιγῳ καταπεπρᾶχθαι, ὥστε καὶ τῶν ἐν τῷ Κικε-
 ανῷ νήσων ἄρχειν, καὶ πρὸς πάση τῇ Σκυθικῇ καὶ Ἐρωμαίους
 ἔχειν ἐς φόρον ἀπαγωγὴν. ἐφιέμενον δὲ πρὸς τοῖς παρούσι
 15 πλειόνων καὶ ἐπὶ μετέζοντα τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐς Πέρ-
 σας ἀπειραι βούλεσθαι. τῶν δὲ ἐν ἡμῖν τινος πυθομένου ποί-
 αν ὅδὸν τραπεῖς ἐς Πέρσας ἀλθεῖν δυνήσεται, ἔλεγεν ὁ Ἐρ-
 ωμύλος, μὴ πολλῷ διαστήματι τὴν Μήδων ἀφεστάναι τῆς Σκυ-^C
 θικῆς, οὐδὲ Οὐννους ἀπείρους τῆς ὕδου ταύτης εἶναι, ἀλλὰ
 20 ποπάλαι ἐς αὐτὴν ἐμβεβληκέναι, λιμοῦ τε τὴν χώραν κρατή-
 σαντος, καὶ Ἐρωμαίων διὰ τὸν τότε συνιστάμενον πόλεμον μὴ

2. εἰ add. B., πότερον add. H. 3. τι N., τε vulg. 10. αὐ-
 τοῦ N., αὐτὸν vulg. οὐδενὶ N., οὕπω vulg. 12. καταπεπρᾶ-
 χθαι B., καταπεπρᾶχθαι vulg.

inquam, ut sciam ex Onegesio, intra ista septa opperior.“ Tum ego
 illos vicissim percunctari, an aliquod mite responsum ad ea, de
 quibus legati venerant, ab Attila tulissent. Nequaquam aiunt illum
 deduci a sententia, sed bellum minari et denuntiare, ni Sylvanus
 aut pocula dedantur. Nos vero cum barbari miraremur animi impo-
 tentiam, Romulus, vir multis honorificentissimis legationibus functus
 et multo rerum usu praeditus, ait, secunda fortuna et potentia inde
 collecta adeo illum efferi, ut iustis sermonibus nullum apud se lo-
 cum relinqueret, nisi eos ex re sua esse censeret. Nemo unquam
 eorum, qui in Scythia, vel alibi regnarunt, tantas res tam brevi
 tempore gessit. Totius Scythiae dominatum sibi comparavit, et ad
 Oceani insulas usque imperium suum extendit, ut etiam a Romania
 tributa exigat. Nec his contentus, ad longe malora animum adiecit,
 et latius imperii sui fines pretendere et Persas bello aggredi cogit-
 at. Uno ex nobis quaerente, qua via e Scythia in Persas tendere
 posset, Romulus dixit, non longo locorum intervallo Medos dissis-
 tos esse a Scythis, neque Hunnos hanc viam nescire, sed olim, fame
 per eorum regionem grassante, cum Romani propter bellum, quod
 tunc temporis gerebant, minime cum illis proelio decertarent, hac
 irrupisse, et ad Medos usque Basicum et Cursicum, duces ipsorum,

A. C. 448 συμβαλλόντων. παρεληλυθέναι δὲ ἐς τὴν Μῆδων τὸν τε Βα-
Ind. σίχ καὶ Κονρσίχ τοὺς ὑστερον ἐς τὴν Ῥώμην ἐληλυθότας
Theod. 4¹ εἰς ὁμαιχμάν, ἄνδρας τῶν βασιλείων Σκυθῶν καὶ πολλοῦ
πλήθους ἀρχοντας. καὶ τοὺς διαβεβηκότας λέγειν, ὡς ἔρημον
ἐπελθόντες χώραν καὶ λίμνην τινὰ περαιωθέντες, ἦν ὁ Ῥω-5
μύλος τὴν Μαιῶτιν εἶναι φέτο, πέντε καὶ δέκα διαγενερένων
D ἡμερῶν ὅρη τινὰ ὑπερβάντες ἐς τὴν Μῆδικήν ἐσέβαλον. ληγ-
ζομένοις δὲ καὶ τὴν γῆν κατατρέχουσι πλῆθος Περσικὸν ἐ-
πελθὸν τὸν σφῶν ὑπερκείμενον ἀέρα πλῆσαι βελῶν, ὥστε
σφᾶς δέει τοῦ κατασχόντος κινδύνου ἀναγκῷσαι εἰς τούπι-10
σω καὶ τὰ ὅρη ὑπεξελθεῖν, ὀλίγην ἄγοντας λείαν ἡ γὰρ πλεύ-
στη ὑπὸ τῶν Μῆδων ἀφήρητο. εὐλαβουμένους δὲ τὴν τῶν
πολεμίων δίωξιν ἐτέραν τραπῆναι ὄδὸν, καὶ μετὰ τὴν ἐκ τῆς
ὑφάλου πέτρας ἀναφερομένην φλόγα ἐκεῖθεν πορευθέντας ..
.. ἡμερῶν ὄδὸν ἃς τὰ οἰκεῖα ἀφικέσθαι, καὶ γνῶναι, οὐ πολ-15
λῷ διαστήματι τῶν Μῆδων ἀφεστάναι τὴν Σκυθικήν. τὸν
P. 65 οὖν Ἀττήλαν ἐπ' αὐτὴν ἔκανει βουλόμενον οὐ πονήσειν πολ-
V. 44 λὰ, οὔτε μακρὰν ἀνύσειν ὄδὸν, ὥστε καὶ Μῆδους καὶ Πάρ-
θους καὶ Πέρσας παραστήσεσθαι καὶ ἀναγκάσσειν ἐλθεῖν ἐς
φόρου ἀπαγωγήν. παρεῖναι γὰρ αὐτῷ μάχιμον δύναμιν, ἦν 20
οὐδὲν ἔθνος ὑποστήσεται. ἡμῶν δὲ κατὰ Περσῶν ἐλθεῖν αὐ-
τὸν ἐπευξαμένων καὶ ἐπ' ἔκείνους τρέψαι τὸν πόλεμον, δ
Κωνσταντίολος ἐλεγε δεδιέναι μή ποτε καὶ Πέρσας ὁρδίως
14. ἀναφερ. N., ἀναφλεγ. vulg., ἀναπεμπ. H. 17. αὐτὸς vel
16. τὴν M.— τῆς Σκυθικῆς coni. N. 19. παραστήσασθαι vulg.
e regiis Scythis oriundos, penetrasse, qui postea cum magna ho-
minum multitudine Romam ad contrahendam armorum societatem
venissent. Hos narrasse, per quandam desertam regionem illis iter
fuisse, et paludem traiecssisse, quam Romulus existimabat esse Mae-
otidem: deinde, quindecim diebus lapsis, per montes quosdam,
quos superassent, in Mediam descendisse. Ibi praedas agentibus
et excursionibus agros vastantibus Persicum agmen superveniens
telis aëra replevisse. Itaque imminentis periculi metu retro absces-
sisse, et per montes regressos, pauxillum praedae abegisse. Ma-
gnam enim partem Medos extorsisse: ipsos autem, ut persequeantium
hostium impetum evitarent, ad aliam viam deflexisse. Et per loca,
ubi ex petra maritima flamma ardet, illinc profectos, . . . dierum
itinere in sedes suas revertisse. Atque ex eo satis vidisse, non
magno intervallo Scythiam a Medis distaro. Quamobrem si Attilam
cupido ceperit Medos invadendi, non multum operae et laboris in
eam invasionem consumpturum, neque magnis itineribus defatigatum
iri, ut Medos, Parthos et Persas adoriantur, et cogat tributum
illationi se submittere. Adesse enim illi magnas copias, quas nulla
gens sustinere possit. Nobis vero optantibus, ut Persia arma infer-

παραστησάμενος ἀντὶ φίλου δεσπότης ἐπανῆξει. οὐν μὲν γὰρ ^{A.C. 448}
 τὸ χρυσόν κομίζεοθαι παρ' αὐτῶν τῆς ἀξίας ἔγεια· εἰ δὲ ^{Ind. 1}
 καὶ Πάρθωνς καὶ Μήδους καὶ Πέρσας παραστήσοιτο, οὐκέτι
 'Ρωμαίων ἀνέξεοθαι τὴν αὐτοῦ νοσφιζομένων ἀρχὴν, ἀλλὰ ^{Theod. 41}
 5θεράποντας περιφανῶς ἡγησάμενον χαλεπώτερα ἐπιτάξειν καὶ
 οὐκ ἀνεκτὰ ἐκείνοις ἐπιτάγματα. ἦν δὲ ἀξία, ἵς δὲ Κωνσταν-
 τίολος ἐπεμνήσθη, στρατηγοῦ 'Ρωμαίων, ἵς χύριν δὲ Λατή-
 λας παρὰ βασιλέως ὀδέδεκτο τοῦ τοῖς στρατηγοῖς χρηγγονυμέ-
 νου τὰς συντάξεις ἐκπέμπεσθαι. ἐλεγεν οὖν μετὰ Μήδους
 Ιοκαὶ Πάρθωνς καὶ Πέρσας τοῦτο τὸ ὄνομα, ὅπερ αὐτὸν βού-
 λονται 'Ρωμαῖοι χαλεψί, καὶ τὴν ἀξίαν, ἥ αὐτὸν τετιμηκέναι
 νομίζουσιν, ἀποσεισάμενον ἀναγκάσειν σφᾶς ἀντὶ στρατηγοῦ
 βασιλέα προσαγορεύειν. ἥδη γὰρ καὶ χαλεπαίνοντα εἰπεῖν, ὡς
 ἐκείνῳ μὲν οἱ αὐτοῦ θεράποντές εἰσι στρατηγοί, αὐτῷ δὲ οἱ C
 15τοῖς βασιλεύονται 'Ρωμαίων δμότιμοι. ἔσεοθαι δὲ οὐκ εἰς
 μακρὰν τῆς παρούσης αὐτῷ δυνάμεως αὔξησιν· σημαίνειν
 καὶ τοῦτο τὸν θεὸν τὸ τοῦ Ἀρεος ἀναφήναντα ξίφος, ὅπερ
 ὃν ιερὸν καὶ παρὰ τῶν Σκυθικῶν βασιλέων τιμώμενον, οἷα
 δὴ τῷ ἐφόρῳ τῶν πολέμων ἀνακείμενον, ἐν τοῖς πάλαι ἀφα-
 20νισθῆναι χρόνοις, εἴτα διὰ βοὸς εὑρεθῆναι.

Καὶ ἔκάστουν λέγειν τι περὶ τῶν καθεστώτων βουλε-

2. αὐτῶν N., αὐτῷ vulg. 8. τοῦ N., τὸ τοῦ vulg. 12. d-
 γαγκάσειν N., αγαγκάσας vulg. 14. οἱ τοῖς βασ. B., οὐ τοῖς
 βασ. vulg. 16. σημαίνειν — αναφήναντα B., συμβαίνειν —
 αγαφήναντος vulg. 17. δὲ pro καὶ coni. N.

ret, et a nobis in illos belli molem averteret: „Verendum est, inquit Constantiolus, ne, Persis facile devictis, non iam amplius amicis, sed dominus in pos revertatur.“ Nunc enim auro accepto pro dignitate eum contentum esse. Quodsi Medos, Parthos et Persas dominerit, minime eum Romanorum a suo sciunctum regnum passurum, sed eos manifesto servos suos reputantem, gravata illis et intolerabilla imperaturum esse. Dignitas autem, cuius mentionem Constantiolus fecit, erat Romanorum exercituum ducis, quam Attilas ab Imperatore acceperat, et stipendia eius, qui exercitus regebat, missa sibi non recusabat. Innuiebat igitur, Attilam, Medis, Parthis et Persis subactis, hoc nomen, quo Romanis illum vocare lubet, et dignitatem, quam illi ornamenti loco esse existimant, repudiaturum, et pro duce coacturum eos se regem appellare. Iam tum enīm indignatus dicebat, illi servos esse exercituum duces, sibi vero viros Imperatoribus Romanis dignitate pares. Et brevi quidem sibi potentiae accessionem fore, quod et deus, Martis ense in lucem protracto, portenderit. Hic tanquam sacer et deo bellorum praesidi dedicatus, a Scytharum regibus olim colebatur, et multis saeculis non visus, bovis ministerio fuerat tunc temporis erutus.

Dum ita de praesenti rerum statu confabulamur, Onegesius foras

A. C. 448 μένον, Ὄντηγησίου ὑπεξελθόντος, παρ' αὐτὸν ἥλθομεν, καὶ ἐ-
Ind. πειρώμεθα περὶ τῶν ἐσπούδασμάνων μανθάνειν. ὃ δέ τισε
Theod. 4.

Δι πρότερον βαρβάροις διαλεχθεῖς, πυθέσθαι με παρὰ Μαξιμί-
νου ἐπέτρεπε τίνα Ῥωμαῖοι ἄνδρα τῶν ὑπατικῶν παρὰ τὸν
Ἄττηλαν πρεσβευόμενον στέλλουσιν. ὡς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν 5
σκηνὴν ἔφραζον, ἀπερ εἰρητό μοι, καὶ δι τι δεῖ λέγειν ὅν χά-
ριν δι βάρβαρος ἡμῶν ἐπένθετο ἀμα τῷ Μαξιμίνῳ βούλευ-
σάμενος ἐπανῆλθον ὡς τὸν Ὄντηγησιον, λέγων, ὡς ἐθέλουσι μὲν
Ῥωμαῖοι αὐτὸν παρὰ σφᾶς ἐλθόντα τῶν ἀμφιβόλων ἐνεκα
διαλέγεσθαι, εἰ δὲ τούτου διαμάρτυρεν, ἐκπέμψειν βασιλέα το
διν βούλεται πρεσβευόμενον. καὶ εὐθὺς μετιέναι με τὸν Μα-
ξιμίνον παρεκελεύσατο, καὶ ἤκοντα αὐτὸν ἦγε παρὰ τὸν Ἀτ-
τῆλαν. καὶ μικρὸν ὑστερον ὑπεξελθὼν δι Μαξιμίνος ἔλεγεν,
ἐθέλειν τὸν βάρβαρον Νόμον ἢ Ἀγαπόλιον ἢ Σενάτορα πρε-
σβεύεσθαι· μὴ γάρ ἂν ἄλλον παρὰ τοὺς εἰρημένους δέξεσθαι.¹⁵

P. 66 καὶ ὡς αὐτοῦ ἀποχριγαμένου, μὴ χρῆναι ἐπὶ τὴν πρεσβείαν
τοὺς ἄνδρας καλοῦντα ὑπόπτους καθιστᾶν βασιλεῖ, εἰρηκέναι
τὸν Ἀττῆλαν, εἰ μὴ ἔλοιντο ποιεῖν, ἢ βούλεται, ὅπλοις τὰ
ἀμφίβολα διακριθήσεσθαι. ἐπανελθόντων δὲ ἡμῶν ἐς τὴν
σκηνὴν, δι τοῦ Ὁρέστον πατὴρ ἤκε λέγων, ὡς ἀμφοτέρους ὑ-
μᾶς Ἀττῆλας ἐπὶ τὸ συμπόσιον παρακαλεῖ, γενήσεσθαι δὲ
αὐτὸν περὶ δι τῆς ἡμέρας. ὡς δὲ τὸν καιρὸν ἐφυλάξαμεν

9. αὐτὸν N., τὸν vulg. 15. δέξασθαι vulg. 20. ἡμᾶς coni. B.

prodiit, ad quem, ut ex eo disceremus, quae nostrae curae com-
missa fuerant, accessimus. Ille vero prius cum nescio quibus bar-
baris collocutus, quaerere me ex Maximino iussit, quem Romani ex
consularibus legatum ad Attilam essent missuri. Ut in tentorium
veni, et Maximino, quae mihi Onegesius dixerat, retuli, habita de
eo, quod barbaris respondendum esset, deliberatione, redii, dixi-
que Onegesio, Romanos magnopere desiderare, illum suarum cum
Attila controversiarum disceptatorem ad se accedere. Qua spe si
exciderint, Imperatorem, quem sibi libuerit, legatum missurum. Ex-
templo me Maximinum arcessere iussit, quem, ut venit, ad Attilam
deduxit. Unde non multo post Maximinus reversus, narravit, bar-
barum velle, Imperatorem ad se mittere legatos aut Nomum, aut
Anatolium, aut Senatorem, neque ullos alios praeter hos admissum-
rum. Et cum Maximinus obiiceret, minime convenire, legatos, qui
ad se mittantur, designando suspectos Imperatori reddere, Attilam
respondisse, si haec abnuerint, armis se controversias disceptatu-
rum. Reversis nobis in tentorium, ecce ad nos Orestis pater, „Vos
ambos, inquit, ad convivium invitat Attilas, fieri vero illud ad no-
nam diei horam.” Tempore condicto observato, ut venimus, et una
quoque Romanorum Occidentalium legati, atelimus in limine coena-

καὶ ἐπὶ τὸ δεῖπνον κληθέντες παρεγυνόμεθα ἡμεῖς τε καὶ οἱ Α. C. 448
 ἀπὸ τῶν ἐσπερίων Ὁραιών πρέσβεις, ἔστημεν ἐπὶ τοῦ ὄντος ^{Ind. 1}
 δοῦ ἀντία Ἀττήλα. καὶ κύλικα οἱ οἰνοχόοι κατὰ τὸ ἐπιχώριον
 φιον ἐπέδοσαν ἔθος, ὃς καὶ ἡμᾶς πρὸ τῆς ἕδρας ἐπενίσσασθαι.
 Σοῦ δὴ γενομένου, τῆς κύλικος ἀπογευσάμενοι ἐπὶ τοὺς θρό-
 νους ἥλθομεν, οὐδὲν ἔδει καθεσθέντας δειπνεῖν. πρὸς δὲ τοὺς
 τούχοις τοῦ οἰκήματος πάντες ὑπῆρχον οἱ δίφροι δὲ ἔκατέρας
 πλευρᾶς. ἐν μεσωτάτῳ δὲ ἡστο ἐπὶ κλίνης ὁ Ἀττήλας, ἐπέ-
 ρας ἔξοπισθεν κλίνης ὑπαρχούσης αὐτῷ, μεθ' ἧν βαθμοὶ τι-
 ποτες ἐπὶ τὴν αὐτοῦ ἀνῆγον εὐնὴν, καλυπτομένην διδύναις καὶ
 ποικίλοις παραπετάσμασι κόσμου χάριν, καθύπερ ἐπὶ τῶν
 γαμούντων Ἑλληνές τε καὶ Ὁραιοὶ κατασκευάζονται. καὶ
 πρώτην μὲν ὀνόμιζον τῶν δειπνούντων τάξιν τὴν ἐν δεξιᾷ ^C
 τοῦ Ἀττήλα, δευτέραν δὲ τὴν εὐσόνυμον, ἐν ἡ ἐτυγχάνομεν ^{V. 45}
 550τες, προκαθεσθέντος ἡμῶν Βερίχου, παρὰ Σκύδαις εὐ γε-
 γονότος ἀνδρός. ὁ γὰρ Ὄντηγησιος ἐπὶ δίφρον ἡστο ἐν δεξιῇ
 τῆς τοῦ βασιλέως κλίνης. ἀντικρὺ δὲ τοῦ Ὄντηγησίου ἐπὶ δί-
 φρον ἐκαθέζοντο δύο τῶν Ἀττήλα παίδων. ὁ γὰρ προσβύτε-
 ρος ἐπὶ τῆς ἐκείνου ἡστο κλίνης, οὐκ ὅγνὺς, ἀλλ' ἐπ' ἄκρου,
 ποιαδότ τοῦ πατρὸς βλέπων ἦταν. πάντων δὲ ἐν κόσμῳ κα-
 θεστώτων, παρελθὼν οἰνοχόος τῷ Ἀττήλᾳ οἴνου κισσούθιον
 ἐπιδιδωσι. δεξάμενος δὲ τὸν τῇ τάξιν πρώτον ἡσπάζετο. ὁ

3. κύλικα H., ἐπικύλικα vulg.

culi coram Attila. Hic pincernae, ut mos est in illis regionibus, ca-
 licem tradiderunt, ut ante accubitum vota ficeremus. Quo facto,
 et calice degustato, ipsa solia, in quibus nos sedentes coenare ope-
 rebat, ascendimus. Omnia sedilia circa paripes cubiculi ab ultraque
 parte disposita erant: medius in lecto sedebat Attilas, altero lecto a
 tergo strato, pone quem erant quidam gradus, qui ad eius cubile
 ferebant, linteis candidis et variis tapetibus ornatus gratia conte-
 ctum, simile cubilibus, quae Romani et Graeci nubentibus adornare
 pro more habent. Et primum quidem convivaram locum eius habe-
 bant, qui ad Attilae dextram sedebat, secundum eius, qui ad laevam:
 in quo nos et Berichus, vir apud Scythas nobilis, sed Berichus supe-
 riore loco. Nam Onegesius in sella ad dextram regii thori, et e re-
 gione Onegesii duo ex Attilae filii sedebant. Senior enim in eodem,
 quo pater, throno, non prope, sed multum infra accumbebat, oculis
 prae pudore propter patris praesentiam semper in terram coniectis.
 Omnibus ordine sedentibus, qui Attilae erat a poculis ingrediens
 pateram vini tradit. Hanc ubi suscepit, proximum ordine salutavit,
 qui salutatione honoratus surrexit, neque prius eum sedere fas erat,
 quam merum degustans, aut etiam ehibens, poculum pocillatori red-
 deret. Sedenti autem Attilae eodem modo, qui convivio intererant,

A.C. 448 δὲ τῷ ἀσπασμῷ τιμηθεὶς διανίστατο· καὶ οὐ πρότερον ἤσπ-
Ind.¹ σαι θέμις ἦν, πρὸν ἡ τῷ οἰνοχόῳ ἀπογευσάμενος ἡ καὶ ἐκ-
Theod.⁴¹ Διώλων ἀπέδωκε τὸ κιστύβιον. καθεσθέντα δὲ αὐτὸν τῷ τρόπῳ
οἱ παρόντες ἔτιμων, δεχόμενοι τὰς κύλικας καὶ μετὰ τὸν ἀ-
σπασμὸν ἀπογευσόμενοι. ἐκάστῳ δὲ εἰς οἰνοχόος παρῆν, ὅντις
ἔδει κατὰ στοῖχον εἰσιέναι, τοῦ Ἀττήλα οἰνοχόου ὑπεξιόγτος.
τιμηθέντος δὲ καὶ τοῦ δευτέρου καὶ τῶν ἔξης, καὶ ἡμᾶς τοὺς
ἴσους ὁ Ἀττήλας ἔδεξιωσάτο κατὰ τὴν τῶν θάκων ταῖς. φ
δὴ ἀσπασμῷ πάντων τιμηθέντων, ὑπεξήσαν μὲν οἱ οἰνοχόοι,
τρόπεζαι δὲ μετὰ τὴν τοῦ Ἀττήλα παρειθέντο κατὰ τρεῖς¹ •
καὶ τέτταρας ἄνδρας ἡ καὶ πλείους. διδεν δικαστος οἶος τε ἦν
τῶν τῇ μαγίδι [τοδι] ἐπιτιθεμένων μεταλαβεῖν μὴ ὑπεξιὼν
τῆς τῶν θρόνων τάξεως. καὶ πρῶτος εἰσήγει ὁ τοῦ Ἀττήλα
ὑπηρέτης, χρεῶν πλήρη πίνακα φέρων, καὶ οἱ πᾶσι διακο-
P. 67 νούμενοι μετ' αὐτὸν σῖτον καὶ ὄψα ταῖς τραπέζαις ἐπέθεσαν.¹⁵
ἄλλα τοῖς μὲν ἄλλοις βαρβάροις καὶ ἡμῖν πολυτελῆ δεῖπνα
κατεσκεύαστο, κύκλοις ἐπικείμενα ἀργυροῖς. τῷ δὲ Ἀττήλᾳ
ἐπὶ τοῦ ξυλίνου πίνακος ἦν οὐδὲν πλέον κρεῶν. μετριον δὲ
ἔσυτὸν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἐδείκνυν. τοῖς γὰρ τῆς
εὐωχίας ἀνδράσι κύλικες χρυσαῖς τε καὶ ἀργυραῖς ἐπεδίδοντο,²⁰
τὸ δὲ αὐτοῦ ἔκπλωμα ξύλινον ἦν. λιτὴ δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἐσθῆτος
ἐπύγχανεν οὔσα, μηδὲν τῶν ἄλλων πλὴν τοῦ καθαρὰ εἶναι
διαφυλάττουσα· καὶ οὔτε τὸ παρηωρημένον αὐτῷ ξίφος, οὔτε

3. τῷ αὐτῷ τρ. coni. B. 8. θάκων Val., Θρακῶν vulg. 12.
Litteras τοδι: uncis inclusimus, Ιδια Val. 16. δεῖπνον vulg.

pocula suscipientes et post salutationem degustantes, honorem exhibebant. Unicuique vero unus pocillator aderat, quem, quam pincerna Attilae exiret, introire suo ordine oportuit. Secundo et reliquis deinceps ad hunc modum honore affectis, Attilas nos quoque eodem modo salutavit secundum ordinem sellarum. Tum omnibus salutationis honore delato, pincernae recesserunt. Mensae vero iuxta Attilae mensam erant erectae, excipiendis tribus et quatuor, aut etiam pluribus convivis idoneae, quorum unusquisque poterat minime transgressus sedium ordines ex ferculis, quod sibi libitum erat, desumere. Deinde primus in medium accessit Attilae minister, patinam carnibus plenam ferens. Post ipsum qui panem ministrabant et opsonia mensis apposuerunt. Sed ceteris quidem barbaris et nobis lautissima coena praeparata erat et in discis argenteis reposita, Attilae in quadra lignea, et nihil praeter carnes. Moderatum pariter in reliquis omnibus sese praebebat. Convivis aurea et argentea pocula suppeditabantur, Attilae poculum erat ligneum. Simplex admodum illius vestis nulla re, nisi mundicie, ornata erat. Neque eius censis; neque calceorum barbarorum ligamina, neque eius

αἱ τῶν βαρβαρικῶν ὑποδημάτων δεσμοί, οὗτε τοῦ ἵππου δ. A. C. 448
 χαλινὸς, ὥσπερ τῶν ἄλλων Σκυθῶν, χρυσῷ ἢ λίθοις ἢ τινι Ind.¹
 τῶν τιμίων ἐκοσμεῖτο. τῶν δὲ ὅψων τῶν ἐν τοῖς πρώτοις πί-^{Theod. 41}
 ταξιν ἐπιτεθέντων ἀναλωθέντων, πάντες διανέστημεν, καὶ οὐ
 5χρότερον ἐπὶ τὸν δίφρον ἀναστὰς ἤλθε, πρὶν ἢ κατὰ τὴν
 προτέραν τάξιν ἐκαστος τὴν ἐπιδιδομένην αὐτῷ οἴνου πλήρη
 ἔξεπις κύλικα, τὸν Ἀττήλαν σῶν εἶναι ἐπενδύμενος. καὶ
 τοῦτον τιμηθέντος αὐτοῦ τὸν τρόπον ἐκαθέσθημεν, καὶ δεύ-
 τερος ἐκάστη τραπέζῃ ἐπετίθετο πίναξ ἔτερα ἔχων ἐδώδιμα.
 Ιοῦς δὲ καὶ αὐτοῦ οἱ πάντες μετέλαβον, καὶ τῷ αὐτῷ ἔξανα-
 στάντες τρόπῳ, αὐθις ἐκπιόντες ἐκαθέσθημεν. ἐπιγενομένης
 δὲ ἐσπέρας δᾶδες ἀνήφθησαν, δύο δὲ ἀντικρὺ τοῦ Ἀττήλα
 παρελθόντες βάρβαροι ἄσματα πεποιημένα ἔλεγον, νίκας αὐ-^C
 τοῦ καὶ τὰς κατὰ πόλεμον ἄδοντες ἀρετάς· ἐς οὓς οἱ τῆς
 15εὐωχίας ἀπέβλεπον, καὶ οἱ μὲν ἄδοντο τοῖς ποιήμασιν, οἱ δὲ
 τῶν πολέμων ἀναμιμνησκόμενοι διηγείροντο τοῖς φρονήμασιν,
 ἄλλοι δὲ ἔχώρουν ἐς δάκρυα, ὡν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἡσθένει
 τὸ σῶμα καὶ ἡσυχάζειν ὁ θυμὸς ἡναγκάζετο. μετὰ δὲ τὰ
 ἄσματα Σκύθης τις παρελθὼν φρενοβλαβής, ἀλλόκοτα καὶ
 ποπαράσημα καὶ οὐδὲν ὑγιὲς φθεγγόμενος, ἐς γέλωτα πάντας
 παρεσκεύασε παρελθεῖν. μεθ' ὧν ὑπεισῆλθε Ζέρκων ὁ Μαν-
 ρούσιος· ὁ γὰρ Ἐδέκων αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀττήλαν ἐλθεῖν πα-
 ρέπεισεν, ὡς τῇ ἐκείνου σπουδῇ τὴν γαμετὴν ἀποληψόμενον,

6. προτέρου vulg. 21. δν B., ᾧν vulg.

equi frena, ut reliquorum Scytharum, auro aut lapidibus aut alia
 quacunque re pretiosa erant ornata. Ut opsonia primorum ferulorū
 fuere consumpta, surreximus, neque prius quisquam nostrum
 ad sedem suam est reversus, quam sibi traditam pateram vini ple-
 nam, servato priore ordine, Attilam salvum et incolumem precatus,
 ehibisset. Eo ad hunc modum honore culto, sedimus. Tum nova
 ferula cuique mensae sunt illata, quae alia continebant esculentā,
 ex quibus ubi omnes, quoad satis esset, comedissent, eodem modo
 surreximus, et epoto calice rursus consedimus. Adveniente vespere,
 facibusque accensis, duo Scytha coram Attila prodierunt, et versus
 a se factos, quibus eius victorias et bellicas virtutes caneabant, re-
 citarunt. In quos convivae oculos defixerunt; et alii quidem versi-
 bus delectabantur, aliis bellorum recordatio animos excitabat, aliis
 manabant lacrymae, quorum corpus aetate debilitatum erat, et vigor
 animi quiescere cogebatur. Post cantus et carmina Scytha nescio
 quis mente captus absurdā et inepta nec sani quicquam haben-
 tia effundens risum omnibus commovit. Postremo Zercon Maurusius
 introivit. Edecon enim illi persuaserat, ut ad Attilam veniret,
 omnem operam et studium pollicitus, quo uxorem recuperaret. Hanc

A. C. 448 ἦν κατὰ τὴν τῶν βαρβάρων εἰλήφει χώραν, τῷ Βλήθᾳ πε-
Ind. φισπούδαστος ὡν. ἀπολελοίπει δὲ αὐτὴν ἐν τῇ Σκυθικῇ πα-
Theod.⁴¹ ὃ ἐν τοῦ Ἀττῆλα δῶρον Ἀετίῳ πεμφθείσ. ἀλλὰ τῆς μὲν τοι-
αύτης διήμαρτεν ἐλπίδος, τοῦ Ἀττῆλα χαλεπήναντος, ὅτι γε

δὴ ἐς τὴν αὐτοῦ διανῆλθε. τότε δὲ διὰ τὸν τῆς εὐωχίας⁵ καιρὸν παρελθὼν τῷ τε εἴδει καὶ τοῖς ἁσθήμασι καὶ τῇ φω-
νῇ καὶ τοῖς συγκεχυμένως παρ' αὐτοῦ προθερομένοις ὁμήμασι⁶
τῇ γὰρ Αὖσονίων τὴν τῶν Οὔννων καὶ τὴν τῶν Γότθων πα-
ραμιγνὺς γλῶτταν πάντας διέχειν καὶ δε τοις ἀσβεστον ὁρμῆσαι
γέλωτα παρεσκεύασε, πλὴν Ἀττῆλα. αὐτὸς γὰρ ἔμενεν ἀ-ιο-

P. 68 στεμφῆς καὶ τὸ εἶδος ἀμετάρρεπτος, καὶ οὐδὲν οὔτε ληγον,
V. 46 οὔτε ποιῶν γέλωτος δχόμενον ἐφαίνετο, πλὴν ὅτι τὸν νεότα-
τον τῶν παιδῶν ('Ἔργας δὲ ὄνομα τούτῳ) εἰσιόντα καὶ παρε-
στῶτα εἶλκε τῆς παρειᾶς, γαληνοῦς ἀποβλέπων ὅμμασι πρὸς
αὐτόν. ἐμοῦ δὲ θαυμάζοντος δπως τῶν μὲν ἄλλων παιδῶν¹⁵ διλιγωροίη, πρὸς δὲ ἐκείνον ἔχοι τὸν γοῦν, δ παρακαθήμενος
βάρβαρος, συνιεὶς τῆς Αὖσονίων φωνῆς καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ
μοι ἐηθησομένων μηδὲν ἐκλέγειν προειπών, ἐφασκε τοὺς μάν-
τεις τῷ Ἀττῆλᾳ προσηγορευκέναι, τὸ μὲν αὐτοῦ πεσεῖσθαι γέ-
Βνος, ὑπὸ δὲ τοῦ παιδὸς ἀναστήσεσθαι τούτου. ὡς δὲ ἐν τῷ²⁰
συμποσίῳ εἶλκον τὴν νύκτα, ὑπεξήλθομεν, ἐπὶ πολὺ μὴ βου-
ληθέντες τῷ πότῳ προσκαρτερεῖν.

'Ημέρας δὲ γενομένης ἐπὶ τὸν Ὄνηρήσιον ἤλθομεν,

enim, cum illi Bleda faveret, in barbarorum regione acceperat, eam-
que in Scythia, ab Attila ad Aetium dono missus, reliquerat. Sed
hac spe frustratus est, quia Attilas illi succensuit, quod ad sua remi-
grasset. Itaque tunc arrepta festivitatis occasione progressus, et forma
et habitu et pronuntiatione et verbis confuse ab eo prolatis, Roma-
nae Hunnorum et Gothorum linguam intermiscens, omnes laetitia im-
plevit et effecit, ut in vehementem risum prorumperent. Sed Atti-
las semper eodem vultu, omnis mutationis expers, et immotus per-
mansit, neque quicquam facere, aut dicere, quod iocum, aut hilari-
tatem prae se ferret, conspectus est: praeter quam quod iuniorem ex
filiis introeuntem et adventantem, nomine Irmach, placidis et laetis
oculis est intuitus, et eum gena traxit. Ego vero cum admirarer,
Attilam reliquos suos liberos parvi facere, ad hunc solum animum
adicere, unus ex barbaris, qui prope me sedebat et Latinae linguae
usum habebat, fide prius accepta, me nihil eorum, quae dicerentur,
evulgaturum, dixit, vates Attilae vaticinatos esse, eius genus, quod
aliquin interitum erat, ab hoc puer restauratum iri. Ut vero
convivium ad multam noctem protraxerunt, non diutius nobis com-
positioni indulgendum esse rati exivimus.

Die exerto, Onegesium adivimus dicentes, nos dimitti oportere,

χρῆναι ἡμᾶς διαφεδῆναι λέγοντες καὶ μὴ τηράλλως τρίβειν A.C. 448
τὸν χρόνον. καὶ ὃς ἔφη ἐθέλειν καὶ τὸν Ἀττήλαν ἀποπέμπειν Ind. 1
πειν ἡμᾶς. καὶ μικρὸν διαλιπών ἀμα τοῖς λογάσιν ἐβούλευν
επο περὶ τῶν Ἀττήλᾳ δεδογμένων, καὶ τὰ βασιλεῖ ἀποδοθη-
ζόμενα συνέταπτε γράμματα, ὑπογραφέων αὐτῷ παρόντων
καὶ Ἄρουστικίου, ἀνδρὸς δρμωμένου μὲν ἐκ τῆς ἄνω Μυσί-
ας, ἀλόντος δὲ ὃν τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ λόγων ἀρετὴν τῷ βαρ-
βάρῳ ἐπὶ τῇ τῶν γραμμάτων διαπονούμενου συντάξει. ὡς
δὲ ἐκ τῆς συνόδου διανέστη, ἐδεήθημεν αὐτοῦ περὶ λύσεως
ιατῆς Σύλλου γαμετῆς καὶ τῶν ἔκείνης παιδῶν, ἐν τῇ Ἄρι-
απίας ἀνδραποδισθέντων ἀλώσει. καὶ πρὸς μὲν τὴν αὐτῶν
οὐκ ἀπηγόρευεντες λύσιν, ἐπὶ πολλοῖς δὲ σφᾶς ἐβούλετο χρή-
μασιν ἀπεμπολῆν. ἡμῶν δὲ ἐλεεῖν αὐτοὺς τῆς τύχης ἵκετευ-
σάντων, τὴν προτέραν εὐδαιμονίαν λογιζόμενον, διέβη τε
ἱπερός τὸν Ἀττήλαν, καὶ τὴν μὲν γυναικα ἐπὶ πεντακοσίοις
διαφῆκε χρυσοῖς, τοὺς δὲ παιδας δῶρον ἐπεμπει βασιλεῖ. ἐν D
τούτῳ δὲ καὶ ἡ Ἐρέκαν ἡ τοῦ Ἀττήλα γαμετὴ παρὰ Ἀδάμει
τῶν αὐτῆς πραγμάτων τὴν ἐπιτροπὴν ἔχοντι δειπνεῖν ἡμᾶς
παρεκάλει. καὶ παρ' αὐτὸν ἐλθόντες ἀμα τοῖς τῶν ἐκ τοῦ
καθηνούς λογάδων φιλοφροσύνης ἐτύχομεν. ἐδεξιοῦτο δὲ ἡμᾶς
μειλιχίοις τε λόγοις καὶ τῇ τῶν ἐδωδίμων παρασκευῇ. καὶ
ἔκαστος τῶν παρόντων Δικαιοχῆ φιλοτιμίᾳ κύλικα ἡμῖν πλήρη

17. *Pékar supra pag. 197., l. 9. Κρέκα nominata est.*

neque nobis diutius tempus terendum esse. Ille, Attilam quoque in
ea esse voluntate, et nos dimittere constituisse, respondit. Itaque non
multo post consilium procerum de his, quae Attilas statuerat, ha-
buit, et litteras, quae Imperatori redderentur, digessit. Aderant
quoque, quorum curae epistolas scribere incumbebat, inter quos erat
Rusticius, vir e superiori Mysia ortus, qui ab hostibus captus, cum
dicendi facultate valeret, barbaro operam in conscribendis epistolis
navabat. Dimiso consilio, ab Onegesio precibus contendimus, ut
Syllae uxori et eius liberis, qui in expugnatione urbis Ratiariae
una cum matre in servitutem redacti erant, libertatem restitu-
ret. Et vero ab his liberandis minime abhorrebat, sed eorum liber-
tatem magna pecuniae summa a nobis emptam volebat. Itaque nos
eum supplices orare et obtestari, ut, habita eorum pristinae fortuna
ratione, praesentis calamitatis commiseratione moveretur. Ille, ut
Attilam adiit, mulierem pro quingentis aureis liberam dimisit, et
eius filios dono ad Imperatorem misit. Interea Recan, Attilae uxor,
in aedes Adamis, qui eius res domesticas curabat, nos ad coenam
invitavit. Ab eo una cum pluribus Scythiae principibus comiter ex-
cepti sumus et iucundis sermonibus et magnifico epularum appa-
ratu. Tum unusquisque eorum, qui aderant, surgens, Scythica co-

A. C. 448 διαινιστάμενος ἐδίδουν, καὶ τὸν ἀκπιόντα περιβαλλόν καὶ φε-
Ind. λήσας ταύτην ἐδέχετο. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἐπὶ τὴν σκηνὴν
Theod. 41 ἐλθόντες ἐς ὑπονον ἐτράπημεν. τῇ δὲ ύστεραιά ἐπὶ συμπόσιον
αὐθίς ἡμᾶς Ἀττήλας ἐκάλει, καὶ τῷ προτέρῳ τρόπῳ παρέ-
τε αὐτὸν εἰσῆλθομεν καὶ ἐς τὴν εὐωχίαν ἐτράπημεν. συνέ-5

P. 69 βαίνει δὲ ἐπὶ τῆς κλίνης ἄμα αὐτῷ μὴ τὸν πρεσβύτερον τῶν
παίδων ἤσθαι, ἀλλὰ γὰρ Ὡηβάρσιον, θεῖον αὐτῷ τυγχάνοντα
πρὸς πατρός. παρὸν πᾶν δὲ τὸ συμπόσιον λόγοις φιλοφρο-
νούμενος φράζειν ἡμᾶς βασιλεὺς παρεκελεύετο τῷ Κωνσταντίῳ,
ὅς αὐτῷ παρὰ Ἀττίου ἀπέσταλτο ὑπογραφέως χάριν, διδόναιο
ἥν αὐτῷ γυναῖκα καὶ ὑπέσχετο. παρὰ γὰρ τὸν βασιλέα Θε-
οδόσιον ἄμα τοῖς σταλεῖσι παρὰ τοῦ Ἀττήλα πρέσβεσιν ἀφι-
κόμενος ὁ Κωνστάντιος τὴν εἰρήνην Ῥωμαίους καὶ Σκύθας
ἔφησε ἐπὶ μακρὸν φυλάττεοθαι χρόνον παρασκευάσειν, ἀν
αὐτῷ γυναῖκα εὐπορούν δοίη. καὶ πρὸς τοῦτο ἐπένευσε βασι-15
Βλεὺς, καὶ Σατορνίλου περιουσίᾳ καὶ γένει κοσμουμένου θυγα-
τέρᾳ εἰρήκει δώσειν. τὸν δὲ Σατορνίλον ἀνηρήκει Ἀθηνᾶς
ἡ καὶ Εὐδοκία ἀμφοτέροις γὰρ ἐκαλεῖτο τοῖς δυόμασιν. ἐς
ἔργον δὲ τὴν αὐτοῦ οὐ συνεχώρησεν ἀχθῆναι ὑπόσχεσιν
Ζήνων, ὑπατικὸς ἀνὴρ καὶ πολλὴν ἀμφ' αὐτὸν ἔχων Ἰσαύ-20
ρων δύναμιν, μεθ' ἧς καὶ τὴν Κωνσταντίνου κατὰ τὸν του
κολέμουν καιρὸν φυλάττειν ἐπετέραπο. τότε δὴ τῶν ἐν τῇ

14 παρασκευάσειν, ἀν H., παρασκευάσειν ἀγ vulg. 17. Ἀθη-
νᾶς Val., Αθηνᾶς vulg.

mitate poculum plenum nobis porrexit, et eum, qui ante se biberat,
amplexus et exosculatus, illud exceptit. A coena nos in tentorium
nostrum recipientes, somnum cepimus. Postridie iterum nos Attilas
ad coenam invitavit, et eodem, quo prius, ritu ad eum accessimus et
ad hilaritatem nos convertimus. Tum autem non senior ex filiis
Attilae in eius thoro una cum ipso accumbebat, sed Oebarsius, eius
patruus. Per totum convivii tempus nos blandis sermonibus appellans
Imperatori dicere iussit, ut Constantio, quem ad eum Actius,
ut ab epistolis esset, miserat, uxorem daret eam, quam illi promi-
sisset. Etenim Constantius una cum Attilae legatis ad Theodosium
venerat, et se operam daturum, ut pax longo tempore inter Roma-
nos et Hunnos servaretur, dixerat, modo sibi uxorem locupletem
matrimonio copularet. Huic petitioni Imperator annuerat, et Satur-
nini filiam, viri et opibus, et genere clari et ornati, se illi nuptiū
daturum promiserat. Saturninum autem interemerat Athenais seu
Eudocia, (utroque enim nomine vocabatur,) neque Imperatori ad
exitum perducere, quod promiserat, per Zenonem, virum consularem,
licuit. Is enim olim magna Iaurorum multitudine stipatus, urbē
Constantinopoli, quae bello premebatur, praesidio fuerat. Qui quoniam

δη στρατιωτικῶν ἄρχων ταγμάτων ὑπεξάγει τοῦ φρουρίου Α. C. 448
 τὴν κόρην, καὶ Ρούφφ τινί, ἐνὶ τῷ ἐπιτηδείῳ, κατεγγυᾷ.^{Ind. 1} ^{Theod. 41}
 ταύτης δὲ ἀφηρημένης, ὁ Κωνστάντιος ἔδειτο τοῦ βαρβάρου,
 ἀνυβρισμένον αὐτὸν μὴ περιορᾶσθαι, ἀλλ' ἡ τὴν ἀφαιρεθεῖ-^{ται}
 50αν ἡ καὶ ἄλλην αὐτῷ δίδοσθαι γαμετὴν φέρνην εἰσοίσουσαν.
 παρὰ τὸν τοῦ δείπνου τοίνυν καιρὸν ὁ βάρβαρος λέγειν τῷ
 βασιλεύοντι τὸν Μαξιμίνον δικέλευε, μὴ χρῆναι τῆς ἐξ αὐτοῦ V. 47
 τὸν Κωνστάντιον ἐλπίδος διαμαρτεῖν· οὗτε γὰρ βασιλεὺς τὸν
 φεύδεσθαι· ταῦτα δὲ ὁ Ἀττήλας ἐνετέλλετο, ὑποσχομένου
 150 Κωνσταντίου χρήματα δώσειν, εἰ τῷν ζαπλούτῳν αὐτῷ πα-
 ρὰ Ρωμαίους κατεγγυηθείη γυνή.

Τοῦ δὲ συμποσίου ὑπεξελθόντες, μετὰ τὴν τύχτα ἡμε-
 ρῶν διαγειρομένων τρισσην, διηφειθημεν δώροις τοῖς προσήκουσι
 τεμηθέντες· ἐπειπε δὲ ὁ Ἀττήλας καὶ Βέριχον τὸν ἡμῶν
 155 τῷ συμποσίῳ προκαθεσθέντα, ἀνδρα τῶν λογάδων καὶ D
 πολλῶν δν τῇ Σκυθικῇ κωμῶν ἄρχοντα, παρὰ βασιλέα πρε-
 σβευσθμένον, ἄλλως τε καὶ αὐτὸν ολα δὴ πρέσβιν παρὰ Ρω-
 μαίων δέξασθαι. ποιουμένων δὲ ἡμῶν τὴν πορείαν καὶ
 πρὸς κώμη καταλυσάντων τινί, ἥλω Σκύθης ἀνήρ κατασκο-
 ποτῆς ἔγεκα ἐκ τῆς Ρωμαίων ἐς τὴν βάρβαρον διαβεβηκὼς χώ-
 ρων· καὶ αὐτὸν Ἀττήλας ἀνασκολοπισθῆναι παρεκελεύσατο.
 τῇ δὲ ἐπισόῃ δι' ἐτέρων κωμῶν πορευομένων ἡμῶν, ἀνδρες
 δύο τῶν παρὰ Σκύθαις δουλευόντων ἤγοντο, δπίσω τῷ χείρε

8. βασιλεύοντον coni. B. 9 πρέπειν add. N. πατψεύδεσθας.

orientalium exercituum dux esset, puellam custodia eduxit, et Rufo
 cuidam, uni ex suis necessariis, despondit. Hac puella sibi subtra-
 cta, Constantius barbarum orabat, ne sibi factam contumeliam ne-
 gligeret, sed perficeret, ut sibi uxor daretur aut ea, quae erecta fue-
 rat, aut etiam alia, quae dotem adferret. Quamobrem per coenae
 tempus barbarus Maximinum Imperatori dicere iussit, non oportere
 Constantium spe ab ipso excitata falli, et ab Imperatoris dignitate
 alienum videri, mendacem esse. Haec Attilas Maximino mandavit,
 propterea quod Constantius illi ingentem pecuniae summam pollici-
 tus erat, si uxorem e Romanis puellis locupletem duceret. Sub nocte
 a coena discessimus.

Tribus deinde diebus elapsis, muneribus donati dimissi sumus.
 Attilas quoque Berichum, virum e Scythiae primoribus, multorum
 vicorum in Scythia dominum, et qui in convivio superiore loco se-
 derat, nobiscum legatum ad Imperatorem misit. Hunc enim et alias
 Romani pro legato admiserant. Nobis autem iter confidentibus et
 in vico quodam commorantibus, captus est vir Scytha, qui a Roma-
 nis explorandi gratia in barbarem regionem descenderat, quem
 crucis suppicio affici Attilas praecepit. Postridie etiam dum per

Dexippus, Eunapius etc.

14

A. C. 448 δεδεμένοις, ὡς τοὺς κατὰ πόλεμον ἀνελόντας δεσκότας· καὶ
 Ind. ἐπὶ ξύλων δυοῖν κεφαλίας ἔχοντων ἀμφοῖν τὰς κεφαλὰς δημ-
 Theod. 41 Π. 70 βαλόντες ἀνεσταύρωσαν. ἐφ' ὅσον δὲ τὴν Σκυθικὴν διεξήγε-
 μεν, δὲ Βέριχος ἔκοινώνει τε ἡμῖν τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡσυχός τις
 καὶ ἐπιτήδειος ἐνομίζετο. ὡς δὲ τὸν Ἰστρὸν ἐπεραιώθημεν, 5
 ἐν ἔχθροῦ ἡμῖν ἀγέντοι μοίρᾳ διά τινας ἑώλους προφάσεις
 ἐκ τῶν Θεραπόντων συνενεχθείσας. καὶ πρότερον μὲν τὸν
 ἵππον ἀγείλετο, ὃ τὸν Μαξιμὸν δωρησάμενος ἦν. ὁ γὰρ
 Ἀττήλας πάντας τῶς ἀμφ' αὐτὸν λογάδας παρτελεύσατο
 δώροις τὸν Μαξιμὸν φιλοφρονήσασθαι, καὶ ἐκάστος ἐπε-10
 πόμφει ἵππον αὐτῷ, μεθ' ὧν καὶ ὁ Βέριχος. ὀλίγους δὲ λα-
 ββών τοὺς ἄλλους ἀπέπεμπε, τὸ σῶφρον δηλῶσαι ὃς τῆς με-
 τριότητος δοπουδακώς. τοῦτον οὖν ἀφείλετο τὸν ἵππον, καὶ
 οὔτε συνοδοιπορεῖν, οὔτε συνεστιᾶσθαι ἡκέσχετο. ὥστε ἡμῖν
 ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ γενομένου συμβόλου, 15 ἐς τοῦτο προ-
 ελθεῖν. καὶ ἀγτεῦθεν διὰ τῆς Φιλίππου ἐπὶ τὴν Ἀδρια-
 νοῦ πόλιν τὴν πορείαν ἐποιησάμεθα. ἐν ἣ διαναπανσάμονει
 ἐς λόγους ἡλθομεν τῷ Βερίχῳ, καὶ αὐτὸν τῆς πρὸς ἡμᾶς
 σιωπῆς κατεμεμψάμεθα, ὅτι γε δὴ ὀργῆσται οὐκ ἀδικοῦσιν
 εὑδέν. Θεραπεύσαντες οὖν αὐτὸν καὶ ἐπὶ ἐστίασιν καλέσαν-20
 τες ἕξωρμήσαμεν. καὶ τῷ Βιγίλᾳ ἐν τῇ ὁδῷ ἀπαντήσαντες
 διὰ τὴν Σκυθικὴν ἐπαναζευγνύντες καὶ τὰ περὰ Ἀττῆλα ἡ-

alios vicos progrederemur, duo, qui apud Scythas serviebant, mani-
 bus vinciti post erga trahebantur, quod his, quos belli causas domi-
 nos fecisset, vitam eripuissent. Hos, immissis inter duo ligna uncis
 praedita capitibus, in cruce necarunt. Berichus vero, quamdui Scy-
 thiam peragravimus, eadem via nobiscum iverat, et placidus et
 amicus visus erat. Ut Istrum traiecumus, propter quasdam vanas
 causas, a servis ortas, nos inimicorum loco habuit. Et primum qui-
 dem equum, quem Maximino dono dederat, ad se revocavit. Ete-
 nim Attilas omnes Scythiae principes, qui in ipsius comitatu erant,
 donis Maximinum ornare iusserat, et unusquisque certatim illi equum
 miserat, inter quos et Berichus. At ille cum moderationis gloriam
 sibi comparare studeret, ex equis oblatis paucos accepérat, reliquos
 reicerat. Berichus igitur equum, quem Maximino dederat, ademit,
 neque deinceps eadem via ire aut coenari nobiscum voluit. Itaque
 hospitalitatis tessera, in barbara regione contracta, eo usque pro-
 gressa est. Hinc per Philippopolim ad Adrianopolim nobis iter fuit.
 In hac civitate quiescentes, Berichum rursus allocuti cum eo, quod
 tamdui erga nos silentium tenuisset, expostulavimus. Nec enim ol-
 lam fuisse causam cur nobis irasceretur, quandoquidem in nulla re
 eum offendēramus. Itaque eo placato et ad coenam invitato, ab
 Adrianopoli movimus. In itinere Bigilam, qui in Scythiam reverti-
 batur, obvium habuimus: quo edocto, quo Attiles ad legationem

μὲν τῆς ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἀποκρισεως εἰρημένα ἀφηγησάμενοι, Α. C. 448
τῆς ἐπανόδου εἰχόμεθα. ὡς δὲ ἐς τὴν Καινοταυτίνου παρε-^{Ind. 1}
γενόμεθα, μεταβεβλήσθαι μὲν φόμεθα τὸν Βέριχον τῆς ὁρ-^{Theod. 41}
γῆς· δὲ τῆς ἀγρίας οὐκ ἐπελέηστο φύσεως, ἀλλ' ἐς δια-
βροὰς ἔχωρει, καὶ ἐν κατηγορίᾳ ἐποιεῖτο τὸν Μαξιμίνον, ὡς
ἔφησεν εἰς τὴν Σκυθικὴν διαβάς τὸν Ἀρεόβινδον καὶ τὸν Ἀ-
σπαρα, ἀνδρας στρατηγούς, μηδεμίαν παρὰ βασιλεῖ ἔχεν μο-
ρῷ, καὶ ὡς ἐν ὄλιγοριᾳ τὰ κατ' αὐτοὺς ἐποιήσατο, τὴν βαρ-
βαρικὴν ἀλέγεις ποιητήτητα.

10. Ἀναζεύσαντα δὲ τὸν Βηγίλαν καὶ ἐν οἷς τὸν Ἀττήλαν
τέποις διατρίβειν συνέβαινεν ἀφικόμενον περιστάντες εἰχον
οἱ πρὸς τοῦτο παρεπενασμένοι βάρβαροι, καὶ τὰ χρήματα, Ο
ἄπειρ τῷ Ἐδέκωνι ἐκόμιζεν, ἀφείλοντο. ἡς δὲ καὶ αὐτὸν πα-
ρὰ τὸν Ἀττήλαν ἤγον, καὶ ἀνηρωτάτῳ ὅτου χάριν τοσοῦτον
ιχθέροι χρυσίον, ἔφη οἰκείας τε καὶ τῶν παρεπομένων προνοί-
ας δινεκα, ὥστε μὴ δινείᾳ τροφῶν ἢ ἵππων σπάνει, ἢ καὶ
τῶν φορτηγῶν ὑποζυγίων ὑπὸ τῆς μακρᾶς ἐκδαπανηθέντων
ὅδον, διαμαρτεῖν τῆς περὶ τῆς πρεσβείας σπουδῆς· παρε-
πενάσθαι δὲ αὐτῷ καὶ ἐς αὐχμαλώτων ὧντὴν, πολλῶν κατὰ
τοῦτον Ἄρωμαίσιν δεηθέντων αὐτοῦ, τούς σφισι προσήκοντας
λέσσαθαι· καὶ δὲ Ἀττήλας „ἀλλ' οὗτοι,” ἔφη, „σὺ πονηρὸν
ὢηρίον,” τὸν Βηγίλαν λέγων, „τὴν δίκην σοφιζόμενος λήσεις, P. 71
οὐδὲ ἔσται σοι πρόφασις ἴκανη εἰς τὸ τὴν κόλασιν διαφυγεῖν,

6. Ἀρεόβινδον et 11. διατριψήν vulg. 11. σφειχον N. 22.
Ἄττεις Β., λύσεις vulg.

nostram responderat, coeptum iter continuavimus. Ut Constantino-
polim venimus, Berichum existimabamus iram abieuisse, sed agre-
stis et ferae suae naturae minime est oblitus. Nam Maximinum in-
simulavit dixisse, quum in Scythiam transiisset, Areobindi et Asparis,
exercituum ducum, auctoritatem apud Imperatorem nullius esse pon-
deris, et cum barbarorum levitatem et inconstantiam notasset, eorum
gesta in nullo pretio habuisse.

Reversum Bigilam, quum in iis locis advenisset, ubi tum Atti-
las commorabatur, circumstantes barbari ad id praeparati compre-
henderunt, et manus in pecunias, quas Edeconi adferebat, inlece-
runt. Quum ipsum ad Attilam adduxissent, is ex eo quaesivit,
caius rei gratia tantum auri asportasset. Ille respondit, ut suis et
comitum suorum necessitatibus provideret, ne rerum necessiarium
inopia, aut equorum, aut aliorum animalium vecturae aptorum pe-
nuria, quae per longa itinera deperierant, a studio obeundarum lega-
tionum avocaretur. Praeterea ad redemptionem captivorum pecuniam
paratam esse. Multos enim ex Romanis a se magnopere petiisse,
ut propinquos suos redimeret. Cui Attillas: „Sed neque iam, o tur-
pis bestia, Bigilam appellans, ullum tibi tuis cavillationibus in-

A. C. 448 μετέβοντος μὲν τῆς σῆς δαπάνης παρασκευῆς σοι χρημάτων ὅ-
Ind. ¹ παραγούσης, καὶ τῶν ὑπὸ σοῦ ἐππων καὶ ὑποζυγίων ὀνηθη-
Theod. ⁴¹ V. 48 σουμένων, καὶ τῆς τῶν αἰχμαλώτων λύσεως, ἦν σὺν Μαξι-
μίῳ παρ' ἐμὸς ἀφικομένῳ ποιεῖν ἀπηγόρευσα." ταῦτα εἶπὼν
τὸν νιὸν (ἥν δὲ καὶ τῷ Βιγίλᾳ τότε πρῶτον δὲ τὴν βαρβά-
ρων ἡχολουθητικὰς χώραν) ἔσφει καταβληθῆναι παρεκελεύσατο,
εἰ μὴ ῥθάσας εἴποι διφερετὸν τὰ χρήματα καὶ δι' ἣν αἰτίαν
Βικούλει. ὁ δὲ ὡς ἀθεάσατο τὸν παῖδα ἐπὶ θάνατον στείχον-
τα, ἐς δάκρυνά τε καὶ ὀλοφυρμοὺς ἐτράπη, καὶ ἀνεβόα τὴν
δίκην δὲ τοῦ φέρειν τὸ ἔιρφος, οὐκέτι τὸν νέον τὸν ἀδε-
ιοῦντα οὐδέν. καὶ μηδὲν μελλήσας τά τε αὐτῶν καὶ Ἐδέκωντι
καὶ τῷ εὐνούχῳ καὶ τῷ βασιλεῖ μελετηθέντα ἔλεγε, συνεχῶς
δὲ ἐς ἴκεσίαν τρεπόμενος, ὥστε αὐτὸν μὲν ἀναιρεθῆναι,
διαφερθῆναι δὲ τὸν παῖδα. γνοὺς δὲ δὲ Ἀττήλας ἀπὸ τῶν Ἐδέ-
κωντες εἰρημένων μηδὲν διεψεῦσθαι τὸν Βιγίλιν, ἐν δεσμοῖς;
εἶναι προσέτατεν, οὐ πρότερον λύσειν ἀπειλήσας πρὶν δὲ τὸν
Ἐπαίδα ἐκπέμψας ἐτέρας αὐτῷ πεντήκοντα χρυσίου λίτρας ὑπὲρ
τῶν σφετέρων κομίσσοι λύτρων. καὶ δὲ μὲν ἐδέδετο, ὁ δὲ ἐς
τὴν Ρωμαίων διανῆσε. ἐπειπε δὲ καὶ Ὁρέστην καὶ Ἡσλαν
δὲ Ἀττήλας δὲ τὴν Καινοταντίνου.

20

A. C. 449 δ. "Οτι ὑπ' ἀμφοτέρων, Ἀττήλα τε καὶ Ζήνωνος, αι-
τούμενος δὲ Χρυσάφιος ἐν ἀγωνίᾳ καθεστήκει. πάντων δὲ αὐ-
τοῖς B., ola vulg.

diei subeundi patebit effugium: neque ulla satis idonea causa erit,
qua meritum supplicium evitare possis. Longe enim maior summa
est, quam qua tibi sit opus ad sustentandam familiam, vel etiam
quam impendas in emptionem equorum, vel iumentorum, vel libe-
rationem captivorum, quam iamdudum Maximino, quum hoc venie-
bat, interdixi." Haec dicens, filium Bigilae (is tum primum patrem
secutus in barbarem regionem venerat) ense occidi iubet, nisi pater,
quem in usum et quam ob causam tantum auri advexisset, aperi-
ret. Ille ut vidit filium morti addictum, ad lacrymas conversus, ius
implorare, et ensem in se mitti debere, non in filium, qui nihil
commeruisset. Nec cunctatus omnia clandestina consilia, quae a se,
ab Edecone, ab eunucio et Imperatore in Attilam composita fue-
rant, aperuit, et ad preces prolapsus, orare et obtestari, ut se oc-
cideret, et filium nihil promeritum liberaret. Cum autem Attilas ex
his, quae Edecon sibi detexerat, Bigilam nihil mentitus perspiceret,
in vincula duci praecepit, e quibus non prius eum exsoluturum mi-
natus est, quam eius filius in eam rem dimissus alias quinquaginta
auri libras pro utriusque liberatione exsolvisset, et Bigilas quidem
in vincula est coniectus, filius autem ad Romanos rediit. Misit etiam
Attilas Orestem et Eslam Constantinopolim.

4. Hinc Attilas, illinc Zeno Chrysaphium ad poenam deposce-

η̄ εῦτοιάν τε καὶ σκουδὴν συνεισφερόντων, θύσκει παρὰ τὸν Α. C. 449
 Ἀττῆλαν πρεσβεύεσθαι Ἀνατόλιον καὶ Νόμον, τὸν μὲν Ἀρα-^{Ind. 2}
 τέλον τῶν ἀμφὶ βασιλέα ἀρχαντα τελῶν καὶ τὰς συνθήκας
 τῆς ἐκείνου εἰρήνης προθέμενον, τὸν δὲ Νόμον τὴν τοῦ μα-
 γίστρου τιμὴν ἀρχαντα καὶ δὲ τὰς πατρικίους σὺν ἐκείνῳ D
 παταλεγόμενον, οἱ δὴ τὰς ἀρχὰς ἀναβεβήκασι πάσας. συνε-
 πέμπετο δὲ Ἀνατολίῳ Νόμος οὐ διὰ μέγεθος τῆς τύχης μό-
 ντον, ἀλλὰ ὡς καὶ τῷ Χρυσαφίῳ εὗτονς ὃν καὶ φιλοτιμίᾳ
 τοῦ βαρβάρου περιεσόμενος· ὅτι γὰρ μάλιστα προσῆν αὐτῷ
 ιστὸ μὴ φείδεσθαι χιλιμάτων, τὸ παρὸν διαθέναι δικουδακότι.
 καὶ οὗτοι μὲν ἐστέλλοντο τὸν Ἀττῆλαν ἀπάξοντες τῆς ὁργῆς
 καὶ τὴν ἀρχὴν δὲ τὰς συντάξεις διαφυλάττεις πείσοντες,
 λέζοντες δὲ καὶ, ὡς τῷ Κωνσταντίῳ κατεγγυηθῆσται γυνῇ
 οὐ μείων τῆς Σατηνῆλου γένει τε καὶ περιουσίᾳ. ἐκείνην
 ἕγαρ μὴ βεβουλῆσθαι, ἀλλ' ἐτρεψ κατὰ τὸν γῆμασθαι P. 72
 ἀνδρί. ἔπειτα δὲ καὶ ὁ εὐνοῖχος τῷ βαρβάρῳ χρυσίον, ὥσ-
 τε αὐτὸν μελιχθέντια ἀπαχθῆναι τοῦ θυμοῦ.

ε. "Οτι οι ἀμφὶ τὸν Ἀνατόλιον καὶ Νόμον τὸν Ἰστρον
 ποκεραιωθέντες ἄχρις τοῦ Δρέγκωνος λεγομένου ποταμοῦ ἐς
 τὴν Σκυθικὴν διέβησαν· αἰδοῖ γὰρ τῶν ἀνδρῶν δὲ Ἀττῆ-
 λας, ὡς τε μὴ τῷ τῆς ὁδοῦ ἐπερίβεβαν διαστήματε, ἐν

5. τιμὴν] ἀρχὴν marg. H.

bant. Omnia autem in eum animis et studiis inclinatis, visum est ad Attilam legatos mittere Anatolium et Nomum: Anatolium quidem magistrum militum praesentalem, et qui pacis cum barbaro initiae conditiones proposuerat: Nomum vero magistri dignitatem gerentem, et in numerum patriciorum una cum Anatolio affectum, quae dignitas ceteris omnibus antecellit. Missus vero est cum Anatolio Nomus non solum propter dignitatis amplitudinem, sed etiam quia erat benevolo in Chrysaphium animo, et apud barbarum gratia et auctoritate plurimum valebat. Nam si quid perficiendum sibi proposuerat, minime pecuniis parcendum esse censebat. Et illi quidem mittebantur, quo Attilam ab ira dimoverent et pacis conditio-
 nes observare persuaderent, illud quoque dicturi, Constantio nup-
 tum datum iri puellam minime Saturnini filiae genere et opibus inferiorem. Illam enim minime gratum huiusmodi matrimonium ha-
 buisse: itaque secundum legem alteri nupiasse. Nec enim apud Romanos fas esse, mulierem invitam viro collocare. Misit et eunu-
 chus aurum ad barbarum, quo mollitus ab ira deduceretur.

5. Anatolius et Nomus, Istro transmisso, ad Drenconem fluvium usque (sic enim appellant) in Scythiam penetrarunt. Illic Attilas reverentia tantorum virorum motus, ne longioribus itineribus defa-

A.C. 449 δεκάτῳ τῷ χωρίῳ πρὸς αὐτοὺς ἐποιήσατο ἔντευξιν. καὶ πρῶτον² τὸν μὲν ὑπερηφάνως διαιλεχθεὶς ὑπῆχθη τῷ πλήθει τῶν δολοφῶν, καὶ λόγους προστηνέσι μαλαζθεὶς φυλάττειν τὴν εἰρήνην
 Βέπι ταῖς αὐταῖς ἀπώμυντο συνθήκαις, ἀναχωρεῖν δὲ καὶ τῆς τῷ Ἰστρῷ δριζομένης Ῥωμαίων γῆς καὶ τοῦ πράγματα ἔτις παρέχειν περὶ φυγάδων βασιλέα, εἰ μή γε Ῥωμαῖοι ἀνθίσῃς ἐπέρους καταφεύγοντας παρ' αὐτοῦ δεξιούτο. ἡφίει δὲ καὶ Βιγίλιαν, τὰς πεντήκοντα τοῦ χρυσοῦ λίτρας δεξιμένος, (ταύτας γὰρ αὐτῷ δικεκομίκει ὁ παῖς σὺν τοῖς πρόσθεσιν ἃς τὴν Σκυθικὴν διαβάς,) καὶ αλχμαλάτους ἀνευ λύτρων ἀφῆκε πλείστους, Ἀνατολίῳ καὶ Νόμῳ χαριζόμενος. δωρησάμενος δὲ καὶ ἵππους αὐτοῖς καὶ θηρίων δοράς, αἷς οἱ βασιλεῖοι κοσμοῦνται Σκύθαι, ἀπέπεμπε, συμπέμψας καὶ τὸν Κωνστάντιον ὥστε αὐτῷ βασιλέα εἰς ἔργον ἀγαγεῖν τὴν ὑπόσχεσιν.
 Σάς δὲ ἐπανῆλθον οἱ πρόσθεις, καὶ ἀπαντα τά τε παρ' αὐτῶν,¹⁵ τά τε παρὰ τοῦ βαρβάρου διεξῆλθον, κατεγγυᾶται τῷ Κωνσταντίῳ γυνὴ γαμετὴ Ἀρματίου γενομένη, παιδὸς Πλίνθου τοῦ παρὰ Ῥωμαίους στρατηγήσαντος καὶ τὴν ὑπατον ἀρχὴν ἀρξαντος. συνεβεβίκει δὲ τὸν Ἀρμάτου ἃς τὴν Λιβύων διαβάντα ἐπὶ τῇ πρὸς Αὐσοριανὸν μάχῃ εὐημερῆσαι μὲν ἐν τῷ πρὸς τοὺς πολέμῳ, νοσήσαντα δὲ τελευτῆσαι τὸν βίον. οὐδὴ τὴν γαμετὴν, καὶ γένει καὶ περιουσίᾳ διαπρόπουσαν, ἔπεισεν ὁ βασιλεὺς τῷ Κωνσταντίῳ γήμασθαι. οὗτος καὶ τῶν πρὸς

V. 49 βάντα ἐπὶ τῇ πρὸς Αὐσοριανὸν μάχῃ εὐημερῆσαι μὲν ἐν τῷ πρὸς τοὺς πολέμῳ, νοσήσαντα δὲ τελευτῆσαι τὸν βίον. οὐδὴ τὴν γαμετὴν, καὶ γένει καὶ περιουσίᾳ διαπρόπουσαν, ἔπεισεν ὁ βασιλεὺς τῷ Κωνσταντίῳ γήμασθαι. οὗτος καὶ τῶν πρὸς

9. Σκυθικὴν Val., συνθήκην vulg. 17. Ἀρμάτου coni. H.

tigarentur, cum illis convenit. Initio quidem multa superbe et insolenter disserens, tandem magnitudine munierum aequior factus est, et blanda legatorum oratione delinitus, se pacem servaturum secundum conventiones, iuravit; se quoque omni regione trans Istrum, tanquam Romanorum iuris ditionisque cedere, neque porro Imperatori de profugis reddendis molestum futurum, modo Romani in posterum a transfugis admittendis temperarent. Liberavit et Bigilam, numeratis quinquaginta auri libris, quas Bigilae filius cum legatis in Scythiam veniens attulerat. Tum et Anatolio et Nomo gratificans, quam plurimos captivos illis sine ullo pretio concessit. Postremo donatos equis et ferarum pellibus, quibus Scytha regii ad ornatum utuntur, dimisit. Comitem illis addidit Constantium, ut Imperator ipsi re confirmaret, quae verbis promiserat. Ut legati redierunt, et cum Attila ultro citroque acta retulerunt, Constantio nuptui datur quondam uxor Armatii, filii Plinthae, qui apud Romanos exercituum dux fuerat et consulatum inierat. Ille in Lybiā profectus acie cum Ausorianis decertaverat et prospere pugnarat: mox morbo correptus vitam finierat. Eius uxor, genere et divitiis conspicuae, post mariti obitum Imperator nubere Constantio persuase-

Αττήλαν λυθέντων διαφορῶν, ὁ Θεοδόσιος ἐδεδέετο, μή ποτε καὶ Ζῆνων τυραννίδις ἀπιθῆσεται.

ε. "Οτι τοῦ Ἀττήλα τὸν παρὰ Θεοδοσίου τεταγμένον φό-^{p.A.C.450}
ρον ἡγητοῦντος ἡ πόλεμον ἀπειλοῦντος, τῶν Ῥωμαίων στέλ-^{Ind. 3}
5λειν παρ' αὐτὸν πρόσβεις ἀποκριταμένων, Ἀπολλώνιος ἐπέμ-^{Marc. 1}
πετο, οὐκέτι ὁ ἀδελφὸς τὴν Σατορνίλου γεγαμήκει θυγατέρα,
ἥν ὁ Θεοδόσιος ἀβούλετο Κωνσταντίῳ κατεγγυᾶν, Ζῆρων δὲ
Ῥουφῷ ἐδεδώκει πρὸς γάμον· τότε δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἐγεγόνει.
τοῦ Ζῆνωνος οὖν τῶν ἐπιτηδείων ὁ Ἀπολλώνιος γεγονὼς
ιοκαὶ τὴν στρατηγίδα λαχὼν ἀρχὴν, παρὰ τὸν Ἀττήλα ἐπέμ-
πετο πρεσβευσόμενος. καὶ τὸν μὲν Ἰστρον ἐπεραιῶντο, οὐκ
ἔτυχος δὲ τῆς πρὸς τὸν βάρβαρον προσόδου. ἐν ὅργῃ γάρ
ἐκείνος ποιούμενος τὸ μὴ κεκομόθαι τοὺς φόρους, οὓς ἔλε-
γεν αὐτῷ παρὰ τῶν βαλτιώνων καὶ βασιλικοτέρων τετάχθαι,
15ούδε τὸν πρεσβευσάμενον ἀδέχετο, τοῦ πέμψαντος κατολιγε-^{P. 73}
ρῶν. ὁ δὲ Ἀπολλώνιος ἀνδρὸς ἔργον κατὰ τοῦτον τὸν και-
ρὸν φαίνεται διαπρᾶξάμενος. τοῦ γάρ Ἀττήλα μὴ προσιε-
μένου τὴν αὐτοῦ πρεσβείαν, μηδὲ δει λόγους αὐτῷ ἐλθεῖν βου-
λομένου, παρακελευομένου δὲ πέμπειν ἄπειρον αὐτῷ ἐκ βασι-
γολέως δῶρα ἐκόμιζε, καὶ θάνατον ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ δοίη,
ἔφησεν „οὐκ αἴτειν προσῆκε Σκύθαις ἄπειρον αὐτοῖς ἔξεστιν ἡ
δῶρα ἡ ακύλα λαβεῖν“ παραδηλῶν δῶρα μὲν αὐτοῖς δοῦτή-

3. τὸν add. B. 12. προσέδον Η., πρεδόνιν vulg. 17. προσι-
εμένου Η., προϊεμένου vulg.

rat. Sed sepius omnibus ad hunc modum cum Attila controversiis, Theodosium novus timor occupavit, ne Zeno tyrannidem invaderet.

6. Cum Attilas tributum cum Theodosio conventum peteret, aut bellum minaretur, et Romani se illi per legatos satisfacturos re-
spondissent, missus est Apollonius. Hic erat frater eius, qui Satur-
nini filiam duxerat uxorem, quam Theodosius Constantio promiserat,
Zeno vero Rufo collocarat, qui tunc in vivis esse desierat. Itaque
Apollonius inter familiares Zenonis, et ducis dignitate auctus, lega-
tione functurus ad Attilam missus erat. Sed transmisso Istro, mi-
nime aditum ad Attilam nactus est. Etenim Attilas ira aceruana, quod
sibi tributum, quod ab optimis et nobilissimis viris sibi constitutum
esse dixit, non solveretur, legatum minime admisit contentum eius, a
quo missus erat. Quo tempore Apollonius magnanimi viri facinus
ausus esse dicitur. Etenim, quamvis Attilas minime ratam habebet
eius legationem, neque sui convenienti potestatem facere vellet,
nihilo secus dona, quae ad eum ab Imperatore Apollonius attulerat,
sibi tradi postulabat, ni daret, mortem illaturum minabatur. Apol-
lonius autem respondit, non decere Scythas ea precibus expetere,
quae aut pro donis aut tanquam spolia sibi sumere licebat: indicaua

οεσθαι, εἰ αὐτὸν πρασδέξιον πρεσβευόμενον, σκῦλα δὲ, εἰ
Βάνελόντες ἀφέλοιντο. οὕτω μὲν οὖν ἀπρακτος διεπήγει.

A. C. 456 ζ. Ὄτι Γεζερίχου τὴν Ῥώμην πορθήσαντος, καὶ βασιλεύ-
Ind. 9 οντος Ἀθίτου, Μαρκιανὸς δὲ τῶν τῆς ἑων Ῥωμαίων βασιλεὺς
Marc. 7 παρὸν τὸν Γεζερίχον τὸν τῶν Βανδήλων ἀρχοντα πρέσβεις⁵
ἔστελλεν, ὡστε τῆς Ἰταλῶν ἀπέχεσθαι γῆς καὶ τὰς βασιλεύ-
ους ἀκρέμπειν γυναικας αἰχμαλώτους ἀγομένας, τὴν τε Βα-
λεντινιανοῦ γαμετὴν καὶ τὰς αὐτῆς θυγατέρας. καὶ οἱ πρέ-
σβεις ἐς τὴν ἑων ἀπρακτοι ἐπανήσαντο· οὐδενὶ γὰρ τῶν διε-
στιλμένων παρὰ τοῦ Μαρκιανοῦ δὲ Γεζερίχος ὑπῆκουσσεν,¹⁰
οὐδὲ μὴν λύειν τὰς γυναικας ἔθουλετο. δὲ δὲ Μαρκιανὸς ἀ-
στερα πρὸς αὐτὸν διέπεμπε γράμματα καὶ τὸν πρεσβευόμε-
νον Βλήδην· ἦν δὲ τῆς τοῦ Γεζερίχου αἰρέσσως ἐπίσκοπος.
τῆς γὰρ τῶν Χριστιανῶν θρησκείας καὶ τοὺς Βανδήλους εἶναι
φυμβάνει. ὃς ἐπειδὴ περὶ αὐτὸν ἀφίκετο καὶ ἔγνω τῇ αὐτῷ¹⁵
τοῦ μὴ ὑπακούοντα πρεσβείᾳ, αὐθαδεστέρων λόγων ἥπτετο,
καὶ ἐφη μὴ συνοίσειν αὐτῷ, εἴπερ ὑπὸ τῆς παρούσης εὐη-
μερίας ἀρθεῖς καὶ τῶν κατὰ τὴν ἑων Ῥωμαίων βασιλέα πρὸς
πόλεμον αὐτῷ ἀναστῆναι παρασκευάσσοι, τὰς βασιλείους μὴ
λύειν γυναικας. ἀλλ' οὔτε τῶν προηγησαμένων ἐπὶ τῇ πρε-²⁰
σβείᾳ ἄρμάτων ἐπιείκεια, οὔτε ἀπειληθεῖς φόβος μέτραια τὸν
Γεζερίχον φρουρεῖν ἡνάγκασσεν· ἀπρακτον γὰρ καὶ τὸν Βλή-
δαν ἀπέπεμπε, καὶ ἐς τὴν Σικελίαν αὐθίς καὶ ἐς τὴν πρόσ-

9. τῶν ἐπεσταλμένων N., dñeſtaſalmeñow vulg.

dona iis cessaſa, si se tanquam legatum admitterent, spolia, si in-
terfecto sibi eriperent. Et sic infecta re rediit.

7. Martianus, Romanorum Orientalium Imperator, ad Gensem-
ericum post Romanam ab eo, Arito imperante, dirutam legatos mis-
sit, qui iuberent eum ab Italia vastanda abstinere, et uxorem Va-
lentiniani et eius filias in captivitatem abductas libertati restitu-
re. Sed legati, re infecta, in Orientem reversi sunt. Nam nihil
eorum, quae a Martiano imperata fuerant, facere, neque liberare
mulieres voluit. Quamobrem Martianus iterum litteras ad Gensem-
icum scripsit per Bledam legatum. Erat autem Bleda episcopus
haereseos Gensemici. Vandali enim Christianorum cultum et reli-
gionem amplexi fuerant. Hic ubi ad Gensemicum accessit, atque
alienum a sua legatione perspexit, in verba superbiora erupit. Non
bene cessurum illi, si in praesentia rebus secundis elatus bellum
cum orientalium quoque Romanorum Imperatore contraheret, regiis
mulieribus non in libertatem restitutis. Sed neque uila verborum
lenitas prius a legato usurpata, neque incussus timor, illum ad ul-
lam animi moderationem pertrahere potuerunt. Nam Bledam irrita
legatione dimisit, et rursus in Siciliam et proxima Italiae loca

τοις αὐτοῖς Κατέλαν δύναμιν διαπεμψάμενος πᾶσαν δόξην. A. C. 456
ὁ δὲ Ἀριτος δ τῶν ἐπιφερίων Ῥωμαίων βασιλεὺς ἐπρεσβεύε- Ind. 9
το καὶ αὐτὸς παρὰ τὸν Γεζέριχον, τῶν πάλαι αὐτὸν ὑπερι- Marc. 7
μάρκων σπουδῶν, ἃς εἰ μὴ φυλάττειν ἔλοιτο, καὶ αὐτὸν πα-
θασκενάσασθαι, πλήθει τε οἰκείων πίσυνον καὶ τῇ τῶν συμ-
μάχων ἐπικονιάᾳ. ἐπειπε δὲ καὶ τὸν πατρίκιον Ῥεκίμερ δε
τὴ Σικελίαν σὺν στρατῷ.

η. "Οτι τῶν Ῥωμαίων ἐς Κόλχον διδόντων καὶ συμ-
βαλόντων πόλεμον πρὸς Λαζοὺς, διὸ μὲν Ῥωμαϊκὸς στρατὸς
ιοὶς τὰ σφέτερα ἐπανέζευξεν, καὶ δι' ἀμφὶ τὰ βασιλεῖα πρὸς
τὴν ἐτέραν μάχην παρεσκενάζοντο, βουλευόμενοι πότερον τὴν
αὐτὴν η τὴν δι' Ἀρμενίας τῆς Περσῶν χώρας προσοίκουν
πορευθέντες ὁδὸν τὸν πόλεμον ἐπάξουσι, πρότερον πρεσβείᾳ
τὸν μόναρχον τῶν Παρθιναίων πείσαντες· κατὰ γὰρ θάλατ- P. 74
ιναν ἀπορος αὐτοῖς πᾶν ἐνομίζετο τὰς δυσχωρίας παραπλεῖν,
ἀλιμόνου τῆς Κόλχου τυγχανούσης. δ δὲ Γωβάζης ἐπρε-
σβεύετο μὲν καὶ αὐτὸς παρὰ τοὺς Παρθιναίους, ἐπρεσβεύετο
δὲ καὶ παρὰ τὸν βασιλέα Ῥωμαίων. καὶ διὸ τῶν Πάρ- V. 50
θων μόναρχος, ὃς πολέμου αὐτῷ συνισταμένου πρὸς Οὔγ-
γονούς τοὺς Κιδαρίτας καλούμενούς, ἀπεσείσατο παρ' αὐτὸν
τοὺς Λαζοὺς καταφεύγοντας.

θ. "Οτι τοῦ Βαλάμερος τοῦ Σκύθου παρασπορδήσαντος p.A.C.456
καὶ πολλὰς πόλεις δημοσιαμένου καὶ χώρας Ῥωμαϊκὰς, ἐπεμ-

6. τὸν πατρίκιον N., παρὰ τὸν vulg. 8. συμβαλλόντων vulg.

15. ἀπορος αὐτοῖς πᾶν] ἀπορον αὐτοῖς εἶναι coni. N.

exercitum immittens, omnem regionem vastavit. Avitus quoque, Romanorum Occidentalium Imperator, ad eum legatos misit, qui monerent, ut foederum pridem cum illo initiorum meminisset, sin minus, se, et domestico exercitu, et auxiliariis copiis fretum, bellum paraturum. Et misit sane Recimerum patricium cum exercitu in Siciliam.

8. Romani in Colchidem profecti bello adversus Lazos decertant, nec multo post Romanorum exercitus ad sua rediit. Cum autem Imperator denuo bellum repetere praepararet, consilium habuit, an eadem via insistens, an per Armeniam Persarum regno confinem, fide prius a Parthorum rege accepta, bellum inferret. Etenim cum Colchidis ora esset importuosa, neque loca vadosa praeter navigare posset, mare sibi undequaque infestum existimabat. Gobazes quoque legatos misit ad Parthos et ad Imperatorem Romanorum. Et Parthorum quidem rex, quia bellum illi erat cum Hunnis, quos Cida ritas vocabant, Lazos ad se coufugientes reiecit.

9. Cum Balamerus Scytha foedera violaret et Romanorum regiones depopularetur, et multas urbes everteret, Romani ad eum

p. A.C. 456 πον παρ' αὐτὸν οἱ Ἐρωμαῖοι πρεσβεῖς, οἱ αὐτῷ τοῦ νεωτεροῦ Λεοντίου σιμοῦ κατεμέμφοντο, καὶ, ὡστε μὴ αδύτις τὴν χώραν καταπεινεῖν, τριακοσίας λίτρας φέρειν αὐτῷ ἐκάπιτον δύος ἔταξαν· σπάνει γὰρ τῶν ἀναγκαῖων ἔφραζε πρὸς πόλεμον τὸ οἰκεῖον διαναστῆναι πλῆθος. 5

i. "Οτι ὁ Γεζέριχος οὐκέτι ταῖς πρὸς Μαϊοριανὸν τε-
c. A.C. 465 θείσαις σπονδαῖς ἐμμένων Βαυδήλου καὶ Μαύρουσίων πλῆ-
Ind. 3 θος ἐπὶ δηώσει τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας ἐπεμπτ., Μαρκελλίνου ἥδη πρότερον τῆς νήσου ἀναχωρήσαντος διὰ τὸ Ἐρειμερα παρελέσθαι αὐτὸν τῆς δυνάμεως ἐθελήσαντα, τοὺς πατρούς πεμψάντων αὐτῷ Σκύδας (ἥσαν δὲ ἐν πλείστοις ἀνδράσι) παραπειθεῖν χρήμασιν, ὡστε ἐκεῖνον μὲν ἀπολιπεῖν, ἀφιέσθαι . . . εὐλαβηθέντα τὴν ἐπιβούλην (οὐ γὰρ ἀντιφιλοτε-
Μιεῖσθαι τῷ Ἐρειμερος ἐδύγατο πλούτῳ) τῆς Σικελίας ὑπο-
νοστῆσαι. ἐστέλλετο οὖν καὶ παρὰ τὸν Γεζέριχον πρεσβεία, 15
τοῦτο μὲν παρὰ τὸν Ἐρειμερος, ὃς οὐ δέξατο λιγωρεῖν αὐτὸν τῶν σπονδῶν, τοῦτο δὲ καὶ παρὰ τὸν κρατοῦντος τῶν ἐν τῇ ἑταῖρᾳ Ἐρωμαίων, ἐφ' ὃ τῆς Σικελίας καὶ τῆς Ἰταλίας ἀπέχεσθαι καὶ τὰς βασιλείους ἐκπέμπειν γυναῖκας. Γεζέρι-
χος δὲ, πολλῶν πρὸς αὐτὸν πρεσβευτῶν κατὰ διαφόρους στα-
λέντων χρόνους, τὰς γυναῖκας οὐ πρότερον διαφῆκε πρὸν ἡ
τὴν πρεσβυτέραν τῶν Βαλεντινανοῦ Θυγατέρων (Εἰδοκία δὲ

13. ἀφιέσθαι δέ πρὸς αὐτὸν. τοῦτο ἐποίησε τὸν Μαρκελλίνον
εὐλαβ. N. 16. αὐτὸν H. αὐτῶν vulg. 21. χρόνων vulg.

legatos miserunt, qui de pace violata quererentur. Et ut deinceps a vexanda iunctionibus Romanorum regione abstineret, trecentas auri libras illi quotannis solvi constituerunt. Dicebat enim suae gentis multitudinem rerum necessiarum inopia ad bellum se convertisse.

10. Gensericus, cum non amplius foederibus cum Maioriano pactia stare constituisse, Vandalarum et Maurusiorum multitudinem ad vastationem Italiae et Siciliae immisit. Marcellinus enim, iam ante insula cesserat, propterea quod Recimerus, qui eius imperium in se trahere studebat, militibus eius pecunias largitus erat, (erant autem fere omnes Scythae,) quo illis persuaderet a Marcellino desistere. Itaque Marcellinus Sicilia excesserat, veritus insidias, quia opibus cum Recimero minime certare poterat. Missa est igitur ad Gensericum legatio: tum a Recimero, ne foedera violaret: tum ab eo, qui apud Romanos in Oriente rerum potiebatur, ut ab Italia et Sicilia abstineret et regias mulieres redderet. Gensericus vero, multis ad eum ex diversis partibus legatis missis, non ante mulierea liberavit, quam maiorem natu filiarum Valentiniani, Eudociam nomine, Honoricho filio desponderet. Tunc enim Eudoxiam, Theodo-

ἢν ὅτομα αὐτῇ) Ὁρορίχῳ τῷ ἑαυτοῦ παιδὶ κατενεγγόθεος. τό.α.Α.С.465
τε γὰρ καὶ τὴν Εύδοξίαν τὴν Θεοδοσίου θυγατέρα ἀπέπεμπε Ind. 3
σὺν Πλακιδίᾳ τῇ ἐτέρᾳ αὐτῆς θυγατρὶ, ἣν διεγαμήκει οὐλό-D
βριος. τοῦ δὲ τὰς Ἰταλίας καὶ Σικελίαν δημοῦν δ Γεζέριχος
ζούκ ἀπέστη, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὰς ἔξεπόρθει, μετὰ τὸν Μαϊ-
εριανὸν βουληθεὶς βασιλεύειν τῶν δὲ τῇ ἐσπέρῳ Ῥωμαίων
Οὐλύβριον διὰ τὴν δικαιογενεῖαν συγγένειαν.

ια'. Ὄτι ἐπὶ Λέοντος βασιλέως Ῥωμαίων ἐπρεσβεύετο
καὶ μὲν Βανδήλους ὑπὲρ Ἰταλῶν Τατιανὸς, ἐν τῇ τῶν
ἰοπατρικίων ἀξίᾳ καταλεγόμενος, παρὰ δὲ Πέρσας Κωνστάν-
τιος, τοίσον μὲν τὴν ἐπαρχον λαβὼν ἀρχὴν, πρὸς δὲ τῇ ὑπα-
τικῇ ἀξίᾳ καὶ τῆς πατρικιότητος τυχών. καὶ Τατιανὸς μὲν
δὲ Βανδήλων εὐθὺς ἄπρακτος ἀνεχώρησε, τῶν αὐτοῦ ὑπὸ¹
τοῦ Γεζέριχου μὴ παραδεχθέντων λόγων. δὲ τὸ Κωνστάν-
τιος τῇ Ἐδεσσῇ, Ῥωμαϊκῇ πόλει, προσοικῷ δὲ τῆς Περσῶν
χώρᾳς, δικατέμεινεν, ἐσδέξασθαι αὐτὸν ἐπὶ πολὺ διαναβαλ-^{P. 75}
λομένου τοῦ Παρθεναίου μονάρχου.

ιβ'. Ὄτι τὸν Κωνστάντιον τὸν πρεσβευτὴν δὲ τῇ Ἐδεσ-
σῃ χρόνον ἀπιμείναντα, ὡς εἴρηται μοι, τῆς πρεσβείας πέρι,
τοσότες διδέξατο δὲ Περσῶν μόναρχος ἐς τὴν σφετέραν, καὶ παρ'
αὐτὸν ἀφικέσθαι προσέταξεν, οὐκ ἐν ταῖς πόλεσιν, ἀλλὰ γὰρ
δι τοῖς μεθυρίοις αὐτῶν τε καὶ Οὔγγων τῶν Κιδαριτῶν τὰς
διατριβὰς ποιούμενος . . . αὐτῷ συνίστατο αἰτίαν ἔχων, ὡς

7. Οὐλύβρειον N., Οὐλύβρειος vulg. 11. τὴν om. vulg. ἐπαρχον
Val., ὑπατον vulg. 23. πρὸς οὓς πόλεμος αὐτοὶ coni. N.

ali filiam, remisit cum Placidia, eius sorore, quam duxit Olybrius.
Neque eo secius Italiam et Siciliam Gensericus vastare destitit,
sed multo magis saeviebat post mortem Majoriani, cum Olybrium ad
imperium Occidentis provehere propter affinitatem ex nuptiis cogitaret.

11. Sub Leone, Romanorum Imperatore, legatus pro Italies ad
Vandalos profectus est Tatianus, in patriciorum numerum conscriptus,
ad Persas vero Constantius, tertium praefectus, et una cum con-
sulatu patriciatus dignitatem sortitus. Et Tatianus quidem a Van-
dalibus intra breve tempus, re infecta, reversus est repudiatis a Gen-
serico pacis conditionibus. Constantius vero Edessae, quae urbs
est in Romanorum ditione posita et Persis contermina, substitit, in
qua longo tempore commoratus est, cum diu eum admittere Partho-
rum rex differret.

12. Tandem Persarum rex Constantium legatum, qui longo
tempore, ut diximus, legationis causa Edessae substiterat, in suam
regionem admisit et ad se redire iussit. Et rex quidem tunc tem-
poris non in urbibus, sed in confinilis regionis suae et Hunnorum
Cidaritarum moratus cum Hunnorum rege bellum gerebat, pro-

ε.Δ.С.465 τοὺς φόρους τῶν Οὔννων μὴ κομιζομένων, οὓς οὐ πάλαι μὲν
Ind. 3 τῶν Περσῶν καὶ Πάρθων βασιλεύοντες ἔθετο. ὃν δὲ πατήρ
Leou. 9 [τὴν τοῦ φόρου] ἀπαρηγόμενος ἀπαγωγὴν τὸν πόλεμον ὑπε-
δεξατο, καὶ τούτου μετὰ τῆς βασιλείας παρέπεμψε τῷ παιδὶ,
ὅστε ταῖς μάχαις ἐπιτριβομένους τοὺς Πέρσας ἀπάτῃ ἔθε-5
λησα τὴν τῶν Οὔννων λῆσαι διαφορὰν, καὶ δῆτα διαπέμ-
ψασθαι τὸν Πειρώζην (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ τότε Περ-
σῶν βασιλεύοντι) πρὸς τὸν Κούγχαν τὸν Οὔννων ἡγούμενον,
ὅς τὴν πρὸς αὐτὸν ἀσμενίζων εἰρήνην ἐπὶ τα συμμαχίᾳ σπέν-
δεσθαι βούλοιτο, καὶ τὴν αὐτοῦ κατεγγυᾶ ἀδελφὴν. νεώτα-10
τον γὰρ αὐτὸν εἶναι συνέβαινε, καὶ μηδέπω παίδων εἶναι
κατέρα. τὸν δὲ προσδέξαμενον τοὺς λόγους γῆμασθαι οὐ
τοῦ Πειρώζου ἀδελφὴν, ἀλλ' ἐτέραν γυναῖκα βασιλικῶς δια-
χοομηθεῖσαν, ἷν ὁ Περσῶν μέγαρχος ἔξεπεμψε, παρεγγυή-
σας, ὡς οὐδὲν μὲν ἀνακαλύπτοντα τῶν ἀσχηματισμένων βα-15
σιλείας καὶ εὑδαιμονίας μεθέξει, ἀκλέγοντα δὲ τὴν ὑπόκρισιν
θάνατον ἔξει ζημίαν. οὐ γὰρ ἀνέξεσθαι τὸν Κιδαριτῶν ἀρ-
V. 5. χοντα θεράπαιναν ἔχειν γαμετὴν ἀντὶ τῆς εὖ γενομένης. τού-
του χάφιρ ἀκεισάμενος ὁ Πειρώζης πρὸς τὸν τῶν Οὔννων ἡ-
γούμενον οὐκ ἐπὶ πολὺ τῆς ἀπάτης ἀπώντα· εὐλαβηθεῖσαν
γὰρ ἡ γυνὴ, μή ποτε ὁ ἄρχων τοῦ ἔθνους ὑπὸ ἐτέρων πυθό-
μενος τὴν αὐτῆς τύχην χαλεπῷ αὐτὴν ὑφεξει θανάτῳ, μη-
δηνει τὸ μελετηθέν. ὁ δὲ Κούγχας ἀπαινέσας τὴν γυναῖκα τῆς

9. αὐτὸν Η., αὐτῶν vulg. 17. ἀνέξεσθαι Ν., ἔξεσθαι vulg.,
ἔξεστι Η. 22. χαλεπῷ Ν., χαλεπῶς vulg.

plerēa quod Hunni minime tributum inferebant, quod illis oīta
Persarum et Parthorum reges imposuerant. Et regis Hunnorum
pater, tributi illationem renuens, bellum exceperat, quod quidem
una cum regno ad filium transmiserat: donec Persis longiori bello
defatigatis venit in mentem bellum cum Hunnis fraude finire.
Itaque Peroses (sic enim Persarum rex vocabatur) ad Concham,
Hunnorum regem, misit, tanquam vellet cum illis pacem firmare
et armorum societatem iungere et illi suam sororem dare uxo-
rem. Ille enim erat tum forte adhuc iunior, neque dum liberos
ullos sustulerat. Quibus sermonibus cum Conchas esset assensus,
non tamen Perosis sororem: in matrimonium duxit, sed aliam mulierem
regio cultu adornatam. Hanc autem Persarum rex misit, ut, si nihil
eorum, quae fingebantur, enuntiaret, regiae felicitatis participem fu-
turam: sū minus, et simulata detegeret, mortis supplicium subituram.
Non enim passurum Cidaritarum regem, uxorem sc̄ habere servilis
conditionis pro ingenua et nobili. Cum igitur his conditionibus
Peroses pacem cum Hunnorum rege sanxisset, non illi diu sua fraus
utilitati et fructui fuit. Mulier enim timens, ne, si forte per alios

ἀπῆτείας αὐτὴν μὲν ἔμεινεν δέκαν γαμετὴν, τέσσασθαι δὲ τοῦ c.A.C. 465
δάλου Πειρώην ἐθέλων πόλεμον πρὸς τοὺς δμόδοντας ἔχειν^{Ind. 3}
ὑπεκρίνετο, δεῖσθαι τε ἀνδρῶν οὐ τῶν πρὸς μάχην ἐπιτηδεί-^{Leon. 9}
ων, (μυρίους γὰρ αὐτῷ παρείνας πλῆθος,) ἀλλὰ τῶν στρατη-
γησόντων αὐτῷ τὸν πόλεμον. ὁ δὲ τὸν αὐτῷ τῶν λογάδων
ἐξέπεμψε. καὶ τοὺς μὲν δὲ τῶν Κεδαρετῶν ἄρχων ἀπέκτεινε,
τοὺς δὲ λωβησάμενος παρὰ τὸν Πειρώην ἀπέπεμψεν ἀπαγ-
γελοῦντας, ὡς τῆς ἀπάτης ταύτην ἔδωκε δίκην. οὕτως αὐ-
τῆς αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἀνεξαπνεόθη, καὶ ἐμάχοντο καρτερῶς.
10^{οὖν} Γέργη τοίνυν (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧ περὶ συνέ-
βατε τοὺς Πέρσας στρατοπεδεύεσθαι) τὸν Κωνστάντιον δ
Παρσίζης ἐδέχετο, καὶ τινας ἡμέρας φιλοφρονησάμενος δια-
φήκει, δεξιὸν οὐδὲν περὶ τῆς προσβείας ἀποκρινάμενος. P. 76

ιγ. Ὅτι Λέων ὁ βασιλεὺς στέλλει πρὸς τὸν Γεζέριχον A. C. 467
15 Φύλαρχον τὴν τοῦ Ἀνθεμίου βασιλείαν μηρύσων καὶ πόλε-^{Ind. 5}
μον ἀπειλήσων, εἰ μή γε τῆς Ἰταλίας καὶ βασιλείας αὐτεῖσον-^{Leon. 11}
το. ἐπανῆκε δὲ ἀγγέλλων, μὴ ἐθέλειν αὐτὸν τοὺς τοῦ βασι-
λέως προσίσθαι λόγους, ἀλλὰ ἐν πολέμοιν εἶναι παρασκευῇ,
ὡς ὑπὸ τῶν ἑών τοις Ρωματῶν παρασπουδούμενον.

4. μυρίων vulg. 16. βασιλείας] Σικελίας consl. B. 18. προ-
εσθαι vulg. 19. ἑών B., νέων vulg.

de sua conditione certior fieret, pessima se marte mulctaret, com-
mentum indicavit. Conchas vero mulierem ob veritatem detectam
landans, eam in matrimonio habere perstitit, sed dolum sibi factum
ultrus, contra finimitos bellum se gerere simulavit, in quo sibi
viris opus esse. non quidem ad militiam aptis, (infinitam enim horum
sibi adesse multitudinem,) sed his, qui bellum sibi administrarent.
Peroses vero trecentos principum ad eum misit, quorum alios Ci-
daritarum rex trucidavit, alios truncatos ad Perosem remisit, qui
renuntiarent, has illes commissas ab eo fraudis poemata luisse. Ita-
que inter ipsos multo acris, quam antea, bellum est excitatum, et
omnibus viribus depugnarunt. In Gorga igitur, (hoc enim erat loco
omen, in quo tunc forte Persae castra habebant,) Constantium Pe-
roses exceptit. Quem postquam per quosdam dies laute tractasset,
nullo idoneo ad legationem dato responso, dimisit.

13. Leo Imperator Gensericum per Phylarchum legatum de
Anthemii imperio certiore fecit, eique bellum indixit, nisi Italia
cederet, et imperium ipse appetere desisteret. Reddit autem nun-
tius, et retulit, nolle ipsum denuntiationi parere, imo eo magis
bellum apparare, quod Romani orientales fogdera transgressi essent.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ
ΕΚ ΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΙΣΚΟΥ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

α. "Ορκοι δὲ ἐπὶ τῇ ἀμοιβαίᾳ σφῶν ὁδίσσοντο πλοτει οὐ μόνον αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ τοῖς παραγνημένοις ἐν τῶν βασιλείων τῆς Ρωμαίων δυαλλαγῆς ἔνεκα τῶν ἀνδρῶν. Πρίσκος φησίν. *Suidas* s. v. ἀμοιβαία.

β. Πρίσκος λέγει περὶ Χαρύβδεως· παραπλέουσσι δὲ τὴν Σικελίαν πρὸς τὴν Μεσσήνην κατὰ τὸν πορθμὸν τῆς Ἰταλίας, ἐν ᾧ πέρη ἡ Χάρυβδις, πνευμάτον δυπλαθότων δυταῶν αὐτοῖς ἀνδράσι κατέδυσαν. *Idem* s. v. Χάρυβδις.

γ. Σαλῶναι, πόλις Δαλματίας, ὡν Σαλονεὺς τὸ δημοτὸν, ὡς Πρίσκος ἐν ἐκτιφ. *Stephanus* s. v. Σάλονα.

δ. Μαρκιανὸς τούτην καὶ ἄλλους τε πολλοῖς καὶ μὴν καὶ Πρίσκῳ ιστόρηται τῷ δήποτε. *Eusebius hist. eccl. 15 II. 1.*

F R A G M E N T A
E PRISCI HISTORIA.

---

1. *Fides mutua iureiurando confirmata est quam aliis, tam etiam illis, qui ex aula Romanorum venerant pacis componendas causa. Sic Priscus dicit.*

2. *Priscus de Charybdi dicit: Quum autem Siciliam praeter naviigarent iuxta Messanam in freto Italico, ubi Charybdis est, ingentibus coortis procellis naves cum ipsi viris submersae sunt.*

3. *Salonae oppidum Dalmatiae, quarum gentile Σαλωνεὺς, ut Priscus in sexto.*

4. *De Marciano et alii plurimi et Priscus quoque rhetor tradiderunt.*

ε. Πιστορεῖ γοῦν Πρίσκος ὁ ἡγεμὼν φθῆναι τηρικαῦτα ἐς
 τὴν Ἀλεξανδρὸν ἐκ τῆς τῶν Θηβαίων ἐπαρχίας, ἵδεν τε τὸν
 δῆμον διμόσιον κατὰ τῶν ἀρχόντων χωροῦντα, τῆς τε στρα-
 τιωτικῆς δυνάμεως τὴν στάσιν διακωλύειν βουλομένης λιθω-
 ̄βολας αὐτοὺς χρήσασθαι. τρέφασθαι τε τούτους ἀνὰ τὸ
 ἱερὸν τὸ πάλαι Σαράπιδος, καὶ ἀναδραμόστας ἐκπολιορχῆσαι,
 καὶ πυρὶ ζῶντας παραδοῦναι. ταῦτα τε τὸν βασιλέα μαθόν-
 τα δισχιλίους νεολέπτους ἐκπέμψαι, καὶ τοῦ πνεύματος ἐπε-
 τυχόντας οὐρισθρομῆσαι, ὡς ἀνὰ τὴν ἐκτηρ τῶν ἡμερῶν τῇ
 μηγάλῃ τῶν Ἀλεξανδρέων προσσχέν πόλει. καὶ πεσθεῖν τῶν
 στρατιωτῶν παροικευούτων ἐς τε τὰς γαμετὰς καὶ θυγατέρας
 τῶν Ἀλεξανδρέων τῶν πρώτων πολλὰ δεινότερα προελθεῖν.
 ὕστερόν τε δειηθῆναι τὸν δῆμον τοῦ Θλώρου τῶν στρατιωτι-
 κῶν ταγμάτων ἥγουμένου, διμοῦ τε καὶ τὴν πολιτικὴν δι-
 βακτορὸς ἀρχὴν, ἀνὰ τὴν ἵπποδρομίαν ἀλισθέντα· ὥστε ἀπα-
 τράξασθαι αὐτοῖς τὴν τοῦ σιτηρεσίου χρηγγίαν, ἥηπερ παρ'
 αὐτῶν ἀφήρητο, τὰ τε βαλανεῖα καὶ τὴν θέσαν καὶ ὅσα διὰ
 τὴν γενομένην αὐτῶν ἀταξίαν ἀπεκόπησαν. καὶ οὕτως τὸν
 Θλώρον διηγήσει τῇ αὐτοῦ φανέντα τῷ δῆμῳ ὑποσχέθει
 τοις αὐτῷ καὶ τὴν στάσιν πρὸς βραχὺ διαλύσαι. *Idem II. 5.*

5. Tradit igitur Priscus rhetor se ex praefectura Thebarum Alexandriam venisse, plebemque adversus magistratus ad arma con-
 citatam vidisse. Quam cum milites compescere anniterentur, sedi-
 tiosos lapidibus iactis eos in fugam vertisse, et in templum quod
 olim Serapidis fuerat compulsos, ad deditioinemque adactos, vivos
 combussisse. His compertis Imperator bis mille tirones in Aegyptum
 misit, qui, secundo vento vecti, sexto die Alexandriae appule-
 runt. Protinus igitur milites matronis et puellis principum in urbe
 familiiarum libidinose illuserunt, et infandae crudelitatis exempla
 ediderunt. Ad ultimum denique pop. Alexandrinus in circō congreg-
 gatus Florum, legionum praefectum provinciaeque praesidem, ora-
 vit, ut sibi annonae distributio, quae sublata erat, balneaque et
 theatrum, et reliqua quae propter turbas amiserant redderentur. Haec Florus, a quo edicta plebs istas preces fuderat, se factorum
 annuit; atque ita seditionem composuit.

6. Tali ergo Hunni stirpe creati, Gothorum finibus ad- P. 31
 venere. Quorum natio saeva, ut Priscus historicus resert, V. 22
 in Maeotide palude ulteriore ripam insedit, venatione tantum,

nec alio labore experta , nisi quod, postquam crevisset in porpulos , fraudibus et rapinis vicinam gentem conturbavit. *Iornand. Cap. XXIV.*

7. Ad quem in legationem remissus a Theodosio iuniore Priscus, tali voce inter alia refert. *Ingentia* siquidem flumina , id est Tysiam Tibisiamque et Driccam transeuntes , venimus in locum illum , ubi dudum Vidicula, Gothorum fortissimus, Sarmatum dolo occubuit. Indeque non longe ad vicum, in quo Rex Attila morabatur, accessimus : vicum inquam , ad instar civitatis amplissimae , in quo lignea moenia ex tabulis nitentibus fabricata reperimus, quarum compago ita solidum mentiebatur, ut vix ab intento posset functura tabularum comprehendendi. Videres triclinia ambitu prolixiore distenta , porticusque in omni decore dispositas. Area vero curtis ingenti ambitu cingebatur , ut amplitudo ipsa regiam aulam ostenderet. Hae sedes erant Attilac Regis Barbariam totam tenentis : haec captis civitatibus habitacula praeponeret. *Cap. XXXIV.*

8. Qui [Attila] quamvis huius esset naturae, ut semper magna confideret, addebat ei tamen confidentiam gladius Martis inventus, apud Scytharum reges semper habitus. Quem Priscus historicus tali refert occasione detectum. Quum pastor , inquiens , quidam gregis unam buculam conspiceret claudicantem , nec causam tanti vulneris inveniret, sollicitus vestigia cruxis insequitur : tandemque venit ad gladium , quem de pascens herbas bucula incaute calcaverat, effossumque protinus ad Attilam desert. Quo ille munere gratulatus , ut erat magnanimus, arbitratur se totius mundi principem constitutum , et per Martis gladium potestatem sibi concessam esse bellorum. *Cap. XXXV.*

9. Quum ad Romam animus fuisse eius [Attilae] attentus accedere , sui eum, ut Priscus refert historicus, removere , non urbi , cui inimici erant, consulentes , sed Alarici quondam Vesegotharum Regis obiicientes exemplum , veriti P. 3a Regis sui fortunam, quia ille post fractam Romanam diu non supervixerat, sed protinus rebus excessit humanis. *Cap. XLII.*

10. Id accessit mirabile, ut Marciano, Principi Orientis, de tam feroci hoste sollicito in somnis divinitas adsistens, arcam Attilae in eadem nocte fractum ostenderet, quasi quod gens ipsa eo tempore multa praesumat. Hoc Priscus historicus vera se dicit adtestatione probare. *Cap. XLIX.*

---

*Sequentia, quae sine auctoris nomine apud Suidam leguntur,
Prisco tribuenda esse videntur.*

11. Ζέρων, Σκύθης οὐτε καλούμενος, Μαυρούσιος τὸ γένος, διὰ δὲ κακοφυΐαν σώματος καὶ τὸ γέλωτα ἐκ τῆς τραυλότητος τῆς φωνῆς καὶ ὄψεως παρέχειν· βραχὺς γάρ τις ἦν, κυρτὸς, διάστροφος τοῖς ποστὶ, τὴν ἔνα τοῖς μυκτῆροι παραγραφῶν διὰ σιμότητος ὑπερβολὴν· Ἀσπαρι τῷ Ἀρδαβουρίῳ ἐδεμώρητο, καθ' ὃν ἐν Λιβύῃ διέτριψε χρόνον. ἥλω δὲ τῶν βιαρβάρων ἐς τὴν Θρακῶν ἐμβαλόντων καὶ παρὰ τοὺς βασιλείους ἡχθῇ Σκύθας, καὶ Ἀττήλας μὲν οὐδὲ τὴν αὐτεῦ ἡνεγ-, κεν ὄψιν· ὃ δὲ Βλήδας ἡσθῇ τε λίαν αὐτῷ φεγγομένῳ οὐ ιομόνον γέλωτος ἄξια καὶ βαδίζοντι καὶ περιττῶς κινοῦντι τὸ σῶμα· συνῆν δὲ αὐτῷ εὐωχονυμένῳ καὶ ἐκστρατεύοντι πεποιημένην πρὸς τὸ γελοιότερον ἀναλαμβάνων ἐν ταῖς ἔξοδοις

11. Hoc fragmentum Valesius ad cap. 3. Exc. Legg. Rom. ad gentes Prisco vindicavit. 5. Ἀρδαβουρίῳ vulg. η βιασιλεῖς vulg.

11. Zercon Scytha sic vocatus, genere Maurusius. Qui propter corporis foeditatem, et quod balbutie vocis et forma surrisum movebat, nam brevis erat, gibbosus, distortis pedibus, naribus adeo depresso, ut nasum inter eas vix apparentem haberet propter nimiam similitatem. Aspari Ardashurii donatus erat, quem in Africa degebat; captus autem, quem barbari in Thraciam irrupissent, et ad Scytharum reges adductus est. Et Attilas ne visum quidem eius tulit; sed Bledas magnopere eo delectabatur. quod non solum risu digna verba faceret, sed etiam ridicule incederet et corpus lactanter moveret. Cum ipso autem et epulante et ad militem proficidente versabatur, in expeditionibus armatarum assumens factum ad risum movendum. Quamobrem Bledas ipsum plurimi faciens, quem fugisset cum Romanis captivis, ceteros quidem neglexit,

Dexippus, Eunapius etc.

15

πανοπλίαν. διὸ δὴ περισπουδαστον αὐτὸν ὁ Βλήδας παιού-
μενος μὲν ἀλγαλάτων ἀπεδράγτα 'Ρωμαίων, τῶν μὲν
ἄλλων κατωλιγώθησάν, αὐτὸν δὲ μετὰ πάσης φροντίδος ἀνα-
ζητεόθαι προσέταξεν. καὶ ἀλόντα καὶ παρ' αὐτὸν ὑχθέντα
ἐν δεσμοῖς ἰδὼν ἐγέλασεν. καὶ καθυφεὶς τῆς ὀργῆς ἐπιν-⁵
θάνετο τὴν αἰτίαν τῆς φυγῆς, καὶ διον χάριν νομίζοι τὰ 'Ρω-
μαίων τῶν παρύ σφισιν ἀμείνονα. ὃ δὲ ἀπεκρίνατο, ἀμάρτημα
μὲν τὴν φυγὴν εἶναι, ἔχειν δὲ τοῦ ἀμαρτήματος λόγον τὸ μη
γαμετὴν αὐτῷ δεδύσθαι. τῷ δὲ γέλωτι μᾶλλον ὁ Βλήδας ὑ-
παχθεὶς δίδωσιν αὐτῷ γυναικα τῶν εὖ γεγονότων καὶ τῇ βα-¹⁰
σιλίδι διακονησαμένων, ἀπόπου δέ τινος πράξεως ἐνεκα οὐκ-
έτι παρ' ἐκείνην φοιτῶσαν. καὶ οὕτω διετέλει ἀπαγτα τὸν
χρόνον τῷ Βλήδᾳ συνών, μετὰ δὲ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν Ἀτ-
τήλας Ἀετίῳ τῷ στρατηγῷ τῶν ἐσπερίων 'Ρωμαίων δῶρον
τὸν Ζέρκωνα δίδωσιν, ὃς αὐτὸν παρὰ τὸν Ἀσπαρα ἐπεμψεν.¹⁵
Swid. voc. Ζέρκων.

18. Θεοδόσιος, βασιλεὺς 'Ρωμαίων ὁ μικρός. οὗτος δια-
βεξάμενος παρὰ τοῦ πατρὸς τὴν ἀρχὴν, ἀπόλεμος ὥν καὶ
θειλίῃ συζῶν, καὶ τὴν εἰρήνην χρήμασιν, οὐχ δπλοὶς κτη-
σάμενος, πολλὰ προὔξενησε κακὸν τῇ 'Ρωμαίων πολιτείᾳ.²⁰
ὑπὸ γὰρ τοὺς εὐνούχοις τραφεὶς πρὸς πᾶν σφισιν ἐπίταγμα
εὑπειθῆς ἦν, ὥστε καὶ τοὺς λογάδας τῆς ἐκείνων δεῖσθαι
ἐπικουρίας, καὶ πολλὰ νεοχμεῖσθαι ἐν τοῖς πολιτικοῖς καὶ

20. προεξένησε vulg.

illum vero summa cura inquire iussit; et captum et ad se adductum
in vinculis conspicatus risit, et remissa ira causam fugae quae civit,
et cuius rei gratia res Romanorum suis meliores putaret. Ille vero
respondit, se quidem peccasse, quod fugisset, sed se peccati causam
habere, quod nulla uxor sibi data fuisse. Bledas autem in mai-
orem risum prorumpens ipsi dat uxorem, unam de nobilibus et quae
fuerat inter reginae ministras, sed ob quoddam insolens facinus ad
ipsam non amplius accedebat. Sic autem perpetuo cum Bleda vixit.
Post cuius mortem Attilas Aëtio, Romanorum Occidentalium duci,
Zerconem dono mittit, qui ipsum ad Asparem remisit.

12. Theodosius minor, Romanorum Imperator. Hic suscepto
principatu, quem a patre per successionis ius acceperat, cum esset
imbelligis, et vitam ignaviae deditam viveret, et pacem pecunia, non
armis sibi parasset, multa mala reipublicae Romanae conciliavit.
Nam sub eunuchis educatus, ipsis valde obsequens erat ad omnia
illorum imperata facienda, adeo ut vel ipsi legionarii milites ip-
sorum ope indigerent, multaque in civilibus et militaribus ordinib-
us ac institutis innovarentur, quod ad magistratus non accede-
rent viri, qui eos gerere possent, sed qui aurum suppeditarent,

στρατιωτικοῖς τάγμασι, μὴ παραόντων εἰς τὰς ἀρχὰς ἀνδρῶν τῶν διέπειν ταύτας δυναμένων, ἀλλὰ τῶν χορηγούντων χρυσίον, διὰ τὴν τῶν εὐνούχων πλεονεξίαν, καὶ τῶν Σεβαστιανῶν δοφυφόρων πειρατικὸν συστάπτων, φ τόν τε Ἑλλήσποντον διαι τὴν Προποντίδα διετάραξαν, δε τοῦτο τὰ πρύγματα ἀποπίας οἱ εὐνοῦχοι παρεσκεύασαν, ἀποβουκολοῦντες τὸν Θεοδόσιον, ὡσπερ τοὺς παῖδας ἀθύρμασιν, * οὐδὲν ὅτι καὶ ἄξιον μνήμης διαπράξασθαι παρεσκεύασσαν. ἀλλ' εἰς ν' ἐτῶν ἥλικιαν ἔληλυθώς, διετέλεσε βαναύσους τέ τινας μετιὼν τέχνας, καὶ θῆρας προσκαρτερῶν, ὡστε τοὺς εὐνούχους καὶ τὸν Χρυσάφιον ἔχειν τὸ τῆς βασιλείας κράτος. ὅπερ ἡ Πουλχεία μετῆλθε τοῦ ἀδελφοῦ τελευτήσαντος. *Idem* s. v.

ιβ'. Ἀντίοχος ὁ πραιπόσιτος. οὗτος διαβληθεὶς Θεοδοσίῳ τῷ μικρῷ καθηρέθη τῆς τιμῆς, καὶ δημοσιευθεὶς ἐν τοῖς ἱερεῖσι κατέτελεν, διατάξεως ἐκφωνηθείσης παρὰ τοῦ βασιλέως, εὐνοῦχον ἐν τοῖς πατρικίοις μὴ τελεῖν. *Idem* s. v. εε πατρίκιος.

ιδ'. Ἀρδαβούρμις νιὸς Ἀσπαρος, γενναῖος τὸν Θυμὸν καὶ τοὺς τὴν Θράκην πολλάκις καταδραμόντας βαρθάρους εὑρώστως ἀποκρούσαμένεος. τούτῳ οὖν γέρα αριστεῖσῃ τοῦ βασιλεὺς Μαρκιανὸς παρέσχετο τὴν ἑψαν στρατοπεδαρχίαν. καταλαβὼν δὲ ἐν εἰρήνῃ ταύτην ὁ στρατηγὸς πρὸς ἄνεσιν ἔτράπη καὶ ὁρστώντην θηλυδριῶτιν. ἔχαιρε γάρ μίμοις

4. φ add. N. 6. παρήγαγον coni. N.

propter eunuchorum avaritiam, Sebastianique sstellites piratarum manum conflassent, qua Hellespontum, et Propontidem perturbarent. Eo turpitudinis, et infamiae res deduxerunt eunuchi, Theodosium, tanquam pueros, ludicris fallentes, ut efficerint, ne quidquam prorsus memoria dignum gereret. Cum enim ad quinquagesimum aetatis annum pervenisset, quasdam sordidas artes perpetuo sectabatur et exercebat, et venationi operam dabat sedulam, ita ut eunuchi, Chrysaphius inprimis, imperii summam potestatem haberent, summaque rerum potirentur: quem Chrysaphium Pulcheria fratre defuncto ultra est.

12. Antiochus praepositus. Hic apud Theodosium minorem delatus, honore privatus est, et publicatis ipsius bonis in sacerdotum ordinem cooptatus: edicto promulgato, ne eunuchus inter patricios censeretur.

13. Ardaburius, Asparis f., animo generoso praeditus, qui barbaros Thraciam incursionibus vexantes saepe fortiter repulit. Huic igitur fortitudinis praemia Marcianus Imp. orientalem praeturam praebuit. Cum autem hic bellidux hanc provinciam in pace constitutam accepisset, ad otium et muliebrem mollitiem se convertit. Gaudebat enim mimis et praestigiatoribus et omnibus scenicis iudi-

καὶ Θαυματοποιοῖς καὶ πᾶσι σκηνικοῖς ἀθύρμασι, καὶ τοῖς τοιούτοις διημερεύσων αἰσχροῖς ἥλόγει πάμπαν τῶν πρὸς εὔ-
κλειαν τεινόντων. Μαρκιανοῦ δὲ τοῦ βασιλέως στρατηγοῦ
μὲν γεγονότος, θάττου δὲ ἐκβεβιωκότος, αὐτοκελεύστῳ γνώμῃ
Ἄσπαρ Λέοντα διάδοχον αὐτοῦ γενέσθαι παρεσκεύασεν.⁵

Idem s. v.

eris, et in huiusmodi foedis rebus vitam degens ea, quae ad gloriam spectabant, omnino negligebat. Cum autem Marcianus Imp. dux quidem belli strenuus esset, sed citius de vita decessisset, Aspar proprio motu effecit, ut Leo ipsius fieret successor.

ΜΑΛΧΟΤ ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

T A ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

**ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΑΛΧΟΤ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΤΣ.**

**EX HISTORIA
MALCHI RHETORIS
PHILADELPHENSIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS GENTIUM
AD ROMANOS.**

ARGUMENTUM.

Amorcesus Byzantium vocatus a Leone Arabiae parti praeficitur (1). Theuderichus, Arcadiopoli in deditioinem accepta, pacem et foedus cum Leone componit (2). Odoacer et Nepos, legationibus eodem tempore Byzantium missis, Zenonis amicitiam ambient (3). Legati Theuderichi tributum a Romanis pelentes cum indignatione remittuntur (4). Honorichus legatos de pace mittit ad Zenonem (5). Utroque Theudericho foedera inter se coniunctis, Zeno bellum acriter contra eos suscepitum brevi omittit (6).

---

a'. "Οτι ἐν τῷ ἐπτακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέ-Α. C. 473
οτος τοῦ Μακέλλη, πάντων πανταχόθεν τεταράχθαι δοκούν-^{P. 91}
των, ἀφικνεῖται τις τῶν σκηνιτῶν Ἀράβων, οὓς καλοῦσι Σα-^{V. 62}

1. Septimo decimo imperii Leonis Macelli anno, cum ingens undique rerum perturbatio esse videretur, advenit quidam Arabum sectitarum, quos vocant Saracenos, sacerdos eorum, qui sunt apud

A.C. 473 ρακηγοὺς, Ἱερεὺς τῶν παρ' ἔκείνοις Χριστιανῶν, ἐξ αἰτίας
 Ind.¹¹ τοιαύτης. Πέρσαι καὶ Ρωμαῖοι σπουδὰς ἐποιήσαντο, διε τὸ
 Leon.¹⁷ μέγιστος πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ Θεοδοσίου συνεδῆνάγη πόλεμος, μὴ
 προσδέχεσθαι τοὺς ὑποσπόνδων Σαρακηγοὺς, εἴ τις ἐς ἀπό-
 στασιν νεωτερίσαι προέλοιτο. ἐν δὲ τοῖς Πέρσαις ἦν δὲ Ἀ-5
 μόρκεσος τοῦ Νοκαλίου γένους· καὶ εἴτε τιμῆς οὐδὲ τυγχά-
 νων ἐν τῇ Περσίδι γῆ, ἢ ἄλλως τὴν Ρωμαίων χώραν βελτίω
 νεομικώς, ἐκλεπὼν τὴν Περσίδα εἰς τὴν γείτονα Πέρσαις
 Ἀραβίαν ἐλαύνει. κάντεῦθεν ὅρμώμενος προνομὰς ἐποιεῖτο
 P.92 καὶ πολέμους Ρωμαίων μὲν οὐδενὶ, τοῖς δὲ ἀεὶ δὲ ποσὶν εὐ-10
 φισκομένοις Σαρακηγοῖς. ἀφ' ὧν καὶ τὴν δύναμιν αὐξῶν προ-
 ἥει κατὰ μικρόν. μίαν δὲ τῶν Ρωμαίων παρεσπάσατο νῆσον
 Ἰωτάβην ὄνομα· καὶ τοὺς δεκατηλύγους ἐκβαλὼν τῶν Ρωμαίων
 αὐτὸς ἔσχε τὴν νῆσον, καὶ τὰ τέλη ταύτης λαμβάνων χρημά-
 των εὐπόρησεν φύκ ὄλιγων ἐντεῦθεν. καὶ ἄλλας δὲ δὲ ὁ αὐτὸς 15
 *Αμόρκεσος τῶν πλησίον ἀφελόμενος κωμῶν, διεθύμει Ρω-
 μαίοις ὑπόσπονδος γενέσθαι καὶ φύλαχος τῶν κατὰ Πετραι·
 *Βαν ὑπὸ Ρωμαίοις ὅντων Σαρακηγῶν. πέμπει οὖν πρὸς Λέ-
 οντα τὸν βασιλέα Ρωμαίων Πέτρον ἐπίσκοπον τῆς φυλῆς
 τῆς ἑαυτοῦ, εἴ πως δύναιτο ταῦτα πείσας ποτὲ διαπρᾶξασθαι.²⁰
 ὃς δὲ ἀφίκετο καὶ διελέχθη τῷ βασιλεῖ, δέχεται τοὺς λόγους
 δ βασιλεὺς, καὶ μετάπεμπτον εὐθὺς ποιεῖται τὸν Αμόρκεσον

11. *dq' B., kp' vulg.* 17. *κατὰ B., ἐπὶ Val., ὑπὸ vulg.*

eos Christiani; eius adventus haec fuit causa. Cum tempore Theodosii exortum esset inter Persas et Romanos maximum bellum, foedare rem transegerunt. Eo foedare cavebatur, ne alterutri admittent Saracenos, qui in eorum fide et ditione essent, si forte quis deficiens res novas moliri tentaret. Apud Persas erat Amorcesus genere Nocalius: is, sive quod nullo honore apud eos haberetur, sive Romanorum regionem incolere potius duceret, Persidem relinquens, in vicinam Persis Arabiam migravit. Hinc excurrens, rapinas et cetera hostilia exercebat in Romanorum quidem neminem, sed in Saracenos, quos passim ante pedes suos offendebat. Sic potentiam suam augens, paulatim crevit, et unam ex insulis, quae Romanis parebant, sibi subiecit Iotabem nomine, qua, expulsis decimarum exactoribus, potitus est. Itaque tributa colligens, cum etiam ex proximis vicis multas praedas egisset, non parvam pecuniarum summam sibi paravit. Deinde Romanorum confoederatus et Saracenorū, qui in Arabia Petraea sub Romanis degunt, princeps esse magnopere cupiebat. Quamobrem ad Leonem Imperatorem mittit Petrum, eius gentis episcopum, qui, si qua ratione posset, ab Imperatore haec impetraret. Ut venit, et cum Imperatore verba fecit, sermones eius Imperator excipit, et Amorcesum statim ad se vocat.

Ἐλθεῖν πρὸς αὐτὸν, ἀβονδότατα τοῦτο διανοησάμενος καὶ Α. C. 473
ποιῆσας, εἰ γὰρ δὴ καὶ φύλαρχον χειροτονῆσαι προήρητο, Ind. 11
ἔδει πόθῳθεν ὅντι τῷ Ἀμορκέσῳ τοῦτο προστάξαι, ἔως καὶ
τὰ Ῥωμαίων ἐνόμιζε φοβερά, καὶ τοῖς ἄρχουσιν ἀεὶ τοῖς τυ-
χοῦσι ‘Ῥωμαίων ἐμελλειν ἥπειν ὑποκεπτηχώς, καὶ τὴν γε προσ-
τργοφίαν βασιλέως ἀκούων αὐτήν. καὶ γὰρ διὰ πολλοῦ C
χρείττον τι τῶν ἀνθρώπων εἶναι τῶν ἄλλων ἐνόμιζε. νῦν δὲ
πρῶτον μὲν αὐτὸν διὰ πόλεων ἦγεν, ἃς ἐμελλειν ὄψεοθαι τρυ-
φῆς μόνον γεμούσας, ὅπλοις δὲ οὐ χρῶμένας· ἐπειτα δὲ, ὡς
ιοάνηλθεν ἐς Βυζάντιον, δέχεται παρὰ τοῦ βασιλέως ἀσμένως,
καὶ ἡραπέτης κοινωνὸν βασιλικῆς ἐποιήσατο, καὶ βουλῆς προ-
κειμένης μετὰ ἣς γερουσίας συμπαρεῖναι ἐποίει. καὶ τὸ γε
δὴ αἰσχιστὸν ὅνειδος τῶν Ῥωμαίων, ὅτι καθέδραν αὐτῷ τὴν
πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε σχηματισάμενος ὁ βα-
σιλεὺς, ὅτι δὴ Χριστιανὸς ἀνεπείσθη γενέσθαι· καὶ τέλος
ἀπέπεμψεν αὐτὸν, ἵδιᾳ μὲν πιρῷ αὐτοῦ εἰκόνᾳ τινὰ χρυσῆν
καὶ κατάλιθον λαβὼν, σφόδρα τε οὖσαν πολυτελῆ, καὶ τῶν D
ἄλλων κελεύσας ἔκαστον εἰσενεγκεῖν, ὅσοι ἐτέλουν ἐς τὴν βου-
λήν. τὴν δὲ νῆσον ἐκείνην, ἣς ἐμνήσθημεν πρόσθεν, οὐ μό-
νον κατέλιπεν αὐτῷ ἔχειν βεβαιώς, ἀλλὰ καὶ ἄλλας αὐτῷ
κώμας προσέθηκε πλείονας. ταῦτα παρασχὼν Ἀμορκέσῳ
ὁ Λέων καὶ τῶν φυλῶν ἄρχοντα, ὃν ἤθελε, ποιῆσας, ἀπέ-V. 63

6. διὰ] δὴ coni. Val. 11. Ante καὶ inser. δς N. 16. ἴδιᾳ B.,
ἴδιαν vulg. 17. λαβόντα coni. N.

Quae sane inconsultissime et sensit et fecit. Etenim, si ipsum eius gentis principem creare constituisset, oportuerat eum e longinquo hoc mandare, ut Romanorum imperium illi semper formidini esset, et ad solum nomen Imperatoris, quibuslibet Romanorum magistratus ad se accedentibus, tremeret. Nam remotiora homines et potentiora habere solent. At ille hominem per urbes circumduxit, quas visurus erat armis vacuas et deliciis plenas. Hunc, ut Byzantium venit, Imperator benigne excipit, et regiae mensae participem fecit. Senatui quoque, quem indixit, interesse, et illi, quod foedissimum Romanorum probrum fuit, sellam iuxta se ponit ante omnes patricios iussit, ficta causa, quod Christianus fieri persuasus esset. Postremo dimisit eum, postquam ipse imaginem auream, magnifice gemmis exornatam, ei donaverat, et in eum etiam omnes, qui in senatum erant adscripti, alia munera conferre iussit. Insulam vero, cuius supra mentionem fecimus, non solum eius potestati permisit, ut eam sine controversia possideret: sed et plures alios vicos adiecit. Quum his illum beneficiis ornasset et phylarchum, ut optaverat, constituisset, elatum et superbientem

A.C. 473 πεμψεν ὑψηλὸν, καὶ ὅσος οὐκ ἔμελλε τοῖς δεξαμένοις λυσι-
Ind. 11 τελεῖν.
Leon. 17

β. "Οτι δ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἀπέστειλε πρὸς τοὺς
ἐν τῇ Θράκῃ βαρβάρους πρεσβευτὴν Τελόγιον τὸν σιλεντιά-
ριον. οἱ δὲ βάρβαροι τοῦτον ἀσμένως δεξάμενοι ἀντιπέμ-5
πουσι πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, φίλοι Ῥωμαίων εἶναι βου-
λόμενοι. ήτίσαντο δὲ τρία, πρῶτον Θευδέριχον τὸν κατάρ-
χοντα αὐτῶν τὴν κληρονομίαν ἀπολαβεῖν, ἦν ἀφῆκεν αὐτῷ

P. 93° Ασπαρ, δεύτερον νέμεοθα τὴν Θράκην συγχωρήθηται αὐτῷ,
τρίτον καὶ στρατηλάτην γενέσθαι τῶν ταγμάτων, ὥνπερ καὶ ιο
"Ασπαρ ἡγήσατο. καὶ δ μὲν βασιλεὺς πρὸς τὰ δύο παντε-
λῶς ἀπείπατο, μόνον δὲ περὶ τῆς στρατηγίδες κατένευσεν, εἰ
φίλος αὐτοῦ γένηται ἀδόλως. καὶ οὕτω τοὺς πρέσβεις ἀπέ-
πεμψεν. ὁ δὲ Θευδέριχος δ τῶν βαρβάρων ἀρχηγὸς, τοὺς
πρέσβεις αὐτοῦ δεξάμενος ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπράκτους, τὸ 15
μὲν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ ἐς Φιλίππους ἐκπέμπει, τῷ δὲ προσ-
εκάθητο τὴν Ἀρκαδιούπολιν μηχανῆ πάσῃ πολιορκῶν. καὶ
ταύτην παραλαμβάνει οὐχ ὄπλοις, ἀλλὰ λιμῷ τοὺς ἔνδον τοῦ
Βαστεος ὕσχυρῶς στεγνοχωρήσαντι. καὶ γὰρ καὶ ἐππων καὶ ὑπο-
ζυγίων καὶ νεκρῶν σωμάτων ὕψωντο, καρτεροῦντες εἰς ποθενα-
αὐτοῖς ἔλθοι βοήθεια. τῆς δὲ μὴ παρούσης, ἀπῆλπισαν καὶ
ἐνέδωκαν. οἱ δὲ ἐκπεμφθέντες ἐπὶ Φιλίππους τὰ πρὸ τοῦ

4. *Τελόγιον*] *Πελάγιον* vel *Εὐλόγιον* coni. N. 7. πρῶτον *Ιη*
Θευδ. vulg. 13. ἀδόλως B., ἀδολος vulg. 22. ἐνέδωκαν N.,
συνέδωκαν vulg.

et talem, qui non esset iis, qui benigne eum exceperant, profu-
turus, dimisit.

2. Leo Imperator misit Pelagium silentiarium legatum ad barbaros, qui in Thracia erant. At barbari lubenti animo legatum
excepérunt, et legatos quoque ad Imperatorem, Romanorum amici
esse cupientes, miserunt, per quos tria ab eo petierunt: primum ut
Theuderichus, eorum dux, omni hereditate, quam illi reliquerat Aspar,
frueretur: secundum, ut liceret illi in Thracia habitare: tertium,
ut et eorum ordinum, quorum Aspar fuerat, dux esset. Prima duo
omnino denegavit Imperator. Solum tertium, ut dux fieret, dum-
modo sine fraude eius amicus esset, concessit, et ita legatos dimi-
sit. Sed Theuderichus, barbarorum princeps, ubi legatos suos ab
Imperatore re infecta reversos excepit, suarum copiarum partem Phi-
lippos misit: cum altera parte Arcadiopolim omni apparatu oppu-
gnaturus obsedit. Neque tamen eam armis cepit, sed fame, quae
oppidanos adeo premebat, ut equis et aliis iumentis et mortuo-
rum corporibus, expectantes, si qua ex parte auxilium adveniret,
vescerentur. Quo non adveniente, in extremam desperationem ad-

άστος ἐνέπρησαν μόνον, οὐδὲν δὲ ὅλο δειγὸν εἰργάσαντο. A. C. 473
καὶ τούτων οὗτο λυμαινομένων τὴν Θράκην, δόμος καὶ αὐτοὶ Ind. 11 Leon. 17
οἱ βάρθαροι ὑπὲ τοῦ λικοῦ συνεχόμενοι πρεσβείαν πέμπουσι
περὶ εἰρήνης πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ γίνεται ἡ σύμβασις τῶν
5 δόρκων ἐπὶ τούτοις, τοῖς μὲν Γότθοις δίδοσθαι κατ' ἓτος χρυ-
σίον λιτρας δισχιλίας, τὸν δὲ Θευδέριχον καθίστασθαι στρα-
τηγὸν δύο στρατηγῶν τῶν ἀμφὶ βασιλέα, ἀλπερ εἰσὶ μέγισται
εἰς τὴν ἔτεραν γῆν· αὐτῶν δὲ τῶν Γότθων αὐτοκράτορα
εἶναι, καὶ μηδένας ἐξ αὐτῶν ἀποστῆναι θέλοντας τὸν βασι-
λέα δέχεσθαι. συμμαχεῖν δὲ τῷ βασιλεῖ εἰς πᾶν, ὅτι κε-
λεύει, πλὴν δὲ μόνων τῶν Βανδήλων.

γ'. "Οτι δὲ Αἴγανοντος δ τοῦ Ὁρέστουν νιὸς ἀκούσας Zή- A. C. 476
τῶνα πάλιν τὴν βασιλείαν ἀνακεκτῆσθαι τῆς ἕστι, τὸν Βαστ- Ind. 14 Zenon. 3
λίσκον ἐλάσαντα, ἥναγκασ τὴν βουλὴν ἀποστεῖλαι πρεσβείαν
15 Ζήρων σημαίνονταν, ὡς Ἰδίας μὲν αὐτοῖς βασιλείας οὐ δέοι,
κοιτὺς δὲ ἀποχρήσει μόνος ὃν αὐτοκράτωρ ἐπ' ἀμφοτέροις
τοῖς πέρασι. τὸν μέντοι Ὄδοαχον ὑπ' αὐτῶν προβεβλῆσθαι
ἴκανὸν ὄντα σώζειν τὰ παρ' αὐτοῖς πράγματα, πολιτικὴν ἐ- D
χοντα σύνεσιν ὅμοι καὶ μάχιμον· καὶ δεῖσθαι τοῦ Ζήρωνος
20 πατρικίου τε αὐτῷ ἀποστεῖλαι ἀξίαν, καὶ τὴν τῶν Ἰταλῶν

8. εἰς τὴν ἔτεραν γῆν] εἰς τὴν σφετέραν γῆν Val., idque post δε-
λοντας. αὐτὸν vulg. 19. δ. Λύγ. δ τ. Ὁ. ν. male, culpa
eclogarii, pro Odoacro. N. 19. μάχιμον] δύτια add. N. 20.
τε B., δὲ vulg.

ducti deditioinem fecerunt. Qui vero missi erant Philippos solum ea,
quae circa urbem erant, combusserunt, neque quicquam praeterea
atrox aut grave commiserunt. His ita in Thracia grassantibus, ni-
hilo secius ipsi barbari fame coacti legatos ad Imperatorem misse-
runt, qui de pace agerent, quae his conditionibus est facta: ut duo
millia librarum auri Gothis singulis annis penderentur: Theudericus
magister equitum et peditum praesentis militiae constituere-
tur, quae dignitas maxima habetur, ipsorumque rex Gothorum es-
set, neque quisquam eorum, qui ab eo deficere voluerint, ab
Imperatore in regionem suam admitteretur; denique ut contra quem-
cumque voluerit Imperator, exceptis Vandali, a parte Imperatoris
pugnaret.

3. Augustus, Orestis filius, ut audivit, Zenonem iterum Oriens-
tis imperium, expulso Basilisco, recuperasse, senatum veteris Ro-
mae legationem ad Zenonem mittere coegit, quae illi significaret,
proprio Imperatore se non indigere. Unum Imperatorem sufficere,
qui utriusque Imperii fines tueretur: Odoacrum se elegisse, qui hanc
partem totam praestaret. Hunc enim et scientia reipublicae admi-
nistrandae, et rei militaris peritia praestare. Itaque orare, ut illum
Zenon patriciatus dignitate ornēt, et Italiam regendam ei committat

A. C. 47θτούτῳ ἐρείναια διοίκησιν. ἀφικηνοῦντας δὴ ἄνδρες τῆς βου-
Ind. ¹⁴ λῆς τῆς ἐν Ῥώμῃ τούτους ἐς Βυζάντιον κομβίσοντες τοὺς λό-
Zenon. ³ γους, καὶ ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ἐκ τοῦ Νέπωτος ἄγγελοι, τῶν
τε γεγενημένων συνησθησόμενοι τῷ Ζήνωνι, καὶ δεόμενοι ἀμα-
ταῖς ἵσαις τῷ Νέπωτὶ συμφορᾶς χρησαμένων συσπουδάσαι⁵
προθύμως βασιλείας ἀνάκτησιν, χρήματά τε καὶ στρατὸν ἐπὲ
ταῦτα διδόντα, καὶ τοῖς ἄλλοις, οἷς δέοι, συνεκπονοῦντα τὴν

P. 94 κάθιδον. ταῦτά τε λέξοντας ὁ Νέπως ἀπέστελλεν. Ζήνων
δὲ τοῖς ἥχουσι, τοῖς μὲν ἀπὸ τῆς βουλῆς ἀπεκρίνατο ταῦτα,
ῶς δύο ἐκ τῆς ἐω βασιλέας λαβόντες τὸν μὲν ἔξηλάκασιν, ¹⁰
Ἄνθεμιον δὲ ἀπέκτειναν· καὶ νῦν τὸ ποιητέον αὐτοὺς ἔφη
γινώσκειν· οὐ γὰρ ἀν βασιλέως ἔτι ὅντος ἐτέραν ἡγήσεσθαι
γνῶμην ἢ κατιόντα προσδέχεσθαι. τοῖς δὲ ἐκ τοῦ βαρβύρου
ὅτι καλῶς πράξου παρὰ τοῦ βασιλέως Νέπωτος τὴν ἀξίαν
τοῦ πατρικίου δεξάμενος Ὁδοάχος. ἐκπέμψειν γὰρ αὐτὸν, ¹⁵
εἰ μὴ Νέπως διερθάκει. ἀπαινεῖν δὲ, ὡς ἀρχὴν ἐπιδέδει-
Βκται ταύτην τοῦ τὸν κόσμον φυλάττειν τὸν τοῖς Ῥωμαίοις
προσήκοντα· καὶ πιστεύειν ἐντεῦθεν, ὡς καὶ τὸν βασιλέα τὸν
ταῦτα τιμήσαντα καταδέξοιτο θάττον, εἰ ποιεῖν θέλοι τὰ δί-
καια. καὶ βασιλείου γράμμα περὶ ὃν ἡθούλετο πέμπων τῷ²⁰

V. 64 Ὁδοάχῳ, πατρίκιον ἐν τούτῳ τῷ γράμματι ἐπιτούμασε. ταῦ-
τα δὲ συνεπούμαξε τῷ Νέπωτι ὁ Ζήνων ἐκ τῶν ἑαυτοῦ κα-

4. συνησθησόμενοι Cantocl., συνθησμενοι vulg. 12. εἰσηγήσε-
σθαι coni. B. 13. κατιόντα Val., κατιόντι vulg. 14. πράξοιε vulg.

Profecti sunt igitur ex senatu Romano viri, qui hos sermones By-
zantium deferrent. Iisdem diebus venerunt et a Nepote nuntii, qui
Zenoni restitutum imperium gratularentur, et ipsum obtestarentur,
ut omni opera et studio illum, qui eodem tempore eodem, quo ipse,
casu afflictus esset, in recipiendo imperio adiuvaret, et pecunias et
exercitus et alia, quae opus forent, suppeditaret, quo illi redditum
ad pristinam fortunam pararet. Haec qui dicerent Nepos misit. At
Zeno his, qui venerant, haec responsa dedit: senatoribus, illos ex
duobus quos ab Oriente accepissent, Imperatoribus unum expulisse,
et Anthemium occidisse. Nunc quid sibi facto opus esset, ipsos
dixit perspicere. Imperatore enim superstite non aliam debere val-
lere sententiam, quam ut illum redeuntem exciperent. Ad ea vero,
quae barbarus nuntiarat: recte et iuste facturum, si a Nepote Impera-
tore Odoacer patriciatus dignitatem susciperet. Eam se illi missurum,
nisi Nepos praeveniret. Laudare se cum, quod iam morem
Romanis convenientem servare incepiterit ideoque considerere, fore, ut
Imperatorem, qui illum hoc honore assecerit, si quidem iusta facere
vellet, quam primum reciperet. Et in litteris regis, quibus Odoacer
voluntatem suam significaret, eum patricium nominavit. Quae Zeno

κῶν τὰ ἐκείνου οἰκτείρων καὶ τό γε κοινὸν τῆς τύχης εἰς ὑπό-Α. C. 476
Θεσιν ἔχων τῷ δυστυχοῦντι συνάγθεσθαι. ἀμα δὲ καὶ Βῃ-^{Ind. 14}
φίνα συνεπάθουν τοῦτον, τῇ Νέπωτος γυναικὶ συγγενεῖ οὐ-^{Zenon. 3}
ση συσπεύδοντα.

5 δ'. "Οτι ἐν τῷ ἔξης ἔτει ἐπὶ Ζήνωνος πρέσβεις ἥλθον Α. C. 477
ἐκ Θράκης τῶν ὑποσπόνδων Γότθων, οὓς δὴ καὶ φοιδερά-^{Ind. 15}
τους οἱ Ρωμαῖοι καλοῦσιν, αξιοῦντες Ζήνωνα Θευδερίχῳ Σ
σπείσασθαι τῷ παιδὶ Τριαδίου, ἥσυχον ἐθέλοντι διεξάγειν
τὸν βίον καὶ μηδένα πόλεμον τοῖς κοινοῖς αἴρεσθαι πράγμα-
τοισιν. ἥξιον δὲ καὶ σκοπεῖν, ὃσα πολέμιος ὡν κατέβλαψε Ρω-
μαίους, καὶ ὃσα Θευδέριχος ὁ τοῦ Βαλαμήρου παῖς στρα-
τηγὸς ὡν καὶ φίλος ταῖς πόλεσιν ἐλυμήνατο, καὶ μὴ νῦν ἀ-
πεχθείας παλαιὰς ὅρᾳς μᾶλλον, ἢ ὅπως τι τῷ καινῷ γένοιτο
παντελῶς ὠφέλιμον. εὐθὺς οὖν ὁ βασιλεὺς τὴν βουλὴν συγκα-
15λέσας γνώμην αὐτοῖς προσῆγεν ὃ, τι δέοι ποιῆσαι. οἱ δὲ Δ
ἀμφοτέροις μὲν οὐκ ἔφασαν ἴκανὸν τὸ δημόσιον εἶναι συντά-
ξεις τε καὶ μισθὸν ἐπαρκέσαι προχείρως, ἐπότε γε μηδὲ αὐ-
τοῖς μόνοις τοῖς στρατιώταις ἀμέμπτους ὑποτελεῖν τὰς χορη-
γίας δυνάμεθα. ὀπότερον δὲ αὐτῶν δεῖ φίλον προελέσθαι,
αὐτούτουν κύριον αὐτὸν βασιλέα καθίστασθαι. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν αὐλὴν
τούς τε κατὰ τὴν πόλιν στρατιώτας κελεύσας καὶ τὰς σχολὰς

1. τό γε Ν., καὶ τὸ Val., τόν τε vulg. 8. Τριβοῖον vulg.
διεξάγειν Β., διεπάγειν vulg. καθίστασθαι Η., καθίστασσας
vulg. 21. καλέσας Val.

Nepotis causa instituit, propter sua Nepotis malorum miseritus, et
communem hominum sortem reputans ad aliorum commiserationem
adductus. Eo quoque illum impulit Verina, quae Nepotis uxori,
cuius erat consanguinea, favebat.

4. In sequenti anno Zenonem legati a Gothis adierunt, qui in
Thracia concederant et foedare cum Romanis coniuncti erant: hos
foederatos Romani vocant. Orabant, ut reconciliari vellet Theude-
richo, Triariorum filio, cui nihil esset optatus, quam tranquillam et quie-
tam vitam ducere neque armis rempublicam vexare. Illud etiam
eum considerare iusserunt, quanta mala ipse, cum hostis existisset,
Romanorum rebus attulisset, et quot urbes Theuderichus, Balameri
filius, qui dux et amicus appellatus esset, evertisset; neque tam
veterem inimicitiam respiciendam esse, quam communem omnium
utilitatem. Confestim igitur Imperator senatum convocavit, et haec
illis proposuit, ut sibi consilium darent, quid facto opus esset. Sena-
tores vero dixerunt, redditus publicos minime sufficere ad stipendia
prompte utrisque suppeditanda, quum ne tum quidem militibus vi-
ctus commode praestari posset. Cum quo vero ex duobus amicitiam
instituere praestaret, id in solius Imperatoris arbitrio consistere. In
aulam quoque convocatis militibus et omnibus scholis, ascenso sug-

A.C. 477 ἀπάσας, ἀναβίας ἐπὶ βῆμα πολλὰ τοῦ Θευδερίχου κατηγόρει,
Ind. 15 ἐν τούτοις ὅπως τε τοῖς Ῥωμαίοις ἀχθρὸς ἀνωθεν εἴη, καὶ
Zenon. 4 ὡς ἀλυμήνατο τοῖς τὴν Θράκην οἰκοῦσι, χειράς τε ἀποτέ-
μνων ἄμα τῷ Ἀρματίῳ καὶ τὸ γεωργοῦν ἅπαν ποιήσας ἀνά-
στατον· ὅπως τε τυφανγίδα πάλιν ἐπὶ τοῖς κοινοῖς τὴν Ba-5

P. 95 σιλίσκον ἐπήγειρε, καὶ ὡς τοὺς στρατιώτας διεῖρον ἀνέπει-
σσεν ἐκ ποδῶν ποιήσασθαι, ὡς τῶν Γότθων ἀρκούντων. καὶ
νῦν δὴ πρεσβεύεσθαι οὐκεὶ εἰρήνης γε μᾶλλον, ἢ στρατηγίας
δεόμενον. „ἢν οὐγ̄ ἔχετε γνώμην καὶ ὑμεῖς περὶ τούτων,
ταύτην”, ἔφη, „παρ’ ὑμῶν ἀκοῦσαι βουλόμενος τοινὶ παρεκάλε-10
σα, εἰδὼς τῶν βασιλέων τούτους δοσφαλῶς πράττειν, οἱ ἀν-
τὰ βαυλεύμενα τοῖς στρατιώταις κοινέσσονται.” οἱ δὲ ἡς κα-
τέτεινε κατηγορίας ἀκούσαντες καὶ ἐκ ταύτης διδαχθέντες ὃ
χρῆν ἀποκρίνασθαι, πάντες ἀνεβόησαν, ἀχθρὸν εἶναι Ῥωμαίοις
Θευδερίχοιν καὶ πάντας εἴ τις ἐκείνῳ συνέστηκεν. οὐ μέντοι 15
τοῖς πρέσβεσι ταύτην εὐθὺς ἔδωκεν ἀπόκρισιν δὲ Ζήγρον, ἀλλ’
Βέπελχεν, ἔως τὸ πλέον ἀκούσει τῶν ἔξωθεν. ἐν τούτῳ δὲ
γράφοντες τὰ ἔνδον γινόμενα τῶν ἐν τῇ πόλει τινὲς τῷ Θευ-
δερίχῳ ἔάλωσαν, Ἀνθιμός τε ἵατρὸς καὶ Μαρκελλῖνος καὶ
Στέφανος. καὶ οὐ μόνον ἔαυτῶν ἐπιστολὰς ἐπεμπον, ἀλλὰ 20
καὶ τῶν ἐν τέλει πλαττόμενοι γράμματα ἐκείνῳ ἐπέστελλον,

4. γεωργοῦν Η., γεωργὸν vulg.

21. ἀπέστελλον coni. B.

gestu, multa de Theudericho questus est, maxime quod sampnidem Romanorum hostis exstitisset, quod Thraciae incolas deprae datum fuisse, quod Harmatio manus amputasset; quod omne agricultarum genus sedibus suis expulisset, quod Basilisci tyrannidem in rem publicam invexisset, deinde ad eiusdem caudem milites instigasset, tanquam soli Gothi sufficerent. Et nunc legatos ad se mittere, non tam ut pacem, quam ut exercitus imperium postularet. „Nunc igitur”, inquit, „quam sententiam super his dicturi sitis, audire cipiens, vos huc convocavi: scio enim, eos Imperatores tuto suas res agere, qui sua consilia cum exercitibus communicant.“ At illi, accusationibus, quas in Theuderichum Imperator intenderat, auditis, satis ex ipsa accusatione, quid sibi respondendum esset, percipientes, acclamaverunt omnes, Romanorum hostem esse Theuderichum et omnes, qui illi faverent et ad eius causam se adiungerent. Et hoc quidem responsum Zeno nou e vestigio legatis dedit, sed expectabat, donec exploratus, quomodo se haberent ea, quae foris gerebantur, sciret. Interea comprehensi sunt qui ea, quae in urbe facta erant, ad Theuderichum scripserant, Anthimus medicus, Marcellinus et Stephanus, et non solum suas ipsorum litteras, sed etiam magistratum quorumdam suppositicias ad eum miserunt, quibus iubebant illum bono animo esse, tanquam multos suarum partium fautores

θαρσύγειν βουλόμενοι, ὡς ἵκανοὺς ἔχοντα τοὺς συμπράττοντας.^{A. C. 477}
τας ἐνδον. καὶ τρεῖς τῶν ἀπὸ βουλῆς, τοῦ μαγίστρου παῖδον^{Ind. 15}
ρόντος, δέξεταντες ταῦτα, καὶ πληγὰς τὰ σώματα πολλὰς
πιθέμενοι, φυγὴν εἰσάπαξ ἐπέθηκαν. δῆθεν γὰρ ἀπέχεσθαι
διανάτον καὶ σφαγῶν δωκεῖν δὲ Ζήνων ἐβούλετο. ^{Zenon. 4} C

8. Ὄτι τῷ αὐτῷ ἔτει πρέσβεις ἐκ Καρχηδόνος ἦσαν ^{Eod. A. C.}
τοις ἥλιον, ωὓς Ἀλεξανδρὸς ἤγειν ὁ τῆς Ὀλυμπίου γυναικὸς^{Ind. 1 vel 478}
ἱπίτροπος· ὃς ἐτύγχανε πεμφθεὶς ὑπὸ Ζήνωνος πάλαι, συνθετεῖς^{Zenon. 5}
λούσης καὶ αὐτῆς τοῦτο τῆς Πλακιδίας. ἐλεγον δὲ οἱ πρέσβεις,
ιεστὶ Οὐάριχος φίλος τε τῷ βασιλεῖ καθεστήκοι ἀδόλως, καὶ στέρ-
γοι τὰ Ρωμαίων, καὶ ἀφίσηι πάντα, ἀ πρόσθεν ἀνεκάλει περὶ^D
τε τῶν προσόδων καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, ἀ τῆς αὐτοῦ γυ-
ναικὸς προειλήφει ὁ Λέων, καὶ ὅσα τῶν ἐμπόρων τῶν ἐκ τῆς
Καρχηδόνος ἀπέτι καθισταμένου τοῦ πολέμου ἐλήφθη, καὶ εἴ
ιετι ἄλλο πάλαι ὁ πατὴρ πρὸς Ρωμαίους ὅπωσοῦν ἔσχεν αἰτίαν.
τίρ τε εἰρήνην ἔχειν ἀξιοίη βεβαίαν, καὶ μηδὲν εἶναι λοιπὸν
τοῖς Ρωμαίοις ὑποκτος τῷ μὴ οὐχὶ γνησίᾳς τὰς σπουδὰς
ἐμπεδώσειν, καὶ ὅσα ἥδη συνέκειτο. εἰδέναι γὰρ χάριν, ὅτε
τὴν Ὀλυμπίου τετιμήκοι γυναικα· καὶ ταῦτα πνθόμενος πάν-
τα τὸν εἴτοιμος ἦν βασιλεῖ πράττειν, ἀ βούλαστο. ἦν δὲ τοῦτο
πρόσγημα εὐπρεπὲς τῷ λόγῳ, ἐπεὶ τό γε ἀληθὲς πᾶσαν ἐδε-

3. πολλὰς B., πολλοῖς vulg. 7. Ὀλυμπίου Val., ἀλυμπίου vulg.

18. ἐκπεθάσειν et 19. πειθόμενος vulg. 20. & H., φίλοι vulg.

21. εὐπρεπὲς Val., εὐπρεπεῖ vulg.

intra urbem esset habiturus. Tres ex senatu praesente magistro de his quaestionem habuerunt, quos multis illatis plagis perpetuo exilio condemnarunt. Quippe suppliciis Zeno et caedibus abstinere videri solebat.

5. Eodem quoque anno legati a Carthagine Byzantium venerunt, quos Alexander, uxori Olybrii procurator, ducebat, qui iam olim a Zenone, Placidia consentiente, missus fuerat. Dicebant vero legati, Honoricum velle cum Imperatore sine fraude amicitiam contrahere et Romanorum partes amplecti. Quae antea repetiisset de redditibus et pecunniis uxoris sua, quae Leo ipsi praeripuisset, quaeque mercatoribus Carthaginiensibus per bellum, quod nuper fuerat, rapta et ablata essent, et in universum ea, de quibus pater eius cum Romanis litigasset, remittere et condonare. Firmam et stabilem pacem petere, neque quicquam suspicionis Romanis relinquere statuisse, quo minus pax et foedus sine fraude componeretur: multam quoque gratiam habere Imperatori, quod Olybrii uxorem honore afficerit, quod quia intellexerit, adduci, ut omnia, quae Imperator voluerit, facere paratus sit. Ista vero ad speciem tantum conficta erant: revera enim quamvis belii occasionem timebant. Etenim post mortem Gensericci

A. C. 477 δοίκεσαν ὑποψίαν πολέμου; καὶ μετὰ τὸν θάνατον Γινζερίχος
vel 478 πεσόντες ἐς πᾶσαν μαλακίαν οὗτε τὴν αὐτὴν ὁράμην ἐς πρά-
· Ind.¹ Zenon. 5 γυματα ἔσχον, οὗτε τὰς αὐτὰς ἔτι συνεῖχον παρασκευάς, ἃς
ἐκεῖνος πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν εἶχεν ἐφόρμους, ὡς θάττον ἀεὶ

P. 96 πράττειν, ἥτις ἂν ἄλλος βουλεύσαιτο. δεξάμενος δὲ αὐτοὺς
φιλοφρόνως ὁ Ζήνων τιμῆς μὲν ἡξίωσε δεινόσης τοὺς πρέ-
σθεις, καὶ δώροις ἀπέπεμψε τοὺς πρόπουσι κοσμήσας, Ἀλέ-
ξανδρον δὲ ποιεῖ τῶν πριβάτων κόμητα.

A. C. 479 σ. "Οτι συνθήκας πρὸς ἄλλήλους ποιησάμενοι Θευδέρι-
Ind.² Zenon.⁶ χος καὶ ὁ Τριαρίου οἱ Γότθοι μὴ πολεμεῖν ἄλλήλους, πέμ-10
πονσιγ ἅμφω πρέσθεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, ὁ μὲν τοῦ Βαλα-
μήρου τῷ βασιλεῖ ἔγκαλῶν, ὃτι προδεδομένος ὑπ' ἐκείνου τυγ-
χάνει, καὶ ὡς τῶν συντεθέντων οὐδὲν εὐρῶν ἀληθὲς Θευδέ-
ριχῳ συμβαίη, αἰτῶν δὲ χώραν αὐτῷ, ἐν ᾧ μένοι, δοθῆναι,
καὶ στον, δοτις αὐτῷ καὶ μέχρι καρποῦ τὸν στρατὸν ἔξαρχο-15
σει διάγειν, καὶ τοὺς προαγωγέας τῶν λημμάτων τῆς ἀρχῆς,
οὓς δομεστίκους καλοῦσι 'Ρωμαῖοι, ἐκπέμπειν ὡς τάχιστα,
λόγον διδόντας ὡν ἔλαβον. ἥτις μὴ ταῦτα ποιουμένων πρὸς
αὐτὸν τῶν 'Ρωμαίων, οὐ δυνήσεσθαι αἰτὸς πολὺν ὅχλον κα-
τέχειν τοῦ μὴ δθεν δύναιντο δι' ἀρπαγῆς ἔαντοῖς ἐπανορ-20
θοῦσθαι τὴν ἔνδειαν. ταῦτα μὲν ὁ ἔτερος Θευδέριχος ἐλε-

5. ἄλλος βουλεύσαιτο B., ἄλλοι βουλεύσαιτο Val., ἄλλοι βου-
λεύσαιτο vulg. 10. Τριάριος vulg. 18. ἥ Val., εἰ vulg. 20.
τοῦ N., τῷ vulg.

in omnem mollitatem devenerant; neque pristina fortitudine ad bella
gerenda vigebant, neque eosdem exercitus alebant, quos Gensericus
ad omnes occasiones instructos habebat, ut semper celeritate
exsequendi aliorum consilia praeveniret et anteverteret. Legatos
Zeno liberaliter exceptit et honore debito est prosecutus, et mune-
ribus pro merito ornatos dimisit, et Alexandru comitem privataram
rerum fecit.

6. Theuderichus, Triarii, et Theuderichus, Balameri filius, Gothi,
foedere caverunt, ne inter se bellum gererent, et legatos Byzantium
mittunt. Balameri filius Imperatorem accusabat, quod se prodidisset,
et quia nihil fiduci inesse his, quae promiserat, reperisset, id causae
fuisse, ut cum Theudericho conveniret. Petere autem regionem sibi,
in qua commoretur, dari, et frumentum suppeditari, quod alendo
exercitui usque ad messem satis esset. Ut etiam redditum imperii
coactores, quos domesticos Romanii vocant, quam primum mittat,
qui rationem redderent eorum, quae receperint. Ni ea Romanii fe-
cerint, in sua potestate non esse tam magnam turbam continere,
quin rapinas et praedas agant, ex quibus suam inopiam possint sub-
levare. Haec quidem alter proposuit: alter Theuderichus, Triarii, po-

γεν, δ μέντοι Τριαρίου τά τε ἐπὶ Λέοντος συντεθέντα ηξίου A.C. 479
 αὐτῷ πάντως γενέσθαι, καὶ τῶν προτέρων χρόνων τὰς συν-^{Ind. a}
 τάξεις λαμβάνειν, τοὺς τε κηδεστὰς αὐτῷ ζῶντας ἀποδοθῆ-^{Zenon. 6}
 ναι· εἰ δὲ καὶ ἄρα τεθνήκασι, τὸν Ἰλλοῦν περὶ τούτων ἐπο-^C
 5μόσσαι καὶ ἄλλους, οἵς αὐτὸς ἐπὶ τούτων τῶν Ἰσαύρων πι-
 στεύει. Ζήγων δὲ πυθόμενος, πρὸς μὲν τὸν Βαλαμήρον ἀπε-
 κρίνατο, ὅτι αὐτὸς εἴη προδότης καὶ πάντα ἐναντία οἵς ὑπό-
 σχετο δράσας, ὅστις διαπολεμεῖν ὑποσχόμενος μόνος εἴτα
 καὶ βοήθειαν προσκαλέσηται ἄλλην, πάλιν δὲ τὴν δύναμιν
 ιστῶν Ῥωμαίων καλέσας κρύφα πρὸς Θευδέριχον πράττει περὶ^D
 φιλίας· οὗ δὴ καὶ αἰσθόμενον τὸν στρατηγὸν τῆς Θράκης
 καὶ τοὺς ἄλλους, ὅπόσοι τὰ Ῥωμαίων φρονοῦσι, μήτε ἀπην-
 τηκέναι, μήτε συμβάλλειν αὐτῷ τὰς δυνάμεις θαρσῆσαι, φο-
 βουμένους διέδραν. νῦν τε εἰ τελήσαι πρὸς αὐτὸν πολεμῆ-
 ισαι, ἐπαγγέλλεσθαι αὐτῷ ταῦτα δώσειν νικῶντι, χρυσίου
 λίτρας χιλίας, μυριάδας δ' ἀργυρίου, πρόσοδόν τε πρὸς
 τούτοις νομισμάτων μυρίων· καὶ γάμου αὐτῷ δώσειν τῆς
 Ὄλυβρίου παιδὸς ἡ ἄλλης τῶν ἐνδόξων γυναικῶν ἐν τῇ πόλει.
 ταῦτά τε ἄμα λέγων τῶν τε ἀποσταλέντων παρ' αὐτοῦ τοὺς
 απλείσινας ἀξίας ἀτίμησε, καὶ πρέσβεις ἀπέστειλε πρῶτον μὲν
 Φιλόξενον, εἶτα Ἰουλιανὸν, εἰ πως ἄρα δύναιτο μεταπεῖσαθ
 ἔνεργαγῆναι ἐκείνῳ. ὡς δὲ οὐδὲν ἐπειδεῖ, πέμψας τοὺς στρα-

16. *άξιος* N., *δὲ* vulg.   20. *ἀξίας ἀτίμησε* N., *ἀξίας ητίμησε* vulg.

stulabat, ut omnia sibi a Leone promissa praestarentur, et prae-
 titorum annorum stipendia solverentur, et affines sui superstites
 sibi redderentur; de his autem, qui mortui essent, Illum et ex Isau-
 ris alios, quorum curae et custodiae commissi fuerant, iurare iussit.
 Haec ubi Zeno audivit, Theudericho Valamiri resonsum dedit, eum
 esse proditorem, qui omnia contra, quam promiserat, fecisset; qui
 cum se solum bellum gestorum fidem dedisset, aliunde auxilia sibi
 accersisset: et cum Romanorū copias, quae suppetias ferrent, acci-
 visset, clam, et illis insciis, cum Theudericho amicitiam contraxis-
 set. Quae cum dux Thraciae et alii, quicumque a Romanorum par-
 tibus starent, vidissent, veritos insidias ad illum accedere aut suas
 copias eius copiis coniungere ausos non esse. Nunc etiam si velit
 cum Theudericho bellum facere, se polliceri haec, si victoriā re-
 portarit, illi daturum: auri mille, argenti quadraginta millia libra-
 rum, et redditum decem milium aureorum et nuptum illi colloca-
 turum Olybrii filiam, aut aliam ex illustrioribus mulieribus civita-
 tis. Quae quum dixisset, plerosque eorum, qui missi erant, digni-
 tatibus ornavit, et ipse legatos misit primum quidem Philoxenum,
 deinde etiam Julianum, si qua ratione possent eum adducere, ut

Eusebius, Eunapius etc.

16

A. C. 479 τιώτας ἐς τὸν πόλεμον ὥρμα, καὶ παρεκάλει Θαρσεῖν ὡς
 Ind.² αὐτὸς ἐκστρατεύσων καὶ κοινῇ σὺν ἐκείνοις ὅ,τι ἀν δέοι πει-
 Zenon.⁶ σόμενος. οἱ δὲ ὡς ἐπήκουσαν, ὅτι αὐτὸς βασιλεὺς ἔξαγειν
 P. 97 ἔθέλοι, οὕτως ἐκαστος αὐτῶν ἡπείγετο ἑαυτὸν ἐπιδεῖξαι βα-
 σιλεῖ πολλοῦ ἄξιον ὄντα, ὥστε καὶ οἱ πρότερον τοῖς ἡγεμόσιν⁵
 αὐτῶν, ἐφ' ὃ μὴ στρατεύοιτο, ἀργύριον διδόντες πάλιν εἰς
 τὸ μετέχειν τῆς ἔξόδου παρεῖχον. καὶ πάντες ἀνθήπτοντο τοῦ
 πολέμου ὁργῶντες· καὶ τούς τε κατασκόπους τοὺς παρὰ Θευ-
 δερίγουν πεμφθέντας ἐξώγρησαν, καὶ τῆς τοῦ Βαλαμήρου
 φυλακῆς μοῖραν ἐλθοῦσαν ἐπὶ τὸ μακρὸν τεῖχος οἱ ἐκεῖ φυ-10
 λάττοντες διαπρεπῶς ἀπεκρούσαντο. ἐπεὶ δὲ εἰς τὴν αὐτοῦ
 φερόμενος ὁ Ζήνων ἀνεχώρησε φύσιν, καὶ υπὸ τῆς συμφύ-
 του ἀπεσβέσθη δειλίας, ἐνταῦθα ὀργίζονται καὶ χαλεπῶς
 B ἔφερον, κατὰ συστάσεις τε γινόμενοι ἐμέμφοντο ἀλλήλους
 τῆς ὅλης ἀτολμίας, εἰς χειράς τε ἔχοντες καὶ βαστάζοντες¹⁵
 ὅπλα μαλακίας τοιαύτης ἀκούειν ἀνέχονται, δι' ἣς πόλεις
 ἄπασαι καὶ ἡ πᾶσα Ρωμαίων ἴσχὺς ἔξαπόλωλε, πάντων ἐπ'
 ἔξουσίας περικοπτόντων, ἢ βούλοιντο. τοῦτον ὁ Μαρτιανὸς
 συνελόμενος τὸν θροῦν, πέμπει Ζήνωνι λέγων, ὅτι δεῖ τὸ
 στρατόπεδον ὡς τάχιστα διαλύειν, μή τι καὶ νεώτερον συνε-20

6. ἀργύριον H., ἀργυρίου vulg. 1. 7. τοῦ N., τοῦτο vulg., τοῦ
 τε H. 15. εἰς N., εἰς vulg.

foedus cum Theudericho solveret. Cum nihil eum moveret, evoca-
 tis militibus bellum suscepit, quos hortatus est, ut bono animo
 essent. Se enim communiter cum illis belli pericula, ubi opus fue-
 rit, auditurum. Haec cum milites audiissent, Imperatorem huic bello
 interesse statuisse, ita se ad hoc compararunt, ut tales se unus-
 quisque ostendere studeret, quem Imperator merito suo plurimi fa-
 ceret. Et tam ardentibus animis ad pugnandum profecti sunt, ut
 qui antea militiae vacationem a ducibus pecunia redemerant, pecu-
 nias, ut sibi in hostes exequendi testatem facerent, numerarent.
 Itaque et exploratores, a Theudericho premissos, vivos ceperunt,
 et cohortem, quae Valamiri filii custodiam agebat, et usque ad lon-
 gos muros progressa erat, opportune depulerunt. Sed non multo
 tempore res steterunt, quin Zeno ad pristinam naturam rediret, et
 ad insitam ignaviam delaberetur. Ex quo milites indignati, per tur-
 bas coeuntes, sese invicem ignaviae accusabant, ~~quod~~ manus haben-
 tes et arma gestantes tantæ mollitiei, quac omnes civitates et
 omnes Romanorum vires pessum daret, obsequi sustinerent, neque
 quisquam omnis generis contumelii abstinuit. Hunc motum cum
 Martianus intellexisset, ad Zenonem mittit suadens, ut quam citissime
 fieri posset, exercitum, ne quid novarum regum moliretur, dis-
 solverat. Ad quem Zeno remisit, et iussit, ut unquisque militum,

στηρκότες δργάσωνται. πέμψας οὖν ἀκέλευν ἀπιέκαι ἐκάστους A. C. 479
 ἐπὶ τὰ χειμάδια, ὡς πρὸς τὸν Θευδέριχον ἐσομένης εἰρήνης. Ind. 2
 οἱ δὲ τὸν χάρακα ἔλυσαν· καὶ ἀπῆλθον οἱ πλείους τῇ δια-V. 66
 λύσει ἀχθόμενοι, καὶ διὰ θάττον αὐτοῖς χωρισθῆναι συνέβη,
 5πρὶν ἄνδρα σκεψαμένους τοὺς κοινοὺς ἐπιστῆσαι, ὃς τῆς πα-
 ρούσης λύμης ἀγαπτᾶσθαι τὴν πολιτείαν ὀπωσοῦν δυνήσεται.

3. δὲ add. N. 6. ἀγαπτᾶσθαι Val., ἀγτικτᾶσθαι vulg.

tanquam cum Theudericho pax futura esset, in hiberna concederet.
 Itaque castra solverunt, quam castrorum solutionem plerique iniquo
 animo ferentes abierunt: maxime quod discedere cogerentur, ante-
 quam virum summae rerum praefecissent, qui rem publicam ab ever-
 sione et interitu vindicare posset.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΑΛΧΟΤ ΡΗΤΟΡΟΣ
ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΘΝΗ.

EX HISTORIA
MALCHI RHETORIS
PHILADELPHENSIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.

ARGUMENTUM.

Adamantius legatus ad Theuderichum, Valamiri filium, in Epirum missus, finibus Romanorum eum decidere iubet: Sabinianus magnum barbarorum exercitum fugat et caedit (1). Theuderichus, Triarii filius, magnis muneribus impensis, a Byzantio oppugnando revocatur (2). Severus, a Zenone in Africam ad Vandalo missus, multos captivos pretio redimit (3). Heraclius a Zenone ex captivitate solutus in itinere a Gothis interficitur (4. 5). Pecuniae summa, quam praefectus Aegypti muneric obtinendi causa solvebat (6). Zeno, foedere frustra Theudericho oblato, magna ope bellum parat (7). Theuderichus, Valamiri filius, Romanorum auxilio destinatus cum altero Theudericho pacem init (8). Zeno cum filio Triarii pacem et foedus contra Valamiri filium componit (9).

P. 78 α'. "Οτι δι Βαλαμήρον ὑπὸ τῶν Ρωμαιών στρατηγῶν
V. 53 πολλοὺς τῶν ἰδίων ἀποβαλὼν, οὐ μικρὰν ἔχων ὁργὴν τῷ

1. Βαλάμηρος vulg. 2. πολλοὺς Η., πολλῶν vulg. τῷ] ἐπὶ τῷ Ν.

1. Theuderichus, Valamiri filius, multis suorum a Romanis duabus caesis, non parum iracundiae ob acceptam cladem animo con-

πάθεις ἀπέδραμεν, ὡφειδῶς δὲ εἰ ποσὶν εὗροι καίων τε καὶ ^{Α. 479}
 φρονέων, καὶ τὴν πρώτην τῆς Μακεδονίας πόλιν, τούς ^{Ind. 2} Στό^{Ζενον. 6}
 βους, ἐπόρθησε, καὶ τῶν γε στρατιωτῶν τῶν ταύτη ἐμφρον-
 ροῦντων τοὺς ἀντιστάντας ἀπέκτεινεν. ὃς δὲ τῇ Θεσσαλονί-
 κῇ ἐγγύθεν ἐφεδρεύων ἥγγέλθη ὁ βάρβαρος, αὐτίκα οἱ πολλ-
 ται νομίσαντες ἐκ δόλου τὰ ἐν τῇ προτεραιᾳ ἀνεγνῶσθαις
 γράμματα καὶ τὴν πόλιν βούλεσθαι Ζήνωνά τε καὶ αὐτὸν ^Β
 ἐκείνῳ παραδοῦναι, συστραφέντες δὲ σφίσιν αὐτοῖς τὰς τοῦ
 Ζήνωνος στήλας καταβύλλουσι πάσας, καὶ αὐτὸν ὅρμησαντες
 τοὺς ὑπαρχοὺς ἔτοιμοι διασπάσαι ἤσαν. οἱ δὲ κομισάμενοι πῦρ
 ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον ἐμπικράγαι ἐμελλον, εἰ μὴ ὑποφθύσαντες τά
 τε ίερὰ γένη καὶ οἱ ἐν ταῖς ἀξίαις ἐξήρπαστά τε αὐτὸν τῆς
 δρυῆς τῆς τοῦ δήμου, καὶ τὸ ἀτακτοῦν λόγοις πραέστι κατέ-
 στειλαν, λέγοντες, οὕτε αὐτὸν αἴτιον εἶγαι τούτου, οὕτε τὸν
 15βασιλέα τῇ πόλει τι δυσχερές ἡ κακὸν βεβουλεῦσθαι, τῆς P. 79
 τε πόλεως χρῆναι ποιήσασθαι φυλακὴν, διτρὶς ἀν ἐθελῶσι καὶ
 ὃν ἥγοῦνται πιστὸν ἐπιτρέποντες ταύτην. οἱ δὲ τὰς κλεῖς
 τῶν πυλῶν ἐκ τοῦ ὑπάρχου λαβόντες τῷ ἀρχιερεῖ ἔδοσαν,
 καὶ ἀπὸ τῶν ἐνόντων φρονρὰν ἐπενόησαν, ὃς ηδύνατο, πλεί-
 οστην, καὶ τὸν στρατηγὸν ἔστεγον. ἐν δὲ τούτῳ ὁ Ζήνων
 πυθόμενος τὸν κατέχοντα κίνδυνον, καὶ ἰδὼν, ὡς, οὐδὲν δέ
 βουλομένου μάχεσθαι, ὕριστον εἴη σπουδαῖς ὃς ἐν κακοῖς με-

2. Στόβους N., τόβους vulg. 10. Ἑπαρχογ N., Ἑπαρχον vulg.

scivit, et fugiens quicquid ante pedes suos offendit, ussit et neca-
 vit, et primam, quae illi obvia fuit, Macedoniae urbem, Stobos, ever-
 tit, et militum, qui illic in praesidiis erant, omnes, qui resistere au-
 debant, interfecit. Ut vero munitatim est, barbarum Thessalonicem
 petere, statim urbis incolae ad fraudem faciendam litteras pridie
 recitatas esse suspiciati, et Zenonem ipsumque praefectum habere in
 animo, urbem barbaro tradere, seditione facta, eius statuas deiiciunt,
 et praefectum aggressi, ad ipsum mulcandum parati erant, et praefec-
 torium, igne illato, incendiissent, nisi ordo sacra procurantium et
 magistratus praevenientes, populi irae praefectum subduxissent et
 furorem plebis blandis verbis compescuissent. Dicebant enim, eum
 non esse horum malorum causam, neque Imperatorem male consul-
 tum civitati velle, aut illi adversa cupere. Oportere sane diligentem
 custodiam civitatis agere, eamque committere cui voluerint quem-
 que sibi fidum esse cognoverint. Itaque claves civitatis a praefecto
 acceperunt, et archiepiscopo tradiderunt, tum ex his opibus, quae
 sibi tum temporis suppetebant, quam diligentissimam potuerunt cu-
 stodiam instituerunt et ducem elegerunt. Interea Zeno cum audiret
 imminens periculum, et videret, optimum esse, quandoquidem nemo
 pugnare volebat, conditionibus ut in dubiis rebus aequissimis bar-

A. C. 479 τρίαις τῆς τῶν πόλεων φθορᾶς ἐπισχεῖν τὸν βάρβαρον, Άρ-
Ind.² τεμίδωρον πέμπει καὶ Φωκᾶν τὸν ὅτε ἦν στρατηγὸς γραμ-
Zenon.⁶ Βματέα αὐτῷ τῆς ἀρχῆς ὄντα. οὐδὲ „σὸ-
δό βασιλεὺς φίλοις ἐποίησατο, καὶ ἀξίαις, αἱ εἰς λαμπρότα-
ται Ρωμαίοις, σεμνῶς ἐπεκόσμησε, καὶ ἀρχειν τῶν μεγίστων
ταγμάτων ἐποίησεν, οὐδὲν οἴλαπερ ἀνδρὶ ἀπιστήσας βαρβά-
ρῳ. σὺ δὲ, οὐκ ἵσμεν ὅπως, ταῖς τῶν κοινῶν δυσμενῶν
ἀπάταις ὑπαχθεὶς τὰ τε ὑπάρχοντά σοι ἀγαθὰ διέφθειρας,
καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς σῆς ἄλλον ἐποίησας, ὃς οὐκ ἴδεις,
κύριον. οὐκ ἂν δίκαιος εἴης τῷ βασιλεῖ ὄγκαλῶν, ὃν εἰς ἔαν-10
τὸν ἄμα καὶ εἰς ἐκεῖνον ἐξήμαρτες. νῦν οὖν ἐπειδὴ σαντὸν εἰς
τοῦτο κατέστησας, ὑπόλοιπόν σοι ἔστιν ἐκ τῆς παρούσης τύχης
τῆς τε κατὰ τῶν ἁθρῶν καὶ τῶν πόλεων βλάβης ἐπισχεῖν οἶον
Сτε, πέμποντα δὲ πρεσβείαν πειρασθαί τι μέτριον παρὰ τοῦ
βασιλέως ἀγαθοῦ ὄντος εὐρόσκοεσθαι.” ὁ δὲ πεισθεὶς ἀνδρας¹⁵
μὲν δπὶ τὸ Βυζάντιον σὺν αὐτοῖς ἀποκέμπει, αὐτὸς δὲ τοῦ
V.54 μὲν καίειν ἥ φογενέειν τοὺς ἀνθρώπους ἀνείργε τὸ στράτευ-
μα, οὐ μέντοι ἀδύνατο πάντων ὄντας ἀπόρους τὰ γοῦν ἐπι-
τήδεια ἀκπορέσαι καλέσειν. καὶ δὴ προϊὼν ἥλθεν δπὶ τὴν
Ἡράκλειαν τὴν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἐντο
ταύτῃ τῇ πόλει πολλὰ καὶ παντοδαπὰ τῇ στρατιᾷ καὶ αὐτῷ
ἀποστείλαντος δῶρα, τὴν τε χώραν ἀπαδή πᾶσαν διεφύλαξε,
9. ἴδεις Val., ἴδει σε B. 13. οἴόν] ὡς οἴόν τε coni. N. 18.
δυτῶν vulg. 21. τῇ ante πόλει add. B.

barum ab urbium ruinis et excidiis avertere, Artemidorum mittit et Phocam, qui Zenonis, cum dux erat, scriba fuerat. Hi progressi tali sunt oratione usi: „Te Imperator amicum conciliavit, et dignitatibus, quae sunt apud Romanos clarissimae, magnifice ornavit, etiam imperare maximis exercitibus dedit, tibi homini, licet barbaro, minime diffidens. Tu vero, nescimus quomodo, communium inimicorum fraude et dolo inductus, in discrimen te fortunasque tuas conieciisti et eas ad alium, ad quem non debebas, detulisti. Et vero haud quaquam iure Imperatori imputes ea, quae in te ipsum et in illum deliquisti. Nunc igitur, quoniam eo te redegisti, hoc tibi quantum ad praesentem fortunam reliqui est, ut ab iniuria et damnis urbibus et gentibus inferendis, quantum in te erit, temperes, et legationem mittas, qua apud Imperatorem, qui bonus est, moderatum quid et aequum obtinere coneris.” Ille vero persuasus, viros quosdam una cum ipsis Byzantium mittit. Et ipse quidem exercitum suum urere et occidere homines vetuit, etsi suos, cum omnium rerum essent egeni, quominus res necessarias sibi compararent, prohibere non potuit. Hinc movens ad Heracleam Macedoniae pervenit. Huius urbis Archiepiscopus, cum quam plurima et diversi generis munera ad eum et eius exercitum misisset, omnem regio-

καὶ οὐδὲν τοὺς οἰκοῦντας δηταῦθα παραλυπῶν ἐκ τῶν ταύτη A. C. 479
μόρων τὸ πλῆθος ἐπιεικῶς ἀπειρᾶτο διάγειν. εἰς δὲ τὸ Bu- Ind. 2
ζάντιον ὡς ἥλθον οἱ παρ' αὐτοῦ σταλέντες πρέσβεις, ἔλεγον, D
ὅτι δέοι ταχέως περὶ πάντων αὐτοκράτορα αὐτῷ πρεσβευτὴν
5 ἀποστεῖλαι, ὡς οὐχ οἷς τε πλῆθος ἀπειρον εἴργειν ἐπὶ πλεί-
ονα χρόνον τῆς ἀφ' ὧν ἂν δύναιντο βλάβης. ὁ δὲ Ἀδαμάν-
τιον τὸν Βιβλιανοῦ παῦδα, πατρίκιον τε ὄντα καὶ πολιαρχή-
σαντα, προσθεὶς αὐτῷ καὶ τιμὴν ὑπατικὴν, ἐπεμψε παραγ-
γεῖλας, χώραν μὲν αὐτῷ δοῦναι ἐν Παυταλίᾳ, ἢ τῆς μὲν
10 Ιούλλουρικῆς μοίρας ἐστὶν ἐπαρχία, οὐ πολὺ δὲ ἀπέχουσα τῶν P. 80
εἰσβολῶν τῆς Θράκης, ὅπως, εἴτε Θευδέριχος ὁ Τριαρίου ἐγ-
χειροί τι κινεῖν, ἐφεδρον ἔχοι αὐτὸν ἐγγύθεν κατ' ἐκείνου,
εἴτε αὐτὸς ταράττειν τὰ συγκείμενα θέλοι, ἐν μέσῳ αὐτὸν
ἔχων τῶν τε Ἰλλυρικῶν καὶ τῶν Θράκων δυνάμεις ενύκολώ-
15 τερον αὐτοῦ περιεῖναι δύναιτο. εἰ δὲ τροφῶν ἀπορεῖν τῷ
στρατεύματι λέγοι τὸν παρόντα διναυτὸν, ἦτος μήτε ἐν σπό-
ροις μήτε καρποῦ ἀλπίδια ἔχων ἐν Παυταλίᾳ, ἔδωκε λίτρας
χρυσίον ἀπιόντι διακοσίας, ἃς ἀκέλευτε δόντα τῷ ὑπάρχον τῷ
ἔκει ποιῆσαι τὴν δαπάνην αὐτοῖς εἰς Παυταλίαν χορηγῆσαι
20 τὴν ἐπαρκοῦσαν. ἔτι δὲ τοῦ πρεσβευτοῦ ὄντος ἐν Βυζαντίῳ, B

1. παραλυπῶν H., παραλιπῶν vulg. 2. μόρων] φρόνων coni.
N., μερῶν H. 5. οἷς τε N., οἷοι τε vulg. 6. δύναιντο] δύ-
ναστο ἀφελεῖσθαι et τοι δὲ βασιλεὺς Ἀδ. coni. N. 9.
Παυταλίᾳ vulg. 16. σπόροις H., σπελήοις vulg.

nem a direptione illaesam conservavit, neque quicquam molestiae exhibens locorum incolis, copias suas ex redditu huius regionis atere operam dedit. Legati autem ab eo missi simulatque Byzantium accesserunt, Imperatorem monuerunt, oportere quam celerrime fieri posset, legatum mittere idonea auctoritate instructum. Nec enim in eius potestate esse, longo tempore tantam militum turbam a dannis pro libidine inferendis continere. Quamobrem Imperator misit Adamantium, Viviani filium, patricium et olim urbi praefectum, quem etiam dignitate consulari auxit, iussitque regionem in Pautalia illi assignare, quae Illyricae partis est provincia non longo intervallo distans ab ingressu Thraciae. Quod eo consilio faciebat, ut, si qua Theuderichus, Triarii filius, se commovere susciperet, illum adversarium huic oppositum sciret, atque etiam, si alter pacta violare et pacem turbare vellet, cum inter duos exercitus, Illyricum et Thracium, degeret, cum facilius opprimere posset. Quodsi hoc anno exercitum suum inopia laborare Theuderichus diceret, propterea quod nullum semen terris mandatum esset, neque ullam spem percipiendorum in Pautalia fructuum haberet, dedit Adamantio proficisciens ducentas auri libras, quas iussit regionis illius praefecto tradere, ut eas ad convehendos in Pautaliam commeatus, qui illis alendis satis essent, impenderet. Cum legatus adhuc esset Byzant-

A.C. 479 στρατιῶται συστάντες ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ τὸν ὑπαρχον Ἰωάν-
Ind. 2 νην προϊόντα φυλάξαντες ἔιφηρεις ὡρμησαν· καὶ ὠρίσθη παρὰ
Zenon. 6 τῶν Ζήνωνος Ἀδαμάντιος, καὶ ταῦτα κατέστησεν. ὁ δὲ Βα-
 λαμῆδον, ἐν ᾧ τὰ τῆς Θεσσαλονίκης ἐγένετο, περὶ Ἡράκλειαν
 ἔμενεν, καὶ ἐπὶ τὴν Ἡπειρὸν πέμπει πρὸς Σιδιμοῦνδον, ἐκ5
 μὲν τῆς αὐτῆς φυλῆς τὸ ἀνέκαθεν ὄντα, δοκοῦντα δὲ τότε
 εἶναι Ῥωμαίοις ὑπόσπουδον, καὶ ἐν τῇ κατ' Ἐπίδαμνον Ἡ-
 πείρῳ χώραν τε νεμόμενον καὶ εὐδαιμόνα κλῆρον, καὶ παρὰ
 βασιλέως δεχόμενον συντάξεις. ἀνεψιὸς δὲ ἦν οὗτος Αἰδοῖγ-
 γον, Βηρίνης τε μάλιστα ὄντος οἰκειοτάτου καὶ τὴν τῶν λε-10
 γομένων δομεστίκων ἀρχὴν ἀρχοντος, μεγάλην τιγὰ οὖσαν
 τῶν περὶ βασιλέα. πρὸς τοῦτον οὖν ἐπεμπε, τῆς τε παλαιᾶς
 αὐτὸν συγγενείας ἀναμιμνήσκων, καὶ ἀξιῶν ἔξενρεεν καὶ συμ-
 πρᾶξαι τρόπον, δι' οὗ τῆς τε Ἐπιδάμνου καὶ τῆς ἄλλης Ἡ-
 πείρου δυνηθείη κρατήσας στῆναι τῆς πολλῆς πλάνης, καὶ i-15
 δρύσας ἔαντὸν ἐν πόλει καὶ τείχεσιν ἐντεῦθεν ὡς ἄν διδῷ
 δέχεσθαι τὸ συμβαῖνον. Σιδιμοῦνδος δὲ ταῦτα παρ' αὐτοῦ
 δεξάμενος, καὶ βάρβαρος βαρβάρῳ συνοικεῖν ἦν Ῥωμαίοις
 ἡγησάμενος κρεῖττον, ἐλθὼν εἰς Ἐπίδαμνον καὶ ἴδιᾳ μετιὼν
Dτῶν πολιτῶν ἔκαστον ὡς δῆθεν κατ' εὔνοιαν συνεβούλευεν20
 αὐτοῖς, ἢ τε ἔκαστος ἔχει, θάττον ὑπεκτίθεσθαι, καὶ αὐτοὺς
 ἢ εἰς νήσους ἢ πόλιν ποι σώζεσθαι λέγων, ὡς βάρβαρος ἐπεὶ

3. τοῦ Z. coni. B.   *Βαλαμῆδον Val., τὸν Βαλαμῆδον vulg.*
 10. Βηρίνης Val., Γηρήνης vulg.   14. τε B., τοῦ vulg.

tii, milites, qui Thessalonicae in praesidiis erant, Ioannem praeſetum, qua exiret, observantes gladiis aggressi sunt. Huic negotio finem imposuit Adamantius ex praescripto Zenonis et hacc pacavit. Dum haec Thessalonicae gerebatur, Theuderichus, Valamiri filius, circa Heracleam commoratus, in Epirum ad Sidimundum mittit. Is, ex eodem genere et maioribus ortus, tunc temporis credebatur Romanorum amicus esse. Etenim regionem circa Epidamnum incolebat, quae illi ex hereditate opulenta obvenerat, et sub Imperatore stipendia mērebat. Erat hic Aedoingi patruelis, qui valde familiariter Berina utebatur, et eos, qui domestici vocantur, regebat, quae dignitas magnam habet in regia auctoritatem. Ad hunc igitur misit, antiquam cognationem in memoriam revocabat et orabat, ut viam reperiret et efficeret, qua Epidamno et reliquae Epiri dominatum potiretur, ubi post tot errores consistere posset, et suis rebus urbe et moenibus firmatis, casus quos fortuna daret, exspectaret. Ut Sidimundus hacc ab illo accepit, barbarus cum barbaro coniungi, quam cum Romanis, satius esse duxit. Itaque Epidamnum venit, et privatim unumquemque civium circumiens, tanquam ipsorum saluti providens, consilium dedit, ut omnia, quae quisque haberet, exportaret, et se suaque omnia in insulas, aut in aliquam aliam urbem

ταῦτην ὥρμηται, καὶ ὅτι τῷ βασιλεῖ ταῦτα δοκοῦντά ἔστι, Α. C. 479
 καὶ ὡς Ἀδαμάντιος ἐπὶ ταῦτα πεμφθείη· χρεῖτον οὐν εἶναι^{Ind. 2} Ζενόν. 6
 αὐτοῖς, ἵνα ἔτι ἀπεστιν, κατὰ πλείστη σχολὴν τὰ κατ' αὐ-
 τοὺς διοικήσασθαι. ταῦτα καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς ἐκεῖ
 5φυλάττουσιν, οὓσιν ὡς δισχιλίοις, οἱ καὶ ἀμύνασθαι ἐπιόντα
 πρὸς γε τὸ παραγρῆμα ὁρδίως ἡδύναντο, ἐπεισεν ὅμοῦ πάν- P. 81
 τας ἐκλιπεῖν Ἐπίδαμνον, καὶ λέγων καὶ ταχάτων, καὶ φῆμην
 ἀεὶ καινὴν πειρώμενος ἐμβάλλειν, καὶ ὅτι βασιλεῖ ἀπεγχθή-
 σονται μᾶλλον ἀντιστῆναι θέλοντες, καὶ πρὸς τὸν Βαλαμῆ-
 ιορον εὐθέως ἐπεστελλεν, ὡς τάχος ἐπείγεοθαι. ὁ δὲ τὸ τοῦ
 Σιδιμούνδου ἐπέμενε δήλωμα, καὶ τὴν αὔτοῦ ἀδελφὴν νόσιμην.⁵⁵
 κατεχομένην, ἕξ ἡς ἐτελεύτησε. φανερὰν μέντοι τῆς καθέ-
 δρας πρόφασιν ἐποιεῖτο τὴν τοῦ πρεσβευτοῦ παρὰ Σήνιωνος
 ἀφιξιν καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν ὅπως πρὸς αὐτὸν ἔχει τὰ
 15εξ τοῦ βασιλέως. ἐπεὶ δὲ τὴν ἀδελφὴν μὲν ἀποδικοῦσσαν ἔθα-
 ψεν, τὰ δὲ παρὰ Σιδιμούνδου ἀπήντησε καλοῦντα, πρὸς τοὺς
 Ἡρακλειώτας ἐκλιπόντας μὲν τὴν πόλιν, ὃς φρούριον δὲ ἴσχυ-
 ρὸν ἀνασκευασμένους, πέμψας ἀπῆτει στον πολύν τινα καὶ
 οἰνον, ὅπως τῷ στρατῷ ἔχοι ἀπιών ἐφόδια. οἱ δὲ οὐδὲν
 20εφασαν αὐτῷ δύνασθαι . . . . ἐν τοσαύταις ἡμέραις λέγοντες, †
 δοσον εἶχον ἐπὶ φρουρίῳ γε μικρῷ δεδαπανῆσθαι. ὁ δὲ πρὸς
 ὅργην τὰ πλεῖστα τῆς πόλεως ἀμπρήσας, ἀνδρῶν οὖσης ἀρή-

3. Ήως Val., εὗ vulg. 4. στρατ. λέγων τοῖς coni. N.

conserret: barbarum enim quam primum Epidamnum invasurum: sic enim Imperatorem decrevisse, qui ad eam rem exsequendam Adamantium miserit. Itaque melius esse per otium, dum nondum adesset, rebus suis prospicere. Erant quoque in ea urbe in praesidiis miliatum duo millia, qui barbari primum impetum repellere potuissent. His quoque multum dicendo et terrorem iniiciendo et quotidie novos rumores spargendo persuasit, ut urbem Epidamnum desertam relinquerent. Aiebat enim, eos, si resistere auderent, magis Imperatoris voluntati adversaturos. Mox quo celerius Theuderichus accederet, ad eum misit: is circa Heracleam consederat, et quid sibi nuntii a Sidimundo veniret, et propter morbum sororis, quae paullo post decessit, exspectabat. Suae autem morae causam palam legatum esse simulavit, quem ad eum Zeno miserat, quia ex eo, quo animo in se esset Imperator, intelligere cuperet. Nec multo post, cum sororem suam mortuam efficeret, a Sidimundo nuntius occurrit, qui eum arcesseret. Tum ad Heracleotas, qui urbem reliquerant et se in arcem munitissimam receperant, misit qui poterent magnam frumenti vim et vini, ut discedens viaticum, quod alendo exercitui sufficeret, haberet. Illi autem responderunt, nihil sibi restare commeatuum, quos largiri possent, etenim quos habuissent tot diebus in parvo castello consumpsisse. Ille ira exarsit, et urbis, quae ab

A.C. 479 μον., ενθύς ἀπανίσταται. καὶ κατὰ τὴν δέουδον καὶ στενήν
 Ind.² ὁδὸν τὴν ἐπὶ τὴν νέαν λεγομένην Ἡπειρον ἀπάγουσσαν ἀνα-
 Zenon.⁶ στῆσας ἥλαυνε, καὶ προπέμπει τοὺς ἵππεis τὰ ἄκρα τῇ στρα-
 Στιὰ προκαταληψομένους, καὶ δως ἀνέλπιστοι εἰσι κατ' ἔκεινα
 χωρήσειν, ἃς ἐφόδου αὐθόδας ἐκκρούσσονται τὴν φυλακὴν, ἥτις⁵
 ἦν αὐτόθι. οἱ δὲ ὡς ἀνέβησαν, σὶ ἐπὶ τῷ τειχίῳ φρουροῦν-
 τες στρατιῶται τότε πλῆθος ἰδόντες καὶ πρὸς τὸ αἰγαίδιον
 αὐτῶν καταπλαγέντες οὔτε ἃς ἀλκὴν ἔτι τραπέσθαι ὑπέμει-
 ναν, οὔτε λογισμὸν ἐσχον ἀποζεῦξαι τὸ τείχισμα, ἀλλ' ὥρ-
 μησαν φεύγειν, ὑπὸ τῆς ἐκπλήξεως ἀπερίοπτοι πάντων τῶν το-
 εῖς τὸν τότε καιρὸν ὀφελῆσαι δυναμένων. οἱ δὲ κατὰ πολ-
 λὴν δρημίαν προσιόντες δχώρουν, ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτὸς ὁ
 Θευδέριχος, Σόας δὲ ὁ μέγιστος τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν
 Δ κατὰ τὸ μέσον εἶχε, Θευδιμοῦνδος δὲ ὁ δετερος τῶν Βαλαμῆ-
 ρου παίδων ἐπὶ τῆς οὐραγίας. Θευδέριχος μὲν οὖν προκα-
 ταβὰς καὶ θαρσῶν, ὡς οὐδεὶς ἦν αὐτοῖς ἐφεπόμενος, τοῖς
 ἐπὶ τῶν ἀμαξῶν καὶ τοῖς ἄλλοις σκενοφόροις εἰπεν προχω-
 ρεῖν αὐτὸς δὲ ἡπειρετο φθάσαι προκαταλαβὼν ἦν ἂν δύνατο
 πόλιν. καὶ πρὸς μὲν τὴν Λυχνηδὸν διελθὼν ἀπεκρούσθη,
 ἐπὶ δχυροῦ κειμένην καὶ πηγῶν ἐνδον πλήρη, καὶ σίτου προ-
 ενόντος. ἀναστὰς δὲ ἔκειθεν τὴν τε Σαμπίαν αἴρει, τῶν
 οἰκητόρων αὐτὴν πάλαι ἐκελεοιπότων, καὶ ἃς αὐτῆς ὅρμήσας

2. ἐπὶ N.. ὑπὸ vulg. 4. ἔκεινα vel ἔκεινων N., ἔκεινῳ vulg. 6.
 τοιχίῳ vulg. 8. ἀλκὴν N., ἄλλην vulg. 11. πολλὴν Val., πολὺ²⁰
 vulg. 20. παρόντος coni. H. 21. Σαμπίαν N., καρπίαν vulg.

hominibus vacua erat, quam plurima loca incendit, et confestim motis
 castris, via ardua et angusta, quae ad novam Epirum ducebatur, per-
 rexit. Tum equites praemittit, qui iuga montium prius occuparent,
 ut, cum nemo suspicari posset, eos per ea loca progressuros, praesi-
 dia, si qua essent, impetu derepente facto depellerent. Qui pro-
 moenibus urbis praesidia agebant, ut multititudinem hostium con-
 spexerunt, subito casu perterriti, neque resistere ausi sunt, neque
 illis tantum animi et prudentiae fuit, ut propugnaculum occluderent,
 sed in fugam conversi prae pavore nihil, quod illis utile esset, atten-
 derunt. Hostes autem per loca hominibus vacua et deserta progredieban-
 tur. Theuderichus erat inter primos, Soas a Theudericho secundum in
 exercitu gradum tenebat, et medium agmen ducebat, Theudemundus,
 alter ex Valamiri filius, extremum. Theuderichus valde audax et confi-
 dens, ut neminem, qui sibi resisteret, obviam fieri vidiit, eos, qui apud
 currus et cetera impedimenta erant, procedere iussit. Ipse praeibat,
 ut quamcumque posset urbem praeveniendo caperet. Ad Lychnidum
 aecclens est repulsus. Erat enim difficulti loco sita et fontium sca-
 turigine plena, et convecto prius frumento abundabat. Hinc mo-
 veens, Seampiam, quam iamdudum incolae reliquerant, diruit, et inde

Ἐκίδαμινον λαμβάνει. Ἀδαμάντιος δὲ ταῦτα πυθόμενος προ- A. C. 479
πέμπει τῶν ἱππέων τῶν βασιλείων τινὰ, οὓς μαγιστριανοὺς Ind. 2
καλοῦσι, μεμφόμενός τε αὐτῷ παρὰ τὴν ὑπέσχεσιν τῆς πρε- Zenon. 6
σβείας ποιοῦντι, καὶ κελεύων ἡρεμεῖν καὶ μήτε πλοῖα λαβεῖν,
διητή' ἄλλο τι τῶν παρόντων πλέον νεωτερίσαι, ἕως ἂν αὐτὸς
ἔλθῃ· ἀποστεῖλαι δὲ καὶ ἄνδρα, δοτις τὰ πιστὰ δώσει τῆς
μετὰ τὴν πρεσβείαν αὐθίς ἀναχωρήσεως καὶ τῆς δλης ἀδείας.
ταῦτα τε πρὸς ἔκεινον ἐπέστελλε, καὶ αὐτὸς ἄρας ἀπὸ Θεσ-
σαλονίκης ἔρχεται εἰς Ἑδεσσαν, ὅπου ἦν Σαβινιανὸς, σὺν δὲ
αὐτῷ καὶ Φιλόξενος. καὶ τάς τε δέλτους αὐτῷ παρέχουσι,
καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνουσι, καὶ περὶ τῶν παρόντων εὖ διεβου-
λεύοντο. καὶ τὸ μὲν ἐπιχειρεῖν τοῖς βαρβάροις πορευομένοις
οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει, δλύγων μὲν συνόντων αὐτῷ Σαβινιανῷ
μυσθοφόρων οἰκείων, τῆς δὲ δημοσίας στρατιᾶς καὶ τῶν κοι-
νων ταγμάτων τῶν μὲν διεσπαρμένων κατὰ πόλεις, τῶν δὲ
μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ὄνουλφου ἀκολουθούντων. ὁδόκει δὲ πέμ-
πειν ἀπανταχοῦ προστάγματα συγκαλοῦντα τοὺς στρατιώτας,
καὶ τὸν στρατηγὸν δηλοῦντα προπέμπειν τὸν πρεσβευτήν. ἥδη
δὲ ὅρμωμένοις δὲ παρὰ τοῦ Ἀδαμαντίου προσπεσταλμένος ἴπ-
πονεὺς ἀπαντᾷ, τὸν τῶν βαρβάρων ἔχων ἵσρέα, ὃν οἱ Χριστι-
ανοὶ καλοῦσι πρεσβύτερον, ὃς πίστιν τῆς ἀδείας αὐτῷ ἐπι-
θήσοντα. ἔχοντες οὖν αὐτὸν σὺν αὐτοῖς ἥπειγοντο, καὶ ἀφι-

8 ἐπὶ vulg. 16. Ὄνουλφου Val., δ Ἑδεσσαν vulg. 20. ἀ-
παντῇ H., ἀπαντα vulg. 22. ἔχοντες B., ἔγοντες Val., λε-
γοντε vulg.

progressus impetu facto Epidamnum occupat. Quod ubi cognovit Adamantius, mittit unum ex equitibus Imperatoris, qui cum eo expo-
stularet, quod contra id, quod missa legatione promiserat, ficeret, et iuberet ab incepto desistere neque naves sumere, aut quicquam aliud novarum rerum tentare, donec adventaret: denique virum ad se mittere, qui sibi tuti post peractam legationem redditus et reli-
quae securitatis fidem praestaret. Haec cum ad eum Adamantius mandata dedisset, ipse, Thessalonica relicta, Edessam venit et una cum eo Philoxenus. Erat Edessae Sabinianus, cui litteras Imperato-
ris reddiderunt quemque ducem crearunt ceteraque omnia ordine administrarunt. Sed barbaros recedentes persequi minime tutum vi-
sum est. Sabiniano enim pauci milites mercenarii ex eius dome-
sticis et familiaribus aderant. Nam qui publice merebant et ordi-
nariis legionibus adscripti stipendia faciebant, cum per urbes di-
spersi, tum Onulfum, ducem suum, secuti, abierant. Itaque visum
est edicta, quibus milites undique evocarentur, proponere, et du-
cem legatum, qui ea promulgaret, praemittere. Eo ipso tempore
eques ab Adamantio missus reversus, una secum adducens barbaro-
rum sacerdotem, quem Christiani presbyterum vocant, qui tuto Ada-

A. C. 479 κροῦνται εἰς Λυχνηδὸν. τῶν δὲ ἐκ τῆς πόλεως τῶν δν ταῖς
Ind. 2 ἀξίαις (παλαιόπλοντός τε γὰρ αὐτῇ καὶ εὐδαιμόνων ἡ πόλεις)
Zenon. 6 καὶ τῶν ἄλλων ἀπαντησάντων, εἰσέρχονται ἐνταῦθα. καὶ ἀπε-

V. 56 στέλλει πάλιν Ἀδαμαντίος εἰς Ἐπίδαμνον, κελεύων ἡ αὐτὸν
τὸν Θευδέριχον εἰς τι τῶν περὶ Λυχνηδὸν χωρίων ἀπαντῆ-5
σαι μετ' ὀλίγων διαλεξόμενον αὐτῷ πεψὲ ὡν ἀπέσταλτο, ἡ εἰ
βούλοιτο, αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς Ἐπίδαμνον, πέμψαι ὅμήρους εἰς
Λυχνηδὸν Σόαν τε τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν καὶ Δαγίσθεον, φυ-
λαχθησομένους ἔως ἂν αὐτὸς ἐπανέλθῃ. ὃ δὲ πέμπει μὲν
D τούτους, ἐκέλευσε δὲ αὐτοὺς περιμεῖναι ἐν Σαμπίᾳ καὶ προ-
αποστεῖλαι ἄνδρα, ὃς τὸν Σαβινιανὸν ὁρκώσει, ἡ μὴν ἀπαν-
όντος σώου τοῦ Ἀδαμαντίου καὶ αὐτὸν τοὺς ὅμήρους ἀπα-
θεῖς ἀποπέμψαι. ὃ δὲ Σαβινιανὸς οὐχ ἀν ἔφη ὅμοισθαι·
οὐδὲ γὰρ δν τῷ πρόσθετῳ χρόνῳ ὅμωμοκέναι ἐπ' οὐδεὶν πρά-
γματι, καὶ τὸ πάλαι αὐτῷ δόξαν οὐκ ἀν τοῦ καταλύσειν. καὶ 15
τοῦ Ἀδαμαντίου λέγοντος, ὃς ἀνάγκη συγχωρῆσαι τῷ καιρῷ
ἡ ἀπρακτον εἶναι τὴν πρεσβείαν, (οὐ γὰρ αὐτὸν ἀπελθεῖν μή
τι καὶ ἐνέχυρον τοῦ σώματος λαβότα,) οὐδὲν μᾶλλον ἐπεί-

P. 83 σθῇ, ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἔφη εἰδέναι τὸ ἑαυτῷ πρακτέον, αὐτὸν
δὲ οὐδὲν ποιήσειν παρὰ τὸν αὐτοῦ νόμον. ἐνταῦθα Ἀδαμάν-20

10. Σαμπίῃ Val., καμπίᾳ vulg. προσαποστεῖλαι vulg.
13. ὅμεισθαι B. 19. αὐτὸν H., αὐτοῦ vulg.

mantium ad barbarum accedere fide sua interposita iuberet, adven-
erat. Quem Sabinianus et Adamantius secum ducentes protinus dis-
cedunt et Lychnidum veniunt. Erat haec urbs iam olim opulenta
et divitiis abundans: cuius magistratus et alii cives obviam illis prodi-
erunt, et eos in eam introduxerunt. Hinc Adamantius demo-
Epidamnum mittit petitiisque, ut Theuderichus ad se circa Lychnidum
cum paucis veniret, et de rebus, de quibus ad eum missus erat, se-
cum colloqueretur, aut si illi videretur, ipsum Epidamnum acces-
surum, modo Soam, ipsius ducem, et Dagistheum obsides Lychnidum
mitteret, qui illic asservarentur, dum salvus et incolumis remitte-
retur. Hos quidem barbarus mittit, sed Scampiae subsistere et ho-
minem ad Sabinianum praemittere iussit, qui Sabinianum iureiu-
rando adigeret, si salvus et incolumis Adamantius rediret, se quo-
que salvos et incolumes obsides dimissurum. Sed Sabinianus ne-
gavit se iuraturum. Nec enim ulla de re ante se iurasse, neque
opinionem apud animum suum a tam longo tempore inveteratam
depositurum. Cum Adamantius diceret, necesse esse temporis cedere
aut legationem irritam fore: nec enim se profecturum, nisi prius
aliquid vitae et salutis suae pignus accepisset: Sabinianus tame-
nihil movebatur. Et illum quidem ait scire, quid sibi facto opus
sit, se quidem nihil quicquam contra legem, quam colat, commis-
surum. Hic cum Adamantius in dubio haereret, assumptis ducentis
militibus, per ripas inaccesas et viam multis incognitam neque an-

τοις καταστάς εἰς ἄπορον, λαβὼν στρατιώτας διακοσίους, δι' Α. C. 479
ὅχθων τε ἀβύτων καὶ ὅδοῦ ἀδήλου μὲν τοῖς πολλοῖς, στενῆς ^{Ind. a}
δὲ καὶ ἀτριβοῦς καὶ τότε πρῶτον ἵππους, ὃς ἐλέγετο, δεξα-^{Zenop. 6}
μένης, ἀφ' ἐσπέρας δρυμῆσας καὶ κύκλῳ περιελθὼν ἔρχεται
τοῖς φρούρειον Ἐπιδάμνου πλησίον ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ κείμενον
καὶ ἄλλως ἄμαγον, ὡς φάσεγξ ὑπέκειτο βαθεῖα, καὶ παρὰ
τὴν φάραγγα ποταμὸς βαθὺς ἐφόρει. ἐνταῦθα μεταπέμπεται
τὸν Θευδέριχον. καὶ ὁ μὲν ὑπακούσας ἔρχεται, καὶ τὴν ἄλ-
λην στρατιὰν πόρρω καταστήσας σὺν δλίγοις ἵππεῦσι πρὸς ^B
ιστὸν ποταμὸν ἀφικνεῖται. Ἀδαμάντιος δὲ κύκλῳ περὶ τὸν λό-
φον τάξας στρατιώτας, ὅπως μὴ κύκλωσις παρ' ἐκείνου γέ-
νηται, ὑποκαταβὰς εἰς πέτραν, ἀφ' ἣς ἦν ἀκονστὸν, καὶ κε-
λεύσας κακείνῳ τοὺς ἄλλους ἀποπέμψαι, μόνος διελέγετο
μόνορ. καὶ καταστὰς ὁ Θευδέριχος κατηγόρει Ῥωμαίων, ὃς
ιδέοχει, δίκαια, λέγων, ὅτι „ἐγὼ μὲν ἔξω τῆς ὅλης Θράκης
διατριβειν γρούμην, πόρρω πρὸς τὴν Σκυθίαν, ὅπου μένων
οὔτε ἐνοχλεῖν ἐνόμιζον οὐδένα, ἐτοίμως δὲ βασιλεῖ ὑπακού-
εσθαι ἐντεῦθεν ἐς διτοι προστάξειεν. ὑμεῖς δὲ καλέσαντες
ὧς ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Θευδέριχον, πρῶτον μὲν ὑπέ-^C
ποσχεσθε τὸν τῆς Θράκης στρατηγὸν μετὰ τῆς δυνάμεως ενθύ-
μοι παρέσεσθαι, ὃς οὐδαμοῦ ἐφάνη, ἐπειτα καὶ Κλαύδιον
τὸν τοῦ Γοτθικοῦ ταμίαν σὺν τῷ ξενικῷ ἕξειν, ὃν οὐδὲ αὐ-
τὸν εἶδον, τρίτον καὶ ἡγεμόνας ὁδῶν μοι δεδώκατε, οἱ τὰς

το. πλαρὰ vulg.

tea iactam, et quae tunc primum equites admisisse dicitur, sub ve-
speram profectus circumeundo pervenit ad castellum Epidamno pro-
ximum, in praerupto tumulo situm, cui suberat fossa profunda, in
quam altus fluvius influebat. Illuc Theuderichum arcessivit; et ille
quidem obtemperans venit, et instructo longe a tergo cetero exer-
citu, cum paucis equitibus ad fluvium accessit. Adamantius autem,
ne ullae insidiae tentarentur, undique in orbem circa collem mihi-
ties collocavit, et descendens in saxum, unde exaudiri posset, et
iubens barbarum omnes alios dimittere, solus cum solo est collocu-
tus. Hic cum Theuderichus constitisset, Romanos iure, ut videbatur,
acusat. „Ego quidem“, inquit, „extra Thraciae fines Scythiam versus
vitam transigere constitueram. Hic mihi manenti et Imperatori in
omnibus obtemperare parato neminem vexare in mentem veniebat. Vos
me ad bellum contra Theuderichum, Triarii filium, evocastis, et primum
quidem Thraciae ducem cum exercitu mihi praesto futurum promi-
stis: is nullibi gentium apparuit: deinde Claudium, procuratorem
stipendiī Gothici, cum extero milite adventorum, quem quoque nus-
quam vidi. Tertio mibi viarum duces dedistis, qui, tutis et expedi-
tis omissis, per eas, quae ad hostem serebant, per praerupta et

A. C. 479 εὐπορωτέρας τῶν δδῶν ἁσάντες τὰς εἰς τὸν πολεμίονς φε-
Ind.² ρούσας ἀπίγγαγον δι' ὅρθίας ἀτραποῦ καὶ κρημνῶν ἀμφιρρόθ-
Zenou.⁶ πων, ἐν οἷς παρὰ μικρὸν ἥλθον, σὺν ἵππεῦσί τε ἴων, ὡς εἰκός,
καὶ ἀμάξαις καὶ στρατοπέδων κατασκευῇ, ἐπιθεμένων ἡμῖν
ἄφνω τῶν πολεμίων ἅμα τῷ ἔμῷ πλήθει παντὶ ἀπολέσθαις
D καθάπαξ. ἐνταῦθα ἀναγκαῖαν θιάσθην σύμβασιν πρὸς αὐ-
τοὺς ποιήσασθαι· οἵς χρὴ πολλὴν χάριν ἔχειν, ὅτι ὑφ' ὑμῶν προδοθέντα δυνάμενοι καὶ διαφθείραν διέσωσάν γε
ὅμως." Ἀδαμάντιος δὲ τῶν τε τοῦ βασιλέως τιμῶν αὐτὸν
ἀνεμίμησκε, καὶ ὅτι πατρίκιον καὶ στρατηγὸν ποιήσας, ἀισ
τοῖς πλείστα καμουσί παρὰ Ῥωμαίοις γέρα ἔστι, καὶ τῶν
ἄλλων δωρεᾶν καὶ πλούτουν ἐνέπλησεν, ἀνδ' ὧν ἔδει μηδέ-
ποτε πρὸς αὐτὸν ἄλλως πως ἢ πρὸς πατέρα φρονεῖν τε καὶ
διατίθεσθαι. καὶ τὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐγκλήσεων (ἥν γὰρ
οἱμαὶ ἀληθῆ) διακρούεσθαι ἐπειράτῳ. καὶ ὅτι οὐκ ἀνεκτάις
ποιήσειεν ἐν πρεσβείας διπίδι καταλαβών τὰ Ῥωμαίων, οἱ
P. 84 καὶ ἀποκεκλεισμένον ἐν Θράκῃ ἔχοντες ὅρεις καὶ ποταμοῖς
καὶ περιβολῇ στρατοπέδων, ὅμως συνεχώρησαν ἀκόντες διεξ-
ελθεῖν· οὐ γὰρ ἀν μὴ βουλομένων αὐτὸν ἐκεῖθεν κινηθῆναι,
οὐδὲ εἰ δεκαπλασίαν εἶχε δύναμιν τῆς παρούσης. νῦν τετο
συμβούλευειν αὐτῷ μετριώτερον ἐαντὸν τῷ βασιλεῖ παρέχειν

3. ἴων Val., ἴωνων vulg. 13. ἄλλως πως Val., ἄλλ' οὐς πῶς
vulg. 16. καταλαβών τὰ Val., καταλαβόντα vulg.

*praecipitia loca me deduxerunt, in quibus parum absui, quum cum
equitibus et curribus et alio castrorum apparatu iter facerem et
hostes in me derepente irruerent, quin cum toto exercitu meo fun-
ditus interirem. Ex quo necessariam cum illis pactionem facere
sum coactus, quibus magnam gratiam habere oportet, quod me, a
vobis proditione, cum occidere possent, tamen servarunt.* Ad haec
Adamantius illi in memoriam revocavit, quibus illum Imperator ho-
noribus affecisset, ut patricium et ducem creasset, quae essent apud
Romanos praemia his, qui strenuam rei publicae navaverint operam,
constituta amplissima, ut eum multis donis et muneribus cumulas-
set, pro quibus decuerat Imperatorem haud secus, quam patrem,
colere et revereri. Ceterum ea, de quibus Imperatorem insimulabat,
(et erant opinor vera,) diluere et refutare conatus est. Sane mi-
nime toleranda commisise, qui per speciem legationis Romani im-
peri partem invaserit et occuparit, praesertim quum illi, tametsi
copiae eius in Thracia montibus et fluviis inclusae et militum manu
septae tenerentur, tamen libere exire concesserint. Etenim si no-
luisserent et restitissent, etiamsi eius copiae decies numero superas-
sent eas, quas nunc haberet, nunquam tamen inde pedem referre
potuissent. Nunc igitur se illi suadere, ut se summissius erga Im-
peratorem gerat. Nec enim tandem in eius potestate fore Roma-
norū, qui illi undique imminerent, manus effugere. Oportere igi-

οὐ γάρ ἂν δυνηθῆνας τὴν Ῥωμαίων εἰς τέλος ὑπερβάλλειν A. C. 479
 χεῖρα παγταχόθεν ἐφεστηκότων. δεῖν οὖν, εἰ αὐτῷ πείθοιτο, Ind. 2
 ἐκλιπεῖν μὲν τὴν Ἡπειρον καὶ τὰς αὐτόθι πόλεις, (οὐδενὶ γὰρ
 εἴναι φορητὸν πόλεις οὗτοι μεγάλας, τῶν οἰκητόρων ἐκβληθέν-
 τιων, ὑπ' αὐτοῦ κατέχεσθαι,) ἐλθεῖν δὲ εἰς τὴν Δαρδανίαν, B
 ἵνα ἡ χώραν εἶναι πολλὴν πωφὰ τὰ οἰκούμενα, καλὴν μὲν καὶ V. 57
 εὐγείουν, ἐνδεᾶ δὲ οἰκητόρων, ἡν δύναται γεωργῶν ἐν πᾶσιν
 ἀφθόνοις αὐτοῦ τὴν στρατείαν διάγειν. ὁ δὲ Θεοδέριχος αὐ-
 τὸς μὲν ἐπώμυνε ταῦτα βούλεσθαι, οὐ μέντοι ἀνέξεσθαι
 ιοιαντοῦ τὸ πλῆθος, πολλὰ μὲν προτεταλαιπωρηκός, μόκις δὲ
 ἀναπάνσεως νῦν ἐπιλαβόμενον· οὓς οὐδὲν δύνασθαι μήπω ἀνα-
 πεύσαντας ἄγειν μακρὰν οὕτῳ πορείαν. ἀλλὰ νῦν μὲν αὐ-
 τοὺς ἐξαντοῦ ἐπιχειμάσαι, μήτε πρόστιο χωροῦντας ὡν
 ἔχουσι πόλεων, μήτε ἐπιφθείροντας συνθέμενον δὲ περὶ πάν-
 ιτιῶν ἐπὶ τούτοις ἅμα τῷ ἥρι πέμψαι τὸν ἄξοντα ἐπὶ τὴν Δαρ-
 δανίαν, ἔμβως ἐπακολουθήσοντας. ἐλεγε δὲ, ὡς ἔτοιμος εἴη
 τὴν αὐτοῦ κατασκευὴν καὶ τὸ ἄμαχον πλῆθος καταθέμενος
 ἐν πόλει, ἡ βούλοιτο βασιλεὺς, καὶ δμήρους παρασχὼν τῆς
 ἀκάσης πίστεως τὴν τε μητέρα καὶ ἀδελφὴν, μετὰ ἔξακισκυ-
 λίων τῶν μάλιστα μαχίμων ἐλθεῖν ὡς τάχιστα ὃς Θράκην·
 καὶ ὑποσχρεῖσθαι σὺν τούτοις καὶ τοῖς Ἰλλυριοῖς στρατιώτας

4 ἐκβληθέντων B., ἐκλυθέντων vulg. 13. ἀν̄ add. N. 14. μῆ-
 τε τι φθεὶρ. N. συνθέμενος vulg. 16. ἔτοιμας coni. B., pro
 ἔμβως ἐπιεικῶς N.; cf. 247. 2., ἐκ ποδὸς Schopenus. ἐπακο-
 λουθήσαντας vulg.

tur, si se audiat, Epiro et eius regionis urbibus cedere. Nec enim
 ullo modo ferendum, tam magnas urbes, expuleis incolis, eum tenere.
 Abeat igitur in Dardaniam, ubi regio sit praeter eam, quae habi-
 tatur, ampla, amoena et fertilis, quae incolis indigeat; quam si
 colat, omnium rerum abundantia exercitum suum alere et susten-
 tare possit. Theuderichus iureiurando affirmavit, id quidem sibi
 cordi esse: sed exercitum suum reluctaturum esse, qui tot mala
 perpassus, vix nunc quiete frueretur. Fieri enim non posse, ut mil-
 ites, nondum a laboribus respirantes, tantum itineris ducerentur.
 Sed oportere ipsos sinere in his locis hiemare ea conditione, ut
 non ultra in tentandis urbibus aliis, quam quas haberent, aut po-
 pulationibus faciendis progrederentur. Quibus ita compositis, ab
 Imperatore petiit, ut ineunte vere virum, qui eos in Dardaniam
 deduceret, mitteret; ipsos enim libenter secuturos esse. Addidit, se
 omnem suum apparatum bellicum et omnem imbellem turbam para-
 tum esse in ea urbe, quam Imperator praescriperit, relinquere.
 Quin, matre quoque et sorore ad fidem confirmandam obsidibus da-
 tis, se ipsum Thraciam cum sex hominum fortissimorum millibus
 quam celerrime petiturum. Cum his et Illyricis militibus et aliis,
 quos Imperatori mittere placuerit, se tota Thracia Gothos extermini-

A.C. 479 καὶ ἄλλοις, δρόσους ἄν βασιλεὺς ἀποστεῖῃ, τοὺς ἐν τῇ

Ind. 2 Θράκη Γότθους ἀναλώσειν ἅπαντας, ἐφ' ὃ τε, εἰ τοῦτο

Zenon. 6 Δποιήσοι, αὐτὸν τε ἀντὶ Θευδερίχου στρατηγὸν γενέσθαι, καὶ εἰσδεχθῆναι εἰς τὴν πόλιν τὸν Ῥωμαϊκὸν πολιτεύσοντα τρύπου· ἔτοιμος δὲ, εἰ προστάξειε βασιλεὺς, καὶ εἰς Δαλματίαν ἀπελθεῖν, ὡς Νέπωτα κατάξων. Ἀδαμάντιος δὲ οὐκ ἔφη κύριος εἶναι οὐδὲν αὐτῷ συνθέσθαι μένοντι ἐν τῇ χώρᾳ, ἀλλὰ δεῖν βασιλέα πρῶτον περὶ τούτων πειθέσθαι. ἀνοίσειν οὖν ἐκείνῳ, καὶ αὐτὸς ἐπιμενεῖν, ἔως τὴν τοῦ κρατοῦντος διαπύθηται γνώμην. ἐπὶ τούτοις διελύθησαν ἀπ' ἀλλήλων. 10 ἐν δσῳ δὲ Ἀδαμάντιος ἀμφὶ ταῦτα ἦν, συνεληλύθει μὲν πολλὰ τῶν ταγμάτων εἰς τὴν Λυγηνὸν κατὰ τὴν τοῦ στρατηγοῦ

P. 85 ἀγγελίαν, λέγει δέ τις τῷ Σαβινιανῷ, ὡς οἱ βάρβαροι καταφρονήσαντες σχολαίτερον κατίσιν ἀπὸ τῆς Κανδαβείας, οἱ τε σκενοφόροι αὐτῶν καὶ τῶν ἀμάχῶν αἱ πλείους καὶ οἱ ἐπὶ 15 τῆς οὐραγίας, ἐν οἷς καὶ Θευδίμουνδος ἦν ὁ τοῦ Θευδερίχου ἀδελφὸς, καὶ ἡ μήτηρ ἡ τούτων, καὶ ὅτι ἔστιν ἐλπὶς τῶν πλειόνων κρατήσειν. ὁ δὲ τότε ἵπποι τοῦ μεθ' ἑαυτοῦ συντάξας καὶ πεζοὺς οὐκ ὀλίγους κύκλῳ διὰ τῶν ὁρῶν περιπέψας καὶ προειπὼν δόπτες δεῖ καὶ πόθεν ἐκφανῆναι, δειπνή-20 σας καὶ ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα ἀφ' ἐσπέρας ἐχώρει. καὶ δύο μάτα τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῖς ἐπιτίθεται ἡδη πορευομένοις. καὶ δὲν Θευδίμουνδος καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ὡς εἶδον τὴν ἔφοδον,

8. πυθέσθαι coni. Val. 14. Κανδαβεία Val., Κανδαμεία vulg.

naturum polliceri. Quae si exsecutus fuerit, petere, ut dux loco Theuderichi creetur, et civitate donetur et Romanorum more rem publicam sibi administrare liceat. Imo si Imperator iuss erit, param esse et in Dalmatiā ire, ut inde Nepotem expellat. Adamantius respondit, non sibi mandatum quicquam cum illo pacisci, quamdiu in ea regione maneret; Imperatori haec omnia esse probanda. Quare se illi haec relaturum et exspectaturum esse, dum eius sententiam compererit. Post haec discesserunt. Interea dum haec gerebat Adamantius, complures milites Lychnidum ad edictum ducis conveniebant, et ad officium redierant. Quo tempore nescio quis Sabiniano nuntiavit, barbaros securos soluto agmine a Candavia descendere, cum his impedimenta et plerosque currus, et extreum exercitus agmen, in quo Theudemundus, Theuderichi frater, et mater eorum versaretur. Spem esse horum maxima parte potiundi. Sabinianus equites, quos habebat, certo loco disposuit, et pedites non paucos per montem, quem circumendo superarent, immisit, tum, quando et ubi apparere oporteret, praemonuit. Ut coenaverat, cum exercitu suo sub vesperam movet, et prima luce hostium agmen invadit. Theudemundus autem et eius mater, ut in se impellem fieri vide-

ταχὺ διεκπεσόντες ὑπέφυγον εἰς τὸ πεδίον, καὶ τὴν γέφυραν, Α. C. 479
καθ' ἣν ὑπερέβησαν, εὐθέως ἀγελόντες, ἡ φάραγγι βαθεῖα ^{Ind. 2} ~~Ζεύσου~~
ἐπέζευκτο, μέσης οὖσης τῆς ὁδοῦ, τὴν δίωξιν ἔκεινοις ἐπὶ τοὺς
καταβάντας ἀποίησαν ἅπορον, καὶ μέντοι καὶ τοῖς ἑαυτῶν
βαδύνατον τὴν φυγὴν, ὥστε πρὸς ἀπόνοιαν ὀλίγοι ὄντες ὅμοσσοι
τοῖς ἵππεῦσιν ἀχώρουν. ὡς δὲ ὑπέρ κεφαλῆς οἱ πεζοὶ ἐφά-
νησαν κατὰ τὸ συγκείμενον, οὕτω διετράποντο, καὶ οἱ μὲν
εἰς τοὺς ἵππεῖς, οἱ δὲ εἰς τοὺς ὅπλίτας ἐμπίπτοντες ἔθνητον.
καὶ τὰς ἀμάξias αὐτῶν λαβὼν Σαβινιανὸς, οὗσας ὡς δισχι-
10λίας, αἰχμαλώτους τε πλείους ἡ πεντακισχιλίους καὶ λείαν
οὐκ ὀλίγην, τινὰς δὲ τῶν ἀμάξῶν καὶ κατακαύσας ἐν τῷ ὅ-
ρει, ἃς ἦν ἔφογον ἐλκύσαι διὰ κρημνῶν τοσούτων, ἐς τὴν Λυ-
χνηδὸν ἀφικνεῖται. καὶ εὑρίσκει Ἀδαμάντιον ἐκ τῆς πρὸς
Θευδέριχον συγνοούσας ἀπανελθόντα· οὐδὲν γάρ πω Θευδέριχος
15έπειπνοτο οὐδὲν τῶν ὑπὸ Σαβινιανοῦ ἐν τῷ ὅρει πραχθέντων
τοὺς μὲν οὐνύ αἰχμαλώτους τοὺς εὖ γεγονότας ἐν φυλακῇ
ποιεῖται, τοὺς δὲ ἄλλους μετὰ τῆς λείας διέδωκε τοῖς στρα-
τιώταις. ἀμάξias μέντοι πολλὰς κελεύσας ταῖς πόλεσι πρὸς
τὰς τοῦ στρατοπέδου κατασκευάσαι χρείας, ὡς ἐλήφθησαν
20οαῦται, ἀπείπει ταῖς πόλεσι μηδὲν ἀνοχλεῖσθαι, ὡς τὰς ἀρ-
χούσας ἔχων. μετὰ δὲ ταῦτα γράφει μὲν Ἀδαμάντιος τῷ βα-
σιλεῖ, ὡς ὑπέσχετο, τὰ πρὸς Θευδέριχον αὐτῷ διειλεγμένα·

2. *διαλυνόντες* coni. N. 3. *ἐπέζευκτο* N., *ὑπέζευκτο* vulg. 10
τε add. N. 14. που vulg. 15. οὐδενὶ vulg.

runt, celeriter in planitem clapsi et pontem, cui suberat fossa in-
genti profunditate, transgressi sunt, quo dissoluto persecutionem co-
rum, qui in alteram ripam pervenerant, hostibus intercluserunt;
reliquis autem suorum a ponte exclusis fugam impeditam reddide-
runt. At illi prae desperatione, cum pauci essent, in Romanos equi-
tes irruerunt, sed ubi Romanorum pedites ex composito prorupe-
runt, ita hostes terga verterunt, ut partim in equites, partim in
pedites inciderent et trucidarentur. Sabinianus curruum duo, ca-
ptivorum plus, quam quinque millia, cepit, et non parum praedae.
Curribus tamen aliquot, quos difficile fuisse per tot praerupta loca
agere, in monte incensis, Lychnidum revertitur: hic Adamantium
reperit, qui a colloquio cum Theudericho redierat. Nondum enim
Theuderichus, quae in monte a Sabiniano gesta erant, cognoverat.
Captivorum autem nobiliores custodiae tradidit, reliquos militibus
cum praeda distribuit. Et cum non multo ante per civitates ad
usum exercitus currus praeparandos imperasset, ut istis est potitus,
vetuit civitates amplius de curribus laborare, quia quod satis erat
habebat. His ita gestis, scribit Adamantius Imperatori, ut Theude-
richo promiserat, sermones, quos cum eo habuerat. Scribunt eis

Dexippus, Eunapius etc.

17

A. C. 479 γράφει δὲ καὶ Σαβίνιανὸς καὶ Ἰωάννης ὁ ὑπαρχος τὰ γεγε-
Ind. 2 νημένα ἐπὶ μεῖζον ὁγκοῦντες καὶ λέγοντες, μὴ χρῆναι τι τῷ
Zenon. 6 βαρβάρῳ συνθέσθαι, ὃς ἐλπίδος οὐσῆς ἡ κατὰ κράτος αὐτὸν
δεξιελάσειν τῆς χώρας ἡ αὐτοῦ μένοντα κατατρίψειν. ταῦτα
δεξάμενος βασιλεὺς καὶ νομίσας, πόλεμον εἰρήνης αἰσχρᾶς
εἶναι βελτίω, πέμψας ἀγεκάλεσε τὸν πρεσβευτὴν, κελεύσας
μηδὲν ἔτι πρὸς ἐκείνον συνθέσθαι, ἀλλ’ εἰπεῖν Σαβίνιανῷ

P. 86 καὶ Γέντονι, Γότθῳ μὲν δοῦτε ἄνδρι, γυναῖκα δὲ Ἄρωμαίων
τῶν περὶ τὴν Ἡπειρον γεγαμηκότι καὶ δύναμιν ἔχοντι, ἔχε-
σθαι τοῦ πολέμου πάσῃ χειρὶ, ὃς οὐδὲν βασιλέως πρὸς ἔκει-
τον συνθησομένου. καὶ συγκαλέσας τοὺς στρατιώτας δὲ Ἀ-
δαμάντιος ἐπήγειρε αὐτοὺς τῆς προθυμίας, καὶ ἐκέλευσε γεν-
ναίως, ὥσπερ πάτριον αὐτοῖς, ἔχεσθαι τῶν πραγμάτων, καὶ
τὸ ἐκ βασιλέως ἐπανέγνω πρόσταγμα. ταῦτα τὸν ἐλπίσιν αὐτοὺς
μετεώρους ποιήσας, ὃς βασιλέως αὖτις πᾶσι τὴν προθυμίαν
οὐκ ἄκαρπον ἔσητος, εὐφημίας ἔτυχε καὶ μετὰ τιμῆς παρε-
πέμφθη. καὶ δὲ μὲν ἀπηλλάγη μηδὲν πλέον ποιήσας.

A. C. 481 β. "Οτι ἐπὶ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως στάσεως γενομένης

Ind. 4 παρὰ Μαρκιανοῦ καὶ ἄλλων τινῶν, Θευδέριχος δὲ Τριαρίου
Zenon. 8 Βμαθὼν τὰ γεγονότα, καὶ ὑπολαβὼν καιρὸν γῦν αὐτῷ παρε-
στάναι τῇ πόλει ἐπιθέσθαι καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῷ, πᾶν εὐθὺς
διαστήσας τὸ βαρβαρικὸν ἦκε, δῆθεν μὲν ὃς βουλόμενος
αὐτῷ τε τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ πόλει ἀμύναι, πρόδηλος δὲ ὡν

Sabinianus et Ioannes praefectus res a se gestas, et omnia in mains extollentes, suadebant, ut pacem cum barbaro non faceret. Spem enim esse vi eum regione depelli, aut si manserit, opprimi posse. Haec ubi Imperator rascivit, bellum turpi pace potius dicens, misit qui legatum redire, neque quicquam rei amplius cum barbaro contrahere iuberet, sed verbis suis Sabiniano diceret et Gentoni, (is erat vir Gothus, et mulieri Romanae in Epiro nupserat, et copias ducebat,) ut cum omnibus copiis, quae ipsis adessent, bellum gererent, nec enim sibi ulla in re cum barbaro convenire. At Adamantius, convocatis militibus, eorum fortitudinem laudavit, et ut fortes esse pergerent, ut mos patrius ferret, hortatus est. Tum Imperatoris mandatum illis recitavit, et in magnas spes eos erexit, Imperatorem fortitudinem et navitatem eorum non sine magnis praemiis esse praetermissurum. Haec illum magno cum plausu locutum honorifice milites prosecuti sunt. Et sic quidem, legatione haud feliciter peracta, discessit.

2. Zenone imperante Marcianus et alii nonnulli seditionem mo-
verunt. Ubi ea res ad Theuderichum Triarii fil. est delata, sibi obla-
tam occasionem urbem et Imperatorem ipsum adorandi existimans,
magnam barbarorum manum coegit simulans, se ad Imperatorem et

πᾶσιν ἐφ' ὅτῳ ἡ πείγετο. βασιλεὺς δὲ ἀκούσας ἵππεα ἔξε- A.C. 48: πεμψε καὶ βασιλεῖα γράμματα, τῆς μὲν προθυμίας αὐτὸν ἐ- Ind. 4 παιων, κελεύων δὲ ἀπελθεῖν, ὃς οὐκέτι οὔσης χρείας, μὴ Zenon. 8 μόλις καταστᾶσαν ἐκ τοιούτου σάλου τὴν πόλιν αὐθις εἰς θύπονταν ἐμβαλύντες ἑτέραν τὸ θυρυβεῖσθαι φιλοῦν εἰς χείρων C. καὶ μετζονα ἐκταράξωσι στάσιν. δὲ αὐτὸς μὲν ἐφη τῷ βασιλεῖ πείθεσθαι, τὸ δὲ πλῆθος οὐκέτι δύνασθαι ἀναστρέψειν, τοσοῦτόν τε συλλεγέν καὶ μέρος τι οὐ βραχὺ διαναπαίων. ὑπέρ τε γὰρ τειχῶν οὐδένα θνόμιζεν αὐτῷ ἀντιστήσεσθαι, ιομῆτε δπάλξεως μηδεμιᾶς μήτε πύργου ἑστῶτος, καὶ εἰσελθόντι πάντα τὸν δῆμον προσέσεσθαι τῇ τῶν Ἰσαύρων ἀπεχθείᾳ. ἀ δὴ καὶ φοβούμενος Ζήνων ἐκπέμπει Πελάγιον χρήματα ἔχοντα πολλά· τὰ μὲν αὐτῷ Θευδερίχῳ, καὶ δὲ καὶ τῷ Γοτθικῷ τῷ παντὶ διδόσαι, καὶ ἄλλας ὑποσχέσεις δωρεῶν οὐκ 150λίγας. ἐλθὼν δὲ Πελάγιος καὶ τὰ μὲν ἀπειλήσας, τὰ δὲ D ὑποσχόμενος, τὰ δὲ καὶ τοῖς χρήμασιν οὐκ ὀλίγοις [τε] οὐσι τὸ φύσει φιλάργυρον τοῦ τρόπου μετελθὼν, διαπέμπει. καὶ ἔδοξε δὴ τοῦτο τοῦ φοβου τοῦ πλείονος ἀναφέρειν τὴν πόλιν. οὐδὲν γὰρ ἦν ἐλπίσαι εἰσιόντος ἢ πόλεμόν τε ἔνδον καὶ τοῦ γοπαντὸς ἐμπρηστιν. οὐδὲ γὰρ οἱ Ἰσαυροὶ ἀπλῶς ἀναχωρῆσαι

6. ἐκταράξωσι στάσιν H. ἐκταράξω σύστασιν vulg. 8. διανα- παίων] Μαν ἀπειθέσ coni. N. 13. καὶ ante τὰ μὲν ins. H. 14. διδόνται coni. N. 16. τε uncis inclusimus. 19. ἐλπίσας vulg.

urbem a periculo liberandum accedere; sed manifestum erat omnibus, qua de causa accurreret. Itaque Imperator, ubi hoc audivit, ad eum cum litteris regiis equitem mittit, animum et voluntatem erga se laudat, sed iubet eum recedere, quia illo non amplius sibi opus esset, ne civitatem vix a tanto aestu liberatam homines novarum rerum cupidi in aliam perturbationem et suspicionem coniicerent et longe perniciosorem et maiorem priore excitarent seditionem. Ille vero respondit, se Imperatori obsecuturum, neque tamen posse exercitum reducere tantum et maximam partem dicto suo parum audientem. Sperabat enim, neminem, qui resisteret pro moenibus, quae nullo propugnaculo aut turre munita erant, sibi occursum, et ad se in urbem ingredientem omnem popularem turbam defecturam propter odium, quo Isauros prosequebatur. Idem Zeno veritus mittit Pelagium cum multis pecuniis, quas partim Theudericho, partim Gothis, in universum divideret, et alia non parva munera se daturum sponderet. Itaque ut Pelagius venit, partim minis, partim promissis, partim ingentibus pecuniis barbaros, insistam eorum avaritiam adortus, ad recedendum coniuvit. Ex quo existimatius est non parvo metu civitatem levasse. Nam Theudericho in civitatem introducto, nihil aliud, quam bellum intestinum et universum incendium, exspectare oportebat. Statutum enim apud

A. C. 481 θιαζόμενοι δπενύουν, ἀλλὰ κοντοὺς ὑψηλοὺς προπαρασκευά-
Ind. 4 σαντες, λίνον ἐπ' ἄκροις αὐτοῖς προσδήσαντες καὶ θεῖον, πολ-
Zenon. 8 λοὺς εἶχον ἔτοιμους; εἴ ποτε βιασθεῖεν, ἅπασαν ὑφάψαι τὴν

P. 87 πόλιν. καὶ ὁ μὲν Θευδέριχος οὗτος ἀπεχώρησε. τοὺς δὲ
περὶ Προκόπιου καὶ Βούσαλβον πολλάκις ἀποστέλλων παρὰ
Θευδέριχον ἔξητει, ἔνδειγμα τῆς εὐνοίας καὶ εὐπειθείας αὐ-
τὸν τοῦτο ἀξιῶν παρασχέσθαι. ὁ δὲ πάντα μὲν ἔλεγε πείθε-
σθαι τῷ βασιλεῖ, μὴ μέντοι δισιον Γότθοις, ὥσπερ οὐδὲ ἄλ-
λοις ἀνθρώποις, ἵκετας καὶ σωτηρίας δεομένους ἀνθρώπους
τοῖς λαβεῖν βουλομένοις ἀκδιδόγαι προχείρως. ἔτην οὐν αὐ-
τὸν τῆς ηξίου, μηδενὶ πλὴν ἡ ὄσσα ζῆν δχληροὺς δσομένους. καὶ
οἱ μὲν οὗτοι βραχὺ τι γῆδιον νεμόμενοι παρὰ Θευδέριχῳ
διῆγον.

A. C. 475 γ'. "Οτι Ζήνων ἀνήρ ὃν ἀπόλεμος ἤγαν, καὶ πολλῆς
Ind. 13 πανταχόθεν ταραχῆς ἐφεστώσης, ἔγνω πρὸς τὸν Βάνδηλον 15
Zenon. 2 Βεὶς Καρχηδόνα πρεσβεύσασθαι. καὶ Σευῆρον ἐκ τῆς βουλῆς
πρεσβευτὴν αἰρεῖται, ἀνδρα καὶ σωφροσύνη διαφέρειν δο-
V. 59 χοῦντα καὶ τῷ ἐθέλειν τὰ δίκαια. καὶ πατρίκιον αὐτὸν ποι-
ήσας ἀποπέμπει, ὅπως ἐκ τῆς ἀξίας τῆς πρεσβείας τὸ σχῆμα
κατασκενάσσοι σεμνότερον. καὶ ὁ μὲν ἔξεπλευσεν, δ. δὲ Βάν-
δηλος μαθὼν, δτι ἦσσοι πρεσβεία, φθάσας ἔκπλον ποιεῖται,
καὶ Νικόπολιν εἶλεν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς Σευῆρος διαβὰς ἀπὸ
6. ἔξητει Β., ἔξητει vulg. 10. ἔτην N., ἔτην vulg. 18. τῷ H.,
τὸ vulg.

animum suum Isauri habebant, si vi cogerentur, haud placide urbe
cedere. Itaque contos praegrandes præparaverant, quorum in ex-
trema parte linum cum sulphure alligaverant, et si sibi vis infer-
retur, multorum auxilio, quos sibi consociaverant, urbem incendio
cremare constituerant. Et ita Theuderichus discessit. Procopium
vero et Busalbūm saepius a Theudericho sibi tradi petebat, ut in
hoc suam erga se benevolentiam et obsequium declararet. Sed ille
respondit, se quidem in omnibus dicto audientem fore Imperatori,
tamen nefas esse Gothis, sicut et ceteris mortalibus, supplices et
eos, qui salutem precentur, his, qui eos comprehendere velint, pro-
dere. Eos igitur ut omittet, orabat, præsertim cum nulla re, nisi
quod viverent, essent molesti futuri, et illi quidem apud Theu-
derichum, quod reliquum vitae fuit, modicum agrum colentes, trans-
egerunt.

3. Cum multi undique tumultus exorti essent, Zenoni, homini
admodum imbelli, venit in mentem ad Vandalem legationem Car-
thaginem mittere, et Severum ex senatu legatum deligit, virum, qui
temperantia et iustitia præstante existimabatur: itaque, ut legationis
dignitati maius decus adderet, patricium eum creavit. Et ille qui-
dem navigavit. Sed Vandalus, ubi didicit legationem ad se venire,

Σικελίας εἰς Καιρχηδόνα ἀφέκτο, καὶ πολλὰ διὰ τὸν ἔπιπλον ^{A. C. 475} **ἔμεμφετο τὸν Βάνδηλον.** ὁ δὲ τὰ μὲν ἔλεγεν ὡς πολέμιος ^{Ind. 13} **πρᾶξαι τὸν δὲ περὶ τῆς εἰρήνης, ἐπειδὴ πρεσβεύοιτο,** ^{Zenon. 2} **νῦν** ^C **ἔφη λόγου προσδέχεσθαι.** τοῦ δὲ Σευήρου τότε σῶφρον τοῦ 5^βιον θαυμάσας καὶ τῶν λόγων ἡγάσθη, καὶ τῆς δικαιοσύνης αἱρέταν λαμβάνων πᾶν ἔτοιμος ἦν ποιεῖν, ὅπερ ἐκεῖνος προσβάλλοιτο. μάλιστα δὲ ἔδοξεν αὐτῷ δίκαιος εἶναι, δτὶ, τὰ χρήματα αὐτῷ τοῦ βαρβάρου διδόντος καὶ τὰ πρέποντα δῶρα πρεσβευτῇ δωρούμενος, ἀπεσείσατο πάντα, εἰπὼν ὡς ἀπὸ ιοτούτων δῶρον ἔστιν εὑσχημον πρεσβεύοντι ἀνθρώπῳ τοὺς αἰχμαλώτους κομίσασθαι. ὁ δὲ τῆς διανοίας ἐπαινέσας τὸν ἄνδρα, „οὓς μὲν,” ἔφησε, „σὺν τοῖς ἐμοῖς νιέσι τῶν αἰχμαλώτων D ἀπέλαχον, τούτους σοι πάντας ἀφέμημι. ἦν δὲ τὸ πλῆθος αὐτῶν κατενείματο μοῖραν, τούτους σοὶ μὲν ἔξεσται παρ' ἑ-15κόντων, εἰ βούλει, πρίασθαι τῶν ἔχοντων, αὐτὸς δ' ἂν οὐ δυναίμην οὐκ ἐθέλοντας ταῦτα τοὺς εἰληφότας βιάσασθαι.” ἐνταῦθα δ Σευήρος ἀπέλυσε μὲν προῖκα οὓς αὐτὸς εἶχεν δ Βάνδηλος. ἀ δὲ εἰχε χρήματα, καὶ ἐσθῆτα καὶ σκεύη πάντα ὃποι κήρυκι δημοσίᾳ πωλήσας, τούτοις ὅσους ἵσχυσε τῶν αἰχμαλώτων ἐπρίατο.

δ. “Οτι Ζήγων δ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν Γότ-

3. πρᾶξειν vulg. **4.** λόγους vulg. **9.** ἀπεσείσατο H., ἀπε-

σάσατο vulg. **14.** αὐτῶν N., αὐτὸν vulg.

prius cum classe traeicit, et Nicopolim cepit. Severus autem legatus, solvens a Sicilia, Carthaginem venit, et magnopere questus est cum Vandalo, quod classe transmisisset. Ille vero dixit, se haec ut hostem fecisse. Nunc cum de pace ad se legatus missus sit, conditiones eius se excipere. Severi autem vitam frugi et modestam admiratus, eius consuetudine et colloquio delectabatur, quippe qui eius iustitiae quotidie periculum faceret, ex quo omnia exsequi, quae proponebat, paratus erat. Maxime illi visus est iustus esse in eo, quod, quum ei barbarus pecunias largiretur et munera legato debita daturus esset, omnia reiecit dicens, nullum donum viro legato dignius et convenientius, quam captivos in libertatem vindicare. At barbarus, humanitate eius collaudata: „Omnis, inquit, captivos, qui mihi et filiis meis sorte obtigerunt, tibi permitto; reliquos vero inter exercitum sorte divisos per me tibi licet, ut lubet, ab his, qui eos possident, si modo consenserint, redimere. Nec enim possem eos, quorum dominio cesserunt, invitos cogere. Itaque Severus eos, quos Vandalus possidebat, sine pretio in libertatem restituit, et pecunia omni, quam habebat quamque ex vestibus et suppellectile publice a praecone venditis solvebat, captivos quoquamque potuit redemit.

4. Zeno Imperator per legatos summum Gothorum ducem roga-

A. C. 475 θων πρεσβευσάμενος περὶ Ἡρακλείου τοῦ στρατηγοῦ τοῦ
Ind. ¹³ κρατηθέντος παρὰ τῶν Γότθων, ὑπέσχετο ἐπὶ λύτροις ἀφῆ-
Zenou. ² σειν, καὶ τὰ λύτρα ἔκατὸν συνωμολόγησε τάλαντα. ταῦτα

R. 88 τοὺς προσήκοντας Ἡρακλείῳ Ζήνων ἐκέλευσε παρασχεῖν, ἵνα
μὴ δοκοίη λελυμένος ὑπ' ἄλλων ἐν δούλου γενέσθαι σχῆματι. **5**
πέμπεται δὲ εἰς Θράκην τοῖς Γότθοις τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἐ-
δεξαντο μὲν, καὶ δῆθεν ἐκ τῆς φρουρᾶς ἀνιᾶσιν Ἡράκλειον
προΐόντι δὲ αὐτῷ ἐν Ἀρκαδίον πόλει προστρέχουσί τινες Γότ-
θοι, καὶ βαδίζοντι τῷ Ἡρακλείῳ τις ἐκ τῶν Γότθων βίᾳ τὸν
ῶμον ἔπαισε. τῶν δὲ περὶ τὸν Ἡράκλειόν τις ἐπέπληξε τῷο
Γότθῳ, καὶ πως, εἶπεν „οὗτε συντὸν οἰδας, ἀνθρώπε, οὗτε
γινώσκεις ὃν ἔπληξας.“ ὁ δὲ πάνυ γιγνώσκειν ἔφη τὸν ὑπ·
αὐτοῦ κάκιστα ἀπολούμενον· καὶ ἄμα σπασάμενοι ὃ μὲν τὶς
Βτὴν κεφαλὴν τοῦ Ἡρακλείου, δὲ τὰς χεῖρας ἀπέτεμε, καὶ
φασιν, ὅτι κατὰ ἀνταπόδοσιν ἔπαιθεν Ἡράκλειος· ἐλέγετο γάρ **15**
τινας τῶν ὑφ' αὐτῷ τελούντων στρατιωτῶν, δόξαντάς τι
πλημμελεῖν οὐκ ἕξιον θανάτου, εἰς βόθρον καταβαλὼν πᾶν
τὸ στράτευμα ἀναγκάσαι αὐτοὺς καταλεῦσαι. ἔκτοτε οὖν ἡ
τοῦ θεοῦ ἀγανάκτησις εἰς αὐτὸν ἐτηρεῖτο.

ε'. "Οτι φεύγειν τε καὶ πλανᾶσθαι καὶ μηδαμῶς δύνα-**20**
σθαι τῶν κακῶν ἀναπνεῦσαι, παρ' οἵς μοι τοῦ πταιόματος
ἥλπιζον εἴναι παραψυχήν.

8. προτρέχουσι vulg. **9. τὸν ὄμοιον ἔπαισε** H., **τῶν ὄμοιων ἔπεισε**
vulg. **10. ἐπέπληξε** H., **ἔπληξε** vulg. **20. διε]** συμβαίνει
μοι add. N.

vlt, ut Heraclium ducem, qui in hostium erat potestate, soluto redem-
ptionis pretio liberaret, et pro redemptione pollicitus est se daturum
centum talenta. Ea Zeno Heraclio propinquitate coniunctos persolvere
iussit, ne ab aliis redemptus, servi loco haberetur. Missae sunt igitur
pecuniae Gothis in Thraciam, quas receperunt, et Heraclium e
custodia liberum abire siverunt. In hunc, cum iter Arcadiopolin
tenderet, incurrit nonnulli Gothi, quoram unus Heraclium humero
vulneravit. Quamobrem aliquis ex his, qui cum Heraclio erant, in
Gothum invectus: „Et quid tibi vis? ait; satin tu te ipsum nosti et
cum, quem vulnerasti?“ At Gothus, probe se nosse eum dixit, quem
male perditurus esset. Et simul Gothi enses stringentes, unus caput,
alter manus Heraclio abscidit. Et illi quidem aiunt, ea, quae meruisse-
set, repensa. Fertur enim quosdam, qui sub eo stipendia faciebant,
iudicatos, aliquod facinus, non tamen morte dignum, commisisse,
in foveam coniectos lapidibus ab omni exercitu obrui iussisse; ex eo
dei iram in eum commótam fuisse, observatum est.

5. In perpetua fuga fui et erravi, neque unquam a malis respi-
rare mibi datum est, ne quidem apud eos, apud quos malorum me
consolationem reperturum sperabam.

ε'. "Οτι τὸν ἄρχοντα Αἰγύπτου ἐπὶ μόλις χρυσίον λί-
τραις ν' ἐκπεμπόμενον, ὡσπερ εὐδαιμονεστέρας γενομένης η
πρόσθεν, ἐπὶ πεντακοσίαις διοῦ λίτραις ἀπέστειλεν.

ζ. "Οτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Ζήνων^{c. A.C. 477} αἰσθόμενος, ὡς τὰ^{Ind. 15}
5μὲν Θευτερίχρυν τοῦ παιδὸς Βαλαμήρου αὐτὸν^{Zenoa. 4} καὶ ἐλάττονα γίγνοντο, ὁ δὲ τοῦ Τριαφίου ἔθνη τε συναθρού-
ζει καὶ συστρέψει δυνάμεις, ἐνόμισε βέλτιον ἐπὶ μετρίοις
αὐτῷ, εἰ συμβῆναι βούλοιτο, καταλῦσαι τὴν ἔχθραν. καὶ
πρέσβεις ἀποστείλας ἥξιον τὸν τε νιὸν παραδοῦναι ὅμηρον,
ιοῶς πάλαι προσύκαλεῖτο, καὶ ἴδιώτην ὅντα ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέ-
νειν, μηδὲν ἐνοχλούμενον, ὡσπερ ἔπη τότε, λαβεῖν τε τὴν
οὐσίαν ὀπόσης ἀφῆρητο, καὶ τάλλα ἡσυχάζειν, οὐδὲν ἔχοντα
κακὸν οὐδὲ ἐτέρῳ παρέχοντα. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, διτε οὗτε τὸν^D νιὸν ἔτι ὅμηρον δώσθι, οὔτε δύνασθαι ἔτι ἐκ μόρκης τῆς οὐ-
15οιςίας ἴδιώτης διάγειν. ἔως μὲν γὰρ ἦν μόρος; μήπω ἔθνη το-
σαῦτα περὶ αὐτὸν ἔχων, μόνην ἀν τὴν οὐσίαν σφόδρα συ-^{V. 60}
στελλομένῳ ἵσως ἀν ἐπαρκέσαι. νῦν δέ, ἐπείπερ αὐτὸν ἐς
ἀνάγκην τοῦ ἔθνη συλλέξαι κατέστησαν, ἐκ τῆς ἀνάγκης εἶναι
ἡ τρέφειν τοὺς ἐλθόντας ἢ σὺν αὐτοῖς πολεμεῖν, ἔως παθὼν
20ῇ δράσας ἐν ἀναμφισβήτητον τῷ παντὶ πέρας ἔξοισειν. ταῦ-
τα ὡς ἀπηγγέλθη, ἐδοξεν^P ἀκριβῇ κατισπενάζεσθαι πόλε-
μον. καὶ τύγματα μὲν πάντα, ὅσα τε πρὸς τῷ Πόντῳ καὶ^{P. 89}

13. οὕτε add. Val. 16. συστελλομένῳ Val., συστελλόμενον vulg.

6. Praefecto Aegypti, qui vix quinquaginta auri libras consicere
solebat, tanquam uberiorē facta provincia, quingentas tribuit.

7. Eodem tempore cum Zeno Imperator praesentiret, Theude-
richum, Valamirī filium, opibus et potentia labi et minuti, contra
Theuderichum Triarii varias gentes sibi conciliare et copias suas col-
ligere, inimicitias aequis conditionibus, si convenire vellet, depo-
nere melius esse, existimavit. Itaque per legatos, quos misit, petiit,
ut filium, quod iam pridem poposcerat, obsidem daret, ut privatam
vitam ageret, et sine ulla molestia in sua potestate maneret; ut omnia,
quae rapuerat, sibi haberet, ceterum quiesceret, a nemine mala pas-
surus, nemini quoque inferret. At ille, se neque filium obsidem da-
turum, respondit, neque privatam vitam agentem, solis suis opibus
casus suos sustentare. Cum enim solus neque tanta multitudine
circumseptus fuerit, bona quidem, quae tunc possidebat, si ea dili-
genti ratione administrasset, privato fortasse sufficerent. Nunc
quoniam in ea se necessitate constituerint, ut milites colligeret,
necessere esse, ut aut omnes, qui ad se venerint, aleret, aut una cum
ipsis bellum gereret, dum victus aut victor certum denique rei finem
imponeret. Haec ubi nuntiata sunt, censuit Imperator bellum omni
eura et diligentia apparandum. Itaque omnes legiones, quae erant

Α. C. 477 πατά τὴν Ἀσίαν, καὶ δσα τοῖς ἑῷοις δνίδρυτο μέρεσι, κατὰ
 Ἰnd.¹⁵ τάχος ἐκάλει. καὶ παρῆν πανταχόθεν οὐκ δλίγον τι πλῆθος.
 Σεπον.⁴ κατεσκευάζοντο δὲ φραξαι σκευοφόροι, καὶ βόες ἀνουῶντο,
 καὶ σκτός τε καὶ δσα χρήσιμα στρατοπέδῳ πάντα ἔγινετο δ-
 τοιμα, ὡς αὐτοῦ γε μέλλοντος Ἰλλοῦ ἔξιέναι. 5

Α. C. 478 η. "Οτι ὁ Ζήνων Μαρτινιανὸν προβιαλόμενος στρατηγὸν,
 Ind.¹ καὶ τοῦ στρατοῦ ἐς ἀταξίαν ἀλθόντος, ὡς ταῦτα καλῶς ἔχειν
 Σεπον.⁵ θδόκει, πέμπει ἄνδρας αὐτίκα παρὰ τὸν Βαλαμήρον λέγοντας,
 δτι οὐ δεῖ τρίβειν ἔτι τὴν μάχην, ἀλλ' ἔργου νῦν ἔχεσθαι
 καὶ πληροῦν τὰς ἀλπίδας, ἐφ' αἰς τῆς στρατηγίας ηξιώθη Ρω-10
 βμαίων. δ δὲ ἀκούσας ἀντιπέμπει καὶ αὐτὸς δς Βυζάντιον
 πρέσβεις, λέγων, ὡς οὐ πρότερον δγχειρήσοι τῷ ἔργῳ, εἰ μὴ
 καὶ ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ σύγκλητος αὐτῷ ἐπομόσαιτο πᾶσα, ὡς
 οὐδέποτε ἐπὶ τῷ Τριαρίου συμβήσονται. οἱ μὲν οὖν ἀπὸ βαυλῆς
 καὶ οἱ ἀρχοντες ἀμμοσαν μὴ συμβαίνειν, εἰ μὴ βασιλεὺς θέ-15
 λοι· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς μηδὲν ἀποστήσεσθαι τῶν ἥδη συγ-
 κειμένων, εἰ μὴ πρῶτον ὀκεῖνον παραβαίνοντα ἔδοι. τούτων
 δὲ δμοθέντων, αὐτὸν μὲν Θευδέριχον ἐδοξε κινήσαντα τὴν
 αὐτοῦ δύναμιν, ἐν Μαρκιανοῦ πόλει τὴν πᾶσαν ἰδρυμένην,
 εἰς τὸ εῖσιν ἀλαύνειν· ἐπειδὰν δὲ γένηται πρὸς ταῖς πύλαις τοῦ
 Καστροῦ Λίμου, τότε τὸν τῆς Θράκης στρατηγὸν δισχιλίοις ἴπ-

6 προβατίλδημενος vulg. 14. ἔτι coni. B.

circa Pontum et quas ad Asiam et Orientis partes collocarat, quanta potuit celeritate evocavit, ut undique praesto fuit non parva multitudo. Comparabantur currus, qui veherent utensilia, et boves emebantur et frumenta et quaecumque necessaria erant aleando exercitui, ea omnia praeparabantur diligenter, quoniam Illus ipse intra breve tempus apias educturus erat.

8. Cum exercitus, Martiniano duce creato, in magnam licetiam incidisset, Zeno ad Theuderichum, Valamiri filium, mittit, qui dicerent, non iam amplius oportere differre pugnam, sed tempus esse proelio decertandi et expectationem, quam excitasset, cum ducis Romanorum dignitate decoratus esset, explendi. His cognitis, Valamiri filius mittit quoque Byzantium legatos, qui dicerent, illum non prius id operis aggressurum, quem Imperator et senatus iuramento fidem dedissent, nunquam se in gratiam sedituros cum Theudericho, Triarii filio. Itaque senatores et duces sacramenta dixerunt, nunquam se in gratiam cum illo, nisi Imperator voluerit, redituros. Et Imperator, se nunquam a foedore recessurum, nisi prius ea ipse esset transgressus. His iuramentis praestitis, Theuderichum movere cum omnibus copiis, quas ad Marianopolim in castri ha-bebat, et ulterius progredi iussit: ubi ad portas Haemi montis per-venisset, Thraciacae praefectum cum duobus equitum milibus et de-

πεῦσι καὶ δηλίταις μυρίοις ἀπαντῶντα συμμίξαι· ὑπερβάντι Α. C. 478
δὲ Άλμορ ἄλλην ἀπαντήσεσθαι δύναμιν πρὸς τῷ Ἐβρῷ καὶ Ind. 1

Ἄδριανος πόλει, πεζοὺς μὲν δισμυρίους, φέακισχιλίους δὲ με-

τὰ τούτων ἵππεας. ἀπὸ δὲ Ἡρακλείας καὶ τῶν ποσὶ Βυζαν-

τίων πόλεων καὶ φροντίων ἄλλην ἔλεγον εἶναι δύναμιν, οὐ

δεήσοι, ὥστε μηδὲν ἐλλείπειν τῶν δὲ ἀλπίδα χρηστὴν συν-

τελούγτων τῷ ἔργῳ. ταῦτα ὑποσχόμενος δὲ Ζήνων τοῖς πρέ-

σβεσι κατὰ τάχος ἐκπέμπει. ἄρας δὲ δὲ Θευδέριχος τῷ αὐτοῦ

στρατεύματι ἦσι ἐπὶ τὰς πύλας, καθάπερ συνέκειτο, ἐρχο-

τομέων δὲ αὐτῷ οὔτε δὲ στρατηγὸς τῆς Θράκης ἀπήντα, οὔτε οἱ Δ

πρὸς τῷ Ἐβρῷ ὑποκαθῆσθαι λεγόμενοι, ἀλλὰ δι' ἐρημίας

ἐδειλθών τὰ ἐν μέσῳ εἰς τοὺς περὶ Σονδίν παραγίνεται χώ-

ρους. ὅρος δέ ἐστι τοῦτο ὑψηλόν τε καὶ ιμέγα καὶ ἀπο-

ρον ἐπελθεῖν, εἴ τις ἀνω κωλύει· ἐνῷ στρατοπεδεύων δὲ

Τριαρίου ἐτύγχανε. κάντεῦθεν πρόσβαλλοντες εὗ ἐφόδων ἀλ-

λήλοις ποίμνιά τε καὶ Τππονος καὶ λείαν ἄλλην ἀφήραπαζον.

ὅ δὲ τοῦ Τριαρίου συνεχῶς προσιππεύων ἐπὶ τὸ στρατόπε-

δον τὸ ἐκεῖνον, ὕβριζε καὶ ὠνειδίζει πλεῖστα, ἀλόρκον τε κα-

λῶν καὶ παῖδα καὶ ἄφρονα καὶ τοῦ γένους τοῦ κοινοῦ ἐχθρόν P. 90

ποτε καὶ προδότην, ὅστις οὐ συνίησι τῆς γνώμης τῆς Ρωμαίων,

μηδὲ ὁρᾶ τὴν σκέψιν, ὅτε αὐτοὶ βούλονται καθήμενοι ἡσυ-

χῆι αὐτοὺς περὶ ἐμπτοὺς κατατρίψαι τοὺς Γθιθονος. „κάκεῖνοι

a. ἀπαντήσεσθαι vulg. Ibid. et 11. Ἐβρῷ Val., εὔρω vulg.

11. ἡρεμίας Val. 22. Σονδίν Val. 15. Τριάρεος vulg. 21.

σκέψιν mg. H., δψιν vulg. 22. κακεῖνοι vulg.

cent millibus gravis armatura se illi coniuncturum esse; Haemum transgresso alias illi copias ab Hebro sumine et Adrianopoli obviam ituros, peditum viginti, equitum sex millia. Ceterum Heracleae et in aliis civitatibus et locis munitis circa Byzantium dicebant esse alias copias, sive opus foret, ita ut nulla re, quae ad felicem eventum sperandum ficeret, destitueretur. Haec Zeno promittens legatis, statim eos dimisit. Itaque Theuderichus movens cum suo exercitu, ut convenerat, ad fautes Haemi montis venit. Cum illuc accessisset, neque dux Thraciae obvius fuit, neque hi, qui ab Hebro venturi dicebantur. Interea percurseris deserta, quae in medio erant, ad loca circa Sondin pervenit. Est autem Sondis mons altus et praeruptus, qui ascendi minime potest, si quis sit, qui ex alto impedit. In eo Theuderichus; Triarii filii, castra posuerat, ibique levibus proeliis inter se, cum pabulatum ibant, congregientes, armenta, agnos et aliam praedam mutuas sibi eripiebant. Sed Triarii filius crebro obequitans circa castra alterius exercitus, eum contumeliose insectabatur, et multa convicia in eum iaciebat, periurum eum vocans, puerum, damentem et sui generis hostem et proditorum, qui

A.C. 478 μὲν τὴν νίκην ἀκούειτε ἔχουσιν, ὅποτεροι πέσσοιμεν· ἡμῶν δὲ
 Ind. 1 δόποτεροι τοὺς ἑτέρους φθείρονται, τὴν τοῦ λόγου Καδμείαν
 Zenon 5 ἀποφέρονται νίκην, ἐλάττους λειπόμενοι πρὸς τὴν Φωμαίων
 * ἐπιβουλήν, τοῦ γοῦν σὲ καλέσαντες καὶ ἐπαγγειλάμενοι πα-
 φέσσοθαι καὶ αὐτοὶ καὶ κοινῇ συστρατεύειν, οὗτοι ἐνταῦθα 5
 πάρεισιν, οὕτε ἐπὶ τὰς πόλεις ἀπήντησαν, ὡς εἶπον, μόνον
 Βδὲ ἀπέλιπον ἀπολέσθαι κάκιστα καὶ τῆς γε θρασύτητος δοῦ-
 ται δίκην ἀξίαν φροβθωκας γένει." ταῦτα ἐπακούσαντες
 παλλοὶ τοῦ αὐτοῦ πλήθους συνῆδον τοῖς λόγοις, καὶ τῷ σφε-
 τέρῳ αὐτῶν στρατηγῷ προσιόντες ἐλεγον, ὡς εἰκότα ὄνειδος τοι
 ἔκεινος, καὶ ὅτι οὐ προσήκει φθείρεσθαι περαιτέρω, οὐδὲ
 τῆς συγγενείας τῆς κοινῆς ἀμελοῦντα τοῖς προδοῦσι προσέχειν.
 τῇ δὲ ὑστεραίᾳ πάλιν ἀναβὰς Θευδέριχος ἐπὶ τινα γῆλοφον
 ὑπὲρ τοῦ στρατοπέδου τοῦ ἐκείνων ἔβοι· *εἰ τοὺς ἔμους συγ-*

V.6: *γενεῖς, ὡς κάκιστε, ἀπόλλυς; τί τοσαντάς γυναῖκας ἐποίησας;* 5
χρησεύειν; ποῦ δὲ οἱ τούτων ἄνδρες; ή ποῦ ἐξαπόλωλε πάν-
τεων ἡ εὐπορία, ἣν ἔχοντες οἴκοθεν συνευτράτευσάν σοι; καὶ
*σύνδυον καὶ σύντρεις ἔκαστος ἵππους ἔχων, τῶν ἀνιπποι χω-
 ροῦσι καὶ πεζοῖ, καὶ διὰ Θράκης ὥσπερ ἐν ἀνδραπόδων ἐπό-
 μενοι μερίδι· ἀλλὰ καὶ ἐλεύθεροί τε καὶ γένους οὐ χείρονος,* 20

1. *ἥμη vulg.* 2. *Καδμείαν Val., καὶ εἰς μίαν vulg.* 5. *αδ-*
τοὶ Val., αὐτῷ vulg. 7. *δὲ B., τε vulg.* 8. *προσδ.* Val.,
προσέδ. vulg. 9. *τοῦ B., τῶν vulg.*

Romanorum mentem non nosset, neque quo tenderent eorum consilia, videret. „Etenim volunt, inquit, ipsi oliosi efficiere, ut Gothi per Gothos deleantur et conficiantur, quo sine ullo labore, utriversus nostrum ceciderint, victores existant. Quicumque nostrum adversarios oppresserint, Cadmeam, quam dicunt, victoriā reportabunt, ipsi scilicet viribus attritis Romanorum insidiis magis obnoxii. Nunc postquam te advocarunt, et se ipsos quoque venturos et, ut cum tuo exercitu coniunctos, bellum gestiores esse promiserunt, neque quisquam hic adfuit, neque ad urbes, sicuti dixerant, occurrerunt, teque solum, ut male perires et poenas temeritatis tuac his, quod prodiisti, dare, reliquerunt.“ Hacc ubi audierunt, plures ex multitudine, quae cum Theudericho erat, ea, quae dicta erant, probarunt, et adversus suum ducem insurgentes dixerunt, merito hunc illi convicia dicere, nec oportere diutius in mutuam perniciem armatos pergere, et nulla habita cognitionis ratione, se ad eorum causam, qui ipsos prodicent, adiungere. Postridie iterum ascendens Theuderichus collem hostium castris imminentem, clamabat: „Cur, pessime, meos cognatos perditum isti? cur tot mulieres vi-
 duas effecist? ubiā locorum sunt eorum viri? quomodo consumtae sunt facultates, quas habuerunt, cum domo ad militandum sub te profecti sunt? Unusquisque eorum duos aut tres equos habebat,

ἡ μεδίμνῳ χρυσίον ἐλθόντες ἀπομετρήσονται;” ταῦτα ὡς Δ. C. 478
ἐπήκουσε τὸ στρατόπεδον ἄπαν, ἀνδρες τε καὶ γυναικες δμοῦ Ind. 1
πάντες ἥσαν ἐπὶ τὸν Θευδέριχον τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα, κραυ-
γῆ τε καὶ θορύβῳ ἀξιοῦντες συμβιώνειν· εἰ δὲ μὴ, ἀπολεί-
5ψειν αὐτὸν ἔφασαν πάντες, ἐς τὸ συμφέρον χωρήσαντες.
ἴνταῦθα ἀποστέλλει πρὸς Θευδέριχον πρέσβεις, καὶ συνέρ-
χονται ἀμφω παρὰ ποταμὸν τινα ἐφ' ἑκατέρας ὅχθης. μέσον D
δὲ ποιησάμενοι τὸν ποταμὸν διελέγοντο, καὶ ποιοῦνται συν-
θήκας, μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις καὶ ὅσα ἥγηντο συμφέροντα. καὶ
ιοταῦτα ὀδύσσαντες πέμπουσιν ἄμφω πρέσβεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον.

3. “Οτι Ζήνων, ἐπεὶ διέλυσε τὴν στρατιὰν, πέμπει πρὸς A.C. 479
Θευδέριχον, τὴν εἰρήνην συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν, ὅπως καὶ Ind. 2
δύναιντο. ἐν δὲ τούτῳ συστρέψας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ὁ παῖς
ὁ Βαλαμῆρος ἐπὶ τὰ πρὸς Ροδόπην παραγίνεται μέρη, καὶ
15κατατεινάμενος τὰ κάλλιστα τῆς χώρας τῶν Θρακῶν ἀπαντα,
καὶ εἴ τι ἦν κτηματὸν ἀφαρπάζει. εξέτριψε δὲ ἄπαν τὸ αὐ-
τόθι γεωργοῦν, κτείνων τε καὶ εἰσπράττων, ὅσα μὴ φέρειν
ἥδύναντο. Θευδέριχος δὲ ταῦτα ἀκούσας γινόμενα, ἥδεσθαι P. 21
μὲν ἔλεγεν, ὅτι φίλος αὐτῶν καὶ νὺδὸς λεγόμενος ταῦτα αὐ-
τοῖς δρῷη, ἀχθεοῦται μέντοι, ὅτι τῆς ἐκείνων ἀνοίας ἐν τοῖς
γεωργοῖς βλέπει γινομένην τὴν δίκην, ὃν οὐδὲ φθειρομένων
Ζήνωνά γε ἡ Βηρίναν οὐδὲ ὅπωσοῦν ἐπιστρέφεσθαι. ὡς δὲ

1. οἱ μεδίμνῳ χρυσίον, ἐλθ. ἀπεμετρήσαντο coni. H. 3. ὕ-
εσσαν N., τεσσαν vulg. 9. καὶ ante ὅσα add. N. 15. κατα-
σιγάμενος coni. Val. 17. σπαραγάττων — ἥδύνατο coni. B.
21. οὐδὲ — γε B. οὐδὲν — δὲ vulg., ὥδε — τε Val.

mane equis destituti pedites incedunt, et te per Thraciam manci-
piorum instar sequuntur, quamvis liberi sint neque deteriore ge-
nere, quam tu; * et venerint, ut aurum modio admetiantur.“ Haec
ubi totus exercitus audivit, tam viri, quam mulieres, Theuderichum,
ducem suum, adierant, et cum tumultu et vociferatione oraverunt,
ut paci studeret; sin minus, se quod sibi utile erit amplexuros
et eum deserturos. Ob eam causam mittit ad Theuderichum lega-
tos, et ambo convenerunt ad flumen quendam, ab utraque ripa.
Deinde medio interiecto flumine, collocuti statuunt, non amplius
bellum se gesturos, et quicquid utile sibi videbatur. Haec ubi ute-
que iuravit, mittunt legatos Byzantium.

9. Zeno, exercitu missō facto, mittit ad Theuderichum, ut pa-
cem inter se, quomodo possent, facerent. Inter haec Valamiri filius,
contractis copiis suis ad Rhodopem montem processit, et fer-
tilissima quaeque Thraciae loca vastans, omnia pecora rapuit; agri-
colas agris suis expulit, occidens et exigens, quae praestare non
poterant. Haec ubi facta Theuderichus audivit, se quidem lactari dixit,
eum, qui amicus et filius ab illis appellaretur, talia in ipsos perpe-

A. C. 479 ἡλθον οἱ πρέσβεις, τιθεντας τὴν εἰρήνην ἐφ' ὃ τε μυρδίους
 Ind.² μὲν καὶ τρισχιλίους ἀνδράσιν, οἵς θέλοι Θευδέριχος, συντάξεις τε καὶ τροφὴν χορηγεῖν βασιλέα, δυοῖν δὲ αὐτοῦ σχολαν προβάλλεσθαι ἀρχοντα, ἀπολαβεῖν δὲ αὐτοῦ τὴν οὐσίαν, ὅσην
B πρότερον εἶχεν, λαβεῖν δὲ τὴν ἑτέραν τῶν δύο στρατηγῶν⁵ τῶν περὶ βασιλέα, καὶ ἔχειν τὰς ἀξίας, εἰς ἃς ἥδη προῆκτο ὑπὸ τοῦ Βασιλίσκου. περὶ δὲ τῶν κηδεστῶν, εἰ μὲν ἑτελεύτησαν, ὡς ἔλεγεν ὁ Ζήνων, μηδὲν εἶναι οἱ πρᾶγμα· εἰ δὲ ζῶσι, λαβόντας ἥνπερ εἶχον οὐσίαν, οἰκεῖν πόλιν, ἣν αὐτὸς δοκιμάσεις Ζήνων. ταῦτα ὡς συνέδοξε, παύσας τὸν Βαλαμῆ-¹⁰ρον τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς στρατηγὸν ἀντ' ἔκεινον Θευδέριχον ποιεῖται, καὶ χρήματα ἐπεμψεν, δσα ἔδει αὐτίκα διατείμαι τοῖς Γότθοις.

6. προσῆκτο vulg.

trare, tamen moleste ferre, quod videret agricolas ob illorum de-
 mentiam plecti et poenas dare, quos in summam calamitatem redigi
 nihil morari Zenonem aut Verinam. Ut vero legati venerunt, pacem
 fecerunt: ut tredecim hominum millibus, quos Theuderichus vellet,
 Imperator stipendia et commeatus praebaret: duabus scholis ipse
 dux praeficeret: ut omnes facultates, quas prius habuerat, illi
 restituerentur; et ut alterum ex duobus exercitibus, qui circa Im-
 peratorem sunt, acciperet, et easdem dignitates, quas sub Basilisco
 obtinuerat, recuperaret. De affinibus, si mortui essent, ut Zeno di-
 ceret, nihil amplius negotii esse; si superstites, omnia bona, quae
 eorum fuissent, eos recuperaturos, et eam civitatem, quam Zeno
 arbitratus fuerit, habitaturos esse. Haec ubi conventa sunt, Impera-
 tor, abrogato Theudericho, filio Valamiri, magistratu, in eius lo-
 cum suffecit Theuderichum, Triarii filium. Et pecunias misit, quae
 consensim debebant distribui Gothis.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ
ΤΗΣ ΤΟΤ ΜΑΛΧΟΤ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΚ ΤΟΤ ΣΟΤΙΑΔ.

α'. Οἱ δὲ κερδαίνειν οἰόμενοι ἐπετίμων, ὡς λιμώττοντι,
 5τὸν σῖτον· ὁ δὲ οὐδὲν ἔτον ἥγόραζε. *Suidas s. v. ἐ-*
πετίμα.

β'. Λέπρα δὲ ἐπήνθει τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. *Idem s. v.*
λέπρα.

γ'. Λέων βασιλεὺς Ῥωμαίων, ὁ Μακέλλης. ὃς ἔδοξε
 10τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλέων ἀπάντων εὐτυχέστατος εἶγαι καὶ
 φοβερὸς ἄπαισι τοῖς τε ὑπ' ἐκείνουν τὴν βασιλείαν τελοῦντι,
 καὶ τῶν βαρβάρων αὐτῶν ὅσοις εἰς φῆμην ἀφίκετο. καὶ
 ταύτην μὲν τοῖς πολλοῖς καταλέλοιπε τὴν δόξαν. ὅγε δέ,
 φησι Μάλχος, εὐτυχίαν οὐκ οἴμαι, εἴ τις τῶν ἀρχομένων τὰ

F R A G M E N T A
E X H I S T O R I A M A L C H I

E S U I D A.

---

1. *Illi vero quaestum facere cupientes frumenti pretium au-*
gebant ut fame laboranti; ipse autem nihilominus frumentum e-
mebat.

2. *Lepra autem in eius facie efflorescebat.*

3. *Leo Lanio, Imperator Romanorum, qui omnium Imperatorum,*
qui ante ipsum fuerunt, felicissimus esse visus est et formidabilis
omnibus, tam ipsius imperio subiectis populis, quam ipsis barbaris,
ad quos eius fama pervenit. Et hanc quidem de se opinionem vul-
go reliquit. Ego vero, inquit Malchus, felicitatem non existimo, si

δητα διασυλῶν, καὶ μισθούμενος ἀεὶ συκοφάντας εἰς τοῦτο, καὶ κατηγορῶν αὐτὸς, δὲ μὴ ἄλλον ἀνηγόρισκε, καὶ τὸν χρυσὸν ἐξ ἀπάσης τῆς γῆς συλλεξάμενος, ἔαυτῷ μόνῳ κατάδοιτο, ἐρήμους μὲν τὰς πόλεις ἡσπερ ἐμπροσθεν εἶχον εὐπορίας ποιήσας, ὡς μηκέτι τοὺς φόρους, οὓς ἐτέλουν, δύνα-5 σθαι μετ' εὐχερείας ἀπενεγκεῖν. καὶ ἀπλῶς πάσης κακίας ἀπισχυρίζετο ὁ Μάλχος γενέσθαι αὐτὸν καταγώγιον. δις γε καὶ Ἄπερέχιον τὸν γραμματικὸν ἐφυγάδευσε. καί ποτε τις Εὐλογίωφ τῷ φιλοσόφῳ σιτηρέσιον εἰπὼν δοθῆναι, τινὸς τῶν εὐνούχων λέγοντος, διτι ταῦτα εἰς στρατιώτας προσήκει δα-10 πανᾶσθαι, εἶπεν. „εἴθε γένοιτο ἐπὶ τοῦ ἐμοῦ χρόνου, ὥστε τὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς διδασκάλους παρέχεσθαι.” *Idem s. v.*

δ. *Παμπρέπιος.* οὗτος μέγα παρὰ Ζήνωνι ἐδυνήθη. γένος μὲν ὃν Θηβαῖος τῶν κατὰ τὴν Αἴγυπτον, φύσει δὲ 15 πρὸς ἄπαντας δεξιὰ χρησάμενος, ἔρχεται εἰς Αθήνας, καὶ παρὰ τῆς πόλεως γραμματικὸς· αἰρεθεὶς, συχνά τε ἐπαιδευσεν ἔτη, καὶ ἐπαιδεύθη ὅμοιος ὅσα ἦν σοφώτερα ὑπὸ τῷ μεγάλῳ Πρόσκλῳ. διαβολῆς δὲ αὐτῷ πρὸς Θεαγένην τενά τῶν ἀκεῖ γενομένων συστάσης, ὑβρισθεὶς ὑπὲκείνουντο καὶ μειζονος, ἢ ἔχρην διδάσκαλον, ὑπὲκείνουντο καὶ μειζονος, ἢ λαθεν εἰς Βυζάντιον, τὰ μὲν ἄλλα ἀγαθὸς καὶ

16. Ἀπαντα coni. Portus.

quis populorum imperio suo parentium fortunas diripiens, et ad hoc sycophantas semper mercede conducens, et ipse accusans, quem alios non invenit, qui hoc faciant, et aurum ex universo terrarum orbe colligens, sibi soli reponit; et urbcs rerum copia, quam prius habebant, spoliens, ut non possint amplius facile pendere tributa, quae pendebant. Denique Malchus affirmabat, ipsum omnis improbitatis diversorum fuisse, qui et Hyperechium grammaticum in exilium egerit. Cum autem quondam Eulogio philosopho stipendum dari iussisset, et quidam ex cunuchis dixisset, hanc pecuniam in milites impendendam esse, dixit: „Utinam aevo meo contingat, ut stipendia militum in doctores conferantur.”

4. Pamprepius. Hic apud Zenonem multum potuit. Genere quidem Thebaeus, Aegyptius. Sed ingenio praeditus ad omnia apto. Venit Athenas, et a civitate delectus grammaticus, multos ibi docuit annos: simul autem sub magno Proculo eruditus est in omnibus reconditae sapientiae partibus. Cum autem calumnia adversus ipsum apud quendam Theagenem, illius loci civem, conflata fuisse, et apud illum ille fuisse delatus, ab illo contumelia affectus et maioribus, quam decebat magistrum, contumeliis ab illo vexatus, Byzantium ivit. Ac in ceteris quidem rebus bonus et probus vide-

χερηστὸς φαινόμενος, ὡς δὲ ἐν Χριστιανοὺς πάντας ἔχούσῃ πόλει, τὸ Ἑλληνικὸν αὐτοῦ τῆς θρησκείας οὐκ ἔχον ὑπόκρισιν, ἀλλὰ μετὰ παρόδησίας προδήλως δεικνύμενον, εἰς τὴν τοῦ καὶ ἔτερα τῆς ἀρρένων σοφίας εἰδέναι ὑπόνοιαν ἥγε. Συνσταθέντα δὲ αὐτὸν ὁ Ἰλλους ἥδεως δέχεται. καὶ τι καὶ δημοσίᾳ ποίημα ἀναγνόντα λαμπρῶς τε ἐτίμησε, καὶ σύνταξιν ἐδωρήσατο, τὴν μὲν αὐτὸς ἰδίᾳ, τὴν δὲ ὡς διδασκάλῳ καὶ ἐκ τοῦ δημοσίου. καὶ ἀπελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν Ισανρίαν, οἱ βασκαίνοντες ἀντῷ συνθέντες διαβολὴν, τὴν τε ιοῦ τῆς θρησκείας, καὶ ὅτι μαγγανεύει καὶ μαντεύοιτο τῷ Ἰλλῷ κατὰ τοῦ βασιλέως, πειθούσι τὸν Ζήνωνα καὶ τὴν Βηρίναν τότε μέγιστα δυναμένην τῆς πόλεως ἐκπέμψαι. καὶ δὲ μὲν ἐς Πέργαμον ἔρχεται τῆς Μυσίας. Ἰλλους δὲ πυθόμενος, κατὰ τὴν αὐτοῦ πρόφασιν ἐληλάσθαι τὸν ἄνδρα, πέμψας ἱεραλαμβάνει αὐτὸν ἐς Ισανρίαν. καὶ σύμβουλόν τε αὐτὸν καὶ σύνοικον ποιεῖται· καὶ (ἥν γὰρ πολιτικῆς συνέσεως ἐμπλεως) τὰ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, πρὸς ἀ μὴ σχολὴν ἥγε, διοικεῖν ἐπέτρεπεν, ἐλθὼν τε ἐς Βυζάντιον συμπαρέλαβεν αὐτὸν. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ Μαρκιανοῦ σύστασις, ἀποροῦντα τὸν Ἰλλουν αὐτὸς ἐπεθάρσυνε. καὶ τοσοῦτόν γε εἰπὼν, ὅτι „τὰ τῆς προνοίας μεδ' ἡμῶν ἐστι τεταγμένα,” παρέσχεν ὑποψίαν, τοῖς τότε ὑπακούσασιν, ὡς ἐκ τίνος ἀδήλου ταῦτα θεάζεις.

5. *"Illos ubique vulg.* 7. *ἐδωρήσατο Suidas s. v. σύνταξις.*

batur: sed, ut in urbe, quae incolas habebat omnes Christianos, ipsius Graeca religio, quam ille nullo modo dissimulabat, sed quae confidenter et palam ostentabatur, effecit, ut opinionem asserret hominibus, ipsum et alia arcana sapientia praeditum esse. Illum igitur sibi commendatum Illus humaniter suscepit. Quin etiam cum, cum publice quoddam poëma recitasset, splendide et honorifice tractavit, et stipendum ei dedit, partim quidem de suo, partim vero e publico, ut doctori. Cum autem ipse in Isauriam abiisset, illi, qui invidebant Pamprepio, conflata calumnia tum ex ipsius superstitione, tum etiam, quod incantationibus uteretur, et adversus Imperatorem Illo vaticinaretur, persuadent Zenoni et Verinae, quae tunc plurimum poterat, ut ex urbe expelleretur. Quamobrem ille quidem Pergamon, urbem Mysiae, se confert. Illus vero, cum audisset, hominem sua causa pulsum esse, eum per tabellarios in Isauriam vocatum recepit, et consiliarium et contubernalem fecit, et (erat enim vir ille civilis prudentiae plenus,) eas sui principatus res, ad quas administrandas otium ipse non habebat, gerendas ipsi permittebat, et Byzantium profectus, cum secum adduxit. Cum autem Marciani conspiratio exorta est, Illum dubitantem ipse confirmavit, tantumque effatus: „Providentia nobiscum facit,” suspi-

προγνώσεως. καὶ ἐκβάντος, ὥσπερ δὴ καὶ ἔξεβη, τοῦ τέλους, πρὸς τὴν τύχην τὸν ἐμένου λόγον συμβάλλοντες, αὐτὸν πάντων αἴτιον (οἷα φιλεῖ ὅμιλος) μόνον ὑπελάμβανον τῶν παραδόξων αὐτοῖς ἀποβαίνειν δοκούντων. οὗτοι μὲν οἱ σώφρονες περὶ αὐτοῦ εἶκαζον. εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἦν, οὕτε 2-5 σχυρῶς ἀνελεῖν ἔχω, σύτε πείθεσθαι. ἀλλ' ὅμως καὶ μέγα καὶ ἐλάχιστον αὐτῷ πρώτῳ ἀνεκοινοῦτο. καὶ τότε τοίνυν λαβὼν αὐτὸν, εἰς Νίκαιαν ἤκει χειμάσων, εἴτε τὴν ἐκ τοῦ δήμου δυσχέρειαν ἐκκλίνειν, εἴτε ἐπὶ ταῖς σφαγαῖς τὸν ἔχοντα τὴν πόλιν ἐκτρέπεσθαι δαιμόνα πρὸς ὀλίγον ἐθέλων. *Suid. 10 s. v. σύνταξις et Παμπρέπιος.* Quae autem sub eadem hac voce deinde sequuntur ad diuersum pertinent scriptorem.

έ. Τῶν συντάξεων στερηθέντες πολλάκις οἱ στρατιῶται καὶ παρακοπομένης τῆς τροφῆς τῆς συνήθους εἰς ἀπόγοιαν ἥλθον. *Idem s. v. σύνταξις.*

15

Quae sub vv. ἀμαξιτὸν et ὑπολαβὼν sub Malchi nomine leguntur, Xenophontis sunt ex Anabasi. Classenus.

cionem praebuit iis, qui auseultarant, quasi ex quadam praenotione divinitus haec dixisset. Cum autem res evenisset, sicut evenit, eius sermonem cum eventu comparantes, ipsum, ut vulgus solet, omnium, quae praeter communem opinionem ipsis accidere videbantur, solum auctorem existimabant. Sic quidem de eo sapientes conciliebant. Si quid vero aliud in illo viro fuit, nec pertinaciter negare, nec affirmare possum. Sed tamen Illus et maxima et minima quaque cum illo primo communicabat. Tunc igitur illo assumpto, Nicaeam hibernaturus ivit, sive populi gravem offensionem declinans, sive fatum illud, quod urbem caedibus infestabat, evitare paulisper volens,

5. Milites stipendiis saepe privati, victu etiam consueto fraudatā in desperationem venerunt.

Quae sequuntur, sine auctoris nomine prolata, itidem ex Malchi historia ducta esse videntur.

α'. Ἀρμάτος. ὅτι Βασιλίσκος ὁ βασιλεὺς, ἐπείνερ ὡς συγγενεῖ τῷ Ἀρμάτῳ ἀδεῶς ἐπέτρεψεν ἀντυγχάνειν Ζηνωνίδη

1. Armatus. Quoniam Basiliscus Imperator Armato, ut cognato, liberum aditum ad uxorem Zenonidem permittebat, cum illa consuetu-

τῇ βασιλίδι, τριβομένης σφισὶ τῆς δμιλίας, καὶ τοῦ κάλλονς αὐτῶν οὐκ εὐπαροδεύτου ὅντος, ἀμφω ἀλλήλων ἐκτόπως ἡ-
ρων. ἔψεις οὖν δμιάτων ἐπ' ἀλλήλους ἐγίνοντο καὶ πα-
ρεκτροφαὶ συνεχεῖς προσώπων καὶ μειδιαμάτων μεταδό-
5σεις, πόνος τε μετὰ ταῦτα ἔρωτος ὑπὲρ ὅψιν στεγομένου.
Ἐπεὶ δὲ κοινωσάμενοι τὸ πάθος Δαινιὴλ εὐνούχῳ καὶ Μαρίᾳ
μαίᾳ λάσαντο τοῦτο μόλις τῇ τῆς μᾶξεως λατρείᾳ, Σηνωνὶς
Βασιλίσκον διὰ θωπείας ἥγε τοῦ τὸν ἔρωτὴν ἔχειν ἐν τῇ
πόλει τὰ πρωτεῖα. ὅρῶν δὲ Θευδέριχος τιμώμενον ἐκ πάν-
ιοτων Ἀρμάτον, ἤσχαλλεν ὡς παρενδοκιμαύμενος ἐκ νέου, τρι-
χῶν μόνον καὶ τῆς ἄλλης φροντίζοντος σωμασκίας. ὁ δὲ
Ἀρμάτος ἐκ τε φορᾶς χρημάτων καὶ τιμῆς ἀπλέτου τυφω-
θεὶς, οὐδένα αὐτῷ φέτο διοίσειν ἐπὶ ἀνδρείᾳ. καὶ τοσοῦτον
αὐτοῦ ἥδε ἡ ἄλη ἐπεκράτει, ὡς σκευὴν ἀναλαμβάνειν Ἀχ:
5λέως, οὗτο τε περιβαίνειν εἰς ἴππον καὶ κατὰ τὸν ἵπποδρό-
μον φρανάττεσθαι, τοῦ οἴκου. ἐξῆρε δὲ τοῦτον πλείω πρὸς
τοιαύτην δόξαν μαίνεσθαι τὸ ὑπὸ δήμου σύρφακος ἐν εὐφη-
μίαις ἀνακαλεῖσθαι Πύρρόν. ὃς εἰ μὲν οὕτως ἐβόα διὰ τὸ
ἀρνθρωπόσωπον εἶναι, ἐλεγεν εἰκότα· εἰ δὲ ὡς πρὸς ἐπαι-
πονον ἀνδρείας, ἔθελγεν ὡς νέον. οὐ γὰρ ἥρωας ἔβαλλεν, ὡς
Πύρρος, ἀλλὰ γυναιμανῆς ἦν, ὡς Πάρις. *Suid. s. v.*

do diutius duraret et utriusque forma non vulgaris esset, ambo mu-
tuo amore vehementer ardere coeperunt. Oculos igitur in se vicissim
coniiciebant, et vultus subinde convertebant, et inter se arri-
debat. Hinc autem dolor ex amore natus vultu tegebatur. Cum
autem suum morbum Danieli eunicho et Mariae obstetrica declaras-
sent, et hunc ipsa coitus medicina vix sanassent, Zenonis Basilisco
blandiri coepit, ut amator principem in urbe locum teneret. Theodo-
ricus autem animadvertens, Armatum ab omnibus coli, quod
gloria superaretur ab adolescenti, qui capillos tantum et alias cor-
poris exercitationes curabat, indignabatur. Armatus vero cum
propter pecuniarum affluentiam, tum ob honoris amplitudinem in-
flatus, neminem fortitudine se praestantium fore putabat. Atque
hic ipsius error et falsa opinio, quam de se conceperat, in eo tan-
tum obtinuit, ut Achillis habitum et cultum assumeret, et equo
ejectus per urbem ita circumiret, et in Hippodromo instar equi
fremeret, hinniret, se iactaret atque ferociter efferret. Hunc au-
tem ad huiusmodi gloriae insaniam magis impellebat ipse plebis
abiectae favor, quae laetis acclamationibus ipsum appellabat Pyr-
rhum. Quae, si quidem ipsum ita vocabat, quod rubicunda facie
praeditus esset, verisimilia dicebat. Si vero ut ad fortitudinis lau-
dem haec dicebat, ut adolescentem deliniebat. Neque enim heroes
telis petebat, ut Pyrrhus: sed insano mulierum amore flagrans erat
easque deperibat, ut Paris.

Dexippus, Eunapius etc.

β. Ἀρμάτιος. οὗτος μέγιστον ἵσχυσε παρὰ τῇ Ζηνονίδῃ τῇ βασιλίσσῃ καὶ αὐτῷ Βασιλίσκῳ. ἐσφάγη δὲ ὑπὸ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως. καὶ ὑπερήσθησαν οἱ πολεμαῖς τῇ τούτου σφαγῇ. ἐπὶ γὰρ Λέοντος πρὸς τοὺς στασιάζοντας, δύσος λάβοι τῷ Θρᾳκῶν, τὰς χείρας ἀκτέμνων ἀπέπεμπε. Ὄνονταρφος δὲ αὐτὸν διεχρήσατο, διγναντα δ' Ἀρμάτιος πένητα καὶ ἄρτι ἐκ βαρβάρων ἤκοντα προσλαβὼν φιλοφρόνως, τὸ μὲν πρῶτον κόμητα ἐποίησεν, ἐπειτα καὶ στρατηγὸν Πλλυριῶν, καὶ εἰς ἐστίασιν ἔχειν πολὺν ἄργυρον παρέσχε. αὐτέδωκε δὲ τούτῳ τὴν βαρβαρικὴν ἀπιστίαν μετάιο χειρὸς μιαιφόνου. *Idem s. v.*

γ'. Βασιλίσκος, Βηρίνης ἀδελφὸς τῆς βασιλίδος, ἐπὲ Λέοντος τοῦ βασιλέως ἀντὶ Ρουστικὸν στρατοπεδάρχου ἥρετο, εὐεπίτευκτος μὲν ὃν ἐν μάχαις, βραδύνους δὲ καὶ φενακίζουσι ὁρδίως ὑπαγόμενος. *Idem s. v.* 15

δ'. Βασιλίσκος, ὁ Ῥωμαίων τῶν ἔψων βασιλεὺς, τῶν δικηλησιῶν τοὺς ἀποσκόπους εἰσέπραττε χρήματα, καὶ Ἀκάκιον τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἀπίσκοπον μικρὸν δεῖν ἀπώσατο, εἰ μὴ τῷ πλήθει τῶν λεγομένων μοναχῶν ἀπεκρούσθη. πολὺς τε ἦν εἰς ἐπιθυμίαν χρημάτων, ὡς μηδὲ αὐτῶν τὰς εὐτελεῖς καὶ βαναύσους μετιόντων ἀπιστήμας ἀπέχεσθαι.

6. Οὐρδουλος vulg. 11. Hoc fragmentum aut Priscum auctorem habet aut Malchum.

2. Harmatius. Hic plurimum potuit apud Zenonidem Imperatricem et ipsum Basiliscum. Occisus autem fuit a Zenone Imperatore, elusque caede cives admodum sunt laetati. Nam sub Leone quoscumque de Thracibus, qui seditionem moverant, cepisset, eos manibus amputatis dimiserat. Onulphus vero quidam ipsum interfecit, quem Harmatius pauperem et a barbaris recens venientem humaniter susceptum, primum quidem comitem fecerat, deinde vero praefectum Illyriorum, et ad convivia multum argentum magnamque pecuniae vim ipsi praebuerat. Ille vero barbaricam perfidiā sanguinaria manu ipsi pro gratia retulit.

3. Basiliscus. Verinae Imperatricis frater, sub Leone Imperatore in locum Rusticii, castrorum praefecti, delectus est. In pugnis quidem felix, at ingenio tardus et impostoribus opportunus, ita ut ab illis facile deciperetur.

4. Basiliscus, Romanorum Orientalium Imperator, pecuniam ab ecclesiarum episcopis exigebat, et Acacium, Constantinopolis episcopum, propemodum pepulisset, nisi a multitudine eorum, qui monachi dicebantur, repulsus fuisset. Magnaque pecuniae congerendae cupiditate flagrabat, et insigni avaritia praeditus erat, ut ne illis quidem parceret, qui viles et sordidas artes exercebant. Quam-

καὶ ἦν ἄπαντα μεστὰ δαχρύων τῇ τῶν τοιούτων εἰσφορᾶν πράξει. *Idem s. v.*

ε'. Ερύθριος, ἐπαρχος γεγονὼς δπὶ Ζήνωνος. ὃς ἐπέει μῆτε τὰ κοινὰ διαρκοῦντα ἑώρα, μῆτε βάρος προσθεῖνας 5 πλεῖον τοῦ τεταγμένου τοῖς τέλεσιν ἡνείχετο, μῆτε τι ποιεῖν ποιηρὸν, ὡς ὃν φιλάνθρωπος, ἡδύνατο, τῶν ὀφειλομένων χάριν αἰτησάμενος παρὰ Ζήνωνος ταύτης τῆς ἀρχῆς ἐπάνσατο. λύπην δὲ τῇ πόλει παρέσχεν, ἥνικα ταύτην ἀπέθετο. μόνος γάρ τῶν τελούντων τότε εἰς τὴν πολιτείαν οὗτος ἐπὲιοτῷ πάντων ἀγαθῷ ἐπεφύκει, θάττους μὲν τὰς χάριτας παρέχων τοῖς αἰτουμένοις, οὐκ ἔχων δέ τινα παντάπαις τῶν πρόσθε προσκεκρουκότων ἀμύνεσθαι. τὸ δὲ κοινὸν τότε εἰς πᾶσαν ἀπορίαν κατῆλθεν, ὡς μηδὲν ἔχειν ὑπόλοιπον. Ἡ τε γὰρ ἐν τῷ κοινῷ ταμείῳ Λέων κατέλιπεν ἀποθνήσκων ὅπει 15 Ζήνωνος ταχὺ ἐκεκένεστο πάντα, πολλὰ μὲν χαριζομένου τοῖς φίλοις, ὡς ἐτυχεν, οὐκ ὅντος δὲ ἀκριβοῦς, ὡστε αὐτὰ γνώσκειν, εἴ πη καὶ ἄλλως κλέπτοιντο. *Idem s. v.*

σ'. Ζήνων, βασιλεὺς Ῥωμαίων, τὴν μὴν ὠμότητα, ἢ ἐκδρομήτο Λέων, ἐν τῇ φύσει οὐκ εἰχεν, οὐδὲ τὸ Θυμούμενον ἀπαραιτητον αὐτῷ καθειστήκει ἐσάπαξ, οἶον τοῦ Λέοντος διέμενε. καὶ τὴν γε προαιρεσιν ἐν πολλοῖς εἰχε φιλότιμον, καὶ ᾧ ἐπραττε δόξης ἔνεκεν καὶ τοῦ θυμαζεσθαι ἐ-

3. Hoc fragmentum ad Malchum referendum esse vidit Val.
6. φιλ. τ. διφ. ἡδ. vulg. 18. Malchi haec esse vidit Val.

obrem propter huiusmodi tributorum exactiones omnia lacrimarum erant plena.

5. Erythrius praefectus sub Zenone, qui, cum neque fiscum sufficeret videret, nec sustineret addere tributis onus maius eo, quod fuerat constitutum, neque ullum improbum facinus facere vellet, quippe quod esset humanus, eorum, quae debebantur, condonationem cum a Zenone petisset, hoc magistratu abiit. Dolorem autem civibus gravem attulit, cum officium suum deponeret. Ex iis enim, qui tunc in re publica versabantur, solus ad omnium commune bonum natus e. at. Nam potentibus quidem beneficia celeriter dabat, nullum vero de veteribus inimicis ulcisci volebat. Fiscus autem ad summam penuriam tunc devenit, ut in eo nihil esset reliquum. Nam quae Leo moriens reliquerat in publico aerario, omnia a Zenone celeriter exusta erant, quod multa quidem amicis inconsulte largiretur, ipse vero non esset accuratus, ut cognosceret, si quae etiam alia ratione subriperentur.

6. Zeno, Romanorum Imperator, crudelitatem quidem, qua Leo fuerat usus, natura non habebat, nec iracundia ipsi in perpetuum erat inexorabilis, ut illa Leonis, quae perpetuo durabat. In mul-

πραττεν, ἐπιδεικτικῶς μᾶλλον, η̄ ἀληθῶς. οὐδὲ μὴν οὕτε Ημειρος τῶν πραγμάτων ἦν, οὔτε εἰχεν ἐπιστήμην, δι' ἣς ἔστιν ἀσφαλῶς τὰς βασιλείας ἰθύνεσθαι. πρὸς δὲ κέρδος καὶ λῆμμα οὐχ οὕτω μὲν ἐμμανῶς ὡς δὲ Λέων διέκειτο, οὐδὲ ἐπλαττε μὴ ὄντα τοῖς κεκτημένοις ἐγκλήματα, οὐ μὴν⁵ οὐδὲ παντελῶς κρείτων ὑπῆρχε τοῦ πράγματος. καὶ χρηστῆς ἄν βασιλείας ἔτυχον Ἄρωμαῖοι, εἰ μὴ Σεβαστιανὸς διότε παραδυναστεύων ἦγεν αὐτὸν ἐσ, τι ἐβούλετο, καπηλεύων, ὥσπερ ἔξι ἀγορᾶς, ἅπαντα, καὶ μηδὲν ἀπρατον ἐών ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐλῇ διαπράττεοθαι, ἀλλὰ τὰς μὲν ἀρχὰς ἀπε-10 δίδοτο πάσας, ἵδια μὲν ἑαυτῷ, ἵδια δὲ λαμβάνων τῷ βασιλεῖ τὰ τιμήματα· καὶ εἰ προσῆλθεν ἐτερος βραχὺ τι προστιθεὶς, ἐκεῖνος ἦν αἰγετώτερος. τῶν δὲ ἐν τοῖς ἀρχείοις γυνομένων ἀπάντων οὐδὲν ἦν, δὲ μὴ λαβὼν ἀπεπίρωσκεν. εἰ δέ τινα ἀρχὴν τῶν περὶ αὐτὸν ὄντων ἐχαρίσατο Ζήνων,¹⁵ ὥσπερ πολιτοκάπηλος, αὐτὸς ταύτην ὀλίγον παρ' ἐκείνων λαμβάνων, ἄλλοις παρεῖχε τοῦ πλείονος, Ζήνωνι τὰ κλέμματα παρέχων. *Idem s. v.*

ζ. Ζήνων ὁ βασιλεὺς, πυθόμενος τῶν οἰκείων τὴν ἡτταν, ἐς φρούριον καταφεύγει ἐπὶ λόφου κείμενον, ὁ Κων-20 σταυτιγούπολιν οἱ πρόσχωροι ἐκάλουν. ὅπερ γνοὺς τοῖς συν-

tis autem rebus animum honoris cupidum habuit: et quae faciebat, gloriae et admirationis captandae causa faciebat, per ostentationem potius, quam re vera, quinetiam non erat rerum peritus, nec illam scientiam habebat, per quam regna tuto gubernari possunt, sed in quaestum ac emolumentum non adeo furens, ut Leo, propensus erat: nec falsa crimina in possessores singebant, haud tamen omnino superior erat hac re. Et bonam imperii administrandi rationem Romani sensissent, nisi Sebastianus, qui tunc secundam ab Imperatore potestatem habebat, illum arbitratu suo quovis impulisset, omnia velut in foro cauponans, nec quidquam in aula caesarea sine pretio consici sinens. Sed omnes magistratus vendebant, partim quidem ipsa pretia sibi reservans accepta, partim vero cum Imperatore communicans. Si quis autem alius accessisset, qui paulum quiddam a didisset, ille ceteris anteponebatur. In ipso autem regio palatio nihil erat rerum omnium, quod ille acceptum non venderet. Si quem vero magistratum Imperator suis familiaribus largitus fuisset, ipse tanquam manceps hunc ab illis exiguo pretio accipiens, aliis praebebat pluris venditum, Zenoni furta praebens.

7. Zeno Imperator, audita suorum clade, in castellum in colle situm confugit, quod vicini Constantinopolin vocabant. Quo cognito, suis cum gemitu dixit: „Ergo homo est Dei ludibrium, si qui-

οῦσι στενάξας, „Θεοῦ παίγνιον ἄρα,” εἶπεν, „δ ἀνθρωπος, εἴης καὶ ἐμὲ οὕτω παῖσιν φίλει τὸ δαιμόνιον. ἐμοὶ γὰρ δὴ οἱ μάντεις τὸν Ιούλιον μῆνα ἔξανάγκης ἐν Κωνσταντινούπολει διατεινόμενοι προσύλεγον. κάγω μὲν ἐνόμιζον ἐς Κωνσταντινούπολιν ἀναβήσεοθαι, νῦν δὲ πάντων ἔρημος καὶ φυγὰς εἰς λόφον ἥλθον, εὐρηκάς δὲ δειλαίος προσηγορίαν ὅμωνυμον.” *Id. s. v.*

η. Ζήνων, βασιλεὺς Ῥωμαίων. ὃς Ζήνωνα τὸν ἑαυτοῦ νιὸν διάδοχον καταλιμπάνειν θέλων κομιδῇ νέον, προηγέτε δι' ἀξιῶν, καὶ σωμασκεῖσθαι ἐκέλευεν εἰς ἐπίδοσιν τῆς ιοήλικίας. οἱ δὲ βασιλικοὶ ἐν ἔξουσίᾳ γενόμενοι τοῦ ἄδην τὰ δημόσια καταναλίσκειν, συβαριτικῶς τὸν νέον κραιπαλᾷν ἐνηργονν, καὶ μαστροπεύοντες αὐτῷ τοὺς συνήθους πρόσος τῶν ἀρρένων ἔρωτας λυσσᾶν ἐπαίδευσαν ἀκτόπως. διαίτης οὖν ἐν ἡδοναῖς καὶ τύφῳ τιθεμένης, τῶν καλῶν ἐκὰς γενόμενος, καὶ τὴν ὑποτυφομένην ἀλαζονείαν ἐπὶ τῇ βασιλικῇ καραδοκίᾳ διὰ τοῦ προσώπου ὑπεμφαίνων, ἀκροβατεῖν τε ἥξατο καὶ μετέωρον τὸν αὐχένα αἰρειν καὶ, συλλήθδην φάναι, προσέχειν πᾶσιν ὡς οἰκέταις ἀνδρώποις. ἀλλ' δ πάντων ἔφορος τὴν φυσικὴν καὶ διδακτὴν κακότητα αὐτοῦ τεθεαμένος, διαρρέεσσαντα τῇ γαστρὶ καὶ ἀναισθήτως ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐς τὴν εὐνὴν ἀποπατοῦντα, πρόωρον τῶν ἀνθρωπείων ἐδικαιώσεν ἐκβῆναι. *Idem s. v.*

dem me sic ludificari placuit numini. Vates enim constanter mihi praedixerunt, Iulium mensem illum esse, quo me Constantinopoli necessario esse oporteret. Atque ego quidem arbitrabar, me Constantinopolim ascensurum. Nunc vero ab omnibus destitutus et exul in collem veni, inventa miser appellatione consimili.

8. Zeno, Romanorum Imperator, qui Zenonem, suum filium, admodum adolescentem, imperii successorem relinquere cupiens, per varias dignitates provehebat, et corpus exercere iubebat ad incrementum staturalis. Sed Imperatorii proceres, nacti potestatem fasci abunde exahriendi, operam dabant, ut adolescentis ille Sybaritico more crapulas et foedis voluptatibus indulgeret, et suis lenociniis conciliantes ipsi eiusdem aetatis puberes, quibuscum versabatur, ipsum turpiter instituerunt, ut in marium amores furore corruptus ferretur. Cum igitur vitae genus in voluptate et superbia traduceretur, ab omnibus studiis honestis remotus et succensam arrogantiam ob imperii expectationem e vultu elucentem prae se ferens, summis pedum digitis incedere et sublimem cervicem erigere, et (ut paucis rem totam complectar) cum omnibus hominibus, ut cum servis, agere coepit. Sed ille rerum omnium inspector naturalem et edoctam ipsius improbitatem contemplatus, ipsum iuste punivit, ita ut ventris profluvio et sine sensu per dies multos in lecto alvum exonerans immatura aetate ex humanis rebus excederet.

9. Ἡράκλειος, στρατηγὸς γεγονὼς ἐπὶ Ζήνωνος, οὗτος μὲν τελμῆσαι καὶ πρόθυμος ἐγχειρεῖν ἐς πολέμους ἔτοίμως, οὐ μέντοι τὸ προμηθὲς εἶχεν ἐν τοῖς κινδύνοις, οὐδὲ βουλὴν πρότερον ποιησάμενος, ὥρμα πρὸς ὃ ἔσπενδε πράττειν, ἀλλ’ ἔξω τοῦ λογισμοῦ πρὸς τὰ ἔργα ἐχώρει. καὶ τὸ ἐμπλήκτως δέξνεν ἐν ἀνδρὸς μοίρᾳ ἀπίθετο. ὅπερ δὴ καὶ μάλιστα αὐτὸν ὑστερού ἔσφηλεν. *Idem s. v.*

1. Hanc quoque particulam Malchi esse perspexit Val.

9. Heraclius. Fuit sub Zenone copiarum dux, homo quidem audax et paratus ad manus cum hostibus in bellis alacriter consequendas: nullam vero prudentiam in periculis habebat, neque consultatione prius habita, sed sine consilio et temere ad res gerendas accedebat, et celeritatem furore percitam fortitudinem esse iudicabat. Quod etiam postea ipsi gravissimorum casuum causa fuit.

MENANΔPOY ΠΡΟΤΙΚΟΡΟΣ

T A ΣΩΖΟΜΕΝΑ.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΤΙΚΟΡΟΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ.
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΤΣ.

EX HISTORIA
MENANDRI PROTECTORIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS BARBARORUM
AD ROMANOS.

ARGUMENTUM.

Avares a Iustiniano sedes petunt intra fines imperii Romani (1). Idem a Iustiniano instigati bella gerunt cum Hunnicis gentibus (2). Mezamirus, Antarum ad Avares, legatus, ab his interimitur (3). Legati Avarum ad novas sedes petendas missi Byzantii detinentur (4). Iustinus Avarum conditiones superbe respuit (5). Post mortem Zichi, Persarum legati, Mebodes Byzantium mittitur: neque ipse nec Saracenorum legati, quorum causam apud Imperatorem agit, quae cupiunt, impetrant (6). Turcorum legati a Persis spreti Byzantium proficiscuntur ad commercia cum Romanis petenda (7). Zemarchus a legatione ad Turcos rediens magnis itineris difficultatibus et periculis laborat (8. 9). Avares et Franci foedus ineuntes (10). Longobardorum legati Avares contra Gepidas et Romanos sollicitant (11). Longobardi nunc ab Avaribus, nunc a Romanis auxilia petunt (12). Balianus, Avarum chaganus, legatos Romanorum in vincula coniicit (13). Idem post multas disceptationes cum Bono, Romanorum duce, iratus ab obsidione Sirmii recedit (14). Superba Targitii postulata a Iustino cum contemptu repudiantur (15). Turci Iustinum ad bellum cum Persis renovandum incitant (16). Iustinus nullas Avarum conditiones admittit (17). Pax componitur inter Romanos et Avares (18). Avarum legati a latronibus expiliati res suas a Tiberio repetunt (19). Sebochthes legatus a Chosroë ad Iustinum missus ad foedus inter Persas et Romanos instaurandum (20). Iacobus insolentem Chosrois epistolam Tiberio et Sophiae Augustae tradit (21). Sabirum et Alanorum legati de pace agunt cum Tiberio Caesare (22). Romanorum et Persarum legati in confiniis utriusque imperii conveniunt (23). Zacharias et Mebodes de pace inter Romanos et Persas restituenda agunt: Romani Persame-

nia et Iberia cedunt, sed Daras oppidum a Persis sibi reddi poscunt. Sclavini in Thraciam irrumpunt (24). Tiberius Caesar pecunias ad aliquos e principibus Longobardorum conciliando mittit (25). Persae ex improviso castellum Romanorum expugnant (26). Tanchosdro in fines imperii incursionem facit (27). Mauricius Chlomaron, Persarum oppidum, obsidione premit (28). Tiberius, ut Italiam adversus Longobardos tueatur, multos eorum donis in partes suas traducit (29). Baianus, rex Avarum, usque ad Sirmium progressus, Savum traicere conatur, bellum contra Sclavinos praetendens (30). Idem a Tiberio, ut Sirmium sibi concedat, postulat (31). Theognis, dux Romanorum, Sirmium fortiter obtinet (32).

p.A.C.558 α'. [Περὶ Ἀβύρων.] ὡς πολλὰ περινοστήσαντες ἥκον δὲ
Ind. 6³ Άλανοὺς, καὶ ἵκεται ἐγένοντο Σαρωσίον τοῦ Ἅλανῶν ἡγουμένου,
Iustin. 3² δὲ ἄν δι' αὐτοῦ γγώριμοι ἔσοντο Ῥωμαῖοις. ὁ δὲ Ἰουστίνῳ τῷ
P. 99 Β. 6⁷ Γερμανοῦ, καὶ ἐκεῖνο καιροῦ τῶν ἐν Λαζικῇ καταλόγων ἐξη-
γουμένῳ, τῶν Ἀβύρων πέρι ἀδήλωσεν, ὁ δὲ Ἰουστῖνος Ἰου-5
στινιανῷ βασιλεῖ. καὶ δὴ ἐνεκελεύσατο δὲ βασιλεὺς τῷ στρα-
τηῷ στέλλειν ἐς Βυζάντιον τὴν πρεσβείαν τοῦ ἑθνους. καὶ
οὖν Κανδίχ ὄνομά τις ἥρεθη πρεσβευσόμενος ὑπὲρ Ἀβύρων
πρωτος, δὲ ἐσφοιτήσας ἔλεξε τῷ αὐτοκράτορι, ὡς πάρεστι τὸ
μέγιστον τε καὶ ἀλκιμάχατον τῶν ἑθνῶν, καὶ ὡς τὸ φύλον τοῦ
οἱ Ἀβαροι ἀκαταμάχητοι τέ εἰσι καὶ τὸ ἀντιστατοῦν οἷοί τε
ἔργιοις ἀπώσασθαι τε καὶ διαφθείρειν, καὶ ὡς προσῆκον
· δοτε τῷ βασιλεῖ δὲ ὁμαιχμίαν σφᾶς ἐταιρίσασθαι, ἀλεξητῆράς
τε ἔχειν ἀγαθοὺς, καὶ ὡς οὐκ ἄλλως εὐνούστατοι ἔσονται
τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ ἡ δώροις δὲ τὰ μάλιστα τιμιωτάτοις¹⁵

4. τῶν Ν., τῷ vulg. 8. πρεσβευσμένος vulg. 9. δε ἐσφοι-
τήσας Η., ἐσφοιτήσας vulg. 14. καὶ add. B.

A^{1.} vares quum diu multumque incerti errassent, tandem ad Alanos accesserunt, et Sarosium, eorum ducem, suppliciter orarent, ut per eum in notitiam et amicitiam Romanorum venirent. Ia Iustino, Germani filio, qui tunc temporis militibus, qui in Lazico in praesidiis erant, praecerat, eas rem nuntiavit, et Iustinus ad Iustinianum retulit, qui illi mandavit, ut eius gentis legatos ad se Byzantium transmitteret. Electus vero fuit ab ea gente quidam Candich nomine, qui cum primus legatus ad Imperatorem venisset, dixit, adesse gentem omnium maximam et fortissimam, Avares, genus hominum invictum, qui eius omnes hostes repellere et funditus extinguere possent. Illius rationibus valde conducere cum eis armorum societatem facere et auxiliarios optimos sibi adsciscere, qui tamen non alia conditione Romano imperio servirent, quam si dominis pretiosis, annuis etiam stipendiis et fertili regione, quam habi-

καὶ χρήμασιν δτησίοις καὶ γῆς εὐφοριωτάτης οικήσει. ταῦταρ. A.C. 558
 τῷ αὐτοκράτορι ἐπειδὴ ἡγγειλεν δ Κανδίχ, αὐτίκα — οὐ γὰρ Ind. 6
 ἐσφρίγα οἱ τὸ σῶμα, οὐδὲ ἡκμαζεν ἡ ἀλκή, ὥσπερ αἰμέλει, P. 100
 ἡνίκα Γελίμερά τε τὸν Βάνδηλον καὶ Οὐίττιγυν τὸν Γότθον
 5άμφω ἔτι νεάζων ἔθετο δορυάλωτον· ἀλλ' ἡδη γηραλέος τε
 ἦν, καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο φρόνημα καὶ φιλοπόλεμον μετε-
 βέβλητο ἐς τὸ ὁρθυμότερον. ταῦτα ἔγνω ἐτέρῳ τρόπῳ καὶ
 οὐχὲ πολέμῳ τὴν βαρβαρικὴν ἀποκρύσσασθαι δύναμιν. καὶ
 κατηγωνίσατο ἄν καὶ ἄρδην ἡφάνισεν, εἰ καὶ μὴ πολέμῳ,
 οὐαλλ' οὖν εὐθουλίᾳ, εἰ γε μὴ τῷ ὑφειλομένῳ τέλει πρότερον
 ἡφανίσθη αὐτός· οὐ γὰρ πολλῷ ὕστερον ὠχετο δκεῖσε. ἐπεὶ δ
 οὐν ἡκιστα ἡν οἶος τε περιεῖναι, τὴν ἐτέραν ἐτρύπετο.

β. Ὄτι δημηγορήσας δ βασιλεὺς, τοῦ τε ἱεροῦ ἔνταλλογου
 τὸ ἀγχίνουν τε καὶ βουλευτικὸν τοῦ βασιλέως ἐπαινέσαντος,
 15παραχρῆμα τά τε δῶρα ἔστελλε, σειράς τε χρυσῷ διαπεποι-
 υιλμένας καὶ κλίνας, ἀσθῆτάς τε σηρικὰς καὶ ἐτερα πλεῖστα
 ἐκμαλαθακῶσαι οἵα τε ὄντα ἀλαζονείας ἀνάπλεα φρονήματα,
 πρὸς τοὺς καὶ πρεσβευτόμενον Βαλεντίγον· (εἰς δὴ οὗτος τῶν
 βισιλικῶν μαχαιροφόρων·) καὶ προντρέπετο τὸ φῦλον ὅμαι-
 20γχιμίαν ἐσάγειν Ῥωμαίοις καὶ κατὰ τῶν ἀντιπάλων ὅπλιζε-
 σθαι, ἐμφρονέστατα οἷμαι προμηθευσάμενος δ βασιλεὺς, ὡς
 ἡ νικῶντες οἱ Ἀθαροὶ ἡ καὶ ἡσώμενοι ἐξ ἀμφοῖν περιθῶσι C

2. οὐ Val., δ vulg.

17. φρονήματα N., φρονήματος vulg.

19. καὶ deest vulg.

22. περιθῶσι N., παραδῶσι H., περὶ

δῶσι vulg.

tarent, donarentur. Haec Candich Imperatori. Erat ea tempestate Imperator effoeto corpore: non eadem illi vis animi, qua florebat, cum iuvenis adhuc Gelimerem Vandalum et Vittigem Gothum captivos fecit. Itaque iam senex exacta aetate, cum animi robur et belli amorem desidia et otio commutasset, barbarorum exercitum non bello, sed alia ratione a finibus imperii depellere constituit. Et sane viciisset eum et penitus extinxisset, si minus proeliis, at prudentia et consilio, nisi ipse debito fine prius extinctus esset. Etenim non multo post ex vita migravit. Quum igitur vi barbaros superare non posset, aliam viam ingressus est.

2. De ea re Imperator concionem apud sacrum senatum habuit, qui eius prudentiam et in rebus gerendis consilii vim et aceritum iudicium valde collaudavit. Hoc facto statim Imperator dona ad legatos misit, catenas auro variegatas et lectos et sericas vestes et alia quam plurima, quibus leniret et demulceret animos superbiac et insolentiae plenos. Misit quoque legatum Valentium, (is erat unus ex imperatoriis satellitibus,) cui praecepit, ut gentem Romanis societate coniungeret et efficeret, ut suos inimicos bello aggrederentur. Sic enim valde prudenter, opinor, Imperator sentiebat,

p.A.C.558⁶ Ρωμαίοις τὸ συνοίσουν. τοῦ δὲ Βαλεντίνου ἔκειτο ἀφικομένου
Ind. 6 καὶ τὰ δῶρα παρασχομένου, καὶ ὅσα ἐσήμηνεν ὁ βασιλεὺς
Iustin. 3² ἔξεπόντος, πρῶτον μὲν ἔξεπολεμῆθησαν Οὐτιγούροις, εἰτά
Ζάλοις, Οὐννικῷ φύλῳ· καὶ Σαβείροντος δὲ καθεῖλον.

γ'. "Οτι δπεὶ οἱ ἄρχοντες Ἀντῶν ἀθλίως διετέθησαν⁵
καὶ παρὰ τὴν σφῶν αὐτῶν ἀλπίδα ἐπεπτώκεσσαν, αὐτίκα οὲ
"Αβαροι ἔκειρόν τε τὴν γῆν καὶ ἀλητῖζοντο τὴν χώραν. πιε-
V. 68 ζόμενοι δ' οὖν ταῖς τῶν πολεμίων ἐπιδρομαῖς ὡς οἶον τε,
ἐπεσθεύσαντο ὡς αὐτοὺς Μεζάμηρον τὸν Ἰδαριζίον, Κε-
λαγαστοῦ ἀδελφὸν, ἐπὶ τὴν πρεσβείαν χειροτονήσαντες · ἐδέ-¹⁰
Δοντό τε πρίασθαι τῶν τινας τοῦ οἰκείου φύλου δορυαλώτων.
καὶ τοίνυν Μεζάμηρος δὲ πρεσβευτής, στωμύλος τε ὡν καὶ
ἔμφαγόρας, ὡς Ἀβάρονς ἀφικόμενος ἀπέρδιψε ὥματα ὑπερ-
ῆφανά τε καὶ θραυστερά πως. ταῦτά τοι δὲ Κοτρύγηγος
ἔκεινος, δὲ τοῖς Ἀβαροις ἀπιτήδειος, δὲ κατ' Ἀντῶν τὰ ἔχθι-¹⁵
στα βουλευσάμενος, ἐπεὶ δὲ Μεζάμηρος ὑψηλότερον ἦν κατὰ
πρεσβευτὴν διελέγετο, εἰπεν ὡς τὸν Χάγανον. „οὔτος δὲ ἀνὴρ
μεγίστην ἔσότι περιβέβληται δύναμιν ἐν Ἀνταις, οὗτος τε πέ-
φυκε κατὰ τῶν ὄπωσοῦν αὐτῷ πολεμίων ἀντιτάπεσθαι. δεῖ
τριγαροῦν ἀποκτανθῆναι τοῦτον, καὶ τὸ λοιπὸν ἀδεῶς ἐπιδρα-²⁰
μεῖσθαι τὴν ἀλλοτρίαν.“ τούτῳ πεισθέντες οἱ Ἀβαροι πα-
ρωσάμενοι τὴν τῶν πρέσβεων αἰδῶ, ἐν οὐδενὶ τε λόγῳ θέμε-

3. Οὐτιγούροις vulg. 5. Ἀντῶν Val., τῶν vulg. 8. ὡς οἶδόν τε
B., οἰονται vulg. 14. Κοτρύγουρος coni. N. 15. et p. 285. 2.
Ἀντῶν Val., αὐτῶν vulg. 18. Ἀνταις Val., αὐταῖς vulg.

sive Aares vincerent, sive vincerentur, in utramque partem, et ut
res cecidisset, ea, quae evenirent, suo commodo cessura. Cum igitur
Valentinus ad eos profectus esset et munera praebuisset et man-
data Imperatoris exposuisset, primum quidem Utiguros, tum Salos,
Hunnicam gentem, debellarunt, et Sabiros everterunt

3. Cum duces Antarum parum prospere res gessissent et spe
sua excidissent, confestim Aares hostium terram vastarunt, et re-
gionem sunt depopulati. Hi vero inimicorum excursionibus vexati
ad Aares legationem miserunt, ad quam gerendam Mezamirum,
Idarisii filium, Celagasti fratrem, suffragio elegerunt, et ab eo pe-
tierunt, ut captivorum aliquos gentis suae redimeret. Mezamirus
igitur legatus, vir vanus et magniloquus, ubi ad Aares pervenit,
in verba superbiora et arrogantiora prorupit. Cotragegus autem ille,
Avarum perquam familiaris et necessarius, cum Mezamirus insolentius,
quam legatum decebat, esset locutus, Chagano dixit: „Vir
ille magna est apud Antas auctoritatis, et in quoscunque voluerit
inimicos sibi parare potest. Oportet igitur ipsum de medio tollere,
deinde intrepide in regionem inimicam excursiones facere.“ Ab illo

νες τὴν δικην, ἀγαιροῦσι τὸν Μεζάμηρον. ἐξ δικένον πλέον, p. A.C. 558
ἡ πρότερον, ἔτεμνον τὴν γῆν τῶν Ἀντῶν, καὶ οὐκ ἀνίσσαν P. 101
ἀνδραποδιζόμενοι καὶ ἄγοντες τε καὶ φέροντες.

δ. "Οτι ἐδέξατο Ἰουστίνιαν παρὰ Ἀβάρων πρέσβεις, A.C. 562
5έφ' ὃ σφᾶς περιαθρῆσαι γῆν, ὅποι τὸ φῦλον θήσονται τὰς Ind. 10
οἰκήσεις. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς, Ἰουστίνου τοῦ στρατηγοῦ ση- Iustin. 36
μῆναντός οἱ, ἀν βουλῇ ἐποιήσατο ἐξ τὴν Ἐρούλων χώραν κα-
τουκίσαι τὸ ἔθνος, ἕνθα πρὸ τοῦ ὥκουν οἱ Ἐρουλοι· δευτέρᾳ
δὲ προσαγορεύεται Παιονία· καὶ εἴ γε θυμῆρες αὐτοῖς ἐγέ-
ιονετο, καὶ κατένευσεν ἀν ὁ βασιλεύς. ἀλλ' δικένοι Σκυθίας
εὗ τι ὥοντο δεῖν ἔσεσθαι ἀκτός· αὐτῆς γὰρ δῆπονθεν ἐσότι
ἐφίεντο. τοῦτο μὲν οὖν οὐ προύβη, ἐστειλε δὲ ὅμως Ἰουστίνος B
δ στρατηγὸς τοὺς πρέσβεις ἐξ τὸ Βυζάντιον, ἐδήλωσέ τε τῷ
βασιλεῖ, ὡς ἀν αὐτοῦ ἐν κατοχῇ ἔσοιτο ἐπὶ πολύ. ἐφιλοποιή-
15σατο γὰρ τῶν πρέσβεων ἔνα ὄνομα Οἰκουνύμων· ἐν ἀπορρήτῳ
τέ οἱ ἐλεγεν ὁ Οἰκουνύμων, ὡς ἑτερα διαλεγόμενοι ἑτερα γνω-
ματεύονται, καὶ ὡς λόγοις μὲν τὰ μάλιστα μετρίοις χρῶν-
ται καὶ [ὡς] τὴν ἐπιείκειαν παραπέτασμα προβάλλονται τοῦ
δόλου, τῷ ἐμπεδῶσαι δῆθεν τὸ εὔγονυν ὡς τοὺς Ῥωμαίους,
20ώς ἀν ταύτῃ διαπεραιωθεῖν τὸν Ἰστρον, τὸ δέ γε βουλόμε-
νον αὐτοῖς τῆς γνώμης ἔχει ἐτέρως, καὶ ὡς, εἴγε διέλθοιεν

2. ἡ πρότερον H., τε πρότερον vulg. 3. καὶ ante ἀγοντές om.
vulg. 7. Ἐρουλῶν et mox Ἐρουλοι N., Ἐλούρων et Ἐλουροι
vulg. 10. ἀν post κατένευσεν pos. B., ἐγ. ἀν x. κατ. vulg.
14. ἐφιλοποιήσατο Cant., ἐφιλοποιήσαντο vulg. 19. δούλου vulg.

adducti Avares, spreta ea, quae legatis debetur, reverentia, nulla
habita iuris ratione, Mezamirum necant. Et ab eo tempore latius et
liberius depopulari Antiarum terram cooperunt, neque captivos aut
praedas agere cessaverunt.

49 Iustinianus legatos ab Avaribus exceptit, qui postulabant, ut
illis liceret circumspicere terram, in qua eorum gens sedes et do-
micia poneret. Et Imperator quidem, Iustino duce suadente, in
ea terra, ubi prius habitabant Heruli, quae secunda Pannonia voca-
tur, eos collocare animum induxit, et, si illis placuisset, ipse non
esset adversatus. Sed Avares Scythia sibi exendum non censue-
runt, quasi huius desiderio valde tenerentur. Hoc igitur etsi irritum
cecidit, tamen Iustinus legatos misit Byzantium et Imperatorem eos
aliquamdiu custodia retinere iussit. Iustinus enim sibi conciliaverat
unum ex legatis, Oecunimonem nomine, qui secreto eum monuit,
Avares aliud in ore habere et aliud sentire. Eos blanda quam ma-
xime oratione uti et suae fraudi obtendere simulatam erga Roma-
nos benevolentiam, tantisper dum Istrum trailliant, sed longe aliter
id, quod in mente gerant, se habere. Etenim simul atque Istrum
transmiserint, omnibus copiis eos in bellum erupturos. Quae cum

A. C. 562 τὸν ποταμὸν, βούλονται πανιστρατεῖ ἐπιθέσθαι. τούτων οὖν
 Ind.¹⁰ Ἰουστίνος ἐγνωσμένων, αὐτῷ τῷ βασιλεῖ ἐσῆμηνεν, ὃς ἢν οἱ
 Iustin.³⁶ Σπρέσβεις τῶν Ἀβάρων ἐγκαθειργμένοι ὥσιν ἐν Βυζαντίῳ·
 ταύτη γὰρ οὐκ ἀνέξοιντο διελθεῖν τὸ ἄστρον, πρὶν ἡ ἀφε-
 θῶσιν οἱ πρέσβεις. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἔργασσεν δὲ Ἰουστίνος,⁵
 οὐχ ἡττον παρεσκευάζετο ἄμα φυλάξω τὰς διαβάσεις τοῦ
 ποταμοῦ· Βῶνον γὰρ τὸν πρωτοστάτην τοῦ Θητικοῦ καὶ οὐ-
 κετικοῦ τῇ τοῦ ποταμοῦ ἀπένειμε φυλακῇ. οἱ δὲ πρέσβεις
 τῶν Ἀβάρων ἐπεὶ οὐδέν τι ὠνησαν ὠνπερ αἰτοῦντες πρὸς
 βασιλέα ἀφίκοντο, δῶρα, ὁσπερ σύνηθες ἦν αὐτοῖς, παρ' ιο
 αὐτοῦ εἴληφότες, καὶ μὲν οὖν ὠνησάμενοι τὰ ὅσα χρεών,
 τοῦτο δὲ καὶ δπλων, ἀφέθησαν μέν· δμως δὲ οὖν Ἰουστίνῳ
 Δλάρδα ἐνεκελεύσατο δὲ βασιλεὺς τρόπῳ τῷ τὰ δπλα ἀφελέσθαι
 παρὰ σφῶν. καὶ οὖν δὲ στρατηγὸς ἐπεὶ ἀδέξατό γε αὐθίς
 ἐπανιόντας τοὺς πρέσβεις, κατὰ ταῦτα ἐποίει. ἐντεῦθεν ἡρ-¹⁵
 ξατο ἡ δυσμένεια Ῥωμαίων τε καὶ Ἀβάρων, ἦδη ἐκ πολλοῦ
 ὑποτυφομένη, καὶ μάλιστα τῷ μὴ ὡς θῦττον ἀφεθῆναι τοὺς
 πρέσβεις. συνεχέστατα γὰρ ἐσῆμηνεν δὲ Βαϊανὸς, ὃς ἢν ἐπα-
 νέλθοιεν· τὸ μελετώμενον δὲ σάφα ἐπιστάμενος δὲ βασιλεὺς
 ἄλλοτε ἄλλως διετέθει τὸ παρὸν, ὅπως ἐς τὴν βασιλίδα πό-²⁰
 λιν ἐγκαθειργμένοι είεν.

A. C. 568 ε'. "Οτι ἐπὶ Ἰουστίνου τοῦ νέου οἱ τῶν Ἀβάρων πρέ-
 σβεις παρεγένοντο ἐν Βυζαντίῳ, τὰ συνήθη δῶρα ληψόμενοι,

12. δπλων] πλῆθος add. N. 20. ἄλλοτε B., ἄλλο vulg. 21.
 εἰνα vulg.

cognovisset Iustinus, eorum omnium Imperatorem certiorem fecit, ut legatos Avarum Byzantii quamdiu posset retineret. Nec enim Aares Istrum prius traiecturos, quam legati dimissi essent. Ea cum Iustinus mandaret, non minus curae et operae impendebat, quo Aares fluvii trajectione prohiberet. Bonum enim, domesticarum copiarum ducem, fluminis custodiae praefecit. At vero Avarum legati, ubi nihil profecerunt eorum, quae ab Imperatore petitum venerant, munera, ut consuetum erat, acceperunt, et ea, quae sibi opus erant, compararunt, arma etiam emerunt, et ita dimissi sunt. Verum Imperator secreto mandavit Iustino, ut quacumque ratione et via posset, in redditu arma illis eriperet. Itaque dux cum legatos exciperet, Imperatoris mandata est executus. Hinc coeperunt inter Romanos et Aares inimicitiae multis antea ex causis accensae: maxime, quod non statim legati eorum dimissi essent. Praeceperat enim Baianus, ut quamprimum redirent. Sed Imperator cum sciret, quid cogitarent, varia identidem tentaverat, ut aliquamdiu eos in urbe detineret.

5. Iustino Iuniore imperante Avarum legati Byzantium venerunt,

Ἐπερ τῷ κατ' αὐτοὺς ἔθνει Ιουστινιανὸς δι πρὸ τοῦ βασιλεύς A.C. 506
 ἐδίδουν· ἡσαν δὲ καλώδια τε χρυσῷ διαπεποικαλμένα, ὃς τὸ Ind. 14
 εἴργειν τι τῶν ἀποδιδρασκόντων ἐπινενομένα. καὶ κλῆται δ- Iustini 2
 μοίως καὶ ἄλλα τινὰ ἃς τὸ ἀβρότερον ἀνειμένα. τότε δὴ
 5οῦν οἱ πρέσβεις τῶν Ἀβύρων ἃς πεζῶν ἴέναι τοῦ βασιλέως
 ἔβούλοντο, εἰγε οὐκ ἄλλως δῶρα λαμβάνειν αὐτοῖς, καὶ τῇ
 Ῥωμαίων ὁδονομίᾳ ἀπεντρυφᾶν, καὶ τὸ ἀμελές αὐτῶν οἰκεῖον
 τιθεσθαι κέρδος. καὶ δὴ παρὰ βασιλέα φοιτᾶν ἡξίουν. καὶ V. 69
 οὖν τοῦτο ἐφειμένον αὐτοῖς, ἔτι γε μὴν καὶ διὰ τῶν ἑρμη-
 ιογέων δι, τι βούλονται λέγειν, τοιοῦσδε ἐχρήσαντο λόγοις „χρε-
 ων, ὡς βασιλεῦ, κληρονομοῦντά σε τῆς πατρώφας ἀρχῆς καὶ B
 τοὺς πατρώους φίλους οὐκ ἄλλως, ἡπερ δὲ πατήρ δὲ σὸς, εὐ-
 ποιεῖν, καὶ ταύτη φιλίεσθαι μᾶλλον διάδοχον εἶναι τετελευ-
 τηκότος τῷ μηδὲν ἐναλλάττειν ὡν ἐκεῖνος ἐπραττε περιών.
 15οῦτο γάρ καὶ ἡμεῖς τῆς αὐτῆς ἀνθεξόμεθα γνῶμης, καὶ οὐχ
 ἡπτον τὸ τῆς εὐεργεσίας ὄνομα μεταθήσομεν, εἰ σδε καὶ μετ'
 ἐκεῖνον εὐδργέτην ἀποκαλέσοιμεν· πρὸς γε καὶ αἰσχνηθῆσό-
 μεθα τῷ πεπονθένται καλῶς μὴ τοῖς δμοῖοις ἀμείβεσθαι τὸν
 δεδρακότα. καὶ γάρ πατέρα τὸν σὸν δώροις ἡμᾶς φιλοφρο-
 σογούμενον ἀντεδωρούμεθα τῷ καὶ δυνάμενοι μὴ καταρέχειν
 τὴν Ῥωμαϊκὴν, ἀλλὰ πλέον ἐνδείκνυσθαι τι. τοὺς γάρ δὲ C
 γειτόνων ὑμεῖν βαρβάρους, τὴν Θράκην ἀεὶ περικόπτοντας,

3. κλίνας vulg. 6. οὐκ ἄλλως] οὐδαμῶς ἔξεσται coni. N. 16.
 σὲ Cantocl., δὲ vulg. 19. ὕμεις vulg.

ut consueta munera acciperent, quae Iustinianus, qui ante eum
 imperium tenuerat, conferre erat solitus; crant autem catellae auro
 variegatae, quasi ad vinciendo fugientes comparatae, lecti et alia
 quaedam ad delicatiorem cultum spectantia. Tunc Avares voluntatis
 Imperatoris periculum facere statuerunt, an forte ampliora munera
 capere et, inertia Romanorum decepta, sua sibi commoda inde compa-
 rare possent. Itaque Imperatoris adeundi sibi potestatem fieri peti-
 erunt, quod illis est permisum, quin et per interpretem, quicquid libit-
 um esset, proponere. Hac vero usi sunt oratione: „Oportet, o Imperator,
 te, qui imperium paternum hereditatē suscepisti, paternos quoque
 amicos aequē, ac ille, beneficiis augere, teque in eo maxime pa-
 tris successorem praebere, si nihil eorum, quae vivus statuit, eo
 mortuo immutes. Ita fiet, ut nos eandem erga te voluntatem con-
 servemus, neque minus in te beneficentiae nomen transferamus,
 te post ipsum auctorem nostrarum fortunarum nuncupantes. Et sane
 erubesceremus, si a te coimmodis ornati non eadem tibi retribue-
 remus. Sic enim patrem tuum, qui in nos liberalis et munificus fue-
 rat, remunerati sumus. Etenim cum eius regiones vastare posse-
 mus, non modo abstinuimus, verum etiam, quo nos propensiōres
 erga ipsum ostenderemus, vicinos barbaros Thraciam invadentes

A. C. 566 ἡφανίσαμεν ἀθρόον, καὶ οὐδεὶς δοτισοῦν αὐτῶν περιλέλαιπτας
 Ind. 14 τὰ Θράκων δρίσματα καταδραμούμενος· δεδίασι γὰρ τῶν Ἀ-
 Iustini² βάρων τὴν δύναμιν φιλίως ἔχουσαν πρὸς τὴν ‘Ρωμαίων ἀρ-
 χῆν. πεπείσμεθα δὴ οὖν, ὃς ἐν τούτῳ μόνῳ καινοτομήσεις
 ἡμᾶς τῷ πλέον παρέχειν ἡμῖν, ἢ δὲ σὸς ἐδίδου πατήρ· ἀνδ’⁵
 ὃν καὶ ἡμεῖς ἡπερ ἐκείνῳ γενησόμεθα σοὶ κατὰ τὸ πλέον
 ὑπεύθυνοι, καὶ μεῖζονας ἐποφλήσομέν σοι τὰς χάριτας. πα-
 ρέσμεν οὖν ληψόμενοι τὰ κατὰ τὸ εἰωθός. γνῶθι γὰρ, ὃς
 ἄλλως οὐκ ἔστι δυνατὸν τὸν καθ’ ἡμᾶς ἥγεμόνα σοί τε καὶ
 Δ τῇ ‘Ρωμαίων εὐνούστατον ὅσεοδαι πολιτείᾳ, εἴ γε μὴ ἐγχει-¹⁰
 φισθείη πρότερον αὐτῷ τὰ ἄφ’ οἷς οὐ κινεῖν ὑπλα κατὰ ‘Ρω-
 μαίων ἔγνω.’ οἱ μὲν τῶν Ἀβάρων πρέσβεις τοιαῦτα διεξῆλ-
 θον, ἐπαμφοτερίζοντες τῇ γνώμῃ· τοῦτο μὲν γὰρ ἐδόκουν
 ἴκετεύειν, τοῦτο δὲ ἀπειλεῖν. φῶντο γὰρ, ὃς ταύτη δεδίξορ-
 ται τε καὶ ἐκφοβήσουσι τὸν βασιλέα, καὶ ὃς ἐκ τούτου ἀναγ-¹⁵
 κασθήσονται ‘Ρωμαῖοι ὥσπερ ὑπόφοροι εἶναι Ἀβάρων. ὁ δὲ
 βασιλεὺς οὐδὲν ἔτερον ἢ ψόφον ἥγησάμενος τῶν Ἀβάρων ὅρ-
 ματα, ἀντέλεξεν οὗτο· „προβαλλομένων ὑμῶν σὺν ἴκετείᾳ
 τὴν μεγαληγορίαν, οἰομένων τε τῇ συγκράσει ταύτη τῶν λό-
 P. 103 γων τὸ σπουδαζόμενον ὑμῖν ἀνύσειν, ἀμφοτέρας, ὃς εἰπεῖν,²⁰
 ἐκπεπτώκατε τῆς ἀλπίδος· οὐδὲ γὰρ ὑποδωπεύοντες ἡμᾶς ἀ-
 πατήσετε, οὐδὲ μὴν ἀπειλοῦντες ἐκφοβήσετε. πλείονα δὲ ὑμῖν

8. ὡς ἄλλους H., ἐς ἄλλως vulg. 14. δεδίξονται H., δεδει-
 ξονται vulg. 17. ψόφον B., ψόγον vulg. 18. ἡμῶν vulg.

uno impetu delevimus, neque quisquam eorum postea est inventus, qui Thraciae fines populationibus vexaret. Metuebant enim Avarum potentiam, qui amicitiam colebant cum Romanis. Persuasum igitur habemus, te nulla alia in re ab his, quae a patre statuta sunt, discessurum, nisi in eo, quod nobis maiora largitus sis, quam pater largitus est. Pro quibus et nos multo tibi, quam patri, devinctiores erimus, et tibi multo quoque maiores gratias retribuemus. Adsumus igitur, qui consueta munera accipiamus. Sed scito, non aliter fieri posse, ut noster dux tibi et Romanorum rei publicae sit amicus, quam si ea acceperit, quibus receptis contra Romanos arma non movere constituit.” Haec Avarum legati disseruerunt, et modo se in hanc, modo in aliam partem vertebant: modo precibus agebant, modo minas ingerebant. Existimabant enim, se Imperatorem perterrituros, et ex eo coactum iri Romanos illis quasi tributarios esse. Verum Imperator quum nihil aliud, quam vanos clamores, Avarum orationem esse existimaret, sic respondit: „Vos quidem humiles preces magna eum arrogantia in medium profertis et in spem adducimini, hac sermonis commissione facilius quod cupitis consequi. Sed ex utraque spe, ut verum aperte dicam, excidistis. Nam neque blandimentis me decipiatis, neque minis terribitis. Atque ego multo plura vobis tri-

δγώ παρέξω τοῦ ἡμετέρου πατρὸς τὸ πέρα τοῦ δέοντος δπηρ- A.C. 566
 μένους ύμᾶς τῷ πρόπεττι σωφρονίζειν· ὁ γὰρ μεταρρύθμι- Ind. 14
 ζῶν τοὺς ἀτάκτους τῶν λογισμῶν, καὶ ὥσπερ παιδεύων τε
 καὶ ἀνακόπτων τῆς ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν αὐθαδιζομένων δρμῆς,
 5δφθήσεται κατὰ τὸ μᾶλλον εὐεργέτης ἥπερ δ̄ χορηγὸς τῆς
 τρυφῆς, δ̄ς φιλεῖν μὲν δοκεῖ, προφάσεως δὲ μικρᾶς ἐπιλα-
 βόμενος τὸν δῆθεν εὐεργετούμενον ἡφάντισεν εὐθέως. ἅπιτε B
 τοιγαροῦν πλεῖστον πριάμενοι παρ' ἡμῶν κἄν γοῦν ἐν ζῶσι
 τελεῖν, καὶ ἀντὶ τῶν 'Ρωμαϊκῶν χοημάτων τὸν καθ' ἡμᾶς φό-
 ιοβον εἰς σωτηρίαν εἰλλήφοτες. οὔτε γὰρ δεηθείην ποτὲ τῆς καθ'
 ὑμᾶς συμμαχίας, οὔτε τι λήψεοθε παρ' ἡμῶν ἡ καθύσον ἡμῖν
 δοκεῖ, ὥσπερ δουλείας ἔρανον, καὶ οὐχ ὡς οἰεσθε, φρολο-
 γίαν τινά." τοιοῦτον ἐπισείσαντος φόβον τοῦ βασιλέως τοῖς
 πρέσβεσι τῶν Ἀβάρων, κατεγγωκότες ἐκ τῶν εἰρημένων οἱ
 15βαρύβαροι, ὡς οὐκ ἀνέξεται σφῶν τῆς πλεονεξίας, καὶ ὡς οὐ-
 δὲν αὐτοῖς ἔτι δοθήσεται ὃν ἔκομιζοντο πρὸ τοῦ, καὶ ὡς τὸ C
 λοιπὸν ἀδεῶς οὐκ ἐπιδραμοῦνται τὴν 'Ρωμαϊκὴν, ἐν δυοθυ-
 μίᾳ τε ἐτύγχανον πολλῆ, καὶ ἀναλογιζόμενοι ἡσαν ὅποι τὰ
 παρόντα ἐκβήσεται καὶ ὅποι τύχης αὐτοῖς χωρήσοι τὰ πρά-
 γματα· οὐδὲ γὰρ μένειν ἐν Βυζαντίῳ ἀνόνητα ἥθελον, οὔτε
 μὴν ἀπρακτοι ἀπέναι ἐβούλοντο. ὅμως δ' οὖν τῶν κακῶν
 αὐτοῖς ὠρετώτερον ὑπῆρχεν ἀπονοστῆσαι ὡς τοὺς ὅμοφύλους.

11. ἡμᾶς vulg. 16. ἔτι δοθήσεται B., ἐκδοθήσεται vulg.

buam, quam pater meus: etenim vos ad maiores, quam par est,
 spiritus sublatos ad aequitatem et saniora consilia reducam. Qui
 enim hominum in exitium voluntarium ruentium turbatos affectus
 cohibet et obedientes rationi facit, beneficentior est eo, qui sum-
 ptus in delicias praebet, et amare videtur, sed minima captata oc-
 casione, eum, quem beneficio afficit, statim perdit et tollit. Abite
 igitur, qui magni pretii rem a nobis obtinetis, quod vobis salvis
 licet vitam peragere, et pecuniarum loco, quas a Romanis accipere
 vultis, nostri timorem ad salutem vestram reportate. Neque enim
 nos unquam vestro egebimus auxilio, neque quicquam a nobis ac-
 cipientis, nisi quantum nobis visum fuerit, idque tanquam mercedem
 servitutis, non pro tributo, ut vos falso existimatis." Postquam
 Imperator tantum sui terrorem legatis Avarum incussit, et cognove-
 runt ex his, quae dixerat, minime eum superbiam ipsorum tolera-
 turum, neque quicquam eorum, quae prius accipere consueverant,
 daturum, nec vero ipsos impune posthac incursiones in fines Romanos
 facturos, in magnam animi anxietatem inciderunt, et secum co-
 gitarunt, quo tandem res casurae essent, et quis futurus esset ea-
 rum exitus. Nec enim Byzantii, quandoquidem nihil proficere poter-
 ant, manendum diutius statuerant, neque re infecta discedere vo-

Dexippus, Eunapius etc.

19

A. C. 566 ἡ φανίσαμεν ἀθρόον, καὶ οὐδεὶς δύτισον αὐτῶν περιλέιπται
 Ind. 14 τὰ Θρακῶν δράσματα καταδραμούμενος· δεδίσαι γὰρ τῶν Ἀ-
 lusi² βάρων τὴν δύναμιν φιλιῶς ἔχουσαν πρός τὴν Ἀρ-
 χῆν. πεπείσμεθα δὴ οὖν, ὡς ἐν τούτῳ μόνῳ καινοτομήσεις
 ἡμᾶς τῷ πλέον παρέχειν ἡμῖν, ἥ δ σὸς ἐδίδον πατήρ· ἀνθ' 5
 ὧν καὶ ἡμεῖς ἡπερ ἐκείνη γενησόμεθα σοὶ κατὰ τὸ πλέον
 ὅπερ δύνηναι, καὶ μεῖζονας ἐποφλήσομέν σοι τὰς χάριτας. πα-
 ρέσμεν οὖν ληψόμενοι τὰ κατὰ τὸ εἰωθός. γνῶθι γὰρ, ὡς
 ἄλλως οὐκ ἔστι δυνατὸν τὸν καθ' ἡμᾶς ἡγεμόνα σοὶ τε καὶ
Dτῇ Ἀρμαίων εὐνούστατον διεσθαι πολιτείᾳ, εἴ γε μὴ ἐγγει-10
 φισθείη πρότερον αὐτῷ τὰ ἑπ' οἷς οὐ κινεῖν ὑπλα κατὰ Ἀρ-
 μαίων ἔγγων.” οἱ μὲν τῶν Ἀβάρων πρέσβεις τοιαῦτα διεξῆλ-
 θον, ἐπαμφοτερίζοντες τῇ γνώμῃ· τοῦτο μὲν γὰρ ἐδόκουν
 ἴκετεύειν, τοῦτο δὲ ἀπειλεῖν. φοντο γὰρ, ὡς ταύτη δεδίξον-
 ται τε καὶ ἐκφοβήσουσι τὸν βασιλέα, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναγ-15
 κασθήσονται Ἀρμαῖοι ὕσπερ ὑπόφοροι εἶναι Ἀβάρων. ὁ δὲ
 βασιλεὺς οὐδὲν ἔτερον ἥ ψόφον ἡγησάμενος τῶν Ἀβάρων ἠ-
 ματα, ἀντέλεξεν οὗτον· „προβαλλομένων ὑμῶν σὺν ἴκετείς
 τὴν μεγαληγορίαν, οἰομένων τε τῇ συγκράσει ταύτη τῶν λό-
P. 103 γων τὸ σπουδαζόμενον ὑμῖν ἀνύσειν, ἀμφοτέρας, ὡς εἰπεῖν,²⁰
 ἐκπεπτώκατε τῆς ἀλπίδος· οὐδὲ γὰρ ὑποθωπεύοντες ἡμᾶς ἀ-
 πατήσετε, οὐδὲ μὴν ἀπειλοῦντες ἐκφοβήσετε. πλείονα δὲ ὑμᾶν

8. ὡς ἄλλους Η., ἐξ ἄλλων vulg. 14. δεδίξονται Η., δεδε-
 ξονται vulg. 17. ψόφον Β., ψόγον vulg. 18. ἡμῶν vulg.

uno impetu delevimus, neque quisquam eorum postea est inventus, qui Thraciae fines populationibus vexaret. Metuebant enim Avarum potentiam, qui amicitiam colebant cum Romanis. Persuasum igitur habemus, te nulla alia in re ab iis, quae a patre statuta sunt, discessurum, nisi in eo, quod nobis maiora largitus sis, quam pater largitus est. Pro quibus et nos multo tibi, quam patri, devinctiores erimus, et tibi multo quoque maiores gratias retribuemus. Adsumus igitur, qui consueta munera accipiamus. Sed scito, non aliter fieri posse, ut noster dux tibi et Romanorum rei publicae sit amicus, quam si ea acceperit, quibus receptis contra Romanos arma non movere constituit.” Haec Avarum legati disseruerunt, et modo se in hanc, modo in aliam partem vertebant: modo precibus agebant, modo minas ingerebant. Existimabant enim, se Imperatorem perterrefacturos, et ex eo coactum iri Romanos illis quasi tributarios esse. Verum Imperator quum nihil aliud, quam vanos clamores, Avarum orationem esse existimaret, sic respondit: „Vos quidem humiles preces magna eum arrogantia in medium profertis et in spem adducimini, hac sermonis commissione facilius quod cupitis consequi. Sed ex utraque spe, ut verum aperte dicam, excidistis. Nam neque blandimentis me decipiatis, neque minis terribitis. Atque ego multo plura vobis tri-

ἔγω παρέξω τοῦ ἡμετέρου πατρὸς τὸ πέρα τοῦ δέοντος ἐπηρ- A. C. 566
μένοντος ὑμᾶς τῷ πρόπεστι σωφρονίζειν· ὁ γὰρ μεταρρύθμιος^{Ind. 14}
ζῶν τοὺς ἀτάκτους τῶν λογισμῶν, καὶ ὥσπερ παιδεύων τε
καὶ ἀνακόπτων τῆς ἐπ' ὀλέθρῳ τῶν αὐθαδιζομένων δρμῆς,
διδρῆσται κατὰ τὸ μᾶλλον ἀνεργέτης ἥπερ ὁ χορηγὸς τῆς
τρυφῆς, ὃς φιλεῖν μὲν δοκεῖ, προφάσεως δὲ μικρᾶς ἐπιλα-
βόμενος τὸν δῆθεν εὐεργετούμενον ἡφάνισεν εὐθέως. ἅπιτε B
τοιγαροῦν πλεῖστον πριάμενοι παρ' ἡμῶν καὶ γοῦν ἐν ζῶσι
τελεῖν, καὶ ἄντε τῶν Ῥωμαϊκῶν χρημάτων τὸν καθ' ἡμᾶς φό-
ιορον εἰς σωτηρίαν εἶληφότες. οὔτε γὰρ δεηθεῖην ποτὲ τῆς καθ'
ὑμᾶς συμμαχίας, οὔτε τι λήψεσθε παρ' ἡμῶν ἢ καθύσον ὑμῖν
δοκεῖ, ὥσπερ δουλείας ἔρανον, καὶ οὐχ ὡς οἰεσθε, φρολο-
γίαν τινά.” τοιοῦτον ἐπισείσαντος φόρον τοῦ βασιλέως τοῖς
πρέσβεσι τῶν Ἀβάρων, κατεγνωκότες ἐκ τῶν εἰρημένων οἱ
Ιβράρβαροι, ὃς οὐκ ἀνέξεται σφῶν τῆς πλεονεξίας, καὶ ὡς οὐ-
δὲν αὐτοῖς ἔτι δοθῆσται ὃν ἐκομίζοντο πρὸ τοῦ, καὶ ὡς τὸ C
λοιπὸν ἀδεῶς οὐκ ἐπιδραμοῦνται τὴν Ῥωμαϊκὴν, ἐν δυοθυ-
μίᾳ τε ἐτύγχανον πολλῆ, καὶ ἀναλογιζόμενοι ἡσαν δποι τὰ
παρόντα ἐκβῆσται καὶ δποι τύχης αὐτοῖς χωρῆσοι τὰ πρά-
γματα· οὐδὲ γὰρ μένειν ἐν Βυζαντίῳ ἀνόητα ἥθελον, οὔτε
μην ἀπρακτοί ἀπιέναι ἐβούλοντο. ὅμως δ' οὖν τῶν κακῶν
αὐτοῖς ἀφετώτερον ὑπῆρχεν ἀπονοστῆσαι ὡς τοὺς ὄμοφύλους.

11. ἡμᾶς vulg. 16. Ετε θοδῆσται B., ἐκδοθῆσται vulg.

buam, quam pater meus: etenim vos ad maiores, quam par est,
spiritus sublatos ad aequitatem et saniora consilia reducam. Qui
eanim hominum in exitium voluntarium ruentium turbatos affectus
cohibet et obedientes rationi facit, beneficentior est eo, qui sum-
ptus in delicias praebet, et amare videtur, sed minima captata oc-
casione, eum, quem beneficio afficit, statim perdit et tollit. Abite
igitur, qui magni pretii rem a nobis obtinetis, quod vobis salvis
licet vitam peragere, et pecuniarum loco, quas a Romanis accipero
vultis, nostri timorem ad salutem vestram reportate. Neque enim
nos unquam vestro egebimus auxilio, neque quicquam a nobis ac-
cipietis, nisi quantum nobis visum fuerit, idque tanquam mercedem
servitutis, non pro tributo, ut vos falso existimatis.” Postquam
Imperator tantum sui terrorem legatis Avarum incussit, et cognover-
unt ex his, quae dixerat, minime eum superbiam ipsorum tolera-
turum, neque quicquam eorum, quae prius accipere consueverant,
daturum, nec vero ipsos impune posthac incursions in fines Roma-
nos facturos, in magnam animi anxietatem inciderunt, et secum co-
gitarunt, quo tandem res casuaræ essent, et quis futurus esset ea-
rum exitus. Nec enim Byzantii, quandoquidem nihil proficere pote-
rant, manendum dintius statuebant, neque re infecta discedere vo-

Dexippus, Eunapius etc.

19

A. C. 568 καὶ τοθοῖς ἐνωθέντες ἐς τὴν τῶν Φράγγων χώραν ἀφθοντο,
Ind. 14 τοῦ βασιλέως τὴν ἀπολογίαν θαυμάσαντες.
Iustini 2 σ'. Ὄτι ἡγγέλθη Ἰουστίνῳ, ὃς ἐκ τῆς Περσῶν ἐπικρατείας

V. το ἔξωρμησεν δὲ Ζίχ πρεσβευσόμενός τε καὶ διαλεχθησόμενος

D περὶ Σονύνων ἐν ταῦτῷ καὶ φιλοφροσύνης ὅγματα ἀποκομί-5
σων βασιλεῖ, ἔτι τε καὶ τὰ ἐφ' οἷς Ῥωμαῖοι προσεγκαλοῦσιν
εὐδιαθησόμενος. δὲ δὲ Ἰουστίνος ἐν βουλῇ ἐποιεῖτο ἢ μὴ
προσδέξασθαι τὴν πρεσβείαν, ἢ προσδεχόμενον εἰδέναι τὸν
Ζίχ, ὃς τὰ κατὰ νοῦν αὐτῷ ἀνυσθήσεται οὐδαμῶς. καὶ δὴ
ἔνγχροτηθείσης αὐτῷ ἐκκλησίας, δοκεῖ κατάδηλον γενέσθαι οἱ
ἔτι ὀδοιποροῦντι τῷ Ζίχ διὰ συλλαβῶν Ἰωάννου, ὃς τὸ πα-
ράπαν οὐδὲν τῶν δοκηθέντων προσεδέξατο δὲ βασιλεύς. τού-
τον γενομένου, τὸ γράμμα ἐνεχειρίσθη Τιμοθέῳ τῶν ὑμα-
Ἰωάννη γενομένων ἐνὶ κατὰ δὴ τὴν Περσῶν πρὸ τοῦ. καὶ
οὐν Τιμοθέῳ ἐνεκελεύσατο βασιλεὺς ὅγματα μὲν δῆθεν τῆς 15

P. 104ες Ῥωμαίους φιλίας ἀποκομίσαι βασιλεῖ τῶν Περσῶν, ὑπα-
τιάζοντι δὲ, ὥσπερ εἰκός, τῷ πρεσβευτῇ ἐπιδεῖξαι τὴν Ἰω-
άννου ἐπιστολὴν, ὃς ἀν ἔσοιτο ἐξεπιστάμενος δὲ Ζίχ καὶ σα-
φέστατα προγινώσκων τὴν βασιλέως βουλήν. Τιμοθέος οὖν,
τοῦτο ἐπιτεραμμένον αὐτῷ, παρεγένετο ἐν τοῖς ὁρίοις. γνοὺς το
δὲ, ὃς οὕπω πάρεστιν δὲ Περσῶν πρεσβευτής, ἐπορεύετο δὲ
γε αὐτίκα πρὸς Χοσρόην. ξυμβὰν δὲ οὕτω, τοῦ Ζίχ δι' ἐ-

5. Σοάνων vulg. 13. τῶν — γενομένων ἐνὶ κατὰ δὴ τὴν Val.,
τῷ — γενομένῳ ἐνίκα τάδε τὴν vulg., ἐνὶ κατὰ γε τὴν H.
22. οὗτω B., αὐτῷ vulg. τῷ Z. vulg.

lebant. Tutiū tamen visum illis est a Romanis discedere et ad
suos se recipere. Sic illi Imperatoris responsum admirati coniuncti
cum suis in Francorum regionem abierunt.

6. Iustino nuntiatum est a Persarum imperio, Zichum legatum ad se
missum esse, qui de Suanis ageret, Persarumque erga Imperatorem be-
nevolentiam testificaretur, et ea, de quibus Romani quererentur, amice
componeret. Iustinus vero, aut minime legationem admittere, aut,
si admitteret, Zicho significare constituit, nequaquam rem optatum
exitum habituram. Et accedente senatus auctoritate censuit, ut Io-
annes per litteras Zicho adhuc iter peragenti palam faceret, Impe-
ratorem in nullo eorum, quaē speraret, assensurum. Quo facto Ti-
motheo, ex numero eorum, qui iam antea cum Ioanne in Perside
fuerant, litterae traditae sunt. Iusserat Imperator Timotheo, ut regi
Persarum ob significationem in se benevolentiae gratias ageret, litte-
ras vero Ioannis legato, quem obvium in itinere, sicut itineris ratio
ferebat, habiturus esset, traderet, ut Zichus exploratam perspectam-
que Imperatoris voluntatem haberet. Haec ubi Timotheo sunt im-
perata, ad limites contendit. Illic cum cognovisset, nondum adve-
nisse Persarum legatum, confessim ad Chosroëm est profectus. Forte

τέρας ἀτραποῦ ἐς τὴν Νίσιβιν ἀφικομένου, ἐκεῖ τε διατρί-^{A. C. 566}
 φαντος τῷ διατεθῆναι τὸ σῶμα ἀρδώστως, ἐν τοσούτῳ ^{Ind. 14} ^{Ti-}
 μόθεο; πρὸς τῶν Περσῶν βασιλέως αὐφεθεὶς, ἐπεὶ κατέλαβε ^{Iustini &}
 τὸν Ζίχη ἐπανερχόμενος κατὰ δὴ τὴν Νίσιβιν ἔτι νοσώδη, τά
 5τε γραφέντα οἱ πρὸς Ἰωάννου διεγείρισεν. ὁ δὲ καταμαθὼν, τ
 ὡς ἐς τοὺν αντίον αὐτῷ τῶν ἀλπισθέντων ἡ ὄδός γίνεται καὶ
 ὡς οὐκ αἰσίως οἱ προβήσεται τὰ τῆς πρεσβείας, δυσθυμίᾳ
 περιπεσὼν καὶ τῇ νόσῳ κάτοχος ὥν κατέστρεψε τὸν βίον. καὶ
 μὲν δὴ καὶ Ἰωάννην αὐτίκα συνέβη τεθνάναι. μετὰ ταῦτα
 ιολλγέλλεται ἐν Βυζαντίῳ, ὡς ἑτερος ἦζει πρεσβευτὴς ὁ προσα-
 γορεύμενος Μεβώδης. οὗτος ἐς τὴν βασιλίδα ἐπορεύετο ἔξογ-
 κούμενος καὶ μάλα βρογχούμενος, καὶ ἀλπίδα ἔχων, ὡς περὶ
 Σουανίας αὐτῷ κινηθήσονται λόγοι καὶ ὅτι Πέρσας ἀρέσκουν-^C
 σαι γενήσονται ξυνθῆκαι. τοιαύτῃ διανοίᾳ ἐπηρομένος ἐν Βυ-
 15ζαντίῳ ἦσει, αὐθαδέστερον ἢ κατὰ πρεσβευτὴν θέμενος τοὺς
 κατὰ τὴν ὄδοιπορίαν. παραγενομένου δὲ, (βασιλεὺς γὰρ ἦδη
 ἐπέπυστο Μεβώδου τῆς ἀλαζονείας πέρι, καὶ ὅποια ἄττα ἀλ-
 πίζων τὴν ἀφίξιν ἐποιήσατο,) τὰς μὲν ἐκ βασιλέως Περσῶν
 ἔδοξε δέχεσθαι προσρήσεις κατὰ τὸν εἰωθότα θεσμὸν, περι-
 20σφρόνησε δὲ ὅμως τὸν Μεβώδη καὶ ἀπεφλαύριζε μηδὲ τὴν
 οἰανοῦν συνουσίαν ὡς αὐτὸν ποιούμενος. ὡς δὲ τοὺν αντίον,
 ἥπερ ἐβούλετο, τὰ τῆς πρεσβείας οἱ ἔχόσει, καὶ τὸ παρόπαν
 οὐδὲν αὐτῷ ἔλεξε περὶ Σουανίας ὁ βασιλεὺς, ἐπειτα ἔξειπά-^D

4. νοσώδης vulg. 11. ἔξογκάμενος vulg. 14. τοιαύτῃ B., ταύ-
 τῃ vulg.

enim contigerat, ut Zichus alia via Nisibim diverteret, ibique vale-
 tudinis causa detincretur. Interea Timotheus a Persarum rege di-
 missus rediens Nisibi Zichum adhuc aegrotantem assecutus, ei Ioan-
 nis litteras tradidit. Is cum intellexisset, iter suum haud prospere
 cedere, neque ex voto legationem peractum iri, animo cecidit, et ex
 morbo, quo detinebatur, vitam morte commutavit. Nec ~~multo~~ post Io-
 annes quoque mortuus est. Post haec Byzantium nuntiatur, advenire
 alium legatum, Mebodem nomine. Is vana confidentia inflatus in
 regiam pervenit magnam spem habens, sermonem motum iri de Su-
 ania, seque foedus ex Persarum sententia facturum. Hac cogitatione
 elatus, dum Byzantium iter habet, arrogantius, quam legatum dece-
 bat, erga omnes, quibuscum convenit, se gessit. Ut venit, Impera-
 tor, qui hominis arrogantiam et importunitatem, et quorum obti-
 nendorum spe iter instituisse, iam didicerat, gratulationes a Persar-
 um rege benigne, ut mos erat, exceptit. Sed Mebodem Imperator
 contemptui habuit, neque illi ullum familiaritatis signum exhibuit.
 Sic illi praeter spem legatio cessit, neque ullum omnino verbum
 Imperator de Suania fecit. Deinde Mebodes magnopere petiit, ut

A. C. 566 δει ὁ Μεβώδης τοὺς ἄμα οἱ Σαρακηνοὺς ἐς λόγους ἔναις τῷ
Ind. 14 αὐτοκράτορι. εἶποντο γὰρ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα οἰκείω
Ιωατίνι 2 τινὶ πρεσβευτῇ ταττόμενοι. ὁ γὰρ τῶν Σαρακηνῶν φύλαχος
Ἄμβρος ἐκπέμψας ὑπῆρχε καὶ ὁ γε ἔνν τῷ Μεβώδῃ πρε-
σθεῖαν διαλεχθησομένους περὶ ὃν χρημάτων πρὸς Ιουστινο-
5 άνον ἐκομιζοντο. Μεβώδης οὖν τοῦ σκοποῦ τοῦ περὶ Σου-
ανίας ἄμαρτων, ὃς ἂν μὴ πάντη ἅπρακτος ἀναχωρήσοι, ἐπι-
μελέστατά πως ἡντιθέλει τῆς ὡς βασιλέα τυχεῖν εἰσόδου τοὺς
Σαρακηνούς. καὶ τοίνυν ὑπολαβὼν ὁ αὐτοκράτωρ, „τί γὰρ
δῆτα,” ἔφη, „βούλονται οἱ καθ’ ὑμᾶς Σαρακηνοί;” ὃς δὲ ἐγκεί-10
μενον ἔωρα, κατένευσε μόνῳ εἰσιέναι τῷ ἐκείνων πρεσβευτῇ.
ἡπίστατο γὰρ, ὃς ἀπανθαδιαζόμενος οὐκ ἄν ἐλοιτο ἄνευ τῶν

P. 105 ἐπομένων ὡς βασιλέα φοιτῆσαι, ἀλλ’ ὥσπερ ἡνίκα παρὰ Ιου-
στινιανὸν ἔνν ἄπασι τοῖς ἄμα αὐτοῖς τῶν Σαρακηνῶν οἱ πρέ-
σθεῖς ἐγίνοντο, καὶ τὸν οὕτω βούλεσθαι τὸ σύνηθες διασώ-15
ζοντα ποιήσειν. ἐγτεῦθέν τε εὐπρόσωπον ὥστο ἔξειν αἰτίαν,
ὃς αὐτὸς μὲν τὰ ἀρμόδια βασιλεῖ διεπράξατο, ὁ δὲ Σαρα-
κηνὸς ἥκιστα ἔγγω τὰ δέοντα· εἴτα κατὰ δὴ τοῦ βαρβάρου
ἀντιστραφῆσται τὸ δπίκλημα, καὶ οὐκ [ἄν] ἄλλως ἀπέβη, ἢ
βασιλεὺς ἐστοχάσατο. ὁ γὰρ δὴ Σαρακηνὸς ἀπρεπὲς εἶναι το-
τὸ παρεῖναι οἱ μόνῳ ὡς βασιλέα ὑποτοπήσας, καὶ τὸ κρατῆ-
σαν δῆθεν καταλύειν οὐχ αἰρετέον αὐτῷ, ἀπηγήνατο τὴν ἐς
10. ἡμᾶς vulg. 15. καὶ τόγδε Η. , 19. ἡ Ν., τι vulg., ἡ δ, τι Η.
21. τὸ Η., τῷ vulg.

Saracenis, qui cum eo erant, Imperatorem adeundi potestas esset. Erant enim in eius comitatu circiter quadraginta proprio legato parentes. Miserat autem cum Mebode Ambrus, Saracenorum phylarchus, et ipse legatos, qui de pecuniis, quas a Iustiniano impetravent, agerent. Itaque cum Mebodes, quantum ad Suaniam attinebat, spe sua excidisset, ne nulla re obtenta discederet, cura omni contendit, ut Saracenorum legati aditum ad Imperatorem nanciscerentur. De Ἰα re cum Mebodis orationem Imperator excepisset, „Quid nobis volunt, inquit, Saraceci?” ut instantem vidit, concessit eorum legato, ut solus ad se accederet. Neque enim legatum, qui superior erat, toleraturum existimabat, ut remotis comitibus in Imperatoris conspectum veniret: sed quemadmodum quandam Imperatorem Iustinianum eorum legati cum omnibus comitibus suis adiissent, hunc quoque pertinacius in eo perstiratum esse, ut mos solitus observaretur. Qua in re Imperator se optimi iuris speciem prae se laturum esse speravit, quod ipse quae Imperatorem decerent, fecisset, Saracenus autem minime, quae fieri oportuisset, intellexisset: se igitur omnem culpam in barbarum coniecturum. Neque aliter res cecidit, quam suspicatus fuerat Imperator. Etenim Saracenus haud decorum sibi esse existimans, solum sine ullo comitatu ad

βασιλέα παροδον. τότε δ βασιλεὺς τὸν μὲν Σαρακηνὸν τελε-

Α C. 566

ώτατα περιεφρόνησεν, ὁ δὲ ἐς τὸν Μεβώδη παρήγαγε τὰς

Ind. 14
Iustini 2

αἰτίας. δ δὲ τῶν Περσῶν πρεσβευτὴς, „ῳ δέσποτα,” ἐλεξεν, V. 71

„οὐ πάρειμι συνεπαμύνων, εἴγε ὁ Σαρακηνὸς ἐπλημμέλησέ

B

5τι, ἄλλως δὲ ἀκονσόμενος, ὑπως, εἰ μὲν ἀρμόδια τῷ δικαίῳ λέγοι, μὴ περιόψουμαι, εἰ δέ γε ἐς τοῦναντίον δρθῆσεται ἀδίκιος ἐπεγκαλῶν, αὐτὸς ἔγω καταδιαιτήσω τοῦ Σαρακηνοῦ.” ὁ βασιλεὺς ἐπιτωθάζων „ἥκεις, ὡς ἔοικεν, οὐχὶ πρεσβευσόμενος, ἄλλὰ δικάσων.” ὁ Μεβώδης αὐτίκα δ γε τῷ πληκτικῷ ιστοῦ λόγου συγχέας τὸ πρόσωπον ἐφοινίτετο. τοιγαροῦν παραχρῆμα τὸν αὐτοκράτορα προσειπὼν ἦπερ Θέμις, οὐτως ἀνε-

C

χώρησεν. δλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις αὐθίς ἐς τὰ βασιλεῖα παρελθὼν παρητεῖτο λιπαρῶς περὶ τῆς τῶν Σαρακηνῶν εἰσόδου. τοῦ δὲ βασιλέως ἀγανεύοντος, οὐχ ὅσιον ἐφασκεν εἶναι 15μὴ τὰ ὄσα ἐπετέλει πρὸ τοῦ παρὰ Ρωμαίους πρεσβευόμενος ὁ Ζίχ, καὶ ἐμὲ αὐθίς ἐπιτελεῖν. „οἱ γὰρ καθ' ἡμᾶς Σαρακηνοὶ ἄμα αὐτῷ παρὰ βασιλέα ἔγινοντο. δεῖ οὖν καὶ ἐμὲ τῶν ἵστων ἐκείνῳ ἀπολαύειν, ὡς ἂν μὴ ὥσπερ λειωθημέναι ὁσιν αἱ μεταξὺ Ρωμαίων τε καὶ Περσῶν συνθῆκαι.” ὁ βασιλεὺς ζωρὸς ταῦτα ὀργιλως ἔχων „τί οὖν, εἰ καὶ πεφώραται ὁ Ζίχ ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ ἐτέρῳ ὅτῳ πλημμελήματι τῶν ἀνηκέστων Δάλοὺς, καὶ τοὶ κατ' ἔχνος ἐκείνῳ ἔτει; η οὐ ἔνυαισθάνη βα-

8. ἥκεις N., ἥκειν vulg. 15. μὴ τὰ Val., μετὰ vulg.

Imperatorem accedere, neque a more, qui iamdudum obtinuerat, sibi recedendum esse ratus, Imperatoris aditum renuit. Tunc Imperator valde despexit Saracenum, de qua re cum apud Mebodem questus esset, Persarum legatus Imperatori dixit: „Ego quidem, domine, adsum, haud defensionem suscepturus Saraceni, si in aliquo deliquerit, sed rem cognitus, ut, si verum ad me detulerit, causam eius non deseram, sin iniuria accusasse appararet, ego ipsum condemnem.” Cui Imperator mordens: „Venisti igitur non legationis munus obiturus, sed iudicis officio functurus.” At Mebodes acerba et mordaci Imperatoris responsive confusus erubuit vultu, atque confessim Imperatore, sicut fas erat, salutato, recessit. Paucis post diebus iterum Meboden Imperatorem adiit, et suppliciter postulavit, Saracenum ad eum introduci, et Imperatore abniente, minime iustum esse, dixit Mebodes, sibi non eadem perficere licere, quae Zichus ante se legatus perfecisset. „Nam nostra memoria, inquit, Saraceni ad Imperatorem una cum ipso accesserunt. Itaque oportet me iisdem frui, quibus ille, ne in aliquo inter Romanos et Persas induciae sint quodammodo violatae.” Ad quae Imperator iracundia percitus: „Si igitur Zichus in adulterio, aut aliquo alio gravi crimine reprehensus esset, tu illus vestigiis tibi insistendum pu-

A. C. 566 σιλετ “Ρωμαίων καὶ Ιουστίνη διαλεγόμενος;” τότε κατορθώ-
Ind. 14δήσας δὲ Μεβώδης, περιδέής τε γενούμενος, πρηηῆς ἔκειτο
Iustini² ἐπ’ ἀδύφους, πρὸς ἄρνησίν τε καταφεύγων καὶ ἀναιγόμενος
εἰρῆσθαι οἱ τὰ τοιάδε. τοιαύτη ἀπολογίᾳ χρωμένου, δὲ αὐτο-
χράτωρ ἔδοξεν ὑπάγεσθαι τῇ πειθοῖ, ἐλεξέ τε „δοικεν οὖν ὁ δέ
ἔρμηνεὺς ἡμῖν ἔτερα ἀνθ’ ἐτέρων φράσαι. εἰ τοίνυν οὐδὲν
λέλεκταί σοι παρὰ τὸ προσῆκον, ἵσθι τὸ ἐπίκλημα ἀπονιψά-
μενος.” οὗτος δὲ βασιλεὺς ἔκοντί απορροσποιησάμενος τὰ λε-
χθέντα πρὸς αὐτοῦ εἶδέναι, τῶν εἰρημένων τὴν ἄγνοιαν ὑπε-
κρίνετο, καὶ δὴ ἐτὸν ἡπιώτερον μετηνέχθη, ὡς ἂν μὴ θρα-10
P. 106 σύντερός τε καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ὑψαγόρας ἐσοιτο δὲ Μεβώδης
τῷ ἐς ἔννοιαν ἔχειν συνειδέναι τὸν αὐτοκράτορα τῇ ἔημάτῳ
τραχύτητι. οὕτω δὴ οὖν τοῦ βασιλέως παρακρουσαμένου τὴν
ὑπόνοιαν, „οἴμωζέτω,” ἢ δὲ δὲ Μεβώδης, „καὶ τὰ Σαρακηνικὰ
φῦλα ἅπαντα καὶ Ἀμβρος αὐτὸς καὶ ἡ πρεσβεία ἡ κατ’ αὐ-15
τούς· ἐμοὶ γάρ σιγῇ ἐσοιτο ἔκατέ τε αὐτῶν, οὐδὲ εἰποιμί τε
λοιπόν.” τούτων οὕτω κεκινημένων, πλεῖστα μὲν καὶ ἄλλα δὲ
βασιλεὺς τὸν Σαρακηνὸν εἰπε κακῶς, καὶ ὡς μεταβολεύς τε
καὶ παλιγκύπηλος ἦκοι. πρὸς τοῖς δὲ ἔφασκεν, ὡς οὐχ οἶδε
τε πέφυκε λήσειν, ὅτου ἔνεκα βασιλεὺς ἐντευξόμενος ἀφίκετο.20
B., φησὶ γάρ, ὡς ἐθέλοι τὰ συνήθη χρήματα κομίσασθαι πρὸς
ἡμῶν, ἀνθ’ ἀν οἷμαι κομιεῖται ἔνυμφοράς δὲ κατάρατός τε

4. τοιαύτη B., ταῦτη vulg. 14. ἡ δὲ B., ἡδη vulg.

tares? Annon sentis, te cum Romanorum Imperatore et Iustino ser-
monem habere?” Tum consternatus Mebodes prae pavore pronus
in terram se ad eius pedes prostravit et ad mendacia confugiens
negavit, a se talia prolata fuisse. Qua excusatione cum uteretur,
Imperator fidem habere videbatur, et dixit: „Videtur igitur inter-
pres nobis alia pro aliis suggessisse. Itaque si nihil a te dictum
est ab officio, et decoro alienum, scito te crimen purgasse.” Ad hunc
modum Imperator sponte ea, quae dicta fuerant, cum eorum igno-
rationem simularet, dissimulatione transegit, et ad animi aequitatem
est delapsus, ne forte Mebodes in posterum fieret audacior, aut
verbis elatior, quum recordaretur, Imperatorem sermonis eius impun-
dientiam animadvertisse. Itaque quum sic Imperator quod sensit,
repressisset, Mebodes exclamavit: „Abeant in malam rem et Sar-
acenicae gentes omnes et Ambrus ipse et legatio eorum: mihi vero de
ipsis silentium sit neque quidquam in posterum dicam.” Quae quum
dixisset, Imperator quoque maledicta in Saracenum coniecit, eum-
que iustitorem et cauponem appellavit. Ad haec dixit, se silentio
practerire non posse, qua de causa Imperatoris congressum tantope-
re concupisset. „Scilicet dicit, se a nobis solitas pecunias accipere
velle, pro quibus calamitates, opinor, scelestus et improbus seret.

καὶ ἀπολογήμενος. γελοιῶδες γάρ, εἰ Σαρακηνῶν ἔθνει, καὶ Α. C. 566
ταῦτα νομάδων, "Ρωμαῖοί γε ὅντες τεταξόμεθα ἐς φόρων ^{Ind. 14}
ἀπαγωγὴν." ὁ Μεβώδης, „εἰεν," ἔφη, „ὦ δέσποτα· εἰ καὶ ^{Iustini 2}
ἀπρακτον, δυνας ἀπόπεμψουν αὐτὸν." ὁ βασιλεὺς „καὶ εἰ μὴ
5 παρεγένετο, ὅσον τό γε ἐφ' ἡμῖν, ἀλλ' οὐν ἀπίτω." „καὶ ἐμὲ
ξὺν αὐτῷ κέλευσον," ἦ δὲ ὁ Μεβώδης. εἰς τέλος ἐλθούσης
τῆς πρεσβείας ἐν τούτοις, τόν τε Περσῶν πρεσβευτὴν καὶ
τοὺς Σαρακηνοὺς ὁ βασιλεὺς ἄμα ἀφῆκεν ἐς τὰ πάτρια ἥθη
ἀπονοστήσοντας. οὕτω δὲ ἀπεσιγήθη ἀπίκτα τῇ τοῦ αὐτο-
ιοκράτορος νονυμείᾳ τὰ ὄσα Ἰωάννης ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ διεπρά-
ξατο οὐ κατὰ τὸ προσῆκον. ὡς δὲ οἱ Σαρακηνοὶ ἔνδον τῆς ^C
ἐαυτῶν ἐγένοντο, ἀπήγγειλάν τε τῷ Ἀμβρῳ τὴν τοῦ βασι-
λέως βουλὴν περὶ τοὺς μηδίζοντας τῶν Σαρακηνῶν, τότε ὁ
15 Ἀμβρος Καμβώσῃ τῷ ἀδελφῷ, ὃς Ἀλαμουνδύρῳ τῷ τῶν ὑπὸ¹⁵
Ρωμαίονς Σαρακηνῶν ἡγονμένῳ ἀντικαθιστάμενος ἦν, ση-
μαίνει καταδραμεῖν τὴν Ἀλαμουνδύρου γῆν. ἦδε δὲ ἡ γῆ
ὑπὸ Ἀραβίαν τελεῖ.

ζ. "Οτι ἀρχομένου τοῦ τετάρτου ἔτους τῆς Ἰουστίνου ^{A. C. 568}
βασιλείας πρεσβεία τῶν Τούρκων ἀφίκετο ἐν Βυζαντίῳ. ὡς ^{Ind. 1}
20 γάρ τὰ τῶν Τούρκων ~~θεὶ~~ μέγα ἥρθη, οἱ Σογδαῖται οἱ πρὸ
τοῦ μὲν Ἐφθαλιτῶν, τηνικαῦτα δὲ Τούρκων κατήκοοι, τοῦ
σφῶν βασιλέως ἐδέοντο πρεσβείαν στεῖλαι ὡς Πέρσας, ὡς ^{V. 72}
25 ἦν ἐκεῖς ἀπιόντες οἱ Σογδαῖται ὕνιον παράσχοιντο τὴν μέ-^D

1. ἀπολλύμενος vulg. 1. 2. τούτῳ καὶ ν. vulg. 4. ἀπρα-
χτον et ἀπόπεμψον B., ἀπρακτον et ἀπολέμψειν vulg. 6. οὐ ~~θεὶ~~
N., ἦδε vulg. 14. Καβάση mg. H.

Ridiculum enim esset, si nos Romani tributum Saracenicis gentibus
iisque nomadibus penderemus." Tum Mebodes, „Esto, inquit, o
domine; at tu illum, licet re infecta, dimitte." Et Imperator,
„Quamvis melius non venisset, quantum in me est, abeat tamen."
„Et me quoque iube, inquit Mebodes, cum ipso abire." In his si-
nivit legatio. Itaque Persarum legatum et Saracenos ad sua redditu-
ros Imperator dimisit. Atque ita Imperatoris prudentia pacata sunt
et emendata omnia, quae Ioannes in sua legatione perperam egerat.
Ut vero Saraceni domum reverterunt, consilium Imperatoris de Sa-
racenis, qui Medorum partibus adhaerebant, Ambro retulerunt. Tunc
Ambrus Camboso fratri, qui Alamanduro, Saracenorum partes Ro-
manas foventium duci, erat oppositus, mandavit, ut Alamandur
territorium, quae Arabiae contermina erat, excursionibus vexaret.

7. Initio quarti anni imperii Iustini legatio Turcorum Byzantium accessit. Ut enim Turci opibus et potentia creverunt, Sogdai-
tae, qui prius quidem Ephthalitarum, tunc vero Turcorum subtili-
erant, a rege suo precibus contenderunt, ut legationem ad Persas
mitteret, quo Sogdaitis eo proficiscentibus sericum venum exponere

A. C. 568 ταξιν τοῖς Μῆδοις. καὶ οὖν πειθεται δὲ Λιζάβουλος, ἀφίηστε
 Ind. 1 τε πρεσβευσμένους Σογδαῖτας. ἔξηγεται δὲ τῆς πρεσβείας
 Iustini⁴ Μανιάχ. ἀφικόμενοι δὴ οὖν παρὰ βασιλέα Περσῶν ἐδέοντο
 τῆς μετάξης πέρι, δπως ἄνευ τινὸς κωλύμης αὐτοῖς προέλ-
 θοι ἐπ' αὐτῇ τὰ τῆς ἀμπορίας. δὲ Περσῶν βασιλεὺς (οὗ-5
 δαμῶς γὰρ αὐτῷ ἡρεσκε τὰ τοιάδε, ὡς ἂν μὴ ἐνθένδε ἄδεια
 ζοιτο Τούρκοις τοῖς Περσῶν ἐμβατεύειν δότοις) ἀνεβάλετο ἐς
 τὸ αὔριον. καὶ μὲν οὖν αὐθις ἀναβολῇ ἔχρητο πάλιν ἑτέρᾳ.
 ὡς δὲ ἄλλοτε ἄλλως τὸ παρὸν ἀπεκρούετο, τῶν Σογδαῖτῶν
 P. 107 ἐκλεπαρούντων τε καὶ ἐγκειμένων, τότε Χοσρόης ἐκκλησιάσας¹⁰
 ἀνελογίζετο. καὶ οὖν ὁ Κάτουλφος ἐκεῖνος ὁ Ἐφθαλίτης, ὃς
 διὰ τὴν ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν βασιλέως γεγενημένην βιαίαν μί-
 ξιν τῇ γυναικὶ προσῆνε τὸ ὅμοφυλον τοῖς Τούρκοις, οὗτος
 γοῦν (μετανάστης γὰρ ἐν τῷ μεταξὺ διεγόνει τοῦ χρόνου καὶ
 διμήδιζεν ἥμη) παρήνεσε βασιλεῖ τῶν Περσῶν τὴν μέταξαν¹⁵
 οὐδαμῶς ἀποπέμψασθαι, ἀλλὰ γὰρ καὶ ὡνήσασθαι καὶ τὰ
 ὑπὲρ αὐτῆς μὲν καταθέσθαι τιμήματα, θεωμένων δὲ αὐτῶν
 τῶν πρεσβεων ταύτην ἀφανίσαι πυρὶ, ὡς ἂν μήτε ἀδικεῖν
 Βόδη, μήτε μὴν βούλεσθαι χρῆσθαι τῇ ἐκ Τούρκων μετάξῃ.
 καὶ ἡ μὲν μέταξα ἐπυρπολήθη· αὐτῷ δὲ ἐς τὰ πάτρια ἥθη²⁰
 ἀνεχώρησαν, τῷ γεγενημένῳ ἦκιστα χαίροντες. ἐπειδὴ δὲ τῷ
 Λιζάβουλῳ τὰ ξυγκυρήσαντα ἐφρασαν, αὐτίκα δὲ γε καὶ ἑτέ-

7. Τούρκοις B., τούτοις vulg. 9. ἄλλος τε vulg. 10. ἐκκλη-
 σιάσας B., ἐκκλησιάσαι vulg. 13. οὗτος H., οὗτως vulg. 17.
 αὐτῶν N., ἄλλων vulg. 18. ἀδικεῖν H., ἀδικῆ ἐν vulg.

apud Medos liceret. Disabulus eorum precibus obtemperans permi-
 sit Sogdaitis legationem mittere, cuius princeps fuit Maniach. Pro-
 fecti igitur ad Persarum regem precati sunt, ut liberum illis esset
 sine ullo impedimento apud ipsos serici commercium. At Persarum
 rex, cui minime hoc gratum erat, ne impune illis esset Persarum
 fines ingredi, responsum distulit in crastinum, deinde alia atque
 alia dilatatione iterum usus est. Cum diem ex die traxisset, et ob-
 nixe Sogdaitae peterent et urgerent, Chosroes, consilio convocato,
 deliberavit. Catulfus autem ille Ephthalites, qui propter stuprum, a
 rege uxori suae per vim illatum, gentem Turcia prodiderat et dein-
 de ad Medorum partes transierat, hortatus est Persarum regem, ut
 sericum minime praetermitteret, sed emto eo, pretium traderet; tum
 autem ante oculos legatorum illud in ignem iniiceret, ne iniuste age-
 re, neve Turcorum sericę uti velle videretur. Et sericum quidem
 igni crematum est, legati vero haud laeti ad proprias sedes remea-
 runt. Deinde quum Disabulo, quae decreta fuerant, renuntiassent,
 is confessim alia legatione ad Persas usus est, qua rei publicae suae
 eos conciliare studebat. Ubi vero iterum legatio a Turcis advenit,

ρᾳ πρεσβείᾳ δχρῆτο ὡς Πέρσας, φιλοποιήσασθαι τὴν κατὰ A.C. 568
 σφᾶς πολιτείαν βουλόμενος. ἐπεὶ δὲ ἡ Τούρκων πρεσβεία αὖτις¹
 θις ἀρῖτο, δι βασιλεὺς ἄμα τοῖς ἐν τῷ Περσῶν καὶ τῷ
 Κατούλφῳ ἐγνωμάτευε, πάντη ἀξύμφορον εἶναι Πέρσας φι-
 5λίαν θέσθαι ὡς Τούρκους· τὸ γὰρ Σκυθικὸν εἶναι παλίμβο-
 λον. ταύτῃ τοι καὶ παρενεγγύησε δηλητηρίῳ φαρμάκῳ ἐνίονς
 διαφθαρῆναι τῶν πρέσβεων, ὅπως ἀπείποιεν τῆς ἐκεῖσε με-
 τέπειτα παρουσίας. καὶ δὴ οἱ πλεῖστοι τῶν πρεσβευσαμένων C
 Τούρκων τῇ περὶ τὴν ἁδωδὴν μῆξει τῶν ἀναιρετικῶν φαρμά-
 τοκῶν αὐτοῦ που τὸν βίον κατέλυσαν, πλὴν τριῶν ἢ τεσσάρων.
 Θρούς δὲ ἔφοιτησε Πέρσας, ὡς διώλοντο τῷ πνιγηρῷ τῶν
 Περσῶν αὐχμῷ τῶν Τούρκων οἱ πρέσβεις, ἀτε τῆς αὐτῶν
 χώρας θαμὰ μιφετῷ παλυνομένης, καὶ ἀδύνατον ὃν αὐτοῖς
 ἄνευ κρυμάδους καταστήματος βιοτεύειν. ταύτῃ τοι καὶ ἀλ-
 15λως ὑποτοπήσαντες, οἱ γε τὴν ἐπιβούλην διέφυγον, οὗτοι
 ἔνυμβάν εἰς τὴν πατρῷαν ἐπανελθόντες τὰ ἀπερ οἱ Πέρσας
 καὶ οἱ διεψιθύρισαν ταῦτα. ὅμως ὁ Διζάβονλος (ἀγχίνονς γάρ
 τις καὶ δεινός) οὐκ ἡγνόθης τὸ πραχθὲν, φήμη δὲ, ὅπερ καὶ
 ἦν, ὡς ἀδολοφονήθησαν οἱ πρέσβεις. ἔνθεν τοιγαροῦν ἡ δυσ- D
 χομένεια ἥρξατο Περσῶν τε καὶ Τούρκων. καὶ λαβόμενος ὁ
 Μανιάχ, ὃς τῶν Σογδαϊτῶν προεστήκει, τοιοῦδε καιροῦ ἔνυ-
 μβουλεύει τῷ Διζαβούλῳ, ἀμειγον εἶναι Τούρκοις ἀσπάσσασθας

9. ἀναιρετικῶν Val., αἴρετικῶν vulg. 14. βιοτεύειν H., βιο-
 τεύον vulg. 21. τοιοῦδε B., τοῦδε vulg.

Persarum rex una cum primoribus Persarum et Catulfo censuit, mi-
 nime e re Persarum esse, amicitiam iungere cum Turcis. Omne
 enim Scythicum genus perfidum et mutabile. Quin etiam iussit, ve-
 neficio tolli nonnullos legatorum, ut in posterum aversarentur ad
 suas regiones accessum. Sic evenit, ut fere omnes legati, exceptis
 tribus aut quatuor, mixto cibis letali veneno, sint perempti. Rumor
 ex eo inter Persas dissipatus est, Turcorum legatos nimis calido et sicco
 terrae Persidis situ periisse: quia, cum Turcorum regio crebris nivibus
 coniecta sit, non nisi in frigida aëris temperie vivere possent. Quin et
 illi, qui insidias evaserant, quamvis aliter suspicarentur, eandem, quae per
 Persidem percrebuerat, famam quoque apud suos divulgarunt. Sed
 Disabulus, homo callidus et versutus, quae patrata erant, non
 ignorabat. Credebat enim, sicut erat, legatos dolo necatos esse. Hinc
 inimicitiae Turcorum et Persarum originem ceperunt. Et hanc oc-
 casionem Maniach, qui Sogdaitis praeerat, arripiens, Disabulo per-
 suasit, utilius esse Turcis Romanos colere, et eorum amicitiam am-
 plecti, et ad illos serici commercium transferre, qui illud in fre-
 quentiori usu haberent, quam reliqui homines, seque paratisimum
 esse dicebat Maniach, una cum legatis Turcorum ad eam legationem

A.C. 568 τὰ "Ρωμαίων, καὶ παρ' αὐτοὺς ὕνιον ἀποκομίζειν τὴν μέτα-
Ind. 1 ξαν, ὡς γε καὶ κατὰ τὸ πλέον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων χρωμέ-
Iustini 4 νους. ἐτοιμότατα δὲ ἔχειν ἔφη ὁ Μανιάχ καὶ αὐτὸς συνα-
πιάρειν τοῖς πρεσβεσιν τῶν Τούρκων· καὶ ὡς ταύτῃ φίλοι
ἔσονται 'Ρωμαῖοί τε καὶ Τούρκοι. τούτοις δήπου κατανεύσας⁵
τοῖς ἄγημασιν ὁ Διζάβουλος ἐκπέμπει αὐτὸν τε καὶ ἑτέρους
τινὰς ὡς βασιλέα 'Ρωμαίων πρεσβευσαμένους, προσσήσεις
τε ἀποκομιοῦντας καὶ δῶρα μετάξης, οὐκ ὀλίγον πι χρῆμα,
P. 108 καὶ συλλαβάς τινας. τοιάσδε τινὰς ἐπιστολὰς ἐπιφερόμενος
ὁ Μανιάχ ἀπήρξατο τῆς ὁδοιπορίας. καὶ δὴ ἐς τὰ μάλιστα ιο
πολλὴν διανίσας ἀτραπὸν, χώρους τε διελθὼν ἐσόντε πλεί-
στους, δῷη τε μέγιστα καὶ ὑγιεινῆς καὶ πεδία καὶ νάπας,
λίμνας τε καὶ ποταμοὺς, εἴτα τὸν Καύκασον αὐτὸν τὸ δρός
ὑπερελθὼν, τὸ τελευταῖον ἀφίκετο ἐς Βυζάντιον. καὶ τοίνυν
εἰς τὰ βασιλεῖα παρελθὼν καὶ παρὰ βασιλέα γενόμενος ἀπαν-¹⁵
τα ἐπρεψεῖ τὰ ὅσα ἐπεται τῷ τῆς φιλίας θεσμῷ, τότε γράμ-
μα καὶ τὰ δῶρα ἐνεχείρισε τοῖς ἐς τοῦτο ἀνειμένοις; καὶ
B. ἐδεῖτο μὴ ἀνονήτους αὐτῷ γενέσθαι τοὺς τῆς ὁδοιπορίας
ιδρῶτας. ἀτὰρ ὁ βασιλεὺς ἀναλεξάμενος διὰ τῶν ἐρημηνέων
V. 73 τὸ γράμμα τὸ Σκυθικὸν ἀσμενέστατα προσήκατο τὴν πρε-²⁰
σβείαν. τοιγαροῦν ἥρετο τοὺς πρέσβεις περὶ τῆς τῶν Τούρ-
κων ἡγεμονίας τε καὶ χώρας. οἱ δέ γε ἔφασαν τέτταρας αὐ-

2. ὡς γε B., ὥστε vulg. 3. δὲ B., καὶ vulg. αὐτὸς συνα-
παλεῖεν B., αὐτὸν οὖν ἀπαλεῖεν vulg. 7. πρεσβευσαμένους ed.
Par. 13. αὐτὸν B., αὐτὸν vulg.

proficiisci, ut Romani et Turci hac conditione fierent amici. His verbis Disabulus assensus mittit ipsum et quosdam alios, qui legationem obirent apud Imperatorem Romanum, eique gratulationes et dona serici non parvi pretii una cum litteris deferrent. Hanc epistolam ferens Maniach in viam se dedit. Cum longum itineris spatium consecisset multasque regiones peragrasset, montes praeruptos et undique nivibus coopertos, loca plana et silvosa, paludes et flumina, deinde Caucasum superasset, Byzantium pervenit, et in regiam introductus ad Imperatorem accessit. Hic omnia exsecutus est, quae inter socias gentes observari solent, et litteras et dona in manus tradidit eorum, quorum hoc officium erat, et precatus est, ne sibi irriti fierent tam longi itineris sudores. Imperator autem, ubi legit per interpretem litteras Scythice scriptas, legationem lubenti animo admissit. Itaque legatos percunctatus est de Turcorum principatu et regione: illi vero responderunt, quatuor apud eos praefecturas, sed summum totius gentis imperium penes solum Disabulum esse. Ad haec dixerunt subegisse Ephthalitas eosque tributum pendere coegisse. „Omnis igitur, inquit Imperator, a vobis est eversa Ephthalitarum

τοῖς εἶναι ἡγεμονίας· τὸ δέ γε κράτος τοῦ ἔνυπαντος ἔθνους Α. C. 568
 ἀνεῖσθαι μόνῳ τῷ Διζαβούλῳ. πρός γε ἐλεξαν, ὃς παρεστή-^{Ind. I}
 σαντο καὶ Ἐφθαλίτας μέχρι καὶ ἐς φόρου ἀπαγωγήν. „πᾶ-^{Iustini 4}
 σαν οὖν,” ἔφη δὲ αὐτοκράτωρ, „τὴν τῶν Ἐφθαλιτῶν ἐκποιή-
 θασθαι δύναμιν.” „πάνυ μὲν οὖν” ἐλεξαν οἱ πρέσβεις. αὐ-
 θεις δὲ βασιλεὺς „κατὰ πόλεις ἡ που ἄρα κατὰ κώμας ὥκουνται
 οἱ Ἐφθαλίται;” οἱ πρέσβεις „ἀστικοὶ, ὡς δέσποτα, τὸ φῦλον.”
 „εῦδηλον οὖν,” ἡ δὲ δὲ βασιλεὺς, „ώς δικείνων δήπου τῶν πό-
 λεων κύριοι καθεστήκατε.” „καὶ μάλα” ἔφασαν. δὲ βασιλεὺς
 10, „Ἄρα ημᾶς ἀγαδιδάξατε δῆση τῶν Ἀβύρων πληθὺς τῆς τῶν
 Τούρκων ἀφηγίασεν ἐπιχρατείας, καὶ εἴ τινες ἔτι παρ' ὑμῖν;”
 „εἰσὶ μὲν, ὡς βασιλεῦ, οἱ γε τὰ ημέτερα στέργονται ἔτι· τοὺς
 δὲ δήπουθεν ἀποδράσαντας οἵμαι ἀμφὶ τὰς εἰκοσιν εἶναι
 χιλιάδας.” είλτα ἀπαριθμησάμενοι οἱ πρέσβεις ἔθνη κατήκοα
 15 Τούρκων, τὸ λοιπὸν ἡγειρόλονταν αὐτοκράτορα εἰρήνην τε ξυγ-^D
 εστάναι καὶ διμαιγμάντινον Ῥωμαίοις τε καὶ Τούρκοις. προσε-
 τίθεσαν δὲ, ὡς καὶ ἐτοιμότατα ἔχουσι καταπολεμῆσαι τῆς
 Ῥωμαίων ἐπιχρατείας τὸ δυσμενὲς, δόποσον ἐς τὴν κατ' αὐ-
 τοὺς ἀγελάζονται ἦπειρον. ἐπὶ τούτοις ἡμα τῷ λέξαι τῷ
 ποχεῖτος ὑψοῦ ἀνατείνας δὲ Μανιάχ, οἱ τε ἔννη αὐτῷ δρκῷ ἐπι-
 στάσαντο μεγίστῳ, ἡ μὴν δρθογνώμονι διανοίᾳ ταῦτα εἰρη-
 σθαι. πρός γε καὶ κατέχεον ἀρνὶς σφίσιν αὐτοῖς, ἔτι γε μὴν
 καὶ τῷ Διζαβούλῳ, ἀλλὰς γὰρ καὶ παντὶ τῷ ἔθνει, εἴ γε οὐχὶ

4. Ιδιοποιήσασθε aut ὕκεισασθε coni. B. 6. κατὰ κώμας Val.
 κατὰ κώμης vulg., καὶ τὰ x. mg. H. 8. ἡ δὲ B., ἡδη vulg. 10.
 δῆση B., ὡς ἡ vulg. 11. ἀφηγίας ἐν ἐπιχρατείᾳ vulg., Val. em.
 θμῶν vulg. 18. αδτᾶς vulg. 20. τε N., γε vulg.

potentia.“ Aduentibus legatis, Imperator rogavit: „Utrum in urbi-
 bus, an vicatim habitabant Ephthalitae?” „Gens, o domine, urbes
 colit.“ „Ergo, subiecit Imperator, manifestum est, vos omnium
 urbium, quae illorum fuerunt, factos esse dominos.“ „Sic est,
 Imperator,“ dixerunt. „Sed nos docete, quanta sit Avarum mult-
 itudo, quae vestri imperii frenum excusset, et num pars etiamnum
 vobis subiecta sit.“ „Sunt qui nostro imperio adhuc pareant. Qui
 vero a nobis defecerunt, arbitror esse circiter viginti millia.“ Po-
 stremo Imperatori dinumerarunt gentes Turcis subditas. Deinde ab
 eo, ut pax et armorum societas Romanis et Turcis esset, petierunt.
 Addiderunt, se patatissimos esse, pugnare contra omnes, qui Roma-
 nae dominationi infesti, eos prope ipsorum fines bello appeterent.
 Haec simulaque pronuntiarunt, Maniach, manibus in coelum sub-
 latis, et qui cum ipso erant, iurecurando maximo, sese ex animi
 sui sententia bona fide haec omnia dicere et promittere affirmarunt;
 ni ea vera essent, aut si scientes fallerent, neque ea observarent,

A. C. 568 τὰ ἐπηγγελμένα ἀληθῆ τε εἴη καὶ πρακτέα. οὗτο μὲν οὖν
Ind.¹ τὸ φῦλον οἱ Τούρκοι φίλοι δγένοντο Ῥωμαίοις, καὶ τῇ καθ'
Iustini⁴ ἡμᾶς οὐχὶ ἄλλως ἔφοιτησαν πολιτεία.

A. C. 569 η'. "Οτι διαθρυλληθὲν κατὰ τὴν Τουρκίαν, ὅσοι ἀγχί-
Ind.² θυροι ἡσαν, ὡς Ῥωμαίων ἐνδημοῦσι πρέσβεις καὶ ὡς πο-5
Iustini⁵ ρεύονται τὴν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἄμα πρεσβείᾳ Τούρκων, δ
P. 109 τῶν ἑκείνην ἐθνῶν ἡγεμῶν ἐδήλωσε τῷ Διζαβούλῳ ἔνν ἵκε-
τείᾳ, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ σφετέρου τινὰς ἀποστεῖλαι
ἔθνους ἐπὶ θέαν τῆς Ῥωμαϊκῆς πολιτείας. καὶ τοίνυν ὁ Δι-
ζαβούλος ἐφίστο· καὶ ἐτεροι δὲ προεστῶτες ἐθνῶν ταῦτα ἔξ-10
τουν· ὁ δὲ οὐδενὶ ἔννεχώρησε τῶν πάντων, ἢ μόνον τῷ τῶν
Χλιατῶν ἡγεμόνι. καὶ οὖν καὶ τούτοις παρειληφότες οἱ Ῥω-
μαῖοι διὰ τοῦ λεγομένου ποταμοῦ Ζέληχ*, καὶ ἀτραπὸν δια-
νύσαντες οὐδαμοῦς ὀλίγην, δγένοντο κατὰ δὴ τὴν λίμνην τὴν
ἀπλετον ἑκείνην καὶ εὑρεῖαν. ἐνταῦθα ὁ Ζήμαρχος ἐνδια-15
τρόψιας ἡμέρας τρεῖς στέλλει Γειώργιον, ὃς ἀνεέτο ἐς τὴν τῶν
B ἐπιτομωτέρων συλλαβῶν ἀπαγγελίαν, προδηλώσοντα τῷ βα-
σιλεῖ τὴν σφῶν αὐτῶν ἐκ Τούρκων ἐπάνοδον. καὶ οὖν ὁ
Γειώργιος ἄμα Τούρκοις δέκα πρὸς τοῖς δύο ἀπήρξατο τῆς
ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ὁδοῦ, ἀνύδρου τε μάλα οὖσης καὶ πάντῃσο
ἐρήμου, ὅμως δ' οὖν ἐπιτομωτέρας. ὁ δὲ Ζήμαρχος κατὰ
δὴ τὸ ψαμμαθῶδες τῆς λίμνης παροδεύων ἐπὶ ἡμέρας δέκα

5. ἐνδημοῦσι N., ἐνδήμους vulg. 7. ἑκείνη N., ἑκείνης vulg.
10. ἐψέλετο N., ἐψέλκετο vulg. 15. εὐροῖσαν
vulg. Iaxartes fluvius, lacus Aral. N.

sibi ipsis et ipsi Disabulo totique genti diras sunt imprecati. Ad hunc modum gens Turcica Romanis amica est facta.

8. Postquam fama ad finitimas Turciae gentes pervenerat, legatos Romanorum advenisse, eosque una cum Turcorum legatis Byzantium redire, eius regionis dux Disabulum supplex oravit, ut reipublicae Romanae visendae gratia sibi quoque legatos mittere liceret. Quod Disabulus non recusavit. Sed quum aliarum quoque gentium duces idem peterent, nulli aliis, quam soli Chliatium duci, concessit. Itaque hunc etiam Romani assumentes, traecto flumine Oich, haud breve viae spatium emensi, ad illam ingentem et latam paludem pervenerunt. Hic Zemarchus tres dies commoratus, mittit Georgium, cui munus breviores epistolas perferendi delatum erat, ut Imperatori legatorum a Turcis redditum significaret. Georgius igitur cum duodecim Turcis desertam quidem et inaquorum, sed breviorem viam Byzantium versus ingressus est. Zemarchus autem per arenosa paludis iter faciens per duodecim dies, loca praerupta patergressus, attigit ripas non solum fluminis Hichi, sed etiam Daichi, et rursus per alias paludes ad Attilam pervenit, inde ad Uguros,

καὶ δέος, δυσβάτους τέ τινας χώρους παραμειψάμενος, ἔγε- A. C. 56₉
ντο κατὰ τὰ ἔειδη τοῦ Ἰχ., οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸν Ind. 2
Δαιχ., καὶ διὰ λιμνῶν ἐτέρων αὐθίς ἐς τὸν Ἀττίλαν· πάλιν Lust 5
ὡς Οὐγούρους, οὐ δὴ καὶ σφισιν ἀπήγγειλαν, ὡς εἰς τὰ περὶ C
5τὸν Κωφῆνα ποταμὸν ἐς τὰ λάσια τέσσαρες χιλιάδες Περ-
σῶν ἐπιτηροῦσι προλεοχισμένοι, ὡς ἂν γειρώσονται παριόν-
τας αὐτούς. ταύτῃ τοι ὁ τῶν Οὐγούρων ἡγούμενος, ὃς διέ-
σωζεν ἐκεῖσε τοῦ Διζαβούλου τὸ χράτος, πληρώσας ὑδατος
ἀσκοὺς παρέσχετο τοῖς περὶ Ζήμαρχον, ὡς ἂν ἔχοιεν δύεν
ιούδρευσοιτο διὰ τῆς ἀνύδρου ἴοντες. εὗρον δὲ καὶ λίμνην,
καὶ παραμειψάμενοι τὸ μέγα τοῦτο ὑδροστάσιον ἀφίκοντο ἐς
ἐκείνας τὰς λίμνας, ἐν αἷς ἐπιμιγνύμενος ἀπόλλυται ὁ Κω-
φῆν ποταμός. ἐξ ἐκείνου δὴ τοῦ χώρου πέμπουσι διοπτῆρας
προδιασκεψομένους, εἴγε ὡς ἀληθῶς οἱ Πέρσαι ἐνεδρεύουσιν.
15οι δὴ ἀνιχνεύσαντες ἀπήγγειλαν μηδένα ἰδεῖν. ὅμως ξὺν με- D
γίστῳ φόβῳ ἀφίκοντο ἐς Ἀλανίαν, κατὰ τὸ μᾶλλον δεδίπτες
τὸ φῦλον τῶν Ὁρομοσχῶν.

3. "Οτι γενόμενοι ἐν Ἀλανίᾳ παρὰ Σαρώδιον τὸν ἐκεί-
νων ἡγεμόνα, καὶ ἄμα τοῖς ἐπομένοις Τούρκοις ἐσφοιτῆσαι V. 74
20βουλόμενοι, ὁ Σαρώδιος τὸν μὲν Ζήμαρχον καὶ τοὺς ἐπομέ-
νους ἐδέξατο ἀσμένως, τοὺς δὲ δὴ πρέσβεις τῶν Τούρκων
ἔφασκε μὴ πρότερον τῆς ὡς αὐτὸν εἰσόδου τυχεῖν, ἢ κατα-

2. 3. 5. Iemba, Iaik, Volga (Ethel), Kuma, fluvii. N. 3. διὰ
λιμνῶν H., διάλιμνον vulg. 4. Οὐτιγούρους et γ. Οὐτιγούρων
coni. N. 6. παριόντας Cantocl., παρόντας vulg. 7. δ om. vulg.

qui Romanos monuerunt, in densis et arboribus consitis locis circa
Cophenem flumen latere in insidiis collocata Persarum quatuor mil-
lia, qui praetereunte eos captivos facerent. Ugurorum dux, qui
illuc ex auctoritate Disabuli imperium habebat, utres aqua imple-
vit et praebuit Zemarcho et eius comitibus, ut, cum per deserta
irent, haberent unde aquarentur. Invenerunt et paludem et ma-
gnum illud stagnum praetergressi, pervenerunt ad eas paludes, in
quas immixtus Cophen annis sese effundit. Ex eo loco mittunt qui
explorarent, an verum esset, Persas in insidiis esse. Hi iisdem to-
tam regionem perscrutati renuntiarunt, se neminem vidiisse. Nihilo
secius in Alaniam magna cum trepidatione, propterea quod metue-
bant gentem Oromoschorum, properarunt.

9. Quum in Alaniam pervenissent, et Sarodium, Alanorum du-
cem, una cum Turcis adire vellent, Sarodius quidem Zemarchum et
qui eum eo erant benigne et comiter exceptit, sed Turcorum lega-
tos prius, quā arma deposuissent, in suum conspectum venire no-
luit. Maximo igitur inter ipsos super hac re orto et continuato per
tres dies certamine, dissidentium arbiter fuit Zemarchus. Tandem,
armis depositis, ut Sarodio placuerat, eum adierunt. Sarodius au-

A.C. 569 θεμένους τὰ δπλα. τοιγάρτοι καὶ ἀμιλλα αὐτοῖς ἐγένετο περφέ
Ind. 2 τούτον ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, καὶ Ζήμαρχος ἦν τῶν φιλογεικουμεξ-

Iustini 5 γων διαιτητής. τέλος ἀποθέμενοι τὰ δπλα οἱ Τοῦρκοι, ὡς Σα-
ρωδίῳ ἐδόκει, ὡς αὐτὸν ἐσεφοίτησαν. ὁ δὲ δὴ Σαρωδίος παρετεγ-
γύησε τοῖς περὶ Ζήμαρχον διὰ τῆς τῶν Μινδιμιανῶν ἀτραποῦ ἥ-5
κιστα ἵέναι, τῷ κατὰ τὴν Σουανίαν τοὺς Πέρσας ἐνεδρεύειν.
ἀμεινον δὲ εἶναι διὰ τῆς λεγομένης Δαρεινῆς ἀτραποῦ οὕκοι

R. 110 ἀποχωρεῖν. ταῦτα ἐπεὶ ἔγνω ὁ Ζήμαρχος, διὰ τῆς Μινδιμια-
νῆς ἔστειλεν ἀχθοφόρους δέκα μέταξαν ἐπιφερομένους, ἀπα-
τήσοντας Πέρσας τῷ προεκπεμφῆναι τὴν μέταξαν καὶ προ-10
τερῆσαι τῇ ὁδῷ, ἐκ τούτου τε ὑποτοπῆσαι ὡς ἐς τὸ αὔριον
παρέσται καὶ Ζήμαρχος. καὶ οἱ μὲν ἀχθοφόροι ὤχοντο ἀπε-
όντες, ὁ Ζήμαρχος δὲ διὰ τῆς Δαρεινῆς παρεγένετο ἐς Ἀψι-
λίαν, τῇ Μινδιμιανῇ χαίρειν εἰπὼν, ἐς τὰ εὐώνυμά τε ἔά-
σας αὐτὴν, ἥ ἐπίδοξοι ἦσαν ἐπιθῆσεσθαι οἱ Πέρσαι. καὶ 15
ῆκεν ἐς τὸ Ῥογατόριον, εἴτα κατὰ δὴ τὸν Εὗξεινον Πόλιτον,
εἴτα ναυτιλίᾳ χρησάμενος ἐς Φᾶσιν ποταμόν· πάλιν ἐς Τρα-
Β πεζοῦντα. οὕτω τε δημοσίῳ ἵππῳ ἐς Βυζάντιον παρὰ βασι-
λέα εἰσελθὼν ἔφρασε τὸ πᾶν. Ζημάρχῳ μὲν οὖν ἐν τοιοῖσδε
ἔληξεν ἡ πορεία καὶ ὑποπορείας ἐπὶ Τούρκους. 20

c.A.C.565 i. "Οτι Ἀβύρων καὶ Φράγκων σπεισαμένων πρὸς ἄλλη-

Ind. 13 λονς, καὶ τῆς εἰρήνης ἐμπεδώτατα ἔχουσης, ἐστήμην ὁ Βα-
ιανὸς Σιγισβέρτῳ τῷ τῶν Φράγκων ἡγεμόνι οἴα λιμῷ πιεζο-
μένης αὐτῷ τῆς στρατιᾶς, καὶ ὡς χρεὼν εἴη βασιλέα καθε-

5. Misimiani Agathiae. N. 9. ἐπιφερομένους, ἀπατήσοντας B.,
ἀποφερομένους, ἀπαντήσοντας vulg. 17. εἴτα del. N. χρη-
σάμενος mg. H., χρησάμενος vulg. 20. ἀποπορεῖα coni. B.

tem monuit Zemarchum, ne per Mindimianos iter faceret, propterea quod Persae circa Suaniam in insidiis essent: consultius ficeret, - si per Darinem iret. His cognitis, Zemarchus per Mindimianam decem equos misit, serico onustos, qui Persas fallerent, quasi sericum praemissum esset, et ipsi praeirent, unde coniicerent, Zemarchum crastino die secuturum. Et hi quidem profecti sunt. Zemarchus vero per Darinem in Apsiliam venit, Mindimiana ad laevam relicta, (hac enim parte suspicio erat Persas insidiias struere,) et Rogatorium accessit, deinde ad Pontum Euxinum, et navibus usus usque ad Phasin, tum Trapezuntum pervenit, unde equo publico Byzantium ad Imperatorem delatus, illi omnia narravit. Hic igitur profectio et redditus Zemarchi finem accepit.

10. Quum Aares et Franci foedera invicem sanxerint, et pax firma inter eos esset, Baianus, Avarum dux, significavit Sigiberto, Francorum duci, suum exercitum commicatus inopia laborare. Dece-
re eum, qui rex esset et inter suos, minime negligere exercitum sibi

στῶτα, καὶ πρός γε αὐτόχθονα, μὴ περιιδεῖν στράτευμα ἔν-^{c.A.C.505}
σπονδον. ἔφασκε δὲ, ὡς, εἴγε ἐπιρρώσει τῶν Ἀβάρων τὸ^{Ind. 13}
στράτευμα τοῖς ἀναγκαίοις, οὐ πλέον ἢ τρεῖς ἡμέρας αὐτοῦ
ἐνδιατρίψει, εἴτα ἀπαλλαγῆσεται. ταῦτα ἐπειδὴ ἀπήγγελτο^{Iustini 1}
τῷ Σιγισβέρτῳ, παραχρῆμα δὲ γε ἄλευρά τε ἔστειλε τοῖς
Ἀβάροις καὶ ὅσποια καὶ ὅις καὶ βόας.

ια'. "Οτι Ἀλβούνιος δὲ τῶν Λογγιβάρδων μόναρχος (οὐ^{A C. 566}
γὰρ ἀντι¹⁴ ἀπέληγεν ἢ πρὸς Κονιμοῦνδον ἀπέχθεια, ἀλλ᾽ ἐκ^{Ind. 14}
παντὸς τρόπου ώτε δεῖν καταστρέψασθαι τὴν τῶν Γηπαιδῶν^{Iustini 2}
ιοτειχράτειαν) ταῦτη τοι πρέσβεις ἔξεπεμψεν ὡς τὸν Βαϊανὸν,
ἔις δμαιχμίαν παρακαλῶν. παραγενομένων δὲ τῶν πρέσβεων,
ἡπιβόλον μη περιιδεῖν σφᾶς ὑπὸ Γηπαιδῶν τὰ ἀνήκεστα
πεπονθότας, μάλιστα καὶ Ῥωμαίων τῶν ἄγαν ἔχθιστων
Ἀβάροις συμμαχούντων τοῖς Γηπαισιν. ἐδίδασκον δὲ, ὡς οὐ^D
τοσαντά τοσοῦτον πρὸς Γηπαιδας τὸν πόλεμον ἀναρρίψωσι, καὶ
θόσον Ιουστίνῳ μαχήσονται, βασιλεῖ τῷ τῶν Ἀβάρων ἔθνει
ἔις τὰ μάλιστα δυσμενεστάτῳ γε δητί, δις παρωσάμενος τὰς Ιου-
στινιανοῦ τοῦ μητραδέλφου σπουδὰς πρὸς Ἀβάρους ἐκ πολ-
λοῦ γεγενημένας τῶν εἰωθότων ἔστρερησε. προσετίθεσαν δὲ,
τοῶς, εἴ γε ἔσοιντο ἄμα Λογγιβάρδοι, ἀκαταμάχητοι γενή-
σονται' πως, καὶ ὡς κυταστρεφόμενοι Γηπαιδας τοῦ τε πλού-
τον σφῶν, ἔτι γε μὴν καὶ τῆς ἐκείνων κοινῆς χρατήσουσι γώ-
ρας, καὶ ὡς ἡ Σκυθία τὸ λοιπὸν αὐτοῖς εὐημεροῦσί γε ἐς
αἱ, καὶ μὲν οὖν ἡ Θράκη αὐτὴ ἔσται εὐεπίβατος, καὶ

8. Κονιμοῦντον vulg 23. εὐημεροῦσι Η., εὐημέριον vulg.

foedere coniunctum. Promittebat autem, si exercitum Avarum ne-
cessariis rebus recreasset, se tertio die castra moturum, neque diu-
tius in his locis commoraturum. Haec ubi Sigisberto sunt nuntiata,
statim farinam, legumina, oves et boves ad Avares misit.

11. Alboinus, Longobardorum rex, qui inimicitias, quas cum
Cunimundo, Gepidarum rege, exercebat, minime deponebat, sed qua-
cunque ratione Gepidarum opes sibi evertendas ducebat. Itaque
legatos ad Baianum misit, quibus eum ad armorum societatem adhor-
tabatur. Legati cum advenissent, precibus cum Baiano agebant, ne se
contemneret, qui nefanda omnia a Gepidis passi essent, prascertim
quoniam etiam Romani, Avarum genti quam infestissimi, Gepidas bello
iuassent. Neque tam in Gepidas bello ferri dicebant, quam contra Iu-
stinum pugnare enpererent, regem Avarum genti inimicissimum, qui foedera
cum Iustiniano, eius avunculo, iam pridem transacta pro nihilo habens
Avares consuetis muneribus privaret. Adiecit, si cum Longobardis se
coniungerent, fore, ut invicti essent, et, Gepidis exterminatis, eo-
rum opibus et regione communiter potirentur. Tum pacatis et con-
iunctis ipsis facile fore Scythiam et ipsam Thraciam occupare, et

A.C. 566 ἀπλῶς ξὺν οὐδενὶ πόρῳ ἐκ γειτόνων δρμάμενοι τὴν Ἀρματινήν
Ind. 14 οὐ καταδραμοῦνται, καὶ ὡς ἄχρις αὐτοῦ γε δή που τοῦ Βυζαντίου ἐλάσσουσιν. ἔφασκον δὲ οἱ τῶν Λογγιβάρδων πρέσβεις, ὡς καὶ συνοίσει τοῖς Ἀβάροις τὴν πρὸς Ἀρματίους
P. 111 ἀσπάσασθαι μάχην· ἥτις γὰρ ἂν ἐκεῖνοι προτερήσουσι, καὶ ἐκ παντὸς τρόπου καθελοῦσι τὴν Ἀβάρων δύναμιν, δπου καὶ γῆς συγχάνουσιν ὅντες.

iib. "Οτι δι Βαιανὸς τοὺς τῶν Λογγιβάρδων πρέσβεις δεξάμενος ἐδόκει τούτους περιφρονεῖν, τῷ βούλεσθαι γε αὐτὸς κερδαλεώτερον θέσθαι ὡς αὐτοὺς τὴν συμμαχίαν, καὶ πῃ μὲν τὸ μὴ δύνασθαι, πῇ δὲ τὸ δύνασθαι μὲν προΐσχετο, μὴ βούλεσθαι δέ. ἔνυελόντα δὲ εἰπεῖν, ἄπαντα τρόπον
V. 75 οὐκ ἄλλως δὲ ἥτις εἰ τὸ δεκατημόριον τῶν τετραπόδων ἀπάντων, ὅσα παρὰ Λογγιβάρδοις ὑπῆρχεν, αὐτίκα κομίσαιντο, 15 καὶ ὡς, εἰ γένοιτο καθυπέρτεροι, ἥμισυ μὲν τῆς λείας ἔξουσιν αὐτοὶ, τὴν δὲ τῶν Γηπαιδῶν χώραν εἰς τέλεον. ἃ δὴ καὶ ἐγένετο. καὶ διχώρουν Γηπαισι πολεμήσοντες. ἐπειδὴ δὲ ἐπύθετο Κονιμοῦνδος, λέγεται δείσας, ὡς καὶ αὐθὶς παρὰ βασιλέα Ἰουστίνον ἐπειπούσης πρέσβεις, καὶ ὡς οὐδὲν ἦττον, 20 πρότερον, ἔνυεπιλαβέσθαι οἱ τοῦ κυρδύνου ἰκέτευε, καὶ πάλιν τὸ Σέρμιον καὶ τὴν εἰσω Δράου ποταμοῦ χώραν ἐπηγγέλλετο

3. ἐλάσσουσι H., ἐκλάφουσι vulg. Λογγιβάρδων vulg. 9. αὐτὸς B., αὐτὸν vulg. 10. φύτους N., αὐτῇ vulg. 14. εἰ add.N.
19. ἐπειδέτο vulg.

ex vicinis locis moventes minimo negotio Romanorum regiones armis percurrere et Byzantium usque ferri. Dixerunt quoque Longobardorum legati, Avaribus expedire Romanos ultrō bello petere: alioquin enim illos praeventuros, et quoquo terrarum Avares constituerint, eos persecuturos et quacumque ratione deleturos.

12. Baianus legatos quidem Longobardorum exceptit, sed eos parvi facere decrevit, ut ea ratione conditionibus, quae suis rationibus utiles essent, ad armorum societatem secum contrahendam pelliceret. Et modo se non posse, modo posse, iactabat, sed nolle. Cumque se precantes omni fraudis genere, ut breviter dicam, concussisset, tandem eorum petitioni assentiri videbatur, sed non alia conditione, quam si decimam partem quadrupedum, quae tunc temporis apud Longobardos essent, confestim acciperet, si superiores evaderent, dimidium manubiarum et tota Gepidarum regio eius iuri cederet. Atque haec cum ita conventa essent, bellum inferre Gepidis deinceps instituerunt. Quae ubi Conimundus intellexit, dicitur timore perculsus legatos quoque misisse ad Iustinum Imperatorem, et eum esse obtestatus, ut non minus, quam antea, in partem periculi veniret. Tum rursus, se illi Sirmium et omnem regi-

δώσειν, αἰδός τε αὐτὸν οὐκ εἶχεν ἥδη περὶ τῶν αὐτῶν δ-Α.С. 568_α
μωμοσότα ἅπαξ καὶ τοῖς δροῖς οὐχὶ ἐγκαρτερήσαντα. διὸ ^{Ind. 14} Iustini 2
δὴ καὶ βασιλεὺς Ἰουστῖνος εὖ εἰδὼς τε καὶ τεκμαιρόμενος ^C
τοῖς φθάσασιν, ὡς Κονιμούνδῳ ἔνεστι πίστεως οὐδὲν ὄτιον,
5άνηγνασθαι μὲν οὐ τι ἥπετο χρῆγαι τὴν ξυμμαχίαν, ἀναβολῇ
δὲ ὅμως παρεκρούσατο τοῦ βαρβάρου τὴν αἴτησιν· ἐφη γὰρ,
ὡς διεσκεδασμένα τὰ Ῥωμαϊκὰ ὑπάρχει στρατεύματα, ξὺν
σπουδῇ δὲ ὡς οἶόν τε δοτιν ἀδροίσας αὐτίκα ἐκπέμψοι. ἀ-
κήκοα δὲ περὶ Κονιμούνδου καὶ τοιάδε, ἐφοί δὲ οὐ πιστά·
ιολίαν γὰρ ἀναιδῆς ὑπῆρχε τὸν παρασπονδήσαντα περὶ τῶν αὐ-
τῶν δεῖσθαι καὶ πάλιν. λέγεται δὲ, ὡς καὶ Λογγίθιαρδοι τη-^D
γικαῦτα ἐπρεσβεύσαντο παρὰ Ἰουστῖνον, καὶ ὅτι Γήπαιδας
τῆς ὡς Ῥωμαίους ἀγνωμοσύνης πλεῖστα δσα κατηγορήσαντες,
τὴν ἐκ Ῥωμαίων μὲν θηρώμενοι συμμαχίαν ἤγνοσαν οὐδὲν,
15κατεπράξαντο δὲ ὅμως πρὸς τοῦ βασιλέως μηδὲ ἐτέρους τῆς
Ῥωμαίων ἀπολαῦσαι ἐπικυρίας.

ιγ'. "Οτι Βαϊνός δ τῶν Ἀβάρων ἡγούμενος, δν Ὡ χρόνῳ. A.C. 568
τὸ Σέρμιον ἡβούλετο πολιορκήσειν, Βιταλιανόν τε τὸν ἐρμηνέα ^{Ind. 1} Iustini 4
καὶ Κομιτᾶν εἶχεν ἐν δεσμοῖς. ἄμφω γὰρ τῷ ἄνδρε τούτῳ
20Ἰουστῖνος δ βασιλεὺς ἥδη στείλας ὑπῆρχεν ὡς αὐτὸν, αἰτή-
σοντας αὐτὸν, ὡς ἂν ἄττα διαλεγθείη γε αὐτοῖς. δ δ παρὰ
τὸν κοινὸν τῶν πρέσβεων θεομόνῳ εἶλεν ἐν δεσμοῖς.

11. καὶ B., μὴ vulg. 12. Ἰουστῖνον N., Ἰουστῖνου vulg. Γήπαι-
δες vulg. 20. αἰτήσαντες vulg. 21. ἄττα ἐγχαλοτῇ διαλ. coni. N.

onem, quae intra Dravum fluvium est, concessum esse pollicitus
est. Neque pudore afficiebatur, quod idem iam semel iurasset, ne-
que iureiurando stetisset. Ex quo cum Imperator perspiceret et
coniiceret ex his, quae evenerant, nihil incesse Conimundo fidei,
minime quidem illi denegandum auxilium, sed dilatione et progra-
stinatione petitionem eius ducendam existimavit. Respondit enim,
per varias provincias dispersos esse Romanorum exercitus: cum ce-
leritate et studio illos coacturum et quam citissime suppeditas missu-
rum. Haec quoque mihi de Conimundo audita: sed minime verisimi-
llia videntur. Mihi enim satis impudens videtur is, qui cum foedera
ruperit, eadem rursus petit. Dicitur vero, non solum tunc temporis
Longobardos legatos ad Iustinum misisse, sed quavis ratione eos
Gepidas apud Romanos ingratι erga illos animi insimulatos esse, quo
magis ipsi auxilio digni viderentur, sed nihil profecerunt. Hoc tamen ab
Imperatore consecuti sunt, ut neutra gens a Romanis auxiliis iuvaretur.

13. Baianus quo tempore de obsidendo Sirmio cogitabat, Vi-
tallianum interpretem et Comitan in vincula coniecit. Hos autem
duos viros Iustinus Imperator dudum ad illum miserat, ut aditum
ad colloquendum cum illo de quibusdam rebus peterent. Is autem
contra fas et commune ius gentium eos in vinculis habuit.

Dexippus, Eunapius etc.

20

f.A.C.569 ιδ. "Οτι δ Βαιανὸς μετὰ τὴν τειχομαγέων στέλλει τινὰς

Ind. 2 ἀμφὶ τῆς εἰρήνης διαλεχθησομένους. ἐνιοι δὲ τῶν ἐν Σιρ-

Iustini 5 μίψ ἀνά τὸ ἥλιβατον τοῦ βαλανείου, ὃ δητα τῷ δήμῳ ἐπεγ-

P. 112 χανεν ἀνειμένον, ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν πολεμίων κατὰ τὸ σύν-

ηθες ἐνιζάνοντες, καὶ ἐν ἀπόπτῳ καραδοκοῦντες τε καὶ θεώ-5

μενοι εἴ που ἐπήλυσις ἔσται βαρβαρικὴ, ὡς κατενόησαν τοὺς

τῶν Ἀβάρων ἀγγελιαφόρους ἥδη προσιόντας, τῷ μήκει τῆς

ἀτραποῦ ἀποπλανηθέντες καὶ οὐπω κατεγνωκότες τὸ ἀκριβὲς

ὑπετόπησαν εἶνας πληθὺν Ἀβαρικὴν, ἐδήλωσάν τε αὐτίκα,

καὶ τὸ σημεῖον καθεῖλον. ὃ δὲ Βῶνος πρὸς τοῦτο δυσχερά-10

νας σαφέστερον ἔσπενσε καταμαθεῖν ταῦληθές. γνοὺς δὲ ὀλί-

γονούς εἶναι τοὺς Ἀβάρους καὶ βούλεσθαι οἱ ἐπικηρυκεύσασθαι,

Β ἔξεπεμψε καὶ αὐτὸς τοὺς ποιησομένους τὰς καταλλαγὰς ἐς τὰ

ἔξω τοῦ τείχους. ἔτι γάρ ἐκ τοῦ ἔλκους περιώδυνος ἦν, καὶ

ὁ Θεόδωρος ὁ ἴατρὸς οὐκ εἴα τὸν στρατίαρχον ἐν φανερῷ 15

γίνεσθαι τοῖς ἐναντίοις. εἰκὸς γάρ μηδὲ ἔφασκε τοὺς πολε-

μίους ὡς ἐβλήθη. εἰ δὲ τοῦτο κατάδηλον ἔσται αὐτοῖς, τότε

ἀνάγκη μὴ ὑποκρύπτειν, ὡς ἄν μὴ ὑπόνοια γένηται σφιστε

τοῦ ἀποβεβιωκέναι αὐτόν. οἱ δὲ, ἐπεὶ ἐτεροι περὶ τῆς εἰρή-

νης ἥλθον διαλεχθησόμενοι καὶ οὐχὶ αὐτὸς, ὑπενόησαν, ὡς 20

διώλετο ὁ στρατηγὸς, καὶ αὐτῷ ἐθέλειν ἔφασκον ἐν συνου-

σίᾳ γενέσθαι. τότε ὁ Θεόδωρος, τοῦ συνοίσοντος εὖ μάλι-

6. ἐπήλυσις H., ἐπίλυσις vulg. τοῖς πολέμοις (sic) H.

16. μηδὲ] μηδὲ εἰδέναι B.

14. Baianus post murorum oppugnationem misit, qui de pace agerent. Nonnulli ex his, qui Sirmii erant, ad summum fastigium balnei, quod populi usui erat destinatum, ad speculandos hostes, ut moris est, ascenderunt. Hi ex specula circumspicentes, si qua barbari eruptionem facerent, adverterunt Avarum nuntios, qui iam se in viam dederant, et longinquo per iter vagantea. Hos cum certo dignoscere non possent, suspiciati sunt, esse ex hostium exercitu. Itaque illico signo dato adventum eorum nuntiaverunt. At Bonus, cum illi in dubio haereteret animus, re diligentius explorata, cognovit barbaros esse parvo numero, et pacis conditiones esse laturos. Itaque et ipse misit, qui extra muros cum illis colloquia serrent. Decumbebat enim ex vulnere, neque illi per Theodorum medicum licebat hostibus obviam ire. Neque vero hostes eum vulneratum esse scire suspicabatur. Nam si id rescissent, tum non amplius illi latendum esse dixit, ne suspicionem iniiceret, ducem e vivis excessisse. Sed hostes ubi viderunt alios, qui de pace disceptarent, venire, suspiciati sunt, ducem periisse. Itaque colloquium coram eo fieri velle dixerunt. Tunc Theodorus, qui quod utile foret, praesipue spectabat, dixit non iam tempus postulare, ut dux

στα στοχασάμενος, ἐλεῖν, ὡς τὸ λοιπὸν οὐδὲ χρεῶν ἀποκρύ-^{τ.} A.C.569 πτεσθαι τὸν στρατηγὸν, μᾶλλον μὲν οὖν ἐς τὰ ἔξω ἔναι τῆς ^{Ind. 2} Iustini 5 πόλεως καὶ ἐς ὅψιν γίνεσθαι τῶν βαρβάρων. καὶ φαρμάκῳ τινὶ τὸ ἔλκος περιστελλας ἀφίσιν αὐτόν. καὶ δὴ προειδὼν
 56 Βῶνος, ἀγχοῦ τε τῶν βαρβάρων γενόμενος, ἀφάνη σφισί. τότε οἱ πρέσβεις τοιάδε ἀμοιβαῖψι τῷ λόγῳ ἔφασαν. „ταῦτα ἡμῖν, ὡς Ῥωμαῖοι, διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς ὃ τῶν Ἀβάρων ἐκέλευσε δεσπότης· μή μοι μέμψιν τινὰ ποιήσασθαι πόλεμον ἀραμένῳ· ὑμεῖς γὰρ πρῶτοι τὴν αἰτίαν τοῦ πολέμου δεδώ-
 ιοκατε. πολλοῖς γὰρ πόνοις διμιλῆσας, καὶ ἀποδημίας οὐχ ἦκι-
 στα ποιησάμενος, μόλις ἐχειρωσάμην ταύτην χώραν, καὶ V. 76
 ὑμεῖς ἀφείλεσθέ μοι βιαιώς αὐτήν. πρὸς τοὺς καὶ τὸν Οὐ-
 δήβαδον τῷ τῶν δορυαλώτων ἀνήκοντά μοι νόμῳ ἔχετε λα-
 βόντες. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὑβρεῖς ἐς τὰ μάλιστα πικράς ὃ καθ'
 15 ὑμᾶς κατέχετε μοι βασιλεὺς, οὐ μόνον ἄπαξ ἢ δις, ἀλλὰ
 καὶ πολλάκις· τῶν δεόντων τε οὐδὲν ἥβουλήθη διαπράξα-
 σθαι. εἰ τοίνον τοιαῦτα πρὸς ὑμῶν ἡδικημένος τοῖς ὅπλοις
 διχοράμην, οὐδαμῶς ὑπάρχω μεμπτέος. καὶ τοῦ οὐν εἴ γε
 βούλεσθε περὶ σπουδῶν τε καὶ εἰρήνης ἡμῖν θίσθαι λόγους,
 γοτομότατα ἔχομεν· ἐν ὑμῖν τε κείσθω προτιμῆσαι τὸ συνολ-
 σον καὶ τὰ εἰρηναῖα πρὸ τοῦ πολέμου ἐλέσθαι.” πρὸς ταῦ-
 τα ἀπεκρίνατο ὁ Βῶνος. „πρότερον μὲν ὑμεῖς οὐκ ἥρξάμεθα
 πολέμουν· οὐδὲ γὰρ καθ' ὑμῶν ἥλασαμεν. ἐς τούγαντίον

15. ἡμᾶς vulg. μοι] μου B. 18. μεμπτέος H., πεμπτέος vulg.

domi in occulto se contineret, sed potius, ut extra civitatem prodi-
 ret, et in conspectum barbarorum veniret. Itaque vulnere unguen-
 to illito, Bonus a medico dimissus cum barbaris convenit. Tunc le-
 gati mutuo sermone, huiusmodi verbis sunt usi: „Avarum dominus,
 o Romani, apud vos haec proponere iussit. Ne illi succenseritis,
 si contra vos bellum suscepit. Etenim priores bello causam dedi-
 stis. Multis exhaustis laboribus et non minoribus itinerum fatiga-
 tionibus toleratis vix istam, inquit, regionem ceperam, cum mihi
 illam vi eripuistis. Praeterea Usdebatum, qui iure captivorum domi-
 nio meo cesserat, mihi eruptum retinetis. Multas quoque alias
 acerbas contumelias in me effudit Imperator vester, neque id semel
 atque iterum, sed saepius, neque quicquam eorum, quae iusta erant
 et aquitati consentanea, facere voluit. Itaque si tot tantisque ini-
 uriis et damnis a vobis affectus et laceratus, armis sum usus, in
 nullo sum reprehendendus. Quod si vultis nunc etiam de foedere
 et pace nobiscum verba facere, prompto animo id faciemus. Vestri
 igitur arbitrii est, quod expedit, praeoptare, et pacem bello pre-
 ponere.” Ad quae Bonus respondit: „Priores quidem nos minime
 bellum occipimus, aut in vos grassati sumus: e contrario tu prior

1. A.C. 569μὲν οὖν σὺ κατὰ τῆς Ρωμαίων ἥλασας, λοιπὸν δὲ, θτε καὶ
 Ind. 2 ὁ βασιλεὺς ἐν βουλῇ ἀποήσατο χρήματά σοι ἐπιδοῦναι· τοι-
 Iustini 5
 P. 113 γαροῦν καὶ παρέσχε τοῖς κατὰ σὲ πρέσβεσιν. ἐπεὶ δὲ κα-
 τενόησεν αὐθαδιαζόμενον καὶ ὑπὲρ αὐτὴν δή που τὴν βαρ-
 βαρικὴν ἀλαζονείαν ἔξογκούμενον, ὅματά τε ὑπερίφανα ση-
 μαίνοντα καὶ τῆς σῆς δυνάμεως καθυπέρτερα, τηνικαῦτα καὶ
 αὐτὸς ἄτε ἀγχίνους ἀπετέλεσε τὰ οἰκεῖα. καὶ τὸ τοῦ δὲ ἔχοντο
 ἡμέτερόν ἐστιν ὡς βασιλέα στεῖλαι οὓς ἂν σὺ βονληθείης
 πρέσβεις τοὺς βεβαιώσοντας τὰ περὶ τῆς εἰρήνης. μηδὲ
 γάρ ἐν ἡμῖν εἶναι νόμιςε κανὸν φρέγξασθαί τι, μήτι γειο
 Βκαὶ ἐτέρως ἡ καθὰ βασιλεῖ τῷ ἡμετέρῳ δοκεῖ διαπράξασθαι.”
 ταῦτα Βώνου εἰρηκότος, εὐ̄ ἔχειν ἔδοξε τῷ Βαῖανῷ τὰ ἔρ-
 ματα. ἐσήμανε δὲ αὐθις· „ἐπειδὴ τὰ ἐς ὅμαιχμάν ἐπόμενά
 μοι ἔθη αἰσχύνομαι, αἰδὼς τέ με ἔχει, εἴ γε πάντη ἄ-
 πρακτος ἐνθένδε ἀνυψωρήσω, μηδέν τι ὀνήσας ἀμαυτόν· ὡςι
 ἀν μὴ οὖν δᾶξω μάτην πεποιηκέναι καὶ ἀκερδῆ τὴν ἐπιχεί-
 ρησιν, βυαχέα μοέ τινα πέμψωτε δῶρα. καὶ γάρ ἐν τῇ Σκυ-
 θίᾳ περαιωθεὶς οὐδὲν διτοῦν ἐκομισάμην, καὶ τῶν ἀδυνάτων
 ἐστὶ κάπτενθεν ἥκιστα ὠφεληθέντα με ἀπελεύσεσθαι.” Βώνῳ
 δὲ τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ὄσοι γε ἀμφ' αὐτὸν (ἥν δὲ ὁ τῆς 20
 Κπόλεως μέγιστος ἴερευς) ἔδοξεν εὐλογον μὲν εἶναι τὸ προτε-
 νόμενον· οὐδὲ γὰρ πλεῖστα ἐβούλετο κομίσασθαι, ἀλλ' ἄχρι

5. ἔξογκάμενον vulg. 9. βεβαιώσαντας vulg. 11. ἡ add. B.

in Romanos irruisti. Quin etiam Imperator dona tibi mittere ani-
 mum induxit, idque legatis ad te missis mandavit. Sed cum te au-
 daciorem factum cerneret, et ultra barbaricam insolentiam vana
 gloria clatum et tumentem, ita ut illi verba arrogantiora, longe
 tuas vires excedentia, denuntiares: nimirum prudens et cantus rebus
 suis prospexit. Et ut nunc sunt res, nostrum est ad Imperatorem
 legatos, quos tibi videbitur, mittere, qui de pace convenient. Nec
 enim existimes velim, in nostra potestate esse quicquam aliter,
 quam Imperator praescriperit, dicere aut facere.” Haec ubi Bonus dixit,
 recta quidem eum et iusta dixisse Baianus censuit: sed haco subiecit:
 „Sane ego propter gentes, quac me ad bellum secutae sunt, vere-
 cundia ducor, si nulla re effecta recedere, neque quicquam operae
 pretii fecisse videar. Ne igitur videar frustra tantum laboris pertulisse
 et sine ullo emolumento expeditionem suscepisse, parva munuscula ad
 memittite. Etenim e Scythia huc transmittens, nihil quicquam me-
 cum extuli neque mihi, si nihil rei, quod me iuvet, percepero, hinc
 excedere licet.” Bono quidem duci et ceteris, qui cum eo erant, in-
 ter quos erat supremus urbis sacerdos, visum est, Baianum iusta
 et rationi consentanea proponere. Nec enim immoderata munera
 Baianus sibi dari petebat, solum unam pateram ex argento factam,
 nec multum auri, praeter haec togulam Scythicam. Verum Bonus

δίσκου ἔνος ἀργυροποιήτου καὶ δλίγου χρυσίου, ἔτι γε. A C.569
μὴν καὶ ἀμπελονίου Σκυθίου. πλὴν ἐδεδίεσαν οἱ περὶ^{Ind. 2} Iustini 5
Βῶνον ἴδιοβουλῆσαι καὶ οὐχὶ γνώμη τοῦ αὐτοκράτορος ἄ-
παντα διαπράξασθαι. ἀντεσήμαναν τοιγαροῦν αὐτῷ, ὡς
5 „νῦν ἔχομεν βασιλέα φοβερόν τε καὶ ἐμφριθέστατον, καὶ οὐκ
ἀνεξόμεθα, οὐδὲ ὅσα οἶον τέ ἐστι διαλαθεῖν αὐτὸν ἐπιτελέ-
σαι αὐθαιρέτως, ἄλλως τε καὶ ἡμεῖς, ἂτε ἐν στρατεύματι
τυγχάνοντες, οὐκ ἐπιφερόμεθα χρημάτων περιουσίαν ἢ μόνον
στρατιωτικὴν ἐφεστρίδα, ἥν γε δὴ που καὶ περιβεβλήμεθα, D
ἰοῦτε τε τὰ ὅπλα. δωροφορῆσαι δὴ οὖν τῷ τῶν Ἀβάρων ἡ-
γουμένῳ ἐξ ὧν ἀνταῦθα ἔχομεν ἔχοντες εὔτελον, ἄθροι, ὡς
Χάγανε, μὴ καὶ ὑβρις πέφρυκέ τις. ἀξιότιμον δὲ, καθὰ ἔ-
φη, ὡδὶ οὐκ ἔχομεν· τὰ γὰρ τιμαλφέστερα τῶν ἐφοδίων
ἡμῖν ἐν ἐτέροις ὑπάρχουσι τόποις καὶ ὡς πορθωτάτω ἡμῶν.
15εὶ οὖν ὁ καθ' ἡμᾶς αὐτοκράτωρ φιλοφρονήσεται σοι δώροις,
οὐκ ὀκνήσομεν δὴ που καὶ ἡμεῖς γεγηθότες τε καὶ τῷ βασι-
λεῖ ἐπόμενοι ταῦτα διαπράξασθαι, καθόσον οἷοί τέ ἐσμεν,
ῶσπερ φίλῳ προσφερόμενοι καὶ ὅμοδούλῳ.” πρὸς ταῦτα ἀ-
γανακτήσας ὁ Βαϊανὸς σὺν ὅρκῳ ἡπείλησεν, ἢ μὴν στράτευμα
20έκπεμψειν τὴν Ρωμαίων ἐπιδραμούμενον. καὶ δὴ τοῦ P. 114
στρατηγοῦ καταδηλον αὐτῷ πεποιηκότος, ὡς ἐξέσται μέν οἱ
ποιεῖν ὅσα ἄν δυνήσοιτο, εἰδέναι δὲ, ὡς οὐ πάντως ἐπ' ἀ-

2. Σκυθίου] σηρικοῦ coni. B. ἐδεδίασιν (sic) vulg. 8. τυγ-
χάρον vulg. 12. πέφρυκέ τις H., πέφρυκότες vulg.

et qui ei adstabant aliquid proprio consilio inconsulto Imperatore facere timebant. Itaque Baiano contra respondit: „Habemus nunc Imperatorem, qui facile ad iracundiam adducitur; quare ne ea quidem, quae fortasse eum laterent, nostra sponte et proprio animi iudicio facere sustinebimus. Praeterea quum in castris degamus, pecunias in numerato minime habemus, neque quicquam nobiscum ferimus nisi castrensem suppelleatilem, et ea, quibus induimur. Denique Avarum duci ex iis, quibus modice instructi huc venimus, dona offerre vide, o Chagane, ne iniuria et ignominia aliqua sit: nam nihil tanto honore digni habemus. Pretiosiora enim viaticorum nostrorum sunt in aliis locis et longe a nobis remotis posita. Quod si vos Imperator noster muneribus demereris voluerit, non cunctabimur, tibi et nobis gratulantes, et Imperatoris iussa facere, et omne, quoad eius fieri poterit, quod tibi conductet, exequi, tanquam amici et eius, qui una nobiscum uni domino paret, utilitatibus iusserientibus.” Ob haec indiguatus Baianus iurans minatus est, se iminissimum exercitum in Romanorum ditionis regiones, qui populationes ficeret. Ad quae cum dux palam praedicaret, illi quidem licere omnia, quae posset, aggredi et tentare, sed persuasum

I.A.C.569 γαθῷ τῶν στελλομένων ἔσται ἡ ἐπιδρομὴ, αὐτὸς ἔφη, θτε
 Ind. 2 „τοιούτους ἀπαφῆσω τῇ ‘Ρωμαϊκῇ, ὡς, εἰ καὶ συμβαίη γάρ σφισι
 Iustini 5 θατάτῳ ἀλῶνται, ἀλλ’ ἔμοι γε μὴ γενέσθαι συναίσθησιν.” καὶ
 δὴ παρεκελεύσατο δέκα χιλιάδας τῶν Κοντριγούρων λεγομέ-
 νων Οῦννων διαβῆναι τὸν Σάον ποταμὸν καὶ δηῶσαι τὰ ἐπὶ 5
 Διλματίαν, αὐτὸς δὲ ἔνν πάσῃ τῇ κατ’ αὐτὸν πληθυΐ διελ-
 θῶν τὸν Ἰστρὸν ἐξ τὰ τῶν Γηπαίδων διέτριψεν ὅρια.

B μέ. “Οτι αὐθις ἦλθε Ταργίτιος βουλόμενος πρεσβεύσα-
 οθαι ὡς βασιλέα, ἐκεῖνά τε ἔφη τῷ βασιλεῖ καὶ ἔχοντες πρὸς
 αὐτοῦ ἄπερ καὶ ἄλλοτε. τήν τε γὰρ πόλιν τὸ Σίρμιον ἐβούλετο οἱ
V.77 πυὸς ‘Ρωμαίων κομίσασθαι, ἄτε οἰκεῖον δὲ αὐτῷ κτῆμα ἔξότε
 τὰ τῶν Γηπαίδων ὑπὲρ αὐτοῦ διέφθαρτο πράγματα· ἔτι τε
 καὶ χρήματα, ἄπερ Ἰουστῖνος τοῖς Οῦννοις ἐφ’ ἐκάστῳ ἐνιαυ-
 τῷ ἐδίδου· καὶ, οἴα μηδὲν εἶλφότων αὐτῶν ἐκ τῶν παροι-
 χομένων ἐτῶν, ἅπαντα δομοῦ Ταργίτιος εἰσπράττειν ἤξιον, οὐδὲ 15
 τω τε λοιπὸν τὰς ἐνιαυσιαίας συντάξεις ἐρδῶμενας κατατι-
 θέναι ‘Ρωμαίοις. πρὸς γε καὶ τὸν Οὐσδήθαδον ἔξήτε οἴα
 προσήκοντα τῷ τῶν δορυλήπτων αὐτῷ θεσμῷ. καὶ ἔτερα
 Σδέ τινα προεβύλλετο δὲ Ταργίτιος ὑπερηφανίας ἀνάπλεα, ὥν
 οὐδένα λόγον ἐποιεῖτο δὲ βασιλεὺς, ἀλλὰ γὰρ τά τε λεγόμενα το
 πρὸς αὐτοῦ ἀπεφλαύριζε, καὶ μὲν οὖν βασιλικῶς ἔχρητο τοῖς
 ἄγμασιν. ἐπὶ τούτοις οὖν διάφοροι πρεσβεῖαι φοιτήσασι,

2. τοσούτους Η. **4. Cotriguri Agathiae.** **11. ἔξτε** Β., **καὶ**
διε vulg. **17. ἔξήτε** Β., **ἔξήτε** vulg. **18. προσήκοντα** Β.,
προσήκοντα vulg.

habere, fore, ut istae excursiones his, qui in eas mitterentur, non
 bene verterent, respondit, se tales missurum, qui si perierint,
 damnum nullum ex eorum exitio ad eius sensum esset perventu-
 rum. Itaque iussit dena millia Hunnorum, qui Contriguri diceban-
 tur, traiicere Saum et vastare Dalmatiam. Ipse vero cum omni
 suo exercitu, transmisso Istro, in finibus Gepidarum substituit.

15. Venit denuo Targitius, ut legatione fungeretur apud Imperatorem. Eadem vero dixit Imperatori, et audivit ab Imperatore, quae et antea. Petebat enim a Romanis sibi tradi Sirmium oppidum, tanquam quod esset sua privata et domestica possessio, quia ab ipso Gepidarum res essent eversae; tum etiam pecunias, quas Iustinus Hunnis quotannis pendebat, postulabat, et quasi superioribus annis nihil accepissent, omnes simul Targitius sibi persolvivi volebat, et ita in posterum annua cum Romanis foedera se rata habiturum dixit. Usdibatum quoque poscebat, tanquam qui suus captivitatis iure et lege esset. Plurima alia etiam in medium proferebat Targitius, insolentiae et superbiae plena, quorum omnium Imperator nullam rationem habuit, sed elusit et contempsit, et verbis Imperatoriam maiestatem decentibus est usus. Denique cum per di-

ως διηρθσθη πλέον οὐδὲν, διαφῆκε τὸν Ταργίτιον δι βασιλεὺς, A. C. 569
εἰρηκώς αὐτῷ στέλλειν ἐκεῖσε Τιβέριον αὐτοχράτορα στρατη- Ind. 2 Iustini 5
γὸν, περὶ τοῦ παντὸς διαλεχθησόμενον καὶ βασιώσοντα τὰ
ἐκαστα.

5. ιε'. "Οτι ἄλλα τε πολλὰ αἴτια ἔγένοντο τοῦ πολέμου ^{Pω-} f.A.C.570
μαίων τε καὶ Περσῶν, τὸ δὲ μᾶλλον ἀναπτερῶσαν Ιουστῖγον Ind. 3 Iustini 6
δι κινῆσαι κατὰ Περσῶν τὸ ἔθνος οἱ Τούρκοι ἔγένοντο. οὐδὲ
γὰρ ἐσβάλλοντες ἐς τὴν Μηδικὴν τῆς τε γῆς ἔτεμον, ἔστει-
λαν δὲ καὶ ὡς Ιουστῖνον πρεσβείαν ἐφ' ὧ συνεκπολεμῶσαι
ιοὺς αὐτὸν Πέρσαις, κοινῇ τε καθελεῖν ἔξαιτοῦντες ἀμφοτέρων D
τοὺς δυσμενεῖς, καὶ τῶν Τούρκων μᾶλλον ἀσπάσασθαι· οὐ-
τῷ γὰρ ἄν τῇ μὲν ^{Pωμαίων}, τῇ δὲ Τούρκων ἀπιθεμένων ἐν
μέσῳ τὰ Περσῶν διαφθαρῆναι. ταύταις ταῖς ἐλπίσιν ἐπηρ-
μένος Ιουστῖνος ἁδίως φέτο τὴν Περσῶν καταστρέψεθαι
15δύναμιν καὶ ἐς τὸ μὴ εἶναι ἔννελάσειν. καὶ οὖν, ὡς οἶόν
τε ἦν, δι βεβαιώ ἔξειν αὐτοῦ τὴν πρὸς Τούρκους φιλίαν ἀ-
παντα παρεσκευάζετο.

ιε'. "Οτι αὐθίς οἱ Αθαροι πρεσβείαν ἔστειλαν ὡς ^{Pω-}
μαίων, καὶ περὶ ὧν πολλάκις, περὶ τῶν αὐτῶν ἐπρεσβεύον-
το. ὡς δὲ οὐδὲν ὑπήκοον οἱ ^{Pωμαῖοι}, (οὐ γὰρ Ιουστῖνον P. 115
τὸν αὐτοχράτορα ἥρεσκε,) τὸ τελευταῖον τοῦ Αψίχ ἐς πρε-
σβείαν ἐληλυθότος, ἔννήρεσσε Τιβερίῳ καὶ τοῖς περὶ τὸν Αψίχ

1. διηγημαθαν vulg. 7. καὶ κινῆσαν N. 11. καὶ τὰ τῶν
coni. N. 20. Ιουστῖγον vulg.

versas et multas legationes super his commeantes nihil quicquam effectum esset, Targitium dimisit Imperator, et illi dixit, se illuc missurum Tiberium, qui summum in exercitu habebat imperium, qui de omnibus rebus ageret, et singula pacaret et firmaret.

16. Multae quidem aliae belli causae inter Romanos et Persas existierunt, maxime vero Turcorum gens impulit Imperatorem, ut contra Persas arma moveret. Etenim Turci Mediam invaserant et depopulati erant. Itaque Iustinum missa legatione, ut bellum Persis secum inferrent, quo communibus hostibus exitio essent, sollicitabant. Etenim ex una parte Romanis, ex altera Turcis ingruentibus, Persas, qui in medio constituti erant, facile opprimi posse. Harum rerum fiducia elatus Iustinus, facile fore existimabat, ut Persarum potentiam everteret, et ad interitum adduceret. Itaque quantum in illo erat, omnia curabat, quo sibi Turcorum amicitiam fidam et tutam conservaret.

17. Avarcs legationem de iisdem rebus, de quibus saepius antea, ad Romanos miserunt, cui legationi cum Romani minime aures praerberent: (nondum enim Iustino placuerat:) tandem Apsicho legationem obeunte, Tiberius et Apsich in ea sententia constiterunt, ut

I. A.C.57ο παρασχεθῆναι γῆν τοὺς Ῥωμαίους, ίνα κατοικήσοσθαι μέλι-
Ind. 3 λοειν οἱ Ἀβαροι, εἴ γε τῶν παρὰ σφισιν ἀρχόντων λήψοντας
Iustini 6 τοὺς παιδεῖς ὁμηρεύσοντας. καὶ οὐν τὰ τοιάδε Τιβέριος ἐσή-
μην βασιλεὺς ἄλλὰ γὰρ τῷ αὐτοκράτορὶ οὗ τι ἐδόκει τοῖς
πρόγυμασι τῶν Ῥωμαίων εἰναι λυσιτελές· οὐκ ἄλλως δὲ εἰ-5
ρηνεύσειν ἔφασκεν, εἴ γε μὴ αὐτοῦ δῆτα τοῦ Ἀβάρων ἡγου-
Βμένου λάβοι τῶν παιδῶν τεινάς ἐς ὁμήρους. Τιβερίῳ δὲ οὐ
ταντὰ ἐδόκει· ἀγνωμάτευς γάρ, ὃς, εἴ γε τῶν παρὰ Σκύθαις
ἀρχόντων λήψονται τοὺς παιδεῖς, οἷα εἰκὸς, βουλευομένου
τοῦ Χαγάνου τὰ ἔντεθειμένα παρώσασθαι, οὐ συγχωρήσειν τοῦ
τῶν διηρευόντων τοὺς πατέρας. Τιβέριος μὲν τοιᾶσδε ὑ-
πῆρχε γνώμης, βασιλεῖ δὲ οὐχ οὕτως ἐδόκει. ἄλλὰ γὰρ δῆ
που καὶ ἐνεμέσιζε τοῖς Ῥωμαίων στρατιάρχαις τὸν πόλεμον
ἀναβαλλομένοις, συλλαβαῖς τα ἔχρητο ὡς αὐτοὺς διαγορευ-
ούσαις, ὡς δέοι τοῖς βαρβάροις ἐνδείκνυσθαι, διτι γε δῆ πουν15
Ῥωμαίοις οὐχὶ ἐς τὸ ἀβροδίαιτον ὁ βίος . . . , ἄλλως δὲ ὡς
C φιλοπόλεμοί τέ εἰσι καὶ φερέπονοι. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς ἔριδος
ἐνίκα καὶ δ πόλεμος ἡπειλεῖτο, Τιβέριος ἐσήμην Βώνη ἐν
γράμμασι φυλάξισθαι τὰς διαβάσεις τοῦ ποταμοῦ.

ιη'. "Οτι μετὰ τὴν νίκην τῶν Ἀβάρων, ἡτηθέντος Τι-20
βερίου τοῦ στρατηγοῦ, μετὰ τὰς ἔννθήκας σύνηρεσε πρεοβεύ-

6. Ἀβάρων N., Ῥωμαῖων vulg. 8. ταῦτα vulg. 14. διαγο-
ρεούσαις B., διαγορεύσας vulg. 16. ἀβροδίαιτον ὁ βίος ἐστίν
H. mg., ἀβροδίας τὸν ὄβλονος vulg.

Avaribus Romani terram, in qua habitarent, darent, si obsides filios eorum, qui apud ipsos imperia gerebant, acciperent. Quae Tiberius Imperatori significavit. Quod tamen minime rationibus Romanorum conducere Imperator censuit, neque aliter se pacem facturum dixit, nisi aliquos ex liberis ipsis ducis Avarum obsides sumeret. Tiberio vero non ista probantur. Sic enim iudicabat, si aliquos liberos eorum, qui apud Scythas imperitabant, obsides haberet, fore, ut, si Chagauus a pace recedere vellet, patres haud dubie eorum, qui apud Romanos obsides essent, non permetterent. Tiberii igitur haec erat sententia. Sed Imperatori pacem omnino minime faciendam videbatur. Quinimo ipsis exercituum ducibus succensuit, quod bellum gerere cunctarentur, litteris quoque eos admouuit, oportere, ut barbaris ostenderent, Romanorum mores non in mollitatem et inertiam degenerasse, sed sc laborum patientes et belli cupidos esse. Ut discordia praevaluuit et bellicum cani coepitum est, Tiberius litteris Bonum admonuit, ut diligentem sluvii custodiā ficeret.

18. Tiberio victo, et victoria potitis Avaribus, conuentum est, legationem per inducias ad Imperatorem mitti. Ad quam Tiberius

σασθαι ὡς τὸν Ἀρωμαίων αὐτοκράτορα. καὶ δὴ Τιβέριος f. A.C. 570
 ἔνυπακέστειλε τῇ πρεσβείᾳ Δαμιανὸν ταξίαρχον, ἐσῆμηντε Ind. 3
 τῷ βασιλεῖ ἀπαντα τὰ ἔνυνεχθέντα, καὶ περὶ ὧν βουλεται
 τὸ Ἀβαρικόν. καὶ ἐσπείσαντο τελέως Ἀρωμαῖον τε καὶ Ἀβα-
 ριού.

i. "Οτι τῶν Ἀβάρων σπεισαμένων καὶ ἐς τὰ οἰκεῖα ἀ-
 περγομένων, οἱ Σκαμάρεις ἔγχωρίως ὄνομαζόμενοι ἐνεδρεύ-
 σαντες ἀφειλοντο ἵππους τε καὶ ἄργυρους καὶ ἐτέραν ἀπο-
 σκευήν. τούτων ἔνεκα πρεσβείαν ἔστειλαν αὐλίς ὡς Τιβέ-
 ριοιον, τῶν κεκλοφότων πέρι ἐπιμεμφόμενοι, ἔτι καὶ τὰ ἀ-V. 78
 φαιρεδέντα ἀνακομίσασθαι βουλόμενοι. καὶ δὴ ἀνερευνη-
 θέντες οἱ τὴν κλοπὴν εἰργασμένοι ἐν φανερῷ τε γενόμενοι,
 μοῆράν τινα ἀπεκατέστησε τοῖς Ἀβάροις.

x. "Οτι τοῦ δεκάτου ἔτους ἀνυσθέντος τῶν πεντηκον- A. C. 571
 15τοντίδων σπονδῶν, μετὰ τὴν σφαγὴν Σουρῆνα, ἐν τούτῳ δ Ind. 4
 Περσῶν βασιλεὺς στέλλει Σεβόχθην, ἄνδρα Πέρσην, ἐς πρε-
 σβείαν ὡς Ἰουστῖνον τὸν βασιλέα, τῶν ἐν Περσαρμενίᾳ μὲν
 ἔνυνεχθέντων ἄγνοιαν δῆθεν ὑποκρινόμενος, ἄλλως δὲ τὸ
 συντεταγμένον Ἀρωμαίους κατατιθέναι χρυσίον βουλόμενος, οἴα
 20δὴ τῆς δεκαετίας περαιωθείσης, ἃς τὰ χρήματα ὑφ' ἐν ἐκο-
 μίσατο, εἴτα ἐμπεδώτατα ἔνυεστάναι τὴν εἰρήνην, καθά που
 ἐνεγέγραπτο ἐν ταῖς ἔνυθήκαις. σφόδρα γὰρ ἐν ἀρχαῖς δ-
 τάραξε Χοσρόην αἰσθόμενον, ὡς βασιλεὺς Ἀρωμαίων πρὸς P. 116

3. ἔνυνεχθέντα vulg. 13. ἀπεκατέστησαν H. (male).

Damianum, ordinis ductorem, misit, qui illum eorum, quae conti-
 gerant et quae Avares vellent, certiore faceret. Tandem foedus
 inter Romanos et Avares est factum.

19. Foedere inito, cum Avares ad sua redirent, Scamares pa-
 trio nomine dicti, ex insidiis illis vim fecerunt, et equos, argen-
 tum et reliquam suppellecilem eripuerunt. Quapropter legationem
 ad Tiberium miserunt, quae de rebus ablatis quereretur et raptā
 repeteret. At deprehensis, qui latrocinium fecerant, et in apertum
 adductis, partem aliquam Avaribus restituit.

20. Exacto decimo quinquaginta annorum induciarum anno,
 post Surinae caedem, Persarum rex Sebochthem, virum Persam, le-
 gatum ad Iustinum Imperatorem mittit. Ille quidem ignorationem
 eorum, quae in Persarmenia gesta erant, fingebat, et cum decem
 anni praeterissent, quorum tributa in unam collata, fuerant soluta-
 ta, deiuceps Romanos aurum, de quo convenerant, solvere, ut foede-
 ribus scriptum erat, et pacem constare petebat. Nam cum initio
 Chosroes suspicaretur, Romanorum Imperatorem a conditionibus pa-
 cis recedentem ad bellum ferri, valde perturbatus fuerat. Vereba-
 tur enim, ne ex improviso Imperator cum magno apparatu se bello

A. C. 57: πόλεμον δρμα τὰ εἰρηναῖα παρωσάμενος. ἐδεδοκει τε, μή Ind. 4 πως ἐκ μεγάλης παρασκευῆς ἐπιθότο τε αὐτῷ. καὶ ἄλλως Iustini 7 οὐχ ἥκιστα φροντίδα ἔτιθετο, εἰς ἕσχατον γῆρας ἐληλακώς καὶ ἡδη ἐκλελυμένος ταῖς δρμαῖς τοῦ πολέμου, ὥστε ἐρήσωσθαι τὰ εἰρηναῖα, καὶ ὥσπερ ἀμέλει πατρῶν κτῆμα τοῖς γε⁵: αὐτοῦ παισὶ ἀσάλευτά τε καὶ ἄτρωτα καταλιπεῖν. Σεβόχθη μὲν οὖν Ἰουστῖνος φοιτήσαντα ἐς τὸν βασιλέα οὐ τι μᾶλλα προσέτεο, ἐπεὶ καὶ ἄλλως, ἥνικα εἰσῆλθε κατὰ δὴ τὸ εἰωθὸς τὸν αὐτοκράτορα προσκυνήσων, χαμαὶ φίψαντος ἑαυτὸν, οὗτῳ ἔνυμβάν, δι πλος δις ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κατὰ τὸ νερο-10 μισμένον Πέρσας ἐπέκειτο δις τοῦδαφος ἐπεσε. τούτῳ αἰσίῳ τινὶ συμβόλῳ χρησάμενοι οἱ ἐν τέλει καὶ δ δῆμος ταῖς κολακείαις τὸν βασιλέα ἐπτέρωσαν, ὡς δύσον οὐπω ὑποπεσεῖται αὐτῷ ἡ Περσίς. τῷ τοι ἄρα Ἰουστῖνος ἐπηρημένος ἦν ταῖς ἐλπίσι καὶ μετεωρίζετο τῇ διανοίᾳ, τὰ κατὰ νοῦν ḥασται¹⁵ δικρήσεσθαι οἰόμενος. Σεβόχθη δὴ οὖν ἀγγειλαντα δρ' οἵτις παρεγένετο, δι βασιλεὺς περιεφρόνησθε γε αὐτὸν, καὶ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιεῖτο τὸν ἄνδρα. ἔφη τοιγαροῦν ὡς αὐτὸν, ὡς ἡ φιλότης χρήμασι βεβαιουμένη οὐκ ἀγαθή· αἰσχρὰ γὰρ καὶ ἀν-
C δραποδώδης ὡνητή τε ἡ τοιάδε. φιλίαν δὲ τὴν ἰσόρροπόν τε²⁰ καὶ οὐχὶ κερδαλέαν δρίζεσθαι, ἐν ἥ καὶ τὸ βέβαιον πέπηγε φύσει τινί. πρὸς τοῖσδε ἀνεπυγθάνετό γε πρὸς αὐτοῦ, μή τι καὶ περὶ τῆς κατὰ σφᾶς Ἀρμενίας βούλοιτο διαλέγεσθαι. Σε-

1. ἄρμα N., ὥστε vulg.   21. πέπηγε H., πέπειγε vulg.

aggrederetur. Et omnino illi maxime curae erat, cum iam ad extremam senectutem pervenisset, et bellorum consilia omisisset, pacem inviolatam servare, et nullis bellis inturbatam et impeditam regni paterni possessionem liberis suis relinquere. Imperator autem Sebochthem ad se venientem non magni faciebat, praesertim quum accidisset, simulatque ingressus est Imperatorem, ut moris erat, venerans, et ad pedes eius humi procubuit, ut pileus, quem in capite, ut Persarum leges ferunt, gestabat, in terram caderet. Hoc omine principes viri et cetera turba, tanquam divinitus immisso, uti, et foeda adulatio Imperatorem extollere, et dicere, fore, ut Persis brevi ei submitteretur. Hac cogitatione mente elatus Iustinus, in spem adducebatur, omnia, quae animo volvebat, ad optatum exitum perventura. Itaque cum Sebochthes ea, quorum causa venerat, renuntiaret, Imperator eum contempsit, et nullo numero habuit, dixitque, amicitiam pecuniis contractam haud probari. Turpem enim et servilem esse, quippe quae pretio empta esset. Amicitiam autem, cuius ratio constans et natura bene fundata esset, aequalem, non quaestu comparatam definiri. Deinde ex ipso quaeravit, numquid vellet de his, quae in Armenia, quae eorum iuris

βθγθης δὴ οὖν ἀπεκρίνατο, ἀκηκόεντα μὲν τὸν αὐτοῦ βασιλέα, Α. C. 571
ως ἀγὰ τὰ ἐκείνη βραχεῖά τις ἐγένετο ταραχῇ, στελλαὶ δὲ ὅ-^{Ind. 4}
μως τινὰ τὸν δυνάμενον ἐν κόσμῳ θέσθαι τὰ γεγενημένα καὶ^{Iustini 7}
τὸν θόρυβον καταπαύσοντα. Ίουστενος δὲ Περσαρμενίους
5 προφανέστατα ἔφη εἰσδέξασθαι Περσῶν ἀποχωρήσαντας, καὶ
οὐ περιόψεσθαι σφᾶς ἀδικούμενους, οἷα δὴ δρμογνώμονας τὰ
εἰς θέον. Σεβόγθης δὴ οὖν ἐν Πέρσαις ἀγχίνους τε ἄμα D
καὶ νομίζων τὰ περὶ τὸ θεῖον οὐκ ἄλλως ἢ καθὰ νομίζουσι
Χριστιανοί, ἐπιμελέστατά πως ἐδείτο τοῦ βασιλέως Ίουστενος
μὴ κινῆσαι τι τῶν ἐν κόσμῳ, ἐν νῷ τε βαλέοθαι τὸν πό-
λεμον, οὗτος ἄδηλον πρᾶγμα καὶ οὔτε ἐπὶ ὅητοῖς εἰωδότα
χωρεῖν. καὶ δὲ δὴ, εἴγε οὕτω τύχοι, καὶ κρατούντων ‘Ρω-
μαίων, ἃς τονύνατίον αὐτοῖς περισταί τὰ τῆς νίκης. δισύν-
τες γὰρ ἐς τὴν Περσῶν καὶ ἐπὶ μικρότατον δδοιπορίας ἐλαύ-
15 νοντες εὑρήσουσιν ἄπαντάς γε δὴ που περὶ τὸ θεῖον οὐκ ἄλ-
λως, ἥπερ αὐτὸν, ἐσπουδακότας· ως, εἴγε ἐλοιντο τοὺς τοιούσ-
δε ἀποκτινύναι, οὐδὲν ἡττον αὐτοὶ πάλιν ἡττηθήσονται. P. 117
οὐ δῆτα οὖν χρεών κατὰ Χριστιανῶν τοὺς δόμοδόξους θῆγειν
τὰ ξίφη. ἀλλὰ γὰρ τοῖς οὕτω λίαν ὅμαλοῖς τε καὶ ἐπιεικέσθε
πολόγοις Ίουστενος οὐκ ὕετο χρῆναι ἐσεσθαι πειθήνιος. ἔφη
δὲ, ως, εἴγε παραθείη δάκτυλον ἔνα, κινηθήσεται, καὶ ως ἐς
τὴν Περσῶν ἐλάσοι· θαρρεῖν τε, οἵς, εἰ πρὸς πόλεμον δρμή-

10. τε add. N. 14. μαχρότατον coni. N.

erat, contigerant, disserere. Et ille quidem regem suum accepisse, respondit, exortum quemdam in illa provincia tumultum, levem et exiguum; ad eum sedandum misisse, qui comprimeret et res pristino statui restitueret. Iustinus vero palam dixit, se Persarmenios, qui a Persis defecissent, in fidem tutelamque suam recepisse, neque si quis eos iniuria afficeret, neglecturum, quippe qui eadem, quae ipse, de religione sentirent. Sebochthes autem, qui apud Persas prudentia excellebat, cum eandem, quam Christiani, de religione opinionem haberet, etiam atque etiam vehementer Iustum orabat, ne ea, quae se bene haberent, moveret, et ut animum induceret, bellum esse rem valde incertam neque certis legibus fluere. Quod si forte fortuna contingret, ut Romani victoria potirentur, ipsam victoriam fortasse in contrarium casuram. Etenim qui Persarum regionem vel brevissimo itinere cognoverint, eos compertum habere, omnes non alio ritu religionem, quam ipse colat, colere et amplecti. Hos si occidere suscepserint, nihilominus postea longe ipsis inferiores fore. Proinde iniuste eos contra homines eadem cum Christianis religione utentes enses esse stricturos. His tam aequis et lenibus sermonibus Iustinus minime sibi acquiescendum existimavit, sed dixit, etiamsi unum digitum apponaret, se expeditionem suscepturum et Persidem invasurum. Confidere, se, si in bellum eru-

A. C. 571 σοι, καθελεῖ τε Χοσρόην καὶ αὐτὸς βασιλέα χαιροτονήσοις Πέρσαις. οὗτο τοίνυν ὑπερόδια εἰπὼν ἀπέπεμψε Σεβόχθην.

A. C. 575 κα'. "Οτι ἐπεὶ Ἰουστῖνος τὰς φρένας παρεκόπη καὶ Τε-
Ind. 8 βέριον ἀνεδέξατο διοικεῖν τῆς πολιτείας τὰ πράγματα, ἐν ἀ-
Iustini 11 P. 118 πόδῳ ἥσαν αὐτός τε Τιβέριος καὶ ἡ βασιλίς Σοφία ὅπως διά-
V. 79 θυντο τὰ τῶν πολέμων. ἀλλὰ γὰρ ἐλυσε τὸ ἄπορον σφῶν

βασιλεὺς ὁ Περσῶν ὡς τὸν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα στείλας
Ἰάκωβον, ὃς τὰ Περσικὰ ὁρματα τῇ Ἑλληνίδι φωνῇ διασπά-
Σφηγῆσειν ἡπίστατο. συννοήσας γὰρ, ὡς εἰς ἔσχατον νῦν ἐλ-
πίδος οἱ Ῥωμαῖοι κατοισθήσαντες ἥδιστον μὲν ἀν ἔχοιενιο
ἐπὶ ταῖς οἰασοῦν ἔνυθήκαις διαλῦσαι τὸν πόλεμον, οὐ μὴν
Θαρρήσαι πρεσβείαν τινὰ στεῖλαι διὰ τὸ οὐκ εὐπρόσωπον εἶναι
τὸν ἀρξαμένον πολέμου ἀπάρξασθαι καὶ ἰκετείας· προτερή-
σας οὐν ὁ Περσῶν βασιλεὺς τὴν αἰσχύνην προανείλε, καὶ
τῷ κατεπηχότι τῆς γνώμης αὐτῶν ἐπενόησε πρόφασιν, ὡς 15
ἄν ἐλθοιεν ἐς λόγους αἰτησόμενοι μεθ' ἰκετηρίας εἰρήνην.

Δοτέλλει τοίνυν Ἰάκωβον, ἀμεινόν πως βουλευσάμενος, ὡς οὐ
V. 80 πώποτε ἄν εὐκλεέστερον Πέρσαι τὸν πρὸς Ῥωμαίους κατά-
θυντο πόλεμον· τοσοῦτα γὰρ ἐνδώσειν Ῥωμαίους, ὅσα ἀν
ἐθελήσωσι Πέρσαι αὐτοί. ἡ δὲ σταλεῖσα πρὸς αὐτοῦ ὡς 20
Ἰουστῖνον ἐπιστολὴ οὕτε τῆς ἡλικίας ἦν τοῦ Περσῶν βασιλέ-

Post fragm. 20. sequuntur in vulg. duo ex Simocatta pétita,
et lemma ἐκ τῆς βιβλου, quod ad eundem pertinet. 3. Τι-
βέριος coni. B. 4. ἀνεδέξατο coni. N. 9. ὡς εἰς ἔσχατον νῦν
N., ὡς ἔσχατον ὡς νῦν vulg. 12. Θαρρήσειαν coni. B. 20. αὐ-
τοῦ N., αὐτὸν vulg. 21. Ἰουστῖνον II. mg., Ἰουστῖναν vulg.

perit, Chosroem de medio sublaturum, et regem Persis daturum.
Ad hunc modum insolenter locutus, Sebochthiem missum fecit.

21. Cum Iustinus mentis imbecillitate laboraret, et Tiberium
reipublicae administranda praefecisset, Tiberius et regina incerti
erant, quid de rebus bellicis statuerent; sed dubitationem exemit
Persarum rex, qui Iacobum legatum ad Romanorum Imperatorem
misit. Is Persica verba Gracce exprimere uoverat. Nam Persarum
rex, Romanorum res in ultimum discrimen adductas esse ratus, et
nihil iucundius et opportunius illis contingere posse, quam quibus-
vis conditionibus bellum pace finire, cuius rei gratia tamen eos
puderet legationem mittere, quod indecorum existimarent, eum, qui
bellum suscepisset, initium supplicandi facere, hunc pudorem prae-
veniendo sustulit. Et quoniam cousternati animo erant, rationem
et occasionem excogitavit, ut per speciem colloquii pacem supplices
orarent. Itaque mittit Iacobum, Persas nunquam glorioius bellum
contra Romanos deponere posse existimans, quia Romani omnia,
quae Persae voluerint, essent concessuri. Atque haec missa per
Iacobum ad Iustinum epistola neque aetati regis Persarum accom-
modata erat, (nam puerilem in modum conscripta erat,) neque alte-

ως, μειρακιώδης οὖσα παιτοίως, οὗτε δὲ ἄλλου τινὸς οἶμαι A. C. 575
ἔμφρονεστάτου. ἔτερον γὰρ τὸν δυτιναῦν ἀπαυθαδῆσθαι Ind. 8
οὐκ ἀπὸ τρόπου ἡν· ἐκεῖνον μέντοι οὐ βρειθύεσθαι Iustini 11
χρῆν, οὐδὲ ὑψαγόραν τινὰ εἶναι καὶ ἀπειρόκαλον. ἡ γὰρ
5έπιστολὴ ὑβρεώς τε μεστὴ καὶ ὀνειδισμοῦ καὶ μεμεθυσμένων
ρήματων ὑπῆρχε. καὶ ἡ μὲν ἐπιστολὴ ὑπερηφανίας τε ἡν P. 119
καὶ ἀλιζοείας πλήρης· εἰσάγεται δ' οὖν Ἰάκωβος, οὐ μὴν
ῶς Ἰουστῖνον, ἀτε νοσώδη τυγχάνοντα, ἀλλὰ γὰρ ως τὴν βα-
σιλίδα, ἐπεὶ αὐτὴ ἔν τιβερίῳ ἅπαντα ἐπραττεν. ἀναλεξα-
ιομένη τοίνυν τὰ γράμματα ἐπηγγείλατο καὶ αὐτὴ στέλλειν τὸν
πρεσβευσόμενον ως βασιλέα Περσῶν καὶ ἀμφὶ τῶν ὁπωσοῦν
κεκινημένων διαλεχθησόμενον. στέλλεται δ' οὖν Ζαχαρίας,
ἐν τοῖς βασιλείοις κατατατόμενος λατροῖς, ἐπιφερόμενος
γράμμα δὲ τῆς βασιλίδος.

15 κβ. "Οτι ἐπὶ Τιβερίου Καίσαρος οἱ τῶν Ρωμαίων A. C. 576
στρατηγοὶ εἰσβολὴν ἐς Ἀλβανίαν ποιησάμενοι, καὶ διη- Ind. 9
ρους λαβόντες Σαβείρων καὶ ἄλλων ἔθνῶν, ἦκον ἐς Bv-B
ζάντιον. ἀφικομένους δὲ ἐν Βυζαντίῳ τοὺς πρέσβεις τῶν
ἐνδεισικότων ἑαυτοὺς Ἀλανῶν τε καὶ Σαβείρων δὲ Καίσαρ
απόδεχεται ἐπιεικῶς καὶ πάντα φιλανθρώπως πυθόμενός τε
παρ' αὐτῶν ὁπόσα χρήματα αὐτοῖς ἐδίδουν δὲ Περσῶν βασι-
λεὺς, δεδωκώς τε ἔξουσίαν σφισὶν ἐς ὃσον ἥβούλοντο ἔξηρας
5. ὑβρεως N., ἕβρεων vulg. 10. στέλλειν H., στέλλει vulg.
22. ἔξουσίαν B., ἔξουσίας vulg.

rius opinor viri prudentia praediti fuit. Alium enim quempiam
insolentem esse, non alienum fuisset, sed illum minime superbire
aut audacius loqui decebat. At epistola contumeliae et probri et
verborum insolentium plena fuit. Itaque etiamsi epistola arrogan-
tiae et contemptus plena esset, tamen introductus est Iacobus, non
quidem ad Iustinum, qui gravi morbo afflictus erat, sed ad reginam,
quae omnia imperii negotia cum Tiberio curabat. Lecta epistola,
regina respondit, se quoque missuram legatum ad regem Persarum,
qui de omnibus, de quibus inter ipsos controversia mota erat, a-
geret. Itaque mittitur Zacharias inter Imperatoris medicos adscriptus,
qui tulit litteras reginae.

22. Sub Tiberio Caesare Romanorum duces, impetu in Alba-
niam facto, obsidibus a Sabiris et aliis gentibus acceptis, Byzantium
venerunt. Eo cum legati Alanorum et Sabirorum venissent, qui se
Romanis dederant, Caesar eos benigne et humaniter exceptit. Cum
autem ex corum verbis audisset, quantas pecunias illis Persarum rex
largitus fuisset, facta potestate, quantum vellent oratione rem ex-
aggerare, et verum dicendo obscurare, „Duplo maiora praemia vobis
largiar, inquit, non solum viris in dignitate constitutis, sed etiam
unicuique vestrum.” Haec barbaris laetitiam attulerunt, et visi

A.C. 576 τῇ ψευδολογίᾳ τὸ χρῆμα καὶ τῷ κόμπῳ τὰ ληθῖς ἐπικαλύψας,
Ind. 9, διπλάσια τούτων ἔγωγε παρέξω," ἔφη, „τοῖς τε ἐν τέλει ὑμῶν,
Ιουστίνιος², πρὸς δὲ δὴ καὶ ὑμῖν αὐτοῖς." ἐπὶ τούτοις ἡσθησάν τε οἱ
βάρβαροι, καὶ ἐδόκουν χάριν εἰδέναι τῷ κρείττονι ἀνθ' ὧν
Σύνηκοοι Ῥωμαίων ἐγένοντο. ἦγγελον δὲ, ὃς ὁ Ἀβείρος ἀπέ-5
στη οὐκ ἐς μακρὰν, ὅλιγα τε φροντίσας τῶν δικήρων Πέρ-
σαις προσετέθη. τοῖς μὲν οὖν πρέσβεσιν αὐθῖς ἐν συνουσίᾳ
γενόμενος ὁ Καῖσαρ τὰ ὄσα ἀρμόδια διελέχθη, καὶ ἔφη τούς
τε προσχωροῦντας αὐτῷ ἔκοντὶ μάλα εὐεργετήσειν, τοὺς δέ
γε οὐ βουλομένους καὶ ἄκοντας ἔξειν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ χεῖραίο
βίᾳ καὶ δυνάμει.

κύ. "Οτι τῶν στρατηγῶν δηούντων τὴν Περσῶν Ἀρμε-
νίαν, ἐν τούτῳ παρεγένετο Ναδώης, ἐς τὴν λεγομένην σμι-
κρὰν χειροτονηθεὶς πρεσβείαν, πρὸς Χοσρόου ἐκπεμφθείς.
δε τῆς διὰ Θεοδώρου τοῦ Βάκχου πρεσβείας ἐδοξεν ἀμοι-15
βαίαν ἀποκομίζειν ἐκ τοῦ Χοσρόου ἀγγελίαν, κυρίως δὲ ὃς
Δέτοιμότατα ἔχοι καὶ αὐτὸς στεῖλαι τοὺς ἀρχοντας κατὰ δὴ τὰ
ὅρια τῆς ἱω, ὃς ἂν ἐν τῷ αὐτῷ γενόμενοι τοῖς ἐκ Ῥωμαί-
ων ἐκπεμφθησομένοις σκοπήσοιεν τε καὶ διασκέψοιτο ὅπως
χρὴ τὰ δηλα καταθέσθαι. ἀνακρινομένου τούτου πρώτουν
τίς ἄρα πολιτεία τῆς λύσεως τῶν πεντηκοντοτείδων σπουδῶν
αἰτία δύεντο; ὥτινι γε δὴ που ἐμφρονέστατά πως ἀπεκρί-

5. Σαβείρος Val. 15. ὃς τῆς Η., δστις vulg. 21. τις ἄρα
πολιτεία Η., τῆς ἄρα πολιτείας vulg.

sunt Deo gratiam habere, quod subiecti facti essent Romanis. Re-
tulerunt autem, Abirem paulo ante defecisse et, nulla obsidum habi-
ta ratione, cum Persis se coniunxisse. Deinde Caesar cum legatis
congressus, quae apta videbantur, disseruit et dixit, erga eos,
qui sponte in eius potestatem venirent, se liberalerum futurum, et
eos, qui se suae potestati submittere recusarent, vi et armis suo
imperio parere coacturum.

23. Dum Romanorum duces Persarum Armeniam populati-
onibus vexarent, advenit Nadoes electus et a Chosroë missus ad
minorem, quam vocant, legationem obeundam. Hunc responsum
ferre ad legationem Theodori Bacchi iussit Chosroës, et nominati-
tim nuntiare Romanis, sese paratum esse mittere primarios viros
ad fines Orientis, ut cum his, quos Romani mitterent, prospiri-
cerent et viderent, qua ratione arma deponerent. Quum ille pri-
mum quaereret, quaenam causa et ratio fuerit quinquaginta an-
norum inducias violandi: prudenter Caesar respondit, se quidem
regem Persarum, qui senior esset, quippe qui, se adhuc puerο,
in flore aetatis suae constitutus foret, secuturum, et sive arma,
sive pacem vellet, utrum elegisset, gratum acceptumque habi-
tarum. His dictis Caesar Nadoem dimisit, nec multo post delo-

νατο δ **Καθαρό**, ως πρεσβυτέρω τυγχάνοντι βασιλεῖ **Περσῶν** A.C. 576
 αὐτὸς ἔτι νέος ὥν, καὶ δοσον ἐπὶ τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας **Χοσρόου** Ind. 9
 παῖς καθεστώς, ἐτοιμος εἴη ἐφ' ὅπερ ἄν ἐκεῖνος ἤγήσοτο ἐ-
 πεισθαι οἱ, καὶ, εἴτε τὰ ἔιφη βούλοιτο εἴτε τὴν ἡσυχίαν, ἀ-
 δικολούθησεν. ἀποπέμψας οὖν ἐπὶ τοιοῦσδε τὸν Ναδώνην δ
Καδαρ οὐκ ἐς μακρὰν καὶ αὐτὸς ἔστειλε κατὰ τὴν ἐώσαν
 τοὺς εὐδιαμήσοντας τὰ ἀμφίβολα, ἐς ταῦτὸν συνελευσομέ- P. 120
 νους τοῖς Περσῶν ἡγεμόσιν. ἦσαν δὲ οἱ σταλέντες Θεόδω-
 ρος δ **Πέτρου**, ὃς τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων πρὸ τούτου
 ιογερόμενος ἡγεμὼν τηγικαῦτα τῶν βασιλεῖ ἀνειμένων προει-
 στήκει θησαυρῶν, οἵ γε ἀπὸ τῆς δαψιλείας τῇ **Ρωμαίων**
 προσαγορεύονται φωνῇ, (**Λαργοὺς** γὰρ οἱ **Λαστῖνοι** τὸ δαψι-
 λῆς ὀνομάζουσιν,) **Ιωάννης** τε καὶ **Πέτρος**, ἄμφω τῇ τῶν
 ὑπάτων τετιμημένοι ἀξίᾳ, πρός γε καὶ **Ζαχαρίας** ἐν τοῖς βα-
 15σιλείοις κατατετόμενος **Ιατροῖς**. οἱ δὴ γενόμενοι ἐς **Κων-**
 σταντίναν πόλιν, τὴν μεταξὺ τῶν ποταμῶν, ἀνέμενον ἀλευσό-
 μενον ἐκ τοῦ **Χοσρόου** ἐς τὰ περὶ **Νίσιβιν** καὶ τὸ **Δάρας** B
Μεβώδην τὸν **Σανναχοερύγαν**, ώ δὴ τὸ κῦρος τῶν περὶ τὴν
 εἰρήνην ἐπέδηκε **Χοσρόης**. ματ' αὐτὸν δὲ τὸν χρόνον
 τοκιὶ **Ἀστέριος**, εἰς τῶν βασιλείων διαιτητῶν, οὓς δὴ ἀντι-
 γραφίας ἀποκαλέσοις, δορυάλετος ὧν ἀνηρέθη ὑπὸ **Χοσρό-**
 ον, φωραθεὶς ὡς κρύβδην ἐγεγράφει βασιλεῖ τῶν **Ρω-** V. 81
μαίων ἐπιθέσθαι κεκακωμένους τῶν **Πέρσαις**. **Μεβώδουν**
 δὲ ἀφικομένου ἐν τοῖς δρίσοις ἄμιλλα μέν τις γέγονε πρό-
 25τερον αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀμφὶ **Θεοδώρῳ** καὶ **Ζαχαρίᾳ** περὶ
 2. αὐτὸς H., αὐτοὶς vulg. 12. τοὺς δαψιλεῖς coni. N. 15.
Κωνσταντίνου πόλιν τὴν H. (male).

gavit ad partes Orientis, qui controversias componerent et cum Persarum principibus convenienterent. Fuerunt vero qui missi sunt a Romanis Theodorus, Petri filius, ante dux numerariorum, tunc temporis thesaurorum comes, quos largitiones Romana lingua vocant, (largos enim eos, qui liberalius sua profundunt, Latini vocant,) Ioannes et Petrus ambo consulatus dignitate oruati: praeterea Zacharias in regionum medicorum numerum relatus. Hi vero ubi Constantinam urbem in Mesopotamia sitam advenenerunt, Mebodem San-nachoerigam, qui a Chosroë in loca circa Nisibin et Daras missus erat, exspectarunt. Huic enim plenam pacis confirmandas auctoritatem Chosroës commiserat. Eodem fere tempore Chosroës Asterium (is erat unus ex Imperatoris iudicibus, quos contrascribas vocaveris,) occidit, quia deprehensus est, dum captivus esset, clam litteras scripsisse ad Imperatorem Romanorum, ut, dum res Persarum afflictæ essent, eos adoriretur. Mebodes cum ad limites accessisset, certamen illi cum Theodoro et Zacharia imprimis fuit, quo in

A. C. 576 τοῦ ὅποι δέον ποιήσασθαι τὴν ξυνέλευσιν. Ἐρωμαῖοι μὲν
Ind. 9 γὰρ ἡσίουν ἐν τοῖς τελοῦσιν ἐπὶ τὸ Δάρας χωρίοις, οἷα δὴ
Iustini 12 Σοίκείοις καθεστῶσι, ξυγχροτεῖσθαι τὴν ἐκκλησίαν. ἀτὰρ οἳ
Πλέοσαι ἔφασκον, ἐπεὶ ἡ πόλις αὐτοῖς τῷ θεομῷ τοῦ πολέ-
μου ὑπεκλιθῆ, οὐκ ἀπὸ τρόπου, καὶ τὰ ὅσα γε ὑπὸ τὴν πό-5
λιν ἀρμόζειν αὐτοῖς, καὶ οὐ δέον ἐκεῖσε ξυνιέναι, οἷα μὴ κα-
θεστώτων ὁροθεσίων. μετὰ γοῦν ταῦτα, οὕτω δοκοῦν ἀμφο-
τέροις τοῖς μέρεσι, ξυνῆλθον ἐν τῷ δὴ λεγομένῳ Ἀθραήλων
πρὸς τοῖς καὶ οἱ ἐπιχώριοι ἄρχοντες πολιτείας ἀμφοτέρας.
καὶ τοίνυν προύτιθεσαν ἃς γε δήπου θεν φόντο κατ' ἀλλήλωνιο
τὰς πολιτείας ἔχειν αἰτίας, ὡς τῆς ἐτέρας τὴν ἐτέραν ἄδικά
τε καὶ οὐχ ὅσια εἰργασμένης, παρασπονδήσασῆς τε καὶ πό-
Δλεμον ἄδικον ἐλομένης. πλείστων δὲ ὅσων ὁγμάτων ἐξ ἀμ-
φοῖν τοῖν μεροῖν, ὡς πη ἔτυχεν, ἐρδιμμένων, χύδην τε πε-
ριουσῶν τῶν δικαιολογιῶν τῷ ἐκαστον ἐθέλειν τῇ κατ' αὐτὸνι5
πολιτείᾳ, οἷα εἰκός, εὐνούστατον ἑαυτὸν ἀποφῆναι, τέλος ἐς
δημηγορίαν πρῶτοι Ἐρωμαῖοι κατέστησαν.

κδ. Ὄτι οἱ πρέσβεις ξυνελόντες τε καὶ εἰς ἐν γενόμε-
νοι κατὰ δὴ τὰ ὅρια τῆς ἐω ἐξ ἀμφοτέρας πολιτείας, τὴν
εἰρήνην ὅπως βεβαιωθῆναι δέον διασκεψόμενοι, γλαυφρά τεο
καὶ ποικίλα ὁγματα ἐκαστοι ἀπορθίψαντες, εἰπόντες τε καὶ
ἀκηκούτες τὰ ὅσα χρεῶν, τυχὸν καὶ τὰ ὅσα μὴ χρεῶν, τέ-

2. ὑπὸ B., ἐπὶ vulg. 6. καὶ om. ed. Par. 7. δροθέσιον
vulg. 10. ἃς B., ὡς vulg. 11. τῆς πολ. vulg.

loco convenient. Romani petebant, conventum agi in finitimiis Daras locis, quippe quae sua essent. Contra Persae dicebant, quandoquidem ea urbs iure belli Romanis subiecta esset, non a verisimilitudine alienum esse, omnem regionem circa illam eorum partibus adhacere, neque illic ad colloquium convenire oportere, quia minime regio illa esset inter limitaneas censenda. Post haec, sic enim utriusque visum, ad colloquendum convenerunt in loco, qui dicitur Araelon, et cum illis quoque utriusque rei publicae principes, qui eas regiones incolebant. Illic in medium proposuerunt, quas ultro citroque existimabant habere se mutuo accusandi causas, quae alter populus alteri damna intulisset aut bellum facere preoccupasset. Itaque cum utriusque plures sermones super hac re iactassent, et unusquisque abunde, quo se suae patriae, ut decebat, amantem et studiosum ostenderet iustas, rationes, quibus eam tueretur et defendeleret, attulisset, tandem primi Romani concionem apud conventum habuerunt.

24. Legati convenientes et in unum congressi ad fines Orientis ab utroque regno, ut dispicerent, quomodo pacem firmam facerent, lubrica et ambigua verba utrimque emiserunt, et quae dici oportuit, dixerunt et audierunt, et forte quae minime dici debue-

λος ξυνήκαν οἱ πρέσβεις περὶ μὲν τοῦ διαδόγματος τὰς σπον-Δ. C. 577
δὰς τίς αἴτιος καὶ οὐ, τὸ τοιόνδε σιγηθῆναι, διερευνῆσαι δὲ Ind. 10
τρόπον, ὅτῳ ἐμπεδωθήσεται τὰ εἰρηναῖα τοῦ λοιποῦ καὶ αἱ P. 121
ἀμφήριστοι πολιτεῖαι κατάθοιντο τὰ ὄπλα. εὐθὺς οὖν Μεβώδουν
5κατὰ τὰς πρώην ξυνθήκας, αἱ ξυνέστησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος
Τονστεγιανοῦ, τὰς τριάκοντα χιλιάδας τῶν νομισμάτων φή-
σαντος χρῆναι τοὺς Ῥωμαίους τῇ πολιτείᾳ Περσῶν κατατι-
θέντας ἀν' ἔτος, ἕτι γε μὴν ἀποχωρῆσαι Περσαρμενίας τε
καὶ Ἰβηρίας, πρὸς δέ γε καὶ αὐτοὺς τοὺς δσοι γε αἴτιοι τῆς
Ιοαποστασίας ἀποδοθῆναι βασιλεῖ τῶν Περσῶν χρησομένην
σφισὶ τὰς προσηκούσας φωναῖς. τοσαῦτα τοῦ Μεβώδουν κα-
τατείνατος, οἱ τῶν Ῥωμαίων πρέσβεις, τὸ τοιόνδε ἐκ τοῦ
Καίσαρος παρεμμυηθὲν αὐτοῖς, αὐτίκα οὖ γε τοῦτο αὐτὸν
15οὐδὲ τοῦνομα προσίεσθαι ἔφασαν τῆς εἰρήνης, εἴπερ ἐπὶ⁸
Ιοσυντελείᾳ τινὶ καὶ ἄτε ἐς φόρου ἀπαγωγὴν Πέρσαι ἐλπίζοιεν
· Ῥωμαίους ἔξειν τοῦ λοιποῦ· μηδὲ γὰρ ἀνέξεσθαι τοῦ τοιοῦνδε
τὸν Καίσαρά τι παρασχέσθαι, μήτε μὴν ὥσπερ ἀμέλει ὡνιόν
τι χρῆμα πρίασθαι τὴν εἰρήνην. οὗτω δὴ γὰρ εἰ ἔσοιτο, οὐ
τι είναι μόγιμον οὐδὲ βεβαίαν. χρῆναι τοίνυν Ῥωμαίων
κολλεγον οἱ πρέσβεις πρότερον τοῦ τοιοῦνδε ἀπειπεῖν, οὕτω τε
ἐφ' οἷς δέοι τὰ τῆς εἰρήνης προϊέναι διασκέψασθαι. καὶ αὐ-
θις ἔκατε τοῦ τοιοῦνδε τερθρείας λόγων ἀπερρίμμενης πολ-
λῆς ἐς ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν, καὶ οὐχ ὑποχαλώντων ἐν ἀργῃ
3. ὅτου νυιg. 8. Περσαρμενίας B., περὶ Ἀρμενίας νυιg. 11.
φωναῖς] ποιναῖς coni. B.

runt. Tandem illud disquirere supersederunt, utri populo foederis violatio attribuenda esset, et rationem investigare conati sunt, quomodo in posterum pax firmis conventionibus stabiliretur, et inimicæ gentes ab armis discederent. Statim Mebodes suggessit, aequum esse, Romanos pendere Persarum reipublicae quotannis triginta milia aureorum. Sic enim conventionibus cautum esse, quae tempore Iustiniani Imperatoris factae erant. Praeterea Persarmenia et Iberia cederent, et omnes defectionis auctores regi Persarum redderent, quos merita morte afficeret. Haec et alia huiusmodi Mebode proponebat, Romanorum legati secundum Caesariam mandata contra disseruerunt, et confessim responderunt, se hoc ne pro nomine quidem pacis admittere, si cum tributi pensitatione Persae sperarent in posterum Romanos sibi obnoxios constituere. Nec enim Caesarem quicquam pendere, neque pacem, tanquam rem venalem, emere velle, quae, si ita contingret, non diu permancret, neque firma foret. Oportere igitur imprimis totum hunc sermonem omittere, tum demum, quibus conditionibus pax vincienda sit, advertere. Rursum super his cum ulrasque partes in multas altercationes erupissent, et Persae minime cederent, sed obnixe contendebant, iustum esse.

Dexippus, Eunapius etc.

A C. 577 τῶν Περσῶν, ἀλλ' ἡ τὰς ἀνέκαθεν τριάκοντα χιλιάδας τοῦ
 Ind. 10 χρυσοῦ νομίσματος ἡ προσάπαις ὡς χρὴ μέγα τι καταθέσθαι
 Iustini 13 δικαιολογουμένων, τὸ τελευταῖον ἔδοξεν ὁ Μεβώδης ἐπιδει-
 κνύναι δῆθεν αὐτοῖς ἐκ τοῦ κατ' αὐτὸν βασιλέως γράμμα
 ἄρτι σταλέν, ἐν ᾧ περιείχετο, ὡς χάριν τῆς πρὸς Καισαραῖ-
 φιλίας ἀνέξοιτο καὶ χρημάτων ἕκτος ἐξ ἴσοτιμίας ἀναρρόσσαι
 τὴν εἰρήνην. τοῦτο ἐπεί [οἱ] κατὰ τὴν βασιλίδα διεθρυλλήθη
 Δόπολιν, ἅπαντες ἀνεπερώθησάν τε, καὶ ἐδόκουν οἱ τε ἐν τέ-
 λει καὶ ὅσος ἐτερος διμιος ἥδη ἀργήσειν τὰ ξύφη καὶ ἐμπε-
 δώτατα καθέξειν τὴν εἰρήνην, ἐπεὶ ὁ Καῖσαρ Περσαρμενίας 10
 τε καὶ δὴ Ἰβηρίας αὐτῆς ἑτοιμότατα εἰχε παραχωρῆσαι Πέρ-
 σαις, συφέστατα ἐξεπιστάμενος ὡς οὐ πώποτε ἐνδώσοιεν
 τοσαύτης ἐστερημένοι χώρας, οὐδὲ γε εἰ τελέως κατολισθή-
 σοι καὶ ἐξίτηλα ἐσοιτο τὰ πράγματα Περσῶν. τοὺς μέντοι
 V. 82 γενεάρχας Περσαρμενίων, ἄλλα γὰρ καὶ τοὺς τῷ γένει σφῶν 15
 ἥνωμένους, καὶ ἀπλῶς τὸν δυτιναοῦν οἱ γε αὐτομολήσαντες
 ἥσαν ὡς Ῥωμαίους, οὔτε ἐκδώσειν· ἀλλ' οὐδὲ ἐτέρως ἐμ-
 πεδώσειν ἔφασκε τὴν εἰρήνην, εἴ γε μὴ ἄδεια ἐσοιτο τοῖς
 βουλομένοις Περσαρμενίων τε καὶ Ἰβηρῶν, τὴν σφετέραν
 ἐκλιπόντας, ἀνασκευάσσασθαι ἐς τὴν Ῥωμαίων. λόγον γὰρ το-
 οὐχ ἥκιστα ἐποιεῖτο πολὺν ὁ Καῖσαρ τῶν ὁμωμοσμένων ὑπὸ

6. ἀναρρόσσαι N., ἀναθαψάσσαι vulg. 7. οἱ uncis inclusit B.
 9. ὅσος B., δοσοι vulg. ἐμπεδώτατα H., ἐμπεδῶ ταῦτα vulg.
 11. παραχωρῆσαι Cantocl., παραρρέζσαι vulg., παραρύσσαι Πέρ-
 σας mg. H. 13. εἰ Val., ἢ vulg.

Romanos autem constitutum trigiota millium aureorum tributum quot-
 anniis peudere, aut semel magnam aliquam pecuniae summam, tan-
 dem Mebodi Romanis litteras Persarum regis nuper ad se scriptas
 ostendere placuit, quibus se propter Caesaris amicitiam etiam nul-
 la pecuniariarum habita ratione aequis conditionibus pacem facturum
 esse indicavit. Huius rei fama simulatque ad regiam urbem perla-
 ta est, omnes laetati sunt et Senatus et plebs, eamque animo opini-
 onem praeceperunt, tempus advenisse, quo ensibus quietem indi-
 carent, et firmiter pacem colerent: maxime cum Caesar Persarmeniam
 et Iberiam Persis cedere paratus esset. Sic enim statuebat,
 Persas, etiamsi corum res perditae forent et ad nihilum redactae,
 nunquam quieturos, quamdiū his tantis regionibus privarentur. Prin-
 cipes tamen Persarmeniorum, et qui illis genere coniuncti erant,
 et omnes, qui a Persis ad Romanos confugissent, nullo modo tra-
 dendos esse statuit: imo non alia conditione pacem servaudam, nisi
 liberum sit Persarmenias et Iberis, qui suam patriam reliqueriat,
 ad Romanorum partes transire. Etenim Caesar multum in eo ser-
 monē versatus est, a Justiniano Imperatore iureirando fidem da-
 tam esse Persarmenias et his, qui ex Iberia migraverant. Atque

Τευτικανοῦ τοῦ βασιλέως τοῖς Περσαρμενίοις καὶ τοῖς με-Α. C. 5,7
 ταχαρήσασιν Ἰβήρων. ὅμως δέ τοι γὰρ ὁ βασιλεὺς, ὃς καθόσον Ind. 10
 οἰόντες δοτιν αὐτῷ, ἀπαντά ἀγακινήσειν τρόπον, ὃς ἄν καὶ p. 122
 αὐτὴν γε δῆπον τὴν θρεψαμένην σφᾶς ποιήσεται ὑποχείριον.
 δεὶς δέ γε ἄχρι τέλους οὐ τι ἔσθιτο δυνατὸς πρὸς τὸν πόλεμον
 ἀνθέξειν, ἀλλὰ τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως καὶ τοὺς τῷ
 αἷματί σφισι προσήκοντας, ἔνυελόντα δὲ εἰπεῖν τοὺς δοσε
 βούλονται· 'Ρωμαϊκῆς μετασχέλην πολιτείας, οὐ πώποτε ποι-
 ἡσεσθαι ἐκδότους. ἐδόκει δὲ καὶ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἥδε-
 ιοσθαι ἐπὶ τοσδε, ὃς ἄν 'Ρωμαῖοι μὲν ἐκστήσοιτο τῆς
 Περσαρμενίας τε καὶ Ἰβηρίας, ἔξουσίαν δὲ αὐτὸς προσγέμοι, Β
 ὅποι ἐθέλουσιν οἱ τῆδε οἰκήτορες ἔναι, οὐ τι ἀπὸ τρόπου
 γε οἷμαι. ἡπίστατο γὰρ, πλὴν ὀλιγίστων τῶν δν τέλει, οὐ
 τῆς ἀποστάσεως ἡρξαν, ὃς οὐδεὶς Περσαρμενίων καὶ Ἰβήρων,
 15 πόδῳ τῆς θρεψαμένης ὃς φύσει τοῖς ἀνθρώποις ἐνιζάνει τε
 καὶ προσπέπηγεν, ἀνασκευάσοιτο δέ τὴν ὁδνείαν. ἄλλως τε
 καὶ ἄμα ἥλπιζε, τοῦ πολέμου λωφήσασθες ἐν δέοντι θέσθαι
 τὰ Περσαρμενίας τε καὶ Ἰβηρίας· αἵδε γὰρ αὐτῷ αἱ χῶραι
 πάμφοροί τε ὑπῆρχον, καὶ πλεῖστα δεόντι ἐδασμοφόρονυ.
 τοτογαροῦν διὰ ταῦτα ἡρέσκετο βασιλεὺς Περσῶν ἐπὶ τοσδε
 τὸν πόλεμον καταθέσθαι. προσῆλθε δὲ τῷ Καισαρὶ διανο-
 εῖσθαι, ὃς ἄν τὸ λοιπὸν μηδεμίᾳ ὑπολείποιτο τοῦ πολέμου C

γ. Ευγελόντα δὲ N., ξύνολον τάδε vulg. 11. Περσαρμενίας Val.,
 Περσῶν Λομενίας vulg. 16. ἀνασκευάσοιτο vulg. 20. ἡρέ-
 σκετο βασιλεὺς B., ἡρέσκετο βασιλέως vulg.

adeo ipsum Imperatorem iurasse, quantum in se esset, omni ope
 annisurum, quo terram, quae ipsos aluerat, sibi subiectam efficeret.
 Neque tamen si bellum ad finem usqne perducere non posset, de-
 fectionis auctores, aut qui ex eorum genere et consanguinitate es-
 sent, aut alium quemquam, et ut omnia verbo complectentur, qui
 particeps reipublicae Romanae fieri vellet, unquam deditum iri.
 Grata et iucunda res Persarum regi contigit, Romanos Armenia et
 Iberia cedere, modo harum regionum incolis, quo vellent ire ha-
 bitatum, potestatem faceret. Nec sine ratione, meo quidem iudi-
 cito. Satis enim noverat, paucis exceptis ex principibus, qui defectio-
 nis ad Romanos auctores fuerant, fore, ut reliqui amore et deside-
 rio terrae altricis capti, (hoc enim natura omnibus hominibus in-
 natum est,) minime ad exterros demigrarent. In spem etiam addu-
 cebarunt, bello positō in commodiore statum res Persarmeniac et
 Iberiae redactum iri. Nam hae regiones erant foecundae et omnium,
 quae ad vitam necessaria sunt, feraces, unde ampla tributa et ve-
 ctigalia colligi poterant. Itaque Persarum regi placuit his conditio-
 nibus a bello discedere. Ad haec, ne qua in posterum restaret belli
 causa, Caesari venit in mentem cogitare, ut pro Persarmenia et Ibe-

A.C. 577 φίτια, τῆς Περσαρμενίας τε καὶ Ἰβηρίας ἔκατο τὴν πόλιν τὸ
Ind. 10 Δάρας παρὰ σφῶν ἀντιλήψεσθαι, οὐκιστα μὲν τοῦ κερδαλέου
Iustini 13 χάριν· οὐ γὰρ δὴ τι τὸ Δάρας ἡ πόλις ἐς ἔτερόν τι ὀνησι-
 φόρος ἡ τῷ ἀσφαλέστατα ἔχειν καὶ τῆς ὑπὸ Ρωμαίους ἐψα-
 ώσπερ τι ἔρυμα προβεβλῆσθαι. ἅμα οὖν τὸ ἀτύχημα ἀκέ-5
 σασθαι βουλόμενος τῷ ἀπειληφέναι Ρωμαίους τὰ οἰκεῖα,
 ἅμα δὲ καὶ μηδένα σπινθῆρα τοῦ πολέμου καταλιπεῖν ἀθέ-
 λων, ἔγνω ἀνασώσασθαι τὸ Δάρας ἡ χρήμασιν ἥγουν ἐτέρῳ
 τρόπῳ τινί. περὶ μὲν οὖν τοῦ χρῆναι ἐξ ἴσοτιμίας τὴν εἰ-
 ρήνην προελθεῖν, περὶ δὲ διακριθῆναι τὸν ἐν Ἀρμενίᾳ πό-10
 λεμον ἐδόκει καὶ ἔννέθεντο Πέρσαι. μελλόντων δὲ ὅσου οὕπο
Dπαραγωρῆσαι Ρωμαίοις καὶ τοῦ Δάρας ἡ οὐδενὸς ἥγουν
 ὀλιγίστης χρυσίου ποσότητος, εὐδηλον ὃν πρότερον ἀφιστα-
 μένων Ρωμαίων Περσαρμενίας καὶ Ἰβηρίας, ἐν ᾧ τὰ τοι-
 ἄδε οἱ ἐξ ἐκατέρων διαλεγόμενοι πρέσβεις, γέγονε τὰ κατὰ15
 τὴν Αρμενίαν ἔντοποκήν, ἐν δὲ προσπταίσαντες οἱ Ρωμαῖοι
 μεγάλως παρὰ πολὺ τῆς ἐλπίδος ἐς τὸ ἡττιον ὠλίσθησαν.
 διὸ δὴ τῶν Περσῶν ταῖς εὐνηραγίαις ἐπηρομένων, ὃ σφῶν
 βασιλεὺς ἔφασκεν ὄλως περὶ τὸ τὴν πόλιν τὸ Δάρας ἐνδοῦναι
 Ρωμαίους μη ἐνδεξασθαι λόγον τινά. αὐτὸς μὲν γὰρ κατὰ20
 τὸν τοινὸν τοῦ πολέμου θεσμὸν βίᾳ καὶ δυνάμει ἔξελεῖν καὶ

**P. 123 προσκτήσασθαι τὸ Δάρας ἐπισχυρίζετο· τοὺς δέ γε Ρωμαί-13. εὐδηλον δν] δηλογότι coni. B. 15. διαλέγονται coni. B.
 ἡ κατὰ τ. Α. συμπλοκὴ coni. B. 21. Θεσμὸν Cantocl., Θερ-
 μὸν vulg.**

ria oppidum Daras a Persis vicissim acciperet: non quod in eo op-
 pido quaestum faceret: nam nihil aliud utilitatis hoc oppidum prae-
 bet, quam quod munitissimum est et propugnaculi loco Orientali
 Romani imperii parti: sed hoc adversis Romanorum rebus solatio
 esse voluit, quod sua recuperarent, simul et nullam belli scintillam
 relinquere cupiebat. Ea de causa Daras recipere aut pecuniis aut
 alio quovis modo studebat. Pacem igitur facere aequis conditioni-
 bus, antequam bello in Armenia decertaretur, lubebat, et assentie-
 bantur Persae. Sed quum Persae iam in eo essent, ut Romanis
 oppidum Daras cederent, aut nulla, aut quantulacumque accepta
 pecuniae summa, simulac constaret, Romanos Armenia et Iberia ex-
 cessisse, et quum haec legati inter se disceptarent, pugnatum est
 in Armenia, in qua pugna multum sua spe exciderunt Romani: nam
 victi caesique sunt. Itaque cum Persae ex secundis suis rebus spiritus
 sumpsissent, rex eorum dixit, se nunquam passurum, ullam mentionem
 de oppido Daras Romanis dedendo fieri, quod vi et virtute ex
 communis belli lege cepisset et obtinuisse. Romanos vero contra foedera
 Persarmeniam et Iberiam ad defectionem excitasse, et earum regionum
 incolas, qui a Persis deficiebant, tueri et suscipere. Itaque barbarum

ονς Περσαρμενίαν τε καὶ Ἰθηρίαν ἀποστῆσας παραυπορή- Δ. C. 577
 σαντας, πρὸς δέ γε καὶ ἀφηγιάσαντας τοὺς ταῦτη οἰκοῦντας Ind. 10
 ἀπὸ Περσῶν ὑποδέξασθαι. καὶ τοίνυν αὐθις ὁ βάρβαρος Iustini 13
 Θρασύς τε καὶ ὑψαύχην ἦν, καὶ μὲν οὖν ἐπὶ τοῖς ξυνενε-
 5χθεσιν ἐβρευθέτο μέγα. ἡπείλει τε καὶ πρὸ τοῦ πέρατος τῶν
 τριῶν ἐτῶν τῆς ἥδη ξυνεστώσης ἐκεχειρίας, ἦς ἐντὸς ἐδόκει
 τὴν εἰρήνην ἀνὰ τὴν ἔω ἐργάσθαι, τὰ ὅπλα κινήσειν, καὶ
 κατ' αὐτήν γε δῆπον τὴν πρὸς ἡλιον ἀνίσχοντα χώραν ξυ-
 κροτήσειν τὸν πόλεμον, πρότερον κατατιθέμενον Ῥωμαίοις τὸν
 10 ιούνπερ τῆς τοιαύτης ἀνακωχῆς δεδομένον χρυσίον, ἥνικα Ζα-
 χαρίας ὁ ἵστρος καὶ τόδε ἐμπεδώσας ὑπῆρχεν. ἔφασκε δὲ
 τὰ χρήματα ἀποδώσειν κατὰ τοσοῦτον, καθόσον ἐνέλιπε τῇ V. 83
 τριετίᾳ· εἴτα οὕτως πολέμου ἀπάρξεσθαι αὐθις. ταύτην οὖν
 Μεβώδους οἴλα δὴ ἐκ βασιλέως Περσῶν ἀπαγγείλαντος τὴν
 15 γνώμην, οἱ τῶν Ῥωμαίων ἀρχοντες παραβήσεσθαι μὲν οἵδε
 τὰς ξυνθήκας ἥκιστα ἔλεγον· οὐδὲ γὰρ ξυντετάχθαι ἐν ταῖς
 ἔξειναι θατέρῳ βουλομένῳ τῶν μερῶν ἢ τοῦ χρυσίου παντὸς
 ἥγουν μοίρας τινὸς ὡς τὴν παρασχόμενον ὑναδραμούσης
 διαρρέηγνύναι τὰς σπουδάζεις. δῆμος δ' οὖν περὶ τούτων αὐθις C
 20 ἀπορρέητῳ ἀλλήλοις Μεβώδης τε καὶ Ζαχαρίας ἐν τῷ αὐ-
 τῷ ξυνερχομένῳ διελεγέσθην, ἐκοινολογοῦντό τε, καὶ πρού-
 τιθεσαν τὰ ὅσα ἄμφω τὸ ἄνδρες φόντο χρῆναι εἰρῆσθαι·
 ἐπειρῶντό τε ἐτέρος ἐτέρον, ὅπως ξυνέλθοιεν ἐς καταλλαγὰς

1. ἐπιστῆναι vulg. 5. τε B., δέ τε vulg. 6. ἡς B., οἷς vulg.
 7. τῆς ἔω vulg. 13. ἀπάρξασθαι vulg. 15. παραβήσασθαι vulg.
 17. ἡ B., ἐκ vulg. 18. ἀναδραμούσης Val., ἄνδρα μούσης
 vulg. 21. διελεγέσθην B., διελέσθη vulg., διελέχησαν H. ,

secundae res, quae illi evenerant, superbiorē et ferociorē redde-
 bant. Minabatur etiam, antequam tres anni elaberentur, quibus indu-
 ciae tunc temporis durabant, intra quos pacem fieri per Orientem pla-
 cuerat, fore, ut arma moveret, immo et bellum in Occidentales
 regiones inferret: sed prius aurum, quod Romani pro induciis im-
 petrandis, quas Zacharias pepigerat, pependerant, ad rationem eius
 temporis. quod de triennio superesset, restituturum, et ita se bellum
 renovaturum. Hanc cum regis Persarum sententiam esse Mebodes
 renuntiaret, Romanorum principes, se quidem minime inducias et
 foedera transgressuros esse, dixerunt: ne pactum esse, ut licet alteri
 partiū, restituto omni auro aut aliqua eius parte, foedera
 rumpere. De hac re tamen secreto Mebodes et Zacharias ibidem
 convenientes collocuti disseruerunt. Deinde hi duo viri, communi-
 cato consilio, inter se proposuerunt, quae ad eam rem pertinere
 existimaverunt. Tum etiam alter alterum percunctatus est, quibus
 conditionibus inter utramque gentem paz et concordia esset. Et

A. C. 5,7 αὐτοῖς πολιτεῖαι. καὶ Μεβώδης μὲν ἴσχυρότατά πως ἀπομνύμε-
Ind. 10 νος ἦν, ὡς βούλεται τῷ Καισαρὶ χρησιμότατο εἴξεπεν * αἰ-
Iustini 13 τήσασθαι, καὶ μὲν δὴ ἐπιτηδειότατος εἶναι οἱ· Ζαχαρίας
δὲ, εἰ οἶόντες εἴη λαθραιότατα καὶ ἥκιστα ἔξεπισταμένου
τινὸς ὑπὲρ τῆς πόλεως τοῦ Δάρας ὁπόν τι παρασχέσθαι 15
χρωσίον. Ζαχαρίας δὲ ἔφασκε τὰ τοιάδε, ἐπιτερῷαμιμένον
Δαντὶῷ πρὸς τοῦ Καισαρὸς, οὐκ ἐς τὸ ἐμφανὲς, οὐδὲ μὴν
ἐτέρον ἔξεπισταμένου τινὸς, ἢ Μανφικίου τοῦ Παύλου, τὰ
μάλιστα εὐνούστατα ὡς τὸν Καισαρα ἔχοντος, ὃς ἐν τῷ
τότε τὸν βασιλείου ἰθύνειν ἐκληρώσατο λόγον· ὥστε ἀμέλειο
μηδὲ πρὸς τῶν βασιλείων γραφέων τὰ περὶ τοῦ τοιοῦδε γε-
γράφθαι, τῷ μάλα ἐν παραβύστῳ εἶναι τὰ βεβουλευμένα
τῷ Καισαρὶ. γράψει δ' οὖν Ζαχαρίας, ὡς εἴποις σὺν Με-
βώδης λύτρᾳ δῆθεν τοῦ Δάρας τὸν βασιλέα κομίσασθαι Περ-
σῶν, αὐτῷ πεισθήσεται ὁ Καῖσαρ τὰ χρήματα καταθήσειν,
καὶ δὴ οὐκ ἐς ἀναβαθῆν. ταῦτα τοίνυν Ζαχαρίου, εἰ καὶ μὴ
ἀναφανδὸν, ὑπαινιτομένου δὲ ὅμως τῷ Μεβώδῃ, οὐδὲν ὅγε
ἔφασκε περὶ τούτου ὀπίστημα δημόσιον πρὸς τὸν βασιλέας Περ-
σῶν, οὐδὲ μὴν ἀνέξεσθαι ὄλως ἐπὶ χρήμασι μεταθεῖνα τὸ
Δάρας. διεβεβαιοῦτο ἔμπης, καὶ ὅρκοις τισὶν ἐπειθεῖ τὸ
P. 124 πιστὸν, ὡς νῦν εἰ προέλθοιεν αἱ ἔννθηκαι, ὕστερον αὐτοῦντε
τῷ Καισαρὶ δώσειν ὥσπερ ἔξαιρετόν τι δῶρον τὸν βασιλέα

1. ἐπομν. Val. 3. οἱ εἶναι H. mg. 4. Post δὲ ins. ἡρεο N.
εἰη N., εἰ vulg. 7. μὴν Val., μείνας vulg. 9. ὡς vulg. pro
δε. 13. Ζαχαρίας, ὡς, εἰ λέγοις σὺν Μεβ. N. 20. δὲ ante
ἔμπης ins. N.

Mebodes asseveranter affirmavit, sibi in animo esse, quae maxime
Caesari expedirent proponere, et illi quam maxime morem gerere.
Zacharias autem rogavit, an fieri posset, ut aurum, si quod esset
conventum pro civitate Daras, clam omnibus et nemine id resciende
solveretur. Zacharias dixit hoc, quia a Caesare hoc mandatum
occultissime sibi creditum erat, neque ullo alio conscio, quam Mau-
rius, Pauli filio, qui Caesari bene ex animo cupiebat, et tunc tem-
poris principis rationes curabat, ut ne ullus quidem Imperatoris
scribarum quicquam de ea re scriptum haberet, quo Caesaris consi-
lia secretiora essent. Itaque scripsit ad Zachariam, si ipsi Mebo-
des polliceretur, regem Persarum accepturum pecunias pro redem-
ptione urbis Daras, Caesarem nulla mora interposita pecuniam nu-
meraturum esse. Haec cum non aperte quidem, sed obscurioribus
verbis Zacharias Mebodi indicaret, respondit Mebodes, nihil sibi a
rege Persarum de ea re mandatum, neque omnino regem Daras pro
pecuniis restitui passurum esse. Nihilominus tamen conventa res
est et quibusdam iuramentis fides praestita: si conventiones, ut tunc

Περσῶν τὴν πόλιν. πρόδηλος οὖν ἡνὶ ἐπεῦθεν μὴ δρῶμενα A. C. 547
 φρονῶν τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ, ἀλλὰ πόρῳ τῆς ἀληθείας φεγ-^{Iud. 10}
 γόμενος, βουλόμενός τε Ῥωμαίους μὲν ἀμαχητὶ ὑπαναγω-^{Iustini 13}
 ἥσαι τῆς Περσαρμενίας καὶ Ἰβρίας, τελευταῖον δὲ ἀμφὶ
 5τοῦ Δάρας αἰτεῖν καὶ τῶν ἐπηγγελμένων ἥκιστα τυγχάνειν,
 εἴτα τὴν ἐν ὑστέρῳ βουλὴν, καθὰ δήπου τὸ περιφερόμενον
 ἐκεῖνό φησε, μὴ ἔχειν ἴσχὺν, ὥσπερ καὶ Σουανίας πέρι ἐν
 τῷ πρώτῳ ἡπατάρῃ Πέτρος ὑπὸ τοῦ Ζίχ. δύοις οὖν καὶ ^B
 ὁ Μεβώδης ἡβούλετο δράσειν. ἐπεὶ δὲ ἐώρα Ζαχαρίαν ἔστι
 10οέμφρονέστατον καὶ οὐχ οἶδον τε ὃν αὐτῷ παρακρούσασθαι
 τὸν ἄνδρα, δὲ τὴν ἐτέραν ἐτράπετο, ὡς ἀν τρόπῳ τῇ ἀπύ-
 τῃ περιέλθοι τοὺς Ῥωμαίους. ἐπὶ χρόνον γάρ τινα ἔνυνται
 ταῦτὸ τοῖς ἀμφὶ Ζαχαρίᾳν, ἐλπίσι ὑποστρωνύς, ὡς ἔσοιτο
 εἰρήνη καὶ ὡς ἐπινεύσοις ὁ Περσῶν βασιλεὺς ἐνδοῦναι Ῥω-
 15μαίους τὸ Δάρας, ταύτη οἰόμενος ἐκλύσειν τὴν εἰς τὸν πόλεμον
 προδυμίαν τοῦ Καισαρος. καὶ οὖν ἐν τοιούσδε τριβομένον τοῦ
 χρόνου, καὶ τῶν ἦς ἐκατέψας πολιτείας πρέσβεων περὶ ταῦτα
 ἐηγολημένων, οὕτω τε φερομένου τοῦ ἐψήσιον πολέμου ἐπ' ἀδή-^C
 λοις, κατὰ δὲ τὸ τέταρτον ἔτος Τίβεριον Κωνσταντίνον Καί-
 20σαρος βασιλείας ἐν τῇ Θράκῃ ἔνυνται Σκλαβηνῶν ἔθνος
 μέχρι που χιλιάδων ἐκατὸν Θράκην καὶ ἄλλα πολλὰ ληῆσασθαι.
 καὶ. "Οτι ὁ Καίσαρ ἔστειλε κατὰ τὴν Ἰταλίαν χρονίον
 συχνὸν, ἄχρι κεντηναρίων τριάκοντα, ἄτινά γε δή που Παμ-

11. τῇ τῷ coni. B. 13. ἐπίτιδα coni. B. 16. τοῖσδε H. mg.

se habebant, manerent, regem deinceps Caesari petenti Daras tan-
 quam peculiare donum traditum. Qua in re satis apparebat, eum
 minime salutaria Romano imperio sentire, et quae a vero abhorre-
 bant, dicere. Nam eo tendebat, ut Romaui sine ulla pugna Per-
 sarmenia et Iberia excederent: deinde sibi Daras tradi peterent, quod
 minime obtinerent, nimurum quia quae in posteriori colloquio con-
 stituta essent, tritissima illa excusandi formula, nullam vim haberent:
 sicut et prius de Suania Petrus deceptus fuerat a Zicho. Idem quoque
 Mebodes volebat facere. Ubi vero vidit Zachariam cautorem esse,
 neque se posse hominem quo volebat pertrahere, alia aggressus est
 via, ut aliquo modo fraude Romanos circumveniret. Itaque paullo
 post Zachariam convenit et spem ei subdidit, pacem futuram, et re-
 gem Persarum consensurum Daras reddere, eo consilio, ut Caesaris
 alacritas et belli cupiditas languescet. Dum in istis sermonibus
 legati utriusque gentis occupati tempus terunt, intereaque bellum
 in Oriente in suspenso fuit, circa quartum imperii Tiberii Con-
 stantini annum centum fere millia Sclovorum in Thraciam irru-
 rent et Thraciam multasque alias regiones praedati sunt.

25. Caesar misit in Italianam magnam auri vim ad triginta cen-

A. C. 577 φρόνιος ὅνομα, δξίωμα βασιλέως πατήρ, ἔκομιθατο δι τῆς
 Iud. 10 προσβυτέρους 'Ρώμης, κατὰ δὴ τὴν βασιλίδα τηνικαῦτα ἀφε-
 Iustini 13 γμένος ἐπὶ τούτῳ, ἐφ' ὃ δεήσεις τῷ Καίσαρι προσαγαγεῖν

Διῆς Ἰταλίᾳ ὁκτετρυχωμένῃ ταῖς τῶν Λογγιθάρδων ἐπιδρομαῖς
 ἐπαμῦναι. ὁ δὲ Καίσαρ, ἐπεὶ αὐτῷ ὁ πόλεμος ὁ Περσικὸς⁵
 ἄπαντα ἦν καὶ ἐνέκειτό γε ὅλος, ἐκεῖσε στρατιὰν οὐχ οἰός
 τε ἦν ἐκπέμπειν. οὐδὲ μὴν ἄμα τῇ ἐφ καὶ κατὰ τὴν ἐσκέραν
 πολεμητέα γις αὐτῷ εἴγαι ἐδόκει. χρήματα δὲ ἄλλως ἐπέδωκε

V. 84 Παμφρονίψ, ἐφ' ὃ τινας τῶν ἡγεμόνων τοῦ Λογγιθάρδων
 ἔθνους, εἰ πως γε ἔσται αὐτῷ δυνατὰ, πείσοι τοῦ κέρδους¹⁰
 ἴμείραντας μεταβαλέσθαι ὡς 'Ρωμαίους ἔνν τῇ κατ' αὐτοὺς
 δυνάμει, καὶ τοῦτο μὲν τῇ Ἰταλίᾳ μὴ ἐνοχλεῖν, τοῦτο δὲ καὶ
 κατὰ τὴν ἑω πολεμησείοντας καὶ τῇ 'Ρωμαίων ἐπικρατείᾳ
 ἐπικουρῆσαι. ἀπειδούντων δὲ τῶν Λογγιθάρδων, οἷα εἰκός,
 τὴν ἐτέραν ἔναι, καὶ τινας τῶν Θραγγικῶν ἡγεμόνων διὰ¹⁵
 τῆς τῶν χρημάτων ἐπιδόσεως ἐταιρίσασθαι, καὶ ταύτῃ * σε-
 λειηγαί τε καὶ ἐκτρίψαι τῶν Λογγιθάρδων τὴν δύναμιν.

A. C. 578 καί. "Οτι οἱ Μῆδοι δεδιότες τὴν τῶν 'Ρωμαίων εἰσβο-
 Iud. 11 λίγην κατὰ τῆς Περσῶν ὅσον οὕπω ἐσομένην, καὶ ἐπανιόντες
 Iustini 14 P. 125 τὸ λεγόμενον Θαυνάριος φρούριον, χηρεῦον 'Ρωμαϊκῆς ἐπι-²⁰
 κουρίας, ἐν κατοχῇ ἐποιήσαντο· καὶ ἐπ' οἶκον ἀνεχώρησαν,
 μηδὲν τὸ παράπαν τῆς ἀναισχύντου τῶν σπουδῶν ἔνγχυσεως

11. ἰμειραντας B., ἰμειραν τοσ vulg., ἰμειροντας H. 12. μὲν
 οικ. vulg. 16. δὲ λεῆγαν H., σαλεύειν N. 18. εἰσβολὴν
 N., ἐκβολὴν vulg. 22. σπουδῶν — πορισάμενος N., Περσῶν

— προρισάμενος vulg.

tenaria, quae Pamphronis nomine, dignitate patricius, a vetere Roma ad Imperatorem attulerat. Is tunc ad regiam venerat, ut precibus a Caesare impetraret, ut Italiā a Longobardorum excursionibus oppressam in libertatem vindicaret. Caesar vero, cui omnia prae bello Persico nullius momenti erant, quippe qui totus in illud incumberet, exercitum mittere non potuit, neque bellum in Oriente et in Occidente simul sibi gerendum statuit. Sed pecunias dedit Pamphronio, quibus, si qua posset, aliquos Longobardorum commoveret, ut ad Romanos transirent una cum eorum exercitu, et Italiā minime turbarent. Quod essicerent, si in Orientem arma vertere vellent et Romauis auxilium ferre. Si Longobardi renuerent, ut verisimile erat, aliam viam cum ingredi iussit, Francorum ducum aliquos mercede sibi socios adiungere, et hac ratione Longobardorum potentiam labefactare et infringere.

26. Persae veriti, ne Rōmani in fines suos irrumperent, Thaumatorium castellum, nudatum praesidio Romanorum, invadentes, occuparunt et domum reverterunt, cum nihil dignum tam turpi foe-

ἄξιον το πορισάμενος, μήτε μὴν μέγα τι Ῥωμαίους βλάψαν-
τες, ὡς ὑποπτεύθησαν τὴν ἀρχήν.
A. C. 578
Ind. 11
Iustini 14

καὶ. "Οτι Ταχοσδρῷ συφῶς ἔξεπιστάμενος καὶ αὐτος τὴν
Χοσρόου βουλὴν, ὡς Μεβώδης ἀναπτερώσας αὐτὸν εἶη
5μὴ μεῖναι τὸ πέρας τῶν τριετηρίδων σπουδῶν, αἰ δὲ γε
ἀμφὶ τῆς ἦω ἐμπεδωθεῖσαι ἐτύγχανον, καὶ διὰ οὗτω δοκοῦν
αὐτῷ ἀναμφιβόλως ἐμβαλεῖν αὐτὸν τε Μεβώδην καὶ Σαπώ-
ην τὸν Μαιράνου κατὰ τῆς πρὸς τὴν ἦω τῶν Ῥωμαίων
ἐπικρατείας, εἴτε προστεταγμένον οἱ τοιάδε ἐκ Χοσρόου, εἴτε
ιοκαὶ αὐτομάτως τοῦτο σκοπῶν ἐφ' ἕαντοῦ, ὥσπερ ἀμέλει δευ-
τέραν ἀφεὶς ὄγκυραν, ἐκτραπεὶς ἀπὸ τοῦ Κιθαρίζων ὥρμησε
καὶ αὐτὸς κατὰ τῆς Ῥωμαίων ἐν ἀνατολῇ χώρας ἀπὸ τῶν
Ἀρμενίας ἐμβολῶν, διπλῆν ἐκεῖσε τὴν ταραχὴν ποιησόμενος.

κη. "Οτι πολιορκούντων Ῥωμαίων τὸ Χλωμάρων, καὶ A. C. 579
ιδροσβολὰς ἐν κύκλῳ ποιουμένων, τάς τε ἐλεπόλεις μηχανὰς Ind. 12
περιστησάντων, πρὸς δέ γε καὶ ὑπονόμους ἐνερθεν ὑπορυ-
τόντων ἐς τὸ ἀφανὲς, στέλλει Βιγγάνης ὡς Μαυρίκιον τὸν
[τε] τοῦ φρουρίου ἀρχιερέα· Χριστιανοὶ γὰρ ἦσαν οἱ τῆς
Ἀρξανηνῆς ἀπαντες. ταύτη τοι, ὡς αἰδοῦς ἀξιωθησόμενον C
πορρὸς Ῥωμαίων Χριστιανῶν ὅντων τὸν προεστῶτα τῶν ἰερῶν
τοῦ Χριστοῦ, ἵκετείειν ἐπέτρεψε τῷ μυσταγωγῷ, εἰληφότας

3. Ταχοσδρῷ Val., τὰ Χοσρῷν vulg. 5. μεῖναι N., μείνας
vulg. 10. ἀφ' ἕαντοῦ H. 11. Κιθαρίζων Val., κιθαρίζειν
vulg. 19. Αρξανηνῆς vulg.

deris violatione fecissent, et minime tanta damna, quanta initio
sibi proposuerunt, Romanis intulissent.

27. Quum Tachosdro quoque Chosroem consilia rescivisset, Me-
bodem Chosroem in eam mentem impulisse, ut non expectaret diem,
qua finiebant tricennales inducias, quae in Oriente conventae fue-
rant, et illum imperasse Mebodi et Sapor, Merani filio, invadere
Romanorum ditionem in Oriente, ipse, sive hoc mandatum fuerat a
Chosroe, sive sua sponte apud se eandem rem animo volvisset, tan-
quam scilicet secundam anchoram iniiciens, a Citharizon castello
egressus, in Romanorum ditionis regiones, quae ad Orientem erant,
impetum fecit, circa Armeniae aditus duplē tumultum et terro-
rem oblatus.

28. Cum Romani Chlomaron oppidum obsiderent et armatis
hominibus cingerent, et machinas, quibus urbes capiuntur, admovere-
rent, cuniculi quoque subterranei in occulto subter terram ducerentur,
Biganes misit urbis Episcopum, (erant enim Christiani omnes
incolae Arzanenae,) quem Romanos, quia Christiani erant, maiore
reverentia et honore excepturos, tanquam sacrorum antistitem, exi-
stimator, ad Mauricium, cumque orare iussit, ut accepto quicquid
apud obsessos erat auri et argenti, Romani obsidionem solverent,

A. C. 579 δπόσος ἡν αὐτοῖς χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀπαραστῆραι καὶ
 Ind. ¹² μὴ πέρα πονεῖν. οὔτε γὰρ ἐνδώσειν ποτὲ, Βιγγάνου τὸν
 Tiber. ² ἥλιον δρῶντος, τοὺς δοσι γε ἐς τὸ Χλωμάρων εἰσὶ Ῥωμαίους
 ἑαυτούς. προσμενόντων τε τῇ πολιορκίᾳ Χοιστιανῶν ἔσεσθαιε
 τὸ διαφθειρόμενον πλῆθος, καὶ ἀσεβήσειν Ῥωμαίους πρὸς 5
 θεὸν περιορῶντας ἀναιτίως τοὺς ἔνδον ἀπολλυμένους. ταῦτα
 Βιγγάνης ἐδήλου. Μαυρίκιος δὲ πολλά τε καὶ ἐπαγωγὰ τῷ
 Διερετ διαλεχθεὶς καὶ τοῖς ἀμα αὐτῷ πρὸς ἰκετείαν ἀφικομέ-
 νοις, πίστεις τε εὐγοίας πρὸς τοῦ ἱερέως εἰληφὼς, ἀπαγγέλ-
 λειν ἐκέλευσις Βιγγάνη, ὃς, εἴπερ ἑαυτὸν ἐνδώσει Ῥωμαίους, 10
 ἀξιώματός τε μεῖζονος ἡπερ ἐφ' οὖν νῦν ἐστι παρὰ Πέρσαις
 ἀξιωθήσεται πρὸς Ῥωμαίων, κτήσεώς τε διπλασίας καὶ ἀλ-
 λῆς εὐπορίας γενήσεται κύριος. καὶ ἔτερα δὲ, ὅπόσα ἦν
 ἀφοικὰ, εἰπὼν ἀρίστιν αὐθίς ἔνδον τοῦ φρουρίου γενέσθαι
 τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ἔντοντας αὐτῷ. ἀλλὰ γὰρ ὁ Βιγγάνης εὐνού- 15
 στατα ἔχων ὡς βασιλέα Περσῶν καὶ ἐς τὴν κατ' αὐτὸν πο-
 λιτείαν, ἔτι γε μὴν τῷ χώρῳ πίσυνος, ἥκιστα ταῖς μεγίσταις
 P. 126 ὑποσχέσει Μαυρικίου τὰ ὡτα ὑπέσχε, καὶ ταῦτα βύρβαρος
 ὃν οὐκ ἀφηρίασε τοῦ πρέποντος, τὴν δὲ δέ ἀρχῆς δονειαν
 τιμιωτέραν ἤγγισατο πλούτον. στέλλει δὲ αὐθίς τὰ ἐς ἄγι- 20
 στείαν τοῦ Θεοῦ ἀνειμένα, περιφόραντήριά τε καὶ ἐκπώματα
 καὶ ἄλλα ὅσα τιμαλφέστατα σκεύη, ὡς Μαυρίκιον, καθάπερ

γ. ἀπαγωγὴ vulg. 13. ἐμπορία vulg. 17. ἔτοιμος γε vulg.,
 ἔτι γε μὴ H.

neque ultra in vanum laborarent. Neque enim unquam, quamdiu
 Bigani solem intueri liceret, Christianos, qui in oppido essent, Ro-
 manis sese tradituros. Quodsi obsidionem continuarent, fore, ut
 Christianorum multitudo periret. Ex quo fieret, ut Romani impii
 erga deum essent, qui Christianos, qui intra oppidum essent, sine
 ulla sua culpa misere perire paterentur. Haec Biganes praedicavit.
 At Mauricius, cum comiter multa cum episcopo esset collocutus,
 et cum his, qui una ad exorandos Romanos venerant, bona fide
 utrinque iureiurando firmata, eum renuntiare iussit Bigani, si se
 Romanis traderet, in maiore honore cum apud Romanos futurum,
 quam nunc apud Persas sit, et possessionem duplo ampliorem et
 omnium rerum affluentiam nocturnum; pluraque alia, quibus illum
 alliceret, dictitans, dimisit sacerdotem et eos, qui cum eo erant,
 ut in urbem reverterentur. Sed Biganis summa erat erga regem et rem
 publicam Persarum voluntas, et magna loci fiducia. Itaque quamvis bar-
 barus esset, maximis Mauricii pollicitationibus minime aures praebuit,
 neque ab honesto recessit. Iustam enim et legitimam servitutem erga
 eum, qui regno praeerat, longe divitiis honorificentiores duxit.
 Quamobrem iterum aquiminaria et pocula et alia pretiosiora vasa,

ἀμέλεα λότραι τούτου τοῦ φρουρίου ταῦτα ὑποδύξεσθαις ἀντι-Δ. C. 579
βιολῶν, τὴν πολιορκίαν καταλύσοντα. ἀτύρῳ δὲ στρατηγῷ^{Ind. 12.}
ἐπειδὴ ταῦτα ἔθεάσατο, οὐ προσήκατο, καίτοι ἐρέτιμα τυγχά-^{Tiber. 2}
νοντα· ἥξειν γὰρ ὄφασκεν οὐ τὰ ιερὰ σκυλεύσων οὔτε μὴν
5 Χριστῷ μαχητόμενος, ἀλλὰ σὺν Χριστῷ πολεμήσων, καὶ
μᾶλλον ἔξαρτησόμενος τοὺς δμοδόζους πρὸς τῶν οὐκ δρῦτας
φροτούντων Περσῶν. είτα ἐν ἀπορρήτῳ ἐλεῖτε τῷ ιερουργῷ V. 85
ὅσα ἔχοην, συνεχώρησέ τε αὐθίς εἰσω γενέσθαι τοῦ φρου-
ρίουν. ὡς δὲ ἐπανῆκε τὸ τελευταῖον δὲ ιερεὺς δὲ βάρβαρος,
ιοκαὶ οὐδὲν ὄτιον ἐς τὸ ἴδιον τῆς γνώμης ἀφθέγξατο, ἐς τοῦ-
ναντίον μὲν οὖν τὰ Περσῶν ἐπεφώρατο ἀσπαζόμενος, ξυλ-
λαμβάνεται μὲν διε καὶ οἱ ἔντον αὐτῷ, αὐθίς δὲ ἐγκελευσα-
μένου τοῦ στρατηγοῦ, εἴχοτε τῆς πολιορκίας οἱ Ῥωμαῖοι.

κθ'. Ὡς Ἰταλίᾳ ἐπὶ τῶν Λογγιθάρδων σχεδὸν ἅπασα
15 ἐπεκόρυθτο. διὸ δὴ καὶ ἐκ τῆς συγκλήτου βουλῆς τῆς πρε-
σβυτέρας Ῥώμης ἀμαὶ ιερεῦσιν ἐκ τοῦ προεστῶτος [τῆς] ἐν C
‘Ῥώμη τῶν ιερῶν πεμφθέντων τινῶν, παρεγένοντο πρεσβευ-
όμενοι ὡς τὸν αὐτοκράτορα, τοῖς ἐκεῖσι μέρεσιν ἐπαρκέσαι.
ἄλλ' δὲ Περσικὸς πόλεμος ἐν Ἀρμενίᾳ τε κατὰ ταῦτὸν καὶ ἐς
αυτὰ περὶ τὴν ἕψαν ξυνεστηκάς τε καὶ οὐκ ἀπολήγων, μᾶλλον
μὲν οὖν ἐπὶ τὰ μεῖζονα δυσχερῇ ἐκτεινόμενος, οὐδεμίαν ἀξι-
όλογον συνεχώρησε στρατιάν τε τὸν αὐτοκράτορα, οὐδὲ μὴν
ἀποχρῶσαν τοῖς ἐκεῖσι πράγμασι δύναμιν στέλλαι. δμως δὲ

3. Ἑρέτιμα H., Ἑρέτημα vulg. 12. δὲ om. vulg. 14. μπδ N.

quae Dei cultui inserviebant, ad Mauricium misit, orans, ut ea pro
oppidi redēptione sumeret et ab obsidione desisteret. Sed dux
ubi haec vidit, quamvis magni pretii essent, tamen contempsit. Il-
luc enim dixit se venisse, non ut sacra expilaret, aut Christo bellum
faceret, sed potius ut Christo opitulante et favente bellum
gereret, et recta de fide sentientes contra Persas, qui a vera Dei
cognitione aberrabant, tueretur. Deinde quaedam secreto cum sacer-
dote, quae ad negotium, quod inter eos tractabatur, pertinebant,
collocatus, concessit, ut rursus in oppidum rediret. Postremo ut
rursus sacerdos exiit nihil quicquam, quod ex re esset, affereus,
sed aperte Persaram rebus faveret, ipse et qui cum eo erant iussu
ducis in vincula coniecti sunt. Romani vero obsidionem continuarunt.

29. Italia tota fere a Longobardis est eversa et diruta. Itaque
nonnulli ex Senatu veteris Romae cum quibusdam sacerdotibus,
quos qui summae sacerorum praeerat delegaverat, ad Imperatorem
legati venerunt orantes, ut his partibus subveniret. Sed Persicum
bellum hoc tempore in Armenia et in Oriente erat, quod non mo-
do non intermittebat, immo in ardentiorem contentionem ingrave-

A. C. 579 καὶ ἐκ τῶν παρόντων τε καὶ ἐνδεχομένων στράτευμα θυγατῆρας¹² γείρας ἔστελλεν ὁ βασιλεὺς· καὶ τὴν ἄλλην ἐπίθετο ἀπιμέλειαν τε καὶ σκονδήν, εἴ πώς τινας τῶν ἡγουμένων τοῦ

D Λογιγιβάρδων ἔθνους δεξιώσηται δώροις ὑποπείθων καὶ μεγίστας ἐπαγγελλόμενος χύριτας. ἥδη τε πλεῖστοι τῶν δυνατῶν μετετίθεντο ὡς ‘Ρωμαίους, τὴν ἐκ τοῦ αὐτοκράτορος ἀφέλειαν προσδεχόμενοι.

λ'. “Οτι Βαϊανὸς ὁ τῶν Ἀβάρων Χαγάνος οὐδεμιᾶς ἀφορμῆς ἢ σκήψεως λαβόμενος, οὐδὲ ψευδῆ γοῦν κατὰ ‘Ρωμαίων αἰτίαν ἀξιώσας τινὰ συνθεῖναι, ἀλλὰ γὰρ καὶ κατὰ τοῦ τόδε ὅμοιώς τὸ ἔτος Ταργύτιον πρὸς βασιλέα στείλας, ὡς τὰ συνταχθέντα κομίσαιτο τῶν χρημάτων, (όγδοήκοντα δὲ χιλιάδες ὑπῆρχον εἰς ἔτος ἀκαστον νομισμάτων,) ἀπειδὴ τόν τε ἄλλον φόρτον, ὃν ἐκ τῶν χρημάτων ἀνεπορεύσατο, καὶ τὸ χρησίον ἔχων ἐπανῆκεν ὡς αὐτὸν, ἀκεῖνος ἀγασχυπότατα¹⁵

P. 127 καὶ βαρβαρώτατα ἄφω παραλύσας τὰς συνθήκας, ὡς πρὸς Τιβέριον τῆς Καίσαρος ἐπιβάντα τύχης εὐθὺς ἐν ἀρχαῖς ἐποιήσατο, καὶ πανστρατιᾶ κινήσας, ἀφικνεῖται κατὰ δὴ τὸν Σάνον ποταμὸν, μεταξὺ Σιρμίου πόλεως καὶ Σιγγηδόνος. καὶ γεφυροῦν ἐπεχείρει τὸν ὁρύν, ἀπιβούλευών μὲν Σιρμίφων τῇ πόλει καὶ παραστήσασθαι ταύτην βουλόμενος· δείσας δὲ, μὴ διακωλυθείη πρὸς τῶν ‘Ρωμαίων τῶν ἐπιφυλαττόντων ἐν Σιγγηδόνι καὶ τὴν ἐκ πολλοῦ τοῦ χρόνου πεῖράν τε καὶ ἐπι-

8. Ἀβάρων H., Ἀράβων vulg. 23. Σιγγηδῶν passim vulg.

scebat. Eo factum est, ut Imperator nullas idoneas copias, quae illarum partium rebus sublevandis sufficerent, mitteret. Verumtamen delectu, ut res tulit, habito, exercitum, quem potuit, misit, atque etiam omne studium et diligentiam adhibuit, quo Longobardorum duces donis demereretur, quos magna illis praemia retributurus, ad suas partes traduceret. Itaque plerique ex Longobardorum principibus, largitione Imperatoris accepta, ad Romanos defecerunt.

30. Baianus, Avarum Chaganus, eodem anno Targitium ad Imperatorem, qui praestari solita stipendia exigeret, misit, (erant autem octoginta millia nummorum, quae quotannis pendebantur,) et ubi cum reliquis mercibus, quas emerat, et cum auro ad illum redierat: barbarus, nulla occasione aut causa conficta, ne falsam quidem accusationem in Romanos comminisci dignatus, impudentissime, qui barbaris mos est, foedera, quae cum Tiberio initio eius imperii fecerat, rupit, et cum omni exercitu movens ad Savum flumen inter Sirmium oppidum, (hoc ex insidiis capere cogitabat,) et Singedonem castra ponit, et flumen ponte iungere suscipit. Cum autem timeret, ne a Romanis impediretur, qui Singedone in prae-

στήματν δν ταῖς τοῦ ποταμοῦ γανσὶν ὑφειδόμενος, βουλόμε-Α. C. 379
νός τε πρὸ τοῦ τὴν βουλὴν δὲ τὸ φανερὸν ἐκπεπελν τὸ ἐγγει-Ind. 12
ρῆμα τελεώσασθαι, πλοῖα συναγείρας κατὰ τὴν ἄγω Παννω-^{Tiber. 2}
νίαν εἰς τὸν Ἰστρον πολλὰ βαρέα, καὶ οὐ κατὰ λόγον τῆς
βαντηγικῆς τέχνης, δύως δὲ τῶν δνόντων μακρὰς συμπηξά-
μενος στρατιώτιδας γαῦς, καὶ πολλοὺς δὲ αὐταῖς ἐπιβιβάσας
δηλίτας ἀρέτας τε, οὐ κατὰ κόσμον ἀλλὰ βαρβαρικῶς τε καὶ
ἀνωμάλως ταῖς κώπαις τύπτοντας τὸ ὅδωρ, κινήσας ἀθρόον,
ταῖς τε ἐπακτερίσι τὸν ποταμὸν, καὶ αὐτὸς μετὰ πάσης τῆς
ιοἈθάρων στρατιᾶς πεζῆ διὰ τῆς Σιρμιανῆς πορευόμενος νῆ-
σου, παραγίνεται κατὰ τὸν Σάον ποταμόν. διαταραχθέντων
δὲ τῶν δν ταῖς πόλεσι ταύταις Ῥωμαίων καὶ τὸ ἐγχειρόμα
συνηοησάντων, τοῦ τε ἐν Σιγγηδόνι στρατηγοῦ, Σήδου τούνο-
μα, στειλαντος πρὸς τὸν Χαγάνον, καὶ ἐπερωτῶντος δὲ τι δὴ
ι5καὶ βουλόμενος, εἰρήνης βεβαίας τε καὶ φιλίας συνεστώσης
αὐτῷ τε καὶ Ῥωμαίοις, πρὸς τὸν Σάον ἀφίκετο ποταμὸν;
ἄμα δὲ λέγοντος, ως οὐ περιόψεται γεφυροῦν ἐπιχειροῦντος
αὐτοῦ τὸν ποταμὸν, οὐκ ἐπιτρέποντος ὅλως τοῦ αὐτοχράτο-
ρος· οὐ κατὰ Ῥωμαίων τι μηχανώμενος ἔφη βούλεσθαι πη-
δογύνναν τὴν γέφυραν, ἄλλως δὲ κατὰ Σκλαβηνῶν χωρεῖν, καὶ
διαπεραιούμενος τὸν Σάον ἐπιβαίνων τε δὲ τὴν * Ῥωμην αῦθις
τὸν Ἰστρον διαβήσεσθαι κατ' αὐτῶν, πλοίων αὐτῷ πολλῶν παρὰ

2. πρὸς τὸν Ν., πρὸς vulg., πρὸς Val. 5. συμπηξάμενος H.;
ἀμπηξάμ. vulg. 13. Σιγγηδόνι H. mg., Σιγγηδόνι vulg.

14. δὴ H. δεῖ vulg. 21. διαπεραιούμενος vulg.

diis erant, maxime quod multum usum et scientiam navium flumi-
nis habebant; consilium suum, antequam in vulgus innotesceret,
exsecuturus, multa vectoria graviaque navigia in Istro per superio-
rem Pannionam coagit, ex quibus, quaecumque nancisci potuit, non
quidem ad artis navium aedificandarum rationem, tamen naves ea
magnitudine, ut ad bellum aptae essent, exstruxit, et eas homini-
bus armatis et remigibus instruxit, qui barbarum in morem incon-
ditis ictibus aquam verberabant. Ita simul classe magno motu flu-
mine devecta, cum omnibus Avarum pedestribus copiis per Sirmian-
nam insulam cursum tenuit, et ad Saum fluvium pervenit. Hoc
conspicto apparatu, Romani, qui in urbibus in ea parte sitis habi-
tabant, vehementer sunt perturbati. Erat Sethus Singedone praefe-
ctus. Is ad Chaganum misit, qui ex ipso quaereret, quoniam pax
et amicitia illi cum Romanis esset, quid sibi vellet, quod ad
Saum venisset, quem si ponte iungere inconsulto Imperatore ten-
taret, non passurus esset. Ille, non ut quicquam mali Romanis
machinaretur, pontem se struere ait, sed ut contra Slavinos
expeditionem susciperet. Se transmisso Sao, et finibus Romanorum
percursis, rursus Istrum trajecturum, multis ad trajectiōnem

A. C. 579 τῶν Ἀρωμαίων αὐτοκράτορος ἐς τὴν διάβασιν παρασκευαζομένων.

Ind. ¹² τοῦτο γὺρ δὴ καὶ πρότερον πρὸς χάριν τοῦ Ἀρωμαίων βασι-

Tiber. ² V. 86 λέως πρᾶξαι, καὶ πολλὰς αἰχμαλώτων μυριάδας ἐκ τῆς Ἀρ-

ωμαίων γῆς Σκλαβηνοῖς δεδουλωμένων ἐλευθέρας αὐθίς Ἀρω-

μαίοις ἀποδοῦναι. τοῦν δὲ ὑβρίσθαι μὲν ἔλεγε πρὸς αὐτῶν οὐ
βουλομένων τὸ συνταχθὲν τηγικαῦτα τέλος παρὰ σφῶν
καὶ ἔκαστον ἔτος ἐπ' αὐτὸν κατατιθέναι· καὶ πρέσβεις δὲ
Ἀβύρων σταλέντας πρὸς αὐτῶν ἀνηρῆσθαι. διὰ ταῦτά τε
ἥκειν ἐς τὸν Σύνον, καὶ ἐπὶ τούτῳ πρέσβεις ἐκέλευσε δέξα-
σθαι παρ' αὐτοῦ τὸν Σῆθον σταλησομένος δι' αὐτοῦ ὡς τὸν Ιστρὸν
αὐτῷ τὰ πλοῖα διαπεραιωυσθαι μέλλοντει κατὰ Σκλαβηνῶν.
ὅμνειν το ἔλεγεν ἔχειν ἐποίμως τοὺς νομιζομένους μεγίστους
παρά τε Ἀβύροις καὶ Ἀρωμαίοις δρονος, ὡς οὐδεμίαν τινὰ

P. 128 κατὰ Ἀρωμαίων ἦ κατὰ τῆς Σιρμίου πόλεως μηχανώμενος;
βλάψην, ἀλλ' ἐπὶ τῇ τοῦ Ἐθνους τῶν Σκλαβηνῶν ἐφόδῳ τὴν
γέφυραν βούλοιτο πήξασθαι. ταῦτα οὐ πιστὰ μὲν οὔτε Σῆθῳ
αὐτῷ οὔτε τοῖς ἐν Σιγγηδόνι ἐδόκει Ἀρωμαίοις. ὅμως δὲ οὕτι πα-
ρασκευὴν ἴνανὴν ἔχειν οἰόμενοι, στρατιωτῶν τε ὀλίγων αὐτοῖς
παρόντων καὶ δρομιάδων νεῶν πολλῶν οὐ παρουσῶν, οἴα τῆς το
κινήσεως ταύτης ἔξαιφνης τε καὶ ἀπροσδοκήτως γενομένης· ὥμα
τε τοῦ Χαγάνου διαπειλεῖν ἀρξαμένου καὶ διαμαρτύρασθαι,
ὡς αὐτὸς μὲν ταῖς πρὸς Ἀρωμαίους συντεθειμέναις αὐτῷ

1. τῶν] τοῦ coni. B. 5. αὐτῶν Val., αὐτὸν vulg. 10. Σῆ-
θον H., δῆδον vulg., δῆθεν mg. H. 21. τε N., τῷ vulg.

ab Imperatore Romanorum impetratis navibus. Idem se iam antea
in gratiam Romanorum Imperatoris fecisse, et multa Romanorum
millia, qui in servitutem a Sclavinis redacti fuissent, libertate do-
nata, Romanis restituuisse. Nunc vero dicebat, se a Sclavinis iniur-
ia affectum, quia nollent tributum quotannis illo tempore indictum
sibi solvere, tum etiam quia Avarum legatos a se missos sustulisse-
rent, et eam esse causam, cur ad Saum accessisset. Itaque Sethum
excipere iussit legatos, quos ad Imperatorem mittebat, qui pete-
rent, ut sibi in Sclavinos trajecturo naves per Istrum praepararet.
Adiecit, se per ea, quae et apud Romanos, et Aves sanctissima ha-
bentur, paratum iurare, se nullum damnum cogitare aut Romanis,
aut oppido Sirmio inserre, sed tantum, quo sibi aditum ad Sclavi-
nos patescat, pontem facere instituisse. His quidem Sethus et Ro-
mani, qui Singedone erant, minime fidebant. Sed se idoneo exer-
citu instructos, aut militibus (paucos enim habebant) aut navibus
velocibus minime satis paratos esse cogitabant. Hic enim motus de
improviso et præter spem acciderat. Practerea Chagamus minitari
coepit et testificari, se solum conventis inter se et Romanos pacis

περὶ τῆς εἰργήνης ἐμμένοις συνθήκαις, κατὰ δὲ τῶν ἔαντος Α. C. 579
τε καὶ Ῥωμαίων πολεμίων Σκλαβηνῶν χωρῶν οὐκ ἀφέζεται ^{Ind. 12}
τοῦ ἔργου τῆς γεφυρώσεως· εἰ δέ τις θαύρήσου ^{Tiber. 2} Ῥωμαίων ^B
ἐν γοῦν ἀφεῖναι βέλος κατὰ τῶν ἀπιχειρούντων πηγγύναι τὴν
γεφυραν, γινώσκειν αὐτοὺς, ὡς αὐτοὶ τῆς αἰτίας τῆς τῶν
σπουδῶν ἥρξαντο καταλύσεως, καὶ τὸ ἐντεῦθεν, ἀτε ἀπολε-
μόσαντας αὐτοὺς τὸ Ἀβάρων ἔθνος, μὴ μέμφεσθαι, ὅτι ἦν
παρ' αὐτῶν ἡ Ῥωμαίων ἡγεμονία πάθη. ταῦτα δεῖσαντες
οἱ ἐν Σιγγηδόνι τοὺς ὄφους γοῦν αὐτὸν ὀμινύναι προεκα-
ιολοῦντο. καὶ δὲς παραντίκα τούς τα Αβαρικοὺς ὕμνυνεν ὄρ-
κους, ξίφος σπασύμενος καὶ ἀπαρασύμενος ἔαντιῷ τε καὶ ^C
τῷ Ἀβάρων ἔθνει παντὶ, ὡς, εἰ κατὰ Ῥωμαίων τι μηχανώ-
μενος γεφυροῦν βουλεύοιτο τὸν Σύνον, ὑπὸ ξίφους μὲν αὐτός
τε καὶ τὸ Ἀβάρων ἄπαν ἀναλωθείη φύλον, τὸν δὲ οὐρανὸν
ιδῶντεν αὐτοῖς καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ θεὸν πῦρ ἀπαρήσειν,
καὶ τὰ πέρις ὄρη καὶ τὰς ὄλας αὐτοῖς ἀπιπεσεῖσθαι, καὶ τὸν
Σύνον ποταμὸν ὑπερβλύσαντα συγκαλύψειν αὐτούς. τοιαῦτα
βιοβαρικῶς ἀπομοσάμενος ὁ Χαγάνος, „γῦν,” ἔφη, „καὶ τοὺς
Ῥωμαίους ὄφους ὄμινύναι βούλομαι.” καὶ ἂμα ἤτει παρ'
20αὐτῶν, τί δὴ πιστὸν τε καὶ σεβάσμιον ἔχειν νομίζοιεν, καθ'
οὐ τοὺς ὄμινύντας τὴν τοῦ θεοῦ μῆνιν, ἢν ἐπιορκοῖεν, οὐκ ^D
ἐκφεύγεσθαι. παραχρῆμα οὖν ὁ τῆς Σιγγηδόνος πόλεως τὴν

12. παντοῖως, εἰ Η. mg. 13. μπὸ om ed. Par. 16. αὐτοῖς
Η., αὐτῆς vulg. 21. οὐ τοὺς B., αὐτοὺς vulg. ἥν] ἀν
ἡ, ἥν Η.

conditionibus stare, et quoniam in communes suos et Romanorum
hostes pergit, minime se opus pontis construendi intermissurum.
Quodsi quis Romanorum audeat vel unum telum coniicere in eos,
qui ponti aedificando manum admoverent, ab ipsis foederum violan-
torum initium factum esse, meminisse eos iussit, et quem ipsi Ava-
res in bellum impulissent, si quid inde Romanorum res publica de-
trimenti ceperit, de eo queri vettuit. Hoc veriti Romani, qui Singe-
done erant, Chaganum ad iusiurandum provocarunt. Itaque con-
festim Avarico ritu iusiurandum ad hunc modum praestitit. Ense
educto, sibi et Avarum genti dira est imprecatus, si quid mali com-
minisceretur Romanis in eo, quod pontem super Saco flumine facere
suscepere, ut ipse et universa gens ad internectionem usque ferro
periret, coelum ex alto super ipsis, et Deus, qui in coelo est,
ignem immitteret, silvae et montes casu et ruina illos obtererent,
et Saus fluvius inundatione eos submergeret. Haec ubi barbaro more
Chaganus emisit, „Nunc ego, inquit, iusiurandum Romanorum iu-
rare volo. Tum quaequivit ex ipsis, quid esset, quod sanctum et
religiosum ducerent, per quod iurantes, si fallerent, dei iram mi-
nime evitatuuros crederent. Tum qui in Singedone urbe suamnam-

**A. C. 579 ἀρχιερωσθηνη διέπων τὰς θεσπεσίας βίβλους αὐτῷ διὰ τὸν
Ind. 12 ἐν μέσῳ τὰς ἀγγελίας διακομιζόντων ἐνεχείρισε. καὶ ὅς, δολε-
Tiber. 2 ρώτατά πως ἐπικρυψάμενος τὸν νοῦν, ἀνίσταται τε ἐκ τῆς
καθέδρας, καὶ σὺν φόβῳ δῆθεν πολλῷ καὶ σεβάσματι ταῦτα
προσποιησάμενος δέχεσθαι, καὶ προσκυνήσας προθυμότατα,⁵
δύμνουσι κατὰ τοῦ λαλήσαντος τὰ ἐν ταῖς ἀγίαις διφθέραις
ἔρήματα Θεοῦ, μηδὲν τῶν εἰρημένων παρ' αὐτοῦ διαψεύσθαι.
δέχεται τοιγαροῦν δὲ Σηθος τοὺς παρ' αὐτοῦ πρέσβεις, καὶ
ἀποστέλλει εἰς τὴν βασιλίδα Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι. ἔως
δὲ οὗ τε πρέσβεις τὴν εἰς τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ὁδὸν δι-10
ἡρυνον, καὶ δὲ αὐτοκράτωρ ἔμελλε ταῦτα ἀκούσεσθαι, δὲ Χα-
P. 129 γάρος ἐν μέσῳ διαμελήσας οὐδὲν, πάσῃ σπουδῇ καὶ πολυ-
χειρίᾳ, συμπάσης αὐτῷ τῆς Ἀβύρων, ὡς εἰπεῖν, στρατιᾶς
συμπονούσης, ἐγεφύρουν τὸν ποταμὸν, θεῖναι βούλομενος
πρὸν ἦ δὲ αὐτοκράτωρ αὐτοῦ συννοήσας τὸ βούλευμα δια-15
κωλύειν αὐτὸν ἐκ τῶν ἐνόντων ἐπιχειρήσοι.**

λα'. "Οτι ἀφικομένων τῶν πρέσβεων τῶν Ἀβύρων εἰς
τὴν βασιλίδα, καὶ αἴτοιντων τὸν αὐτοκράτορα παρασκευάσαι
τὰς ναῦς τῷ Χαγάνῳ καὶ τῇ στρατιᾷ τῶν Ἀβύρων ἐς τὸν
Ἰστρὸν διαβησομένη κατὰ Σκλαβηνῶν, (Θαρρόστητα γὰρ ἥδη τὸν
τὸν Χαγάνον ἐς τὴν φιλίαν τὴν αὐτοῦ τὴν γέφυράν τε ἐς τὸν
V. 8, Σάον ἀργάζεσθαι ποταμὸν, καὶ βούλεσθαι τοὺς κοινοὺς

2. ἐνεχείρισε add. H.

vulg. 5. προθυμώτατα vulg.

vulg. 7. τῶν add. N.

10. εἰς τὴν add. N.

H., διδώνον vulg., διώδενον N.

6. δύμνυμε

διήγνυν

N.

14. θεῖναι] πέρας ἐπιθεῖναι N.

sacrorum potestatem habebat, statim sancta Biblia per internuntios tradi iussit. Et ille quidem occultans ea, quae mente volvbat, multo cum tremore et magna cum reverentia se ea suscipere simulans, procedit e cathedra, et alacri animo in genua pro voluntus, iuvavit per deum, qui sacrorum librorum verba emisisset, se in nullo eorum, quae dixisset, mentiri et fallere. Itaque Sethus admisit legatos ab eo missos, et ad Imperatorem Tiberium in regiam urbem transmisit. Dum legati iter peragunt, et Imperator eos admittere parat, Chaganus interea opus non intermisit, sed omni cura, studio et diligentia, toto Avarum exercitu in eam rem incumbente, pontem super Sao flumine absolvit. Etenim perficere opus statuerat, antequam ea res ad Imperatoris cognitionem veniret, ne, si resciret, aedificationem disturbare tentaret.

31. Itaque profecti Avarum legati in regiam urbem, ab Imperatore petierunt, ut naves praepararet Chagano et Avarum exercitu, quibus Istro traecto in Sclavinos moverent. Etenim Chaganum fidem amicitia, quae illi cum Romanis erat, iam pontem struere super Sao flumine propositumque habere, communes suos hostes et Roma-

ἰχθρούς αὐτοῦ τε καὶ Ἀρωμαίων Σκλαβηγοὺς ἐκτρόψαι,) — A. G. 579
 ταῦτα ἀπαγγειλάντων εὐθὺς μὲν τὸ ἐπιχείρημα καὶ τὴν ἔν-^{Ind. 12}
 τοιαν τοῦ Χαγάνου διέγνω σαφῶς διατοκράτωρ, ὡς τὴν ^{Tiber. 2}Β
 πόλιν τὸ Σύρμιον ἔξελεν βουλόμενος ἐργάζοιτο τὴν γέφυραν,
 διποκωλῦσαι βουλόμενος τὴν τῶν ἀναγκαίων εἰσκομιδὴν, ὅπως
 λιμῷ παραστήσοιτο τὴν πόλιν. οὐ γὰρ ἦν ἀποχρώσας δαπά-
 νας ἐς αὐτὴν προαποθέμενος, τῇ συνεστώσῃ πρὸς Ἀβύρους
 εἰρήνη Θαρρῶν. ἀπορῶν δὲ στρατιᾶς, οὐ τι λέγω πρὸς τὴν
 Ἀβύρων δύναμιν ἀντιταξομένης, ἀλλ' οὐδὲ ὀλιγίστης δλως
 ιούπαρχούσης αἰτῶ, πάντων τῶν στρατιωτικῶν καταλόγων ἐς τὸν πρὸς Πλέρους πόλεμον ἐν Ἀρμενίᾳ τε καὶ τῇ μέσῃ τῶν ποταμῶν ἐνησχολημένων, ἀπεπροσποιεῖσθο δῆθεν ὡς οὐ συννοήσας τὸ βουλευθὲν τῷ Χαγάνῳ. ἔφασκε δὴ βουλευθαι μὲν καὶ αὐτὸς κατὰ Σκλαβηγῶν αὐτοὺς χωρῆσαι, πολλὰ τῆς Ῥωμαίων ἐπιχρατείας δηούγτων· οὐκ εἶναι δὲ τῆς ἐπιχειρήσεως τὸν καιρὸν Ἀβύρους συμφέροντα, Τούρκων ἥδη περὶ Χερσῶνα ἐστρατοπεδεύμένων καὶ ταχεῖαν αἴσθησιν αὐτῶν, ἢν τὸν Ἰστρὸν διαπεραιωθῶσι, δεξομένων. ἀλλὰ ἐπισχεῖν γὰρ τοῦ εἶναι καλὸν αὐτοὺς, καὶ ὑπερβαλέσθαι τὴν ἐπιχείρησιν.
 αὐτὸς δὲ οὐ πολλοῦ τὴν διάνοιαν γνώσεσθαι Τούρκων, ὅποι δὴ καὶ τῆς ἐφόδου τὴν ἔννοιαν ἔχοιεν, καὶ ταύτην δῆλην ποιήσειν τῷ Χαγάνῳ. ταῦτα οὐκ ἔλαθε τὸν Ἀβύρων πρε-

4. ἐργάζοιτο Β., ἐργάζοι vulg. 8. ἀπορῶν Η. mg., ἀπορῶν
 vulg. 15. οὐκ εἶναι Ν., οὐ μείγατε vulg.

norum contere et labefactare. Haec legatis nuntiantibus, statim aperte Imperator cognovit conatum et mentem Chaganii. Cum enim oppido Sirmio potiri cuperet, pontem fecerat, ut oppidi incolas omnium rerum commeatu intercluderet et fame ad deditonem compelleret. Nam cum Imperator minime paci cum Avaribus composita diffideret, in urbem commeatus ad obsidionem tolerandam idoneos invehi non curaverat. Praeterea copias, non dico quae satis essent ad resistendum Avaribus, sed ne minimas quidem omnino habebat. Etenim omnes exercitus, quos conscripserat, Persico bello in Armenia et Mesopotamia occupati erant. Quae tamen omnia dissimulabat, tanquam non intelligeret, quo Chaganus tenderet. Itaque Imperator respondit, se quoque velle Sclavinos, quoniam plerasque Romanorum regiones praedati fuerant et latrociniis vexaverant, bello persequi. Sed tunc temporis non opportunum esse Avaribus eam expeditionem suscipere, quia Turci iam circa Chernonem agerent, et si illi Istrum traiicerent, celeriter eius rei nuntios accepturi essent. Itaque commodius illis esse supersedere et differre expeditionem in aliud tempus. Quid velint Turci et qua parte progressuri sint, se brevi cognitum, de quibus omnibus Chaganum certiore facturum. Haec non latebat Avarum legatum, e

A. C. 579 σβεντήν δέξεπιτηδες πρὸς τοῦ βασιλέως συμπεπλασμένα, καὶ
 Ind. 12 ὡς τὸν ἄπο Τούρκων αὐτοῖς προβαλλόμενος φόβον ἐφεξειν
 Tiber. 2 ἥλπιζε τῆς ἐπινοίας αὐτούς. ἔδοξε δ' οὖν πειθεσθαι, καὶ
 συνετίθετο πάντως ἐπισχῆσειν τὸν Χαγάνον. ἦν δὲ οὗτος
 δι μάλιστα ἐνάγων αὐτὸν ἀεὶ καὶ παροτρύνων ἐς τὸν κατὰς
 Ῥωμαίων πόλεμον. καὶ οὗτος μὲν δῶρα, ἐφ' οὓς ὑπέσχετο,
 πολλὰ κομισάμενος δέξωρμησε τῆς βασιλίδος· καὶ συνέβη κατὰ
 τὴν Ἰλλυριῶν αὐτὸν διοδεύοντα μετὰ τῶν προπεμπόντων ὀλίγων
 Ῥωμαίων πρὸς τῶν κατατρεχόντων τὴν χώραν Δελαβηνῶν
 ἀναιρεθῆναι. οὐ πολλαὶ δὲ διέδραμον ἡμέραι, καὶ παραν-
 P. 130 τίκα ἔτερος ἦκεν ἐκ τοῦ Χαγάνου σταλεὶς ἐς τὴν βασιλίδα
 πρεοβευτής, Δόλαχος τοῦνομα, ὃς εἰσόδου πρὸς βασιλέα τυ-
 χῶν φανερώτατα ἦδη καὶ μετὰ γυμνῆς τῆς ἀναιδείᾳς ἔφη
 ὅδε· „ὦς δὲ Σάος μὲν ἦδη διαπέφρακται ποταμὸς γεφυρω-
 θεὶς, ἥλιθιόν τι νομίζω διαβεβαιοῦσθαι· τὸ γὰρ προδηλό-
 τατον ἐν εἰδόσι λέγειν ψόγος τῷ λέγοτι· καὶ οὐδεμίᾳ μη-
 χανὴ Ῥωμαίους ἐπαρκέσαι Σιρμίῳ τῇ πόλει, μήτε τροφῆς
 μήτε μὴν ἔτέρας τινὸς βοηθείας διὰ τοῦ ποταμοῦ τὸ λοιπὸν
 ἐς ἀντὴν ἐσπλενσομένης, πλὴν εἰ μὴ τούτη τῆς Ῥωμαίων
 ἀφίκοιτο πληθὺς, ὡς δυνάμει καὶ βίᾳ τὴν τε τῶν Ἀβάρωντος
 ἄπελάσαι στρατιὰν καὶ διαλῦσαι τὴν γέφυραν.“ γρῆναι γοῦν
 τὸν αὐτοκράτορα μηδαμῶς ἐκπολεμῶσαι μιᾶς ἐνεκα πόλεως
 ἀντελοῦς, μᾶλλον δὲ χύτρας, (ταῦτη γὰρ αὐτῇ δήπου θεν

3. δ^ο add. B. 8. διοδεύοντα Val., διοδεύειν τὰ vulg. 10. πολ-
 λαῖ — ἡμέραι B., πολλὰς — ἡμέρας vulg. 16. οὐδεμιᾷ μη-
 χανῇ vulg.

re nata ab Imperatore conficta, qui objecto Turcorum mētu Chaganum abducere ab incoepito opere sperabat. Sed idem se sentire simulavit et promisit, se effecturum, ut ab ea mente Chaganus desisteret. Itaque legatus, qui praeципue Chaganum ad bellum Romanis inferendum impulerat, amplissimis donis acceptis, quae pro mercere postulaverat, e regia urbe proficiscitur. Sed cum per Illyrium iter faceret cum paucis Romanis ad eum tutandum praemissis, a Sclatinis, excursiones in eas partes facientibus, occisus est. Non multis interiectis diebus, ecce alter legatus venit a Chagano in regiam urbem, Solachus nomine, qui apertissima et nuda impudentia ita locutus est: „Ponte iunctum fluvium Saum, supervacnum existimo affirmare. Manifesta enim is, qui probe scienti narrat, vituperatione dignus est. Neque vero ulla arte Romani Sirmium oppidum ab obsidione liberare, neque commeatum, aut aliam ullam rem, quae obsessis levamento sit, flumine in urbem invehere possunt, nisi tantam multitudinem illuc mittant, quae vi et fortitudine possit Avarum exercitum ab obsidione depellere et pontem deilicere. Itaque Imperatorem consultius facturum, si pro una minime opu-

δηρήσατο τῇ λέξει,) Ἀβάρους τε καὶ τὸν τῶν Ἀβάρων Χαγά- Α. β. 579
νον· ἀλλ' ἔξαγαγόντα σώους ἄπαντας τοὺς δὲ αὐτῇ στρατιώ- Ind. 12
τας τε καὶ οἰκήτορας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὅσα ἔστιν αὐτοῖς
τῶν φέρεοθαυ δυναμένων κτημάτων, παραχωρῆσαι τῷ Χα-
γάνῳ τῆς πόλεως, γυμνῆς τε καὶ ἐρήμου τὸ λοιπὸν καθεστώ-
σης. δεδοικέναι γὰρ αὐτὸν, μὴν μὲν ταῖς τῆς εἰρήνης ἐμ-
μένειν προσποιούντο Ρωμαῖοι συνθήκαις, μέχρι τὸν κατὰ
Περσῶν διαθέλυτο πόλεμον, διαθέμενοι δὲ μετέπειτα παντρα-
τιᾶ κατὰ Ἀβάρων χωρῆσαιεν, ἐτοιμάζατον ἐπιτείχισμα ταύτην
ιούς δῆπουν τὴν πόλιν ἔχοντες κατ' αὐτῶν, καὶ οὔτε ποταμῷ
μεταξὺ μεγίστῳ οὔτε μὴν ἐτέρῳ τινὶ δυσχωρίᾳ παντελῶς δι-
αργόμενοι. σαφές τε εἶναι καὶ φανερώτατον, ὡς οὐκ ἐπε
καλῷ τῷ Ἀβάρων, εἰρήνης τῷ αὐτοκράτορι πρὸς αὐτοὺς
σταθερᾶς συνεστώσης, τηλικαῦτα περὶ τὴν πόλιν τὸ Σίρμιον
ἰδικοδομήσατο τείχη. χαίρειν μὲν γὰρ ἔφασκε τὸν Χαγάνον
καὶ ἐπὶ τοῖς καθ' ἕκαστον ἔτος στελλομένοις αὐτῷ παρὰ βα-
σιλέως δώροις. καλὸν γὰρ ὑπάρχειν κτῆμα, καὶ χρυσὸν καὶ
ἄργυρον καὶ μὲν οὖν ἐσθῆτα σηρικήν· ἀπάντων δ' οὖν ἀξιο-
πιητότερον εἶναι τούτων καὶ τιμωτέρον τὴν ψυχὴν, περὶ Δ
αῦλης φοβούμενον αὐτὸν καὶ ἀναλογιζόμενον ὡς τὰ πολλὰ τῶν V. 88
εἰς τὸν φθάσαντα χρόνον κατ' ἐκείνην δῆπουν τὴν χώραν
ἐπειδόντων ἀθωῶν τοιαύτοις δώροις Ρωμαῖοι προκαλέσαντες,
τέλος ἐξ καιρὸν ἐπιθέμενοι πανωλεθρίᾳ διέφειραν, οὐκ

8. διαθέμενος Β., διατιθέμενος vulg. 17. καλὸν Ν., καὶ vulg.

lenta urbe, magis pro una olla, (ea enim dictione usus fuerat,) non
bellum in Avaros et Avarum Chaganum susiperet, sed si contentus
educere salvos et incolumes omnes milites Romanos et urbis inco-
las una cum suis rebus, quicquid earum efferre potuerint, urbem
nudam et desertam Chaganum cederet. Hunc enim veritum esse, ne
Romani stare pacis conditionibus in animo haberent tantisper dum
bellum, quod cum Persis gererent, conficerent, eoque confecto,
omnibus viribus in Avaros impetum facere, quem hanc urbem prom-
ptissimum adversus ipsos propugnaculum haberent, neque interiecto
fluvio maximo aut alia loci difficultate impedirentur. Ceterum per-
spicuum et apertum esse, Imperatorem commodi Avarum nullam
habuisse rationem, qui, etiam pace constituta, oppidum Sirmium
validioribus moenibus cinxerit. Frui quidem Chaganum donis, quae
singulis annis accipiat ab Imperatore; nam magni pretii bona esse
aurum, argentum et sericam vestem, sed carissimum et pretiosissi-
mum omnium bonorum esse vitam, cui quum timeret, et animo
repeteret, Romanos multas gentes in his locis donis et muneribus ad
se accivisse et pertraxisse, quas deinde tempore procedente subege-
rint et funditus everterint, neque donis, neque promissis, neque

A. C. 579 ἀποστήσεοθας τῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδὲ δώροις, οὐδὲ ἀπαγγελί-
Ind. ¹² αἰς, οὐχ ἐτέρῳ τινὶ τῶν πάντων, πρὸν ἄν τὴν πόλιν τὸ Σίρ-
μιον χειρωσάμενος τὴν Σιρμιανὴν ἀπασαν οἰκειώσηται νῆσον,
ἥν δικαιότατα καὶ προσήκειν αὐτῷ Γηπαιίδων πρότερον κτῆ-
μα γενομένην, αὐτῶν δὲ ὑπὸ Ἀβύδου πολεμηθέντων, ὡς
ἐπεῦθεν καὶ τὰ κτήματα κατὰ τὸ εἰκὸς αὐτῷ μᾶλλον καὶ
οὐ 'Ρωμαίοις ἀρμόζειν. ταῦτα ἐτάραξε μὲν, καὶ τὴν διά-

P. 131 νοιαν δεινᾶς ὑπό τε δργῆς καὶ λύπης συνέχεις τοῦ αὐτοκρά-
τορος· τοῖς εἰκόσι δὲ, ὡς ἐνην, λύγοις καὶ αὐτὸς χρήσάμενος
ἀντελέξειν ὅδε· „ὦς οὔτε δυνάμει καὶ ἀνδρείᾳ χειρὸς οὔτειο
σοφίᾳ περιῆλθεν ἡμᾶς ὁ Χαγάνος, ἀλλὰ εἰρήνας τε καὶ συγ-
θήκας καὶ θεὸν τὸν δμοθέντα καθυβρίσας, παντὶ που δῆλον.
πλέον δὲ ὅμως οὐδὲ αὐτῷ τὴν ἀπιστίαν οἴμαι παρέξειν· θάτ-
τον γὰρ ἄν αὐτῷ μίαν τῶν Θυγατέρων κατεγγυήσω, δυοῖν
ὑπαρχούσων, ἥ τὸ Σίρμιον τὴν πόλιν ἐκὼν παραδώσω. εἰς
δέ γε δυνάμει καὶ βίᾳ ταύτην ἔξελοι, καὶ οὔτε τὸν ὑβρι-
σμένον παρ' αὐτοῦ θεὸν ἔκδικον ἀναμένων αὐτὸς ἡκιστά τι
Β καταπροέσθαι τῆς 'Ρωμαίων πολιτείας ἐγνωθείην ποτε.“ ἐπὶ
τούτοις τὸν πρεσβευτὴν ἀποπεμψάμενος, παρεσκευάζετο ἐκ
τῶν δνόντων τῇ πόλει ἀμύνειν, στρατιὰν μὲν, ὡς ἔφθηρα
εἰρηκὼς, οὐδὲ βραχεῖάν τινα ἔχων, στρατηγοὺς δὲ καὶ ἡγε-
μόνας καὶ λοχαγοὺς στέλλων, τοὺς μὲν διὰ τῆς Ἰλλυριῶν,
τοὺς δὲ διὰ Δαλματίας, ὡς ἂν τὴν πόλιν διὰ φρουρᾶς ἔχοιεν.

3. Σιρμιανὴν H., Σιρμιανὴν vulg.   **4.** ἦν δικαιότατα Val.,
ἥν δικαιόματα vulg.   **5.** καταπολεμηθέντων coni. N.   **11.** ὁ-
μᾶς vulg.

ulla alia re illum moveri posse, ut desistat ab incepto, neque quietum donec urbem ceperit, et omnem Sirmianam insulam propriam sibi fecerit. Seque iure id facere, quia Gepidarum prius haec insula fuerit, quorum res et urbes iustius Aavares sibi vindicare possent, qui eos devicerint, quam Romani. Haec Imperatorem valde perturbarunt, et graviter eius mentem ira et dolore perculerunt, tamen idonea et ipse, quantum potuit, oratione usus ita respondit: „Neque copiis, neque fortitudine manus, neque prudentia nos Chaganus circumvenit, sed eum pacem et deum, per quem iuravit, delusisse, omnibus manifestum est. Nihilominus illi perfidiam parum profuturam esse spero. Sed potius unam ex filiabus, quas duas habeo, illi desponderem, quam Sirmium oppidum volens tradarem. Quod si vi expugnarit, ego deum ultorem exspectans, cuius numen violavit, imperio Romano me non defuisse existimabo.“ Tum dimisso legato, urbi suppicias ferre quoad potuit, paravit. Etenim, ut superius dixi, nullas habebat copias, itaque exercituum praefectos, duces et turmarum ductores, hos per Illyrium, alias per Dalmatiam mittit, ut urbem, quoad fieri posset, custodirent.

λβ. "Οι Θεόγνις ἐπεὶ δὲ Κασίλι καὶ Καρβωναρέσ ταῖς A. C. 580
 νήσοις ἐγένετο, λύγων αὐτῷ κινηθέντων περὶ σπουδῶν, προσ-^{Iud. 13}
 εδέξατο. παραγενομένου τε τοῦ Βαιανοῦ καὶ τοῦ ἵππου
^{Tiber. 3} ἀποβεβηκότος, τεθείσης οἱ κινθέδρας χρυσῆς ἐνιζάνει αὐτοῦ,
 5έκ διαλίθων ὑφασμάτων σκευασθείσης αὐτῷ ὥσπερ καλύβης
 τινός. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὥσπερ ἀντ' ἔρυματος πρὸ τῶν στέρων C
 αὐτῷ καὶ τοῦ προσώπου προνύβαλλοντο θυρεοὺς, διὰ τὸ μὴ
 ἔκτοξεῦσαι Ῥωμαίους τυχὸν οὕτῳ δὴ ἀδρόσιν ἐς αὐτὸν. ἀτὰρ
 οἱ γε ἀμφὶ Θεόγνιν παραγενόμενοι, βραχὺ τι ἀφεστῶτες τοῦ
 ξοχωρίου, ήρα δὲ Βαιανὸς ἔφεζόμενος ἦν, διελέγετο ἔρμηνέων
 Οὖννων τὰς πίστεις διεσαφηνίζοντο περὶ σπουδῶν. καὶ δὲ
 μὲν Βαιανὸς ἔφασκε δεῖν ὑπείκειν οἱ Ῥωμαίους ἀμαγητὲ
 τοῦ Σιρμίου, οἷα δὴ τὸ λοιπὸν μηδεμιᾶς ὑπολειπειμένης
 μηγανῆς ἐς τὸ μὴ ἀλῶναι τὸ ἄστυ. πρὸς τῷ καὶ τῶν ἀναγ-
 15καίων θᾶττον ὑποβληθῆσεσθαι, τοῦτο μὲν ἐξ ἀμφοῖν τοῖν
 μεροῖν κεκαλυμένης αὐτῇ τῇσι σιτοπομπίᾳς, τοῦτο δὲ καὶ τῇσι
 τῶν Ἀβύρων δυνάμεως τῷ πολέμῳ μὴ ὑποχαλώσης, ἔχρις
 οὖν ὑποχείριον ποιήσοντο τὴν πόλιν. προνύβαλλετο δὲ καὶ τινα D
 εὐπρόόσωπον αἰτίαν τοῦ ἴμείρειν δεσπόσαι τοῦ ἄστεως, διὰ
 20τὸ μὴ αὐτομόλους ἐκ τῆς Ἀβαρικῆς στρατιᾶς, ἀγχιθύρου
 οὖσης τῆς πόλεως, ἐαυτοὺς ἐιδίδόναι Ῥωμαίοις. τούτων οἱ

1. Θεόγνις, sic, παροξυτόνως; quod in scriptore VI. sacculi ex-e-
 cūntis mutare nolui, antiquac in eodem nomine fationis non
 nescius. N. 5. διαλίθων H. mg., δύο λιθῶν vulg. 9. τι B.,
 τε vulg. 10. διελέγετο] δέ B., διελέγοντο H. 14. το
 vulg. καὶ] καὶ σπάνεται N. 15. ἀποκλεισθῆσθαι B. pro ὑπο-
 βληθ. 22. αἰτίας N., αὐτῷ vulg.

32. Theognis ubi in Casiam et Carboniam insulas peruenit, sermones ad se, ut foedera fierent, delatos exceptit: itaque Baianus advenit, et de equo descendens, in sella aurea consedit, quae strigulis gemmis ornatis in formam tentorii comparata erat. Ante pectus illius et vultum propugnaculi modo erat obiectum scutum, ne a Romanis forte in eum tela iaculantibus appeteretur. Etenim qui cum Theogni erant, non longo intervallo distabant a loco, ubi Baianus sedebat: itaque Hunni interpretes clara voce fidem datam de induciis pronuntiarunt. Tum Baianus dixit, oportere Romanos illi sine pugna Sirmium cedere, quia nihil illis opis iam reliqui erat, quominus oppidum caperetur. Nam praeterquam quod urbem res necessariae desicerent, impedita ab utraque parte frumenti iuvectione, etiam Avarum multitudinem nullis laboribus defatigatum iri, usque dum urbem suae potestati subiificant. Proposuit etiam aliquam verisimilem causam, cur desideraret urbis dominium adipisci, ne trans fugae ex Avarico exercitu, quia urbs esset illis contermina, ad Romanos receptum haberent. Cum haec ad hunc modum locuti essent,

342 EXCERPTA E MENANDRI HISTORIA.

A. L. 580 διαλογομένων, ἀντεῖπε Θεόγνις, ὡς πρῶτον μὲν οὐδὲ αὐτὸς
Ind. 13 ἔγδωσει τῷ πολέμῳ πρότερον, ἢ τὸ Ἀβαρικὸν ἐνδοῦναι • αἰλ-
Tiber. 3 λως τε μὴ δὲ πίζειν τὸν Βαϊανὸν τοιούτους εὐρήσειν 'Ρωμαί-
ους, δποίους καὶ βούλεται. ταῦτα αὐτῶν καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπο-
φηναμένων, καὶ ἔνυφωνησάντων οὐδαμῶς πρὸς εἰρήνην, δι-5
αρρήδην Θεόγνις ἀπειρηκώς τῶν σπουδῶν ἔφη ὡς τὸν Βαϊανὸν
P. 132 ἀναγωρεῖν τε αὐτὸν καὶ πρὸς πολέμου παράταξιν ἔξοπλίζε-
σθαι, ἅτε αὔριον καὶ οὐκ ἐς ἀναβολὴν ἀναρρήξοντος αὐτοῦ
τὴν μάχην. ἐπὶ τούτοις ἀπῆλλάγησαν.

contra respondit Theognis, se non prius a bello recessurum, quam
Avaricus exercitus cesserit, neque alia conditione Baianum sperare
debere, se faciles Romanos ad ea, quae velit, repertum. Haec
inter se altercantibus et concertantibus, aperte foedus Theognis
icere recusavit et dixit Baiano, ut se ab oculis Romanorum subdu-
ceret, et arma ad pugnam capessendam caperet, tanquam crastina
die sine ulla dilatatione manus illi secum conserendi potestatem fa-
cturus. His dictis abierunt.

Β Κ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΤΙΚΤΟΡΟΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΡΩΜΑΙΩΝ
ΠΡΟΣ ΕΘΝΗ.

EX HISTORIA
MENANDRI PROTECTORIS
EXCERPTA DE LEGATIONIBUS ROMANORUM
AD GENTES.

ARGUMENTUM.

Justinianus Hunnos Utiguros contra Cotriguros excitat (1). Ammigus, dux Francorum, Romanis bellum minatur (2). Petrus Patricius, Iustiniani legatus, et Zichus, a Chosroë missus, in confi- niis utriusque imperii congressi de pace inter Romanos et Persas firmiter componenda agunt. Quum Suaniam provinciam poscenti Romano nequaquam concederet legatus Persarum, Petrus ad Chosroëm ipsum proficiscitur, ut ab eo aequiores conditiones impetrat (3). Petrus de Suania nihil amplius precibus consecutus pacem componit: Byzantium reversus moritur (4). Iustinus Imperator Ioannem legatum ad Chosroëm mittit, qui de cedenda Suania age- ret: verum is infecta re Byzantium reddit (5). Ioannes ob rem male gestam omnibus honoribus exiuit (6). Zemarchi legatio ad Tur- cos (7). Descriptio itineris eius et congressus cum Disabulo, Tur- corum duce (8). Targitius, Avarum legatus, Sirmium oppidum et pecunias sibi tradi petens, superbe a Iustino dimittitur (9). Zacha- rias medicus a Sophia Imperatrice ad Chosroëm missus annuas inducias cum Persis componit (10). Traianus post Zachariam missus quinque annorum inducias paciscitur (11). Quas quum Tiberius accipere detrectet, Persae in fines Romanorum incursiones faciunt (12). Le- gatio Theodori, Bacchi filii, ad Chosroëm, quem in Armenia bel- ligerantem comitatur (13). Valentinus, Romanorum ad Turcos legatus, a Turxatho, duce eorum, contumelias afficitur (14). Turci bellum Romanis inferunt (15). Baianus, Avarum dux, a Tiberio Caesare instigatus cum magno exercitu in sedes Slavinorum ir- rumpit (16). Chosroës inter ipsas pacis actiones bellum cum Ro-

manis renovat (17). Eodem tempore Zacharias ad Chosrodom et Pherogdaches ad Tiberium de pace legati mittuntur (18). Zacharias et Theodorus cum aequis pacis conditionibus ad Persas missi, ab Hormisda, post Chosroem Persarum rege, indigne excepti, infectis rebus domum revertuntur (19). Zacharias iterum a Tiberio ad pacem componendam in Persiam missus in confiniis cum Andigan legato Persarum, convenit, sed longis disceptationibus nihil efficitur (20). Romani Sirmium urbem Baiano, Avarum duci, dedere coguntur (21).

p.A.C.558 α'. *"Οτε ἀπειδὴ Μῆδοι τῇ περιμαχήτῳ τῶν Κόλχων
Ind. 6 χώρᾳ προσκαθέζομενοι, ὡς ἀν ποιήσωνται γε αὐτὴν κα-
Iustiu. 32 τήκουν, μετὰ πολλοὺς δσους ἀγῶνας, χρόνου τε συχνοῦ
P. 132 τήκουν, μετὰ πολλοὺς δσους ἀγῶνας, χρόνου τε συχνοῦ
V. 89 τριβέντος αὐτοῖς, οὐδέν τι περαιτέρω ἔδρασαν. ἀλλὰ γὰρ
B τά τε πλείονα τῆς Λαζικῆς καὶ ὁ Φάσις ἡ πόλις, ἐνθα
λέγεται εἶναι τὰ τοῦ Αἰγαίου βασιλεία, οὐδὲν ἡτον ὥπο
"Ρωμαίους ἐτύγχανον ὅντα· τέλος δὲ ἔδοξε "Ρωμαίους τε
καὶ Πέρσαις, ὃν μὲν ἐν κατοχῇ ὑπῆρχον, εἴτε φρούρια
Ceίτε ἔτερα ἄλλα, οὗτα μεταθένται, εἶναι δὲ ἐν τῷ αὐτῷ
μέχρις οὖ ἀσφαλέστερον διευκρινηθείη τὰ τῆς διαφορᾶς. καί τοι
τοίνυν ἐδόκει οὐκ ἄλλως, ἐκεχειρία τέ τις ἐγεγόνει δσον οὐ-
πω τελεωτάτης εἰρήνης ἔχουσα ἐλπίδα, τά τε μέγιστα τῶν
πολιτευμάτων ἡσυχίαν ἦγον. ἐπεὶ οὖν ταῦτα τῇδε ἔγωρε
καὶ οὐ γε ἀμφὶ τὸν Ζαβεργάν Οὐννοι πόλεω που τῆς "Ρω-
μαίων ἐπικρατείας ἀπεληλαμένοι ἐτύγχανον, τηγικαῦτα Ἰον-
οτινιανὸς (ἐν νῷ γὰρ εἰχεν, ὡς ἐλεύσονται καὶ αὐθις οἱ Κο-
τρίγονοι δηώσοντες τὰ ἐπὶ Θράκης,) ἐγκείμενός τε ἦν τῷ
10. τὰ τῆς Η., τε τῆς vulg. 14. Ζαβεργαν vulg. 16. ἐν τῷ
Η., ἐν φι vulg. Κοτράγονος Ν., v. Agath. pag. 301, 6.
Κοτράγηδος vulg. hic et infra.*

i. *Medi in Colchorum regionem, de qua certabatur, intrerunt, ut ipsam sibi subiicerent, et post multa et varia certamina multumque temporis consumptum nihil quicquam profecerunt. Ele- nī maxima pars Lazicae regionis, maxime vero Phasis urbs, ubi quondam, ut aiunt, Acetis regia fuit, nihilominus semper remanerant in fide et potestate Romanorum. Itaque Romanis et Persis a possessione sive oppidorum munitorum, sive aliarum rerum, quae quisque bello occupaverat, discedere minime placuit, sed ut omnia in eodem statu manerent, donec controversia prorsus dijudicaretur. Quod quum utrinque decretum esset, induciae factae sunt, quae spem preebebant, fore, ut brevi perfecta pax componeretur: quo facto maxima illa duo imperia quiescebant. Haec quum ita gesta essent et Hunni, qui Zabergani parebant, longe ab imperii Romani finibus fuissent repulsi, Iustinianus suspicans, Cotrigoras Heron*

Σανθιλχῳ τῷ τῶν Οὐτιγούρων ἡγεμόνῳ, ἀνίες δὲ οὐδαμῶς p.A.C.558
παραιτῶν, πρεσβείας τε συχνὰς ἐκπέμπων καὶ ἄλλοτε ἄλλῳ Ind. 6
τρόπῳ ἀγερεθῆσαν, ὡς ἂν ἀμωσγέπως ἐκπολεμώσῃ γε αὐτὸν Iustin. 32
φέτος τὸν Ζαβεργάν. προσετίθεται δὲ ταῖς ὡς τὸν Σάνδιλχον
5αγγελίαις ὁ αὐτοκράτωρ, ὡς, εἴ γε καταγωνίσοιτο τὸν Κο- D
τριγούρους, καὶ τὰ ὅσα ἔτησια χρήματα ἐκ τῆς Ῥωμαίων
ἐπικρατείας ἀπονεμηθέντα ἥσαν τῷ Ζαβέργαν, μεταθήσειν
ὡς αὐτόν. καὶ τοίνυν ὁ Σάνδιλχος (‘Ρωμαίοις γὰρ ἐπιτή-
δειος ἐβούλετο εἶναι) βασιλεὺς ἐσήμηνεν, ὡς „πέφυκεν οὐχ
τοῦσιν μὲν οὐδὲ ἄλλως εὐπρεπὲς τοὺς ὅμοφύλους ἀφανίσαι
ἄρδην, μὴ ποτε ὅμογλωσσοί τέ εἰσι καὶ ὅμόσκενοι ἡμῖν, καὶ
ὅμοιά χρῶνται στολῇ καὶ διαιτῇ, ἀλλ’ ὅτι καὶ συγγενεῖς καὶ P. 133
ἔτεροις τισὶ τετάχαται ἡγεμόσιν. ὅμως δὲ οὖν (Ιουστινιανὸς
μὲν γὰρ δὲ τὰ τοιάδε ἐγκελευσάμενος) καὶ αὐτίκα τὴν ἵππον
15τοὺς Κοτριγούρους ἀφελόμενος οἰκεῖον ποιήσομαι κτῆμα, ὡς
ἄν μη ἔχοιεν διτριχούμενοι σύνοιντο τοὺς Ῥωμαίους.”

β. “Οἱ Ἀμμιγος ὁ Φράγγος ἐστρατοπεδεύσατο ἄντερν f.A.C.561
τοῦ ποταμοῦ Ἀττίσουν, ἢ προσδόκιμοι ἥσαν οἱ Ῥωμαίοι δια- Ind. 9
βήσεσθαι. ὁ δὲ Ναρσῆς τοῦτο ἐγνωκὼς Παμφρόνιον, ὃς ἐν Iustin. 35
20τοῖς βασιλέως πατράσιν ἐτέλει, καὶ Βοῦντη, προεστῶτα τῆς
αὐτοῦ βασιλέως περιουσίας, ἐκπέμπει πρεσβευσομένῳ ἔμφω B
ὡς Ἀμμιγον, ἐδήλωσε τε αὐτῷ ἐκ ποδῶν γενέσθαι καὶ μη-

1. Οὐτηγούρων vulg. δέ] τε coni. B. 4. προσετίθει Η., προσ-
 τίθει vulg. 9. ἐσήμηνεν Η., σεσέμηνεν vulg. 11. ποτε] διτε
 coni. B. δμόσκενοι Η., δμόσκενοι vulg. 12. καν] ἔτεροις N.
 18. ἢ Η., ἢ vulg. 20. Βῶνος coni N. 21. πρεσβευσαμένω vulg.

Thraciam populationibus vexatum venturos, totus in Sandilchum, Utigurorum ducem, incubuit, quem frequentibus legionibus bortari non destitit, et omni ratione ad bellum contra Zaberganem excitare conatus est. Praeter alias conditiones Imperator Sandilcho pollicitus est, si Cotriguros debellasset, ad ipsum annuas pecuniarum pensiones, quae quotannis Zabergani pendebantur, reddituras esse. Itaque Sandilchus, tametsi necessitudinem sibi cum Romanis esse cuperet, Imperatori significavit, minime sibi pium aut decens fore omnes suos contribules ad internacionem usque delere. „Nam non solum, inquit, illi eadem nobiscum lingua et vivendi ratione utuntur, sed etiam sunt nostri consanguinei, quamvis alias ducibus pareant. Nihilominus (Iustinianus enim est, qui hoc nobis imperet,) omnes Cotrigurorum equos illis ademos nostros faciemus, ne habeant, quo vecti et insidente Romanis amplius noceant.

2. Ammigus Francus castra locavit ex adverso fluminis Athesis, quod Romani transire constituerant. Hoc cognito Narses Pamphronium, qui unus ex Patriciis erat, et Bonum, comitem rei privatae Imperatoris legatos ad Ammigum mittit. Per hos denuntiavit

S.A.C.561 δαμώς πόλεμον αὐθίς κινήσας κατὰ Ἀρμαϊῶν· ἐκεχειρία
Ind. 9 γάρ τις ἐγεγόνει μεταξὺ τοῦ χρόνου Φράγγοις τε καὶ Ἀρ-
Iustin. 35 μαίοις. δὸς δὲ Ἀμμιγος διὰ τῶν πρέσβεων ἀπεκρίνατο, ὃς
οὐκ ἐνδώσαι ποτὲ ἔστι ἀν αὐτῷ τὸ ἀκόντιον οἰστέ ἔστι χρα-
διάνειν ἡ γείρ.

5

A. C. 562 γ'. Ὡτι ἀνὰ τὴν ἕω τε καὶ Ἀρμενίαν τελεστάτη τις
Iud. 10 εἶναι εἰρήνη ἁδόκει, κατὰ δὲ τὴν Λαζικὴν ἐκεχειρία ἥντις Ἀρ-
Iustin. 36 μαίοις τε καὶ Πέρσαις. ἐπεὶ οὖν ὥσπερ ἡμιτελῆ τὰ τῆς εἰ-
ρήνης ὑπῆρχεν, ἐδέδοκτο δὲ Ἀρμαίων τε καὶ Περσῶν τοῖς
C βασιλεῦσι πληρεστάτην ἡσυχίαν ἄγειν, τούτου ἔνεκα Ἰουστι-
νιανὸς στέλλει Πέτρον, ὃς τῶν κατὰ τὴν αὐλὴν ταγμάτων
V. 40 ἡγεῖτο, διαλεχθησόμενον Χοσρόη περὶ τῶν καθόλου σπον-
δῶν. καὶ τοίνυν ἀφικομένου ἐν τοῖς δρόοις τοῦ Δάρας, κα-
ταύδηλόν τε ποιήσαντος τῷ τῶν ἑψών βαρβάρων βασιλεῖ, ὃς
πάρεστιν ἐπικηρυκευσόμενος ἀμφὶ τοῦ καταθέσθαι τὰ ὄπλα¹⁰
ἐκασταχόσ, ἐκπέμπεται αὐτῷδι καὶ Περσῶν πρεσβευτής,
φὶ δῆτα ὑπῆρχε μὲν ἀξίωμα τὸ Ζίχ, μέγιστόν τι τοῦτο παρὰ
τοῖς Πέρσαις γέρας, προσηγορία δὲ αὐτοῦ Ἰεσδεγούσσανάρ.
οὗτος δὲ παρευγαστὴρ τοῦ κατ' αὐτὸν βασιλέως ὑπῆρχε. καὶ
τοίνυν ἐν ταῦτῷ γενόμενοι οἱ πρέσβεις, καὶ τῶν κατ' αὐτῶν
D ἐπιχωρίων ἀρχόντων εἰς ἐν ξυναθροισθέντων, κατέστησαν ἐς
ἐκκλησίαν. καὶ Πέτρος δὲ τῶν Ἀρμαίων πρεσβευτής, ἀπο-
χρώτως ὅχων τῆς τε ἄλλης παιδείας καὶ τῆς τῶν νόμων.,

a. τις H., τι vulg. 15. ἐπικηρυκευσόμενος B., ἐπικηρυκευ-
σάμενος vulg., ἐπικηρυκευσάμενος Val. 17. ἀξίωμα τὸ H.,
ἀξίωματι vulg. 19. αὐτὸν H., αὐτῷ vulg. 20. ἐν ταῦτῃ B., ἐν
αὐτῷ vulg.

Ammigo, ut decederet, neque iterum bellum contra Romanos gera-
ret. Induciae enim per id tempus inter Francos et Romanos factae
erant. Ammigus vero respondit, se non cessurum, quamdiu manus
telum faculari posset.

3. Per Orientem et Armeniam perfecta pax esse videbatur.
At per Lazicam Romani inducias cum Persis pepigerant. Itaque
quum ad perfectam pacis constitutionem non multum desideraretur,
et utriusque populi reges quietem penitus restituere cuperent, Iu-
stinianus Petrum, magistrum officiorum, ad Chosroēn mittit, qui
de pace in universum ageret. Is ad fines circa Daras oppidum ac-
cedens significavit Orientalium barbarorum regi, se illic adesse, ut
de armis ab utraque parte ponendi foedore conveniret. Illuc quo-
que missus a Persis legatus dignitate Zichus, quae maxima est
apud Persas auctoritatis, nomine Iesdegusnaph, qui erat etiam re-
gis cubicularius, advenit. Legati igitur convenerunt, et una quoque
eum illis ipsarum regionum viri primarii, ut de his rebus delibera-
rent, sunt congregati. Apud quos Petrus, Romanorum legatus,

Ἐλεξεν δές. „πάρεσμεν, ὃ ἄνδρες Πέρσαι, πρὸς τοῦ Ῥω-Α. C. 562
μαίων βασιλέως σταλέντες. ὅποιος δὲ ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς, Ind. 10
περιττὸν ἀν εἴη λέγειν, πραγμάτων τὸν ἄνδρα διηγουμένων
ὑμῖν. πάρειμι μὲν οὖν ἐφ' ὃ τὰ τῆς ἡδη γεγενημένης ἐς τε-
5 λεωτάτην εἰρήνην μετασκευάσαι. ἀναδιδάξαι δὲ βούλομαι
πρότερον πρὸς οἷαν ὑμῖν πολιτείαν καὶ ὅσην αἱ σπουδαὶ βε-
βαιωθήσονται. ἀλλ' εἰ καὶ τις μεγαλοφρήμων εἶναι δόξω,
τὸ συνοίσσον ἀμφοτέραις ταῖς πολιτείαις θηρώμενοι μὴ ἀχθε-
σθῆτε τῇ περιττολογίᾳ. οὐκ ἐς μακρὰν γὰρ ἐν δέοντι δόξῃ
ιοτὰ τοιαῦτα λελέχθαι, ἐπαιγεθήσομαι τε πρὸς ὑμῶν, τῶν
πραγμάτων ὑμᾶς ἀγαδιδασκόντων τὴν ἐκ τῶν λόγων ὀφέ- P. 134
λειαν. γενήσονται τοίνυν ὑμῖν αἱ ἔννθηκαι πρὸς Ῥωμαίους.
ἀρκέσει δὲ Ῥωμαίους εἰπεῖν· δῆλος γὰρ ἡ προσηγορία τὰ
λειπόμενα. χρεὼν οὖν ὑμᾶς, ὡς πρὸς τοσαύτην πολιτείαν
15 σπεισομένους καὶ οὐ περὶ βραχέων βούλευομένους, τὰ κάλ-
λιστά τε καὶ συνοίσσοντα μᾶλλον ἐλέσθαι, καὶ αὐτὶ τῶν ἀδή-
λων τοῦ πολέμου τὸ προδηλότατον πᾶσιν ἀνθρώποις, τὴν
εἰρήνην, ἀγαθὸν ἀσπάζεσθαι. καὶ μὴ τις ὑμᾶς ἀπατάτω
λογισμὸς, ὡς νενικήκατε Ῥωμαίους, ἐπηρημένοι τῷ τὴν
20 Ἀντιόχειαν ἀλῶνται πρὸς ὑμῶν καὶ ἄττα Ῥωμαϊκὰ χωρία. B
τὸ γὰρ ὑπερβάλλον τῆς Ῥωμαϊκῆς εὐτυχίας ὃ θεός ἐκόλασεν
ἐν τούτῳ, τῷ μὴ νομίζειν ἀνθρώπουν ἀνθρώπουν διαφέρειν

6. οἵαν H., οἴα vulg.

9. δέξει Cl., δεξέει vulg.

quum omnibus disciplinis valde excultus, tum praeципue in iure ver-
tutis, „Adsumus, o viri Persae, inquit, a Romanorum Imperatore
missi. Quis vero et qualis sit noster Imperator, supervacuum est
dicere. Etenim eius opera vobis virum demonstrant et indicant.
Adsum igitur, ut iam initas et factas conventiones ad perfectam et
absolutam pacem traducam. Ego vero primum quali et quam poten-
ti cum populo amicitiam contracturi sitis, vobis ostendere volo.
Quodsi multus in dicendo esse videbor, tamen quod Romanis et
Persis conductat respicientes, quaeso ne orationis longitudine offendamini. Nam brevi, haec opportuno dicta esse, apparebit et lau-
dem a vobis consequar, cum res ipsae vos docuerint eam quam ex
oratione mea capietis utilitatem. Vos igitur foedus et amicitiam
contrahetis cum Romanis; sufficit vero dicere Romanos. Etenim
hac sola denominatione reliqua facile intelliguntur. Oportet igitur,
quandoquidem vos cum tam potenti gente foedus initis, neque de rebus
parvi momenti consilium habetis, honestissima et utilissima quae-
que capessere et pro incertis belli certissimum omnibus mortalibus
bonum, pacem, amplecti et servare. At ne qua blanda cogitatio
vos deludat, tanquam Romanos viceritis, elati, quod Antiochiam et
alia quaedam ignobilia loca, quae Romanorum erant, cepistis, in

A.C. 562 πολέ. καὶ εἰ μὲν τὸ φύσει δίκαιον ἐκράτει, οὗτε φητέρων
 Ind. 10 οὕτε νόμων ἀκριβείας οὔτε μὴν ἐκκλησίας καὶ τῆς περὶ ταῦτα
 Iustin. 36 ποικιλίας τῶν λόγων ἔδει· αὐθαίρετα γὰρ τοῖς βιωφύκέσι
 τῶν πραγμάτων προσετέθημεν. ἐπειδὴ δὲ πάντες ἀνθρώποις
 δίκαια καθεστάναι νομίζομεν, προσδεῖ καὶ τῆς ἐκ τῶν λόγων⁵
 τερθρείας ἡμῖν. τοιγαροῦν καὶ ἐς ἐκκλησίαν ἔνυεληλύθαμεν,
 Σώς ἄν πείσοιμεν ἐκαστοι τοὺς δεινότητι λόγων ἐπιεικεῖς εἴναι.
 δτι μὲν οὖν ἀγαθὸν εἰρήνη καὶ τούναντίον πονηρὸν ὁ πόλε-
 μος, οὐδεὶς ἀντερεῖ. εἰ γὰρ καὶ παρὰ τὴν κοινὴν τῶν ἀν-
 θρώπων δόξαν βέβαιον ἡγησόμεθα τὸ νικᾶν, οἷμα τὸν νε-¹⁰
 νικηκότα κάκιστα ζῆν ἐξ ὧν δακρύουσιν ἐτεροι. οὗτοι δῆ-
 πον καὶ τὸ κρατεῖν λυπηρὸν, μή τι γε τὸ κρατεῖσθαι λυπη-
 ρότερον. διὸ τοίνυν δι καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς ἀπέσταλκε σπει-
 σομένους ἡμᾶς καὶ προτέρους ἱκετεύσοντας καταδέσθαι τὸν
 πόλεμον, οὐχ ὡς δεδιώς μὲν τὰ πολέμια, φοβούμενος δὲ, μὴ¹⁵
 Δ προφθάσοιτε διαλεγόμενοι πρότεροι περὶ τῆς εἰρήνης τῆς
 τοιλατάτης ἡμῖν. μὴ δῆτα οὖν, ὡς πρὸς τῆς τῶν θρούβων
 ἀπαλλαγῆς, τὰς κατ' ἄλλήλων ἐπεκτείνωμεν δυσμενείας. πο-
 λιτείας γὰρ εὖ πολιτευομένης ἀλλότριον πέρυκέ πως τὸ μὴ
 στοχάζεσθαι τῶν συμβησομένων ἐκ τοῦ πολέμου. διαγραφέ-²⁰

4. προσετέθη μὲν vulg. 5. νομίζομεν] τὰ κεχαρισμένα add.
 N. προσδεῖ N., πρὸς δὲ vulg. 7. πείσομεν ed. Par. ἐκ-
 στοι τοὺς] ἡμᾶς αὐτοὺς coni. B., ἄλλους add. N.

hoc deus felicitatem Romanorum, quae nimia erat, punivit, neque
 hominem homini multum praestare debere indicavit. Quodsi quod
 natura iustum est dominaretur, nihil opus esset neque rhetorum,
 neque legum cultu et diligentia, nec concionibus, aut orationum
 ubertate, quae in his usurpatur. Sponte enim rerum utilitatem
 sequeremur. Sed quum omnes mortales, quae sibi placent, iusta es-
 se velint: etiam orationis illecebris nobis opus est. Hanc ob cau-
 sam convenimus, ut unusquisque nostrum evincat orationis vi et
 gravitate, se iustum esse. Pacem vero bonam esse, bellum autem
 rem malam, nemo dubitat, etiamsi, contra id, quod vulgo homines
 opinantur, certum exploratumque haberemus nos victoriam adeptu-
 ros, opinor tamen, eum, qui vicit, infeliciter agere, quod alterum
 graviter afflictum videt. Sic igitur vincere quoque molestum est,
 etsi vinci est molestius. Itaque noster Imperator misit nos, ut soe-
 dera vobiscum iniremus, et priores deprecaremur, ut bellum depo-
 natis: non quod timeat adversam belli fortunam, sed ne eum prae-
 veniatis in pace, quae nobis tam cara est, petenda. Itaque non
 amplius foveamus inimicitiyas nostras, ut tandem aliquando belli cu-
 ris et molestias liberemur. Alienum est enim ab omni re publica
 bene constituta, non providere casus, qui in bello accidere possunt.
 Unusquisque vestrum quaequo ante oculos ponat, et apud animum

των τις δμόδν δν ταῖς ψυχικαῖς θεωρίαις ὥσπερ παρόπτας ^{A. C. 562}
 τοὺς πεπτωκότας κατολοφυρομένους· ἀναλογιζέσθω καὶ τὰς ^{Ind. 10}
 καιρίας τῶν πληγῶν ἐπιδεικνύντας ἀποικτιζομένους τε καὶ ^{Iustin. 36}
 ἐπεγκαλοῦντας ὡς τῇ κρατούντων ἀβουλίᾳ διέφθαρται τὸ
 5ύπηκον· εἴτα τοὺς περιόντας εἰσπράττοντας ἡμᾶς τοὺς ἀπο-
 λεωλότας τυχὸν μὲν γονεῖς, τυχὸν δὲ παῖδας, ἔνυμβάν δὲ V. 91
 τοὺς φιλτάτους, ἢ τὸν ὄντιναοῦν καὶ ἀπλῶς ἀνθρώπον. ^{ἐν-P. 135}
 Θυμηθῶμεν χρωθείσας τὰς οἰκίας ἀνδρῶν, καὶ τὴν γεωτά-
 την ἡλικίαν δρφανισθεῖσαν, καὶ πανταχοῦ μεριζόμενον τὸν
 10θρῆνον, ἐφ' ἑκάστῳ συγγενείας ὄνόματι. εἰ γὰρ καὶ δοίημεν
 τὸ πίπτειν ὑπὲρ πατρίδος εἶναι καλὸν, πάσης ἀφροσύνης
 ἔστιν ἀγάπλεων δύνασθαι μὲν ἄνευ κινδύνου γάριν ἐκτίνειν
 τῇ θρεψαμένῃ, τῷ δὲ δοκεῖν μειονεκτεῖσθαι τῶν ἀντιπάλων
 μὴ βιούλεσθαι. οἷμα καὶ τὴν Περσίδιν γῆν καὶ τὴν Ρώμην
 15αντήν, εἴπερ ἡδύναντο φωνὰς ἀφίεναι, ταῦτα δῆπονθεν
 ἡμᾶς ἀντιβολεῖν. μὴ οὖν αἰσχυνθῶμεν τοῦ πολέμου κατα-
 θέσθαι τὸ φροτίσιον. τὸ γὰρ ἐπικαιρῶς ἅπαντα πράσσειν μᾶλ-
 λον ἡμῖν προσοίσει τῆς ἀνδρείας τὴν εὐκλειαν. μηδέ τις ἡμῖν,
 ἐς προκάλυμμα τοῦ μὴ ἁθέλειν κατατιθέναι τὰ ὅπλα, τοῦτο
 20δὴ τὸ κάλλιστον τὴν εἰρήνην δυσεύρετον εἶναι τι χρῆμα καὶ
 δυσπόριστον εἶποι. οὐ γὰρ, ὡς οἴονται πολλοὶ, τὰ κάκιστα
 μὲν προχειρότατα καὶ αὐθαίρετα προσίπταται τοῖς ἀνθρώ-
 ποις, τὰ δὲ αὐτὸλιστα τῶν πράξεων διαδιδράσκει τε καὶ

18. προσοίσει Η., πρόσεισι vulg. τις ἡμῖν vulg.

suum contempletur, tanquam praesentes, eos, qui cum acerbo dolore
 cadunt; recordetur eorum, qui letalia vulnera ostendentes lamentantur,
 et dominantes incusant, quasi pravo eorum consilio subditū
 pereant: deinde etiam superstites consideremus, qui a nobis repe-
 tent eos, quos in bello amiserunt, forte parentes, forte liberos, ut
 plurimum certe amicissimos quosque, aut alium quemvis hominem.
 Denique animo lustremus viduatas viris domos et infirmissimam ae-
 tatem, patribus et matribus orbatham, et passim diffusum per omne
 cognationis nomen luctum. Nam etsi dederimus, honestum esse
 mori pro patria, tamen summae dementiae est, quum possimus si-
 ne periculo terrae altrici gratiam referre, id recusare, quia nobis
 non idem cum adversariis consecuti esse videmur. Opinor Persidem
 terram et Romanam, si possint vocem emittere, hoc a nobis postu-
 latoras fuisse. Quare neminem nostrum pudeat deponere belli
 onus. Nam prudenter omnia instituendo melius famae nostraræ con-
 sulemus, quam bellica virtute. Ne vero quisquam hanc nobis belli
 non omittendi causam obiiciat, quod pulcherrimum illud pacis bene-
 ficium haud facile inveniri et comparari possit. Non enim, ut multi
 existimant, pessima quaeque prompte et ultro in sinum hominum

A.C. 562 διοικουσαίνεις καὶ δυσάλωτα πέφυκε πως. πᾶν γὰρ ἀγαθὸν
 Ind. 10 εἰρήνη δοκεῖ . . . . ἐγὼ δὲ κατεπλάγην ἂν ταῖς κομψολογί-
 Justin. 36 αῖς, εἰ μὴ Ῥωμαῖοι μὲν ὑμεῖς, ἡμεῖς δὲ Πέρσαι ἐτυγχά-
 Σνομεν ὄντες. μὴ οὖν οἰεσθε περιόδῳ ὅγμάτων λήσειν ἡμᾶς,
 ὅποιοί τινες καθεστῶτες ἥκετε τευχόμενοι τοῦ συνοίσσοντος. 5
 ἐπειδὴ δὲ προβύλλεσθε τὴν εἰρήνην ὥσπερ παραπέτασμα τῆς
 δειλίας, καὶ ταύτη τὸ φανερώτατον τῆς ἀτιμίας ἐπισκιάζειν
 οἰεσθε, βραχέα διαλεχθείην· οὐ γὰρ σύνηθες ἀνδρὶ Πέρσῃ
 περιττολογίᾳ διεξίνει τῶν πραγμάτων τὰ καίρια. Χοσρόης
 δὲ πάντων ἀνθρώπων, εἶπερ βούλεται, βασιλεὺς, οὔτε τὴν εἰ-
 Ἀντιοχείας ἄλωσιν ἔγκαλλάπισμά τι καὶ ἔγκάμιον ἔσυτῷ πε-
 ριτίθησιν. εἰ γὰρ καὶ φοβερὸν ὑμῖν καὶ ἔργωδέστατον εἴναι
 δοκεῖ τὸ παρ' ἡμῶν πραχθὲν, ὅμως ἡμεῖς πάρεργον ἡγού-
 μεθα τὸν δυτιναοῦν τῶν πολεμίων νικᾶν. πεπαιδεύμεθα γὰρ
 ἀκριβῶς τὸ κρατεῖν, καθόσον τὰ λόιπά τῶν ἀνθρώπων γένη: 5
 Δικρατεῖσθαι μεμαθήκασιν ὑφ' ἡμῶν. οὔτε μήν ἐτέρας Ῥω-
 μαϊκῆς πόλεως καταστροφὴ πρὸς ὅγκον ἡμᾶς ἔξαιρει ποτέ·
 τὸ γὰρ προχειρότατον ἡμῖν οὐ θαυμαστόν. καὶ ταῦτα μὲν ἀρ-
 κέσει πρὸς ἔλεγχον τῆς μάτην ἀπερδίμημένης παρ' ὑμῶν ἀδο-
 λεσχίας. Ῥωμαῖοι δὲ τὸ σύνηθες πράττουσι, περὶ σπουδῶν το-
 πρότεροι διαλεγόμενοι Πέρσαις. ἡσσηθῆναι πρὸς ἡμῶν νεκ-

2. Deest initium orationis legati Persarum. 3. τυγχάνομεν
 vulg. 5. τευχόμενοι Η., εὐεξόμενοι vulg. 19. τῆς] τοῦ vulg.
 21. ἡσσηθέντες Ν.

advolant, optima diffugiunt, et sese a nobis subtrahunt; tanquam
 natura ita comparata sint, ut vix apprehendi et teneri possint.
 Pax enim ex omni parte bonum censetur. . . . Ego quidem ve-
 stris verborum praestigiis moverer, nisi vos Romani, et nos Persae
 essemus. Itaque ne existimetis vestras orationis ambages nos cela-
 turas, vos vestrae utilitatis causa huc venisse. Quemadmodum au-
 tem per pacem, quam proponitis, colorem timiditati vestrae qua-
 ratis, et ita vestrum dedecus, quod satis undique patet et mani-
 festum est, tegi posse putetis, paucis ostendam. Etenim viro Per-
 sae insolens est, superflui verborum ambagibus extra propositum
 egredi et excurrere. Chosroes omnium hominum, si illi lubet, rex,
 quod Antiochiam ceperit, haud id sibi ornamento et laudi tribuit.
 Vos quidem quod gessimus, magnum aliquid, et quod nostri terorem
 pariat, existimatis, nos vero non item. Non enim rem operae pre-
 til ducimus, si qualecumque hostem devicerimus. Etenim eximie
 vincere didicimus, cum reliquum hominum genus a nobis vinci di-
 dicerit. Neque alterius ex Romanis urbibus expugnatio nos unquam
 ad altiores spiritus tollet. Hoc enim in nobis minime mirum, quippe
 quod usitatum et in promptu est. Atque hoc sufficiat ad reprehensi-
 onem nugarum, quas frustra effudistis. Romani vero, quod consueverant,

κήκατο τῷ τάχει, προτερήσαντες τὴν εἰρήνην αἰτεῖν. καὶ Α. C. 360
 ταῦτη τὴν δὲ τοῖς πολέμοις ἀδοξίων ἐπικαλύπτεται, τῷ δῆθεν^{Ind. 10}
 μὴ ἐφιέμενοι μάχης ὅπεικες εἶναι δοκεῖν. ὅπερ ἂν ἡμεῖς,
 εἴπερ ἐμελλήσατε, καὶ κρατοῦντες ἐποάξαμεν. ὅμως δεχό- P. 136
 5μεδα τοὺς λόγους, τὴν εἰρήνην περὶ πλείστον ποιούμεθα.
 φρόνημα γάρ εὐγενὲς τῷ πρόποτι ἔνυμμεταρυθμίζειν τὰ
 πράγματα.” οὗτο δὲ καὶ τοῦ Ζίχ εἰπόντος, οἱ ἀμφοτέρων
 ἐρμηνεῖς διασαφηνίσαντες ἐφ' ἐκάτερα μέρη τὰ δῆματα δι-
 δάσκαλοι τῶν νοημάτων ἐγίγνοντο, πλείστων καὶ ἐτέρων
 πάπερόφιμμέρων λόγων, νῦν μὲν αὐτοῦ τοῦ χρειώδους χάριν,
 νῦν δὲ καὶ κόμπου δένεται καὶ τοῦ μὴ δοκεῖν ἡττον ἔχοντας
 τῆς εἰρήνης ἐφίεσθαι. Πέρσαι μὲν διηγεῖται ἡξίουν ἔσεσθαι
 τὰς σπονδὰς, πρὸς δέ γε καὶ χρυσίον δῆτὸν δφ' ἐκάστῳ διν-
 αντῷ ὑπὲρ τοῦ μὴ κεχρῆσθαι τοῖς δόπλοις κομιζεσθαι ἀπὸ¹⁵
 Ρωμαίων· καὶ τεσσαράκοντα μὲν ἔτῶν, τὸ γοῦν ἐλάχιστον B
 τριάκοντα, προειληφότας ἔκτὸς συντελεσθησομένων ἐν ἐνὶ
 ξυναθροισμῷ, οὗτο βούλεσθαι κατατιθέναι τὰ δόπλα. ‘Ρω-
 μαῖοι δὲ τούναντίον δλιγοχρονίους τὰς ἔνυθήκας εἶναι ἐβού-
 λοντο, πρὸς τοῖς μήτε μὲν κατατιθέναι τι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης.
 ποάμιλλης δὲ περὶ τούτου ἐπὶ μέγα κινηθείσης καὶ λόγων προ-
 ἐθόντων ἥκιστα δλίγων, τέλος ἐδοξεν ὥστε ἐπὶ πεντήκοντα
 μὲν ἔτη ἔνυστάναι τὴν εἰρήνην, ‘Ρωμαίοις δὲ δπιδοθῆναι

16. ἔκτὸς συντ.] πᾶν τὸ συντελεσθησμένον N. 19. πρὸς τῷ
 μήτε μὴν B. 20. προσελθόντων vulg.

faciunt, qui primi cum Persia de pace colloquium instituunt. Vos
 alioqui victi in eo vincitis, quod pacis petendae celeritate praeveni-
 tis, et acceptum ex bellis dedecus hac ratione tegitis, et in eo hu-
 manitatis laudem affectatis, quod a pugnando abhorretis. Id qui-
 dem et nos, si quando tardius mentionem pacis fecissetis, etiam
 vincentes fecissemus. Itaque et pacem magni aestimamus, et sermo-
 nes pacis admittimus. Nam generosi animi est, honestatis leges in
 omnibus rebus sequi.” Haec Zichus et amborum legatorum interpre-
 tes, ab utrisque prolata explicantes ea, quae unaquaque pars sen-
 tiebat, exposuerunt, cum in multos quoque alios sermones erupi-
 sent, quum utilitatis, tum ornatus causa, et ne pacis desiderio mi-
 nus teneri viderentur. Persae autem pacem continuam esse et cer-
 tam auri quantitatem, ne armis uterentur, singulis annis accipere
 volebant. Praeterea quadraginta aut ad minus triginta annorum auri
 praestationem uno cumulo coacervatam sibi dari, ut ab armis disce-
 derent, postulabant. Romani contra ad breve tempus foedera fieri ae-
 quum censebant, et quicquam pro pace solvere recusabant. Magno
 super hoc certamine exorto, cum pluribus verbis inter se disseruis-
 sent, tandem decreto sancitum est, ut per quinquaginta annos pax
 esset, Romanis Lazicam Persae redderent: ut pacis conditioνes vale-

A.C. 562 τὴν Λαζικήν· στερβάς τε εἶναι καὶ ἐδόθω μένας τὰς συνθή^{μη}
Ind. io Iustin. 36 κας, καὶ κρατεῖν ἔκυπταχόσε, τοῦτο μὲν κατὰ τὴν ἔω,

Сτοῦτο δὲ καὶ [κατὰ τὴν] ἐν Ἀρμενίᾳ, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐν αὐτῇ
δῆπου τῇ Λαζικῇ, οὕτω μέντοι ὡς τριάκοντα χιλιάδες
ετησίας χρυσίου νομίσματος ἀποφέρεσθαι Πέρσας τῆς εἰρήνης

V. γρανης ἔνεκα ἀπὸ Ρωμαίων. ἐβεβαιώθη δὲ τοῦτο, ὥστε Ρω-
μαίους ἐν διμάδι δεκαετίας ποσότητα προπαρασχεῖν οὕτω,
παραχοῆμα μὲν ἐν ἐνιαυτῶν ἐπτὰ, καὶ μετὰ τὴν τῶν ζέτων
παραδρομὴν, οὐκ ἄς ἀναβολὴν, κατατιθέναι τῶν λοιπῶν
τριῶν ἐτῶν τὴν συντέλειαν. εἰδὲ οὕτω καθ' ἕκαστον ἔτος δέ
πορίζεσθαι Πέρσας τὸ ὡρισμένον ἐνιαυσιαῖον. ἔδοξε δὲ καὶ
περὶ τοῦ κατασκαφῆναι τὸν μοναστήριον οἴκον τὸν λεγόμενον
Σεβανὸν καὶ ἴδρυμένον ἐν τοῖς μεθορίοις, καὶ ἀπολήψεσθαι
D^r Ρωμαίους τὸν τόπον, ‘Ρωμαίων μὲν καθεστῶτα ἀπ' ἀρχῆς,
Περσῶν δὲ παραπονδησάντων καὶ ἐν κατοχῇ τούτου ἡδη¹⁵
γενομένων, τείχει τε κατησφαλισμένων τὸ Ἰλαστήριον. οἱ δὲ
ἀλλὰ γὰρ οὗτε ἄς τέλεον κατέσκαψαν, οὔτε μὴν ἐνεχείρισαν
‘Ρωμαίους. ταῦτά τοι οὐδὲ ἐν ταῖς σπουδαῖς ἐμφέρεται. ἐστέρ-
χθη δὲ ὥστε τὰς λεγομένας τῇ Λατίνων διαλέκτῳ σάκρας
ἔς ἀμφοῖν τοῖν βασιλέοιν αὐτοῦ ἐπικομισθῆναι, ἐπιβεβαιού-
σας ἅπαντα, ὅσα πρὸς τῶν πρόσβεων ἐμπεδωθέντα ἐτύγχανε.
καὶ τοίνυν τὸ τοιάδε ἐστάλη αὐτόθι. ἔνγειρησαν δὲ καὶ ἐς

3. κατὰ τὴν uncis inclusit B. 5. Πέρσας H., Πέρσας vulg.

7. ἐν διμάδι Val., ἐνομάδι vulg. 8. ἐνιαυτῶν Val., ἐνιαυτῶν vulg.

11. πορίζεσθαι] κομιζεσθαι coni. B. Πέρσας coni. N.

17. ἐνεχείρισαν H., ἐνεχείρησε vulg.

rent et ubique observarentur, et per Orientem, et per Armeniam
et per ipsam quoque Lazicam: sic tamen ut triginta aureorum millia
singulis annis pro pace Romani Persis praestarent: de eo quoque
convenerunt, ut decem annorum tributum una prius solveretur, ita
ut septem annorum summa praesenti pecunia, trium reliquorum
annorum, qui restabant ex decem, statim post peractum septenarium
pendiceret; deinde per reliquos singulos annos ex conventione solu-
tio siceret. Actum quoque est de diruenda monastica domo, quae
Sebanus vocatur, aedificata in confinibus, cuius arcum Romani
acciperent. Etenim ab initio Romanorum fuerat: sed eam Persae,
cum pacem rupissent, occupaverant, et cum in eius possessione diu
fuissent, hanc aedem moenibus sepserant. Non tamen illi eam
funditus demoliti sunt, neque Romanis tradiderunt. Foedera enim
de ea re nihil quicquam continabant. Conventum etiam fuit, ut
litterae, quas sacras Latina lingua vocant, ab utrisque, et ab Imper-
atore, et a rege, adferrentur, quibus ratas haberent et confirmarent
pacis conditiones, de quibus legati consenserant. Et haec confestim
illuc sunt missae. Conditionibus quoque adscriptum erat, ut separatum

τοῦτο, ὡςτε κατὰ μίαν μοῖραν προελθεῖν τὴν καλονμένην Α. C. 5θα
σάκραν ἐκ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως, ἐπιψηφιζομένην περὶ^{Ind. 10}^{Iustin. 36}
τῶν προδοθησομέρων χρημάτων τῆς τριετίας μετὰ τὸν ἔβδο-
μον ἐνιαυτὸν, ὡς καταθήσουσι ταῦτα Ῥωμαῖοι Πέρσαις.
5έκυρωθη, ὡςτε καὶ ἐκ τοῦ βασιλέως Περσῶν ὁμολογίαν ἐν P. 137
γράμμασι προελθεῖν, ὡς, ἡνίκα πορίσαιντο Πέρσαι τῶν τριῶν
ἐτῶν τὸ διφειλόμενον χρυσίον, βασιλεῖς Ῥωμαίων τὸ περὶ^B
τοιοῦτος βεβαιωτικὸν ἀναδοθῆσται γράμμα. ἡ μὲν τοῦ Ῥω-
μαίου αὐτοκράτορος περὶ τῆς εἰρήνης ὁμολογία, τὴν συνή-
ρθη φέρουσα προγραφὴν, γνώριμος ἡμῖν ἐς τὰ μάλιστα τυγ-
χάνει. ἡ δὲ τοῦ Περσῶν βασιλέως γράμμασι μὲν ἐγράφη Περ-
σικῶς, τῇ δὲ Ἑλληνίδι φωνῇ κατὰ ταῦτα δήπουθεν ἵσχει τὰ
ἔηματας „Θεῖος, ἀγαθὸς, εἰρηνοπάτριος, ἀρχαῖος Χοσρόης, βα-
σιλεὺς βασιλέων, εὐτυχῆς, εὐσεβῆς, ἀγαθοποιός, φτινι θεοὶ^B
15μεγάλην τύχην καὶ μεγάλην βασιλείαν δεδώκασι, γίγας γι-
γάντων, δις ἐκ θεῶν χαρακτηρίζεται, Ιουστινιανῷ Καίσαρι,
ἀδελφῷ ἡμετέρῳ.” ἡ μὲν οὖν προγραφὴ οὕτω πῃ ἐδήλου,
ατάρ ἡ δύναμις τῶν λεχθέντων τοιάδε ὑπῆρχεν. εἰποιμι δὲ
αὐτήν γε δῆπον τῶν λόγων τὴν συνθήκην· ἀναγκαῖον γὰρ
20έγωγε φήθην χρῆσθαι οὐκ ἄλλως, ὡς ἂν μὴ ὑποτοπήσοι
τις ἐτέρᾳ φράσει παρατετράφθαι τι τῶν ἀληθῶς . . . εἰχεν
οὗτοι ,χάρειν ἀπονέμομεν τῇ ἀδελφότητι τοῦ Καίσαρος περὶ

1 et 6. προελθεῖν B., προσελθεῖν vulg. 5. ἔκυρωθη δὲ ὡςτε
coni. N. 6. κομίσαιντο coni. B. 15. μεγάλην τύχ. N.,
μετὰ τύχ. vulg. 21. τῶν] ὦν H. άληθῶν. ή δ' αρ' είχεν N.

sacra sanctio ab Imperatore Romano emitteretur, qua pecunias pen-
sionis trium reliquorum annorum, qui restabant ex decem, se sta-
tim exeunte septimo anno Persis numeraturum caveret. Pactum
quoque est, ut Persarum rex cautionem interponeret, sc. simulat-
que aurum, quod stipulatus erat, pro tribus annis receperisset, se-
curitatis litteras Imperatori Romano traditurum. Et Romani Im-
peratoris pacis ratihabitio solitam prae se ferebat inscriptionem, quae
satis nota est. Persarum vero regis Persica lingua scriptae verba
Graece haec sonant: „Divinus, bonus, pacificus, summus Princeps,
Chosroës, rex regum, felix, pius, beneficus, cui Dii magnum im-
perium cum magnis opibus indulserunt, Gigas Gigantum, ad deo-
rum exemplar compositus, Iustiniano Caesari, fratri nostro.” At-
que inscriptio erat huiusmodi. Vis autem eorum, quae compre-
hensa sunt litteris, talis fuit. Referam ego ipsam verborum struc-
turam et dispositionem. Necessarium enim esse duxi non aliter
facere, ne quis suspicaretur, ex veritate aliquid a me immunitatum.
Haec sic se habent: „Gratias agimus Caesaris fraternitati pro pace
inter ista duo regna constituta. Nos quidem Iesdegusnapho, divi-

Dexippus, Eunapius etc.

23

A.C. 562 τῆς χρείας τῆς εἰρήνης τῆς μεταξὺ τούτων τῶν δύο πολεμεῖν
 Ind. 10 ὡν. ἡμεῖς μὲν Ἱεσδεγούσναφ, θειώ κουβικουλαρίψ, ἐκελεύ-
 Justin. 36 Σταμεν καὶ ἔξουσίαν δεδώκαμεν· ἡ ἀδελφότης τοῦ Καίσαρος
 Πέτρῳ μαγιστρῷ τῶν Ῥωμαίων καὶ Εὐσεβίῳ ἐκέλευσε καὶ
 ἐπέτρεψε καὶ ἔξουσίαν δέδωκε λαῆσαι καὶ τραχτᾶσαι, καὶ
 δὲ Ζίχ καὶ δὲ λεγόμενος παρὰ Ῥωμαίοις μάγιστρος καὶ Εὐ-
 σέβιος τὰ περὶ τῆς εἰρήνης κοινῶς ἀλλησαν καὶ ἀτραχτᾶσαν,
 καὶ ἐτύπωσαν τὴν εἰρήνην πεντήκοντα ἑνιαυτῶν, καὶ ἔγγραφα
 πάντες ἐσφράγισαν. ἡμεῖς οὖν καθ' ἄδελφον Ζίχ καὶ δὲ μάγι-
 στρος τῶν Ῥωμαίων καὶ Εὐσέβιος ἐποίησαν, βεβαιώς ἔχομεν τὸν
 τὴν εἰρήνην, καὶ ἐμμένομεν αὐτοῖς.” οὗτοι μὲν ἐπὶ λέξεως
 εἶχεν. ὅμοιοτρόπως δὲ καὶ ἡ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως ἐτύγ-
 χανεν οὖσα ὁμολογία, ἀνεν τῆς προγραφῆς ἡς εἶχε τὸ βασί-
 Δλειον γράμμα τὸ Περσικόν. καὶ ἐν τοιοῦτοι δὲ ἔντλογος διε-
 λύθησαν. ἐν δὲ δὴ ἐτέρᾳ ἔννελεύσει μεγαλανχοῦντος τοῦ Ζίχον
 καὶ ἐπὶ Χοσρόῃ βασιλεῖ κομπολογίᾳ χρωμένου, φάσκοντός τε,
 ὃς ἀμαχώτατός τέ ἐστι καὶ νίκας περιεβύλετο πολλὰς, καὶ
 ὃς δὲ οὐ χρόνου τὴν κίδαριν ἀνεδήσατο, ἀμφὶ τὰ δέκα ἔτη
 καταγωνισάμενος κατέστησεν ἐς φόρου ἀπαγωγὴν, καὶ ὅτι
 τὴν τῶν Ἐρθαλιτῶν κατεστρέψατο δύναμιν, καὶ μὲν οὖν βα-
 σιλεῖς ἐχειρώσατο πλείστους, καὶ ὃς ἄγανται τε αὐτὸν καὶ
 τεθῆπασιν οἱ ἐκείνη βάρβαροι, καὶ ὃς κατὰ τὸ προσῆκον καὶ

9. καθ' add. N. 22. ἐκεῖνη Val., ἐκεῖνος vulg.

no cubiculario nostro, iussimus et potestatem dedimus, id negotiis confidere. Fraternitas autem Caesaris eius prourationem Petro, Romanorum magistro, et Eusebio commisit, ut de pace colloquium haberent et tractarent. Et quidem Zichus, et qui a Romanis magister dicitur, et Eusebius, re inter se deliberata et persensa, tractaverunt et in scriptis redegerunt pacem in quinquaginta annos Persis et Romanis esse, et quae scripta sunt, suis sigillis impressis approbaverunt. Itaque nos omnia, quae Zichus et magister Romanorum et Eusebius de pace convenerunt, rata firma valere volumus, et conditionibus dictis stamus.” Et ista quidem ad verbum ita scripta se habebant. Eodem sensu Romanorum Imperatoris ratihabitio scripta fuit, sed sine inscriptione illa, quam litterae regis Persarum habebant. Super his solutum est inter legatos colloquium. Cum denuo ad colloquium venissent et Zichus magnificis verbis instaret, et attolleret Chosroen, et dicaret, illum invictum esse et multas victorias retulisse, et ab eo tempore, quo cidari redimitus fuisset, decem gentes, cum quibus dimicasset, tributum pendere coegisse, et Ephthalitarum potentiam evertisse, et multos reges subegisse, et omnes illarum terrarum barbaros ipsum colere et venerari, unde iure et merito regum appellationem sibi sumeret:

οὐκ ἀπεικός αὐτῷ η ἐπωνυμία κεκόμψενται τὸ βασιλέα προσ- A. C. 502
εγνοεύεσθαι βασιλέων, ταῦτα καὶ τὰ τοιάδε τοῦ Ζίχ περὶ^{Ind. 10}
Χοδρόου μεγαληγορίᾳ χρησαμένου ἐν διηγήματι ἔξῆλθεν^{Iustin. 36} ὁ V. 93
Πέτρος τοιάνδε ἴστορίαν τινά· ὡς ἐγένετο τις ἐν τοῖς πάλαι^{P. 138}

διε καὶ ἀνωτάτῳ χρόνοις βασιλεὺς Αἰγύπτιος, ὄνομα Σέσω-
στρις, καὶ οὖν γε συμπνεούσης αὐτῷ τῆς τύχης μεγάλα
ἔφρσα καὶ ἔθη μέγιστα καθεῖλεν, ὡς δουλαγωγῆσαι καὶ βα-
σιλεῖς, καὶ ἐπὶ τοσοῦτον ἀρδῆναι ἀλαζονείας, ὡς καὶ ὅχημα
χρυσοκόλλητον συμπήξασθαι, καὶ ἀνδ' ὧν ἐπονος δέοντος ἦ
ιοστερα ἐλκυστήρια ζῶα, τοὺς δοριαλώτους δκείνοντος βασιλεῖς
ὑπαγαγεῖν τῷ ζυγῷ, οὗτο τε διφρενόμενον διὰ τῶν λεωφό-
ρων ἐπιφέρεσθαι τοῖς ὑπηκόοις. τοῦτο ἐπεὶ διημέραι ἐπε-^B
τέλει, τῶν τις βασιλέων τὸ ὅχημα ἐλκόντων κατὰ τὸ ἄκρον
ἐζευγμένος, συνεχέστατά πως καὶ λεληθότως εἰς τούπισαν τὸ
ισβλέμμα ἐπιστρέψων, ἐθεᾶτο τὸν τροχὸν κυλινδούμενόν τε καὶ
τῇ τῆς κινήσεως συνεχείᾳ ἐν ἑαυτῷ περιελιτέμενον. ἐπο-
χούμενος δὴ οὖν ὁ Σέσωστρις, (ἐπέσκηψε γάρ,) „τί δῆτα,”
ἔφη, „τοῦτο ποιεῖς, ὃ οὔτος;” δὲ ἀμοιβαδὸν ἔφη „ὦ δέ-
σποτα, ὅραν τὸν τροχὸν, ὡς θαμὰ περιδινούμενος οὐκ ἐπὶ
κοτῆς αὐτῆς βάσεως μένει ὅδε, ἀλλὰ γὰρ ἄκρῳ κατὼ φερόμενος
τὴν ἀρματοστροχίαν ἀργάζεται.” τοῦτο ἀκηκοώς ὁ Αἰγύπτιος,
καὶ μὲν οὖν τεκμηρόμενος, ὡς ὑπαινίτεται τὸ ἀστύθμητόν
τε καὶ παλίμβολον τῆς τύχης καὶ ὡς τροχῷ κυλιομένῳ ἔοικε^C

12. ἐπιφαίνεσθαι coni. B. 14. πεπηγδτως coni. B.

cum haec et huiusmodi Zichus de Chosroë praedicaret, et magni-
fice loqueretur, Petrus paulum a proposito digrediens, hanc histo-
riam recitavit. Erat, inquit, olim priscis temporibus quidam Ae-
gyptiorum rex, nomine Sesostris. Is, cum illi fortunae aura affla-
ret, magnos spiritus sumpsit, et potentes gentes domuit, et earum
reges captivos fecit, eoque devenit arrogantiae, ut currum deauratum
fabricaret, et equorum et aliorum animalium vecturae aptorum
reges illos captivos iugo aptaret. Et ita vectus per vias pu-
blicas sese subditis exhibebat. Quae cum quotidie facitasset, acci-
dit, ut quodam die unus ex illis regibus, qui erat summo iugo apta-
tus, intente et defixe vultum retrorsus, spectaret rotam se cir-
cumvolventem et continuatione motus in se ipsam revertentem. Cum id Sesostris, qui vehebatur, animadvertisset, eum increpans,
„Quid rerum agis?” inquit. „Contemplo, respondit ille, domine,
hanc rotam, quae se alternis frequenter in orbem circumagit, quae
nunquam eodem loco manet, sed fertur modo superius, modo infe-
rius, et ita currus agitationem facit et operatur.” Haec quum au-
diasset rex Aegyptius, et sentiret, illum indicare fortunae inconstan-
tiam et volubilitatem, quae semper volvitur, neque eodem loco

A. C. 56. τὰ ἀνθρώπεια, ξυνῆκε, μὴ ἄραι καὶ αὐτὸς χρόνῳ ποτὲ τοι
 Ind. 10 ούτῳ προσπταίσῃ δυστυχήματι, τοῦ λοιποῦ τε διαύσατο κατὰ
 Iustin. 36 τὸν προλεχθέντα τρόπον ἀρματηλατεῖν πρὸς τοὺς δεδουλω-
 μένους οἱ βασιλεῖς ἀφῆκε καὶ ταῖς σφῶν αὐτῶν ἡγεμονίαις
 ἐνεβίβασεν αὐθίς. ἐνταῦθα Πέτρῳ διπάντα τῆς ἴστορίας
 δ λόγος, διγαλινώσαντι τὴν τοῦ Ζίχ περὶ Χοσρόου μεγαλη-
 γορίαν. εἴτα διελέγοντο αὐθίς περὶ τῶν πρακτέων. ἀπαντα
 μὲν γὰρ, ὡς ἐνην, ἀμφίβολα δν τάξει καὶ κόσμῳ καθειστή-
 νει. τὰ οὖν περὶ Σουανίαν ἔτι δν μετεώρῳ ὑπῆρχε, καὶ
 Δ ὑπελέλειπτό σφισι μόνα ἐπ' ἀμφιβόλῳ. τῷ τοι ἐλέξειν ὥδειο
 Πέτρος „πλείστων διπάνων ἄξιός ἐστιν ἀνὴρ, ὃς τέλεια βου-
 λευόμενος τέλειον ἐπιθήσοι ταῖς πράξεσι τὸ πέρας. εἰ γὰρ
 ἐλλείπει τι τῶν δεσύτων, ἐλλιπὲς οἶμαι καὶ τῷ βουλευομένῳ
 φρόνημα. οὐκ εἰκῇ δὲ καὶ μάτην σίρηται νῦν ἡμῖν δ λόγος
 πρὸς σὸν δὲ φερόμενος, ὡς Ζίχ, ‘Ρωμαίοις τε καὶ Πέρσαις¹⁵
 φανῆσται λυσιτελέστερος. εἴποιμι δὲ πως φανερώτερον.
 Σουανία ‘Ρωμαίοις ὑπῆρχε, καὶ ‘Ρωμαῖοι Σουάνοις ἐκέλευον.
 ἀμέλει Τζαθίου Σουάνων ἐξηγουμένουν Δείτατός τις ‘Ρωμαῖος
 ἀνὴρ τῶν ἐκείσος ‘Ρωμαϊκῶν καταλόγων ἐτύγχανε προεστώς
 ἀλλὰ καὶ ἐτεροί τινες ‘Ρωμαίων δν Σουάνοις ἐποιοῦντο τὰς
 διατριβάς. δισμενείας δέ τινος . . . μεταξὺ τοῦ Λαζῶν

3. πρὸς γε τοὺς coni. B., πρὸς τοὺς τοὺς δ. coni. N.   10. μόνα
 H. μόνη vulg.   18. Δείτατος: idem mox p. 357., 7. Έξιστος
 nominatur.   21. τινος] excidit participium οὐσης, quod H.
 supplet, vel γενομένης.

permanet, et rotae semper volventi res humanas similes esse: veri-
 tatus, ne ipse posthac in aliquam calamitatem incideret, abstinuit
 deinceps eo modo, quo diximus, vehi, et reges apud se servitu-
 tem servientes in sua regna, ut illic, quemadmodum antea, regnarent,
 dimisi." Hic finem accepit Petri sermo historiam recitantis, quo
 Zichi magniloquentiam repressit. Deinde disseruerunt de his, quae
 agenda restabant. Cetera enim omnia, quoad eius fieri potuerat,
 quae in controversia fuerant, composita transactaque erant, ex-
 ptis quae ad Suaniam pertinebant, quae sola in suspenso adhuc et
 incerta manebant. Itaque Petrus Zicho dixit: „Multis laudibus vir
 ille dignus est, qui perfecte utilia suadet, eademque perfecte ad
 exitum perducit. Etenim, si quid in his deest, imbecillitati opini-
 nor iudicii eius, qui negotium suscepit, attribuitur. Non immerito
 neque temere haec a me habetur oratio, quae ad te directa, o
 Ziche, tandem in magnam Romanorum et Persarum utilitatem est
 redundatura. Dicam ego paulo apertius. Suania ditionis Romanorum
 fuit, et Suanis Romani imperarunt. Quo tempore autem Tza-
 theus eorum dux erat. Ditatus quidam, Romanus, praeerat Roma-
 nis militibus, qui illic in praesidiis agebant: tum quoque muki

βασιλεώς καὶ Μαρτίνου τοῦ Ρωμαίου τηγικαῦτα διεῖστι στρα-^{A. C. 562}
 τηγοῦντος, τούτου ἐνεκα ὁ Κόλχος οὐκ ἀπέστειλε Σουάνοις ^{Ind. 10}
 τὸ σύνηθες σιτηρέσιον. ἔθος γὰρ πέμπεσθαι σῖτον δὲ τοῦ ^{Justin. 36}
 Κόλχων βασιλέως. διὸ δυσανασχετοῦντες οἱ Σουάνοι τῷ τῶν
 θυενομισμένων στερηθῆναι, κατάδηλον ἐποιήσαντο Πέρσαις,
 ὡς, εἰ γενήσοιτο αὐτοῦ, Σουανίαν ἐγχειρίσουσιν αὐτοῖς. ἐν
 τοσούτῳ Ἐξισάτῳ καὶ τοῖς ἑτέροις ἥγεμόσιν τῶν Ρωμαϊκῶν
 ταγμάτων ἐφησαν, διτοι,, πολυπληθία Περσῶν ἀγγέλλεται χω-
 ροῦσσα κατὰ Σουάνων, πρὸς ἣν ἀξιόμαχον οὐκ ἔχομεν δύνα-
 ιομιν. ἀλλὰ τὸ συνοῖσσον βουλεύσασθε, ἐνὶ τοῖς ἐνταῦθα Ρω-
 μαίων καταλόγοις ὑποχωροῦντες τῇ Μηδικῇ στρατιᾷ.” ^{το. B}
 σούτῃ χρησύμενοι Σουάνοι δόλιο, καὶ δώροις ἀγαπείσαντες
 τοὺς τῶν καταλόγων ἀπιστάτας, ἀπεβάλοντο παρὰ σφῶν τὴν
 Ρωμαίων φυλακήν. οἱ δὲ Πέρσαι ἐνὶ τάχει παραγενόμενοι
 Σουανίαν ἔλαβον. ληπτέον οὖν ἐντεῦθεν, ὡς καὶ Ρωμαίων
 ἀνέκαθεν ὑπῆρχεν, καὶ Ρωμαίοις ἀρμόδιει τήμερον. εἰ γὰρ
 δικαιάτατα Λαζικῆς κύριοι καθεστήκαμεν, καθὰ δήπουθεν
 ὅμετος ἐψηφίσασθε, Σουανίας τῆς ὑπὸ Λαζικήν οὐκ ἀπὸ τρό-
 που δεσπόσουμεν.” ὁ δὲ Σουρήγας ἐφη „ἄχθεσθε μᾶλλον Ρω-
 μαῖοι, ὅτι ἔθνος αὐθαίρετα καὶ ἔκουσίως προσπέλασσεν ἡμῖν.”

4. Τονάρει Η., Σαυγοὶ vulg. 5. στερηθῆναι Β., ὑστερηθῆναι
 vulg. 6. Σουαγίαν Η., Σουαγίων vulg. 8. ἀγγέλλεται Ν., ἀ-
 γέλλεται vulg. 10. βουλεύσασθαι vulg. 12. Σουάνοι Η., Σου-
 ανίοι vulg. 13. καταλόγων Ν., ἀργῶν vulg., ἀρχῶν Cantic.
 ἀπεβάλλοντο vulg. 16. ὑπῆρχον vulg.

Romani inter Suanos domicilium habebant et commorabantur. Or-
 ta quadam inter Lazorum regem et Martinum, Romanorum tunc tem-
 poris in his partibus ducem, discordia, Colchus mittere Suanis
 praestari solitum frumentum recusavit. Mos enim erat mitti a rege
 Colchorum frumentum. Suanī graviter et iniquo animo tulerunt,
 se privatos esse his, quae sibi ex conventione debebantur. Quam-
 obrem significarunt Persis, se, si illuc accederent, eorum manibus
 Suaniam tradituros. Eodem tempore Exisato et reliquis Romanis
 minum ducibus dixerunt, magnam Persarum manum Suanis bellum
 inferre nuntiari. Quamobrem cum non idoneas ad resistendum ha-
 berent copias, petere, ut ipsorum salutis causa cum Romanorum
 copiis exercitui Persarum obviam irent. Hoc dolo Suani usi, et
 donis demeriti legionum nostrarum duces, Romanorum praesidium
 eiecerunt. Persae autem celeriter accedentes, Suaniam suae potesta-
 tis fecerunt. Hinc facile est intelligere, olim Romanorum iuris fuisse
 Suaniam, hodieque iure illis competere. Nam si optimo iure
 constituti sumus domini Lazicae, (sic enim et vos iampridem ae-
 quum censuistis,) non absque ratione Suania, quae infra Lazicam
 sita est, in nostrum ius dominiumque cedere debet.” Cui Surenas
 respondit: „Eo iniquiori animo et gravius ista fertis, o Romani,

A C. 56α δὲ Ζίχι θπολαβών ἔφη· „αὐτόνομοι γεγόνασι Σουάνοι, καὶ οὐδεὶς
Ind. 101 πώποτε τῇ Κόλχῳ ὑπεκλίθησαν ἀρχῆ.” αὐθίς ως τὸν Ζίχην
Iustini. 36 οὐδέξειν δὲ Πέτρος· „εἴγε μὴ βούλει, ὁ Ζίχης, ἐν τοῖς τῆς εἰρήτης
V. 94 νησὶ συμβούνται οὖν τὸ Σουανίας ἐγχαράξαι, σήμανον, ως
ἀποδίδως μοι Λαζικὴν ἔννυν τοῖς ὑποτεταγμένοις ἔθνεσιν αὐτῆς.”⁵
δὲ Ζίχης, „εἰ τοῦτο,” ἔφη, „ποιήσω, ἀδειά σοι δοθήσεται καὶ
περὶ Ἰβηρίας ἀμφισβητεῖν, κατ’ ἔξουσίουν τε εἴποις ἄν, ως καὶ
αὐτὴ κατήκοος ἐγεγόνει Λαζῶν.” „ἐν δηλώσει δὲ,” ὁ Πέτρος,
„μεγένσαι, ὁ Ζίχης, ως οὐ βούλει πᾶσαν ἡμέν ἀποδοῦναι Λα-
ζικὴν, ἀλλὰ τινα μοῖραν αὐτῆς.” πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἐτεραίω
Ρωμαῖοι τε καὶ Πέρσαι εἰπόντες τε καὶ ἀκηκόστες Σουανίας
πέρι, ὅμως οὐ διηγαροῦν αὐτοῖς περὶ τοῦ
Δροιοῦνδε τὸν βασιλέα ἐπισκοπῆσαι Πέρσῶν. καὶ ὅρκῳ ἐπι-
στώσατο δὲ Ζίχης, ἢ νενόμισται Πέρσαις ὀμνύειν, διυτεπιλαβέ-
σθαι Πέρσων ως Χοσρόην ἀφίκινον μέντος ἐνεκα Σουανίας. εἰτα 15
τοῦ Ζίχης τοὺς περὶ Ἀμβρού τοῦ Ἀλαμουνδάρου τοῦ τῶν
Σαρακηνῶν ἡγουμένου κινήσαντος λόγους, φάσκοντός τε, ὅτε
γε δήπον καὶ αὐτὸν, ὥσπερ καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ ἡγεμόνα
τοῦ Σαρακηνικοῦ, κομιζεσθαι χρεῶν τὰς ἐκατὸν χρυσίου λέ-
τρας, ἀντεῖπεν δὲ Πέτρος, ὥστε „τὸν πρὸ Ἀμβρού ἡγεμόνα τοῦ
δωρεᾶς τινι ἀγράφῳ, ὃσῳ ἂν ἡβούλεστο χρυσίῳ καὶ ὀπηγίκᾳ, δ

4. οὐνομα τὸ N., δυνάματι vulg. 14. ὁ H., ἡ vulg. 16. Λα-
μουνδάρου N., Λλαμάνδρου vulg. 19. Σαρακηνοῦ ed. Par.

quod ea gens sua sponte et ultro sese nostrae potestati permisit.”
Zichus eius verba suscipiens: „Suanī suis legibus sunt usi, inquit,
neque unquam Colchorum imperio paruerunt.” Tum Petrus: „Si
tu, o Ziche, Suaniae nomen in conventione pacis omitti mavis,
hoc tamen commemora, te mihi Lazicam reddere cum gentibus, quae
huic regioni subiectae sunt.” — „Sic hoc facio, inquit Zichus, adi-
tus tibi aperietur de Iberia quoque controversiam movere. Nam in
tuo arbitrio erit dicere, ipsam quoque subiectam fuisse Lazis.” „Ma-
nifestum est igitur, o Ziche, te nolle nobis integrum Lazicam
stituere, sed eius partem.” — Multa etiam alia ultro citroque Per-
sae et Romani et dixerunt et audierunt de Suania, neque tamen
convenire potuerunt. Sed totam rem ad regis Persarum arbitrium
reiecerunt, apud quem Zichus se Petro neque studio neque gratia
defuturum, quum primum ad Chosroëm rediisset, iureiurendo,
quod apud Persas sacrosanctum habetur, fidem suam obstrinxit.
Deinde Zichus sermonem movit de Ambro, Alamundari filio, Sarace-
norum duce, dixitque illi debere centum auri libras et aequum es-
se, ut eas acciperet, sicut et is, qui ante Saracenorum dux fuerat.
Contra dixit Petrus: „Saracenorum ducem, qui ante Ambrum fue-
rat, Imperator noster libero auri dono nullis litteris obstricto, quan-
do ipsis placebat, ornare solebat. Mittebatur igitur ad Saracenum

καθ' ἡμᾶς ἐφιλοφρονεῖτο δεσπότης. τοιγαροῦν διτέλλετο τῇ τα- Α. C. 562
 χυτῆτι τῶν Δημοσίων ἐππων ὁγούμενος ἀνὴρ ἀγγελιαφόρος ὡς ^{Ind. 10}
 τὸν Σαρακηνὸν, ἀποκαταστήσων οἱ τὸ δόπερ ἐτύγχανεν αὐτῷ ^{Iustini 36} P. 140
 πεμφθὲν πρὸς τοῦ 'Ρωμαίου βασιλέως. οὗτο τε ἐς τοῦμπα-
 5 λιν ἐκ τοῦ Σαρακηνοῦ ὡς βασιλέα τὸν ἡμεδαπὸν ἐπέμπετο
 δωροφορῶν πρεσβευτῆς. εἰτα ἀπιδώρῳ αὐθις ἐφιλοφρονεῖτο
 τὸν Σαρακηνὸν ὃ καθ' ἡμᾶς αὐτοκράτωρ. εἰ βούλεται οὖν
 τοι καὶ Ἀμβρος κατὰ ταῦτα ποιεῖν, εἰ δοκεῖ καὶ τῷ καθ' ἡμᾶς
 βασιλεῖ· εἰ δέ γε οὐ βούλεται, κινεῖ τηνάλλως, πρός γε καὶ
 15 πολλιθιώτατα φρονεῖν. ἀποίσεται γὰρ οὐδὲν διτιοῦν." τούτῳ
 διαμφισθῆται τὸν καὶ ἑτέρων, ἐγράφησαν αἱ πεντηκοντούτι-
 δες σπουδαὶ Περσιστὶ καὶ Ἐλληνιστὶ, μετεβλήθη τε τὸ Ἐλλη-
 νικὸν εἰς Περσικὰ φωνὴν καὶ τὸ Περσικὸν εἰς Ἐλληνίδα. οἱ
 δὲ τὰς ἔνθηκας βεβαιοῦντες 'Ρωμαίων μὲν Πέτρος ὃ τῶν
 25 περὶ βασιλέα καταλύγον τῆγεμὼν καὶ Εὐσέβιος καὶ ἑτεροι,
 Περσῶν δὲ ὃ Ιεσδεγούσηνάρ καὶ Σονρήνας καὶ ἑτεροι. τῶν
 οὐν ἐξ ἑκατέρου μέρους ὅμολογιῶν ἐν συλλαβαῖς ἀναληφθει-
 σῶν, ἀντιπαρεβλήθησαν ἀλλήλαις τῷ Ισοδυνάμῳ τῶν ἐνθυ-
 μημάτων τε καὶ ὄγημάτων. δοσα δὲ διάμηνε τὰ τῆς εἰρήνης
 αυγαμματεῖα, λελέξεται. καὶ δὴ δόγμα ἐγράφη πρῶτον, ὡς
 διὰ τῆς στενοπορίας τῆς εἰσόδου τοῦ λεγομένου Χοροντζὸν ^C
 καὶ τῶν Κασπίων πυλῶν μὴ ἐφείναι Πέρσας ἢ Ούννους ἢ
 Άλανους ἢ ἑτέρους βαρβάρους πάροδον ποιεῖσθαι κατὰ τῆς
 'Ρωμαίων ἐπικρατείας· μήτε δὲ 'Ρωμαίους ἐν αὐτῷ δήπου

nuntius, qui vectus celeritate equorum publicorum, redderet quod illi Imperator donatum volebat. Sed ante Saracenus per legatum, quem mittebat, Imperatorem nostrum donis sibi conciliabat. Tunc iterum Imperator viciam aliquam liberalitate Saracenum sibi devincire studebat. Si Ambrus igitur ita facere decreverit, et Imperatori nostro idem placuerit, bene est; sin minus, frustra contendit, et demens est, neque quicquam impetrabit." Haec et alia multa cum inter se agitassen, foederum in quinquaginta annos conditiones sunt perscriptae Graece et Persice. Deinde Graeca in sermonem Persicum, et Persica in Graecum sunt translata. Foederibus autem scribendis et faciendis assuerunt e Romanis Petrus, dux militum, qui circa Imperatorem militabant, Eusebius et alii, ex Persis Iesdegusnaph, Surenas et alii. Quum igitur conventiones ab ultraque parte litteris mandatae essent, utramque inter se compararunt, ut verba et sententiae idem valerent. Quae autem pacis libelli continerent, dicentur. Primum igitur decretum fuit: ne per angustias eius introitus, qui Chorutson appellatur, et portas Caspias Persis, aut Hunnis, aut Alanis, aut aliis barbaris in Romanorum

A.C. 562 τῷ χώρῳ, μήτε μὴν δν ἄλλοις Μηδικοῖς δρόμοις στρατεύουσε
 Ind. 10 στέλλειν κατὰ Περσῶν. δεύτερον, ὃς ἂν οἱ σύμμαχοι Σαρα-
 Iust. 36 κηροὶ ἐκατέρας πολιτείας ἐμμένοιεν καὶ οἱ τοῖς βεβαιωθεῖσι,
 καὶ μήτε τοὺς Περσῶν κατὰ Ῥωμαίων, μήτε τοὺς Ῥωμαίων
 ὀπλιζεσθαι κατὰ Περσῶν. κατὰ τρίτην τάξιν, ὡστε τοὺς 5
 ἐμπόρους Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν τῶν δποιωνοῦν φορτίων,
 Διοιτόντους δὲ καὶ τοὺς τοιούσδε ποριστὰς κατὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς
 κρατῆσαν ἔσθος ἐμπορεύεσθαι διὰ τῶν εἰρημένων δεκατευτη-
 ρίων. δ', ὃς ἂν οἱ πρέσβεις καὶ οἱ τῇ ταχτῆτι χρώμενος
 τῶν δημοσίων ἐππων πρός τὰς ἀπαγγελίας, ὃ μὲν ἐς τὰιο
 Ῥωμαίων, ὃ δ' ἐς τὰ Περσῶν ἥδη ἀφικνούμενοι, κατὰ ταύ-
 την ἀξίαν καὶ τὸ προσῆκον ἔκαστοι τιμηθεῖσιν, καὶ τῆς δεού-
 σης τεύξονται ἐπιμελείας· ἀπαλλάττεσθαι τε σφᾶς μὴ χρονο-
 τριβοῦντας. ἀλλὰ γὰρ καὶ τὰς ἐμπορίας, ἃς ἐπιφέρονται, ἀμοι-
 βύζειν ἀκωλύτως τε καὶ ἄνευ συντελείας τινός. εἰ διετυπώθη, 15
 ὡστε τοὺς Σαρακηνοὺς καὶ τοὺς δποιουσοῦν βαρβάρους ἐμπό-
 ρους ἐκατέρας πολιτείας μὴ διὰ ἔνων ἀραπῶν ποιεῖσθαι τὰς
 πορείας, μᾶλλον μὲν οὖν διὰ τῆς Νισίβεως καὶ τοῦ Δάρας,
 μήτε μὴν ἄνευ κελεύσεως ἀρχικῆς ἴσται κατὰ τὴν ἀλλοδιπήν.
 εἰ μέντοι παρὰ τὸ δοκοῦν τολμήσωσί τι, ἥγοντι, τὸ λεγόμενον, 20
 P. 141 κλεπτοτελωνήσουσιν, ἀνιχνευομένους ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς ὅρίοις
 V. 95 ἀρχόντων, ἔν τοῖς ὅσα ἐπιφέρονται, εἴτε Ἀσσύρια φορτία
 11. δ δὲ Ἑ., δ δὲ vulg. 14. χρονοτριβούντες vulg. 21.
 ὑπὸ H., ἀπὸ vulg.

fines transire licet, neve Romani in ea loca aut in aliam quam-
 cunque partem finium Medicorum exercitum contra Persas mitterent;
 ut Saraceni, utriusque civitatis socii, eadem pacta servarent, neque
 hi, qui Romanorum partium essent, contra Persas, neque qui Per-
 sarum, contra Romanos arma ferrent; tertio capite cavetur, ut Ro-
 mani et Persae, quarumcumque mercium mercatores et negotiato-
 res, secundum veterem morem neque in aliis locis, quam in quibus
 decimarum solutio est indicta, mercaturas faciant; ut legati et re-
 liqui, qui, cum quid nuntii perferant, equis publicis utantur, τοι
 qui per Romanorum, tum qui per Persarum regiones iter habe-
 ant, pro cuiusque gradu et dignitate honore afficiantur, et debita
 cura excipiuntur, neque cunctentur, et merces si quas adferunt, per-
 mutent sine ullo impedimento aut tributi exactione; sancitum
 praeterea est, ne mercatores Saraceni aut alii quicunque barbari in
 amborum regum regionibus per incognitas et minime tritis vias in-
 cedant, sed Nisibim aut Daras petant, neque sine iussu principum
 alienam regionem adeant. Si quid tamen praeter quod statutum est
 audeant, aut, ut dicitur, vectigalia fraudaverint, si deprehendantur
 ab his, qui liimitibus praeſunt, una cum mercibus, quas veheunt, sive
 sint merces Assyria, siye Romanae, poenas et mulctas a legibus

είλεν εἴτε Ῥωμαῖα, παραδίδοσθαι εὐθύνας ὑφέξοντας. οὐ, ὡς A. C. 5θη
 εἴ τινες, ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ πόλεμος ἔγειτηκει, ἥτοι μόλησαν, Ind. 10
 τοῦτο μὲν ὡς Πέρσας ἀπὸ Ῥωμαίων, τοῦτο δὲ ἀπὸ Περ-^{Iustiu. 36}
 σῶν ὡς Ῥωμαίους, εἴγε βούλοιντο οἱ προσκεχωρηκότες ἐς
 5τὰ οἶκοι ἐπαναστρέψειν, μὴ γίνεσθαι σφισιν ἐμποδὼν μήτε
 μὴν καλύμη χρήσασθαι τινι. τοὺς μέντοι ἐν καιρῷ εἰρήνης
 αὐτομόλους ἦγουν καταφεύγοντας ἐξ ἐτέρων εἰς ἐτέρους μὴ
 ὑποδέχεσθαι, ἀλλ' ἐκ παντὸς τρόπου καὶ ἄκοντας ἐγχειρίζε-
 σθαι τοῖς ἐξ ὧν καὶ ἀπέδρασαν. οὐδέος τῶν σπουδῶν,
 10ώστε τοὺς ἐπεγκαλοῦντας περὶ τοῦ σίνεσθαι τι σφᾶς τοὺς
 ἀντιπολιτευομένους δίκη τέμνεσθαι τὸ φιλονεικούμενον, ηδὲ
 ἔαντων τῶν τὴν βλάβην πεπονθότων ηδὲ δι' οἰκείων ἀνθρώπων
 ἐν τοῖς μεθορίοις παρὰ τοῖς ἀρχοντινοῖς ἐκατέρας πολιτείας
 ἔντυγον· οὐτω δὲ τὸν ζημιώσαντα ἀκέσασθαι τὸ σκάζον.
 15η, ὥστε τοῦ λοιποῦ μὴ δγκαλεῖν Πέρσας Ῥωμαίοις ἐνεκα
 τοῦ ἐπικτίζεσθαι τὸ Δάρας, ἕδοξε καὶ ἀμφοτέραν πολιτείαν
 τοῦ λοιποῦ μηδαμῶς ἐπιτειχίζειν, ἔγονυν περιοχῇ τινι κατα-
 σφαλίζειν τι τῶν ἐν τοῖς ὅροθεσίοις χωρίων, οὐα μὴ πρό-
 φασις ἐντεῦθεν ἔσοιτο ταραχῆς, καὶ ἐκ τούτου διαλυθῆσονται
 20οι τοὺς σπουδαίους. οὐδὲ, μὴ δπιέναι ηδὲ πολεμεῖν ὑπηκόῳ ἔθνει ηδὲ
 τινὶ ἄλλῃ τοὺς ἐτέρας πολιτείας· μᾶλλον μὲν οὖν ἄγειν βλά-
 βης καὶ κατ' οὐδὲν δτιοῦν πηματιομένους ἐν τῷ αὐτῷ μέ-

3. ἀπὸ ante Περσῶν ex coni. addidisse videtur H.   4. προ-
 κεχωρηκότες vulg.   9. τοῖς ηδὲ H., τοὺς ηδὲ vulg.   22. πημα-
 τομένους N., πη μεγομένους vulg.

statutas iuant; ut his, qui, dum bellum erat, sive a Romanis ad Persas, sive a Persis ad Romanos transierunt, si regredi et ad sua redire voluerint, nullum impedimentum aut molestia fiat; sed qui per pacem deinceps aufugient et migrabunt ex alterius ditionis terris, in alterius regionem minime admittantur, sed omni modo etiam inviti reddantur his, a quorum dominatu effugerunt; pars quoque foederum fuit, ut, si qui quererentur, sibi quid damni illatum esse a contrariae partis civibus, iudicio dirimatur controversia sive per eos ipsos, qui iniuriam passi sint, sive per certos homines, qui in confiniis apud utriusque partis praefectos convenient, et ita, qui peccaverit, damno medeatur; ut in posterum Persae Romanis non succenseant, quod Daras munitant, placuit, utramque rem publicam a muniendis locis prope fines sitis porro abstinere, neque ea muris et propugnaculis circumdare, ne inde turbarum occasio nascatur, et foedera dissolvantur; neminem invadere aut bello lacessere gentem aut regionem, quae sub alterutrius imperio sit, sed potius omnes nulla iniuria lacessitos eodem statu manere, ut illis quoque pace frui liceat; ne magna militum manus Daras ultra quam custo-

A. C. 58α γενεν, φως ἀν και ὁδε ἀπολαύοιεν τῆς εἰρήνης. εί, μῶσε μὴ
 Ind. 10 πολυπληθίαν στρατοῦ ἐς τὸ Λάρας δινέανειν, πλὴν ὅση γε
 Iustin. 38 ἀρχέσει πρὸς φυλακὴν τοῦ ἄστεος. μήτε δὲ τὸν τῆς ἑω
 στρατηγὸν κατὰ ταύτην ἐνιδρῦσθαι, τοῦ μὴ ἐκ τοῦ τυιοῦδε
 ἐπιδρομὰς ἡ βλάβης γίνεσθαι κατὰ Περσῶν. εἰ δέ γε ἄρα
 τι τοιοῦτον ἔννενεχθείη, ἀπαγιώθη τὸν ἄρχοντα τοῦ Λάρας
 διατιθέναι τὸ πλημμελῆθέν. μάτια πρὸς τῇ δεκάτη τῶν σπον-
 δων βεβαιώσις, ὥστε, εἰ πόλεις ἐτέραν ζημιώσει πόλιν ἢ
 διποσοῦν διαφθείρει τι τῶν αὐτῆς, μὴ τῷ νόμῳ τοῦ πολέμου
 Δ μήτε μὴν δυνάμει στρατιωτικῆ, ἀλλως δὲ δόλῳ τινὶ καίσο-
 κλοπῇ — εἰσὶ γὰρ τοιούδε τινὲς ἀνοσιούργοι οἱ ταῦτα πράσ-
 σοντες, ὡς ἂν πολέμου ἐσοιτο πρόφασις. ἐβεβαιώθη τοιγαρ-
 οῦν τὰ τοιουτότροπα ἀναζητεῖν ἐς τὸ ἀκριβὲς, καὶ ἐπανορ-
 θοῦσθαι τοὺς δικαστὰς τοὺς ἐν τοῖς πέρασιν ἐκατέρους ποιεί-
 τείας ἰδρυμένους. εἰ δέ γε αὐτοὶ οὐκ ἔσονται ικανοὶ ἀνα-15
 στέλλειν τὰς πρὸς ἀλλήλους τῶν ἀστυγειτόνων φθορὰς, ἐστέρο-
 χθη, ὥστε τὴν διαδικασίαν ἀναπέμπεσθαι ὡς τὸν τῆς ἑω
 στρατηγὸν, ὡς, εἴ γε εἴσω μηνῶν ἐξ μὴ τμηθείη τὰ τῆς
 ἀμιλλῆς καὶ ὁ ζημιώθεις μὴ λήψεται τὸ ἀπολωλός, τὸν ἀδι-

P. 142 κήσαντα λοιπὸν ἐπὶ ποιηῆ ἐς τὸ διπλάσιον τῷ ἡδικημένῳ εἰναιτο
 ὑπεύθυνον. ὡς, εἴ γε μηδὲ οὕτω πέρας ἔξοι, διετεπώθῃ τὸ
 πονοῦν μέρος πρεσβείαν στέλλειν ὡς τὸν βασιλέα τοῦ ἡδικη-
 κότος. είτα εἰ μηδὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως γενήσεται οἱ τὸ ἀπο-

8. ἐτέραν Β., ἐτέραν vulg. 17. διαδικασίαν Η., διὰ δικαίου
 vulg.

diendo oppido satie sit, conveniat, neque dux Orientis circa ea loca
 commoretur, ne fiant inde excursiones in Persas, et damna illis in-
 ferantur. Quodsi quid tale contigerit, statutum est, ut praefectus
 Daras oppidi damnum rependat. Undecima foederis conditio haec est:
 Si una civitas alteri detimento fuerit, et quocunque modo, non legi-
 timo bello, neque exercitus vi, sed dolo et clandestina invasione da-
 mnnum intulerit, (sunt enim multi homines ad huiusmodi facinora per-
 petranda admodum proclives, quo belli inde occasio oriatur,) statutum
 est, ut in eiusmodi iniurias diligenter inquiratur, et iudices, qui in
 utriusque regni confiniis iuri dicundo sunt praepositi, in eos ani-
 madvertant. Qui si coercendis finitimorum dissidiis non sufficiant, san-
 citur, ut disceptatio ad praefectum Orientis transmittatur, qui si intra
 sex menses concertationes illas non resecuerit, et damno affectus
 non receperit, quod perdidit, eum, qui iniuriam intulit, obnoxium
 fore alteri in duplum. Si ne sic quidem res finem acceperit, pars,
 quae oppressa fuerit, legationem mittat ad regem eius, qui vim
 fecerit, a quo rege damnum si non rependatur, neque duplicem
 iniuriac restitucionem laesus intra praeceptum anni tempus acci-

χρῶν καὶ διπλοῦν τὸ ὄφληθὲν ἀναλήψεται κατὰ τὸ ὁρισμένον Α. C. 58a
 ἐντὸς ἐνιαυτοῦ, ὅσον ἐπ' ἔκεινῳ τῷ δόγματι διαλελύσθω τὰ Ind. 10
 τῶν σπουδῶν. δευτέραν πρὸς τῇ δεκάτῃ μοῖραν τῶν σπουδῶν κατανοήσεις τὰς πρὸς θεὸν ἰκετείας, ἐτὶ τε καὶ τὰς 36
 5άρδας, οἷον τῷ μὲν στέργοντι τὴν εἰρήνην εἶναι τὸν θεὸν Μεσ-
 ών τε καὶ ξύμμαχον διὰ παντὸς, τῷ δὲ ἀπατηλῷ τῶν τε
 ἐμπεδωθέντων νεοχιμῶσαι τι βουλομένῳ τὸν θεὸν ἔσεσθαι
 ἀντίπαλόν τε καὶ πολέμιον. τρίτη πρὸς τῇ δεκάτῃ τῶν νομισθέντων ἴσχὺς,
 πεντηκοντούτιμας εἶναι τὰς σπουδὰς, ἀρρέστοσθαι τε τὰ τῆς εἰρήνης ἐπὶ πεντήκοντα ἐνιαυτοὺς, ἀριθμούμένον τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, ἐκάστου ἔτους
 τῇ τριακοσιοστῇ καὶ ἑξηκοστῇ καὶ πέμπτῃ ἡμέρᾳ περατουμένον. ἴσχυσαι δὲ καὶ τοῦτο, καθὰ ἔφην, ὥστε ἐξ ἀμφοῖν
 15στέρεραι ταῦτα ἐφ' οὓς ἐβεβαίώσαν οἱ πρέσβεις. πέρας τε
 δεξαμένων τῶν συνθηκῶν, ἀντεδόθησαν αἱ λεγόμεναι σάκραι.
 τούτων δὲ δοξάντων καὶ ἴσχυροποιηθέντων ἐκτὸς ἐνομίσθη C
 τὰ περὶ τῶν ἐν Περσίδι Χριστιανῶν, ὥστε καὶ νεώς οἰκοδομεῖν καὶ ἐπιθειάζειν σφᾶς ἀδεῶς, καὶ τοὺς χαριστηρίους
 20δυνοντος, καθὰ νεγόμισται ἡμῖν, ἀκωλύτως ἐπιτελεῖν, ἀλλὰ V. 96
 γὰρ μήτε καταναγκάζεσθαι μαγικὴν μετιέναι Θρησκείαν, μήτε
 μὴν θεοκλυτεῖν ἀκούσιως τοὺς παρὰ Μήδοις νενομισμένους
 θεούς. καὶ οἱ Χριστιανοὶ δὲ, ὥστε ἡκιστα καὶ οὔδε τολμῶσιν

15. ταῦτα Η., τὸν τὰ vulg. 21. Ante μαγικὴν vulgo εἰς
 inseritur, sed uncis inclusum.

plat, foedus hoc quidem capite violatum erit. In duodecima foederum parte videbis ad deum preces, et execrations quoque, scilicet ut deus pacem colenti sit propitius et perpetuus adiutor: contra decipienti et aliquid in conditionibus novare cupienti hostis et inimicus. Tertio et decimo capite additur, quinquagenarias esse pactiones, et in quinquaginta annos durare pacem: annum numerandum esse, secundum morem antiquum, qui terminatur trecentesimo sexagesimo quinto die. Illud quoque obtinere, ut utrumque, sicuti dictum erat, adserrent litterae, quae declararent, utrumque regem approbare ea, quae a legatis gesta transactaque erant. Constitutis igitur pacis conditionibus, mutuo sunt traditae, quae vocantur sacrae. His ita decretis et confirmatis, separatim pacta sunt interposita de Christianis, qui in Perside vivunt, ut illis liceret templo construere, et sine ullo timore sacra peragere, et gratiarum actiones per hymnos deo, sicut apud nos fieri solet, canere, neve cogenerantur magicis ceremoniis interesse, aut invitatos colere et venerari, qui apud Medos deorum numero habentur. Neque tamen ideo Christiani adulterent conari magica sectantes in nostram religionem pertrahere.

A.C. 56α μετατιθένται μάγους δε τὴν καθ' ἡμᾶς δόξαν. θρόπησε δὲ
 Ind. 10 ὥστε καὶ τοὺς θνήσκοντας τοῖς Χριστιανοῖς ἐπ' ἕξουσίας εἶνας
 Iustin. 36 θάπτειν ἐν τάφοις, ἢ νεκρόμισται παρ' ἡμῖν. τούτων οὕτω
 προελθόντων καὶ ἐν κόσμῳ καὶ τάξει γενομένων, ἐπεὶ ἀνε-
 Δδέξαντο οἱ γε ἐς τοῦτο τεταγμένοι τὰς συλλαβὰς τοῖν δυοῖν
 βιβλίοιν, καὶ ἀπηκοίβωσαν τῷ ἰσορόπῳ τε καὶ ισοδυνάμῳ
 τῶν δημάτων τὰ ἐνθυμήματα, αὐτίκα οὖς ἵσχυρα φα στερε-
 ἀπετέλουν. καὶ τὰ μὲν κυριώτερα ἔννειληθέντα τε καὶ κατα-
 σφαλισθέντα ἔκμαγειοις τε κηρίνοις, ἐτέροις τε οἷς εἰώθασse
 Πλέροις κρῆσθαι, καὶ ἐκτυπώμασι δακτυλίων ὑπὸ τῶν πρέ-
 σβεων, ἔτι μὴν καὶ ἔρμηνέων δέκα πρὸς τοῖς δύο, ἐξ μὲν
 Ἀρωμαίων, οὐχ ἡτον δὲ Περσῶν, ἀμοιβαίᾳ τῇ δόσει τὰ
 τῆς εἰρήνης βιβλία παρέσχοντο ἀλλήλοις. τὸ μὲν τῇ Περσῶν
 φωνῇ γεγραμμένον δινεχείρισε Πέτρος ὁ Ζίχ, καὶ Πέτρος
 δὲ τῷ Ζίχ τὸ τῇ Ἑλληνίδι· καὶ αὐθίς τοῦ Ζίχ τὸ ἰσορ-
 15 δόπον τῇ Ἑλληνίδι βιβλίον γράμμασι Περσικοῖς διασεση-
 μασμένον, ἄνευ τῆς τῶν ἐκτυπωμάτων ἀσφαλείας, εἰληφό-
 R. 143τος, τὸ σωθήσεσθαι οἱ τὰς μνήμας, καὶ Πέτρος οὐκ ἄλλως
 ἀπετέλεσεν ἀμοιβαίως. εἴτα ἐπὶ τούτοις διελύθησαν, τῶν τε
 δρίων ἄπο διέγενοντο, καὶ ὁ Ζίχ εἰς τὰ πάτρια ἥδη ἐπορεύεται. 20
 ἀτὰρ ὁ Πέτρος ἔμεινεν αὐτοῦ, ἀπιθειάσων τῇ γενεᾷ μία ἑορτῇ
 Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ· ἥδη γάρ προσεπέλατε τῆς ἡμέρας τὸ σέ-
 βας. ἔτι δὲ καὶ τῇ τοῦ Θεοῦ ἐπιφανείᾳ τὰ νόμιμα ἀγιστεύ-

3. § H., § vulg. 18. τὸ] ἐς τὸ N.

Obtinuit quoque, ut Christianis potestas esset mortuos sepulcris
 condere, et illis ad nostrum morem iusta persolvere. Haec cum
 ita rite et ordine gesta administrataque fuissent, litteras hi, quibus
 eius rei cura demandata erat, duobus libellis exaratas suscepserunt,
 et earum vim et sensum accurate inter se contulerunt, quarum sta-
 ttim altera exempla confecerunt. Et quidem eae tabulae, quibus
 plenior fides haberetur, diligenter involutae, et securitatis causa
 cera iterum expressae, et aliis rebus, quae apud Persas sunt in usu,
 firmatae sunt: tum etiam legatorum sigilla annulis impressa, et duo-
 decim interpretum, sex Romanorum, et totidem Persarum. Sic
 mutua traditione inter se sibi pacis tabulas Zichus Petro Persarum
 lingua scriptas, et Graeca Petrus Zicho tradiderunt. Rursus cum
 Zichus acceperisset a Petro aliud illius pactionis exemplum Graeca
 lingua, sed litteris Persicis exaratum, sine ulla sigillorum impres-
 sione, quod ad solam rei gestae memoriam valeret, eadem itidem
 Petrus a Zicho pari forma accepit. His transactis seorsim alter ab
 altero procul a confiniis abierunt, et Zichus quidem ad sedes pa-
 trias remeavit: sed Petrus illic remansit, ut festum Nativitatis
 Christi dei (instabat enim veneranda dies,) sancte et religiose cole-

σας, μετὰ ταῦτα ἐπέβη τῆς Περσῶν. καὶ ἐν τούτῳ πέρας A. C. 562
 εἰλήφει τὰ τῶν ξυνθηκῶν. πρὸ δὲ δὴ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν Ind. 10
 πρέσβεων, παραγενομένων τινῶν Περσῶν εἰς τὸ Λάρας, οἵς
 τὸ τοιόνδε ἐν φροντίσιν ὑπῆρχεν, ἀμα ἐνίοις τῶν ἐρμηνέων^{Iustini 36}
 5καὶ τοῖς τῶν πλαστίγγων ἀπιστάταις, ἀπεκατέστη τοῖς περὶ
 τὸν Ζίχ τὰ ὄφειλόμενα χρήματα τῶν ζ διναιτῶν, ἐφ' οὓς αἱ
 ξυνθῆκαι προηλθον. ὡς δὲ Πέτρος ἀφίκετο πρὸς βασιλέα
 Περσῶν ἐν τῷ προσαγορευομένῳ Βιθαρμαῖς, διαλεχθησόμενός
 οἱ περὶ Σουανίας, ἐς τὰ βασιλεια προελθὼν ἔλεξεν ὡδῷ
 10, ἥκομεν, ὡς βασιλεῦ, παρὰ σὲ, τὸ μὲν δὲ βεβαίῳ τὴν εἰρή-
 νην ἔχειν εὐτυχήσαντες ἥδη, τὸ δὲ καὶ δψε γοῦν τενδόμενοι
 τῶν δικαιοτέρων παρὰ σοῦ μὴ ἀχθησόμενοι. ὁ γὰρ τὸ παρὸν
 εὑ διαθείς καὶ σχεδίασας, ὡς εἴπειν, τὸ συνοίσσον πᾶς οὐχὶ
 τῶν μελλόντων προμηθεύεται πολλῷ τῷ διαφόρῳ, καθόσον C.
 15καὶ χρόνῳ τῷ πλείονι; μεγίστου τούτου πέρυκε βασιλέως τὸ
 δύνασθαι μὲν πλέον ἔχειν, μὴ βούλεσθαι δέ· τὸ γὰρ ὑπερ-
 βάλλον τῆς ἰσχύος ἐν σώφρονι κολάζεται λογισμῷ. ἐπεὶ οὖν
 τὸ ζέον τοῦ πολέμου κατέσβεσται γοῦν ἡμῖν καὶ ὥσπερ ἀγε-
 πνεύσαμεν, εἰς δὲ μόνος ὑπολείπεται σπινθῆρ, (φημὶ δὲ σπι-
 20θῆρα κακῶν τὴν Σουανίαν, ἀπειλοῦσσαν ἡμῖν μεγίστην ἔσε-
 σθαι δυμενείας ἐμπύρωσιν,) γενοῦ καύλυμα τῶν δειγῶν,
 καὶ προκατάπαυσον ἡμῖν ἀλπίδα τῶν κακῶν. ἐν σοὶ γὰρ τῶν
 6. αἱ ξυνθῆκαι H., ἔξυνθῆ καὶ vulg. 9. Σουανίας et προελ-
 θῶν H., Σουάγας et προελθεῖν vulg.

ret. Nec multo post illic adhuc Epiphaniae festum solenni more
 celebravit: deinde ad Persas profectus est. Et sic quidem pacis
 transactio ad finem perducta est. Ante profectionem legatorum, cum
 ex Persis hi, quibus ea res curae erat, ad Daras accessissent una
 cum interpretibus et iis, qui trutinas adferebant, repraesentatae
 sunt quae Zicho pro septem annorum pensionibus promissae fue-
 rant pecuniae. Petrus vero ad regem Persarum accessit in loco, qui
 Bitharmais appellatur, ut de Suania cum illo ageret, et in regiam
 introductus sic locutus est: „Venimus, o rex, ad te, quum magna
 ex parte pacis beneficium iam adepti simus, ut in reliquis quoque
 quamvis sero iustitiam a te impetreremus; nec nos deceptum iri spe-
 ramus. Nam qui praesentem rerum statum recte composuit, et instantia
 commoda respexit, quanto magis is futuris providebit, quia
 et diuturniora sunt? Magui regis est posse quidem plus habere,
 sed nolle. Quicquid enim potentiae superat, cohibetur et compri-
 mitur prudeati moderatione. Itaque cum servens belli inter nos
 ardor iam deseruerit et quodammodo respiremus, una scintilla
 relicta est: Suaniam dico scintillam malorum, quae minatur nobis
 maximum inimicitarum incendium. Sis igitur obstaculo et impe-
 dimento gravissimis qui impendent casibus, et restingue malorum

A.C. 56ο ἀμηχάνων τὸ ἄπυρον ἀνεθέμεθα, μηχανησαμένῳ τὰ δέοντα.

Ind.¹⁰ μὰ γάρ τις ἐστι τελεωτάτη τοῦ πολέμου κατάλυσις, τὸ προσ-
Iustini 36 Δ τεθῆναι καὶ Σουαρίαν ἡμῖν, εἴπερ Λαζικῆς κύριοι καθε-
στήκαμεν. ὃ γάρ δεσπόσας τοῦ ἡγεμονικοῦ πῶς οὐχ ἔξει
τὸ ὑποβεβηκός; οὔτε γὰρ Λαζοὶ οὔτε μὴν αὐτοὶ Σουάροις
πρὸς ἀμφισβήτησιν ἰοιεν, ὃς οὐχ ὑπήκοος ἡ Σουαρία Λαζῶν
ἀνέκαθεν ἦν, καὶ διτε ψήφῳ τοῦ Λαζῶν βασιλέως ὁ Σουαρίας
ἄρξων τὸ κύρος ἀδέχετο." ταῦτ' εἰπὼν Πέτρος ἐν γράμμασιν
ἔπειδείκνυν Χοσρόη παλαιτέρους Λαζῶν βασιλεῖς, καὶ ἄλλους
ἕπο ἄλλων χειροτονηθέντας Σουάρων βασιλέας. είτα καὶ ιο-

P. 144 νίαν παρέχοντος, οὐχὶ σὺ προτηρήσας ἐν κέρδει σχήσεις ἀμ-
φότερα, καὶ τὸ δόξαι μὴ ἀδικεῖν καὶ τὸ δοκεῖν δωρεῖσθαι
τὸ προσῆκον πᾶσιν; οὕτω γὰρ ἂν καὶ ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς
οὗτοι ἀδικεῖσθαι, εἴγε τὸ οἰκεῖον ὥσπερ δῶρον λήψεται παρ' ι5
ἡμῶν, ἐπεὶ καὶ Λαζικὴν οἴεται οὐχ ἄλλως ἔχειν. διαβεβαι-

V. 97 ουμένων γὰρ ἡμῶν καὶ ἐναργέστατα δεικνύντων ὡς Ρωμαίων
ἐκ πλείστου χρόνου κτῆμα, ἀντεῖπας αὐτὸς τῷ τοῦ πολέμου
νόμῳ Λαζικὴν οἰκειώσασθαι, καὶ ὅμως, τῷ βούλεσθαι τὴν

1. τὸν πόδον Η., τὸ εὖπορον Β. μηχανησαμένην Η. mg.,
μηχανησαμένων vulg. 6. Ιοιεν N., εἴποιεν Η., Ιοιεν vulg.
8. κύρος Η., κύριος vulg. 10. βασιλεὺς] ἡγεμονίας Η. mg.,
βασιλεὺς ed. Par. 11. καὶ] τὴν N. 14. οὔτε pro οὐτω coni.
N. 15. οἰοιτο] οὐχ add. Val.

imminentium exspectationem. Nos enim dubia et controversa, quae
secare non potuimus, ad te reiecimus, ut quae convenienter statueres.
Unica enim et sola belli prorsus finiendi ratio est, si quidem do-
mini Lazicae sumus, ut Suaniam quoque nobis restituas. Quicquid enim
dominium assequitur eius, quod imperat, qui fieri potest, ut non
quoque dominus sit eius, quod alteri paret? Atqui Lazi, sed ne
quidem ipsi Suanii, minime in dubium revocaverint, Suaniam olim
subiectam fuisse Lazicae, et regi Lazarorum ius suisce arbitrio suo,
qui Suaniam regeret, constituere." Quae cum diceret Petrus, ex
tabulis Chosroëm docuit, Lazarorum reges antiquiores esse, et reges
Suanorum ab iis subinde esse creatos: deinde sic dicere pergit:
„Quum igitur ipsa iustitia, o rex, Suaniam nobis attribuat, nonne
tu magni facies, prius concedendo utrumque assequi, ut et nemini
injuriam intulisse, et omnibus, quae debes, largitus esse videaris?
Sic enim rex noster minime se laesum esse existimabit, si quod
suum est, tanquam dono acceperit, cum et Lazicam non alio modo
suam effectam putaverit. Cum enim asseveranter contenderemus,
quod etiam aperte ostendebamus, Lazicam a longo tempore a Ro-
manis possessam fuisse, tu contra eam tibi belli iure propriam effec-
tam dixisti, nihilominus illaesam iustitiam esse voluisti, et tempe-
ratam habere cogitationem, quam manum potentem potius duxisti.

δίκην ἄτρωτον εἶγας, προουργιαίτερον ἔθου σώφρονα κεκτῆ- A. C. 56a
σθαι λογισμὸν ἡ χεῖρα δυνατήν. τοιγαροῦν ἀποιήσω τὴν οὐκ Ind. 10
ἀνάγκην ἀνάγκην, καὶ τῷ γενναίῳ τῆς μεγαλοφροσύνης ἐψηφίσω B
κατὰ σαντοῦ, καὶ νικᾶν ἡξίωσας ἡττημένος τοῦ πρέποντος, καὶ
5άπλως ἀπεκατέστησας ἡμῖν Λαζικὴν ὥσπερ οἰκεῖον τι κτῆμα
μεταθείες καὶ τὴν ἔξουσίαν μεταγαγὼν ἐφ' ἡμᾶς. οὐκ ἄλλως
δὲ καὶ περὶ Σουανίας ἀντιβολοῦμεν, τὸ οἰκεῖον προΐκα λα-
βεῖν· καὶ χάριν δὲ ὅμολογήσειν ἡμᾶς ὑμῖν, τῷ μὴ ἀζημιῶ-
σθαι τὸ οἰκεῖον ὑμᾶς δὲ τῷ κρείτονι, τῷ δύνασθαι τοσοῦτον
ιοῦστε δωρεῖσθαι δοκεῖν καὶ τὸ μὴ ὑμέτερον.” καὶ δι βασιλεὺς
ἔλεξεν ὡδε· „οὗτο δῆτα ψυχὴν λόγων χρεύσουσαν καὶ τοῦ
πείθειν ἔρημον εὑροῦσα ἡ τῆς σοφίας δύναμις, περιφρονοῦσα C
τὸ ἀσθενὲς καταγωνίζεται, ὥσπερ φάρμακον ἐν ἔλκει προσ-
πλαττόμενον καταβιβρώσκει μὲν τὸ νοσοῦν, συναναζωπυρεῖ
15δὲ τὴν ὑγείαν τῷ κάμηντι. εἰ γὰρ τὸ δίκαιον οὐκ εἰπέ
τισιν, εἴ πη δὲ τὸ ἀρμόδιον, οὐδὲν ἡττον καὶ οὔτω κινήσει.
τοιγαροῦν ἡ σοφία τούτου ἐνεκα τῆς ἴσχύος τῶν δπλων κρα-
τεῖ, διτι πολέμου μὲν δύναμις οὐχ οἰστε πέφυκε τοῦ πρα-
κτέον γενέσθαι, εἰ μὴ πω καὶ ἐαντὴν αὐτὴ διαχρήσεται,
20τὸ δὲ τῆς σοφίας ἀσώματον καὶ φρούριον καθέστηκεν ἐαν-
τῆς· πρός γε καὶ φρουρεῖ τὸν κεκτημένον αὐτὴν. ἐντεῦθεν

8. δὲ ὅμολογήσειν Η., σε δμολ. vulg.

9. οὐδὲν ἡττον κινήσει. στερεον vulg.

10. δμέτερον Ν., εἰ πῃ εἴπος coni. N.

11. περιγενέσθαι N. αὐτῇ N., αὐτῇ vulg.

12. δμέτερον Ν.,

13. περιγενέσθαι

Quare, quae nulla erat necessitas, eam sponte tibi necessitatem
imposuisti, et generoso iudicio contra te ipsum prouantiasti: ab
honestate te victum esse confessus, plane nobis Lazicam restituisti,
et tanquam nostrum proprium patrimonium eam tradens eius possi-
dendae potestatem in nos transtulisti; quod et idem de Suania sup-
plies petimus, ut gratis quod nobis proprium est, recipiamus,
et ut nos vobis gratias habeamus, quod eo, quod nostrum est, mi-
nime nos mulctaveritis: vos autem summo numini, quod tantum
potestis, ut etiam quae vestra non sunt, dono dare videamini.”
Rex autem ita respondit: „Equidem sapientiae vis si offenderit ani-
mum ratione destitutum et persuadendi facultate orbatum, quod
infirmum et imbecillum est, prosternit et conterit, quemadmodum
medicamentum ulceri adhibitum depascitur, id quod dolorem facit,
et sanitatem restituit aegrotanti. Quamvis enim minime iusta sit
ea, quae apud huiusmodi hominum genus habetur oratio, si tamen
apte et concinne quis dicat, dicendo evincit. Ea de causa sapien-
tia longe armorum vim superat, quod bellica virtus non possit ali-
quod egregium facinus edere, nisi se ipsam quoque consumat, pru-
dentia autem et suum ipsius praesidium constitutum est, et eum,

A. C. 562 οὐν οὐδὲ αἴτις σὸς, ὃ ‘Ρωμαίων πρεσβευτά, ὁσπερ εἰκός

Ind. 10 ἐν τοσαύτῃ φιλοσοφίᾳ τεθραμμένον, ἢ περιεῖναι τοῖς φήμαισε

Iustin. 36 Δμεμάδηκας, μεμφθείην πρός τινος ἔγωγε μὴ πείθειν μαθών·

πλὴν ὡς ἀν οἰόστε ὃ, καὶ εἰ μὴ τοῖς φήμαισι τηλαυγῶς, ἀλλ’ ὅμως τῷ βουλομένῳ τῆς γνώμης, ὡς ἔνεστιν, ἐν φανερῷ⁵ προθείην τὸ δίκαιον· δοίημεν, ὡς ἐδίκαιαισθογήσω περὶ Σουανίας, τὴν ἀλήθειαν οὔτως ἔχειν. Λαζικὴν μὲν ἐχειρωσάμην,

Σουάνοις δὲ οὐδὲ προσέβαλον, ἢ μόνη ἀκοῇ τῷ τὸν Μερμερόην ἡμῖν σημῆναι, ὡς οὐκ ἔστιν ἀξιόλογος οὐδὲ μὴν περε-

P. 145 μάχητος ἡ χώρα, οὐδὲ βασιλικῆς ἔργον ἐκστρατείας, ἀλλ’¹⁰ ἐν ὑπάρχει τῶν διθυῶν τῶν περὶ τὸν Καύκασον, καὶ ὡς ἔχουσι βασιλίσκον, καὶ ὡς ὁ χωρός ἐστι Σκυθῶν πάροδος-ἀπερίω Μερμερόης, είτα ὁ Ναχέργαν ὑπῆλθε τῇ στρατηγίᾳ. γέγραψε τοίνυν ἡμῖν καὶ αὐτὸς οὐκ ἄλλως περὶ αὐτῶν, δτι τοῦ Καυκάσου τὰς ἀκρωτείας οἰκοῦσι, καὶ δτι δῆτα¹⁵ κλωπές τε καὶ λαφυραγωγοὶ καὶ χαλεπῶν ἔργων καὶ ἀνοσίων καθεστήκασιν ἔργάται. ἡβουλόμην οὖν κατὰ σφῶν ἀλάσαι στρατείαν, οἱ δὲ κατορθώδησαντες ἀντὶ Σουάνων ἐγένοντο Πέρσαι. ὡς εἶναι δῆλον ἐντεῦθεν ἀνήκειν μοι τὴν χώραν, καὶ ἔχειν οὐκ ἀρνοῦμαι. καὶ τοίνυν δηλοῦσιν ὑπακούοντες²⁰ Βῆμιν ἀσμενέστατα τῷ καὶ τοῖς δούλοις ἄρχεσθαι τοῖς ἡμῶν.

1. σὲ add. N. 2. τεθραμμένον N., τεθραμμένος vulg.

περιεῖναι N., εἰπερ εἴναι vulg., ἥπερ εἴναι H. 4. εἰ μὴ τοῖς H., εἰμὶ τοῖς vulg. 13. Ναχοραγὰν Agathiae. 15. ἡ δτι H. 16. χαλεπῶν H., χαλεπῶς vulg.

qui ipsam possidet, salvum et incolumem servat et praestat. Quamobrem nolim hoc mihi vituperio dari, o Romanorum legate, si ego, qui a uemine didici, tibi non persuadeam, qui philosophicis disciplinis adeo innutritus et imbutus fueris, ut oratione superiore esse didiceris: tamen quantum in me erit, etsi non luculento verborum artificio, ex animi mei sententia quod iustum est promam. Demus, de Suania te vera dixisse, et ita se rem habere: at Lazicam bello subegi; Suanos nunquam bello appetui. Solo auditu a Mermoroce accepi, qui significavit, regionem non esse dignam nostra cura, neque pro qua certaremus, neque regem decere huic terrae bellum inferre. Sitam esse inter eas gentes, quae circa Caucasum habitant, habere regulum, et esse transitum Scytharum. Decessit Mermoroce, administrationem exercitus suscepit Nachoergan. Scripsit ille nobis eadem: Suanos iuga Caucasi habiture, esse latrones, praedarum abactores et quorumcumque gravium et immanium scelearum patratores. Constituimus adversus illos exercitum mittere, sed subito metu compulsi ex Suanis Persae facti sunt: unde satis apertum est, hanc regionem in nostra potestate esse, et eam me tenere minime inficior. Nec obscurum est, illos nobis lubenti animo

Θμέλει καὶ τοῦ Ζίχ ἦν γράμμασι δηλώσαντος, ὃς Ῥωμαῖος A. C. 50^{Ind. 10}
 Σουανίαν ἐπιζητοῦσι λαβεῖν, τοσοῦτον πόρδωθεν φήθην ὑμᾶς Iustin. 36
 τοῦ δικαίου φῆσαι, καθέσον οὐ πλησίον ἐγενόμην τοῦ πεί-
 Θεσθαι τῷ παραλόγῳ τῆς ἀκοῆς. πλὴν ἡτηθήσομαι τοῦ δυ-
 θνατοῦ, καθόσον οἰηθείην περιέσεσθαι, μὴ οὐχὶ ταῦτα φρο-
 νεῖν τῷ καθ' ὑμᾶς βασιλεῖ." ταύτας δήπου θεν αὐτὸς ἀπε-
 σύσεται τῷ τῷ τὰς ἔννοίας δι Περσῶν βασιλεὺς, καὶ ἐν τού-
 τοις δι λόγος ἐπέπαυτο πρὸς βραχὺν περὶ Σουανίας αὐτῷ. καὶ
 αὐθίς, ὥσπερ ἐν μεταξύλογιᾳ τινὶ, περὶ Ἀμβρου τοῦ Ἀλα-
 κομουνδάρου τοῦ Σαρακηνοῦ διελεγέσθην ἄμφω, τοῦ βασιλέως C
 οὗτο πως ἀρξαμένου· „δι καθ' ἡμᾶς Ἀμβρος δι Σαρακηνὸς
 οὐχ ἤκιστα ἐπιμέμφεται τῷ Ζίχ, καὶ καταβοὴν πεποίηται
 τάνδρὸς οὐκ ἐλαχίστην, ἅτε οὐδέν τι διησαντός γε αὐτὸν,
 ἡνίκα εἴπενδύμεθα ὡς ὑμᾶς." καὶ δι Πέτρος, „ἐν οὐδενὶ χρό-
 5 γρ πώποτε," ἔφη, „ὅπτον τι χρυσίον ἔκομισαντο ἐκ Ῥωμαίων
 οἱ καθ' ὑμᾶς Σαρακηνοί, οὔτε μὴν ἀνάγκη τινὶ, οὔτε καθ'
 δμολογίαν τινά· ἀλλὰ δῆτα δι πατήρος Ἀμβρου Ἀλαμούνδαρος
 ἔστελλε δῶρα τῷ Ῥωμαίων αὐτοχρύτορι, καὶ δι γε δεχόμενος
 αὐτεδωρεῖτο γε αὐτὸν. ὥπερ ἐφ' ἐκάστῳ ἐνιαυτῷ τὸ τοιόρδε
 πολεγύμετο οὐδαμῶς, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ πέντε παρφημένων ἐτῶν. V. 98
 τοῦτο γαῦν διεσώθη τε καὶ διεφυλάχθη Ἀλαμούνδαρος τε D
 5. φηθεὶς vulg. ταῦτα vulg. 1a. καταβοὴν B., καταβολὴν
 vulg. 1b. ἡμᾶς vulg. .

parere, et a nostris servis regi. Postremo Zichus nos per litteras certiores fecit, Romanos repetere Suaniam, in quo tam longe vos ab eo, quod iustum erat, discedere existimavi, quantum absui a fide adhibenda his, quae ad me contra rationem deferebantur. Sed cedam, quantum fieri potest, rerum necessitatibus, quamquam me victurum esse speraveram, quo minus a rege vtreto dissentiam. Has igitur cogitationes e mente sua effudit rex Persarum: et tum paullum quievit disceptatio de Suania. Mex autem, veluti medio quodam colloquio rursus de Ambro Saraceno inter eos exortus est sermo. Rex sic incepit: „Qui apud nos est Ambrus, Alamundari filius, Saracenus, non parum Zicho succenset, neque parvam querelam de eo instituit, quod illius rationibus consulere, cum inter nos pacem fecit, praetermisit.“ Et Petrus, „Nullo unquam tempore, inquit, Saraceni, qui apud vos sunt, certam auri summam a Romanis abstulerunt. Nec enim id nostrarum rerum necessitas unquam postulavit, neque nobis cum his quicquam convenerat. Sed pater Ambrus, Alamundarus, misit dona ad Romanorum Imperatorem: is cum ea accepisset, vicissim eum donis est remuneratus, quod tamen unoquoque anno nequaquam factum est, sed aliquando interpositum est spatium quinquennii. Hoc igitur inter Alamundarum et nos usurpatum et observatum est non brevi tempore. Deus autem no-

Dexippus, Eunapius etc.

24

A. C. 562 καὶ ἡμῖν ἐπὶ χρόνον ἤκιστα δλίγον. δέξεπίσταται δὲ τὸ κρεβῆτ-
 Ind. ¹⁰ τον, ὅτι οὐχὶ δῆτα ἐρῶμενα φρονῶν ἐς Πέρσας τὰ τοιάδε
 Iustin. ³⁶ ἔπρασσεν Ἀλαμουνδαρος. τοιγαροῦν διεβεβαιοῦτο, ὡς, εἰ καὶ
 ὑμεῖς πόλεμον κινήσοιτε καθ' ἡμῶν, Ἀλαμουνδάρῳ γε ἀπρα-
 κτός τε καὶ ἀγενέργητος ἔσται ἡ μάχαιρα τῆς Ῥωμαϊκῶν ἕκα-
 τι πολιτείας. ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ τινα διέμειγε χρόνον. νῦν
 δὲ δὸς μὲν ἀδελφὸς, δεσπότης δὲ ἐμὸς, ἔθετο ἐν νῷ ἐμφρο-
 νέστατα οἶμαι, ὡς βασιλεῦ, ἔφη τε, ὡς, εἰ βεβαιώς ἔχει τὰ
 πολιτεύματα τὴν εἰρήνην, τί δήποτε ἄρα λυσιτελήσει μοι
 τοῦ λοιποῦ ὑπηκόοις τε καὶ δούλοις προσφθέγγεσθαι Περ-
 σῶν, ὡς ἂν καταπρόσιτο τῶν κεκτημένων τὰ πράγματα,
 P. 146 ἥγουν πορίζειν τι αὐτοῖς ἡ πορίζεσθαι παρὰ σφῶν;”, εἰ πρὸ¹⁵
 τῆς εἰρήνης, ἐλεξεν δὲ βασιλεὺς, „ἐκατέρωθεν ἐστέλλοντο πρε-
 σβεται καὶ ἀμοιβαίοις ἐφιλοφρονεῖσθε δώροις ἀλλήλους, χρῆ-
 ναι οἶμαι ἀτρωτα εἶναι τὰ δσα ἐστέρχητη πρὸ τοῦ.” ταῦταις
 μὲν οὖν αὐταῖς καὶ περὶ Ἀμβρού ταῖς δικαιολογίαις ἔχοη-
 σάσθην, καὶ αὐθις ἀντελογίζοντο περὶ Σουανίας. ὁ δὲ βασι-
 λεὺς εἶπεν. „δπηγίκα ἔγωγε παρεστησάμην Σκένδεις τε καὶ
 Σάραπα καὶ Λαζικὴν, ὑμεῖς οὖ φατε ὅτι τηνικαῦτα Σουανία
 B ἐν ὑπηκόων εἴχετε μοίρᾳ. εῦδηλον οὖν ἐντεῦθεν, ὡς οὐκέτο
 ἐτύγχανον ὅντες ὑπὸ Λαζούς. ἡ γὰρ ἄν καὶ αὐτοὶ ἔν τοῖς
 κρατοῦσιν ἡμῖν προεχάρησαν.” ὁ Πέτρος ἔφη ἀμοιβαδύν.

6. τινα H., τινι vulg. 11. καταπρόσιτο H., κατὰ πρό-
 ην τῷ vulg. 19. δτι deest vulg. 21. ἡ γὰρ ἄν N., ἡ γὰρ
 ἦν vulg., τοιγαροῦν H.

vit, Alamundarum hoc fecisse, cum rebus Persicis minime studeret. Conventum enim fuit, si bellum contra nos moveritis, ut Alamundi ensis adversus rem publicam Romanam quiesceret et ab omni bellico opere immunis esset. Haec igitur aliquo tempore durarunt. Nunc vero frater tuus, meus dominus, o rex, prudenter, opinor, in animum induxit suum, et ait: Si pacem ista duo regna obseruent, quid mihi porro proderit, subditos et servos Persarum solicitare, ut dominos suos prodant, et quicquam illis largiri, aut ab illis accipere? „Si ante pacem, respondit rex, mutuo missae sunt legationes, et vos invicem donis amice coluistis, existimo inviolata et illaesa permanere debere, quac inter vos sunt prius constituta.“ His igitur quo suam quisque causam de Ambro tueretur, argumen-ti.usi sunt: deinde rursus inter se de Suania contenderunt, et rex dixit: „Cum occupavi Scendes, Serapa et Lazicam, tum ipsi negatis nos Suaniam quoque sub nostra ditione habuisse. Ex quo apparet, eam nunquam subiectam fuisse Lazis. Si enim ita se res habuisset, una cum Lazis, quippe qui imperium eius tenerent, in nostram potestatem venisset.“ Petrus contra respondit: „Hoc fa-

„τοῦτο οὐ γέγονεν, ἐπεὶ δὲ Σουάνος οὐκ ἀπέστη, καθὰ δῆ-^{A.C. 56a}
πουθεν οὐδὲν δούλος ἦν δὲ Λαζός. φημὶ δὲ, ὡς τοῦ καθ' ἡμᾶς^{Ind. 10}
δούλον δὲ δοῦλος ἀφηνίασεν οὐδαμῶς.” „τήμερον,” εἶπεν δὲ^{Justin. 36}
βασιλεὺς, „δέκα ἥρη παρωχήκασιν ἐνιαυτοὶ, ἐξ οὗ Σουανίαν
5 ἔν κατοχῇ ἐποιησάμην· πρέσβεις πολλάκις ἐδεξάμεδά τε καὶ
ἔξεπέμψαμεν ὡς ‘Ρωμαίους· καὶ τί δῆτα ἐξ ἑκείνου τὸν δυ-
τιναοῦν οὐ κεκινήκατε λόγον ἐνεκα Σουανίας;” „ἐπειδὴ τηνι-
καῦτα,” ἔλεξεν δὲ Πέτρος, „καὶ Λαζικῆς κύριος ἐγεγόνεις. καὶ
εἴπερ ἔφην ὡς δεῖ παραχωρῆσαι μοι Σουανίας, ἀντέλεξας^C
10 αὐτὸν· τίνος χάριν· καὶ εἴπερ αὐθις ἔφην· ἐπεὶ Λαζικῆς ἐστι
κατήκοος, ἀπεκρίνω τίνα γάρ σε γνωρίζομεν Λαζικῆς; καὶ
λοιπὸν ἀντερεῖν εἰχομεν τὸ παράπαν οὐδέν.” „τοῦτο φῆς,”
εἶπεν δὲ βασιλεὺς, „ὅτι Σουανία Λαζῶν ὑποχείριος ἦν. εἴπερ
15 ἐν γράμμασιν οἶστε εἰ τεκμηριῶσαι τὸ τοιόνδε, ἥκιστα
5 ἀποτεῦξῃ τοῦ δέοντος.” καὶ δὲ Πέτρος „οὐ τι μελλήσω, ἀνα-
διδάξω δὲ σε ταῦληθές. ἀρχαῖον ἔθος, ὃ δέσποτα, τόδε ἐκρά-
τησε παρὰ Λαζοῖς. δὲ Σουανίας ἡγεμὼν ὑπῆκους τῷ Λαζῷ,
καὶ ἀνάγραπτός οἱ ἐπεφύκει ἐς δασμοφορίαν. καὶ τοίνυν
20 ἐκομίζετο παρ' αὐτοῦ δὲ Λαζός καρπούς τε μελιττῶν καὶ δέρ-
νοδεις καὶ ἔτερα ἄττα. δημικά δὲ οὖν δὲ Σουάνος ἀρχων ἀπε-^D
βίω, ἐχειροτόνει δὲ τοῖς Λαζοῖς ἐφεστώς τὸν διαφυλάξοντα
τοῦ ἀποικομένου τὴν ἀρχήν. ἐν τούτῳ γράμμασιν ἔχοητο

2. οὐ N., δ vulg. 3. εἶπεν Η., εἶδεν vulg. 9. δει N., δε
vulg. 21. ὑφεστώς vulg.

ctum non est, quia Suanii a nobis non defecerunt, quemadmodum Lazi, quibus subiecti erant. Hoc igitur affirmo, servos servorum nostrorum nunquam a nobis descivisse.“ At rex: „Hodie praeterierunt decem anni, ex quo Suaniam occupavimus. Legatos saepius a vobis exceperimus, et ad vos misimus. Cur tandem nullam unquam mentionem de Suania fecistis?“ „Quia, Petrus ait, Lazices dominium eras adeptus. Etenim si te adiisset, ut mihi Suaniam cederes, causam, cur id faceres, interrogasses; quam si reddidisses: quia Lazis est subdita: An nescis me Lazicae dominum effectum esse? respondisses, neque nobis quicquam reliqui fuisse, quod ultra eloqui potuissemus.“ „Ain tu, inquit rex, Suaniam Lazis fuisse subiectam? Hoc si tu tabulis scriptis probare poteris, impetrabis quod iustum est.“ Et Petrus: „Haud cunctabor. Docebo te verum. Vetus mos, o domine, obtinuit, apud Lazos hicce: quum Suaniae dux subesset Lazo, inter hos, qui illi tributa penderbant, adscriptus erat. Quamobrem Lazarus accipiebat ab ipso fructus, mella, pelles et alia quaedam. Quando autem Suaniae princeps vita excedebat, suffragio eius, qui Lazarus praecerat, eligebatur, qui in locum defuncti regionis administrationem susciperet. Tunc Lazarorum praefectus lit-

A. C. 562 ὁς τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα τῶν ξυμβεβηκότων πέρι· καὶ
 Ind. 10 αὐτὸς ἀντιγράφῳ ἐπιστολῇ ἐγεκελεύετό οἱ ἐκπέμψαι τὰ σύμ-
 Iustin. 36 βολα τῆς τῶν Σουάνων ἡγεμονίας ὅτι μὲν βούλοιτο, Σουά-
 νῷ δὲ ὅμως ἀνδρί. τοῦτο τὴν ἴσχυν ἔλαβεν ἐκ τῶν Θεοδο-
 σίου τοῦ καθ' ἡμᾶς βασιλέως χρόνων μέχρι Περόζου τοῦ 5
 ὑμετέρου πάππου καὶ Λέοντος τοῦ καθ' ἡμᾶς.” εἶτα ἐκ τῆς
 χλαμύδος ὁ Πέτρος ἐν φανερῷ προκομίζει βιβλίδιον τι, ὃν
 ὃ στοιχηδόν τε καὶ διηρημένως ἐδηλοῦντο Λαζῶν βασιλεῖς,
 οἵ Σουάνων ἔχειροτόνησαν ἡγεμόνας. εἰχε δὲ οὗτο τοῦ γραμ-
 ματείον ἡ δύναμις, εἰ καὶ μὴ οὕτω τὰ ἔγματα. „οἰδε Λα-

P. 147ῶν βασιλεῖς, οἵ γε βασιλίσκους ἐπέστησαν Σουάνοις, ἐξ οὐδ
 χρόνου Θεοδόσιος τὸ Ῥωμαίων διήνυσε κράτος καὶ Οὐαρά-
 νης τὸ Περσῶν ἄχρι Λέοντος αὐτοκράτορος καὶ Περόζου.”
 καὶ διεξελθὼν ὁ Πέτρος ἔφη· „ἄχρι τούτων ἴσμεν ἐν γράμ-
 μασι Λαζῶν τε βασιλεῖς καὶ τοὺς ὅσοι ὑπὸ Λαζοῖς ἀρχοντες 15
 ἐγένοντο Σουάνων.” καὶ ὁ βασιλεὺς „εἰ ἔνγκωρήσομέν σοι
 τὸ παρόν σοῦ προκομισθὲν γράμμα ἔνυαιρόμενον τῇ κατὰ σὲ
 πολιτείᾳ ἔχειν τὸ πιστὸν, ἀρα καὶ τὰ ἡμέτερα συμβόλαια
 πιστευθῆσονται δικαιότατα;” — „οἴμαι.” — „πλὴν,” ἡ δὲ
 Βρόβασιλεὺς, „ὅπερ ἔφης, ἔχεται πειθοῦς, ὅτι δῆτα οὗτοι οἱ 20
 V. 99 βασιλεῖς οἱ μὲν οὗτοι, οἱ δὲ ἄλλως ἐγένοντο. ἐπειδὴ δὲ τοῦ
 περὶ ἀμφηρίστου διαλεγόμενα δούλου, εἰ μὲν ἐναργέστατά

19. ἡ δὲ Ν., ἥδεν vulg., εἶτε Η.

teris Imperatorem certiorem faciebat de his, quae evenerant. Et Imperator Lazicae praefecto per epistolam iubebat ipsum mittere insignia praefecturæ Suaniae cui vellet, modo Suanus esset. Quod iam a tempore Theodosii, Imp. nostri, usque ad Perosem, avum vestrum, et Leonem, qui apud nos imperavit, invaluit.“ Deinde e chlamyde Petrus in medium protulit libellum, in quo numerabantur ordine et distincte Lazorum reges, qui Suanis duces elegerant. Haec autem erat huius tabulæ vis: verba enim non id expresse continebant: „Hi erant Lazorum reges, qui regulos Suanis constituerunt a tempore, quo Theodosius Romanum rexit imperium, et Varanes Persarum, ad Leonem Imperatorem et Perosem usque.“ Hos postquam Petrus recitaverat, dixit: „Ad hos usque habemus in scriptis Lazorum reges, et omnes, qui ab eis Suaniac præfecti constituti fuerunt.“ Et rex: „Si concesserimus, libellum a te exhibitum, qui vestræ rei publicæ causam tuetur, fidem facere, nonne nostris quoque fidem haberi æquissimum est?“ — „Opinor.“ — „Quare, sicut dicas, inquit rex, haec res in fide posita est, utrum sic, an aliter illi reges creati sint. Sed quoniam de servo inter nos contentio est, qui eius sit, dubium est: si claris et manifestis argumentis probare potes taum esse, accipies: sin minus id potes, et Suanus

πως δύνηθείς ἀποφῆναι, ὡς πέφυκε σὸς, λήψῃ γε αὐτόν· εἰ A.C. 562
δὲ τὸ τοιόνδε οὐχ οἶστε εἰ πιστώσασθαι, καὶ ἄλλως βού-^{Ind. 10}
λεται ὁ Σουάνος ὑποτετάχθαι τῇ Ῥωμαίων ἀρχῇ, ἥκιστα
ἔσομαι ἐμποδών. τούτου περαιτέρω οὐδὲν ὅτιον δυνήσομαι
βποιεῖν.” ὁ δὲ Πέτρος· „οὐχὶ πενήσῃ, ὃ δέσποτα, πρὸς τοῦ
Σουάνουν, ὅποι βούλεται εἰναι; ἔξουσιάζει γὰρ αὐτὸς, ὃσον
ἔπει ταύτη γε δήπου τῇ μοίρᾳ” „ἀθρεὶ δὲ,” ὁ βασιλεὺς, „Ἄς C
οὐ βούλομαι περὶ Σουανίας τῆς χώρας τι πυθέσθαι πρὸς
τῶν Σουάνων, ἐπεὶ οὐδὲ δύσιν οὔτε μὴν ἄλλως δίκαιον [τὴν]
ιοπερὶ τῆς γῆς αὐτῆς διν δούλουν κινδυνεύσσθαι κρίσει.” οἵδε
μὲν οὖν οἱ λόγοι προηλθον ἕξ ἀμφοῖν.

δ. “Οτι οὐδὲν προσβῇ περὶ τῆς Σουανίας, ἀλλ’ ὁ Πέ-
τρος ἀπρακτὸς ἀγεχώρησε τῶν Μηδικῶν ὄρίων. δμως δ’ οὐν
ἐσπείσατο Πέρσαις, καὶ κατέθεντο τὸν πόλεμον ἀμφότεραι
15 πολιτεῖαι. καὶ οἱ μὲν Μῆδοι ἐκ τῆς τῶν Κόλχων γῆς ἐπ’
οἶκον ἀγεχώρησαν· ἀτὰρ ἐς τὸ Βυζάντιον ἀφικόμενος ὁ Πέ-
τρος οὐ πολλῷ ὕστερον κατέλιπε τὸν βίον.

ε. “Οτι Ἰουστῖνος ὁ ἀνεψιὸς Ἰουστινιανοῦ κατ’ ἔπεινο και-^{A.C. 565}
ροῦ Ἰωάννη τὸν Κομεντίδολον ἐς τὰ Περσῶν ἦθη ἔστειλε πρε-^{Ind. 13}
20 στεινούμενον. παρενεγγύησε δέ οἱ ἐκ μὲν τοῦ ἐμφανοῦς ἀνακή-^{Iustini 1}
ρυξιν ποιήσασθαι τῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἀγαγορεύσεως V.100
κατὰ τὸ εἰαθός Ῥωμαίοις τε καὶ Πέρσαις, δι ταῦτῷ δὲ, εἴγε

2. οἶστε H., οἶδύτε vulg. 6. δποι] δτου Cantocl. 9. τὴν
uncis inclusimus. 11. Seqnebantur quae exstant in ecl. 11. de
sent. p. 428, 17. 14. ἐσπείσατο Val., ἐπέστατο vulg. 20. Αο-
μενεντίδολον vulg., Κομεντίδολον Labb. ad Theoph. ap. Photium
cod. 61. 21. οἱ Val., μοι vulg.

tamen velit Romanorum imperio subesse, non intercedam. Nec
est ultra id quicquam, quod facere possim.” Tum Petrus: „Non
percontaberis ε Suano, o domine, cuius velit esse? hac enim condi-
tione delata se in libertatem assereret.” „Noli hoc rogare, respon-
dit rex; non enim in animo habeo, quantum ad regionem Suaniam,
quicquam Suanorum voluntati credere. Etenim neque fas, neque
iustum est, de terra ipsa servi iudicii periculum subire.” Atque
hi inter utrosque habitit sunt sermones.

4. Nihil vero quicquam Petrus de Suania obtinuit, sed infecto
negotio a finibus Medorum recessit; pacem tamen cum Persis com-
posuit, et utraque regna bellum deposuerunt, et Medi quidem a
Colchorum finibus domum reverterunt. Nec multo post Petrus cum
Byzantium rediisset, mortuus est.

5. Iustinus minor, Iustiniani nepos, illo tempore misit Io-
annem Comentiolum in Persiam, ut legatione fungeretur. Manda-
vit ei; ut ad speciem quidem pro more inter Romanos et Persas
recepto nuntiaret, Iustino imperium delatum: simul autem, si

A.C. 565 καλέσοις καιρὸς, καὶ ἀμφὶ Σουανίας κινῆσαι λόγους. ταύτην
Ind. 13 γὰρ οὐπω Χοσρόης ἀπεκατέστησε 'Ρωμαίοις, καίτοι τῆς Λα-
Iustini Βζιχῆς παραχωρήσας, ἡς ὑπῆκοος οὖσα ἡ Σουανία ἐτύγχανεν.

ἀλλ' αἱ μὲν πεγτηκοτούτιδες σπουδαὶ ἦσαν, ἃς ἔθετο Πέτρος
δι τῶν περὶ βασιλέα καταλόγων ἡγεμών· τὰ δὲ περὶ Σουανίας⁵
ἐπ' ἀμφιβόλῳ ἦν. 'Ιουστῖνος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐνεκελεύσατο
'Ιωάννην, ὡς, εἴγε βούλοιτο Πέρσαι καὶ ὄντων ἀποδίδοσθαι
εἰς τὴν χώραν, ἐτοιμότατα φῆσαι ἔχειν. ἡ γὰρ Σουανία ἀξιό-
λογος μὲν οὐδαμῶς, ὅμως δὲ ἐπιτηδεῖως ἔχουσα θέσεως ἐς
τὰ μάλιστα ὀρένησι τὴν 'Ρωμαίων ἀρχὴν τῷ μὴ δι' αὐτῆςιο
ἐπιτιθεμένους Πέρσας τὰ τῶν Κόλχων ὅρια λυμαίνεσθαι.
'Ιωάννης οὖν ἐκ Βυζαντίου ὥρας, καὶ ὡς τάχιστα τὴν πο-
ρείαν ἀνύσσει, ἐν ταῖς κατὰ τὴν πάροδον πόλεσι τῶν ἀναγ-

P. 149 καίων φροντίδα θέμενος πολλὴν, τοῦτο προειρημένον αὐτῷ
ἐκ βασιλέως, ἀφίκετο εἰς τὸ Δάρας. ἐνταῦθα τὸν κατὰ πό-¹³
λιν ὀλκὸν τοῦ ἕδατος ἐπεσκεύασε καὶ ὑδροχοεῖα ἐπενόησε,
καὶ μὲν οὖν ἄλλα ἄπτα τῶν ἐν ἀστει ἀναγκαῖα εἰργάσιτο.
διήγαγε δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα τῷ τὴν ἐν τῇ Νισίβει τῇ
πόλει πανηγυρίζειν τε καὶ ὕγειν ἑορτὴν, κάκ τούτου τὴν πρε-
σβείαν μὴ ὑποδέξασθαι. ὁ δὲ 'Ιωάννης δεχθεὶς μετὰ τὴν τοῦ
ἑορτὴν τὴν Φουρδίγιαν προσαγορευομένην, ὃ ἐστιν Ἐλληνιστὲ

2. ἀπεκατέστησε Β., ἀπεκράτησε vulg. 3. παραχωρήσας ἡς N.,
παραχωρησάσης vulg. 5. καταλόγων H., κατὰ λόγον vulg.
6. ἐνεκελεύσατο B., ἐνεκαλέσατο vulg. 10. δι' αὐτῆς Val., διὰ
τοὺς vulg. 17. ἀναγκαῖων coni. B. 18. τὴν] τοὺς N. 18. et
p. 375, 1. Νισίβῃ vulg.

se offerret occasio, in sermonem de Suania incideret. Nondum enim eam iuri Romanorum Chosroës cesserat, quamvis Suania ditioni Laziae subiecta esset, quae ipsa Romanis tradita erat. Foedera quidem, quae in quinagesimum annum Petrus, magister officiorum, pepigerat, observabantur: sed quoad Suaniam res adhuc in suspeso remanserant. Iustinus vero Imperator Ioannis in mandatis dederat, si Persae illam regionem vendere vellet, ut se paratum esse diceret. Erat Suania non ipsa quidem magni momenti aut pretii, sed situ valde commodo et apto, ut magnum adiumentum adferret ad arcendos Persas ab invadendis Colchorum finibus. Itaque Ioannes Byzantio profectus, cum urbium, per quas iter illi erat, ut ab Imperatore praescriptum fuerat, multa cura et diligentia rebus subvenisset, ad Daras pervenit. Illic aquae ductum reficiendum curavit, et aquae receptacula condidit, et alia quaedam opera necessaria exstruxit. Ibi per decem dies est commoratus, tantisper dum Nisibi festum celebraretur et perageretur. Haec causa erat, cur legatio admitti non poterat. Festo peracto, quod apud eos Furdigan dicitur, feralia dices, exceptus Ioannes a

νεκυία, ἐκ τῶν δὲ τῆς Νισίβει ἀρχόντων ἔξεπέμφθη σὺν τῇ A. C. 565
νομιζομένῃ τιμῇ πρεσβεύειν ἐς τὰ βασιλεῖα Περσῶν· καὶ Ind. 13
ἀπαντα, ὃν ἔνεκα ἔσταλτο, ἐν δέοντι καταστησάμενος, ἐν B
τούτοις ὑπῆρχεν. ὁ δὲ Χοσρόης ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τῶν
5 Σαρακηνῶν πέρι αὐτῷ ἐκίνησε λόγους. τὰ γὰρ Σαρακηνικὰ
φῦλα μυριάδες ταῦτα, καὶ τὸ πλεστον αὐτῶν ἐρημονόμοι
εἰσὶ καὶ ἀδέσποτοι· καὶ μὲν οὖν τῆς Ῥωμαίων, ἐστὶν ἄ
καὶ τῆς Περσῶν ὑπήκοα πολιτείας. οὗτος δὲ διακεριμένων
αὐτῶν, Ἰουστινιανὸς, μεγαλόφρων ἀνὴρ καὶ βασιλικώτατος,
ιοτοὺς μηδίζοντας Σαρακηνῶν δώροις ἐδέξιοντο κρατούσης εἰ-
κήρησε. ὁ δὲ Ἰουστίνος, ἐμβριθής τε ὃν καὶ βαρβάρων φρο-
νήματι ἥκιστα ὑποχαλῶν, ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποιήσατο τοὺς
δοῖς ἐμήδιζον τῶν Σαρακηνῶν. οἱ δὲ (πλεονεκτικώτατον γὰρ C
τὸ φῦλον) ἀποκοπὴν τοῦτο ἡγησάμενοι τῷ βασιλεῖ ἐγέκειντο
15 Περσῶν μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς αὐτῷ ἀνακειμένους. τῷ τοι
ἄρα καὶ Πέτρου ἐκεῖσε πρεσβευσαμένου, ὥσπερ τοῖς Σαρα-
κηνοῖς ὑπευθύνους ὅντας Ῥωμαίους ἐλεγε δεῖν ὁ Χοσρόης
ἀποδίδοσθαλ σφισι τὸ χρέος. εἴτα καὶ Ἰωάννου αὐτόσε ἀφι-
κομένου τοῖς αὐτοῖς ἐχρήσατο ὁρήμασι. δισχυριζόντο γάρ
20 ποτως οἱ Σαρακηνοί, ὡς ὑπὲρ τοῦ εἰρήνην ἄγειν καὶ μὴ κατα-V. 101
θέειν τὴν Ῥωμαίων τὰ τοιαῦτα ἐκομιζόντο χρήματα, ἐπεῦ-
θέν τε ἐβιάζοντο τὴν τοῦ πράγματος φύσιν. ὁ δὲ Ἰωάννης,

3. ἀπαντα, ὡν B., & πάντων vulg. 6. μυοία δὲ τ. Val. 7.
καὶ μὲν] τὰ μὲν coni. B. 11. Ἰουστίνος Val., Ἰουστινιανὸς
vulg. 14. ἀνέκειντο vulg.

primoribus Nisibis cum solenni honore ad exsequendam legationem
in regiam Persarum est dimissus. Is eo accessit, et omnibus, quo-
rum causa missus fuit, rite peractis, responsum manebat. Chosroes
autem quadam die sermonem movit de Saracenis. Gentes enim
Saracenicae innumerae sunt, quarum maxima pars per deserta
pascentes et sine domino vagantur, aliae Romanorum, aliae Persa-
rum imperio parent. Ita divisae cum essent, Iustinianus, magni
iudicii vir, et qui magnum usum regiae administrationis habebat,
Saracenos, qui in Medorum partibus erant, per pacem donis pro-
secutus fuerat. Sed Iustinus, vir gravis et constans neque quidquam
barbarorum superbiae cedens, Saracenos, qui Persis favebant, con-
temptui habuit, et nihil fecit. At illi (est enim gens avidissi-
ma) cum tanquam quod suum esset, sibi eripi existimarent, Persarum
regem, ne se ad sua genua prostratos contemneret, supplices ora-
runt. Itaque Chosroës, cum Petrus apud eum legatum ageret,
Romanos Saracenis debitum solvere aequum censebat. Deinde cum
Ioannes ad eum accessisset, iisdem verbis est usus. Saraci enim
asseverabant, se ob eam causam, ut quietem agerent, neque Ro-

A. 505 ὡς ἐώρα σφῆς οὐκ κατὰ τὸ δέον τὸ ἐπίκλημα ποιουμένους,
Ind. 13 εἶπεν „εἰ μὲν ἔτερός τις, καὶ οὐχὶ Χοσρόης δ πάνυ, ξυνε-
Ιωστῖνι:

D πελαιμύνετο τοῖς ἀδίκως διεγκαλοῦσι Σαρακηνοῖς, ἦτον ἄν
ὑπῆρχε δεινόν. τοσοῦτον δὲ βασιλέα Περσῶν, περὶ πλείστου
ποιουμένου τὰ μὴ ἐναπέία τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως, προσ-5
θήσω δὲ καὶ τὰ Ῥωμαίων ἀσπαζόμενον, συνηγοροῦντα τοῖς
ἔθελονσιν ἀδίκειν θαυμάσαιμι λίαν καὶ ὑπερεκπλαγείην. δμως
δὲ ὁ αθυμίᾳ τὸν νοῦν οὐκ ἐπιτρέψω, ‘Ῥωμαῖος πεφυκὼς,
ἀναδιδάξω δὲ τὸ πᾶν, καίτοι τοῦ βασιλέως οὐ δεομένου δι-
δασκαλίας, ἀλλ’ ἐν εἰδόσι τῆς διηγήσεως προϊούσης. δ γὰρ ιο
προεγγυωκὼς ἥδη τὰ ὅσα τῷ δικαίῳ ξυνάρδει, ταῦτα πάλιν

P. 150 ἀναδιδαχθεὶς ἐπιφρόσσει τῷ ἀδεκάστῳ τὸ συνειδός. Πέτρος
μὲν γὰρ ὁ πρὸ ήμῶν πρεσβευτὴς, ὃς ἔναγχος παραγενόμενος
ἐβεβαίωσε τὰ τῆς εἰρήνης, ἐμπειρίᾳ λόγων καὶ δεινότητε
πειθοῦς καὶ τὰ περὶ τῶν νῦν ἐκεγκαλούντων Σαρακηνῶν, 15
καὶ ἔτερα ὅσα διημφισθητήδη, οἷος ἔγενετο παρακρούσασθαι.
ἔγω δὲ ὁ ητορεύειν τε καὶ πείθειν ἡσκημένος οὐδαμῶς, δμως
τῷ περιεῖναι τῇ δίκῃ τῶν Σαρακηνῶν ἔξω πρὸς ὑμῶν, τῷ
μὴ στέργειν ὑμᾶς ἀντὶ Ῥωμαίων Σαρακηνοὺς, καὶ ταῦτα
τοὺς ἀδικωτάτους, καὶ ἀντὶ τοῦ συνοίσοντος τοῖς καθ’ ἡμᾶς

2. μὲν Cl., μὴ vulg. 11. ξυνάρδει H., ξὺν αἰδεῖ vulg. 18. τὸ
περ. τ. δ. τ. Σ. ξέν coni. H., πρὸς τῷ περ. et τὸ μὴ στέργειν N.
20. ὑμᾶς coni. B.

manorum terris infesti essent, eas pecunias accipere, et hac ra-
tione in causa defendenda maxime nitebantur. Itaque Ioannes, ut
vidit Saracenos, praeterquam quod fas erat, criminari et accusare
Romanos, dixit: „Si quis alias, quam Chosroës, Saracenorum cau-
sam, qui Romanos iniuste criminantur, tueretur, minus id quidem
grave et molestum esset. Persarum vero tantum regem, qui quae
rerum naturae consentanea sunt, plurimi facit, addam etiam, qui
bene de Romanis rebus sentit, consentire his, qui volunt iniusta
facere, simul et admirarer, et quererer: sed animum non socor-
diae dabo: Romanus enim sum: et docebo omnia: tametsi regem
doceri minime necesse est, sed ad haud inscios narratio mea con-
vertitur. Qui enim semel ea, quae iustitiae et aequitati sunt con-
sentanea, cognovit, si eadem iterum docetur, immutata veritate
perspecta, conscientiam suam firmabit. Petro quidem, qui ante me
legatus fuit, et pacem stabilivit, facile fuit, cum eloquentia et per-
suadendi vi polliceret, ea, quae nunc obiiciuntur de Saracenis, et
reliqua, quaecumque adhuc controversa erant, diluere et refutare.
Ego vero, qui nunquam eloquentiae et persuadendi arti operam dedi,
tamen et causae nostrae aequitatem Saracenos vincam, et hoc
saltem a vobis impetrabo, ut ne Romanis Saracenos, omnium mor-
talium iniustissimos, neque vestrae utilitati manifesta incommoda

πολιτεύμασι τὸ μέγιστον. οἱ καθ' ὑμᾶς γὰρ Σαρακηνοὶ^{A. 505}
 (ὅταν δὲ λέγω Σαρακηνοὺς, ἀναλογίζεσθε, ὡς Μῆδοι, τὸ ἀλλό-^{Ind. 13}
 κοτόν τε καὶ παλίμβολον τοῦ ἔθνους,) οὗτοι δῆτα οὖν πρὸς^B
 βασιλέως Ἰουστινιανοῦ δῶρα μὲν λαμβάνειν εἰώθεισαν, τὸ
 5δὲ ἔθνος αὐτοῖς τῷ τοῦ παρέχοντος ἐβεβαιοῦτο βουλήματι.
 ὑπερηδόμενος γὰρ τῇ εἰρήνῃ, καὶ οἵσι οὐκ ἔχρην τὸ μεγαλό-
 δωρον ἐπεδείκνυτο. καὶ μᾶλλον ἔκαίνιζεν ἔκουσίως φιλαν-
 θρωπίας ὑπερβολῇ πρὸς τὸ μὴ ἀναγκαῖον τὰ πράγματα,
 ἥπερ ἀκούσιως, εἰ θέμις εἰπεῖν, ἐποιεῖτο τῶν ἀναγκαίων τὴν
 ιστορίαν. μαρτύριον δέ μοι σαφέστατον τοῦ δῶρα τοὺς Σα-
 ρακηνοὺς, καὶ οὐχ ὡς ὑπὲρ σπουδῶν, ὡς φασι, κομίζεσθαι
 τὰ τοιαῦτα χρήματα, καὶ αὐτοὺς ἀντιδωροφορεῖν τὸν ἡμέραν
 ἡμᾶς βασιλέα. καὶ πρὸς ταῦτα μὲν οἵμαι μηδ' ὀντιναοῦν
 ἀντερεῖν. εἰ δὲ καὶ δοίημεν, ὡς Ἰουστινιανὸς αὐτοὺς κατὰ
 15ξυνθήκις ἐφιλοφρονεῖτο τοῖς χρήμασι, συνεμετρήθη τῷ βίᾳ
 τοῦ δωρουμένου βασιλέως καὶ συγανεπάνσατο τούτον τῇ τε-
 λευτῇ τὸ δωρούμενον. οὐ γὰρ ἐνὸς ἀνδρὸς ἔθει, φημὶ δὲ
 (τὸ πλέον) καὶ νόμῳ μὴ λυσιτελοῦντι, καὶ εἰ πέφυκε βασι-
 λεὺς ὁ τὸ ἔθος λαχυροποιήσας ἥγουν νομοθετήσας, πολιτεία
 ακαταδικασθήσεται ποτε. ἡμεῖς δὲ τοσοῦτον ἀπέχομεν τοῦ δι-
 δόντος τι τὸ λοιπὸν Σαρακηνοῖς, καθόσον Ἰουστινιανὸς μὲν

1. ἡμές vulg. 5. ἔθος N., ἔθνος vulg. 6. ὑπερηδ. Val,
 ὑπερειδ. vulg. 9. ἥπερ Val., εἴπερ vulg. 14. δὲ B., γε vulg.

praesferatis. Qui enim apud vos sunt Saraceni, (cum Saracenos dico, animo perpendite, o Medi, gentis perfidiam et inconstantiam,) dona quidem ab Imp. Iustiniano accipere consueverant; sed haec consuetudo liberalitate eius, qui dabat, invaluit. Cum enim pace magnopere laetaretur, se quoque liberalē erga eos, quos non operebat, exhibebat, et eo tempore liberalitatis modum sponte sua, cum minime opus erat, exceedere maluit, quam ut invitus, si dicere fas est, necessitatī rerum cederet. Sed manifestissimum argumentum eius rei, quod pecunias non ex conventione, ut dicunt, sed dono acceperunt, illud est, quod illi vicissim Imperatorem nostrum muneribus coluerunt. Neque quemquam istis contradicturum puto. Quodsi concederemus, Imperatorem Iustinianum ex conventione illis pecunias largitum, hacc conventio spatio vitae eius, qui pecunias solveret, esset terminata et circumscripta, et morte eius donatio finem accepisset. Neque unius hominis consuetudine, aut lege minime utili, (dico autem ut plurimum,) licet rex ipse sit, qui hanc consuetudinem aut legem constituerit, tota gens aut res publica teneri debet. Nos vero eo magis abest, ut quicquam dono dare Saracenis velimus, quod quantum Imperator Iustinianus erga barbaros benignus et beneficus fuit, is, qui nunc Romanis imperat, tanto magis constituit se cunctis præbere formidandum. Ita-

A. C. 565 καὶ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἡπιώτατος, δὲ νῦν Ρωμαίων αὐτοῖς τοχράτωρ πρὸς πάντας εἶναι βούλεται φοβερώτατος. οὐ χρεῶν δοῦν ταῦτα τοὺς Σαρακηνοὺς δινειροπολεῖν· οὐ γάρ τι τοιοῦτον δὲ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς ἐλοιτο ποιεῖν. εὐκτὸν δὲ ὑμῖν γενήσεται τὸ τὴν εἰρήνην αὐτὸν ἐθέλειν ἐργάσθαι, καὶ μὴ διεσθαί γε αὐτὸν ἐλαττον ἔχειν 'Ρωμαίους ἐν ταῖς ἥδη γεγενημέναις σπουδαῖς. ταύτη γὰρ ἀνέξεται μὴ δῆλα κινεῖν.' οὗτος μὲν οὖν οὕτως ἐλέξε. καὶ περὶ μὲν τῶν Σαρακηνῶν τὸ λοιπὸν οὐδεμία τις ἐφέρετο μνήμη.. ἐπιτηρήσας δὲ τῷ δοκεῖν οὐκ ἐργωδῶς ἀμφὶ Σουανίας ἀπέρριψε λόγους, ὃς δέοντος ὑπὸ 'Ρωμαίους αὐτὴν καθεστάναι, εἴ γε καὶ Λαζικῆς ἐπεριττοῦ ἀνομώτατα αὐτοί. δὲ Περσῶν βασιλεὺς τοὺς περὶ Σουανίας μὲν λόγους ἐδοξεῖ παραδέχεσθαι, χρῆναι δὲ αὐτὸν ἐφη περὶ ταύτης ἡμέρας τοῖς ἐν τέλει τῶν Μήδων βουλεύσασθαι. μετὰ ταῦτα δὲ Ἰωάννης λόγους προσήγαγε τῷ Ζίχῳ τῷ καὶ Ἱεσδεγούσνῳ, καὶ μὲν οὖν ἐτέροις τισὶ τῶν παρὰ Πέρσαις ἡγεμόνων. οἱ δὲ ἐλεῖσαν, ὃς ἐτοιμότατα ἔχοιεν Σουανίας παραχωρῆσαι 'Ρωμαίοις, οὗτοι μέντοι ἐφ' ὃ χρήματα λήψεσθαι καὶ ὕπον θέσθαι τὴν ἀπαλλαγὴν. καὶ πρὸς γε Β. 102 συνθήκας ἄλλας τινὰς δεῖν ἔφασκον γενέσθαι, αἰσχράς τε καὶ ἀναξίας τῆς 'Ρωμαίων ἀρχῆς, καὶ βεβαιούσας οὐδαμῶς Β τὴν περὶ βασιλέως Ἰουστίνου κρατήσασαν δέξαν, ὃς ἐστε μάλιστα διδούσας τε καὶ κατηκριβωμένος. Ἰωάννης δὲ τὰ τοι-

4. ἡμεῖν vulg. 9. τὸ coni. N.

que non oportet Saracenos haec sibi somnia fingere. Nunquam enim Imperator haec facere sustinebit. Vobis autem optandum est, ut pacem servare in animum suum inducat, neque existimet foederum conventiones in aliqua re Romanorum maiestatem laedere et minuere. Si enim id existimaret, ab armis inferendis non abstinaret." Atque hic ad hunc modum est locutus, neque deinceps ulla mentio de Saracenis est facta: sed mox devenit in sermonem de Suania: cum magnopere cavisset, ne id de industria facere videretur, quandoquidem Lazica optimo iure illis restituta esset, oportere quoque ipsam Suaniam Romanorum potestati permitti. Visus est autem Persarum rex sermones de Suania excipere, et sibi amplius de ea re cum principibus Medorum deliberandum dixit. Nec multo post Ioannes colloquium habuit cum Zicho, qui etiam Iesdegusaph nominabatur, et reliquis Persarum primoribus. Illi quidem dixerunt, paratos se esse Romanis cedere Suaniam hac conditione, ut premium eius acciperent et eius cessionem venderent, multasque alias conventiones in medium proponebant turpes et indignas Romani imperii maiestate, et quae minime existimationi, quam Justinus adcepimus erat. Gravis enim et elati animi vir, et qui

ἀδεὶ ἀκηκοώς, καὶ οὐ σφόδρα τῆς τοῦ αὐτοκράτορος στοχα-^{A. C. 563}
 ζόμενος γνώμης, ἀβουλότατα διεπράξατο· ἔστειλε γὰρ παρὰ ^{Ind. 13} Iustini i
 Σουάνους, τὸν σφῶν βασιλέα βουλόμενος δεξιώσασθαι, δελε-
 ἀσαντος οὖν αὐτὸν ἐς τοῦτο ἀτοπίας ἀλθεῖν αὐτοῦ Χοσρόου,
 ξέσκηπτετο δὲ τὸ τοιόνδε καὶ ἐμηχανᾶτο, διπος ἔσσοιτό γε αὐτῷ
 τῷ ἐς δικαιολογίαν τινὰ, ὡς αὐτοὶ Σουάνοι, καίτοι προτρα-
 πέντες, οὐκ ἀνάσχετα ποιοῦνται Ῥωμαίοις ὑπακούειν. ἔξη-
 πίστατο γὰρ ὅτι οὖν ὄντας οἱ πρὸς Ἰωάννου σταλέντες.
 μετὰ ταῦτα ἀπηγγείλατο Χοσρόης στέλλειν πρεσβευτὴν ὡς ^C
 ιοβασιλέα Ῥωμαίων, τὸν ταῦτα ἀπαντα ἐν δέοντι καταστησό-
 μενον· καὶ ἀνέβενξεν Ἰωάννης ἐς τὸ Βυζάντιον.

5. "Οτι Ιουστῖνος ὁ βασιλεὺς ἐπεὶ ἐπύθετο, ὡς ἐν Σου-^{A. C. 566}
 ανίᾳ εἴη πέμψας, καὶ ὅτι τοῖς Ῥωμαίοις οὐ προσέθεντο Σου-^{Ind. 14} Iustini 2
 ἀνοι, ἔχαλέπαινεν, οὐλα εἰκός. καὶ παραπρεσβείας ἐκρίνετο
 15 Ἰωάννης, ἦτε οὐ πρὸς τὸ συνοῖσσον τῇ πολιτείᾳ διαπρᾶξάμε-
 νος. οὐδὲ γὰρ χρήναι αὐτὸν ἔφασκε στεῖλαι, εἴγε μὴ τοῦτο
 ἐνεκελεύσατο ὁ βασιλεὺς· κακὸν τούτου δοῦναι πρόφασιν Πέρ-
 σαις τὸ ἀδίκημα ἔνσκιάζειν, καὶ προφέρειν λόγους, ὡς αὐτοὶ Δ
 Σουάνοι ἀπηγήναντο τὰ Ῥωμαίων. ἀλλ' οὐδὲ ἐν αὐχῇ τὴν
 ποτοιαύτην προσδέξασθαι πρόκλησιν, ἡ Σουάνους προτρέψασθαι
 εἶναι ὑπὸ Ῥωμαίους, ἡ τούτου γε ἐνεκα πρεσβευτὴν ἐν Βυ-
 ζαντίῳ γενέσθαι. οὐδέτερον γὰρ ἐξ ἀμφοῖν εὐπρεπὲς εἶναι

5. ἔσσοιτο Val., δοσο τὸ vulg. 10. ἐν δέοντι Η., ἐγδέον vulg.
 21. πρεσβευτὴς vulg.

omnia diligenter perpenderet, habebatur. Quae cum Ioannes au-
 disset, neque satia ad ea, quae Imperator illi praeceperat, advertis-
 set, imprudenter fecit, et ad Suanos misit, qui regem eorum saluta-
 rent eiusque gratiam conciliarent. Eo absurditatis cum pellexerat
 Chosroës. Qui callide hoc commentus ita instituit, ut haberet, quod
 quasi iure suo diceret, Suanos ipsos quamvis rogatos Romanis pa-
 rere recusasse. Noverat enim, quantum qui a Ioanne missi fuerant,
 efficarent. Nec multo post Chosroës pollicitus est, se legatum ad Ro-
 manorum Imperatorem missurum esse, qui haec omnia componeret
 et reversus est Ioannes Byzantium

6. Iustinus Imperator ubi accepit, Ioannem legatos in Suaniam
 misisse, Suanos autem se non imperio Romanorum subiecisse, gra-
 viter molesteque tulist et Ioannem legationis non ex utilitate rei
 publicae gestae condemnavit. Nec enim se inscio, aut non iubente,
 debuisse mittere et ex hoc occasionem Persis praebere, qua suam in-
 iustitiam tegerent, et palam prædicarent, Suanos ipsos Romanorum
 imperium detrectasse. Nec enim hanc ab imperio suscepisse
 provinciam, ut aut Suanis suaderet, ut se Romania subderent, aut
 huius rei gratia Byzantium legatus veniret. Neutrum enim imperio

A. C. 568 εῆ πολιτείᾳ ἡγήσατο. Ἱωάννην οὖν περιφρεσήσας δὲ αὐτοκράτορα^{Ind. 14} τῷ τῇ τῶν ἀνεπιτηδείων ἔταξ μοίρᾳ, ἐγνωμάτευσε δὲ ὅπως τὰ ἡμαρτημένα εὖ διαθέσῃ.

A. C. 568 ζ. "Οτι τῶν Τούρκων, τῶν Σακῶν καλουμένων τὸ πά-
Ind. 29 λαι, πρεσβείας ποιησαμένων πρὸς Ἰουστίνον περὶ εἰρήνης,⁵
Iustini 4 ἐν βουλῇ ἐποίησατο δὲ βασιλεὺς ἐκπέμψας πρεσβείαν ὡς Τούρ-
κους. καὶ δὴ Ζημιάρχῳ τῷ Κιλικι ἐλεγε παρασκενάζεσθαι
δπὶ τοῦτῳ, δις τῶν πρὸς ἓν πόλεων τηνικαῦτα ὑπῆρχε στρα-
τηγός. ἐπεὶ οὖν ἀπαντα αὐτῷ τὰ δόσα πρὸς μακρὰν ὁδὸν ἐξηρ-
τυμένα ἦν, ἥνικα πρὸς τὸ πέρας ἡγύετο τῆς Ἰουστίνου βασι-¹⁰
Ρ. 152 λείας τὸ τέταρτον ἔτος, τῷ δευτέρῳ ἐνιαυτῷ τῆς πεντεκαι-
δεκαετηρίδος περιφορᾶς, περὶ τὰ προοίμια τοῦ παρὰ Λατί-
νοις Αὐγούστου μηνὸς, δὲ μὲν Ζήμιαρχος ἀπῆρεν ἐκ Βυζαν-
τίου ξὺν αὐτῷ Μανιάχῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν.

η. "Οτι πολλῶν ἡμερῶν ὁδὸν διανύσαντες οἱ περὶ Ζή-¹⁵
μαρχον, ἀπειδὴ παρῆσαν ἐν τοῖς τῶν Σογδαϊτῶν τόποις,
δηηγίκα τῶν ἵππων ἀπέβησαν, τῶν Τούρκων ἔνιοι (ὡς ἔστιν,
δις τοῦτο ἀνειμένοι,) ὕπνον σφισι προΐσχοντο σιδηρον, οἷμας
τῷ ποιησασθαι ἔνδειξίν τινα ὡς μέταλλα αὐτοῖς ὑπάρχει σι-
δήρον. λέγεται γὰρ, ὡς παρ' αὐτοῖς οὐκ ἐνπόριστόν τι χρῆματο
δ σιδήρος· ταύτη ἔνεστι τεκμηριώσαι, ὡς ὑπαινιττόμενοι
ἔχειν γῆν σιδηροφόρον τῷ τοιῷδε ἐχρήσαντο κόμπῳ. ἔτεμος

9. ἐξηρημένα vulg. 14. αὐτῷ] αὐτῷ τῷ H. Μανιάχῳ H.,
Μανιάχον vulg. 16. ἐν τοῖς N., αὐτοῖς vulg. 22. κόμπῳ H.,
κόμπῳ vulg.

Romano dignum esse existimabat. Itaque Ioannem Imperator a se
ab alienatum dimisit et eorum numero habuit, qui minime commodi
suis rebus essent: tum excogitavit, qua ratione inconsulte facta
in melius corrigeret.

7. Iustinus, cum Turci, qui Sacae antiquitus vocabantur, legatos ad cum de pace misissent, consilium cepit legationem quoque ad eos mittere. Itaque Zemarchus Cilici, qui tunc temporis erat praefectus urbium Orientis, iussit, ut ad eam se prepararet. Is cum necessaria ad tam longum iter comparasset, circa finem quarti anni imperii Iustini, exacto secundo quindecennalis periodi anno, initio mensis, qui Latinis vocatur Augustus, profectus Byzantio, viam ingressus est una cum Maniacho et suis comitibus.

8. Multorum dierum itinere peragrato, Zemarchus et qui cum eo erant, cum in regionem Sogditarum pervenissent, ut ex equis descenderunt, obvios habuerunt ex Turcis nonnullos, ad id missos, qui ferrum vendendum offerrent, opinor, ut indicarent, apud eos reperiri ferri fodinas. Ferebatur enim ferrum apud eos esse rem minime paratu facilem. Ea de causa hoc commento usi sunt, ut

δέ τινες τοῦ φύλου τὸ κατὰ σφᾶς αὐτοὺς ἀναφανέντες, οὓς Α. C. 568
 εἶναι ἔλεγον τῶν ἀπαισίων δλατῆρας, ἀγχοῦ ἥλθον τῷ περὶ^{Ind. 2}
 Ζήμαρχον. καὶ τοίνυν ἅπαντα ὅσα ἐπεφέροντο φορτία ἀρά-^{Instini 4}
 μετοι, ἔθεσαν ἐν μέσῳ. εἰτα τοῖς τοῦ λιβάνου κλάδοις πῦρ
 5 ἄναψαντες, τῇ Σκυθικῇ φωνῇ βάρβαρα ἄττα ὁματα ὑπεψιθό-
 ριζού, ἐπικαταγοῦντες δὲ κώδωνί τινι καὶ τυμπάνῳ ὑπερθεν
 τοῦ φόρτου περιέφερον τὸ φυλλῶδες τοῦ λιβάνου τῇ φλογὶ
 λακιζόμενον, καὶ ὑμα γινόμενοι μανιώδεις καὶ ἐμβριμούμενοι
 τὰ πονηρὰ ἀπελαύνειν ἐδόκουν· οὕτω γὰρ ἀποτρόπαιοί τινες
 εἰσέναι καὶ ἀλεξίκακοι ἐδόκουν. ἀποδιοπομησάμενοι δὴ οὖν,
 ὡς φοντο, τὰ δυσχερῆ, Ζήμαρχόν τε αὐτὸν δι' αὐτῆς πα-
 ρήγαγον τῆς φλογός· ὡδέ τε ἐδοξαν καὶ σφᾶς ἀφαγνίζειν.
 τούτων δὲ ταύτῃ γεγενημένων, ἔπειτα ἐπορεύοντο ἕνν τοῖς
 ἐς τὸ τοιώδε τεταγμένοις, ἵνα δὲ Χαγάνος αὐτὸς ἦν, ἐν ὅρει C
 15 τινὶ λεγομένῳ Ἐκτάγῃ, ὡς ἂν εἴποι χρυσοῦν ὅρος Ἐλλην ἀνήρ.
 καὶ τοίνυν αὐτοῦ ἀφικόμενοι, ὅπη τηνικαῦτα τῷ Διζαβούλῳ
 ἤσαν αἱ διατριβαὶ, κατὰ δὴ κοιλάδα τιγὰ τοῦ προσαγορευ-
 ομένου χρυσοῦ ὅρους ἐπεὶ οὖν οἱ περὶ Ζήμαρχον ἐκεῖσθ
 δροίτησαν, μετάκλητοι γενόμενοι παραχρῆμα τοῦ Διζαβούλου
 20 ἥλθον ἐς ὄψιν. ἦν δὲ ἄρα ἔνδον σκηνῆς, καθῆστο δὲ ἐπὶ δι-
 τρόχον καθέδρας χρυσῆς, ἐλκομένης, ὄπηνίκα ἔδει, ὑψ' ἡπ-V. 103
 που ἐνός. προσειπόντες δὲ τὸν βάρβαρον, ὡς ἔθος αὐτοῖς,
 τὰ δῶρα προϊσχοντο. καὶ τοίνυν οἵ γε τοῦτο ἐν φροντίσιν

2. ἀπαισίων N., ἀπουσίων vulg. 3 — 5. Verba ἐπεφέρον-
 το — βάρβαρα, quae in Ecl. exciderunt, ex Suida s. v. φορ-
 τία restituit Toupius I. p. 552. (ed. L.) N. 5. ἐάττα vulg.
 ετάτο H. Recte Val.

ostenderent, in sua regione ferri fodinas esse. Alii quoque homines
 ex eadem gente se ipsos sponte exhibuerunt, quos dicebant esse
 averruncos. Hi cum ad Zemarchum accessissent, sarcinis depositis,
 thuris folia incenderunt, Scythicaque lingua nescio quae verba su-
 surrarunt, et tintinnabulis atque tympanis resonantes, folium thuris
 igne cum strepitu laceratum circumferebant, et furore perciti fre-
 mentesque, daemones depellere volebant. Adversa igitur, ut
 existimabant, alio aversuri, Zemarchum ipsum per flammarum duxer-
 unt, quo ritu se ipsos quoque lustrasse sibi videbantur. His ita con-
 fectis, deducentibus quibus hoc munus incumbebat, ad locum, ubi
 erat Chaganus, in monte, qui vocatur apud ipsos Ectag, montem au-
 reum diceres, profecti sunt. In huius convalle tum temporis erat Dias-
 buli domicilium. Illuc cum venissent, vocati statim ad Chaganum ac-
 cesserunt. Is vero intra tentorium suum sedebat in sella duabus ro-
 tis suffulta, quae, si opus esset, uno equo trahebatur. Quem cum
 salutassent, munera, ut mos est, protulerunt, quae hi, quibus hoc
 mandatum erat, suscepérunt. Tum Zemarchus: „Tibi, inquit, o

A. C. 568 ήγ. ύπεδεξαντο. ἀτάρ δ Ζήμαρχος, „σοὶ δῆτα,” ἔφη, „ὦ το-
Ind. ² σούτων ἐθνῶν ἡγεμὼν, δικαῖος βασιλεὺς δέ μέγας, ἀγ-
Iustini ⁴

Διελοφόρῳ χρησάμενος ἐμοὶ, δισήμηνεν εἶναι δισαὶ τὴν τύχην
αἰστίαν τε καὶ ἀγαθήν, δὲν ἡδονῇ ποιουμένῃ σοι τὰ Ῥωμαίων,
καὶ πρός γε φιλοφρονουμένῳ ἡμᾶς. ἐστω δέ σοι κρατεῖν αἱεῖς
τῶν δυσμενῶν καὶ λαψυχαγωγεῖν τὸ πολέμιον. ἀπέστω δὲ
βασκανία τις ὡς πορφρωτάτῳ ἡμῶν, οὐα τε οὖσα διαδόηγνύ-
ναι τοὺς τῆς φιλίας θεσμούς. ἐπιτήδεια ἔμοιγε τῶν Τούρκων
τὰ φῦλα, καὶ δσα κατήκοα Τούρκων. ἔξετε δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς
καὶ ὑμεῖς οὐκ ἄλλως.” τοιαῦτα ἄττα ἐλέξειν δ Ζήμαρχος. διο
δὲ δὴ Διζάβουλος καὶ αὐτὸς προσρήσεσιν ἐχρήσατο ὁμοίως.

P. 153 είτα τὸ λοιπὸν ἐτράπησαν ἐς θοίνην, καὶ πανημερίᾳ εὐωχεύμενοι
διετέλουν ἐν αὐτῇ δήπου τῇ σκηνῇ. κατεσκεύαστο δὲ αὐτῷ
ἔξι ὑφασμάτων σηρικῶν τε καὶ διαπεποικιλμένων τοῖς χρώ-
μασιν ἀτέχχως. οἵνῳ μὲν οὖν ἐχρήσατο, οὐχ ὅμοιῳ δὲ 15
τῷ παρ' ἡμῖν ἐκθλιβομένῳ ἐκ τῆς ἀμπέλου· οὐ γάρ δὴ ἀμπε-
λοφόρος αὐτοῖς ἦ γῆ, οὐδὲ μὴν ἐγχωριάζει παρ' αὐτοῖς τὸ
τοιόνδε γένος· ἐτέρου δέ τενος βαρβαρικοῦ ἐνεφορήθησαν
γλεύκους. καὶ ἀνεχώρησαν, ὅποι αὐτοῖς ἡ κατάλυσις ἦν. είτα
ἐς τὸ αὔριον ἐν ἐτέρᾳ τινὶ καλύβῃ ἔνυηλθον, ἡμφιεσμένη δέσο
καὶ καταπεποικιλμένη οὐκ ἄλλως ἔξι ἴματίων σηρικῶν· ἔνθα
καὶ ἀγάλματα διάφορα τῇ μορφῇ είστηκει. δὲ δὴ Διζάβουλος
θνήσαντεν ἐπὶ κλίνης τινὸς, ὅλης ἐκ χρυσοῦ. κατὰ δὲ δὴ τὸ

2. καθ' B., παρ' vulg. 9. τὰ x. ἡ. coni. N. 12. πανημέ-
ριοι coni. B. 15. εὐτέχνως et mox ἐχρήσαντο coni. N. δὲ vulg.
ponitur post οἴνῳ, deest post δμοὶ. 17. μὴν B., μὲν vulg.

tot gentium dux, quia Romanos diligis, et eorum te secundae res
delectant, noster magnus Imperator, me internuntio, precatur, ut in
perpetuum felix sis, faustaque fortuna utaris. Detur tibi inimicos sem-
per superare, et praedas agere ex hostibus. Invidia autem quam longissi-
me a nobis absit, quae amicitias dissolvere potest. Evidem Turcos
et gentes illis subditas necessariorum loco habeo: et vos eodem
erga nos animo eritis.” Cum Zemarchus huiusmodi orationem ha-
buisset, Disabulus ad eandem sententiam respondit. Inde se ad
convivium converterant, et quod reliquum fuit diei in eodem ten-
torio genio indulgentes transegerunt. Erat autem illud tentorium
instructum sericis tapetibus, affabre per colores variegatis. Vinum
praebitum quidem illis est, non autem id genus, quod ex uvis ex-
primitur: neque enim eorum regio vitium ferax est, neque huius
generis potu uti assueti sunt; sed alio barbariae potionis genere,
ad musti similitudinem factae satiati ad hospitium, quo diverterant,
redierunt. Postridie etiam in alio tugurio convenerunt, quod erat
simili tapetum sericorum genere adornatum, et in quo effigies varia

μέσον τοῦ ἐνδιατήματος κάλπεις τε χρυσαῖ καὶ περιφραντήρια, A. C 568
 ἔτι τε πίθοι χρυσοῦ. Θοιησάμενοι δ' οὖν καὶ αὐθίς, καὶ τὰ Ind. 2
 ὅσα ἔχοην δν πότῳ εἰπόντες τε καὶ ἀκηκοότες, Iustini 4
 τῇ ἔξῆς ἐν ἑτέρᾳ ἁγένοντο διαιτῇ, ἔνθα ξύλινοι κίονες ἥσαν
 5τινες, ἐνδεδυμένοι χρυσῷ, χρυσήλατός τε κλίνη δμοίως, ἥν-
 τινά γε δήπου καὶ τάσσες χρυσοῖ τέτταρες ἥώδουν. κατὰ
 δὲ δὴ τὸ ἐμπρόσθιον τῆς διαιτῆς ἐπὶ πολὺ παρετέαντο ἄμα-
 ξαι, ἐν αἷς πολὺ τι χρῆμα ἀργύρου ἐπῆν, δίσκοι τε καὶ κανῆ· C
 οὐ μὴν ἄλλα καὶ τετραπόδων ἴνδαλματα πλεῖστα, καὶ αὐτά
 ιογε δήπουνθεν ἀργυροποίητα, οὐδέν τι ἀποδέοντα τῶν παρ'
 ἡμῖν. τοῦτο μὲν οὖν τῷ τῶν Τούρκων ἡγεμόνι ἔνεστι χλιδῆς.
 τῶν δὲ περὶ Ζήμαρχον ἔτι ἐκεῖσες ἐνδιατριβόντων, ἐδοξει τῷ
 Διζαβούλῳ, ὃστε αὐτὸν μὲν Ζήμαρχον ἄμα εἴκοσι θεραπευ-
 ταῖς τε καὶ διαδοῖς ἐπεσθαί οἱ ἐκστρατευομένῳ κατὰ Περ-
 ισσῶν, τοὺς δὲ ἄλλους 'Ρωμαίους ἀπαναστρέφοντας κατὰ δὴ
 τὴν χώραν τῶν Χολιατῶν ἀναμένειν τὴν Ζημάρχου ἐπάνο-
 δον. καὶ δὴ ὃς [τῷ] προῦβη, δώροις τε φιλοφρονησάμενος
 αὐτὸν ἀφῆκε· τὸν δὲ Ζήμαρχον καὶ θεραπαινῇ ἐτίμησε δο-D
 ριαλώτῳ, ἣ δὲ ἦν ἐκ τῶν λεγομένων Χερχίς. καὶ δ Ζήμαρ-
 χος σὺν τῷ Διζαβούλῳ ἐπορεύετο μαχησομένῳ Πέρσαις. ἐν
 ταύτῃ δήπου τῇ πορείᾳ γενόμενοι, ἐν χώρῳ τινὶ καταλυ-
 σάντων αὐτῶν ἐπικαλούμενῷ Τάλας ὑπαγιάζει τῷ Διζαβού-

11. τοῦτο H., οὗτοι vulg. 11. μέτεστι coni. Cl. 16. Χολια-
 τῶν] Χολιατῶν H. idem supra pag. 300., 12. Χλιατας dice-
 bantur. 17. τῷ uncis inclusit H.

forma cernebantur. Sedebat autem ipse Disabulus in lecto, qui totus
 erat ex auro confectus, et in medio conclavis erant urnae, aquiminaria
 et dolia aurea. Postquam iterum convivati erant, et inter potandum
 quae convivio conveniebant dixerant et audierant, discesserunt. Postri-
 die in alio tentorio convenerunt, in quo erant columnae lignae, auro
 involuta: auratum etiam cubile, quatuor pavonibus aureis fultum. Ad
 vestibulum eius loci, ubi commorabatur, disposita erant plastrata,
 quibus inerat multa argentea supelle, disci et lances, et pluri-
 mæ statuae animalium argento elaboratae, quae venustate et elegan-
 tia non concedebant nostris. Eo usque opulentia ducis Turcorum
 processit. Quum Zemarchus et qui cum eo erant illuc moram tra-
 herent, placuit Disabulo, ut se proficiscentem contra Persas Zemar-
 chus sequeretur cum viginti ex suis, qui illi ministrarent: interea
 reliqui Romanorum eius redditum in Chliatarum regione opperiren-
 tur. Atque is eos in discessu muneribus donatos a se dimisit. Ze-
 marchum quoque honoravit captiva concubina ex his, quae Cer-
 chis dicuntur. Ita Zemarchus cum Disabulo bellum cum Persis gesturo
 profectus est. Iter emensi in loco, qui dicitur Talas, considerauit.

A. C. 568 λῷ Περσῶν πρεσβευτής. καὶ τοίνυν ἔυνεκάλεσσε παρ' αὐτῷ
Ind. ² ἐστιασομένους τούς τε Ῥωμαίων καὶ Περσῶν πρέσβεις. καὶ
Iustini ⁴ δὴ παραγενομένων αὐτῶν, τοὺς Ῥωμαίους δὲ Διζάβοντος ἐν
 τιμῇ πλείουν ἀποιήσατο, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἐπικυδεστέραν ἀνα-
 γλίναι στιβάδα. πρός γε καὶ πλεῖστα ἐπιμεμφόμενος ἦν τοὺς ⁵
 Πέρσας, ἅτε δὴ πρὸς αὐτῶν ἄδικα πεπονθώς, καὶ ὡς τού-
 του ἐνεκα ἔρχεται πολεμήσων. ὁ δὲ Περσῶν πυεσβευτής,
 τοῦ Διζαβούλου συντονώτερον ἐπεγκαλοῦντος, περιφρονήσας
 τὸν νόμον τῆς σιωπῆς τὸν ἴσχυρα παρ' αὐτοῖς ἐν ταῖς ἐστι-
 ἀσεσιν, ἐπιτροχάδην ἥρξατο διαλέγεσθαι, τοῦ Διζαβούλου ¹⁰
P. 154 γενναίως τὰ ἐπικλήματα ἀπωθούμενος, ὡς καὶ θαυμάσαι τοὺς
 πιρόντας τὸ ὑπερβάλλον τῆς αὐτοῦ ὀργῆς, ὡς παρ' οὐδὲν
 θέμενος τὸν νόμον πολλοῖς τε καὶ ἀκολάστοις ἔχρησατο. ἐν
 τούτοις ἀπιλλαγέντων, δὲ μὲν Διζάβοντος παρεσκευάζετο τὴν
 ἐπὶ Πέρσας. τῷ τοι ἄρα τοὺς ἀμφὶ Ζήμιαρχον μετακαλεσά- ¹⁵
 μενος, καὶ ὡς ἐνην, πρὸς τοὺς Ῥωμαίους φιλίαν ἐμπεδώ-
 σας, ἀφῆκεν αὐθίς ἀπονοστήσοντας, ἐτεφον πρεσβευτὴν αὐ-
 τοῖς συναποστείλας τῷ τὸν πρότερον λεγόμενον Μανιάχ τε-
 θνάντα. ἦν δὲ ἐπίκλησις τῷ μετ' ἐκείνον πρεσβευτῇ Τάγμα
 αντῷ, ἀξιώματα δὲ Ταρχάν. οὗτος δὴ οὖν ἐστάλη ὑπὸ Διζα- ²⁰
 βούλου ὡς Ῥωμαίους πρεσβευτόμενος. καὶ μὲν οὖν σὺν αὐ-
 τῷ δὲ τοῦ ἥδη ἀποιχομένου παῖς, φημὶ δὴ τοῦ Μανιάχ, κο-

16. πρὸς εἰ φιλίαν Ν., περὶ εἰ φιλίας vulg.

17. ἀπορο-
 στήσοντας Β., ἀπονοστήσαντας vulg.

19. ἐκείνων vulg.

πρε-
 σβευτῇ Η., πρεσβευτὴν vulg.

22. δὲ τοῦ Η., δουλοῦ vulg.

Hic obviam venit Disabulo Persarum legatus, quem una cum Ro-
 manorum legato ad coenam invitavit. Ad eam cum accessissent,
 multo plus honoris detulit Disabulus Romanis, quam Persicis le-
 gatis, et Romanorum legatum honoratiore loco accumbere iussit.
 Quin etiam multum de Persis est questus; tanquam ab his multa iniusta
 passus esset, quae ut bello et armis vindicaret, venerat. Cum Di-
 sabulus acerbius invehementur, Persarum legatus legem silentii apud
 ipsos in conviviis observari solitam transgressus, summatum coepit
 disserere et magno animo Disabuli criminatione refutavit, ut qui ade-
 rant mirarentur, quum in tam violentiam iram exardescere, ut, nulla
 habita legis ratione, multis intemperantibus verbis uteretur. Post
 haec cum discessissent, Disabulus in Persas contendit. Et Zemarcho
 et eius comitibus ad se vocatis, ubi amicitiam cum Romanis con-
 firmasset, eos, ut ad sua redirent, missos fecit. Cum his quoque
 alium a se ad Romanos legatum misit, quia Maniach, de quo su-
 pra diximus, vita excesserat. Huic legato nomen erat Tagma, di-
 gnitas vero Tarchan. Hic igitur ut legationem apud Romanos obi-
 ret, a Disabulo missus est: una cum eo Maniach eius, qui nuper

πιδῇ μειράκιον, δμως δὲ τὸ πατρῶν διαδεξάμενος γέρας, ^{A.C. 568}
 ἔτι μὴν καὶ τὴν μετὰ τὸν Ταγμὰ Ταρχὰν κληροσώματος ἀξίαν. ^{Ind. I} Iustiniani 4
 οἶμαι δὲ τῷ ἐπιτηδειότατόν τε καὶ εὐνούστατον γενέσθαι τῷ Δι-
 ζαβούλῳ τὸν Μανιάχ τοῦ πατρῷου τὸν παῖδα τυχεῖν ἀξιώματος.
 5 δπεὶ οὖν ὁ Διζάβοντος διαφῆκε τοὺς περὶ Ζήμαρχον, ἐπικατα-
 λαμβάνοντι τοὺς πρότερον ἀφεθέντας Ρωμαίων, οὗ τὸν ἔντε-
 θειμένον αὐτοῖς, καὶ τοίνυν ἐν τῷ αὐτῷ γενόμενος τῆς ἑτοῖς τὰ οἰ-
 κεῖα ὀδοιπορίας ἀπήρξαντο. καὶ δὴ καταλειπότες τὴν πρω-^C
 τεύουσαν πόλιν τῶν Χοαλιτῶν, διὰ φρουρίων ἐπορεύοντο.

19. 9. Ὄτι ὁ Βαϊανὸς ὁ τῶν Ἀβάρων ἡγεμὼν ἐν βουλῇ. ^{A.C. 568}
 ἐποιήσατο πρεσβεύσασθαι καὶ περὶ σπονδῶν λόγους προσαγα-^{Ind. I} ^{Iustiniani 4}
 γεῖν. τὸν δὲ Βιταλιανὸν ἔζητει χρυσὸν οἱ παρασχεῖν, ὡς
 ἂν μὴ λεηλασίᾳ χρήσοιτο κατὰ δὴ τὸν τῆς ἐκεχειρίας καιρὸν.
 δὲ Ίοβουλῆδας, καὶ εἴληφως ἐκ τοῦ τῆς Ἰλλυρίδος ὑπάρ-
 15χου νομισμάτα οὐ μείον ἡ ὀκτακόσια, παρέσχετο τῷ Βαϊανῷ.
 ταύτῃ τοι καὶ ἔστειλε τὸν Ταργύτιον ὁ τῶν Ἀβάρων ἡγού-
 μενος, ἔνν τῷ καὶ Βιταλιανὸν τὸν ἐρμηνέα; τῷ βασιλεῖ λέ-
 ξοντας ὥστε τὸ Σίρμιον οἱ ἐνδοθῆναι, καὶ τὰ συνήθη χεή-
 ματα, ἢ Κουτρίγονοροι καὶ Ούστιγονοροι πρὸς Ίουστιγανοῦ
 ποέκομιζοντο βασιλέως, οἷα δὴ αὐτοῦ ἄμφω τῷ φύλῳ τούτῳ
 καθελόντος· πρὸς τοῖς καὶ Ούσδιβαδον τὸν Γήπαιδα. ἔφασκε
 γὰρ τοὺς Γήπαιδας ἀπαντας αὐτῷ ἀνήκειν, ἅτε δὴ καὶ αὐ-
 τοὺς πρὸς αὐτοῦ καταπολεμηθέντας. ἀφικομένων δὴ οὖν τῶν

1. γῆρας vulg. 3. τῷ ἐπιτ. Val., τὸ ἐπιτ. vulg. 16. ταῦτη Η.
 ταῦτην vulg. 19. ἢ N., οἱ vulg. Κουτρίγονοι vulg. 22. αὐ-
 τοὺς Cl., αὐτοῦ vulg. 23. καταπολεμηθέντος vulg.

mortuus erat, filius admodum adolescens. Is patri in magistratu successerat, et dignitate proxime ad Tagma Tarchan accessit. Ideo, puto, hic honor puer obtigit, quia pater eius Disabulo carissimus et fidelissimus fuerat. Dimissus a Disabulo Zemarches, assumptis his ex Romanis, quos certo loco consistere iusserat, cum primum coniuncti erant, viae se commiserunt, et Chliatarum primaria urbe relicta, per castella iter direxerunt.

9. Baianum, Avarum ducem, voluntas coēgit legatos ad Romanos mittere, qui de foederibus verba facerent. A Vitaliano etiam sibi aurum dari petiit, ut a praedis agendis per inducias abstineret. At Iobulides, acceptis a praefecto Illyrici nummis non minus octingentis, ea Baiano tradidit. Quamobrem Avarum dux misit Targitium, qui una cum Vitaliano interprete Imperatori denuntiarent, ut Sirmium et pecunias, quas Cotriguri et Utiguri a Iustiniano accipere soliti erant, quia utramque gentem subegerat, illi traderet, et praeterea Usdibadum etiam Gepidam. Dicebat enim, et omnes Gepidas in suum ius dominiumque venisse, quia eos devicerat. Itaque legati

Dexippus, Eunapius etc.

25

§. A.C.568 πρέσβειων κατὰ δὴ τὴν βασιλίδα πόλιν, παρελθόντων τε ὡς

Ind. 1 τὸν αὐτοκράτορα, ἔφη δὲ Ταργύτης· „ῳδὲ βασιλεῦ, πάρειμι στα-
lustinī⁴ λεῖς ὑπὸ τοῦ σοῦ παιδός· πατήρ γάρ αὐτὸς ἀληθῶς Βαι-
νοῦ τοῦ καθ' ἡμᾶς δεσπότου. πέποιθα δὴ οὖν, ὃς ἐπιδεῖξα-
σθαι προθυμηθείης τὴν περὶ τὸν παῖδα στοργὴν τῷ διδόναι⁵
τὰ τοῦ παιδός. οὗτοι τοίνυν ἔχοντων ἡμῶν, τάχα δὲ σοῦ
καὶ ἡμῶν, ἀρα οὐχὶ παραχωρήσεις αὐτῷ τῶν γερῶν; οὐ γάρ
δες ἀλλότριον οὔτε μὴν πολέμιον τινα τὰ διδόμενα μεταθῆ-
σους σχεδόν· οὐδὲ μεταβήσεται τῶν παρεχομένων ἡ κυριότης,
ἢ πάλιν εἰς σὰν ἀναδραμεῖται διὰ τοῦ παιδός, εἴγε παρά-

P. 155 σχοις αὐτῷ τὰ ἔφ’ οὓς ἦκω, τὴν τε πόλιν τὸ Σίρμιον καὶ τὰ
χρήματα κατ’ ἔτος, δσα βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς τοῖς Κοντρι-
γούροις καὶ Οὐτιγούροις ἐδίδον [οἱ], Βαιανοῦ τήμερον δεσπό-
ζοντος τούτων γε δήπου τῶν ἔθνων. ἔτι καὶ Οὐσδίβαδον τὸν
Γῆπαιδα καὶ τοὺς περὶ αὐτόν· οὐδὲ γάρ περὶ τούτων ἀντερεῖ¹⁵
τις, ὃς οὐχὶ πεφύκασιν ἀνδράποδα Βαιανοῦ.” ταῦτα δὲ Ταργύτης
ἔλεξεν. ἀτὰρ δὲ βασιλεὺς „οὐ πρεσβευτόμενος ἥκεις, ὃς ἔσκεν,
ῳδὲ Ταργύτη· μᾶλλον μὲν οὖν πρὸς ἄγνοοῦντας ἡμᾶς τεκμηριώ-
σασθαι βούλόμενος τῶν Ἀβύρων τοὺς τρόπους. εἰ γάρ, ὃς
Βφατε, δοίημεν ὑμῖν τὰ δσα τοῖς πρώην Οῦννοις, οὔκτω μᾶλ-²⁰
λον καὶ οὐ φόβῳ, τῷ μὴ ἔθέλειν αἷμα ἐκχεῖν, Ἰουστινιανὸς
ἐδίδον, γελοτόν γε ἀν εἶη, καὶ οἰς τὸ φιλάνθρωπον ἀποτέ-

12. Κοντραγούροις vulg. 13. of uncis inclusimus.

nbi in regiam urbem ad Imperatorem venerunt, Targites sic eum est affatus: „O Imperator, adsum a tuo filio missus. Tu enim vere pater es Baiani, eius, qui apud nos dominatur. Confido igitur, te affectum paternum exhibitum esse filio in eo, quod reddeas ea, quae filii sunt. Cum igitur nos hoc animo simus, et fortasse tu aeque ac nos, nonne tu illi sua praemia præbebis? Quod si feceris, ea non in extraneum, neque in hostem contuleris, neque earum rerum mutabit dominium. Etenim rursus ad te redibit per filium, si ea iudulseris, quae a te petitum venio. Scilicet Sir-
mium et pecunias, quotannis quas dabat Imperator Justinianus Utiguris et Cotriguris, cum Baianus hodie dominium sit adeptus ha-
rum omnium gentium; deinde Usdibadum et eius comites sibi tradi poscit. Nec enim Usdibadum quisquam negarit factum esse Baiani mancipium.” Haec Targites; cui Imperator: „Tu quidem, ut vi-
detur, minime, ut legationem faceres, venisti, sed magis, ut mo-
res Avarum, antea nobis penitus ignotos, cognitos perspectosque efficeres. Si enim, ut dicitis, concederimus vobis ea, quae nu-
per Justinianus, commiseratione potius quam terrore adductus, quia ab effundente sanguine abstinere volebat, Hunnis largitus est, ri-
dicula res sane erit, *si etiam liberalitatem et humanitatem in eos

τμειν δεῖ, καὶ οἵς ἀντιτάπεοθαι φαῶμεν οἱ αὐτοί· δόπτες οἱ f. A.C.568
 δεῖλαιοι Κοντρήγουροι τε καὶ Οὐτίγουροι, οὓς διαβεβαιοῦσθε Ind. I
 πρὸς ἡμῶν κομίζεσθαι χρῆματα, τοῦτο μὲν φυγόντες ἡμᾶς,
 τοῦτο δὲ πεπτωκότες ὑφ' ἡμῶν τυγχάνουσιν ἄρδην ἡφανισμέ-
 νοι. τί οὖν παράσχοιμεν ὑμῖν τὰ τῶν ἡσσωμένων; ἀλλ' οὐ
 τῇ φύσει ἔνυμάδει τῶν πραγμάτων καὶ κρατεῖν ἄμα, καὶ
 ύπερ τῶν κεχρατημένων ἐτέροις χρῆματα καταθεῖναι. οὐ
 γὰρ ἀποχρῶν, εἰ φανείημεν ἄπαξ τοῦ τὰ δέοντα φρονεῖν C
 ἐστερημένοι, ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς συνήθειαν ἔλκειν τὴν ἀφρο-
 ιστύνην οἰεσθεῖν; τί οὖν ποιοῦμεν τὸν Οὐσδίβαδον; ὑμῖν
 ἀποδοίημεν; οὐχ οὕτω πεφύκαμεν ἡλίθιοι, ὥστε τὰ ἡμέτερα
 καταπροσθθαι, καὶ ταῦτα βαρβύρους καὶ λυματινομένους τῇ καθ' V. 105
 ἡμᾶς πολιτείᾳ. ὁ γὰρ πρὸς ἡμῶν τὸ βασιλειον ἀναδεδεγμέ-
 νος κράτος Γῆπαιδας ἐπῆλυδας ὄντας εἰσεποιήσατο, καὶ χώ-
 15ραν αὐτοῖς ἀπένειμε τὴν περὶ τὸ Σίρμιον, εἴτα καὶ πολέμου
 κινηθέντος αὐτοῖς ὡς Λογγοβάρδους, ὥσπερ εἰκὸς, ἔνυπε-
 λαβόμεθα τοῦ κινδίνου τοῖς οἰκείοις. καὶ ἀν ἐκράτουν οἱ
 Γῆπαιδες τῇ Ρωμαίων χειρὶ, εἴγε μὴ ἀνδραποδώδεις ὠφθη-
 σαν καὶ τῷ τῆς γνώμης δολερῷ τοὺς εὐεργέτας ἐλύπησαν. D
 20άντ' ὧν ἐπιβουλεύσαντας ἡμῖν ἀσύγγνωστα οὐ Ρωμαίοις ἔδο-
 ξε μετελθεῖν τοὺς ἀγνωμονήσαντας, οἷς ἔνεστι μὴ ἀντιτίθ-
 ναι τὰς τιμωρίας Ἰσορρόπους τοῖς πλημμελήμασι, μᾶλλον
 2. Κοτράγουρος vulg. 10. οἰεσθε N., οἰεσθαι vulg. 14. ἐ-
 πῆλυδας H., ἐπελύδας vulg.

exercere oporteat, contra quos in acie stare, nemo est, qui nos non viderit, quando miseri Cotriguri et Utiguri, quos affirmatis a nobis accepisse pecunias, modo fugientes, modo caesi, a nostro exercitu sunt ad internecionem usque deleti. Cur igitur vobis largiemur bona eorum, quos vicimus? Hoc enim abhorret a communi sensu, simul et vincere, et eorum, quos viceris, bona aliis tribuere. Nonne satis est, si semel visi sumus prudentia destituti? An censemus, imprudentiam nobis etiam ad consuetudinem trahendam esse? Quid igitur de Uzdibado faciemus? vobisne cum redimus? non sumus adeo dementes et stolidi, ut nostra profundamus, maxime in barbaros, et eos, qui nostrae rei publicae gravia damua intulerunt. Qui enim Imperatoriam maiestatem ante nos administravit, Gepidas vagantes exceptit, et illis regionem circa Sirmium, quam incolerent, distribuit. Deinde exorto inter ipsos et Longobardos bello, sociis nostris, ut par erat, opem tulimus, et Romanorum auxilio Gepidae viciissent, nisi servilem animum prodidissent. Nam mala mente benefactoribus suis infesti fuerunt, et pro beneficiis in eos collatis insidias, in quo nulla venia digni sunt, nobis struxerunt; Romanis tamen minime visum est homines ingratos persecui, qui nunquam dignas poenas pro peccatis dare possunt; sed potius pall,

I. A.C.568 μὲν οὖν περιιδεῖν, ὡς ἂν ὑφ' ἐτέρων δὲ τὸ παντελὸς δια-
Ind. φθαρήσοιντο. εἰ τοίνυν ἄλλως οὐκ ἔχει ταῦτα, ἐπείπερ
Iustini⁴ ήμεῖς ἀπεγκαλεῖν ἄξιοι καθεστήκαμεν, διὰ τοὺς ἡμῖν ἀνήκον-
τας ἔχετε Γῆπαιδας, ἀπέστραπται καὶ ἡμῶν τὰ τῶν ἐγκλη-
μάτων. ὑμεῖς μὲν γὰρ τὸν Οὐσδίβαδον, ήμεῖς δὲ καὶ τοὺς⁵
Γῆπαιδας ὑμᾶς τοὺς λοιποὺς εἰσπράξουμεν. Ῥωμαῖοι γὰρ
P. 156 ἀνοθέν τε καὶ δὲ ἀρχῆς σωφρονίζειν ἐτάχθημεν τὸ ἀνόητον,
οὐ μὴν ἀνόητοί τινες εἶναι νομίζεσθαι. ἄλλὰ τὸ Σύρμιον
δυχειρίσωμεν βαρβάρους; οὐκ ἀρκέσει γὰρ ὑμῖν τὸ περιεῖναι
μέχρις ὅπλα κινεῖν οὐ βούλοιντο Ῥωμαῖοι. ἄλλ' ἐρεῖς, ὡς¹⁰
Ταργῆτα, διὰ βαθήσεται Ἰστρον ὁ Χαγάνος, ἔτι γε μὴν καὶ
τὸν Ἐβρον· καὶ διὰ τὰς ἐπὶ Θράκης αὐτοβοεὶ παραστήσε-
ται πόλεις. ἄλλὰ προφθάσουσιν αἱ Ῥωμαϊκαὶ δυνάμεις, καὶ
Βιῆς ἀλπίδος αὐτὸν ἀφαιρήσονται, καὶ μᾶλλον αὐτοὶ σκευα-
γωγήσουσι τὰ Ἀβάρων. καὶ οὐ παυσόμεθα καταβάλλοντές¹⁵
τε καὶ χειρούμενοι, ἔως ἂν ἐφυβρίσῃ τὸ βάρβαρον. λυσ-
τελήσει δὲ Ῥωμαίοις ἀντὶ τῆς εἰρήνης ὁ πόλεμος. Ἀβάρων
γὰρ τῶν νομάδων τε καὶ ἐπηλύδων καθεστάναι φίλους τῆς ὡς
αὐτοὺς δυσμενείας βαρύτερον, ἄλλως τε καὶ φιλέας ὑπούλουν
καθεστώσης. κρεῖσσον ἐν τοῖς σώμασι καὶ οὐχὶ ταῖς ψυχαῖς²⁰
φέρειν τὰ τραύματα. πρὸς ταῦτα, ὡς Ταργῆτα, καὶ τόξα
καὶ ἵπποι καὶ μυρίαι δυνάμεις ὀπλιτῶν ἔστωσαν ἐν παρα-
σκευῇ· οὐ γὰρ ἡσυχίᾳ τοῦ συνοίσοντος αἰρετώτερον.” τοσαῦ-

12. Ἐμβρον vulg.

18. καὶ om. Par.

ut ab aliis funditus everterentur. Cum igitur non aliter se res ha-
beant, si nobis iure de vobis conqueri licet, quod eos, qui nostri
optimo iure fuerunt, possideatis, nunc a vobis eadem in nos re-
torquentur. Vos enim Usdibadum, nos Gepidas, qui reliqui sunt,
a vobis repetimus. Etenim nos Romani ab initio et ab omni ho-
minum memoria imprudentes coērcere officium nostrum duximus,
non ipsi imprudentes habebamur. Nosne Sirmium barbaris trade-
mus? Non igitur satis vobis superesse videtur, quousque Romanis
nondum arma ferre placuit? Sed aīs, o Targita, Chaganum
Istrum trajecturum et Hebrum quoque, et Thraciae urbes primo
impetu occupaturum. At praevenient et occurrent Romanorum co-
piae, et cum spe depellent sua, imo agent et rapiunt quae Avar-
um erunt. Neque grassari et praedas agere cessabimus, dum bar-
bari superbient; et certe longe Romanis utilius bellum quam pax.
Etenim cum Avaribus et Nomadibus et advenis amicitiam tenere gra-
vius et acerbius est, quam eos hostium numero habere. Nam sub-
dola est eorum amicitia, et praestat vulnera corpore, quam ani-
mo, gerere, Quamobrem, o Targita, et arcus et equi et infinitae
copiae armatorum in apparatu erunt. Nec enim quies utilitate po-

τα εἴπων διαντοκράτωρ, μεγαληγορίᾳ τε χρησάμενος πολλῆς, f.A.C.568
 τῶν Ἀβάρων ἀφῆκε τοὺς πρέσβεις, πρότερον Βώνῳ τῷ στρα- Ind. 1 Iustini 4
 τηγῷ ἐν γράμμασι πλεῖστα ἐπιμεμψάμενος, ὅτι γε ὅλως ὡς
 αὐτὸν τοιάδε προϊσχομένους ἔστειλεν ἐς Βυζάντιον· πρός γε
 5 καὶ σημήνας ἔργου ἔχεσθαι καὶ πάντα τὰ πολεμιστήρια ὄρ-
 γανα ἐπισκενάζειν, σαφῶς ἐπιστάμενον, ὡς ἔνυκροτηθήσεται
 δι πρὸς Ἀβάρους πόλεμος καὶ μάλιστα αὐτίκα. καὶ δὴ δι Βώ-
 νος, ἐπεὶ τὸ βασιλεῖσθαι ἀνελέξατο γράμμα, τὰ πρὸς τὸν πό-
 λεμον ἔξηρτύστο.

10

Ἐκ τοῦ σ' ἀργοῦ.

i. Ὁτι ἡ βασιλίς Σοφία ᾿Ιουστίνου πρέσβυτη στέλλεται ὡς A.C. 574
 τῶν Περσῶν βασιλέα Χοσρόην, ἐν τοῖς βασιλείοις ἰατροῖς Ind. 7 Iustini 10
 κατατατόμενον. καὶ οὗτος μὲν αὐτοῦ ἀφικόμενος, τεσσα- D
 φακούταπέντε χιλιάδας χρυσοῦ νομίσματος παρασχὼν, τίθε-
 15ται τὰς ἔνυδήκας ἀνὰ τὴν ἑω ἐνιαυσιαίας, ὡς ἂν ἔστοιτο
 ἐκεχειρία. ἐν τοσούτῳ γὺρ ἔφασκε σταλήσεσθαι πρὸς τῆς
 βασιλίδος μέγιστον πρεσβευτὴν τὸν τελεώτερά πως περὶ
 ἀπάντων διαλεχθησόμενον, ἕτερος καὶ τὸν πόλεμον διαλύ-
 σοντα, τυχὸν ἐν μέσῳ καὶ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως μεταβα-
 20λόντος ἐς τὸ ἐρδωμένον. οὕτω μὲν τὰς ἐπ' ἐνιαυτὸν ποιησά-
 μενος σπονδὰς περὶ τῆς κατὰ τὴν ἑω Ῥωμαίων ἐπικρατείας,
 οὐ μῆν καὶ περὶ τῆς ἐν Ἀρμενίᾳ, καταθέμενος δῆπονθεν

3. ὡς αὐτὸν Η., αὐτὸν vulg. 5. ἔργον Η., ἔργον vulg. 11.
 πρέσβυτον] Ζαχαρίαν πρέσβυτον Ν. 20. ποιησάμενον vulg.

tlor. "Haec cum Imperator alto spiritu dixisset, Avarum legatos dimisit. Prius tamen Bonus ducem per litteras magnopere inorepavit, quod ad se illos legatos, qui talia proponerent, Byzantium misisset. Ad haec illum monuit, quia certus erat, quamprimum bellum contra Aves erupturum esse, ut omni opera et studio bellicas machinas praepararet. Et Bonus, lectis Imperatoris litteris, omnia, quae ad bellum pertinebant, diligenter curavit.

Ex libro secundo.

10. Imperatrix Sophia Iustini (Zachariam) legatum misit ad Chosroēm, Persarum regem, ex medicis Imperatoris. Is ubi ad Persas accessit, quadraginta quinque millia aureorum dedit et inducias annuas per Orientem fecit, tantisper, ut dicebat, dum ab Imperatrice maximus legatus mitteretur, qui de omnibus rebus accuratius ageret et bello finem imponeret, si forte etiam interea accideret, ut Iustinus convalesceret. Itaque in Oriente, qua Romanis parebat, excepta tamen Armenia, per annum, ut ab armis cessaretur, est

A. C. 574 αὐτοῦ καὶ μόνου ἔνεκα μέ' χιλιάδας χρυσῶν νομισμάτων,
Ind. 7 ἐπανῆκεν. ἐμπεδωθέντων δὲ ἡρα τῶν τοιούτων Εὐσέβιος ὁ
Iustini 10 στρατηγὸς ἐς Βυζάντιον μεταστέλλεται.

P. 157 ια'. "Οτι δὴ στέλλεται κατὰ τὴν Περσῶν χώραν πρε-
σβευτὴς Τραπεζίνος, ἐν τοῖς βασιλείοις πατρόσι τελῶν καὶ τὴν 5
λεγομένην τοῦ Κοιαίστορος διέπων ἀρχὴν, ἦν οἷμαι ἐκ τοῦ
ἀναζητεῖν ὡδὸς λελέχθαι 'Ρωμαιοῖς. ἔννυπεστάλη δὲ καὶ Ζα-
χαρίας, οὗ ἔναγχος ἐμνήσθην, ἐφ' ὃ, εἰ μὲν οἰοίτε ἔσονται,
ἄμα ἐμπεδῶσι κατὰ τὴν τε ἑώραν καὶ τὴν Ἀρμενίαν ἐπεὸς

V. 106 τριῶν ἐνιαυτῶν ἐκεχειρίαν. ἐν τοσούτῃ ἔννεθδοιεν δέ ἐκα-10
τέρως πολιτείας ἐν τοῖς ὄρίοις, οἱ διαλύσουσι τὰ ἀμφίβολα,
βουλεύσαντό τε καὶ τρόπῳ τῷ καταθήσουσι τὰ ὅπλα ἐς τό-
λεον· εἰ δέ γε μὴ οὕτω προχωροί, τοῖς γοῦν πρὸς ἥλιον
Βοίκουσιν τὴν τοιάνδε ἐκεχειρίαν παντὶ τρόπῳ ποιήσασθαι.
παραγενόμενοι τοίνυν οἱ πρέσβεις πρὸς βασιλέα Περσῶν, ἐξι5
ἐκκλησίαν τε καταστάντες, ἀλεξάντην τοιάδε. — πολλῶν δὲ
κεκινημένων λόγων, καὶ τῶν μὲν Περσῶν μακροτέραν ποιε-
σθαι τὴν εἰρήνην ιεμένων, ἄχρι δὲ πέντε ἐνιαυτῶν βεβαιοῦν
τὴν ἐκεχειρίαν, τῶν δὲ 'Ρωμαιῶν τριετηρίδας εἶναι βονλομέ-
νων τὰς σπουδὰς, τέλος οὐτ' ἵσχυσαν οἱ πρέσβεις, καθάπο
ἐπετέρωτο, σφᾶς ποιήσασθαι τὰς συνθήκας· ἐπὶ πέντε
ἐνιαυτοὺς εἶναι ἐφόρωμένας συνήρεσεν ἀμφοτέρᾳ πολιτείᾳ,

8. οἰοίτε H., οἴος (sic) vulg. 10. ἐν] οἵς ἀν ἐν coni. B. 11.
οἵ N., δ vulg. 16. In margine codicis adscriptum est: Ζήτει ἐν
τῷ περὶ δημηγορῶν. 20. οὐκ coni. N. 21. ἐπὶ δὲ πέντε N.

statutum. Cum igitur huius rei tantummodo consequendae gratia
quadraginta quinque aureorum millia numerasset, redit. Et his
transactis Eusebius dux Byzantium arcessitur.

11. Mittitur deinde in Persarum regionem legatus Traianus, inter
patricios ascriptus, qui quaestoris magistratu fungebatur, quem a qua-
rendo a Romanis sic dictum esse puto. Missus est una quoque Za-
charias, cuius antea meminimus, ut, si possent, trium annorum in-
ducias per Orientem et Armeniam facerent, tantisper dum alii ex
utroque regno in finibus convenienter, qui controversias dirimerent
et consilium haberent, qua ratione in perpetuum arma deponerent:
si hoc minime succederet, induciae saltē tanti temporis pro his,
qui ad Orientem incolunt, omni ratione obtinerent. Legati ubi ad
regem Persarum accesserunt, in concionem vocati haec dixerunt. —
Multis ultiro citroque motis sermonibus Persae in quinquennium in-
ducias, Romani per triennium tantum valere volebant. Postremo
legati Romanorum, sicut ipsis mandatum erat, in eo non perstite-
runt, ut trium annorum induciae fierent; sed in quinquennium in-
ducias esse placuit utrique civitati tantummodo per Orientem, ob

κατὰ δὴ τὴν ἐω μόνον, τριάκοντά τε χιλιάδας νομισμάτων ^{A.C. 574}
χρυσῶν κατατίθένται Ὄρωμαίους ἔτει ἑκάστω. ξυνήρεσσα δὲ τὰ ^{Ind. 4}
τοιάδε, εἰ βασιλεὺς ὁ Ὄρωμαίων ἐπιψηφίσοιτο. ^{Iustini 19}

ιβ'. Ὄτι ἐπειδὴ Τίβερίψ ἥδη τὰ τῆς πολιτείας περιεκτόντα ^{A.C. 575}
ἕχυτο πράγματα, Τραϊανὸς τε καὶ Ζαχαρίας πὼ πρέσβεις ^{Ind. 5}
αὐτὸν ἀγεγράφεσσαν μὴ βούλεοθαι Πέρσας ἄχρι τριῶν ἑτῶν
ποιησασθαι τὰς ἔνθηκας, πενταετηρίδας δὲ εἶναι μᾶλλον
καὶ οὐκ ἐπινεύσας (οὐ γὰρ αὐτὸν ἥρεσκε μαχροτέραν ποιεῖ-
σθαι τὴν ἐκεχειρίαν,) ἀσήμαινεν ὡς αὐτοὺς μάλιστα μὲν ἄχρε
ζοδίον ἀνιαντῶν τὰς τοιάσδε βεβαιώσαι σπουδάς· εἰ δέ γε ἀδύ-
νατα ἔχουσιν, περαιτέρῳ μὴ ἀνέξεσθαι ἡ τριετίας. σταλείσης
δὴ οὖν [ώς] τοῖς πρέσβεσι τῆς τοιάσδε ἐπιστολῆς, καὶ δὴ Δ
ἀναλεξαμένων διτεῦ δέρηλον τὸ γράμμα, Μεβώδον ἐπὶ τούτῳ
ἀφικομένου ἐν ταῖς ἀμφὶ τὸ Δάρας ὅρίοις, αἰσθανομένου τε
τοῦτος ταῖς ἥδη ὑπὸ Τραϊανοῦ καὶ Ζαχαρίου δοκιμασθείσαις
σπουδαῖς οὐ στέψονται Ὄρωμαῖοι, ἀπαφίησι τὸν Ταχόσδρω
κατὰ τῆς Ὄρωμαίων ἐπικρατείας. καὶ δις ἀθρόον ἐπιδραμῶν
διέπραγμε τὰ δύο πλησιόχωρα τοῦ Δάρας, ἐνώς ἐπείσθη Με-
βώδης δέξασθαι τὰς τριάκοντα χιλιάδας τῶν χρυσῶν νομι-
σμάτων ἀν' ἔτος τῆς τριετηρίδος ἐνεκα εἰρήνης, ἐφ' ὃ ἐν
τοσούτῳ τοὺς ἀρχοντας ἐκατέρας πολιτείας εἰς ἐν ἔννιόντας
βουλεύσασθαι δπως δὴ τὰ ὄπλα καταθέσθαι τελέως. προοίμιο
δὲ δὴ τινι στοχαζόμενος τοῦ συνοίσοντος, τὰ τοιάδε ἐπετέλει
ὁ Καῖσαρ· ἡπίστατο γὰρ, ὡς ἄχρι ἀνιαντῶν τριῶν ἀποχρῶσα

6. ἀγεγραφείτην Ρατ. 12. ὡς uncis inclusimus. 14. αἰσθα-
νημένους vulg.

quas quotannis Romanī triginta millia aureorum penderent; quae
pacta tamen non alia conditione, nisi ea Imperator suffragio suo
comprobasset, rata forent.

12. Ut Tiberius negotiorum administrationem suscepit, Traianus et Zacharias legati ad eum rescriperunt, Persas nolle ad tres annos, sed ad quinque inducias pacisci. Quae cum non approbasset, (nec enim ei in tam longum tempus inducias facere placebat,) mandavit, ut in duos annos paciscerentur, si non obtinere possent, nihil ad tres annos adiicerent. Missa est igitur haec ad legatos epistola, et cum ea, quae continebat, legissent, Mebodes, qui ad responsum accipieundum ad fines Daras venerat, satis intellexit, Romanos inducias, quas Traianus et Zacharias fecerant, non approbare. Itaque Tachodronem immisit, qui terras ditionis Romanorum subito invasit, et propinquā loca Daras igne vastavit. Sed fide Mebodi data, illi numeratum iri quotannis per tres annos triginta millia aureorum pro induciis, statutum est, ut interea principes viri utriusque regni in unum convenirent, et aliqua ratione firmam pacem constituerent. Id utile suis rationibus fore Caesar existimabat,

A. C. 575 αντὶ ἔσται ἡ παρασκευὴ Πέρσαις τε ἀξιάμαχος ἀναφανθεῖσαι
Ind. 8 ται. ἔνηνησθάνοντο δὲ καὶ Πέρσαις τῆς τοιᾶσδε προμηθείσας
Iustini 11 τοῦ Καίσαρος, ὡς οὐδενὸς ἐτέρου ἐνεκα γίγεται αὐτῷ ἀνα-
βολὴ ἡ προσρωμένῳ τοῦ μέλλοντος, δπως ἐς τὸ δέον αὐτῷ
προπαρασκευασθήσοιντο αἱ δυνάμεις. κατεφρόνουν δὲ ὄμεως 5
τῶν Ῥωμαίων, ἃτε ἀναμαχήσασθαι οὐδὲ δυναμένων, εἰ καὶ
πλείων αὐτοῖς ἐνδοθεὶ ἤρόνος. ἐπεὶ οὖν ἀνακωχὴ ἐγεγόνει
ἀνὰ τὴν ἑω, μετενήνεκτο δὲ ἅπας ἐπὶ τὴν Ἀρμενίαν διό-
ρυθος, ἄλλου ἄλλα αὐτῆς διακληρωσαμένων, ἥρος ἀρχομένου
συνέστη πόλεμος.

A. C. 576 ιγ. "Οτι δ Τιβέριος δ Καίσαρ στέλλει Θεόδωρον τὸν
Ind. 9 Βάκχου πρεσβευσόμενον ὡς βασιλέα Περσῶν, τῷ δοκεῖν μὲν
Iustini 12 δόμολογήσοντα χάριτας ἀνδ' ὧν τὸν μέγιστον Ῥωμαίων πρε-
σβευτὴν ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε Τραϊανὸν, ἦνίκα ἐναγχός γε δῆ-
που τὴν δι' αὐτοῦ ἐδέξατο πρεοβείαν, ἐκπαλαι τὸ τοιόνδει 5
τομισθὲν ὡς ἀμφοτέρας πολιτείας, ὥστε μετὰ τοὺς μεγάλους
πρέσβετος στέλλεσθαι ἐτέρους ἥσσονας τῆς τῶν μεγίστων πρέ-
σβεων ἀποδοχῆς τε ἐκατι καὶ φιλοφροσύνης. ἂμα δὲ ἐνετεί-
λατό οἱ διαλεχθῆναι, ὡς ἐτοιμότατα ἔχοι, κατὰ τὸ ἥδη ἐμ-
πεδωθὲν, ἐν τοῖς δρίοις τῆς ἑω στέλλαι τοὺς Ῥωμαίων
ἄρχοντας γνωματεύσοντας ἔνν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ ἐκπεμφθῆσ-
μένοις ἥγεμόσι Περσῶν ἀμφὶ τῆς εἰρήνης καὶ τὰ ἀμφίβολα
C διευκρινήσοντας. Θεόδωρον μὲν αὐτοῦ ἀφικόμενον, βασιλεὺς

2. ξυγραφαγοντο N., ξυγιστάνοντο vulg.

et providentia quadam faciebat: confidebat enim, se intra tres annos idoneas copias coacturum, quibus se satis munitum et instrumentum ad Persis resistendum ostenderet, ut etiam ex aequo cum eis pugnare posset. Praesenserant et Persae hanc Imperatoris providentiam, quod nulla alia ratione tantoperc de hac dilatione impetranda laboraret, quam ut per id temporis spatium idoneas copias prepararet. Contemnebant tamen Persae Romanos, tanquam qui adversum se in acie stare et pugnando pares esse non possent, etiamsi longius tempus iis indulsisserunt. Quamobrem postquam bellum cessatio ad tempus rata per Orientem fuit, omnis motus in Armeniam est translatus, et cum aliis aliud munus in illa regione obiret, ineunte vere bellum est exortum.

13. Tiberius Theodorum, Bacchi filium, legatum ad regem Persarum mittit, specie quidem gratias agendi causa, quod Traianum, nobilissimum Romanorum legatum, summo honore affecisset, cum paulo ante legationem eius accepisset. Iam diu enim in more erat apud utrumque principem, post magnos legatos mittere alios minores, qui gratiam agerent ob priores legatos benigne receptos, et amicitiam testificantur. Huic autem simul praeceperat, ut regi exponeret, se esse paratum, (iam enim id convenerat,) miltore in fines utriusque ditionis viros nobiles, qui de pace cum his, quos

δ Περσῶν καταλέλοιπεν ἐν τῷ Δάρας τῇ πόλει τοῦτο τὸν Α. C. 576.
 ἄνδρα ἄξοντας, ἐγκελευσάμενος, ἔνθα ἂν μάθουεν τὸν βα-
 σιλέα εἶναι, ἐπικαταλαβεῖν, ὃς ἂν μὴ τὰ εἰδισμένα ἐπὶ<sup>Ind. 9
Iustini 12</sup>
 πρεσβευτῆς πράσσων ἀναβολῇ χρήσοιτο τινι. ἅμα γὰρ ἡβού-
 5λετο καὶ πολέμους διμιλεῖν καὶ δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν·
 ταύτη γὰρ ἐκφοβήσειν ὁτεοῦ ἐς τὰ μάλιστα 'Ρωμαίον. τῷ τοι
 ἄρα τὴν ὁδοιπορίαν διανύσας διὰ τοῦ λεγομένου 'Αρδεστῶν^{V. 107}
 κλίματος καὶ τοῦ Μαρεπτικῶν ἀφίκετο δὲ Περσαρμενίᾳ, οὐκ
 οἰομένων τῶν 'Ρωμαίων οὕτω γε δήπου θάττον ἥξειν αὐτόν.
 Εοικωδότων γὰρ τῶν Περσῶν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἀμφε
 τὸ πέρας τοῦ τὴν ἀπονυμίαν Αὐγούστου κληρωσαμένου μη-^D
 νὸς ἀναφαίνεσθαι κατὰ δὴ τῆς Περσῶν Ἀρμενίας καὶ τηνι-
 καῦτα τὸν πόλεμον συγχρότεν, προτερήσας αὐτὸς εἰσήρθησεν
 αὐτόθι. ἔνηνηρέχθη τοιγαροῦν ἅπαξ προκατειλημμένους καὶ
 15 θέφυστερήσαντας τοὺς 'Ρωμαίους δι' ὅλου τοῦ ἔτους οὐδὲν
 ἔτιοῦν σφᾶς διαπράξασθαι ἐν καιρῷ. οὗτε γὰρ τὸ στράτευμα
 ἔνηνηροιστο τὸ 'Ρωμαϊκὸν, ἀλλ' οἱ μὲν περὶ Κοῦρσον καὶ
 Θεόδωρον τοὺς στρατιώτας, ἐπειδὴ αὐτοῖς ἀπήγγελτο, ὡς νε-
 μεσῷ τε καὶ ἀγανακτεῖ δὲ Καῖσαρ, διτὶ δὴ ἐσβαλόντες ἐν Ἀλ-
 βανίᾳ μὴ ἀνέστησαν ἅπαντας Σαβείρους τε καὶ Ἀλβανούς,
 ἀλλ' διτὶ διμήροις πεποιθότες ἐξεχώρησαν· κατεγγωχότες τε ἐξ
 αὐτῆς τῆς πείρας, τῷ ἀφηνιάσαι αὐτίκα ἀπὸ 'Ρωμαίων τὸν^{P. 159}

2. ἐγκελευσάμενος B., ἐγκαλεσάμενος vulg. 15. ὑφυστερήσαν-
 τας vulg. 17. περὶ om. ed. Par. 18. στρατηγὸν coni. B.
 ἀπῆγγελτο B., ἀπῆγγελλον vulg.

ipse eo ad id mitteret, agerent et controversias dirimerent. Quum Theodorus ad Daras accessisset, Persarum rex ibi reliquerat, qui eum eo deducerent, ubi regem commorari comperissent, ne, ulla re, quae legato praestari solebat, omissa, moram illi faceret. Volebat enim simul bellum gerere et legationem excipere: sic enim se Romanis terorem iniecturum esse sperabat. Qua de causa cum iter per regionem, quae Arestorum et Marepticorum dicitur, fecisset, in Persarmeniam pervenit, inopinantibus Romanis, qui tam cito eo illum perventurum, nunquam credidissent. Solebant enim Persae antea circa finem mensis, qui Latinis vocatur Augustus, in Persarmenia apparere, et inde ad bellum accipi: nunc autem Chosroës prius illuc accessit. Accidit autem, ut Romani semel praeventi, cum tardius rebus suis prospexit, nihil toto illius anni spatio feliciter et opportune gererent. Nec enim exercitus Romanorum collectus erat; sed militibus, qui sub Curso et Theodoro merebant, nuntiatum erat, Imperatorem iratum esse propterea quod in Albaniam irruentes, Sabiros et Albanos non penitus sustulissent et exterminassent, sed obsidibus confisi discessissent: quod quam imprudenter fecerint, ipsos ex eventu cognitum habere: etenim confessim Sa-

A.C.576 Σαβείρω, ὡς εὐ κατὰ τὸ δέον ἐπεπράχεσσαν, παρέσθη τε
 Ind. 9 ὑπὸ σφῶν τὸ συνοῖσσον, ὥσπερ ἀμέλει ἐκ μεταμελείας αὐδίς
 Iustinī¹² ἐλάσσαντες ἐν Ἀλβανίᾳ^{*} πρεσβείας ἥγον τοὺς Σαβείρους τε
 καὶ Ἀλβανούς, πανοικίᾳ σφᾶς μετοικίζοντες ἐς τὰ τῆς τοῦ
 Κύρου ποταμοῦ, ὡς λαικὸν ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ διαιτᾶσθαι χώ-5
 φα. ἔτι οὖν Θεόδωρός τε καὶ Κοῦρος ἐν τούτοις ἐνησχολη-
 μένοι ἐτύγχανον. είτα ἐγκαλεσαμένον τοῦ Καίσαρος Ἰουστινια-
 νὸν τὸν τῆς ἦστο στρατηγὸν μεταφορικῆσαι καὶ ἐν Ἀρμενίᾳ γε-
 νέσθαι αὐτὸν ἡγησάμενον τοῦ πολέμου, οὐδὲν ἥττον καὶ Ἰου-
 στινιανὸς οὕπω παρῆν, τῷ σημῆναι τοῦτο αὐτῷ τὸν Καίσα-10
 ρον ὅψε καὶ οὐκ ἐν καιρῷ τοῖς πράγμασι χρήσασθαι, πρός
 γε καὶ τῆς συνήθους διανομῆς τοῦ χρυσού τοῖς ἕψοις κατα-
 λόγοις γεγενημένης οὐκ ἐπικαιρῶς, ἀλλὰ δῆτα ἐφυστερησάσθης.
 δεκ' ἀδείας οὖν οὔτω πως καὶ ἀκονιτὶ ἐλάσσαντος ἐν Περσαρ-
 μενίᾳ Χοσρόου, μηδενός οἱ ἀγτικαθισταμένου, οἱ μὲν δα-15
 αμοφόδοι τῆς ἥττους Ἀρμενίας οὔτε ἐχρήσαντο φυγῆ, ἐκλε-
 λοιπότες τοὺς ἄγρους οἶγε, ἀλλὰ γὰρ καὶ τὰ ὅσα ἐπιτήδεια
 ἐνυεκόμιζον τῷ στρατῷ. προβαίνοντι δὲ Χοσρόῃ ἀνὰ τὰ πρό-
 σω οἱ ἐν τῷ κλίματι Μακραβαγδῶν καὶ Ταραννῶν ἥκιστα
 ἔμενον, ὡς μηδένα πάμπαν, μήτε ἄνθρωπον μήτε μὴν ὑπο-20
 ζύγιον τι ὀφθῆναι. ἄτε γὰρ πολεμίου βασιλέως ἐπελθόντος
 Σαπέδρασσος πᾶν τὸ γεγονοῦν, καὶ πάντη τὰ ἐκείνη ἐχήρευεν

21. τε pro τε vulg.

biri a Romanis defecerant. Itaque rebus tam male gestis, poenitentia commoti, rursus in Albaniam impetum fecerunt, et legationibus Sabiros et Albanos suis sedibus excitos citra ripas Cyri amnis collocarant, ut in posterum in Romanorum ditionis regionibus habitarent. Quibus rebus peragendis Cursus et Theodorus adhuc occupati erant. Itaque Caesar Iustinianum ducem per Orientem proficisci, et in Armenia bello gerendo praeesse iussit. Nihilominus neque Iustinianus venit, quia hoc illi serius Caesar significarat, neque rei in tempore gerendae opportunitate usus fuerat. Ad haec auri distributio, quod orientalibus exercitibus debebatur, non suo tempore, sed tardius facta fuerat. Itaque Chosroës Armeniam liber ab omni metu sine ulla difficultate occupavit, cum nemo inventus esset, qui illi resisteret. Neque vero etiam minoris Armeniae incolae, qui Romanis vectigales erant, fugam ceperunt, neque agros dereliquerunt, sed commeatus exercitui subministrarunt. Sed cum Chosroës ulterius progrederetur, qui in regione Macrabandorum et Tarannorum habitabant minime manebant, ut nemo mortalium, neque vero etiam ullum animal vecturae aptum in his locis conspiceretur. Cum enim rex hostiliter irrumperet, omnes agricultorae ausugetur et omnia late hominibus vacua erant, * neque

τάνθρωπων. ἀλλὰ καὶ γηράσας βουλόμενον μηδέν το τῶν Α. C. 576
πάντων ζώων ἐντυχεῖν. ἐν τούτῳ καὶ Θεόδωρος ὁ Βάκχουν Ind. 9
ἔφοιτησεν ὡς αὐτὸν, ἐδέξατό τε τὸν ἄνδρα καὶ ξυνάμιλός οἱ
ἐγένετο [πως] ἡμερώτατά πως, τὸν μὲν Καισαρα δε' εὐφη-
5μίας ἄγων, φάσκων τε ἀσπάζεσθαι τὴν ὡς αὐτὸν εἰρήνην τε
καὶ φιλοφρουσύνην· μηδὲ γὰρ γεγονέναι τῆς ἔχθρας τῶν
σπουδῶν αἴτιον. Τουτὸν δὲ τὸν βασιλέα ἐς τούναντίον
λέγων κακῶς. εἶτα δὲ τὰ πρόσω πῆλαντε διὰ τῆς καλούμε-
νης Βαδιανῆς, ἐπομένον οἱ καὶ Θεοδώρον. ἐσβάλλει τε εἰς
ιστὴν Ῥωμαίων Ἀρμενίαν κατὰ Θεοδοσιούπολιν, λήγοντος ἡδη Δ
τοῦ ἔαρος· ωστε κατὰ ταῦτὸν ξυνενεχθῆναι τοὺς τε ἀγγελια-
φόρους ἀφικέσθαι ἐν Βυζαντίῳ τοὺς δηλώσοντας, ὡς ἀπροσ-
δόκητα ἐπέστη τῇ Ῥωμαίων Ἀρμενίᾳ βασιλεὺς ὁ Περσῶν
καὶ δουον οὐπω προσενεχθῆσται Θεοδοσιούπόλει, καὶ αὐτὸν
15έκεισε παρεῖναι. ἐπεὶ οὖν ἐγένετο αὐτοῦ, ἐστρατοπεδεύσατε
ἐς τὸ Ἀραβησσῶν ἐπικεκλημένον χωρίον, ἀμφὶ τὸ μεσημβρι-
νὸν κλίμα τοῦ ἀστεος, τὸ δὲ δὴ Ῥωμαίων στράτευμα, αὐτὸ
γε δήπον τὸ συναθροισθὲν, ὡς πρὸς ἄρχοντα περὶ τὸ κλίμα
τὸ καλούμενον * συγαγόμενον, ἐς ὑπάρχειάν τινα ὅρους. ἀτὰρ
20δοῦ Χοσρόης αὐτοῦ περὶ Θεοδοσιούπολιν, ἐπ' ὄψεσι Θεοδώρον,
ἔξταττε τὰς ἱππικὰς δυνάμεις, ἐς λόχους τε καὶ φάλαγγας P. 160
διακρίγων τε καὶ μετακοσμῶν. καὶ αὐτὸς τὸν ἵππον διελαύ-

1. Θηρᾶσσας coni. Cantocl. 2. ζώων Η., ζώεν vulg. ἐτυχεν Η.
6. ἔχθρας] λύσεως N. 7. δὲ add. B. 11. κατὰ ταῦτον B.,
καὶ αὐτὸν vulg. 21. λόχους N., λόγους vulg., λοχαγούς Η.

usquam aliquid vivi conspiciebatur. Interea Theodorus, Bacchi filius, venit ad eum; is hominem benigne exceptit, et cum eo familiariter conversatus de Caesare bene locutus est, seque cum illo et pacem et amicitiam cupere dixit: nec enim eum inimicitarum, quae ex violato foedere ortae erant, auctorem esse; Iustinum autem Imperatorem sermonibus male habebat. Deinde ulterius per Vadianam progressus est, et eum sequebatur Theodorus. Vere iam exacto, Armeniam, quae Romanis parebat et Theodosiopoli proxima erat, invasit: quo factum est, ut eodem tempore nuntii Byzantium pervenirent Persarum regem Armeniam, qua Romani dominabantur, ex improviso adortum, Theodosiopolim usque penetrasse nuntiarent; et ipse in his locis esset. Eo cum advenisset, e regione oppidi ad meridiem sita quae Abaressorum vocatur, castra posuit: Romanorum vero exercitus, quantum militum cogi potuit, septentrionali parte in regione * vocata, in radice cuiusdam montis constitutus est. Ceterum Chosroës in conspectu Theodori equitatum in aciem eduxit, quem in turmas et phalangas divisit, et ipse, equo consenso, quasi id inopi-

A. C. 576 νων ἐγδειχνύμενος ἦν, οἷα δὴ οὐκ ἐκ προτοίας τινὸς, ὡς ἔτε
Ind. 9 ἔργωται αὐτῷ καὶ σφριγῇ τὸ σῶμα. διενοεῖτο δὲ πως Θεο-
Iustini¹² δοσιούπολιν ἀκποιιορκῆσαι· ἔννοια γάρ οἱ διερούτησε μὴ οἰ-
δύτε ἔσεσθαι ἀν ἄλλως τὴν Περσῶν Ἀρμενίαν ἀγαπήσα-
σθαι καὶ Ἰβηρίαν, εἰ μή πω δυχυρωτάτην ἔστι τὸ Ρωμαίων
V. 108 χειρόσοιτο πόλιν, διείσκε τε καθεδούμενος ἀνασάσται τὴν δε
τούπισα λοιπὸν ἀγκαταλειειμένην Περσαρμενίαν τε καὶ Ἰβη-
ρίαν. τοιγαροῦν ἀναμφιβόλως εἰχε Θεοδοσιούπολιν αἰρήσειν.
Βῶστε ὑποφαίνων τε καὶ αἰνιττόμενος, ὡς ἀλώσεται γε αὐτῷ
κάντως ἡ πόλις, ἥρετο Θεόδωρον δόποια δὴ κατὰ τὸ μᾶλλον το
ἀνάλωτος εἶναι δοκεῖ πόλις, τὸ Δάρας ἡ δῆτα ἡ Θεοδοσιού-
πολις; ὡς, εἴγε οὕτως ἀσφαλεστάτην, ἐδήλου δὲ τὸ Δάρας, ἐξ-
εῖλε, πόσῳ μᾶλλον τὴν οὐχ οὔτως ἰσχυρὰν παραστήσοιτο
Θεοδοσιούπολιν. Θεόδωρος μὲν οὖν ἀπεκρίνατο ἐμφρονέστα-
τά πως, ἀνάλωτον εἶναι δικείην φῆσας τὴν πόλιν τὴν δοαιδί-
φρουρουμένην ὑπὸ θεοῦ. δὲ δὲ βασιλεὺς δὲ Περσῶν, πρὶν ἡ
Θεόδωρον πρὸς αὐτοῦ ἀφεθῆγαι, ὡς ἐγένετο ἀγχοῦ Θεοδο-
σιουπόλεως, κατενόησε τὴν πόλιν εὑ μάλα καὶ ὡς ἀληθῶς δὲ τὰ
C πολέμια παρεσκευασμένην. καί τινων μεταξὺ γενομένων ἀφίσι
βασιλεὺς δὲ Περσῶν Θεόδωρον ἐς Βυζάντιον ἐλευσόμενον, ἤτῳ
γράμμασι μὲν κατάδηλον ποιήσας τῷ Καίσαρι, ὡς ἥδεται καὶ

6. ἀνασάσται **B.**, ἀναδάσει τε vulg.   **11.** ἀσφαλεστάτην **N.**,
δισφαλεστάτη vulg.   **12.** εἴγε δυτῶς et ἐδήλου δὲ τὸ **H.**

nato et casu, non de industria faceret, quam valido et vigenti cor-
pore esset, ostentabat. Sperabat autem, Theodosiopolin se aliquo
modo expugnare posse: haec enim cogitatio illius animo occurrebat,
se non alia ratione Persarmeniam et Iberiam posse sibi subiicere,
quam si unam ex Romanis urbibus eamque munitissimam caperet,
in qua belli sedem constituens, quod Persarmeniae et Iberiae post
tergum esset, tueretur. Nec enim illi dubium erat, se Theodosio-
polim expugnaturum. Idque indicans et iactans, se illam omni modo
capturum, Theodorum interrogavit, quae illi urbs expugnatū diffi-
cilior videretur? Daras, an Theodosiopolis? Quibus verbis significare
volet, quum Daras, oppidum munitissimum, cepisset, quanto
magis Theodosiopolim, quae non aequē munita erat, caperet. Theo-
dorus autem valde prudentur respondit: eam demum urbem esse
inexpugnabilem, quam deus in suam custodiam tutelamque in
perpetuum receperisset. At Persarum rex, priusquam Theodorum a
se dimitteret, satis perspexit, urbem iis rebus omnibus, quae ad
resistendum hostibus necessariae erant, egregie paratam esse. Cum
autem multa interea contigissent, Theodorum Persarum rex Byzant-
ium redditurum dimisit. Litteris Caesari significavit, se quoque
magis delectari, et si antequam exercitum comparasset, Theodorus

αὐτὸς τῇ εἰρήνῃ, καὶ ὡς, εἰ πρὸν ἀκτραπεύοις ἀφέκτο Θεό-^{A. C. 570}
δωρος, οὐδὲ ἔξετάξατο ὃν αὐτὸς οὐδέ γε δικίησθε τὰς δυνά-^{Ind. 9}
μεις. τῦν δὲ ἀκλεδες αὐτῷ εἶναι δοκεῖ ἀκτραπευσαμένῳ ἥδη
διαλῦσαι τὸ στράτευμα· τὸν γὰρ ἀνθρώπους ἢ τοῦ κερδα-^{Iustini 12}
βλέου γε ἔκατι ἢ δόξης ὀρεγομένους ἅπαντα πράσσειν. ἐπηγ-
γέλλετο δὲ, ὡς ἀπονοστήσας ἐς τὰ οἰκεῖα ἐκπέμψοι τοὺς ἐπι-
τηδείους αὐτῷ ἄρχοντας ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς ἁσ, διαλεχθησ-
μένους τε καὶ διαθήσοντας τὰ περὶ τῆς εἰρήνης ἄμα τοῖς Δ
ἐκπεμφθησομένοις ‘Ρωμαίων ἡγεμόσιν. ταῦτα μὲν οὖν ἐσή-
κομηρε τῷ Καίσαρι. ἐκλιπαροῦντος δὲ αὐτὸν Θεοδώρου ὥστε
ἐπισχεῖν τὴν εἰσβολὴν, ἔδοξεν ἀπινεύειν, εἴ γε ἄχρι λ' ἡμι-
ρῶν ἄγγελία φοιτήσοι ὡς αὐτὸν σταλεῖσα ὑπὲρ τοῦ Καίσαρος
εἰς δέοντα βουλευσαμένουν. ἐπειδὴ δὲ Θεόδωρον ἀφῆκεν, ὡς
ἔγνω μήτε ἐξ ἐφόδου τὴν Θεοδοσιούπολιν οἴοντε ὅν αὐτῷ
15δεξελεῖν, μήτε γε μὴν πολιορκίᾳ τε καὶ μηχανήμασιν ὅσεσθαι
οἱ ἐς τὸ λυσιτελές ἀποπειραθῆναι τοῦ τείχους, (ξυνελεύσεσθαι
γὰρ ἐν τοσούτῳ τὰς ‘Ρωμαϊκὰς δυνάμεις,) καὶ δὴ ἀφῆκε τὴν
Θεοδοσιούπολιν.

Ἐκ τοῦ η' λόγου.

P. 161

20 Τῇ ιδ'. “Οτι περὶ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς Τιβερίου Καίσαρος”^{A. C. 575}

1. γρ. τῇ εἰρήνῃ πρ. Η., τὴν εἰρήνην vulg. 3. ἀκτραπευσα-
μένῳ Ν., ἀκτραπευσαμένῳ vulg. 14. δη N., δητα vulg. 16.
ξυνελεύσεσθαι Cantocl., ξυνελέσθαι vulg. 19. Errorem in nu-
mero libri esse apparet, siquidem legatio ad Turcas anno se-
cundo Tiberii Caesaris, superstite Iustino, missa est. N.

advenisset, neque ipsum in aciem descensurum fuisse, neque copias educturum. Nunc quoniam cum exercitu moverit, sibi dedecori fore, si exercitum solvat et missum faciat. Omnia enim mortales facere aut quaestus gratia, aut quo sibi gloriam querant. Promisit autem, simulatque domum revertisset, se missurum in fines Orientis ex principibus sibi necessitudine coniunctis, qui cum primariis viris ex Romanis, quos Caesar eius rei gratia delegaret, de his, quae ad pacem facerent, inter se disceptarent et statuerent. Haec igitur ad Caesarem misit. Cum vero Theodorus eum suppli-
citer oraret, ut ab incursionibus abstineret, id quidem conceden-
dum censuit, si intra quadraginta dies nuntius ad se a Caesare
veniret, qui illum, quid suae voluntatis esset, certiore ficeret. Dimisso Theodoro, ut cognovit in sua potestate minime situm esse,
improvisa invasione Theodosiopolim capere, neque si obsidione aut
machinis muros tentaret, quicquam profecturum esse, (Romanorum
enim copias inter id temporis spatium conventuros,) ab obaidione
Theodosiopolis discessit.

Ex libro octavo.

14. Secundo Tiberii Caesaris imperii anno, paulo ante, quam

A. C. 575 ἡγεμονίας, μικρῷ πρότερον ἦ τάδε ἔννοεν θῆνας τὰ περὶ
 Ind. 8 ^{Iustini 11} Χοσρόην, πρεσβείᾳ δυτάλη αὐθίς ἀπὸ Ρωμαίων ὡς Τούρ-
 κους, Οὐαλεντίνου ἐς τοῦτο χειροτονηθέντος· εἰς δὲ οὗτος
 τῶν βασιλείων ξεφρόδων. καὶ οὐν δπεὶ αὐτῷ ἐπετέθη ἡ
 πρᾶξις, ἄρας ὥχετο ἣν τοῖς κατ' αὐτὸν ὄπαδοῖς, ἔτι γε μὴν
 Βκαὶ Τούρκοις ἑκατὸν πρὸς τοῖς δέξ. ἐνεδήμουν γὰρ τηνικαῦτα
 Τούρκοι κατὰ τὸ Βυζάντιον ἥδη ἐκ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ σφετέ-
 ρου ἄλλοις ἄλλοις ἐκπεμφθέντες ἔθνους. δνίους μὲν γὰρ αὐ-
 τῶν Ἀναγκάστης ἀνταῦθα ἀπεκόμισεν, ἐς πρεσβείαν ἐκεῖσας
 ἀφικόμενος· τινὲς δὲ ἄμα Εὔτυχίῳ τὴν ἄφιξιν ἐποιήσαντο·
 κατὰ τὴν βασιλίδα πόλιν· ἄλλοι δὲ ἐτύγχανον κατὰ τὸ Βυ-
 ζάντιον διατρίβοντες μετ' αὐτοῦ δῆτα Οὐαλεντίνου πρότερον
 ἀφιγμένοι, (δις γὰρ Οὐαλεντίνος ἐπρεσβεύσατο ὡς Τούρκους,) ἄλλοι δὲ σὺν Ἡρωδιανῷ, δμοίως δὲ καὶ ἄμα Παύλῳ τῷ
 ΣΚλίκι, ὡς δέ ἀπάντων τούτων ἔνναρθροισθῆναι Σκύθας ἀν- 15
 δρας ἐκ τοῦ φύλου τῶν ἐπιλεγομένων Τούρκων ἐξ πρὸς τοῖς
 φ'. οὓς δὴ ἀπαντας ἀναλαβὼν Οὐαλεντίνος ἀπῆρε τοῦ βασι-
 λείου ἀστεος. χρησάμενος δὲ ταῖς ταχυπλόοις τῶν ὀλκάδων,
 διά τε Σινώπης καὶ Χερσόνησος, ἢ ὅστιν ἄντικρυν ἡ Ἰόν τοῦ
 ἥλιου ἀγατολῶν πέφυκεν ἴδρυμένη· οὐ μὴν ἄλλα καὶ Ἀπα- 20
 τούρας, ἔτι τε καὶ διὰ φύλων. κατὰ δὴ τῆς ψαμαθῶδες
 τῆς . . . . παρέθει τὰ δρη τῆς Ταυρικῆς τὰ νεύοντα

17. ἀπῆρε Η., ἀπείρε vulg. 19. Locum fractum et foedissime
 depravatum, ita ut ab Hoeschelio editus est, relinquere cogor:
 nihil enim de Apatura et Phylis, locisve, quorum nomina in has
 formas mutari potuissent, equidem inventio. De Chersone ta-
 men suspicor scriptum fuisse: § ἔστιν ἀντικρὺ Σινώπης [καὶ
 τῶν τοῦ Ἰστρου στομάτων πρὸς τῶν ἰσημερινῶν] τοῦ ἥλιου χ.
 τ. λ. N. Ἡέρος pro ἡ Ἰόν Η. 21. τὸ Ψαμαθ. Η.

ea, quae de Chosroë narravimus, gererentur, legatio denuo missa
 est a Romanis ad Turcos. Valentinus (is erat unus ex Imperatoris
 satellitibus) ad id muneric est delectus, quod ubi illi demandatum
 fuit, cum his, qui eum comitabantur, proiectus est. Una quoque
 centum sex Turcos assumpit. Turci enim Byzantii iamdudum con-
 sederant, a sua gente alii alia de causa missi. Nonnullos Anan-
 castes, cum illuc ad legationem proiectus esset, secum adduxerat.
 Alii cum Eutychio ad imperatoriam urbem accesserant; alii circa
 Byzantium commorabantur, qui cum ipso Valentino Ηprius venerant.
 Bis enim Valentinus legatus ad Turcos est proiectus. Erant et alii,
 qui cum Herodiano et cum Paulo Cilice illuc devenerant. Ex his
 omnibus igitur collegit centum sex Turcos, et a regia urbe citis
 navibus proiectus . . . . Tauricae montes, qui ad meridiem ver-
 gunt, praeteriectus est. Inde Valentinus campos, circa quos sta-
 gamtes equae decurrebant, equis perequitavit, et alios plures arun-

διπλί μεσημβρίαν. ἐκεῖνα δὴ οὖν τὰ δικ τῶν λιμναίων ὑδάτων ^{A. C. 575}
 περιθέμενα πεδία οἱ γε ἀμφὶ Οὐαλεντίνον ἵππασάμενοι, καὶ ^{Ind. 8} ἐτέρους δὲ πλείστους δονακώδεις τε καὶ λοχμώδεις, ^{Iustini 11} ἔτι τε ^{V. 109} καὶ ὑδατώδεις διεληλυθότες χώρους, οὐ μὴν ἄλλα καὶ διὰ ^D

Τεῆς λεγομένης Ἀκκάγας, (ὄνομα δὲ γυναικὸς ὀρχούσης τῶν
 ἀνὰ τὰ ἐκείνη Σκυθῶν, χειροτονηθείσης τηνικαῦτα ἐξ τοῦτο
 ὅπὸ Ἀναγαιόν, δὲ ἐκράτει τοῦ φύλου τῶν Οὐτιγούρων,) ὡς
 δὲ ἔνυμπαν εἰπεῖν, πολλαῖς ἀτραποῖς δμιλήσαντες καὶ δυσ-
 χωρίας, παρεγένοντο ἕνθα τὰ πολεμικὰ σύμβολα τοῦ Τονρ-
 οξεῖανθου διέγχανεν δητα· οὗτος δὲ εἰς τῶν παρὰ Τούρκοις
 ἡγεμόνων. ἐν δεκτῷ γὰρ μοίραις διεδάσαντο τὰ ἐκείνη ἀπα-
 τα, οἵς γε τοῦ φύλου τῶν Τούρκων ἔλαχε προεστάναι. Ἀρ-
 σιλας δὲ ὄνομα τῷ παλαιτέρῳ μονάρχῳ Τούρκων. δι γοῦν
 Οὐαλεντίνος παρὰ τὸν Τούρκειανθον ἀφικόμενος, δις πρὸ τῶν
 15 ἄλλων ἡγεμόνων ὑπαντιάζων ἐτύγχανε τοῖς ἐκεῖσε παραγενο-
 μένοις, εἴτα συνησθῆναι φράσας τῷ Καΐσαρι Ῥωμαίων. δις
 τοῦτο γὰρ ἀφίκετο ἐκεῖσε, προσφθεγξόμενος τοὺς προεστῶτας
 τοῦ φύλου τῶν Τούρκων, Τιβερίου ηδη δι τὸ τῶν Καισάρων
 ἀναβεβηκότος κράτος· πρὸς τοῖς καὶ ὡς ἄν ἡ φιλοφροσύνη
 2000δὲ ἡττον ἐν βεβαίῳ ἔσοιτο καὶ αἱ μεταξὺ Ῥωμαίων τε καὶ ^{r. 162}

Τούρκων προελθοῦσαι σπουδαὶ, ὡς ἔθετο Διλζίθουνλός τε καὶ
 Ἰουντίγος δι βασιλεὺς, Ζημάρχου πρώτου ἐκεῖσε φοιτήσαντος,
 ἥνικα δογμανεν διλζίθουνλος, ὡς Ῥωμαίων φίλος οὐχ ἦτ-

2. Οὐαλεντίνιανδρον vulg. 6. τὰ om. ed. Par. 7. Οὐτιγούρων
 vulg. 9. Τονρεῖανδρον vulg. 11. διεδάσαντο N., διεδάσασθο
 vulg. 14. Τονρεῖανδρον vulg. 21. ἔθετο N. Διλζίθουνλος
 idem est, qui supra cap. 8. Διλζίθουνλος dicebatur.

dinosos, fruticosos et palustres locos superavit. Regionem quoque,
 quae dicitur Accagas peragravit, (est autem nomen mulieris quae il-
 lius partis Scythis imperabat, suffragio Anagaii, qui Utiguris prae-
 rat, regnum adepta,) et ut breviter dicam, multa et difficultia iti-
 nera emensi, ad ea loca pervenerunt, ubi Turxanthi bellicae sta-
 tiones erant. Erat hic unus ex Turcorum ducibus: etenim in octo
 partes regnum divisorant qui Turcorum principatum tenebant; se-
 niori autem Turcorum duci nomen erat Arcesilas. Itaque Valentius
 ad Turxanthum accessit, qui primus Turcorum ducum obvius
 factus erat venientibus, eumque gaudere iussit novo Romanorum Caes-
 sare creato: idcirco enim venerat, ut Turcorum duces salutaret,
 Tiberio ad Caesarum potentiam evecto; ad haec, ut non minor inter
 eos benevolentia esset, et foedera eadem valerent, quae inter Disa-
 bulum et Iustinum per Zemarchum, qui primus ad eos venerat,
 pacta conventaque fuerant. Disabulus enim Romanorum amicos sibi
 quoque amicos fore, et hostes itidem, idque immutatum et firmum

A.C. 575 τον καὶ αὐτῷ ἐπιτίθειος καὶ δυσμενῆς ὅμοιως, καὶ ὅπως ταῦτα
 Ind. 8 τοιάδε ἀτρωτύ τε καὶ ἀπερίσπαστα μένοι. τῷ τοι ἄρα ἐπεεσθήτη
 Iustini 11 δὴ τηγικαῦτα 'Ρωμαῖοι Πέρσας ἀπολέμουν, ἐπὶ τῇ προσρήσει
 ἔφη Οὐαλεντῖνος, δέον εἶναι ἐν καιρῷ καὶ αὐτὸν ἐπιθέσθαι Πέρσαις. ταῦτα πρεσβεύοντος αὐτίκα ὁ Τούρξανθος,⁵
 „ἄρα οὖν οὐχὶ ὑμεῖς,” ἔφη, „οὗτοι ἔκεινοι ἐστε 'Ρωμαῖοι, δέκα μὲν γλώσσαις, μᾶς δὲ χρώμενοι ἀπάτῃ;” καὶ ἄμα λέγων
 Βέπεβυσε τοῖς δέκα δακτύλοις τὸ στόμα τὸ ἁντοῦ. εἴται ἔλεξεν αὐτοῖς „ῶσπερ τοῦτον ἐπὶ τῷ κατ' ἑμὲς στόματι δάκτυλοι εἰσὶ δέκα, ὡσαύτως δὲ καὶ ὑμεῖς οἱ 'Ρωμαῖοι πλείσσοι κέχρητοι σθε γλώσσαις· καὶ ταύτη μὲν ἐμὲ ἀπατᾶτε, τῇ δὲ ἀλλῃ τὰ κατ' ἑμὲς ἀνδράποδα τοὺς Οὐαρχωνίτας. καὶ ἀπλῶς ἀπαντα τὰ ἔθνη, ἥγημάτων τε ποικιλίᾳ καὶ τῷ δολερῷ τῆς διανοίας, εἰρωνευόμενοι τε καὶ ὑποθωπεύοντες αὐτὰ μὲν ὕσπερ ἐπὶ κεφαλὴν ὡσθέντα τῇ βλάβῃ περιφρονεῖτε, ὑμῖν δὲ αὐτοῖς τὸ¹⁵ λυσιτελές ἐκπορίζετε. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὑμεῖς οἱ πρέσβεις ἡμιφιεσμένοι τὸν ψεῦδος ἥκετε ὡς ἐμὲ, καὶ ὁ στείλας ὑμᾶς οὐχ ἥκιστα πέφυκεν ἀπατεών. καὶ ὑμᾶς μὲν διαχειρίσομαι παραχρῆμα καὶ οὐχ ἐς ἀναβολήν. ὁθνεῖον γάρ τι καὶ ἔκφυλον ψεύδεσθαι Τούρκῳ ἀγδρί. δὲ δὲ καθ' ὑμᾶς βασιλεὺς ἐκτίσει²⁰ μοι δίκας ἐν δέοντι, ἐμοὶ μὲν φιλίας ἔχόμενα διαλεγόμενος, τοῖς δὲ δὴ Οὐαρχωνίταis τοῖς ἡμετέροις δούλοις,” (ἐδήλων δὲ τοὺς Ἀβάρονς,) „ἀποδράσασι τοὺς δεσπότας γενόμενος ἐν-

10. κέχρησθε Η., κεχρῆσθαι vulg. 12. Οὐαρχωνίτας Ν., δυτας vulg. 15. ὡσθέντα Η., ὡς θέγτα vulg.

esse pronuntiaverat. Quare quum Romani eo ipso tempore bellum cum Persis gererent, Valentinus oratione sua ostendit, oportere illum quoque, cum tempus opportunum venerit, Persas bello aggredi. Haec legato dicente, confestim Turxanthus, „Num, inquit, vos estis illi Romani, qui decem quidem linguis, sed una fraude utimini?” Haec simul ut dixit, decem digitos in os suum coniecit, deinde rursus sic est locutus: „Ut meo ori decem meos digitos nunc admoveo, ita et vos Romani pluribus et variis utimini linguis, quibus modo me, modo eos, qui mea mancipia sunt,* decipitis. Et sane omnino omnes gentes verborum illecebris et ingenii versutia demulcetis et deluditis, deinde eas, ubi damnis afflicti sunt, negligitis, et ipsi partis eorum labore commodis fruimini; et vos quoque legati undique fraude et dolo succincti ad me venitis, et nihil secius is, qui vos ad me mittit, fraudulenter et insidiouse mecum agit. Ego vero vos statim interficiam, neque cunctabor: insitatum enim et a gente nostra alienum, ut homo Turcus mentiatur et fallat. Qui autem apud vos regnat, mihi debitas persolvet poenas. Dum enim mecum amica verba loquitur, foedera iniit cum Var-

σπονδος. οἱ μὲν Οὐαρχωνῖται, ἀτε κατήκοοι Τούρκων, ἡνὶ- A. C. 575
καὶ βούλομαι, ὡς ἐμὲ ἔξουσι· καὶ εἴγε τὴν κατ' ἐμὲ ἵππει- Ind. 8
αν ἐσαθρήσουσι μάστιγα ὡς αὐτοὺς ἐκπεμφθεῖσαν, ἐς τὸ^{Iustini 11}
κατώτατα φεῦσονται τῆς γῆς· ἀντιβλέποντες δὲ ἡμῖν, ὡς
Σείκος, οὐ φονευθήσονται ἔιφεσι, μᾶλλον μὲν οὖν ταῖς ὄπλαις
καταπατηθήσονται τῶν ἡμετέρων ἵππων, καὶ δίκην ἀπολοῦνται D
μυρομήκων. καὶ περὶ μὲν τῶν Οὐαρχωνιτῶν ταῦτα ὑμᾶν ἐν βεβαιώ.
ὑμεῖς δὲ, ὡς Ρωμαῖοι, τί δῆτα ἅρα τοὺς κατ' ἐμὲ πρέσβεις διὰ
τοῦ Κανκάσου ὁδοιποροῦντας ἐπὶ τὸ Βυζάντιον ἀγετε, ὡς
ιοέμετέ φάσκοντες μὴ εἶναι ἔτέραν ἀτραπὸν, δι' ἣς αὐτοῖς ἔσται
ἡ πορεία; ταῦτα δὲ ἐπιτελεῖτε, ὡς ἀπείποιμι διὰ τὰς δυσχω-
ρίας ἐπιθέσθαι τῇ Ρωμαίων ἐπικρατείᾳ. πλὴν ἔγωγε ἔξεπί-
σταμαι μάλα ἀκριβῶς ὅποι τε δὲ Δάναντος ποταμὸς, -οὐ μὴν
ἄλλα καὶ δὲ Ιστρος ἔνθα καταρρέει, καὶ ἵνα δὲ Ἐβρος, δόπο-
15θεν τε ἐπεραιωθῆσαν ἐς τὴν Ρωμαϊκὴν τὸ ἡμέτερον δουλι-
κὸν οἱ Οὐαρχωνῖται. οὐκ ἀγνοῶ τὴν καθ' ὑμᾶς δύναμιν.
ἔμοι γὰρ ὑποκέκλιται πᾶσα ἡ γῆ, ὑρχομένη μὲν ἐκ τῶν τοῦ
ἡλέοντος πρώτων ἀκτίνων, καταλήγοντα δὲ ἐς τὰ πέρατα τῆς P. 163
ἐσπέρας. ἐσαθρήσατε, ὡς δεῖλαιοι, τὰ Ἀλανικὰ ἔθνη, ἔτι
ποιεῖτε μὴν καὶ τὰ φῦλα τῶν Οὐτιγούρων, οἳ γε ἐπὶ πολὺ θαρ-
ραλέοι τέ τινες ὄντες καὶ τῇ οἰκείᾳ πίσυνοι δυνάμει ἀντετά-
ξαντο μὲν τῷ ἀκαταμαχήτῳ τῶν Τούρκων, οὐκ ἀπώγαντο δὲ
τῶν ἀλπίδων. ταύτη τοι καὶ ὑπακούουσιν ἡμῖν, καὶ ἐν μοίρᾳ V. 110

3. ἐσαθροῦσσιν vulg. 11. ἀπειποιμι Val., ἀν εἴποιμι vulg.
20. Οὐτιγούρων vulg. 23. ἡμῖν vulg.

chonitis, servis nostris, (indicabat autem Avares,) qui a dominis suis aufugerunt. Et Varchonitae quidem, tanquam Turcorum subditi, cum voluero, ad me redibunt, et si flagellum meum, quo eques impello, conspexerint, aufugient, et in interiora terrae se ahdent: si consistere ausi fuerint, caedentur, ut par est, non gladiis, sed formicarum instar conterentur unguibus equitatus nostri; de Varchonitis igitur res sunt in tuto. Vos autem Romani, quid est quod legatos meos per Caucasum iter Byzantium instituere iubetis, et dicitis aliam viam non esse? Id vero facitis, ut propter itineris difficultatem ab invadendis Romanorum finibus absistam. Sed ego probe scio, qua Danapris fluvius, qua Ister, qua Hebrus fluat, qua transierint in Romanorum ditionem Varchonitae, servi nostri, ut ipsam invaderent. Neque ego sum nescius vestrarum virium. Omnis enim terra inde a primis solis radiis usque ad ultimos occidentis terminos mihi paret: vobis, o miseri, ob oculos ponite Alaudorum gentem atque Utigurorum. Hi insigni fortitudine et audacia praditi et domesticis copiis freti contra invictam Turcorum gentem acie congressi, nihil quicquam eorum, quae speraverant, con-

Dexippus, Eunapius etc.

26

Α. C. 575 καθεστήκασι δούλουν.” τοσαῦτα μὲν οὖν τῷ Τουρξάνθῳ ἀκε-
Ind. 8 κόμπαστον ὑψαγόρας γάρ τις ἀνὴρ καὶ ἀλαζονείᾳ χαίρων. δ
Iustini 11 δὲ Οὐαλεντῖνος ἀκηκοώς ἔλεξεν ὡδε· „εἰ μὴ χαλεπώτατὸν
πῶς καὶ ἀνιαρὸν ὑπῆρχεν, ὁ Τούρκων ἡγεμὼν, καὶ παντὸς ὄλε-
Β θριῶτερον θαυάτου τὸ τεθνάναι ἡμᾶς ὑπὸ σοῦ, ζῶσαν δὲ
παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις τὴν κακηγορίαν περινοστεῖν· καὶ τοῦ-
το δὴ μὴ πώποτε πραγθὲν, καινοτομούμενον ὑπὸ σοῦ, τῇ
πρᾶξει τὴν μαρτυρίαν διασαφηνίζειν ἔμελλεν, ὡς· ἀπέκτεινας
ἄνδρας πρέσβεις, καὶ τὸ τῇ ἀκοῇ καὶ μόνη φοβερὸν ἔργον
δειχθῆσται φοβερῶτερον εὑξαίμην ἀντῷ κατὰ σὲ ξίφει τῇ-10
μερον τὴν τελευταίαν ἰδεῖν, τοῦτο μὲν ψευδολογίᾳ χαίρειν
ἀκηκοώς τὸν κατ' ἐμὲ βασιλέα, τούτο δὲ ψευδομένους αὐ-
τῷ τοὺς πρέσβεις. διὸ δὴ ἐκλιπαροῦμεν πραότερον ἡμῖν προσ-
βλέψαι, καὶ ὑποχαλᾶν τῆς δρῆς, καὶ τὸ λίαν δξάθυμον
C φιλανθρώπῳ καταμαλάττειν, ἕτι γε μὴν τῷ κοινῷ τῶν πρέ-15
σβεων πειθεσθαι νόμῳ. εἰρήνης γάρ ἐσμεν ἔργαται, καὶ
πραγμάτων δσίων ταμίαι καθεστήκαμεν. ἄλλως τε δεῖ σὲ
καὶ τῆς πατρῷας κλήρονομοῦντα γῆς τε καὶ τύχης καὶ
τοὺς πατρῷους διαδέχεσθαι φίλους, καὶ ὥσπερ ἡγεῖσθαι καὶ
αὐτοὺς κτῆμα πατρῷον είναι, ὅπότε καὶ Διλξίβουλος ὁ πα-20
τὴρ ὁ σὸς, αὐθαίρετα προσδραμὼν τῇ καθ' ἡμᾶς πολιτείᾳ,
τὸ φιλοράμαιος μᾶλλον ἢ φιλοπέρσης ἡσπάσατο. μεμένης

4. ἡγεμὸν coni. B. 7. καινοτομούμενον H., καινοτομούμενον
vulg. 17. ταμία Val., ταμεῖα vulg. 22. ἡσπάσατο} είναι
ἡσπάσατο N.

secuti sunt, sed nobis parent, nostrorumque servorum numero ha-
bentur.” Haec Turxanthus cum magno fastu iactavit et effudit;
erat enim homo vanae gloriae cupidus: cui Valentinus ita respon-
dit: „Nisi gravissimum foret et maxime nefandum, o Turcorum
dux, et qualibet morte perniciosius, nos a te occidi, ex quo nun-
quam interitura apud omnes homines te maneret infamia, et quo
facto tu facinus nunquam antea commisum ausus, si legatos neca-
res, re ipsa omnibus notum testatumque relinqueres, quod auditu
ipso horrendum, facto longe horribilius et detestabilius appareret;
ego hic ense tuo traiectus optarem extremum diem videre, cum au-
dio a te dici, tum Imperatorem nostrum mendacio delectari, tum nos
legatos eius. Itaque te supplices oramus atque obtestamur, ut nos
benignis oculis intuearis, et tuae irae modum faciens, acerbio-
rem animi tui mctum aequitate et humanitate mitiges et places,
et legi, quae sacrosanctos legatos esse constituit, pareas. Su-
mus enim pacis ministri et sanctis rebus dispensandis praesumus.
Atque etiam cum tui patris morte eius regni et omnium fortunarum
hereditas ad te pervenerit, paternos quoque amicos, tanquam pa-
ternam possessionem, tibi ex eius successione obvenisse existimes

τοιγαροῦν δμὲν τὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς ὑχρὶ καὶ τὸν ἀφθαρτά τε A. C. 575
καὶ ἀσάλευτα, καὶ δὴ τῆς αὐτῆς ἐχόμενοι φιλοφροσύνης δι- Ind. 8
απελουμένεν ἡμεῖς. οὐκ ἄλλως δὲ καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς, εὐ ὅλα, D
τῷ βεβαιώ τοισταῖς δρθότατα γὰρ διάνοια προσφερομένη
5πρὸς τὸν πέλας, καὶ μὴ ἐκτραπεῖσα τοῦ πρέποντος, οὐκ ἀ- Iustini et
γνωμονιθήσεται τῷ ἀδήλῳ τῆς ψυχῆς ἀνταλλάγματι.” Οὗτο
δὲ Οὐαλεντίνου εἰρηκότος, ὁ Τούρξανθος ἔφη, ὡς „δέον ὑμᾶς
ἐπταῦθα ἀφεγμένους, ὡς ‘Ρωμαῖοι, ἐν μεγίστῳ τε πένθε
ενδρόντας ἔμε, (ἀρτιθανῆς γάρ μοι Διλζίβουλος ὁ πατήρ,) κα-
τοταχαράττειν τὰ πρόσωπα ταῖς μαχαίραις, ἐπομένους τῷ
παρ’ ἡμῖν ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσιν ἴσχύοντι νόμῳ.” καὶ δὴ αὐτίκα
Οὐαλεντῖνος, καὶ δοσοι γε αὐτῷ ἐπηκολούθησαν, τοῖς αὐτῶν
ξιφειδίοις διεχαράξαντο τὰς σφᾶς αὐτῶν παρειάς. τότε δὲ ἐν
μιᾷ τῶν πενθίμων ἡμέρᾳ τέτταρας δορυναλώτους Οὔννους
15δεσμώτας ἀγαγὼν κατοιχομένῳ ἥδη τῷ πατρὶ, (δόχια δὲ τῇ P. 164
αἰκεῖα γλώττῃ προσαγορεύουσι τὰ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι νόμιμα,)
τούτους δὴ οὖν τοὺς δειλαίους ἐς μέσσον ἀγαγὼν ἄμα τοῖς
πατρῷοις ἐπποιει, τῇ βαρβάρῳ ἐνεκελεύετο φωνῇ ἐκεῖσθ αἱ-
οῦσιν ἀναγγεῖλαι Διλζίβουλῳ τῷ πατρὶ, δόσην αὐτῷ. . . .
κοθειδὴ δὲ τὰ τῆς πατρῷας ταφῆς ἐπετέλεσεν ὁ Τούρξανθος,

1. ἡμῖν vulg. τοῦ del. B. Verum post ἡμᾶς inser. βασιλέως N.
4. Haec verba: δρθότατα — ἀνταλλάγματι in Excc. de senten-
tia p. 361. ed. Rom. leguntur: quo loco in nostra editione prae-
termissa sunt. 6. ἀδήλῳ H. et ed. Rom., ἀδέλῳ vulg. ψυχῆς]
τύχης coni. B. Non var. ed. Rom. 13. διεχαράξαντο N., διε-
χάραξαν τε vulg. 19. δκως ἦν αὐτῷ Cantocl.

oportet. Etenim pater tuus sponte sua ad nostrae rei publicae ami-
icitiam accurrens, magis Romanorum amicus, quam Persarum esse
cupiebat. Itaque et vobis foedera nobiscum ad hoc usque tempus
inviolata manebant, et nos in eadem benevolentiae voluntate persta-
mus. Vos quoque in nos eodem animo perseveraturos esse confidimus.
Nam vera amimi probitas, quae nunquam ab honesto aberravit, non
propter incertam aliquam iudicii mutationem fidem fallet.” Haec
Valentinus, et Turxanthus, „Quandoquidem, o Romani, inquit, huc
venientes me in maxime luctu constitutum offendistis, (nuper enim
pater meus est mortuus,) oportet vos facies vestras gladiis dera-
dere, et legi, quae apud nos in iustis mortuorum invaluit, obtem-
perare.” Tum confessim Valentinus et omnes, qui cum eo erant, gla-
diolis genas suas lacerarunt. Uno etiam ex luctus diebus quatuor capti-
vos Humnos vincitos adducens, patri mortuo (dochia eorum lingua vo-
cant, quae in iustis mortuorum observari apud eos solent,) illos,
inquam, miseros in medium proferens una cum paternis equis, bar-
bara voce iussit hinc abeuntes patri suo remuntiare, quantam ipsi
. . . Funere patris curato, Turxanthus multos alios sermones ha-
buit cum Valentino, et eum dimisit in interiora dominatus Turco-

A. C. 575 ἑτερα πλεῖστα δσα διαλεχθεὶς Οὐαλεντίνῳ, εἴτα ἀφῆκεν ἐς τοὺς
 Ind. 8 ἐνδοτέρῳ ἡγεμόνας Τούρκων, ἔτι τε καὶ ὡς τὸν αὐτοῦ ὅμαιμον,
 Iustini 11 τὸν λεγόμενον Τύρδον, ποιουμένον τὰς διατάξας κατὰ δὴ τὸ Ἐκτὲλ
 ὄρος δύναται δὲ τὸ Ἐκτὲλ χρυσοῦν. ἐκεῖσε τοίνυν κατὰ τὸ
 B'Ἐκτὲλ ὄρος ἀπιόντος Οὐαλεντίνου, ἡπειρησεν ὁ Τούρξανθος ἥ5
 τμὴν αὐτίκα ἐκπολιορχήσειν τὸν Βόσπορον ἀρξαμένων. τοιγαροῦν
 παραχρῆμα ὅγε σὺν πλείστῃ δυνάμει Τούρκων ἐξέπεμψε τὸν
 Βώχανον καθαιρήσοντα Βόσπορον, Ἀραγαίου ἥδη περὶ τὰ
 ἐκεῖσε στρατοπεδεύομένου σὺν ἑτέρᾳ δυνάμει Τούρκων.

ιε'. "Οτι ἐν ᾧ ἡ πόλις [καὶ] ὁ Βόσπορος ἦλω, οἱ πρε-10
 σβεις ἔτυχον παρὰ Τούρκοις οἱ τῶν Ῥωμαίων, κακὸν τούτον γέ-
 γονε δῆλον, ὡς Τούρκοι ἐξεπολεμήθησαν Ῥωμαίοις. τῷ τοι
 ἄρα καὶ τοὺς σταλέντας, ἐν οἷς Οὐαλεντίνος ὑπῆρχε, κατέσχεν
 ὁ Τούρξανθος, ἐφυβρίζων τε ἐς αὐτοὺς καὶ ἀποφενακίζων, καὶ
 Στὰ ἄλλα κακῶς χρώμενος, εἴτα οὕτως ἀφῆκεν. . . . 15

A. C. 576 ιε'. "Οτι κεραΐζομένης τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Σκλαβητῶν
 Ind. 9 καὶ ἀπανταχύσε αλλεπαλλήλων αὐτῇ ἐπηρημένων τῶν
 Iustini 12 V. 111, κενδύνων, ὁ Τιβέριος οὐδαμῶς δύναμιν ἀξιόμαχον ἔχων οὐ-
 δὲ πρὸς μίαν μοῖραν τῶν ἀντιπάλων, μή τι γε καὶ πρὸς
 πᾶσαν, οὗτε μὴν οἴόστε ὥν πολέμους σφισὶν ὑπαντιάζειν τῷτο
 ἀνὰ τοὺς ἐψόντας πολέμους τὰς Ῥωμαίων τετράφθαι δυνάμεις,
 πρεσβεύεται ὡς Βαιανὸν τὸν ἡγεμόνα τῶν Ἀβάρων, τηνι-

10. καὶ uncis inclusit N. 21. Τούρκοις N., Τούρκους vulg.

12. ἐξεπολεμώθησαν coni. Cl. 13. σταλέντας H., ταλέντας
 vulg. 20. πᾶσαν] πάντας B.

rum, et ad Tardu, consanguineum suum. Is sedes suas habebat in monte Ectel; Ectel autem significat aureus. Eo cum Valentinus proficisceretur, ei minatus est Turxanthus, se quam primum Bosporum expugnaturum. Et revera Bochanum statim cum valida Turcorum manu miserat, qui Bosporum caperet. Praeterea Anagaeus sicut dudum cum alio Turcorum exercitu castra in his locis habebat.

15. Dum Bosporus oppidum caperetur, erant Romanorum legati apud Turcos; ex eo inde tempore Turci adversum Romanos aperte bellum gerebant. Eos igitur, qui missi fuerant, inter quos erat et Valentinus, Turxanthus retinuit, neque prius dimisit, quam omni ludibrii genere eos illuserat et exagitaverat.

16. Quum a Sclavinis Graecia vastaretur, et undique alia ex aliis pericula imminerent, neque Tiberius satis copiarum haberet, quibus ne unam quidem partem hostium, nedum coniunctas eorum vires sustineret, neque ullo modo hostibus obviam ire posset, propterea quod Romanorum vires ad Orientis bellum conversae erant, legatum misit ad Baianum, Avarum ducem. Is tunc temporis non erat erga Romanos male animatus, imo quo tempore prius Tiberius imperium suscepit, iure rei publicae nostrae frui cupiebat. Huic igitur persuasit, ut cum Sclavinis bellum susciperet, quo illi, qui Romano-

καῦτα οὐ δυσμενῶς ἔχοντα πρὸς Ῥωμαίους, ὅλως δὲ τῇ A. C. 576
 καθ' ἡμᾶς πολιτείᾳ χαιρεῖν ὀθέλοντα δῆθεν εὐθὺς ἐν προοι-
 μών τῆς αὐτοῦ Τιβερίου βασιλείας. ταύτη τοι καὶ πειθεῖ
 γε αὐτὸν κατὰ Σκλαβηνῶν ἄρασθαι πόλεμον, ὡς ἂν δόποιοι D
 5τὴν Ῥωμαίων δηοῦσι, τοῖς οἰκείοις ἀνθελκόμενοι κακοῖς,
 ἐπαρκέσαι τε βουλόμενοι τῇ πατρῷα κατὰ τὸ μᾶλλον, παύ-
 σαιτο μὲν τοῦ τὴν Ῥωμαϊκὴν λεηλατεῖν, οἱ δὲ περὶ τῆς
 οἰκείας τὸν κίνδυνον ἀναδέξονται. τοῦ Καισαρος τοίνυν τὴν
 τοιάνδε ὡς αὐτὸν στειλαντος πρεσβείαν, οὐ τι ἡπειρησεν
 ιοῦ Βαιανός. ἐκπέμπεται δ' οὐν ἐπὶ τούτῳ Ἰφάνης, ὃς δὴ
 τῶν νήσων διήγει τὴν ἀρχὴν τηνικαῦτα καὶ τὰς Ἰλλυρίδος
 θύνειν ἔλαχε πόλεις. οὗτος παραγενόμενος ἐν Παιονίᾳ τῇ
 χώρᾳ, μετήγαγεν ἐς τὴν Ῥωμαίων αὐτὸν τε τὸν Βαιανὸν
 καὶ τὰς τῶν Ἀβάρων δυνάμεις, ἐν ταῖς δὴ λεγομέναις ὄλκά-
 ισι μακραῖς τὰ βαρβαρικὰ διαβιβύσας πλήθη. καὶ λέγεται
 ἀμφὶ τὰς ἔχιλιάδας ἵππεων θωρακοφόρων δὲ τῇν Ῥω-
 μαίων διαπορθμευθῆναι. ἐνθένδεν αὐθις διὰ τῆς Ἰλλυριῶν P. 165
 διαγαγὼν, εἴτα ἐς τὴν Σκυθῶν ἀφικόμενος, ἐμπαλιν διελθεῖν
 παρεσκεύασε τὸν Ἰστρὸν ὃν ταῖς καλομέναις ἀμφιπρόμυνοις
 τοτῶν νεῶν. ἐπειδὴ δὲ ἐπεραιώθη ἐς τὸ κατάτικρυ τοῦ φει-
 θρον, παραχρῆμα τάς τε κώμας ἐνεπίμπρα τῶν Σκλαβηνῶν
 καὶ ἐσίνετο τοὺς ἀγροὺς, ἥγε τε καὶ ἔφερεν ἄπαντα, οὐδε-
 νός πω τῶν ἐκεῖσε βαρβάρων θαρρόησαντός οἱ ἐς χεῖρας ἐλ-
 θεῖν, ἐς τὰ λάσια δὲ καὶ κατηρεφῆ τῆς ὑλῆς καταπεφευ-

10. τοιμὴ B., τοιμειν vulg.

11. Ἰλλυρίδας coni. N.

rum terras invaserant, ad sua defendenda propriis malis revocarentur, et cum patriae suae opitulari potius ducerent, rapinas agere ex Romanæ ditionis terris desinerent. Hac igitur legatione ad Baianum a Caesare decreta, si nequaquam non obtemperavit. Ad ea procuranda Ioannes mittitur. Huic tunc insularum, quae in eo tractuerant, praefectura et Illyricarum urbium administratio erat demandata. Is cum Paconiam accessisset, Baianum et Avarum copias, longis navigiis flumine traecto, in Romanorum fines traduxit. Sexaginta sere equitum armatorum millia transiisse dicuntur: quae ubi huc perduxerat, ea rursus per Illyricum Scythiam versus iter facere, et iterum Istrum navigiis, quae utrimque puppim habebant, transvehi iussit. Baianus in ulteriore fluminis ripam transgressus, confestim vicos et pagos Sclavinorum igni ferroque vastavit, et cum nemo barbarorum auderet cum illo manus conserere, (etenim in silvas et cavernas aufugerant,) omnia, quae potuit, rapuit. Atque huic Avarum in Sclavinos eruptioni non solum Caesaris legatio causam dedit, aut quod Baianus Romanis gratiam referre vellet, quod eum Caesar liberalitate prosecutus fuerat, sed etiam eum privatae inimicitiae movebant, quia Baianus Sclavinis vehementer erat in-

A. C. 576 γότων. Η δὲ τῶν Ἀβάρων κίνησις κατὰ Σκλαβηνῶν οὕτι γε
ιδ.⁹ μόνον τῆς τοῦ Καίσαρος ἔνεκα πρεσβείας καὶ τῷ βούλεοθαο
Ιουστίνι¹² τὸν Βαϊανὸν⁴ Ρωμαῖοις ἐκτίσαι χάριν ἀνθ' ὃν ἐς τὰ μάλιστα
ἐφιλοφρονεῖτο γε αὐτῷ ὁ Καίσαρ, ἀλλ' ὅτι γε αὐτῷ καὶ
Βέχθιστοι ὑπῆρχον ἴδιας ἔκατι δυσμενεῖας. ἕστειλε γάρ ὁς
αὐτὸς Δαυρέντιον καὶ τοὺς ὅσοι ἐν τέλει τοῦ ἔθνους ὁ τῶν
Ἀβάρων ἡγούμενος, σφᾶς τε ὑπακούειν κελεύων Ἀβάροις,
καὶ ὃς φόρον ἀπαγωγὴν ἔσεσθαι ἀναγράπτους. Δαυρίτας δὲ
καὶ οἱ γε ἔννυν αὐτῷ ἡγεμόνες, „καὶ τίς ἄρα,” ἔφασαν, „οὗτος
πέφυκεν ἀνθρώπων, καὶ ταῖς τοῦ ἥλιου θέρεται ἀκτῖσιν, ὃς οἱ
τὴν καθ' ἡμᾶς ὑπήκοον ποιήσεται δόναμιν; προτείνειν γὰρ
ἡμεῖς τῆς ἀλλοτρίας εἰώθαμεν, καὶ οὐχ ἔτεροι τῆς ἡμεδαπῆς.
καὶ ταῦτα ἡμῖν ἐν βεβαίᾳ, μέχρι πόλεμοί τε ὧσι καὶ ἔφη⁵
οὗτος ἀπανθαδισαμένων τῶν Σκλαβηνῶν, οὐκ ἄλλως καὶ οἱ
Αβαροί διετέλουν χρώμενοι μεγαληγορίαις. είτα ἐκ τούτου¹⁵
προπηλακισμοὶ καὶ ὑβρεις. καὶ ἄτε βάρβαροι, τῷ σκληρῷ τε
καὶ ὄγκῳ δη φοιήματα ἔχειν, τὴν ὡς ἀλλήλους ἀνεσοβήσαν
ἔριν. καὶ οἱ Σκλαβηνοὶ τὸ σφῶν αὐτῶν ὄργιλον οὐχ οἰοίτε
ὄντες ἐγχαλινῶσαι τοὺς ἔκεισε ἀφιγμένους πρέσβεις ἀναιροῦ-
σιν, ὡς ἐτέρωθεν ἀμέλει ἔκπυστα γενέσθαι ταῦτα Βαϊανῷ.²⁰
τοῦτο τοιγαροῦν κατὰ Σκλαβηνῶν δπίκλημα ποιούμενος ἐκ
πολλοῦ ὁ Βαϊανὸς, καὶ ὑποχρύφιον ἔχων ὡς αὐτοὺς τὸ ἐ-
χθός, καὶ ἄλλως ἀσχάλλων, διι αὐτῷ ὑπήκοοι οὐκ ἐγένετο,
μή τι γε πρὸς αὐτῶν καὶ τὰ ἀνήκεστα πεπονθένται, καὶ ἄμα
4. ἐγένετο post Καίσαρ add. N. 6. et 8. Δαυρέντιον et Δαυ-
ρέτας sine causa dedit Parisina. 9. ἡγεμόνες B., ἡγεμόνων
vulg. οὗτος H., οὕτως vulg. 15. μεγαληγορίας vulg. 16.
τῷ B., τὰ vulg.

sensus. Miserat enim Avarum dux ad Daurantium, Sclavimorum
ducem et eos, qui apud gentem auctoritatem habebant, ut Avari-
bus dicto audientes essent, et eorum numero se adscribi sinerent,
qui tributa illis pendebant. At Dauritas et gentis principes: „Quis
hominum, inquit, est? num quis solis radiis tepescit, qui no-
stram potentiam possit sibi subigere et domare? Aliorum enim re-
gionis dominatum acquirere solemus, non alii nostrae; hoc nobis
certum manet, donec eruant bella et enses.” Ad hunc modum su-
perbe et arroganter loquentibus Sclavenis, non minori superbia et
arrogantia erga eos Avares sunt usi. Hinc in probra et convicia
situm, et ut barbarorum est ferox et impotens ingenium, in rixas
et contentiones inter se praecipites ferri. Sclavini cum irae moderari
nequeunt, legatos, qui ad se venerant, occiderunt, quod ipsum per alios
Baianus resciit. Cum igitur a multo inde tempore hoc haberet, quod
illis obiliceret, reconditum odium in pectore gerebat, atque adeo, quia
imperata facere noluerant, moleste ferebat, praeterquam quod summam

μετρ χάριν ελδένας βουλέμενος τῷ Καισαρὶ, ὅμως καὶ πολλοῦ. A. C. 576
χρήματον τὴν χώραν ενδήσειν οἰόμενος, ἄτε ἐκ πολλοῦ τῆς Ind. 9
Ῥωμαίων ὑπὸ Σκλαβηγῶν . . . . , τῆς δὲ καὶ αὐτοῦ γῆς Ind. 12
πρὸς ἔτέρους τινὸς πάντων ἀθνῶν οὐδαμοῖς.

5 ιζ. "Οτι δημικα Τραιανὸς καὶ Ζαχαρίας δι βασιλειος Ia- A. C. 578
τρὸς τὰς σπουδὰς διδευτο, παρ' ἕκαστον τηνικαῦτα τῶν δι- Ind. 11
πωσοῦν προϊόντων λόγων ἡ καὶ γραφομένων ἐν ταῖς ξυνθή- Tiber. 1
καις, εἴγε Τραιανὸς ἡ Ζαχαρίας, ἐφ' οἵς οἱ Πλέρους ἐπρασ-
σον, οἷς οὐκ ἡβούλοντο ξυνομολογεῖν, Μεβώδον τηνικαῦτα
Ιοῆ σιωπὴν καὶ μόνων τὸ προσταττόμενον δέχεσθαι κελεύοντος,
ἡ τούτον τὸν ἄνδρα ἀπειλοῦντος αὐτοῖς ἐπαφῆσειν, καὶ ὅμα
τῷ λόγῳ ἐπιδεικνύντος τὸν Ταναχοσρῷ τηνικαῦτα τοῖς δρίοις
ἐφεστηκότα τῆς ἑράς, καὶ δὴ τέλος ἐπαφέντος, καὶ πλει-
στας ὅσας κώμας τε καὶ ἀγροὺς ἐμπρῆσαντος, ἔως οὗ γε P. 166
5άμφι Τραιανὸν αὐτοὶ τὸ χρυσὸν ἥκων κομίζοντες τῶν σπου-
δῶν, καὶ τοσαντῇ δήπου χρησαμένον κατὰ Ρωμαίων ὑβρεις
Μεβώδον, ὡς μηδὲ ἀξεῖσαι τὰ εἰρηναῖα χρήματα ἐν τοῖς V. 112
μεθορίοις κομίσασθαι, ἐγκελεύσασθαι δὲ Ρωμαίοις ἐς τὴν Νίσιβιν
ἀποσῶσαι, ἐτερά τε οὐκ ἀνεκτὰ περὶ τὴν τοῦ χρυσίου παράλη-
χοψιν καταυθαδισαμένου τε καὶ ἐπεντρυφῆσαντος αὐτοῖς. ὕστερον
δὲ ἐς τοῦτο αὐτὸν περιελθεῖν καὶ δεηθῆσεσθαι Ρωμαίους Χοσ-

3. Σκλαβηγῶν] πεπορθημένης add. N. 4. ἔτέρου Η., ἔτερον .
vulg. 12. Ταναχοσρῷ: idem, qui p. 329. l. 3. et 416. l. 3.
Tachosdro dicuntur. 16. χρησαμένον Η., χρησμένος vulg. 18.
Νίσιβιν Η., Νίσιμιν vulg. 21. Ρωμαίοις Par.

Inioriam ab illis acceperat; tum quoque Caesari gratificari valebat.
Accedebat quod multum auri se in eorum regione reperturum spe-
rabat, quia Selavini vicinas Romanorum terras saepe vastaverant,
ipsorum autem fines a nulla alia gente unquam infestati erant.

17. Traianus et Zacharias, Imperatoris medicus, quum de induciis
componendis agerent, neque ullam conditionum eorum, quae tum a
Persis verbis aut scripto paciscendi causa proponebantur, sive Traia-
nus sive Zacharias, probarent, Mebodes tandem aut silere eos
et praescripta accipere iussit, aut se hunc hominem (demonstrabat
autem Tachosdrum) immisuram minatus est, qui tum prope fines
Orientis, qua Romania parebat, constitutus erat. Postremo immis-
sus Tachosdrus, plurimos vicos incendit, et agros populatus est,
donec Traianus ipse cum comitibus advenit, qui aurum pro foede-
ribus adferrent. Et Mebodes tanta erga Romanos nsus est contu-
melia, ut non dignaretur pecunias pro foederibus conventas in li-
mitibus accipere, sed iuberet Romanos ipsorum periculo Nisibim
deportare, multaque alia non toleranda in exactione pecuniae erga
Romanos superbe et contumeliose se gerens, commisit. Choerœs

A. C. 578 ορδης ἐλπίσας, εἶγε καταπροτερήσοι τὸν τῆς ἀφόδου καιρὸν
 Ind. 11 τῶν σπουδῶν ἀφροντιστήσας, ἡ καὶ δράσειν ἵσως τι μέγα,
 Tiber. 1 Β καὶ καταπλαγέντα τὸν Καισαρα τελέως τῆς Περσῶν Ἀρμε-
 νίας τε καὶ Ἰβηρίας καὶ τῶν ἐκείνη χωρίων ἀποστήσεοθαί,
 παρὰ πολὺ τὴν τῆς ἔω δῆσιν τῆς Περσαρμενίων τε καὶ
 Ἰβήρων προσχωρήσεως ἥγονύμενον· ἅμα δὲ καὶ ἐπένυστο
 Χοσρόης παράσκενάζειν στρατιὰν ἃς τὰ μάλιστα πολλὴν τὸν
 Καισαρα, καὶ ἥδη στέλλειν κατὰ τὴν ἑώραν ἵππαγωγοὺς ὀλκάδας·
 ὀλίγῳ πρότερον ἡ αἱ τριστηρίδες σπουδαὶ τελευτήσεοθαὶ ἔμελλον,
 πρὸ ἡμερῶν δῆπου τεσσαράκοντα ἀπαφίησι κατὰ τῆς Ῥωμαί-10
 ων γῆς τῆς δὲ τῶν δρίων τοῦ Δάρας ἐς τὴν μέσην τῶν πο-
 Στάμων στρατιὰν ἵππικήν, ἀμφὶ τὰς εἰκοσι χιλιάδας, ἡς περὶ
 τὰς δώδεκα μὲν ἡσαν Πέρσαι, θυρέοφόροι τε καὶ ἱπποτοξό-
 ται, Σαρακηνοὶ δὲ καὶ Σαβελροὶ.... σὺν τοῖς Ῥωμαίων ἄρχοντες
 περὶ τοῦ πῶς δεῖ προελθεῖν τὴν ἐν γένει ὁρεινὴν διασκεπτό-15
 μενον. ὁ δὴ καὶ μάλιστα ἀλαζονείας τε καὶ ἀναισχυντίας οὐδὲ
 μικρὰν προσῆψε τῷ Χοσρῷ δόξαν, τὰς τε ἔνθηκας. οὗτοι
 πιστοὶ ἀναίδην οὐκ ὀκνήσαντι ἔνγχει, καὶ ταῦτα ὀλίγης πρὸς
 τὸ πέρας αὐτῷ ἐνδιαψιλευομένης παραδομῆς ἡμερῶν· καὶ
 ὅτι γε τὸν αὐτὸν, ἄτε δὴ ἐπεγγελῶν Ῥωμαίοις, ἅμα τε καὶ τὸ
 Δπερὶ εἰρήνης διαλεχθήσόμενον ἐν τοῖς δρίοις ἔχειροτόνησεν, καὶ

5. Περσαρμενίων H., περὶ σαρμενίων vulg. 14. Σαρῆρος
 vulg. 14. Post Σαβελροὶ excidisse coni. N. ἢν ξυμπάντων ἡρ-
 χον οἱ, et 15. scr. τὴν ἐν γένει (ut sit idem quod γενικῇ) ει-
 ὥρηνην. 18. ἀγαθόν H., ἀγαθεῖτε vulg.

enim in spem adducebatur, si, neglecto foedere, opportune in-
 cursionem facere auderet, fore, ut eodem quoque postea res recide-
 ret, et Romani supplicarent, aut si forte aliquod egregium facinus
 ederet, Caesarem perterrefaceret, qui tandem Persarmenia et Ibe-
 ria et locis finitimi cederet, et pluris vastationem Orientis Per-
 sarmeniorum et Iberorum cessione facret. Certior etiam Chosroës
 factus erat, Caesarem quam maximum praeparare exercitum, et iam
 navigia ad equites transvehendos in Orientem mittere. Itaque paulo
 antequam triennales induciae finiturae essent, quadraginta fere dies,
 Chosroës ex finitimi locis Daras immittit in median regionem flu-
 viorū viginti millia equitum, quorum duodecim millia erant Persae
 scutiferi et sagittarii; Saraceni autem et Sabiri .... cum ducibus Ro-
 manorum, qua breviorem per montes viam ingredenterur, dispi-
 ciebant. Hoc autem non parvam attulit Chosroës vanæ gloriae et
 impudentiae apud omnes opinionem, quod inducias, tametsi pauci ad-
 modum dies usque ad exitum restabant, impudenter violare non
 est cunctatus. Accedebat quod, quasi Romanos irridens, eundem de-
 legerat, qui in contiñis cum iis de pace ageret, quique in iisdem
 locis eodem tempore et belli et tumultus et violandarum inducias-

άμα δν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις, δν αὐταῖς ὡς εἰπεῖν ταῖς ἡμέ-^{A. C. 578}
ραις πολέμου τε καὶ ταραχῆς καὶ σπουδῶν συγχύσεως αἵτιον.<sup>Ind. 11
Tiber. 1</sup> τοῦτον δὴ οὖν τὸν Μεβώδη βουλευμάτων τε ἥγονύμενον καὶ τοῦ
παντὸς ἔχοντα κῦρος ὀπλίσας ἐξέπεμψε πρός γε καὶ Σαπόνη
5τὸν Μεαιράνου, ἀνδρὸς οὐκ ἀγεννοῦς ἀπενεγκάμενον δόξαν.

ιε'. "Οτι δ Τιβέριος καὶ ἑτερόν τι προστίθησι τῷ δεδο-^{A. C. 579}
γμένῳ, καὶ ἐς τὰ μάλιστα θεῷ κεχαρισμένον. πολλοὺς γὰρ <sup>Ind. 12
Tiber. 2</sup> τῶν παρὰ Ρωμαίοις δορυκτήτων Περσῶν, μάλιστα τοὺς
δν τέλει, ὡν ἔνιοι καὶ τῷ βασιλείῳ γένει ἔνημμένος
ιοῆσαν, ἔστειλε Χοσρόη δωροφορήσας. είτα πρέσβεις ἐπὶ τῷ
τοιῷδε ἐξέπεμψε Ζαχαρίαν τε αὐθίς, τὸν βασιλείου λα-
τρὸν, ἃτε πολλάκις χρησιμώτατά τε καὶ εὐνούστατα ἔνυπη-
ρετησάμενον ταῖς κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον πρεσβείαις. τοῦ-
τον δὴ οὖν τὸν ἄνδρα τῇ λεγομένῃ ἀπὸ ἀπάρχων ἀξίᾳ δια-
15κοσμήσας ἔχειροτόνησε καὶ πάλιν, καὶ δὴ πρεσβευσόμενον
ἀφῆκεν, οὐλα δὴ καὶ αὐτοῦ Ζαχαρίου τὴν πρεσβείαν ταύτην.^{P. 167}
γενέσθαι ἔνωθήσαντος σὺν τῷ καὶ Θεόδωρόν τινα, ἔνα
τῶν βασιλείων μαχαιροφόρων, ἀξίωμα καὶ αὐτῷ στρατηγοῦ
περιθείεις. τούτῳ τῷ ἄνδρε πρεσβευσόμενῳ ἀπογείμας Χοσρόη
20ἔξέπεμψεν, ἔγραψέ τε ἐπιεικείας ἀνάπλεα φήματα. δὲ γοῦς
τῆς ἐπιστολῆς „ἐγὼ καὶ βούλομαι τὴν εἰρήνην καὶ διὰ τὸ
θεόσδοτον οὐσαν ἀσπάζομαι καὶ ὕσπερ φύσει τινὶ προσιέ-
νει μοι τὰ τῆς φιλίας ὑμῶν. τοιγαροῦν ἐτοίμως ἔχω τῆς

5. Μαιράνης supra appellatus est p. 329. l. 8.   22. προσ-
ζάνος vulg.

rum auctor esset. Is erat Mebodes, dux et auctor omnium eorum consiliorum. Hunc, qui summam omnium rerum haberet auctoritatem, cum exercitu misit, et una cum ipso Saporem Meaerani, viri, qui magnam virtutis laudem reportaverat, filium.

18. Tiberius addidit decreto aliud deo maxime gratum. Multos enim Persas Romanorum captivos, praeципue ex primariis viris, quorum numero erant nonnulli ex regio genere orti, dono dedit Chosroë. Deinde legatos ad haec misit, inter eos Zachariam iterum, regum medicum. Hic plures et admundum Romanorum rebus utiles legationes in hoc bello fecerat. Itaque eum ad hanc legationem Imperator elegit, et dignitate exconsulis ornatum ad illam obeundam dimisit, quod et ipse Zacharias legatos mittendos esse, in primis admonuerat, una quoque Theodorum quandam ex Imperatoris satellitibus, quem ad ducis dignitatem extulit. Hos igitur duos viros, quibus hanc legationem attribuit, ad Choesroën misit, ad quem quoque litteras humanitatis plenas scripsit. Sententia huius epistolaes haec fere erat: „Ego pacem opto, et a deo datam colo et tamquam naturali quodam instinctu ad vestram amicitiam feror. Itaque pa-

- A. C. 579 Περσαρμενίας τε πάσης ἀφίστασθαι καὶ Ἰθηρίας, οὐ μὴν
 Ind. ¹² τῶν βουλομένων ἡμῖν ὑπακούειν Περσῶν Ἀρμενίας τε καὶ
 Tiber. ² Β. Ἰβήρων. ἀναδίδωμι δὲ καὶ τὸ Ἀφονιῶν φρούριον, καὶ τῆς
 Ἀρζανηῆς ὑμῖν παραχωρήσω, τὸ Δάρας μόνον ἀπὸ τοσού-
 των ανακομιζόμενος πρὸς ὑμῶν.” ταῦτα Τιβέριος ὁ αὐτοκράτωρ
 Χοσρόη σημήνας, ἐφῆκε Ζαχαρίᾳ τε καὶ Θεοδώρῳ καὶ με-
 γίστων πρέσβεων ἔχειν ἴσχυν καὶ τὴν εἰρήνην ὡς ἀν οἰοίτε
 ἔσσιντο διατιθέναι. μετὰ ταῦτα τῆς ὄδοιπορίας ἔτι σχομέρω,
 σταλέντε ἄνδρες οὗτοι παρασχὸν, καὶ Χοσρόης ὁ Περσῶν βα-
 σιλεὺς καταπλαγεὶς τοῖς ἔνυμεβιηκόσι, προφθάσας ἐκπέμπειο
 Σάρξ τὸν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα πρεσβευτὴν, καὶ ἀφικνεῖται
 χειμῶνος ἀρχομένου ἥδη ὃς ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἔχειροτονήθη
 Πέρσης ἀνὴρ, τοῦτομα Φερογδάθης, οὐχ ἥττον καὶ αὐτὸς
 V. 113 φιλανθρωποτάτους ἐν ἀπιστολῇ διακομίζων λόγους πρὸς τοῦ
 Περσῶν βασιλέως, ἐν ᾧ ἐγέγραπτο ὅδε. „εἰ μὲν τὸ δίκαιονις
 ποιῆσαι βουληθεῖς, ὡς Ῥωμαίων βασιλεῦ, καλῶς ἀν πρά-
 ἔντος τούς τε τὴν ἀποστασίαν τῆς Περσαρμενίας βουλεύσαν-
 τας γενεάρχας ἐκδιδοὺς ἡμῖν ὑφεξοντας ποινὰς, ἐν τοῖς ὅρί-
 οις τε τῆς Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων ἀναρτηθησομένους δι-
 δοὺς δὲ καὶ τὴν ἐντεῦθεν συμβᾶσαν ζημίαν Πέρσαις. εἰ δὲ
 Δικὸς ταῦτα ἀνατίσως ἔχεις, πρᾶξαι τὸ φίλοις πρέπον τοῦ-
 το δέ ἔστι ἔνδραμεν ἐν τοῖς ὅρίοις αὐθίς τοὺς ἔκατέρας
 4. Ἀρζανηῆς vulg. 9. παρέσχην mg. ed. Par. 11. τὸν Β.,
 τῶν vulg.

ratus sum, omnem Persarmeniam et Iberiam vobis concedere, praeter eos Persarmenios sive Iberos, qui nobis parere malint. Restituo et Afumum castellum, et Arzaneneum vobis cedo, modo oppidum Darae pro his omnibus a vobis obtineam.” Haec Tiberius Imperator, per Zachariam et Theodorum, quibus maximorum legatorum potestatem dedit, Chosroei litteris significavit. His etiam pacem pro arbitrio, ut res ferrent, facere permisit. Et illi quidem, dum adhuc iter faciebant, accidit, ut Chosroës quoque, Persarum rex, iis, quae illi contra sententiam evenerant, perculsus, propere ad Romanorum Imperatorem legatum mitteret, qui iam hieme ineunte profectus erat. Is erat vir Persa, qui ad hanc legationem fuit delectus, nomine Pherogdates, et a Persarum rege ad Imperatorem litteras non minus humanas et officiosas detulit. Hae sic se habebant: „Siquidem rem iustum facere velles, imperator Romanorum, recte quidem te gereres, si Persarmenios genevarchas defectionis autores nobis traderes, ut meritas poenas mihi darent, et in finibus Persarum et Romanorum suspenderentur; et si damna Persis illata rependeres. Si ista improbas, amicis officia debita ne deneges. Hoc feceris, si dereris operam, ut utriusque rei publicae primarli viri in confiniis conveniant et pacem, si fieri possit, inter utramque gentem statuant et

ἀρχοντας πολιτείας, τὰ τῆς εἰρήνης, ὡς ἂν δέμαντο, μετΑ. C. 579
ταξὶν τῶν ἀλλήλων διαθησομένους. δφ' ὃ δὲ τὰ τοιαῦτα ^{Ind. 12} Tiber. 2
προειλθεῖν, ἀνακωχὴν γενέσθαι τινά." ὡδὲ μὲν οὖν καὶ ἡ
Χοσρόου ἐδήλου ἐπιστολή πλείστων δὲ ἡμερῶν κατὰ τὴν βα-
5σιλέδα πόλιν διαγενομένων ἐν ταῖς ἐν μέσῳ συνουσίαις Τίβεριον
τοῦ βασιλέως καὶ Θερογδάθου τοῦ Περσῶν πρεσβευτοῦ, γρά-
φεται μὲν ἀποιοῦσιν ἐπὶ τὴν πρεσβείαν Ζαχαρίᾳ τε καὶ Θεο-
δώρῃ τοῖς πρέσβεσιν ἀνδιατρίψαι κατὰ τὴν ἔω, καὶ οὐ τι
μάλα ἐν σπουδῇ θέσθαι δηλῶσαι σφῶν αὐτῶν τὴν παρου-
σίαν βασιλεῖ τῶν Περσῶν, ποὺν ἡ ἐκ τῆς βασιλέδος ἀφεθεῖ
Θερογδάθης δὲ Περσῶν πρεσβευτής. προειλθόντων δὲ καὶ κε-
κινημένων ἀστέ τι πλείστων λόγων, ἐκπέμπει τὸν Θερογδάθην
δὲ βασιλεὺς ἐπὲ τούτοις, οἵς δὴ καὶ πρὸ τοῦ διεγράφει ^{Ind. P. 163}
τῶν Ῥωμαίων πρέσβεων. ἐκεχειρίαν δὲ οὐ τι φέτο δεῖν ἐπὲ
15 μήκιστον χρόνου ἐνδιδόναι Πέρσαις ἀποχρῆν γὰρ ἔφασκε τῷ
βουλομένῳ τὴν εἰρήνην καὶ μὴ διὰ τῆς τοῦ χρόνου πλείστος
ἀπάτης προμηθευμένῳ παρασκευῆς ἀφορμὴν, καὶ δύο μη-
νῶν ἡ τριῶν παραδρομήν. καὶ οὖν ἀπῆρεν ἐπὲ τοῖς τοιού-
δε δὲ Θερογδάθης ἐκ τοῦ Βυζαντίου.

20 ιδ. "Οτι Ῥωμαιοι καὶ Πέρσαι ξυνεστήσαντο ἄν τὴν εἰ-
ρήνην, εἰ μὴ Χοσρόης ἤχετο δεῖ ἀνθρώπων καὶ Ὁρμίσδας ^{Ind. 13} Tiber. 3
δὲ Χοσρόου, ἀνοσιουργὸς ὅντως ἀνήρ, τὴν κιδαρίν ἀνεδήσα-
το. οἷμαι μὲν οὖν ἐγώγε οὐκ ἄλλως, πλὴν ἄλλὰ καὶ ὡς B
2. τῶν del. N. 15. ἀπεχρῆν vulg. 22. ὅντως Η, οὗτως vulg.
23. ὡς vulg.

stabiliant. Quae, ut ad exitum perducantur, oportet bellum intermissionem fieri." Atque haec epistola Chosroës continebantur. Dux Pherogdates, Persarum regis legatus, in regia urbe cum Tiberio Imperatore plures dies transigit, Zachariae et Theodoro, qui in legationem profecti erant, per litteras significatur, ut in Oriente subsistant, neque suum adventum Persarum regi indicare festinent, priusquam a regia urbe Pherogdates sit dimissus. Tandem Imperator Pherogdates dimittit, cum multos cum illo habuisse sermones de his, quae prius ad Romanorum legatos scripserat. Inducias in longissimum tempus Persis concedendas esse non putabat. Sufficere enim duorum aut trium measium spatium ei, qui bona fide pacem tueri instituisset, neque per fraudem longioris temporis apparatus faciendi occasionem quaereret. His ita confectis discessit a Byzantio Pherogdates.

19. Romani et Persae sane pacem fecissent, nisi Chosroës ex hominum numero sublatus, et Hormisdas, eius filius, ferocis ingenii vir, cidiari redimitus fuisset. Sed tum quoque, opinor, nihil aliud decernitur, quam ut Zacharias et Theodorus, tamquam adhuc superstite Chosroë, Perasidem intrarent. Etenim tunc temporis non-

Α. C. 58ο ἔκχυρώθη, οὐτε Χοσρόου ἔτι περιόντος, Ζαχαρίαν τε καὶ τὸν Τίβερην.¹³

Θεόδωρον διδοῦται ἐξ τὴν Περσῶν πρεσβευσμένους. οὗπω γάρ τὴν τῶν Σύρων παραμειψάμενοι ἦσαν, καὶ οὐδὲν διτελεῖται τῆς Ρωμαίων ἐνηλλάγη πρεσβείας. διὸ καὶ ἐκ βασιλέως αὐτοῖς γράμματα ἀστύλη ἔχεσθαι τῆς ὁδοιπορίας ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς γνῶναι μὲν γὰρ ἐν μέσῳ τὴν Χοσρόου τελευτὴν, ὅμως δὲ καὶ πρὸς τὸν ἀκείνου παῖδα οὐκ ἄλλος φρονεῖν, ἐτοίμως δὲ ἔχειν τὸν πόλεμον ἐπὶ τοῖς ἥδη Χοσρόῃ γραφεῖσι καταλῦσαι.

Σέτι γε μὴν καὶ τοὺς ἀφεθέντας αἰχμαλώτους ὡς ἀν δικαιοίσσωσι τῷ Περσῶν βασιλεῖ προσημήναντες τοίνυν οἱ Ρωμαίων πρέσβεις σὺν πολλῇ τε τιμῇ καὶ εὐφημίᾳ κατὰ τὴν Νίσιβιν δγένοντο· ἐν θυμάτι τε μεγίστῃ ἐποιοῦντο Πέρσαι τὴν Ρωμαίων ἀμφὶ τοὺς δοριαλώτους φιλανθρωπίαν. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Τιβέριος ὁ αὐτοκράτωρ στέλλει αὐθις, τοῦ ἥρος ἀρχομένου, Μαυρίκιον κατὰ τὴν πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον ἀπο-15 καραδοκήσοντα τὸ ἐσόμενον, ἐγκελευσάμενός οἱ, πρὸς δπερ ἀν δ Περσῶν βασιλεὺς τραπῆ, ὑπαντιάζειν τε καὶ παρασκευάζεσθαι πρὸς ἔκατέραν τῶν πραγμάτων ἥποτέν. καὶ δι μὲν, καθὰ βασιλεῖ ἐδόκει, ἀνὰ τὴν ἑω ἔμενε, τὸ πρακτέον ἐπιτηδρῶν προϊόντων δὲ τῶν πρέσβεων ἐξ τὰ ἥδη Περσῶν, ἐπει-20 γομένων τε θεάσασθαι τὸν ἄρτι τῷ βασιλείῳ θρόνῳ ἐπιβεβηκότα, οἰομένων τε ἐξ τὰ μάλιστα τεύχεοθαι τιμῆς, οὐ μὴν

1. ἔκχυρωθῇ ἀν εἰτε X. Val. 2. Post Θεόδ. ins. συνέβαινεν Val.
22. τεύχασθαι vulg.

dum Syriam transgressi erant, neque quicquam ideo ex eorum legatione mutatum est. Itaque litterae ab Imperatore illis redditae sunt, ut continuarent iter: sibi quidem nuntiatum esse, inter id temporis Chosroëm mortem obiisse. Verumtamen, se esse eodem in filium animo, et paratum secundum ea, quae a Chosroë scripta erant, a bello discedere; neque propterea omittent Persas captivos, libertate donatos, in manus regis Persarum tradere. Itaque Romanorum legati, nuntiis praemissis, cum honore et faustis acclamationibus Nisibim pervenerunt. Et Persae quidem Romanorum erga captivos humanitatem magnopere sunt admirati. Interca Tiberius Imperator, vere incunae, rursus misit Mauricium in orientalem imperii partem, qui, quod eveniret, exspectaret, et illi imperavit, ut regi Persarum, quocumque se verteret, occurreret: et in quamcumque partem res caderent, ad omnes casus se præpararet. Et ille quidem, ut rex præceperat, in Oriente substitit, et observabat, quid facto opus esset. Cum igitur legati in Persidem venissent, Persarum regem, qui recenter in regium solium ascenderat, salutare magnopere cupiebant, et spem habebant, sibi non solum multum honoris et humanitatis impertitum iri, sed etiam, quae peterent, sese impetratores. Etenim post tam insignem victoriam sermones adferebant ab Imperatore Romano comitate et humanitate plenos et ab omni inso-

ἀλλὰ καὶ τῶν σπουδαῖομένων οὗτε ἀποτεύξεσθαι, (οἷα μετὰ Α· C. 580
τοσαύτην νίκην πράους τε καὶ πάσης αὐθαδείας ἀπηλλαγμέ-^{Ind. 13}
νους τοῦ ^ΤΡωμαίων βασιλέως ἐπικομιζόμειοι λόγους· καὶ ὡς
οὐ μόνον ἄχρι ὅμιλάτων αὐτῷ τὸ φιλάνθρωπον, μᾶλλον μὲν
5οῖν ἔργοις ἐπιδεικνυμένον, τῷ τοσούτους δοριαλώτους τοῖς
Πέρσαις αὐτοὺς ἐπαναγαγεῖν,) τούτων ἐλπιζόντων γε αὐ-
τῶν κυρῆσαι ἀναμφιβόλως, ἐς τούτων ἔννεβη ἄπαν. πρῶ-
τον μὲν γὰρ κατὰ μέσον τῆς ὁδοιπορίας τῶν τις παρὰ
Πέρσαις τοῖς βασιλικοῖς τε καὶ δημοσίοις πράγμασιν ἔξυ-
ιον ηρετουμένων (οὓς, εἴ τις τῇ Λασίνῳ χρήσοιτο φωνῇ,
ἀσηκρῆτις τε προσαγορεύσειν,) ὑπαντιάσας ἥρετο σφᾶς ὅ, ^{τε p. 169}
βούλοιντο τε καὶ ὅ, τι ἥκοιεν, καὶ δόπιαν ἀποκομιζοιεν ἀγγε-V. 114
λίαν. ἀλλὰ τούτῳ μὲν οὕγε ἀμφὶ Ζαχαρίαν τε καὶ Θεόδω-
ρον ὥδε ἀπεκρίναντο, ὡς τὰ τοιάδε τῷ παρὰ Πέρσαις μα-
15γίστρῳ (καθὰ τούτον καλοῦσι ^ΤΡωμαῖοι) ἀγητέον, καὶ οὐχὶ
αὐτῷ. ταῦτα εἰπόντες εἶχοντο τῆς ὁδοῦ. ἐξ ἐκείνου ἤκει-
ρός τις ἐκ Περσῶν, ὃς ἐτριβε τὴν ὁδοιπορίαν αὐτοῖς καὶ
διαμέλλειν ἐποίει, βραδυτῆτος χρόμενος ἐπινοίαις, ἵεναι τε
ἐς τὰ πρόσω μὴ συγχωρῶν. σταθμοῖς τε γὰρ πλησιατέροις
20καὶ παρασύγγαις διλίγοις ἐχρῆτο, ἄλλοτε ἄλλους χώρους πε-
ριφέρων τε καὶ ἀποκλανῶν, κάκ τούτου τὰ κάκιστά σφισι ^B
προεδήλουν, καὶ ἐδείκνυ τῇ περὶ τὴν ὁδοιπορίαν πλάνη οὐ-
δέν τι φιλοφροσύνης ἐχόμενον ἢ τῆς προσηκούσης αἰδοῦς
πρέσβεσιν. ἦν δὲ τὸ πραττόμενον ἐξ ἐπιβούλης τε καὶ μελέ-

1. οὐδενὸς coni. N. 11. τε del. N. 21. κάκιστά σφισι H.,
κάκικα πρίσι cod.

lentia remotos. Neque vero solum se verbis conem et benignum praebebat Imperator, verum etiam re ipsa, cum tot captivos Persis restitueret. Et ex eo putabant fore, ut quae sperabant, sine controversia consequerentur. Sed universa res in contrarium vertit. Primum enim unus ex his, qui regi in negotiis et regiis et publicis ministerium praebent, quos Latini a secretis vocant, obvium se media via legatis tulit, et eos est percunctatus, quid velleut, qua de causa venirent, et quid nuntii adferrent. Huic Zacharias et Theodorus responderunt, id non illi, sed magistro (ut loquuntur Romani) dicendum. Haec ubi dixerant, viam perrexerunt. Post hunc alius quoque ex Persis venit, qui peregrinationem illis impediebat: tardius enim de industria incedebat, et eos cunctari faciebat, neque ulterius progreedi sinebat; propiores stationes eligebat et paucas parasangas conficiebat, et ex aliis locis in alia loca huc illuc errantes et palantes traducebat: et in eo se illis male cuperet satis indicabat. Etenim eos nulla humanitate colebat, et nulla habita ratione observantiae, quae legatis debetur, viarum erroribus fatigabat. Et id quidem Persae data opera et praemeditato consi-

**A. C. 58ο της, ὡστε δπισχεῖν σφᾶς ὅσον ἀν χρόνον οἰοίτε ὠσιν, ἐν Ind. 13 τούτῳ τὴν κατὰ δύναμιν ποιησομένους τοῦ πολέμου παρα-
Tiber. 3 σκευὴν, τὰ ἐπιτήδειά τε συναθροίζοντας ἀποτελησόμενα κα-
τὰ δὴ τὸ ὅσον οὕπω ἀναγκαῖον ἐς Νίσιβιν τε καὶ τὸ Δάρας
τὰς πόλεις, ἔτι γε μὴν καὶ τὸ πέραν τοῦ Τίγριδος ποτα-5
μοῦ καὶ τὰ τῇδε φρούρια ἀνάπλεα θέσθαι τῶν ἐδωδίμων,
Κώς ἀκρίδος οὗτο ἔνυμβαν καταδηλησαμένης τοὺς ἐκείνη καρ-
ποὺς, καὶ ἄμα ἐρημωθέντων κατὰ τὴν προλαβούσαν Ῥωμαίων
ἐπιδρομὴν ἀπάντων τῶν κατὰ ταῦτα χωρίων, λιμοῦ τε σφρ-
όδροτάτου τοῖς ἑκεῖσι ἐνσκῆψαντος, πρὸς δέ γε ἐφ' ὃ καίτο
στρατολογῆσαι, ἀτε πολεμησείοντος ἐς τὸ ἐμβριθὲς τοῦ βα-
σιλέως Περσῶν. ἐπεὶ δὲ ταῦτα αὐτοῖς ἐβεβούλευτο, μόλις
μετὰ πλείστας ὅσας ἡμέρας ἐδόθη τοῖς πρεσβεσιν ἐς τὰ βα-
σιλεῖα ἀσφοτῆσαι. καὶ τὰ μὲν πρῶτα, καθὰ τῇ συνηθείᾳ
ἐδόκει, θοινησάμενοι καὶ τὸ ἐκ βασιλέως γράμμα ἀγχειρί-15
Δσαντες, πρὸς γε καὶ τοὺς δοριαλάτους ἀποδεδωκότες, ἐνθέντο
ἀνεχώρησαν, φιλοφροσύνης μηδὲν δτιοῦν εὑρηκότες. τῇ δὲ
νστεραιά δὲ παρὰ Πέρσαις τῆς αὐλῆς ἡγεμὼν καὶ Μεβώδης
ἐπυνθανόσθη τὴν δύναμιν τῆς πρεσβείας. τῶν δὲ εἰπόντων,
ὅτι δὴ περὶ εἰρήνης ἥκοιεν πρεσβευσόμενοι, αὐτίκα οἱ γε οὐ²⁰
δὴ προσίεντο τοὺς περὶ τούτων αὐτῶν λόγους, φάσκοντες
οὐκ ἐπιτετράφθαι τι τοιοῦτον δὲ, ἀλλὰ συλλαβὰς ἀποδόντας**

3. ἀποτελεσθεντα vulg. 11. ἀτε πολεμησείοντος Η., ἡτε πο-
λεμήσει δντος vulg. 17. εὐρηκότες Ν., εἰρηκότες vulg. 22.
τοιόνδε Η.

Neo faciebant, quo legatos morarentur, et quam diutissime detine-
rent, ut maximum interea belli apparatum facerent, et copias
frumenti ad quamvis necessitatis occasionem paratas in urbibus
Nisibi et Darae congererent, atque etiam ultra Tigrim amnem ca-
stella necessariis copiis implerent; quia locustae in illis regionibus
omnes agrorum fruges consumserant, et proximis Romanorum incur-
sionibus agri desolati permanerant. Itaque acerbissima fames in-
stabat, praesertim quum rex Persarum ad grave bellum suscipien-
dum exercitus pararet. Cum Persae hoc consilii cepissent, vix post
multos dies permissum est legatis, in regiam pedem inferre. Et
primum quidem, ut moris est, sunt convivio excepti, quo facto,
postquam litteras ab Imperatore tradidissent, et captivos reddidissent,
cum eos Persae nullo liberali et benigno sermone dignati essent,
discesserunt. Postridie aulae apud Persas praefectus et Mebodes eos
interrogaverunt, quae esset ipserum legationis potestas. Cum legati
respondissent, se, ut de pace agerent, venisse, nullos de ea re ser-
mones Persae admiserunt, nihil eiusmodi sibi demandatum esse,
dicentes. Itaque litteras eos proferre, et vicissim accipere, et quam

ἀντιελαθείν χρῆναι, καὶ ὡς δῆπον τῆς Ηερσαῖ A. C. 580
ἀπαλλαγῆναι. ἐν φανερῷ τοίνυν ποιησαμένων τὴν ἀφιεῖσαν Ind. 13
αὐτοῖς τοῦτο κέλευσιν, ἔγνωσαν ἐν βραχεῖ, διπλανοῖς Tiber. 3
ἐπιστολὴ τοῦ Ῥωμαίων αὐτοκράτορος, καὶ τὴν ἀφιέν της πρε-
5σβείας ἀπασαν, ὡς ἔτοιμος εἴη κατασβεννύναι τὰ ἐκ τοῦ πολέμου
χαλεπά, καὶ τὴν περιμάχητον αὐτοῖς Ἀρμενίαν ἀπασαν ἀμα-
χητὲ ἐνδοῦναι, παραχωρῆσαι δέ σφισι καὶ Ἀρζανηῆς, ἀν-
τικαριζόμενος τοῦ Δάρας τὸ Ἀφουμῶν φρούριον. ἐδέξατο P. 170
μὲν οὖν καὶ αὐθις αὐτοὺς βασιλεὺς ὁ Περσῶν, τραχύτης
ιοδὲ χρώμενος πρὸς ἕκαστα τῶν φιλανθρώπως γεγραμμένων
οὗτες ἀποστήσεσθαι ἔφη πώποτε τοῦ Δάρας, οὐ μᾶλλον γε ἢ
τῆς Νισίβιος ἢ Σηγγάρων, ἅπερ καὶ αὐτὰ δὲ τοῦ Ῥωμαίων
ἀπισχυρότερο ἔχειν Πέρσας, οὗτε μὴν διαττώσειν τι τῶν
πατρῷων κτημάτων, ἀλλ' εἰ μὲν οἰόντες ἔστιν, ἐς αὐξῆσιν
15αυτὰ ἐνεγκεῖν, εἰ δὲ μὴ, ἀλλὰ γὰρ καταλειπμένα φυλά-
ξειν. Χοσρόην μὲν γὰρ τὸν πατέρα ἔφη, ὡς, εἴγε περιῆν,
ἴσως τὸ τοιόνδε ἐπραξεν ἄν καὶ τὸ Δάρας ἀφῆκε Ῥωμαίοις.
τῷ γὰρ προσκτησαμένῳ τι καὶ τοῦτο ἀποβεβληκότι οὐχ οὐ-B
τως αἰσχρόν αἰσχύνη δὲ ὄμοιώς ἀπασιν ἀνθρώποις κατα-
20προσθεσθαι τὰ πατρῷα. ταῦτα εἰρηκὼς, διὰ Μεβώδου πάλιν
αὐτοῖς ἐποίησε κατάδηλον ὡς „επὶ τίνι μέγα φρονοῦντες
ἀξιοῦσι πρὸς ἡμῶν ἀνακομίζεσθαι τὸ Δάρας; ποδον γενικη-

2. ὑπαλλαγῆναι vulg. 13. μὴν B., μὴ vulg. 17. ἀφῆκε N.,
ἔφῆκε vulg. 21. ἐπὶ τίνι vulg.

primum a Persarum finibus excedere iusserunt. Et cum legati man-
data sua exhibuissent, Persae omnia, quorum causa legatio decreta
esset, cognoverunt: ut Imperator paratus esset, mala ex bello orta
sopire et Armeniam, de qua tot certamina fuissent, sine proelio
eorum iuris et potestatis facere; quin et Arzanenam cedere, et pro
Daras oppido Alsumorum castellum illis tradere. Denuo Persarum
rex legatos exceptit, et ad ea, quae Imperator ad illum perhumanc
scriperat, acerbe admodum et arroganter respondit, se nunquam
urbe Daras cessurum non magis, quam Nisibi aut Singaris, quas
urbes a Romanis per vim captas haberent Persae, neque quicquam
ex possessionibus, quas illi pater reliquerit, se diminuturum, sed potius,
si non auctiores faciat, saltem quantum in se esset, intacta
conservaturum. „Pater Chosroës, inquit, si vixisset, fortasse eo
descendisset, et Daras Romanis restituisset. Ei enim, qui ipse imperii
fines protendit, parta rursus amittere, non tam turpe est.
Pudori autem est omnibus hominibus paterna profligare.” Haec ubi
dixisset, rursus per Mebodem alia fere huiusmodi suggessit: qua-
nam de causa elati Romani Daras ab ipsis recipere poscant, qua
victoria potiti, quibus tropaeis se iactantes? ubi denique superiores

A. C. 58ο ἡτες πόλεμον ; ποδις ἐγκαλλωπιζόμενοι τροπαίοις ; ποτὲ δῆται
 Ind. 13 καθυπέρεροι γενόμενοι Περσῶν ; ἀλλ' ὅτι ἀπειράς δραζά-
 Tiber. 3 μενοι τοῦ Ταχοσδρῶ, καὶ περιαγαγόντες αὐτὸν ἐς ἄλλοτε
 , ἄλλους χώρους, ἐπειδὴ περιπλανωμένον ἐς Ἀρμενίας ἔκεινον
 εἰς Ἀρζανηῆν καὶ ἀπὸ Ἀρζανηῆς ἐς Ἀρμενίαν ἀδειαν
 ἔσχον οἱ Ρωμαῖοι καταδραμεῖν τὴν ἑω Περσῶν τῷ τοι ἄρα
 Σβρενθύονται ἵσως καὶ μεγαλανχοῦσιν, ὑποτοπόῦντες ἐν ἐλάτ-
 V. 115 τονι μοίρᾳ τὰ ἡμέτερα κεῖσθαι. Ἰστωσαν οὖν, ἔφη, 'Ρωμαῖοι,
 ὡς οὐδὲ ἄλλως ἀνέξομαι τῆς εἰρήνης, εἰ μή πω κατατιθέναι
 μέλλοιεν καὶ τὰ δσα πρὸς βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ἐκομιζό- 10
 μεθα χρήματα ἀν' ἔτος.' τοσαύτη μεγαληγορίᾳ χρησιμένου
 'Ορμίσδα, μόλις ἀφείθησαν Ζαχαρίας τε καὶ Θεόδωρος, ἀγριε
 τριῶν ἥδη φθινόντων μηνῶν ἐκεῖσας ἐνδιατρίψαντες, πάκτων
 δὲ τῶν δυσχερῶν ἐς πελαν ἐλθόντες καὶ γάρ οὐδὲ διον
 ἀέρα καθυρόν ἀναπνεῦσαι, οὐ μὴν προκύψαι ἐκ τοῦ τέγους, 15
 Δῆνα ἐνδιαιτώμενοι ἤσαν, ἔντεχόρουν οἶς η φυλακὴ τῶν πρέ-
 σβεων ἀνειμένη ἐτύγχανε τό τε δωμάτιον αὐτὸ ζοφᾶδές τε
 ἦν καὶ διάπνευτον καὶ ὥρᾳ θέρους ἐς τὰ μάλιστα ἀναρμό-
 διον, ὡς δοκεῖν εἴναι τὸ χρῆμα εἰρκτήν. τοῖς τοιοῦτοις τοίνυν
 δεινοῖς ἐκτετριμμένους διαφῆκαν, πολλῷ δυσκολώτερον αὐθιζο-
 πρὸς τὴν ἐπάνοδον αὐτοῖς χρησάμενοι, ὡς μήτε τῶν ἀναγκαι-

7. βρενθύονται Η., βρενεύονται vulg.

9. ἄλλως Ν., ἄλλων

vulg. 10. βασιλέως Η., βασιλέα vulg.

11. ἀν' ἔτος Η., ἀνε-

τος vulg. 14. ἐλθόντων vulg.

18. διάπνευστον Η., διάπνευ-

στον Ν.

10. διάπνευστον Η., διάπνευ-

Persis evaserunt? Imperitia quidem et imprudentia Tachosdri res
 bene gesserunt, dum ipsum ex una regione in aliam circumagunt,
 et modo ex Armenia in Arzanenem, modo ex Arzanene in Arme-
 niam excurrere cogitur, regionem Persarum, quae est ad Orientem,
 depopulati sunt. Hoc est fortasse, quod magnos spiritus gerunt,
 quo superbunt, existimantes deteriore conditione res nostras pro-
 stratas iacere. „Sciunt Romani, inquit, me non aliis conditionibus
 pacem fieri permissurum, quam si persolvant omnes pecunias, quas
 Iustinianus singulis annis nobis pendere erat solitus.“ Hac insolenti
 oratione Hormisda uso, vix tribus demum post mensibus elapsis,
 Zacharias et Theodorus difficillima et gravia quaeque experiendo
 perpessi, missionem obtinuerunt. Neque enim purum aera hau-
 rire, neque libere ex tecto, sub quo diversabantur, in apertum
 exire eorum custodiae praepositi permittebant. Domus vero, in
 qua habitabant, erat obscurior, et cum in eam ex omni parte
 venti perfliarent, aestate in primis valde molesta erat; denique re vera
 domus carcer esse videbatur. His igitur malis et incommodis attri-
 tos et confessos multo graviora in reditu passuros dimisit. Nam nec
 illis rerum necessiarum copiam, quoad satis esset, administrabant,

αν δε τὸ ἀποχρῶν σφισι μεταδιδόναι, τρίβειν τε τὸν χρόνον καὶ μακροτέραν αὐτοῖς τὴν πορείαν ἔργαζεσθαι. μιᾶς ^{Ind. 13} γὰρ ἡμέρας ὕδωρ σφᾶς ἀγαγόντες ἐπὶ τὰ πρόσωπα, τῇ ἐφεξῆς δὲ ἑτέρας ἀτραποῦ ἐς τοῦμπαλιν ἀπανηγούντες, έως πολλῶν 5άνιαρῶν αὐτοὺς ἀναπλήσαντες, ὡς καὶ ἐκάτερον ἀμέλει νόσῳ βαρυτάτῃ περιπεσεῖν, ἔξωθησαν τῆς Περσῶν. ἀφικομένης δὲ ταύτης τῆς ἀγγελίας παρὰ βασιλέα Ῥωμαίων καὶ ^{P. 17,} παρὰ τὴν πάντων ἐλπίδα προσπεσούσης, (οὐ γὰρ φήθη πώποτε Πέρσας ἐπὶ σμικροῖς οὕτω καὶ λαν συμμέτροις τὴν ισεδρήνην μὴ προσδέξασθαι,) Μαυρικίῳ μὲν εἰκότως ἀσήμαντεν ἔχεσθαι τοῦ πολέμου κατὰ τὸν προχωροῦντα τρόπον, καὶ τὰ ἄλλα περιεσκόπει, ὡς ἂν ἀμηγέπη οἴόστε ἔσοιτο βοηθῆσαι τοῖς πράγμασιν. οἱ δὲ τὰ μὲν ἄλλα οὐκ εἰχε κακῶς τὸ στρατευματικόν καὶ γὰρ τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων ἐπεποίητο.

15 χ'. "Οτι παρεσκευάζετο δι Τιβέριος διαλύσαι τὸν πόλον ^{A. C. 581} Πέρσας πόλεμον. τοιγαροῦν οὕτως ἀρέσαντα βασιλεῖ, ἀφίη-^{Ind. 14} σιν ἐπὶ τούτῳ Ζαχαρίᾳ ἐν τοῖς Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν ^B μεθορίοις πρεσβευσθέμενον καὶ αὐθίς· ὃν δὴ καὶ πολλάκις ἐπὶ ταῖς τοιαύταις ἐχειροτόνησε χρείας. δὲ ἀφικόμενος, καὶ σοδῆλον καταστήσας· ἐφ' ὧ διποιήσατο ὡς Πέρσας τὴν ἄφιξιν, δὲ μὲν ὑπῆρχεν ἐν τούτοις, βασιλεὺς δὲ Περσῶν ἐκπέμπει ^{Tiber. 4} Ἀνδίγαν. οὗτος δὲ ἀνήρ κατὰ τοσοῦτον ἐχέφρων ταῦτα.

5. Quae vulgo post verbum *ἀναπλήσαντες* ex proxime superiorebus absurde repetuntur: ἐπὶ τὰ πρόσωπα, τῇ ἐφεξῆς, del. B. 6. [ἔξωθησαν] ἔξωθησαν H.: at ne hoc quidem verum videtur.
13. oī] τῷ coni. B.

diem de die ducebant, et longioribus itineribus eos fatigabant. Etenim quam viam uno die confecerant, eam postridie retro eos ducebant, donec multis aerumnis conflictati, ita ut uterque in gravissimum morbum incideret, tandem Perside excesserunt. Cuius rei auctius quum ad Imperatorem afferretur, et praeter omnem exspectationem illi accidiceret, (non enim existimaverat, cum Romani ita faciles et moderatos se praebuissent, fore, ut Persae a pace abhorrent,) iure et merito Mauricio praecepit, ut bellum strenuo pararet, et cetera omnia ita instituit, ut omni modo suis rebus consuleret. Neque vero exercitus quoad cetera male habebat. Stipendia enim persoluta fuerant.

20. Tiberius bellum contra Persas finire in animo habebat. Itaque, hoc consilio capto, iterum Zachariam elegit, quem ad limites Romanorum et Persarum legaret. Iam enim et saepius antea eius opera in huiusmodi rebus usus fuerat. Is quum advenisset, quaque de causa ad Persas profectus esset, exposuisset, ipse in iis locis manebat, et Persarum rex Andigan eodem mittit. Hic vir erat admodum prudens, et multorum

Dexippus, Eunapius etc.

Δ. C. 58: πράγματι πλείστοις διμιλήσας, καθόσον τε αὐτῷ ἀπὶ μαχρό-
Ind. 14 τατον καὶ τὰ τοῦ χρόνου ξυγέβαινεν ἐπισφραγίζοντε τῷ πάνω
Tiber. 4 γηραλέῳ τὸ γεννεχές. ἐπειδὴ δὲ συνηλθέτην ἀγχοῦ τῆς πό-
Cλεως τοῦ Δάρας, ξὺν τοῖς καὶ οἱ τῶν ἔκεινη πόλεων Ῥωμαί-
ων τε καὶ Περσῶν ἡγεμόνες, οἱ μὲν δὴ ἐξηρτύοντο ἕκα-5
στοι διαλεχθησόμενοι περὶ τοῦ δπως δέον καταθέσθαι τὸν
πόλεμον· ὁ δέ γε τῶν μεθορίων λεγόμενος προτίκτωρ (δηλοε
δὲ παρὰ Ῥωμαίοις τὸν ἐς τοῦτο καταλεγόμενον ἄξιας, τὸν
βασιλείου προσκεπαστὴν,) οὗτος δὴ οὐν κατεσκεύασε καλύβας,
ἐν αἷς ἔμελλον ἔκατέρας πολιτείας πρέσβεις τὰ εἰρημένα δια-10
σκέπτεσθαι τοῦτο γὰρ τὸ λειτουργημα ἄγωθέν τε καὶ ἐξ ἀρ-
χῆς τῷ προτίκτωρι ἐπιτέτρωπται. παρασκευασθέντων οὖν τῶν
τοιῶνδε ἐνδιαιτημάτων, καὶ γενομένων ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Ἀν-
Dίγαν τε καὶ Ζαχαρίου καὶ τῶν τῆς περιοικίδος ἀρχόντων,
τοῦ μὲν Ἀνδίγαν τὴν συγέλευσιν ποιουμένου ἐκ τοῦ Δάρας, 15
Ζαχαρίου δὲ ἐκ τοῦ Μάρδις, καὶ αὐθις οὐχ ἡπτον ταῖς
αὐταῖς χρωμάτων δικαιολογίαις, αἴσπερ καὶ ἐν ταῖς προτέραις
πρεσβείαις· καὶ τῶν μὲν Περσῶν βουλομένων κομίζεσθαι
ἀπὸ Ῥωμαίων τὰ δισπερ ἐκ πλείστου χρόνου εἰώθεσαν χρή-
ματα τοῦ διοικογηθέντος ἐπὶ τῶν Ἰουστινιανῶν χρόνων, πρός το
τούτοις ἔχειν καὶ τὸ Δάρας· τῶν δὲ δὴ Ῥωμαίων ἔξεναν-
τίας ἀπισχυριζομένων ὥστε μηδὲν κατατιθέναι μήτε μὴν
ῶσπερ τιμῆματός τινος πρίασθαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ γὰρ καὶ

1. καθόσον H., καθόν vulg.

vulg. 20. Ίουστινιανῶν vulg.

3. ἐπειδὴ δὲ H., έτες δεῖ δὲ

negotiorum peritissimus, quia diuturnum temporis spatium (erat enim
aetate longe proiectus) senectute ipsa sapientiam eius firmaverat.
Postquam autem ad Daras convenerunt, et cum his urbium tam ea-
rum, quae Romanis, quam earum, quae Persis parebant, primarii
viri: utriusque in ea disquisitione versati sunt, quomodo bello finis
imponi posset. Ille, qui confinium protector erat, (sic Romani eum
appellant, qui ad dignitatem praefecti regii electus est,) ille, in-
quam, tentoria praeparauda curavit, (hoc enim munus est illius
magistratus a primis inde temporibus,) sub quibus ab utraque re
publica missi convenienter et colloquerentur. Itaque istic praepar-
atis diversoriis, cum in illis Andigan et Zacharias et principes con-
finium viri congressi essent, (eo enim Andigan ex Daras, et Zacha-
rias ex Mardis oppido venerant,) iisdem rurans rationibus ius suum
ab utraque parte defenderunt, quibus in superioribus colloquiis erant
usi. Volebant enim Persae a multo tempore pecunias, quas soliti
erant ex conventione et pacto temporibus Iustiniani inito, a Ro-
manis accipere, et praeterea retinere Daras. Romani vero contra, ne
quid pecuniarum darent, pugnabant; neve quasi poena et mulcta

ἀνασώσασθαι ἀπὸ Περσῶν τὸ Δάρας, ἀντάλλαγκα μέντοι Α. C. 58¹ παρέχοντας τὴν ἐξ ἀρχῆς Περσαρμενίαν τε καὶ Ἀρζανηὴν, Ind. 14 Tiber. 4 ἄνευ τῶν ἀμφοτέρας χώρας οἰκητόρων τῶν δοσοῖς τῇ ‘Ρωμαϊ’ V. 116 ων προσεχώρησαν πολιτείᾳ, — πλείστων οὖν, ὥσπερ εἰκός, ἐπὶ P. 172 5τηλίκῳ πράγματι προενηγμένων λόγων καὶ ἡκιστα εἰς ἔογον ἀχθέντων, μήτε μὴν τῇ συμφωνίᾳ ἀφοῦν τοὺν μεροῖν ἔνυμβαινόντων ἀλλήλοις, τὸν Ἀνδίγαν πιρακρούσασθαι Ζαχαρίαν ὑποτοπήσαντα ἐφ’ ὃ θέσθαι συνθήκας οὐκ ἐς τὸ εὐπρεπὲς, ἀλλὰ γὰρ πάντη ἀσυμφόδους τῇ ‘Ρωμαίων ἀρχῇ, φάγας ιολέγεται τωάδε· „τείχη καὶ πύλαι, καὶ εἴτι τοιοῦτον, ὃ ἀνδρες, φυλακτήριον, φυλάττειν μὲν, ὡς εἰκός, δυνήσεται καὶ πόλιν καὶ πολιτείαν ὅλην. ἐν οἷς δὲ τυγχάνουσιν οἱ τούτοις περιπεφραγμένοι, κρύπτειν οὐ ὕδιον. φήμη γὰρ ἀεὶ κειροῦσται τὰ πράγματα, καὶ τὰ δοκοῦντά πως ἀδηλα καθεστά-

15ναι προτίθησι ταῖς ἀκοαῖς, ὥσπερ ὅπ’ ἀγορᾶς ἐν φανερῷ τῷ βούλομένῳ πρίασθαι ἄντα. τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς ἐξεπιστάμεθα τὴν ‘Ρωμαίων ἀρχὴν πολέμοις ἀντερειθόνταν πλείστοις, καὶ πολλαχόσε τῆς οἰκουμένης ὅπλα κινοῦσαν, καὶ τῇ δυνάμει μεμερισμένην σχεδὸν ἐφ’ ἐκάστη φαρβάρῳ γένει, καὶ τὴν ακαθ’ ἡμᾶς πολιτείαν οὐκ ἀπὸ τρόπου ‘Ρωμαῖοι γινέσκουσι μηδενὶ τῶν πάντων ἀνθρώπων τοῦ πολεμοῦσαν ἢ ‘Ρωμαίοις μόνοις. ὡς οὖν ὑμῶν μὲν πολλοῖς ἐφνεσι μαχομένου, ἡμῶν δὲ

7. Ζαχαρία N., Ζαχαρία vulg. 13. οὐ add. N. Verbat φήμη — — ἄντα in Excc. de sent. p. 363. ed. Rom. paulum mutilata extant.

quadam pacem redimere viderentur. Daras quoque recuperare cuperbant, et eam Persarmenia et Arsanene commutare volebant, modo earum provinciarum incolae, qui se ad rei publicae Romanae auctoritatem contulissent, ea deditio ne non continerentur. Quum multi de ea re sermones habiti essent, neque ulla res ad finem pervenisset, quia neutiquam partes inter se conveniebant: Andigan in Zachariam, qui illum pacis conditiones minime honestas, imo Romanorum rebus ex omni parte damnosas et inutiles ferre, suspicatus erat, his verbis invectus esse fertur: „Moenia et portae et aliud, o viri, munimentum poterit quidem et urbem et universam rem publicam tueri: sed qua conditione ii se habeant, qui inclusi continentur, non facile occultari potest. Fama enim in omnibus rebus dominatur, et vel ea, quae abscondita esse vidabantur hominum auribus, sicut merces in foro emtoribus, exponit. Quamobrem et nos certo scimus, Romanum imperium cum multis populis bello contendere, et per plerasque terrae oras arma circumserre. Ex quo fit, ut eius copiae late dispersae sint adversus unumquodque fere barbarorum genus. At vero Romani sciunt nostrum imperium, non sine ratione, cum nullo alio hominum genere, quam cum Romanis,

A. C. 58: μόνοις ὑμῖν, οὐτω καὶ τὰς ἔννθηκας ἀνάγκη διατιθέναι. βέ-
Ind. 14 βαιον γὰρ ἐν γένοιτο ‘Ρωμαίοις τε τὸ περιεῖναι καὶ πρὸς
Tiber. 4 Επολλὰ διαγωνιζομένοις ἔθνη καὶ πρὸς μίαν τῶν Περσῶν πο-
λιτείαν, καθάπερ καὶ ἡμῖν ἐν βεβαίῳ γενήσεται τὸ κρατεῖν
πρὸς οὐδένα τῶν ἄλλων ἢ πρὸς ‘Ρωμαίους μόνους ἔχουσι τὴν
διαφορὰν, καὶ τῷ πρὸς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν παρατάττεσθαι
πόλεμον.’ ταῦτα ἐπεὶ ἐλεξεν δὲ Ἀνδίγαν, ἀκηκοότα Ζαχαρίαν
λέγεται ὑπομειδᾶσαι καὶ ὡδε εἰπεῖν „εὐ σοι γένοιτο, ὁ
Ἀνδίγαν, καὶ Πέρση πεφυκότι καὶ μαρτυροῦντι ‘Ρωμαίοις
τῆς ἀνδρείας καὶ πυρατρώσαντι τὴν ἀλήθειαν οὐδαμῶς. εἰτο

Δγὺρ μὴ, ὡς ἔφης, ἡ ‘Ρωμαίων περιεσπάτο δύναμις, καὶ τὴν
πολυχειρίαν τοῦ κατ’ αὐτὴν στρατοῦ κατὰ πολλὰ τῆς οἰκου-
μένης ἐξέτεινεν ἔθνη, καὶ ὡς ἀγεφύρωσε τῇ δυνάμει τὴν
Θάλατταν καὶ τὰς ἡπείρους ἐξευξε τῷ πανταχοῦ παρεῖναι τε
καὶ περιεῖναι, τί ἂν οἷει πεπονθέναι Πέρσας ἢ ἐπὶ πόσον
ἀντισχεῖν τῷδε τῷ πολέμῳ; οἷμαι μὲν οὖν ἔνωγε κανότρο γε
δήπον τοῦνομα συμφθαρῆναι Πέρσαις, καὶ μόνῳ νικῆσαι
τῷ μηδέποτε φέρεσθαι τῇ μνήμῃ.” τούτων Ζαχαρίᾳ εἰρη-
μένων δὲ Ἀνδίγαν τῇ σιγῇ ἐδήλωσε τὸ νενικῆσθαι τῷ λόγῳ.
τοιαῦτα μὲν οὖν ἄμφω διελεγέσθην. ἐν τοσούτῳ δὲ δὲ ὁ Ταχος-20
δρὼ, Περσῶν στρατηγὸς, ἀμα τῇ Περσικῇ στρατιᾷ ἐς τὰ ιππά-

P. 173 οἱμα τὰ περὶ τὴν Νίσιβιν ἐστρατοπεδεύετο κατὰ τὸν Μυγδόνιον

12. τῆς om. vulg. 14. ἡπεροντος ξενεῦξ H., ἡπειριξεῦξ vulg.
19. τὸ νενικῆσθαι H., τῷ νεν. vulg. 22. Μαγδόνιον vulg.

bellum gerere. Itaque quoniam vos cum multis gentibus bello de-
certatis, nobis autem cum vobis solis bellum est, ad hunc modum
etiam induciae facienda sunt. Nam Romani se victuros esse con-
fidunt, etiam cum multis nationibus, et contra unum Persarum im-
perium bellum gereentes, sicut nobis certa explorataque erit victoria,
quandoquidem cum nullis aliis, quam cum solis Romanis, nobis
erit certamen; et contra unum eundemque hostem unum idemque
bellum instruemus.” Quae cum Andigan dicentem Zacharias audiisse-
set, dicitur subrisisse et ita locutus: „Bene tibi sit, o Andigan, et
homini in Persia nato, qui fortitudinis et virtutis testimonium Ro-
manis praebes, neque a veritate aberras. Nisi enim, ut dicas, Ro-
mani ingentem multitudinem suorum exercituum ad tam multas gen-
tes terrae extendissent, et copiis, tanquam ponte, mare iunxisse-
nt, et omnes terras praesentis imperio continuissent; quid existimas Per-
sas passuros, aut quandiu hoc bello tolerando pares futuros fuisse?
Iam nunc ipsum nomen Persicum cum Persis interitrum eosque
nulla alia re, quam aeterna oblitione, victuros fuisse.” Haec ubi
dicta sunt a Zacharia, Andigan satis silentio indicavit, se dicendo
a Zacharia superatum. Dum autem inter se colloquerentur, Tachos-

ποταμόν. Μαυρίκιος δὲ χαρακώσας ὑπῆρχε τὰς διμφ' αὐτὸν δυ- A. C. 58;
νάμεις ἐν τῷ δὴ λεγομένῳ Μονόκαρτον, ἐν ἀγχιθύρῳ Κωνσταντί- Ind. 14
ης τῆς πόλεως. ἔστι γὰρ δήπου τὰ περὶ τὸ Μονόκαρτον ἄπαντα
ἔνυδρά τε καὶ ἵπποβοτα καὶ στρατῷ ἐνσκηνήσασθαι ἀγαθά.
50ῦτο μὲν οὗτοι ἀπεταφρεύοντο. ἀτὰρ ὁ Ἀνδίγαν ἔτι ἔνυ-
στώσης τῆς ἐκκλησίας ἔχρατο καὶ πτοίαις τισὶ καὶ φενακι-
σμοῖς, Ζαχαρίᾳ ὑποδηλῶν, ὡς αὐτὸς εἴη μόνος ὁ διακωλύων τὸν Β
Ταχοσδρῷ τὴν Ῥωμαϊκὴν γῆν κατασεῖσαι ἅπασαν. τυχὸν γὰρ,
ἐν φ̄ διαλεγόμενος ἦν, ἀνεφαίνετό τις τούτων δὴ τῶν ἐς
ιστάγος ἵππαζομένων τε καὶ τὰς ἀγγελίας τῷ τάχει τῶν ἵππων
διακομιζόντων, πλατόμενος ἐκ τοῦ Ταχοσδρῷ ἐστάλθαι. καὶ
δὴ τὸν Ἀνδίγαν ίδιᾳ λαμβάνων ἐνεχείριζε οἱ ἐπιστολὴν, ἐν
ῇ ἐνεφέρετο, ὡς Ταχοσδρῷ δῆθεν γεγραφότος, οἷα ἀκαθέκτου
οὖσης τῆς Περσῶν στρατιᾶς, μάλα τε ὁρμώσης μὲν δὴ ἐμ-
15βαλεεν δε τὴν Ῥωμαϊκήν. τοιαῦτα ψευδομένης τῆς ἐπιστολῆς,
συνεψεύδετο τοῖς γεγραμμένοις καὶ ὁ κονιορτὸς, δὲς τῷ ἀγγε-
λιαφόρῳ, ἀτε ἄρτι ἀφιγμένῳ ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, συμπεπλα- C
σμένος τε καὶ δινιζάνων πολὺς περὶ τὴν κόμην ὑπῆρχεν. ἅμα V. 117
δὲ καὶ ὁ Ἀνδίγαν διαλεγόμενος τῷ ἥδει ὑπεκρίνετο, καὶ τῇ
20ῦλῃ κινήσει τοῦ σώματος ὑπεφαίνετο οἷα μὴ ἐφιέμενος πο-
λέμουν. τὸ μετὰ ταῦτα κατὰ δὴ τὸν ἔυλλογον ἔστον ἀναμι-

4. ἵπποβατα Par. 13. ἀκαθέκτου Η., καθέκτου νυκτοῦ.

drus, Persarum dux, cum exercitu Persico castra habebat ad Mygdonium amnem, circa Nisibim in campis equestri pugnae et alendo equitatui perquam opportunis. Mauricius vero vallo continebat suos milites in loco, quem vocant Monocartum, prope portas urbis Constantinae. Sunt enim omnia loca circa Monocartum aquosa et equorum pastioni commoda, et exercitui sub pellibus habendo apta. Ad hunc modum illi se fossa et vallo munierant. Ceterum Andigan, dum adhuc in concilio essent, exterrere Zachariam et deludere est aggressus: se enim solum impedimento fuisse praedicabat, quominus Tachosdrus omnes Romanorum agros igni ferroque prosinderet. Tum forte eodem tempore, quo cum illo verba faciebat, ex composito in eorum conspectum venit unus ex his, quorum sunt partes citis equis adequitare, et nuntios equorum velocitas perferre, qui se a Tachosdro missum fingebat. Is Andigan secreto abducit, et epistolam, tanquam a Tachosdro scriptam, tradit. Hac continebatur, exercitum Persarum minime contineri posse, quin Romanorum terras invadat et in eas impetum faciat. Huic mendaci epistolae et his, quae in illa scripta erant, congruebat pulvis, qui nuntio, tanquam recens de via adventanti, ex fictione capillis multus inerat. Andigan quoque cum nuntio disserens, vultum componebat, et omni corporis motu simulabat, se minime bellum appetere. Et paulo post quum ad colloquium rediisset, Zachariae dixit,

A.C. 58: γνὺς, καὶ ἔφασκε Ζαχαρίᾳ, ὃς ἐνοχλοῖτο ὑπὸ τοῦ Ταχοσδρῶ
 Ind. 1/ καὶ ὃς ἐσήμηνέν οἱ, τὴν προθυμίαν τοῦ στρατοῦ εἶναι ἀφό-
 Tibcr. 4 ρητον, ἐγχαλιγοῦσθαι τε ἀδύνατον, τοῦτο μὲν ἐν πολλαῖς
 μυριάσι ἔννισταμένης τῆς Περσικῆς δυνάμεως, τοῦτο δὲ καὶ
 ἐς τὰ μάλιστα ἴεμένης τὴν Ῥωμαίων ἄποσταν καὶ δὴ παραν-5
 Δτίκα πυρπολήσειν καὶ ὡς, εἰ μὲν Ῥωμαῖοι ἐλοιγτο, καθ' ὃν
 ἄν βούλειτο τρόπον Πέρσαι, ἐμπεδῶσαι τὰς σπουδὰς, ἀφέ-
 ἔσθαι τῶν ὅπλων εἰ δέ γε οὐ βούλοιντο, ἔνγγισθήσειν αὐτῷ ἐμ-
 βαλεῖν παραχρῆμα ἐς τὴν ἐψίαν Ῥωμαίων εὐδὲ γὰρ ἀνδέξειν
 αὐτοὺς καν γοῦν τὸν κτύπον τῶν φαρετρῶν τοῦ Περσικοῦ
 ἀκούσεσθαι πλήθους. ἄλλως τε δὲ δεδιέναι τὴν τοῦ κατ'
 αὐτοὺς βασιλέως δργὴν ἐς χρόνον τοσόνδε ἀναβαλλομένους
 τὸν πόλεμον. οὗτον μὲν οὖν δὲ Ἀνδίγαν δολερώτατά τε καὶ
 ἀλαζονικώτατα τῷ κόμπῳ χρησάμενος τῶν ὁμηράτων, ἐπλάτ-
 τετο ἐκοντὶ μὴ προσίσθαι τοῦ πολέμου τὸ αὐτεξούσιον. ουν-15
 εἰς δὲ καὶ Ζαχαρίας τὸ ἀπατηλὸν τῶν εἰρημένων, καὶ τὴν
 κομπολογίαν παραπέτασμα εἶναι τοῦ ψεύδους, „ὦ Ἀνδίγαν,”
 P. 174 ἔφη, „οὐκ ἐν τῷ ἀπατᾷ τὸ ἔχεφρον δηλοῦται, μάλιστα τοῦ
 ἀπατωμένου ἔννειδότος. η γὰρ οἵει με μὴ ἔξεπίστασθαι, ὃς
 πλάσματά ἔστι τὰ ὑπὸ Περσῶν πρασσόμενά τε καὶ λεγό-20
 μενα, καὶ οὐδὲν ἔτερον η δόκησις καὶ ἀποσκιάσματα καὶ
 φενακισμοί; καὶ ὡς σὺ αὐτὸς ἀπαντα ταῦτα ἐδραματούργη-

sibi molesta esse, quae a Tachosdro nuntiarentur: etenim per litteras significare, incredibilem esse Persici exercitus ad pugnandum alacritatem, quae nullo modo comprimi posset. Constare Persarum aciem multis hominum millibus, quibus nihil aliud sit in animo, quam in Romanorum fines impetum facere, eosque igni ferroque vastare; illos quidem armis temperatuos, si Romani ea conditione, qua Persae voluerint, foedera fecerint. Sin recusarint, se illis permisurum, ut Romanos ad Orientem aggredierentur. Quod si accidat, Romanos ne auditu quidem ipso strepitum pharetrarum Persicae multitudinis sustenturos esse. Ni faciant, timere ne in se iram regia sui commoveant, quod tanto tempore distulerint bellum gerere. Ad hanc modum Andigan doloso et magniloquo verborum fastu utens, simulabat minime se volente bellum fieri, quod sponte erupturum esset. Cum autem Zacharias satis intelligeret fraudem, quae suberat his, quae Andigan dixerat, et exquisito verborum ornatu quaeri colorem et praetextum mendacie, „O Andigan, inquit, non in decipiendo prudentia declaratur, maxime si is, qui decipitur, id, quod agitur, intelligat. Num enim existimas me ignorare, ista omnia, quae Persae dicunt et faciunt, esse res fictas, neque aliud, quam simulationem, et artes et tectas fraudes, quas tu ipse commentus es, ut Romanos perterrefacias? Sed non faciam,

στας, δηνοῦν ἐκφρήσειν Ῥωμαίους; ὡς ἂν οὖν βούλει καὶ Α. C. 58¹
ἀφεστόν σοι εἴη, ἐφίημι ποιεῖν. πλὴν εὐ̄ ἵσθι, ὡς ἐν ἀρχαῖς Ind. 14
τοῦδε τοῦ πολέμου Ῥωμαίους τε δικιοφορεῖν φροτικώτατόν τι
ἔφαινετο· ὥστε ἀμέλει καὶ ἴκετείαις χρώμεθα ὡς ὑμᾶς, μὴ
5 Κάναγκασθῆται σφᾶς ἐπιλαβέσθαι δικλων. κατὰ τοσοῦτον γάρ
ἐσ τὸ ἀπόλεμον ἐπιδρεπέστατα εἰχον, ὡς καὶ ἄχρις Ἀπαμεί-^B
ας ἐλάσαι Πέρσας, καὶ μὲν οὖν ἄχρι αὐτῆς γε δήπου Ἀγ-
τιοχείας. ὑμῶν τε πρὸς ταῦτα μὴ ὑποχαλασάντων, ἀφ' οὗ
ἡσπάσαντο Ῥωμαῖοι τὸ ἔθελοκίνδυνον, οἷμαι μὴ ἀγνοεῖν Πέρ-
ιοσσας, ὡς οὐδὲ μέχρις αὐτῶν τῶν μεθορίων ἀναιμωτὶ οἶοι ἐγέ-
νεσθε ἀφικέσθαι. νῦν γοῦν πεπαιδευμένων ἀκριβῶς Ῥωμαίων
τὸν πόλεμον, θαρράλεοι τέ ἐσμεν καὶ εὐελπίδες, ὡς, εἴγε
κινήσοι ὁ Ταχοδρός, ὑπαντιάσειν οἱ δὲ αὐτοῖς γε δήπου
τοῖς δρίσις δόρυν Ῥωμαϊκὸν εὐ̄ μάλα τεθηγμένον, διατιρῷη
15 τὰς λαπάρας οἵστε ὃν αὐτοῦ. ὡς οὖν εὐ̄ ἐξεπισταμένων
Ῥωμαίων τοὺς Περσῶν δόλους, πρᾶττε οὕτω.” τούτων οὖν
καὶ ἔτέρων πλείστων εἰρημένων μὲν, μάτην δὲ ὅμως, (προηλ-
θε γάρ οὐδὲν ὅτιον,) τότε Μαυρικίῳ ἐν γράμμασι δηλοῦ
Ζαχαρίας ἀφικέσθαι ἐσ τὰ πρὸ Κωνσταντίης πεδία, οἷα δὴ
ζοδεῖσ τὸν πόλεμον ἔνγκροτήσοντι. ὀδυντώς δὲ καὶ ὁ Τα-
χοδρός κινήσας τὰ Περαικὰ στρατεύματα ἐπαγόμενος ἦει ἐσ
τὰ περὶ Κωνσταντίην.

13. ὑπαντιάσει Ν.   14. διατιρῷη τὰς Η., διατιρῷητα vulg.

mihi crede, quod voles et tibi libitum erit. At tu scito, initio quidem
huius belli Romanis grave et durum fuisse ad arma gestanda deve-
nire. Etenim vos deprecati sumus, ne eo rem adduceretis, ut nos
arma capere cogeretis. Tunc enim Romani ad cessationem a bello
tam propense ferebantur, ut Apameam, immo et Antiochiam usque
Persae cum manu militari progressi sint. Cum autem Romani,
vobis non cedentibus, sponte periculum subirent, scire vos opinor,
vos non sine sanguine ne ad fines quidem pervenire potuisse. Nunc
enim artes bellicas necessario edociti, audaciores facti sumus, et
spe ducimur, si se commoverit Tachosdrus, obviam eius conatibus
in ipsis confusaib[us] ituram Romanorum acutam hastam, quae latus
eius facile transfigat. Quare sic age, ut memineris, Romanos probe
nosse Persarum dolos.” Hos et plures huiusmodi inter se habue-
rant sermones, sed frustra, nihil enim inde est consecutum. Tum
Zacharias Mauricum per litteras monuit, ut in planitiem, quae est
ad Constantinam, descendenter, et proelium committeret. Similiter Ta-
chosdro movens cum omnibus Pérsarum copiis, eas ad Constanti-
nam adduxit.

A.C.581 οὐκέτι τρεῖς ἡμέρας πόλεμος Ῥωμαίοις καὶ Ἀβά-
Ind. 14 φοις συνεχοτήθη, μηδεμιᾶς δυνάμεως Ῥωμαϊκῆς κατὰ τὴν
Tiber. 4 πρὸς Δαλματίᾳ γέφυραν ἐπιφανείσης, καίτοι σαφρότατα
ἔχουσαν. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὁ Ἀψίχ καὶ τὸ κατ' αὐτὸν Ἀβαρι-
D κὸν αὐτοῦ ἐφεδρεύοντες πρότερον τοσαύτην καταφρόνησιν ἐκε-5
δεῖξαντο κατὰ Ῥωμαίων, ὥστε μετενεγθῆναι σφᾶς κατὰ δῆ
τὴν ἑτέραν γέφυραν, ἄλλην τε δύναμιν προστεθῆναι τῇ δυ-
νάμει Βαϊσκοῦ. πιεζομένων τοιγαροῦν τῶν ἐν τῷ Σιρμίῳ λι-
μνῇ μεγίστῃ, ἦδη τε ἀπομένων ἀθερμίτων τροφῶν τῷ διτε-
ρῆσθαι τῶν ἀναγκαίων καὶ γεγεφυρῶσθαι τὴν διάβασιν τοῦτο
Σαοῦ, καὶ Σολομῶνς τηνικαῦτα προεστῶτος τοῦ Σιρμίου
ἐκμελέστατά πως διατελοῦντος, καὶ μηδὲν ὅτιοῦν στρατηγίας
δχόμενον ἐπιδεικνυμένου· πρὸς γε καὶ τῶν τῆς πόλεως ἀπε-
ρηκότων τοῖς χαλεποῖς, δλοφυρωμένων τε καὶ ἐς τὰς ἐσχάτας
ἐλπίδας δξαλισθηκότων, καταμεμφομένων τε τοῖς Ῥωμαίων 5
P. 175 ήγεμόσι· Θεόγνιδός τε αὐτοῦ ὀλιγοχειρίαν νοσοῦντος· ταῦτα
V.118 Τιβέριος δ βασιλεὺς κατέμαθεν, αἰρετώτερον ἡγησάμενος μὴ συν-
αιχμαλωτισθῆναι τῇ πόλει τῶν οἰκητόρων τὸν ὅμιλον, ἐν γράμ-
μασι κελεύει Θεόγνιδος καταλῦσαι τὸν πόλεμον ἐπὶ σπονδαῖς,
ὧς ὑπεξελθεῖν παμπληθεὶ τοὺς τῇδε οἰκοῦντας, μηδὲν ἐπιφε-20
ρομένους τῶν οἰκείων ἡ μόνον τὸ ζῆν καὶ παρασχὸν οὕτω πε-
ριβόλαιον ἔν. καὶ δὴ συνέβησαν ἐπὶ ταῖς τοιαῖσδε ξυνδή-

3. τρεῖς ἑνιαυτοὺς N. 4. ἔχουσαν B., ἔχουσαν vulg. 8. τῶν
add. N. λοιμῷ vulg. 11 τοῦ τηγικ. N. 16. ταῦτα ἐπεὶ Tiber. N.

21. Romani et Avaræ per tres dies in exspectatione decertandi
fuerunt, sed cum nullæ Romanorum copiae apparerent, quae pon-
tem, qua itur in Dalmatiam, tametsi parum munitus esset, oppu-
gnarent, Apischus et qui cum eo erant Avaræ, qui illic prius ad
pontis custodiam conserderant, tam parvi Romanos faciebant, ut ad
alium pontem se conferrent, et novas copias copiis Baiani adiice-
rent. At qui in Sirmio erant ingenti fame oppressi, cibis nefandis
se sustentabant, quia rerum necessiarum inopia laborabant, et
hostes pontem in Sao fecerant. Praeterea Salomon, qui tunc tem-
poris Sirmio praeerat, parum diligenter res administrabat, neque
se ullum rei militaris usum habere ostendebat. Itaque cives et ur-
bis incolae hac calamitate afflitti, ciulabantur, et cum ad extremas
spes redacti essent, omnium istorum malorum causam in duces Ro-
manos reiiciebant. Postremo Theognis paucitate militum laborabat.
Haec ubi Tiberius didicit, potius esse duxit, civium multitudinem
non cum ipsa urbe in ditionem venire: itaque per litteras iussit
Theognidem bellum his conditionibus solvere, ut liceret omnibus,
qui in urbe habitabant, salvis et incolumibus exire, neque quic-
quam suarum rerum inde asportare praeter vitam et unam vestem.

καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἐλώφησεν, ὅφ' ᾧ παραχωρῆσας μὲν A.C. 58¹
 Ῥωμαίους Ἀβάροις τῆς πόλεως, Ἀβάροις δὲ Ῥωμαίους τοῦ Ind. 14²
 ἐν τῇ πόλει πλήθους, ἀγεν τῶν ὅσα ἔκάστεψεν περιουσίᾳ³ B.
 ὑπῆρχεν. ἐπεζήτει δὲ ὁ Χαγάνος καὶ τριῶν ἐτῶν παρῳχη-
 5μένων χρυσίον, ὃν οὐκ εἰλήφει τι κατὰ τὸ σύνηθες, τῶν
 παρεχομένων αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ μὴ χρῆσθαι ὄπλους. ἡσαν δὲ
 τὰ εἰρηναῖα χρήματα ἔκάστεψεν ἀμφὶ χιλιάδας ὄχθοικοντα
 χρυσίον νομισμάτων. ἔτι γε μὴν καὶ ἔνα τινὰ τῶν ὅπ' αὐτῷ
 ταττομένων, ὃς προσεχώρησε τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ, καθὼ
 10ιολθεται, τῇ γυναικὶ τοῦ Βαϊανοῦ ἐς ἀφροδίσια συνελθών.
 ταύτη τοι κατάδηλον ἐποίησε Θεόγνιδος ἐκδοθῆναι οἱ τὸν αὐτὸν
 τόμοιον ἡ γὰρ ἄν ἄλλως μὴ ἀνέξεσθαι θεεῖν ἐς σπουδάς ὁ
 δέ γε ἀντεσήμηνεν, ὃς ἡ γῆ τοῦ Ῥωμαίων βασιλέως μεγίστη
 τέ ἔστι καὶ ἀπλετος, καὶ ὃς δυσεύρετόν τι φυγάς ἀνήρ ἢν
 15αὐτῇ ἀλώμενος, τυχὸν δὲ ὅτι καὶ δλεθρῷ ἦλω. πρὸς ταῦτα
 ἀντέλεξεν ὁ Βαϊανὸς ὄμνύναι τοὺς Ῥωμαίων ἡγεμόνας, ὃς
 ἀναμαστεύσωσι, καὶ εἴ τι εὑροιεν τὸν φυγάδα, ἀποκρύ-
 ψοιντο οὐδαμῶς, ἀλλ' ἐκ παντὸς τρόπου ἐγχειριεῖν αὐτὸν τῷ
 τῶν Ἀβάρων μονάρχῳ. εἰ δέ γε τετελευτηκὼς εἴη, καὶ οὕτω
 20συγμηναί.

1. ἐλόφησε vulg. 9. προσεχώρησε Val., προσειεώρησε vulg.

Itaque in has conventiones consenserunt, et bellum his conditionibus
 desiit, ut Romani Avaribus urbem dederent, et Aves Romanis
 omnem, quae in ea erat, multitudinem absque his, quae unus-
 quisque eorum in bonis habebat, concederent. Exegit etiam Chaganus
 trium praeteritorum annorum aurum, quod non acceperat, et
 illi Romani solvere solebant, ut armis abstineret. Erant vero
 pecuniae, quae pro pace unoquoque anno pendebantur, ad octo-
 ginta millia nummorum aureorum. Praeterea unus ex his, qui
 sub eo militabant, in Romanorum regiones fugerat, quia dice-
 batur adulterium cum Baiani uxore commisisse. Hoc significavit
 Theognidi, et sibi transfugam reddi postulavit, seque non aliter
 foederum conditiones ferre posse affirmavit. Theognis respon-
 dit, Romani Imperatoris ditionem longe lateque patere, in qua,
 propterea quod amplissima et vastissima esset, res difficilis inventu-
 foret vir exul in ea errans, qui fortasse etiam iam periret. Ad ea
 Baianus dixit: „Iurent igitur Romani duces, se perquisituros, et si
 transfugam repererint, non occultaturos, sed omnino eum in manus
 Avarum regi tradituros; sin autem fato functus sit, eius rei ipsum
 certiore facturos esse.”

**ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΠΡΟΤΙΚΟΡΟΣ
ΕΚΛΟΓΑΙ ΠΕΡΙ ΓΝΩΜΩΝ.**

**EX HISTORIA
MENANDRI PROTECTORIS
EXCERPTA DE SENTENTIIS.**

ARGUMENTUM.

Fragmentum prooemii (1). Silzibulus adversus Ephthalitas et Avares bellum parat (2. 3). Prudentia Catulphi Ephthalitae (4). De victoriae inconstantia, de libertate dicendi, de animi constantia (5 — 10). Petri Patricii uberior historia de legatione ipsius ad Chosroēm laudatur (11). Breves sententiae de inconstantia fortunae, de periculis belli civilis, de providentiae commodis (12 — 20). Baiani impudentia adversus Romanos (21. 22). De maledicentias turpitudine (23). Menandri epigramma in Isaozitam Magum, qui ad fidem Christianam se convertit (24). Isaozitae constantia inter mortis cruciatus (25). Sententia (26). Procopii laudes (27). Variae sententiae (28 — 34). Romani poenas luunt pro iniustitia adversus populos vectigales (35). Mauricius in Iberia rem male gerit (36. 37). Variae sententiae (38 — 41). Tachosdro Persa graviter vulneratur (42). Mauricius a Persis vincitur (43).

R. 353   α'. . . . λέξεως εὐγενεῖ ὅσον τῇ τῶν πραγμάτων ἀφη-
Cod. 341 γήσει καρποῦσθαι θαρρήσας· πῶς γὰρ οἶοντε ήν ἐμὲ ἐς το-
σοῦτον ἀφίχθαι παιδείας, ὡς καὶ ἐς τὸ συγγράφειν λέγω;
1. λέξεως] οὐ τοσοῦτον τῷ τῆς λέξεως N.

1. *N*equaquam tantum elocutionis nobilitate, quantum rebus narrandis me consecuturum esse speravi. Nam qui fieri potest, ut

ἀμέριμνος γὰρ ἐσότι ἔμοι γε δὲ βίος καὶ ἐκδεδιηγημένος ὑπῆρχεν.

β. "Οτι δὲ πρὸς τοῦ κρατοῦντος ἡδικημένος χαλεπαινεῖ R. 354
ως τὰ πολλὰ τῷ κοινῷ.

5 γ'. "Οτι δὲ Σιλεῖθουλος δὲ τῶν Τούρκων ἡγεμὼν, (ἡκηκόει
γὰρ ἡδη τῶν Ἀβάρων τῆς φυγῆς πέρι, καὶ ὡς τὰ Τούρκων
διαδηλησάμενοι ὠχοντο,) οἴα φύσει φρονήματι ἐπεται βαρ-
βάρῳ, ἀπανθαδισάμενος ἔφη, ως „οὔτε ὄργεις πεφύκασιν,
ὅπως τῇ πτήσει ἀνὰ αὐθερα διαφύγοιεν τῶν Τούρκων τὰ ξε-
ιοφη, οὔτε μὴν ἰχθύες, ως ἂν ὑποβρύχιοι γενόμενοι ἔς τὰ
κατώτατα τοῦ θαλαττίου ἀφανισθήσονται κλύδωνος, ἀλλ' ὅ-
περθε περινοστοῦσι τῆς γῆς· καὶ ἡνίκα μοι δὲ κατὰ τῶν
Ἐφθαλιτῶν διανυσθήσεται πόλεμος, ἐπιθήσομαι καὶ Ἀβάροις
καὶ τὰς ἡκιωτα φεύξονται δυνάμεις." ταῦτα λέγεται ἐπι-
κομπάσαντα τὸν Σιλεῖθουλον ἔχεσθαι τῆς ἐπ' Ἐφθαλίτας
ὅρμης.

δ. "Οτι δὲ Κάτουλφος κωλύων τὸν τῶν Ἐφθαλιτῶν ἡγε-
μόνα τῆς πρόσω πορείας, ἐφθέγγετο βαρθαρικὸν μέν τι καὶ R. 355
παρομιώδες, ὅμως δὲ ἐκόμενον πειθοῦς, ἦνα κύνα ἐν τοῖς
ζωοίκείοις ὁθνείον δέκα ρώμαλεώτερον εἶγαι.

ε. "Οτι περ οὐδὲν οὔτω βέβαιον ως τὸ τῆς νίκης ἀβέ-
βαιον.

5. Σιλεῖθουλος: idem, qui in Excc. de Legg. Σιλεῖθουλος νο-
catur. 7. φρόνημά τι ed. 8. ἀπανθαδισάμενος ed. 13. Ἀβά-
ροις corr. M., Ἀζιμοῖς cod. 15. ἔχεσθαι N., ξέσθαι ed.
19. δ] γ' ed.

ego eruditio nem adquisiverim historiae componendae necessariam,
qui rudem vitam et sine disciplina duxi?

2. Qui a principe iniuriam passus est, is rem publicam ple-
rumque odit.

3. Silzibulus, Turcorum dux, audita Avarum fuga, in qua hi
res Turcorum detrimentis adficerant, solita barbarorum superbia
iactanter ait: neque aves eos esse, ut aërio volatu Turcorum gladios
effugere possent: neque pisces, ut profundo pelago submersi undis
occultarentur, sed supra terram eos vagari. Quare, inquit, simul-
atque Ephthaliticum bellum absolvero, Avares adgrediar, qui meis
profecto viribus non resistant. Haec aiunt iactantem Silzibulum,
adversus Ephthalitas esse profectum.

4. Catulphus ut averteret Ephthalitarum ducem, quominus
agmen niterius duceret, dixit barbaricum quidem proverbium, aptum
tamen ad persuadendum, unum canem in propriis aedibus externis
decem esse validiorem.

5. Nihil est adeo constans ut victoriae inconstantia.

σ. "Οτι ἐν τοῖς μεγίστοις κινδύνοις πολλάκις παραπέσῃ γε τῇ τόλμῃ τὸ ἀλπίζεσθαι.

ζ. Οὐ γὰρ ἐμοὶ γε τἀληθῆ σιγητέον, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς χάριν ἄν εἴποιμι τῶν μέγα δυναμένων. οἶς γὰρ οὐκ ἔνεστε τὸ εὐκλεεῖς, τούτοις ἀγώματα προσφέρων τις παρὰ τὴν πάντας δόξαν καταγέλλαστον τίθησι τὸν ἐπαινούμενον, καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀπισκιάζειν βουλόμενος καὶ τοῖς ὁμολογουμένοις φεύγεσθαι δόξει.

η. "Οτι ἀναπτερωτόν τι χρῆμα ἡ νίκη, καὶ διαδιδράσκειν οἵτε οὖσα ἀρδίως. ταῦτά τοι καὶ "Ομηρος αὐτήν η φησιν ἀπαιμείβεσθαι τοὺς ἄνδρας.

θ. "Οτι ψυχὴ τυραννουμένη πρὸς φόβου τῶν δεόντων κατ' οὐδὲν δτιοῦν προμηθεύσται.

ι. Πᾶν γὰρ ἀγαθόν τε καὶ κακὸν τῇ ἀνθρωπίνῃ ταλαγτεύεται γνώμῃ, καὶ τῷ βουλομένῳ προσδέχεται τὴν δροπήν.

A.C. 56a   ια'. "Οτι φησὶ Μέναγδρος δ ἰστορικὸς περὶ Πέτρου τοῦ Ind. 10 πρέσβεως καὶ Χοσρόου. „οἶδε μὲν οὖν οἱ λόγοι προηλθον Justin. 36 Cod. 342 δέ ἀμφοῖν, καὶ οὐχ ἐτεραν τοῦματα ἐλέχθη Σουανίας πέρι. R. 366 οὐδὲ μὴν ἀνδρὸν ἐτέρων ἐτέραις λέξεσιν ἔχρησάμην, ἡ τὸ χθα-20 μαλώτερόν πως ἔστιν ἡ τῶν λόγων, καθόσον οἴοντέ μοι, μετέφρασα δέ τὸ Ἀττικώτερον. οὐ γὰρ ἐμοὶ γε θυμῆρες τὰ

1. παρέπεται τῇ τόλμῃ τὸ λογίζεσθαι coni. B. 4. ἀν om.
ed. 9. ἀναπτερωτόν B., ἀναπτερωτάτον ed. 18. οἱ add. B.
21. ἔστιν ἢ N., ἔστιν ἡ ed.

6. In maximis periculis saepe audacia spem superat.

7. Neque a me veritas reticenda est, neque ad gratiam potentium loquendum. Etenim si hominibus, qui nihil commendabile habent, laudes contra omnium sententiam quisquam tribuat, tum is, qui laudatur, ridiculus evadit, tum qui veritati fucum facere nititur, in manifestis etiam rebus mentiri postea videbitur.

8. Volucris admodum victoria est, et facile aufugere solet; atque ob id mihi videtur ipsa ab Homero dici inter homines alternare.

9. Animus timore oppressus nullum officii respectum habebit.

10. Namque omne bonum malumque in humano libratur iudicio, atque a voluntate inclinationem accipit.

11. Menander historicus de Petro legato et de Chosroë sic loquitur: „Hi ergo utrimque habiti sunt sermones, neque aliis sententiis actum est de Suania. Neque enim ego alia aliis verba substitui; neque siquid humilius dictum fuit, id ego conatus sum pro meis viribus in Attici sermonis elegantiam transferre: neque mihi libuit, quae proprie dicta sunt quaeque ad me incorrupta, ut arbitror, de-

ελημένα κυρίως καὶ ἐς ἐμὲ ἥκοντα, ὡς οἶμαι, ὃς τὸ ἀκριβὲς, A. C. 562
μεταφέρειν ἐς ἑτερολογίαν, καὶ τῷ γλωφυρῷ τῶν ὅμητῶν^{Ind. 10} Iustin. 36
οὐχὶ τὰ ὅσα ἔργηθη, ἀλλὰ γὰρ τὴν τῆς ὁμηρικῆς ἐπιδείκνυ-
σθαι δύναμιν, μάλιστα καὶ περὶ σπουδῶν οὗτοι μεγίστοι
5δυοῖν βασιλέοιν καὶ πολιτείαιν ποιουμένῳ μοι τὴν ἀπαγγελί-
αν. εἰ δέ γε ἄρα βούλεται τις τὰ ὅσα Περσῶν βασιλεὺς
καὶ Πέρρος τηνικαῦτα ἀκριβολογησαμένω ἥστην εἰδέναι, ἀ-
ναλεξάσθω ταῦτα ἐκ τῆς αὐτοῦ Πέρρου συναγωγῆς. Ἀπαν-
τα γὰρ αὐτῷ ἀναγέγραπται ἐς τὸ ἀκριβὲς ὅποσα Χοσρόης
ιοκὶ πρέσβεις Ῥωμαίων καὶ Περσῶν ἐλεξάν τε καὶ ἥκουσαν, αὐ-
τοῖς τοῖς λόγοις τῶν φθεγγαμένων εἰρημένα, εἴτε κατὰ θωπεί-
αν τινὰ ἐς ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν τυγχάνονται λεγόμενα, εἴτ' οὖν
κατασοβιαρενόμενοι σφῶν ἐλεξαν ἄττα ἡ εἰρωνευόμενοι ἡ καὶ
ἐπιτωθύζοντες ἡ καὶ ἀποφλαυρζοντες· καὶ ἀπλῶς ὅσα ἐνηγ-
15καὶ ὅπως περὶ τόσου πράγματος διαλεγομένους τοὺς ἀμφοτέ-
ρας πολιτείας ἄνδρας Φέρεν, ἐνθένδε ἀναλεκτέον. τεῦχος γὰρ
μηγιστον ἐσότι τῶν τοιῶνδε πεπλήρωται, οἷμαι, ξὺν ἀληθείᾳ
λόγων, εἰ μὴ Πέρρω κεκόμψενται τι τῆς αὐτοῦ χάριν εὐχεισι,
ώς ἂν τοῖς μετέπειτα δειχθείη ὡς μάλα δμβριθής καὶ ἀνάλωτος
20εν τῷ ἁγητοφεύειν τῷ καταμαλάξαι φρονήματα βαρβαρικὰ σκλη- R. 357
ρά τε καὶ ὄγκωδη. Ἀπαντα δὴ οὖν ἐν τῇ τούτου βίβλῳ [τ']
ἀναλεγόμενος δοτισοῦν εὑρήσει. οὐ γὰρ ἐμοὶ γε ὑπῆρχεν

4. μεγίστων ed. 5. ἀπαγγελταν ed. 7. ἀκριβολογησάμενος
ed. 10. πρέσβεως ed. 18. κομψεύεται ed. 20. τὸ κα-
ταμαλάξαι ed. 21. τούτων ed.

venerunt, ea deinde in alia verba convertere: ita ut splendorē vo-
cabulorum non singula, quae reapse dicta fuerunt, sed rhetoricae
potius vim repraesentarem: praesertim quum foedera narrem tan-
torum duorum regum atque imperiorum. Quodsi quem sciro etiam
delectat, quidquid diserte inter Persarum regem Petrumque actita-
tum est, is adeat Petri ipsius commentarios, in quibus cuicuta diligenter
scripsit, quaecumque Chosroës legatiique tum Romanorum
tum Persarum locuti sunt vel audierunt, conceptis ipais loquentium
verbis: sive haec adsentatione quadam utrimque dicta fuerunt, sive
serio, sive ironice, sive etiam irridenter et contemptum: atque
omnino quae de re tanta et quomodo dicenda habuerint utrinque
imperii viri, ea indidem repetere oportet: est enim volumen maxi-
mum, plenum veridicorum, ut puto, sermonum: nisi forte Petrus
aliquantulum ostentat se, famae suae gratificans; ut nimurum poste-
ritati demonstret, se fuisse praevalidum atque invictum in arte
rhetorica ad emoliendos duros atque elatos barbarorum spiritus.
Lector igitur omnia eo in libro inveniet. Neque enim mihi ne-
cessarium, immo neque concinnum est, scribenti historiam lon-

A. C. 362 ἀναγκαῖον οὐδὲ ἄλλως ἀρμόδιον δν ἔνγγραφῇ περιτταλογίᾳ
 Ind. 10 χρῆσθαι τὸ ἐφ' ἐνὶ κεφαλαίῳ ἐμφιλοχωρεῖν· ὡς, εἴ γε ἀ-
 Iustim. 36 παντα ἀνεγραψάμην τὰ δσα κατ' ἀκείνην γε δῆπου φέρεται
 τὴν διφθέραν, ἀπέχρησέ μοι ἂν ἡ τῶν σπουδῶν ὁμοφύλα
 ἐς μεγίστης ἴστορίας ὑπόθεσιν. ἐγὼ δὲ ἀκείνεις ἀρνούμενος
 ὅτι χρειῶδες δν ὀλίγῳ ἔλεξα."

i^β. "Οτι ἐν ταῖς εὐχραγίαις τῶν δυσμενῶν δικλασιά-
 σθαι πέφυκε τὸ ἔχθος.

i^γ. "Οτι τὸ εὐτυχεῖν οὖς οὐκ ἔχρην ὑπόθεσις γίνεται
 Cod. 351 τοῦ μὴ τὰ δέοντα φρονεῖν τοῖς μὴ λογισμῷ βεβηκότι χρωμέ-
 νοις τῇ τύχῃ.

i^δ. "Οτι φιλοτάραχον χρῆμα διδῆμος, καὶ φύσις αὐτῷ
 ἡ προπέτεια.

i^ε. "Οτι χαλεπὸν ἀμελούμενον τὸ χρῆμα καὶ δυσκατα-
 γώνιστον ἐμφύλιος πόλεμος.

i^ζ. "Οτι ἀνδρείας ἐπίδειξις προερχομένη κατὰ τῶν φύ-
 σει δυσμενῶν καὶ οὐ κατὰ τῶν ὁμοδιαιτῶν ἐνδοξότερον τέ-
 θησι τὸν ἐπιδεικνύμενον.

i^η. "Οτι οἱ Γότθοι παντελῶς ὑπὸ Ρωμαίων ἡττήθησαν.
 καὶ ἐγὼ γε τὰ τοιάδε ἄγαμαι οὐδαμῶς· χρόνῳ γάρ συμμορ-
 φοῦσθαι πέφυκε τὰ ἀνθρώπεια, εὑροις τε σχεδὸν ἄπασαν
 ἴστορίαν τῶν τοιῶνδε χαλεπῶν ἀγάπλεων, γένη τε μέγιστα

2. τὸ] καὶ vel ἡ v. τῷ v. τοῦ coni. B. 3. ἀν ἐγραψάμην ed.

14. ἀμελούμενος παραχρῆμα coni. B. 20. συμμεμορφοῦσθαι ed.

21. ἀν πᾶσαν coni. B.

gis sermonibus uti, atque in uno rerum capite tamdiu versari. Nam si omnia referrem, quae membranis illis continentur, sufficeret foederis illius tractatus ad copiosissimae historiae argumentum. Ego igitur illinc haustis, quae utiliora esse videntur, breviter rem expediti.

12. Sicubi res prospere eveniunt, tunc malivolorum odium duplicari solet.

13. Indignorum hominum felicitas in causa est, quominus illi congruos spiritus mente agitent, qui non satis firmo animo fortunam suam ferunt.

14. Populus tumultuandi amans est et natura sua temerarius.

15. Incuria difficile et vix superabile bellum civile.

16. Ea demum fortitudo facit hominem inclytum, quae adversus naturales hostes, non quae contra cives exseritur.

17. Gothi a Romanis penitus domiti fuerunt. Neque ego id miror: nam aequē, ut tempus, res humanae mutabiles sunt. Cunctam vero proponendum historiam gravium huiusmodi casuum plenam invenies: et quidem maximas gentes urbesque modo felicissimas,

καὶ πόλεις τὴν μὲν ἐς ἄγαν εὐημερήσαντα, τὴν δὲ ἐς τὸ μὴ εἶναι κατολισθήσαντα παντελῶς. τάῦτα μὲν οὖν καὶ τοιάδε ἡ R. 358 περιφορὰ νεοχμούσα τοῦ χρόνου καὶ πρὸ τοῦ ἀπεδείξατο, καὶ μῆν ἐπιδεῖξεται αὐθίς, καὶ ἐπιδεικνυμένη οὐ παύσεται, ἔστι⁵ 5άν ἀνθρωποί τε ὁσι καὶ μάχαι.

ιη. "Οτι μέχρι τοσούτου δέον πονεῖν, ὥχοι τῆς ἐκ τῶν πόνων ὀφελίας ἐν ἀποδαύσει καθεστάναι δύναιτο τις· ὃ γὰρ μὴ οὔτω βιοτεύων, εἰ καὶ πλέον ἔσχε τῶν ἀλλων, ἡτον ἔχει τῶν ἀγαθῶν.

ιο ιδ. "Οτι δὲ ξὺν τῇ δυνάμει τῶν πέλας νικήσας οὐδὲν ἡτον ὅσπερ νευκηκόσι τοῖς ἡσσημένοις παραχωρήσει μεγαλανχεῖν τῷ πρὸς διττὴν αὐτοὺς ἀγωνίζεσθαι δύναμιν.

κ. "Οτι κινδύνων ἐλπὶς ἀνευ κινδύνων τιθησι τὸν ἐλπίζοντα τῷ προησφαλίσθαι τῷ δυσχερῶν τῇ δοκήσει τὰ πράτιγματα. πολλάκις γὰρ καὶ τό γ' ἀληθὲς δν ὑπονοίᾳ γενόμενον ἀσφαλές.

κα'. "Οτι καὶ αὐθίς δὲ τῶν Ἀβάρων ἡγούμενος ταῖς πρώην ἔχρησατο ἀπειλαῖς. καὶ ἐπειδὴ κομπάζων καὶ μεγαλορήμων ἀστρί τοῖς ὑπάρχων οἴόστε οὐκ δύνετο ἐκδειματῶσαι τοὺς Ρωμαίους· οὗτοι γὰρ δὴ πρὸς οὓς οὐκ ὀψόδωδία τις αὐτοῖς ἐνέσκηψε, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἀπεφλαύριζον καὶ περιεφρόνον τὸν βαρβαρὸν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ κομπωδεστέραις ἔχρωντο ταῖς ἀντιλογίαις.

4. μὲν ed.

modo ad nihilum redactas. Haec et similia, inquam, temporis circumactio ac perpetua novitas tum ante nos demonstravit, tum et deinceps, donec hominum genus erit et bellandi usus, spectanda exhibebit.

18. Eatenus laborandum est, quatenus laborum utilitate frui quis potest: nisi enim ita vivit, is etiamsi ceteros divitiis superet, ubertate tamen verorum bonorum inferior est.

19. Qui finitimorum viribus adiutus vicit, is occasionem præbebit victis, ceu si essent victores, gloriandi, quasi ipsi contra vires duplo suis maiores pugnaverint.

20. Periculorum exspectatio extra periculum exspectantem collocat; propterea quod suspitione malorum rebus suis cavet: saepe enim id etiam, quod reapse impendet, si suspitione præoccupetur, tuto cavemus.

21. Avarum dux praedictas denuo minas intentavit: neque tamen iactantia tumidisque verbis Romanos territare potuit. Porro hi, nullo timore correpti, non solum barbarum contemnebant ac flocci faciebant, sed ultro etiam iactantioribus responsis non temperabant.

κβ. "Οτι μεμίσηται τυραννίς, και ἀντίπαλος εἴη δ τυραννούμενος.

κγ'. "Οτι τῇ κακηγορίᾳ ἔνεστιν ὡς τὰ πολλὰ ἐπιχαιρετήσῃς οὐν ἀόκνως πεφενοστεῖν τε και ὑπευρύνεσθαι. τὸ ἔαυτῆς οὐν ἐπιτελοῦσα ἐφότου ψιθυρίζουσα κατὰ τούτου.5
ἔπει δὲ ἐνεφώλευε τοῖς ὡσὶ, τὸ ἀστάθμητόν τε και ἀλλόκοτον τούτου ἐκτραγῳδοῦσα, οἱ . . . . . ὑπήκοον ἡχθοντο,
και περιέφερον ἐν στόματι τὸν ἡγεμόνα ἄτε ἀνοσιουργόν.

κδ'. "Οτι διστορικός φησι Μένανδρος περὶ Ἰσαοζίτον τοῦ δι Περσίδι σταυρωθέντος, τραγῳδίαν θέμενος και τὸν ἄνδρα δόστι ἀγασθείς. „διν τῷ ἐβαλόμην, ὡς και ἄξιον τῷ τοῦ θεοῦ θεραπευτῇ τῷ βαρβάρῳ ἐν ἔξαμέτρῳ ἐπίγραμμα λέξαι. και δὴ λέλεκται μοι ἐπίγραμμα ὡδε-

"Ἔν πάρος ἐν Πέρσησιν δγὰ μάγος Ἰσαοζίτης

εἰς ὀλοήν ἀπάτην ἐλπίδας δικρεμάσας.

*εὗτε δὲ πυρούς ἔδαπτεν ἐμήν πόλιν, ἥλθον ἀρῆσαι,
ἥλθε δὲ και Χριστοῦ πανσθενέος θεράπων.*

*κείνῳ δ' ἐσβέσθη δύναμις φλογὸς, ἀλλὰ και ἐμπης
νικηθεὶς νίκην ἤνυσα θειοτέρην."*

15

1. εἰλ] αἰεὶ B. 3. ἐπιχαιρεκάρῳ οὔσῃ N., ἐπὶ χαιρεκάρῳ
δσση ed. 5. ἐφότου] ἐφοίτα coni. B. 7. οἱ .... υπήκοοι] οἱ κατὰ τὴν Περσῶν Λαμεγλαν και Ἰβηρίαν υπήκοοι coni. N.
10. τοῦ N., τούτου ed. 11. ἐς τὸ τι ed. ἐβαλόμην N., ἐβούλομην ed. 14. Hoc epigramma editum est in Anthologia Gr.
T. I. p. 27., ubi hominis nomen scribitur Ἰσαοζίτης.

22. Tyrannis invisa est, fitque inimicus, qui tyrannidem patitur.

23. Maledicentia, quae aliorum miseriis gaudere solet, impudenter grassatur, atque in eo suum officium exsequitur, quod aliciae famae obtrectat. Postquam vero aures hominum insedit, inconstantiam et iniquitatem eius supra modum incusans; (*qui Persarmeniam et Iberiam incolebant,*) eumoderant, ac veluti scelustum differebant sermonibus ducem.

24. Ait historicus Menander de Isaozita, qui apud Persas in crucem actus est, postquam multa de luctu suo et de laudibus hominis praemisit: „Eidem destinaveram sex versiculorum epigramma, prout famulo Dei, quamquam barbaro, dignum erat, inscribere. Est autem epigramma hoc:

Eram olim inter Persas magus ego Isaozita,

Qui perniciosa in fraude spem collocaveram.

Cumque urbem meam ignis corripuit, veni auxiliatus;

Venitque simul Christi invicti famulus.

Ille sane vim igneam extinxit; sed tamen ego

Victus victoriam retuli diviniorem."

κε'. "Οτι δ αντδς Ἰσαοζίτης, παραινούντων αντὸν ἐσταυρωμένον δηταὲς τὰ πάτρια μεταθεῖναι νόμιμα καὶ σώζεσθαι, ἔφη μεταμελεῖσθαι οὐχ δι τὸ ἔγνω σωτηρίας ἐλθεῖν, R. 360 ἀλλ' δι τὸ ἔγνω. ὄψε. ταῦτα ἐλεγε γλεχόμενος κατὰ τὸ ἀπαρχαίτητόν τε καὶ καρτερὸν τῶν οὐρανίων ἐκ . . διὰ παλαιῶν στεφάνων τὰ ἀκήρια ἀνακεῖσθαι νικητήρια, καὶ ηξίσιν τὸ βρυχὺ καὶ ἀνόνητον τοῦ βίου δοκεῖν τιθεσθαι ἐπὶ ᾧ η . . δια . . ες ἀεί.

κξ'. "Οτι ἡ εἰς τὰ μέγιστα τῶν ἐγχειρημάτων ὅρμη πλειστον πέφυκε τὸ ἀναγαπτίζον τοῦ παρορμῶντος ἔχειν, ἄλλως τε καὶ ἡν αὐθις ὥσιν οἱ δι πρδυπτεν κίνδυνον ὁθέλοντες ἀφιέναι.

κξ'. "Οτι περὶ Προκοπίου τοῦ ἴστορικοῦ καὶ δικηγόρου φησὶν δι Μένανδρος „οὐ γάρ ἐμοὶ γε δυνατὸν, οὐδέ γε ἄλλως πέφυκε θυμῆρες, τοσαύτη λόγων ἀκτῖνι τὴν ἐμαυτοῦ θρυαλλίδα ἀντανασχεῖν. ἀρχέσει δέ μοι ἐν μικροῖς [πάγκαλον δεῖσθαι] τοῖς ἐμαυτοῦ, καὶ τῷ Ἀσκραίῳ [ἔπεισθαι] ποιητῇ ηλίθιόν τινα καὶ παράφρονα εἶναι φάσκοντι τὸν ἐς τοὺς κρείττονας ἀμιλλώμενον.”

20 κη'. "Οτι μετὰ τὴν τῶν Ἀβάρων η . . . λέγεται καὶ τὴν . . . δ τῶν Ἀβάρων . . . μον ἐπενεγκεῖν ἐτόλμησ . . . γράμματά τε καὶ διφ . . .

15. Pro ἐμαυτοῦ θρυαλλίδα membr. exhibere visae sunt ἐκδστον θρύαμδα., μεσημβρινὴν δῆδα ed. 16. 17. uncis inclusa Maius ita edidit. no. Ἀβάρων ἡτταν coni. N. 22. καὶ διφθέρας coni. N.

25. Idem Isaozita, quum quidam hortarentur eum cruci iam adfixum, ut ad patria sacra revertens satum supremum declinaret, poenitere se ait, non quod salutis adoptandae consilium cepisset, sed quod sero cepisset. Haec aiebat cupiens per suam firmitatem atque consonantiam coelestes coronas adipisci . . . et brevem hanc et inutiliem vitam parvi aestimare videri volebat.

26. Magna ausa animum potius reprimere, quam excitare, solent; idque praeceipue si ii praesentes sint, qui ad apertum discrimen hominem impellunt.

27. De Procopio historico et iuridico ait Menander: „Neque mihi possibile est, neque alioquin animo destinatum, ut contra tentum eloquentiae splendorem exiguum meam candelam attollam. Satis erit mihi tenuitas mea; Ascræoque poetæ audiens ero, qui eum potioribus certantem stultitiae insimulat atque dementiae.”

Dexippus, Eunapius etc.

28

εἰσὶν· ὅτεν ἀναλεγόμενος γυν . . . .

χωτάτῳ ἐς τὰ φύλα . . Τιβέριον δὲ φάναι ἀμοιβαῖῳ . .

R. 368 οὐδέ. . . εἶναι ἐπιτήδειον.

Cod. 321 λ'. "Οτι ἐλπίδι τοῦ νικᾶν τοῦ πλείονος ὁρεγόμενος, τῆς
ἀδήλου ὃποις ἀναλογισάμενος τὸ σφαλερὸν, ἔξει τὴν αὔσοῦ
δόξησιν ἀθουλίας ὑπόθεσιν.

λα'. "Οτι οι ἄνθρωποι ουν καθ' αὐτοὺς ἀδικοῦνται μόρον,
ἀλλὰ συναδικοῦνται καιὶ φίλων, ὡς εἰκὸς, ύφ' ἐτέρων πα-
σχόντων κακῶς.

λβ. "Οτι ουχ δοτις ἀντεπιβουλεύει τοῦ δικαίου κατόπιν ο δφθήσεται, ἀλλ' ὃς ἐπιβουλεύει τῶν χαλεπῶν · ὑπόθεσις γίνεται.

R. 362 λγ. Ὅτι ἀφιλορωτίσα μόνη καὶ φθόνου κατάλυσις τὰ
καιριώτατα συνιστᾶ.

λδ'. "Οτι τὸ εὐδαιμον οὐκ ἔξ αὐτομάτου τινὸς ἐπιθέεται,¹⁵
ἀλλ' δι τῆς ἀληθοῦς εὐτυχίας οἱ πόνοι γονεῖς· διδεν καὶ
ἡδυτέρα τις ἡ ἐκ τῶν πόνων ἀπόλαυσις.

c.A.C.58o λέ'. "Οτι ως ἔοικε, πρὶν ἡ Μαυρίκιου ἡγεμονεῦσαι τοῦ
Ind. 13 στρατοῦ, τὰ κατὰ τῶν δισμοφορούντων ἀδικήματα ~~θερηλε~~
Tiber. 3 Ῥωμαίους. ταῦτη τοι κατά τινα Θεήλατον ὁργὴν τὰ δοκη-20
Θέντα οὐκ ἐτελέσθη, ἀλλὰ γάρ καὶ ἀπέσκηψεν εἰς τούταν-
τίον. φιλεῖ γάρ πως τὸ θεῖον τοῖς ἀδικα πεπραχόσιν οὗτ'

5. αὐτοῦ N., αὐτὴν ed.
22. οὐδὲ coni. Cl.

6. ἀβουλίας cod., εὐβουλίας ed.

29. . . esse idoneum.

30. Qui spe victoriae animum ad plura cupienda adiicit, si incertorum eventuum lubricitatem secum reputet, falsa de se ipso opinione ad prava consilia ducetur.

31. Homines non in propria tantum persona laeduntur, verum etiam in aliena, cum amici nostri videlicet ab aliquo iniuriam patiuntur.

32. Non qui insidias pari astu repellit, iustitiam deserere videtur; sed qui prior insidiatur, is mali causa est.

33. Sola ambitionis fuga et invidiae omissione res deploratissimas corrigunt.

34. Felicitas haud a caeco eventu fluit, sed reapse bonae fortunae parentes labores sunt. Quare et suavior est post exantitatum laborem voluptas.

. 35. Antequam Mauricius ductaret exercitum, iam iniuriae, ut arbitror, adversus stipendiarios populos rem Romanam labefactaverant. Eam ob rem atque ob coelestem nescio quam iram suscepta consilia successu caruerunt, immo contrarium exitum pacta sunt.

ολομένοις τὰς ποιητὰς ἐπιφέρειν, ὡς ἂν τῷ παραλόγῳ τῶν ο.Δ.С. 580
ἀποβάντων σωφρονίζουσι τὸ πλέον.

λξ'. Ἀφεστηκότος γὰρ ἔτι τοῦ τῶν πολεμίων στρατοῦ
καὶ τὸ πλῆθος τῆς Ρωμαϊκῆς δεδιότος, καιροφυλακοῦντος δὲ
5εὶ πῃ διασπασθεῖν καὶ δώσοιεν αὐτοὶ τῆς καθ' ἑαυτῶν ἀφό-
δου καιρὸν ἀσύμφορον ἔδοξε δέ τισι τοὺς ἄμα πάντας ἀ-
προσμάχους νομιζομένους, τούτους κατὰ τὴν πολεμάν διαι-
ρεθέντας εὐεπιχειρήτους ποιῆσαι.

λξ'. "Οτι εἰπὼν περὶ τῶν ὀκτακοσίων λευκῶν ἕππων τῶν
10θρὸν Ἀζαρέφθου ἀλόντων καὶ ἐς θρίαμβον ἀχθέντων, φησὶν
διστορικὸς Μένανδρος „ταῦτα μὲν ἡ ἀβούλία καὶ ἡ κατα-
φρόνησις ἥλικα κατεργάζονται κακὰ παραστῆσαι βουλομένη
λέλεκται, καὶ ὡς δὲ θεὸς, ἥνικα ἂν οὐ δυνεπιλαμβάνηται, καὶ
τὰ δοκοῦντα εὐ βεβουλεῦσθαι περιύγεται ἐς τούναντίον, καὶ
15ῶς ἄγαν χαλεπὸν καὶ πολιτείαν διαφθεῖραι δυνάμενον τὸ
τῶν ὑπηκόων ἀνήκοον. Μανρίκιος μὲν γὰρ ὁ τῶν Ρωμαίων R. 363
στρατηγὸς εὐ βεβουλευμένος, καὶ καθ' ὅσον οἶοντες ἦν ἀν-
θρώπων προέγνω τὰς ἀδήλους τῶν πρᾶξεων ἀποβάσεις, τῇ δὲ
τῶν ἀλλων στρατηγῶν ἀκοσμίᾳ τὸ μὴ φυλάξαι τὰ πρὸς αὐ-
τοῖς εἰρημένα τε καὶ παρεγγυηθέντα ἐς ἔσχατον κινδύνου τὰ
‘Ρωμαίων ἥλασε πράγματα. καὶ οὐχ ἡ σταλεῖσα μὲν πρὸς Cod. 322
τοῦ ἥγεμόνος κατά τε τὸ Δούριον καὶ Ἰβηρίαν ταῦτα ἀνυ-

4. [Ρωμαϊκῆς] δυνάμεως add. B. 7. κατὰ N., καὶ τὸ ed. 9.
τῶν post ἕππων add. B. 12. κατέργαζον τὰ κακὰ ed. 18.
δὲ B., τε ed. 19. τὸ] τῷ coni. B.

Solet enim numen iniquis nec opinantibus poenas infligere, ut subi-
tis casibus modestiores reddantur.

36. Nam quum adhuc hostilis procul esset exercitus, copia-
rumque Romanarum numerum pertimesceret, atque idoneum tem-
pus exspectaret, dum haec fortasse dispergerentur, atque incursioni
hostili cum ipsorum damno patescerent; visum est nonnullis optimum fore, si, qui coniunctim invicti essent, eos per hostilem agrum
palantes periculis irretirent.

37. Postquam narravit de octingentis albis equis ab Azarephtho
captis atque in triumpho ductis, Menander historicus ait: „Quan-
ta quidem mala a stultis consiliis et negligentia manaverint, intel-
ligentibus satis demonstratum est: quodque deus, nisi in partibus
nostris sit, ea quoque, quae recte excogitata videntur, in contra-
rium vertat: et quod gravis sit ac pessum dandae rei publicae idonea
subditorum inobedientia. Maericius eaim, Romanorum dux, quam-
quam consilio praestans, et quantum homini licet, incertos rerum
exitus prævidens; tamen ducum ceterorum incomposito ordine, qui
eius dicta et monita neglexerunt, res Romanas in extremum discri-

τόχησος σιρατιά μόνον, αὐτὸς δὲ ὁ Μαυρίκιος ἀπαθῆς επικῶν ἔμεινεν, [ἀλλὰ] καίκενος εἰς ταλευταίας διωλίσθησεν ἐλπίδας, δύως διεσώθη μόγις."

λη'. "Οτι ἡ τῶν προσδοκηθέντων ἀνάρκη τὸν προσδοκῶντα ὁρθυμότερον διατίθησιν. 5

λθ'. . . ἡλιάξατο τοῦ πονεν βίον τινὰ α . . . μενόντων φησὶ καὶ τοῦ ἀνδροῦ τὸ ἄδοξον.

μ'. "Οτι οὐκ ἐν φώμῃ σώματος, ἀλλ' ἐν ἀνδρίᾳ ψυχῆς ἡ τοῦ πολέμου ἥσπη κινδυνεύεται.

μα'. "Οτι οὐδὲν οὔτω ὁρτώνης ἡ τρυφῆς καὶ ἀνακαύλησιος κίνδυνοι καὶ πόνοι καθέστηκε αἵτιον· πόνοι μὲν γὰρ τῶν προκτηθέντων ἀπόλαυσιγ, ὥσπερ ταμεῖόν τι τῆς εὐκλείας καθεστήκασι· τρυφὴ δὲ ἀκεψη τοῦ προπαιδεύεσθαι παντὸς τοῦ κάκιστα ζῆν ἡγεμών· ἔστι δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ ζῆν μετὰ τῆς ἀδοξίας ἀπαλλαγῆ. 15

R. 364 μβ'. "Οτι Ταγχοσδρὼ ἀβλήθη ὑπὸ τινος ὀλεθρίαν τινὰ πληγήν. καὶ δμοὶ γε οὐκ ἀπότροπον φαίνεται τὸ τοιόνδε γενέσθαι· ἀργάτις γὰρ τῶν τοιούτων ἡ τύχη· πολλοὶ γὰρ πολλάκις τῶν λίαν εὐδοκίμων ὀσφύλησαν, καὶ φύσει οὐκέτι τὰ παράδοξα τῷ ἀνθρωπείῳ συμπεριφέρεται γένει. 20

2. ἀλλὰ add. M. 5. ὁρθυμότερον ed. 6. τιγὰ ἀμέριμνος,
Μένανδρός φησι, coni. N. 11. αἵτιον B., δτι αἱ ed. 12. καθιστάσι coni. Cl. 13. πάντως coni. B. 14. ἔστιν δτε καὶ
coni. B. 17. πληγὴ N., ἀλγὴν ed. ἀπὸ τρόπου coni. B.

men adduxit. Neque solum exercitus, quem dux in Dubium et Iberiam miserat, rem improspere egit, ita tamen, ut Mauricius incolmis esset; verum et ipse in summis terroribus fuit, atque aegre vitam servavit."

38. Cum ea, quae impendent, vitari nequeunt, tunc ille, qui rem fatalem exspectat, audacior sit.

39. Laborem commutavit cum vita . . . et decus cum dedecore.

40. Belli cardo non in corporum robore, sed in animorum fortitudine vertitur.

41. Nihil aequa, ut pericula ac labores, quietis et deliciarum et otii facultatem comparat. Et quidem labores ipsam acquisitorum bonorum voluntatem, cœu præclaræ custodia, conservant. Nam voluptas, quae disciplina non regitur, pessimæ vitæ dux est: quia adeo vitam quoque ipsam turpiter eripit.

42. Tanchosdrns ab incerto homine letale vulnus accepit: quae res mihi haud insolita videtur; talium quippe casuum fortuna operatrix est: multi enim clari homines ab ignobilibus interempti fuerunt. Casus enim admirabiles et vulgo inopini naturam humanam comitantur.

μύ. Ὅτι Μανδίκιος ἡττηθεὶς ὑπὸ Περσῶν μεγίστη κατείχετο ἀνίᾳ· οἵ γὰρ παρεν . . . τι ἀποβαίνει· καὶ ἐν μὲν τῷ καιρῷ τῆς πρᾶξεως ἀνθέλκονται τῇ τοῦ περισσεύεσθαι ἀνάγκῃ, παραπάσης δὲ τῆς τιμῆς τοῦ ἔργου ἐν ἡσυχίᾳ 5γενόμενοι τὸ λοιπὸν ἀθυμότατα διατελοῦσι ἄρα λογιζόμενοι... μόδι. Ὅτι Θεόγνις * * *

3. ἀνθέλκονται ed.

4. παραπτάσης coni. Cl.

5. ἀθυμό-

τατα ed.

43. Mauricius a Persis vinctus, in magno versabatur moerore ...
Nam in ipso actionis momento vincendi necessitate abripiuntur: sed
ubi laus victoriae avolavit, in desidiam incident et animum despon-
dent.

44. Theognis . . .

A P O S P A S M A T I A
T H E M E N A N D R O T I S T O R I A S
E K T O T S O T I A L.

¶352 α'. Μένανδρος Προτίκτωρ, ιστορικὸς, δις λῆγες πατέρες ἑαυτοῦ· „έμοὶ πατήρ Εὐφρατᾶς ἐκ Βυζαντίου δρμωμένος· οὗτος δὴ οὖν ἦκιστα τῆς τῶν λόγων μετειλήχει παιδείας· Ἡρόδοτος μὲν οὖν μοι δρμόγνιος, τῆς πρὸς τὸν γόμον ἀπογευσάμενος παιδείας· εἴτα ἀφηνίασσε τῆς περὶ τῶν σπουδῆς· ἀλλ' ἔγωγε οὕτι χρῆγαι φόμην μὴ καὶ νόμοις διμιλῆσαι, καὶ δὲ τέλος ἵκεσθαι τῶν πόνων· καὶ δὴ ἀφικόμην, οἵ μοι ὑπῆρχε δυνατόν· ἦκιστα δὲ ἐχρησάμην τῇ ἐπαγγελίᾳ

F R A G M E N T A

HISTORIAE MENANDRI
 E S U I D A.

---

1. **M**enander Protector, historicus, de se ipso ita scribit: „Pater mihi fuit Euphratas, Byzantio oriundus; minime ille quidem eruditus. Herodotus vero mihi frater germanus erat, qui legum doctrina degustata, statim ab harum studio recessit. Ego vero et leges minime negligendas esse, et ad finem laborum perveniendum mihi esse existimavi: idque feci, ut licuit. Minime tamen huius

τοῦ δπιτηδεόματος· οὐ γάρ μοι θυμῆρες ἦν ἀγώνιζεσθαι δίκαιος,
οὐτε μὴν ἐν τῇ βασιλείᾳ στοᾶ θαμίζειν, καὶ δειγάτητε λόγων
τὰς τῶν ἐντυγχανόντων οἰκειοῦσθαι φροντίδας· καὶ τὰ σπου-
δαῖα τοιγαροῦν παρεῖς καὶ τὰ χείριστα ἑλόμενος, κεχηριώς περι-
5ενόστουν· καὶ μοι καταθύμιοι ἡσαν οὐ τε θόρυβοι τῶν χρω-
μάτων καὶ οἱ ἀμιλλητήριοι τῶν ἐππων ἀγῶνες, ἔτι γε μὴν καὶ
ἡ παντόμιμος ὅρχησις· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ παλαιόστραις ἐνα-
πεδύμην· καὶ ἐς τοσοῦτον ἔξωκειλα ἀφροσύνης, ὡς καὶ τὸν
φαινόλην ἀποδύσασθαι, συναποδύσασθαι δὲ αὐτῷ καὶ τὸ νοῦν- R. 35
10εχες, καὶ ἄλλο ὅ, τι ἐς βίον ἀγλαΐσμα· ἐπεὶ δὲ Μαυρίκιος
τὸ βασιλειον διεδήσατο κράτος, τῶντο μὲν προμηθέστατα
ἔχων ἐς τοὺς ἐπηκόους, τοῦτο δὲ καὶ Μουσῶν δραστής, ποιη-
μάτων τε καὶ ἴστορίας ἥδιστα ἐπαῖνον, ὡς καὶ τὸ πολὺ τῆς
νυκτὸς μέρος καταναλίσκειν περὶ τὰς τοιαύτας φροντίδας,
15κατ παρορμᾶν ἐπεῦθεν καὶ ὅξύνειν τοῖς χρήμασι τοὺς ἀμ-
βλυτέρους τὸν λογισμὸν, ἀγαπητῶς ἐν τῷ τότε ἔγογε ἀλύων,
καὶ δυσανασχετῶν τῷ μὴ τὰ δέοντα ἔχειν, ἀναλογιζόμενος
ἢν ὡς οὐκ ἦν χρεὼν ἀνόνητά με περινοστεῖν· ὡς οὖν ἂν
μὴ διὰ παντὸς κενεμβατοίην, ὁρμήθην ἐπὶ τήνδε τὴν συγ-
20ογραφὴν, ἄρξασθαι μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ Ἀγαθίου, καὶ
τῆς ἴστορίας ποιήσασθαι τὴν ἀρχὴν.”

β. Μένανδρος ἐν τῇ πρώτῃ. — ἐν ταύτῃ τῇ γῇ πρε-
σβευς τις ἀκοντισθεὶς διὰ τοῦ στήθους ἀπώλετο· καὶ ἐπεῦ-

11. προμηθέστατον cod. Vatic. 18. ἀστ' οὖν ἀν cod. Vat.

studii professione sum usus. Haud enim mihi cordi fuit causas in
foro agere, vel regiam porticum frequentare, et eloquentiae facul-
tate aliorum studia mibi conciliare. Quare neglectis rebus seriis,
deteriora sectari, et otiosus circumire coepi. Ac placuere mihi stre-
pitus musici, et excursiones equestres: praeteraque saltationes pan-
tomimorum. Ad haec et in palaestris frequenter me exercui,
eo amentiac processi, ut paenulam quoque, et cum ea sanam me-
tem omueumque modestiam, quae vitam ornat, exuerem. Postea-
quam vero Mauricius imperium capessivit, princeps, qui et populi
salutem provide curabat, et Musas amabat, poematisbusque et hi-
storiis audiendis quam plurimum delectabatur, utpote qui magnam
noctis partem ipse in iis studiis ~~commerget~~ et ingenia hebetiora
municipientia excitaret atque acueret. Hanc ego merito dolens et animo
aeger, quod ea, quibus opus esset, non haberem; mecum reputare coepi, non oportere me vitam adeo inertem et otiosam tra-
ducere. Quare ne prorsus nihil agerem, ad hanc bistoriam ani-
mum appuli, eiusque conscriptionem ab obitu Agathiae auspi-
catus sum.”

2. Menander libro primo. — Hac in regione legatus quidam

- R. 354 θει τῶσι καὶ Αἰολεῦσιν αἰνιγμα ἐγίνετο· Θρῆκες δόρκια οὐκ
ἐπίστανται. νοc. Θρῆκες.
- R. 364 γ'. Εἰς τοῦτο ἀβέλτηρίας ἥλασσεν αὐτοῖς δὲ τοῦς, ὡστε
θάτερον μέρος τὴν κυτὰ θατέρου μᾶλλον, ἢ τὴν κατὰ τῶν
πολεμίων, εὑχεσθαι νίκην. νοc. ἀβέλτερος. 5
- R. 365 δ'. Ἀλλ' οὐκ αἰσίως αὐτοῖς ἐπέσπενσεν ἡ τύχη· οἱ γὰρ
ἀθελοκακοῦντες οὐχ ὑπεστάλησαν. — καὶ τοῦτο οὐδὲ αἴσιον
δόξαι ἄν βασιλεῖ. νοc. αἴσιες. 10
- ε'. Ωδίγαρ Οὔννων ἡγεμὼν μέγιστος ἔνυχεν ἀναπαύ-
λης. νοc. ἀνάπαυλον.
- R. 366 σ'. Κατιόντων τῶν Ἀθάρων κατ' ὀλίγους, οἱ στρατη-
γοὶ γιώμῃ ἀχρῶντο παραχρῆμα ἐπιθέσθαι σφισί, κακὸν τούτων
ἀνάρρηπον τιθέναι τὴν τῶν Ἀθάρων κατάβασιν. νοc. ἀνάρ-
ρηπον.
- R. 367 ζ'. Οἱ Ἄρωμαῖοι γὰρ οὐκ ἀπετάφρενον τὸ πρότερον,¹⁵
οὕτε μήν ἐν ἵπιστήμῃ πάμπαν τὸ τοιόνδε εἰχον· πρότερον, ἢ
Μαυρίκιον τὸν Παύλου ἡγήσασθαι τοῦ ἔργου πολέμου· ἐπει-
δὴ δὲ, ὅτε τὴν στρατηγίαν είχεν ἡγεμονεύοντας αὐτῷ τῆς
ἢ τὴν βασιλείαν ἀτραποῦ, τὸ τοιόνδε ἁδυμίᾳ παραφθὲν
δε τὸ δέον ἐπινήγαγε· Ἄρωμαῖοις γὰρ μὴ βουλομένοις ἦν τὸ²⁰
χρῆμα, καὶ εἰς λήθην κατώλισθεν· πόνος γὰρ ὄχνῳ πολέ-
μιος. νοc. ἀπετάφρενον.

6. ἐπέπνευσεν N., ἀπέπν. vulg. 7. οὐχ delendum censel Küst.
9. Ωδίγαρ ε coni. N., ωδὴ γὰρ vulg. 18. δτε ed. Küst.

īculo per pectus transfixo interiit. Atque hinc apud Ionas Aeoles-
que proverbium ortum est: Thraces foedera neasciunt.

3. Eo yesaniae progressi sunt, ut a sese invicem magis, quam
ab hostibus, victoriam reportare optarent.

4. Verumtamen iis feliciter non adspiravit fortuna; refractarii
im milites obsequium et operam denegaverunt. — Hoc sane regi
corum non videbitur.

5. Odigar, maximus Hunnorū dux, quietem mortis conse-
catus est.

6. Quum Avares manipulatim descenderent, visum est duci-
bus illico eos adgredi, atque ita retrogradam efficere illorum in-
eursionem.

7. Romani antea castra sua fossis non muniebant, nec rei eius
rationem ullo modo norant, priusquam Mauricius, Pauli filius, in
orientē belli dux constitueretur. Ille vero imperio recepto, quod
ipsi viam ad imperium munivit, rem praedictam per socordiam iam-
diu intermissam in usum revocavit. Quippe Romani laborem cius-
modi defugiebant, remque oblivioni tradiderant. Labor enim igna-
viae inimicus est.

η'. Ό δὲ ἀπετοξύζετο κατὰ τοῦ βαρβάρου, καὶ μάλα εὐ- R. 365
στοχώτατα τὸ κέρας ἀκτεῖνας ἀφίσι τὸν ἄτρακτον κατὰ τοῦ
Κώχ· τὸ δὲ βέλος ἀνεγυμένον προσφέρεται τὸ στόμα, ἐκεῖ-
σε ἐμπεσὸν, κατέπαυσε τὴν πτῆσιν· καὶ δὴ ὁ Κώχ εὐθυ-
5ρὸν ἀπεβίω. νοc. ἄτρακτον, εὐθυνωρόν et Κώχ.

8. Μαθὼν ὡς ταῖς ἥδη ὑπὸ Ζαχαρίου δοκιμασθεῖσαις
σπουδαῖς οὐ στέργονται. Ρωμαῖοι, ἐπαφίσι τὸν Ταγχοσδρῷ
κατὰ τῆς Ρωμαίων ἐπικρατείας. νοc. δοκιμάσας.

9. 'Ο δὲ Ταγχοσδρῷ, ὁ τοῦ Χοσρόου στρατηγός, οὐχὶ¹⁰
ἐλέφαντάς τε καὶ ἀγροίκων δμιλον καὶ ἔτερα ἄττα φόβητρα,
κόμικῷ μὲν ἀρμόδιοι, ἔνεργά τε καὶ ~~φριθῆ~~ οὐδαμῶς, ἀλλὰ
τοὺς μαχιμωτάτους τε καὶ εὐπολοτάτους ἀγείρας, πλήθους τε
ἀγενοῦς ἀντάλλαγμα τοὺς τὰ πολέμια δεινοὺς ἀποκρίνας. νοc.
ἔμβριθῆ νοῦν et Ταγχοσδρῷ.

15 Καὶ αὐθις ἔσταναι τε ἐμβριθέστατα καὶ ἐπαμυνεῖν
τῇ πόλει. ~~utidem~~ s. νοc. ἐμβριθῆ νοῦν.

16. Ή. 'Ο δὲ ἡγεμὼν ἐν ἐνὶ τῶν ἐπτὰ λόφων ἀνελθὼν, ὀπε-
θείας ἐήμασι βαρβάροις, καὶ γαυρῷ τῷ φρονήματι μεγαλη-
γορίᾳ ἔχρητο. νοc. ἐπεθείας.

20 17. Οἱ δὲ Ἀβαροι κατὰ τοῦ θεοῦ πολέμου κίνησιν δρού- R. 360
λοντο ἥχον ἐγεῖραι ἔνυμιγῆ τε καὶ ἄγριον, ἕτι δὲ οὖν ξὺν
τῷ ἀλαλάγματι ἐπιδυπῆσαι τοῖς τυμπάνοις, ὅπως ἂν ἐς το-

6. Menandri haec esse, quum sine auctoris nomine prolatā sint,
perspicit Valesius. 7. τὸν Χοσδρῷ vulg. 11. ἔνεργα s. v.
Ταγχοσδρῷ, ἔναργη s. v. ἐμβριθῆ νοῦν. 15. Hoe fragmen-
tum Menandri esse affirmare nou ausim.

8. Ille vero arcum in barbarum intendens, iactu haud vano
agitam in Cochum emisit. Porro telum, cum per os apertum in-
trasset, in gutture haesit. Cochus vero statim vita excessit.

9. Compero Romanos non acquieturos legibus foederis, quod
Zacharias ~~sanc~~, Tanchosdrum provinciis Romanis immittit.

10. Tanchosdro autem, Chosrois copiarum dux, non elephan-
tas turbamque rusticam, et huic generis terriculamenta, ad ostentationem
quidem aptā, verum nullo modo firma et secura, collegit,
sed viros bellicosos et egregie armatos: selectis his, qui in re bel-
lica excellebant imbellis multitudinis leco.

Et rursus: Firmiter stare in acie, et pugnare pro moenibus.

11. Dux vero in unum a septem collibus concendit, et lym-
phatici instar barbara verba ~~pro~~loquens, insolenti fastu orationem
lactantiae plenam habuit.

12. Aves autem sub initium proelii dissonum et horridum
clamorem tollere, et cum fremitu bellico tympana quoque pulsare
statuerant, ut inopino illo vehementique strēpitu Romanos perceller-

R. 361 σοῦτον αὐτοῖς ὁ κτύπος δέξαρθείη, ὡς καταπλῆσαι τε καὶ δεδίξασθαι τὸ 'Ρωμαϊκόν· ταῦτα ἐπεὶ προέγνω ὁ Βῶνος, προαφηγήσατο τοῖς στρατιώταις, ὅστε αὐτοὺς τῷ ἀθρόῳ μὴ καταπληγῆναι, ἀλλὰ προανατυποῦντας ὅπερ ἔμελλεν ἔσεσθαι διδίξεσθαι τῇ δοκήσει καὶ τῷ μήπω παρόντι πρὸς τὸ ἐσόμενον·⁵ καὶ ὅταν αἴσθουντο τὸν πάταγον τῶν τυμπάνων, ἀντιπαταγεῖν καὶ αὐτοὺς ταῖς ἀσπίσι, καὶ ἐπαλαλάζειν τὸ ἐνυπίλιον, καὶ παιανίζειν, καὶ τοῖς ὑδροχόοις ἄγγειοις ξυλίνοις οὖσιν ἐπικτυπεῖν. νοc. ἐπιδυνπῆσαι ετ δεδίξασθαι.

R. 358 ιγ'. 'Ο δὲ Ναρσῆς, ὃς εἰώθει τῶν πολεμίων ἀεὶ χρα-¹⁰ τεῖν, κατά τινα θεήλατον δργὴν ἐφργεθεὶροτροπάδην. νοc. θεήλατος.

R. 365 ιδ'. Ταύτη τοι, καὶ τῆς Νισίβιος πολεμοκίας οὐ μέλον αὐτῷ. νοc. οὐ μέλον αὐτῷ.

ιε'. Δεδιώτες καὶ διαγοούμενοι μηχανᾶσθαι τι 'Ρωμαί-¹⁵ ονς, καὶ προκαλύμματι ἀποδράσεως περιπέττειν ὅ,τι ἀν εἴ- αυτοῖς τὸ πανούργημα. νοc. περιπέττοντι.

R. 354 ιε'. Ἐσήμην Σιλεῖ/βουλος ὁ Τούρκων ἡγεμὼν, ἐπὶ τῇ προσρήσει, ὡς ὁ 'Ρωμαϊών φίλος οὐχ ἡττον καὶ αὐτῷ ἐπιτήδειος, καὶ ὁ διωμενῆς δμοίως. ἐπειδὴ οὖν ~~εἴτε~~-²⁰ καῦτα 'Ρωμαῖοι Πέρσαις ἐπολέμουν, δέον εἶναι ἐν καιρῷ καὶ αὐτὸν ἐπιθέσθαι Πέρσαις. νοc. προσρήσει ετ Σιλεῖ/βουλος.

11. δρμὴν coni. Küst. 18. Σιλεῖ/βουλος] Idem, quod ~~supra~~ ^{ad} lē-
ζάβουλος et Σιλεῖ/βουλος vocatur. Verba ἐπὶ τῇ προσρήσει
vulg. post tres versus, inter ἐπολέμουν et δέον, ponuntur N.

rent ac territarent. At Bonus id praecognitum militibus iam praecepit dixerat, ne re subitanea consternarentur; sed opinione praeципentes id, quod futurum erat, assuescerent ei, quod nondum acciderat: et ubi strepitum tympanorum audissent, ipsi quoque vicissim scutis concreparant, et paeana canerent, et scutulis ligatis inter se collisis strepitum ederent.

13. Narses autem, qui semper hostes vincere consueverat, tunc immisso divinitus impetu tergum hostibus dedit.

14. Hac de causa, quam Nisibenea urbis obsidio ipsi curae non esset.

15. Timentes autem suspicantesque, ne quid forte Romani molirentur, fugaeque sub obtentu fraudem aliquam occultarent.

16. Turcarum dux Silzibulus significaverat, Romanorum amicos et hostes sibi etiam non minus tales esse. Quoniam igitur tunc Romani bellum cum Persis gererent, illum quoque ex foedere Persas pro oblata occasione adgredi debere.

εζ. Παρὰ δὲ Μενάνδρῳ σπαλίωνές εἰσι μηχανήματα, R. 366 καλύπτονται τινὲς βοεῖνοι δέρμασιν ἐκτύδην ξυντεθεὶμέναι, ξύλοις τε ἀνδρομήκεσιν αἰωρούμενοι· ὃν ἔνερθεν ὑπεισδύτες δπλῖται, ἐν χρῷ τε τῷ τείχει προσπελάζοντες, ὅργανό τε 5 λαστόμα καὶ τοιχωρύχα μεταχειρίζομενοι ὑπὸ γῆν αὐλῶνας ἔργαζονται, ἐγκείμενοί τε καὶ διορύττοντες, εἰ που τείχους τοῦ μέρος καταρρέονται, η ἄλλω τινὶ τρόπῳ ἐντὸς κενωμάτων γενόμενοι, δυοῖν ἀνύσσονται γε τὸ ἔτερον, η τὴν γῆν ἀναρρήξαντες τοῦ περιβόλου γένοιντο εἴσω. ἥγουν κατὰ τοῦ ἔνδον οφρέατος τοὺς σήγαγγας ἀγαγόντες, ἐπ' εὐθείας ἐκκενώσαιεν ἐφελκύσαντες τὸ γῆρας εἰς τὰ γλυφυρά τε καὶ κοῖλα τοῦ ὁρύχματος. νος σπαλίωνες.

ιη'. Τὸ γῆρας φίλερι τῆς φιλοπρωτίας μεταξὺ αὐτῶν συμ- R. 365 πεσσὸν, διέλνονται τὰς φυγάμεις. νος. φίλεριστῆσαι.
15 *ιθ'.* Πολλοὶ γῆρας ἐκλελοιπότες τὸν χάρακα, τὰς κώμας R. 366 ἀπόρθουσι. νος. χάρακα.

Praeterea Valesius cum magna veri specie ad Menandrum scriptorem refert quae apud Suidam de Mauricio Imperatore leguntur, sequentia:

20. Οὗτος προχειρίζεται στρατηγὸς τῆς ἡώας ὑπὸ Τίβερίου Καίσαρος. ὅς, Μαυρίκιος, φοιτός πολέμοις μὲν καὶ ἀγῶσιν οὐκ

17. Apud Menandrum autem σπαλίωνες sunt machinae, seu tecta quaedam ex pellibus bubulis expansis confecta, quae contis viri longitudinem habentibus attolluntur. Ea cum milites armati subierunt, ad moenia accedentes, et instrumenta lapidibus caeden- dis murisque subruendis tenentes, sub terra cuniculos agunt, terram continuo fodientes, ut vel partem aliquam murorum deiiciant, vel si alio aliquo modo in loca excavata penetrarint, duorum alterum efficiant; aut, terra perfossa, intra muros perveniant; aut cuniculis ad putum intra urbem situm perductis, aquam recta inde efficiant, et in excavatas fossas derivent.

18. Nam contentio de principatu inter eos orta, copias bellicas dissolvit.

19. Multi enim derelicto vallo pagos diripiabant.

Hic a Tiberio Caesare dux copiarum per Orientem constitutus est: nam ille quidem in bellis atque certaminibus innutritus, sed

ἢν διπεθραμμένος, ἔμφρων δὲ ἄλλως παὶ διμβριθῆς, καὶ κατηριβωμένος, ξύγκεράσας τε ἐν ἑρτῷ ἄμφω τὰ ἐναντίως ἔχοντα ἀλλήλοις, ὅγκον φρονήματος, καὶ πραότητος, πάσης ὑπεροψίας τε καὶ ὄφρυος ἔλευθερον. τοιοῦτον δὴ τινα τὸν Μαυρίκιον ὄντα ἡ τῶν πραγμάτων ἡγεμονία παραλαβοῦσα,⁵ ἐνέδειξε πως εὐκλεόστερον τῇ πείρᾳ. νος. Μαυρίκιος — εἰ δύκος.

prudens vir et gravis, eruditusque. Qui duas res maximo inter se contrarias in se coniunxit, summam dignitatem et mansuetudinem arrogantia et supercilie ~~πλην~~ liberam. Talis quum esset Mauricius natura, adepto imperio ~~πολέμῳ~~ etiam inclinavit.

Quae Suidas sub vocibus ἀρρεστος et εὔψυχος Menandro historicō tribuit, Polybii Appianique esse iam ~~ποιητής~~ Küsterus. At neque eum, neque Portum vidisse, quae sub voce dn' ἔχθρῶν leguntur, transcripta esse e Scholiis ad Aristophanis Aves v. 375 seqq. et ita quidem, ut ipsi versus 378—380 appareant, id vero in viris, quorum uterque poetam cum Scholiis ediderat, levitatem arguit vix credibilem. Menander, cuius verba afferuntur, comicus est.

ΕΚΛΟΓΑΙ

ΤΟΡΦΩΤΙΟΥ

ΕΚΤΩΝΙΣΤΟΡΙΩΝ

ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ,

ΚΑΝΔΙΔΟΥ ΙΣΑΥΡΟΥ,

ΝΟΝΝΟΣΟΥ

καὶ

ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ.

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΩΝ
ΟΛΥΜΠΙΟΔΩΡΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΛΟΓΩΝ.

EX HISTORIA
OLYMPIODORI
EXCERPTA.

Ανεγνώσθησαν Ὄλυμπιοδώρου ἴστορικοὶ λόγοι κβ. ἀρχεταιΑ. C. 407
ἀπὸ τῆς Ὀνωρίου τοῦ βασιλέως Ῥώμης τῆς ὑπατείας τὸ ἔ-^{Ind. 5}
βδομον, καὶ Θεοδοσίου τὸ δεύτερον, κατέρχεται δὲ μέχρις Α. C. 425
ὅτου Βαλεντίνιαν δὲ Πλακιδίας καὶ Κωνσταντίου παῖς εἰς ^{Ind. 8}
5τὴν βασιλειον τῆς Ῥώμης ἀνεῳδήθη ἀρχήν. οὗτος δὲ συγ-^{Hon. 13}
γραφεὺς Θηβαῖος μὲν ἐστιν, ἐκ τῶν πρὸς Αἴγυπτον Θηβῶν P. 3
τὸ γένος ἔχων· ποιητής, ὡς αὐτός φησι, τὸ ἐπιτήδευμα. ^{Theodos.} V. 145
Ἐλλην τὴν θρησκείαν· σαφῆς μὲν τὴν φράσιν, ἄτονος δὲ καὶ
ἐκλελυμένος, καὶ πρὸς τὴν πεπατημένην κατενηγεμένος χν-
ιοδαιολογίαν. ὥστε μηδὲ ἕξιος εἰς συγγραφὴν ἀναγράφεσθαι
δὲ λόγος· δὲ καὶ αὐτὸς ἵσως συνιδὼν, οὐ συγγραφὴν αὐτῷ
ταῦτα κατασκευασθῆναι, ἀλλ' ὑλὴν συγγραφῆς ἐκπορισθῆναι
διαβεβαιοῦται· οὕτως ἀμορφος καὶ ἀνίδεος καὶ αὐτῷ τοῦ

Lecti sunt Olympiodori historiarum libri duo et viginti, dñcto in-
tio ab Honori, Romani Imperatoris, consulatu septimo, et Theodosii
secundo: deducitque historiam ad id usque tempus, quo Valentini-
anus, Placidiae et Constantii filius, Romanus Imperator declaratus est.
Scriptor hic ortum dicit Aegyptiacis Thebis, poëta, ut de se ipse profi-
tetur, religione vero gentium imbutus. Dictio illi clara, remissa tamen
ac dissoluta, et in protraitam devoluta verborum affluentiam. Oratio ita-
que indigna, ut historiae adnumeretur: cuius ipse fortasse conscientius,
non historiam hanc a se adornari, sed materiam dumtaxat, seu com-
mentarium historiae suppeditari contendit: adeo informis ac specie

λόγον ὁ χαρακτήρ ἀπεφαινετο. καὶ γὰρ οὐδεμιᾶ τῶν ἴδεων καλλιωπέεσται, πλὴν εἴ τις ἐν τισι τῇ ἀφελείᾳ πλησιάζειν ἐκ-
P. 4 βιάσοιτο. τῷ γὰρ λίαν ταπεινῷ καὶ ἔξευτελισμένῳ καὶ ταύ-
της ἐκπίπτων, εἰς Ἰδιωτισμὸν δὲν ὑπενήνεκται. ὅλην δὲ
αὐτὸς ἵστορίας ταῦτα καλῶν δικιάς διαιρεῖ, καὶ
προσομίοις πειρᾶται κοσμεῖν. καὶ πρὸς Θεοδοσίου τὸν βασι-
λέα, ὃς ἀνεψιός ἐχρημάτιζεν Ὁνωρίου καὶ Πλακιδίας, Ἀρ-
καδίου δὲ πατέρας, πρὸς τεῦτον τὴν ἱστορίαν ἀναφωνεῖ.

A. C. 395 Διαλαμβάνει τοίνυν περὶ Στελίχωνος, δῆσην τε περιεβέ-
Ind. 8 βλητο δύναμιν, καταστὰς ἐπίτροπος τῶν παιδῶν Ἀρχαδίους τοῦ
Honor. 1 καὶ Ὁνωρίου ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πατρὸς αὐτῶν Θεοδοσίου τοῦ
μεγάλου· καὶ ὡς Σερῆναν νόμῳ γάμου ἡγάγετο, Θεοδοσίου
βκαὶ ταύτην αὐτῷ κατεγγυήσαντος. ὅτι τε μετὰ ταῦτα Στελί-
χων εἰς τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Θερμαντίαν τὸν βασιλέα Ὁ-
νώριον γαμβρὸν ἐποιήσατο. καὶ ὡς ἐπὶ πλεῖστον ἔτι μᾶλλον 15
ἡρθη δυνάμεως, καὶ πολλοὺς πολέμους ὑπὲρ Ρωμαίων πρὸς πολλὰ
τῶν ἐθνῶν κατώρθωσε. καὶ ὅτι μιαιφόνῳ καὶ ἀπανθράπτῃ

A. C. 408 σπουδῇ Ὄλυμπίου, δὲν αὐτὸς τῷ βασιλεῖ προσφείωσε, τὸν
Ind. 6 Honor. 14 διὰ ξύρους ὑπέμεινε θάνατον.

A. C. 410 "Οτι Ἀλάριχος ὁ τῶν Γότθων φύλαρχος, δὲν Στελίχωνος
Ind. 8 μετεκαλέσατο ἐπὶ τῷ φυλάξαι Ὁνωρίῳ τὸ Ἰλλυρικόν (τῇ γὰρ
Honor. 16 αὐτοῦ ἦν παρὰ Θεοδοσίου τοῦ πατρὸς ἐκνευμημένον βασι-

carens etiam ipsimet dictionis suae character visus est. Et vero nulla idea hic enitet, nisi quis eum alicubi simplicitati accedere contendat. Etsi neque hanc attingat, dum nimis humili ac vili dictionis genere usus, in idiotismum plebeiumque sermonem prorsus delabitur. Et licet silvam suum ipse opus appellat, libris tamen distinguit, praefationibusque ornare nititur. Historiam inscribit Theodosio [Minori] Imperatori, qui Arcadii filius, Honorii ac Placidiae patruelis fuit.

Narrat itaque, Stilichonem ad magnam pervenisse potentiam, cum eum Theodosius Magnus parens ipse suis liberis, Arcadio atque Honorio, tutorem imposueret, ac praeterea uxorem Scenam duxisset, a Theodosio aequi ipsi responsam. Post etiam, filia sua Thermaenia nuptiis Honorio Imperatori data, illum sibi generum adscivisse: indeque ad sumam prorsus evectum potentiam. Multa pro Romanis cum variis gentibus bella gessisse feliciter, donec sanguinaria immanique Olympii opera, qui per Stilichonem Imperatori familiariter factus fuerat, ferro mortem exceptit.

Addit, Alarichum, Gothorum praefectum, quem olim evocarat Stilicho, ut Honore Illyricum armis teneret, (haec enim illi provincia a parente Theodosio in partitione regni obvenerat,) tum ob Stilichonis caedem, tum quod promissum illi datum non esset, cin-

λείψας οὗτος δὲ Ἀλάριχος, διά τε φόνον Στελίχωνος, καὶ ^{A. C. 410}
 ὅτι ἀ συνέκειτο αὐτῷ, οὐκ ἀλάμβανε, πολιορκεῖ καὶ ἐκπορ- ^{Ind. 8}
 θεῖ τὴν Ρώμην. ἐξ ἡς χοήματά τε ἄπειρα ἔξεκόμισε, καὶ ^{Honor. 16}
 τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίου, Πλακιδίαν, ἐν Ρώμῃ διάγουσαν, ἡ-
 5χμαλώτισε. καὶ πρὸ τῆς ἀλώσεως δὲ ἐν τινὰ τῶν κατὰ τὴν
 Ρώμην ἐπιδόξων, (^Ἄτταλος ἦν ὄνομα αὐτῷ,) τὴν ἐπαρχότητα
 τότε διέποντα εἰς βασιλέα ἀνηγόρευσεν. ἐπράχθη δὲ αὐτῷ
 ταῦτα διά τε τὰς προειρημένας αἰτίας, καὶ ὅτι Σάρον, καὶ
 αὐτὸν Γότθον ὄντα, καὶ πλήθους μὲν ὀλίγου ἐπάρχοντα, (^{ἄ-}
 ιοχρι γὰρ διακοσίων ἡ καὶ τριακοσίων ὁ λαὸς ἔξετείνετο,) ἀλλως
 δὲ ἡρωϊκόν τινα καὶ ἐν μάχαις ἀκαταγώνιστον, τοῦτον ὅτι
 Ρωμαῖοι ἡταιρίσαντο δι' ἔχθρας Ἀλαρίχῳ ὄντα, ἀσπονδον ^D
 ἔχθρὸν Ἀλάριχον ἐποιήσαντο.

“Οτι ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ρώμης ἀλληλοφαγία τῶν δνοι- ^{A. C. 408}
 15κούντων ἐγίνετο. ^{Ind. 6}

“Οτι Ἀλάριχος, ἐπι ζῶντος Στελίχωνος, τεσσαράκοντα
 κεντηνάρια μισθὸν ἔλαβε τῆς ἐκστρατείας. ^{Honor. 14}

“Οτι μετὰ θάνατον Στελίχωνος ἀναιρεῖται ἐναπονι-
 γεῖσα καὶ Σερῆνα ἡ τούτου γυνὴ, αἰτίᾳ νομισθεῖσα τῆς
 2οὲπι Ρώμην ἐφόδου Ἀλαρίχου. ἀναιρεῖται δὲ πρότερον με-
 τὰ τὴν ἀναιρεσιν Στελίχωνος δ ταύτης κάκείνου παῖς δ
 Εὐχέριος.

“Οτι τὸ Βουκελλάριος ὄνομα δν ταῖς ἡμέραις Ὀνωρίου
 δφέρετο κατὰ στρατιωτῶν οὐ μόνων Ρωμαίων, ἀλλὰ καὶ

xisse et cepisse Romam, in eaque urbe incredibilem argenti vim
 praeda avertisse. Quin et Honorii Placidiam, Romae tum agentem,
 captivam habuisse. Ante captam vero urbem illustrem tum virum,
 cui Attalo nomen, summam praefecturam gerentem, Imperatorem
 renuntiassese. Actaque esse hacc ob eas, quas diximus, causas, et ob
 Sarum, Gothum item genere, sed paucorum hominum praefectum,
 (vix enim ducentos, aut summum trecentos ductabat,) cetera ge-
 nerosum virum armisque invictum, quem quod socium sibi Romani
 adiunxissent, Alaricho exosum, hunc sibi implacabilem fecerunt
 inimicum.

In hac urbis obsidione mutua carne pastos obcessos.

Alarichum, vivente etiamnum Stilichone, militiae mercedem
 centenarios quadraginta accepisse.

Post Stilichonis interitum suffocatam periisse et Serenam, eius
 coniugem, quod Alarichi ad urbem adventus causa extituisse puta-
 retur, interfectum antea, interempto iam Stilichone, filium eius ex
 Serena, Eucherium.

Buccellarii vocabulum Honorii Imperatoris temporibus tributum

Dexippus, Eunapius etc.

Γότθων τιγῶν· ὡς δ' αὐτῶς καὶ τὸ φοιδεράτων κατὰ διαφόρου καὶ συμμιγοῦς ἐφέρετο πλήθους.

P.5   “Οτι Όλύμπιος ὁ ἐπιβουλεύσας Στελίχωνα μάγιστρος τῶν ὀφφικίων γέγονεν· εἰτα ἔξεπεσε τῆς ἀρχῆς· εἰτα πάλιν ἐπέβη ταύτης. ἔπειτα ἔξεπεσεν. εἰτα ἐκπεσὼν, δοπάλοις⁵ ὑστερον ὑπὸ Κωνσταντίου, δις ἥγαγετο Πλακιδίαν, παιόμενος ἀναιρεῖται, τὰς ἀκοὰς πρότερον ἐκκοπείς. καὶ ἡ δίκη τὸν ἀγοστιούγον εἰς τέλος οὐκ ἀφῆκεν ἀτιμώρητον.

A.C. 406   “Οι τῶν μετὰ ‘Ροδογάϊσον Γότθων οἱ κεφαλαιῶται ὁ-
Ind. 4 πτίματοι ἐκαλοῦντο, εἰς δώδεκα συντείνοντες χιλιάδας, οὓς¹²
Honor. 12 καταπολεμήσας Στελίχων ‘Ροδογάϊσον προσηταψίσατο.

A. C. 410   “Οτι Ἀλαρίχου νόσῳ τελευτήσαντος, διάδοχος αὐτοῦ Ἀ-
Ind. 8 δάνουληρος καθίσταται ὁ τῆς γυναικὸς ἀδελφός.
Honor. 16

B   “Οτι τὸν ἔχρον ἄρτον βουκέλλατον ὁ συγγραφεὺς καλεῖ-
σθαί φησι· καὶ χλευάζει τὴν τῶν στρατιωτῶν ἐπωνυμίαν,¹⁵
ὅς ἐκ τούτου Βουκέλλαρίων ἐπικληθέντων.

“Οτι Κωνσταντῖνος εἰς τυραννίδα ἀρθεὶς πρεσβεύεται
πρὸς Ὁνόριον, ἀκον μὲν καὶ ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν βιασθεὶς
ἀπολογούμενος ἄρξαι, συγγράμμην δὲ αἴτων, καὶ τὴν τῆς
βασιλείας ἀξιῶν κοινωνίαν. καὶ βισιλεὺς διὰ τὰ ἐνεστηκότων
δυναρεῷ τέως καταδέχεται τὴν τῆς βασιλείας κοινωνίαν, κατὰ
τὰς Βρεττανίας δὲ ὁ Κωνσταντῖνος ἐτύγχανεν ἀνηγορευμένος,

militibus, non Romanis solum, sed et Gothis quibusdam. Eodem modo et foederatorum nomen attributum inconditae et e diversis conflatae multitudini.

Olympium illum, qui Stilichoni insidiatus erat, officiorum magistrum factum, ea post dignitate excidisse. Dehinc iterum potum, rursum privatum esse: tandem fustibus a Constantio, qui Placidiam uxorem duxerat, mactatum occubuisse, cum ei ante caedem auriculae resectae fuissent. Ita impium illum non impunitum obiisse.

Gothorum, qui cum Rodogaiso erant, primarios viros Optimatos appellatos ait, duodecim fere millium numero, quibuscom Stilichonem, Rodogaiso debellato, societatem iniisse.

Alaricho morbi vi extincto, successorem datum Adaulphum, uxoris fratrem.

Panem siccum scriptor hic buccellatum vocari tradit, illuditque militum cognomini, ut qui hinc Buccellarii sint appellati.

Constantinus ad imperium tyranice sublatas, ad Honorium legatos mittit excusantes, invitum illum et a militibus coactus imperium suscepisse. Veniam igitur postulare societatemque imperii. Imperator propter impendentes molestias tantisper suscepit in societatem. Constantinus hic in Britannia renuntiatus fuerat, militari tumultu ad imperium adactus. Etenim ante Honorii consulta-

στάσει τῶν ἐκεῖσες στρατιωτῶν εἰς ταύτην ἀνηγμένος τὴν ἀρχήν· καὶ γὰρ ἐν ταύταις ταῖς Βρεττανίαις, πρὸν ἡ Ὀνώριον τὸ ἔβδομον ὑπατεῦσαι, εἰς στάσιν δρμῆσαν τὸ ἐν αὐτῷ. ^{A. C. 409} ταῖς στρατιωτικὸν, Μάρκον τινὰ ἀνεῖπον αὐτοκράτορα. ^{Ind. 5} τοῦ ^{Honor. 12} 5δὲ ὑπὸ αὐτῶν ἀγαλματίσθεντος, Γρατιανὸς αὐτοῖς ἀγτικαθίσταται. ^C ἐπεὶ δὲ καὶ οὗτος εἰς τετράμηνον, αὐτοῖς προσκορής γεγονὼς, ἀπεσφάγη, Κωνσταντῖνος τότε εἰς τὸ τοῦ αὐτοκράτορος ἀναβιβάζεται διομα. οὗτος Ἰουστῖνον καὶ Νεοβιγάστην στρατηγοὺς προβιβλόμενος καὶ τὰς Βρεττανίας ἔσσας, περαιωῦται ιοῦμα τῶν αὐτοῦ ἐπὶ Βονωνίαν, πόλιν οὕτω καλουμένην, παραδαλασσίαν καὶ πρώτην ἐν τοῖς τῶν Γαλλιῶν δρίοις κειμένην. ἔνθα διατρίψας, καὶ δλον τὸν Γάλλον καὶ Ἀκύτανον στρατιώτην ἰδιοποιησάμενος, κρατεῖ πάντων τῶν μερῶν τῆς Γαλατίας μέχρι τῶν Ἀλπεων τῶν μεταξὺ Ἰταλίας τε καὶ 15Γαλατίας. οὗτος δύο παιδας ἔσχε, Κώνσταντα καὶ Ἰουλιανὸν. ὅν τὸν μὲν Κώνσταντα καίσαρα χειροτονεῖ, εἴτα ὕστε-^D ρον κατὰ τὰς αὐτὰς ἡμέρας καὶ τὸν Ἰουλιανὸν νωβελίσσομον.

"Οτι Ἀτταλος βασιλεύσας κατὰ Ὀνωρίον ἐπὶ Ῥάβενην ^{A. C. 409} ἐκστρατεύεται, καὶ πέμπεται πρὸς αὐτὸν, ὃς ἐκ βασιλέως ^{Ind. 7} ^{Honor. 15} 20Ὀνωρίον πρὸς βασιλέα, Ἰοβιανὸς ἔπαρχος καὶ πατρίκιος, καὶ Οὐάλης στρατηγὸς ἐκατέρας δυνάμεως, καὶ Ποτάμιος ὁ κοινοίστωρ, καὶ Ἰουλιανὸς πριμικῆρος τῶν νοταρίων. οἱ ἐδήλοντον Ἀττάλῳ ἐπὶ κοινωνίᾳ τῆς βασιλείας ἀπεστάλθαι παρὰ Ὀνωρίον. ὁ δὲ ἀπένευσεν, ἀλλὰ νῆσον οἰκεῖν ἡ ἐτερόν τινα

tum septimum in seditionem illic versus exercitus, Marcum quendam Imperatorem crearat: quo ab ipsis sublato, Gratianus suffectus est. Hic ubi menses quatuor, illis iam fastidio ductis, praefuisset, interficitur. Tum Constantinus Augusti nomine salutatur. Is Iustinum et Neovigasten militarium copiarum duces creans, relicta Britannia, cum suis traiecit, venitque Bononiam, maritimam urbem sic dictam, primam in Galliae finibus positam. Ibi moratus, Gallum omnem et Aquitanum militem sibi adiungens, omni est Gallia potitus ad Alpes usque, quae Italiam a Gallia separant. Huic filii duo erant, Constans et Julianus. Illum Caesarem constituit, Julianum deinde eo ipso tempore Nobilissimum nominavit.

Attalus contra Honoriū imperans, ad Ravennam castratus est, missusque ad illum tamquam ab Honoriū Imperatore ad Imperatorem Jovianus, praefectus atque patricius, et Valens, utriusque militiae dux, et Potamius quaestor, et Julianus, notariorum primicerius. Hi Attalo significant, ab Honoriū sese missos, ut cum illo de imperii societate tractent; abnuit vero ille: concedere tamen se, ut insulam inhabitet malorum expers Ho-

A. C. 4ος τόπον, δν ἀν βιούλοιτο, συγχωρεῖν Ὄνωριον, κακῶν ἀπαθῆ.

Ind. 7 ἀποκρίνεται δὲ Ἰοβιανὸς ἡσθεὶς, ἐπαγγελλόμενος καὶ σινῶσαι
Honor. 15 καθ' ἐνὸς μέλους τὸν βασιλέα Ὄνωριον. ἐφ' ᾧ ἐπετίμησεν

P. 6 Ἀτταλος Ἰοβιανῷ, ὃς οὐθενὸς ἔθους ὅντος σινοῦσθαι βασιλέα,
V. 147 ἔκοντὶ τὴν βασιλείαν ἀποτιθέμενον. ἀλλὰ Ἰοβιανὸς μὲν πολλά-5
κις πρεσβεύσας, καὶ μηδὲν ἀνίσας, καταμένει πρὸς Ἀτταλον,

πατρίκιος Ἀττάλου δυομασθείς. μετέρχεται δὲ κατὰ τὴν
‘Ράβενναν ἐπὶ τὸν πραιπόσιτον Εὔσέβιον ἡ δυναστεία. ὃς

μετὰ ἵκανὸν χρόνον Ἀλλοβίχουν ἐπηρείᾳ καὶ ὑποθήκῃ δημο-
σίᾳ καὶ ἐπ' ὄψει τοῦ βασιλέως ὁράθδοις ἀναιρεῖται· χρό-10

νος ἐργενεν ἵκανὸς, καὶ μὴ πειθόμενος Ἀτταλος Ἀλαρίχῳ,
σπουδῇ δὲ μάλιστα Ἰοβιανοῦ, δις ἦν τὴν Ὄνωρίου πρεσβείαν

προδεδωκώς, καθαιρεῖται τῆς βασιλείας· καὶ μένει, τὸν ἴδιω-
την παρὰ Ἀλαρίχῳ βίον ἀνθηρημένος. ἐπειτα μετὰ χρόνον

B. tινὰ βασιλεύει. είτα καθαιρεῖται· καὶ μετὰ ταῦτα ὑστερον 15

A. C. 412 ἐπὶ ‘Ράβενναν παραγεγονὼς, καὶ τοὺς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δα-
Ind. 10 Honor. 18 κτύλους ἀκρωτηριασθεὶς ἔξοριά παραπέμπεται.

“Οτι Ἀλλοβίχος μετὰ βραχὺ, τὴν ἐφ' ᾧ τὸν πραιπόσιτον
Εὔσέβιον ἀνεῖλε δίκην τινὸς, γνώμῃ τοῦ βασιλέως κατὰ
πρόσωπον αὐτοῦ ἀναιρεῖται. καὶ Κωνσταντῖνος ὁ τύραννος τὸν
Ἀλλοβίχον θάνατον μαθὼν, ἐπειγόμενος πρὸς ‘Ράβενναν,
ῶστε σπείσασθαι Ὄνωρίῳ, φοβηθεὶς ὑποστρέψει.

“Οτι τὸ ‘Ρήγιον μητρόπολις ἔστι τῆς Βρεττίας, δξ οδ

norius, vel alium certe, quem velit, locum. Respondet ad haec
laetabundus Iovianus, indicatque, exutum iam ab Attalo una re-
gni parte Honorium Imperatorem. Quare Iovianum Attalus incre-
pando, nullum ferre morem dixit, ut spoliari dicendus sit Imperator,
qui sponte sua imperio abdicaret. Verum Iovianus saepenumero
legatione obita, neque quidquam proficiens, mansit tandem apud
Attalum, illiusque patricius est appellatus. Ravennae interim de-
labitur ad Eusebium praepositum potestas: qui post non diu Allo-
vichi violentia ac decreto publico in oculis Imperatoris fustibus
est occisus. Post etiam dum Alaricho non acquiescit Attalus, et
vero maxime Ioviani opera, qui Honorii legatos prodiderat, imperio
deicitur: manetque privatam apud Alarichum vitam degens. Deinde
non multo post iterum imperavit, ac rursum abdicare coactus est.
Post haec tandem ad Ravennam profectus et summis dexterac ma-
nus digitis truncatus proscriptur.

Allovichus item post paulo, quod Eusebium praepositum sustu-
lisset, Imperatoris sententia poenas dedit, atque in eius conspectu
occiditur. Constantinus tyrannus, cogita Allovichi morte, Raven-
nam accedens, ut cum Honorio foedus iniret, metu percussus revertit

Rhegium metropolim esse Bruttiorum, e qua refert historicus

φησὶν οἱ ἴστορικὸς Ἀλάριχον ἐπὶ Σικελίαν βουλόμενον περαιωθῆναι ἐπισχεθῆναι. ἄγαλμα γάρ φησι τετελεσμένον ἴσταμενον ἐκώλυσε τὴν περαιώσιν. τετέλεστο δὲ, ὡς μυθολογεῖ, παρὰ τῶν ἀρχαίων, ἀποτρόπαιόν τε τοῦ ἀπὸ τῆς Αἴ-^C
5τηνης πυρὸς καὶ πρὸς κώλυσιν παρόδουν διὰ θαλάσσης βαρβάρων. ἐν γάρ τῷ ἐνὶ ποδὶ πῦρ ἀκούμητον ἐτύγχανε, καὶ ἐν τῷ ἐτέρῳ ὅμωρ ἀδιάφθορον. οὐκ καταλυθέντος ὑστερού ἔη τε τοῦ Αἰτναίου πυρὸς καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων βλάβας ἡ Σικελία ἐδέξατο. κατέστρεψε δὲ τὸ ἄγαλμα Ἀσκλήπιος ὁ τῶν
10εν Σικελίᾳ κτημάτων Κωνσταντίου καὶ Πλακιδίας διοικητῆς καταστάς.

Οτι Κωνσταντίου τοῦ τυράννου καὶ Κώνσταντος τοῦ ^{A.C. 411} παιδὸς, ὃς πρότερον μὲν καλσαρ, ἐπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς ἐκε-^{Ind. 9} χειροτόνητο, τούτων ἡττηθέντων καὶ πεφευγότων, Γερόντιος ^{Honor. 17} 15δ στρατηγὸς, τὴν πρὸς τοὺς βαρβάρους ἀσμενίσας εἰρήνην, Μάξιμον τὸν ἐαυτοῦ παῖδα, εἰς τὴν τῶν δομεστίκων τάξιν ^D τελοῦντα, βασιλέα ἀγαγορεύει είτα ἐπιδιώξας Κώνσταντα, κατεπράξατο ἀγαιρεθῆναι, καὶ κατὰ πόδας εἶπετο, διώκουν καὶ τὸν πατέρα Κωνσταντῖνον. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐγίνετο, Κων-²⁰ σταντίος καὶ Οὐλφιλᾶς ἀποστέλλονται παρὰ Ὄντωρίου κατὰ Κωνσταντίνου. καὶ καταλαβόντες τὴν Ἀρήλατον, ἔνθα τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο Κωνσταντῖνος σὺν Ἰουλιανῷ τῷ παιδὶ, ταύτην πολιορκοῦσι. καὶ Κωνσταντῖνος καταφυγὼν εἰς εὐ-

Alarichum, dum in Siciliam traiicere parat, retentum fuisse. Statua enim, inquit, inaugurata, ibi stans, traiectum vetabat. Fuerat vero haec, ut fabulatur, ab antiquis inaugurata, cum ut Aetnae montis ignes averteret, tum ut maris transitu barbaros prohiberet. Altero enim pede perpetuum ignem, altero vero perennem aquam gestabat. Ea igitur statua confracta, tandem ex Aetnaeo igne et a barbaris detrimentum Siciliam cepisse. Eversam vero statuam ab Aesculapio, qui in Sicilia possessionum Constantii et Placidiae curator erat.

Constantino tyranno et Constante filio, qui primum quidem Caesar, post etiam Imperator creatus fuerat, victis fugaque dilapsis, Gerontius, belli dux, cum barbaris pace libens inita, filium suum Maximum, qui inter domesticos numerabatur, Caesarem renuntiat. Constantem deinde insecurus, e medio sustulit, et vestigia consecans, Constantinum quoque patrem persequebatur. Dum haec geruntur, Constantius et Ulphilas ab Honorio adversus Constantinum missi: cumque Arelatem pervenissent, ubi Constantinus cum Iuliano filio agebat, hanc obsident. Constantinus ad templum confugiens, sacerdos ordinatur, iure iurando de salute illi dato. Sic urbis

A. C. 411 κτήριον πρεσβύτερος τότε χειροτογεῖται, δρκων αὐτῷ υπὲρ σω-
Ind. 9 τηρίας δυθέντων. καὶ τοῖς πολιορκοῦσιν αἱ πύλαι τῆς πό-
Ηονορ. 17 λεως ἀγαπετάννυνται· καὶ πέμπεται σὺν τῷ νιφ Κωνσταν-
τῖνος πρὸς Ὀνώριον. ὁ δὲ μηδικακῶν αὐτοῖς υπὲρ τῶν α'-
P. γεψιῶν αὐτοῦ, οὓς ἐτύχανε Κωνσταντῖνος ἀνελὼν, πρὸ τριά- 5
κοντα τῆς Ραβέννης μιλίων παρὰ τοὺς ὄφους προστάττει
τούτους ἀγαρεθῆναι. Γερόντιος δὲ, παραγενομένων Οὐλφιλᾶ
καὶ Κωνσταντίου, φεύγει· καὶ καταληφθεὶς, ὅτι ἔγκρατες
ἡρόες τοῦ οἰκείου στρατοῦ, ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ἐπιβούλευνται.
πῦρ γὰρ κατὰ τῆς οἰκίας αὐτοῦ ἀνῆψαν. ὁ δὲ πρὸς τοὺς ιο-
ἐπαναστάντας κρατερῶς ἐμάχετο, ἕνα συναγωνιστὴν ἔχων
Ἀλανὸν τὸ γένος, εἰς δούλους αὐτοῦ ἀριθμούμενον. τέλος
τὸν τε Ἀλανὸν καὶ τὴν γυναικα, τοῦτο προθυμούμενος,
ἀγαρεῖ, ἐπικατασφάζει δὲ καὶ ἐσυτόν. Μαῖμος δὲ ὁ παῖς
ταῦτα μαθὼν, πρὸς τοὺς ὑποσπόνδους φεύγει βαρβάρους. 15

A. C. 412 "Οτι Ἰοβίνος ἐν Μονυδιακῷ τῆς ἑτέρας Γερμανίας κατὰ
Ind. 10 σπουδὴν Γωὰρ τοῦ Ἀλανοῦ, καὶ Γυντιαρίου, ὃς φύλαρχος
Ηονορ. 18 Βέρηματίτης τῶν Βουργουντιόνων, τύραννος ἀνηγορεύθη. πρὸς
δὲ παραγενέσθαι Ἀτταλος Ἀδίσοντρον παραινεῖ. καὶ παρα-
γίνεται ἄμα τοῦ πλήθους. καὶ Ἰοβίνος ἀγιᾶται ἐπὶ τῇ Ἀδα- 20
ούλφον παρουσίᾳ καὶ μέμφεται δι' αἰνιγμάτων τῷ παραινέ-
σαντι Ἀττάλῳ τὴν ἀφίξιν. καὶ Σάρος δὲ ἐμελλε πρὸς Ἰοβί-

8. Κωνσταντίνου vulg. 16. Olympiodorum Μογουντιακὸν no-
minasse, extra dubium est: de Photio idem asseverare non au-
sim.

portae obsidentibus militibus apertae sunt, missusque est cum Iu-
lianō filio Constantinus ad Honorium. Ille vero minime ipsis igno-
scens ob interfectos a Constantino cognatos suos, ad trintā a
Ravenna milliaria contra iurisurandi fidem interfici eos iubet.
Gerontius dein, accendentibus Ulphila et Constantio, fugam capescit:
deprehensusque, quod impotenter exercitiū praefuisse, suorum
insidiis petitus est. Ignem itaque ipsius aedibus iniecerunt; at ille
fortiter in aversarios pugnat, uno adjuvante famulo, qui Alanus
erat. Re tamen tandem desperata, Alanum illum suamque uxorem,
ut ipsi postularant, interimit, ac denique etiam sibi mortem con-
sciscit. Maximus, eius filius, re intellecta, ad foederatos confugit
barbaros.

Iovinus apud Mundiacum, Germaniae alterius urbem, studio
Goaris Alani et Guntiarii, Burgundionum praefecti, tyrannus crea-
tus est. Cui ut sese adiungeret, Adaulpho auctor fuit Attalus. Et
vero hic cum copiis ad illum se confert. Iovinus tamen Adaulphi
adventu offensus, obscure et vcluti per aenigmata Attalum accusat,
quod adventum suaasact. Sarus item ad Iovinum venturus erat,

νον παραγενέσθαι. ἀλλ' Ἀδάουλφος τοῦτο μαθὼν, προϋ- A. C. 412
παντιάζει χιλιάδας δέκα συνεπαγόμενος στρατιώτην, ἔχοντι Ind. 10
ἄνδρας περὶ αὐτὸν Σάρων ὀχτωκαίδεκα ἡ καὶ εἴκοσιν. ὃν ἔρ-
γα ἡρωϊκὰ καὶ θαυμάσαι ἄξια ἐπιδειξάμενον, μόλις σάκ-
5κοις ἑζώγοησαν, καὶ ὑστερον ἀναιροῦσι. Σάρος δ' ἦν ἀπό-C
στὰς Ὄνωρίου, ὅτι Βελλερίδον, ὃς ἦν αὐτῷ δομέστικος, ἀναι- V. 148
ρεθέντος οὐδεὶς λόγος τῷ βασιλεῖ τῆς ἀναιρέσεως, οὐδὲ τοῦ
φόνου γίνεται εἰσπραξίς.

"Οτι διαλαμβάνει περὶ Δονάτου, καὶ περὶ τῶν Ούννων,
ιοκαὶ περὶ τῶν ὁργῶν αὐτῶν τῆς εὐφρεστάτης τοξείας, καὶ
ὡς πρὸς αὐτοὺς καὶ Δονάτου ὁ ἴστορικὸς ἐπρέψενσε. καὶ
τὴν διὰ θυλάσσης αἵτοι πλάγην ἐκτραγωδεῖ καὶ τὸν κίνδυ-
νον καὶ δύος ὅρκων Δονάτος ἀπατηθεὶς, ἀκθέσμως ἀποσφά-
ζεται. καὶ δύος Χαρούτων ὁ τῶν ὁργῶν πρῶτος ἐπὶ τῷ φό-
15νῳ εἰς θυμὸν ἀνύπτεται, δύος τε πάλιν βασιλικοῖς δώροις
διαπραΐνεται καὶ ἡσυχάζει. ἐν οἷς καὶ ἡ πρώτη τῆς ἴστο-
ρίας δεκάλογος.

"Ἄρχεται δὲ ἡ δευτέρα ὁδε· ὅτι Τοβίνος παρὰ γνώμην A. C. 413
Ἀδαουλφου τὸν ἴδιον ἀδελφὸν Σεβαστιανὸν βασιλέα χειρο- Ind. 11
20τονήσας, εἰς ἔχθραν Ἀδαουλφῳ κατέστη. καὶ πέμπει Ἀδά-D
ουλφος πρὸς Ὄνωριον πρέσβεις, ὑποσχόμενος τάς τε τῶν τυ-
ράννων κεφαλὰς καὶ εἰρήνην ἄγειν. ὃν ὑποστρεψάντων, καὶ

3. Σάρω N., Ἀσάρω vulg. 4. σάκκος ed. Bek.

sed Adaulphus, cognita re, collectis decem millibus militum, oecurrit Saro, viros octodecim aut viginti apud se habenti, quem gesta heroica et stupore digna edentem, scutis adhibitis, vivum acgre capere potuerunt, tandemque occidunt. Desciverat autem ab Honorio Sarus auditio, Bellericidem, domesticum suum, interfectum, nullam tamen caedis rationem duxisse Imperatorem, nec in percuēsorem inquirendo vindicasse.

Refert item de Donato et Hunnis deque regum eorum sagittandi peritia. Se ipsum ad illos et Donatum oratorem missum scriptor ait, multisque maris erroribus periculisque iactatum, tragicē narrat. Donatum quoque iureiurando circumventum, contra fas iugulatum esse: et Charatonem inter reges primum, ob cædem ira incensum, Imperatoris donis rursum mitigatum placatumque suisce. Et haec quidem prima operis decade continentur.

Alteram vero hinc auspicatur. Iovinus fratrem suum Sebastianum, invito Adaulpho, Imperatorem creans, in eius odium incurrit. Adaulphus itaque per internuntios, capita se tyrannorum missorum pacemque initurum, Honorio pollicetur. Hi domum ubi redierunt, et insurandum praestitum est, Sebastiani mox caput Imperatori mittitur. Iovinus etiam ipse ab Adaulpho obscessus se dedidit, mis-

Δ. C. 4:3 ὥρκων μεσιτευσάντων, Σεβαστιανοῦ μὲν πέμπεται τῷ βασι-
Ind. 11 λεῖ ἡ κεφαλή· Ἰοβίνος δὲ ὑπὸ Ἀδαούλφου πολιορκούμενος,
Ηονορ. 19 ἐντὸν διδίδωσι, καὶ πέμπεται κάκενος τῷ βασιλεῖ, ὃν αὐ-
θεντήσας Λάρδανος ὁ ἔπαρχος ἀναιρεῖ. καὶ ἀποτίθενται ἄμφω
αἱ κεφαλαὶ Καρθαγένης ἔξωθεν, ἔνθα καὶ ἡ Κωνσταντίνου καὶ
ἡ Πουλιανοῦ ἀπετρήθησαν πρότερον, ἡ τε Μαξίμου καὶ ἡ
Εὐγενίου, οἱ ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου τυραννίδι ἐπιθέμε-
νοι, εἰς τοῦτο τέλους κατέστρεψαν.

P. 8 Ἀδάονλφος δὲ Πλακιδίαν ἀπῆτείτο κατὰ σπουδὴν μάλι-
στα Κωνσταντίου, δις ὑστερον αὐτῇ καὶ εἰς γάμους ἔζευξιν.
ἀλλὰ τῶν πρὸς Ἀδάονλφον ὑποσχέσεων μὴ περαινομένων,
καὶ μάλιστα τῆς σιτοπομπίας, οὗτε ταύτην ἀπεδίδουν, καὶ εἰς
μάχην ἐμελέτα τὰ τῆς εἰρήνης διαλύεοθαι.

Γ. A. C. 4:3 "Οτι Ἀδάονλφος ἀπαιτούμενος Πλακιδίαν, ἀνταπῆτε
Ind. 10 τὸν δρισθέντα σῖτον. ἀπόρων δ' ὅντων τῶν ὑποσχομένων,
Ηονορ. 19 εἰς τὸ δοῦναι, οὐδὲν δὲ ἡττον ὁμολογούντων, εἰ λάβοιεν Πλα-
κιδίαν, παρασχεῖν, καὶ ὁ βύρβαρος τὰ ὅμοια ὑπεκρίνετο, καὶ
πρὸς Μασσαλίαν, πόλιν οὕτω καλουμένην, παραγενόμενος,
Βδόλῳ ταύτην λαβεῖν ἦλπιζεν. ἔνθα πληγεὶς, Βονηφατίου τοῦ
γενναιοτάτου βαλόντος, καὶ μόλις τὸν θάνατον διαφυγών, εἰς το
τὰς οἰκείας ὑπεχώρησε σκηνής, τὴν πόλιν ἐν εὐθυμίᾳ λιπών,
καὶ δι' ἐπαίνων καὶ εὐφημίας ποιουμένην Βονηφατίον.

6. Μαξιμένου vulg. 10. Κωνσταντίου vulg.

susque ad Imperatorem est: quem Dardanus praefectus sua manu
percutiens interimit. Utriusque caput extra Carthaginem palis infi-
xum: ubi et Constantini ac Iuliani antea resectum, Maximini item
et Eugenii, qui sub Theodosio Magno tyrannidem affectantes, eadem
sunt exitum sortiti.

Postulatum est ab Adaulpho, studio maxime Constantii eius,
qui illam postea uxorem duxit, Placidam Honorio fratri ut redderet.
Sed quod Adaulpho missa, praesertim de curanda annonā,
perfecta non fuissent, neque ipsam reddidit, et pacem bello com-
mutatus videbatur.

Adaulphus ergo, cum Placidia repeteretur, frumentum vicissim
ipse promissum petuit. Cuius conferendi etsi qui promiserant co-
piam nullam haberent, nihil tamen secius consentiunt, si Placi-
diam reciperent, accepturum. Ad quae simili fere et ipse barbarus
simulatione utebatur. Massiliam Interea sic dictam urbem profectus,
dolo eam intercipere tentavit: sed a Bonifacio, nobilissimo viro,
vulneratus, et vix salvo capite fugiens, in sua se tentoria recepit, urbe
omissa, quae laetitiae plena, laudibus ac bonis omnibus Bonifa-
ciūm est prosecuta.

"Οτε Ἀδαούλφος τὸν γάμον μελετῶν Πλακιδίας, Κωνσταντίου ταύτην ἀπαιτοῦντος, βαρυτέρας προὔτεινεν αἰτήσεις, ἵνα διεῖ τὴν ἀποτυχίαν τῶν αἰτήσεων εὐλογον δόξῃ τὴν κατάσχεσιν αὐτῆς πεποιηκέναι.

5 "Οτι Κωνστάντιος διαιγόντας πάλαι γεγονὼς ὑπατος κατὰ A.C.414
τὴν 'Ράβεναν προέρχεται, μεδ' οὐ κατὰ τὴν Κωνσταντιού- Ind. 12
πολεων ὑπατεύει Κώνστας. καὶ χρυσίον μὲν σύμμετρον καὶ C
ἴκανὸν πρὸς τὸ τῆς ὑπατείας ἀνάλογα εὑρηται ἐκ τῶν τοῦ
Ἡρακλειανοῦ, ὃς τυραννίδια μελετῶν ἀνήρηται. οὐ μὴν γε
ιστοσοῦτον εὑρέθη, ὅσον καὶ ἡλπίζετο. χρυσίον μὲν γὰρ οὐδὲ
μέχρι κεντηγαρίων εἴκοσιν εὑρηται. ή δὲ ἀκίνητος αὐτοῦ
οὐσία, καὶ αὕτη εἰς δισχιλίας λίτρας συνέτεινε. καὶ ταύ-
την ἄπασαν τὴν ὑπόστασιν Κωνστάντιος ἐκ μιᾶς αἰτήσεως
παρὰ 'Ονορίου εἰλήφει. ήν δὲ Κωνστάντιος ἐν μὲν ταῖς
15 προόδοις κατηφής καὶ σκυθρωπός, μεγαλόφθαλμός τε καὶ
μεγαλισχῆτης, καὶ πλατυκέφαλος, γεύσων δι' ὅλου ἐπὶ τὸν τρά-
χηλον τοῦ φέροντος αὐτὸν ἕπον, καὶ οὕτω τῇδε κάκελεσse λο-
ξὸν ἐκπέμπων τὸ ὅμμα· ὡς, τὸ τοῦ λόγου, πᾶσι φαινεσθαι,
,,εἰδος ἄξιον τυραννίδος." ἐν δὲ δείπνοις καὶ συμποσίοις τερ-
απνὸς καὶ πολιτικὸς, ὡς καὶ ἔριζειν τοῖς μίμοις πολλάκις, παί- D
ζουσι πρὸ τῆς τραπέζης.

"Οτι Ἀδαούλφῳ σπουδῇ καὶ ὑποθήκῃ Κανδιδιανοῦ ὁ A.C.414
πρὸς Πλακιδίων συντελεῖται γάμος, μὴν ὁ Ἰανουάριος ἐνε-

Adaulphus idem de Placidiae nuptiis satagens, Constantio eam postulanti graviores praetexit postulationes, ut, si compos illarum non fieret, illa iuste retenta videretur.

Constantius olim designatus, consul aliquando Ravennae crea-
tur, cum quo Constantinopolitanum consulatum Constanus gerit.
Auri vis iusta et sufficiens ad consulatus sumptus tolerando reperta
in Heracliani bonis, qui tyrannidis affectatae nomine est interemptus,
etsi tamen tantum pecuniae reportum non est, quantum speratum
erat: auri enim nondum duo millia [denariorum] inventa, et immo-
bilium insuper bonorum ad bis mille libras. Quas quidem facul-
tates omnes una postulatione ab Honorio Constantius accepit. Erat
ipse Constantius, cum prodiret, subtristi vultu ac tetrico, ingenti-
bus oculis, sublataque cervicē, et plano capite, inclinans se omnino
in equi, quo vehebatur, collum, et sic huc illuc oblique torquens
oculos, ut, quod veteri verbo dicitur, imperio digna forma omnibus
appareret. In coenis tamen atque symbolis iucundus adeo civilis-
que fuit, ut et cum mimis interdum ad mensam ludentibus con-
tenderit.

Adaulpho studio ac consilio Candidiani nuptiae cum Placidia
conveniunt. Ianuario mense nuptiis dictus dies, Narbone, Galliae

A.C. 414 στήκει, ἐπὶ δὲ τῆς πόλεως Νάρβωνος, ἐν οἰκίᾳ Ἰγγενίου τι-
Ind. 12 νὸς πρώτου τῶν ἐν τῇ πόλει. ἐνθα προκαθεσθείσης Πλακε-
Honor. 20 δίας ἐν παστάδι τε Ῥωμαικῶς ἀσκενασμένη καὶ σχῆματι βα-
σιλικῷ, συγκαθέζεται αὐτῇ καὶ Ἀδάουλφος, ἐνδεδυμένος
χλανίδα καὶ τὴν ἄλλην Ῥωμαῖων ἀσθῆτα. ἐν οἷς μετὰ τῶν 5
ἄλλων γαμικῶν δωρεᾶται Ἀδάουλφος καὶ πεντήκοντα

P. 9 εὐείδεις νεανίας σηρικήν ἐνδεδυμένους ἀσθῆτα, φέροντος ἔκά-
V. 149 στον ταῖς χερσὶν ἀνὰ δύο μεγίστων δίσκων, ὃν ὁ μὲν χρυ-
σίου πλήρης, ὁ δὲ τιμίων λίθων, μᾶλλον δὲ ἀτιμήτων ἐπύγ-
χανεν, ἢ τῆς Ῥώμης ὑπῆρχε κατὰ τὴν ἄλωσιν τοῦς Γότθοις 10
ἀποσυληθέντα. είτα λέγονται καὶ ἐπιθαλάμιοι, Ἀττάλου
πρωτον εἰπόντος, είτα Ῥουστικίου καὶ Φοιβαδίου· καὶ συν-
τελεῖται ὁ γάμος, παιζόντων καὶ χαιρόντων διοῦ τῶν τε
βαρβάρων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς Ῥωμαίων.

"Οτι μετὰ τὴν ὑπὸ Γότθων ἄλωσιν τῆς Ῥώμης Ἀλβίνος 15
ο τῆς Ῥώμης ἐπαρχος, ἥδη τανίτης πάλιν ἀποκαθισταμένης,
Β ἔγραψε, μὴ δξαρκεῖν τὸ χορηγούμενον μέρος τῷ δήμῳ, εἰς
πλῆθος ἥδη τῆς πόλεως ἐπιδιδούσης. ἔγραψε γὰρ καὶ ἐν
μιᾷ ἡμέρᾳ τετέχθαι ἀριθμὸν χιλιάδων δεκατεσσάρων.

"Οτι Ἀδάουλφος, τεχθέντος αὐτῷ ἐκ τῆς Πλακιδίας παι-20
δὸς, ὃ ἐπέθετο κλῆσιν Θεοδόσιον, πλέον ἡσπάζετο τὴν πρὸς
Ῥωμαίους φιλίαν. Κωνσταντίου δὲ καὶ τῶν περὶ Κωνστάν-
τιον ἀντικραττόντων, ἐμενεν ἅπρακτος ἡ τούτου καὶ Πλα-

urbe, in domo Ingenii culusdam, primarii eius urbis viri. Hic
digniore loco residente Placidia in atrio, Romano more adornato,
habituque regio, assedit ipsi et Adaulphus læna indutus omniq[ue]
alio amictu Romano. Inter alia nuptiarum dona donatur Adaulphus
etiam quinquaginta formosis pueris, serica veste indutis, ferentibus
singulis utraque manu ingentes discos binos: quorum alter aur[um]
plenus, alter lapillis pretiosis vel pretii potius inaestimabilis, quae
ex Romanae urbis direptione Gothi depraedati fuerant. Hinc ver-
sus canuntur epithalamii, Attalo praeccidente, dein Rusticio atque
Phoebadio, nuptiisque finis datus lusu gaudioque ingenti barbar-
orum simul, et Romanorum, qui cum iis erant.

Post Romam a Gothis captam Albinus, urbis praefectus, quod
iam eadem ad pristinum rediret statum, scripsit, non sufficere prea-
bitam populo partem, multitudine iam aucta civitate: additque, uno
die numerum natum esse civium quatuordecim millium.

Adaulphus, nato sibi e Placidia filio, cui Theodosio nomen
dedit, Romanam amplius rem publicam amare videbatur. Verum
Constantio eiusque asseclis repugnantibus, eius et uxoris Placidiae
[pacis incundae] conatus frustra fuerunt. Extinctum autem postea

κιθίας δομή. τελευτήσαντος δὲ τοῦ παιδός, πένθος μέγα ποι- A. C. 415
 οῦσιν ἐπ' αὐτῷ, καὶ θάντουσιν ἐν λάρνακι καταθέντες ἀργυρᾶ^{Ind. 13}
 πρὸ τῆς Βαρχέλλωνος ἔν τινι εὐκτηρίῳ. εἶτα ἀναιρεῖται καὶ^{Honor. 20}
 Ἀδάουλφος, εἰς ἐπιτήρησιν τῶν οἰκείων ἵππουν, ὃς εἴθιστο αὐ- C
 5τῷ, διατρίβων ἐν τῷ ἵππῳ. ἀναιρεῖ δὲ αὐτὸν εἰς τῶν οἰκείων
 Γότθων, Λούθιος τούνομα, ἔχθραν παλαιὰν καιροφυλακῆσας·
 πάλαι γάρ ἦν ὁ τούτου δεσπότης, μοίρας Γοτθικῆς ὅτε,^D ὑπὸ Ἀδα-
 ούλφου ἀνηρημένος· ἐξ οὗ καὶ τὸν Λούθιον λαβὼν Ἀδάουλφος
 φέκειώσατο. ὁ δὲ τῷ πρώτῳ δεσπότῃ ἀμύνων τὸν δεύτερον διε-
 ισχρήσατο. τελευτῶν δὲ Ἀδάουλφος προσέταττε τῷ ἴδιῳ ἀδελ-
 φῷ ἀποδοῦναι τὴν Πλακιδίαν, καὶ, εἴτι δύναιντο, τὴν Ρω-
 μαίων φιλίαν ἔαντος περιποιήσασθαι. διάδοχος δὲ ὁ τοῦ
 Σάρδου ἀδελφὸς, Σιγγέριχος, σπουδῇ μᾶλλον καὶ δυναστείᾳ
 ἢ ἀκολουθίᾳ καὶ νόμῳ γίνεται. διὸ τά τε παιδία, ἥ ἐκ τῆς
 15 προτέρας γυναικὸς ἐτύγχανεν Ἀδαούλφῳ γεγενημένα, ἀνεῖ-
 λε, βίᾳ τῶν τοῦ ἐπισκόπου Σιγησάμον κόλπων ἀποσπάσας,
 καὶ τὴν βασιλίδα Πλακιδίαν εἰς ὕβριν Ἀδαούλφον ἐκ ποδὸς
 προηγήσασθαι τοῦ ἵππου ἄμα λοιπῶν αἰγματώτων ἐπέταξ.·
 καὶ τὸ διάστημα ἦν τῆς προπομπῆς ἐκ τῆς πόλεως μέχρι δω-
 θοδεκάτου σημείουν. ἐπτὰ δὲ ἡμέρας ἥρξας, ἀναιρεῖται. τῇγε μὲν
 δὲ τῶν Γότθων Οὐαλίας καθίσταται.

"Οτι δὲ ίστορικός φησι παρὰ Οὐαλερίου τινὸς τῶν ἐπισή-
 μων ἀκοῦσαι περὶ ἀνδριάντων ἀργυρῶν τετελεσμένων εἰς

infantem vehementer uterque parens luxit, argenteaque capsula conditum iuxta Barcintonem in templo quodam sepelierunt. Interficitur deinde et Adaulphus ipse, dum equos suos in stabulo de more contemplatur, a Gotho quodam, eius domestico, Dubii nomine, cum hano veteris odii vindicandi occasionem ille captasset. Huius enim prior dominus, Gothicæ partit⁹ rex, fuerat ab Adaulpho e medio sublat⁹, exinde Dubium receptum Adaulphus in suam familiam adsciverat: qui in ultionem prioris domini alterum hunc, iniecta manu violenta, sustulit. Moriens Adaulphus fratri suo iniunxit, Placidia ut [Honorio] redderetur, utque, si quo modo possent, Romanæ sibi gentis concordiam [Gothi] societatemque conciliarent. At qui successit, Sari frater, Singerichus, studio potius ac vi, quam successione aut lege creatus, Adaulphi e priore coniuge liberos vi e sinu Sigesari episcopi abreptos, occidit; atque ipsam Placidiam reginam, in Adaulphi scilicet contumeliam, pedibus ante equum una cum ceteris captivis ambulare coēgit, idque toto illo spatio, quod est ab urbe ad duodecimum usque lapidem. Septem ille dies cum imperasset, interemptus est, et Gothorum dux Valia constituitur.
 ¶ Refert hic scriptor, audisse se e Valerio, clarissimo viro, de argenteis statuis ad barbaros arcendos inauguratis. „Nam Constantii,

βαρβάρων ἀποκάλυψιν. ἐν γὰρ ταῖς ἡμέραις, φησί, Κωνσταντίου τοῦ βασιλέως, ἐν τῇ Θράκῃ Οὐαλερίου ἀρχοντος,
 P. 10 μήνυσις γέγονεν, ὡς θησαυρὸς εὑρεθείη. Οὐαλέριος δὲ παρὰ τὸν τόπον παραγενόμενος μανθάνει παρὰ τῶν ἐπιχωρίων ἴερὸν εἶναι τὸν τόπον, καὶ ἐξ ἀρχαίας τελετῆς ἀνδριάντας ἐν αὐτῷ ἀφιερώσθαι· είτα ἀναφέρει ταῦτα τῷ βασιλεῖ, καὶ δέχεται γράμμα ἐπιτρέπον αὐτῷ ἀναλαβεῖν τὰ μηνύθετα. ἀνοσυχθέντος τοίνυν τοῦ τόπου εὑρίσκονται τρεῖς ἀνδριάντες δι' ὅλου ἐξ ἀργύρου πεποιημένοι, ἐν σχήματι βαρβαρικῷ κατακείμενοι, καὶ ἔξηγκωνισμένοι κατ' ἀμφοῖν ταῦν χεροῖν, ἐν-10 δεδυμένοι δὲ βάρβαρον πεποικιλμένην ἑσθῆτα, καὶ κομιστες τὰς κεφαλὰς, νεύοντες δὲν τὸ ἀρκτῷον μέρος, τουτέστι κατὰ Β τοῦ βαρβαρικοῦ χώρου. ὃν ἀνδριάντων ἀναληφθέντων, πάραντα καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας πρῶτον μὲν τὸ τῶν Γότθων ἔθνος πᾶσαν ἐπιτρέχει τὴν Θράκην ἔμελλε δὲ μικρὸν ὕστερον καὶ τὸ τῶν Οὔννων, καὶ τὸ τῶν Σαρματῶν καταδραμεῖσθαι τότε Ἰλλυρικὸν καὶ αὐτὴν τὴν Θράκην. ἐν μέσῳ γὰρ αὐτῆς τε Θράκης καὶ τοῦ Ἰλλυρικοῦ κατέκειτο τὰ τῆς τελετῆς. καὶ ἐψήσει τῶν τριῶν ἀνδριάντων ὁ ἀριθμὸς κατὰ παντὸς ἔθνους τετελέσθαι βαρβάρον.

"Οτι δὲ ιστορικὸς περὶ τοῦ οἰκείου διαλαμβάνων διάπλου, πολλὰ παθεῖν καὶ δυστυχῆσαι φησι. λέγει δὲ καὶ εἰς
 C τὰς Ἀθήνας κατῆραι, καὶ τῇ αὐτοῦ σπουδῇ καὶ ἐπιμελείᾳ
 V. 150 εἰς τὸν σοφιστικὸν θρόνον ἀναγένηται Λεόντιον οὕπῳ

inquit, Imperatoris temporibus, praefecto in Thracia Valerio, indicium factum thesauri referiundi. Valerius vero ad locum accedens, sacrum illum esse religione ex incolis cognovit, et antiquo ritu statuas ibidem consecratus. Retulit haec ad Imperatorem, rescriptumque accepit, quo iubebatur indicata illa bona tollere. Igitur effosso loco, tres solidae ex argento fabricatae repertae sunt statuas, specie barbarica sitae, et utroque brachio ansato, veste praeterea variegata barbarico ritu induitae, et comam capite gestantes atque in septentrionem, quae barbarorum regio est, obversae. Quae simulatque statuae sublatae sunt, paucos post dies Gothorum primum gens universam incurrit Thraciam, futuraeque post paulo erant Hunnorum ac Sarmatarum incursiones in Illyricum et ipsam Thraciam: uti Thraciam inter et Illyricum sita sunt haec consecrationis loca, et trium statuarum numerus adversus omnes gentes barbaras inauguratorus videbatur."

De sua scriptor hic navigatione refert, multa se adversa pertulisse. Athenas quoque appulisse tradit, suoque studio et cura ad sophisticam etiam sedem enectum Leontium, tametsi id ille nequam vellet. Sed et de pallio sophistico memoriae prodidit, nem-

Ξεῖλοτα. λέγει δὲ καὶ περὶ τοῦ τρίβωνος, ὃς οὐκ ἔξην κατὰ τὰς Ἀθήνας περιβαλέσθαι αὐτόν τινα, καὶ μάλιστα ἔνον, φῶ μὴ τῶν σοφιστῶν ἡ γνώμη ἐπέτρεπε, καὶ αἱ κατὰ τοὺς σοφιστικοὺς νόμους τελεταὶ ἐβεβαίουν τὸ ἀξίωμα. ἦν δὲ τὰ **5τελούμενα τειαῦτα.** πρῶτον μὲν κατήγοντο ἐπὶ τὸ δημόσιον βαλανεῖον ὅσοι νεήλυδες, ἄν τε μικροί, ἄν τε μεγάλοι. ἕξ ὡν καὶ οἱ πρὸς τὸν τρίβωνα ἐπιτίθειοι ἥλικιας ἥδη καιροῦ γεγονότες οὓς εἰς μέσον ἐβαλλον οἱ κατάγοντες σχολαστικοί. εἶτα τῶν μὲν ἐμπροσθεν τρεχόντων καὶ κωλυόντων, τῶν δὲ ισαρθρούντων καὶ διεκόντων, πάντων δὲ τῶν κωλυόντων ταῦτα βιούντων „στᾶ, στᾶ, οὐ λούει,” καταφρατεῖν δῆθεν τοῦ ἀγῶνος ἐδόκουν οἱ ἀντωδοῦντες εἰς τιμὴν τοῦ καταγομένου σχολαστικοῦ. δοτις μετὰ πολλὴν ὥραν στάσεως πολλῆς ἐπὶ τοῖς προαχθεῖσιν ἀθίμοις δῆμασι προγενομένης, εἰσάγεται εἰς τὸν 15θερμὸν οίκον καὶ ἀπολούεται. εἶτα ἐνδυσάμενος ἐδέχετο τὴν τοῦ τρίβωνος ἔξουσίαν, καὶ αὐτόθεν μετὰ τοῦ τρίβωνος ἐκ τοῦ βαλανείου ἐντίμῃ καὶ περιδόξῃ δορυφορούμενος πομπῇ ἀπῆι, δαπάνας ἐπιγνοὺς φανερὰς εἰς τοὺς τῶν διατριβῶν προστάτας, τοὺς λεγομένους Ἀκρωμάτας.

20 “Οτι οἱ Οὐάνδαι τοὺς Γότθους Τρούλους καλοῦσι, διὰ τὸ λιμῷ πιεζομένους αὐτοὺς τροῦλαν σίτου παρὰ τῶν Οὐανδάλων ἀγοράζειν ἐνὸς χρυσίνου. ἡ δὲ τροῦλα οὐδὲ τρίτου P. 11 ξέστου χωρεῖ.

nī, praesertim vero extero homini, Athenis id gestare licuisse: nisi sophistarum suffragio eius gestatio illi concessa, dignitasque ista sophistarum legum ritibus esset confirmata. Ritus autem, qui peragebantur, tales erant. Primum ad publicum balneum deducebantur qui novitii advenissent, sive parvi, sive grandiores, atque inter hos etiam ii, qui per actatem ad pallium sumendum apti erant, quos in medium protrudebant scholastici, a quibus deducebantur, deinde aliis praecurrentibus atque prohibentibus, aliis prudentibus et contra tendentibus: quotquot autem prohibebant vociferantibus: „Sta, sta, non lavat:” nihilominus tamen in certamine ii videbantur obtinere, qui in honorem scholastici, quem deducebant, obstantes retrudebant. Tandem post longam moram multamque ob illata ex more ultro citroque verba contentionem is, qui deducitur, in calidam cellam inducitur, ibique abluitur. At postquam se induit, pallii dignitatem accipit, atque exinde cum pallio e balneo, celebri et honorifica stipatus pompa, digreditur, decretis luculentis sumptibus in scholiarum antistites, qui dicuntur Acromitae.

Vandalū Gothos appellant Trulos, propterea quod hi enecti aliquando fame, tritici trulam a Vandalis auroeo uno redimerent. Trula vero nondum terliam sextarii partem capit.

a.A.C.414 "Οτι κατὰ τὰς Ἰσπανίας τῶν Οὐανδάλων καταδραμόντων
 Ind. 12 καὶ τῶν Ρωμαίων εἰς τὰς τετειχισμένας πόλεις καταφυγόν-
 Honor. 20 των, τοσοῦτος αὐτῶν λιμὸς κατεκράτησεν, ὡς εἰς ἀλληλοφα-
 γίαν ἐκβιασθῆναι. καὶ γυνὴ τέσσαρα τέκνα δῖχονσα πάντα
 κατέφαγε, πρόφασιν ἐφ' ἔκάστου ποιουμένη τὴν τῶν ὑπολοι-
 πῶν τροφὴν καὶ σωτηρίαν, ἵως ἂν πάντα καταφαγοῦσσα λί-
 θοις ὑπὸ τοῦ δήμου ἀνηρέθη.

c.A.C.416 "Οτι Εὐπλούτιος δι μαγιστριανὸς πρὸς Οὐαλίαν, δις τῶν
 Ind. 14 Γότθων ἐχρημάτις φύλαρχος, ἀποστέλλεται, ἐφ' ὃ σκονδάς
 Honor. 22 Βτε θέσσαν εἰρηνικάς, καὶ ἀπολαβεῖν τὴν Πλακιδίαν. δι δέιο
 ἔτοιμως δέχεται, καὶ ἀποσταλέντος αὐτῷ σίτου ἐν μυριάσιν
 ἔξηκοντα, ἀπολύεται Πλακιδία παραδοθεῖσα Εὐπλούτιώ πρὸς
 Όνδριον τὸν οἰκεῖον αὐτῆς ἀδελφόν.

"Οτι ζητήματος ἐν ταῖς Ἀθήναις ἀνακύψαντος περὶ τῶν
 κεκολλημένων βιβλίων μαθεῖν τοῖς ἐπιζητοῦσι τὸ μέτρον τοῦ: 5
 κόλλου, Φιλτάτιος δι τοῦ ἴστορικοῦ ἐτιχος, εὐφυῶς περὶ
 γραμματικὴν ἔχων, τοῦτο ἐπέδειξε. καὶ εὐδοκιμήσας τυγχά-
 νει παρὰ τῶν πολιτῶν εἰκόνος.

"Οτι περὶ τῆς Ήάσεως δι συγγραφεὺς πολλὰ παραδοξολο-
 γεῖ, περὶ τε τῆς εὐχρασίας αὐτῆς καὶ δι τοῖς ιερὰν νό-10
 σου ἔχοντες οὐ μόνον ἔκεισον οὐ γίνονται, ἀλλὰ καὶ ἀλλαχό-
 Σθεν παραγινόμενοι ἀπαλλάττονται τοῦ γοσῆματος διὰ τὴν τοῦ
 ἄέρος εὐχρασίαν· καὶ περὶ τῆς ψάμμου τῆς πολλῆς ἔκείης,
 καὶ τῶν ὀρυσσομένων φρεάτων, ὡς εἰς διακοσίους καὶ τρια-

8. Οὐάλιον vulg. 24. Putei Atrebatenses (des puits Artésiens). N.

Dum Vandali Hispanias vastassent, qui in muratas se urbes
 Romani repererant, eo inediae adacti sunt, ut invicem se laniando
 edere cogerentur. Ibi mulier una, quatuor liberorum mater, omnes
 devoravit, ad singulos praetexens, reliquos se alere ac salvare velle,
 donec omib⁹ illis absumptis, lapidibus a plebe obruta est.

Euplutius Magistrianus ad Valiam, Gothorum praefectum, mitti-
 tur, qui pacis foedera iniaret, Placidamque reciperet. Ille vero
 commode recepit, missaque frumentatione sexcentorum millium,
 Placidia Euplutio tradita, ad Honorum fratrem remittitur.

Cum Athenis inquire coeptum esset, quonam modo conglutinari
 possent libri, discere quaerentibus modum glutinis, Philitatius, scri-
 ptoris huius socius; in re litteraria bene industrius, ostendit: qua-
 re et honoris gratia statuam illi cives collocant.

De Oasi auctor multa narrat incredibilia. De eius primum
 temperie: et quod sacro ibi morbo non modo nulli liberent, sed
 etiam si qui aliunde adveniant, eo liberentur ob longam aëris
 temperiem. De copiosa deinde quae ibidem est arena, deque pu-
 teis, qui fossione ad ducentos et trecentos, nonnunquam vero etiam

κοσίους, ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ εἰς πεντακοσίους πήχεις δρυποσόμενα, ἀναβλύζουσι τὸ φεῖδρον, αὐτοῦ τοῦ στομίου προχεόμενον ἐξ οὐ κατὰ διαδοχὴν ἀρυόμενοι, ἀσοις κοινὸν γέγονε τὸ ἔργον, τὰς οἰκείας ἀρούρας ποτίζουσιν οἱ γεωργοί. καὶ ὅτι
 5αὶ δύωραι ἀεὶ τοῖς δένδρεσι φέρονται· καὶ ὅτι ὁ οἶτος παντὸς κρείσσων σίτου καὶ χιόνος λευκύτερος, καὶ ὅτι ἔσθ' ὅτε δὶς τοῦ ἕτους σπείρεται ἡ κριθὴ, τρὶς δὲ ἀεὶ ἡ κέγχρος. Διάρδενούσι δὲ τὰ γήδια αὐτῶν ἐν θέρει μὲν διὰ τρίτης ἡμέρας, ἐν χειμῶνι δὲ διὰ ἑκτης, ἐξ οὖ καὶ ἡ εὐφορία γίνεται. Ιοκαὶ ὅτι οὐδέποτε συννεφία γίνεται. καὶ περὶ τῶν ποιουμένων αὐτοῦ ὠδολογίων. λέγει δὲ ὅτι νῆσος τὸ παλαιὸν ἦν, καὶ ἀπεχερσώθη, καὶ οτι ταύτην καλεῖ Ἡρόδοτος μακάρων νήσους Ἡρόδωρος δὲ, δὲ τὴν Ὁρφέως καὶ Μουσαίου συγγράψας ἴστορίαν, Φαιακίδα ταύτην καλεῖ. τεκμηριοῦ δὲ νῆσον
 15αντὴν γεγονέναι ἐξ τε τοῦ ὄστρακα θαλάσσια καὶ ὄστρεα λίθοις τοῦ ὅρους προσπεπλασμένα εὑρίσκεσθαι τοῦ ἐπὶ τὴν Ὁασιν ἀπὸ τῆς Θηβαΐδος φέροντος, δεύτερον ὅτι ψάμαθος πολλὴ ἐπεκχεῖται ἀεὶ, καὶ τὰς τρεῖς ἀναπληροῦ Ὅασεις. V. 151
 τρεῖς γάρ φησιν Ὅασεις καὶ αὐτὸς εἶναι, δύο μεγάλας, τὴν
 20μὲν ἔξωτέρω, τὴν δὲ ἐσωτέρω, καταντικὸν κειμένας ἀλλήλαις, συντείνοντος εἰς ἑκατὸν σημεῖα τοῦ μεταξὺ διαστήματος. P. 12
 ἔστι δὲ καὶ ἄλλη τρίτη μικρὰ, πολλῷ διαστήματι τῶν δύο κεχωρισμένη. λέγει δὲ εἰς πίστιν τοῦ νῆσον γενέσθαι, ὅτι καὶ

ad quingentos cubitos facta, scaturiginis rivos per orificium effundunt: unde per vices ii, qui communi labore opus fecerunt, hauriunt, et arva sua rigant, agricultae. Arbores perpetuo ibi poma ferre: et frumentum illic natum omni frumento esse praestantius niveque candidius. Interdum bis quotannis hordeum ibi seri, miliū autem perpetuo ter. Rigare incolas ruscula sua aestate tertio quoque die, hieme sexto, atque hinc tantam terrae fertilitatem conciliari. Nunquam ibi coelum nubes contrahere. Ad haec de horologiis, quae ibidem conficiuntur. Oasim memorat insulam olim fuisse, atque a continente divulsam, eandemque ab Herodoto vocari Beatorum insulam, ab Herodoro autem eo, qui Orphei ac Musaei conscripsit historiam, nominari Phaeacidem. Insulam ante fuisse ex eo coniecturas ducit, quod testae marinæ et ostrea lapidibus adhaerentia in eo monte inveniantur, qui ex Thebaide in Oasim ducit. Deinde etiam, quod perpetuo copiosa ibi arena scatet, tresque Oases replet. Nam etiam ipse tres Oases esse tradit, duas magnas, exteriorem unam, alteram interiorem, e regione sibi invicem oppositas, centum miliarium spatio interiecto, cum tertia parva, longo interstitio ab alteris duabus separata. Insuper hoc etiam argumento insulam fuisse tradit, quod saepenumero accidit, ut pisces

ὑπὸ δρυέων δρᾶσθαι συμβαίνει πολλάκις ἐχθῆς φερομένους καὶ ἐχθών τοις ἄλλοτε λείψανα, ὡς ἔντεῦθεν εἰκάζεσθαι, μὴ πολὺ πόρῳ εἶναι τὴν θάλασσαν. φησὶ δὲ καὶ Ὁμηρού ἐκ τῆς πρὸς ταύτῃ Θηβαϊδος ἐλκειν τὸ γένος.

A. C. 417 "Οτι ὑπατος δ βασιλεὺς Ὄνωριος προελθὼν τὸ ἐνδέκατον,⁵
Ind.¹⁵ καὶ σὺν αὐτῷ Κωνστάντιος τὸ δεύτερον, τὸν Πλακιδίας γά-
Νομον.²³ μον ἐπιτελοῦσιν, ἐφ' ὃ πολλὰ μὲν αὐτῇ ἀνανεύοντα, Κων-
Βστάντιον παρεσκεύασσε κατὰ τῶν αὐτῆς ὁργίζεσθαι θεραπόν-
των. τέλος ἐν τῇ τῆσον ὑπατείᾳ ἡμέρᾳ ἀπὸ χειρὸς ταύτην
δ βασιλεὺς καὶ ἀδελφὸς Ὄνωριος ἀκούσαν λαβὼν, δγχειρίζειο
παραδιδούς Κωνσταντίῳ. καὶ ἐπιτελεῖται εἰς τὸ λαμπρότα-
τον δ γάμος. εἴτα καὶ παῖς αὐτοῖς τίκτεται, ἦν διομάζοντιν
‘Όνωρίαν, καὶ δερος πάλιν, ὃ κλῆσιν ἔθεντο Οὐλεντινιανός
δις ζῶντος μὲν Ὄνωρίουν νωβελίσσιμος γίνεται, βιασαμένης
τῆς Πλακιδίας τὸν ἀδελφόν· μετὰ δὲ θάνατον τοῦ βασιλέως,¹⁵
καὶ ἔτι μετὰ τὴν κατάλυσιν τοῦ τυραννίσαντος Ἰωάννου, καὶ
‘Ρώμης βασιλεὺς ἀποδείχνυται. δ δὲ Κωνστάντιος συμβασιλεύ-
ει τῷ ‘Όνωρίῳ, αὐτοῦ μὲν χειροτονοῦντος, ἄλλὰ σχεδόν τι
ἄκοντος. χειροτονεῖται δὲ καὶ ἡ Πλακιδία Λύγούστα, τοῦ
τε ἰδίου ἀδελφοῦ καὶ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς χειροτονησάντων.²⁰
εἴτα πέμπεται πρὸς Θεοδόσιον, ὃς ἀδελφιδοῦς ὥν Ὄνωρίουν,
τῶν πρὸς ἐώ μερῶν ἐβασιλευσεν, ἡ ἀνάρρησις μηνομένη
τῆς Κωνσταντίου βασιλείας καὶ μένει ἀπαράδεκτος. ἐφίστα-
ται νόσος Κωνσταντίῳ, καὶ μετέμελεν αὐτῷ ἡ βασιλεία, ὅτι

ab avibus eo delati visantur, aut certe arrosorum piscium reliquiae: ut inde coniectare licet, non admodum longe abesse mare. Ait autem, et Homerum ex vicina huic Thebaide genus ducere.

Honorius Augustus undecimum et Constantius iterum consules creati, Placidiae nuptias conciliant. Sed has ipsa nuptias cum vehementer detrectaret, effecit, ut ipsius famulis indignaretur Constantius. Tandem nihilominus ipso, quo consulatum iniit die, manu ipsam arreptam Honorius Imperator, frater eius, invitam Constantio in manum tradit, nuptiaeque splendide celebrantur. Hinc nata filia, quam Honoriam nominarunt: filius item, cui Valentiniano nomen datum, qui superstite etiamnun Honorio Nobilissimus dictus, impellente fratrem Placidia. Quin et mortuo Honorio, disiectaque Iannis tyrannide, Romanorum idem Augustus creatus est Constantius vero Honorii in augustali imperio collega sit, ab illo quidem ipso, sed paene repugnante, constitutus. Placidia quoque Augusta a fratre et marito dicta est. Dein ad Theodosium, qui fratre Honori genitus Orientis partibus Augustus imperabat, de Constantii Imperatoris electione nuntius mittitur, minimeque receptus est. Hinc

οὐκέτε ἦν αὐτῷ δέποτε μᾶλις, ὥσπερ πρότερον, δέξιαν τε Α. Ζ. 421 καὶ ἀπίεναι ὅπη καὶ ὅπως βούλοιτο, καὶ διτι οὐχ δέξῃ^{Ind. 4} Χρῆσθαι παιγνίους.^{Honor. 27} αὐτῷ χρῆσθαι βασιλεύοντι οἶς ὅντος εἰλέχε χρῆσθαι παιγνίους. τέλος ἐπτά βασιλεύσας μῆνας, ὥσπερ αὐτῷ καὶ ὁ δινειρός εἰλπεν „ἔξι ἥμη πεπλήρωνται, καὶ ἄρχονται ἐπτά,” πλευριτικῇ Δ νόσῳ τελευτᾶ, συντελευτησάσης αὐτῷ καὶ τῆς κατὰ τὴν ἀνατολὴν ὁργῆς καὶ δρμῆς, ἦν ὡδινεν διτι τὴν ἀναγόρευσιν τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐ προσήκαντο.

“Οτι Οὐαλίου τοῦ φυλάρχου τελευτήσαντος, Θευδέριχος ιστήν ἀρχὴν διαδέχεται.

“Οτι κατὰ θύλασσαν πολλὰ παθὼν διασώζεται. ἐν ᾧ καὶ περὶ ἀστέρος τιγὸς τεφατολογεῖ ἐπιβρίσαντος τῷ ἴστειν τοῦ πλοίου, μέλλειν αὐτοὺς βυθίζεσθαι. οὐρανίαν δὲ τὸ φαινὲν παρὰ τῶν ναυτῶν καλεῖσθαι. 15λέγει δὲ περὶ ψιττακοῦ, ὃ εἴκοσιν ἔτεσι συνδιηγεν, ὡς σχεδόν τι οὐδὲν τῶν ἀνθρώπῳ πραττομένων ἀμύμητον κατελίμπανεν. ὀρχεῖτό τε γὰρ, καὶ ἥδε, καὶ ἐκάλει ἔξι δύνοματος, καὶ τάλλα P. 13 ἐπραττεν.

“Οτι διάστορος φησι, διάγοντος αὐτοῦ κατὰ Θήβας καὶ 20τὴν Συήνην ἰστορίας ἔνεκα, ἐν ἐπιθυμίᾳ γενέσθαι τοὺς φυλάρχους καὶ προφήτας τῶν κατὰ τὴν Τάλμιν βαρβάρων, ἥτοι

13. μέλλον coni. N. 20. Συήνην Labb., Σοήνην vulg.

morbum Constantius contraxit, suscepti poenitens imperii, quod non iam, ut antea, eundi redeundique, quo et quando vellet, libertas esset: neque ludicris, ut moris eius erat, operam dare iam Imperatori permitteretur. Igitur septimo imperii mense, quemadmodum et insomnium sic indicaverat: „Sextus abiit: septimus inchoatur,” pleuride extinctus est, extincta simul cum ipso in Occidentem ira atque expeditione, quam, quod ad imperii societatem admissus non esset, animo agitabat.

Valia, principe Gothorum, morte absumpto, imperium Theuderichus suscepit.

Scriptor varia maritimo itinere passus, vix salvis evasit. Ubi et prodigiosa quaedam de sidere commemorat, in ipsum navigi malum magno cum pondere ingruente, ut iam mergendi viderentur. Uraniam vero meteorum illud a nautis appellatum. Refert de psittaco, quocum annos ipse viginti vixerit, ut nullam fere humanarum actionum, quam non imitaretur, omiserit. Saltabat enim, et canebat, et suo quemque nomine compellabat, aliaque id genus exprimebat.

Refert item historicus, cum apud Thebas et Syenem lustrandorum locorum cognoscendique studio versaretur, fama excitatos praefectos ac vates eorum barbarorum, qui ad Talmiū incolunt, quos Blemmyas vocant, ipsius optasse congressum atque colloquium.

Dexippus, Eunapius etc.

30

τῶν Βλεμμάθων, τῆς ἐντυχίας αὐτοῦ· ἔκθει γάρ αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο ἡ φήμη. καὶ ἔλαβόν μέ, τησι, μέχρι αὐτῆς τῆς Τάλμεως, ὥστε κακείνους τοὺς χώρους ἴστορησαι, διέχοντας ἀπὸ τῶν Φιλῶν διάστημα ἡμερῶν πέντε, μέχρι πόλεως τῆς λεγομένης Πρίμα, ἣτις τὸ παλαιὸν πρώτη πόλις τῆς Θηραϊδος⁵ ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ ἐπύγγαντος διὸ παρὰ τῶν Ρωμαίων Ρωβαΐα φωνῇ Πρίμα, ἣτοι πρώτη, ὧνομάσθη. καὶ τὸν οὗτον καλεῖται, καίτοι ἐκ πολλοῦ οἰκειωθεῖσα τοῖς βαρβάροις μεθ' ἑτέρων τεσσάρων πόλεων, Φοινικῶνος, Χίριδος, Θάπιδος, Τάλμιδος. παρὰ τούτους τοὺς χώρους φησί καὶ σμαράγδον μέ-¹⁰ ταλλα εἶναι μαθεῖν, ἃς ὡν τοῖς Αἰγυπτίων βασιλεῦσιν ἡ σμά-

V. 152 φαγός ἐπλεόναξ. καὶ ταῦτα, φησιν, οἱ προφῆται τῶν βαρβάρων προῦτρεπόν με θεάσασθαι. ἀλλ' οὐκ ἡν τοῦτο δυνατὸν γενέσθαι χωρίς βασιλικῆς προστάξεως.

A. C. 421   "Οτι Λιβανίον τινα τερατολογεῖ, Ἀσιατὸν τὸ γένος, κατὰ: ¹⁵
 Ind. 4 τὴν βασιλείαν Ὄνωρίου καὶ Κωνσταντίου ἐπὶ Ράβενναν πα-
 Honor. ²⁷ Κραγενέσθαι. ἄκρον δὲ τοῦτον εἶναι τελεστικόν. καὶ δύνα-
 σθαι δέ φησι καὶ ὑπισχνεῖσθαι αὐτὸν χωρίς ὄπλιτῶν καὶ κα-
 τὰ βαρβάρων ἐνεργεῖν. εἴτα περὶαν δούς, φησίν, οὗτος τῆς
 ὑποσχέσεως, καὶ τῆς φήμης δραμούσης, ὥστε καὶ Πλακιδίαν τὴν
 τὴν βασιλίδα μαθεῖν, ἀναιρεῖται ὁ τελεστής ἡπείλει γάρ,
 φησιν, ἡ Πλακιδία Κωνσταντίῳ χωρισμὸν τοῦ γάμου, εἰ
 τοῖς ζῶσι περιλέποιτο Λιβάνιος, ἀνὴρ γόης καὶ ἄπιστος.

18. καὶ χ. διλ. κατὰ coni. N.   21. τάλλας susp. N.

„Abripuerunt itaque me, ait, ut illas quoque regiones perlustrarem, in ipsam usque Talmi, a Philis quinque dierum intervallo distan-tem, ad urbem, quae dicitur Prima. Haec olim prima Thebaidis urbs, proxime a barbarico solo aberat, eamque ob causam a Romanis latino vocabulo Prima nominata: quo etiam nunc nomine vocatur, quamvis longo iam tempore barbari eam sibi vindicarunt cum aliis quatuor oppidis, Phoenicone, Chiride, Thapide et Talmide." In hac regione Smaragdi se fodina reperisse scribit: unde Aegyptiorum regibus olim Smaragdi illa tanta copia suppeditabat. Et haec quidem barbarorum vates inspicere invitabant: verum id sine bona regis venia non licebat.

De Libanio quadam admiranda refert, Asianum genere hunc, Honorio et Constantio Imperatoribus Ravennam venisse, sumnumque beneficium ac magum fuisse. Dicit enim professum esse, admiranda posse se absque armatis hominibus etiam adversus barbaros patrare. At cum deinde experimentum promissi dedisset, et fama longius manans ad ipsas usque Placidiae aures rumorem detulisset, necatum illum esse: comminante Placidia coniugi Constantio divertium, nisi e vivis tolleretur Libanius praestigiator atque infidelis.

"Οτος Κωνστάντιος, Έλληνριος ἦν τὸ γένος, ἀπὸ Ναίσου πόλεως τῆς Δακίας, καὶ πολλὰς στρατείας ἀπὸ τῶν Θεοδοσίου χρόνων τοῦ μεγάλου διελθὼν, ὑστερον καὶ τὴν βασίλειον ἀρχήν, ὡς δόρδηθη, ὑπέδυ. ἦν δὲ τὰλλα μὲν ἐπαινεῖσθαι καὶ 5 χρημάτων δὲ κρείττων, πρὸν ἡ συναφθῆναι Πλακιδίᾳ. ἐπειδὴ δὲ αὐτῇ συνέβευκτο, εἰς φιλοχρηματίαν ἔξωκειλε. μετὰ μέν· p.A.C. 421 τοι τὸν αὐτοῦ θάνατον δεήσεις κατ' αὐτοῦ τῶν εἰς χρήματα αδικηθέντων ἐπὶ Ράβενναν παπαχόθεν συνέψεσον. ἀλλ' ἡ τοῦ Ὄνωρίου, φησί, κουφότης, καὶ ἡ τῆς Πλακιδίας πρὸς ιοαντὸν οἰκειότης ἀπράκτους αὐτῶν τὰς αἰτήσεις καὶ τὴν ισχὺν τοῦ δικαίου ἀπέφηγεν.

"Οτι τοσαύτη διάθεσις Ὄνωρίῳ πρὸς τὴν οἰκείαν ἀδελ· p.A.C. 421 φὴν, ἐξ οὗπερ ὁ ταύτης ἀνὴρ Κωνστάντιος ἀπεβίω, παρεμπεφύκει, ὡς τὴν ἄμετρον ἀγάπην αὐτῶν καὶ τὰ συνεχῆ καὶ 15τὰ στόμα φιλήματα εἰς ὑπόληψιν αἰσχρὰν αὐτοὺς τοῖς πολλοῖς ἐμβαλεῖν. ἀλλὰ τοσαύτη πάλιν αὐτοῖς ἐναπετέχθη ἔχθρα P. 14 σπουδῇ Σπαδούσης καὶ Ἐλπιδίας, (τροφὸς δὲ ἦν αὐτη Πλακιδίας,) αἵς καὶ τὰ πολλὰ προσεῖχε, συμπράττοντος αὐταῖς καὶ Λισσοτέως τοῦ ταύτης κονράτορος, ὥστε στάσεις μὲν πολλάκις ἐγ τῇ Ῥα-
ζοβέννῃ συστῆναι, (περιῆν γὰρ κάκείνη πλῆθος βαρβάρων ἐκ τῆς πρὸς Ἀδάουλφον συναφείας, καὶ ἐκ τῆς πρὸς Κωνστάντιον συζυγίας,) καὶ πληγὰς δὲ προελθεῖν ἐξ ἐκατέρου μέρους. τέλος ἐκ τῆς ἀναφθείσης ἔκείνης ἔχθρας καὶ τοῦ ἀντιρρόπου

1. *Naios* et 2. *Dacias* Labb. *Panachon* et *Kadias* vulg.

Constantius genere Illyrius fuit, e Naiso urbe Dacie, qui multis obitis iam inde a Theodosii Magni temporibus militiae muneribus, ad summum tandem, ut diximus, imperii apicem evectus est. Is cum cetera fuit laude dignus, tam quod auri nulla cupiditate flagraret, antequam quidem Placidiae coniungeretur; nam ea uxore ducta, pecuniarum avidus evasit. Ipso ergo mortuo, cum postulatis homines Ravennam undique confluxerunt, quos bonis ille per iniuriam exuisset. „Verum Honorii, inquit, lenitas, et Placidiae cum eo arcta nimis familiaritas, frustra ut essent hae querimoniae omnisque adeo iuris vis ac potentia, effecit.”

Honorii erga sororem insita affectio tanta fuit, ex quo Constantius, eius maritus, vita decessit, ut perdite nimis amando et assidue os eius osculando turpis apud multos consuetudinis suspiciohem non effugerit. Sed hic amor in tantum brevi vertit odium, allaborantibus Spadusa atque Elpidia, Placidiae nutrice, quibus illa tribuebat pluimum, adiutante item ipsas Leonteo, illius curatore, ut et seditiones Ravennae frequenter exsisterent, (adhaerebat enim ipsi adhuc banbarorum turba, cum ex Adaulphi, tum ex Constantii Imperatoris coniugiliis,) et vulnera etiam utrinque inferreuntur; donec tandem

A. C. 423 τῆς πρὸν φιλίας μέσους, εἰς Βυζάντιον **Πλακιδία**, τοῦ ἀδελ-
Ind. 6 φοῦ ὑπερισχύσαντος, σὺν τοῖς οἰκείοις παισὶν ἔξορίζεται. καὶ
Ηονορ. 29 μένος αὐτῇ Βονηφάτιος τὰ πιστὰ φυλάττων, ἀπὸ τῆς Ἀφρι-
Βαχῆς, ἡς ἡρχε, καὶ χρήματα ὡς ἐδύνατο ἐπεμπεῖ, καὶ πρὸς τὴν
ἄλλην αὐτὸς ἐσπευδεῖ θεραπείαν. ὑστερού δὲ καὶ εἰς τὴν τῆς
βασιλείας ἀνάληψιν ἅπαντα συνεβάλετο.

A. C. 423 "Οτι 'Ογώριος ὑδερικῷ νοσήματι ἄλοὺς, πρὸ ἐξ καλαν-
δῶν Σεπτεμβρίων τελευτῷ· καὶ πέμπονται γράμματα πρὸς τὴν
ἀνατολὴν, τὸν βασιλέας Θάνατον μηνύοντα. ἐν φ' δὲ ταῦτα
ἐπέμποντο, Ἰωάννης τις αὐθεντήσας τυραννεῖ· ἐφ' οὐ καὶ
τῆς ἀναρρήσεως γινομένης, ἐφόρθη ὥσπερ ἀπὸ τινος προρρή-
σεως προσαχθέντος „πίπτει, οὐ στήκει.” καὶ τὸ πλῆθος ὥσπερ
ἀναλύοντες ἀπὸ τὸ ὅηθὲν ἀναφωνοῦσιν „στήκει, οὐ πίπτει.”

"Οτι Βονηφάτιος ἀνὴρ ἦν ἡρωϊκὸς καὶ κατὰ πολλῶν
Σπολλάκις βαρβάρων ἡρίστευσεν, ἄλλοτε μὲν σὺν ὀλίγοις¹⁵
ἐπερχόμενος, ἄλλοτε δὲ καὶ σὺν πλείσιν, ἐνίστε δὲ καὶ μονο-
μαχῶν. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, παντὶ τρόπῳ πολλῶν βαρβάρων
καὶ διαφέροντον ἐθνῶν ἀπήλλαξε τὴν Ἀφρικήν. ἦν δὲ καὶ δι-
καιοσύνης ἐφεστής, καὶ χρημάτων κρείττων. ἐπράγκη δὲ αὐ-
τῷ καὶ τι τοιεῦτον. ἀνὴρ τις ἄγροικος, ἔχων ἀνθοῦσαν γυ-²⁰
ναῖκα τὴν ὄραν, ὑπὸ τινος τῶν συμμάχων βαρβάρων ἐμοι-
χεύετο· δεῖται τοιγαροῦν Βονηφατίον, τὴν ὑβριν δλοφυρό-
μενος. δὲ Βονηφάτιος μαθὼν τὸ διάστημα τοῦ τόπου καὶ

ob eas ipsas inimiciliās, et priori amori par nunc odium Constantiopolim Placidia, fratre praevalente, cum liberis ablegatur. Solus Bonifacius fidem illi servans, cum ex Africa, cui praeerat, pecuniam, ut poterat, submisit, tum ad alia ei obsequia praesto fuit. Qui post etiam, ut ad imperium haec rediret, nihil non fecit tulitque.

Honorius aquae intercutis morbo correptus, ante diem sextum Kalendas Septembris vitam finiit, missaeque in Orientem litterae Augusti mortem nuntiantes. Quae dum ultro citroque mittuntur, Ioannes quidam tyrannidem occupavit, atque eius inauguratione imperii, tanquam ab aliquo futurae rei oraculo, iactum est: „Cadit, non stat:” quod vulgus dictum invertens exclamabat: „Stat, non cadit.”

Bonifacius vir erat heroicus, qui cum multis saepe gentibus barbaris strenue pugnavit, paucis interdum copiis adhibitis, interdum pluribus, nonnunquam vero et singulare certamine: et, ut verbo dicam, barbaras multas variasque gentes Africa expulit. Idem iustitiae vel imprimis studiosus et abstineens ac pecuniarum contemptor fuit, a quo etiam huinsmodi aliquando patratum facinus. Rusticus quidam praestanti forma uxorem suam cum barbaro quodam e confoederati milite consuescere cognovit: rogavit itaque Bonifacium, dedecus illud familiae deplorans, ut opem ferret. Ille cognito

τὸ δινομα τοῦ ἀγροῦ ἐν φιλίᾳ τῆς μοιχείας δηράττετο, τὸν μὲν ἐκέτην τέως ἀπέβεμπε, προστάξας πάλιν τῇ ἑξῆς αὐτῷ προσελθεῖν· δψίας δὲ λαθὼν ἀπαντας, καὶ ἐπὶ τὸν ἄγρῳν Δ ἐλύσας, ἐβδομήκοντα διεστάμενον σταδίοις, καὶ εὑρὼν τὸν Σβύνδραφον τῇ μοιχεινομένῃ συγκαθεύδοντα, τέμνει τε αὐτοῦ τὴν φεραλὴν καὶ δι' αὐτῆς ὑποστρέψει νυκτός. προσελθόντες V. 153 δὲ κατὰ τὸ πρόσταγμα εἰς τὴν αὐριον τῷ ἀνδρὶ ἐπιδίμωσι τοῦ βαρβάρου τὴν κεφαλὴν, διαπυνθανόμενος εἰ ἐπιγινώσκει αὐτήν. ὃ δὲ τοῖς παροῦσιν ἅμα καταπλάγεις καὶ ἀμηχανήσας, ἔπειτα ἐπιγνοὺς καὶ πολλὰ τῆς δικαιοσύνης εὐχαριστήσας, σὺν χαρᾷ ἀπήγει.

“Οτι δικαιοστος τῶν μεγάλων οἶκων τῆς Ρώμης, ὡς φησιν,
ἀπεντα είχεν ἐν ἑαυτῷ ὅπόσα πόλις σύμμετρος ἤδηντο ἔχειν,
ἰππόδρομον καὶ φόρους καὶ ναούς καὶ πηγὰς καὶ λου-P. 15
15τρά διάφορα. διὸ καὶ ὁ συγγραφεὺς ἀπεφθέγξατο.”

Εἰς δόμος ἦστιν πέλει· πόλις ἄστεα μνήμα κενθεῖ.

ῆσαν δὲ καὶ λοντρὰ δημόσια παμίμεγέθη. αἱ δὲ Ἀγωνιαναὶ οὖτοι καλούμεναι εἰς χρείαν τῶν λουομένων καθέδρας είχον παρακειμένας χιλίας ἑξακοσίας, ἐκ μαρμάρου κατεσκευασμένας ξεστοῦ· αἱ δὲ Διοκλητιαναὶ ἐγγὺς διπλασίους. τὸ δὲ τελέχος τῆς Ρώμης μετρηθὲν παρὰ Ἀμμωνος τοῦ γεωμέτρου καθ' ὃν καιρὸν Γότθοι τὴν προτέραν κατ' αὐτῆς ἐπιδρομὴν ἐποίησαντο, εἴκοσι καὶ ἑνὸς μιλίου διάστημα ἔχον ἀπεδείχθη. B

loci intervallo et agri nomine, ubi adulterium patraretur, hominem tum quidem dimisit, in posterum diem ad se redire iussum. Noctu autem, inscritis omnibus, in agrum illum septuaginta stadiis dissitum profectus, deprehensi cum moeche barbari caput amputavit, eademque domum nocte revertit. Redenenti deinde, ut mandatum fuerat, postridie marito, barbari caput obtulit, percunctatus, an novisset. Ille spectaculo percussus, et quasi sensu motus, mox, ubi agnivit, multis iustitiae causa actis gratiis, domum laetus rediit.

E magnis Romanae urbis domibus, ut hic refert, omnia intra se unaquaque habuit, quaecumque mediocris etiam urbs habere potuit, hippodromum, fora, delubra, fontes, varia balnea. Hinc et scriptor sic exclamat:

Est urbs una domus: mille oppida continent una urbs.

Sed et lavaca publica ingenti prorsus fuere magnitudine, e quibus, quae Antoniniane nominantur Thermae, ad commodiorem lavantium usum mille sexcenta habuerunt sedilia, e marmore polito fabricata, Diocletianae duplo sere plura. Romanae vero urbis moenia ex Ammonis geometrae dimensione, quo tempore Gothi illam priore incursione infestarunt, viginti et unius miliaris spatium in circuitu habere comperta sunt.

"Οτι πολλοὶ οἶκος Ῥωμαίων προσδόους καὶ διαιντὸν Μέχοντο ἀπὸ τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀνὰ τεσσαράκοντα χρυσοῦ κεντηνάρια, χωρὶς τοῦ σίτου καὶ τοῦ οἴνου καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων εἰδῶν, ἂ εἰς τρίτον συνέτεινεν, εἰ διπλράσκετο, τοῦ εἰσφερομένου χρυσίου. τῶν δὲ μετὰ τοὺς πρώτους δευτέρους οἴκων τῆς Ῥώμης πεντεκαίδεκα καὶ δέκα κεντηνάρια ἡ πρόσοδος ἦν. καὶ διὰ Πρόδρομος ὁ παῖς Ὀλυμπίου, τελέσας τὴν οἰκείαν πραιτοῦραν κατὰ τὸν καιρὸν τῆς Ἰωάννου τυραννίδος, δώδεκα κεντηνάρια χρυσοῦ ἀγύλωσε. Σύμμαχος δὲ ὁ λογογράφος, συγκλητικὸς ὥν τῶν μετρίων, πρὸ τὴν Ρωμαϊκῆς Κηφησίας, τοῦ παιδὸς Συμμάχου πραιτοῦραν τελοῦντος, εἴκοσι κεντηνάρια ἀδαπάνησε. Μάξιμος δὲ, εἰς τῶν εὐπόρων, εἰς τὴν τοῦ νιοῦ πραιτοῦραν τεσσαράκοντα κατεβάλετο κεντηνάρια. ἐπτὰ δὲ ἡμέραις οἱ πραιτωρες τὰς πανηγύρεις ἔτελονν.

15

"Οτι δ συγγραφεὺς τῷ Ὁδυσσεῖ τὴν πλάνην οὐ κατὰ Σικελίαν φησὶ γεγενῆσθαι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πέρατα τῆς Ἰταλίας· καὶ τὴν εἰς ἄδου κάθιδον παρὰ τὸν ὥκεανὸν γεγενῆσθαι, ἐν φέρει τῇ πολλὴ πλάνη. ἀγωνίζεται δὲ διὰ πολλῶν τοῦτο παραστῆσαι. ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοις διαφόρους ἀνέγνωμεν ἐν τούτοις αὐτῷ συμφωνοῦντας.

"Οτι ἀποστέλλεται ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως παρὰ Θεοδοσίου Πλακιδίᾳ, ἅμα παισὶ κατὰ τοῦ τυράννου· καὶ ἐπα-

γ. Όλυμπίου coni. Reines. Ep. 69. p. 643. Optime. N.

Multas Romae familias annuos redditus e bonis accepisse quadraginta circiter auri centenarios, absque frumento et vino aliisque speciebus, quae tertiam aequabant auri partem, si venderentur. Alteras vero post has decem aut quindecim centenarios in censu habuisse. Probum, Olympii filium, in praetura, quam Ioannis tyranni temporibus gessit, auri centenarios duodecim expendisse: Symmachum vero oratorem, mediocri censu senatorem, ante captam urbem filio Symmacho praeturam gerente, centenarios impendisse virgini; Maximum dein, ex opulentis ac beatis unum; in filii prae turam quadraginta centenarios impendisse. Septem autem diebus solemnnes ludos praetores celebrabant.

Scriptor hic Ulyssem ait non circa Siciliam, sed ad extremas Italiae oras oberrasse: et traiecto Oceano ad inferos descendisse, atque in eo mari variis illum erroribus iactatum fuisse. Quod multis confirmare nititur. Nos et alios plures legimus in his cum illo consentire.

Remissa est Constantinopoli a Theodosio Placidia cum liberis adversus Ioannem tyrannum: et illa quidem Augustae nomen, Valentianus vero Nobilissimi titulum literato suscepit. Submissus

ναδαμβάνει αὐτὴ μὲν τὸ τῆς Αὐγούστης, δὲ Οὐλεντινια-^{A. C. 423}
νὸς τὸ τοῦ νωβελισσίμου αξιώμα. συνεκπέμπεται δὲ αὐτοῖς ^{Ind. 6}
καὶ στρατός, καὶ στρατοπεδάρχης ἐκατέρας δυνάμεως, ^{The. i. 16} Ἀρδα-
βιούριος ἡμα τῷ παιδὶ Ἀσπαρι, καὶ τρίτος Κανδιδιανός. κα-
5τὰ δὲ τὴν Θεσσαλονίκην Ἡλίων ὁ τῶν ὄφφικίων μάγιστρος
παρὰ Θεοδοσίου ἀποσταλεὶς ἐν δύει Βαλεντινιανὸν ἐπ' αὐτῆς
Θεσσαλονίκης τὴν τοῦ καίσαρος ἐσθῆτα, πέμπτον ἔτος ἀγον-
τα τῆς ἡλικίας. κατιόντων δὲ αὐτῶν, Ἀρδαβιούριος μὲν ἀλί-
σκεται παρὰ τῶν τοῦ τυράννου καὶ ἀγαπέμπεται πρὸς αὐτὸν,
ιοκαὶ φιλιάζει αὐτῷ. δὲ δὲ τούτου παις ἡμα Πλακιδίᾳ ἐν ἀ-
Θηνίᾳ καὶ λύπῃ ἥσαν. Κανδιδιανὸς δὲ πολλὰς πόλεις αἱ-^{P. 16}
ρῶν καὶ εὐδοκιμῶν λαμπρῶς, τὸ λυποῦν διεσκέδαζε καὶ ἐψυ-
γαγώγει. εἴτα σφάζεται ὁ τύραννος Ἰωάννης, καὶ Πλακιδίᾳ ^{A. C. 425}
ἡμα καίσαρι τῷ παιδὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν Ράβενναν. ^{Ind. 8} Ἡλί-^{The. i. 18}
15ων δὲ ὁ μάγιστρος καὶ πατρίκιος, καταλαβὼν τὴν Ρώμην καὶ
πάντων ἐκεῖσε συνδραμόντων, τὴν βασιλικὴν ἐσθῆτα ἐπτα-
τηρὸν ὄντα ἐνδύει Βαλεντινεαγόν. ἐν οἷς καὶ τὰ τῆς ἱστορίας.

17. τελευτὴ in f. add. N.

quoque exercitus, bellicque imperator utriusque militiae, Ardaburit
nimirum cum Aspare filio, addito et tertio Candidiano. Ad Thessa-
lonicam [cum ventum esset.] Helion, officiorum magister, a Theodosio
missus, Valentinianum in ipsa illa urbe Caesaris veste induit, annos
natum non amplius quinque. Cum autem ad Italiam pervenissent,
Ardaburius a tyranni militibus capit, missusque ad illum amicitia-
m cum eodem init. Eius interim filius [Aspar] una cum Placidia
in magna rerum desperatione luctuque versabantur. Sed Candidia-
nus, multis occupatis urbibus, partaque rebus bene gestis nominis
claritate, luctum dissipavit animosque reddidit. Caeso dein Ioanne
tyranno, Placidia una cum Caesare filio Ravennam iniit. Helion
vero, magister et patricius, Romam invasit, omnibusque eo conflu-
tibus, Valentinianum iam septennem veste induit Imperatoria, ubi
historiae finis est.

E K A L O G A I
E K T H S
K A N D I D I A T I S A P P O T
I S T O R I A S.

E X H I S T O R I A
C A N D I D I I S A U R I
E X C E R P T A.

P. 17 Ανεγνωσθησαν Κανδίθου ιστορίας λόγοι τρεῖς. ἀρχεται μὲν
τῆς ιστορίας ἀπὸ τῆς Λέοντος ἀναφέντεως, δις ἡν ἐκ Δακίας
μὲν τῆς ἐν Ἰλλυριοῖς, στρατιωτικῷ παραγγείλας τάγματι καὶ
τελῶν ἄρξας τῶν ἐν Σηλυμβρίᾳ, τὴν βασιλείαν δὲ σπουδῇ
Ἄσπαρος ἐγχειρισθείς, δις ἡν Ἀλανὸς μὲν γένος, ἐκ νεαρᾶς
δὲ στρατευσάμενος ἡλεκίας καὶ παιδοποιησάμενος ἐκ τριῶν
γάμων Ἀρδαβούριον, Πατρίκιον, Ἐρμενύριχον, καὶ θηλείας
Βδύο. ποιεῖται μὲν δὲ συγγραφεὺς, ὃς εἰρηται, ἀρχὴν τῆς
ιστορίας τὴν ἀρχὴν τῆς Λέοντος βασιλείας, τελευτὴν δὲ εἰς
τὴν ἀναγόρευσιν Ἀναστασίου. ἔστι δὲ πατρίδος μὲν Ἰσαν-
ρίας, ὃς αὐτός φησι, τῆς τραχείας ἐπιτήδευμα δὲ ἔσχεντο
ὑπογραφεὺς τῶν ἐν Ἰσαύροις πλεῖστον ισχυσάντων. τὴν δὲ
θρησκείαν Χριστιανὸς ἦν καὶ δραθόδοξος. τὴν τε γὰρ τε-

Lecli sunt Candidi historici libri tres. Inchoat historiam ab electione Leonis, qui e Dacia Illyrica oriundus, cum militari agmini Selymbrianisque cohortibus praesesset, Aspáris studio imperium adeptus est. Hic Aspar genere Alanus erat, a pueritia militiam secutus, qui ternis nuptiis totidem filios, Ardaburium, Patricium, Ermenarichum, duasque filias sustulit. Incipit ergo, uti diximus, historicus ab initio Leonis Imperatoris, desinit vero cum Anastasius Imperator renuntiatus est. Patria illi ea Isauria est, ut ipse fateatur, quae Trachea sive Aspera dicitur. Tabellio fuit vitae instituto sub iis, qui apud Isauros poterant plurimum: religione vero Christiana, et quidem Orthodoxus. Quartam enim Synodum la-

τάρτην σύνοδον ἐπαίνοις στέφει, καὶ τοὺς κατ' αὐτῆς καινοτομοῦντας καθάπτεται δικαιώσει. τὴν δὲ φράσιν οὐκ ἔχει πρότους ταν λόγιψ ἴστορικῷ· ταῖς τε γὰρ ποιητικαῖς λέξεσιν ἀπειρωτάλως το κέχρηται, καὶ μειρακιωδῶς, καὶ ἡ συνθήκη αὐτῷ εἰς τὸς 5τραχύτερον καὶ δύσηχον ἐκδιδυραμβοῦται, ὥσπερ αὐτὸν πάλιν εἰς τὸ ἐκλελυμένον τε καὶ ἐκμελές ύπτιάζει. νεωτερίζει δὲ καὶ ταῖς συντάξεσιν οὐκ εἰς τὸ γλαφυρὸν μᾶλλον καὶ ἐπαφρόδιτον, ὥσπερ ἑτεροι, ἀλλ' ὥστε μυστηρής ἀκοῦσαι, καὶ τοῦ ἡδέος ύπερθριος. πλὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ πολὺ βελτίων ἐντισαχοῦ τοῖς λόγοις πάντα γινόμενος, συμμιγῇ τὴν ἴστορίαν καὶ εἴς ἀνομοιοτάτων ἀρμόζων ἀλίσκεται. οὗτος ἵσχυρίζεται τὴν P. 18 Ἰσανρίαν ἀπὸ τοῦ Ἡσαῦ λαβεῖν τὴν ἀπορυμάτων.

Λέροχεται δὲ δὴ μὲν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν Ἀσπαρος καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ δυναστείαν· τὴν ἀνάρρησιν διὰ του 15Ἀσπαρος Λέοντος, τὸν σύμβατα τῇ πόλει ἐμπρησμὸν, καὶ δοσα Ἀσπαρι περὶ τούτου ἐπὶ τὸ κοινῇ συμφέρον ἰδιαπέπρακται· καὶ περὶ Τατιανοῦ καὶ Βιβιανοῦ, καὶ ὡς περὶ αὐτῶν διηγέχθη Ἀσπαρ καὶ δι βασιλεὺς, καὶ οὐα εἰς ἀλλήλους ἀπεφθέγξαντο· καὶ ὡς δι βασιλεὺς διὰ τοῦτο ἡταρίσατο τὸ 20Ισανρόν γένος διὰ Ταρασικόδησα Ρουσουμβλαδεώτου, ὃν καὶ Ζήνωνα μετονομάσας γαμβρὸν ἐποιήσατο, τὴν προτέραν γυναικα θανάτου νόμῳ ἀποβαλόντα. καὶ ὡς Ἀρδαρούβριος εἰς τὸ ἐγνατίον μελετῶν τῷ βασιλεῖ, καὶ αὐτὸς οὐκειοποήσασθαι τοὺς Ἰσανρούς διενοήθη. καὶ δῆτι Μαρτῖνος, οὐκεῖος V. 155

17. Τατιανοῦ Labb., Τιτιανοῦ vulg.

dibus ornat, meritoque perstringit eos, qui eam oppugnant. Stylum habet historiae non satis accommodatum. Nam et poetarum phrasibus sine delectu ac iuveniliter abutitur: et compositio eius durior et absurda, dithyramborum ritu, quae alias iterum in dissolutum atque inconcinnum dilabitur. Constructiones intuovat non ad ornatum maiorem ac venustatem, ut reliqui solent, sed ita, ut auditu molestus fiat, omnisque adeo expers suavitatis. Interdum autem se ipso verbis melior prorsus evadens, promiscuam historiam, etiam ex admodum dissimilibus, concinnare deprehendit. Hic Iasuriam ab Esau nomen mutuatam dicere audet.

Primo libro narrat Asparis liberorumque eius potentiam, et Leonis per Asparem electionem. De urbis conflagratione exorta, quaeque hic ab Aspare rei publicae commodo gesta sint. De Titiano et Viviano, utque de illis Aspar cum Imperatore contenderit, et quae ac qualia inter eos verba tum iactata sint. Imperatorem ea ex causa cum Iasurorum genere societatem iniisse per Tarasicodissam, Rusumbladeotiam, quem etiam, Zenonem mutato nomine vocatum, generum sibi adscivit, cum is priorein coniugem mortalium

ῶν Ἀρδαβουρίον, μηνύει Ταρασικοδίσσα πέρι Ἀρδαβουρίων κατὰ βασιλέως ἐπιφεύγει· καὶ ὡς ἐντεῦθεν δὲ τὸ τραχύτερον τῆς δὲ ἀλλήλους ὑπογούας προϊούσης, ἀναιρεῖ Λέων δὲ βασιλεὺς Ἀσπαρα καὶ τοὺς παιδας, Ἀρδαβουρίον καὶ Πατρίκιον τὸν καίσαρα. ἀλλ' ὁ μὲν καίσαρ τῷ πληγῶν ἀνενεγκὼν, παραδόξως διεσώθη καὶ διέζησεν. ἀλλὰ καὶ ὁ ἔτερος τῶν παιδῶν, Ἀρμενέριχος, οὐ συμπαρὼν τῷ φύντει Στὸν φόνον τότε διέφυγε. Ταρασικοδίσσαν δὲ γαμβρὸν ἐπὶ Θυγατρὶ Ἀριάδην Λέων δὲ βασιλεὺς ποιεῖται, καὶ μετονομάζει Ζήνωνα, στρατηγὸν τῆς ἁυ γειφοτογήσας. καὶ τὰ κατὰ Ἀφρι-10 αὴν Βασιλίσκου εὐτυχήματά τε καὶ δυστυχήματα. καὶ ὡς Λέων πολλὰ βουληθείς καὶ διαμηχανησάμενος Ζήνωνα τὸν γαμβρὸν ἀτειπεῖν βασιλέα, τῶν ὑπηκόων μὴ παραδεχομένων, οὐκ ἴσχυσε. καὶ ὡς πρὸ τελευτῆς αὐτοῦ τὸν ἔγγονον μὲν αὐτοῦ ἐκ Ζήνωνος φύντα τῇ Ἀριάδην· καὶ ὡς μετὰ τελευτῆς 15 Λέοντος δὲ παῖς Λέων Ζήνωνα τὸν πατέρα, συναγεύεσι τῆς βουλῆς, βασιλέα ἔστεψε. λεπτομερής τε τῆς Ἰσαύρων γενεα-
D λογίας ἀφήγησις, καὶ ὡς εἴησαν ἀπόγονοι τοῦ Ἡσαῦ, πολλῷ σπουδὴ καὶ διήγησις. ὅπως τε Ζήνων ὑπὸ Βηρίνης ἀπαγθεῖς, φεύγει γυναικὶ ἄμα καὶ μητρὶ τῆς πόλεως καὶ τῆς βα-20 σιλείας. καὶ ὡς Βηρίνα, ἐλπίδι τοῦ συναφθῆναι Πατρικιόν τῷ μαγίστρῳ καὶ βασιλεύειν αὐτὸν, τὸν γαμβρὸν αὐτῆς φυ-

γ. Supra Ξέμενάριχος.

lege amisisset. Ardaburium item, quo Imperatori adversaretur, Isauros aequo suarum partium facere constituisse: atque Martinum quendam, Ardaburii familiarem, Tarasicodissae indicasse, quæcumque in Imperatorem machinaretur Ardaburius. Quomodo exinde asperius in dies crescente mutua suspicione, Leo Imperator Asparem sustulit eiusque liberos, Ardaburium et Patricium Caesarem; eti Caesar excepta plaga, inopinato salvus evasit, vixitque: et alias item de Aspari filiis, Armenerichus, quod abesset tum forte a patre, caedem perinde effugit Tarasicodissam ergo sibi generum, data Ariadna filia, Imperator adscivit, Zenonemque nominatum, exercitus in Oriente ducem creavit. Refert deinde quae in Africa secunda adversaque gesserit Basiliscus. Leonem quoque multa volentem molientemque, quo Zenonem generum Imperatorem reuniaret, subditis repugnantibus, minime id quidem efficere potuisse, sed paulo ante oblitum nepotem ex Ariadna et Zenone natum creasse: ita post Leonis excessum a Leone filio Zenonem patrem, assestante senatu, esse Imperatorem coronatum. Hinc Isaurorum stemma per series descriptis auctor, atque illos esse Esau posteros ac sobolem, studiose persuadere conatur. Ut a Verina deceptus Zeno ficerit cum uxore ac matre ex urbe imperioque: utque Verina spe adlurgendi sibi Patricium magistrum, foreque ut imperaret, gene-

γαδεύσασα ἐξ ἀπάτης, καὶ αὐτὴ τῆς Πλεύθος δισφάλη, τῶν ἐν τέλει Βασιλίσκον τὸν αὐτῆς ἀδελφὸν ἀνειπόντων βασιλέα. περὶ τε τῆς Ἰσαύρων ἐν Κωνσταντινούπολει ἀμυνήτου σφαγῆς, καὶ ὡς μετὰ Νέπωνα βασιλέα 'Ρώμης' Αυγούστουλον 5δό πατήρ 'Ορεστης 'Ρώμης κατεπράξατο βασιλεύειν. ταῦτα δικρῖτος λόγος.

'Ο δὲ δεύτερος, δπως Πατρίκιος δι μάγιστρος δι Βηρίγη^{P. 19} συμφθειρόμενος, ἐπαγανακτήσαντος αὐτῷ Βασιλίσκου, ἀπεβίω. καὶ διὰ τοῦτο Βηρίγη δι' ἔχθρας πρὸς τὸν ἀδελφὸν Ιοκαταστᾶσα, καὶ Ζήνωνι διὰ χρημάτων τὴν τῆς βασιλείας ἀνάληψιν συμπράττουσα, τὰ ἔσχατα ἐπασχεν ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ. καὶ εἰ μὴ διέκλεψεν αὐτὴν Ἀρμάτος ἐκ τοῦ γαοῦ, τάχα ἄν καὶ διεφθάρη. ὡς Ἀρμάτος τῇ γαμετῇ συνδιαφθειρόμενος Βασιλίσκου, ἐπει μέγα δυναστείας ἥρθη. καὶ ὡς 15ῦστερον τὸν κατὰ Ζήνωνος πιστευθεῖς πόλεμον, ἀπέκλινεν ἐπὶ συνθῆκαις δι' Ἰλλον πρὸς αὐτόν. καὶ εὑδοκιμῶν ἐπὶ Ζήνωνος, ὡς καὶ τὸν νιὸν Βασιλίσκου καίσαρα ἴδειν, ὕστερον^B δικρεουργήθη, καὶ ὁ παῖς ἐκ τοῦ κούνιαρος εἰς τοὺς ἐν Βλαχέρναις ἀναγνώστας ἀτέλεσεν. ὡς πρὸ τούτων Βασιλίσκος 20Μάρκον τὸν ἴδιον νιὸν καίσαρα ἀνείπεν, εἴτα καὶ βασιλέα. καὶ ὡς Ἄλλους συνέβη Ζήνωνι εἰς φιλίαν, καὶ πάλιν ἀναλαβεῖν παρεσκεύασσε τὴν βασιλείαν. καὶ ὡς καταστασιασθεὶς

rum suum Zenonem fugaverit per fraudem, quae tamen spes eam fecellerit, cum ii, qui in magistratu erant, Basilicum, eius fratrem, Imperatorem renuntiarunt. De Iaurorum incredibili Constantino-politana in urbe caede, utque post Nepotem, Romanorum Imperatorem, Orestes pater Augustulum Romano praefecerit imperio. Et haec fere libro primo narrat Candidus.

Altero vero libro ista. Patricius magister, qui cum Verina consuetudinem habebat, indignante ipsi Basilisco, periit. Ea propter in fratrem Verina odio concepto, ac Zenonem opibus ad recuperandum imperium adiuvans, extrema quaque a fratre pertulit, ac nisi e templo Armatus eam clam subduxisset, forte et ipsa e medio sublata fuisset. Cum Basilisci deinde uxore adulteratus Armatus, ad summam pervenit potentiam, adeo ut tandem ei bellum, quod adversus Zenonem gerebatur, creditum fuerit, ad quem tamen certis pactis Hilli opera conditionibus defecit. Sub Zenone igitur tanti cum esset nominis Armatus, ut et filium Basiliscum Caesarem viderit, post nihilominus in frusta disceptus est, et puer ipse ex Caesare inter lectores in Blacherai profiteri coepit. Basiliscus ante haec Marcum filium Caesarem crearat, ac post etiam Imperatorem. Hillus, cum Zenone conciliata amicitia, imperium eidem recuperare studuit. Basiliscus itaque a seditionis superatus, cum Zenonide coniuge ac

Βασιλίσκος σὺν τῇ γυναικὶ Ζηνωνίδι καὶ τέκνοις καταφεύγει εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κάκεῖθεν ἀπάτῃ Ἀρμάτου ἐκβληθεὶς, ἔξοριζεται εἰς Καππαδοκίαν, εἰτα παγγενεὶ κατασφάζεται ως Πλέτρου τοῦ δυσσεβοῦς τὰς τῆς ἀνατολῆς ταράσσοντος Σέκκλησίας, Καλανδίωνα Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ ἱερᾶσθαις Ἀγιοχείας ἀπέστειλε, καὶ δεόμενος χρημάτων ἐκ μηγυμάτων ἐπέτυχε. καὶ πολλοὶ νεωτερίσαντες κατ’ αὐτοῦ καὶ ἑαλωκότες δίκην ἔδοσαν. ως Ἰλλους πολλὰ τῇ Ρωμαίων συνήνεγκε πολιτείᾳ, ταῖς τε κατὰ πόλεμον ἀνδραγαθίαις, καὶ ταῖς κατὰ πόλιν φιλοτιμίαις τε καὶ δικαιορραγίαις. ως μετά¹⁰ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ βασιλέως Νέπωτος Ρώμης καὶ τὸν διωγμὸν τοῦ μετ’ αὐτὸν Αὐγονοτούλου, Ὁδόσαρχος Ἰταλίας καὶ αὐτῆς ἐκφάτησε Ρώμης. καὶ στασιασάντων αὐτῷ τῶν δυσμικῶν Γαλατῶν, διαπρεσβευσαμένων τε αὐτῷ καὶ Ὁδοσάρχου πρὸς Ζήνωνα, Ὁδοσάρχῳ μᾶλλον ὁ Ζήνων ἀπέκλινεν. ως Ἀλαρός τε¹⁵ Δ’ Ἰλλουν ἀνελεῖν βουληθεὶς καὶ πλήξας Ἐπινίκιον εἶπεν, ὃς ἦν οὐκεῖος Βηρίνη, τὴν ἀναίρεσιν ὑποδέσθαι. καὶ ως ἔξεδόθη Ἐπινίκιος¹⁶ Ἰλλους καὶ ως ὑποσῆψεις καὶ ἀμνηστίας καὶ εὐεργεσιῶν ἔξεπε πάντα Ἐπινίκιος, ὃσα ἐπεβούλευε Βηρίνα κατὰ Ἰλλουν. καὶ ως Ζήνων Βηρίναν διὰ τοῦτο ἐκδίδωσιν, ὁ δὲ αὐτὴν εἰς φρούριον Κιλικίας ὑπερορίσας ἡσφαλίσατο. ως Παμπρεπίω τῷ δυσσεβεῖ διὰ Μάρφου Ἰλλους φιλιωθεὶς, ἀπαντα κατὰ μ-

1. *Βασιλίσκος N., βασιλεὺς vulg.*

liberis in templum se recepit, unde Armati fraudibus extractus, et in Cappadociam relegatus, mox cum tota stirpe caesus est. Cum Petrus ille impius Orientis turbaret ecclesias, misit Zeno Imperator Calandionem, ut Antiochenae sedis episcopos sacraretur. Cum autem pecunia indigeret Imperator, quaerendae illi pecuniae rationes ostensae sunt. Multi rebus novis contra illum studentes, capti poenas dederunt. Multa Hillus Romanae rei publicae contulit, cum militiae rebus fortiter gestis, tum domi honestis studiis ac iustitiae culta. Post interemptum Nepotem, Imperatorem Romanum, et eius successorem, Augustulum, expulsum, Odoacer Italia atque ipsa adeo urbe potitus est. Rebellantibus autem huic Occidentis Gallis, et legatione ab ipsis, aliaque ab Odoacro ad Zenonem missa, in Odoacerum magis Zenonis animus inclinavit. Alanus quidam occidere Hillum conatus, cum eum percussisset, ab Epinicio, qui erat Verinae domesticus, subornatum se ad caedem ait; itaque traditus Hillo Epinicius est, qui data fide et oblivionis et praemiorum, ordine cuncta enarravit, quae in Hillum Verina moliretur. Quare Zeno Verinam Hillo tradidit, qui eam in Ciliciac castellum ablegavit, atque ita tutum sese reddidit. Hillus Pamprepius, homini impio, Marsi opera, factus carus, pauplatim omnia ipsius negotia perturbavit. Ci-

κρὸν συνέχεε τὰ αὐτοῦ. ὡς ἐμφύλιος συνέστη Ζήνωνι πόλεμος, ἐξάρχοντος Μαρκιανοῦ καὶ Προκοπίου νιῶν τοῦ βασιλεύσαντος Ἀνθεμίου, καὶ κρατήσαντος Ζήνωνος δι' Ρ. 20 Ἰλλου, πρεσβύτερος μὲν Μαρκιανὸς ἐχειροτονήθη, ὃ δὲ Προκόπιος πρὸς Θεοδώριχον τὸν ἐν Θράκῃ διέφυγε. καὶ ὡς ὑπερορισθεὶς Μαρκιανὸς ἐν Καππαδοκίᾳ καὶ διαφυγὼν ἐτάραξε τὴν κατ' Ἀγκυραν Γαλατίαν εἴτα συλληφθεὶς εἰς Ἰσαυρίαν διαφύσθη. καὶ ὡς ἡ πρὸς Ἰλλουν ἔχθρα τῷ βασιλεῖ συνέστη καὶ ηὔξηθη. οὕτω μὲν οὖν καὶ ὃ δεύτερος.

10 Ὁ δὲ τρίτος ἄλλα τε περιέχει καὶ ὡς εἰς τὸ ἐμφανὲς Ἰλλους ἐπαναστὰς Ζήνωνι βασιλέα Λεόντιον σὺν Βηρίνῃ ἀνείπεν. δπως τε δυσπραγήσαντες ἐποιορκήθησαν, καὶ ἀλόντες ἀπετμήθησαν, καὶ τάλλα ἕως τῆς Ζήνωνος τελευτῆς.

vile Zenoni bellum fuit atque intestinum, insurgentibus Marciano et Procopio, filiis eius, qui Romae imperaverat, Anthemii. Quos cum Hillus Zenonis auspiciis devicisset, Marcianus quidem natu grandior ordinatus est presbyter: Procopius vero ad Theuderichum in Thraciam confugit. Quia et extorris in Cappadocia Marcianus, fuga elapsus, quae ad Ancyram pertinet, Galatiam turbavit, donec captus in Isauriam est relegatus. In Hillum quaque ab Imperatore odium conceptum est auctumque. Atque haec libro secundo prodita.

Tertius deinde liber cum alia continet, tum quomodo palam in Zenonem Hillus insurrexerit, Leontiumque Imperatorem cum Verina renuntiaverit, utque re infeliciter gesta, obsessi captique capite truncati sint: aliaque ad exitum usque Zenonia.

Sequentia leguntur apud Suidam s. v. χειρίζω.

Κύνδιδος ἴστοριογράφος φησιν δτι Λέων δ Μακέλλης περὶ τὴν ἐκστρατείαν τὴν κατὰ Βανδήλων ἅπειρα χρήματα δεδαπάνηκε. Ἰσαν γάρ, ὡς οἱ ταῦτα ἐφανέρωσαν κεχειρικότες, διὰ μὲν τῶν ὑπάρχων χρυσίου λίτραι τετρακισμύριαι πρὸς ἐπτακισχιλίαις· διὰ δὲ τοῦ κόμητος τῶν θησαυρῶν ἐπτακισχιλιαι πρὸς μυριάις· καὶ ἀργυρίου λίτραι ἐπτακόσιαι χιλιάδες, ἐκ τε τῶν ἀνηλωμένων ἀρχόντων ἐκ δημευσίμων, καὶ ἐκ τοῦ βασιλέως Ἀνθεμίου.

Candidus historicus refert a Leone Lanione in bellum adversus Vandulos infinitam pecuniam erogatam fuisse. Fuerunt enim, testibus illis qui eam tractarunt, per praefectos numerata auri pondo quadraginta septem millia: argenti vero septingenta millia, quum ex bonis publicatis, tum ab Imperatore Anthemio.

**ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΝΟΝΝΟΣΟΥ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ**

**EX HISTORIA
NONNOSI
EXCERPTA.**

Ἀγεγνώσθη Νοννόσου ἱστορία ἐν ᾧ διαλαμβάνεται πρεσβεία αὐτοῦ πρὸς τε Αἰθίοπας καὶ Ἀμερίτας καὶ Σαρακηνοὺς τὰ ἴσχυρότερα τῶν τότε ἔθνων, ἕτι δὲ καὶ πρὸς ἄλλα ἀντοικὰ ἔθνη. Τουτινιανὸς δὲ τὸ τηνικαῦτα τὴν Ῥωμαϊκὴν περιέπει πολιτείαν φύλαρχος δὲ τῶν Σαρακηνῶν ἔχρημάτιζες Κάισος, ἀπόγονος Ἀρέθα, καὶ αὐτοῦ φυλάρχου γεγενημένον, πρὸς δὲ ὁ Νοννόσου πάππος ἐπρεσβεύσατο, παρὰ Ἀραστασίου τότε βασιλεύοντος ἀποσταλεῖς, καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην ἐσπείσατο. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ὁ πατὴρ Νοννόσου, (Ἄβραμης δὴν αὐτῷ ὄνομα,) πρὸς Ἀλαμούνδαρον φύλαρχον Σαρακηνῶν, ἐπρεσβεύσατο, καὶ δύο στρατηγὸνς Ῥωμαίων, Τιμόστρατον καὶ Ἰωάννην, νόμῳ πολέμου συλληφθέντας, ἀνεσώσατο. Ιουτίνῳ δὲ τῷ βασιλεῖ τὴν τῶν στρατηγῶν διηκονεῖτο ἀνάρρη-

Lecta est Nonnosi historia, qua legationem suam complectitur ad Aethiopas et Homeritas atque Saracenos susceptam, populos tum potentissimos: et ad alias item Orientis gentes. Iustinianus Romanum tum imperium tenebat. Praefectus vero Saracenorum Caius erat, Arethae nepos: qui et ipse praefectus fuit, ad quem Nonnosi avus ab Anastasio Imperatore legatus fuerat, et pacis foedera sanguinata. Quin et Nonnosi pater, cui Abramo nomen, ad Alamundarum, praefectum Saracenorum, orator aliquando profectus, duos Romanorum duces, Timostratum et Ioannem, belli iure captos, una liberavit: Iustino Imperatori in ducibus his liberandis subserviens. Porro Cai-

σιν. ὁ μέντος Κάϊσος, πρὸς ὃν δυτέλλετο Νόννος, δύῳ γε-
νῶν ἡγεῖτο τῶν παρὰ τοῖς Σαρακηνοῖς δπισημοτάτων, Χινδη-
τῶν καὶ Μααδηνῶν. πρὸς τούτους δὴ τὸν Κάϊσον καὶ ὁ Νον-
νόσου πατὴρ, πρὶν ἡ Νόννος πρεσβεύειν αἱρεθῆναι, Ἰου-
5τινιανοῦ πέμποντος, ἀπέσταλτο, καὶ εἰρηνικὰς ἔθετο σπον-
δάς· ὥστε καὶ τὸν νίὸν Καισον (Μαυλας δὲ ἐκαλεῖτο) δμη-
ρα λαβεῖν, καὶ πρὸς Ἰουστίνιανὸν ἐς Βυζάντιον ἀποκομίσαι.
μεθ' ὃν χρόνον ἐπρεσβεύσατο Νόννος ἐπὶ δυσὶ τούτοις·
Καϊσον, εἰ δυνατὸν, πρὸς βασιλέα ἄγαγειν καὶ πρὸς τὸν τοῦ
ιαλύξουμιτῶν ἀφικέσθαι βασιλέα· Ἐλεσβαᾶς δὲ τότε ἐκράτει
τοῦ ἔθνους καὶ πρὸς τούτοις καὶ εἰς τοὺς Ἀμερίτας παρα-
γενέσθαι. ἡ δὲ Αλύξουμις πόλις ἐστὶ μεγίστη, καὶ εἰν μη-
τρόπολις τῆς ὀλης Αἰθιοπίας· κείται δὲ μεσημβρινωτέρα καὶ
ἀγατολικωτέρα τῆς Ῥωμαίων ἀρχῆς. ὁ δὲ Νόννος πολλὰς
15μὲν ἀπιθουλὰς ἔθνους ὑποστὰς, πολλὰς δὲ θηρίων χαλεπότη-
τας παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ πολλὰς δυσχωρίας καὶ ἀπορίας
πολλάκις περιπεσὼν, δυως καὶ τὰ δόξαντα δεξετέλεσεν, καὶ
σῶς τῇ πατρὶ διὰποδίσται.

"Οτι Καϊσος, Αβράμου πάλιν πρὸς αὐτὸν πρεσβεύσαντος,
20πρὸς τὸ Βυζάντιον παραγίνεται, καὶ τὴν Ἰδίαν φυλαρχίαν
Ἀμβρω καὶ Ιεζίδῳ τοῖς ἀδελφοῖς διανειμάμενος; αὐτὸς τὴν
Παλαιστινῶν ἡγεμονίαν παρὰ βασιλέως δέξεται, πλῆθος πολὺ^ν
τῶν ὑποτεταγμένων αὐτῷ σὺν αὐτῷ ἐπαγόμενος.

sus, ad quem Nonnosus missus, duabus praecerat gentibus apud Sa-
racenos clarissimis, Chindinis et Maadenis. Ad quem ipsum Ca-
sum Nonnosi quoque pater, antequam haec Nonnosum legatio manda-
retur, a Iustiniano missus est, pacisque foedera ita instituit, ut
Caisi filium; Maviam nomine, ob sidem accepit, et Byzantium ad
Justinianum adduxerit. Post quem duplici Nonnosus nomine lega-
tus missus est: ut Caisum, si posset, ad Imperatorem adduceret:
et ad Auxumitarum regem, cui genti Elesbaas tunc praecerat, itemque
ad Homeritas proficienseretur. Auxumis permagna est civitas, et quasi
Aethiopiae totius metropolis, magis ad meridiem et orientem ver-
gens, quam Romanum imperium. Nonnosus vero, multis gentium
superatis insidiis ferarumque periculis praeter vias incommoda mul-
taque discrimina, in quae saepenumero incidit, tamen quae voluit
perfecit, et salvis est patriae redditus.

Caisum refert, missō iterum Abramo ad illum legato, Byzantium
profectum esse, suamque praefecturam Ambro et Ieido fratribus
divisisse: ipsum vero Palæstinae praefecturam ab Imperatore admini-
strandam suscepisse, infinitamque hominum subditorum secum mul-
titudinem duxisse.

"Οτι τὰ σανδάλια, φησί, νυνὲ λεγόμενα ἀρβύλας ἔλεγον
οἱ παλαιοὶ, καὶ τὸ φακιόλιον φασῶλιν.

"Οτι τῶν Σαρακηνῶν οἱ πλεῖστοι, οἱ τε ἐν τῷ Φοινικῶν,
καὶ οἱ τοῦ Φοινικῶν καὶ τῶν δινομαζομένων Ταυρητῶν
δρῶν ἐπέκεινα, ἵερόν τι χωρίον νομίζουσιν, ὅτῳδή θεῶν ἀνει-
μένον, καὶ ἐνταῦθα συλλέγονται κατ' ἐνιαυτὸν ἕκαστον δίς-
ῶν τὴν μὲν τῶν πανηγύρεων αὐτῶν μὴν δῆλος μετρεῖ παρα-
τείνων, σχεδόν που τοῦ ἔαρος κατὰ τὸ μέσον τελουμένην,
ὅτε τὸν ταῦρον δὲ ἡλίος ἐπιπορεύεται. ή δὲ ἐτέρα πανήγυρις
δυσὶ μησὶ παρατείνεται. μετὰ θερινὰς τροπὰς ἄγονοι ταύ-
την. ἐν ταύταις, φησί, ταῖς πανηγύρεσιν πᾶσαι ἄγονοι
εἰρήνην, οὐ πρὸς ἄλλήλους μόνον ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀπαντως
τοὺς ἐνδημοῦντας ἀνθρώπους. φασὶ δὲ ὅτι καὶ τὰ θηρία
πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, οὐ μόνον δὲ ἀλλὰ καὶ αὐτὰ πρὸς
ἄλληλα. λέγεται δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ παράδοξα καὶ μύθων
οὐδὲν διαλλάττοντα.

"Οτι διεστηκέναι φησὶ τὴν "Αδουλιν τῆς Αὐξούμεως πεντε-
καιδέκα ημερῶν ὁδόν, ἀπιοῦσι δὲ εἰς τὴν Αὐξούμειν Νοννάφ
τε καὶ τοῖς μετ' αὐτὸν μέγιστον ἐφάγη θέαμα περὶ χωρίον
Αὔην προσονομαζόμενον κεῖται δὲ ἡ Αὔη ἐν μέσῳ τῆς τε τῶν
Αὐξούμεων καὶ τῆς τῶν Αδουλιτῶν πόλεως· ἐλεφάντων πλῆ-
θος οὐκ ὀλίγον, ἀλλὰ σχεδὸν ὡς χιλιάδων πέντε· ἐνέμοντο δὲ
οὗτοι οἱ ἐλέφαντες ἐν πεδίῳ μεγάλῳ, καὶ πελάζειν αὐτοῖς οὐ-

Quae nunc σανδάλια dicta, ἀρβύλας appellasse veteres ait: et
φακιόλιον φασῶλιν.

Saracenorum, ait, plerique, tam qui in Phoenicone, quam qui
ultra Phoeniconem et Taurenos, quos vocant, montes degunt,
locum quendam pro sacro habent, alicui Deorum consecratum,
quo bis quotannis convenientiunt. Horum conventum ipsorum alter
mensem durat integrum, ad medium fere ver, quando Tauri signum
sol in Zodiaco tenet: alter vero in duos alteros menses extenditur
agiturque post aestivum solstitionem. In his, ait, conventibus, summa
viget tranquillitas, non solum inter ipsos, sed et cum omnibus
advenis. Quin etiam seras cum hominibus, non tantum inter se,
pacate tunc degere fabulantur. Narrat et alia multa inopinata et fa-
bulis non absimilia.

Adulin scribit ab Auxumi quindecim itinere dierum distare. Pro-
ficiens vero Auxumum Nonnosum cum suis maximum hoc obiectum
spectaculum ad regionem Auen dictam, quae media est inter Au-
xuminet Adulin urbes: elephantorum nimisrum vis non modica, immo
millia ferme quinque. Pascebant hi elephanti maximo in campo,

δενὶ τῶν δγχωρίων ἦν εὔκολον, οὐδὲ εἴργειν τῆς θμῆς. τοῦτο μὲν οὖν μεταξὺ τὸ θέαμα αὐτοῖς προσεγγόνει.

Χρὴ δὲ καὶ τὰ περὶ τῆς κράσεως τῶν ἀέρων εἰπεῖν, οἷα ἀπὸ τῆς Αὔης ἐπὶ τὴν Αὔξουμιν διαδέχεται. ἐναντίως γὰρ 5περὶ τε θέρος καὶ χειμῶνα διώκεται. τοῦ γὰρ ἡλίου τὸν καρκίνον τε καὶ λέοντα καὶ παρθένον διερχομένον, μέχρι μὲν τῆς Αὔης, ὥσπερ καὶ παρ' ἡμῖν, θέρος τε καὶ ἔηροτης διακρατεῖ τὸν ἀέρα ἀπὸ δὲ τῆς Αὔης ἐπὶ τὴν Αὔξουμιν καὶ τὴν ἄλλην Αἰθιοπίαν χειμῶν ἐπίκειται σφραδός· οὐ δι' ὅλης ιοήμερας ἀλλὰ γὰρ ἀπὸ μεσημβρίας ἀρχόμενος ἐκάστοτε, συννεφῆ τε τὸν ἀέρα ποιῶν, καὶ ὅμβροις ὁγδαῖοις τὴν χώραν ἐπικλύζων. τηγικαῦτα δὲ ἄρα καὶ ὁ Νεῖλος πολὺς ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐφόρμενος πελαγῖσι τε καὶ κατάρδει τὴν γῆν. διτε δὲ ὁ ἥλιος τὸν αἰγόκερων τε καὶ ὑδροχόον καὶ λιθίας¹⁷ ἰδεῖπορεύεται, ἀγάπατιν δὲ ἀήρ τοῖς μὲν Ἀδουλίταις μέχρι τῆς Αὔης ὅμβροις ἐπικλύζει τὴν χώραν τοῖς δὲ ἀπὸ τῆς Αὔης μέχρι Αἰθούμεως καὶ τῆς ἄλλης Αἰθιοπίας θέρος τε, καὶ τὰ ὡραῖα τηγικαῦτα τούτοις ἡ γῆ παραδίδωσιν.

Οτι ἀπὸ τῆς Φαρσάν πλέοντε τῷ Νοννόσῳ, ἐπὶ τὴν τοσσοχάτην τῶν νήσων κατητηκότι τοιόνδε τι συνέβη, θαῦμα καὶ ἀκοῦσαι. ἐνέτυχε γάρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἴδεαν ἔχουσιν ἀνθρωπίην, βραχυτάτοις δὲ τῷ μέγεθος καὶ μέλισσαν τὴν χρόαν ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυσμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος εἰποντο δὲ τοῖς ἀνδράσι καὶ γυναικες παραπλήσι-

propiusque accedere nemini incolarum facile erat, neque pasta prohibere. Hoc illis interim spectaculum occurrit.

De coeli quoque constitutione dicere oportet, quae est ab Aue ad Auxumin: contra enim aetas illic et hiems accidit. Nam sole Cancrum, Leonem et Virginem obeantur, ad Auen usque, uti et nobis, aetas est summaque coeli siccitas. At ab Aue Auxumin versus et reliquam Aethiopiam hiems est vehemens, non integro quidem illa die, sed quae a meridie semper et ubique incipiens, coactis nubibus aërem obducat, et horrendis imbribus oram illam inundet. Quo etiam tempore Nilus late Aegyptum pervadens, maris in modum terram irrigat. Cum autem sol Capricornum, Aquarium et Pisces perambulat, aëris viceversa Adulitis Auen usque imbribus regionem inundat, illa vero, qui ab Aue Auxumin ceteramque Aethiopiam versus iacent, aetas est, et maturos iam fructus terra praebet.

Naviganti a Pharsa Nonnoso et ad extremam usque insularum delato, tale quid occurrit vel ipso auditu admirandum. Incidit enim in quosdam forma quidem et figura humana, sed brevissimos, et cutem nigros, totumque pilosos corpus. Sequebantur viros aequales feminas,

Dexippus, Eunapius etc.

αι, καὶ παιδάρια ἔτι βραχύτερα τῶν παρ' αὐτοῖς ἀνδρῶν γυμνοὶ δὲ ἡσαν ἄπαντες· πλὴν δέρματι τινὶ μικρῷ τὴν αἰδῶ περιεκάλυπτον οἱ προβεβηκότες ὅμοιως ἀνδρες τε καὶ γυναικες. ἄγριον δὲ οὐδὲν ἐπεδείκνυτο οὐδὲ ἀνήμερον· ἀλλὰ καὶ φωνὴν εἰχον μὲν ἀνθρωπίνην, ἔγνωστον δὲ παντάπασι τὴν διάλεκτον τοῖς τε περιοίκοις ἄπασι καὶ πολλῷ πλέον τοῖς περὶ τὸν Νόννοσον. διέζων δὲ ἐκ Θαλασσίων ὁστρέων καὶ ἰχθύων τῶν ἀπὸ τῆς Θαλάττης εἰς τὴν υῆσον ἀπορρέπομένων θάρσος δὲ εἰχον οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ ὅρῶντες τοὺς καθ' ἡμᾶς ἀνθρώπους ὑπέπτησσον, ὥσπερ ἡμεῖς τὰ μεῖζα τῶν Θηρίων.¹⁰

et pueri adhuc breviores. Nudi omnes agunt, pelle tantum brevi adultiiores verenda tecti, viri pariter et feminae, agreste nihil neque efferum quid prae se ferentes. Quin et vox illis humana, sed omnibus, etiam accolis, prorsus ignota lingua, multoque amplius Nonnosi sociis. Vivunt marinis ostreis et piscibus e mari ad insulam projectis. Audaces minime sunt, ut nostris conspectis hominibus, quemadmodum nos visa ingenti fera, metu perculti fuerint.

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΘΕΟΦΑΝΟΤΣ
ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

ΕΧ ΗΙΣΤΟΡΙΑ
ΤΗΕΟΡΗΑΝΙΣ
ΕΧΣΕΡΠΤΑ.

---

*Ανεγνώσθη Θεοφάνους Βυζαντίου ιστορικῶν λόγοι δέκα. P. 21
ἄρχεται δὲ ὁ πρῶτος λόγος ἀπὸ τοῦ Περσικοῦ πολέμου τοῦ
συστάντος μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν σπουδῶν, ἀς Ἰουστινιανὸς
ὁ βασιλεὺς καὶ Χοσρόης ὁ Περσῶν ἀλλήλοις ἔθεντο. ἐλυσε
5δὲ Χοσρόης τε αὐτὸς, καὶ Ἰουστένος, διάδοχος Ἰουστινιανοῦ
καταστὰς, δευτέρου ἔτους τῆς ἀρχῆς αὐτῷ περαιουμένου·
ἀρχόμενος δὲ ἐντεῦθεν τῆς ιστορίας κάτεισι μέχρι δεκάτου
ἔτους αὐτοῦ τοῦ πολέμου. μέμνηται δὲ ἐν τῷδε τῷ, πρώτῳ
τοῦ βιβλίου λόγῳ καὶ τὰ κατὰ Ἰουστινιανὸν ιστορῆσαι. οὐ
ιομὴν ἀλλὰ δῆλος ἐστιν, ὡς καὶ ἐφεξῆς τῶν δέκα λόγων ἐτέ-
ρους συνέταξε. διέξεισι δὲ ἐν μὲν τῷδε τῷ λόγῳ, διποτεῖς αἱ
σπουδαὶ συνεχύθησαν Ἰουστίνου μὲν διὰ Κομεντιόλου Συν-*

Lecti sunt Theophanis Constantinopolitani historiarum libri decem, quorum primus initium dicit ab illo Persico bello, quod ruptis iam federibus iis exortum est, quae Iustinianus Imperator et Chosroës, Persarum rex, invicem constituerant. Solverat ea Chosroës ipse, et Iustinus, Iustiniani iam successor, exeunte altero imperii anno. Hinc ergo narrationem auspicatus, pergit porro ad annum usque belli decimum. Meminit vero hoc ipso primo voluminis libro, scripsisse quoque se quae sub Iustiniano gesta sunt, imo et plures eum decem hisco sublunxisse libros, satis manifeste appetat. Narrat autem hoc libro, qua ratione pacta conventa sint dissoluta, cum Iustinus per Comentiolum Suaniam a Chosroë repeteret, ipse

Βανίαν παρὰ Χοσρόου ἀπαιτοῦντος, αὐτοῦ δὲ ὑποιθεμένου,
οὐ μέντοι διδοῦντος· ὅπως τε ἡ Μεσοποταμία πᾶσα ἐσείσθη,
προοίμιον τῶν διπλευσομένων κακῶν γενομένη.

"Οτι τὰ πρὸς εὑρού ἄνεμον τοῦ Τανάϊδος Τοῦρκοι νέμονται οἱ πάλαι Μασσαγέται καλούμενοι, οὓς Πέρσαι οἰκεῖάδι γλώσσῃ Κερμιχίωνάς φασι. καὶ αὐτοῖς δὲ ἐν τῷ τότε δῶρα καὶ πρέσβεις πρὸς βασιλέα Ἰουστίνον ἔστειλαν, δεόμενοι μὴ ὑποδέξασθαι αὐτὸν τοὺς Ἀβάρους. ὁ δὲ τὰ δῶρα λαβὼν καὶ ἀντιφιλοφρονησάμενος, ἀπέλυσεν εἰς τὰ οἰκεῖα. τοῖς δὲ Ἀβάροις ὕστερον ἐλθοῦσιν, καὶ Παννονίαν οἰκήσαι καὶ εἰ-

P. 22 φῆμης τυχεῖν δεομένοις, διὰ τὸν πρὸς τοὺς Τούρκους λόγον
καὶ τὰς συνθήκας οὐκ ἐσπείσατο.

"Οτι τὴν τῶν σκωλήκων γένεσιν ἀνήρ Πέρσης, βασιλεύοντος Ἰουστίνιαν ἐν Βυζαντίῳ ὑπέδειξεν, οὗπω πρότερον ἐγνωσμένην Ῥωμαίοις. οὗτος δὲ^{οὐ} ἐκ Σηρῶν ὄρμηθείς ὁ Πέρ-15 σης, τὸ σπέρμα τῶν σκωλήκων ἐν τάρθηι λαβὼν μέχρι Βυζαντίου διεσώσατο, καὶ τοῦ ἱαροῦ ἀρξαμένου ἐπὶ τὴν τροφὴν τῶν συκαμίνων φύλλων ἐπαφῆκε τὰ σπέρματα· τὰ δὲ τραφέντα τοῖς φύλλοις ἀπεροφύσετε καὶ τάλλα εἰργάσατο. ὃν τὴν τε γένεσιν καὶ τὴν ἐργασίαν ὁ βασιλεὺς Ἰουστίνος^{οὐ} ὕστερον τοῖς Τούρκοις ὑποδείξας ἀθάμψησεν. οἱ γὰρ Τούρκοι τότε τά τε Σηρῶν ἐμπόρια καὶ τοὺς λιμένας κατεῖχον ταῦτα δὲ πρὶν μὲν Πέρσαι κατεῖχον· Ἐφθαλάνον δὲ τοῦ

verbo quidem promitteret, non tamen re praestaret. Refert et in tota Mesopotamia terram movisse, initium nimirum calamitatum, quae subsecutae sunt.

In Oriente ad Tanaïm Turci degunt, qui Massagetae antiquitus dicti, a Persis sua lingua Kermichiones appellantur. Hi tempestate hac legatos cum muneribus ad Iustinum Imperatorem legarunt, ne Avaros reciperet, obsecrantes. Ille munera libenter accepit, omnique adeo benevolentiae atque humanitatis genere complexus, dominum remisit. Cumque Avari mox accessissent, qui Pannoniam habitare, paceque frui Romanorum precabantur, ob datam Turcia fidem pactasque conditiones repulsam tulerunt.

Bombycum originem homo quidam Persa, Iustiniano imperante, Constantinopoli ostendit, nunquam antea Romanis cognitam. Hic Persa e Serum regione profectus vermium semen ferula inclusum, Constantinopolim salvum deportavit, ac vere ineunte in alimento mori foliis semina imposuit: quae foliis nutrita, et in alas se induerunt, et mire cooperunt operari. Ergo bombycum ortum texendique artificium cum post Turcis Iustinus Imperator ostendisset, vehementer obstupuerunt: nam Serum illi tum emporia portusque tenebant, quae Persae prius tenuerant. Ephthalanus enim, Ephthalitarum

Ἐφθαλιτῶν βασιλέως, ἐξ οὗ καὶ τὸ γένος ἔσχε τὴν ἀλησιν,
Περόζην καὶ Πέρσας νικήσαντος, ἀφηρέθησαν μὲν τούτων
οἱ Πέρσαι, δεσπόται δὲ κατέστησαν Ἐφθαλίται. οὓς μικρῷ
ὑστερού μάχῃ νικήσαντες Τούρκοι ἀφείλον ἐξ αὐτῶν καὶ
ἵσταῦτα. Ἰουστίνος δὲ Ζήμαρχον ἐς τοὺς Τούρκους πρέσβιν
ἀπέστειλεν, ὃς καὶ λαμπρῶς ἐστιάσως τε τοὺς Τούρκους, καὶ
ἐξ τὰ μάλιστα φιλοφρονήθεις, ἐς τὸ Βυζάντιον ἀπανῆι. διὸ
καὶ ὁ Χοσρόης ἐπ' Αἰθίοπας, φίλους ὅντας Ῥωμαίους, τοὺς
πάλαι μὲν Μακροβίους, τῦν δὲ Ὁμηρίας καλούμενους, ἐ-
ιστρατεύεσε καὶ τὸν τε βασιλέα τῶν Ὁμηριῶν Σανατούραρη διὰ
Μιράνους τοῦ Περσῶν στρατηγοῦ ἐξώγρησε, τὴν τε πόλιν
αὐτῶν ἐξεπόρθησε, καὶ τὸ ἔθνος παρεστήσατο. διέξεισι δὲ
καὶ ὅπως Ἀρμένιοι ὑπὸ Σουρῆνου κακούμενοι, καὶ μάλιστα
περὶ τὴν εὐσέβειαν, τὸν τε Σουρῆναν ὁμοφρονήσαντες διὰ Οὐαρ-
ιδάνου, οὗ τὸν ἀδελφὸν Μαρουνῆν ἐτύγχανεν ἀνέλαψην, καὶ
δι' ἐτέρου τινὸς Οὐάρδον ἀνελλον, καὶ Περσῶν ἀποστάντες
Ῥωμαίους προσεχώρησαν, τὸ Δούβιος τὸ πόλισμα, δν φι-
τώκουν, ἀπολιπόντες, καὶ πρὸς τὰ Ῥωμαίων ἥδη γενόμενοι.
καὶ τοῦτο μάλιστα γέγονε τῆς τῶν Περσῶν πρὸς Ῥωμαίους
συσπονδῶν καταλύσεως αἴτιον. ἀπέστησαν δὲ παραντίκα καὶ
Ἰβηρες, καὶ προσεχώρησαν Ῥωμαίους, Γοργένους αὐτῶν ἡγε-
μονεύοντος. ἦν δὲ τῶν Ἰβήρων τότε ἡ Τίφιλις μητρόπολις.
“Οτι Μαρκιανὸς δ τοῦ Ἰουστίνου ταῦ βασιλέως ἐξάδελ-

rex, a quo et appellationem universum genus traxit, Perozen et
Persas cum viciisset, submoti his locis Persat, rerum vero potiti sunt
Ephthalitae: quos post paulo Turci proelio superantes, his etiam
finibus pepulerunt. Iustinus Zemarchum ad Turcos legatum misit:
qui et publice eos epulis excipiens, omnique adeo officii genere
exceptus Constantinopolim remissus est. Quamobrem etiam Chos-
roës in Aethiopas, amicos populi Romani, olim Macrobius, nunc
Homeritas appellatos, expeditionem suscepit, regemque Homeritarum,
Sanaturcen, opera Meranis, Persarum ducis, vivam cepit, urbeque
eorum direpta, incolas subiugavit. Armenii a Surena male accepti,
maxime in pietatis religionisque negotio, Surenam, coniuratione fa-
cta per Vardanum, cuius fratrem Manuelem ille interfecerat, et ali-
um quandam Vardum occiderunt, et a Persis deficientes ad Romanos
transiere, relictoque oppido, quod incolebant, Dubii nomine, in Ro-
manorum regionem commigrarunt, atque haec ipsa potissimum cau-
sa Persis fuit rumpendi foederis induciarumque cum Romanis. De-
sciverunt post hos statim etiam Iberes, et Gorgene ipsos ducente,
ad Romanos transierunt. Metropolis autem Iberorum Tiphilis tunc
erat.

Marcianus, Iustini Imperatoris patruelis, Orientis dux iam re-

φος, τῆς ἦω χειροτονηθεὶς στρατηγὸς, εἰς τὸν πρὸς Χοσρόην πόλεμον ὅγδοφ ἔτει τῆς Ἰουστίνου βασιλείας ἐξαποστέλλεται. Ἰωάννης δὲ ὁ τῆς Ἀρμενίας στρατηγὸς, καὶ Μιράνης ὁ τῶν Περσῶν, δὲ καὶ Βαραμαάνης, τὴν στρατείαν συνήθροιζον. καὶ τοῖς μὲν Ἀρμενίοις συνεμάχουν Κόλχοι, Ἀβασγοί, καὶ Σα-5 φώης ὁ Ἀλανῶν βασιλεὺς. τῷ δὲ Μιράνη Σάβιροι καὶ Λαγάνες καὶ τὸ Διλμαϊὸν ἔθνος. πολεμήσας δὲ ὁ Μαρκιανὸς τὸν Μιράνην περὶ τὴν Νισιβηνῶν πόλιν, αὐτὸν μὲν ἐς φυγὴν ἔτρεψεν, ἀνεῖλε δὲ ἐν τῇ μάχῃ χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ ζῶτες ἀλήφθησαν ἐβδομήκοντα. Ῥωμαίων δὲ ἄν-10 δρες ἀνηρέθησαν ἐπτά. ἐπολιόρκει τε ἡδη καὶ τὸ τῶν Νισιβηνῶν τεῖχος. Χοσρόης δὲ ταῦτα μαθὼν, τεσσαράκοντα μὲν χιλιάδας ἵππους, πεζῶν δὲ ὑπὲρ τὰς ἑκατὸν, συναγείρας, ἥπεργετο βοηθεῖν καὶ πολεμεῖν Ῥωμαίους. ἐν τούτῳ δὲ διαβάλλεται ὁ Μαρκιανὸς τῷ βασιλεῖ ὡς ἐρῶν τυραννίδος, καὶ 15 δὲ βασιλεὺς πεισθεὶς αὐτὸν μὲν παρέλυσε τῆς ἀρχῆς, Θεόδωρον ἀντικαταστήσας τὸν τοῦ Ἰουστινιανοῦ παῖδα, Τζίρου ἐπίκλην. ἀταξίας δὲ διὰ ταῦτα συμβάσης, τῆς τε πολιορκίας Ῥωμαῖοι ἀπέσχοντο, καὶ Χοσρόης τὸ Δάρας πολιορκήσας παρεστήσατο.

20

munitiatus, in expeditionem adversus Chosroēn octavo imperii Iustini anno missus est. Ioannes vero, Armeniacae dux, et Meranes Persarum, qui et Baramaenes, exercitū colligebant. Et Armeniis quidem socios se coniunxerunt Colchi, Abasgi et Saroës, rex Alanorum: Meranae vero Sabiri et Daganes et Dilmaina gens. Marcianus ad Nisibenorum urbem, signis collatis, Meranem in fugam convertit: eoque proelio mille et ducentos cecidit, vivos cepit septuaginta, Romanis septem dumtaxat desideratis. Mox Nisibenorum moenia obsidione cinxit. Chosroës, re mature cognita, quadraginta equitum millia, peditum vero amplius centum conducens, auxilium ferre et cum Romanis configere properavit. Interea loci apud Imperatorem Marcianus affectati imperii accusatur, et calumniae fidem adhibens Iustinus, exercitus eum imperio submovit, Theodorumque, Iustiniani filium, Tzirum cognomento, sufficit. Hinc turbatis rebus Romani quoque obsidionem solverunt, et Chosroës Daras, oppugnatam urbem, vi cepit.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ ΓΑΖΑΙΟΥ

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ

PRISCIANI CAESARIENSIS

P A N E G Y R I C U S.

ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ
ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΓΑΖΗΣ
ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟΣ
ΕΙΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΝ.

PROCOPII
ORATORIS URBIS GAZAE
PANEGYRICUS
IN IMPERATOREM ANASTASIUM.

ARGUMENTUM.

Prooemium (1). Laudes Epidamni, unde Anastasio origo (2). Eius mores, virtutes, educatio (3. 4). Fauste imperium capessit (5. 6). Vincit Arabes orientis provincias infestantes (7). Sui quoque imperii seditiones populos et praecipue Isauros coercet, victis deinde parcit (8 — 10). Pace aequa ac bello praestat (11). Iustissimus et ipse iudex et in eligendis iudicibus iustus (12). Crudele chrysargyri vectigal tollit (13). Aristidem et Pisistratum aequitate circa vectigalia superat (14). Cirei spectacula et erudelia et obscoena removet (15. 16). Magna eius in singulas urbes beneficia (17). Hieropolitanis aqua carentibus aquaeductum aedificat (18). Caesareae portum deficien-tem instaurat (19). Alexandrias pharum labantem firmat (20). Murem ducit a Ponto Euxino usque ad Propontidem (21). Civibus clemens, timendus hostibus, morum emendator (22). Ipse moribus castissimis, una coniuge contentus (23). Excellentes antiquitatis homines superat omnes, et singulas singulorum virtutes coniungit (24). Comparatur cum Cyro (25), Agesilao (26), Alexandro et Phi- lippo (27). Peroratio (28 — 30).

α. Ἡδη μὲν, ὡς κράτιστε βασιλεῦ, πᾶσα πόλις ἐπὶ σοὶ φρονοῦσα, καὶ τοῖς σοῖς τροπαιοῖς ἀβρυτομένη, καὶ τὴν

1. Nam quidem, optime Imperator, tota urbs propter te superbiciens, ac tuis tropaeis luxurians, et felicitatem suam qualis sit usu

ενδαιμονίαν ὅντως ἡτις ἔστι μαθοῦσα τῇ πείρᾳ, πάντα τρόπου μηχανωμένη μὴ κατόπιν ὄφθηγαι τῶν δωρεῶν, ἀμοιβῆς ἀπορεῖ τοῖς ἔργοις ἀμιλλωμένης· καὶ τὸν εὐεργέτην ἐντεῦθεν μᾶλλον θαυμάζει δι' ὃν εὐ ποιεῖ, τῶν εὐ παθόντων γιγάντων τὰς ἀμοιβάς. πρέπων γὰρ οὗτος βασιλεὺς κόσμος, μετὰ τῶν πολεμίων καὶ τοὺς ὑπηκόους νικᾶν, τοὺς μὲν τοῖς ὄπλοις, τοὺς δὲ τῷ πλήθει τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν, ἀμφοτέρους δὲ ταῖς ἀρεταῖς. ἡ δὲ ἡμετέρα πόλις, διὰ τῆς εἰκόνος αὐτὸν ἀπολαβοῦσα τὸν εὐεργέτην, ὥσπερ τις δεινὸς ἔραστης, ἀνίσταται πρὸς τὴν θέαν, καὶ πᾶσαν ἡλικίαν ἐγείρει· καὶ πα-10 τὴν παιδὶ παραστάς καὶ πρεσβύτης νέῳ ἥκει καὶ δείκνυσι, καὶ σκιρτῶσιν ἀμα τῇ θέᾳ. ἵσως μὲν οὖν δόξω μόνος παφὰ τοὺς ἄλλους ἐπὶ τηλικοῦτον ὄγκων πραγμάτων λέναι, καὶ τοσοῦτον εἰναὶ μοι θρύσος, ὥστε καὶ θεάτρου μέσος ἀνέστηκα, καὶ τολμῶ τι λέγειν, καὶ ἀπειλῇ τις οὐ παύσομαι. τὸ δὲ 15 οὐχ οὕτως ἔχει· ὅλη δὲ πόλις ἀνδρὸν εὐ πάσχει πρὸς ἀμοιβὴν κινεῖται δικαιάν· καὶ καθ' ἔκαστον ἄνδρα λέγειν οὐχ ἕκανὸν ἥγουμένη τὸν χρόνον, κοτεῇ πάντες ψήφῳ τῇ τοῦ ἁγίορος ἀρχοῦνται φωνῇ· ὁ γὰρ ὑπὲρ πόλεως προβεβλημένος τῷ λόγῳ, μιᾳ γλώσσῃ τὰς ἀπάντων ὑποκρίνεται γνώμας. ἔκτῳ δὲ τούτων θαῦματος τε ἀμα καὶ δεδιέναι με παραλόγως συμβινεῖ· ὅτι μὲν γὰρ τὸ τῶν πραγμάτων, ταπεινὸν οὐδὲν ἐφελκόμενον, εἰς ὑψος ἐπαίρει τὸν λόγον, καὶ τῷ λέγοντι

experta, omni ratione contendens dona exaequare, quaerit, quomodo beneficia repenset gratia referenda, ideo vel maxime te admirans, quod munificencia tua ab iis, in quos eam contulisti, repensari nequeat. Is enim ornatus principe dignus est, una cum hostibus etiam subditos superare, illos armis, hos multitudine bonorum, utrosque virtutibus. Nostra vero urbs, quae, benefactoris imagine posita, ipso praesente fruitur, quemadmodum vehemens amator, conspecto quem diligit, surgit, omnisque aetatis homines excitat, et pater puerο et senex iureni eum ostendit, et omnes simul spectaculo exsultant. Ac fortasse quidem videbor unus practer ceteros ad tam immensam rerum laudem me convertere, tanta audacia instigari, ut vel medio ex theatro surrexerim, et recitare quidquam audeam, et quamvis minetur aliquis ab incepto non desistam. Verum hoc non est ita, sed tota urbs ad meritam pro benefactis gratiam referendam moveatur; quae cum tempus non sufficere existimet ut pro se quisque dicat, unanimi omnes sententia oratoris voce contenti sunt: is enim ad dicendum pro urbe electus, una voce omnium cogitata exprimit. Indo autem, mira res, simul et bono me animo esse et timere, accedit: quod enim facta, quae nihil humile continent, in sublime attelebunt orationem, et dicenti expedita sunt, magnam hoc est et

πρός εὐκοφίαν καθίσταται, μέγα τοῦτο καὶ λαμπρὸν εἰς εὐ-
τυχίαν ἐμοί· δέδοικα δὲ μὴ τῇ λίαν ὑπερβολῇ καὶ τῷ πλή-
θεῖ τῶν ὑπαρχόντων καταπλαγεῖς, οὐκ ἔχων ὅ,τι χρήσομαι
τοῖς παροῦσιν, εἰς ἀφωνίαν μεταβάλλω τὸν πλοῦτον, καὶ
βάκορούμενος στήσομαι. ὥσπερ δὲ λειμῶνι τεφπιῷ καὶ πο-
κιλῇ παρεχομένῳ τὴν θέαν, πάντα μὲν εἰς κάλλος δρᾶται·
ὅ δὲ Θεατῆς, πάντων ὅμοίως εὑφραινόντων, οὐκ ἔχων ὅ,τι
προτιμήσει καὶ δρέψεται, πάντων ὅμοίως ἀπεχόμενος ἔστη-
κεν. οὐδὲ μὴν ἄλλα, καίπερ τούτων οὕτως ἔχόντων, πάντα
ιοτολμῶντες οἱ λόγοι καὶ νῦν ὅμοίως θρασύνονται, καὶ πηδῶ-
σιν ἀτάκτως, καὶ ὥσπερ ὑφ' ἡδονῆς βακχεύοντες πάρεισι,
τύχῃ μᾶλλον ἢ γνώμη θαρροῦντες, καὶ τῶν μελλόντων οὐδὲν
λογιζόμενοι. οὗτον τολμήσομέν τι καὶ παρὰ δύναμιν, ἀρκοῦ-
σαν εἰς συγγράμμην τὴν προθυμίαν προβεβλημένοι.

i5 β. Σοὶ γὰρ ὥσπερ ἡ τύχῃ καλῶς τὸ μέλλον μαντεύο-
μένη, πρέποντα πάντα παρέσχε τῇ Ἀρωμαίων ἡγεμονίᾳ· καὶ
πρῶτον, ὥσπερ ἔδει, χαρίζεται πατρίδα νικῶσαν τὴν τῶν
ἄλλων εὐδαίμονίαν· τὴν γὰρ Ἐπίδαμνον ἄδουσι μὲν συγγρα-
φεῖς, βοῶσι δὲ καὶ μετ' ἔκεινων αἱ φῆμαι, πόλιν ἐξ ἡπείρου
ζωποβεβλημένην εἰς θύλατταν, ὥσπερ ἔκάτερον τῶν στοιχείων
οίκουμένην, καὶ πλεονεκτοῦσαν οἵς φέρειν οἰδε γῆ τε καὶ θύ-
λαττα· πάρεστι γὰρ ἐνταῦθα καὶ ιῆσον ὁκ μέρους οἰκεῖν καὶ
ἡπειρώτας εἶναι, καὶ τῶν κατ' ἀμφότερά λυπηρῶν ἀφεστάναι,

20. ἔκάτερον cod., ἔκατέρων Villois.

splendidum, meque adiuvat: metuo autem, ne rerum abundantia et
multitudine obstupefactus, dicendi materia uti nesciens, non eloqui
divitias possim, atque consilii inops appaream. Sicut in prato iu-
cundo et varium spectaculum praebente omnia quidem pulchra sunt
aspectu: spectator autem, cum omnia simul delectent, nescius quid
praeferat et decerpatur, ab omnibus simul abstinentia consistit. Sed
quamquam res sic se habeat, oratio tamen ad omnia audax fiducia
impleta est, et petulanter salit, et p̄ae voluptate bacchatur, for-
tunaque magis quam consilio confidens, quae futura sunt nihil ca-
rat. Qua de causa audebimus aliquid supra vires, quae indulgentia
eagent, animi studio excusat.

2. Tibi enim Fortuna quasi futura bene prospiciens, omnia
dedit quae Imperatorem Romanum decerent. Et primum, ut par-
erat, donavit patriam, quae aliarum terrarum felicitatem superaret:
Epidamnum enim canunt scriptores, et cum illis clamans collaudat
fama, urbem ex continente projectam in mare, quasi utrumque ele-
mentum habitantem, atque fruentem iis, quae proferunt mare et
terra: licet enim ibi et insulam ex parte incolere et in continente
vivere, et quae in utroque molestia sunt vitare, quae bona, iis planc-

τῷ μὲν Θατέρον ψιλῶς ἀπολαύειν· πρόκειται γὰρ ὥσπερ χεῖρας προβιαλλομένη τοῖς ἐκ πελάγους, καὶ φιλανθρώπως αὐτοῖς ἀπαντῶσα· καὶ τὸν Ἰόνιὸν τις διπλέων προκύπτει τῆς νεάς, καὶ πρὸς αὐτὴν διποτρέφεται, καὶ ἡδονῇ τῶν ὁρωμένων ἔσται τὴν Θέαν. αὐτόχθων Βπίδαμνος ἐντεῦθεν προσῆλθε, καὶ τῇ πόλει τὴν ἀπονυμίαν χαρίζεται, θετερού δὲ πρὸς ἔρετα κινεῖ καὶ τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, καὶ τῇ τῶν Ἑλλήνων ἀποικίᾳ ταύτην ἐκόσμει, οἷα δὴ μάντις τάχα καλῶς τὸ μέλλον εἰδὼς, ὡς δεῖ πάσης γῆς καὶ Θαλάττης κοινὸν εὐεργέτην ἐντεῦθεν ἀναφανῆναι. οὐκοῦν εἰ τοὺς Ἀθηναίους αὐτόχθονας οἱ δικούσιν τεθαύμακας, πάρεστι σοι μετ' ἐκείνων φιλοτιμεῖσθαι· εἰ τὴν Φαιώνων φιλανθρωπίαν ζηλοῖς, ἐντεῦθεν ἡ πόλις. ἔχει δὲ καὶ Κορινθίων τὸ γένος, καὶ τὴν Σπάρτης φιλοτιμίαν, καὶ πρόγονον Ἡρακλέα, καὶ δι' ἐκείνου τὸν Δία.

natus e. *γ.* Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα παρὰ τοῦ κρείτονος πρῶται¹⁵
A.C. 438 δῶρα δεξαμένος, οὐκ ἔσχυνας, μὰ Δία, γένος οὔτε λαμπρὸν καὶ διὰ πάντων ἀδόμενον· ἀλλὰ γὰρ ἀπέκρυψας τοὺς προλαβόντας· καὶ τοὺς ἄλλους νικῶντες ταῖς ἀρεταῖς ἀπλίσας τοῦ τὴν ἡτταν μεταμανθάνουσι· καὶ νικῶνται νίκην ἡδίστην, καὶ ἣν ἂν εὖξαιντο πατέρες νικᾶσθαι. ἐκ τοιούτων γὰρ προειδὼν,²⁰ καὶ τραφεὶς ὥσπερ εἰκὸς τὸν οὔτω τοῖς πᾶσι νεικηκότα, καὶ προϊόντι τῷ χρόνῳ συναπέσων τὰς ἀρετὰς, πρέπειν ἥρο-

8. μέλλον Villois., μέλλον cod. 13. φιλοτιμίαν Villois., φιτε-
 μίαν cod. 18. νικῶντες cod., νικῶν Villois.

fni. Iacet porro quasi manum porrigena a mari advenientibus, et amice eis obviam facta; et quisquis e mari Ionio navigat, e navi prospiciens se ad eam convertit, et voluptate e rebus, quas videt, animum pascit. Hic e terra Epidamnus ortus est, qui urbi nomen praebuit; postea vero ad eius amorem commovit etiam Apollinem Pythium, Graecorumque colonia urbem ornavit; ut vates fortasse bene providens futura: oportere videlicet eum, qui omnes terras et mare beneficiis ornaturus esset, hic nasci. Si igitur Athenienses tanquam aborigines admiratus es, licet cum illis gloriari; si Phacecum comitatem diligis, ab iis haec urbs originem habet: tenet etiam Corinthiorum genus, et Spartae honoris cupiditatem, et inter maiores Herculem, et per hunc Iovem.

3. Haec et talia prima dona a numine cum accepisses, non dedecorasti, me Hercule, genus tam splendidum et ab omnibus celebratum, sed offecisti eorum, qui ante fuerunt, lumini: et qui alios virtutibus vincebant, a te superari discunt: et quidem vincuntur Victoria suavissima, quomodo patres vinci optent. Talibus igitur prognatus et educatus, ut ei conveniebat qui omnibus rebus tantopere superaret, et cum temporis progressu virtutes augens, decere

μανος ἀρίστου βίου καλὴν ὑποκειθαι κρηπῖδα, τῆς εὐσεβείας τὸ κήμα ἀλογίζου· ταῦτα προσετίθεις τῷ πόθῳ, μισῆλθες τῇ πείρᾳ, καὶ πρὸς ἄκρον ἡπείγου τοῦ πράγματος, καὶ θάττον ἀφίξαι. εἰ κόπος δὲ ταῦτα καὶ λόγων ἀλαζόνεια, πόρθρος τῆς ἀληθείας πεπλάνημαι. ἀλλὰ τούτων μάρτυρες οὐκ ὀλίγοι τινὲς ἡ φαῦλοι, καὶ οὓς ἂν τις παραγράψῃ τὸ τῆς γνώμης μεμψάμενος· ἀλλὰ πόλις ὅλη, καὶ βασιλέων ἡ πόλις, ἐπὶ σοι βοῶσα· καὶ πρὸς ἴερέως ἀνάγουσα σχῆμα· καὶ ἀπερ διμαρτύρει τοῖς ἔργοις βεβαιούσα τῇ ψήφῳ. οὐχ οὕτως Εὐ-
ιομολπος βασιλείας ἀποτυχιεῖ, τὴν ἴερωσύνην λαβὼν, καὶ θρα-
σύτητος οὐ βίου σώφρονος ταύτην καρπούμενος ἀθλον· καὶ
τὴν μὲν δπλα φέρων, καὶ τελῶν εἰς Ἄρεος ὑπηρέτας, τὴν
δὲ, μισαμπισχόμενος καὶ σχῆματος μεταβολῆ, καὶ θύων ἐξα-
φῆς καὶ βωμοῖς παριστάμενος.

15 δ'. Σὺ δὲ μελλούσης βασιλείας προσῆκον προοίμιον καὶ
πρέπουσαν μαρτυρίαν ταύτην ἐδέχουν, καὶ ταῖς ἀρεταῖς ὀφει-
λόμενον τὸ γέρας ἀπειληφας, ἀλλ' οὐ μέχρι τοῦ πράγματος,
ἀλλ' ὅσον καὶ τὴν ἀξίαν δειχθῆναι τὴν σὴν, καὶ φυλαχθῆναι
πρὸς μεῖζον ψῆφον καὶ κοινοτέραν εὐεργεσίαν, καὶ πᾶσιν ὑστε-
ροφον δῆλον γενέσθαι, ὡς τὰ μέγιστα πάρ' ἀνθρώποις, βασι-
λέως σχῆμα καὶ ἴερέως γνώμην, εἰς ταῦτὸν συλλαβὼν, ἀμφω

8. ἀνάγουσα Villois, ἀνήγου cod. 9. οὐχ εἰς Εύμ. τ. βασ.
ἀπέτυχες coni. N. — Cf. Pausaniam I. 38. 3.

existimans optimae vitae pulcrum fundamentum ponit, id pietatis possessionem esse existimasti. Hoc tibi proponebas desiderio, petebas usum, et ad summum rei provehebaris; ac celerrime ad metam pervenisti. Si nugae haec sunt et verborum iactantia, multum a veritate aberravi. Sed horum testes mihi sunt, non pauci quidem et futilis, et quorum testimonium, ut vanorum hominum, aliquis impugnet, sed universa urbs, et quidem regum urbs, quae de te consentiebat: et ad sacerdotium te evehebat, et, quod re ipsa testabatur, suffragio confirmabat. Non ita Euwelpus, qui cum regnandi spe excidisset, sacerdotium arripuit, audaciae, non modestiae præmium; modo armatus et Martis cultoribus annumeratus, modo veste et habitu mutato sacra subito faciens, et altaris adstans.

4. Tu vero ut commodum primordium et honorificum testimonium futuri imperii sacerdotis munus accipiebas. Et virtutibus debitum honorem quidem, at rem ipsam non attigisti; cum id tantum fieret, quod satis esset, ut dignitas tua consiperetur, te servato ad maius suffragium et benefacta quae latius paterent; atque ut omnibus postea constaret, quomodo coniunctis quae summa inter homines sunt, regis dignitate et mente sacerdotis, utrumque alterius adiunctione altius tolleres. Verum huius rei tempus nondum vene-

σεμνύτεις τῇ θετέρου προσωπήῃ. ἀλλὰ μῆποντες ταῦτα· ἀλλ᾽ εἴτι τῆς εὐσεβείας τοσοῦτον εἰχες τὸν πόθον, καλῶς εἰδὼς ὃς ταύτη τῶν λοιπῶν ἀρετῶν δὲ σύλλογος ἐπακολουθήσει ῥαιδίως, ὥσπερ αἰδούμεναι ταύτης τὴν πρὸς τὸ φρεγττὸν συγγένειαν· καὶ οὐ διεψεύσθης τῆς γνώμης. εἴκοντο γάρ καὶ συντῆσσαν ἀλλήλαις, ὥσπερ χοιρὸν οἰκητήριον τὴν σὴρ εὐτυχοῦσσαι ψυχὴν· καὶ διὰ πάντων ἐπίκας, φιλάνθρωπος ὃν ἰδεῖς τε ἄμα καὶ πειραθῆναι, φρονήσεως ἐμπειρίᾳ τὸν βίον εὐδάτων, τοσαῦτα περισκοπῶν ὅσα σώφρον ὀφθαλμὸς ἐπιτρέπει, καὶ φέρειν εἰδὼς εὐμχερῶς ὅπως ἂν ἡ τύχη κρίνεται. τοιγαρ-ιο οὐν ἐν τοῖς βασιλείοις διάγων εὐδαιμονος βίον παράδειγμα σαντὸν ἀδείκνυε τοῖς ἄλλοις, ἀρχεοθαυ πρὸς τὰ ἄρχειν καλῶς ἀπιστάμενος· εἶπερ ἀρίστη μελέτη τὴν πρὸς τὸ δεόντως ἀρχεῖν ὁδὸν λαμβάνειν ἐκ τῆς τοῦ καλῶς ἀρχεοθαυ πείρας. περῆν γάρ σοι καὶ δοκιμάζειν ἐπ' ἔξουσίας ὅσα τοῖς κρατεοῦσιν ἀπλημμελεῖτο, καὶ ὅσα πρὸς τὴν τῶν ὑπηκόων εὐδαιμονίαν ἀτέλει· καὶ τὰς αἰτίας ἀνεσκόπεις, καὶ ἀσφαλῶς ἐπαιδεύσον, ὥσπερ ἐν ἑτέρων τύχαις τὴν τοῦ μέλλοντος μελέτην ποιούμενος.

A. C. 491 ε'. Ἡδη δέ τοι παρῆν ὁ χρόνος, ὥσπερ τι χρέος τὸ προσῆκον ἀποδιδοὺς, καὶ πρὸς ἀρχῆν τοσαύτην ἀνέλαμπες· καίσο μιτεβάλλετο τοῖς ὑπηκόοις τὰ πράγματα. ἀμειτογν θὲ τῶν προλαβόντων μικρὰ ὑμᾶς ἀναμνῆσαι, καὶ δεῖξαι, πῶς ποτε τούτων ἔχόντων εἰς ὅσην ἡμῖν ἀφῆται μεταβολήν. οὐκ ἔάσει

8. Leg. ἐμπειρίᾳ vel ἐν πειρᾳ. N.

rat, sed adhuc pietatis insigni tenebaris desiderio, probe gnarus, fore, ut hanc facile omnes virtutes sequantur, quasi venerantes eius cuius numine cognationem: neque te ea opinio fessellit. Sequebantur enim simul omnes, quasi commune domicilium animum tuum nactae. Et in omnibus praecellebas, humanus aspectu simul et consuetudine, intelligentia et experientia vitam dirigens, ea tenus circumspiciens qua modestia oculum circumferre patitur, et facile tolerare sciens quaecunque fortuna affert. Itaque in regia cum versareris, vitae felicis exemplar te ipsum ceteris praebebas, parere ante imperandum bene edoctus; siquidem optima præparatio ad recte imperandum consuetudo est bene parendi. Etenim licebat tibi cognoscere quae imperantes perperam administrarent, et quae ad civium felicitatem facerent; et in earum rerum causas inquirebas, et egregie eruditabar, quasi in aliorum casibus futuri exercitationem instituens.

5. Iam vero tempus aderat, quasi debitum exsolvens, et ad tantum imperium elucebas; et civium status mutabatur. Non alienum autem videtur, me paullulum in vobis prioris conditionis memoriam revocare, et ostendere quanta rerum mutatio facta sit. Nec.

Ὄτε πάντως τὰ μετὰ ταῦτα χρηστὰ τῶν προλαβόντων λιπήσαι
τὴν μνήμην. ἦν γὰρ ὅτε τοῖς, ὅσοι τὴν τῶν Ρωμαίων πλῆθα
ρουσσεῖν ἀρχῆν, οὐκ εὐτυγχῶς εἶχε τὰ πράγματα· ἀλλὰ τις
ἀτακτος ἔρως πλεονεξίας ἥκμαζε, καὶ γνώμης ἀπιστία· καὶ
ὗσυκοφάνται πάντων ἐκρύτουν. ὁ δὲ τὸν εὐδαιμόνων, μικρὸν
ὕστερον, τὰς χρηστὰς ἐλπίδας ἀποβαλὼν, εἰς ἀτυχούντων μα-
τεβάλλετο σχῆμα. ἐν ἵσῳ δὲ ἦν ἔχειν τι καὶ ἀπορεῖσθαι, διὰ
τὴν τῶν διοίων ἐλπίδα. ἔνον δέ τι πρᾶγμα καὶ παρὰ φύσιν
ἔπηρχεν· διὰρ πλοῦτος τοὺς κεκτημένους ἐλύπει. οὗτοι δὲ
ἰοτούντων ἔχοντων, καὶ πάντων ἀπειρηστῶν ταῖς συμφοραῖς,
ὧσπερ θεός ἐκ μηχανῆς ἀναφανεῖς χεῖρα προῦτεινες ἐλευθέ-
ριον· κάκενα πέρας εἶχεν. ἢ δὲ τῶν πραγμάτων ἀχλὺς διε-
λύετο. δύγμα τι θεῖον ὡς ἀληθῶς ἐπὶ σοὶ τὴν ψῆφον ἀκίνες
καὶ ωσπερ ἐκ μιᾶς γνώμης διῆμος ἀπας ἀφόσια· μεγάλη βου-
ἱ5λὴ προσετίθετο· βασιλίς ἐπένευεν· ἢ δὲ ψῆφος ἀφέρετο. αὐτηΔ. C. 491
τῆς ἡμετέρας εὐδαιμονίας ἀρχὴ καὶ κατάστασις πρώτη, τοῦτο
πᾶσαν ἡγειρε πόλιν ταῖς εὐπραγίαις, ἐντεῦθεν ἀκμάζει τὰ
καθ' ἡμῖς καὶ μεταβέβληται, καὶ τῶν λυπούντων λόγος οὐδεὶς.
σ'. Ἀλλοις μὲν οὐν διὰ πρώτης γενέσεως ἀλονργίδες καὶ
διοτὰ σπάργανα· καὶ βασιλεῖς εὐθὺς καλοῦνται, πρὶν αἰσθέσθαι
τῆς τύχης. ὕστερον δὲ πολλύκις ἀνάξιοι φανέντες τῆς θωρακῆς
κατηγόρους ἀφιστῶσι τῇ δαιμονι, ὡς οὐδὲν ἡπίστατο τῶν

16. κατάστασις Villois., κατάστα cod.

vero quae secuta sunt bona sinent nos contristari anteactorum me-
moria. Erat enim tempus, cum non bene se res haberent eorum
qui imperio Romano continentur, sed immoderatus quidam lucrī
amor vigebat et animi perfidia; et calumniatores omnia tenebant.
Qui modo felix, is paulo post, bona spe abiecta, miserorum habi-
tum induebat. Nihilque intererat, rem haberes, an egeres, cum
idem tibi expectandum esset. Monstri similis et contra naturam
conditio erat; divitiae enim possidentes angebant. Hisce ita se ha-
bentibus, omnibusque per miseriam desperantibus, sicut deus ex
machina apparens manum liberatricem tendebas: et illa protinus finita
sunt, et difficultatum caligo dissipata est. Divinum vere quoddam
placitum versus te movebat suffragia, et quasi uno ore in te popu-
lus universus clamando consentiebat, summus senatus assentiebatur,
Augusta annuebat, et comitia perfecta sunt. Id nostrae felicitatis
principium, haec prima quies; hoc omnem excitabat urbem felici-
tatis sensu. Ab illo tempore florent res nostrae et mutatae sunt:
atque nulla eorum vis est, qui nos laeserant.

6. Quibusdam inde a primo nascendi tempore ipsae fasciae de
purpura sunt, ac statim reges vocantur priusquam Fortunam experti
sunt. Postea vero saepius eo dono indigni visi excitant accusatores

μειλλόντων, οδὸς κρίνειν οἰδε ταῦτα καλῶς, ἀλλ' εἰκῇ φιλοτιμεῖσι, καὶ δίδωσιν ἑαυτὴν οὐχ ὅσοις ἄξιον, ἀλλ' ὅσοις καὶ βιώσεται· εἰ δὲ καὶ ἄξιοι φανεῖσιν τοῦ πράγματος, ἀλλ' οὐν δοκοῦσι τῇ τῆς τιμῆς ἀρατάσι, καὶ τῷ μὴ κατόπιν ὀφθῆναι ταῦτα, δπιτηδεύειν τὰς ἀρετάς. ἐπὶ δὲ σοῦ παραδόξως κρίσιν ἔσχε ἡ τύχη, καὶ ψῆφον ἔγνω δικαίαν. ἡκολούθει γὰρ ταῖς ἀρεταῖς, ἀμοιβὴν καὶ χάριν τὴν βασιλείαν ἀποδιδόσσα, καὶ τατην ἀναιμάκτον, καὶ πάσης ἀπηλλαγμένην ἀπάτης· οὐ γὰρ ὥσπερ ἐτέροις ὅπλα καὶ μάχαι καὶ προσηκόντων αφαγαί, ταὶ δόλος ἀπάτῃ γικῶν, τοσαίτην σοι περιτέθεις τὴν τιμήν. ^{θεο-}¹³ τυχοῦς ταῦτα βασιλείας δυστυχῆ τὰ προσίμια, καὶ τῷ δσοι πλεονεξίας ἀφορμὴν τὴν ἀλουργίδα περίκεινται. ἀλλὰ προσήκουσαν ταύτην προσηκόντως δεξάμενος, οὐκ ἤλεγχες, μὰ Δία, τῶν σε ψηφισμένων τὴν μαρτυρίαν, ἀλλὰ καὶ κρῆτες τὰς ἐκείνων ἀλπίδας γικῶν.

ζ. Ἐνταῦθα δὲ τοῦ λόγου γενόμενος, καὶ πρὸς τοὺς τον πλῆθος πραγμάτων δρῶν, ταῦτὸν ἔσικα πάσχειν τὰς δσοι τὰ πελάγη περισκοποῦσι πολλάκις γὰρ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀπιφέροντες, θάλατταν μόνην δρῶσιν· οὐδὲν δὲ τούτοις ἔργει τὴν θέαν. ὅμως τολμητέον τὴν πελαράν· οὗτε γὰρ ἐκεῖνοι πλοῦν ἀποκροῦσι· μήτε τὸν λόγον ἡμεῖς. ἐπειδὴ γὰρ θάττον ἀπειλήφεις τὰ σκῆπτρα, πρέπειν ἡγούμενος πᾶν ὅτι νόδῳ

4. ἀνα cod., ἀνατάσει coni. Villois. 14. Leg. ἐψηφισμένων τοψηφισμένων. 19. περιφέροντες coni. Vill.

contra Deam, quasi nihil de iis quae futura occultent scirent, neque discernere possit, sed temere honores tribuat, et se dedat, non quibus oporteat sed quibus lubeat Quin si digni appareant eo culmine, tamen honoris studio, et ne infra hunc relinquantur, virtutes colere videntur. Sed in te eligendo praeter exspectationem iudicium adhibuit Fortuna et iustum suffragium tulit. Sequebatur enim virtutes, imperium praemii loco et gratiae donans, et incertum quidem, et omni fraude remota. Non enim, ut aliis, arma et proelia et cognatorum caedes et dolus fraude vincens tantum tibi dedit honorem. Haec infelicia imperii infelicia initia sunt, et eorum propria qui purpura ad explendam lucri cupiditatem induuntur. Tu tibi debitam pie accepisti, neque, me Hercule, frustratus es te diligentium testimonium, sed etiam illorum spes superasti.

7. Hactenus oratione progressus, tanta rerum multitudine conspecta, idem mihi accidere videtur quod illis qui pontum prospectant. Saepius enim oculos eo vertentes, mare solum vident: nihil aspectum determinat. Nihilominus periculum est faciendum: neque enim illi navigationem reformidant, neque nos orationem. Nam cum primum sceptra accepisses, decere existimans omne peregrinum et

καὶ βάρβαρον πάρδω τῆς σῆς ἀρχῆς ἀπελαύνειν, καὶ μετὰ τῆς
 ἐλευθερίας ἐπιφανῆναι τοῖς ὑπηκόοις, ἐπένευσας ταῦτα, καὶ
 πρὸς πέρας ἀφίκετο. ἔγνως γὰρ, ὡς τὴν ἐψάν λῃξιν, τῆς Δ. C. 498
 ἀρχῆς τὸ σεμνότερον, πρόσοικοί τινες ἐπετάραττον βάρβαροι,
 5 ἄνδρες ὑβρισταὶ καὶ θρασεῖς, καὶ μίαν ἀρετὴν εἰδότες τοῖς
 ἀλλοτρίοις ἀγαθοῖς ἐπιτίθεοθαι· καὶ θᾶττον μὲν ἐπιόντες,
 θᾶττον δὲ μεθιστάμενοι, καὶ δοἱ ποτε γῆς εἰσι ὅρδίως
 λανθάνοντες· οἵς γὰρ μὴ χῶρος μὴ πόλις εἰς οἰκητήριον
 ὥρισται, ἀλλ' ὅλην ἕκαστος ἐπάγεται τὴν οἰκίαν, αὐτοσχέ-
 οδιον καλύβην ὅπη τύχη συμπηγνύμενος, οἱ δὴ τοιοῦτοι τίνος
 ἀν ἀπόσχουντο τόλμης; τούτοις εἰς ἀρπαγὴν προσκειγοτε πό-
 λεις, τὸ πρὸν μὲν εὐδαιμονες καὶ λαμπροί, τότε δὲ τῶν βοη-
 θούντων ἔρημοι, καὶ συμμαχίας ἐστερημέναι· καὶ ἡ μὲν εἶχε-
 το, ἡ δὲ ἔμελλεν, ἡ δὲ μετανίστατο· καὶ μᾶλλον τοῦ πάθους
 15 τῶν μελλόντων φόβος ἐλύπει· φήμη δέ τις οὐκ εὐτυχῆς
 τὰς τῶν ἀπάντων διέσειεν ἀκοὺς, ἐπ' ἄλλοις ἄλλα διηγουμένη,
 καὶ πάντα δεινα. ἦν γὰρ ἀκούειν πόλιν ἀλισκομένην, ἀρπα-
 ζομένην εὐδαιμονίαν, ἐλαυνομένας γυναικας εἰς ἀσέλγειαν
 ἤναγκασμένην, ὑβριζομένους παῖδας, αἰκιζομένην πολιάν,
 20 ἀσέλκομένην νεότητα, καὶ παρθένους ἀγομένας, οὐ πρὸς εὐτυχῆ
 παστάδα καὶ νύμφιον εὐδαιμονα, κατὰ τὰς πρώην ἐλπίδας,

12. βοηθούντων Villois., βηθούντων cod. 20. ἀλκομένην Villois.,
 ἀλωμένην cod., καὶ ἀλκομένην rec. m.

barbarum procul a tuo imperio arcere, et una cum libertate sub-
 ditis apparere, fieri iussisti, et protinus res ad exitum venit. Nam-
 que compereras, orientem, praestantiorēm imperii partem, a qui-
 busdam finitimus barbaris perturbari, hominibus superbis et feroci-
 bus, qui aliorum bona infestare unice pro virtute agnoscerent; et
 quidem celeriter ingruentes, celeriter quoque recedentes, et, quo
 se contulissent, facile latentes: quippe quibus neque locus neque urbs
 ad habitandum definita est, sed quisque totam domum secum vehit,
 tumultuarium casam ubicunque fuerit campingens. Tales vero ho-
 mines quo facinore abstineant? His ad praedandum exposita erant
 oppida prius fortunata et splendida, tum vero auxiliis destituta et
 propugnatoribus privata; e quibus hoc quidem iam capti erat,
 illud in eo, ut caperetur, erat etiam e quo cives migrarent. Et mag-
 is quam ipsa calamitas futuri metus angebat; rumor autem infelix
 omnium aures perstringebat, alia super alia nuntians, cuncta hor-
 renda. Audire poteras urbem expugnari, divitias auferri, mulieres
 rapi ad stuprum, pueros nefande tractari, foedari canitiem, trahi
 iuuentutem, et virgines duci, non ad genitalem lectum et fortuna-
 tum sponsum, secundum spes antea conceptas, sed ad libidinem ho-
 stis barbari et ipso aspectu foedi. His enim omnia patebant. Qui

Dexippus, Eunapius etc.

32

ἀλλὰ πρὸς ὑβριν ἔχθροῦ καὶ βαρβάρου καὶ μέχρι τῆς Θάσης λυποῦντος πάντα γὰρ προσκείτο τούτοις. ὁ δὲ μὴ παθῶν πρώην μὲν μόνη τῇ τύχῃ χάριν ἡπίστατο· νῦν δὲ σὲ πάντες ὑμνοῦσι μετὰ ταύτης, φίλοις, οἱ μὲν διὰ σὲ μὴ παθόντες, οἱ δὲ μὴ προσδοκῶντες πάλιν παθεῖν. ὁ γὰρ βαρβαρος, τῇν προσήκουσαν πληγὴν δεδεγμένος, κάτω νεύει, καὶ δεσπότην ἐπίσταται, καὶ σωφρονεῖ μὴ βουλόμενος. αἱ δὲ πόλεις τῶν δραμάτων ἐλεύθεραι· καὶ τείχη, τὰ μὲν γεγηρακότα νεύει, τὰ δὲ νῦν πρῶτον ἀνίσταται· καὶ σωφρονοῦσιν αἱ πόλεις, ἀσφαλῆ μοι επιδεικνύμεναι τοῖς βαρβάροις· φρούρια δέ τι πανταχοῦ τῶν ὑπηκόων προβέβληται, καὶ στρατιωτῶν ἥλικα ὁσμὴ καὶ πλήθει συμπεφραγμένων· ἄνδρες ἀκμῇ ζέοντες, καὶ βλέποντές τι νεανικὸν, καὶ ὡς ἂν "Ομηρος εἶπε, θεοάποτες Αρηος· οὐχ ὥσπερ πρώην ἀσθενεῖς καὶ γεγηρακότες, ἐν τοῖς δεινοῖς ὑπότρομοι, καὶ μεθ' ἡμῶν δεδιότες, καὶ τοῦ σώματος ζοντος μᾶλλον δεδμενοι· καὶ μάρτυς ἡμῖν ἐγγίθεν αὐτὸς, τοιαῦτα διατάττων τῷ βασιλεῖ, καὶ πρέπων ἐκείνῳ πρὸς κοινὴν εὐεγεσίαν ὑπηρετεῖν. ὅθεν γε σὲ πατέρα καλεῖ, καὶ πιστὸν ἡγεῖται, καὶ πύσαίς ψήφος ἐπαινεῖ, καὶ τεθαύμακε, καὶ οὐποτε παύσεται.

η. Ἀλλὰ γὰρ ὁ λόγος, ἀεὶ τῆς τῶν πραγμάτων ἀκολουθίας ἔχόμενος, ὥσπερ τι ἡεῦμα φερόμενον, ἐνταῦθα πον

4. οἱ μὲν Ritt., οἱ δὲ μὴ ed. 8. πραγμάτων coni. R. pro δραμάτων. 16. δ στρατὸς comi. Villois. pro αὐτὸς.

vero a malis immunis erat, is prius quidem soli Fortunae gratiam referebat; nunc vero te, Auguste, omnes canunt cum illa, alii te auctore nihil patientes, alii persuasi se nihil rursus passuros esse. Barbarus enim vulnere merito accepto oculos submittit, et dominum agnoscit, et modeste agit quamvis invititus; urbes autem aerumnis liberae sunt; et moenia, quae consenuerant iuvenescant, alia nunc primum exoriuntur; civitates modeste agunt, securam ornatum ostendentes barbaris; castella ubique opposita sunt ad tuendos provinciales, et militum iuventus robore et multitudine munita: viri acetate florent, et torvum intuentes, et, quomodo Homerus dicat, Martis satellites: non ut antea infirmi, et senio confecti, in rebus asperis trementes, et nobiscum timore perculti, et ipsi propugnatore indigentes. Et testis nobis prope adest ipse exercitus, principi talia perficiens, et accommodatus servire illi ad communem salutem augendam. Quare te patrem appellat, et tibi confidit, et uno ore laudat, et admiratur, et nunquam admirari desinet.

8. Sed oratio, semper rerum seriem prosecuta, quasi fluminis

παρήνεγκε βίᾳ τοιγαροῦν ἐπανιτέον ὅθεν δεξιῆμεν. διοίως γὰρ πρέπειν ἐλογίσω τῇ μελλούσῃ καλῶς ἔχειν ἀρχῆ, μὴ μόνον τῶν ἀλλοφύλων κεκαθάρθαι, καὶ τῶν ἄλλοθεν ἀφεστάναι δεινῶν, ἀλλὰ καὶ, εἴ τι μέρος αὐτῆς νοσοῦν ἔστιν ἡδη καὶ ὑπουλον, 5καὶ κατὰ τοῦ λοιποῦ διανίσταται, καὶ τοῦτο πρὸς εὐρυθμίαν μεταστῆσαι, καὶ μίαν διὰ πάντων δεῖξαι διήκονσαν ἀρμονίαν, ὥσπερ ἐν σώματι. ἡδεις γὰρ, ὡς διονοοῦντες μὲν ἄνθρωποι καὶ μετ' ἀλλήλων ἴστάμενοι φοβεροί τε τοῖς ἀντιπάλοις εἰσὶ, καὶ τοὺς λυποῦντας θάττον ἀμύνονται· αὐτοὶ δ' ἐν ἑαυτοῖς ιστασιάζοντες οἰκοθεν ἔχοντες τὴν φθοράν, καὶ οὐδενὸς πολεμίου προσδέονται, μᾶλλον δὲ τούτῳ καὶ δυσμενεῖς καὶ μισοῦντας ἐπάγονται, καιφὸν ἡγουμένους οἰκεῖον τῶν ἐν αὐτοῖς νοσούντων τὴν συμφοράν. ὡς οὖν εἰχε τὸ πρᾶγμα, μικρὸν ἄνωθεν διηγήσομαι.

15 9. Τὴν Κιλικίαν προσοικοῦσι δύσμαχοί τινες ἄνθρωποι, A. C. 492
Σολῶν ἔθνος, ἀπὸ θαλάττης ἀνατρέχον εἰς ἥπειρον. οὗτοι — 497
τοίνυν, ὥσπερ οὐ δυνάμενοι μέντοι εὐδαιμονες, ὑψοῦ τε αἴρουσι τὴν αὐχένα, καὶ φρονοῦσί τι γαῦρον κατὰ τῆς Ρωμαίων ἀρχῆς, καὶ δυστυχεῖ ἀλάζονες ὑπῆρχον. μάλιστα δὲ τοτούτους ἔκινε καὶ θαρρέεν ἐδίδον παρὰ καιρὸν ἢ τε χώρα, δυσάλωτον παρεχομένη τὴν φύσιν. ἄκρα γὰρ ἐνταῦθα παν-

16. Σολύμων coni. N.; cf. Priscian. 81. 82.

vi huc delata est; redeundum igit̄ unde digressi sumus. Similiter enim ad imperium bene constituendum oportere existimasti non solum a peregrinis id purgatum esse, et liberatum malis inde nascentibus, sed etiam, si quae ipsius pars morbida esset et ulcerosa, atque a ceteris discreparet, et hanc numeris suis restituere, et unum omnium partium elicere concentum, quemadmodum in corpore. Sciebas enim, homines concordes et se invicem iuvantes hostibus esse metuendos, seque contra infestos facile defendere: contra autem inter se dissidentes domi perniciem habere, etsi hostes absint, exercitare autem adversus se inimicos et infensos, ratos sibi oblatam esse occasionem per seditionis calamitatem. Verum res quomodo se habuerit, paulo altius ab origine enarrabo.

9. In Ciliciae finibus habitat gens ferox, Solorum natio, a mari littore in mediterranea pertingens. Hi itaque, felicitate sua fru nescii, verticem tollunt, et superbiunt contra Romanorum imperium, in suam perniciem iactantia elati. Maxime autem hos commovebat et considerare praeter rem faciebant et regio, ad expugnandum sane difficilis: arx enim est, plura culmina ad coelum attolens: et hominum exercitatio. Sunt enim expediti, pernix genus,

A. C. 492 τοδαπάς κορυφάς εἰς αὐτὸν ἀνατείνουσα τὸν αἴθέρα· καὶ —⁴⁹⁷ μέντοι καὶ τῶν ἀνδρῶν ἡ πρὸς τὰ τοιαῦτα μελέτη. εὖσταλεῖς γὰρ οὗτοι καὶ κοῦφα βούνοτες, καὶ ὥσπερ πτηγοὶ τοῖς ὅρεσιν ἐποχούμενοι. ὅθεν παρθέντες τὴν καθ' ἡμῶν συνίστασαι σκευωρίαν· καὶ ἡγόν τε καὶ ἔφερον τὰ τῶν προσοικούντων, καὶ δεινῶς ἡπείλουν, κόμπῳ ὁμιάτων ἐπηγοῦντες. βασιλέων δὲ ἦν αὐτοῖς προσταγμάτων, ἐκ μὴ προσκόντων, στρατηγῶν τε ὄχλος, καὶ ἡ λοιπὴ παρασκευή· καὶ ταῖς ἕλπισι ησαν λαμπροί· ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς ὁ μὲν Ἀγαμέμνων ἔξαίφης εἶναι δοκεῖ· ὁ δὲ φέρει τὴν Ἀχιλλέως εἰκόνα τῷ σχῆματι, καὶ ἄλλος ἄλλου μεμίμηται, πτωχοί τινες καὶ ἀνέστιοι· εἰτε πέρας τῷ δράματι, καὶ ἡ σκηνὴ διαλύεται.

A. C. 498 i. Καὶ οὗτοι τοίνυν οὐκ εἰς μακρὰν ἔμελλοι γνώσθαι, δοσην βασιλέως φιλανθρωπίαν εἰς προσήκουσαν ὄργην ἐπεσπάσαντο, εἰ καὶ μὴ πρὸς ἀξίαν τῆς δίκης ἐτύγχανον·¹⁵ ἀλλ' ἐνίκας πάλιν, ὡς βασιλεῦ, καὶ θραυστομένους μάχη, καὶ δυστυχοῦντας φιλανθρωπία· καὶ ἔδειξας ὡς ἀληθῶς ἐπομένας ἀλλήλαις τὰς ἀρετάς. οὓς γὰρ ἀνδρίᾳ κατηγωνίσω καὶ φρονήσει στρατηγικῇ, καὶ πολεμῇ τῶν ἀγώνων εὐεργεσίᾳ, τούτους ἡ χρηστότης ἐπομένη ταῖς ἀδελφαῖς, σώζειν ἐκέλευεν καὶ διπλοῦν ἔστησας τρόπαιον, τοῦ δευτέρου νικῶντος τὸ πρότερον. τὸ μὲν γὰρ κρατῆσαι πολεμίων ἵσως ἄν καὶ τύχης

6. βασιλέων δὲ ἦν αὐτοῖς προστάγματα, ἐκ μὴ προσκόντων, στρατ. coni. R., f. βασ. ~~θε~~ ἢν αὐτ. πρόσχημα: Imperatore gloriabantur — sc. Zenone — qui immerito ad summum fastigium evectus erat? N.

et alitum ritu super montes delati: unde delapsi nobis incident Diripiebant igitur finitimorum bona, et horrendum in modum minabantur, verbis superbientibus : ducum turba aliisque apparatus: spes eorum splendidiae erant; sicut in scena ille Agamemno sibi factus videtur, alias autem Achillis imaginem habitu representant, et alias alium imitantur, homines mendici et laribus destituti; at dramate finito scena dissolvitur.

10. Et hi quidem mox experientia doceri debebant, quam benevolum Imperatorem ad iustam iram coegerint, quamquam poenam meritam non solverent. Tu vero, Auguste, bis vicisti; feroce pugna, et debellatos clementia, et ostendisti virtutes vere se invicem sustinere. Quos enim fortitudine et imperatoriis artibus subegeras, hos clementia, sorores suas consequens, servare iussit. Et duplex trophaeum statuisti, quorum a secundo prius vincitur. Vincere enim hostes fortasse etiam per solam fortunam contigerit; sed prioribus

γένοιτο μόνης· τὸ δὲ τοῖς προλαβοῦσιν ἀκόλουθα προσθεῖται.^{A. C. 498}
 τὰ δεύτερα, τοῦτο καὶ τὴν τῆς μάχης ἐπεκόσμησε νίκην, καὶ
 μόνης ἀρετῆς τοῦτο γε τὸ τρόπαιον οὐχ, ὡσπερ Φίλιππος
 ὁ Μακεδὼν ὄντως καὶ βάρβαρος καὶ ταῖς Ἑλληνικαῖς συμ-
 5φοραῖς ἀνακμάζων, ἀπάτη καὶ δόλῳ δύο καὶ τριάκοντα Χαλ-
 κιδικὰς πόλεις ἔλαν, οὗτος ἀγείλεις ὀμώς, ὡς διαλαθεῖν εἰδεί-
 γεγόρασι πρόσθετον· καὶ σιωπῶ τοὺς σοφωτάτους Ἀθηναίους,
 ὅπως Μηλίους καὶ Σκιωναίους διέθηκαν. σὺ δὲ, δικαίας
 ἀφορμὰς τῆς κατὰ τῶν ἀδικούντων ὀργῆς εἰληφθὼς, οὐχ οὐ-
 ιοτως μετῆλθες, ὡς βασιλεῦ· ἀλλ', οἴα πατήρ ἀγαθὸς, ὡς σε-
 αυτὸν ἔκάλεις, σωφρονεῖν μόνον παιδεύσας, καὶ πόλιν ἐδί-
 δους ἦν αὐτὸς ἐδημιούργησας, καὶ χώραν εὐδαιμονα. καὶ
 νῦν δεόντως χρῶνται τῇ ὁρμῇ, καὶ τῶν ἄλλων προβέβλημα-
 ται. πρέπων οὗτος βασιλεὺς κόσμος, καὶ πάσης κρείττων ἀλ-
 15πίδος. καὶ μοι δοκεῖς Ἀλέξανδρον ἐκείνον βασιλικῷ φρονή-
 ματι παρελθεῖν· δις, ἐπειδὴ τὸν Ἰγδὸν νικήσας εἶχε τῇ μάχῃ,
 σύμβουλον αὐτῷ ἐπεποίητο τὸν πολέμιον, ὅπως αὐτῷ δέος
 κεχρῆσθαι· τοῦ δὲ „βασιλεὺς“ εἰπόντος, ἥρωτα μή τι προσ-
 τιθέναι μέλλει τῇ συμβουλῇ· ὡς δὲ δι' ἑνὸς ὁγματος πᾶσαν
 20εὕφη τὴν ἀρετὴν δεδηλώσθαι, αἰδεσθεὶς, οἷμαι, τὴν παραι-
 νεσιν, ἵσως ἄκων ὥφθη φιλάνθρωπος. σὺ δὲ φύσει τὸ καλὸν

4. δητως Villois., δητος cod. 8. Σκιωναίους R., Σικυωναίους
 ed. 10. Codicis verba: σωφρονεῖν μόνον παιδεύσας, ὡς σεαυτὸν
 ἔκάλεις, ita transponenda esse iudicavit Villois. 11. πόλιν
 Villois., πόλιν cod. 12. δαιμονα ed. 13. Ante τῶν δύο
 Villois. perperam inseruit τῇ.

altera adiicere, hoc pugnae victoriam ornat, et unius virtutis hoe
 tropaeum est. Non, quemadmodum Philippus, vere Macedo et bar-
 barus, et Graecorum calamitatibus florens, fraude et dolo expugna-
 tis duobus et triginta oppidis Chalcidicis, sic crudeliter illos sustu-
 listi, ut incertum sit, num antea fuerint. Taceo sapientissimos
 Athenienses, quomodo Melienses et Scionenses tractaverint. Tu
 vero, quem ad iram adversus hostes iustae impellebant causae, non
 tales, Imperator, ultiōne sumisisti. Sed quemadmodum pater bo-
 nus, ut ipse te appellabas, tantum modeste agere eos docuisti, et
 urbem a te aedificatam donasti et regionem fecundam. Et iam,
 ut oportet, fortitudine utuntur, et alios protegunt. Decet hic Im-
 peratorem ornatus et omni spe maior est. Et mihi videris Alexan-
 drum, illum animo regio superare; qui, postquam Indum pugna vi-
 cerat, hostem consulebat, quomodo se tractari oportet? quo re-
 spondente: „regie“, iterum quaerebat, num quid adiicere vellet huic
 consilio? Quum vero is uno verbo se totam virtutem indicasse di-
 ceret, motus, puto, exhortationis pudore, fortasse invitus humanum

Δ. C. 498 ἐπιστάμενος, οἶκοθεν εἰχες τὴν συμβουλήν· καὶ γάριν ἵστασιν ἡτηθέντες, οἴμαι, καὶ μίαν ἥγοῦνται συμφορὰν τὸ τοιοῦτον ὅντα λελυπηκέναν.

ια'. Οἴμαι μὲν οὖν, εἰ καὶ μόνα ταῦτα λέγειν ἦν ἐμοὶ, πρὸς ἵκανὸν πέρας ἀφῆθαι τὸν λόγον, καὶ οὐ μετρίως τοῖς εἰρημένοις φιλοτιμεῖσθαι. τυνὶ δὲ πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως ἀρετὴν φιλονεικοῦντες οἱ λόγοι δεινὸν ἥγοῦνται καὶ πάσης ἀνανδρίας μεστὸν, εἰ μηδὲ λέγειν ψιλῶς καρτεροῦσιν, ἢ τοῖς ἔργοις εὐδοκεῖνος οὐδὲ μυστικῶς τῷ πλήθει καὶ παύεται. δυοῖν γάρ ὄντοιν ἐν ἀνθρώποις καιροῖν, εἰρήνης τε καὶ πολέμου, πρὸς ἀμφότερα μεριζεῖ τὴν ἀρετὴν, καὶ μέτειπιν ἐκάτερον, ὡς αὐτὸς μόνον εἰδὼς, θατέρου δὲ μηδὲν ἐπιστάμενος. καὶ τῆς μὲν ἐν πολέμοις ἀνδραγαθίας ἵκανὰ δείγματα περὶ ὧν λέγων ἐπανσάμην ἀρτίως· τῶν δὲ κατ' εἰρήνην ἀγαθῶν μέγιστον ἐκεῖνο, καὶ πολλῶν τῶν κατὰ μέρος αἰτιον,¹⁵ καὶ δὲ μάλιστα πρὸς εὐδαιμονίαν ἄγει τὰς πόλεις· ἐξ οὐ γάρ ἄρχεοθαι πεφύκασιν ἀνθρώποι, καὶ βασιλέως προηῆθεν ὄνομά τε καὶ πρᾶγμα, τῶν κρατούντων ἔκαστος, ἀπορῶν δὲ ἐνὸς σώματος πανταχῇ παρεῖναι τοῖς ὑπηκόοις, διὰ τῶν κατὰ μέρος ἀρχόντων συνέχει τὰς πόλεις, διὰ τούτων εὐεργετῶν πᾶσιν παρεῖναι δοκεῖ· καὶ διπερ ἐκλείπει τῇ φύσει, μηχανᾶται τῇ γνώμῃ, ταῦτα τοίνυν δεῖ ἀρχῆς οὕτω καλῶς ἐγνωσμένα νόθῳ τυὲς ἀνθρώποι καὶ παρέγγραπτοι τῇ βασιλείᾳ, κέρδος ἴδιον

illi se praebuit. Tu vero ex ingenio tuo pulcri gnarus, proprio usus es consilio. Et grati sunt victi, et hoc unum dolent, talem a se laesum esse.

ii. Credo equidem, si haec tantum dicenda haberem, ad sufficientem finem venisse orationem, rebus expositis non mediocriter ornatam. Nunc vero Imperatoris virtutem aemulans non ferendum esse arbitratur, remque omnium ignavissimam, si ne eloqui quidem valeat ea, quae ille dum agit propter multitudinem non fatigatur. Nam cum duo sint apud homines tempora, pax et bellum, ita ille dividit virtutem, ut utrumque administret quasi id solum didicerit, alterius ignarus. Et fortitudinis in bellis documenta satis multa ea suppeditant, de quibus modo dixi; nunc vero de eo dicendum, quod pacis bonorum maximum est, et multorum deinceps causa, et quod maxime ad felicitatem adducit civitates. Nam ex quo imperari hominibus coeptum, et regis nomen et imperium natum est, unusquisque regnantium, cum uno corpore omnibus sibi subiectis adesse non possit, per eos qui impérii partem administrant, civitates continet; et per illos benefacta tribuens omniibus adesse videtur, et quod na-

τὴν κοινὴν πολιτείαν πεποιημένοι, διέφθειράν τε καὶ πρὸς τούναντίον τῆς χρείας μετέβαλον· ὡς γὰρ οἱ ἐμπορίας τινὸς προεστηκότες, τὰς ἀρχὰς ὀνόματας ἀποίουν· καὶ ἦν ἴδειν ὃν ἀρχῆς σχήματι πιπρασκομένας τὰς πόλεις τοῖς χρήματα δουῆναι καὶ λαβεῖν ἐγνωκόσιν, οὐ τοῖς εὐν ποιεῖν δυναμένοις. τοιγαροῦν ἄμα τε ταῖς πόλεσιν διπεδήμουν, καὶ ἐφ' ᾧ παρῆσαν ἐπράττετο, καὶ τῆς κοινῆς συμφορᾶς οἱ τῶν ἀνθρώπων ἡγεμόνες ἐπλούτουν.

ιβ. Ἐξ οὗ δὲ ἡμῖν τὰς πόλεις ἀνέχεις τῷ νεύματι, ιοῦγνωμεν ὡς ὁ τῶν χρημάτων ἅπληστος ἔρως, ὁ τὴν δίκην ἀπειργων παρ' ἀνθρώποις ἐγδιαιτᾶσθαι, οὐ πάντα τικῆν ὡς ἔστικεν εἶχεν, ἀλλὰ γάρ ποτε καὶ παραδόξως ἡττᾶσθαι. καίτοι διὰ τοῦτον πατήρ μὲν προδίδωσι παιδα, γύναιον δὲ τὸν ἀνδρα, καὶ τὰ γένη κατ' ἀλλήλων ὀπλίζεται. σοῦ δὲ παρακαλεῖται τῷ βίματι, πρὸ μὲν τῶν ὀφθαλμῶν ἡ δίκη. ὥσπερ δὲ ταύτης ὁρώσης μέλλουσι δικασταὶ ἐπιφέρεις τὴν ψῆφον· καὶ εἴλε σοῦ τις τὴν γνώμην οὐ χρυσὸν προτεινόμενος, ἀλλ᾽ ἀρετῇ πλουτῶν, καὶ μεταβάλλειν ἀνθρώπους εἰς εὐδαιμονίαν εἰδὼς. ὁ δὲ Λύσανδρος, εἰ καὶ Σπαρτιάτης ἦν, καὶ σοεμνὸν ἐφρόνει διὰ τὰ πρώην εὐτυχηθέντα, ἀλλὰ τοῖς ἔργοις τὸν Σπαρτιάτην ἐψεύδετο· τὴν γὰρ τῶν ἀρχόντων αἰρεσιν οὐ προσηκόντως ποιούμενος φόνου καὶ ταραχῆς τὸ τῶν Ἑλ-

γ. καὶ διὰ τῆς coni. N. 13. διὰ τούτου Villois., διὰ τούτων cod. 15. βήματι cod., suprascr. al. man. β.

tura efficere non potest, id facere conatur prudentia. Haec igitur ab initio bene constituta spurii quidam homines et ad regiam dignitatem praeter ius evecti, lucrum privatum e re publica imperii quarentes, perverterunt, et utilia damnosa fecerunt. Tanquam enim negotiantes vendebant magistratus, et videre poteras sub magistratus titulo vendi provincias iis, qui pecunias dare et accipere vellent, non qui recte agere scirent. Quapropter simulatque in provinciam venissent, id agebant cuius rei causa aderant, et e publica calamitate magistratus locupletabantur.

12. Sed ex quo tu civitates nobis nutu sustentas, cognovimus, divitiarum insatiabilem amorem, qui iustitiam apud homines habere non sinit, non omnia, ut videbatur, vincere, imo vero praeter expectationem eum aliquando superari. Et tamen propter hunc pater filium prodit, uxor virum, et gentes invicem arma capiunt. Tu vero cum assides tribunal, ante oculos versatur iustitia, et tanquam ea cernente, iudices in suffragia mittis. Atque tuam sententiam sibi conciliat non qui aurum offerat, sed virtute dives, qui homines felices reddere noverit. Lysander vero, licet Spartanus, et propter res feliciter gestas animo elatus, factis Spartanum mentitus est:

λήγων δυσπλησε τὸ γένος, καὶ δι' ἑνὸς γνώμην δύναστόχουν αἱ πόλεις.

ιγ. Ἀλλὰ γὰρ οὐ δεύτερον εἰπὼν, έτι τῆς κοινῆς καὶ κατὰ πάντων εὐεργεσίας ἔχόμενον, οὕτω καὶ πρὸς τὴν κατὰ μέρος φιλανθρωπίαν πέμψω τὸν λόγον. ἴστε γὰρ, — καὶ μοι μηδεὶς ταρατέσθω τὴν γνώμην, — ὡς φόρος τις δυσχερῆς ὥσπερ τι τῶν δεινῶν ἐκ περιόδου ταῖς πόλεσιν ἐπετίθετο, καὶ διὰ πάντων ἐφοίτα, πρόφασιν δικαίαν οὐκ ἔχων, ὅντα δυστυχὸς τοῖς ὑπηκόοις, χρυσὸς καὶ ἀργυροῦ εἰς μίαν ἐλθόντες προσηγορίαν. οὗτοι γὰρ ἀνθρώπων αὐτουργῶν τε καὶ τῶνι καθ' ἡμέραν ἐνδεεῖς, καὶ ταῖς χερσὶ πᾶσαν ἐλπίδα πεποιημένοι τοῦ βίου, ὥσπερ ἰδρώτων καὶ δυστυχίας μισθὸν ἐτέλουν· καὶ τοῦτο μετὰ τῆς τύχης αὐτοῖς ἐπετίθετο. ἔστενε γεωργὸς περὶ τὰ δέγδρα· διπλῆν γὰρ εἰχε τὴν συμφορὰν, καὶ ποτὲ τῷ σώματι, καὶ μεμνημένος τῶν λυπηρῶν· ἄλιεὺς παρὰ τὴν θάλατταν ἡφίει τὸ δίκτυον, θήραν εὐχόμενος λαβεῖν, ἣς μεθέξουσιν ἔτεροι. ἔμπορος δέ τις, μετὰ χειμῶνα καὶ θάλατταν καὶ τύχην ἀγρίαν μόλις τῆς γῆς ἐπιβὰς, καὶ πόλιν ἴδων, οὐκ ἄμισθον εἶχε ταύτης τὴν θάρην. καὶ τί δεῖ λέγειν τοὺς ἄλλους; αἱ γὰρ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων γνωτίκες, ὅντειδος ἀναγκαῖον τοι λαχοῦσαι τὸν βίον, οὐδὲ τὸ δυστυχεῖν ἐπ' ἀδείας ἀκέτηντο,

10. αὐτουργοῦντες καὶ N. 17. δὲ τις Villois, δὲ τῆς cod.

cum enim magistratus non ut par erat conferret, caede et turbis Graecorum gentem implevit, et unius consilio civitates misere vivebant.

13. Sed unum vel alterum, quo totam adiuvit rem publicam, ubi dixero, tunc ad ea quoque orationem convertam, quae in singulos munifice fecit. Namque scitis ipsi, — atque ut tranquilla me audiatis mente vos rogo, — tributum quoddam acerbum quasi malum horrendum certis temporibus invasisse civitates, singulosque cives corripiisse, alienum a iustitia, infastum subditis nomen, aurum et argentum uno verbo comprehensa. Homines enim operarii, victu quotidiano egentes, qui omnem vitae spem in manibus repositam haberent, hi quasi sudoris et miseriarum mercedem solvebant: et hoc praeter fortunam illos premebat. Agricola circa arbores ingemiscet: duplice enim infortunio afficiebatur, et labores corpore perforendo, et aerumnas secum commemorando. Piscator apud mare cum rete demitteret, iactum optabat, cuius pars in aliorum cederet lucrum. Mercator autem exantlatis tempestatibus et maris periculis et fortuna saeva, aegre in terram egressus, et urbem conspiciens, ne huius quidem aspectu gratis fruebatur. Quid opus est ceteros commemorare? cum ne ipsae quidem meretrices in lupanaribus prostantes, vitas opprobrium non evitandum sortitae, in turpitudine de-

ἀλλ' ὄντιον δποιοῦντο τὴν τοῦ σώματος ὑβρίν· καὶ τοῦ μὴ σωφρονεῖν μισθὸς κατεβάλλετο· καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἐκ τῶν καιῶν ἀτυχημάτων δὲ τοῦ βασιλέως θησαυρὸς ἐπληροῦντο. ταῦτα τῶν πρὶν κρατούντων τινὲς δόξαντες εἶναι φιλάνθρωποι ἡλέονυ 5μὲν, βοηθεῖν δὲ οὐκ εἰχον· ἀλλ' ἐθουλήθησαν μόνον, καὶ μέχρι τούτου τὴν ἀρετὴν ἐνεδείξαντο· τὸ δὲ πρὸς ἔργον ἐκφέρειν μετὰ τῶν ἀδυνάτων ἐθαύμαζον· ὅδει γὰρ σοὶ καὶ τοῦτο τηρεῖσθαι καὶ σὸν ἔργον γενέσθαι μετὰ τῶν ἄλλων, ὅπως ἀρετὴ μὴ λανθάνῃ τοσαύτη μὴ παρόντων αὐτῇ πρὸς ἀξίαν, ιοδίν ὡν ἔαυτὴν ἐπιδείξεται. δθεν παντὸς ἀτόπου κέρδους ἐννοιαν παριδὼν, καὶ ζημίαν θαυμάσας ἐπαινουμένην, ἡβουλήθης, ἐπένευσας, εἰς ἔργον ἀφίκετο. καὶ οὐδὲ μέχρι τούτου τὰ τῆς εὐεργεσίας ἡμέν· ἀλλ' οὐδὲ τοῖς μετὰ ταῦτα πονηροῖς γενέσθαι πάλιν ἐπέτρεψας· πᾶσα γὰρ περὶ τούτου συγγραφὴ πυρὸς ἔργον ἐγένετο· καὶ μετὰ τῶν λυπούντων ἡ τούτων ἀνήρηται μνήμη. ταῦτα γὰρ προσέταττες ὥσπερ "Τέρας κεφαλὰς ἐκκαίειν, ὅπως μὴ πάλιν ἀνίσχῃ, τὸν σὸν Ἡρακλέα μιμούμενος.

ιδ. Πρώτην μὲν οὖν Ἀριστείδης οἷς εἰωθύτας φόρους ποτάξας τοῖς Ἑλλησι, ὡς τι μέγα κατορθώσας, τὴν τοῦ Δικαίου προσηγορίαν ἡνέγκατο· καὶ τὸν Ἀριστείδην τις εἰπὼν

10. κέρδους Villois., κέρδος cod. 16. ταῦτα pro ταῦτα coni. Villois. 17. ἐκχαλεν Villois., ἐκχαλεν cod.

spectae vitae vacarent iniuriis: sed cum vendendam proponerent corporis contumeliam, impudicitia mercede redimebatur. Ut brevi praevidam, ex publica calamitate Augusti thesaurus implebatur. Quare cum ex prioribus Imperatoribus nonnulli, qui humanitatis laude florent, misericordia afficerentur, mali tamen megalam inveniebant nullam. Sed optabant tantummodo, et ita virtutem suam ostendebant. Rem vero confidere, id tanquam supra humanas vires positum admirabantur. Oportebat enim et hoc tibi reservari et abs te perfici cum ceteris, ne tanta lateret virtus, deficientibus magni momenti rebus quibus se ostenderet. Itaque neglecta omni turpis lucri cogitatione et iacturae cum laude coniunctae cupidus, voluisti, rem fieri iussisti, et facta est. Nec vero intra hos fines tua in nos benevolentia se continuuit, sed ne iis quidem, qui post regnabunt, pravis esse concessisti. Tota enim de ea re scriptio igne consumta, et una cum illa peste eius memoria deleta est. Eam enim quasi Hydræ capita exuri iussisti, ne rursus enaserentur; quo Herculem tibi cognatum imitatus es.

14. Olim Aristides tributis insolitis inter Graecos describendis, quasi rem magnam perfecisset, Iusti cognomen accepit, et Aristidem, si quis appellaret, utique adiiciebat, iustum. Tu vero tributa tam

πάντως προσετίθει τὸν δίκαιον. σὺ δὲ φόρους οὐτώ μεγάλους, ὥσπερ Ἐριγγύν τινα κοινὴν, μεταστήσας τῶν ὑπηκόων, τίνος ἀν εἰκότως τύχοις προσηγορίας; μικρὸν γὰρ πρὸς ταῦτα καὶ Ἀριστείδης καὶ Πεισίστρατος, ἐν οἷς ἔκατερος ἐθαυμάζετο· ὃς δεκάτην τῶν ἐκ τῆς χώρας γενομένων φόρους τάξας τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ παρὰ τὸν Τμηττὸν διερχόμενος Ἀττικὸν εἶδε πρεσβύτην πέτραν ἐργαζόμενον, καὶ τοῖς μόχθοις ἀπειρηκότα, πέπονθεν ὡς εἰκὸς ἐπ' αὐτῷ· καὶ πέμψας ἡρώτα, τίνας αὐτῷ καρποὺς ἡ πέτρα κομίζοι· ὅ δὲ καὶ λίαν στενάξας, „οὐδύνας,“ ἔφη, „καὶ κακῶν πλῆθος· καὶ τούτων τὴν δεκά-¹⁰ την δεῖ γενέσθαι τῷ Πεισίστρατῷ,“ εἶπε, παρεῖναι τὸν τύραννον ἀγνοῶν· καὶ εἰς Πεισίστρατον ἤλθεν ὁ λόγος. καὶ θαυμάσας διεῖνος τῆς καρτερίας, μέγα τι νομίζων δωρεέσθαι, ἀτελῇ τὴν πέτραν ἀφῆκε τῷ γεωργῷ· καὶ ὡς εἰς μνήμην ἀρετῆς Ἀτελέας ἐξ ἐκείνου τὸ χωρίον ἐπωνομάζετο. ἀλλὰ τέ μοι¹⁵ λέγειν ἐπῆλθε Πεισίστρατος, καὶ πρεσβύτην ἔγα, καὶ δυστυχὲς ἐκεῖνο χωρίον, πρὸς πάντων ὑπηκόων ἐλευθερίαν, ὅθεν καὶ τῶν βαναύσων ἕκαστος παρ' ἐπίπιδας εὐτυχῶν, καὶ γεωργὸς περὶ τὰς ἀρούρας παραμυθίαν τῶν πότων ἄδει τὰ σά;

ιε. Ἀκόλουθα δὲ τούτοις κάκεννα παρέσχον, καὶ πᾶσαν ἀκοὴν νικῶντα τῷ θαύματι. πρότερον γὰρ θέας τινὰς ἦγον ἀπανθρώπους αἱ πόλεις. ἄνδρες γὰρ δυστυχεῖς ἐν μέσῳ

23. ἀπανθρώπους Villois., ὑπ' ἀνθρώπους cod.

grandia quasi communem quandam Erinnyn cum a subditis removeatis, quonam cognomine digne appellari poteris? Parva enim prae hisce sunt, propter quae Aristides hominum admirationem excitavit et Pisistratus. Qui postquam decumas pro vesticuli Atheniensibus solvendas imposuisset, prope Hymettum per agrum transiens senem Atticum conspergit saxum fodientem et labore desipientem. Misertus igitur, ut par erat, hominis, misit qui ex eo quaereret quos fructus saxum istud ferret. Ille autem graviter suspirans, „Acrumnas,“ respondit, „et malorum multitudinem; quorum decumae Pisistrato debentur.“ Scilicet tyrannum adesse nesciebat, cum haec loqueretur. Qui, sermone hominis ad eum delato, miratus patientiam, et magnum aliquid se donare ratus, saxy immunitatem concessit colono: et tanquam virtutis documentum ex illo tempore Immunis cognominatus est agellus ille. Sed quid Pisistratum et unum senem et sterilem illum agrum commemoro potius quam omnium subditorum libertatem, qua operarii adeo omnes practer spem beati evaserunt, et rustici in agris ad laborum solatium tuas cauunt laudes?

15. Hisce convenienter et illa fecisti, quae omnem famam superant. Antea enim civitates inhumanos quosdam ludos celebrabant,

δῆμῳ παρεδίδοντο τοῖς θηρίαις, θεατὰς ἔχοντες τοὺς τὸ συγγενὲς τῆς φύσεως κεκτημένους· καὶ ἡδεό τις οὐκ οἰδ' ὅπως ἀνὴρ ἄνδρα διασπάμενον θεωρῶν καὶ μηδὲ γῇ τὸ σῶμα κρυπτόμενον, ἀλλ' ὥσπερ ἀντὶ τάφου τὰς τῶν θηρίων πληροῦντα γαστέρας.

15. Ιερὰ δέ τις παντελῶς πρὸς τοὺνταντίον ἀπένεινος θέα· ἄρδενες γὰρ παῖδες, ὥσπερ τὴν ιδίαν εἰς γυναικας ἀμειβόμενοι φύσιν, γυναικες ἡθελον εἶναι τῷ σχήματι, καὶ διεκλῶντο τοῖς μέλεσιν, ἀντὶ γλώττης κινοῦντες τὴν χειρονα, καὶ δῆμον δόλον πρὸς ἀσελγῆ θέαν ἐκμαίνοντες· ὅθεν ἀκαϊόμενοι πρὸς ἕριν ἄνθρωποι καὶ μανίαν, ἐμερίζοντο τῷ μίσει, καὶ κατ' ἀλλήλων ὠθοῦντο. ταῦτα τοίνυν, οἷα δή τινα κηλῖδα τῶν ὑπηκόων ἀπεσόβεις· καὶ κατ' ἀμφο τοφογονεῖτοις η φύσις· αἱ δὲ πόλεις ἐσώζοντο.

16. Ιερά· Ἀλλ' ἵνα μὴ πόδρω τοῦ καιροῦ γένωμαι, πέρας τούτοις ἐπιθείς, καὶ δὴ πρὸς τὰ λοιπὰ βαδιοῦμαι τῷ λόγῳ. οὐ γὰρ ἀρκεῖν ἡγῆσω μέχρι τῆς κοινῆς χρείας τὴν φιλανθρωπίαν ἀκτείνειν, ἀλλ' ὥσπερ εὐεργετεῖν ἀεὶ ποθῶν ἐπισκοπεῖς τοὺς εὐ παθεῖν δεομένους, καὶ δᾶσα κατὰ μέρος διλύπει ποτάς πόλεις. γνοὺς δὲ ταῦτα προσετίθεις τὸ λεῖπον, καὶ πρὸς τὸ κρεεῖττον μεταβάλλειν ἡξίους· καὶ μετεβάλλοντο. ὃν τὰ πλεῖστα παρεῖς, μείζω γὰρ ταῦτα καὶ τοῦ καιροῦ γιγνώντος

in quibus, praesente populo, feris tradebantur homines miseri, spectantibus iis quibus eiusdem naturae affinitate coniuncti essent. Atque delectabatur, nescio quomodo, homo hominem dilacerari conspiciens, et ne terra quidem eius cadaver occultari, sed pro sepulcro ferarum corpora illo impleri.

16. Porro alterum erat spectaculum, quod ad contrarium prorsus vergebat. Namque pueri, quasi suam naturam in femineam mutantes, corporis habitu feminae videri volebant, et incessu fracto, manumque pro lingua moventes, totum populum libidinoso aspectu ad furorem incendebant. Homines ita instigati, ad certamina et insaniam acti, odio dividabantur, et in se invicem irruerant. His igitur spectaculis quasi macula subditos purgasti. In utroque nunc homines caste agunt, et civitates salvae sunt.

17. Sed ne longius aberrem, hisce missis ad reliqua dicenda me converto. Non enim satis esse putasti communem utilitatem munificentia tua complecti, sed quasi perpetuo beneficiendi desiderio motus, qui benefactis indigerent, quibusque premerentur singula oppida incommodis circumspiciens, quod deesseset suppeditare, atque in meliorem statum eorum rem convertere statuisti. Atque eventus voluntatem consecutus est. Quarum rerum plurimis prætermissis,

τὴν χρείαν, ὅσπερ ἐξ ιερῶν πρέπουσαν ἀρχὴν ποιοῦμαι τῷ λόγῳ.

ιή. Πόλις ἔστιν ιερὰ, τῶν πρὸς ὥλιον ἀνισχόντων, πολιτάνθρωπος, ἐκ τῆς εὐσεβείας φέροντα γνώμονα, καὶ ταῖς θείαις τελεταῖς τῶν ἄλλων προβεβλημένη· ὅτεν εἰς ταύτην φοιτῶσιν Ἰδοὶ καὶ Πέρσαι καὶ Φοίνικες καὶ Σκυθῶν γένη καὶ τὰ σεμνὰ τῆς Ἑλλάδος, Ἰωνία τε πᾶσα· καὶ ὡσπερ τοῦ τῶν ἀνθρώπων γένους κοινήν τις ἀν εἴποι πατρίδα. αὗτη τῶν ὑδάτων ἐνδείᾳ μετὰ τῶν οἰκητόρων καὶ τοὺς πανταχόθεν ὄντας ἀλύπει. τοσαῦτα γὰρ παρεῖχεν, ὅσα τῶν ὅμβρων ἡ ίο τύχη· καὶ ἀντ' ἄλλου τινὸς ὑδάτων θησαυροὺς ἐπεκοίηντο· καὶ τὴν ἐνδείᾳν σοφιζόμενοι πρὸς τὸ δεινὸν οὕτω μόλις ἀτελεῖον. ἀλλὰ μέχρι σοῦ καὶ τοῦτο πάλιν ἀλύπει· τὴν τε γὰρ πόλιν φου δεῖν τιμᾶσθαι τὰ πρέποντα· καὶ δεινὸν ἡγούμενος διὰ μιᾶς ταύτης πάντας ἀνθρώπους πειρᾶσθαι τῶν δυσχει-15 ρῶν, διχετοὺς ὑδάτων εἰς ὕψος ἐπάρας, καὶ εἰς ταντὸν ἀγαγῶν τὰ μὴ διανεστηκότα τοῖς μετεώροις, καὶ δι' ἀνεμάλον καὶ τραχείας γῆς εὐθεῖαν ὅδὸν διατυπώσας τῷ ἁεύματι, πηγὰς διὰ ταύτης πόλεως ουνῆπτες· καὶ ἐν αὐτοῖς διαφανῆ καὶ ἄφθονα ἁεύματα πέμποντοι, τῇ τῆς φορᾶς δεξύτητι τικῶντας τὴν θέαν· ὡς καὶ τοὺς ἀφικνουμένους ἐπ' ἀδείας πανηγυρίζειν καὶ σὺν ἡδονῇ πάντας ἐνδιαιτᾶσθαι.

13. μέχρι σος correpta esse susp. N. 17. μὴ ante διανεστη-
χότα del. esse putat N.

(ampliora enim haec sunt, quibus enarrandie tempus non sufficiat,) quasi ex sacris initium orationi decorum petam.

18. Urbs est sacra, in orientis regionibus sita, frēquens, pietate cognitā, ac divinis mysteriis aliis praestans. Itaque hanc aderunt Indi et Persae et Pœni et Scytharum nationes, Graeciaeque gentes nobiles, et tota Ionia: eamque quasi communem humani generis patriam dixeris. Quam aquae penuria laborare, id praeter cives etiam advenas undique afflentes vexabat. Tantum enim præbebat quantum imbreas forte demitterent: cumque terrae vena decesset, pluviae thesauros struxerant, qua ratione inopiam arte vincentes aegre se sustentabant. Sed et hoc rursus usque ad te angebat. Cum enim censeres urbem illam debito honore asficiendam esse, graviterque ferres per hanc unam omnes homines incommodis laborare, aquae ductibus in altum exstructis et collectis fontibus, qui in superioribus locis scaturirent, et per salebrosum asperumque terrae solum ducto fluminis alveo, longinquo rivos cōiunxisti, qui per illos ductus pellucidam et largam aquae copiam effundunt, fluminis celeritate aspectum superante, ita ut nunc advenae ad voluntatem dies festos celebrant, omnesque hilariter ibi versentur.

ιερός. Πάλιν τὰ καθ' ἡμᾶς. τοῦ Καισαρος πόλιν ἐπώνυμον, ἀπειρηκότος αὐτῆς τοῦ λιμένος τῷ χρόνῳ, καὶ πρὸς πᾶσαν ἀπειλὴν θαλάττης ἡγεμονέουν, καὶ μηκέτι σώζοντος τὴν κατηγορίαν τοῖς ἔργοις, ἀλλ' ἐκ τῆς παλαιᾶς τύχης ψυχλὸν τούνομα κεκτημένου, οὐ περιεῖδες δεομένην καὶ θρηνούσαν αἱὲ τὰς ὀλκάδας, αἱ πολλάκις διαφυγοῦσαι τὸ πέλαγος ἐν τῷ λιμένι τὴν ναυαγίαν ὑπέμειναν. καὶ οἱ δεόμενοι τῶν φορτίων ἐλειγνότερον είχον τὸ πάθος· διαφειρόμενα γὰρ ἔωρων ὧν ἐν χρείᾳ τυγχάνοντες ἀνόνητον είχον τὴν θάνατον ἀλλὰ γὰρ οὐδὲ βουληθέντος κείτει, καὶ θαρσοῦσα δέχεται τὰς ναῦς· καὶ πλήρης τῶν ἐπιτηδείων ἡ πόλις.

χ'. Παραπλήσιον δέ τι πάθος μικροῦ δεῖν καὶ τὴν Ἀλεξάνδρου κατειληφε. πύργος γὰρ ἄγαν ἴψηλὸς, παλαιᾶς ἔργον εὐδαιμονίας, ἐπ' ἄκρου τοῦ λιμένος ἀνέχων, διείρει τοφόλόγα τοῖς ἐκ πελάγους σωτήριον. καὶ παραμυθεῖται τοὺς ἐκ θαλάττης, προμηνύσων τὴν πόλιν. πρὸς τοῦτον κυβερνήτης δρῶν ἰθύνει τὸ σκάφος, καὶ τὴν ναῦν ἀπείρατη σώζει τῶν παρακεμένων κυδύνων· οἱ δὲ ναῦται πρὸς τὴν θάνατον ἀδόμενοι κροτοῦσιν εὐθὺς, καὶ δείκνυσιν ἄλλος ἄλλῳ, καὶ ποτὴν πόλιν ἔχειν κατεπαγγέλλονται καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, ἡδονὴν ἄμα καὶ σωτηρίαν τοῖς ἀφικνούμενοις χαρίζεται. τοῦτον ἡ θάλασσα κατὰ νότου προσβαλοῦσα καὶ γυμνοῦσα κατ' ὅλιγον τῶν προβλημάτων, πλησίον ἡδη γενομένη, διέσειε τε καὶ

17. ἀπειράτον N.

19. Ad nostras regiones revertor. Urbs, quae Caesareo nomine ornatur, re ipsa nōmīni non amplius respondebat, imo nihil praeter nudum nomen ex veteri fortuna servaverat; cum portus vetustate defecisset, omnibusque fluctuum minis pateret. Eam tu non contempsisti orantem, et continuo desinentem navigia, quae saepe post superata maris pericula in portu elidebantur. Quidam adhuc magis miserandi erant qui mercibus indigerent: perire enim videbant quae opus essent, incassum oculis oblata. Sed te volente urbs iuvenescit, et confidenter recipit navea: et abundat rebus necessariis.

20. Non multum absfuit, quin similis casus Alexandriam quoque torriperet. Turrīs enim præalta, pristinæ opulentiae opus, extremo in portu se attollens, excitat flammam e mari advenientibus salutarem, solatium navigantibus, urbem adesse prænuntians. Oculis in hanc conversis gubernator cursū dirigit, et navem servat expertem instantium pœniculorum. Nautae vero laeti aspectu statim plaudunt, et aliis alii eam ostendit et ad urbem se venisse sibi iavicem narrant: atque ut uno verbo dicam, voluntatem simul et salutem præbet appropinquan-

μικροῦ δεῖν καθεῖλεν εἰς ἔδαφος. ἀλλ' ἔφθασας τῇ θεραπείᾳ τὸ πάθος. ἀργόντες γὰρ προβόλοις τούτον ἀποφραξάμενος καὶ δυσμάχῳ θαλάττῃ μάχεσθαι δυναμένοις, ἀθάνατοι ἀπέδωκας τῇ πόλει τὸ κτῆμα.

καί. Καὶ τί δεῖ καθ' ἔκαστον ἀπαριθμεῖσθαι τείχη καὶ λιμένας, φίκοδομημάτων τα κάλλη καὶ χρημάτων ἀφθονίαν, εἰς παρασκευὴν τροφῆς φιλοτιμούμενα; τί δὲ τὸ μέγιστον καὶ ωρεῖτον πάσης ἐννοίας τεῖχος ἐγειρόμενον, ὑψηλόν τε καὶ μέγα δι' ὅλης ἐν μέρει τῆς Θράκης ἀγόμενον; ἐκ θαλάττης γὰρ εἰς θάλατταν ἔλκεται, τοῖς βαρεβάροις ἀποκλεῖον τὴν ιο ἔφοδον, καὶ πᾶσαν πολεμίων ἀπωθούμενον προσβολήν ὡς μικρὸν πρὸς τοῦτο καὶ τὸ Θεμιστοκλέοντος εἶναι πλάτους ἐνεκαὶ καὶ τὰς ἀμάξις ἀμφοτέρας φέρειν, εἰ καὶ πρὸς τούταν τίον ἀλλήλαις ἐπὶ τοῦ τείχους ἔχωρον. οἷμαι γὰρ ἄν, εἰ περιήν "Ομηρος, καὶ τοιούτων ἔργων καθίστατο θεατῆς, ἀφέ-15 μενον αὐτὸν τῆς μήνιδος τῆς Ἀχιλλέως καὶ μιᾶς ἐμπιπλαμένης ὀλκάδος, πολλάκις ἐνταῦθα καλέσαι τὰς Μούσας, ὅπως ποιητικῇ μεγαλοφωνίᾳ μὴ τῆς ἀξίας ἄγαν ὑστερίζῃ τῶν ἔργων.

κβ'. Πρὸς γὰρ αὐτὸν τοῖς ἄλλοις καὶ τῷ προσιόντι φιλάν-20 θρωπον ὑπέχεις τὴν ἀκοήν. καὶ διαλέγεται τις ἀδεῶς περὶ

4. ἀπέδωκας Villois., ἀπέδωκε cod. 16. ἐμπιπλαμένης coni.
et vert. R., scilicet Odysseam μ. 415. respiciens.

tibus. Hanc maris fluctus a tergo assultans, ac nudatam paulatim munitis iam minus invadens / concutiebat et in eo erat, ut in solum deliceret. Sed tu eam calamitatem medela praevenisti. Substructionibus enim indissolubilibus, quae saevi maris vim sustinenter, communitatam, in perpetuum mansuram urbi restituisti.

21. Sed quid opus est singulatum enumerare moenia et portus, aedificiorumque pulcritudinem ac pecuniarum copiam ad comparanda alimenta liberaliter insumtam? quid maximi illius et omnem cogitationem superantis muri exstructionem, qui altus et magnus per totam fere Thraciam ductus est? Nam a mari usque ad mare protenditur, barbaros aditu arcens, omnemque hostium impetum repellens. Itaque parvus prae hoc etiam Themistoclis murus est, licet eius latitudo celebratur, quod duo plaustra sibi occurrentia ceperit. Evidem existimo, Homerum, si viveret et hæc opera conspiceret, valere iussa Achillis ira et navi una incensa, Musas saepe advocaturum, ne poetica verborum magnificentia nimis infra rerum dignitatem subsistat.

22. Etenim praeter cetera clementer audis ad te accedentem, qui sine timore de rebus quae opus sunt tecum loquitur, dignitatis

τῶν προσηκόντων, δρῶν ὡς τὸ τῆς αἴγας ὑψηλὸν σοβαρὸν οὐδὲν ἐπιδείκνυται· διπερ Πανσανίαν τὸν Σπαρτιάτην ἀπειροχάλως εἰς ἀλαζόνειαν ἐπῆρεν, ὑπὸ Περσικῆς τρυφῆς ἐλεγχόμενον. σὺ δὲ λέγεις τε φιλαιθρώπως, καὶ λεγόντων ἀκούσεις· βλέμμα δὲ δεινὸν καὶ φρόνημα μέγα κατὰ τῶν βαρβάρων καὶ τῶν ἀδικούντων τετήρηται. καὶ δικάζεις μὲν ἡμῖν εὐμενῶς· νομοθετεῖς δὲ τὰ προσήκοντα. καὶ διὰ τὸν σὸν ἔννομον φόβον δίκαια μὲν τὰ συμβόλαια· σώφρονες δὲ τοῖς ὑπηκόοις οἱ γάμοι· γνήσια δὲ τὰ γένη· καὶ οὐκ ἀμφίβολοι ιστοῖς πατρίσιοι διὰ τὴν ὑποψίαν οἱ παῖδες.

π. Ἀλλὰ γάρ ἡμῖν τὸ χρυσοῦν ἔκεινο γένος, τὸ μέχρι λόγων φόδόμενον, μόλις ἀπέδειξε τοῖς ἄργοις ὁ χρόνος. οὐ μόνον γάρ ἡμῖν τὰ βέλτιστα διὰ τῶν νόμων νομοθετεῖς, ἀλλὰ καὶ τὸν σὸν βίον νόμον ἔμψυχον καὶ παράδειγμα πρὸς σωφροσύνην τοῖς ἀρχομένοις ἀπέδειξας· φιλεῖ γάρ πως ἀεὶ τὸ ὑπήκοον πρὸς τὴν τῶν ἀρχόντων ἀπεικάζεσθαι γνώμην. μίαν γάρ σύνοικον πεποίησαι, κοινωνὸν βίον καὶ βουλευμάτων, ἦν σοι μετὰ τῆς βασιλείας ἡ τύχη δεδώρηται. εἰ δέ τις ἄλλη καλή τισι δοκεῖ, καὶ λόγος ἐπ' αὐτῇ κινεῖται πολὺς, αὐτῇ σοι απόλατως μετὰ τῆς Ἐλένης ἥγνόθαι. δειγὸν γάρ σοι δοκεῖ τοσούτων μὲν ὑπηκόων κρατεῖν, δουλεύειν δὲ ταῖς ἡδοναῖς τὴν πάντων ἀτοπωτέραν δουλείαν, καὶ τὴν ἔξουσίαν ὅλην ἀσελγείας ποιεῖνθαι.

21. τοσούτων Villois, τοσούτον cod.

magnitudinem ab omni fastu immunem conspiciens: quae tamen Pausaniam Spartanum stolidē ad iactantiam extulit, qualis esset, Persarum luxuria convictum. Tu vero clementer et loqueris, et dicentes audis; vultus terribilis et superbia aduersus barbaros et hostes servantur. Nobis iudicia exeres benevolē, legibus iubes necessaria: cumque tu legitime timeris, iusta sunt commercia, et pudica subditorum matrimonīa, cognationes genuinae, neque ambigui propter suspicionem patribus filii.

23. Nobis sane aureum illud saeculum orationē celebratum, re ipsa tandem aevum ostendit Neque enim legibus tantum nobis sancī optima, sed vitam tuam tanquam vivam legem et temperantiae exemplar civibus proponis. Solent enim plerumque ad principis mores se accommodare subditi. Unam conjugem tibi habes sociam vitae et consiliorum, quam tibi simul cum regno Fortuna dedit. Si qua alia pulera videtur hominibus et sermonibus celebratur, ea tibi haud secus quam Helena ignoratur, quippe cui non ferendum videatur tot imperare subditis, servire autem voluptatibus servitutem omnium tēterrīmam, et potestate ad libidinem explendam abuti.

κεδ'. Ἀλλὰ γὰρ πεπονθέναι τι ξένον δμολογῶ, καὶ ὑφ' ἡδονῆς τῶν σῶν ἀνδραγαθημάτων μὴ μητρεῖσθαι τῇ δυνάμει τοὺς λόγους, ἀλλὰ παχρηγορεῖν, ὃς οὐκ ἐν εἰδόσι τὰ σὰ διηγούμενος. ὅμως δὲ καὶ ὑμᾶς ἡδιστεν ἀεὶ περὶ τούτων ἀκούειν ὥν ποδοῦσιν ἡμῖν δηρώρισε πολλάκις ἡ φήμη. ἐπειδὲ καὶ τοὺς ἀρεταντάς φασι παντὸς μᾶλλον χρόνου ἐπισταμένους τὰ παιδικὰ, θοσῷ καὶ μᾶλλον εἰδέναι φιλονεικοῦσιν, ὅμως μηδὲν ἡδέως λέγειν τε καὶ ἀκούειν, ὃ μὴ τούτων ἔχει τὴν μνήμην. τοὺς μὲν οὖν πάλαι λαμπροὺς ἔγωγε πολλάκις ἀκούων τεθαύμακα, καὶ πρὸς τὴν ἀκοὴν διανίσταμαι, καὶ τοὺς τοιούτους ἀεὶ τῶν πραγμάτων ἄρχειν ηὗξαμην, μηδὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν φορᾶς ἔρημον ἡμῖν γενέθαι τὸν βίον. οὐ μὴν ἀλλὰ τοὺς τοιούτους ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ σεμνυνομένους εὑρίσκω. καὶ ἐν τις ἔχῃ μόνον, ὡς πάντα φέρων θαυμάζεται· σὺ δὲ τὰς ἀπάντων συλλαβὼν ἀρετὰς, καὶ τὸ ἔκαστον λεπτὸν τῇ τοῦτοι ἐτέρου προσθήκῃ κοσμήσας, δι' ἐνὸς σαντοῦ τὰς τῶν προλαβόντων εἰκόνας δεικνύεις.

κε'. Κῦρον μὲν οὖν οἱ Πέρσαι θαυμάζοντειν, εὐεργέτην ἄμα καὶ πατέρα καλοῦντες· καὶ τὴν κρίσιν τέως οὐ μέψομαι ἐξ ὧν γὰρ ηὔτύχουν τὴν προσηγορίαν ἐδίδοσαν τῷ βασιλεῖ·

4. ἡμῖν suprascr. ὁ cod., ἡμῖν Villois.   6. χείματος προ χρέους susp. N.

24. Sed mirum quoddam mihi accidisse confiteor, meque voluptate de tuis egregie factis dicendi abreptum orationem viribus meis non metiri, sed longum sermonem texere, quasi ignaris hominibus res tuas enarrem. Quamquam vobis quoque semper iustissimum esse censeo de iis audire, quae facta esse nos fama relat̄a saepius libenter audi-
vimus. Hoc modo amantes ferunt, quamvis delicias suas melius quam cetera omnia noscant, unice scilicet de iis solliciti, nihil tamen libentius loqui neque audire, quam quo illorum memoria continetur. — Et homines quidem veteris aevi claros saepius, cum de iis audirem, admiratus sum, eorumque fama commotus tales semper rebus publicis praesesse, utque virorum bonorum proventu humanum genus nunquam careret, precatus sum. Illos tamen alium de alia re se factare invenio, et, si quis una sola excellat, tanquam omnia consecutum eum admirantur. Tu vero omnium coniunctis virtutibus, adiectoque ex aliorum ornamentiis quod unicuique deest, in te uno omnium q̄pi ante fuerunt imagines ostendis.

25. Cyrum quidem Persae admirantur, patrem et salutis auctorem appellantes: quorum iudicium hactenus non reprehendam: nam e felicitate sua, regi cognomen dederunt, non propter Medorum

δὲλλ' οὐκ ἔξ ὡν ηδίκηντο Μῆδοι καὶ Ἀστυάγης ὀδύρετο, μητρὸς πατὴρ ὑπάρχων τῷ Κύρῳ, καὶ πολιὰν ἔχων δι' ἐκεῖνον αἰχμάλωτον, καὶ, τὸ μέγιστον εἰς συμφορὰν, ἔξ ἄντος ἐδυστύχει, τὸν ἔξ αὐτοῦ τριτὸν παιδὸς ὅμοιον παιδα καὶ δεσπότην ἀποκαλῶν. καὶ οὕτως ἀδίκῳ πόθῳ καὶ δράμασιν οἰκείοις τὴν ἀρχὴν ἀνεδέξατο. καὶ ταῦτα σιδήρῳ καὶ μάχαις ἐπήει τοὺς τῆς ἐλευθερίας ἐρῶντας, εἰς δουλείαν ἄγων καὶ νόμους ἀφθεις· κακὸν τῶν προσηκόντων ἀνεδήσατο τὴν Ἀσίαν· σὺ δὲ ἔρωτι μὲν οὐδενὶ, ψῆφῳ δὲ δίκαιῃ τὴν βασιλείαν ἀπολατοθών, γέγονας ήμεν ἅπασιν, ὅπερ μόνοις τοῖς Πέρσαις ὁ Κύρος· καὶ πρὸς τούναντίν ἐκείνῳ τῶν συνήθων φόρων ἀπαλλάξας· καὶ νῦν μία δοκεῖ πᾶσιν ἐλευθερίᾳ τὸ ὑπὸ σοὶ τελεῖν ἔκόντας, καὶ φιλανθρώπῳ πείθεσθαι νεύματι.

κεῖται. Τὸν Ἀγησίλαον ὑμικῶσιν οἱ Σπαρτιάται, καὶ σειρμυοῖ τινές εἰσιν ἐπ' ἐκείνῳ φρονοῦντες· καὶ γὰρ δὲ μετ' ἐκείνων ἐραστῆς εἴμι, καὶ τεθαύμακα μόνον τῶν πώποτε Σπάρτης βασιλέων ἀρχεοθαί πρῶτον καλῶς ἐγνωκότα, καὶ οὕτω τὴν ἀρχὴν κομισάμενον. ἦν γὰρ ἵδεν ἀγαθὸν ἄνδρα, καὶ πνέοντα τι Λακωνικὸν, καὶ τοὺς βαρβάρους παιδεύοντα σωζοφρονεῖν, καὶ πεπεῖσθαι καλῶς, ὅσον ἥντα ἀρα χρῆμα τῆς Ἑλλάδος ἡ φύσις. Ἡδη δὲ καὶ τῆς πατρίδος τὸ φροσῦν τε καὶ

5. οἰκτροῖς coni. Villois.   6. μειά ταῦτα, 11. ἀπήλλαξας, et
14. σεμνὸν coni. idem.

calamitates, et quas Astyages deslebat, Cyri avus, canitic conspersus captiva, cuius misericarum culmen erat, quod nepotem suum, natae filium simul et dominum appellabat. Quo quidem modo ille per iniustam cupiditatem et domesticas tragoeidas imperium adeptus est. His peractis libertatis amantes ferro et bellis invasit, eosque ad servitutem et leges insugtas adegit: itaque per victoriam de necessariis Asiam obtinuit. Tu vero, nulla cupiditate sed iustis suffragiis ad imperium evectus, nobis omnibus idem factus es, quod Cyrus solis Persis: tum vero contra quam ille, consuetis tributis nos liberasti. Et nunc quidem ea unice libertas esse omnibus videtur, tibi sponte obediens et tuis iussis obtemperare.

26. Agesilaum Spartani celebrant et de eo magnifice sentiunt. Et ego quoque cum illis ipsum diligo et admiror unum ex omnibus, qui unquam Spartae regarunt; propterea quod, cum parere didicerat, ad imperium accedit. Conspiciebatur in illo vir bonus, spiritus ducens Laconicos, qui barbaros docuerat modeste agere et cognoscere, quae esset Graeciae indoles. Porro ille quod in patria morbosum et seditiosum esset compescuit, et Spartam consillios

Daxippus, Eunapius etc.

33

στασιάζον κατέπαυσε, καὶ μίαν τὴν Σπάρτην ἐποίει ταῖς γνώμαις. ἀλλὰ μέχρι τούτων φρουρεῖν οὐδὲν πλέον ἐπειρέψουμεν τοῖς Σπαρτιάταις, τὸν νέον ἔχοντες Ἀγησίλαον, διὸν βάρβαρος ἡρεμεῖ, τὴν ἀσπίδα κρεμάσας, καὶ τὴν εἰρήνην, καίτοι μὴ φίλην οὐσαν, ἀσπάζεται· τῆς ἀφχῆς δὲ δύον ἄ-
τακτον εἰς σωφρογοῦντας μεταβέβληται, καὶ φέρειν ἔννομον εἰδότας ἀρχήν. τὸ δὲ τοῖς φίλοις ἀδίκως παρίστασθαι καὶ παρὰ τὸ δέον φιλογεικεῖν, διὸ καὶ πῦρ ποτε πολέμιον τούτον πρῶτον εἶδεν ἡ Σπάρτη, καὶ τὸ ἄγνος ἐν Λευκτροῖς ἀπέβαλε, ταῦτα δὲ Ἀγησίλαος ὁ πρώην ἔχετω, πόθῳ δὴ τούτων
ἥμεις.

κζ'. Ἀλεξανδρον· δὲ τὸν Φιλίππου πυθόμενος ἀξίαν γνά-
μην τῆς τοιαύτης παρέχεσθαι βασιλείας, χρυσίον ἔρουσαν
προτείνοντα χεῖρα τοῖς ὑπηρέσις, καὶ τῶν τοῦ σώματος ἡδο-
νῶν κρατοῦντα, ἥδη δὲ καὶ κρείττονος γενέσθαι φύσεως, τοῦ
πρώην μὲν ἡπίστον, καὶ μῦθος ἄλλως ἐδόκει μοι τοῦτο καὶ
πλάσμα. γῦν δὲ τοῖς ἔργοις ὅρῶ, ἢ τοῖς λόγοις ἀκούων ἀ-
θαύμαζον. τοσοῦτον περὶ τούτου γενώσκω. εἰ τοιοῦτος ἦ-
τικενος, οἶος ἡμῖν αὐτὸς προῆλθες τῇ πείρᾳ, πείθομαι τού-
τον τοῖς πᾶσι νενικηκέναι, καὶ Διὸς εἶναι παῖδα, καὶ Φί-
λιππον ἡπαγθανεῖν.

κη'. Καὶ οὕτως ἡμῖν προῆλθες, πάντας ἀποκρύπτων τῷ

10. δὴ coni. Schop. πρώην Villois, πρῶν cod. 16. Ἐλλας
Villois., ἀλλος cod.

ad concordiam adduxit. Iam vero superbius Spartanis non ultra concedemus, cum novum habeamus Agesilāum, per quem barbarus suspenso clipeo quiescit, et pacem quamvis ingratam amplectitur, quicquid vero in imperio turbatum erat ad temperantiam et lenitatem ordinem revocatum est. Verumque amicis iniuste adesse, ac praeter fas honori servire, unde tuum primum hostium ignes Sparta vidi, floremque apud Leuctra amisit, haec antiquus ille Agesilaus sibi habeto, nos ab istis longe remoti sumus.

27. Cum vero audirem Alexandrum, Philippi filium, animum tanto imperio dignum exhibuisse, cum manū subditis porrigeret auro redundantem, et voluptatibus corporis imperaret, imo vero di-
vina natura praeditum fuisse, antea quidem incredulus fabulam haec esse temere confictam putabam. Nunc vero expertus video quae
verbis tanta mirabar. Sic de illo sensim siquidem talis erat,
qualem te usu compertum habemus, credo cum omnibus excelluisse,
et Iovis fuisse filium, ac Philippum deceptum.

28. Atque sic nobis processisti, omnes miraculo occulans. Hinc

θαύματι. ὅθεν ἡμῖν αἱ πόλεις εὐδαίμονες, χροῖς μημελητέουσαι καὶ πανηγύρεσιν· εἰρήνη γὰρ ἡμῖν τοῖς πράγμασιν ἐπανθεῖ. Ἀρης δὲ καὶ στάσις πόρρω τῶν ἡμετέρων πλανᾶται. πλεῖται μὲν τοῖς ἐμπόροις ἀκινδύνως ἡ θάλαττα· ἐπὶ 5δὲ κούφαις ἐλπίσιν ἡ γῆ γεωργεῖται· κράνος δὲ καὶ δόρυ καὶ ἔιφος εἰς ἄροτρα μετεσκέψασται καὶ φίλας προσηγορίας· „τίκτουσι δὲ γυναικες δοικότα τέκνα γονεῦσι.”

κχ'. Τὰ δὲ τῶν ὥρῶν τεταγμένα, καὶ πάντα κατὰ φύσιν προέρχεται. τὸ γὰρ θεῖον εὐμενές, ἐπ' εὐσεβέσιν ἔργοις 1οδούσιώς τιμώμενον· καὶ φαιδροὶ μὲν αἱ πόλεις, ἄλλῃ κατ' ἄλλα σεμνυνομένη· πᾶσαι δὲ κοινὸν προβέβληται κόσμος, τὰς σὰς εἰκόνας ἐπ' εὐεργεσίαις ἴστωσαι· καὶ μετ' ἐκείνων ἡμεῖς· ἐφ' αἷς δῆμον μὲν οὐ συνάγομεν θέατρα καὶ παραστοὶ, κριτῇσι σώφρονι, λίαν ἀπεξημμένα· ἐν τούτοις γὰρ φορτι- 15κή τις ἡ τέρψις· καὶ ὅχλον ἀγοραῖον ἰδεῖ~~γέστιν~~ εὐφραγιόμενον. ὅθεν ταῦτα μὲν γαίρειν ἐσμεν· λόγοι δὲ τὰς σὰς εἰκόνας τιμῶσι, καὶ λόγων ἀγῶνες, καὶ διὰ τούτων αἱ Μοῦσαι.

λ'. Ἀλλὰ τί ποτε ταύταις ἐπιγράψομεν; τί τῆς ἀξίας ἔχομενον; ἢ πάντως ἐκεῖνα· „ἡ πόλις τὸν θεογέτην, δι' 20οῦν νῦν αὐχένα τε γαῦρον ἐπαίρω καὶ πόλις εἰμί;” ἀλλ' εἴη σὲ μὲν ἐσαεὶ διέπειν τὴν Ἄρωμαίων ὁρχὴν, πλείστους δὲ τοιούτους ἀγαθῶν^ς ἔχειν ἄνδρας τῶν πραγμάτων προεστη-

8. ὁρῶν Villois, δρῶν cod. 12. εὐεργεσίαις N., εὐεργεσίας ed.

urbes nostrae felices choreis et ludis vacant. Pax enim in rebus nostris floret, Mars et seditio procul a nobis pulsi sunt, mercatores securi per mare navigant: laeta cum spe ager colitur; at galea cum hastā et gladio in aratra et grata mutata sunt nomina: mulieres vero genitoribus similes pariunt natos.

29. Quae autem anni tempora ferunt, ex ordine et secundum naturam procedunt. Numen enim, cum factis piis caste cultum, propitium est. Splendent urbes, alia aliis superbientes; omnes autem communem ornatum induunt, tuis imaginibus benefactorum gratia positis: et nos idem quod illae facimus. Ad quas inauguras non plebis concessionem indicimus, rem a te, iudice prudenti, magnopere contemptam. Illic enim vilis voluptas, et delectatio turbae forensis conspicitur. Quare haec missa fecimus: orationes autem tuas imagines venerantur, et orationum certamina et in illis Musae.

30. Sed quid tandem his inscribemus? quid^τ pro dignitate satis esse poterit? Num haec utique: „Urbs auctori salutis, per quem nunc cervicem attollo superbam et urbs sum?” Utinam vero tu in aeternum tempus Romanorum imperium regere possis, plurimosque ta-

χόταφ τὰς δὲ πόλεις ὅπ' εὐτυχίαις στεφάνους πλέκειν, καὶ
γραφὰς ἀνατιθέναι, καὶ ἀδειν ὑμιούσας· ποιητῶν δὲ παῖδας
καὶ ἔγινορας, ἀμφὶ σοὶ κινοῦντας τὴν γλῶτταν, εὐπορεῖν ἃς
καὶ τοῖς σοῖς τροπαῖοις ἀβρύτεσθαι.

2. θμητούς coni. N.

les habere viros bonos, quos rebus praeicias: at civitates ob felix
aevum nectant coronas, et tabulas dedicent et hymnos canant: de-
que vatum filii et oratores, tuas laudes celebrantes, semper ab-
undent ac tuis tropaeis delectentur.

LAUDES SAPIENTISSIMI IMPERATORIS ANASTASII, ISAURICI ET PARTHICI ET GOTTHICI VICTORIS, DICTAE A PRISCIANO GRAMMATICO.

ARGUMENTUM.

Prooemium (1 — 10). Anastasius e stirpe Pompeii (11 — 15). Isaurorum sub Zenone violentia (21 — 37). Virtutes Anastasii, optimis Imperatoribus comparati (33 — 49). Bellum Isauricum (50 — 132). Delatores urbe electi (133 — 139). Chrysargyri vectigal funditus sublatum (149 — 170). Triumphus Imperatoris (171 — 179). Iustitia redux (180 — 183). Oppida restaurata (184 — 192). Vitia in administranda re publica correcta (193 — 205). Horrea constituta (206 — 217). Circi crudelitas abolita (218 — 227). Multiplex Imperatoris clementia, qui Italos exulibus, virisque doctis savet (228 — 253). Arabes Scenitas repressi (254 — 260). Anastasius Deo dilectus, perieuloque ereptus (261 — 290). Paulus, Imp. frater, Hypatius, sororis filius, Ariadna Augusta laudati (290 — 308). Peroratio (309 — 312).

P R A E F A T I O.

Sunni poëtae quae solent in versibus,
Quos Imperatorum modulantur laudibus
Proferre, caelum cum petunt et sidera,
Adversa naturae sequentes impie;
Tibi sciens quod displicant nimis pio ,
Nihil nefandum , nil nisi verum loquar.
Nam qui tribuit mortalibus caelestia ,
Sapientium damnatur arbitrio pari;
Et si qua vere praedicat , non creditur ,
Cum falsa ceperit canens exordia.

5

10

g. *praedican* cod.

Quare, precor, libenter audias tua,
 Quae cuncta non ego potero producere,
 Non mille dentur si mihi linguae, simul
 Fons ingenii si carmen effundens novum;
 Sed parte ferre qua valeo pro viribus,
 Decerpita lucem conferat quae cantibus.
 Quod more miro fit; solent nam carmina
 Addere decus rebus magis quam sumere.

Deo favente iam subibo pondera
 Laudis, serenus quae relevat vultus mihi
 Praesens ubique cernitur qui sensibus,
 Arcana nudans principis mitissimi.

15

20

5

10

Accipe Romanum clementi pectore carmen,
 Accipe, quod soleo caelesti reddere Regi
 Munere pro vitae, pro pulchro lumine solis.
 Namque Deum sentis placari carmine tantum,
 Quem sequeris, princeps animo iustissime recto,
 Qui tibi regna dedit, cui debes omnia soli
 Prospera, quae bellis pariter vel pace tulisti.
 Audax nam venio paeconia dicere vestra,
 Quae finit caelum, quibus omnis cingitur orbis.
 Nec mirum tales ex tanta stirpe creatos
 Pompeii, proprio quem culmine Roma locavit,
 Cuius quis merito valeat numerare triumphos,
 Quos vidit Titan linquens repetensque profundum,
 Quos medio veniens steterat miratus Olympo?
 Sed tamen egregio, Pompei, cede nepoti.
 Namque genus, quod tu, terrarum vicitor ubique,
 Indomitum Tauri linquebas collibus altis,
 Hic domuit, penitus convellens semina belli;
 Quod, celso positum fortunae vertice nuper,
 Et nullum sinem credens felicibus esse,
 Impia condebat terris monumenta doloris,

15

20

Praef. 14. *ingenii* cod. Pan. 21. *do....* cod.

Vexatis domibus raptu stuprique furore,
 Cum similes omnes ad pessima damna putabant;
 Non honor aut aetas potuit defendere quemquam,
 Legibus eversis, certo munimine rerum,
 Vique potestatem telluris sola tenente.

25

Tunc pravi scelerum capiebant praemia laeti,
 Iudiciis nimium iustos damnare coactis.
 Nam vanum nomen retinebant irrita iura,
 Umbraque iustitiae rebus restabat inanis.

30

Paupertas nulli tenuis prodesse valebat,
 Quae solet esse salus raptorum tempore regum.
 Namque dabat poenas, ut non praesentia ferret,
 Et stupuit sese damnis maioribus esse,
 Quam plenos opibus largis gravibusque metallis.
 Corpora nam, spolii si copia nulla dabatur,
 Vexabant vioclis, vexabant stipite duro.

35

Cladibus his tandem caeli rex liberat orbem,
 Cum dominum, melius sed patrem dicere possum,
 Praebet Anastasium, tanta pietate vigentem,
 In cuius vita virtutes cernimus omnes.

40

Est iustus, sapiens, castus, fortisque, piusque,
 Est clemens, stabilis, moderatus, mitis, honestus;
 Et, loquar ut breviter quod sentio corde sub ino,
 Possidet hic, veterum quidquid laudatur in ullo.
 Antoninum huius pietas, sapientia Marcum,
 Et mitem Nervam lenissima pectora vincunt;
 Promeruitque Titus non tantum mente benigna,
 Gloria magnanimi Traiani cesserat isti.

45

Nam quis tot domuit simul uno Marte tyrannos?
 Rupibus adverso quos duxit Isauria fato,
 Quos bonitas domini placidissima cedere iussit
 Moenibus ex urbis, voluit nec laedere prorsus,
 Quamvis supplicium debentes solvere mundo.
 Sed non ille pater, qui sustinet omnia dextra,
 Atque pari libra iusti monumenta repensat,
 Adnuit impune sceleratam linquere gentem.
 Nam furor immissus commovit Marte nefando,

50

57. . . . uit eod.

Et Romae caecos rapiendas traxit ad arces,
Vindicta ut pereant merita, lucemque relinquant.
Tristia nam rursus cupientes damna refusa,
Et Latii multo regnis peiora minantes,
Principis invicti felix exercitus armis,
Ductoresque fide nec non virtute potentes,
Omnibus adsciunt caeos profugosque ruinis,
Cum ducibus sceleris ducentibus improba signa.

Ut leo, qui regnans silva dominatur in alta,
Per Libyac saltus, nisi nobilis ira necessat,
Non movet arma, suas stimulat nec verbere vires;
At si commoveat clamor, si turba coronae,
Infremit horrendum; simul et distendit hiatus
Sanguineis torquens ardentia lumina flammis,
Et ruit in medium, prostrans arma virosque;
Nec vis ulla potest venienti obsistere contra;
Impetus hos frangit, pulsos hos emetit unguis,
Pars lacerata iacent inimici dentibus oris;
Hos metus exanimat pereuntes vulnere nullo:
Viribus Augustus sic saevos perculit hostes,
Per varios sternens casus non fanda furentes.
Graecia iam taceat iactans mihi Bellerophonten,
Qui vicit Solymos, ut rursus bella moverent.
At semel hos dominus noster felicibus armis
Sic domuit, post haec ne possint esse rebelles;
Quod nec ductorum Servilius optimus olim,
Pro merito laudum cui nomen Isauricus illo
Marte datum fuerat, potuit praestare Latinis.

Non illos aurum, non vis, non copia ferri,
Nec castella quidem praeruptis ardua saxis,
Nec tantae validis munitae moenibus urbes,
Quantas non ullus victorum ceperat ante,
Exitii rapiunt dignis et principis ira.
Et qui spe fluxa frustrati cuncta tenebant,
Nil satis esse sibi credentes tela movendo,
Cautibus angustis conclusi fata trahebant
Peioreisque famem crudeli morte tulerunt,

64. *Ductoresque cod.*

60

65

70

75

80

85

90

95

Quae plus corruptit , quam cetera funera , victos.
Et mentes avidas orbis consumpsit egestas.

- Principe pro iusto faceat quis fulminis ictus ?
Nam quos non valuit robur corrumpete Martis , 100
Nec tot ductorum circumdata moenia vallo ,
Deiicit hos summi genitoris dextera flagrans ,
Iuustos contra praesenti numine pugnans .
O pietas praestans , toto memorabilis aevo ,
Pro qua cum ventis sociantur proelia nimbis ,
Ignibus et rapidis armantur fulgura bello , 105
Percutiuntque sono concussa tonitrua montes .
Quid tempestates memorabo fluctibus ortas ,
Atque hostis Lyciae projectas littore classis ?
Cum vice Romani functae sunt militis undae ,
Sceptrifer et cepit pelago pugnante triumphum ; 110
Omnia sic habuit virtus eleganta saluti .
- Quis repetat totiens acies stragesque peractas ,
Aequatasque solo sublimi tegmine turres ?
Agminibus domitis cum parte cadentibus omni ,
Flumina torrebant fluviis mutata crux ; 115
Et prope corporibus raptis sunt ostia clausa .
Tunc mare confuso rutilavit sanguine victimum ,
Et saturi pisces tempere cadavera plura .
- Sic qui sperabant captivas ducere matres ,
Atque frui spoliis urbis sacrique palati , 120
Et reges iterum , infandum ! se reddere nobis ,
Lumine cum caeli terrae caruere sepulcris .
At reliqui patrias aedes urbesque relinquunt ,
Orbati natis , lugentes pignora cara ;
Moenia subvertunt , quaecumque reliquerat ignis , 125
Et vix aetherio poenas sensere Tonanti
Reddere se iustas , contempto mille per annos ,
Ultoremque Deum post clades esse fatentur ,
Atque sui casus se causam scire fuisse .
Sed tamen Augusti superat clementia cuncta , 130
Qui stratos relevat , domuit quos Marte superbos ,
Hostibus et pacis concedit munera pacis ,
Gaudens nunc proceres securos fidere vita ,

Imperiumque suum vivendi ponere fructum.
 Insidias nemo diras metuitque venenum
 Linguae, quo multi ceciderunt criminis ~~ato~~.
 Perdita res populi fuerat sub tempore diro;
 Restituit tamen hanc domini prudentia mira,
 Perficiens firmum, quod cepit dehile, regnum.

Multa simul vario concurrunt ordine rerum,
 Diversosque trahunt angusto pectore sensus.
 Ae veluti Delphis Phoebas cum numine plena
 Omnia quae fuerant, quae sunt, pariterque futura
 Conspicit et cupiens prohibetur prodere luci:
 Sic ego concipiens tua, Princeps, plurima facta,
 Quae tibi debentur diversis partibus orbis,
 Non possum verbis animo proferre parata.
 Quocirca laudum relego fastigia summa.

Nunc hominum generi laetissima saecula currunt,
 Quos inopes dudum faciebant iussa nefanda,
 Quae propter multi sedes fugere parentum,
 Quae pater et dominus terrae delevit in aevum,
 Argenti relevans atque auri pondere mundum;
 Perpetuoque parans sibi maxima praemia caeli
 Divitias temnit, quo prodest omnibus unus.
 Namque cibum poterant qui vix adquirere vitae,
 Oblato miseri thensaurs munere flebant,
 Munere cum gemitu tristi lacrymisque coacto.
 Quippe dabat causas violentis lucra parandi
 Et mala, quae plures pridem tixere, canentes
 Romano vestras vel Graio carmine laudes.
 Et quo sceptra loco dederat tibi rector Olympi,
 Quo caput ipsum primo diadema cinxit,
 Hic sibi donari librorum vidi acervos,
 Censibus infestos, servantes scripta dolorum,
 Munera suscipiens flammis aeterna beatis.
 Ad quas accessit placidus magis omnibus aris,
 Aspergit vestros radiis sol aureus ignes;
 Et placuere diem violentia lumina fumo,
 Quae pura fulgens accendis mente serenus.
 Ipse locus vobis ostendit iure tropaea;

135

140

145

150

155

160

165

170

**Obtulit et vinctos oculis domitosque tyrannos ,
Ante pedes vestros mediis Circensibus actos.**

Aemilius quondam Paulus, fortissimus ille,
Sic regem Persen, populo spectante Latino,
Curribus inventus Tarpeiam traxit ad arcem,
Placavitque Iovem Capitolia templa tenentem.
Omnipotens sed te Superum conspexit ab arce,
Numina placantem caelestia, templa tenentis.

175

Auspiciis gaude, Princeps, felicibus aulae ! 180
Cui Deus omniparens renovandum credit orbem ,
Iustitiamque iubet descendere rursus ab axe ,
Et faciles precibus populorum praebuit aures.
Quorum prostratas recreasti funditus urbes
Portibus et muris , undarum et tractibus altis. 185
Nunc tuto nautae repetunt hic ostia velis ,
Qui dubio quandam peiora pericula ponto
Iam patrias oras tolerabant nave tenentes ;
Naufragium navibus fessis statione minante ,
Disiectis clastris , quibus aequor frangitur altum. 190
Sed nunc vota Deo servati pectore toto
Pro pietate tua , qua respicis omnia , fundunt.

185

*Agrigolas miserans dispendia saeva relaxas;
Curia perversis nam cessat moribus omnis,
Nec licet iniustis solito contemnere leges.
Nunc equites horrent rectorum iussa vehentes.*

195

Nunc equites horrent rectorum iussa vehentes,
Nec lucri causa commiscent sacra profanis.

200

Aurum non adhibes , moderantes ante solebant
Quod dare , ne liceat socios evertere furtis ,
Exemplaque doces quaestum contemnere turpem
Tirones forti numeros nunc milite complent ,
Veraque non pretio , sed robore , signa merentur

Quid, quod dispensas cerealia munera vitae,
Luxurie prohibens urbes cautusque futuri.
Nec sensum populis caeli paenuria praebet,

186. *hic* Endl., *vix* cod.

Si desint imbræ ; nec linquit copia victus ,
Consiliisque tuis servamur saepe paternis.

210

Aegyptum septem sic servat Iosiphus annos ,
Ille, pudicitiae meruit qui sidera fama ,
Cuius placavit sapientia numinis iras ,
Memphitae regis solvens insomnia mira.

Horrea nam primus Nili construxerat oris ,
Luxurie prohibens urbes cautusque futuri ,
Atque famem potuit divina vincere cura.

215

Per te seditio penitus deletur ab urbe ,
Innocuos spolians sub terras sole retracto.
Nam cives mediis caedebant moenibus ense ,
Bacchantes stimulis vini , plausuque frenentes ,
Et spoliis pacis gaudentes nocte paratis.
Ipse vetas ludos , animarum damna , nefandos ,
Atque voluptates prohibes a sanguine sumi ,
Corporis et causa pascendi perdere vitam ;
Humanos arcens lacerari dentibus artus ,
Dentibus , armatur rabies quibus atra ferarum.
Et superans omnes mentis novitate benignae ,
Sufficiis haud animo cupienti commoda cunctis
Largiri , quamvis numerum vincentia donas ,
Ingenuos relevans , occulte munera praestans.
Namque cupis Superi te cerni lumine solo ;
Corrupitque tuum non ulla superbia pectus ,
Affectusque boscos minime fortuna novavit.

230

Et quicumque , prius caperes quam sceptræ rogatus ,
Offendit propriae temeratus crimine culpæ ,
Felicis domini fruitur nunc tempore laeto ,
Praemia pro poenis speratis sumere mirans.
Omnia sed superat , Princeps , præconia vestra
Propositum sapiens , quo fidos eligis aulae
Custodes , per quos Romana potentia crescat ,
Et quo , Roma vetus misit quoscunque , benigne
Sustentas , omni penitus ratione fovendo ,
Provehis et gradibus præclaris laetus honorum ,
Ne damni patriæ sensus fiantve dolores.
Fortunam quare tibi debent atque salutem ,

235

240

245

Votaque suscipiunt pro te noctesque diesque.
 Nec non eloquio decoratos , maxime Princeps ,
 Quos doctrina potens et sudor musicus auget ,
 Quorum Romanas munit sapientia leges ,
 Adsumis socios , iusto moderamine rerum ,
 Et solus doctis das praemia digna labore ,
 Muneribus ditans et pascens mente benigna.

250

Haec propter celsi dominator maximus axis
 Infestos vestris avertit ab arcibus hostes ,
 Quos furor iniustus violato foedere movit
 Euphratis vasti prope maxima flumina raptim ,
 Ex improviso latronum more ruentes.

255

Sed Deus in propriam cladem converterat illos ,
 Consiliisque tuis iustissima damna tulerunt .
 Haec eadem cunctos , bello quicunque lacesunt
 Imperii columen vestri pacemque , manebunt ;
 Ut sol oceano tollens mergensque iugales
 Cernat Anastasii florere per omnia nomen.

260

Utraque Roma tibi nam spes pareat uni ,
 Auxilio summi , qui conspicit omnia , Patris ,
 Quem placas omni stabilis pietate per orbem ,
 Templa novans renovansque Deo fulgentia semper ,
 Lucraque vera putans aurum consumere iuste.

265

Experti nuper sumus ergo , Sceptrifer , omnes ,
 Quanta tuum pectus servat praesentia regis
 Caelestis , propria bonitate pericula pellens .
 Nam cum mole nova supra te navis iniqua
 Sese cum ventis veheret velisque nefandis ,
 Atque salus dubiae penderet maxima vitae ,
 Vitae , qua leges Latiac , qua cuncta tenentur :
 Ipse Deus pelago praesens exhausit ab alto ,
 Quantus adest pro te , ostendens discriminine magno ,
 Non aliter summum solitus monstrare favorem .
 Sancta pios homines testantur scripta per aevum ,
 In quibus historiae tales sunt mille bonorum ,
 Quorum sic virtus praefulserat omnibus annis ,
 Dextra quod eripuit divina e casibus illos.

270

275

280

270. omnis cod.

Nec prius enituit pietas , quam tecta salute ,
 Ex insperato dederat quam Numen Olympi.
 Hoc rex omnipotens in vobis ipse probavit ,
 Qui peperit mundum , qui lumine cuncta tuetur ,
 Quem recolens animo veneraris tempus in omne ,
 Pignoribus dignis decoratus sanguinis apti.

Nam quid commemorem Paſſi mitissima corda ,
 Quem tibi coniungit munimen laudis honestas ,
 Non ſolum generis venerandi vincula ſacra ?
 Nam mores ſequitur mediocres pectore caſto.

Ore canam quoniam pietatis culmina tantae ,
 Qua fratris natos animo completeris aequo ,
 Non patrui tantum , ſed patris more colendo ?
 Indole quos nutris dignos et stirpe parentum.
 Hypatii vestri referam fortissima facta ,
 Qui Scythicas gentes ripis depellit ab Histri ,
 Quem vidit validum Parthus , ſensitque timendum ?

Quas laudes meritas Auguftae dicere poſſim ?
 Auctor quae fuerat tantorum et cauſa bonorum ,
 Dum patrium munit tam firmo principe reguum ,
 Permittitque viro mundum ſeſequere tuendam.
 Ex omni ſenſu invicta cupidine prava ,
 Cuius fama piae vulgatur in omnibus oris.
 Plus fecit quam quod ſexus conſeſſerat illi ,
 Proviſa cum tantum Romano proſuit orbi.

Numen , quod caelum , terram pontumque revidit ,
 Ausoniis ſervet regnis haec muſera ſemper ,
 Barbariaeque ferae capiant iuga vera ſubactae ,
 Votaque firmentur populi sanctique ſenatus.

285

290

295

300

305

310

N O T A E

H E N R I C I V A L E S I I ,

P H I L I P P I L A B B A E I

E T

I O . B A P T . C A S P . V I L L O I S O N I S .

HENRICI VALESII NOTAE

IN EXCERPTA

CONSTANTINI PORPHYROGENITI

DE LEGATIONIBUS.

E DEXIPPO.

Pag. 7. A. ed. Par. [Pag. 11. ed. Bonn. lin. 2. in p. 203 script.] Dubitari merito potest, an e Dexippi Scythicis, an vero *V. 135* ex eiusdem Chronicorum libris haec fragmenta descripta sint. Nam praeter Scythica, quae laudantur a Photio, scripserat etiam Dexippus Chronicorum libros, quorum duntaxat epitomen legerat Photius. Eorum mentio fit a Constantino nostro in l. 2. de thematibus, ubi de Dyrrachio loquitur. Sed in vulgatis editionibus perperam eius libri titulus scribitur: *Δέξιππος ἐν Χερόδονικῷ δεκάτῳ*, cum scribendum sit *Χρονικῷ δεκάτῳ*. Eiusdem operis undecimus et duodecimus liber citatur a Stephano et ab Auctore magni Etymologici, in voce *Ἐλουροι*. Eunapius quoque in vita Porphyrii id opus commemorat, cum ait: *Δέξιππος ὁ τὴν χρονικὴν ιστορίαν συγγράψας*. De Scythicis autem praeter Photium loqui etiam videtur Euagrius in fine libri *quæsti historiae Ecclesiasticae*, ubi de historia Dexippi sic ait: *καὶ Δεξίππῳ δὲ πλεῖστα περὶ τούτων πεπόνηται, ἀπὸ μυθικῶν ἀριθμένῳ etc.* Sed non dubito, quin scribendum sit *ἀπὸ Σκυθικῶν*.

Pag. 10. A. B. [16, 5.] *Lego: μῆδ' εἰς εὐεργεσίας λόγον προσχόμενοι τοῦ πολέμου τὴν κατάλυσιν.* Vulgo *μηδεὶς* legitur nullo sensu: quod Cantoclarum Interpretem fecellit.

Pag. 11. A. [17, 16.] *Lego: νῦν τε καὶ ἔπειτα τῷ χρόνῳ συμπαραθένουσαν. τὰς τε Γαλβιόνων συμφοράς etc., sed aliquid deest post haec verba. Qui sint autem Galbiones,*

Dexippus, Eunapius etc.

34

quos Aurelianus cum Scythis a se victos esse gloriatur, obscurum est. Chabiones quidem seu Chaibones in vetere panegyrico memorantur: sed an iidem sint cum his Dexippi Galbionibus, alii viderint. Paulo post lege: ήμεις δὲ ἐπὶ ταῖς.

Pag. 11. C. [18, 21.] ἐπειληπται γαρ Ῥοδανοῦ μὲν εἰσω καὶ τῶν ήμετέρων θίσιν. Mendum est in v. Ῥοδανοῦ, pro qua fortasse Ἡριδανοῦ legendum est. Iuthungi enim Italiam invaserant, qui tum undique circumclusi ab Aurelio tenebantur fame oppressi.

EX HISTORIA EUNAPII.

P. 204 Pag. 19. C. [49, 4.] οὐκ ἐνεγκόντες ἐπὶ τὸν θεῖον. Tottus hic locus pessime acceptus est ab Interpretate. Verte igitur: *Tandem Imperator eos recipere decrevit, partim ex accumulatione adversus consortes imperii, (erant hi fratris filii, ut superius dictum est, qui paternum imperium inter se arbitratus suo divisorant inconsulto patruo,) partim etiam, quod maxima virium accessione aucturus sibi imperium videbatur, has ob causas iussit etc.*

Pag. 19. D. [49, 10.] In fine legendum est continuo τοῖς σώμασιν ἐκινδύνευσαν, διτι πολεμίους διέφθειραν, recte ediderat Henricus Commelinus in editione sua Eunapii.

Pag. 20. A. [50, 3.] τὸ τῶν στρωμάτων ἐπ' ἀμφότερα Θυσανοειδές. Intelligit tapetes utrumque villae, qui uno verbo ἀμφίμαλλοι dicuntur: qualia sunt stragula e lana, quibus lectos operimus. His opponuntur tapetes ἐπερόμαλλοι, cuiusmodi sunt ii, quos Turcicos et Persicos vocamus: sic Gaza vocem Θυσανούδη interpretatus est in Theophrasti historia plantarum. Quodsi quis cum Cantoclaro maluerit interpretari stragula utrumque fimbriata, euidem non valde repugnabo.

Pag. 20. B. [50, 16.] παιδες ἔκεινον τὰ βασιλικὰ παράσημα ἔχοντες. Male Cantoclarus vertit *signa regia gerabant*, cum potius insignia portere debuisse. Id enim sibi vult Eunapius, pueros Gothorum impuberes inter Imperatoris ministros adscriptos fuisse, et cultu regio vestitos. Nam paedagogiani pueri purpura induebantur, ut docet Marcellinus in rebus Procopii. Sunt igitur βασιλικὰ παράσημα quos colores regios vocamus vernaculo sermone, quos etiam in regalibus pedisequis magnopere Galli venerantur.

Pag. 20. D. [51, 17.] ὥστε χρυσὸν ἀποδειχθῆναι πρὸς τὰ Θράκια πάθη τὴν Μυσῶν παροιμιώδη λεῖαν. Verte: Ut vetus illa Mysorum praedatio proverbio celebrata, cum hac Thraciae vastatione collata, aurum esse videretur. Hanc Grae-

ci sermonis elegantiam non intellexit Interpres, ut ex ipsius versione satis appareat. Eadem phrasi usus erat Eunapius in gestis Carini Augusti. Καρῆνος, inquit, ὁ βασιλεὺς γενόμενος ἐν ἔξουσίᾳ, καὶ βουλήσεως κύριος, ἀνέδραμε τηλικοῦτον κακὸν ἐς τυραννίδα, ὥστε ἀπέδειχε χρυσὸν τὴν τραγῳδουμένην τυραννίδα. Quem Eunapii locum citat Suidas in v. Μαχρφ, et in v. Καρῆνος; est autem phrasis elegans, et plane Attica, qua utitur etiam Plato in epist. 7. ad Dionis propinquos, ubi loquitur de 3o. tyrannis, qui reip. constituendae causa ab Atheniensibus creati fuerant; sic ait: ὅρῶν δήπου τοὺς ἀνδρας ἐν χρόνῳ διλύῃ χρυσὴν ἀποδεῖξαντας τὴν ἐμπροσθεν πολιτείαν. Similiter Dio in l. 47. historiae Rom.: οὐτω τὰ πράγματα πρός τε τὸ βούλημα καὶ πρὸς τὸ ἐπιθύμημα τὸ ἔαντον διῆγον, ὥστε χρυσὸν τὴν τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος μοναρχίαν φανῆναι. Male apud Ioannem Zonaram in tomo 2. Annal. pag. 141. legitur: ὥστε χρηστὴν τὴν τοῦ ἀνηρομένου Καίσαρος μοναρχίαν νομίζεσθαι. Scribendum enim est χρυσὴν ex Dione, quem Zonaras exscripsit. Denique Conon, vetus scriptor, in narrat. 13. apud Photium: χρυσὸς ἦν αὐτας δόξεις τὰ τῆς Τροῖας κακά.

EX HISTORIA PETRI PATRICII.

Pag. 23. [121, 2. *in script.*] Hic Petrus oriundus fuit Thessalonica, qui cum rhetor esset Constantinopoli, et omnium saeculi sui prudentissimus, et ad persuadendum aptissimus haberetur, legatus ad Amalasuntham missus est a Iustiniano, ut refert Procopius l. 1. Gothicorum pag. 170.; idem postea ob legationem bene atque e rep. gestam magistri officiorum dignitate auctus est, teste Procopio in l. 2. Gothicorum pag. 244. Is ipse est, cuius meminit Theodadus in epist. ad Iustinianum Imp., quae relata est in l. 9. Variarum Cas-P. 205 siodori, ubi vir eloquentissimus dicitur. Missus est quoque legatus ad Chosroëm, regem Persarum, ut tradit Procopius in lib. 4. Gothicorum pag. 333., ubi Patricius appellatur. Eiusdem meminit Stephanus Byzantius in v. Ἀκόνια. Memoratur etiam in epist. encyclica Vigilii Papae ad universam Ecclesiam, et in Synodo quinta.

Pag. 24. A. [122, 18.] Haec omnia de legatione Deceballi ad Traianum missa iisdem plane verbis scripta habentur in Excerptis legationum ex historia Dionis Cassii, quae a Fulvio Ursino primum sunt edita, ut necesse sit, Petrum Patricium Dionis scrinia compilasse. Ceterum πιλοφόρον; Dacorum commemorat etiam Aurelius Victor in Traiano, ubi

pileatos Dacorum vocat, perinde ac Paulinus in Carmine de Niceta, Daciae Episcopo, his versibus:

*Et Getae currunt et umerque Dacus,
Qui colit terrae medio, vel ille
Divitis multo bove pileatus
Accola ripae.*

Sic enim in Paulino legendum esse monuit me Hadrianus Valesius frater, non, ut vulgo scribitur, *pelleatus*. De his Dacorum et Getarum pileis loquitur etiam Dio Chrysost. in orat. V. 13671. pag. 628.: ἐνθα γὰρ ἐνύστε βλέπονται ἀνθρώπους, τοὺς μὲν τινας πῖλους ἐπὶ τις κεφαλαῖς ἔχοντας, ὡς καὶ τῶν Θρακῶν τινες τῶν Γετῶν λεγομένων.

Pag. 25. C. [126, 1.] Lego: καὶ κατὰ τὴν τοῦ Μηροφίλου ἀρχῆν. Porro haec ante Valeriani Imp. tempora videntur esse gesta, quod docet caput sequens de Sapore, qui contento cursu Persidem repetuisse dicitur: victus scilicet a Callisto et Odaenatho, ut docet Zonaras.

Pag. 26. C. [127, 18.] Lege continue absque ulla distinctione: οὐδὲ τοῦ δύνασθαι κατ' ἄξιαν χάριτας ὄμολογεῖν, ὅτι ἢν αἰχμαλωσίᾳ γενόμενοι etc. Male ὅτι vulgo scribitur a linea, quod Cantoclarum fefellerit. Antea scribe: ἢ ὅπλοις ποιῶν etc. Post hanc legationem Narsaei, regis Persarum, ad Galerium Caesarem sequi debet caput illud, quod legitur pag. 29. D.: Ὄτι Γαλέριος, ut series historiae satis indicat.

Pag. 27. B. [129, 2.] τὴν βαστάγην αὐτοῦ κατὰ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον. Pessime hunc locum vertit Cantoclarum. Verte igitur: *Deinde cum belli incertos exitus reputaret Constantinus, cumque Liciniani occultis insidiis iumenta sarcinalia et suppellectilem regiam cepissent, eum in conspectum suum admisit.* Bastaga enim id significat, quod dixi. Eius mentio sit in Notitia imperii Romani, eratque sub dispositione comitis largitionum et rerum privatatarum.

Pag. 27. B. C. [129, 15.] τὸν οἰκεῖον γαμβρόν. Sororium suum Licinium Constantinus γαμβρὸν vocat. Sic Themistius in orat. 16. sub fin. Licinium Constantini γαμβρὸν appellat, et auctor vitae Metrophanis in Bibliotheca Photii. Eodem modo Scholiastes Lycophronis p. 185. de Aenea dicit: γαμβρὸς αὐτῆς τῆς Κασσούνδας ἐπὶ Κρεούσῃ τῇ ταύτῃ ἀδελφῇ. Plura notavit Cuiacius in libro. 6. observ. et Bongarsius in Notis ad Iustinum.

Pag. 29. C. [134, 17.] ἀντιγραφέα τῆς μνήμης. Verte *Magistrum memoriae*, ut observavi in Notis ad Amm. Marcellinum. Menander in lib. 6. hist. p. 98. ἀντιγραφέας dici ait τοὺς βασιλικούς διαιτητὰς, id est, primos sacrarum cognitionum.

Pag. 29. A. [134, 3.] ὅτι ὁ Λέγαθος, scribe, ὅτι Ὁδαιναθος. Sic enim nomen scribitur apud Libanum in epist. 999. et apud Suidam in Ὁδαιναθος, qui locus descriptus est ex Damasco in Isidori vita. Ita etiam scribitur apud Euagrium in fine libri V. Porro hoc fragmentum cum superiore collocandum erat pag. 24. D. aut 25. C.

EX HISTORIA PRISCI RHETORIS.

Pag. 33. A. [140, 1.] Ut ordo servetur historiae, collocanda est ante omnia legatio illa Rueae, regis Hunnorum, quae pag. 47. A. habetur. Nam Margus et Viminacium post obitum Rueae ab Attila captum est, ut docet pag. 59. D.

Pag. 47. A. [167, 1.] Ἀμιλχούροις καὶ Ἰτιμάροις etc. P. 206
Harum gentium nomina paulo aliter resert Iordanes in Gothiceis: *Alipsuros, Itimaro, Tuucaros et Boiscos Hunni rapuere.*

Pag. 48. B. [168, 7.] Post hanc legationem collocanda sunt ea, quae habes pag. 53. A. et sequentibus.

Pag. 35. B. [143, 3.] τοὺς κατὰ χρόνον τινὰ τὴν βαρυπάτην κονφισθέντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν. Hunc locum fusius explicavi in Annotationibus ad lib. 19. Ammiani Marcellini, pag. 167., ubi de ~~sensus~~ relevatione afflatim dixi. Graeci κονφισμὸν vocant. Sic Theodoretus in epist. 43. et 47. et vetus inscriptio apud Gruterum pag. 1116.:

Ἐσπερίης πάσης χθονὸς ὅβριμον ιθυντῆρα

Μάρκελλον ὁ Θρασὺς μάρψε μόρος ταμίην.

Ἐλλάδος ἀγλαὸν ἔργον, ὃς εὐδοκίῃ Κυκλαδῶν γῆς
Κονφίζων πόλιας θῆκεν ἐλαφροτέρας.

Ceterum haec relevatio ~~est~~ principum beneficio concedebatur, aut iudicium sententia, ut ait Priscus. Iudices autem intelligo, peraequatores ~~est~~ censitores, qui ad inspiciendos ac relevandos provincialium census a principe mittebantur.

Pag. 35. B. [143, 6.] ἐν τῇ γερουσίᾳ ἄνω γεγραμμένοι. Videtur scribendum esse ἀναγεγραμμένοι. Omnes enim senatores aurum conserre cogebantur, tam nupcr electi, quam ii, qui pridem in Senatum adscripti fuerant. Conserre autem co-gebantur Senatores certum auri pondus in praemium suae dignitatis. Sic enim vertenda sunt haec verba, ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀξίας, non ut Cantoclarus vertit, *ultra quam facultates ferre poterant.*

Pag. 37. A. [146, 9.] Lege παντὶ ὑπήκοον ἐπιτάγματι.

Pag. 37. B. [146, 19.] Post haec verba, καὶ στρατηγοὺς χειροτογοῦντες, p. 37. B., videtur collocanda legatio illa: ὅτι

Θεόδωρος ἐπεικε Σηγάντορα, pag. 48. B., nisi potius ante Chernonense proelium locanda sit, quod verum puto.

Pag. 37. D. [147, 21.] De Chrysaphio, τῷ βασιλέως ὑπασπιστῇ, verte, *Chrysaphium Imperatoris spatharium*. Sic enim appellat Auctor Alexandrini Chronicæ.

Pag. 38. D. [150, 1.] καὶ σφραγιστῶν τῶν ἀμφὶ τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὃντὸν ταττομένων. Hunc locum uberior explicavi in Annotationibus ad lib. 26. Marcellini pag. 317., ubi de magistri officiorum dignitate abunde dixi. His autem postremis verbis Priscus intelligit scholas Palatii, quae erant sub dispositione magistri officiorum. Ceterum post haec sequi omnino debent ea, quae habes p. 48., quod quidem verba ipsa bis utrobique repetita satis superque demonstrant.

Pag. 48. D. [170, 2.] Lege ἀπέσταλχέν οἱ.

Pag. 51. D. [175, 14.] Scribe: χομίσαιτο διανεμηθῆσόμενον ταττομένοις ἀνδρώσι. προδεδομένος δὲ ἐληλύθει, id est, verum *infelix Bigila proditus fuerat*.

Pag. 53. B. [178, 17.] Lege: πρὸς βορὰν οἰωνοῖς ἐδεδώκει ἄν, εἰ μή γε τῷ τῆς πρεσβείας θεομῷ λυμαίνεσθαι ἐδόκει. Simile mendum in Menandri Protectoris historia notavi, θερμῷ, pro θεομῷ.

Pag. 54. A. [180, 3.] Lege: οὐδὲ ἀμέτοχος ὁν. Ibid. b. item scribe Ἐδέκωνος δὲ πάντως etc.

Pag. 54. D. [181, 13.] Ἀκατίζοντων ἔθνος. Lege Ἀκατίζοντων. Infra Κατίζοντων scribitur truncate. At p. 50. et 60. dicuntur Ἀκατίδοι. Sed Iordanes in histor. G. Acatziros nominat. Sic enim habent MSS. Palatini, quos Gruterus insperxit. Gens est Scythica, teste Prisco.

Pag. 57. B. [186, 2.] Σιλβανὸν ἀρμίον τραπέζης κατὰ Ρώμην προεστῶτα. Videtur scribendum esse ἀργυροῖον τραπέζης. Sic mensam argentariam vocat: erat enim hic Silvanus argentarius. Ita Euagr. in lib. 5. cap. 10. de Magno quadam, πρώην μὲν ἀργυρᾶς τραπέζης προσταμένη.

Pag. 57. D. [187, 8.] Scribe: οὐ γὰρ ἔκθωσειν. Item lege: σφᾶς δὲ βάρθαρος ἀναμείναντες, ibid. eod. Item scribe: δὲ καὶ ἀποκρινόμενος, ibid. eod.

Pag. 59. A. [189, 13.] Lege: κατεσκηνώσαμεν, ὡς ἦ etc. Scribe: γνοΐη οἱ βούλεται αὐτῷ, ibid. B. Item lege: ζηλοῦστεν ἦ τὴν Οὔννων, ibid. eod.

Pag. 61. A. [193, 6.] τῶν παραστάντων τοῖς δικασταῖς. Apparitores Magistratum intelligit, qui sententias iudicium executioni mandabant. Quos etiam sportulas a litigantibus acceptasse testatur Priscus. Proinde haec, quae sequuntur verba, P. 207 κακείνων εἶναι τοὺς πρόνοιαν ποιησούμενος, interpretanda sunt de iisdem apparitoribus seu officialibus, hoc modo, et ex eorum numero, qui prospiciantur etc.

Pag. 61. B. [193, 22.] ἀνατιθέντες ἀδικίᾳ σφετέρῳ.
Scribe ἀνατιθέντων, more Attico, pro ἀνατιθέτωσαν.

Pag. 61. C. [194, 7.] Scribe καὶ οὐχ ὡς τῇ αὐτοῦ etc.

Pag. 62. B. [195, 17.] ὃ καὶ πότε βούλεται διαλέγεσθαι.
Scribe οἱ καὶ πότε, quod idem valet ac πότε. Sic supra pag. 59. B. Priscus dixit: ὅπως γνοίη, οἱ βούλεται αὐτῷ, καὶ ὅπότε ἐς λόγους ἀλθεῖν.

Pag. 66. B. [203, 11.] καθάπερ ἐπὶ τῶν γαμούντων Ἑλληνες etc. Tori geniales tum apud Graecos, tum apud Latinos velis ac preciosis vestibus ornabantur. Erant quoque gradus eburnei, quibus ascendebatur in torum, Lucanus lib. 2. de lecto geniali:

— *gradibusque acclivis eburnis*

Stat torus, et picto vestes discriminat auro.

Claudianus quoque in l. 2. de raptu :

— *alii praetexere ramis*

Limina, et in thalamis cultas extollere vestes.

Vide Theophylactum in lib. 1., ubi thalamum Mauricii Augusti describit. Graeci παιστύδας vocant huiusmodi geniales lectos; θύλαμοι vero apud eos sunt cubicula, in quibus collocati sunt hi lecti. Sic Basilus in l. 2. de Thecla cap. 5. et in l. 1. cap. 12.

Pag. 66. D. [204, 8.] Lege τιμο. periculo κατὰ τὴν τῶν Θακῶν τάξιν, non Θρακῶν, ut est in editione vulgata, quae Interpretem fefellerit. Infra τῶν Θρόνων dicit. Paulo post scribendum videtur τῶν τῇ μαγιδί ιδίᾳ ἐπιτιθεμένων. Mensae enim ternis aut quaternis singulæ erant appositæ, ita ut quisque in sedili suo residens, de impositis mensæ ferulis commode sumere posset.

Pag. 67. C. [205, 21.] Ζέρκων ὁ Μαυρούσιος. De hoc Zercone Mauro vide omnino Suidam, qui totam huius Zerconis vitam refert ex Prisci Rhetoris historia, ut satis constat.

Pag. 68. D. [207, 17.] παρὰ ἀδαμειτῶν. Leve mendum totam sententiam corruptit, quod facillimum erat sola disiunctione litterarum emendare. Scribe igitur: παρὰ Ἀδάμει τῶν αὐτῆς πραγμάτων τὴν ἐπιτροπὴν ἔχοντι, id est, interim Rhecan, uxor Attilae, nos ad coenam invitavit in aedibus Adami, procuratoris ipsius.

Pag. 69. B. [208, 17.] τὸν δὲ Σατορνίλον ἀνηρήκει Ἀθηνᾶς V. 137
ἢ καὶ Εὐδοξία. Scribe Αθηνᾶς. Sic enim vocata est Eudocia, Theodosii Iunioris uxor, teste Cedreno et Zonara. Pro Saturnilo quoque Saturninum scribi mallem. Fuit enim Saturninus Comes Domesticorum, qui Severum Presbyterum et Ioannem Diaconum, quos Eudocia Augustâ urbe Constantinopoli Hierosolymam secum abduxerat, missus ab Imperatore Theodosio occidit. Quod indigne ferens Eudocia mulie-

bri furore percita, Saturninum protinus obruncari fuisse anno Natalis Dominici 444., Theodosio 18. et Albino Coss., ut scribit Marcellinus in Chronico. Cedrenus supra dictos Clericos adulterii suspicione contactos fuisse prodit.

Pag. 69. B. [208, 20.] Ζήνων ὑπατεῖος ἀνήρ. Flavius Zeno (sic enim vocatur in Actis Concilii Chalcedonensis) Consul fuit anno Natalis Dominici 448. Huius viri potentiam satis superque declarant ea: quae subiicit Priscus | eum scilicet Imperatoris voluntati unum restitisse, cum magnas Isaurorum copias circa se haberet ad urbis CP. custodiam: et quae p. 72. D. Priscus commemorat, sopitis omnibus cum Attila dissensionibus, unicum Theodosio Imp. metum superfuisse, ne forte Zeno tyrannidem invaderet. Hic postea Marciani Augusti temporibus interiit suspectus rerum novarum. Sic enim Iordanes de successione regnorum scribit de Marciano: *Obitumque Attilae, et Zenonis Isauri interitum, antequam moreretur, felix comperit.* Damascius in Isidori vita scribit, hunc Zenonem idolorum cultum restituere, et Christianorum religionem abolere voluisse, sed violenta morte fuisse praepeditum. Nam ex equo lapsus, crure confacto, non multo post expiravit. Et Damascius quidem eum magnum Ori-
P. 208entalis militiae Magistrum appellat, ὁ μέγας τῆς ἐω στρατη-
λάτης. Sunt ad hunc Zenonem Magistrum militum et Consulem duae Theodoreti epistolae, quibus illum nondum sacro baptimate initiatum fuisse testatur. Ceterum ex hoc Prisci loco manifeste sequitur, hanc Maximini ad Attilam legationem, quae hic luculente describitur, contigisse Zenone et Posthumiano Coss., sub exitum anni, quod confirmare etiam videtur Marcellinus in Chronico. Certe Priscus p. 70. C. de Areobindo tanquam adhuc vivente loquitur, qui sequenti Consulatu obiit, teste eodem Marcellino.

Pag. 71. C. [212, 20.] Post haec verba, ἐξ τὴν Κωνσταντίνου, collocari debent ea, quae habes pag. 59. A.: ὅτε φωραθέντα, ut satis manifestum est.

Legas: ἐδίχθη τε ὁ Θεόδωρος τὸν θυμὸν, 39. C. et post haec sequi debent, ὅτι ὑπ' ἀμφοτέρων, quae leguntur 71. C., ut luce ipsa clarus est.

Pag. 71. C. [213, 2.] Ἀνατόλιον τῶν ἀμφὶ βασιλέα ὄρχοντα τελῶν. Male Cantoclarus vertit, *regiorum tributorum praefectum.* Ego *Magistrum militum praesentalem* interpretor. Fuerat hic Anatolius antea Magister militum Orientis, ut testatur Theodoretus in epist. 45. et Marcellinus in Chronico. Quo revocato ut praesentale Magisterium acciperet, Zeno Isaurus in eius locum subrogatus est, ut indicat Priscus p. 69. B.

Pag. 71. D. [213, 6.] οἱ δὴ τὰς ἀρχὰς ἀναβεβήκασι πάσας. Haec verba perperam vertit Interpres, qui notionem verbi

αναβαθμεῖν minime intellexit. Verte igitur : *Nomus vero ex Magistro officiorum, utrumque Patricium, quae dignitas ceteris omnibus antecellit.* Eodem sensu Priscus p. 49. D. dixit : *Ἐδέκοντα δὲ ἀναβεβηκένται τὸν Θρέστην πολὺ, id est, Edetēconem multum Oresti antecellere.*

Pag. 71. D. [213, 9.] ὅτι γάρ μάλιστα προσῆν αὐτῷ. Totum hunc locum, qui ab Interpretate male acceptus est, ita verte : *Missus vero est cum Anatolio Nomus, non solum ob dignitatis amplitudinem, sed etiam quia amicus erat Chrysaphio, et barbarum munieribus capturus sperabatur. Erat enim oppido liberalis, nec pecuniae parcerat, ut negotiūm, quod semel susceperebat, ad effectum perduceret.*

Pag. 72. B. [214, 9.] Lege : σὺν τοῖς περ. ἐς τὴν Σκυδίκην διαβάς, ut Catoclarus legisse videtur.

Pag. 72. D. [215, 2.] τυχαννίδι ἐπιθήσσεται. Post haec verba sequi debet legatio Attilae ad Marcianum Imp., qui Theodosio successerat, quae refertur pag. 39. D.

Pag. 40. C. [153, 7.] ἀγείρων πλῆθος. Post haec sequi debent ea, quae habes p. 72. D. : ὅτι τοῦ Ἀττῆλα, ubi sermo fit de Apollonio, Risi illius, cui Zeno Saturnini filiam dederat, fratre, Magistro militum, ad Attilam legato. Hic videtur esse Apollonius, qui postea Consul fuit cum Magno. Sunt ad illum aliquot Theodoreti epistolae, qui etiam Risi Comitis meminit in epist. 79.

Post illa verba, ἀπρακτος ἐπανήει, 73. B., collocanda sunt ea, quae leguntur 40. C. : ὅτι ὁ Ἀττῆλας et sequentia.

Pag. 40. D. [153, 16.] ὅτι Βλέμμυες καὶ Νονθάδες. De Nubis et Blemmyis sub Marciano devictis testatur Iordanes in lib. de success. regn. : *Cum Parthis et Vandalis omnia instantibus pacem instituit, Attilae minas compescuit, Nubades Blemmyasque Aethiopia prolapsos per Florum, Alexandrinae urbis procuratorem, sedavit ac pepulit a sedibus Rom. Erat hic Florus non solum Procurator sive Augustalis, sed etiam Comes rei militaris per Aegyptum, ut ex Prisco docet Euagrius in lib. 2. cap. 5. Hi a Procopio Νοβᾶται dicuntur, a Stephano Νοῦβαι et Νονθάδες. Sic enim scribendum est, non autem Νονμίδες.*

Pag. 41. A. [154, 12.] ἐν τῷ Φίλαις ἱερῷ. Scribe ἐν τῷ Φίλαις ἱερῷ. Philae insula est et oppidum in finibus Aegypti, circa Elephantinem, ubi maximum erat Osiridis templum, per quod Aegyptii iurare consueverant, μὰ τὸν ἐν Φίλαις Ὀσιριν, teste Scholiaste Lycophronis p. 43., in quo male Φίλαις legitur: de Isi Philis culta loquitur etiam Marinus in vita Procli. Procopius in lib. 1. Pers. p 33. ait, Nubas et Blemmyas Isim atque Osirim colere; adde et Servium in lib. 6. Aeneidos, ex Seneca in libro de sacris et ritibus Aegyptiorum.

Sed notandum est quod ait Procopius in lib. iam citato, Dio-
P. 209 cletianum scilicet, cum iuxta Elephantinem insulam in Nile
reperisset, castro ibi exstructo, aras Romanis ac barbaris com-
munes statuisse, ac sacerdotes ex utraque gente ordinasse, ut
sacrorum communione amicitia coalesceret, unde et locum
Philas vocavit. In quo fallitur Procopius. Philae enim lon-
ge ante Diocletiani imperium dicebantur, ut constat ex Stra-
bone et Ptolemaeo.

Pag. 41. B. [154, 23.] χώραν κατέδραμον. Post haec sequi
debet legatio Martiani ad Gensericum, quae legitur pag. 73. B.

Pag. 74. A. [217, 21.] Post illa verba Δαζόνις καταφεύ-
γοντας adscribenda sunt quae leguntur pag. 41. B.: ὅτι Γε-
βάζης, idque eadem serie, ut manifestum est.

Pag. 41. C. [155, 7.] Lege continue absque ulla distin-
ctione: τὸν πόλεμον, Εὐφήμιος εἰσῆγε ποτο, id est, ut autem
alter tantum, aut Gobazes, aut eius filius, apud Colchos regna-
ret, Euphemius, Magister Officiorum, consilium dederat, qui et
prudentia et eloquentia praestans cuncta administrabat. Ac
multorum praeclare factorum et consultorum auctor Musciano
Augusto fuit, qui et Priscum, huius historiae scriptorem, asse-
ssorem sibi adiunxit. Vide quae notavi ad Amm. Marcellinum
lib. 28. p. 353., ubi assessorum Magistratum κοινωνοὺς dictos
esse a Graecis observavi. Sic Greg. Nazianzenus in epist. 48.
ad Asterium, et in epist. 175. ad Olympium.

Pag. 42. A. [156, 12.] καὶ τὰ ὑδάτα. Post haec verba
scribe quae leguntur pag. 74 B.: ὅτι δὲ Γεζέριχος usque
ad vocem συγγένειαν, deinde recurre ad pag. 42. A.: ὅτι οἱ
ἐσπέριοι etc.

Pag. 74. B. [218, 10.] Sic interpunge: παρελένθαι αὐτὸν
τῆς δυνάμεως ἀνέλκησαντα, τοὺς etc.; mox lege: ἀριχένθαι
δὲ παρ' αὐτὸν, εὐλαβηθεὶς δὲ τὴν ἐπιβούλην etc. ὑπερό-
στησε. Totum autem hunc locum pessime vertit Interpres,
cuius versio ex his, quae dixi, facile emendari potest.

Pag. 42. B. [156, 17.] Νεγιδίου. Scriendum est Λιγιδί-
ον, ut iamdudum alii monuerunt. De quo vide libros re-
rum Francicarum Hadriani Valesii.

Pag. 42. C. [157, 12.] Lege: δύο δι' ἔτονς ἔκάστουν.

*Pag. 43. B. [159, 3.] τῶν Μάγων, καὶ τῶν ἐν τῇ Ρωμαϊ-
κῷ γῇ.* Scribe absque coniunctiva particula τῶν Μάγων τῶν
δὲ τῇ etc. Intelligit enim Magos, qui in Cappadocia degebant,
per totam provinciam sparsi. Erant autem Magorum Persico-
rum coloni, de quibus multa scribit Basilius Magnus in epi-
stola 325. ad Epiphanium, a quo consultus de illis fuerat.

Pag. 43. D. [160, 3.] Κωνσταντῖνος. Scriendum est Καρ-
στάντιος, ut legitur in p. 74. D., ubi haec iisdem verbis
petita habentur. Sed illic male τρίτον μὲν τὴν ὑπατον λα-

βών δρχήν, quae ex hac pagina sunt emendanda. Ad hunc Constantium Praefectum Praetorio sunt epistolas Theodoreti Episcopi a Iacobo Sirmondo editae.

Post haec verba, *πατρικιότητος τυχών*, p. 43. D., continua-
nda sunt ea, quae habes p. 74. D.: *καὶ Τατιανὸς μὲν* etc.
Hic Tatianus Patricius Occidentalis imp. paulo post Consul fuit.

Post finem huius legationis, p. 76. A., scribe ea, quae edi-
ta sunt p. 43. D.: *ὅτι μετὰ τὸν ἐμπρησμὸν*. Quod quidem
incendium contigit Basilico et Hermenerico Coss., anno 464.
Natalis Dominici, ut scribit Marcellinus in Chronico. Huius
incendii meminit etiam Candidus Isaurus in libro 1. historiae,
atque in eo multa ab Aspare utiliter esse ordinata commemo-
rat. Vide Zonaram.

Scribendum videtur: *ὑπὸ τῶν νέων τῶν Ρωμαίων παρα-* V. 138
σπουδούμενον, p. 76. A. Ceterum post haec verba locanda
sunt illa, quae habentur pag. 44. A.: *ὅτι Σκύθαι καὶ Γότθοι,*
et sic deinceps usque ad finem.

Pag. 44. C. [161, 11.] *Lege ἀπαγόντων αὐτὸν πολέμων.*
Item, *καὶ οὐ συγχωρούντων*. Paulo post lege continua serie
ἐπινθάνετο δὲ τι βουλόμενοι etc., vel simpl. *τι βουλόμενοι*.

Pag. 44. D. [162, 6.] *δὲ Ορονιγάσκον*. Scribendum puto,
• *Anágastοs δὲ Αονιγάσκον*. Hic enim Anagastus Comes ripam
Istri tuebatur. De quo plura mox Priscus memorat. Hic
etiam Dengesic, regem Hunnorum, tandem devicit, caputque
eius Byzantium misit Zenone et Marciano Coss., ut est in Chron.
Alexand. et Marcellini Chron. De hoc Anagasto Suidas in *ὑπο-* P. 210
στάς. Arnegiscli meminit Marcellinus in Chronico in rebus
Theodosii Iunioris, et Iordanes de successione regnorum.

Hoc igitur ordine haec Prisci Rhetoris fragmenta locanda
sunt, scriptoris valde boni et utilis. Cuius elogium apud Sui-
dam sic legi debet: *ἔγραψεν ιστορίαν Βυζαντικήν, καὶ τὰ*
κατὰ Αττῆλαν etc. Stephanus Byzantius in voce *Σάλωνα*
laudat librum 6. huius historiae. Euagrius quoque in libro 2.
hist. Eccl. cap. 1. et 5. Prisci Rhetoris historiam commemorat.
Sed in cap. 1. corruptum est eius nomen: *Πατρίσκος* enim
exaratur pro *Πρίσκος*; in 5. vero cap., ubi seditio Alexandrinorum
describitur post abdicationem Dioscori, scribendum puto:
Ιστορεῖ γοῦν Πρίσκος δὲ Ρήτωρ, φθῆναι τηγικαντα ἐς τὴν Αλε-
ξάνδρον ἐκ τῆς τῶν Θηβαίων ἐπαρχίας etc.

EX MALCHI HISTORIA.

Pag. 91. C. [231, 1.] Hinc inchoandom esse historiam Mal-
chi, et series ipsa temporum docet, et Photius in Bibliotheca:

qui Malchus a 17. Leonis Aug. anno historiam ordiri testatur. Ignoramus recte ab hoc fragmendo incipiemus: "Οτι εν τη επτακαιδεκατη εστι. Prisci ergo Rhetoris historiam continuaverat Malchus.

Pag. 92. A. [232, 17.] Lege: τῶν ἐπὶ Πετραίαν υπὸ Ρωμαίοις ὄντων Σαρακηνῶν.

Pag. 92. B. [233, 5.] πόλέρωθεν ὄντι. Optime Cantoclarus vertit e longinquo. Sic enim loquitur Tacitus in lib. 1. historiae: *Maiestate salva, cui maior e longinquo reverentia.* Sed et Nero reprehensus est a multis, quod Tiridati Persae interna imperii Romani nudavisset.

Pag. 92. C. [233, 6.] Scribendum videtur: καὶ γὰρ δὴ πολλοῦ κρείττον etc.

Pag. 92. C. [233, 13.] καθέδραν αὐτῷ τὴν πρωτοπατρικίων. Cantoclarus quidem legisse videtur τῶν πατρικών. Sed vulgata lectio tolerari potest: nam πρωτοπατρίων erat primus Patriciorum, is videlicet, qui ante alios omnes Patriciatus dignitatem ab Imperatore acceperat. Sic Aspar primus Patriciorum dicitur in Chronico Marcellini, Leone IV. et Probiano Coss.

Pag. 93. B. [235, 8.] εἰς τὴν ἑτέραν γῆν. Haec verba transposita esse videntur, et inferiore linea collocanda hoc modo: καὶ μηδένας ἐξ αὐτῶν ἀποστῆναι θέλοντας εἰς τὴν σφετέραν γῆν τὸν βασιλέα δέχεσθαι. Totus autem locus sic vertendus est: *Theodoricum Magistrum equitum et peditum praesentis militiae constitui, quae dignitas maxima habetur, solumque Gothorum regem esse: neque quemquam eorum, qui a Gothis transfugere vellent, ab Imperatore in regionem suam admitti.* Theodoricum porro Triarii filium hic intelligo, qui sedes in Thracia habebat, ut refert pag. 80. A. et 88. B.

Pag. 93. D. [236, 3.] Lege: τῶν τε γεγενημένων συνταθρούμενοι τῷ Ζήνωνι, ut Cantoclarus legisse videtur. Paulo post legendum, κατιόντα προσδέχεσθαι, et locus sic vertendus: *Imperatore enim superstite, reliquum esse, ut eum redeuntem excipiant.* Nepotem Augustum intelligit, qui a Romanis expulsus fuerat. Hunc Leo copulata ei nepte sua per Domitianum, clientem suum, in urbe Ravenna Caesarem ordinaverat, ut refert Iordanes in lib. de successione regnorum. Ex quo intelligitur, quod ait Malchus, Nepotis uxorem Verinae cognatione iunctam fuisse.

Pag. 94. B. [237, 1.] καὶ τὸν τε κοινὸν τῆς τύχης. Lege καὶ τὸ κοινὸν τῆς τύχης.

Pag. 94. D. [237, 16.] Lege absque ulla distinctione: ικανὸν εἶναι συντάξεις τε καὶ μισθὸν ἐπαρκέσαι προχειρώσ.

Pag. 94. D. [237, 21.] στρατιώτας κελεύσας; melius legetur καλέσας.

Pag. 94. D. [238, 4.] ἥμα τῷ Αρματίῳ. Idem narrat

Suidas in voce Ἀρμάτιος. Hic est Armatius Magister militum, qui Basiliscum Augustum prodidit, de quo multa habet Suidas in v. Ἀρμάτιος et Candid. in lib. 3. hist., qui Armatium cum Basilisci Tyranni uxore stupri consuetudinem habuisse scribit: eoque ad maximam potentiam pervenisse, adeo ut filium suum Basiliscum Caesarem videret, ipse belli contra Zenonem administrationem solus habuerit. Ad quem, ab Hillo solli-^{P. 211} citatus, tandem defecit. Ceterum ex hoc Malchi fragmanto colligitur, Theodoricum, Triarii filium, a Basilisci partibus stetisse. Quod confirmat etiam Suidas in Ἀρμάτος.

Pag. 95. B. [239, 5.] ὁ Ζήνων ἐβούλετο. Post haec verba collocanda sunt ea, quae habes pag. 78. A.

Pag. 78. B. [245, 7.] καὶ αὐτὸν. Ioannem intelligit Praefectum Praetorio Illyrici. Erat autem Thessalonica sedes Praefectorum Praet. et Metropolis totius Illyrici.

Pag. 78. B. [245, 12.] καὶ οἱ ἐν ταῖς ἀξίαις. Verte: et honorati. Vide quae notavimus ad lib. 14. Amm. Marcellini, pag. 14.; sic et infra pag. 64.

Pag. 79. B. [246, 9.] ὡς οὐχ ἴδεις, lego ἔδεις, id est: quod facere non debueras.

Pag. 80. B. [248, 3.] ὁ δὲ τὸν Βαλαμήρον. Lege ὁ δὲ Βαλαμηρον.

Pag. 80. B. C. [248, 10.] Γηρήνης τε μάλιστα δύτος οἰκειοτάτου. Scribe meo periculo Βηρήνης. Haec erat socrus Zenonis Augusti, soror Basilisci, mulier supra muliebrem modum ambitiosa et cupida dominandi.

Pag. 80. D. [249, 3.] εὐ̄ ἔτι ἀπεστιν, scribe ἔως ἔτι.

Pag. 81. B. [249, 16.] καλοῦντα πρὸς τοὺς Ἡρακλειώτας. Hic locus prava interpunctione corruptus Interpretetur in errorem induxit. Sic autem distinguendus est: καλοῦντα, πρὸς τοὺς Ἡρακλειώτας, ἐκλιπόντας μὲν τὴν πόλιν etc., πέμψας ἀπῆται σῖτον. Heracleam Sinticam intelligit.

Pag. 81. C. [250, 11.] οἱ δὲ κατὰ πολὺ ἔρημίαν. Scribe κατὰ πολλὴν ἔρημίαν προϊόντες.

Pag. 82. A. B. [251, 11.] καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνονται. Ex hoc loco discere possumus, quo anno Theodoricus Valamer Epidamnum occupavit, et quo cuncta haec acta sunt quae narrantur a Malcho. Nam Sabinianus Magister militum creatus est consulatu tertio Zenonis Augusti, ut scribit Marcellinus in Chronico, qui eum priscis illis exercituum ductoribus comparabilem fuisse dicit.

Pag. 82. B. [251, 16.] μετὰ τοῦ στρατηγοῦ ὁ Εὐούλφον. Scribe: μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Ὁνούλφον, ut legitur in Bibliotheca Photii. Hic Onulphus ex infimae sortis barbaro primum Comes, deinde Magister militum Illyrici ab Armato factus fuerat. Idem postea per summam perfidiam Armatum,

a quo tantis beneficiis auctus fuerat, manu sua occidit, ut ex Malcho tradit Suidas in v. Ἀρμάτιος. Erat autem Onulphus patria Thuringus, ut docet fragmentum Malchi apud Suidam: δὲ Ὁροῦλφος ἔφεν ὃς ἐθνῶν κατὰ πατέρα μὲν Θουρίγγων, τῶν δὲ Σκύρων κατὰ τὴν μητέρα.

Pag. 82. C. [251, 22.] λέγοντες οὖν αὐτὸν. Scribendum est ἀγοντες. Quod etiam Cantoclarus monuit.

Pag. 82. D. [252, 10.] περιμετναι ἐν Καμπίᾳ. Scribe ἐν Σκαμπίᾳ. Urbs est Epiri non longe a Lychnido. Scampis dicitur in Itinerario Antonini, apud Constantinum Porphyrogennetam in lib. 2. de Thematibus Scampa. Scampina civitas appellatur in exemplari suggestionis Germani et Ioannis Episcoporum ad Hormisdam Papam. In Itinerario Burdigalensi Mausio Scampis dicitur, et 52. millibus passuum distare dicitur a civitate Lychnido. Sic enim scribendum est, non ut est in vulgatis editionibus Cledo. Pari modo corruptum est huius civitatis vocabulum apud Constantinum in loco supra citato, Ἀλήγιδος enim perperam scribitur pro Αὐχηρίδος.

Pag. 83. C. [253, 21.] Κλαύδιον τὸν τοῦ Γοτθικοῦ ταμίαν. Verte procuratorem stipendii Gothici. Erat haec dignitas sub Comite largitionum, ut videtur.

Pag. 83. C. [254, 3.] σὺν ἵππεοῖ τε λόνων. Scribendum est λὼν, et totus locus ita vertendus: Ubi cum equitatu et curribus, et reliquo apparatu (ut mos est) iter faciens, ἵππεοις in me hostibus, parum absuit, quin cum meis funditus interficerem.

Pag. 83. D. [254, 12.] Lege: μηδέποτε πρὸς αὐτὸν ἄλλος τις ἢ πρὸς πατέρα. Nihil certius. Et paulo post scribe: ἐν πρεσβείας ἐλπίδι καταλαβὼν τὰ Ρωμαίων.

Pag. 84. D. [256, 8.] περὶ τούτων πειθεσθαι, scribendum puto πνθέσθαι. Et mox lege καὶ αὐτὸς ἐπιμενεῖν.

Pag. 85. A. [256, 14.] κατάσειν ἀπὸ τῆς Κανδαμείας. Lege Κανδαμείας. Mons est in Illyrico, in via Egnatia, quae ab Epidamno incipit, unde Gothi veniebant. Vide Strabonem lib. 7. Montes Candaviae vocat Plinius lib. 3. ab Epidamno P. 212 79. millibus passuum distantes, et Ptolemaeus Haliacmonem fluvium ἀπὸ τῶν Κανδαονίων ὅρεων oriri scribit. Sic enim lego, non καναλονίων.

V. 139 Pag. 86. C. [259, 12.] ἐκπέμπει Πελάγιον. Hic est Pelagius Patricius, quem Zeno interfici iussit, eo quod scelera ipsius summa cum libertate reprehenderet. De laudibus eius multa referuntur a Cedreno et Zonara et in Chronico Alexandrino. Occisus est Faustino et Longino Coss., ut refert Marcellinus.

Pag. 86. D. [260, 4.] ὁ μὲν Θεονδέριχος οὗτος ἀπεχώρησε. Contigit id Placido solo Consule, quemadmodum testatur Marcellinus in Chronico: Theodoricus, Triarii filius, rex Gotorum, adscitis suis usque ad Anapolum quarto urbis milliario ad-

venit: nulli tamen Romanorum noxius, continuo reversus est. Venerat autem Theodoricus usque ad Anaplu, audita seditione Marciani, ratus oblatam sibi esse opportunitatem urbis invadendae. Et causam quidem adventus sui prae se ferebat, ut Zenoni opem ferret, sed revera, ut Constantinopolim praedaretur, advenerat, ut Malchus in hoc loco docet. Porro hanc seditionem Marciani et Procopii, qui Anthemii Augusti filii erant, inculente describit Candidus Isaurus in Bibl. Photii, et Euagrius in lib. 5.

Pag. 87. B. [260, 16.] Σενῆρος. Huius legationis Severi Patricii ad Genserichum, regem Wandalorum, meminit etiam Victor Uticensis in lib. 1. de persecutione Wandalorum, sub fin:

Pag. 87. D. [262, 1.] Ἡρακλείου τοῦ στρατηγοῦ. Huius Heraclii Magistri militum elogium exstat apud Suidam in v. Ἡράκλειος, ex historia Malchi procul dubio descriptum. Eiusdem Heraclii meminit etiam Priscus p. 46. C.

Eἰς αὐτὸν ἐτηρεῖτο, 88. B. Post haec verba locanda sunt ea, quae habes 95. C.: ὅτι τῷ αὐτῷ ἔτει.

Pag. 95. C. [239, 7.] Ἀλέξανδρος ἦγεν δὲ τῆς Ἀλυπείου γυναικός ἐπίτροπος. Scribe meo periculo δὲ τῆς Όλυβρίου. Haec Placidia Nobilissima dicebatur. Hanc Gensericus rogatu Leonis Augusti una cum Eudoxia matre, Valentiniani Placidi vidua, Constantinopolim remiserat, ut scribit Procopius in lib. 1. Wandalicorum, et Priscus in fine historiae. De Alexandro autem Procuratore Placidiae loquitur Victor Uticensis in lib. 2. de persecutione Wandalorum, qui hanc historiam valde illustrat.

Pag. 95. D. [239, 17.] Lege τὰς σπονδὰς ἀμπεδώσειν. Et paulo post scribo: οὐδὲ τοῦτο πρόσχημα εὐπρεπὲς, et locum sic interpretor: *Et haec quidem in speciem dicebantur.* Nam revera omnem belli suspicionem Wandalii formidabant.

Pag. 96. A. [240, 5.] ἡ ὡς ἂν ἄλλοις βούλευσαντο. Scribe ἄλλοι. Sensum horum verborum non est assecutus Interpres. Hoc enim sibi vult Malchus, Gensericum regem classem semper ad omnes casus paratam habuisse, adeo ut celerius consilia sua executioni mandare solitus esset, quam alii consultare solent.

Pag. 96. A. [240, 8.] τῶν πριβάτων κόμητα. Post haec verba locanda sunt ea, quae habes pag. 88. C.: ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ etc.

Pag. 88. D. [263, 13.] ὅτι τὸν νιὸν. Scribe ὅτι οὐτε τὸν νιὸν. Et paulo post scribe σφόδρα συστελλομένῳ.

Pag. 89. B. [264, 20.] πρὸς ταῖς πύλαις τοῦ Αἴμον. Successorum angustias intelligit, quas describit Amm. Marcellinus, ubi vide quae annotavi.

Pag. 89. C. [265, 2.] πρὸς τῷ Εὔρῳ. Scribendum est Εὔρῳ, id est, ad Hebrum flumen.

Pag. 89. D. [265, 11.] δι' ἀρημίας. Scribendum videtur δι' ἡρεμίας.

Pag. 89. D. [265, 12.] εἰς τοὺς περὶ Σόνδιν παρ. χώρους. Scribendum puto περὶ Σούχιν. Σούχους enim procul dubio intelligit Malchus. Philostorgius Σούχεις appellat.

Pag. 90. A. [266, 2.] τὴν τοῦ λόγου, καὶ εἰς μίαν ἀποφέρονται νίκην. Hunc locum egregie mihi video restituuisse. Scribo enim: τὴν τοῦ λόγου Καδμείαν ἀποφέρονται νίκην. Proverbium est pervulgatum apud Graecos Καδμεία νίκη, de victoria victoribus simul ac victis funesta et exitiosa.

Pag. 90. A. [266, 4.] παρέσεωθαι καὶ αὐτῷ. Lege παρέσεωθαι τε αὐτοῖς καὶ κοινῇ συντραπέσιν. Paulo post lege: φησιν προέδωκας γένει, ut legisse videtur Interpres.

Pag. 90. D. [267, 10.] πρέσβεις ἐπὶ τῷ Βυζάντιον. Post P. 213 haec verba dubium non est quin locanda sint ea, quae habentur pag. 96. A.: ὅτι συνθήκας etc., ut eadem verba utroque demonstrant.

Pag. 96. B. [240, 17.] οὓς δομεστίκους καλοῦσι Ρωμαῖοι. Hanc Malchi locum explanavi in Annotationibus ad librum 15. Amm. Marcellini p. 85.

Pag. 96. B. [240, 18.] εἰ μὴ ταῦτα ποιουμένων. Scribendum omnino est: η̄, μὴ ταῦτα etc.

Pag. 96. B. [240, 20.] τῷ μὴ ὅθεν δύναμιτο. Deest aliquod verbum huiusmodi, τῷ μὴ ἔχειν ὅθεν etc., et pro δι' ἀρπαγῆς videtur legendum esse χωρὶς ἀρπαγῆς.

Pag. 97. B. [242, 15.] εἰς χελρας τε ἔχοντες. Lege οἱ χελραὶ etc. De Zenonis Imp. ignavia iam locutus est Malchus p. 87. A. et B., cui assentitur etiam Damascius in vita Isidori Philosophi his verbis: δειλὸς δὲ ὁν δὲ Ζήνων φύσει.

Pag. 97. B. [243, 5.] ὃς τῆς παρούσης λύμης ἀντικαθίσθαι. Scribe τῆς παρ. λύμης ἀνακτᾶσθαι. Ceterum post hoc fragmentum sequi debent ea, quae habentur p. 90. D.: ὅτι Ζήνων ἐπεὶ διέλυσε: quod quidem nemini dubium esse potest.

Pag. 90. D. [267, 15.] καὶ κατατεινάμενος. Legendum puto κατατιγάμενος.

Pag. 91. A. [267, 21.] ὁν οὐδὲν φθειρομένων. Scribendum videtur: ὁν ὁδε φθειρομένων Ζήνωνα τε καὶ Βηρίαρ.

• Pag. 91. A. [268, 3.] Δυοῖν δὲ αὐτὸν σχολῶν προβ. ἀρχοντα. Verte: duarum scholarum comitem fieri. Comes scholariorum memoratur in Chronico Marcellini in rebus Anastasii Augusti.

Pag. 91. B. [268, 5.] τὴν ἑτέραν τῶν δύο στρατηγῶν τῶν περὶ βασιλέα, id est, et Magister praesentis militiae fieret, sive equitum, sive peditum. De Theodorico, Triarii filio, loquitur et Malchus, quem fere Theodicum simpliciter appell-

bat: alterum vero τὸν Βαλαμήρον solet nominare. Haec autem gesta videntur Severino et Trocundo Coss., anno Natalis Dominici 482., quo anno idem Theodoricus, Triarii filius, interiit. Quamquam Marcellinus in Chronico mortam illius confert in annum praecedentem.

Porro fragmenta ex historia Malchi praeter haec, quae superius indicavi, existant apud Suidam in v. ἀμοιβίων, et in v. Ἐρύθριος, et in v. Ζηνεων, et in Παμπρέπιος, et in v. σύνταξις, et in v. ὑπόλαβων.

EX HISTORIA MENANDRI.

Pag. 132. A. [344, 1.] ὅτι ἐπειδὴ. Hinc incipere debent Excerpta legationum e Menandri Protectoris historia. Nam cum Menander historiam Agathiae continuaverit, ut ipsem testatur in prooemio historiae suae apud Suidam, in primo operis libro res gestas Iustiniani usque ad eius obitum retulerit necesse est, exorsus ab anno 33. eiusdem Iustiniani. Etenim Agathias in 32. illius anno desierat, in victoria scilicet Belisarii de Zabergane et Cutriguris. Quam quidem eo anno contigisse testantur Theophanes ac Cedrenus, et Auctor historiae Miscellae. Male ergo Victor Tununensis id refert anno 35. Imperatoris Iustiniani, post consulatum Basilii anno 20.; qui et in eo fallitur, quod eos Hunnos Bulgaros appellat. Sclavini in historia Miscella dicuntur maiori adhuc errore.

Pag. 153. A. [345, 17.] ὅτι Ἀμμιγος. Hic Amingus dicitur a Paulo lib. 2. historiae Longobardorum: *Amingus vero dum Widino, Gothorum Comiti, contra Narsetem rebellare paranti auxilio esse non dubitat, victus Narsetis gladio perimitur, Widinus captus Byzantium mittitur.* Sic etiam nominatur ab Aimonio in lib. 2. hist. Franc. et ab Hermanno Contracto in Chronico, quod editum est a Canisio. In Appendice vero Marcellini Comitis, ex qua Hermannus haec desumpsit, *omnirugus* perperam exaratur, annusque, quo a Narsete devictus est, male designatur, cum haec clades anno 33. Iustiniani, ut minimum, contigerit.

Pag. 133. B. [346, 5.] ὡς οὐχ ἐνδώσω. Male haec verba vertit Interpres. Vide Collectanea veterum historicorum de Francis, quae ab Andrea du Chesne olim sunt edita in tomo 1. rerum Francicarum, ubi hunc locum et alios quosdam interpretati sumus.

Pag. 133. C. [346, 11.] στέλλει Πέτρον, δὲ τῶν κατὰ τὴν εὐλήγη ταγμάτων ἥγετο. Verte: *Petrum Magistrum officiorum.* Sic enim Graeci eam dignitatem designare solent, ut P. 214 notavi ad librum 26. Ammiani Marcellini, p. 318. Sane Menander

Dexippus, Eunapius etc.

35

hunc Petrum infra μάγιστρον appellat, eumque omni genere doctrinae et praeципue iuris scientia instructum fuisse testatur, eiusque meminit p. 140. B.: Πέτρος ὁ τῶν περὶ βασιλέων καταλόγων ἡγεμών. Hic est Petrus Patricius et Magister, de quo multa annotavi in Excerpta ex eius historia. Vide et paginam 149. C.

Pag. 133. C. [346, 14.] ὡς πάρεστιν ἀπικρυκενσάμενος. Apparet legendum esse ἀπικρυκενσάμενος, quod non monerem, nisi Cantoclarum in huius loci emendatione frusta aestuasse ex illius notis deprehendissem.

Pag. 133. C. [346, 18.] Ἰεαδεγονστάφ. Sic etiam appellatur infra p. 137. B. et 140. B. Is est omnino, qui a Procopio Isdigonnas dicitur, qui bis legatus a Chosroë Byzantium venit. Zich vocatur ab Agathia in fin. lib. 4. ab officii, quod apud Persas gerebat, nomine.

Pag. 136. C. [352, 7.] ἐνομάδι δεκαετίας. Lege absque ulla dubitatione ἐν ὅμαδι. Idem enim est ac illud, quod supra dixerat, ἐν ἐνὶ ξυραθροισμῷ. Nam cum Persae proferienda pace annum tributum sibi a Romanis pendi vellet, Romani tandem assenserunt, ut quotannis quingenta auri centenaria penderent, ac decennii tributum duabus pensione in antecessum sibi solvi cipiebant.

V. 140 Pag. 136. C. [352, 8.] ἔντα τὸν ἐπτά. Scribe ἔνταντον, quemadmodum legisse videtur Interpres.

Pag. 137. D. [354, 22.] οἱ ἑκένοι βάρθαροι. Lege οἱ ἑκένη βάρθαροι.

Pag. 139. A. [357, 7.] Ἐξισάτῳ καὶ τοῖς ἐτέροις ἡγεμόσιν. Hic Exisatus supra Λειτατος vocatus est, unus e duicibus Romanorum in Suania. At Interpres nomen proprium esse haudquaquam putavit.

Pag. 140. C. [359, 21.] τοῦ λεγομένου Χοροντζόν. Procopius Τζούρ nominat. Scribit enim in lib. 6. Goth., Caucasum moitem qua in ortum et meridiem vergit, in duas angustias desinere, quarum altera Τζρ appellatur, altera Κασπιαι πόρται, et per has fauces Hunnorūm gentes in Romanorum et Persarum ditionem irrumpere. Itaque haec castella diligenter servabantur a Persis, et Romani ad eorum custodiā sumptus et stipendia conferebant, teste Theophylacto in l. 3. cap. 9. et historia Misc. lib. 16., quod quidem iam inde a Leonis Aug. temporibus postulasse Persas ait Priscus pag. 43.

Pag. 144. A. [366, 15.] οἴοιτο ἀδικεῖσθαι. Addenda videtur particula negativa, hoc modo, οἴοιτο οὐκ ἀδικεῖσθαι.

Pag. 146. A. [370, 18.] Σχέρδεις καὶ Σάραπα. Procop. in lib. 4. Goth. pag. 539. Σχάρδα καὶ Σεραπανὶs vocat.

Pag. 146. B. [371, 2.] τοῦ καθ' ἡμᾶς δούλων ὁ δοῦλος.

Totus hic locus pessime acceptus est ab Interpretō, quem ego sic interpretor: *Petrus contra respondit: Id quidem minime contigit, propterea quod Suanī a nobis non defecerant, cum Lazi nobis servirent. Hoc igitur affirmo, servos servorum nostrorum minime a nobis defecisse.*

Pag. 147. C. [373, 13.] δύως δ' οὐν ἐπίστατο Πέρσαις. Scribe τόπισταρο. Haec legatio Petri Patricii foedusque Romanorum cum Persis contigisse videtur anno 36. Iustiniani, ut ex ipso Menandro colligere est: qui p. 145. et 146. scribit, decem annos tunc praeteriisse, ex quo Chosroēs Suaniam occupaverat. Suaniam porro ceperant Persae anno 6. post foedus quinquennale initum cum Persis, ut docet Procopius in lib. 4. Goth., id est anno 26. Iustiniani: quippe foedus illud quinquennale cum Persis initum fuerat anno 20. Iustiniani, quemadmodum testatur Marcellinus in Chronico.

Pag. 147. C. [373, 17.] κατέλνεται τὸν βίον. Post haec verba collocanda sunt ea, quae habentur pag. 99. in tit. περὶ Ἀβάρων etc.

Pag. 100. A. [283, 2.] δὲ γὰρ ἐσφρίγα οἱ τὸ σῶμα. Scribe: δὲ Κανδίχ, αὐτίκα (οὐ γὰρ ἐσφρίγα etc. et post vocem ὁρθυμότερον claudenda est parenthesis). Idem de Iustiniano scribit Agathias in libro 5., illum scilicet, qui olim bellicosissimus fuerat, et qui Africam atque Italiam subegerat, ingravescente aetate paulatim emollitum fuisse: adeo ut bellicos labores formidare videretur. Proinde id potius studebat, ut barbaros inter se committeret, donisque interdum pacem redimeret. Quamobrem legiones imminui ac delabi patienter se-P. 215 rebat, perinde ac si nulli deinceps usui futurae essent. Nam cum universae imperii Romani copiae 645. militum millibus constare debuissent, aegre tum temporis 150. millibus constabant. Ita valde accisae et imminutae erant Romanorum copiae Principis negligentia, qua mox ipsi Praefecti Praetorio abusi ad quaestus proprios, partim stipendio militem fraudabant, partim serius persolvebant. Haec Agathias.

Pag. 100. B. [283, 11.] οὐ γὰρ πολλῷ ὕστερον. Haec prima legatio Avarum Constantinopolim introisse dicitur anno 30. Iustiniani in libro 16. historiae Miscellae. Iustinianus autem e vita decessit anno 40. imperii. Sed in historia Miscella annum huius legationis Avaricae male assignari existimo: quare potius assentior Victor Tununensi, qui id refert anno 36. Iustiniani; eodem anno, inquit, *Iustinianus Princeps legatos Abarorum, unde venerant, facit* (sic). Quae tamen verba referenda potius sunt ad secundam Abarum legationem, de qua Menander pag. 101. A.

Pag. 100. B. [283, 19.] τῶν βασιλικῶν μαχαιροφόρων. Menander initio libri 8. de eodem Valentino loquens, εἰς δὲ

οὗτος τῶν βασιλείων ξιφηφόρων. Spatharii a Latinis dicuntur, quos sic describit Corippus in lib. 3.:

*Armiger interea domini vestigia lustrans
Eminet excelsus super omnia vertice Narces.*

Pag. 100. C. [284, 5.] *Οὐγούροις, εἰτα Ζάλοις.* Pag. 109.
B. *Οὐγούροι* dicuntur Turcis vicini.

Pag. 100. C. [284, 5.] ὅτι ἐπεὶ οἱ ἀρχοντες τῶν. Scribe meo periculo οἱ ἀρχοντες Ἀντῶν. Et paulo post, ubi legitur πιεζόμενοι δ' οὖν ταῖς τῶν πολ. ἐπιδρομαῖς οἴονται, lege ἐπιδρομαῖς οἱ Ἀνται. Nec multo post emendo: περιβέβληται δίναμιν ἐν Ἀνταις; deinde in eodem capite scribe: ἔτεμον τὴν γῆν τῶν Ἀντῶν, quod quidem miror ab Interprete non animadversum suisse. De Antis vide Procopium et Iordanem.

Pag. 101. D. [286, 21.] Lege ἀγκαθειρυμένοι εἰσεν. Quae deinde sequuntur, sunt ex libro 2. historiarum Menandri, de legatis Avarum, qui imperante Iustino Byzantium venerare, ut solemnia munera, quae a Iustiniano ipsis dari consueverant, ab Iustino quoque acciperent; fascias scilicet auro variegatas; στειρὰς et καλωδια vocat Menander. Iis autem fascis seu prandeis Abaris comam vinciebant, ut docet historia Miscella lib. 16., unde Corippus in lib. 1. dicit:

— colubrimodis Abarum gens nexa capillis.

Porro haec legatio Avarum introducta est die 7. post inaugurationem Iustini Iunioris, teste Corippo in lib. 3.:

Septima lux aderat.

et mox,

*Legatos Avarum iussos intrare Magister
Ante fores sacras divinae nuntiat Aulæ,
Orantes sese vestigia sacra videre
Clementis domini: quos voce et mente benigna
Imperat acciri.*

Reliqua Corippi narratio cum Menandri historia prorsus congruit.

Pag. 103. C. [290, 1.] ἐξ τὴν τῶν Φράγγων χώραν. Abaris post mortem Clotharii in Thuringiam irruperunt, et cum Sigisberto bellum gessere, ut scribit Paulus in hist. Longobardorum lib. 2. cap. 10. et Gregorius Turonensis lib. 4., quod notandum est contigisse anno primo Iustini Iunioris. Male ergo Hermannus Contractus anno 561. id refert quinquennio ante Iustiniani mortem.

Pag. 103. C. [290, 2.] ἀπολογίαν θαυμάσαντες. Post haec verba sequi debet legatio Iustini ad Persas, quae refertur pag. 148. A., quod quidem manifeste convincitur ex illis verbis, quae ibi leguntur sub initium: παρενεγγύησε δέ μοι [scribe οι] ἐξ μὲν τοῦ ἐμφανοῦς ἀνακήρυξιν ποιήσασθαι τῆς αὐτοῦ ἐπι τῆς

θασιλείαν ἀναγορεύσως. Solebant enim tunc temporis Imperatores Romani, simul atque imperium adepti fuerant, id Persarum regi per legatos nuntiare, ut Theophylactus etiam te-^{P. 216} statur. Quam consuetudinem Iustinus quoque servare voluit in exordio imperii.

Pag. 148. C. [374, 10.] τῷ μὴ διὰ τοὺς ἐπιτιθεμένους.
Scribe: δι' αὐτῆς, supple Σονανίας.

Pag. 149. B. [375, 6.] μυριάδες ταῦτα. Scribe: μυρία δὲ ταῦτα.

Pag. 149. B. [375, 11.] ὁ δὲ Ἰουστινιανὸς ἐμβοιθής τε ἦν. Scribe: Ἰουστῖνος, quod confirmat etiam Suidas, qui locum Menandri profert ex pag. 151. B.

Pag. 150. B. [377, 6.] ὑπερειδόμενος γάρ. Scribe: ὑπερηδόμενος. Et mox pro εἰπερ ἀκονσίως lege ἡπερ.

Pag. 151. B. [379, 5.] ὅπως ὅσοι τὸ γε αὐτῷ ἐξ δικαιολογίαν. Dubium non est, quin Menander scripserit: ὅπως ἔσοιτό γε αὐτῷ, id est, ut aliquem inde praetextum haberet, tanquam Suanis Romano imperio parere noalentibus. Tametsi ad eam rem incitarentur. Et sic corrigenda est Cantoclaris interpretatio.

Pag. 151. D. [380, 3.] εὐ διαθείη. Post hanc legationem recurrentum est ad pag. 103. C.: ὅτι ἡγγέλθη Ἰουστίνῳ. Haec enim omnia inter se connecti manifestum est.

Pag. 103. D. [290, 13.] τῷ ἀμα Ἰωάννῃ γενομένῳ. Scribendum puto: τῶν ἀμα Ἰωάννῃ γενομένων ἐν κατὰ δὴ τὴν Περσῶν προτοῦ, id est, littere Timotheo traditae sunt, uni ex iis, qui Ioannem in legatione Persica comitati fuerant.

Pag. 104. D. [292, 4.] πρεσβείαν, διαλεχθησομένους. Frustra huic loco Hoeschelius asteriscum affixit. Usitata enim est locutio tam apud Graecos, quam apud Latinos: quae figura πρὸς τὸ σημαιγόμενον dicitur.

Pag. 105. C. [293, 14.] οὐχ ὅσιον ἔφασκεν εἶναι μετὰ δσα, Scribendum est: μὴ τὰ δσα etc., ut videtur legisse Cantoclarus.

Pag. 106. B. [295, 1.] εὶ Σαρακηνῶν ἔθνη καὶ ταῦτα Νομάδων. Leg. εὶ Σαρακηνῶν ἔθνει τούτῳ καὶ Νομάδων, id est, Saracenorum et Nomadum genti. Vox τούτῳ non mediocrem habet emphasis. Μίξει τῶν αἱρετικῶν φαρμάκων, leg. τῶν ἀναιρετικῶν.

Pag. 108. C. [299, 6.] ἄρα κατὰ κώμης. Scribe, κώμας. Paulo post lego: ἀναδιδάξατε, δση τῶν Ἀβάρων πληθὺς τῆς τῶν Τούρκων ἀφηνίασεν ἐπικρατείας. Qua quidem emendatione nihil certius.

Pag. 108. D. [300, 3.] ἀφοίτησαν πολιτείᾳ. Post hanc Turcorum legationem, quae ineunte anno quarto Imperatoris Iustini Constantinopolim ingressa est, ut testatur Menander pag. 106. C., proxime sequi debet Iustini legatio ad Turcos,

quam habes pag. 151. D., cuius quidem legationis princeps fuit Zemarchus. De cuius ad Turcos legatione vide Theophanem Byzantium in Bibliotheca Photii cap. 64.

Pag. 151. D. [380, 4.] Σαχῶν καλομένων τὸ πάλαι. Theophanes Byzantius Turcos a veteribus Massagetas esse nominatos scribit: a Persis vero Kermichionas dici.

V. 141 Pag. 151. D. [380, 11.] τῷ δεντρῷ ἐνιαυτῷ τῆς πεντακιδεκατηρίδος περιφορᾶς. Vertendum erat *Indictione secunda*. Hoc enim significant haec Menandri verba: quanquam Graeci frequentius ἐπινέμησιν vocant, quam Latini dicunt *indictionem*. Ceterum valde notandus est hic locus, qui insignes continet temporum characteres. Ait enim Menander Zemarchum, cui legatio Turcica ab Imperatore mandata fuerat, profectum fuisse Byzantio sub initium mensis Augusti, anno iam anno quarto Imperatoris Iustini, *indictione secunda*: sed pro δεντρῷ legendum est τρίτῳ. [Fallitur Val. N.] Nam Iustinus *indictione quindecima imperium inierat*, die quindecima mensis Novembris. Itaque tunc cum Zemarchus profectus est, *indictio tertia* paene ad exitum pervenerat, et Kalendas Septembres proximis inchoanda erat *indictio quarta*. Ex hoc etiam loco coniicere est, Menandrum annos Imperatorum et *indictionis tempora signare solitum esse*. Quod utinam a Procopio et Agathia praestitum fuisset.

Pag. 152. B. [381, 3.] ὅσα ἔαττα ὁματα. Scribe δοσα ἔαττα ὁματα.

Pag. 152. D. [382, 8.] ξέτες δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς. Supple πολιτείαν. Sic supra locutus est Menander, pag. 108. D. de legatione Turcorum: καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς οὐχὶ ἄλλως ἐφοίτησεν πολιτείᾳ.

R. 217 Pag. 153. D. [384, 9.] τὸν νόμον τῆς σιωπῆς. De silentio Persarum in convivis vide quae notavi ad librum 23. Ammiani Marcellini, pag. 277.

Pag. 154. B. [385, 1.] Lege τὸ πατρῖον διαδεξάμενος γέρας. Et paulo post: οἵμαι δὲ τὸ, scribe τῷ, id est: *hanc autem dignitatem paternam, ut eisdem iudico, a Dizabulo obtinuerat eo, quod pater eius Maniach Dizabulo carissimus et fidelissimus fuisset.*

Pag. 154. C. [385, 9.] διὰ φρουρίων ἐπορεύοντο. Post finem huius legationis sequi debent ea, quae leguntur pag. 108. D.: δτι διαθρυλληθὲν etc.

Pag. 109. A. [300, 16.] δς ἀνεῖτο δς τὴν τῶν ἐπεροματέρων συλλαβῶν ἀπαγγελίαν. Scribe συλλαβῶν. Sic enim Menander epistolas vocare solet. His autem verbis Veredarium designat, qui praemissus erat, ut veloci equorum permutatione redditum Zemarchi Iustino nuntiaret.

Pag. 110. B. [302, 21.] ὅτι Ἀβύρων καὶ Φράγκων. De

pacte inter Sigibertum, regem Francorum, et Chaganum, Avaram principem, facta vide Gregorium Turonensem in libro quarto cap. 23. Ceterum notabis obiter Menandri religionem, qui Sigiberto βασιλέως vocabulum non tribuat, uti nec ceteris barbaris: timebant enim Romani, ne imperatoriam maiestatem laederent, si βασιλέως vocabulum barbarorum regibus communicarent, solisque Persarum regibus illud tribuere solebant: quos etiam Latini Persarum Imperatores vocabant, ut patet ex Chronico Abbatis Biclaricensis.

Pag. 110. C. [303, 15.] τῶν Ρωμαίων συμμαχούντων τοῖς Γηπαισιν. Cum Gepidae a Longobardis gravissima clade affecti fuissent, ad Iustinum Imperatorem confugerant, qui Baduarium generum eis auxilio misit, ut scribit Theophylactus in l. 6. cap. 10. De hoc Baduario loquitur Corippus in l. 3.:

*Dispositorque novus sacrae Baduarius aulae,
Successor socii, factus mox Curopalates.*

Idem postea proelio victus a Longobardis, obiit in Italia, anno decimo Iustini Imperatoris, ut scribit Abbas Biclariensis in Chronico.

Pag. 110. D. [303, 17.] τὰς Ἰουστινιανοῦ τοῦ μὴ παραδέλφου σπουδάς. Scribe τοῦ μητροπαραδέλφου. Etenim Iustinianus Imperator avunculus erat Iustini, frater Vigiliatiae, quam Iustinus matrem habuit, teste Corippo et Victore Tununensi.

Pag. 114. A. [310, 8.] ὅτι αὐθις ἥλθε Ταργίτιος. Haec legatio plenus refertur in p. 154. C. et seqq., quae hic locum habere debet. Porro ex huiusmodi repetitione satis appareat horum fragmentorum duas fuisse collectiones. Proinde nemo mirari debet, qua ratione fieri potuerit, ut haec fragmenta adeo confusa sint et perturbata.

Pag. 115. D. [313, 16.] στέλλει Σεβόχθην. Post hanc legationem Sebochthis quae sequuntur usque ad πολὺν ἀπεργαζονται φόνον, Menandri non sunt, sed Theophylacti Simocattae verba ex libro 1. cap. 3., quin et illa ἐξ τῆς βίβλου ad Menandrum non pertinent, sed ad Theophylacti historiam, ex qua legationes quoque Constantinus excerpserat, ut titulus docet, seu prooemium horum Excerptorum.

Pag. 119. A. [317, 14.] Post haec verba, ἐξ τῆς βασιλίδος, sequi debent ea, quae habes pag. 156. D. ex lib. 6. historiarum Menandri, ὅτι ἡ βασιλίς Σορία, usque ad illa verba: ἥρος ἀρχομένου συγέστη πόλεμος, quae leguntur pag. 158. A., ac deinde scribe quae habentur pag. 165. D.: ὅτι ἥντικα Τραιανὸς, usque ad finem capituli: quo transcurso, redendum est ad pag. 158. A., ubi legitur ὅτι ἡ Τιθέριος Καΐτρας etc.

Pag. 119. B. [318, 5.] ὡς δὲ Αθεῖοι διέστη. **Loge**
δὲ Σαβεῖοι, id est Sabiorum regulus. Paulo ante non in-
tellexit Interpres haec verba: χάριν εἰδέναι τῷ κρείττονι,
id est, grates agebant Deo. Graeci enim Deum appellant
τὸ κρείττον.

Pag. 120. D. [319, 17.] ἀφῆκε τὴν Θεοδοσιούπολιν. Post
haec verba sequi debent ea, quae habes pag. 119. C.: ὅτι τῶν
οπρατηγῶν.

P. 218 **rat**, tunc vero *Comes erat largitionum*. Quod confirmat The-
ophylactus in lib. 3. cap. 15., ubi de hac legatione loquens,
ait: Θεόδωρόν τε τῇ μαγιστερίᾳ ἀρχῆ τιμώμενον. Corippus
in lib. 1. huius Theodori meminit:

Successorque boni redivivaque gloria Petri

Hinc Theodorus adest patria gravitate Magister.

De eodem loquitur historia Miscella in fine libri 16. Erat hic
filius Petri illius Patricii ac Magistri, de quo toties locuti
sumus. Iisdem temporibus fuit alter Theodorus, Bacchi filius,
cuius supra menavit Menander.

Pag. 120. A. [319, 15.] *Κωνσταντίναν*. Id est *Con-*
stantinam, urbem Mesopotamiae, de qua Procopius et Stepha-
nus et Amm. Marcellinus.

Pag. 120. B. [319, 18.] *Μεθώδην τὸν Σαραγοεργάναν*.
Theophylactus in lib. 3. cap. 15., ubi hanc historiam perse-
quitur, *Σαραχογάνην* nominat.

Pag. 120. D. [321, 2.] *καὶ οὐ τὸ τούρδε συγηδῆται*.
Locus prava interpunctione corruptus Interpretem sefelliit. Sic
enim erat distinguendus: *τές αὐτος καὶ οὐ*, *τὸ τούρδε* etc.,
id est, tandem legati eo devenerunt, ut de violatis induciis utri
auctores violandi foederis, utri minime auctores fuissent, et
huiusmodi omnia silentio involverentur.

Pag. 121. A. [321, 8.] *ἀποχωρήσαν περὶ Ἀρμενίας τε*
καὶ Ἰβηρίας. Scribe *Περσαρμενίας*. Has enim regiones oc-
cupaverant Romani, ut scribit Abbas Biclariensis in Chronico
anno 1. imperii Iustini: *Armeniorum gens et Iberorum, dum*
a Cosdra, Persarum Imperatore, ad cultum idolorum compel-
luntur, renuentes tam impiam iussionem, Romanis se cum suis
provinciis tradiderunt. Quae res inter Romanos et Persas pacis
foedera rupit. Verum haec deditio Armeniorum non anno
primo Iustini, sed sexto videtur contigisse. Septimo enim
Iustini Imperatoris anno pax inter Romanos et Persas disso-
luta est, ut scribit Theophylactus in libro tertio cap. 9., The-
ophanes et historia Miscella. Vide Euagrium in libro quinto
cap. 7.

Pag. 121. D. [322, 13.] οὐδὲ γε ἡ τελέως κατολισθήσος.
Scribe εἰ τελέως, quomodo saepe peccatum est in his libris.

Pag. 121. D. [322, 15.] γενεάρχας Περσαρμενίων. Sic etiam pag. 167. C. appellantur. Euagrius in libro 5. ἀρχοντας simpliciter appellat. Plerique barbarorum in tribus et gentes erant divisi, ac singulae tribus suum habebant principem. Sic Priscus p. 55. A. de Scythicis gentibus: πολλῶν κατὰ φῦλα καὶ γένη ἀρχόντων τοῦ ἔθνους. Ita tamen ut unus ex iis principem locum obtineret. Apud Malchum quoque p. 91. D. Amorcesus quidam dicitur τοῦ Νοκαλίου γένους.

Pag. 123. B. C. [325, 18.] Μοίρας τινὸς ὡς τὸν πυραρχόμενον ἄνδρα μούσης. Scribe meo periculo ἀναδραμούσης, id est, pactum non esse, ut alterutri parti liceret, restituta integra pecunia, aut aliqua eius parte ei, qui dedisset, reddita, a foedere discedere. At Cantoclarus nescio quid de musica hic somniavit.

Pag. 123. C. [326, 1.] ἰσχυρότατά πως ἀπομνύμενος.
Scribendum videtur ἐπομνύμενος.

Pag. 123. D. [326, 7.] οὐδὲ μεῖναι ἐτέρον. Scribe οὐδὲ μὴν ἐτέρον, et paulo post scribe: ὃς ἐν τῷ τότε τὸν βασιλείον ιθύνειν ἐκληρώσατο λόγον. De Mauricio loquitur, Pauli filio, qui posteā Imperator est factus; quem tunc temporis, id est circa annum 9. Iustini Imperatoris, ait Menander fuisse magnum Logothetam. Sic enim interpretor Menandi verba proxime allata. Vide Nicephorum Patriarcham in hist. p. 115., ubi Logothetam vulgo dictum esse scribit τῶν δῆμοσιων λογιστὴν, sed in Menandro forte legendum est λόχον pro λόγον. Erat enim tunc Mauricius Comes Excubitorum, ut docet Theophyl. in lib. 3. cap. 15.

Pag. 124. C. [327, 18.] τοῦ ἑψόν πολέμου ἐπ' ἀδήλοις.
Quae deinde sequuntur, prorsus alieno loco posita sunt, ut series ipsa temporum docet, et ad librum 8. Menandri referenda sunt, ut inferius dicam. His igitur resectis, post verba citata scribe ea, quae habes p. 124. D.: ὅτι οἱ Μῆδοι etc. deinceps.

Pag. 125. A. [329, 3.] ὅτι τὰ Χασδρῶ. Lēge ὅτι Ταγχοσδρῶ. P. 219
Sic enim vocat Suidas in v. Ταγχοσδρῶ. Infra p. 165. D. Ταγχοσδρῶ scribitur, at in p. 173. C. Ταχοσδρῶ; apud Euagrium in lib. 5. cap. 20. Ταμχοσδρῆς vocatur. Theophyl. in lib. 3. cap. 15. Ταμχοσδρῶ vocat. Sed Tanchosdro vel Tanchosro scribi malim, quemadmodum apud Amm. Marcellinum Tansapor quidam dicitur Magister militum Saporis, regis Persarum.

Pag. 125. B. [329, 11.] ἐκτραπεῖς ἀπὸ τοῦ καθαρίζειν.
Scribe meo periculo τοῦ Κιθαρίζων, quod nomen est castelli, teste Theophylacto in lib. 3. cap. 15., ubi eandem, quam

hio Menander narrat historiam, summa duntaxat capita delib-
bans. Itaque quod Menander dixerat ἐκτραπεῖς ἀπὸ τοῦ Κε-
θαρίζων, ipse dicit τότε Κιθαρίζων τὸ Ρωμαῖων φούριόν
παραμείψας. Eadem forma dicitur Χλωμάρων, castellum in
Arzanene, cuius meminit Menander infra in hac pagina et
Theophylactus in libro secundo. Similiter τὸ Ἀφρονυμῶν su-
pra pag. 167. B., cuius mentio sit etiam a Procopio et Theo-
phylacto.

Pag. 126. B. [331, 13.] τῆς πολιορκίας οἱ Ρωμαῖοι. Post
haec collocanda sunt ea, quae habes pag. 166. D. : ὅτι ὁ
Tιβέριος etc. deinceps; quae quidem ad libr. 7. historiarum
Menandri videntur pertinere.

Pag. 168. B. [412, 1.] ἄτε Χοσρόου. Scribendum videtur :
ἐκνρωθῇ ἀν εἰτε Χοσρόου συνέβιαινεν ἔτι περιόντος, quem-
admodum legisse videtur Interpres. Ceterum ex hoc loco
manifeste colligitur, Chosroën seniorem usque ad Tiberii Au-
gusti principatum regnavisse, quod etiam confirmat Theophylac-
tus in libro 3. cap. 16.; licet aliter sentiant Euagrius,
Cedrenus, aliique. Baronius Chosroës mortem optime ex Aga-
thia collocavit anno Christi 579., qui est Tiberii Augusti an-
nus primus, ut satis constat.

*Pag. 168. C. [412, 10.] προσημήναντες τοίνυν οἱ Ρωμαῖοι
πρέσβεις.* Non intellexit hunc locum Interpres. Mos erat le-
gatorum, non Romanorum modo, sed etiam Persarum, ut,
cum ad imperii limitem accessissent, adventum suum signifi-
carent iis, ad quos veniebant, quod προσημαίνειν dicit Me-
nander, cuius consuetudinis exemplum habes in lib. 1. histo-
riarum Menandri pag. 133. C. et apud Libanum in oratione
consulari ad Julianum Imperatorem p. 244.

Pag. 174. C. [423, 22.] ἐς τὰ περὶ Κωνσταντίνην. Post
haec verba collocanda sunt Excerpta ex lib. 8., quae leguntur
pag. 161. A.: ὅτι περὶ τὸ δεύτερον ἔτος.

Pag. 161. B. [398, 9.] Ἀναγκάστης ἐνταῦθα. Anagastus
Patricius memoratur in Chronico Abbatis Bichariensis.

Pag. 161. D. [399, 11.] ἐν ὀχτὼ γὰρ μοίραις. Atqui Me-
nander supra in pag. 108. B. quatuor duntaxat principatus
esse Turcorum dixerat, ut alterutro in loco mendum latere
necessese sit; apud Theophylactum in libr. 7. cap. 7. Chaganus
Turcorum septem se gentium dominum vocat.

Pag. 162. C. [401, 3.] ἵππειαν ἐσαθροίσονται. Scribe ἐσα-
θροίσονται, ut videtur legisse Cantoclarus; sed hic locus prava
interpunctione corruptus est, quod quidem miror ab Interprete
non animadversum fuisse. Quis enim non videt, legendum
esse continue: εἴγε τὴν καὶ τὸν ἵππειαν ἐσαθροίσονται μά-
στιγα. Verte igitur: et Varhonitae quidem uipote Turcorum
fanuli, cum voluero, ad me redibunt, et simulatque flagellum

meum equestre conspicerint in ipsos immissum, in interiora terrae sese abditi sunt. Verba sunt Turxanthi, Turcorum reguli, plena fastus et arrogantiae barbaricae adversus Abaros, quos Varchonitas appellat; hoc enim erat verum nomen Abarorum, teste Theophylacto in libro septimo cap. 8. Οὐαρχωτῖαι, seu Οὐάρ καὶ Χοννί.

Pag. 162. D. [401, 11.] ὡς ἀν εἰπομει διὰ τὰς δυσχωρίας.
Scribe ὡς ἀπείπομε.

Pag. 163. C. [402, 17.] καὶ πραγμάτων δσίων ταμεῖα. Legendum est ταμεῖα.

Pag. 163. D. [403, 9.] καταχαράττειν τὰ πρόσωπα ταῖς μαχαιρίαις. De hoc Hunnorum more plura notavi ad lib. 31. Amm. Marcell. p. 415.

Pag. 164. C. [404, 15.] εῖτα οὕτως ἀφῆκεν. Post hanc P. 220 Romanorum ad Turcos legationem collocanda sunt ea, quae habes p. 124. C. de Sclavis, κατὰ δὲ τὸ τέταρτον ἔτος, usque ad illa verba πολλὰ λησσοσθαι; deinde redeundum est ad p. 164. C.: ὅτι κεραΐζομένης τῆς Ἐλλάδος etc. In Chronico quidem Abbatis Biclarensis haec Sclavorum in Thracias irruptio refertur anno 5. Tiberii Augusti, sed Menandi potior est auctoritas.

Pag. 164. D. [405, 11.] τῶν νήσων διήνυσ τὴν ἀρχήν. Provincia insularum olim quidem sub Proconsule Asiae, ut testatur notitia imperii Romani. Tunc vero aliter videntur constitutae fuisse provinciae. Insularum provincia passim memoratur in subscriptionibus Conciliorum.

Pag. 165. D. [407, 4.] πάντων ἐθνῶν οὐδαμῶς. Post haec scribe quae habentur p. 124. C.: ὅτι δὲ Καῖσαρ etc., ubi Caesaris nomen abusive positum videtur pro Augusti nomine, eo quod Tiberius olim sub Iustino Caesar fuisse. Transcurso deinde hoc capite, collocanda est legatio, quae legitur p. 126. B.: ὅτι Ἰταλίᾳ etc. consequenter.

Pag. 127. A. [333, 2.] πρὸς τὴν βουλὴν ἐς τὸ φανερὸν ἐκπεσεῖν. Scribendum est πρὶν τὴν βουλὴν.

Pag. 127. D. [334, 5.] ὑβρίσθαι μὲν ἐλεγε πρὸς αὐτόν. Lege πρὸς αὐτῶν, id est a Sclavis.

Pag. 129. D. [338, 7.] κατὰ τὴν Ἰλλυριῶν αὐτὸν διοδεύειν τὰ μετὰ τῶν. Scribe διοδεύοντα μετὰ τῶν.

Pag. 130. D. [340, 4.] ἦν δικαιώματα καὶ προσήκειν αὐτῷ. Scribe ἦν δικαιώτατα.

Pag. 132. A. [342, 9.] ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγησαν. Post haec verba sequi debent ea, quae leguntur p. 174. C.: ὅτι ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, et hic historiam suam cluserat Menander, in expugnatione scilicet Sirmii, aut potius in eius ditione, et in obitu Tiberii Imperatoris. Etenim Sirmium Abaris deditum

est paulo ante Tiberii mortem, ut a Menandro scriptum esse testatur Theophylactus in lib. i. cap. 3.

Pag. 175. B. [425, 9.] ὅς προσειώρησε τῇ Ρωμαίων πολιτείᾳ. Scribe ὅς προσεγώρησε. Is Bocolabra dicebatur, qui cum una e Chagani pellicibus congressus, timensque ne graves poenas lueret, ad Turcos confugere statuerat. Sed in itinere captus a Romano duce, ad Mauricium Imperatorem transmissus est, ut refert Theophylactus in cap. 8. libri primi.

Haec sunt, quae ad Menandri historiam olim in schedis annotaveram, scriptoris eximii, cuius elogium habes apud Theophylactum in lib. i. cap. 3., qui etiam eius historiam continuavit. Sunt et alia Menandri fragmenta luculenta apud Suidam in v. Μένανδρος, quod fragmentum descriptum est ex Prooemio historiarum Menandri, in quo de suo genere praefatus fuerat, proinde ut Agathias, cuius historiam continuabat. Est et aliud fragmentum illius apud Suidam in v. ἀπετάρρενον, et in v. δοκιμάσας, et in v. ἐμβριθής, et in v. ἐπιδονπῆσαι, de tympanis Abarum et de Boni ducis antiastretemate. Item in Μυνότιχος, de laudibus Mauricii Magistri militum Orientis. Item in voce σπαλώνες et in Τανχοσθρῶ. Ne quis autem miretur, haec fragmenta adeo confusa ac perturbata ad nos pervenisse, meminisse debet Lector, hanc editionem ex duobus MSS. codicibus a Davide Hoeschelio esse concinnatam, Boico scilicet et Andreae Schotti, quorum alter altero integrior fuit, ut in praefatione monuit Hoeschelius. Duae proinde horum Excerptorum collectiones fuerunt, quod supra in notis observavi. Atque huic operi idem videtur contigisse, quod Bibliothecae Photii, cui altera eiusdem argumenti adiecta est, ut patet ex iisdem auctoribus, qui bis in illa Bibliotheca descriptū reperiuntur.

PHILIPPI LABBEI
NOTAE HISTORICAE ET ANIMADVERSIONES
IN ELOGIAS
OLYMPIODORI THEBAEI, CANDIDI ISAURI,
ET
THEOPHANIS BYZANTII.

EX OLYMPIODORO.

Pag. 3. A. ed. Par. [447, 1.] Olympiodorus hic no-^{P. 88}
ster natione Aegyptius, patria Thebaeus, religione genti-^{V. 199}
lis, professione poëta, non tam omnibus suis numeris
absolutam historiam, quam collectorum tumultuaria opera
commentariorum libros duos ac viginti, ὑλην inscriptos, po-
steritati reliquit; exorsus ab anno Dominicni Natalis 407., quo
Honori Augusti VII. Consulis collega fuit Theodosius Iunior,
ex fratre Arcadio nepos, usque ad annum 425., quo Valenti-
nianus, eius nominis tertius, ex Caesare Imperator iussu patru-
elis sui Theodosii Augusti Romae renuntiatus est. Zosimus
Comes, non ignobilis historicus, lib. 5. p. 803. editionis Syl-
burgianaæ, meminit Olympiodori Thebani, quo fit, ut merito
arguendi sint, qui Olympiodoro Zosimum praemittunt. Huius
verba eo libentius exscribo, quod vix ulli alteri ex antiquis,
si a Photio Patriarcha discesseris, cuius incredibili diligentiae
huius aliorumque plurium, qui iniuria temporum perierunt,
Excerpta debemus, notus fuisse videatur. Ἐν δὲ τῇ Ραβέν-
η, μητρόπολις δὲ Φλαμινίας, πόλις ἀρχαία, Θεσσαλων ἀπο-
κοι-, Ρήμη κληθεῖσα διὰ τὸ πανταχόθεν ὅδους περιφέεσθαι,
καὶ οὐχ ὡς Ὄλυμπιοδώρος δὲ Θηβαῖός φησι διὰ τὸ Ρῶμον
etc. Ab hoc vero nostro diversus omnino fuit tum Olympiodorus Philosophus, quem Aristotelis dogmata exponentem, teste Suida, audivit Proclus Lycius, cuiusque exstant aliquot in Platonem eiusque discipulum Stagiritam commentarii partim P. 89
editi, partim calamo duntaxat exarati; tum alias ille, sive Monachus, sive Alexandrinae Ecclesiae Diaconus, qui in Iobum, Ecclesiasten, aliosque nonnullos sacrae Scripturae li-
bros notationes catenasve conscripsit.

Pag. 3. A. [447, 4.] Valentinianus, Constantii et Placidiae filius. Crebra hic mentio Constantini tyranni, Constantis, eius filii, et Constantii ex Magistro militum Imperatoris, Gallae Placidiae mariti, tenebras Graeco contextui offudit, incuria, ut arbitror, librarii, Constantium aut Constantem pro Constantio saepenumero subrogantis, ut hoc loco aliisque, quos in Latina interpretatione sanavimus. Idem quoque memini me observasse in Idatio, Prospero utroque, Marcellino s̄imilibusque Fastorum, Chronicorum Annaliumque auctori-bas, quod modo monuisse sufficiat, ne quis ad hunc scopulū posthac offendat. Sylburgius in brevibus illis Olympiodori Eclogis, quas a Francisco Pithoeo communicatas Iuliani Aug. Caesaribus subiecit, et Vitis Imperatorum ex Suida collectis praefixit, Κωνσταντίον diserte ediderat.

Pag. 4. A. [448, 7.] Patruelis. Sic vertit Interpres αὐτεψυ-όν, cum hoc loco fratre genitum, atque, ut vulgo dicimus, nepotem significet. Theodosius quippe ex Eudoxia Arcadii filius fuit, cuius frater Honorius, soror Placidia, Valentiniāni III. mater, quod nemo ignorat. Vide Anastasii Bibliothecarii historiam pag. 11. sub finem de genealogia Valentiniāni Magni accurate differentem, licet schema genealogicum, quod praemittitur, corruptum sit.

Pag. 4. A. [448, 8.] ἀναφορεῖ. Lege ἀναφορεῖ.

Pag. 4. A. [448, 10.] Tutorē Stelichonēm. Recte Interpres expressit vocem ἐπίτροπος, quam Graeco textui inserendam docuit in notis David Hoeschelius. De Stelichone res protrita, notumque, quid Claudianus in eius laudes poëtica licentia effusus, aliique, praesertim Ethnici, conscripserint. Unum e nostris profero Orosium, qui Zosimi atque Olympiodori in commendando Stelichone suo effraenem coercent audaciam. Cum a Theodosio Imp. seniore, inquit cap. 57. lib. 7., Ra-fino orientalis aulae, Stelichoni occidentalis imperii cura commissa esset, quid uterque egerit, quidve agere conatus sit, exitus utriusque docuit: cum alius sibi, alius filio suo affectans regale fastigium, gentes barbaras ille immisit, hic foviit. Tum c. seq. initio: Interea Comes Stelicho Vandalarum imbellis, avarae, perfidae et dolosae gentis genere editus, parvi pendens quod sub Imperatore imperabat, Eucherium, filium stau, in imperio substituere nitebatur. Et paulo post: occisus est Stelicho, qui ut unum puerum purpuram indueret, totius generis humani sanguinem dedit etc.

Pag. 4. A. [448, 12.] Serenam duxisset. Genus tacet, quod docuit Zosimus p. 810. sub fin.: Θεοδοσίου γὰρ τοῦ πρεσβύ-τέρου συνοικῶν ἀδελφιδῆ x. r. λ. — licet enim filiae fratris Theodosii senioris matrimonio iunctus esset, amborumque Theodosii filiorum regna ei credita fuissent, et annos tres ac vi-

*ginti militum Ducas munus gessisset etc. Ex quibus aliisque
videtas non tantum Eunapii Sardiani, quod monuit Photius,
sed nostri etiam Olympiodori breviatorem Zosimum fuisse.*

Pag. 4. B. [448, 14.] *Thermantiae.* Miror omissam ab Olympiodoro alteram Stelichonis filiam Mariam, cuius nuptias cum Honorio Imp. Epithalamio celebravit Claudio, quamque cum sorore non omisit Marcellinus Comes in Chronico, sub Consulatu Bassi et Philippi: *Stelicho Comes, cuius duae filiae, Maria et Thermantia, singulae uxores Honorii Principis fuere, utraque tamen virgo defuncta etc.* Thermantiae mortem mensa Panemo 5. Kal. Augosti feria 6. remunitatam fuisse Constantinopoli Indict. XIII., Honorio X. et Theodosio VI. Coss., hoc est anno 415., testatur Chronicus Alexandrinus Auctor *Anonymus.*

Pag. 4. B. [448, 17.] *Olympii sanguinaria immanique opera:* Zosimus iisdem in hunc Magistrum officiorum apud Christianos celeberrimum actus intemperiis, plura de eo comminiscitur libro quinto a pag. 808. *Olympius oriundus a Ponto Euxino, splendida quadam militia Palatina donatus, qui sub specie pietatis Christianae magnam intra se malitiam tegeret, atque hominem se frugi modestumque simulans cum Principe colloqui frequenter soleret etc.* Cetera non exscribo, neque ^{P. go} enim mihi animus est conciliare omnia, quae de Stelichonis caede prorsus δούγχλειστα apud Philostorgium, Orosium, Sozomen., Marcell. aliasque.

Pag. 4. B. [448, 20.] *Alarichum Gothorum praefectum.* Marcellinus in Chron. Olybrio et Probo Coss. narrat: *Rufinum Patricium Arcadio Princi tendentem insidias, Alaricun, Gothorum regem, missis ad illum pecuniis, infestum rei publicae fecisse, et in Graeciam mississe.* Inde postea a Stilichone in Illyricum, quod Honorio in partitione imperii obvenerat, invitatus, teste Prospero in Fastis, cum Radagaiso perturpis Alpium claustris Italiae fines pervasit. Plura in eandem rem Orosius, Sozomenus, aliique, quibus iunge Philostorgii Excerpta a Iacobo Gothofredo edita initio libri 12.

Pag. 4. C. [449, 4.] *Honorii Placidiam.* Sororem intel- V. 200 lige, quod in Graeco expressum Latinae interpretationi deest. Huius longiorem apud Gothos moram, initasque cum Ataulfo rege nuptias videtur ignorasse Constantinus Manasses, qui sic canit pag. 51. editionis Regiae, quae brevi vulgabitur:

Kai πλοῦτον τὸν βασιλείων Ἀλάριγος λαμβάνει.

*Kai Πλακιδίαν ἀδελφὴν οὐσαν τὸν βασιλέως,
Ἔτις φυγοῦσα παρενθὺ τὰς χεῖρας τῶν βαρβάρων
Σπουδῇ πρὸς τὸν Ὄνδροιν τὸν ἀδελφὸν ἔκτρέχει
Εἰς Ράβενναν στερέόπυργον πόλιν προσπερευγότα,
Kai Κωνσταντίῳ ζεύγνυται τῷ ταύτην σεσωκότι.*

Ἐξ ὧν Οὐαλεντινιανὸς ὁ νῦν ἀπετέχθη.

Οἱ μετὰ ταῦτα βασιλεὺς ἀναδειγθεῖς τῆς Ῥώμης.

Quae sic vertit Ioannes Leunclavius: *Rex Alaricus Imperatoris opibus politur, et ipsa Imperatoris sorore Placidia, quae mox de barbarorum manibus elapsa, celeriter ad Honorium fratrem se contulit, qui Ravennam, urbem munitam, profugerat: est autem in matrimonium collocata Constantio, per quem servata fuerat, de quo hic Valentianus Iunior procreatus est, qui secundum haec Romae imperium consecutus fuit.*

Pag. 4. C. [449, 6.] Attalum illustrem virum, qui ab Alarico ad imperium promotus est, vere pila ludibriumque iocantis Fortunae, factus, refectus, non summam tunc gesisse Praefecturam, sed urbis Romanae duntaxat fuisse Praefectum, docet Philostorgius in Excerptis lib. 12., nemine, quod sciām, refragante: *οὗτος δὲ Ἰων μὲν ἦν τὸ γένος, Ἐλλην δὲ τὴν δόξαν, τῆς αὐτῆς δὲ πόλεως ἐπαρχος.* Viderint ergo qui ἐπαρχον καὶ ἐπαρχότητα Praefectum Praetorio, et summam Praefecturam ἀνέξετάστως interpretantur.

Pag. 4. C. [449, 8.] Sarum. De quo multa Sozomenus lib. 9. capp. 9. et 15. Philostorgius lib. 12. segmento 5. et Zosimus Comes lib. 6., qui in hoc, aut auctoris obitu aut temporum iniuria, deficit; neque vero auctiorem fuisse Photii tempore Zosimum, par est credere, ut discimus ex Codice 98. τοῦ μυριοβίβλου. Quod autem ad oram exteriorem notavit Interpres, Asarum quoque appellatum fuisse, id ex depravato per incuriam dormitantis amanuensis codice originem traxit; sic quippe legendum in Excerptis illis Photiani: *ἄλλα Σάρος Γότθος καὶ αὐτὸς διάφορος ὡν Ἀλαρίχῳ, non vero ἄλλῳ Ασαρος.*

Pag. 4. D. [449, 16.] Centenarios quadraginta accepisse. Hinc tantum incipiunt Olympiodori Eclogae in Romanae historiae tomo 3. editionis Sylburgianaee.

Pag. 4. D. [449, 19.] Kaiσαρία. Scribendum καὶ Σερήνα, de cuius et Eucherii filii morte, nec non de Romae gemina obsidione, et prae immani fame ἀλληλοφαγίᾳ plenae sunt Historicorum paginae. Inter ceteros Zosimus refert in Circensisbus ludis, Attalo tum absente, suclamatum fuisse: *Pretium pone carni humanae.*

Pag. 4. D. [449, 23.] Buccellarii vocabulum. De buccellis, bucellato et bucellariis praeter Adriani Turnebi adversaria, et Nicolai Rigaltii V. C. Glossar. Tacticum, quae citantur a P. Andrea Schotto, consule sis Cuiacium, iurisperitorum principem, et Dionysium Gothofredum multis locis, Bonaventuram Vulcanium in notis ad Themata Porphyrogennetae, Glossar.

P. 9: Meursii, Heriberti Rosueydi Onomasticon ad vitas Patrum, Claud. Salmasium in Notis ad auctores hist. August., Ioannem

Ludovicum de Lacerda, Ioannem Gerardum Vossium aliosque passim. Quam vero ob causam idem illud Buccellarii vocabulum inclinante iam Orientis imperio Hellenogalatis sive Gallo-graecis, quod ait Suidas, eorumque regioni adhaeserit, docebit te, si nescis, Constantinus Porphyrogenitus, cuius tamen hoc in argumento auctoritatem respuit Salmasius in Plinianis ad Solinum exercitationibus.

Pag. 4. D. [450, 1.] Foederatorum nomen. Quod Ioannes Meursius in Glossario ex Malcho Philadelphiensi (cuius haec verba in Excerptis pag. 94. B. C. editionis regiae: ὅτι ἐν τῷ ἔξης ἔτει ἐπὶ Ζήνωνος πρέσβεις ἥλθον ἐν Θράκῃ τῶν ὑποσπόνδων Γότθων, οὓς δὴ καὶ φοιδεράτους οἱ Ῥωμαῖοι καλοῦσι,) nec non ex Jordane de rebus Geticis colligere videtur, Gothis duntaxat hoc nomen tributum fuisse: — tum ex nostro hoc Olympiodoro, tum ex aliis scriptoribus antiquis refelli potest, ac nominatim Procopio lib. 1. Vandalicorum p. 106. sub initium: ἐν παρασκευῇ εἰχε πεζοὺς μὲν στρατιώτας μυρίους, ἵππεας δὲ πεντακισχιλίους ἐκ τε στρατιωτῶν καὶ φοιδεράτων ἔντει λεγμένους. ἐν δὲ δὴ φοιδεράτοις πρότερον μὲν μένοι βάρβαροι κατελέγοντο, ὅσοι οὐκ ἐπὶ τὸ δοῦλοι εἶναι, (άτε μὴ πρὸς Ῥωμαίων ἡσημένοι,) ἀλλ ἐπὶ τῇ ἵση καὶ τῇ ὁμοίᾳ εἰς τὴν πολιτείαν ἀφίκοιτο. φοιδερα γάρ τας πρὸς τους πολεμίους σπουδὰς καλοῦσι Ῥωμαῖοι. τὸ δὲ νῦν απασι τοῦ ὄνυματος τούτου ἐπιβιτεύειν οὐκ ἐν κωλύμῃ ἔστι, τοῦ χρόνου τὰς προσηγορίας, ἐφ' ὧν τέθεινται, ἥκιστα ἀξιοῦντος τηρεῖν, ἀλλα τῶν πραγμάτων ἀεὶ περιφερομένων ἢ ταῦτα ἄγειν ἐθέλοντοι ἀνθρώποι, τῶν πρόσθεν αὐτοῖς ὀνομασμένων διλγωροῦντες. ἀρχοντες δὲ ἡσαν φοιδεράτων μὲν Δωρόθεος etc. Illustris plane locus, qui et lucem foeneretur Olympiodoro, et ab eo viciissim accipiat, qua refellantur ii, qui id demum Procopii tempore contigisse contendunt. Poterat etiam Meursius suffragantem opinioni suae Suidam adscribere: φοιδεράτοι· οὕτω καλοῦσι Ῥωμαῖοι τοὺς ὑποσπόνδους τῶν Σκυθῶν. Gothos autem vulgo Scythaes dictos Traianus Patricius asserit, referente Anastasio Bibliothecario historiae ecclesiasticae pag. 53. editionis regiae. Plura de foederatis R. P. Sirmondus in notis ad Sidonii Apollinaris epistolas, Carolus Annibal Fabrottus Glossario ad Cedrenum, aliisque.

Pag. 5. A. [450, 5.] Olympium a Constantio fustibus matatum. Ῥοπάλοις παιόμενον habent Graeca, qua etiam dictione usus Photius in amplioribus ex historia Philostorgii eclogis initio libri 12.: ἀλλ οὐκ εἰς μακρὰν καὶ αὐτὸν ὁμοίοις ἀναιρεθέντα (plumbatis caesum reddit interpres) τῆς μιαιφονίας τὴν δίκην ἀποτίσαι τῷ Στελίχωντι. Quodsi paulo post Stelichonis obitum poenas dedit Olympius, οὓς ἡγάγετο Πλλα-

Dexippus, Eunapius etc.

36

χιδίαν verti debuit non *qui duxerat*, sed *qui Placidiam duxit uxorem*, anno scilicet dominici natalis 417.

Pag. 5. A. [450, 9.] *Rhodognisus*. Vulgo Radagaisus aut Rhadagaisus dicitur sancto Augustino, Prospero utriue, Marcellino, Cassiodoro aliisque. Orosius hunc omnium antiquorum praesentiumque hostium longe immanissimum appellat, qui, ut mos barbaris, Romani generis sanguinem Diis suis propinare decreverat.

Pag. 5. A. [450, 9.] *κεφαλιῶται ὄπιμάτοι ἔκαλοῦντο*. Fridericus Sylburgius *proceres*; Andreas Schottus *Primarios viros* reddit. Recentiores Graeci *κεφαλάδας Praefectos castrorum* aut militum duces ac centuriones appellant, de quibus consule Glossaria Rigaltii et Meursii.

Pag. 5. B. [450, 12.] *Ἀδάονλφος*. Latinis dicitur Ataulfus, imo et Graecis, Zosimo, Sozomeno et auctore Chronicis, cui Alexandrino nomen est, Indictione XIII., Honorio X. et Theodosio VI. Augg. Coss.: μηνὶ Γορπιαῖῳ τῇ πρὸ ἡ Καλανδῶν Ὁκτωβρίων ἡμέρᾳ παρασκευῇ ἐδηλώθη ἀνησησθαι Ἀταούλφον βαρβαρον. Philostorgius *Ἀδαοῦλφον* appellat, et ab Olympiodoro nostro solo dissentit accentu.

Pag. 5. B. [450, 17.] De Constantino Tyranno praeter Marcellinum Illyric. in Chron. sub consulatu Honorii IX. et Theodosii IV., Idatium in Fastis et Chron., Prosperum in Fast. similiter et Chron., Cassiodorum aliquique, qui brevitatis studio praecipua quaeque omiserunt, consulendos omnino censeo Orosium lib. 5. cap. 40., Sozomenum lib. 9. cap. 11. ac nominatim Zosimum, qui initio libri sexti eadem ferme omnia recenset, quae ex Olympiodoro perstrinxit Photius: 1) De militari tumultu in Britannia excitato, vel Honorio VII. et Theodosio iterum Coss., vel paulo ante, ut noster hic insinuat, vel etiam tardius, Basso nimirum Philippoque Coss., ut alii contendunt, biennio ante captam ab Alarico Romam. 2) De Marco, Gratiano ac Constantino subinde creatis Impp. 3) De Iustino sive Justiniano et Neovigaste, ducibus Constantini. 4) De Bononia, urbe maritima, quam noster Olympiodorus recte primam in Galliae finibus positam docet e Britannia venientibus, perperam vero Zosimus in inferiori seu secunda Germania collocat, *Γερμανίας οὖσα πόλις τῆς κατεύ*. 5) De conciliatis sibi ad Alpes usque, quae Galliam Italianaque distinxerant, exercitibus; quos Gallos et Aquitanos, observata iam aliis, certe familiari per illa tempora divisione, appellat Olympiodorus, cui subscriptis etiam Sozomenus. 6) De eiusdem Constantini filio natu maiore Constante, quem a patre habitu Caesaris ornatum in Hispaniam missum docet Zosimus. Eum vero ex monacho factum esse Caesarem Orosius et Marcellinus, Christiani scriptores, graviter expostulant.

Pag. 5. D. [451, 17.] Julianum deinde eo ipso tempore Nobilissimum nominavit. Sic quippe corrigendum mendum typothetae negligentia inductum. Nobilissimi dignitatem per ea tempora Augustorum filiis aut propinquis tributam videor mihi observasse quendam veluti gradum ad Caesaris nomen dignitatemque exstisset. Neque longe abeundum, cum Olympiodorus noster paulo post aperte pronuntiet, Valentianum III., qui superstite etiamnum Honorio dictus fuerat Nobilissimus, impellente fratrem Placidia, post Honori mortem restituto V. 201 primum Constantinopoli Nobilissimi titulo, tum iusu Theodosii Thessalonicae Caesarem nuncupatum, ac deinde Romae ab Helione Patricio et officiorum Magistro Imperatoria ueste induitum fuisse. De voce consule Iulium Caesarem Bullengerum de Imp. Romano, Iacobum Gutherium de officiis Domus Augustae, Meursium et Fabrottum in Glossariis, aliosque. Nec superfluum forte fuerit hic monuisse, dupli plerumque compendio nomen illud efferri, vel simplici N., ut in fastis nummisque veteribus, vel syllaba integra Nob., ut apud Idatium in fastis Consularibus, Ricimere et Clearcho Coss. : *Ipso anno natus est Honorius Nob. in purpuris die V. Id. Sept., pro quo quidam male substituunt Nobis.* Notandum quoque Philostorgium tñernate 10. lib. 12. non Latinam vocem, ut Olympiodorus, sed Graecam usurpasse, τὴν τοῦ ἐπιφανεστάτου ἀξίαν.

*Pag. 5. D. [451, 20.] De Iovii, Praefecti Praetorio et Patriciatus dignitate sublimis, aliorumque ab Honorio missa ad Attalum legatione, eiusdemque Iovii perfidia legendus Zosimus, licet nonnulla omiserit, quae ad illustrandam temporum illorum historiam excerpit Photius. Neque mihi placere potest Interpretis nostri nimia in eadem voce inconstantia, dum modo *Iovium*, modo *Iopianum*, modo *Iovinianum* vocat.*

Pag. 5. D. [451, 21.] Valens utriusque militiae dux. Zosimus Dalmaticarum legionum Praefectum ac Magistrum equitum nominat, et ab Alaricho, dum adhuc in fide Attalo data perseveraret, ob proditionis suspicionem interfectum scribit.

Pag. 6. A. [452, 8.] Eusebium Praepositum φύλαχα τοῦ κοιτῶνος, hoc est, προεστῶτα τῶν βασιλικῶν κοιτῶνων, appellat Zosimus lib. 5. pag. 821. editionis Sylburgianaæ; Allobichum vero sive Ellebichum τὸν τῶν ἵππεων ἡγούμενον καὶ μετὰ Βιγιλάντιον ὑπαρχον. Eius necem paucis perstringit Hermias Sozomenus lib. 9. cap. 12., ubi Alabichus corrupta voce dicitur. Alius vero ab eo existimandus est Edobecus, sive Edobincus, Constantini tyranni partibus addictus, de quo plura idem Hermias citati lib. capp. 13. et 14. et Renatus Profuturus Frigeridus, cuius non ignobile fragmentum in librum 2. Historiae Francicae coniecit Gregorius Turonensis. P. 93

Αυγαστείαν nihil est, quod cogat intelligere τὴν ἐπαρχίαν τῆς αὐλῆς, cum nulla apud veteres extent summae huius dignitatis Eusebio collatae vestigia. Displacet quoque Interpretis *decretum* illud *publicum*; verum in iis similibusque ministeriis persequendis non immoror.

Pag. 6. A. [452, 13.] Attali geminam depositionem opera perduellis Iovii procuratam non solus narrat Olympiodorus; consonat ei vel maxime Zosimus lib. 6. aliquie passim. Tiro Prosper in Fastis, Honorio X. et Theodosio VI. Coss.: *Attalus* (qui superiore anno in Galliis tyrannidem resumpserat) a *Gothis ad Hispanias migrantibus neglectus, et praesidio carens capitur, et Constantio Patricio vivus offertur.* Marcellinus Comes triennio citius, quam par erat, Theodosio Imp. V. solo Cos. haec habet: *Attalus in mari captus atque Honorio exhibitus, truncata manu vitae relictus est.* Praeclare omnino Orosius lib. 7. cap. penultimo: *Quid de infelicissimo Attalo loquar, cui occidi inter tyrannos honor, et mori lucrum fuit? In hoc Alaricus Imperatore facto, infecto, refecto ac defecto citius his onnibus actis paene quam dictis, minum risit, et ludum spectavit imperii.* Plura subinde persequitur, quae in compendium a Marcellino Illyriciano redacta exhibuimus. Electum vero prae ceteris memoratum illud supplicii genus arbitror, quod, ut cum Zosimo, Sozomeno aliisque narrat Philostorgius, mandasset alias Attalus Honorio, τὸν ἴδιωτην ἀθελέσθαι βίον καὶ τῶν τοῦ σώματος ἀκρωτηρίων τῇ περιτομῇ τὴν τοῦ ὅλου σωτηρίαν ὀνήσασθαι. Quae de vera digitorum duorum aut integrae dexteræ abscissione intelligi nihil prohibet, imo id maxime persuadet Lipara insula, in quam relegatus est ἀκρωτηρίασθεις Attalus, quidquid contra quidam viri docti scripserint. In hunc ergo merito quadrabit illud Adonibezeci Iud. 1. 7.: *Sicut feci, ita reddidit mihi Deus.*

Pag. 6. B. [452, 23.] Alarichum Campaniam vicinasque Rhegium usque Bruttiorum metropolim vastasse provincias, testantur et alii scriptores, S. Augustinus de Civitate Dei, Philostorgius, Iordanes sive Iornandes, Ravennatum Episcopus, Auctor Miscellae lib. 13., (qui Consentiae mortuum Alaricum, et in medio Basentii amnis alveo sepultum recitat,) quibus praeivit Orosius extremo capite libri septimi, ubi etiam observat, tentato ab eodem Alarico in Siciliam transitu, Gothos in conspectu suorum miserabiliter abreptos et demersos fuisse.

Pag. 6. B. [452, 23.] *Βρεττίας* pro depravata voce *Βρετανίας* apposite subrogarunt Hoeschelius et Schottus. De statuis arte magica consecratis, quarum etiam paulo post meminit Olympiodorus poster gentilitiae superstitioni pertinacissime addictus, plura alias, si Deus otium dederit, exponentur. Il-

Iud modo non omiserim, simulacrum illud ἀλεξίαρον positum fuisse non in finibus Bruttiorum, sed in ipso Siciliae littore iuxta Messanam, ut quae de Asclepio, illius eversore, mox subdit, planum faciunt. Cum vero Asclepius, quem Aesculapium reddit Interpres, possessionum Constantii et Placidiae fuerit per Siciliam Procurator, necesse est eversionem statuae illius non contigisse ante annum Dominici Natalis 417.

Pag. 6. D. [453, 14.] Gerontius, belli dux, Maximum, filium suum, Caesarem renuntiat. Zosimus initio libri sexti meminit huius Gerontii cum ait: Iustiniano et Nevigaste ducibus a Saro interfectis, suffectos a Constantino tyranno Edobinchum, natione Francum, et Gerontium, ex Britannia oriundum, quos veritus Sarus ab obsidione Valentiae recesserit. Eundem Gerontium addit, conciliatis sibi militibus barbaris in regione Celtarum, adversus Constantium defectionem molitum fuisse. Cetera, quae ad Maximum, non eius filium, ut vertit Interpres delusus ambigua voce παῖδα, sed famulum, aut e familiaribus unum, in ordine sive schola domesticorum militantem, et ad generosam Gerontii cum uxore Nonnechia sive Nunichia et Alano quodam milite mortem pertinent, mutuanda suadeo ex Orosio capite penultimo libri 7., ex Renati Profuturi Frigeridi fragmento, ex Miscellae historiae libro 14. aliisque, quibus longe certiora et uberiora scripsit Sozome-
P. 94
nus lib. 9. cap. 13. et narrationi Olympiodori magis affinita.

Pag. 6. D. [453, 21.] Constantinus Arelate obcessus ad templum confugiens sacerdos ordinatur. Marcellinus in Chronico Constantium apud Arelatem, filium vero eius Constantem apud Viennam capite plexum asserit. Quae e diametro pugnant cum iis, quae Olympiodorus narrat, cuique οὐγχόντη maior haud dubie fides habenda, quam illi, qui centum post annis scripsit. Idatius in Fastis: Constantini tyranni in conto caput allatum fuit 16. Kal. Octob., Theodosio Aug. IV. Consule, sed locum modumque necis non aperit. In Chronico intra Gallias occisum memorat ab Honorii duce Constantio, captum dicere debuerat. Propius rem attigit Prosper in Fastis: Constantinus per Honorii duces Constantinum, (lege Constantium,) et Ulphilam apud Arelatense oppidum victus et captus est, cuius filium Constantem in Hispania regnare exorsum Gerontius Comes, in Maximum quemadmodum tyrannidem transferens, interemerat. Renatus Frigeridus Constantinum hunc supra Minciun flumen, immissis a Principe percussoribus, capite truncatum profitetur, multaque alia subdit Lectori curioso non obsfutura.

Pag. 6. D. [454, 4.] Cognatos suos. Zosimus lib. 6. quatuor nominatim designat ex Theodosii Magni familia Hispanias pro Honorio adversus Constantem collectis raptim militibus

propugnasse : Verinianum et Didymium , qui capti cum uxoribus , in custodiam dati et iussu Constantini interficti sunt: Theodosium et Lagodium, qui, audita aliorum clade , hic in Italiam , alter in Orientem profugerunt. Videndi quoque de his Orosius , eiusque exscriptor Paulus , seu quis alias Miscellae consarcinator, lib. 13. extremo, nec non Sozomenus, apud quem cap. 11. lib. 9. Didymus , Verianus , Theodosiolus atque Lagodius appellantur quatuor illi Honorii Imperatoris propinquui.

Pag. 7. A. [454, 14.] *Maximus, eius filius (l. famulus), ad foederatos configit barbaros.* Prosper in Chron. : *Maximo in Hispania regno ablato vita concessa, eo quod modestia humilitasque hominis affectati imperii invidiam non merebatur.* Olympiodoro consentit Orosius : *Maximus exutus purpura destitutusque a militibus, vivus inter barbaros in Hispania egens exulat.* Quae verba suo more sublegens Paulus Diaconus corrupit : *Maximus deinde purpura exutus in Hispania exulans obiit.* Neque enim obiisse tum dicendus est in Hispania Maximus, si idem ipse est, de quo paulo post eodem lib. 14. haec subdit : *Maximus apud Hispanias faetione Ioviani, quia tunc in re militari clarus habebatur, tyrannidem assumpsit.* Nec multo post separati utriusque, et capti ab exercitu Honorii, eidem, cum apud Ravennam tricennalia sua perageret, praesentantur. Certe eadem de Maximo referuntur a Prospero in Chron. : *Maximus tyrannus de regno detiicitur, ac Ravennam perductus V. 202 sublimem speculatorum pompam tricennalibus Honorii praebuit; et a Marcellino Comite: In tricennalia Honorii Maximus tyrannus et Iovinus ferro vici, (forte vincti,) adducti de Hispaniis atque interfici sunt.*

Pag. 7.B. [454, 16.] *Moguntiacum sive Magontiacum, (sic enim Sylburgius, Hoeschelius aliisque recte emendandum monuere,) alterius Germaniae urbem.* Primae utique ac superioris, τῆς ἔρω, non secundae, quam ad extremas Rheni Mosaeque ripas jacentem τὴν κάτω Γερμανίαν, inferiorem Germaniam Ptolemaeus, Zosimus aliisque indigitant, cuique Metropolim prae-fuisse Agrippinensem Coloniam Ubiorum nemo nescit. Quid si alterius Germaniae nomine Belgicam cis Rhenum sitam, Minoremque dictam Germaniam denotare voluit ad discrimen Maioris, τῆς μεγάλης, quae a Rheno ad Arcton longissimis spatis porrigitur. Urbem illam per ea tempora a barbaris vastatam deflet sanctus Hieronymus in epistola ad Gerontiam de monogamia : *Quidquid inter Alpes et Pyrenaeum est, quod Oceano et Rheno includitur, Quadus, Vandalus, Sarmata, Alani, Gipedes, Eruli, Saxones, Burgundiones, Alemani et hostes Pannonii vastarunt: etenim Assur venit cum illis.* *Magontia-*
P. 95 *cum, nobilis quondam civitas, capita atque subversa est, in ec-*

clasia multa hominum millia trucidata, Vangiones longa obsidione deleti; Remorum urbs praepotens, Ambiani, Atrebates, extremique hominum Morini, Tornacum, Nemetae, Argentoratus translatae in Germaniam: Aquitaniæ, Novemque populorum, Lugduniensis et Narbonensis provinciae praeter paucas urbes popula sunt cuncta; quas et ipsas foris gladius, intus vastat famæs. Quae dâmma non culpa principum accidisse testatur, sed scelere semibarbari proditoris: Stelichonem intelligit, quem genere Vandalam suisse Orosius, Paulus Diaconus aliique demonstrant.

Pag. 7. B. [454, 16.] De Iovino eiusque fratre Sebastiano dicturi sumus in Chronico nostro. Pauca haec, interita ex Orosio: *Iovinus, vir Galliarum nobilissimus, in tyranuidem mox ut assurrexit, cecidit. Sebastianus, frater eiusdem, hoc solum, ut tyrannus moreretur, elegit. Manu Dardani interfectum noster hic paullo post affirmabit.*

Pag. 7. B. [454, 17.] *Goaris Alani studio.* De eo Renatus Fridericus apud Gregorium Turomensem: *Interea Respendial Alanorum* (sic enim legendum, non Alamannorum, ut habent vulgatae Gregorii editiones, etiam Duchesniana, ceteris licet emendatior,) *Goare ad Romanos transgresso, de Rheno agmen suorum convertit, Vandalis Francorum bello laborantibus, Godigisculo rege absunto, acie viginti ferme milibus ferro peremptis, cunctis Vandalarum ad internacionem delendis, ni Alanorum vis in tempore subvenisset: qua ratione emaculandum arbitror locum illum vitiosa interpunctione aliisque mendis deformem. Tum quibusdam intermissis: Vixdum quartus obsidionis Constantini mensis agebatur, cum repente ex ulteriori Gallia nuntii veniunt, Iovinum adsumpsisse ornatus regios, et cum Burgundionibus, Alamannis, Francis, Alanis omniisque exercitu imminere obsidentibus.*

Pag. 7. B. [454, 17.] *Guntiarii, Burgundionum praefecti.* Sic enim Interpres φύλαρχον reddit, quae vox regem aliis sonat summumque principem: quod pluribus firmare possem veterum testimoniosis: unum eligo Constantimum Manasse pag. 92. editionis regiae de Carolo Magno, cuius auxilium Leo Papa imploraverat:

*Ἡ δὲ τῶν Φράγγων φύλαρχος δὲ Κάρονλλος ἐκεῖνος,
Ῥῆγας τοὺς σφῶν κατάρχοντας οἴδαστε Φράγγοι λέγειν.
Δέχεται τοῦτον Κάρονλλος, ἢν γὰρ παπιοποιόθεν
Ὑπὸ Χριστοῦ καλούμενος, καὶ σέβων Χριστοῦ νόμους.*

Prosper in Fastis, Lucio V. C. Consule, Burgundiones partem Galliae propinquam Rheno obtinuisse refert, quo anno Iovinum et Sebastianum fratres in Galliis regno arrepto peremptos esse memorat. Gundicarius sive Cundicharius aliis dicitur, non Guntiarius. Cassiodorus in Chronico, Theodosio

XIV. et Valentiniano IV. Coss.: *Cundicharium, Burgundionum regem, Aetius bello subegit, pacemque ei reddidit supplicantem, quem non multo post Hunni peremerunt: quae ex Tironis Prospere Fastis derivata sunt, ubi Gundicarius scribitur.* De Burgundionibus plura qui volet, adeat Orosium libri 7. cap. 31., Socratem libri 7. cap 30., Idatium in Chronico, Paulum Diaconum Miscellae libro 14., Sidonium Apollinarem aliosque. Ibidem παραινεῖ scribendum, non παραίνει.

Pag. 7. B. [454, 22.] Sarus Alarico primum, tum Ataulfus infensissimus hostis, non scutis adhibitis, ut Interpres verit, quasi σάκεσιν haberent Graeca, sed saccis per tumultum temere arreptis, pannisque quibuscumque obviis, veluti quibusdam retibus ad seram capiendam innectis, captus est vivus, Olympiodoro teste, cui non refragantur alii. Quis vero Belkerides ille fuerit, cuius caedem ab Imperatore minime vindicata defectioni Sarus praetexit, obscurum est. Neque maior lux affulget iis, quae de Charatone, primario Hunnorum rege, et de Donato contra iurisiurandi fidem iugulato, suaque ad Hunnos legatione historicus subiicit. Certe vix ex eius narratione elici potest, cuias fuerit Donatus ille, aut quis fuerit Imperator, a quo ad barbaros missus sit.

Pag. 96 Pag. 7. D. [456, 4.] *Dardanus praefectus Iovinianus sua manu percussiens interiinit.* Prosper Pithoeanus in Chronico ad annum Honorii Imperatoris 19. Dardani huius meminit: sed quia locus vitiosa interpunctione laborat, quam auxit editio Andreae Duchesnii, ne incutis fraudi imposterum esse possit, integrum hic adscribere operaे pretium censui: *Iovinus tyrannidem post Constantinum invadit. Industria viri strenui, qui solus tyranno non cessit, Dardani, Ataulfus, qui post Alaricum Gothis imperitabat, a societate Iovini avertitur. Sanktius quoque et Sebastianus occisi. Valentia, nobilissima Galliarum civitas, a Gothis effringitur, ad quam se fugiens Iovinus contulerat.* Inde vero ad Imperatorem in Italiam missum Dardanus manu sua interemit, caputque eius ante portas Ravennae, regiae sub Honorio civitatis, palo affixum est. Quod enim *Carthago* dormitanti librario in locum Ravennae subrepserit, res clara est ex iis, quae de Constantino tyranno, eiusque filio Iuliano, Maximo (sic enim legendum, non Maximino,) atque Eugenio tyrannis subiungit. Corrigendus quoque Theophanes ad annum Theodosii quartum: τούτῳ τῷ ἐτεῖ ἐσφάγησαν ἐν Γαλλίᾳ Ιουβιανὸς καὶ Σεβαστιανὸς οἱ λαμπρότατοι, καὶ ἥλθον αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐν Ρωμῇ, καὶ μεθ' ἡμέρας εἰς ἐσφάγησαν Σαλούστιος καὶ Ἡρακλειανός.

Pag. 8. B. [456, 19.] Bonifacii laudes Tiro Prosper pluribus exsequitur in fastis, cum ad annum Christianae aerae 422., Coss. Honorio XIII. et Theodosio X., tum ad 427., Hierio et

Ardabure Coss., et 432. sub Consulatu Aëtii et Valerii. Adde Idatium ad annum ab obitu Honorii VIII., Marcellinum Illyricianum iisdem Valerio et Aëtio Consulatum gerentibus, Iordanem de rebus Gothicis, Anastasium Bibliothecarium p. 39. et 40. editionis regiae, et ex eo consarcinatorem Miscellae Historiae libro 14. ac priorem utroque Theophanem ad annum Mundi 5931.: δύο στρατηγοὶ ἡσαν Ἀέτιος καὶ Βονηφάτιος, et quae sequuntur suo tempore vulganda: ex hoc quippe fonte cetera prodierunt, quae posteriores Graeci Latinique scriptores de ambobus a Theodosio Iuniore missis ad Valentinianum falso tradiderunt. Ceterum Massiliam, Phocaensium in Narbonensi colonia nobilissimam coloniam, adversus Ataulfum industria et virtute Bonifacii τοῦ γενναιοτάτου strenue propugnatam, nullus, quod sciam, praeter Olympiodorum observavit.

Pag. 8. B. [457, 5.] Constantii Constantisque Consulatus anno congruit Dominicī Natalis 414., quamquam solius occurrat Constantii mentio in Fastis Idatii et apud Tironem Prosperum. Designati vocem a Latmis ad Graecos transiisse, certum est. Meursius in Glossario, cui et hic Olympiodori locus poterit posthac interseri, ex Glossis Basilicorum illud unum in medium adducit: δεσμωτεύεσθαι, ἀποδίκνυσθαι. Quod vero subdit non uno in loco noster hic Olympiodorus de immensis sumptibus in consulatu ac praetura fieri consuetis, collatis aliorum scriptorum lacinis, illustrare nec otium nec animus est. Videndus Iustus Lipsius similesque Romanæ magnitudinis admiratores.

Pag. 8. C. [457, 9.] Heraclianus affectatae tyrannidis nomine interemptus. Paulo Orosio eiusque breviatori Paulo Longobardo, seu Landulfo Sagaci initio lib. 14. Miscellae historiae iunge Idatium et Marcellinum in Chronicis, qui plura habent notatu dignissima. Pauciora Prosper in Fastis Lucio V. C. Consule, cuius collegam vocat hunc Heraclianum. De eodem plura Zosimus suppedaret eruditis, si integra ad nos illius historia pervenisset, cum libro quinto extremo doceat; occiso Bathanario, militum in magna Libya Magistro, quocum nupta Stilichonis soror erat, provinciam illam Heracliano traditam, qui manu sua Stilichonem interfecit, eiusque facinoris premium honorem hunc tulit; et libro sexto Africam adversus submissos ab Attalo milites Heracliani opera in fide Honorii permansisse commemoret.

Pag. 8. C. [457, 19.] Quomodo Constantii forma digna imperio, si torvis magnisque oculis et substristi tetricoque vultu, nec non capite planè, incumbens equi collo, et oblique huc illucque respectans? Sola erecta cervix imperatorum quid representat, cum Magnus Constantinus inde etiam dictus fu- P. 97

rit τραχηλις. Quid si εἰρωνεῶς ab Olympiodoro poëticum illud epiphonematis loco adiectum sit? De Candidiano plura pag. 15. D., ex quibus colligas Placidiae semper favisse, cines. V. 203 que peregrinationum ac fortunae comitem et participem fuisse.

Pag. 8. D. [457, 23.] Ianuarium mensem nuptiis Ataulfi cum Placidia Narbone Marcio in aedibus Ingenii sive Eugenii cuiusdam celebratis praefigit Olympiodorus; alii vulgo annum designant Aerae Christianae 414. Idatius in Chronico de loco consentit: *Ataulfus apud Narbonam Placidiam duxit uxorem, in quo prophetia Danielis putatur impleta, qui ait filiam regis Austri sociandam regi Aquilonis, nullo tamen eius ex ea semine subsistente.* Qui enim ex iis natus est hoc vel sequenti anno Theodosius, morte paulo post obita prope Barcinonam tumulatus est. Iordanes de origine Gothorum scribens aberrat a veritate longius, tum quod Gallam Placidiam post mortem duntaxat Alarici Roma ab Ataulfo captivam abductam velit, tum quod nuptias antequam Alpibus superatis Gallias petiisset, coaluisse contendat Foro-Livii Aemiliae civitate, quam in Forum Cornelii Miscellae auctor, quisquis est, transformavit.

Pag. 8. D. [458, 3.] *Ἐν παστῷ in atrio reddit* Interpres: quid, si *aula* potius aut *thalamus*? unde et pastophoria, de quibus alias. At *δωρεῖαι* certo certius hoc loco agendi verbum est. Quis enim novis nuptiis oblata munera ignorat et Morganegibam, de qua noster Gregorius aliique? Sic igitur interpretationem recense: *Aliis insuper nuptialibus donis adiecit Ataulfus quinquaginta formosos pueros, sericis induitos vestibus, quorum singuli utraque manu binos ingentes discos ferebant, alterum auro plenum, alterum gemmis etc.*

Pag. 9. A. [458, 12.] Pro Rustacio sive Rusacio Interpres subrogare malit *Rusticum*: sed cavesis confundas cum Decimio Rustico, qui ex Magistro officiorum factus tyrannorum praefectus, apud Arvernos ante biennium a ducibus Honorianis captus et crudeliter interemptus est cum Agroecio, ex primicerio notariorum Iovini, multisque nobilibus; ut memoriae prodidit Renatus Profuturus Frigeridus in iam saepe laudato apud Gregorium fragmento.

Pag. 9. A. [458, 15.] *Albinus urbi praefectus.* Gessit praefeturam urbanam anno 414., quo Placidiam duxit Ataulfus, ut miraculo proximum sit intra quadriennium Gothicæ direptionis ruinas potuisse reparari. Cogitandum, an de hoc Albino egerit Rutilius Numatianus libro primo Itinerarii:

*Iamque aliis Romam redeuntibus haeret eunti
Rufius Albini gloria viva patris,
Qui Volusi antiquo derivat stenmate nomen,
Et reges Rutulos, teste Marone, refert.*

*Huius facundae commissa palatia linguae,
Primaevus meruit Principis ore loqui.
Rexerat ante puer popidos pro consule Poenos,
Aequalis Tyrus terror amorque fuit.*

Albini praefecti urbis meminit antiquus Romae lapis, teste Onuphrio in commentariis ad librum tertium Fastorum:

D. N. F L. A R C A D I O
PIO FELICI VICTORI AC TRIUMPHATORI
S E M P E R A U G U S T O
C A E C I N A D E C I U S A L B I N U S V. C.
P R A E F E C T U S U R B I V I C E S A C R A J U D I C A N S
D E V O T U S N U M I N I M A I E S T A T I Q . E I U S.

Pag. 9. B. [459, 3.] De Ataulfi nece eiusque successore Vallia Orosius, Philostorgius, Idatius, Iordanes, Chronicon Alexandrinum, Paulus Longobardus, Isidorus, nosque ex P. 98 iis aliisque historicis in Chronicō novae Romae. Verum caedis illius auctorem Dubium Gothum plurimasque περιστάσεις Olympiodoro nostro debeant antiquitatis studiosi, ut quae de Singerichi barbara crudelitate breveque septem dierum imperio subnectit. Iordanes aliud intersectoris nomen aliamque memorat causam necis, his verbis: *Tertio anno postquam Gallias Hispaniasque domusset, occubuit gladio illo perforato Ver-nulfi, de cuius solitus erat ridere statura.*

Pag. 9. C. [459, 13.] *Singerichus, Sari frater.* Corrupta voce in Gothicis Iordanis Originibus ~~Sigerinus~~, Orosio, Isidoro aliisque melius *Segericus* sive *Sigericus* dicitur, quem plerique ob exiguum temporis intervallum ex albo Vesogothorum regum expungunt. *Παιδία lege, non παιδία.*

Pag. 9. D. [459, 16.] *Sigesari episcopi e sinu.* Ipsus ille videtur Gothorum episcopus Sigesarius, qui teste Sozomeno lib. 9. c. similiter 9. Alarico regi carissimus sacris baptismi unde Christiano ritu abluerat Attalum et Arrianis spem faciebat, ut, si is firmum obtineret imperium, in ecclesiis, sicuti Constantii et Valentis tempore, primatum obtinerent.

Pag. 10. B. [460, 2.] Valerium Thraciae praefectum fuisse imperante Constantio et ab eodem effossas argenteas statuas, ut facile concesserim Olympiodoro, ita falsum esse existimo, quod subiicit: eo primum tempore et hac occasione in Thraciam erupisse Goths. Discimus enim ex historico Anonymo, cuius excerpta quaedam de rebus Magni Constantini post Ammianum Marcellinum edita sunt, iam a pluribus annis Thracibus infestos fuisse Goths. Verba ita se habent in codice MS. R. P. Iacobi Sirmondi: *Item cum Constantinus Thes-*

salonicae esset, Gothi per neglectos limites eruperunt, et vastata Thracia et Moesia praedas agere cooperunt.

Pag. 10. B. [460, 24.] Quo tempore Leontius iste Olympiodori cura ac studio ad sophisticum thronum evectus est Athenis, (siquidem ordine temporum per singula decurrat oratio,) iam fatis concessisse videtur celeberrimus ille Atheniensis philosophus Leontius, pater Athenaïdis, quae ab Attico, patriarcha Constantinop., in baptismate Eudocia appellata Theodosii Imp. coniux fuit. Cuncta haec uberrima narratione explicat auctor Chron. Alex., cui suffragantem Theophanem ex MS. nostro cod. adiungo : *Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου θυγατέρα Ἀθηναΐδα λεγομένην ἐβάπτισεν Ἀττικός καὶ Εὐδοξίαν μετωνόμασεν. ἡτις κατὰ γνώμην Ποντικούς γαμεῖται Θεοδοσίῳ, καλλει σωματος καὶ συνέσει ψυχῆς καὶ ἐν λόγοις διαπρέποντα: quam periocham, ut plerasque alias, praetermitiat in sua historia ecclesiastica Anastasius Biblioth. De solenni pallii sophistici concessione, de balneari pompa, de sophistico throno, de pecunia danda scholarum antistitibus ac similibus, ne actum agam, consule Theatrum Rhetorum R. P. Ludovici Cressolii τοῦ μακαρίτον, ac nominatum cap. 16. lib. 3., capita priora lib. 4. et lib. 5. c. 5.*

Pag. 10. D. [461, 19.] ἀχρωμῖται, (sic enim legend. est) Olympiodoro dicuntur οἱ τῶν διατριψῶν προστάται, vel quod aliis praeessent ac tanquam humeris omnes supereminenter, (quo sensu οἱ μετζονες dicuntur Hesychio ἀχρωμῖται,) vel quod laevo dextro humero, aut etiam utroque quoddam doctrinae ac magisterii insigne gestarent: certe τὸ μὲν ὑπερέχον τοῦ βραχίονος ἀχρωμία, καὶ ὧμον κεφαλὴ, καὶ ἐπεμβολίς, καὶ ἀχροκωλία dicitur Iul. Polluci lib. 2. c. 4. sect. 31. De Trulis ac Trula nihil mihi aliunde subsidii; cum Trullo ac trulla nihil notius sit.

Pag. 11. A. [462, 8.] Euplutii magistriani opera redditam fuisse fratri a Vesogothorum rege Vallia Placidiam firmatasque pacis conditiones, aliis indictum fuit. De Magistrianis sive Magisterianis, qui et Agentes in rebus dicti sunt, praeter Glossaria consule quae magno studio ac lectionis varietate collegit noster Heribertus Rosueydus in Onomastico ad Vitas Patrum.

Pag. 11. B. [462, 19.] De Oasi sive Avasi magna et parva eiusque ulteriore eremo plura hic congerere possem ex Ptolemaeo, Strabone, Stephano aliisque geographis, quibus et addere possem historicos, Herodotum in Thalia, Hieronymum in vita sancti Hilarionis, Zosimum libri 5. p. 787., Theodorum Lectorem libro 2. Collectaneorum, Euagrium libri primi cap. 7. ex litteris Haeresiarchae Nestorii, qui ibi in exilio perii. Verum tanto non est opus apparatu; sufficit digitum intendisse in fontes.

Pag. 11. D. [463, 15.] Herodori lucubrations dum pro more diligenter colligit Io. Gerardus Vossius pag. 292. de historicis Graecis, miratus sum praetermissam fuisse citatam hoc loco ab Olympiodoro nostro historiam de Orpheo et Musaeo, in qua Beatorum insulam ἐπιθετικῶς Phaeacidem appellarat, ad similitudinem, ut opinor, Coreyrae Homericæ, quam incolebant

Φαιήκες δολιχήστροι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.

Quod vero ad varios ipsius Homeri natales spectat, consule singularēm doctissimi viri Leonis Allatii diatribam, qui totam hanc controversiam in favorem patriæ suaे ingeniose extricat.

Pag. 12. A. [464, 6.] Placidiae et Constantii nuptias Honorio Aug. XI. et Constantio iterum Coss., hoc est anno Christianæ Epochæ 417., illigat Olympiodorus, a quo haud multum abludunt Idatius in Chronico et Tiro Prosper in Fastis. Natam eodem exeunte anno aut potius sub initium sequentis Honoriā, verisimile est; Valentinianum autem, eius fratrem, Iulio duntaxat mense anni 419. in lucem prodiisse necesse est, ut anno 425., cum Imperator Romae renuntiatus fuit, septennis esse potuerit; quod postea testatur noster historicus. Consentit Marcellinus Comes in Chronico inductione II., Monaxio et Plintha Coss.: *Valentinianus Junior apud Ravennam patre Constantio et Placidia matre quinto Nonas Iulias natus est.* Prosper in Fastis diem hunc annum-
V. 204 que natalem uno antevertit, et consulatu Honoriū duodecimo ac Theodosii octavo ternere consignat, cum a Calendis Ianuariis anni 417., quo die consulatum iniit Constantius, et, Honorio conciliante nuptias, Placidiae convenit in manum, ad Calendas Iulias anni 418., octodecim tantummodo numerantur menses, intra quos Honoriā ac Valentinianum natos affirmare non patitur naturalis partus humani conditio.

Pag. 12. B. [464, 17.] Constantium ab Honorio in consortium imperii adscitum non 7. integros menses explevisse constans est Olympiodori aliorumque sententia, fatali illo somnio subnixa: *Sextus abiit, septimus inchoatur.* Quo fit, ut assentiri nequeam Prospero, qui in Fastis Agricola et Eustathio Coss. Constantii mortem collocat, cum anno praecedente donatum imperatoria dignitate scribat; multo minus Idatio in Chron. Constantium Imp. Ravennae mortuum suo tertio consulatu affirmanti: cum certum sit ex libro 3. Cod. Theod., adhuc anno Christi 421., Coss. Agricola et Eustathio, superstitem fuisse cum Honorio et Theodosio Constantium paulo ante Calendas Augusti. Aberrat quoque in Chronico a V. C. Pithoeo edito sive idem, sive diversus Prosper, dum ad annum Honoriū 29. differt Constantii obitum his verbis: *Constantio dignitas imperii ab Honorio (non) sponte (excusis negationem decesse arbitror) delata; qua vix octo mensibus*

usus interiit Valentianino octo (lege duorum, aut ad summum trium) annorum filio derelicto. Omnium accuratissime Theophanes in codice MS., quem penes nos habemus, nisi quod iugulatum fingat, quem ceteri pleuride extinctum volunt: τούτῳ τῷ ἔτει Κωνστάντιος ὁ πατὴρ Οὐαλεντινιανοῦ ἐβασίλευε πρὸ ἐξ εἰδῶν Φεβρουαρίου καὶ εσφάγη πρὸ ὅ τοντος Σεπτεμβρίου. Certe ab octavo Februarii die ad secundum diem Septembris non integri septem fluxere menses, sicque sua somnio et historicorum testificationi veritas constat, ut necesse sit salli pleroque omnes chronologos, qui cum Tirone Prospero duobus annis Julianis, etsi non integris, Constantium imperasse asserunt, aut uno saltem anno mortem eius praevertunt, neque diem, quo diadema ornatus, aut quo vita simul regnoque exutus est, ulla ratione designant.

P. 100. Pag. 12. B. [464, 21.] *De Constantii Imp. electione missus mittitur.* Philostorgius non nuntium duntaxat ad Theodosium Constantinopolim ab Honorio Constantioque ablegatum refert, sed ex recepto more missas simul asserit electi Augusti imagines, quas labrata sive laurata fuisse appellatas pluribus exemplis firmat Ioannes Meursius in Glossario mixobarbaro. Quibus addere possumus inter cetera Chronicum Alexandrinum de Anthemio: καὶ εἰσῆλθεν τὰ λαβράτα αὐτοῦ τὸ Κωνσταντινούπολει διὰ Φερεντίου ἐπάρχον πόλεως. Quod vero Occidentem pro Oriente hoc quoque loco temere subrogatum vides, culpae potius librarii properantis, quam eruditii Interpretis μημονικῷ ἀμαρτήματι tribuere soleo, quemadmodum in notis Theodori Douzae ad Acropolitae Logothetae Chronicum Constantinopolitanum, in emendationibus Friderici Morelli ad librum alterum de thematibus Constantini Porphyrogeniti aliisque non semel me observasse memini.

Pag. 12. D. [465, 9.] *Theudericus Valliae suscepit imperium.* Hinc ergo confutare possis eos, qui Valliae regnum Vesogothicum ad 15. pluresve annos prorogant, q̄ia de re adversus Iornandem aliosque disputavimus suo loco. Theudericus vulgo dicitur, addito Maioris sive Senioris cognomine, ut a Iuniore Theodorico discerni facilius possit, qui, fratre Thorismundo interfecto, regnum Vesogothorum occupavit, pari scelere ab Eurico fratre postea peremptus anno Dominicī Natales 469.

Pag. 12. D. [465, 14.] *Uraniam.* Mihi dubium non est aberrasse Interpretēm, qui ad infaustum hoc insolensque meteoron refert, quod Hispani nautae *san Telmo*, nostrates Galli *le feu saint Elme*, ou *sainte Helene* nuncupant. Neque enim Castor et Pollux, aut ipsum Helenae sidus inter prodigia numerantur, cum non raro appareant, neque tanta illis inesse vis perhibetur a physicis, ut malos suo pondere deprimant

navesque demergant pelago. De psittacis adi ex Plinio aliisque Gesnerum, Aldrovandum similesque racematores.

Pag. 13. A. [465, 21.] Blemmyae barbari apud Talmin. Noti Blemmyae sive Blemyes priscis scriptoribus, Theocrito Idyllo 7., Dionysio Characeno, Straboni, Melae, Plinio, Ptolemaeo, Stephano, Ammiano Marcellino lib. 14., Zosimo lib. primo, Heliodoro, Procopio, Prisco in Excerptis de legationibus p. 40. editionis regiae, aliisque passim. Unum hic Claudioeanum assero, ut de Syene in locum Soines reponenda coniecturam Interpretis firmem:

Et loca continuo Solis damnata vapore

Irrorat, populisque salus sitientibus errat

Per Meroen Blemyasque feros atranque Syenen.

In Aethici sive Antonini Itinerario pag. 35. editionis Coloniensis: *Item per partem Arabicam trans Nilum: contra Pselcim, contra Talmis, contra Tahis,* (forte Tapis seu Thapis, in editione Iosiae Simleri Tafis, et paulo ante in codice regio Thafis seu Taphis,) *Philas,* (apud Simlerum mendose Filas,) *Syenem, Ombos, contra Apollonos, contra Laton, Thebas etc.* Occurrit quoque in alio itinere *Peniconon*, vel, ut habet editio Simleri, *Phoenico Niconon*, quod forte in *Phoenicon iconon* mutare possis. In Notitia utriusque imperii: *Ex laterculo minore Ala VIII. Palmyrenorum Phoenicone;* et in vetusto exemplari, teste Hieronymo Surita, *Aulae Dei Foenitionis.*

Pag. 13. A. [466, 3.] διέχοντος ἀπὸ τῶν Φιλῶν. Sic legendum, non φίλων, aut φύλων, ut suspicabatur Interpretis; a quo male acceptum locum hunc admodum difficilem et intricatum ita verbo: *Quae loca cum peragrarem, Talmin usque accessi et a Philis quinque dierum intervallo progressus aliam civitatem lustravi, quam Romani eam ob causam dixerunt Primam, quod in Thebaïdem e barbarorum regione venientibus prima occurrat.* Eodem nunc quoque nomine appellatur etc. Ita quidem si διέχοντα legas; sin vero διεχονσης substituas et ad genitivum τῆς Τάλμεως referre malis, *Talmin quinque dierum spatio a Philis distantem* habebis, cum tamen in Antonini Itinerario inter utramque civitatem tantum millia pas-P. 101 suum 34. numerentur, et inter Talmin et Thebas septem supra ducenta, quae quinque dierum spatium superare videntur:

Contra Talmis.

M. P. X.

Contra Tapis.

M. P. XXIII.

Philas.

M. P. III.

Syenen.

M. P. XXX.

Ombos.

M. P. XL.

Contra Apollonos.

M. P. XL.

Contra Laton.

M. P. XL.

Thebas.

M. P. XL.

De Philis nihil addam ad ea, quae collegerunt duo subacti cum primis iudicii scriptores, Hieronymus Surita in notis ad Itinerarium Antonini, et Henricus Valesius in animadvers. ad Excerpta Prisci Rhet. p. 208. editionis regiae.

Pag. 13. C. [466, 23.] Libanius præstigiator atque infidelis.
Haec ad annum 421. omnino pertinent, quo Constantius ab Honorio Augusto in communionem honoris atque imperii die 8. Februarii evectus, nondum elapsis septem mensibus integris, die secunda Septembribus defunctus est, ut ex Theophanis Chronico paulo ante decebamus.

Pag. 13. C. [467, 1.] Κωνστάντιος Ἰλλυρίου τὸ γένος ἀπὸ Παναίσου πόλεως τῆς Καδίας. Lege meo periculo ἀπὸ Ναίσου, sive, facta diphthongi solutione, Ναῖσου πόλεως τῆς Δακίας. Naesus, sive Naesus, Naissus, aut Nainsus plerisque veterum nota civitas: Ammiano Marcellino tum lib. 26., tunc maxime 21., ubi dicitur *copiosum oppidum et civitas circumsessa quidem aliquoties, nunquam tamen excisa aut dedita*; Zosimo Comiti et Marcellino Illyriciano, ut ceteros omittam. Panaesus vero civitas, ut et Cadia provincia in Illyrico, omnibus incognitae. Naissum inter Pompeios et Remessianam collocat Antonini Itinerarium, Moesiaeque videtur adscribere, si quae fides additis ad oram libri in editione Simleriana provinciarum nominibus. Stephanus Byzantius, seu potius eius brevior Hermolaus, Thraciae vindicat: Ναίσσος πόλις Θράκης, κτίσμα καὶ πατρὶς Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως: quod ultimum de natali urbe Magni Constantini pluribus argumentis corroborat V. C. Henricus Valesius in notis ad Ammianum. Ego vero ceteris præferendam arbitror Olympiodori nostri sententiam, qui Naissum in Dacia collocat; nam, ut nihil dicam de Itinerario Burdegalensi a Petro Pithoeo primum edito, ubi in finibus Dacie Mysiam inter ac Thraciam ponitur, controversiam omnem decidit Hierocles Grammaticus in veteri provinciarum civitatumque Notitia.

Ἐπαρχία Δακίας μεσογείου ὑπὸ κονσουλάριον πόλεις ε̄.

Σαρδικὴ μητρόπολις.

Πανταλία.

Γερμάνη.

Ναίνσος.

Ρεμεσιάνα.

V. 205 Neque otiosum fortassis fuerit addere, quod annotavit Hieronymus Surita ad Antonini Itinerarium: *Cedrenus de rebellione in Pannonia a Bulgaris facta pag. 625. (quae est 745. editionis regiae) Naissus meminit. Et Ptolemaeo inter Dardaniae urbes Nessos recensetur, forte pro Naissos: cui adiunguntur Ulpianum et Scipi; et Cedrenus Naissa adiungit Scupias, quam*

primariam Bulgariae urbem esse asserit. Haec ille, quae ad examen revocanda erunt alio in opere.

Pag. 14. A. [467, 18.] Leontio Placidiae curatore. Mirum quid de cura Palatii, sive de officio Europalatae hic in mentem venerit Interpreti, cum κονδύλωρ idem sit, qui procurator et administrator, διοικητής, κτημάτων ἀρχὴν εἰληχώς, qui postea λογοθέτης, aut saltem, auctore Hesychio, vox illa τροφέα καὶ παιδοτρόφου nonnunquam sonet. Elpidiam nutricem Placidiae omnes agnoscent: de Spadusa, fuerit necne, ambigi potest. Hanc si expungas, aliam in eius locum sub- P. 102 stitui postulat orationis ipsius contextus.

Pag. 14. B. [468, 1.] De Placidia Constantinopolim cum filio pulsa ac de obitu Honorii Imp. non 6., sed 18. Calend. Septembbris, sive 15. Augusti anni 423., Asclepiodoto et Mariiano Coss., passim omnes loquuntur historici et chronicorum fastorumque scriptores: quemadmodum de Bonifacio, ἀνδρὶ ἡρωϊκῷ, et de Ioanne tyranno, de quo praeter Suidam consulendi Philostorgius, Socrates, Renatus Frigeridus, Sozomenus, Procopius aliique.

Pag. 15. A. [469, 12.] Romanarum aedium magnificentiam, Thermas publicas, civium opes moeniumque urbis amplitudinem copiose explicant Iustus Lipsius, Alexander Donatus aliique. De Probris vero, Olybriis, Maximis, Symmachis ceterisque eiusmodi Romanae urbis proceribus priscae inscriptiones, quas summa diligentia unum in corpus redegit Janus Gruterus, plura subministrabunt; cum coetaneis scriptoribus, Ausonio, Symmacho, Prudentio, Claudio, Paulino etc.

Pag. 15. C. [470, 17.] Extremas Itiae oras. Quid, si Hispaniae legas, et de freto Herculeo, Tartesso Gadibusque intelligas? quo sensu facilis tum erit atque expeditus per Oceanum ad inferos, hoc est, ad Antipodas, descensus.

Pag. 15. C. [471, 2.] Valentiniano redditum Constantiniopolis a Theodosio Nobiliissimi titulum, tum Thessalonicae collatam Caesaris dignitatem opera Helionis, magistri officiorum, exeunte anno 423. aut sequentis initio, quo quintum agebat annum, docet Olympiodorus, cui ferme in omnibus subscribit Philostorgius. Quae praeceunt verba, sic clarius poterant reddi: Submissus quoque exercitus, cui praeerant utriusque militiae dux Ardaburius, filius eius Aspar, et Candidianus. Ardaburium captum in manus Ioannis tyranni venisse, priusquam Aspar, eius filius, ab Imperatore cum potestate mitteretur, multi referunt. Vide inter ceteros Socratem Scholasticum libri 7. cap. 23., ubi de Ravenna ductu Angeli pastoris habitum ementiti ab eodem Aspare capta longam narrationem texit, quam confirmat Theophanes in Chronico, atque ex eo Anastasius Bibliothecarius pag. 56. editionis regiae, et Paulus

Diaconus, sive potius Landulfus Sagax Miscellarum historiarum lib. 14.

Pag. 16. A. [471, 14.] *Helion Magister officiorum et Patricius.* Helionis huius meminit Socrates tum lib. 7. cap. 20., ubi legatum ad Persas refert, ut cum illis pacem constitueret: *πέμψει οὐν Ἡλίωρα, ἄνδρα, ὃν πάντα διὰ τιμῆς ἤγειν, τοῦ* eiusd. libri cap. 24., dum Valentino missam a Theodosio consobrino coronam imperatoriam testatur. Corrigendus interim Theophanis locus in MS. nostro codice, cuius haec sunt verba: *Θεοδόσιος διὰ Αἵγιος πατροκίου στέφανον βασιλεὺον ἔπειψεν τῷ Οὐαλεντίνῳ ἐν Ρώμῃ:* scribe *Ἡλίωρος*, ut res ipsa loquitur, quamquam Anastasius Bibliothecarius et Miscellae Auctor sententiam istam praeterierint. Corrigendus quoque is, quem mox appellavi, Anastasius, dum Heleonem vocat: *Mittit legatarios Heleonem Patricium, quem valde honorandum ducebat, [non dicebat, ut excusum est in Miscella,] et Anatolium, Orientis Stratigon.* Scio Socratem de tempore missae illius ad Persarum regem legationis cum Theophane eiusque interpretibus non convenire. Verum hanc item dirimere non est huius operae, quam modo aggressi sumus. Ad Candidum itaque eique adiunctum Theophanem Byzantium transeamus.

E CANDIDO ISAURO.

Candidum ex Tracheotide sive aspera Isauria oriundum, ibidem exceptoris notarii officio apud magistratus functum fuisse ac religione Christianum Chalcedonensisque Synodi defensorem acerrimum praemittit Photius, qui in eius stylum pluribus censuram paulo post exercet. Nec plura de eo praefari hic possumus, cum nulla ipsius apud ceteros scriptores hactenus oblata sit mentio.

Pag. 17. A. [472, 2.] *Λέων ἦν ἐκ Δακίας τῆς ἐν Ἰλλυρίοις.* Daciam fuisse duplēm, Trans-Danubianam scilicet sive veterem, quam Gothiam ac Gepidiam suo tempore dictam fatetur Iornandes, et novam cis Danubium sitam, in duas postea, Ripensem Mediterraneamque, divisam norunt eruditii. Hanc ad prioris distinctionem *Δακίαν τὴν ἐν Ἰλλυρίοις*, Daciam Illyricam vocat sive Photius, sive is cuius verba sententiasque excerptit, Candidus, qui tribus libris historiam annorum 35. complexus est. Totidem quippe fluxerunt ab anno Domini Natalis 457., (quo, studio praesertim Asparis, genere Alani, Ardaburii, de quo ad Olympiodorum diximus, filii, Marciano Augusto suffectus est Leo Imperator,) usque ad mor-

tem Zenonis et Anastasii Silentiarii anno 491. factam Ariadnae opera inaugurationem. Leonem hunc alii Thracem appellant, et cognominatum fuisse Magnum, Seniorem ac *Μαχέλλην* volunt. Theodorus Anagnostes libro primo Collectaneorum : προχειρίζεται δὲ εἰς βασιλέα Λέων τις Θράξ μὲν τὸ γένος, τριβοῦνος δὲ τὴν ἀξίαν, quam digitatem Candidus longa circuitione exponit : στρατιωτικῷ παραγγελλας τάγματι καὶ τελῶν ἄρξας τῶν ἐν Σηλυμβρίᾳ. De patria et officio consentit Theophanes in Chronico iisdem usus verbis, quibus subnectit : μηνὶ Φεβρουαρίῳ, Ἰνδ. ἡ στρατείας ὑπὸ Ἀιατολίου πατριάρχον, quod an verum sit, in Chronico videbimus.

Pag. 17. A. [472, 6.] *Ardaburium, Patricium et Hermenarichum*. Tres Asparis filios ex tribus uxoribus susceptos memorat Candidus. De quibus plura paulo post, cum ex ipsomet, tum ex aliis coaetaneis scriptoribus dicentur a nobis; interim observa, implexam nimis apud Zonaram orationem levi mutatione sanari posse : εἴκων ἀνάγκη Καίσαρα ποιεῖ ἀπὸ πατρικίου (lege τὸν Πατρίκιον) τὸν τοῦ Ἀσπαρος παῖδα, Ἀρδαβούριον δὲ ἀδελφόν.

Pag. 18. A. [473, 12.] *Isauriam ab Esau nomen mutuatam*. Idem quoque infra eadem pagina inculcat. Sed de hac originatione mirum apud ceteros silentium.

Pag. 18. A. [473, 14.] *Leonis per Asparem electionem*. Auctor Chronicus Alexandrinus ab exercitu creatum Leonem Magnum testatur 7. Idus Februarii, Constantino et Russo Coss., anno Dominici Natalis 457. : καὶ ἐπήρθη Λέων ὁ μέγας βασιλεὺς ὑπὸ τοῦ ἔξερχετον μηνὶ Περιτίῳ πρὸ ζ ἰδῶν Φεβρουαρίου. Propius ad Candidi narrationem accedit tum Suidas in voce Ardaburius, tum Priscus Rhetor apud Euagrium l. 2. cap. 16.: ἀπερ ἀκριβέστατα Πρίσκῳ τῷ Ρήτορι πεπόνηται. δηνας τε δόλῳ περιελθὼν ὁ Λέων μισθὸν ὥσπερ ἀποδιδοὺς τῆς ἐς αὐτὸν προσαγωγῆς ἀναιρεῖ Ἀσπαρα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ περιεδέντα, παῖδάς τε αὐτοῦ Ἀρδαβούριον καὶ Πατρίκιον, ὃν Καίσαρα πεποίητο πρότερον, ἵνα τὴν Ἀσπαρος ἄγοιαν κτήσηται, seu potius εὔγοιαν, ut iampridem emendavit doctissimus Iacobus Billius lib. 1. cap. 38. Observationum sacrarum. Aspari Senatum coniungit Constantinus Manasses in compendio Chronico pag. 58. editionis regiae :

Ἡ σύγκλητος σὺν Ἀσπαροι τῷ τότε πατρικίῳ

Εἰς Λέοντα κατάγοντι τὴν σκηπτροχρωτορίαν.

Τὸν φροντιστὴν τὸν λογιστὴν τῶν Ἀσπαρος πραγμάτων,

Καθυποσχόμενος αὐτῷ θάτερον τῶν ὑέων

Τῷ στέφει τοῦ Καίσαρος τὴν κεφαλὴν κοσμῆσαι.

Οὐδὲ γὰρ ἦν τὸν Ἀσπαρούς κράτους ἐπιλαβέσθαι

Τῇ λύσῃ κατεχόμενον Ἀρείου τοῦ βεβήλου

P. 104 *Pag. 18. A. [473, 15.] De urbis conflagratione exorta.* Primum illud sub Leone Imperatore incendium regiae urbis fusissime describit Euagrius lib. 2. cap. 13.: ἐν μὲν τῷ βορείῳ κλίματι, ἐν ᾧ καὶ νεώρια τῆς πόλεως καθεστῶσιν ἀπὸ τοῦ καλούμένου βοὸς πόδου μέχρι τοῦ παλαιοῦ Ἀπόλλωνος· ἐν δὲ τῷ νοτίῳ ἀπὸ τοῦ Ἰουλιανοῦ λιμένος μέχρι οἰκισθεῖν πολὺ κειμένων τοῦ εὐκτηρίου τῆς ἐπίκλητης ὁμορότας ἐκκλησίας· ἐν δὲ τῷ μεσαιτάτῳ τῆς πόλεως μέρει ἀπὸ τοῦ Καυσταντίνου προσαγορευομένου φόρου μέχρι τῆς τοῦ ταύρου καλούμένης ἀγορᾶς. Quibus ac praecedentibus maxime verbis

V. 206 significat, quam foede grassata sit haec clades et quantam urbis partem flamma populata sit. Eiusdem conflagrationis mentio apud Priscum in Excerptis Legationum pag. 43. D. editionis regiae, et Marcellinus Comes in Chron., *Basilisco et Hermenerico Coss.*, hoc est, anno Christi 465., *Constantinopolium magno invasam incendio facieque foedatam deplanuisse*, memorat. Diem praescribere videtur Theodorus Anagnostes Magnae Ecclesiae lib. 1. Collectan.: ἐμπρησμὸς ἐγένετο μέγας τῇ δευτέρᾳ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς ἀπὸ τοῦ νεωρίου ἀρξάμενος, καὶ φθύσας ἥως τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ τοῦ Ἀμαρτίου. Quo tempore idem testatur, Marcianum Oeconomum super tegulas ecclesiae sanctae Anastasiae conscendisse, et Euangelii manu prehensis precibus lacrimisque templum illud illæsum servassé. Eadem habet Theophanes in Chronicō iisdemque paene verbis, hoc duntaxat insuper addito, quod ad annum Leonis quintum atque inductionem XV., sive annum Dominici Natalis 461., incendiariam illam populationem referat, in quo, ut vides, quadriennio dissidet a Marcellini calculo. Chronicō Alexand. duplex distinguit incendium, et primum quidem accidisse refert Basilico et Armenarico Coss., post dies 30. ab iniusta caede Menae, praefecti vigilum, ac vindicta numinis conflagrasse in urbe octo regiones 2. Sept. fer. 4. Indict. III., (seu potius IV.,) cum celebraretur memoria S. Mamantis. Alterum vero refert ad annum Christi 469. Zenone et Marciano Coss., quo arsisse urbem scribit a mari ad mare. Utrumque videtur confudisse Zonaras, apud quem leges, Asparem tunc vas aqua plenum humeris ferentem vicos percurrisse, populum cohortatum fuisse et singulis nummum argenteum pro mercede dedit.

Pag. 18. A. [473, 17.] De Titiano et Viviano. Reponendum forte pro Titiano Tatianus, de quo Priscus Historicus in Excerptis Legationum pag. 74. editionis regiae: ὅτι ἐπὶ Λέοντος βασιλέως Ῥωμαίων ἐπρεσβεύετο παρὰ μὲν Βανδήλονς ἕπερ Ἰταλῶν Τατιανὸς ἐν τῷ τῶν πατρικίων αἵμα καταλεγόμενος, quae verba ibidem habentur p. 43. D. Vivianus vero sive Bibianus anno Dominici Natalis 463., Ind. 1., cum Felice,

aut, ut alii habent, Basilio Consulatum gessit, quemadmodum discimus ex Fastis Consularibus apud Cassiodorum, Marcellinum et Auctorem Chronicu Alexadrini.

Pag. 18. A. [473, 20.] Tarasicodisam, Rusumbladeoti filium. Patrem Zenonis solus, quod sciām, commemorat Candidus: de patria nemo ambigit. Primigenium autem illius ac barbarum nomen varie a variis concipitur, ut fieri amat in peregrinis vocibus. Omnia maxime aberrat a recto tramite Euagrius lib. 2. cap. 15.: Λέων δὲ γαμβρὸν ἐπὶ θυγατρὶ Ἀριάδη προσλαμβάνεται Ζήνωνα, Ἀρικμῆσον μὲν ἐκ σπαργάνων καλούμενον. Rectius Agathias Scholasticus libro 4. pag. 135. editionis Graecae: Ζήνων ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς ὁ Ἰσανδρος, ὃς δὴ πρώτην Ταρασικωδίσεος ἐπωνομαζετο, ὑπὸ Ἰλλον τε καὶ Βασιλίσκου καὶ Κύνωνος ἐπιβουλευθείς, συνεργούσης ἐς τὰ μάλιστα καὶ Βηρίνης, ἐκπέπτωκε τῆς ἀρχῆς etc. Interpres dialysi vitiosa usus sic vertit pag. 127.: *Zeno ille Isaurus Romanorum Imperator, qui antea Tarasis Codiseus cognominabatur, insidiis ei per Hillum et Basiliscum et Cononem structis, coadiuvante praecipue Berine, imperio excidit* etc. Auctor Chronicu Alexadrini errandi ansam Vulcano praebere poterat, si iam e tenebris in lucem editus fuissest: sic enim dimidiata duntaxat vocem usurpat Ind. XII., sub Consulatu Leonis Iunioris: ἐβασίλευσε Ζήνων ὁ Κοδισεὺς ὁ Ἰσανδρος μετὰ τοῦ ἰδίου ἔκγόνου Λέοντος ὀλίγον χρόνον. Theophanes in Chronicu ad annum Zenonis 8. sacram Verinae Augustae, Zenonis socrus, refert, in qua imperium se Zenoni tradidisse gloriatur: ἵστε, ὅτι τὸ βασίλειον ἡμέτερόν P. 105 ἔστι, καὶ ὅτι μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἐμοῦ ἀνδρὸς Λέοντος προεγειρισάμεθα βασιλέα Ταρασκαλισάτον τὸν μετακληθέντα Ζήνωνα etc. Certiora de his affirmare possemus, si iniuria temporum non periisset Eustathii Syri lucubratio, in qua, teste Euagrio mox citato, unde iste Zeno ad tantam dignitatem ascendisset, et quam ob causam omnibus a Leone fuissest praelatus, commemorabatur.

Pag. 18. B. [473, 22.] Ardaburiūn. Hunc maiorem natu Asparis filium avoque suo cognominem a Leone Aug. Caesarem creatum fuisse persuadebit Interpres Euagrii iis, qui, usitato plurimis more, Graeca consulere deditantur. Locum vide, quem paulo ante exscripsimus. Priscus pag. 40. editionis regiae, ab eo superatos Saracenos ad Damascum, memorat. Eundem tyrannidem in Occidente molientem expulit Anthemius Imperator apud Cassiodorum in Chron., Marciano et Zenone Coss., Chronicon Alexadrinum, Rusticio et Olybrio Coss., anno Christi 464., Ind. II., scribit e vita migrasse sanctum Symeonem Stylitam, ὅτος τότε κόμητος ἀνατολῆς Ἀρδαβονρίου τοῦ πατρικίου τοῦ νιοῦ Ἀσπαρος τοῦ στρατη-

λάτου. Videlundus etiam Suidas in Excerptis nostris pag. 54.
editionis regiae.

Pag. 18. B. [474, 5.] Patricium Caesarem, Asparis filium, excepta duntaxat plaga, praeter opinionem salvum evasisse ac fuisse superstitem, solus, quod viderim legerimve, testatur Candidus : alii quippe omnes una cum Aspare filios Ardaburium atque Patricium interemptos fuisse memorant : Marcellinus Illyrianus in Chron. Ind. IX. Leone Aug. IV. et Probianus Coss., hoc est anno Christi 471. : *Aspar, primus Patriciorum, cum Ardabure et Patricio filius, illo quidem olim Patricio, hoc autem Caesare generoque Leonis Principis appellato, Arianius cum Ariana prole spadonum ensibus in Palatio uaderatus interiit.* Chronicon Alexandrinum, et si non suo loco, Pusaeo et Ioanne Coss., hoc est anno Christi 467. : *Toύτῳ τῷ ἔτει τυραννίδα μελετήσαντα (sic enim legendum est, non μελετήσας τις,) Ἀσπαροῦ τὸν πατρίκιον, ὃς πρῶτον τῆς συγχήτου, ἀφόγενεν ἐν τῷ παλατίῳ ἦσω, καὶ Ἀρδαβοῦρον καὶ Πατρίκιον τοὺς νιὸν αὐτοῦ ἐν κομβένδῳ καὶ αὐτοὺς συγκλητικὸν ὄντας, κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν.* Damascius in vita Isidori Philosophi apud Photium Cod. 242. : *ἡγεμόνα τῶν Γότθων Ἀσπερα βασιλεὺς Λέων ἐδολοφόνησεν, αὐτὸν καὶ παῖδας, ut omittam ea, quae de spectro Anthusae in nubibus oblato fabulatur.* Theophanes in Chronico bisterve illud idem repetit, aperitque causas, cur Aspar Leoni suspectus fuerit : eamque praecipue aliis intactam, quod Zenoni, genero Imperatoris, in Thraciam misso, insidias tetendisset Aspar, occidissetque imparatum, nisi re detecta Sardiçam Zeno aufragisset. Scio Procopium lib. I. Vandalic. solius Ardaburii cum patre caesi meminisse, sed de Patricio salvo ne γρὴ qui-dem. Cur vero Patricius Caesaris dignitatem p[re]e Ardaburio fratre natu maiore nactus sit, discimus ex eodem Theophane, qui quoniam nondum editus est, verba illius ex nostro Codice MS. tibi repreaesentabimus : *Toύτῳ τῷ ἔτει Λέωντος ἡβῆ Πατρίκιος ὁ νιὸς Ἀσπαρος, ὃν Κυίσαρα ὁ βασιλεὺς Λέων πεποίηκε διὰ τὸ ἐλκύσαι τὸν Ἀσπαρα ἐκ τῆς Αρειανικῆς δόξης καὶ εὐνοεῖν τῷ βασιλεῖ, παρεγένετο εἰς Ἀλεξανδρεία μετὰ μεγάλης φραγτασίας etc.* Quod si verum est, immerito Marcellinus Asparem eiusque filios, cum occisi sunt, Arianae haereseos crimine infamat. Porro, ne id fugiat ad alia properantem, Victor Tunnunensis in Chronico: Ioanne et Severo Coss., hoc est anno 470., *Leo Augustus Patricium, Asparis filium, Caesarem facit; tum anno sequenti: Leone Augusto V. et Probino Coss. Aspar et duo filii eius, Patricius Caesar et Ardaburius CP. praecepto Leonis occiduntur.*

Pag. 18. B. [474, 7.] Alius item de Aspari filiis, Armenrichus, caedem effigit. Nomen illud variis modis pingitur in

editis manuscriptisque codicibus. Damascius in vita Isidori Philosophi Armerichum vocat, docetque, Severiani aduersus Zenonem coniurationem ab eo fuisse detectam: Ἀρμεσίχου τοῦ Ἀσπερος παιδὸς ἔξειπόντος τὴν συναμοσίαν τῷ Ζήνωνι. Basilium et Hermenericum Coss. anno Christi 465. assignat Marcellinus Comes: Herminericus dicitur Cassiodoro, Fastis P. 106 vero Siculis sive Chronico Alexandriño Ἀρμενάριχος. Theophanes in Chron. Armenarichi huius non meminit.

Pag. 18. C. [474, 8.] Zenonem data Ariadne filia generum adscivit et in Oriente ducem exercitus creavit. Iam ab anno Leonis Imp. septimo Theophanes Zenonem generum Leonis appellat et in Orientem missum scribit: Λέων ὁ βασιλεὺς Ζήνωνα τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ στρατηγὸν τῆς ἑώας πάσης πεποίκης etc., quae sic Latine reddidit Anastasius Biblioth. in Hist. Eccl. p. 44. edit. Lupar., quae sub praelo calet: *Per idem tempus Leo Imp. Zenonem, generum suum, Magistrum totius Orientis fecit, et Basiliscum, fratrem Verinae Augustae, Magistrum Thraciae constituit. Zeno autem veniens Antiochiam invenit in ea episcopum sacrum Martyrium. Petrus autem Cnapheus sequebatur Zenonem etc.*, quae ad institutum nostrum non pertinent. Anno vero eiusdem Leonis 13. idem Chronographus, antequam caedem Asparis filiorumque eius referat, Zenonem similiter, generum Leonis, in Thraciam missum asserit. Theodorus quoque Lector lib. 1. Coll. Zenonem στρατηλάτην καὶ γαμβρὸν ἐπὶ θυγατρὶ Ἀριάδνῃ τοῦ Λέοντος appellat, eum Antiochiam venisse asserit cum Petro Cnapheo, templi sanctae Bassae martyris, quod Chalcedone erat, presbytero. At vero Candidus noster, Marcellinus et quidam alii nuptias Leonis cum Ariadna post necem Asparis differre V. 207 videntur: *Sunt tamen quidam auctores, inquit Zonaras, Asparum et Ardaburium ea gratia a Leone interfectos, ut nepotem ex filia Leonem Iuniorem Imp. crearet, veritum illorum potentiam, ne despecta huius infantia imperium sibi vindicarent.*

Pag. 18. C. [474, 10.] Quae in Africa secunda adversaque gesserit Basiliscus. Huius aliorumque ducum infelicem in Africa expeditionem pluribus in Chronico exponemus ex Iatino, Marcellino, Theodoro. Lectore lib. 1. Collect., ubi inter cetera: *Βασιλίσκος χρήματα λαβὼν πάντα προέδωκε παραιγέσει Ἀσπαρος*, Procopio lib. 1. Vandalic., Theophane, Zonara, Cedreno, Constantino Manasse, Nicephoro aliisque. Quaedam hic in antecessum verba Theophanis repreaesento ex MS. nostro Codice: *ναυμαχίας πολλάκις τοῦ Γεντζερίχου μετὰ τῶν νηῶν τῷ βυθῷ παραδοὺς, εἰτα καὶ αὐτὴν ἡδυνῆθη Καρχηδόνα κρατήσαι, ὑστερον δὲ ὑπὸ Γεντζερίχου καὶ πλεύστοις χρήμασι δελεασθεῖς ἡττήθη ἐκὼν, ὡς Περσικὸς (forte Πρίσκος) ιστόρησεν δὲ Θράξ.*

Pag. 18. C. [474, 16.] *A Leone filio Zenonem patrem Imperatorem coronatum.* Videndi Theodorus Lector, Theophanes, Marcellinus, Euagrius, Chronicon Alexandrinum, Procopius lib. 1. de bello Vandalic., aliisque passim. Unum hic tacere non possum, Victorem Tunnunensem in Chronico affirmare, Leonem illum Iuniorem ad necem a Zenone patre quae situm, ab Ariadna matre servatum fuisse: *Alium, inquit, pro eo eius uxor similem puerum ad mortem obtulit, et Leonem eundem Augustum occulite totondit, eumque clericum unius ecclesiae CP. fecit.* Qui Leo usque ad Justiniani principis tempora vixit. Eadem habet Isidorus Hispal. in Chronico, atque ex alterutro Gothefridus Viterbiensis in Pantheo parte 16., qui huic fabulae plura etiam de suo addidit.

Pag. 18. D. [475, 1.] *A Verina deceptus Zenon.* Causam illius in Zenonem odii Auctor Chronicus Alex. hanc profert, quod Zeno socrum nescio quid petentem repulerit. Alteram memorat Candidus, quod in Patricium Magistrum derivare vellet imperii dignitatem, qua spe frustrata, Basiliscum fratrem Imperatorem renuntiarit. Plura Theophanes, Procopius, Agathias, Suidas, Euagrius, Theodorus Lector, Marcellinus, Victor, Anonymus post Ammianum editus, aliisque, quos hic conciliare aut exscribere non est animus. Graeca sic distingue: καὶ ὡς Βηρίνα ἐλπίδι τοῦ συναφθῆναι Πατρικίῳ τῷ μαγίστρῳ καὶ βασιλεύειν αὐτὸν, τὸν γαμβρὸν αὐτῆς φυγαδεύσασα.

P. 107 Pag. 18. D. [475, 4.] *De Nepote, Oreste, filioque eius Augustulo, sive Romulo,* Graece apud Theophanem et Euagrium Ρωμύλλῳ, (unde vulgaris de Momyllo erroris origo emanavit,) non est quod plura quis a me exspectet in re contrita καὶ καθημαξενμένῃ. Ex recentioribus de his consule Henricum atque Hadrianum Valesios, par fratum eruditissimum, hunc libro 5. Rerum Francicarum, illum in notis ad fragmentum Anonymi ex schedis R. P. Iacobi Sirmondi post Ammianum Marcellinum evulgati. Cabadem ac Zenonem imperiis spoliatos ea recuperasse observat post Agathiam aliosque Constantinus Manasses pag. 60. edit. regiae. Solum Nepotem deiectum fortuna benignis oculis non respexit.

Pag. 19. A. [475, 12.] *Armatus, sive Armatius,* (cui voci sunt, qui aspirationem praefigant,) non ignotus erit iis, qui Malchum Philadelphiensem pag. 94. editionis regiae, Suidae Excerpta pag. 34. eiusdem editionis, Chronicon Alexandrinum, Procopium lib. 1. Vandalic., Theophanem similesque scriptores frequenti lectione familiares sibi fecerint. Malchus ac Suidas intersectorem Armati Onulphum sive Onuolphum nominant eundemque barbarum ac genere Thuringum fuisse testantur. Neque vero Armatus hic idem videtur cum altero

etisdem nominis Praefecto Praetorio Galliarum, ad quem anno 425. Valentianus III. rescrispsit, ut habes tom. 1. Conciliorum Galliae.

Pag. 19. B. [475, 18.] *Basiliscus ex Caesare inter lectores in Blachernis profiteri coepit.* Aliter rem narrat Auctor Chronicus Alex. Theodorico et Venantio Coss., hoc est, anno Dominici Natalis 484.: καὶ μετὰ τὸ φονευθῆναι Ἀρμάτου, τότε καὶ τὸν νιὸν αὐτοῦ Βασιλίσκον τὸν Κυῖαρα γεώτερον ὅντα ἐπίσκοπον ἔχειροτόνησεν εἰς Κύζικον μητρόπολιν Ἐλλησπόντου, ἐπειδὴ ἦν φορέσας πορφύραν βασιλικὴν ὡς Καῖσαρ, hoc est, post caedem Armati Basilicum, filium eius, Caesarem adhuc adolescentem, episcopum Cyzici, Hellesponti metropoleos, inauguraravit, propterea quod purpuram gestaret regiam non secus ac Caesar. Audi Constantinum Manassem pag. 61. editionis regiae:

Τὸν μὲν Ἀρμάτιον οἰκτρῷ θανάτῳ παραπέμπει
Προδότην δολομήχανον φανέντα τῷ δεσπότῃ.

Πληροῦ δὲ την ὑπόσχεσιν καὶ τὸν ἐκείνου παῖδα
Κατακοσμεῖ τῷ Καῖσαρος ὀλβιωτάτῳ στέψι.

Μετ' οὐ πολὺ κάκείνου δὲ τὰς τρίχας ἀποκείρας
Ἐφίστησι Κυζικηνὸς ἀρχιερέα βίᾳ.

Euagrium paulo post citabimus. De celeberrimo Blachernarum templo plura, Deo dante, dicemus in nostris Annotacionibus ad topographiam CP. Petri Gyllii.

Pag. 19. B. [475, 19.] *Basiliscus Marcum filium Caesarem tum Imperatorem facit.* Euagrius lib. 3. cap. 4. recitat illorum litteras ad Timotheum Aelurum hoc titulo: Αὐτοχρότῳ Καῖσαρ Βασιλίσκος εὐσεβής, νικητής, τροπαιούχος, μέγιστος, ἀεισέβαστος, αὐγονότος, καὶ Μάρκος ὁ ἐπιφανέστατος Καῖσαρ Τιμοθέῳ τῷ εὐλαβεστάτῳ καὶ θεοφιλεστάτῳ ἀρχιεπισκόπῳ τῆς Ἀλεξανδρέων μεγαλοπόλεως: tum cap. 5. subdit Episcoporum Asiae, qui Ephesi convenerant, libellum ad Impp. scriptum: τοῖς κατὰ πάντα εὐσεβεστάτοις καὶ φιλοχοίστοις δεσπόταις ἡμῶν Βασιλίσκῳ καὶ Μάρκῳ αἰωνίοις νικηταῖς αὐγονότοις. Ex quibus aliisque conficitur, errasse qui aut Marcum Caesarem duntaxat creatum, aut eodem cum Caesarea tempore Imperatoriam dignitatem a patre fuisse consecutum. In iis sunt Theodorus Lector, Marcellinus et Auctor Chronicus Alexandrini, ut ceteros silentio premat, atque in primis Theophanem, ex quo Anastasius Bibliothecarius pag. 45. editionis regiae: *Basiliscus in campo acclamatetur Imperator. Marcum filium Caesarem fecit, et Zenobiam, uxorem suam, Augustam coronavit, et statim contra fidem praelatus est, Zenobia maxime incitante illum ad istud, Timotheumque Helurum revocavit per typum, et Petrum Craphea, qui abstrusus erat in Monasterio Acoemetensi.* Tum paulo post:

Zeno cum Ariadne ad regiam perveniens urbem susceptus est a populo ac Senatu. Basiliscus vero veniens ad ecclesiam, imperiali deposita in divina mensa corona, ad baptisterium confugit cum Zenobia malae opinoris uxore sua. Ubi vides Zenobiam dici, quam passim alii omnes Zenonidem cum Candido nostro appellitant. Zenonidam vero Marcellinus, familiari per ea tempora dialecto, qua apsidam, lampadem, Helladam similisque formae nomina barbare per primam flectebant.

P. 108 Pag. 19. B. [476, 3.] *In Cappadociam relegatus cum tota stirpe caesus est.* Fame sitique periisse omnes ferme affirmant. De loco dissentunt: turrim castri Limnarum in Cappadocia habet Chronicon Alex., cui accedit Marcellinus Illyricianus in Chronicō: *In oppidulum, quod Leminis in provincia Cappadociae dicitur, trusus fame extabuit.* Victor Tunnnensis: *Basiliscum cum filiis atque uxore exilio in Sasimis Cappadociae mittit etc.* At Theodorus Lector libro 1. Collect.: *Βασιλίσκος καὶ Ζηνωνίς ἐν Βουσάμοις ἐπέμφθησαν.* Euagrius autem libri 3. cap. 8.: *ἐν Ἀχονοῦ δὲ τῷ σταδιῳ ἄμα γυναικὶ καὶ τέκνοις ἀποσφύτεται.* In Theophane nostro MS. locum adscriptum non reperi; en ipsa eius verba: *ἐλαβεν τὸν Βασιλίσκον, δοὺς αὐτῷ λόγον μὴ ἀποκεφαλίζειν αὐτὸν τε καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, διν ἀποκλεισθῆναι προσέταξεν εἰς ἔνα πύργον σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, καὶ τῷ λιμῷ διαφυρῆναι. τινὲς δέ φασιν, ὅτι ἐπαγόμενος ἀποσφάττεται: quibus haud dubie praeivit noster Candidus: εἴτα παγγενεῖ κατασφάζεται.* Anonymus post Ammianum Marcellinum editus communī subscribit sententiae: *Basiliscus fugiens ad ecclesiam, intra baptisterium cum uxore et filiis ingreditur. Cui Zeno dato sacramento securum esse de sanguine, exiens inclausus cum uxore et filiis intra cisternam siccan ibidem frigore defecerunt.*

Pag. 19. B. [476, 4.] *De Petro Fullone et Calandione, obortisque in Oriente turbi Euagrius aliquique historici.* Unum hic appellabo Theophanem, quem magna ex parte Latine reddidit Anastasius Bibliothecarius p. 46. et seqq.: *Anathematizabat eos, qui non dicunt Deum crucifixum esse, et scindens populum Antiochenum addit in Trisagio hymno: qui crucifixus est propter nos. Quod ex tunc hodieque apud Theopaschitas dici obtinuit.* Tum postea: *Zeno iussit Acacio CP. episcopum Antiochiae constituere, qui ordinavit Calandionem. Consecraverunt autem et Antiocheni per ignorantiam Ioannem, qui dicebatur Codonatus, quem Calandio in Tyrum, quae primus est thronus Antiochenae dioeceseos, translatum inthronizavit.* Tum ut videoas versatile Zenonis ingenium, aut versipellis haeretici subdolam indolem in demulcendo sibi, quem Basilisco favens offenderat, Imperatore, subdit: *Zeno requie-*

potitus a barbaris, ab Antiochena Calandoniem pellit ecclesia, exulēt faciens apud Oasin, Petrumque Cnaphea constituit. Graeca sic se habent in MS. codice, quo utor: Ζήνων δὲ ὁ βασιλεὺς ἀνέθεις τῶν τυράννων ἐξέβαλε τῆς ἀκτησίας Ἀστιν. V. 208 οχέων Καλανδίου, καὶ ἐξώρισεν εἰς Ὁσσιν. Πέτρον δὲ τὸν Κναφέα κατέστησε. Causam exilii aperit Euagrius lib. 3. cap. 16.: ὃς ὑπερον τὴν εἰς Ὁσσιν οἰκησιν κατακρίνεται, ἀμῦναι νομιωθεῖς Ἰλλον καὶ Λεοντίῳ καὶ Παμπρεπεῖ περὶ τὴν Ζήνωνος τυραννίδα.

Pag. 19. C. [476, 8.] *Hillus multa Romanae rei publicae contulit.* Laudatur a Candido, quem alii ut Magum et incantatorem traducunt. Vide Suidae Excerpta p. 47. et 60. regiae editionis. At noster hic culpam omnem confert in Pamprepium, hominem impium, Aegyptium, Grammaticum et praestigiatorem. Hilli artibus Armatus a Basilisco ad Zenonem defecit, ut Candidus narrat, eiusdemque suasu, teste Euagrio, Zeno Armatum interfecit: ὃ δὲ Ζήνων Ἰλλον γνώμῃ καὶ τὸν Άρμάτον ἀναιρεῖ συγγενῆ Βερίνης τῆς βασιλέως etc., lib. 3. cap. 24., ubi subiicit, Basilicum, Armati filium, Caesarem Nicaeae creatum, sacerdotem primum, tum postea episcopum fuisse creatum. Illius quoque sedula opera ac promissis multi a Marciano et Procopio abstracti, ut docet Theophanes. De eodem Hillo plurima scripsérat μύλα λογίως Eustathius Syrus, quem multis laudibus effert Euagrius lib. 3. capp. 26. 27. et 29., quae per otium consules: neque enim iuvat conferre quae de insidiis a Verina aut Zenone Hillo paratis uterque refert. Nec desunt, qui etiam ab Ariadna paratas illas scribant apud Suidam. Ceterum de Marso et Pamprepio qui singularia volet, adeat Damascium in vita Isidori Philosophi apud Photium pagg. 1050. 1058. 1071. edition. Genev.

Pag. 19. C. [476, 15.] *In Odoacrum magis Zenonis animus inclinavit.* Per Gallos Occidentis, qui Odoacro non acquiescebant, Romanos intellige, qui Galliarum partem aliquam incolebant, et adversus Francos, Vesogothos et Burgundiones, civitates aliquot propugnabant. Ita enim expono δνσ-P. 109 μικοὺς Γαλάτας, ad distinctionem Γαλατῶν τῶν ἐν τῇ Ασίᾳ. Eadem locutione propemodum usus Priscus Panites Sophista, pag. 57. Excerptorum de legationibus edit. regiae, meminit Γαλατῶν τῶν ἐν τῇ ἐσπερίᾳ. De Odoacre, Erulorum rege, qui pulso Roma Augustulo Italiae per 18. annos imperavit, plura alias ex coactaneis maxime scriptoribus proferemus. Interim lege ignoti fragmentum post Ammianum Marcellinum editum, alteriusque Anonymi a Cuspiniano Cassiodori Fastis inserti pretiosas reliquias.

Pag. 20. A. [476, 20.] *Verinam in Ciliciae castellum allegavit.* Papyrium Isauriae nominatum designant Theodorus

Lector sub finem libri primi Collectaneorum et initio secundi, ac Theophanes, cuius sententiam integrum curiosis lectoribus exhibebo : ἐβουλεύσατο Ἰλλος ὁ Μαγιστρος (dignitate Magistrum Officiorum Marcellinus appellat) τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι, ὃντος Βερίναν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ ἔκβάλη τῆς πόλεως, καὶ δόλος τυνι πέμψας αὐτὴν εἰς Χαλκηδόνα, μετ' ὀλίγον δὲ εἰς τὸ Παρίουν (corrigo Παπυρίουν) καστέλλιν ταύτην ἀκέστειλε συδίαγεν Μαρκιανῷ καὶ Λεοντίᾳ τῇ ἴδιᾳ θυγατρί. Reliqua ob prolixitatem omitto, in quibus de amputata auricula, et Orientis praefectura aliisque uberrime pertractatur, quibus illustrari possint, quae habet Marcellinus Comes in Chronico, Theodorico et Venantio Coss. sive anno Dionysiano 484.: *Illus natione Isaurus, amputata apud Comitatum auricula, Orientem Zenoni infestus invasit. Porro cum Leontio tyrannidem arripuit.*

Pag. 20. A. [477, 2.] Marciano et Procopio, filii Anthemii. Civilis illius belli causam tacuit Candidus, quam Theodorus Lector extremo libro primo, Theophanes Chronico, aliique pluribus explicant: Marcianus Leontiam duxerat Leonis ex Verina filiam, cui eo nomine regnum deberi asserebat, quod regnante patre nata esset, cum Ariadne, eius soror Zenonis coniux, antequam Leo imperaret fuisse in lucem edita. Idem bellum eleganter descriperat Eustathius Syrus et Malchus Philadelphensis, ut tum ex pag. 86. Excerptorum de legationibus editionis regiae, tum ex cap. 26. libri tertii historiae ecclesiasticae Euagrii clarum est. Marciano et Procopio tertium adiungunt utriusque fratrem Romulum citati paulo ante Theodorus et Theophanes, quem silentio Candidus obvolvit, et Marcianum quidem in Papyrii castellum relegatum, Procopium vero ac Romulum in Occidentem sive Romanum aufugisse testantur.

Pag. 20. B. [477, 10.] Hillus insurrexit et Leontium Imp. renuntiaverit. Rebellionem Hilli ac casum referunt Theodorus Lector initio libri 2., Euagrius lib. 3. cap. 27., ex Eustathio Syro, quem vulgo Epiphaniensem nuncupant, ubi et Theodorici, Gothorum ducis, meminit, qui postea Romae regnavit, Damascius in vita Isidori loco supra indicato, Marcellinus Comes, Dynamio et Sifidio Coss., ann. Christi 488.: *Leontius rex et Hillus tyrannus in Papyrio, Isauriae castello, capti decollatique sunt. Capita eorum CP. allata praefixa hastilibus tabuerere.* Victor Tunnunensis in Chronico, et Theophanes, qui uberrime singula quaeque persequitur, suo tempore alias proferenda, ex quibus haec pauca delibavit Anastasius Bibliothecarius pag. 46. edit. regiae: *Hillus Patricius cum Leontio et reliquis venit ad castellum Papyrii, et educta Verina Augusta in Tarsum Ciliciae fecit eam coronari extra*

civitatem apud sanctum Petrum. Scribe cum, nempe Leon-
tium, ut Graeca manifeste edocent: ὁ δὲ πατρίκιος Ἰλλος σὺν
Λεοντίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς παραγίνεται ἐξ τοῦ Παπυρούν κα-
στέλλειν καὶ ἔξαγαγων Βερίναν εἰς Ταρσὸν τῆς Κιλικίας
ἔποιησεν αὐτὴν στέψαι ἔξω τῆς πόλεως εἰς τὸν ἄγιον Πέτρον
βασιλέα Λεόντιον τὸν πατρίκιον. καὶ ἔγραψεν ἡ δέσποινα
Βερίνα σάχραν τοῖς Ἀντιοχεῦσι Σύροις etc. Quae vero ad
mortem Zenonis spectant repeate sis ex vulgaribus historicis
Chronicorumque scriptoribus.

E THEOPHANE BYZANTIO.

Byzantius hic Theophanes omnino diversus est tum ^{a P. 110} Theophane Lesbio sive Mitylenaeo, cuius meminere Plutarchus in Pompeio, Strabo, Paterculus aliique, tum a sanctissimo Christi confessore Theophane, Monachorum Agri praefecto sive Abbe (quem minus apposite Georgium nonnulli, et post Leunclavium in Latina Michaëlis Glycae versione ruri degentis coetus praefectum dicunt; cuiusque Chronicum ab Anastasio S. R. E. Bibliothecario Latinitate mixobarbara maximam partem redditum, atque a Landulfo Sagaci Miscellae Historiae sparsim insertum, regiis typis in lucem publicam nunc primum exit). Nulla ut iusta satis suspicio eruditis viris esse potuerit, cur noster hic, qui res suo, ut videtur, tempore sub Iustino Iuniore gestas, circa annum Dominici Natales 580. conscripsit, idem fuerit cum eo, qui post ducentos et quod excurrit annos adhuc superstes erat.

Pag. 21. A. [483, 3.] *Iustinus Imperator et Chosroës, Persarum rex.* Interpretationem sic recense: *quod ruptis foederibus exortum est, quae a Iustiniano Imperatore et Chosroë, Persarum rege, constituta solverunt Chosroës ipse et Iustinus, Iustiniani successor, exente altero imperii anno.* Iustinianum certe in locum Iustini subrogandum esse, dubitare non sinit series orationis; firmantque omnia, quae de initis non semel opera maxime Petri Patricii atque officiorum Magistri Romanos inter ac Persas foederibus pluribus exponunt Procopius tum lib. 2. Persicorum pag. 40., tum lib. 4. de bello Goth., et Menander Protector in Excerptis legationum pag. 133., ubi inter cetera dicitur Petrus ille *Πωμαίων πρεσβευτὴς ἀποχρώντως ἔχων τῆς τε ἄλλης παιδείας καὶ τῆς τενν νόμουν,* et seqq. 137. 139. 140. 141., in quibus conditiones pacti in annos quinquaginta foederis recitantur, quas quivis percurrere potest. Videnda quoque, quae de iis habent Agathias l. 4. p. 137. et Theophanes Confessor in Chronicō. Quae omnia,

Deo dante, in suos annos digerentur a nobis in Chronicis novae Romae.

Pag. 21. A. [483, 12.] *Iustinus per Comentiolum Suaniam a Chosroë repeteret. Quem hoc loco Theophanes Comentiolum nominat, in Excerptis Menandri Protectoris pag. 148. editionis regiae dicitur Ioannes, Comentioli filius, ut necesse sit alterutri loco subesse mendum. Locum Menandri adscribam, tum quod legationis tempus causamque insinuet Theophanis nostri narrationi consentaneam, tum quod levi unius alteriusve litterulae mutatione sanandus videatur: Ἰουστῖνος δὲ ἀνεψιὸς Ἰουστίναροῦ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ Ἰωάννην τὸν Κομεντιόλον (vel, quod non minus arridet, τὸν Κομεντιόλον, sic quippe legendum arbitror, non Δομεντιόλον, ut habent edita,) εἰς τὰ Πλερῶν ἡδη ἔστειλε προεβενσόμενον. παρενεγγύησε δέ οἱ, ὃ μὲν τον ἁμφαρούς ἀνακήρυξεν ποιῆσασθαι τῆς αὐτοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἀναγορεύσεως κατὰ τὸ εἰώθδες Ῥωμαῖοι τα καὶ Πλέσσαις, ἐν ταυτῷ δὲ, εἴγε καλέσοι καιρός, καὶ ἀμφὶ Σουανίας κινῆσαι λόγους. ταυτην γὰρ οὐπω Χοσρόης ἀπεκράτησες Ῥωμαῖοις etc., quae Eclogas nostras mirifice illustrant nimio brevitatis studio subobscuras. Evidem sub ea tempora, Iustino, Tiberio Mauricioque imperantibus, crebram reperio Comentioli mentionem apud Euagrium Scholasticum, qui*

V. 209 lib. 6. cap. 14. genere Thracem fuisse, et Martyropolim e Persis recepisse, Ocasque, munitissimam arcem, expugnasse docet, et Theophylactum Simocattam lib. 1. historiae capite 4., ubi dicitur ἀνὴρ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως ὑπερφερόμενος, διν Σχρίβων τῇ Λατινίδι φωνῇ Ῥωμαῖοι κατονομάζονται, et 5. 6. 7. lib. 2. lib. 5. cap. 2. aliisque deinceps. Auctor Chronicus Alexandrinus narrat, Comentiolum, Patricium et Magistrum militiae, cum Mauricio pluribusque nobilibus iussu Phocae tyranni caesum fuisse trans urbem ad S. Cononis, additique ex Magno Chronographo, quisquis ille fuerit, divinae in Mauricium ultionis causam his verbis: Μαυρίχιος δὲ βασιλεὺς τῷ στρατῷ Κομεντιόλον (sic) ὑπέθετο τὸ Ῥωμαῖον στράτευμα παραδοῦναι πολεμίοις etc.

P. 111 Pag. 21. A. [484, 1.] *Suaniam repeteret. Ex Menandri Protectoris Excerptis pag. 138. 143. 145. 146. aliisque discimus: 1) Suaniam fuisse provinciam Colchidi vicinam, partemque Lazices circa Caucasum, ubi transitus Scytharum; 2) Suanos, sive Soanos, (sic enim quibusdam dicuntur, et Prisco Sophistae Σουάρνοι pag. 46) iuga Caucasi incolentes, esse κλῶπας, λαφυραγωγούς καὶ χαλεπῶν ἔργων καὶ ἀνοσίων ἔργατας; 3) a tempore Theodosii usque ad Leonis Imp. tempora Lazorum reges Suanis duces principesque dedisse; 4) cum negata fuisse anno, quam rex Colchorum Suanis praestare solebat, eos iniquo animo tulisse, et Persis se sponte dedisse;*

5) ut cetera praetermittam, vere Suaniam illam a Petro, sapientissimo oratore, vocatam fuisse fomitem malorum, σπινθῆρα τῶν κακῶν, ut quae μεγίστη δυσμενίας ἐμπύρωσις, et formidolosissimi belli Romanos inter ac Persas causa fuerit, quo Constantinopolitanum imperium totusque adeo Oriens ultimum in discrimen venit.

Pag. 21. B. [484, 4.] In Oriente ad Tanain Turci degunt.
De Turcorum origine multa multi, neque satis consentanea. Noster hic dictos olim Massagetas asserit. Menander vero Sacas pag. 151. D. editionis regiae. Videnda de iis prolixa digressio Theophylacti Simocattae libro septimo historiae Mauricianae capp. 7. 8. et 9. a pagina 174. editionis regiae.

Pag. 21. B. [484, 6.] Cermichiones. Quid vox ista veteribus Persis significaverit, quamve ob causam Turcis imposita sit, mihi fateor incompertum. Menander Protector pag. 153. videtur innuere, Cherchos fuisse populos Turcis vicinos, unde forte Turcis inditum illud a Persis nomen, quasi Cherchorum victores, aut quid simile. Zemarchum quippe refert a Disabulo, Turcorum rege, donatum concubina captiva ex iis, qui Cherchis dicuntur. Theophanes Confessor in Chronico ad annum Iustiniani Imperatoris 36. haec habet: ἀλέθοντες πρόσβεις Ἀσκὴλ τοῦ Ρήγος Ἐρμιχιώνων τοῦ ἔσωθεν κειμένου τοῦ τῶν βαρβαρῶν ἔθνους πλησίον τοῦ ὥκεανοῦ, δεόμενοι μὲν (lege μὴ) ἀποδέξασθαι. Quae sic interpretatur Anastasius Bibliothecarius pag. 67. editionis regiae: *Eodem anno venerunt legati Ascelti, regis Ermichionum, (corrigendum arbitror Chermichionum, quamquam eadem hic servanda regula, quae in Chunis et Hunis, Lotario et Clotario, similibusque barbaris recipitur,) qui positus est inter barbarorum gentem iuxta Oceanum.*

Pag. 21. B. [484, 8.] Ne Abaros reciperet obsecrantes. Turcis olim subiectos fuisse Abaros sive Hunnos, plerique veterum scriptis prodidere, atque in primis Menander in Excerptis non solum p. 99. et seqq., sed etiam 162. Corippus Grammaticus lib. 5. de laudibus Iustini Minoris, Avarum legatos ad Imperatoris praesentiam deductos, hac oratione usos fingit:

Crudus et asper Avar dictis sic coepit acerbis:

Rex Avarum Cagan debellans intima mundi,

Famosos stravit magna virtute tyrannos,

Innumeros populos, et fortia regna subegit etc.

Cui inter cetera respondit Justinus, quae ostendant a potentioribus populis victos fugatosque in alias oras emigrasse:

Quid profugos laudas, famaque attollis inani

Extorrem populum? quae fortia regna subegit?

Effera gens Avarum proprias defendere terras

Non potuit, sedesque suas fugitiva reliquit,

Tu velut ignarus falsis rumoribus aedes

Vana loqui, turpique dolo nova somnia singis etc.

Quantum vero damnum Romanae rei publicae intulerit repudiata Abarum amicitia, docent tum ceteri illius temporis scriptores, tum Ioannes ex Biclarensi Abbe Gerundensis Episcopus, ad annum Iustini X. et Tiberii I. ac III. Nam quae sub Mauricio, Phoca et Heraclio postea contigerunt, ex S. P. 112 Simocatta, Chronico Alexandrino, utroque Nicephoro, Theophane, aliisque vix cuiquam ignota esse arbitror.

Pag. 22. A. [484, 13.] *Bombycum originem homo quidam Persa Iustiniano imperante Constantinopoli ostendit.* Procopius Caesariensis monachis quibusdam ex India profectis inventum hoc tribuit lib. 4. de bello Gothicō paginis 345. et 346., ubi vocat σκώληκας τῆς μετάξης δημιουργούς, τῆς φύσεως αὐτοῖς διδασκάλον τε οὖσης, καὶ διηνεκῶς ἀναγκαζούσης ἔργονται. De bombycibus pauca admodum Theophylactus Simocatta cap. 9. lib. 7. p. 177. regiae edit.: in Excerptis apud Photium cod. 65. dicuntur σκώληκες τίκτοντες τὴν δοθῆτα τὴν Σηρικὴν, cum Simocatta scripsisset εξ ἀντί τὰ Σηρών (forte Σηρῶν — Σηρικῶν? N. — reponendum) καθέστηκε νόματα, quae pro more sublegit cum aliis plerisque Nicephorus Callisti l. 18. Historiae Ecclesiasticae cap. 30. De his videndus omnino Suidas in dict. Σηρες et Σηρική. Nec omittendus Menander Protector pag. 106. edit. regiae, ubi Cantoclarus Interpres ubique vertit *purpuram*, cum μέταξυ *sericum*, seu *bombycium* pannum ex filis tenuioribus depexum, aut certe, quod alii malunt, *sericum crudum*, necdum lotum, neque tintillum, sed αὐτοφυὲς significet, vel ipsis Suida mox citato atque Hesychio testibus, ut plures non congeram. Quod insigne interpretationis mendum, plus quam duodecies intra duas paginas repetitum, miror viris doctis minime animadversum. Tanta porro ab eo tempore sericorum pannorum copia in urbe regia extitit, ut paulo post Corippus Africanus Grammaticus l. 4. de laudibus Iustini Imperatoris, Iustiniani nepotis ac successoris, canere vere potuerit:

*Interea populus totas compleverat aedes,
Ornatas nexit diversa ex fronde coronis,
Serica per cunctas pendebant vela columnas,
Perque arcus vicosque omnes astabat utraque
Parte favens vulgus, palmasque sinusque parabat.*

Pag. 22. B. [484, 23.] *Ephthalanus enim, Ephthalitarum rex, a quo appellationem universum genus traxit.* Quibusdam ergo codicibus corrupte dicuntur, litterula addita, *Nephthalitae*: de quibus consule Menandrum Protectorem pag. 106. et 137. editionis regiae, Theophylactum Simocattam lib. 7. cap. 7. pag. 174. editionis regiae: unde etiam, non secus atque ex

āius exscriptore Nicephoro, mendam, geminata per librarii dormitantis socordiam consonante ortam, expungendam monemus: τῷ ὅγει γὰρ τὸν ἔθναρχην τῶν Ἀβδελῶν (φημὶ δὴ τοὺς λεγομένους Ἐφθαλιτῶν) κατακολεμήσας αὐτὸς ὁ Χαράκος ἐνίκησε, τὴν τε τοῦ ἔθνους ἀρχὴν περιεβάλετο: et utroque antiquiorem Procopium, qui libri primi Persicorum initio haec habet a nostro instituto non aliena: Περόζης δὲ Περσῶν βασιλεὺς πρὸς τὸ Οὔννων τῶν Ἐφθαλιτῶν ἔθνος, οὗσπερ λευκοὺς ὄνομάζουσι, πόλεμον περὶ γῆς ὁρίων διέφερε. Ἐφθαλῖται δὲ Ούννων μὲν ἔθνος εἰσὶ τε καὶ ὄνομάζονται. οὐ μέντοι ἀναμίγνυνται ἡ ἀπιχωριώζονται Ούννων τισὶν, ὅν ἡμεῖς ἴσμεν. ἐπεὶ οὐδὲ χώραν αὐτῶν ὅμορον ἔχουσιν, οὐδὲ πη αὐτῷ ἄγχιστα ὕψηνται, ἀλλὰ προσοικοῦσι μὲν Πέρσας πρὸς βορδᾶν ἄνεμον etc., in quibus Gorgo dictam illorum civitatem asserit, neque more aliorum Hunnorū, mutatis in dies sedibus, vagari, sed civilem societatem legibus tueri, quisque regibus subiici; quae maximam partem in codicem suae Bibliothœcae 63. retulit Photius Patriarcha CP.

Pag. 22. B. [485, 2.] *Perozem et Persas cum viceret.* Peruzus sive Perozes, avus magni Chosroae, regnabat Leonis Macellae tempore, ut Isdigerdes et Varanes imperante Theodosio Iuniore. Vide praeter citatum mox Procopium, Priscum pag. 75. et Menandrum Protectorem pag. 146. editionis regiae.

Pag. 22. B. [485, 2.] *Zemarchum ad Turcos legationem mittit.* Cilix genere fuit, teste Menandro pag. 151. edit. regiae. De tempore, quo legatio ista contigit, dubium esse potest, sed unius duntaxat anni. Qui anno Iustini quarto illigant, mendum irrepsisse putant in inductionis notam, et pro δευτέρῳ legendum edicunt: τρίτῳ ἐναντὶ τῆς πεντεκαιδεκατηρίδος περὶ p. 113 φορᾶς. Qui vero in praecedentem annum reilicere malunt, pro τέταρτον ἔτος, quod mox sequitur, procliviori, ita me Deus amet, correctione substituunt τρίτον. Quam conjecturam nostram suis postmodum in Chr. novae Romae momentis examinabimus. Alteram ad Turcos legationem consignarat Menander Prot. libro 8., ut ex eius Excerptis discimus pag. 61. et sequentibus. Zemarchum Comitem Orientis exhibit Theophanes ad annum Iustiniani Imp. 34.: συνέβαλον κατ' ἀλλήλων οἱ ὁρθόδοξοι καὶ Σεβημιανοί, καὶ πολλοὶ φόνοι γεγόνασιν, καὶ ἀποστειλας δὲ βασιλεὺς Ζήμαρχον τὸν κόμητα τῆς ἀνατολῆς ἐκάλυπτος τοὺς ἀτάκτους: quae sic Latine reddit Anastasius Bibliothecarius pag. 66. editionis regiae: congressi sunt adversus alterutrum Orthodoxi et Severiani, et multa homicidia facta sunt, et missō Imperator Zimarcho, Comite Orientis, inhibuit inordinatos. Cogitandum, an idem sit cum hoc nostro. Certe et hic et ille diversus est ab altero, cuius meminit his

Dexippus, Eunapius etc.

38

verbis idem Theophanes ad annum Iustiniani 55., quae ex nostro MS. codice represeento ab Anastasio Bibliothecario praetermis-
sa: καὶ τῷ Μαῖρι μηνὶ γ' κατηγορήθη Ζήμαρχος ὁ χουράτωρ
τῶν Πλακιδίας, ὃς κατὰ τὸν βασιλέως πόλλα λαλήσας etc.

Pag. 22. B. [485, 8.] *Aethiopas amicos populi Romani oīm Macrobios, nunc Homeritas appellatos.* Marcianus in compen-
dio Stephani Byzantii inter Aethiopas collocat: 'Ομηρῖται,
ἄνθρωποι Αἰθιόπων. Μαρκιανὸς ἐν περὶ πλῳ α'. Plinius ac Pto-
lemaeus in Arabia felice, sed eodem plane sensu. Arabes eam
dictos Aethiopas sacrae profanaeque litterae persnадent. Diversos
fuisse Macrobios Aethiopas, non inficiamus, de quibus Diony-
sius Periegetes, aliquique, at de iis hic non est disputandi locu.
Procopius libro primo de bello Persico plurima affert de Ho-
meritis ultra Maaddenos sibi subditos ad litus Oceani habi-
tantibus scitu dignissima, ad quae Lectorem curiosum amando,
non secus atque ad Bibliothecam patriarchae Photii, cuius
tmemate tertio habentur excerpta quaedam ex Nonnosi histori-
a, qua legationem a se Iustiniani Imp. iussu susceptam ad
Aethiopas, Auxunitas, Saracenos atque Homeritas fabulosis
καὶ παραδοξούτας narrationibus intertextam posterorum me-
moriae commendarat. Theophanes ad annum Iustiniani septi-
mum revocati inter Romanos ac Persas belli causam hanc
subiicit: πάλιν δὲ Περσικὸς ἀνεκανισθῆ πόλεμος διὰ τὸ πρε-
σβεῖον τοὺς 'Ομηρῖτας 'Ινδοὺς πρὸς Ρωμαίους, καὶ ἀπο-
στεῖλαι τὸν βασιλέα 'Ιοντιανὸν τὸν μαγιστεριατὸν τὰς σάκρας
πρὸς Ἀρέθαν τὸν βασιλέα τῶν Αἰθιόπων etc., quae ex Ana-
stasio sic Latine sonant: iterum Persicum renovationem est bellum,
eo quod Homeritae Indi legationem ad Romanos miserint, et
Imperator Julianum Magistrianum cum sacra destinaverit ad
Aretham, regem Aethiopum. Reliqua brevi in editione regia
legere licet, utque Hunni per illud tempus, quos Turcos
dicere consuevimus, legationem direxere ad Iustinum per Al-
anorum regiones. An vero Arethas ille, sive Aretas, sit Sa-
natureces, Homeritarum rex, a Persis opera Meranis ducis
vivus captus, ut noster recitat, alii inquirendum relinquo:
verte alius ab eo fuit Sanatureces, rex Armeniorum, cuius
hoc elogium legitur apud Suidam: Σανατούρχης, Ἀρμενίων
βασιλεὺς, ὃς τὸ μὲν σῶμα ἔνυμιτρον εἶχε, τὴν γνωμὴν δὲ
μέγας ἐτύγχανεν εἰς ἄπαντα, οὐχ ἡκιστα δὲ εἰς τὰ ἕογα τὰ
πολεμικά. ἐδόκει δὲ καὶ τοῦ δικαιούν φύλαξ ἀκριβῆς γενέσθαι,
καὶ τὰ εἰς τὴν δίαιταν ἵσα καὶ τοὺς κρατίστοις Ἐλλήνων τε
καὶ Ρωμαίων κεκολασμένος. Quid si quis paulo audacior
ἀντὶ τῶν Ἀρμενίων legat 'Ομηρῖτῶν, deceptumque notiori
dictione amanuensem contendat?

Pag. 22. C. [485, 13.] *Armenii a Surina male accepti.*
Euagrius lib. 5. cap. 7. Persarmēnos vocatos fuisse docet Ma-

ioris Armeniae incolas Persis subiectos, qui sub Iustino ad Romanos defecerunt: οἱ τῆς πάλαι μεγάλης Ἀρμενίας, ὑστερον δὲ Περσικομενίας ὀνομασθείσης, ἡ πρώτη Ρωμαίους κατήκοος ἦν. Φιλίππου δὲ τοῦ μετὰ Γορδιανὸν καταπροδόντος αὐτὴν τῷ Σαπάρῃ, ἡ μὲν κληθεῖσα μικρὰ Ἀρμενία πρὸς Ρωμαίων ἐκρατήθη, ἡ δέ γε λοιπὴ πᾶσα πρὸς Περσῶν. Inter Theodo-reti, Cyrensis episcopi, a R. P. Iac. Sirmundo editas episto-P. 114 las exstant duae 77. et 78. scriptae ad Eulalium et Eusebium, Περσικῆς Ἀρμενίας ἐπισκόπουν. Meminit quoque Persarmeniae Procopius paulo post citandus aliquie.

Pag. 22. C. [485, 14.] *Surinam coniuratione facta per Vardanem.* Vardanem hunc apud Persarmenos cum ob generis honorisque splendorem, tum ob militaris scientiae peritiam singularem facile primas obtinuisse testatur loco mox citato Euagrius, quem vide, licet Surinae nomen, necemque reticuerit, de quo plura observavi scitu dignissima pag. 139. et 140. Excerptorum Menandi Protectoris de legationibus. Ceterum iustissimam fuisse defectionis causam edocent pacta conventa Justinianum inter ac Chosroën utrumque Magnum, in quibus nominatim de religione Christiana non violanda cautum fuerat, ut habetur pag. 141. : *separatim pacta sunt interposita de Christianis, ut illis liceat templa construere, et sine ullo timore sacra peragere, et gratiarum actiones per hymnos Deo canere, neque cogi magicis caeremoniis interesse, aut invitatos colere et venerari Deos, qui apud Medos Deorum numero habentur.* Vexatos fuisse religionis causa Armenos demonstrat etiam Nicephorus Callisti cap. 37. lib. 17. Historiae Eccles., sed in hoc non leviter peccat, quod pro Vardane, Persarmeniorum duce, Ardaamanem substituat, quem tamen capite sequenti a Persarum rege Chosroa adversus Romanos missum cum copiis refert. Theophanes conquerentem quidem de defectione Armenorum Chosroën inducit, atque ex eo Anastasius Biblioth. et Auctor Miscell. hist., at causam non aperiunt.

Pag. 22. C. [485, 17.] *Relictoque oppido Dubii nomine.* Τὸ Δούβιος πόλισμα, inquit Theophanes: a quo videtur dissentire Procopius lib. 2. de bello Pers.: ἔστι δὲ τὸ Δούβιος χῶρα τις, τὰ τε ἄλλα ἀγαθὴ, καὶ ἀέρων τε καὶ ὑδάτων εὐεξίαν τινὰ διαρκῶς ἔχοντα. Θεοδοσίου πόλεως δὲ ὁδῷ ἡμερῶν ὀκτὼ διέχει etc., tum in ultimo versu p. 89.: ἀλλῳ στρατῷ ἐς τὴν Περσαρμενίαν ἐλθὼν ἡσύχαζεν ἐν τοῖς ἀμφὶ Δούβιος χωρίοις etc.

Pag. 22. C. [485, 20.] *Desciverunt Iberes, Gorgone eos ducente.* Persarmenis Iberes ab Euagrio praetermissos iungit Ioannes Biclariensis Abbas in Chron. ad annum Iustini Imp. 12 communemque utriusque populo rebellandi causam tribuit: Ar-

meniorum gens et Iberorum, qui a praedicatione Apostolorum Christi suscepérunt fidem, dum a Chosdra, Persarum Imp., ad cultum idolorum compellerentur, renuentes tam impiam iussionem, Romanis se cum provinciis suis tradidérunt: quae res inter Romanos et Persas pacis foedera rupit. De Iberibus eorumque primaria urbe, quam Noster Tiphlim seu Tiphilim appellat, ex Geographis plura alias: unum praemitto, longe dissitam fuisse a Tíbrica, Armeniae urbe, de qua inter ceteros Petrus Siculus in historia de vana et stolida Manichaeorum haeresi, quam Matthaeus Raderus noster publicavit anno 1604.

Pag. 22. D. [485, 23.] Marcianus, Imperatoris patruelis, Orientis dux renuntiatur. Theophanes Confessor in Chronico ad annum Iustini Augusti septimum exeuntem haec habet in codice nostro MS.: ὁ δὲ Ἰουστῖνος ἐλνει τὴν εἰρήνην φάσκων ἐπονείδιστον εἶναι φορολογεῖσθαι ὑπὸ τῶν Περσῶν τοὺς Ῥωμαίους. διὰ τοῦτο χώραν ἀνέλαβεν ὁ μέγας οὗτος Περσῶν τε καὶ Ῥωμαίων πόλεμος, ὁ δὲ Ἰουστῖνος· *Marcianus* (corrigere *Μαρκιανὸν*) τὸν πατρίκιον καὶ συγγενῆ αὐτοῦ στρατηγὸν χειρονήσας τῆς ἀνατολῆς, κατὰ Περσῶν ἔξεπεμψεν: quae sic vertit barbare, ut ita loquar, Anastasius Bibliothecarius pag. 69. editionis regiae, atque ex eo Miscellae inseruit Ioannes Diaconus: *Iustinus pacem dissolvit, asserens opprobrium esse sub Persis solvere tributa Romanos: propterea locum magnum hoc Persarum Romanorumque reperit bellum.* Porro *Iustinus Martinum* (emenda similiter *Marcianum*), *patri-cium et cognatum suum, praetorem creans Orientis, contra Persas direxit.* De eodem Marciano videndi eiusdem temporis scriptores alii: Euagrius lib. 5. cap. 8. et sequenti, atque ex eo Nicephorus Callisti libro 17. Historiae Ecclesiast. capp. 137. et 138. vocant etiam *συγγενῆ*, quem Noster ἕστι-δελφὸν dicit. Corippus libro secundo Panegyrici in Iustinum Juniorem Marcellum, fratrem eius, memorat cum Baduario, genero eiusdem Iustini, quem tamen fratrem Imperatoris, τὸν ἴδιον ἀδελφὸν, appellat Theophanes, atque ex eo Anastasius et Miscellae Historiae Auctor.

P. 115

*Ipse inter primos vultu praeclarus honoro
Fratri in obsequium gaudens Marcellus obibat;
Dispositorque novus sacrae Baduarius aulae,
Successor socii factus mox Cypopalates.
His aetas dispar, sed par votum atque voluntas,
Ambo patricii, dilecti Principis ambo.
Fulgebant geminis similes radiantibus astris.*

Enimvero Marcianus, Marcellus et Martinus cognata valde nomina: quod tamen affirmare non ausim, nisi maior lux aliunde affulgeat. Certe proximus Corippo et Euagrio Theo-

phylactus Simocatta cap. 10. libri tertii Marcianum hunc patricium, ac propemodum de familia imperatoria appellat: Ἰουστῖνος δὲ τοῦ Ρωμαϊκοῦ βασιλεὺς εἰς τὴν ἑω ἐκπέμπει Μαρκιανὸν στρατηγὸν, ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν πατρικίων ὄντα, περὶ βλεπτού ἀνδρα, οὐχ ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ βασιλείου τυγχάνοντα, pag. 75. editionis regiae.

Pag. 22. D. [486, 3.] *Meranes, Persarum dux, qui et Baramanes.* Ductorem hunc Persici exercitus Euagrius l. 5. cap. 9. Ἀδαρμάνην appellat, Theophylactus Simocatta libri tertii cap. 10. et 17. Ἀδορμάνην, Nicophorus lib. 17. c. 138. V. 211 Οὐαρδαμαάνην, Theophanes Confessor ad annum Iustini 9. Ἀρδαβάνην, Anastasius Bibliothecarius Ardamenum, pag. 69. editionis regiae, Ioannes Diaconus sive Landulfus Sagax Miscellae libro 16. *Arimardanem:* ut merito hic exclamare possis: *tot capita, tot sententiae.* Quod vero maioris est ad rem nostram momenti, illi omnes non prope Nisibim a Romanorum duce Mariano victum, sed victorem describunt, ac de Romanis toto paene Oriente triumphantem Meranem, neque ob affectati imperii suspicionem revocatum a Iustino Marcianum, sed propter parum faustos in bello successus et captas a Persis nobilissimas civitates. Ceterum paene omiseram observare ex Procopio lib. 1. Persicorum, Meranem nomen dignitatis atque officii fuisse apud Persas, quemadmodum et *Channarangem.* Quod enim in editione Hoescheliana pag. 19. corruptum videtur hoc modo: στρατηγὸς δὲ εἰς ἄπασιν ἐφειστήκει Πέρσης ἀνὴρ, Μιθράνης μὲν τὸ ἀξίωμα, (οὗτοι γὰρ την δοχὴν καλοῦσι Πέρσαι,) Περούης δὲ ὄνομα, in excerptis apud Photium codice 63. emendatius legitur: Καβάδης δὲ Περόζην, ἀνδρα Πέρσην, Μηράνην δὲ τὸ ἀξίωμα, τοῦ οὐκείου στρατού ἡγεμόνα κατεστήσατο.

Pag. 22. D. [486, 5.] *Abagi, et Saroës, rex Alanorum.* Anastasius Bibliothecarius aspirationem Habasgis praemittit pag. 93. editionis regiae, de quibus plura suo loco. Unum hic moneo, in Excerptis ex Theophylacti Simocattae lib. 7. apud Photium grave subesse mendum, quod ipsam etiam interpretationem inficit; quid enim Turcorum Chagano sive Imperatori per ea tempora potuit esse commercii cum Agarenis tota ferme Asia distantibus? ἔτι δὲ τοὺς Ἀγάρο τὸ ἔθνος καὶ δὴ καὶ τοὺς Κόλχους ἥχοι τριάκοντα μυριάδων διέφερεν. Vel enim legendum Ἀβασογῶν τὸ ἔθνος suadebat Colchorum Abasgorumque vicinia, vel quod ipsum Theophylacti caput octavum expressissimis verbis docet, Ἀβασῶν subrogandum omnino fuerat. Quod Davidi Hoeschelio, qui sollicitus de accentu, Ἀγαρ legendum esse contendit, Pontano atque Schotto, interpretibus eruditis, fraudi suispe saepe miratus sum. De *Sabiris, Saberis*, aut *Sapiris* plura alias ex Procopio,

Prisco, Menandro ceterisque historicis ac geographis; interim consule Notas Caroli Cantoclari ad Mepandrum. *Daganées* nobis ignoti: quid si *Dabanees*? Evidem Dabanam sive Davanam, Osroenorum urbem, legi in Notitia utriusque imperii, et apud Ammianum Marcellinum libro 23. Pro *Dilmaenis* non *Dilmaenos* substituo, sed *Dilimnitas*, quos Agathias Scholasticus Sabiris tanquam hostes obiicit libro tertio pag. 88. et sequentibus: oī δὲ Διλιμνῖται μέγιστον ἔθνος τῶν ἐντὸς Τίγρητος ποταμοῦ τῇ Περσίδι χώρᾳ προσοικουντων μαχιμώτατοι τέ εἰσιν ἐν τοῖς μάλιστα. Cetera curiosi loco a nobis indicato per otium legent. Urget quippe typographus, p. 116 clamatque manum tollendam de tabula, ne primum hoc volumen a plurimis expetitum diutius sub praeolo labore.

Pag. 23. B. [486, 16.] Iustinus Marcianum exercitus imperio submovit, Theodorumque substituit. Euagrius lib. 5. cap. 9. Marcianum ab Acacio, homine superbo ac contumelioso, spoliatum dignitate narrat. Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 11. patrem Acacii designat Archelaum: unde occasio errandi data Theophani Confessori, qui Archelaum pro filio eius Acacio subrogat, et in aliis plerisque a vero deficit: ὃ δὲ αὐτοκράτωρ Ἰουστῖνος ἐπὶ τοῖς πραττομένοις δεινοκαθῶν τὸν μὲν Μαρτίνον τῆς στρατηγίας ἀπελαύνει, Ἀρχέλαον δὲ χειροτονεῖ στρατηγόν. ὃ δὲ Ἀρδμαίης τὸ Δάρας παρέλαμψε, καὶ τοῦτο μαθῶν Ἰουστῖνος, καταπλαγεὶς τῷ μεγέθει τῆς συμφορᾶς νόσῳ παραφορᾶς περιβάλλεται. Quem substituerit Marciani loco Iustinus, reticet Euagrius, neque Theodori huius meminit, sed Magni duntaxat cuiusdam, qui mensae argentariae praefuerat, unamque ex imperatoriis aedibus procurarat: eius haud dubie, de quo Corippus initio Panegyrici carminis mox citandus.

Pag. 23. B. [486, 16.] Theodorum cognomento Tziron. Multi per ea tempora occurunt Theodori. Corippus Grammaticus initio libri primi senatores palatinosque prae ceteris insignes commemorans, Theodorum Magistrum non omittit cum Magno, Demetrio, Anastasio etc.:

*Nec non magnanimus mentis, et nomine Magnus,
Mente placens Dominis, sacris rationibus aptus,
Rectorum Latii discussor providus orbis;
Successorque boni, recidivaque gloria Petri.
Hinc Theodorus adest patria gravitate Magister;
Hinc secreta sacrae tractans Demetrius aulae.*

Theophylactus Simocatta lib. 3. cap. 15. missum ad Chosroën narrat Θεόδωρον τῇ μαγιστερίᾳ ἀρχῆν παρὰ Ρωμαίοις τιμώμενόν τε καὶ γεραιρομένον. Ad hunc, ut videtur, Theodorum scripsit Childebertus, Francorum rex, epistolam, quae est 55. inter Francicas a Marquardo Frehero editas, sique

incipit: Praelati magisterii vestri dignitas excolenda, quae, licet magna per se sit, magis facta sit etc. De eodem Menander Protector pag. 120. edit. regiae: ἡσαν δὲ οἱ σταλέντες Θεόδωρος ὁ Πέτρον, ὃς τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων πρὸ τούτου γενόμενος ἡγεμὼν, τηρικαῦτα τῶν βασιλεῖ ἀνεψιδνων προειστήκει θησαυρῶν. Vide Notas Valesii. Idem Alexander pag. praecedenti, legationem a Theodoro quodam, Bacchi filio, ad Chosroëm ante haec tempora fuisse susceptam insinuat. Fuerunt et alii, sed paulo, ut arbitror, antiquiores Iustiniani Imp. tempore, de quibus hic nihil dicam, ut paucis complectar, ab his omnibus diversum videri nostrum hunc Theodorum, peculiari Tziri cognomento, et patris sui Iustiniani designatione ab historico abunde secretum.

Pag. 23. B. [486, 17.] Iustiniani filium. Satis hinc argumenti habuisse sibi visus est vir doctissimus Nicolaus Alemannus in Notis ad Ἀνέκδοτα Procopii, ut contra omnium opinionem ignotum hactenus Iustiniani filium patri suo superstitem obtruderet, spuriū quidem illum, et ex concubina post obitum Theodora Imperatricis genitum. Quae omnia gratis conficta sola inficiatione everti possunt: praesertim cum ἄπαιδα Iustinianum obiisse veteres affirment, ex quibus mutuatus est Constantinus Manasses, quae his versibus cecinit pag. 67. editionis regiae:

Ἄλλὰ τοιαύτας χάριτας τῷ βασιλεῖ πλούτοῦντι
Οὐκ ἦν θνητῷ, οὐδὲ νιὸς, οὐ διαδόχων γένος.
Ἐνθεν τοι μέλλων τελευτᾶν, καὶ γῆθεν μεταβαίνειν,
Ἐπὶ τὸν ἀδελφόπαιδα βλέπει τὸν Ἰουστῖνον,
Καὶ τοῦτον Αὐσονάνακτα καὶ χρύσος δεικνύει.

Addē, quod, si quis fuissest Iustiniani superstes filius, eius nomen non tacuisset Corippus, cum Iustiniani funus tam operose describit: neque adeo diserte Alemanni opinationem p. 117 iuglasset his versibus:

*Sustulit haec vox alma patrem: Fortissime surge,
Te exspectat, Iustine, dies, tu proximus heres etc.*

Atenim a Theophane nostro Theodorus ille dicitur Iustiniani filius: quid ita? an nullus per ea tempora Iustinianus dictus fuit? certe, ut longius non recedam, ecce tibi in Chronico Ioannis Abbatis Bioclariensis ad annum Iustini 9.: *Iustinianus, dux Romanae militiae et magister militum Orientis a Tiberio destinatus, bellum parat, castra Chosrois pervadit, et provinciae Persidae fines victor vastat, exuviasque eorum pro triumpho Constantinopolim dirigit: 24. elephantos inter cetera, qui magnum spectaculum Romanis in urbe regia exhibuerunt.* De eodem Euagrius libri 5. capp. 14. et 19., Theophylactus Simocatta capp. 12. et 15. libri 3. Mauricianae historiae, ahī-

que. Verum mihi temperandum, ne annotata nostra nimia excrescant in molem.

Pag. 23. B. [486, 19.] *Chosroës Daras oppugnatam urbem cepit.* Biclariensis Abbas in Chronico praepostere expugnationem huius civitatis sub anno Iustini octavo collocat, postquam iam ab anno in morbum incidisset, qui, ut ait, *ab aliis quādem cerebri motio, ab aliis daemonum vexatio putabatur.* Eugarius enim, Simocatta et Nicephorus testantur, ex nimio dolore de Daris captis concepto, tam insolita infirmitate concussum fuisse. Vide et quae ex Theophane Confessore pandoante in medium attulimus.

Atque haec schediasmata e multis electa aequi bonique consulat candidus lector, quae, currente praelo et urgentibus operis typographicis, inter varias occupationes et apparatus nostri delineationem primam raptim deproperavimus. Quidquid paratas etiam in Suidae Excerpta Byzantina annotationes emendationesque nostras modo praecidere, atque in aliud tempus differre cogimus, ne multorum votis exoptatam primi huius Constantinopolitanae historiae voluminis editionem diuturniore mora retardare videamus. Tu quisquis haec legis, fave, et suo demum, si Deus dederit, tempore plura maioraque a nobis exspecta.

I. B. C. ANSSII VILLOISONIS

NOTAE

IN PROCOPII PANEGYRICUM.

EX EISDEM DIATRIBA DE CODICIBUS GRAECIS,

ANECDOTORUM TOMI II. P. 27. SEQQ.

Quas Photius cod. 160. laudat Procopii orationes variis gene-^{Pag. 27}
ris, Fabricius VI. p. 259. extare vix putat: licet Nic. Ale-Ed. Ven.
mannus Praef. ad Caesariensis Procopii *ἀνέκδοτα* Declamationes
Procopii Gazaei ineditas memorare videatur. Operae igitur ^{Pag. 28}
pretium facturum me credidi, si, hac occasione data, e Cod.
S. Marci CCCXXVIII. hic depromerem unam huiusce Proco-
pii Gazaei Orationem, quae et inedita, et Fabricio ignota, et
elegantissima est, et maximam habet cognationem cum dicendi
genere, quo usus est Choricius, Procopii discipulus, et An-
astasii Imperatoris, quem celebrat, vitam illustrat, ac de eo
multa nobis tradit, quae nusquam leguntur apud Theophanem,
Cedrenum, Zoñaram, Euagrium, Theodorum Lectorem, Ana-
stasium Bibliothecarium, Ioëlem, Victorem Tunnunensem,
Malalam, Chronicon Paschale, Comitem Marcellinum, Proco-
pium historicum, Iornandem, Suidam, Baronium, Pagi, Can-
gium, Tillemont, le Beau, aliosque omnes auctores, quos
de Anastasii rebus gestis agentes diligenter evolvimus.

Pag. 490, 2. ed. Bonn. Eodem sensu Choricius in illa
oratione funebri, qua eundem Procopium, suum magistrum,
celebrat, apud Fabric. Bibl. Graec. T. VIII. p. 862. : *νῦν
δὲ τίς οὐ κατόπιν χωρήσει τῶν εἰργασμένων, ἀν τί παρεῖς
τίνος μηδοθῶ;*

Pag. 491, 18. Euagrius Scholasticus, Ecclesiast. Histor. Pag. 29
L. 3. c. 29. p. 357. ed. Vales. Amstelodam.: *οὗτος δὲ Ἀνα-
στάσιος πατρίδα τὴν Σπίδαμον δύων, ἢ Δυρράχιον νῦν
προσηγόρευται, τὴν τε Ζήνωνος βασιλείαν καὶ γαμετῆν
τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος, τὴν Ἀριάδνην, ἐσοικεῖται.* Idem ibidem
paulo supra: *ἡ Ἀριάδνη Ἀναστασίῳ τὸν στέφανον ἐπιτίθη-
σιν, οὐπώ μὲν ἡκούει εἰς γεφυροσίαν, ἐν δὲ τῇ λεγομένῃ τῶν
σιλεντιαρίων σχολῆ καταλεγομένῳ: ex quo, ut ex iis, quae*

infra notabimus, appareat Anastasium obscuro natum loco. Silentiorii autem, observante Iacobo Goaro p. 35. et 36. notarum in Cedrenum, Graecis sunt ἡσυχοποιοί, id est, qui ad Imperatoris latera silentium et quietem indicant, iuxta Agathiam ἐπιστάται τῆς ἀμφὶ τὸν βασιλέα σιγῆς. V. et Fabrott. in Glossario Cedreni. Epidamus vero, illius patria, erat ἐκ τῆς νέας Ἡπείρου ἐπαρχίας, ut ait Chronicon Paschale, de Anastasio videndum p. 329. et seqq.

Pag. 491, 20. In Cod. ἔκατερον. Hic Venetiarum descriptionem legere tibi videaris.

Pag. 492, 8. Male in Cod. τὸ μέλον.

Pag. 492, 13. Male in Cod. φιτιμίαν.

Pag. 492, 118. In Cod. νικῶντες; forte νικῶντας, id est: vicisti maiores tuos, qui et omnes alios sua virtute ipsi vincebant.

Pag. 492, 20. Cangius Famil. Byzantin. p. 85. : „Anastasii Imperatoris patris nomen hactenus incertum manet apud scriptores: ex quibus duntaxat docemur, Dyrrachio oriundum, ac religione Arianum fuisse ... mater vero Anastasii Manichaea et soror fuit Clearchi Ariani, uti habet Theophanes p. 117. Ex quo mirum videri haud debet, si haereticis parentibus natus, toto regni tempore haereticos ipsos (Eutychianos) tutatus, Catholicos tam acriter insectatus sit.” V. Victoris Tununensis Chronicon p. 325. De Anastasii parentibus vide et Theodor. Lector. Histor. Eccles. L. 2. p. 558.

Pag. 30 Pag. 493, 7. Legere mallem ἡ βασιλίς τῶν πόλεων, quemadmodum Constantinopolim vocant Eudocia Imperatrix in sua ad Romanum Diogenem epistola nuncupatoria, et Auctor anonymous poëmatis de capta Constantinopoli in Cod. S. Marci CCCCVIII. p. 198. Catalogi.

Pag. 493, 8. Ἀνήγον σχῆμα: mallem ἀνάγοντα. Scilicet Anastasius, quod Baronium, Tillemont, le Beau etc. fugit, antequam imperium adipisceretur, Antiochiae episcopus non quidem consecratus, sed populi suffragiis electus et designatus fuerat. Theophanes in Chronographia p. 116.: τούτος δ' αὐτῷ ἔτει Πέτρος ὁ Γναθεὺς (Antiochiae episcopus) τεθηκεν, καὶ προεβλήθη ἐπίσκοπος Παλλάδιος, πρεσβύτερος τῆς ἐν Σελευκίᾳ ἐκκλησίας τῆς ἀγίας πρωτομάρτυρος Θέκλης, συνεψηφίσθη δὲ Παλλαδίῳ καὶ Ἰωάννῃ ὁ Κωνσταντίου, καὶ Ἀναστάσιος ὁ σιλευκιάριος ὁ κακῶς βασιλεύσας. Quae ad verbum descriptis Cedrenus p. 354. et sic e Theophane, ut omnia fere, convertit Anastasius Bibliothecarius in sua Historia Ecclesiastica p. 48. Ed. Paris. ann. 1649. ed. Fabrotti: „Eodem anno, Petro Cnapheo mortuo, promotus est episcopus loco eius Palladius, presbyter Leucensis (lege Seleuciensis) Ecclesiae sanctae primae Martyris Theclae, cum quo

electus est et Ioannes Constantini, atque Anastasius Silentarius, qui male posthac imperavit: ubi pro *electus* emendo *electus*, cum textus Graecus Theophanis, quem semper κατὰ πόδα sequitur Anastasius Bibliothecarius, habeat συνεψηφίσθη, id est, *simul electus fuit*. Cl. Tillemont, qui Anastasiū designatum fuisse Antiochiae episcopum ignorabat, graviter lapsus est, haec Theophanis verba sic vertens, *Histoire des Empereurs* T. VI. art. I. p. 532. Ed. Venet. 1739. : *Anastase étoit à Antioche avec cette dignité (de Silentiaire en 448.) lorsqu'il contribua à éllever sur le trône de cette Église Pallade Eutychien comme lui; scilicet per συνεψηφίσθη falso intellexit: suum calculum addidit, ut Palladius crearetur episcopus; cum potius significet, simul cum eo electus fuit.* Idem *Histoir. Ecclesiast.* T. XVI. art. 51. p. 581. ed. Venet. 1732. : *On mit en sa place (de Pierre le Foulon) Pallade, prêtre de l' Église de S. Thécle à Séleucie, par la faveur de Jean fils de Constantin et d' Anastase qui fut bientôt après Empereur. Scilicet non assecutus est vim vocis συνεψηφίσθη, quam optime declaravit Cangius in suo mediae Graecitatis Glossario, in Σύμψηφοι, quos dicit eos esse, qui populi clericu suffragiis simul ad episcopatum eligerantur seu proponeantur: nam, ut fieri solet in eiusmodi electionibus, alii alium postulabant, inquit Socrates L. V. c. 2. et L. VI. c. 11., tanquam τοὺς ἐπισκόπειν ἐπιτηδείους, η̄ προσδοκωμένους, ut loquitur Sozomen. L. VII. c. 3., donec, conspirantibus omnium suffragiis, unus eligeretur, vel e tribus ad Principem delatis horum unus ad episcopatum proveheretur; quod Cangius hoc ipso confirmat Theophanis loco, ubi observat tres hic συμψήφονται appellari, licet plures forsitan essent; quod ex iis unum Princeps, vel certe Metropolita seligeret pro arbitrio; quippe, ut docemur e Novella 138. Iustiniani c. 2., mortuo episcopo, coibant κληρικοὶ καὶ πρώτοι τῆς πόλεως, iisque, propositis sanctis Evangelii, ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψήφισμα faciebant, ὡς ἐκ τῶν ψηφίζομένων τριῶν προσώπων ὁ βελτίων χειροτονηθῆ^{ται} τῇ ἐπιλογῇ καὶ τῷ κρίματι τοῦ χειροτονούντος. Qui quidem tres electi invicem, sive, ut horumce temporum Latini dicebant, suffraganei, σύμψηφοι et interdum etiam ὑπόψηφοι appellabantur, quemadmodum apud eundem Socratem L. V. c. 5.: συναγαγόντες τοὺς ὑποψήφους εἰς ἐπισκοπὴν, εὐρίσκονται τοὺς πάντας τὰς ἀριθμὸν ἔξ. In eundem ac Tillemontius errorem inciderunt doctissimi Bollandistae in *Historia Chronologica Patriarcharum Antiochenorum* p. 90. Col. 2. T. IV. Pag. 31 Actor. SS. Iulii, Ed. Venet. 1748., ubi sic loquauntur: „Hinc facile suspicari quis posset, imo deberet, non unum hic tantum electum esse Patriarcham Antiochenum, sed tres eodem tempore. Verum haec interpretatio omnino corrigenda est;*

neque enim Anastasius Patriarchatum, sed imperium in ipsis etiam Patriarchas tyrannicum affectabat atque aliquanto post consecutus est. Seduxit interpretem vox illa συνεψηφίσθη passive posita. Sed exempla non pauca Grammatici proferunt, quibus tempus illud aoristum actionem significare ostendant. Sic igitur locus ille verti debuit: *Palladio vero suffragatus est et Ioannes, Constantini filius, et Anastasius Silentiariss,* (nomen est dignitatis, de quo vide Cangii Glossarium,) qui postmodum pessime imperavit. Uterque autem in aula, curus primi erant proceres, valebat plurimum; unde nihil mirum fuit, si, invitis haud dubie Catholicis, sedem illam Palladius obtinuit, quam tam potenti fultus patrocinio affectabat."

Sic supra in annotatione ad p. 8. observavimus, eosdem Bollandistas lapsos fuisse, cam inter CPolitanos Patriarchas recensuerant quandam Macarium, qui nunquam Patriarcha electus fuit, sed eum duobus aliis συμψήφοις Imperatori, qui Philotheum praetulit, indicatus et propositus fuit. Eundem autem Anastasium ante quam imperium adipisceretur, Patriarcha Euphemius, utpote haereticum et Eutychetis sectatorem, e templo eiecerat. Theophanes in Chronographia p. 115.: *Ἐνθῆμιος δὲ ὁ ὀρθοδοξότατος Ἀναστάσιος τὸν σιλετιάριον τὸν κακῶς μετὰ ταῦτα βασιλεύσαντα τῆς ἐκκλησίας ἐδίωκεν, ὡς αἱρετικὸν καὶ ὄμοφρονα Εὐτυχοῦς, ἐνοχλοῦντα ὅρῳν τὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καθέδραν αὐτῷ ἀνέστρεψεν, ἀπειλήσας αὐτῷ, ὡς, εἰ μη παύσοιτο, ἀποκείραι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ τοῖς ὄγλοις αὐτὸν θριαμβεύσαι: ubi male Goar. καθέδραν αὐτῷ ἀνέστρεψεν vertit: eversa eius in Ecclesiae coetu sella; male etiam Anastasius Bibliothecarius, Histor. Ecclesiastic. p. 48. hunc locum vertens, habet sedile ipsius, quod erat in ecclesia, subvertit: peius etiam Cl. Tillemont *Histoire des Empereurs* T. VI. art. I. p. 532. ed. Venet. Nihil autem clariss; haec erat proprie cathedra in Ecclesia erecta, in qua publice docebat et suos errores spargebat Anastasius. Suidas, qui voce Θατοία omnino vindendus, eadem fere de Anastasio narrat: Ἀναστάσιος ὁ σιλετιάριος ὁ μετέπειτα βασιλεύσας, ἐπὶ Εὐφημίου πατριαρχὸν Κωνσταντινουπόλεως καθέδραν κατασκευάσας, (cathedra sibi constructa) μετά τινων ἐφαρμοίζει κ. τ. λ., de quo vide et Georgium Cedrenum p. 354. Quae quidem Suidae verba male ibidem interpretatur summus homo, sed in quo accuratiorem Graecae linguae cognitionem desideres, Cl. Tillemont T. VI. art. I. p. 532. Magnam autem pictatis speciem prae se ferebat acerrimus ille Catholicorum persecutor. Cl. le Beau *Histoire du Bas-Empire* T. VIII. p. 310.: *Anastase étoit dévot sans être Chrétiens; il alloit à l'église avant le jour, et n'en sortoit que quand le peuple s'étoit retiré; il jet-**

noire, il faisoit de grandes aumônes. La multitude, toujours dupe de l'hypocrisie, admiroit sa vertu. De quo vide Cedrenum p. 537. et Cl. Tillemont *Histoire des Empereurs* T. VI. art. IV. p. 537. Multas ecclesias Constantinopoli restauravit, referente Theodoro Lectore Histor. Ecclesiast. L. 2. p. 561. De hoc Victor Tunnunensis in Chronico p. 326. : „Messala Consule, Constantinepoli, iubente Anastasio, sancta Evangelia, tanquam ab idiotis Evangelistis composita, reprehenduntur et emendantur;” de quo adeunda egregia Petri Wesselingii. *Dissertatio.* Sic eodem fere tempore, teste Euagrio Histor. Ecclesiast. L. III. c. 31. p. 361. multi sanctorum Patrum libri corrupti sunt; multi quoque Apollinaris libri S. Athanasio et S. Gregorio Thaumaturgo falso adscripti sunt ab Haereticis, hac fraude multititudinem in sui erroris societatem inducentibus. *Anastasius autem, cuius pietatem hic tantopere praedicat Procopius, non solis Eutychianismi, sed et Manichaeisini erroribus imbutus erat; de quo vide Cl. le Beau *Histoire du Bas-Emp.* T. VIII. p. 450. sq. Theophanem in Chronographia p. 128. etc.*

Pag. 493, 18. Haec demonstrant, Anastasium ad Antiochiae episcopatum propositum quidem, sed non electum fuisse.

Pag. 495, 5. Hos omnes ab urbe abegit Anastasius, re-Pag. 32 ferente Cedreno p. 357.

*Pag. 495, 15. Ariadna, quae, referente Cedreno p. 355., vivente Zenone, suo primo marito, iam tum Anastasium amabat, et de qua v. Cl. le Beau *Histoire du Bas-Emp.* T. VIII. p. 309. Theophan. p. 117. et Zonaram L. XIV. p. 53. et Cedrenum p. 357. Idem le Beau infra p. 311. et p. 318. sq. Supra nostrum Procopium audivimus praedicantem, non Pag. 33 quidem Anastasii gentis, sed omnium eorum, qui Epidamni nati sunt, antiquissimum et nobilissimum genus. V. Euagr. Eccles. Histor. L. III. c. 29. p. 357.*

Pag. 495, 16. Sic emendavi pro κατάστα, quod in Cod.

Pag. 496, 4. Sic (ἀν) in Cod. An ἀναστάσει, vel ἀνατάσει?

Pag. 496, 19. Mallem περιφέροντες.

*Pag. 497, 10. Cf. Cl. le Beau *Histoire du Bas-Emp.* T. VIII. p. 339. sq. Quam quidem adversus Scenitas expedi-Pag. 34 tionem ad annum 498. refert idem. V. Euagr. Histor. Ecclesiast. L. III. c. 36. p. 366. Theophan. in Chronographia p. 121.*

Pag. 497, 12. Male in Cod. βηθούντων.

Pag. 497, 18. Hoc sic imitatur Choricius oration. in Summum ducem, apud Fabric. Biblioth. Graec. Vol. VIII. p. 871. : οὐ γάρ ἔστι γλυκεῖαν ἄγειν εἰρήνην ὑποψίᾳ πολέμου. η γάρ

έλπεις εἰσιεῦσα τὸν λογισμὸν, καν βούληται τις αὐτὸς ἐκα-
τὸν ἀπατήσας ψυχαγωγεῖν, αὕτη παρακαθημένη, καὶ θνοντα,
καὶ φοβερὰς ἀναπλαττούσα φαντασίας, γῆρας οὐδαμῶς ἐλε-
ούμενον, κώρην ὑβριζομένην, ἐλκόμενον εἰς δυνλείαν παιδίον,
ἀγομένην ἐκ παστάδος γυναικα κ. τ. λ. Scilicet e communī
fonte II. IX. 592.

Pag. 497, 20. Sic ad marginem emendatum, καὶ ἐλκομέ-
νη; in textu ἐλαμένην.

Pag. 498, 4. Prius μὴ, ut supervacuum, mihi videtur
tollendum; nisi vertas: qui non passi sunt, tibi debent, quod
nihil perpessi fuerint.

Pag. 35

Pag. 498, 16. Αὐτές. An δ στρατός?

Pag. 499, 5. Forte hic intelligit seditionem illam, de
qua loquitur Cl. le Beau, *Histoire du Bas-Emp.* T. VIII.
p. 319. Deinde post duos annos alia etiam concitata fuit se-
ditio, eo periculosior, quo saevius tunc incumbebat Isauro-
rum bellum; cf. eundem T. VIII. p. 326. De prima autem
seditione hic loquitur Procopius. Ioannes Malala in sua
Chronographia lib. 15. p. 38. ed. Venetae: ἔφιλει δὲ δ αὐτὸς
βασιλεὺς τὸ 'Ρούπιον μέρος Κωνσταντινούπολεως· τοῖς δὲ
Πρασίνοις καὶ Βενέτοις πανταχῇ ἐπεξήρχετο στασιάζουσιν.
V. Victor. Tunnunens. p. 337.

Pag. 500, 4. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 326.

Pag. 500, 6. Locus corruptus: forte post προσταγμά-
των deest σχῆμα, vel εἰκὼν, vel quid simile; nam eos ex-
hibet veluti actores tragicos, impositam regum personam in
scena sustinentes. Hi autem horumce Isaurorum duces, στρα-
τηγῶν ὄχλος, a Cl. le Beau recensentur *Histoire du Bas-
Emp.* T. VIII. p. 325. sq. Huiusc belli originem vide ibi-
dem p. 321 — 323.

Pag. 36

Pag. 500, 13. Cf. Cl. le Beau T. VIIH. p. 334. post Mar-
cellinum Comitem in Chronico pag. 284. T. 2. ed. Venet.
Operum Sirmondi.

Pag. 500, 16. Choricius in oratione in Aratum ducem
et in Stephanum: ἡ τοῦ πολέμου φύσις σωμάτων μὲν ἵσως,
γνώμης δὲ κρατεῖν οὐ φίλεται.

Pag. 500, 17. Contra Cl. le Beau T. VIII. p. 335. et
supra p. 324. Vid. Malalam in Chronographia p. 38 et 39.
ed. Venet.

Pag. 500, 20. Ταῖς ἀδελφαῖς, id est ταῖς λειπαῖς
ἀρεταῖς.

Pag. 501, 4. Male in Cod. ὄντος.

Pag. 501, 10. Lego: οἴα πατὴρ ἀγαθὸς, ὡς σεαυτὸν
δικαίει, σωφρονεῖν μόνον παιδεύσας.

Pag. 501, 11. Forte hic vox omissa est, ut πόλιν, vel
quid simile; vel potius legendum καὶ πόλιν pro καὶ πάλιν.

Pag. 501, 13. Restitui τῆς, quod in Cod. ante τῶν ἀλλαριών exciderat.

Pag. 501, 16. Forte εἰλε pro εἶτε. Suspicerer Proco-
pium hoc Pori exemplum ideo potissimum protulisse, quod
urus ex Isaurorum ducibus vocabatur Indus; nisi hic suppli-
cio affectus et minime βασιλικῶς tractatus fuisset.

Pag. 503, 2. De hoc cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 347. sq.

Pag. 503, 7. Vendebatur.

Pag. 503, 13. Lege διὰ τοῦτον, nempe ἔρωτα χρημάτων.

Pag. 503, 15. In Cod. ἐγέματι, et alia manu supra τὸ
δό scriptum est β.

Pag. 504, 9. Scilicet vocabatur χρυσάργυρος. Cf. Cl. Pag. 38
le Beau, T. VIII. p. 345., qui videndos indicat Euagr. L. 3.
c. 39. p. 568., Theodorum L. 2., Theophan. p. 123., Ana-
stas. p. 50., Cedren. p. 557. 358. 363., Zonar. p. 54., Gly-
cam L. 4. p. 265. 266., Manass. p. 65., Suidam voce Τι-
μόθεος, Pagi ad Baronium, Asseman Bibliothec. Oriental.
T. I. p. 268. 269.

Pag. 504, 14. Mallem παρὰ τὰ δένδρα, ut infra δὲ αἰ-
ενὶς παρὰ τὴν θαλασσαν.

Pag. 504, 15. Subauditur ὅστενε; nisi potius legendum
sit: παρὰ τὴν θαλατταν ἡφει τὸ δίκτυον.

Pag. 504, 17. Male in Cod. δὲ τῆς, ut infra τῆς γῆς pro
τῆς γῆς.

Pag. 504, 19. Imo singulis iumentorum, asinorum, pec-
corum, neque canum etiam exceptis capitibus impositum erat
hoc tributum. V. Cedrenum p. 357. et Zonaram L. XIV.
p. 34. Nescio cur Tillemont *Histoire des Empereurs* T. VI.
art. V. p. 341. dicat: *Je me fierois peu à ce que Cédène
ajoute p. 357., qu'Anastase abolit vers le même temps deux
sortes de Chrysargyres; nam de uno eodemque Chrysargyre
hic loquitur Cedrenus.*

Pag. 504, 20. Hic, ut alibi passim, τὰ οἰκήματα signi-
fificant lupanaria. Euagr. Histor. Eccles. L. III. c. 39: p. 568.

Pag. 505, 5. Fecit hoc Imperator persuasus a Timo-
theo poëta, ut narrat Cl. le Beau T. VIII. p. 346., auctorisbus
Suida in v. Τιμόθεος, et Scholiaste Aristophanis ad Plutum
p. 20. ibidem a Kustero landato. Conf. et Henricum Vale-
sium p. 96. notar. ad Euagrum L. III. c. 39., ubi describit
elegantem Libanii locum in Oratione contra Florentium p. 427.,
quem hic ante oculos habuisse Procopius videtur. Ante Theodo-
sium Iuniorem et Anastasium, Alexander Sever., referente
post Lamprid. in ipsius vita Cl. Tillemontio T. VI. *Histoire
des Empereurs* p. 539.

Pag. 505, 10. κέρδους. Male in Cod. κέρδος.

Pag. 505, 16. *Forte ταύτας, id est, συγγραφάς, pro ταῦτα.*

Pag. 505, 17. *Male in Cod. ἀκχαιίσιν.* Cf. Cl. le Beau I. 1. p. 346. sq.

Pag. 506, 2. *Ἐριννὺν κοινὴν.* Sic apud Virgil. *patriae communis Erinnyes.* Hunc autem locum sic expressit Choricius oration. in Summum ducem apud Fabric. Biblioth. Graec. Vol. VIII. p. 871. : οἰσθα τὸν νέον, ὃν ἔγαγχός μοι συνέστησας, φ γνώρισμα μέχυστον ὁ πατήρ. οὗτος ἐμοῦ διηγουμένον ὄπεις διέγειμας τοῖς αὐτοῦ πολίταις τοὺς φόρους, ἀνέμηνθε με τοῖς περὶ σοῦ λεγομένοις Ἀριστείδων τοῦ Λυσιμάχου. ἐξεί-
νος τοῖς γησιώταις τάξας τὸ σύμμετρον, ἦν ἐπεδείξατο τοῖς Ἑλλησιν ἀρετὴν, ταῦτην ἐλαχεν ὄνομα· καὶ σὺ τῶν Ἀρα-
βίων ἐκάστῳ τὴν διπιθάλλουσαν διώρισας οὗτος μοῖραν κ.τ.λ., ubi legere mallem οὗτος ἄκροι διηγούμενος, quam ἐμοῦ διη-
γουμένον; nam hic iuvenis ex Arabia redux Choricio narra-
bat, quomodo Summus suis civibus Arabibus tributa solven-
da descriptsisset. In eadem oratione Pausaniam et Lysandrum
memorat Choricius, quemadmodum et in hac Procopius. Uter-
que eodem modo veteres heroas collatos deprimit, ut suum extollat; uterque eodem modo historias et fabulas nihil ad rem facientes attexere amat. Denique facile agnoscitur, Chori-
cium sui praeceptoris dicendi genus semper expressisse, illi-
usque orationes in suum succum et sanguinem convertisse.

Pag. 40. Pag. 506, 23. *Ἀπανθρώπους.* Sic restitui pro ὑπ' ἀν-
θρώπους, quod in Cod. Cf. Cl. le Beau L. XXXVIII. T. VIII.
p. 348. sq. Tillemont *Histoire des Empereurs* T. VI. art. IV.
p. 538. ed. Venet.: *Il ôta des spectacles publics les combats
des hommes contre les bêtes; à quoi je pense qu'on peut rap-
porter ce qu' écrit le Pape Gélaſe, qu'il employa son auto-
rité à reprimer les folles passions du peuple pour des choses
infames.* Quae quidem potius referenda viderentur ad haec
turpia spectacula, quae ab Anastasio prohibita nullus alias
auctor refert praeter nostrum Procopium, sic paulo infra
dicentem: ἀρρένες γὰρ παιδεῖς, ὥσπερ τὴν ἴδιαν εἰς γυναικας
ἀμειβόμενοι φύσιν... δῆμον ὅλον πρὸς ἀσελγή Θέαν ἐκμα-
ρντεις κ. τ. λ. Sed Papae Gelasii, Anastasio Imperatori scri-
bentis, verba sic se habent p. 311. T. V. editionis Concili-
orum curatae a doctissimo Nicolao Coleti, dignissimo doctissi-
morum Coletorum patruo: „Taceo quod pro rebus ludicris
populares tumultus nunc etiam vestrae pietatis auctoritas re-
frenavit.” Unde cum non in hac epistola de rebus turpi-
bus, ut ait Tillemont, sed duntaxat de ludicris agatur, hic
a Gelasio respici puto populares illos tumultus, factiones
imo et caedes, ob aurigas eorumque ludicra certamina in

Circo abortas, de quibus Cl. le Beau ibid. p. 537. Cetera vide apud eundem p. 343. sq., ubi narrat horribilem in Circo stragem ex hac causa derivatam, in qua 3000. homines trucidati sunt. Conf. eundem p. 327. et 319.

Pag. 508, 3. Hierapolis.

Pag. 508, 16. De hoc altum apud omnes historiae Byzantinae scriptores silentium.

Pag. 508, 9. Hoc, ut et quae sequuntur de Alexandria, a nullo Byzantinae historiae scriptore tradita sunt.

Pag. 510, 4. Forte ἀπέδωκας, nisi ἀποφραξάμενος sit nominativus absolutus.

Pag. 510, 6. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 415—417., Malalam p. 46. ed. Venet. et Cangium in CPoli Christiana L. 2. pag. 114.

Pag. 510, 8. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 455. — et v. Enagr. Histor. Ecclesiast. L. III. c. 39. p. 367., et Petrum Gydium in L. I. de Topogr. Urbis Constantinop. c. 21. Hic autem murus, ut observat Henricus Valesius ad Euagrium, ex conditoris nomine dictus est Anastasiensis. V. et Procopium Caesariensem de Aedificiis L. IV. c. 9. p. 86. et Zonaram p. 58.

Pag. 510, 12. Forte hic deest καὶ ante πλάτονς ἐνεκε; vel potius legendum φέρον pro φέρου, ut referatur ad Θεμιστοκλέους τεῖχος.

Pag. 510, 21. Contra Photius in Bibliotheca art. 69. p. 104. nescire se dicit, cur Hesychius Illustris, qui in sexto suaे καθολικῆς ιστορίας libro Anastasii gesta narraverat, eum multis aliis clementia et benignitate praestitisse scripscrit: δν οὐτος δ συγγραφεὺς πρεσβύτητι τε καὶ ἡμερότητι, οὐκ ολδ' ὅπως, πολλῶν ἀποσεμινύει διενεγκεῖν; quod quidem Chrysargyo sublatio tribuendum suspicatur Andreas Schottus.

Pag. 511, 15. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 320. Aliam sapientissimam Anastasii legem vide ibidem p. 521. Pag. 43 V. et Malalam in Chronogr. p. 42. ed. Venet.

Pag. 511, 15. Hinc Eudocia in sua Epist. nuncupatoria p. 11. nostrae ed.: φιλεῖ τὸ ὑπήκοον φύσει τῇ τοῦ ἡγεμόνος γνώμῃ διαιτᾶσθαι, ἀεὶ πρὸς αὐτὸν, ὡς ἐπὶ σκοποῦ, στοχαζόμενον.

Pag. 511, 17. Scilicet Ariadnam, Zenonis Imperatoris, cui successit Anastasius, viduam. Cf. Cl. le Beau T. VIII. p. 317. sq. At idem ibidem Anastasii filium memorat, qui occisus est in seditione; ex concubina, ἀπὸ παλλακῆς, inquit Theophan. p. 126., natus erat ante huiusee Principis matrimonium; qui cum Ariadnam duxit, dicitur a Cedreno p. 357. et Theophane p. 117. οὐ πρότερον γαμετῇ συνοικήσας, id est, qui nondum habebat legitimam coniugem.

Pag. 511, 21. Male in Cod. τοσούτον.

610 VILLOISONIS NOTAE IN PROC. PANEGYR.

Pag. 511, 22. Hoc , ut multa alia , sic ē suo praceptorē Procopio imitando expressit Choricius in Declamatione avari patris , filio post rem fortiter gestam virginem amatam praemii loco petenti contradicentis : ἄτοπον ἐτέρων χρατοῦντα , μόνον μὴ χρατεῖν ἔαντοῦ .

Pag. 512, 2. In Cod. δν per compendium.

Pag. 512, 4. In Cod. ἡμῖν , quod indicat variantem lectionem νῦν .

Pag. 44 *Pag. 513, 5.* Forte οἰκτροῖς .

Pag. 513, 6. Forte μετὰ ταῦτα .

Pag. 513, 11. Hic mallem ἀπῆλλαξας .

Pag. 513, 14. Lege σεμνὸν , quod refertur ad φρονοῦτες : ut supra : Λύσανδρος εἰ καὶ Σπαρτιάτης ἦν , καὶ σεμνὸν δηρόνει .

Pag. 514, 10. Male in Cod. πρῶν .

Pag. 514, 15. χρείττονος . Supra humanam naturam positaes , divinae . Passim τὸ χρείττον pro nomine dicitur .

Pag. 514, 16. In Cod. ἄλλος .

Pag. 514, 18. τοσοῦτον . Hoc tantum de hoc teneo .

Pag. 515, 8. Male in Cod. ὁρῶν .

Pag. 45 *Pag. 515, 19.* Sic et Choricius in fine orationis funebris , qua Mariam , Marciani , episcopi Gaza , matrem , celebravit , inscriptionem apposuit .

Pag. 46 Hactenus Oratio Procopii in laudem Anastasii , quem depingit Cl. le Beau T. VII. p. 311. — 314. Vide et Collectanea Constantini a Valesio edita p. 853. et Suidam , qui haec in vocem Ἀναστάσιος descriptis ; ab his enim hoc de Anastasio iudicium mutuatus est Cl. le Beau . Cf. idem p. 316. Procopius in Historia Arcana c. XIX. p. 57. eum ter centum et viginti millia librarum auri rudis necdum signati in imperiali aerario reliquisse affirmat . Cf. Cl. le Beau Tom. IX. pag. 12 — 13.

I N D E X

HOMINUM ET RERUM,

QUAE HOC VOLUMINE COMMEMORANTUR.

---

*Littera C. Candidum significat, D. Dexippum, E. Eunapium,
Ma. Malchum, Me. Menandrum, N. Nonnosum, O. Olympiodorum,
Ps. Petrum, Pr. Priscum, Prisc. Priscianum, Proc. Procopium,
Pro. Prooemium Eclogarii, Th. Theophanem.*

- A**basgi, socii Armeniorum Th. 486, 5.
Abires (leg. Sabires) Me. 318, 5.
Abrames, Nonnosi pater, legatus ad Alamundarum Saracenum N. 478, 9.
Abrogastes, dux Francorum sub Theodosio Magno E. 111, 21.
(Idem a Zosimo IV. p. 275. Abrogastes nominatur.)
Abundantius, vir consularis, ab Eutropio eunacho oppressus E. 87, 20.
Acacius, episcopus Byzantii, a Basilisco vexatus Ma. 274, 18.
Acacius, rhetor sub Iuliano E. 108, 10.
Acatiri Hunni a Saraguris victi Pr. 158, 13. 161, 12.
Acatzires, gens Scythica, Hunnis subiecta (f. iidem cum Acatiris) Pr. 181, 13. 182, 10. 191, 8. 197, 11.
Accaga, nomen Scythicae regionis Me. 399, 5.
Acromitae Athenis praefecti sophistarum vocabantur O. 461, 19.
Adames, procurator domus Crecae, Attilae uxoris Pr. 207, 7.
Adamantius, Viviani fil., patricius, legatus missus a Zenone Imp. ad Theuderichum, Valamiri fil. Ma. 247, 6. 248, 3. 249, 2. eius iter 251, 8. 252, 1. cum Theudericho colloquitur 253, 13. 254, 10. post Sabiniani victoriā a Zenone revocatur 258, 6. 11.
Adaulphus, Alarichi successor O. 450, 13. Sarum vincit et occidit 455, 1. cum Honorio Imp. in gratiam reddit 455, 20.
Placidiam in matrimonium petit 456, 9. 457, 1. inter obsidionem Massiliæ vulneratur 456, 19. nuptiae eius cum Placidia 458, 2. interficitur 459, 3. liberi eius a Singericho occisi 459, 15.

- Adrianopolis** Pr. 280, 15. Ma.
 265, 3.
Adulis, portus Aethiopiae N. 480,
 17.
Aedium regiarum Attilae descrip-
 tio Pr. 197, 13. sqq.
Aedoingus, Gothus, domesticus,
 Verinae familiaris Ma. 248, 9.
Aëtis regia in Phasi opp. Me.
 344, 6.
Aegidius, magister militum in
 Gallia, Italiae bellum minatur
 Pr. 156, 17.
Aegyptius medicus Cambysem
 contra patriam incitat Pro.
 7, 11.
Aelianus Sydrius (*εξ Συέδρου*),
 dux copiarum sub Valente Imp.
 E. 101, 6.
Aelius Bassus, Pannoniae pre-
 fectus sub Marco Imp. Pe.
 124, 6.
Aethiopes, Romanorum socii, a
 Chosroë infestati N. 485, 8.
Aethiopiae inter Adulin et Auxu-
 min tempestatis vicissitudines
 mirae N. 481, 3.
Aethiopicae gentes bellum mi-
 nantur sub Theodosio Min. Pr.
 146, 16.
Aëtius foedus pangit cum Attila
 Pr. 147, 1. in discordia Fran-
 corum auxilio vocatur 152, 13.
 Constantium ad Attilam mittit
 scribae munere funeturum 176,
 19. 208, 10. Silvanum contra
 Attilam tuetur 186, 21. 206, 3.
Agathias continuatur a Menandro
 Me. 439, 20.
Agilaus, rex Spartanorum, cum
 Anastasio comparatus Proc. 513,
 14.
Agintheps, dux Romanorum in
 Illyrico sub Theodosio Min. Pr.
 172, 5.
Alamanni ab Aureliano victi D.
 17, 17. a Juliano E. 109, 1.
Alamundarus senior, regulus Sa-
 racenorum: legatus ad cum
 Abrames, Nonnosi pater N.
 478, 10. iunior ab Ambro-
 bello petitus Me. 295, 14.
Alani, socii Romanorum Me. 282,
 2. 317, 19. a Tureis devicti
 401, 19.
Alania Me. 301, 16. 18.
Alarichus Romam captam de-
 vastat O. 449, 1. morbo dece-
 dit 450, 12.
Albani a Romanis sedibus suis
 exciti Me. 394, 4.
Albania a Romanis invasa Me.
 317, 16. 393, 20.
Albinus, praefectus Romae, quum
 a Gothis expugnatur O. 458,
 15.
Alboinus, rex Longobardorum,
 Avarum auxilium contra Gepi-
 das querit Me. 303, 7.
Alexander Macedo D. 33, 14. E.
 71, 12. Proc. 501, 3.
Alexander Severus Marciani fili-
 am dicit D. 36, 16.
Alexander, Placidiae iunioris tu-
 tor, legatus missus ab Honori-
 cho, Vandolorum rege, ad Zeno-
 nem Imp. Me. 239, 7. comes
 privatarum rerum ab Impera-
 tore creatus 240, 8.
Alexandriae seditio a Floro,
 praefecto Aegypti, repressa Pr.
 223, 2. pharus ab Anastasio
 restitutus Proc. 509, 12.
Alexandrinorum obscenai mores
 E. 94, 3. 95, 3.
Allobichus Gothus Eusebium oc-
 cedit O. 452, 9. ipse occiditur
 452, 18.
Ambrus, Alamundari filius, rex
 Saracenorum, legatos mittit ad
 Iustinum Imp. Me. 292, 4.
 294, 15. Alamundarum incur-
 sionibus vexat 295, 4. a Ro-
 manis tributum poscit 358, 16.
 369, 9. (sed hic non idem cum
 superiore esse videtur.)
Ambrus, Saracenus, Caisi regis
 frater N. 479, 21.
Ameritae, gens Aethiopica N.
 479, 11.
Amilzuri, gens barbara, in Ro-
 manorum tutelam confugiunt Pr.
 186, 1.
Ammigus Francus bellum con-
 tra Romanos renovat Me. 345,
 17.
Ammon, geometra sub Honorio
 Imp. O. 469, 21.
Amorcesus, Nocalius, ex Persia
 profugus, regnum sibi condit

inter Saracenos Arabas Ma. 232,
5. vocatus a Leone Byzantium
venit 233, 7. multis muneri-
bus ornatus in regnum reddit
233, 21.

Anagaeus, dux Utigurorum Me.
399, 7. dux Turcorum (fort.
non diversus a precedente)
Me. 404, 8.

Anancastes, legatus Turcorum
Me. 398, 9.

Anastasii Imp. origo Proc. 491,
17. episcopatus Antiochiae can-
didatus 493, 1. 8. eius renun-
tiatio 495, 13. beneficia erga
imperium Rom. 497, 3. sqq.
Prisc. v. 184—253. effigies By-
zantii exposita 490, 8. genus
ducit a Pompeio Prisc. v. 11.
Deo dilectus periculoque ere-
ptus v. 273.

Anatolius, legatus Romanorum ad
Attilam Pr. 142, 2. 144, 20.
175, 9. 178, 12. 202, 14. ite-
rum 213, 2. 19.

Andigan, Persa, legatus Hor-
misdæ Me. 417, 22. 418, 15.
419, 7. 420, 7. dolus eius 421,
8. sqq.

Anolinus, praefectus praetorii sub
Maximino, occisus D. 36, 27.

Antæ ab Avaribus eversi Me. 284,
5. 285, 2.

Anthemius, Imp. Occidentis Pr.
221, 15. Ma. 236, 11.

Anthimus, medicus, ob commu-
nicata cum Theudericho con-
silia ad supplicium vocatus
Ma. 238, 19.

Antiochia a Persis capta Me. 347,
20. 423, 7.

Antiochus praepositus et patri-
cius sub Theodosio Min. Ma.
227, 13.

Antoninus Heliogabalus D. 36,
20.

Apamea, a Persis oppugnata Me.
423, 6.

Apatures, nomen corruptum gen-
tis alicuius Me. 398, 20.

Apharban, Narsaei legatus ad
Galerium Caes. Pe. 126, 18.
inter nobiles in aula regia
135, 5.

Aphumon, castellum Armeniae in

confiniis Romanorum et Perse-
rum Mc. 410, 3. 415, 8.
Apollonius, legatus ad Attilam
a Theodosio Pr. 215, 5. 9.
16. infectis rebus revertitur
216, 2.

Apsich, legatus Avarum ad Ro-
manos Me. 311, 21. mox dux
in bello adversus eosdem 424, 4.

Apsilia regio Me. 302, 13.
Aquileia a Maximino obsessa D.
36, 33. 37, 26.

Aquitani Constantini partes ad-
versus Honorium Imp. sequun-
tur O. 451, 12.

Arabes scenitae, quos Saracenos
appellant Ma. 231, 3. ab Ana-
stasio repressi Proc. 497, 2.
Prisc. v. 255.

Arabessi, populus Armeniae Me.
395, 16.

Arabianus historicus D. 37, 12.
Aral lacus (*Ἄρανης ἀπλετός καὶ*
εὐρεῖα) Me. 300, 14.

Arbazacius, Isaurus, sub Arcadii
imperio, Harpazadius ludibrio
dictus E. 117, 15.

Arbitio, a consiliis Valentis Imp.
E. 73, 20. (v. Gibbon. c. 25.)

Arcadiopolis a Gothis capta Ma.
234, 17. 262, 8.

Archapetus, praefectus praetorio
Narsaei, regis Persarum Pe.
135, 5.

Ardaburius, Asparis pater Pr.
225, 5.

Ardaburius, Asparis filius, dux
Romanorum sub Marciano Imp.,
bellum gerit cum Saracenis Pr.
153, 12. 227, 17. Placidiam in
Italiam revertentem comitatur
O. 471, 3. C. 472, 6.

Arelate opp. O. 453, 21.

Areobindus, dux Romanorum sub
Theodosio Min. Pr. 211, 6.

Argibolus, dux Gothorum, cum
Gaïna conjunctus contra Ro-
manos rebellis E. 92, 2. (idem,
qui Tribigildus apud Zosimum
I, 304—312.)

Ariadne, Leonis filia, Zenonis
uxor C. 474, 9. postea Ana-
stasio nupta Proc. 511, 16.
Prisc. v. 301.

Aristoteles citatur E. 47, 10.

- Armatus** s. **Armatius**, Plinthae fil., dux Romanorum sub Theodosio Min., in Africa moritur Pr. 214, 17, 21.
- Armatus**, Basilisci propinquus, uxoris eius. Zenonidis, amator, vanitate et superbia plenus Ma. 272, 17. C 475, 3. a Zenone suppicio affectus 475, 18. v. Harmatius.
- Armenii** a Persis ad Romanos deficiunt Th. 485, 13.
- Arreston**, pagus (in Sophene?) Me. 393, 7.
- Arriacus** historiae Augustae scriptor D. 36, 30. 36. (idem, ut videtur, qui Arabianus.)
- Arsilas**, dux Turcorum Me. 399, 12.
- Artabannus**, rex Parthorum, Tigridatem expellit Pe. 122, 7.
- Artemidorus**, legatus Zenonis ad Theuderichum, Valamiri fil., Ma. 246, 1.
- Arzanene** provincia, Romano imperio adiuncta Pe. 135, 10. sub Persarum ditione Me. 329, 19. 410, 4. 415, 7. 419, 2.
- Ascalon**, Syriae urbs E. 115, 21.
- Asclepius**, procurator bonorum Constantii et Placidiae O. 453, 9.
- Asdingi**, regium Vandalorum genus D. 38, 8.
- Asiaticae** calamitates sub Arcadii imperio (*αἱ Ασιαὶ συμφοραὶ*) E. 96, 6.
- Asimuntum**, castellum Thraciae in Illyrici confiniis Pr. 143, 21. eius incolae fortiter contra Hunnos rem gerunt 144, 2. Hunnos captivos trucidant 145, 7. paucos superstites petenti Attilae remittunt 145, 16.
- Asini** sub imperio Theodosii Mai. magno pretio habentur E. 83, 11.
- Aspar** senior cum patre Placidiam sequitur O. 471, 4. junior praefectus copiarum sub Theodosio Min. 211, 6. 225, 5. 226, 15. sub Leone Imp. Pr. 160, 15. 163, 14. 164, 10. 228, 5. Leonem ad imperium occupandum adiuvat C. 472, 5. 473, 15.
- Theuderichum, Tilaris fil., horum suorum heredem instituit Ma. 234, 9.
- Asprudius**, fluvius Mediae Pe. 134, 21.
- Assyrius**, h. e. Persicus Me. 360, 22.
- Asterius** notarius (*ἀστριγραφεὺς*) captus et a Chosroë interceptus Me. 319, 20.
- Astingi**, h. e. Vandali (v. Asdingi) P. 124, 14.
- Athenais** v. **Eudocia**.
- Athenis** grammaticorum schola floret Ma. 270, 16. schola sophistarum O. 461, 5.
- Athroëlon**, castellum in confiniis Romani et Persici imperii, ubi legati convenient Me. 320, 8.
- Attacam**, puer regius gentis Hunnicae, ab Attila suppicio affectus Pr. 168, 22.
- Attalus** ab Alaricho Imperator Occidentis renuntiatus O. 449, 6. 451, 18. ab eodem destitutus 452, 13. in exilium pulsus 452, 17.
- Attila**, post Ruæ mortem rex Hunnorum Pr. 167, 15. Theodosio Minoris bellum minatur 141, 9. in fines imperii Romani irrumpt 141, 20. magis tributis extortis pacem facit 142, 2. 169, 2. postea quoque minaces mittit legationes ad Theodosium 145, 23. Edeconem mittit de tradendis captivis 146, 20. Istrum traicere parat 173, 4. Honoriam in matrimonium petit 151, 3. 14. bellum parat cum imperio Occidentali 152, 5. Francos aggreditur 152, 10. a maiore natu puerorum regiorum apud Francos auxilio vocatus 152, 12. Italiam vastat 153, 8. eius tentoria 173, 17. 178, 2. Escami filiam, uxorem dicit 183, 2. regius eius vicus 187, 14. 224, 9. solemnis in regiam suam introitus 188, 9. eius ius dicendi ratio 198, 12. Romani ducis dignitatem et stipendia accipit 201, 6. eius coenae descriptio, ad quam Maximinus et Priscus vocantur

- 203, 1. moderatio eius in cibo
et vestitu 204, 18. adhortatione suorum ab invadendis
Romanorum finibus deterretur
224, 30.
- Attilae** filii in patris coena accubant Pr. 203, 18. pacem et foedus petunt a Leone Imp. 160, 20.
- Attilas**, fluvius (Volga, Ethel) Me. 301, 3.
- Attisas** fl. (Athesis) Me. 345, 18.
- Aue**, in Aethiopia (aut ipse mons Taranta aut locus illi appositus. N.) N. 480, 20. 481, 4.
- Augustulus**, Orestis fil. (perperam ab eclogario pro Odoacro nominatus) Ma. 239, 12. Imperator factus C. 475, 4.
- Ausonica** lingua (Romana rustica) Pr. 190, 9. 206, 8. 17.
- Ausoriani**, gens Africæ, cum Romanis bella gerunt Pr. 214, 20.
- Auxiliarium** copiarum praefectus (διγεμών τῶν ξενικῶν στρατοπέδων) D. 20, 18.
- Auxumis**, Aethiopiae metropolis N. 479, 12.
- Avares**, sedibus suis electi, ipsi Sabires expellunt Pr. 158, 5. Romanorum amicitiam petunt Me. 282, 1. 3. societate cum Romanis inita, Utiguros et alias Hunnicas gentes invadunt 284, 3. 7. Antarum legatum interficiunt 286, 16. legatos mittunt ad Iustinum Imp. tributum petituros 288, 23. qui infecta re revertuntur 290, 1. pars eorum Turcis subiecta 299, 12. foedus componunt cum Francia 302, 21. iterum tributum poscunt a Romanis 310, 16. victo Tiberio, duce Rom., pacem a Iustino impetrant 313, 4. legatos mittunt ad Tiberium Caesarem 336, 18. legatus eorum rediens a Sclaviniis occiditur 338, 9. magna eorum multitudo in fines Romanos contra Sclavinos advocatur 405, 15. 406, 1. sub Tiberio Imp. bellum renovant 424, 1.
- Avito** imperante Vandali Italiam vastant Pr. 216, 4. idem Rici-
- merum contra Genserichum in Siciliam mittit 217, 6.
- Azarephthus** (?), octingenti eius equi albi Me. 435, 10.
- Badiana**, provincia Armeniae Me. 395, 9.
- Bodomarius**, princeps Germanorum E. 45, 10.
- Baianus**, chaganus Avarum, Romanis infestus Me. 286, 18. a Sigisberto Franco auxilium implorat 302, 21. ipse ab Alboino Longobardo auxilio vocatus 303, 10. 304, 8. legatos Romanorum in vincula conicit 305, 17. de Sirmio tradendo agit cum Romanis 306, 1. reiecta conditione Cotriguros in fines Romanorum immittit 310, 4. foedus iustum statim violat 332, 8. Saum fl. traiicere conatur 333, 11. iurciurando ad pacem servandam sese obstrin git 335, 10. Sirmium sibi tradi postulat 340, 2. Targitium Byzantium mittit 385, 10. cum Theognide, duce Rom., Item de Sirmio tradendo agit 341, 3. frustra 342, 6. Sirmium in deditio nem accipit 425, 2. eius uxor 425, 10.
- Balaam**, oppidum Cidaritarum Hunnorum, a Persis captum Pr. 165, 17.
- Balamir** v. Valamir.
- Balbinus** Imp. B. 36, 25. 31. 37, 8. 12. 15. 21.
- Ballomarius**, rex Marcomannorum, legatus missus ad Romanos Pe. 124, 7.
- Balneae Antoniaue** (sic iam tum dictae pro Antoninianis) O. 469, 17. Diocletianae 20.
- Baramaanes**, nomen Miranis, Persarum ducis Th. 486, 4.
- Barcellon** (Barcino) opp., ubi Adaulphi filius sepelitur O. 459, 3.
- Bargns** ab Eutropio eunicho insidiis circumventus E. 86, 20. sqq.
- Basich**, dux Scytharum (Hunnorum), Persas aggreditur Pr. 200, 2.
- Basiliscus**, Verinas frater, a Leone

- Imp. dux exercituum creatus
 Pr. 162, 17. Ma. 274, 12. C.
 474, 11. post expulsum Zenonem Imperator renuntiatus C.
 475, 2. a Zenone reverso expellitur Ma. 235, 13. a Theudericho, Triarii f., ad imperium occupandum adiutus 238,
 5. ab episcopis pecuniam exigit 274, 16. eius mores 274,
 14. avaritia 275, 1. ab Armato expulsus et interfactus C. 476, 1.
 Basiliscus, Armati filius, Caesar factus C. 475, 17.
 Baudo Francus E. 112, 1.
 Belleridas, Sari domesticus, ab Honorio interfactus O. 455, 6.
 Berichus, vir nobilis inter Hunnos Pr. 203, 15. ab Attila legatus Byzantium missus 209,
 14. comes Romanorum legatorum 210, 4. Maximinum apud Theodosium Imp. calumniatur 211, 3.
 Betharmais opp. in Perside Me. 365, 8.
 Bigilas v. Vigilans.
 Biuganes Persa, praefectus Chlomaronis castelli Me. 329, 17.
 330, 7.
 Blachernae, regio Byzantii C. 475, 18.
 Bledas, rex Hunnorum cum Attila Pr. 169, 2. 186, 5. 206,
 1. una eius uxorum legatos Romanos hospitio excipit 184,
 11. Zerconem Maurum secum ducit 225, 9. eius mors 226,
 13.
 Bledas, Arianorum episcopus, legatus missus a Marciano Imp. ad Genserichum Pr. 216, 13.
 Blemmyes, gens Aethiopiae supra Aegyptum, de pace agunt cum Maximino Pr. 153, 16. post eius mortem bellum renovant 154, 22. ad eos Olympiodorus proficiscitur 466, 1.
 Bochanus, dux Turcorum sub Turxantho Me. 404, 8.
 Boisci, gens barbara, sub Romano-rum tutelam consigunt Pr. 166,
 2.
 Bombyces a Persa quodam Byzantium translati Th. 484, 13.
 Bonifacius, Africæ praefectus,
 Placidiae fidus O. 468, 3. eius laudes 468, 14.
 Bonifacius (fortasse idem) Adaulphum in oppugnatione Massiliæ vulnerat O. 456, 19.
 Bononia, opp. Galliae (Boulogne) O. 451, 10.
 Bonus (*Bώνος*, Agath. 54, 9. *Bόνος*), dux domesticarum copiarum sub Iustiniano Me. 286, 7.
 389, 2. Sirmium contra Avares defendit 306, 10. vulneratus 306, 14. Baiani legatis respondet 307, 12. 312, 18.
 Bosporus, urbs a Turcis oppugnata Me. 404, 8. capta 404, 10.
 Buccellarii, genus militum sub Honorio O. 449, 23. 450, 16. (dicti a buccellato h. e. pane bis cocto.)
 Bunus, comes rei privatae Imperatoris sub Iustiniano (διπροστάτης τῆς αὐτοῦ (I. τοῦ βασιλέως περιουσίας) Me. 345, 20.
 Busalbus, profugus ad Theuderichum, Triarii fil., a Zenone exposcitur Ma. 260, 5. a Theudericho non traditur 260, 12.
 Byzantium fide Christiana insigne Ma. 271, 1.
 Byzautini urbis defensionem contra Theuderichum, Val. fil., acriter parant Ma. 242, 3. mox a Zenone avocantur 243, 1.
 Caesareæ portus ab Anastasio Imp. refectus Proc. 509, 1.
 Caius, Arethae filius, regulus Saracenorum N. 478, 6. Byzantium venit 479, 19. Palæstinae regimen a Iustiniano accipit 479, 22.
 Calandio, a Zenone Imp. Antiochiam missus C. 476, 5.
 Camboses, Ambri frater, Saracenus Me. 295, 14.
 Camus, potio, quam Hunni ex hordeo consciunt Pr. 183, 14.
 Candavia, montes Epiri Ma. 256, 14.
 Candich, legatus Avarum ad Iustinianum Me. 282, 8.
 Candidianus, Adaulphi amicus O. 457, 22. 471, 4.

- Candidus, Isaurus, historicus
472, 1.
- Candidus, dux Romanorum, Oblos
et Longobardos repellit Pe.
124, 3.
- Cardueni, Romano imperio sub-
iecti Pe. 135, 10.
- Carini Imp. crudelitas E. 99, 19.
- Carpi bella gerunt cum Moesia
D. 37, 19. stipendia petentes
a Romanis sub Alexandro Se-
vero a Menophilo, Moesiae
praefecto, spe frustrantur Pe.
124, 16.
- Carpilio, Aëtii filius, obses apud
Hunnos Pr. 179, 5.
- Carsus, castellum Thraciae Pr.
168, 22.
- Casia et Carbonaria, insulae in
Istro fl., in quibus Baianus et
Theognis convenient Me. 341,
1.
- Caspiae pylae Pr. 159, 8. 161,
14. Me. 359, 22.
- Catulphus, Ephthalita, gentem
suam Turcis prodit Me. 296,
11. ad Persas profugis 296,
14. in Chosrois consilio plu-
rimum valet 297, 4. eius fa-
cete dictum 427, 17.
- Celagastus Anta Me. 284, 9.
- Cercio a Charlettone in Iuliani
partes traductus E. 65, 9.
- Cermichiones v. Kerm.
- Chaganus Avarum Me. 284, 17.
336, 19. v. Baianus.
- Chamavi, gens Germanica, a Iu-
lianico vici E. 41, 2. cofamea-
tus e Britannia ad Romanos
missos prohibere possunt 42, 3.
- Charato, Hunnorum rex O. 455,
14.
- Charietto Iuliani partibus adhae-
rens E. 65, 5. 106, 18.
- Chechhal, natione Hunnus, sub
Aspare dux Romanorum Pr.
163, 13. 164, 7.
- Cherchis, gens barbara, ex qua
serva a Dizabulo Zemarcho dono
oblata Me. 383, 19. (Kirgisii.)
- Cherson, urbs a Turcis oppu-
gnata Me. 337, 16. 398, 14.
- Chersonesus: pugna ibi inter Ro-
manos et Hunnos commissa
Pr. 142, 1.
- Chinden, populus Saracenorum
N. 479, 2.
- Chiris, opp. Blemyarum O.
466, 9.
- Chliatae s. Choliatae, gens Tur-
cis subiecta, legatos mittit ad
Romanos Me. 300, 12. 383,
16. 385, 9.
- Chlomaron, castellum in Arzanene
prov., a Romanis obsessum Me.
329, 14.
- Chorutzon, castellum in faucibus
Caucasi Me. 359, 21.
- Chosroës, rex Persarum Me. 290,
22. Sogditarum preces repu-
diat 296, 10. Turcorum socie-
tatem recusat 297, 4. ad Iu-
stinum Imp. mittit, qui tribu-
tum poscant 313, 16. Iacobum
legatum de pace Byzantium
mittit 316, 7. titulus eius 353,
13. in Armeniam incursionem
facit 393, 13. 394, 14. Pherog-
dathem Byzantium mittit 410,
9. eius mors 410, 21.
- Christi natalitia Me. 364, 21.
- Christiani quomodo a Persis tra-
ctandi sint Me. 363, 18.
- Chrysaphius, eunuchus, spatha-
rius Theodosii Min. Pr. 147,
21. Edeconem ad interimendum
Attilam corrumpere studet 149,
1. 169, 11. fraude detecta ab
Attila ad poenam poscit 150,
21. idem a Zenone graviter ac-
cusatur 150, 23. 212, 21. At-
tilam placat 213, 2. a Pulcheria
ad supplicium vocatur 227, 11.
- Chrysargyri vectigal ab Anastasio
sublatum Proc. 504, 5. Prisc. v. 149.
- Cidaritae, gens Hunnica Pr. 159,
15. Persarum fines infestant
161, 18. a Persis vincuntur
165, 17. 217, 20. 219, 22.
- Citharizon, castellum in confiniis
Persarum et Romanorum Me.
329, 11.
- Claudius Gothicus, Imp. non oc-
cisis D. 38, 3. in eius regno
desinit Dexippi historia Chro-
nica E. 57, 14.
- Claudius, dux Romanorum, qua-
estor Gothicici stipendiis a Zenone
constitutus (δι τοῦ Ιπτόνος
ταπείλας) Ma. 253, 11.

- Clazomeni legatos mittunt ad Julianum Imp. E. 46, 9.
 Cochus (?) sagitta interfactus
Me. 441, 3.
 Coeranus Aegyptius a Festo occisus E. 110, 11.
 Colchi cum Romanis sub Marciano bellantur Pr. 217, 8.
 Colchis frustra a Persis invasa M. 344, 1.
 Comentiolus, legatus Iustini ad Chosroen N. 483, 12.
 Comicus nescio quis citatur E. 98, 12. (ἀρχαῖος ἀνθρός δημόσια τὰ πράγματα)
 Comitas, legatus Romanus ab Avaribus in vincula coniectus Me. 305, 17.
 Conimundus, rex Gepidarum, a Longobardis bello petitus Me. 303, 8. auxilii petendi causa ad Iustinum mittit 304, 19. perfidus et periurus 305, 4.
 Constans Imp. a Magnentio occisus Pe. 110, 20.
 Constans, Constantini fil., Caesar renuntiatus O. 451, 16. cum patre victus et interfactus 453, 12.
 Constantia, opp. ad Istrum situm Pr. 167, 22.
 Constantia, Constantii soror, a Magnentio in matrimonium petita Pe. 130, 3.
 Constantina, urbs Mesopotamiae Me. 319, 15. 421, 2. 423, 19.
 Constantinopolis a Gothis infestata E. 52, 11. incendium urbis sub Leone Pr. 160, 6. C. 473, 15.
 Constantinopolis, castellum, quo victus Zeno confugit Ma. 276, 20. 277, 4.
 Constantiolus, ex Pannonia oriundus, in aula Attilae versatur Pr. 198, 20. 200, 23. imminentia ab Attila Romano imperio pericula praesagit 201, 9.
 Constantinus Imp. legatos accipit a Licinio Pe. 128, 20. 129, 3.
 Constantinus, in Britannia Imperator renuntiatus contra Honoriū O. 450, 7. 451, 7. Ra-
- vennam exercitum dicit 452,
21. devincitur 453, 12. captus et cum filiis suppicio affectus 454, 6.
 Constantinus Porphyrogenitus librorum collectiones instituit Pro. 4, 14.
 Constantius Imp. patri Constantino similis E. 61, 21. Gallos contra Julianum incitat 62, 4. ei insidias struit 65, 21. 66, 2. Magnentii et Vetranionis legatos in vincula coniicit Pe. 129, 20. 131, 8.
 Constantius, Placidiae coniux O. 464, 5. eius origo 467, 1. mores 457, 14. Olympium occidit 450, 6. ab Honorio in societatem imperii adscitus 464, 17. paulo post moritur 465, 6.
 Constantius patricius et ter praefectus, Leonis ad Persas legatus Pr. 160, 3. Edessae moratur 219, 14. 18.
 Constantius Gallus, Attilae scriba Pr. 186, 3. ab Attila proditionis causa suppicio affectus 186, 17.
 Constantius Italus, item Attilae scriba (Ἰππορεψέως), ab Aetio illi commendatus Pr. 151, 2. 176, 18. 185, 5. 186, 11. 208, 9. Attila petente Theodosius Imp. Saturnini filiam illi despondet 151, 2. 208, 9. ipse, praecepta sibi sponsa, Attilam ad ultionem incitat 209, 3. Chrysaphius aliam illi pollicetur opulentam uxorem 213, 13. Harmatii viduam uxorem dicit 214, 23.
 Cophen, fluvius (Kuma) Me. 301, 5. 12.
 Cotrageus Avares contra Antas instigat Me. 284, 14.
 Cotriguri (s. Contriguri) Husni Thraciam vastant Me. 344, 16. a Baiano in Dalmatiam immisi Me. 310, 4. eius subditi, quibus quondam Justinianus stipendum pendebat 385, 19. 386, 14.
 Cotys, Mithridatis, regis Iberorum, frater, legatus ad Claudium missus Pe. 122, 14.

Craterus, princeps (*πρωτεύων*)
 Ascalonitarum E. 115, 22.
Creca (s. Rhekan), uxor Attilae,
 ex qua tres filios suscepit Pr.
 197, 9. 19. legatos Romanos
 convivio excipit 207, 17.
Ctesiphon a luliano obsessa E.
 68, 16. 108, 15.
Cunchas, rex Hunnorum Cidari-
 tarum, a Persarum rege deci-
 pitur, pro sorore eius alia mu-
 liere in matrimonium accepta
 Pr. 220, 8. fraude detecta bel-
 lum renovat 220, 23.
Curidachus, princeps Acazirorum,
 Attilam auxilio vocat Pr. 181,
 20.
Cursich, dux Scytharum (Hunno-
 rum), Persas aggreditur Pr.
 202, 2.
Cursus dux Rom. in Asia Me.
 393, 17.
Cylenius: Iuliani epistola ad eum
 missa E. 67, 3.
Cyrus, fluvius Me. 394, 5.
Cyrus, Persarum rex, cum Ana-
 stasio comparatus Proc. 512,
 17.
Dacica bella sub Domitiano et
 Traiano Pe. 122, 18. 123, 10.
Daganes, socii Persarum Th. 486,
 6.
Dagistheus Gothus, obses missus
 ad Adamantium Ma. 252, 8.
Daich fluvius (laik) Me. 301, 3.
Dalmatia Ma. 256, 5. a Cotri-
 guris vastata Me. 310, 6. 340,
 23. ab Avaribus infestata 424,
 2.
Damascus: bellum Saracenorum
 prope hanc urbem Pr. 153, 13.
Damianus, dux Rom. Me. 313, 2.
Damnatorum cum bestiis pugnae
 ab Anastasio abolitae Proc. 506,
 22. Prisc. v. 223.
Danapris fluvius Me. 401, 13.
Daniel, eunuchus sub Basilisco
 Me. 273, 6.
Daras, oppidum munitissimum
 in confiniis Romanorum et Per-
 sarum Me. 319, 17. 320, 2.
 346, 13. a Chosroë expugnatum
 Tiberius pro reddenda Persar-
 menia poscit 324, 3. 360, 18.
 361, 16.

Dardania a Zenone Theuderis-
 cho habitanda obliata Ma. 255,
 5.
Darina regio (*ἡ Δαρεῖνη*) Ma. 302,
 7.
Darentius s. Dauritas, dux Sclavi-
 norum Me. 406, 6. 8.
Decebalus, rex Dacorum, legatos
 mittit ad Domitianum Pe. 122,
 18. ad Traianum 123, 3. 10.
Decius Imp. in Thracia versatur
 D. 22, 8.
Dengizich, Attilae f., bellum cum
 Leone Imp. parat Pr. 161, 8.
 exercitum ad Istrum dicit 162,
 5.
Dexippi Atheniensis oratio ad
 cives post obsidionem ex urbe
 elapsos 26, 6. 29, 11.
Dilmaini (Dilemitae), Persarum
 socii Th. 486, 7.
Diocletianus Imp. E. 106, 15.
 Nisibi Galerium convenit, unde
 legatos mittunt ad Narsaeum
 Pe. 184, 15.
Dionysius a Marciano Imp. lega-
 tus missus ad Colchos Pr. 155,
 20. cum Gobaze revertitur 160,
 7.
Dionysius, genere Thrax, dux Rom.
 consulari dignitate sub Theo-
 dosio Min. Pr. 167, 8.
Titatus, (dub.) dux Romanorum
 in Suania Me. 356, 18.
Dizabulus (s. Dilzibulus 309, 21.,
 Silzibulus in Excc. de Sentent.
 427, 5, Silxibulus ap. Suidam
 442, 18.), supremus princeps
 Turcorum Me. 296, 1. 299, 2.
 bis legationem mittit ad Persas
 • 296, 2. 297, 22. legatis suis ve-
 neno necatis, Persas odio per-
 sequitur 297, 18. legatos mit-
 tit ad Romanos de serico ven-
 dendo 298, 6. legatos Iustini
 excipit 381, 17. eius tentorium
 382, 12. 19. 383, 5. bella
 gerit cum Avaribus 427, 5. cum
 Ephthalitis 427, 15.
Domestici in aula Byzantina Ma.
 240, 17. 248, 11.
Domitianus Imp. de pace agit cum
 Decebalo Pe. 122, 19.
Donatus Hannus, dolo interem-
 ptus O. 455, 13.

- Draus fl. Me. 304, 22.
- Drecon s. Drencon fluv. Pr. 183, 6.
213, 20. idem 224, 6. Dricca
nominatur.
- Dubium, opp. Armeniae Me. 435,
22. idem Dubius Th. 485, 17.
- Dubius Gothus Adaulphum inter-
ficit O. 459, 6.
- Ectag, aureus mons, (sed Ak dag
montem album significat. N.)
Me. 381, 13. idem ut videtur
cum monte.
- Ectel Me. 404, 4.
- Edecon, Attilae a consiliis, lega-
tus ad Theodosium Min. de
tradendis captivis Pr. 146, 20.
148, 10. fides eius a Chrysa-
phio tentatur 149, 1. 169, 11.
nefarii consilii conscius ad At-
tilam cum Maximino revertitur
170, 15. insignis eius dignitas
171, 16. insidiarum consilium
ad Attilam desert 175, 15.
- Edessa, urbs Mesopotamiae Pr.
219, 15.
- Elesbaas, rex Auxumitarum N.
479, 10.
- Eleutheropolis, opp. Palaestinae
E. 115, 15.
- Elpidia, Placidiae nutrix O.
467, 17.
- Epaminondae egregie dictum E.
68, 16.
- Ephthalanus, rex Ephthalitarum,
Perozem vincit Th. 484, 23.
- Ephthalitiæ, olim Sogditarum
domini Me. 295, 21. mox Tur-
cis subiecti 299, 3. eorum vi-
tae descriptio 299, 6. a Persis
victi 354, 20. a Turcis victi
Th. 485, 3.
- Epidamus (Dyrrachium) vi ca-
pta (a Gothis, ut videtur,) D.
36, 6. a Theudericho petitur
Ma. 248, 7. 14. a Sidimundo
prodita 248, 19. 249, 7. a
Theudericho capit 251, 1.
- Anastasii Imp. patria Proc.
491, 18. urbis origo 492, 5.
- Epigenes, quaestor, comes Plin-
thae, legati ad Hunnos Pr. 167,
17.
- Epinicius, Verinae familiaris,
Illo necem parare tentat C.
476, 16. 19.
- Epiphaniæ festum Me. 364, 23.
- Epirus a Sidimundo Gotho occu-
pata Ma. 248, 7.
- Epirus nova Ma. 250, 2
- Episcopus Arianorum Pr. 216, 23.
— Chlomaronis castelli Me.
329, 18. — Margi, oppidi Il-
lyr., Gothis urbem prodit Pr.
140, 21. — Sirmii vasis aureis
sacris ad redimendos captivos
uti constituit Pr. 186, 8.
- Eriulphus, Gothus, auctor con-
iurationis contra Romanos sub
Theodosio Magno E. 54, 9. a
Fravitta occisus 19.
- Ermenarichus (s. Armenarichus),
Asparis filius C. 472, 6.
- Erythræus, praefectus urbis sub
Zenone Ma. 275, 3. 8.
- Escam, Hunnus, pater puellæ ab
Attila in matrimonium ductæ
Pr. 183, 2.
- Eucherius, Stilichonis et Serenæ
fil., interemptus O. 459, 22.
- Eudocia, antea Athenais, Theo-
dosii Min. uxor, Saturninum
interimendum curat Pr. 208, 18.
- Eudoxia, Valentianii filia, uxor
Honorichi Vandali Pr. 157, 11.
218, 22. dimititur 219, 2.
- Eudoxia, Theodosii fil., Valenti-
aniani III. coniux, a Genesericho
in captivitatem abducta, a Mar-
ciano depositur Pr. 216, 7.
- Eugenius, tyrannus sub Theodo-
sio Imp. interfactus O. 456, 7.
- Eulogius, philosophus sub Leone
Imp. Ma. 270, 9.
- Eunapius, rhetor legatus Lydo-
rum ad Julianum Imp. E. 46, 6.
cum Musonio coniunctus 109, 13.
- Eunapius Sardianus chronologiam
neglit 57, 20. 60, 7. Dexippi
historiam continuat 61, 5. 62, 12.
admodum puer, dum Julianus
regnabat 62, 18.
- Euphemius, magister in aula Mar-
ciani Imp. Pr. 155, 10. Pri-
scum assessorem sibi adiungit
155, 12.
- Euphratas, Menandri historici pa-
ter Me. 438, 5.
- Euplatius magistrianus, legatus
ad Valliam, Gothorum regem
O. 462, 8.

- Euripidis Andromeda E. 80, 15.
 Eusebius, Ravennae praefectus O. 452, 8. fustibus occisus 452, 10.
 Eusebius, comes Petri Patricii in legatione ad Persas Me. 354, 4. 359, 14.
 Eusebius, dux Rom. in Asia Me. 390, 2.
 Eutocius Thrax, pecuniam publicam furatus ad Craterum, principem Ascalonitarum, confugit E. 115, 12.
 Eutropius, eunuchus, Bargum insidiis subvertit E. 86, 21. 87, 16. eius mores 87, 19. 102, 21. 117, 7. commercium inter Byzantium et Romanum impedit 89, 13. 91, 13.
 Eutychius, legatus ad Turcos Me. 398, 10.
 Exisatus, dux Rom. in Suania (idem qui 356, 18. Ditatus appellatur,) Me. 357, 7.
 Ferri penuria apud Turcos Me. 380, 20.
 Festus, procos. Asiae sub Valente Imp. E. 110, 1. Maximum interfecit 110, 10.
 Fines Romani et Persici imperii pace inter Galerium et Narsacum facta constituti Pe. 135, 9.
 Florus, praefectus Aegypti, seditionem Alexandrinorum coeret Pr. 223, 13. 19.
 Foederati, numeri barbarorum varii generis in exercitu Imperatoris O. 450, 1.
 Franci foedus faciunt cum Avaribus Me. 302, 21.
 Francorum rege mortuo, filii eius de regno litigant Pr. 152, 11. eorum fines ab Avaribus invasi Me. 290, 1.
 Fravitta Gothus E. 53, 13. Eriulphum occidit 54, 15. Gaïnam in Chersoneso devincit E. 92, 23. latrocinia coërcet 115, 3. ab Arccadio consulatu ornatur 93, 12. Ioannis iussu interficit 95, 19. 96, 4.
 Furdigan, festum Persarum (*γενέσια*) Me. 374, 20.
 Fuscus, legatus Domitiani ad Dacos Pe. 122, 20.
 Gaïnas Gothus, Eutropio eunucho loco delecto, mox ipse subvertitur E. 91, 20. 92, 6. victus a Fravitta 103, 17. 117, 20.
 Galerius Caesar, victis Persis, cum Narsaei legato de pace agit Pe. 126, 20. 127, 23. legatum mittit ad Narsacum 134, 15.
 Galli, Galatae occidentales dicti Pr. 186, 3.
 Gelimer, rex Vandalorum, a Iustiniano vinctus Me. 283, 4.
 Genserichus (*Γενέριχος* ap. Pr., *Γενέριχος* ap. Ma.), rex Vandalorum, ab Attila auxilium accipit contra Gothos Pr. 152, 9. Italiam invadere parat 157, 8. crudeliter devastat 157, 13. cum imperio Orientali inducias constituit 157, 23. captivas Valentianiani uxorem et filias Marcianno petenti remittere recusat 218, 3. 10. in libertatem restituit 218, 21. Italiam et Siciliam vastare pergit 219, 4. 221, 14. eius mors 240, 1. Nicopolin (in Epiro) capit Ma. 260, 22. Severum, Zenonis legatum, benigne excipit 261, 4.
 Gento, Gothus, dux Rom. sub Zenone Ma. 258, 8.
 Georgius inter legatos Romanorum ad Turcos Me. 300, 16. 19.
 Gepidae (*Γέπαιδες*) a Longobardis bello petiti Me. 303, 9. a Romanis adiuti 303, 14. 387, 16. ab Avaribus invasi 310, 7. excisi 340, 5. olim a Iustiniano in Sirmiana regione recepti 387, 14.
 Germani E. 45, 10.
 Gerontius, dux exercitus sub Honorio, Maximum filium Imperatorem renuntiat O. 453, 14. se ipsum interficit 454, 14.
 Goar, Alanus O. 454, 17.
 Gobazes, rex Colchorum, regnum filio concedit Pr. 155, 1. 14. Constantinopolin venit 160, 7. Christianum se profitet 160, 12. legatos mittit ad Persas auxilium petituros 217, 16.
 Gordiani Imperatores D. 36, 35. 37, 4. 7. 10. 13. 31.
 Gorgas, opp. Persicum Pr. 221, 10.

- Gorgonius, dux Iberorum Th. 485, 21.
- Gothi: de origine et moribus eorum Pr. 223, 37. stipendia accipiunt a Romanis sub Alexandro Severo Pe. 124, 17.
- Gothi in Illyrico (Ostrogothi) cum Scyris bellum gerunt Pr. 160, 13. fame pressi cum Romanis de dettione agunt 163, 21. Hunnos secum militantes iussu Romanorum ducum trucidant 164, 8. a Justiniano superati Me. 430, 19. v. Scythae.
- Gothi in Gallia, (Visigothi) Maoriani Imp. socii Pr. 156, 4. cum Aegidio bella gerunt 156, 21.
- Gothi foederati Ma. 237, 6.
- Gothi qui Optimates dicebantur O. 450, 10.
- Gracchus quidam apud Hunnos captivus, ab Onegesio libertate donatus, vitae suae felicitatem et Orientalis imperii calamitatem cum Prisco colloquens exponit Pr. 190, 20 — 192, 10.
- Gratianus Imp. E. 83, 19.
- Gratianus in Britannia Imp. factus contra Honorium O. 451, 5.
- Grypes Hunnicas gentes sedibus suis expellunt Pr. 158, 8.
- Guntiarius, Burgundionum regulus O. 451, 5.
- Haemus mons Ma. 264, 21.
- Harmatius (idem qui supra Armatius) magna gratia floret apud Basiliscum et Zenonidem Ma. 274, 1. a Zenone supplicio affectus 274, 2. eius crudelitas 274, 5.
- Hebrus fluvius Ma. 265, 2. 11. Me. 338, 12. 401, 14.
- Helion, dux copiarum sub Placidia O. 471, 5.
- Heluri, gens Scythica (Heruli) D. 36, 3.
- Heraclea (Sintica), opp. Macedoniae, cuius episcopus Theudericho, Val. fil., dona et commen- tina mittit Ma. 246, 20. 248, 4.
- Heraclianus novas res molitus occiditur O. 457, 9.
- Heraclius Cynicus a Julianu re- futatus E. 67, 12. Procopium ad virtutem hortatur 73, 13.
- Heraclius, dux Rom. sub Leono Imp. Pr. 165, 9. a Gothis cap- tivus a Zenone liberatur Ma. 262, 2. 4. domum proficisciens a Gothis trucidatur 262, 14. eius iniustitia et crudelitas 262, 15. 278, 1.
- Herculif, legiones sic dictae E. 106, 12.
- Herennianus, Lycius, vicarius in Asia E. 96, 6. 98, 15.
- Herodianus historicus D. 37, 31.
- Herodianus, legatus ad Turcos Me. 398, 14.
- Herodorus Orphei et Musaei hi- storias scripsit O. 463, 13.
- Herodotus historicus citatur O. 463, 12.
- Herodotus, propinquus Menandri historici Me. 438, 7.
- Heruli, olim Pannoniae incolae (*τῆς Παννονίας*) Me. 285, 9.
- Hesiodus citatur E. 98, 19. Me. 433, 18.
- Hierapoli aqueductus ab Anastasio exstructi Proc. 508, 3.
- Hierax, Alexandrinus, homo im- pudentissimus E. 94, 18. Pamphyliam expoliat 96, 3. poenas avaritiae luit 96, 8. 98, 16.
- Hilarius sub Ioviano arte divi- nandi celebris E. 109, 21.
- Homeritae Aethiopes Th. 485, 9.
- Homerus citatur E. 53, 20. 97, 7. Proc. 498, 13. 510, 15.
- Honoria, Valentinianni III. soror, ab Attila in matrimonium pe- tita Pr. 151, 14. 152, 20.
- Honorichus, Genserichi filius, Eudociae maritus Pr. 157, 11. 219, 1. Zenonis Imp. amicitiam ambit Ma. 239, 10.
- Hormisdas, Persa exul E. 101, 19.
- Hormisdas, Chosrois fil., regnum suscipit Me. 411, 21. eius su- perbia 416, 12.
- Hunni Scythas (Gothos) victos sedibus expellunt E. 48, 7. 75, 14. pacem componunt cum Theodosio Min. Pr. 142, 2. 169, 2. de origine eorum E. 75, 13. Pr. 223, 36.
- Hypatius, Anastasii sororis filius, bella Scythica et Parthica ge- rit Prisc. v. 298.

Hyperechius, grammaticus, a Leone Imp. in exilium missus Ma. 270, 8.

Hyperides a Dexippo inducitur 32, 16.

Jacobus, legatus Chosrois ad Romanos Me. 316, 8.

Iberes a Persis ad Romanos deficiunt Th. 485, 21.

Iberiam Persae a Romanis repellunt Me. 321, 9. 322, 11. 410, 3.

Iberiae rex Romanorum Imperatori vectigalis sub Galerio Pe. 135, 13.

Ich fluvius (Iemba) Me. 301, 2.

Idarizius Anta Me. 284, 9.

Iesdegusnaph, cubicularius, supremus legatus (Zich) Persarum ad pacem componendam cum Petro convenit Me. 346, 18. 354, 2. 378, 16.

Iezidus, Caïsi Sarazeni frater N. 479, 21.

Illus, Isaurus, dux copiarum sub Zenone Ma. 241, 4. 264, 5.

Pamprepio grammatico favet 271, 5. pacem conciliat inter Armatum et Zenonem C. 475, 16. laudes eius 476, 8. consilia contra Zenonem init 477, 10. occisus 477, 12. (prosodia nominis incerta: modo Ἰλλοῦς, modo Ἰλλοῦς, Latinis nonnunquam Hillus.)

Ilyricum praefectura (ἡ Ἰλλυρία s. ἡ Ἰλλυρίς) Me. 338, 8. 340, 22. 405, 11. 17.

Imagines Aug. inter signa militaria Romanorum D. 12, 16.

Indicae gemmae Pr. 171, 5.

Induciae factae inter Romanos et Persas Me. 344, 11. 346, 7. cum Francis 346, 2.

Intelene provincia cum Romano imperio coniuncta Pe. 135, 9.

Ioannes, discordiae in domo regia auctor E. 95, 5. 14. (incertum, sitne Ioannes comes, qui verus Theodosii Min. pater esse dicebatur, an Divus Chrysostomus.)

Ioannes praefectus (δῆμαρχος) sub Zenone Ma. 248, 1. 258, 1.

Ioannes, Illyrici et insularum

praefectus sub Iustino, Balanum et Averes in ripam Romanam contra Sclavinos transducit Me. 405, 10.

Ioannes Comentiolus, Iustino Imp. a secretis Me. 290, 11. legatus ad Persas de tradenda Suania 373, 19. in oppido Daras a quarum ductus reficiendos curat 374, 15. nihil apud Chosroëm assecutus revertitur 379, 11. haud benigne ab Imperatore exceptus 380, 1. eius mors 291, 9.

Ioannes, Consularis, legatus Romanorum ad Persas Me. 319, 13.

Ioannes, dux Romanorum, apud Saracenos captivus N. 478, 12.

Ioannes, dux Armeniorum, socius Romanorum Th. 486, 3.

Ioannes tyrannus O. 454, 16. 468, 10. occisus 471, 13.

Iobulidas, nobilis inter Averes Me. 385, 14.

Iones a Juliano Imp. quae pertinet impetrant E. 46, 4.

Itabœ, (insula in sinu Arabico, ut vid.), ab Amorceso occupata Ma. 232, 13.

Iovianus patricius sub Honorio O. 451, 20.

Iovil, nomen legionum E. 106, 12.

Iovinus Imperator renuntiatus O. 454, 16. ab Adaulpho victus et occisus 456, 2.

Irnach (s. Irnas) Ἡράκη, filius Attilae minimus natu, cum fratre discors Pr. 161, 10. patri carior 206, 13. oraculo ad restituendam lapsam Hunnorum potentiam destinatus 206, 20.

Isaozites, olim Magus, tum Christianus, in Perside in crucem actus Me. 432, 9. 433, 1.

Isauri Romanis cladem inferunt E. 77, 7. bella adv. eos sub Arcadio E. 95, 20. fines Romanorum praedantur sub Theod. Min. Pr. 146, 14. Byzantii plebi invisi Ma. 259, 11. urbem incendio vastare parant 260, 1. caedes eorum Ryzantii facta C. 475, 3. ab Anastasio subacti Proc. 499, 15. sqq. Prisc. v. 51 — 132.

- Iauriae nomen ab Esau derivatur C. 473, 12.
- Lidis templum in Philarum insula et cultus Pr. 154, 7.
- Islan (*Ηολαν*), Hunnorum ad Theodosium Min. legatus Pr. 150, 8. 167, 3. 179, 3. 182, 15. 212, 19.
- Ister fluv. Me. 333, 4. in eius traiectu Iuthungi caeduntur D. 11, 2.
- Itali auxilium petunt Constantiopolis contra Vandalorum incursiones Pr. 158, 20.
- Italia a Iuthungis bello petita D. 13, 2. a Vandalis vastata Pr. 157, 14. a Longobardis Me. 328, 4. 331, 14.
- Itimari, gens barbara, Romanis se dedunt Pr. 166, 2.
- Iulianus Caesar cum victis Chamavis de pace agit E. 41, 1. Pe. 131, 13. obisdem poscit filium regis, quem iam captivum secum habebat E. 42, 11. Pe. 131, 20. bellum contra Germanos parat E. 45, 20. Augustus renuntiatus 46, 1. a Constantio insidiis petitur 62, 5. idem Eunapius historiac summa 61, 8. 62, 15. ipse bellum suum Gallicum conscripsit 64, 1. 67, 1. orationem scribit contra Heraclium sophistam 68, 3. futura Scytharum bella animo praesagit 68, 10. in bello Persico Ctesiphontem obsessam tenet 68, 16. 20. inde revertens 69, 6. moritur 69, 9. eius superstitionis vestigia 71, 20. 72, 14. eius iustitia et humana 64, 13. moderatio 71, 9. severitas 107, 3. litterarum studium 108, 7.
- Iulianus, legatus Zenonis ad Theuderichum, Val. fil. Ma. 241, 21.
- Iulianus primicerius notariorum sub Honorio O. 451, 22.
- Iulianus, Constantini tyranni filius, nobilissimus creatus O. 451, 17. occisus 456, 6.
- Iuroipaach (s. Uroisach), castellum prope Caspias pylas, discordiae inter Romanos et Persas causa Pr. 159, 8. 21. 161, 21.
- Iustinianus Imp. legatos Avarum Byzantium vocat Me. 282, 5. senex segnior factus 283, 5. Avarum legatos Byzantii detinet 285, 14. Sandilchum Utigurum contra Zaberganem Contrigurum sollicitat (Agath. 332, 4.) 344, 15. 345, 13. Petrum Patricium ad Chosroen mittit de pace acturum 346, 10.
- Iustinianus, dux Orientalium copiarum sub Iustino Imp. Me. 394, 7.
- Iustinus Minor, post Iustinianum Imperator Me. 286, 22. legatos Avarum tributum petentes cum contemptu remittit 288, 17. 289, 13. Avaribus infectissimus 303, 16. Gepidis auxilium negat 305, 3. item Longobardis 305, 15. a Turcis ad bellum cum Persis sollicitatur 311, 6. Sebochtham, legatum Persarum, cum superbia excipit 314, 17. eumque infecta re remittit 316, 2. mentis imbecillitate laborat 316, 3. Ioanum Comentiolum ad Persas mittit 373, 18.
- Iustinus, Germani filius, exercitus in Lazica praefectus Me. 282, 3. 285, 6.
- Iustinus, dux exercitus creatus a Constantino O. 451, 8.
- Iuthungi, Scytharum, h. e. Gothorum, populus, ab Aureliano vici D. 11, 1. legatos de pacemittunt 11, 4. 12, 1. 18, 10. infectis rebus discedunt 19, 13. rursus Italianam invadere parant 21, 11. (F. Longobardi, quorum reges e stirpe Iucungorum erant: Vandalo a regum gente Asdingos vocari, supra vidimus. N.)
- Kermichiones: sic Torci a Persis vocantur Th. 484, 6. (a gherm, calidus, et chun, sanguis. N.)
- Lacringi, gens barbara, Marco Imp. auxilio veniunt Pe. 124, 14. (Itidem, ut videtur, gentis regiae nomen pro nationis. N.)
- Lazi cum Romanis discordes Pr. 164, 21. 217, 9. a Persis frustra auxilium petunt 217, 21.
- Lazica, inducitis cum Chosroë fa-

- etis sub Romanorum ditione manet Me. 344, 5.
- Legatio minor apud Persas** Me. 318, 13. (De maiore legatione vid. *Constantin. Cerimon. L. I. c. 89.*)
- Legationis Maximini ad Attilam**, cui Priscus comes additus erat, uberior descriptio Pr. 170, 12 — 212, 20.
- Legatio ex Occidentali imperio ad Attilam missa** Pr. 185, 11 — 187, 9.
- Leo Macelles** (h. e. *Lanio*) Marciiano Imp. succedit Ma. 228, 5.
- Asparis ope ad imperium pervenit** C. 473, 15. Asparem et Ar-daburium interfici iubet 474, 4.
- Amorcesum, Saracenorum regulum, Byzantium vocatum benigne excipit** 232, 22. 233, 13. Theudericho, Triarii filio, frustra reluctatus, tributum et Romani ducis honorem concedit 234, 3. 235, 4. felicissimus vulgo iudicatis 269, 9. a Malcho propter avaritiam graviter reprehenditur 270, 1. eius mores et indoles 275, 19. 20. 276, 4. incendium urbis sub eius regno Pr. 160, 6. Scyris auxilium contra Gothos pollicetur 160, 16.
- Attilae filii pacem et foedus** potentibus negat 161, 4. Hunnorum sub Dengezicho deditio-nem postulat 162, 15. missa legatione Genserichum ad di-mittendas Eudoxiam eiusque filias commovet 218, 17. expedi-tionem parat contra Vandalo-s C. 477, 16.
- Leo praefectus ab Eutropio con-tra barbaros missus, homo dis-solutis moribus** E. 114, 4.
- Leo, Zenonis filius, Leonis Imp. nepos, patri diadema imponit** C. 474, 16.
- Leontius, curator Placidiae** O. 467, 18.
- Leontius Athenis pallio sophista-rum induitus Olympiodori opera** O. 460, 24.
- Libanius Antiochenus, rhetor,** a Juliano magni aestimatur E. 108, 8.
- Dexippus, Eunapius etc.**
- Libanius thaumaturgus sub Ho-norio** O. 466, 15.
- Liburniae naves** (*Λιβερνίδες*) E. 115, 6.
- Libros ligandi ars Athenis inven-ta** O. 462, 17.
- Licinius Imp. legatos mittit ad** Constantinum Pe. 128, 20.
- Locustae agros circa Tigridem** fl. vastant Me. 414, 7.
- Longobardi** (*Λογγιβαρθοι* et *Λογγιθαρθοι*) incursions faciunt in fines imperii Romani Pe. 124, 1. Gepidis bellum inferrunt Me. 303, 7. Avarum so-cietatem ambiant 303, 14. a Iu-stino Imp. auxilium contra Ge-pidas petiisse dicuntur 305, 11. Italiam ingressi vastant 328, 4. 331, 14. aliquot duces eorum Tiberii donis capiuntur 382, 6.
- Ludorum immanitas et obscoenitas** ab Anastasio abolitae Proc. 506, 22. seq. Prisc. v. 223.
- Lycnoidus, opp. Epri, Theude-richi impetum sustinet** Ma. 250, 19. Sabinianus ibi copias contrahit 256, 1.
- Lycurgus Lacedaemonius:** de cius aetate historicorum discrepan-tia E. 59, 20.
- Lydi ad Julianum Imp. legatos**mittunt E. 46, 5.
- Lysander Spartanus** Proc. 503, 19.
- Maadeni, populus Saracenorum** N. 479, 3.
- Macedoniae paludes, Gothorum** perfugium E. 85, 3.
- Macedon opes sub Alexandro** quaesitae D. 33, 22.
- Macrabandon, Armeniae regio** Me. 394, 19.
- Magi in provinciis Romanis** (praesertim Cappadocia: vid. Val.) habitantes in sacris faciendis impediti Pr. 159, 3.
- Magistri officiorum magna di-ginitas et auctoritas** Pr. 149, 21.
- Magnentius legatos mittit ad Con-stantium** Pe. 129, 19.
- Maiorianus Imp. in Africam tra-iicere parat** 156, 3. foedus eius cum Gensericho ictum 218, 6.
- Mama, puer regius gentis Hun-**

- nicae, ab Attila occisus Pr. 168, 21.
- Maniach**, legatus Sogditarum ad Persas Me. 296, 3. 380, 14. 297, 21. mox ad Romanos missus 298, 6. eius mors 384, 18. filius eius item legatus ad Romanos 384, 22.
- Manuel Armenianus**, a Surena occisus Th. 485, 15.
- Marcellinus**, legatus Magnentii et Vetranionis ad Constantium Pe. 129, 20.
- Marcellinus** post Maioriani mortem imperium appetit Pr. 156, 14. a Phylarcho legato ad pacem permotus 157, 5. a Ricimere ex Sicilia expulsus 218, 8.
- Marcellinus** quidam Cptanus Theuderico, Triarii fil., occulto nuntio mittit Ma. 238, 18.
- Marcellus** a Juliano Imp. venia donatus E. 107, 22.
- Marcianopolis** Ma. 264, 19.
- Marcianus** quidam sub Valente valde laudatur E. 76, 13.
- Marcianus** Imp. Attilae tributum pendere recusat Pr. 151, 9. 21. Euphemio magistro plurimum utitur 155, 9. Valentiniani uxorem et filias ex Genserichi captivitate exposcit 216, 4. 222, 14. somnium videt Attilae mortem portendens 225, 1. eius mors 228, 3.
- Marcianus**, Anthemii Imp. filius C. 477, 2. cum aliis seditionem molitur contra Zenonem Imp. Ma. 258, 19. 271, 19. 477, 2. superatus sit presbyter C. 477, 4. in Gallia iterum novis rebus studet 477, 7.
- Marcianus**, Iustini patruelis, Miranum Persam ad Nisibin vincit Th. 485, 23. 486, 7. Iustinus ei imperium abrogat 486, 15.
- Marcus Aurelius** Imp. pacem compo-
nit cum Quadis Pe. 124, 10.
- Marcus**, Basilisci filius, Caesar C. 475, 20.
- Marcus**, Imperator renuntiatus a Britannis et mox occisus O. 451, 4.
- Mardis**, opp. Romanum in Meso-
- potamia (*Merdin*) Me. 418, 16.
- Marepticon**, clima, in Armenia Me. 393, 8.
- Margus**, opp. in Illyrico Moesorum, a Gothis captum Pr. 140, 6. 141, 6. 167, 21.
- Maria**, Zenonidis nutrix Ma. 273, 6.
- Marii de Sylla** iudicium E. 65, 22.
- Martialis** magister in aula Theodosii Min. Pr. 149, 18. 169, 13.
- Martianus** Alexandro Severo insidiatur D. 36, 19.
- Martinianus**, dux Rom. sub Zenone Ma. 242, 18. 264, 6.
- Martinus**, dux Romanorum in Laziaca Me. 357, 1.
- Martinus**, Ardaburii familiaris C. 473, 24.
- Martis ensis**, apud Hunnos futurae potentiae augurium, bovis ope repertus Pr. 201, 17. 224, 19.
- Massilia**, ab Adaulpho frustra ob-
essa O. 456, 18.
- Mauias**, Caesi filius, Saracenus, obses datus Iustiniano N. 479, 6.
- Mauri** in Valentiniani exercita Pe. 133, 2. terra eorum a Vandali vastata Pr. 156, 10.
- Mauricius**, Pauli fil., plurimum valet apud Tiberium Caes. Me. 326, 8. bellum gerit cum Per-
sis 329, 17. 330, 7. 412, 15. 417, 10. 421, 1. 423, 18. 434, 18. 435, 16. 440, 17. acie vi-
ctus 437, 1. Imperator factus 439, 10. litterarum amans 439, 12. eius morum laudes 443, 20.
- Maximinus** Imperator D. 36, 23. 31. 37, 13. 21.
- Maximinus**, legatus Theodosii Min. ad Attilam Pr. 150, 3. 151, 23. 169, 14. 17. sqq. in eius tentorium introducitur 178, 6. idem ad Saracenos missus 153, 13. composita pace mori-
tur 154, 20.
- Maximus** Pupienus Imp. D. 36, 25. 31. 37, 13. 21.
- Maximus** inter legatos Magnentii et Vetranionis ad Constantium Pe. 129, 22.

- Maximus** quidam sub Valente a Festo interfectus E. 110, 10.
Maximus tyranus, imperante Theodosio E. 84, 20. 100, 20.
Maximus, Gerontii filius, Imperator renuntiatus O. 453, 16.
Mebodes Sannachoërygas, legatus Chosrois ad Iustinum Me. 291, 11. ab Imperatore contemptus 291, 20. iterum missus 319, 19. 325, 20. 391, 13. cum Traiano, legato Romano, paciscitur 407, 9. apud Hormisdam magna gratia floret 414, 18.
Medus, potio e melle, (*Meth.*) quam Hunni pro vino bibunt Pr. 183, 12.
Menander comicus citatus E. 99, 8.
Menander Christianum sc profiteretur 363, 20. 364, 1. Attici sermonis studiosus 428, 22. epigramma composuit in Iaozitam 432, 13. Agathiam continuat 439, 20. ipsius de vita sua testimonium 438, 4.
Menophilus, Tullius (s. Iulius), Moesiae praefectus, sub Alexandro Severo Carorum postulata deridet Pe. 124, 17.
Mermeroës, dux Persarum Me. 368, 8. 13.
Mesopotamia terrae motu concussa Th. 484, 2.
Mestrianus, comes, Licinii legatus ad Constantinum Pe. 128, 21.
Mezamerus, Anta, legatus ad Avaras Me. 284, 9. ab iis occisus 285, 1.
Mindimiani (Misimiani) Agath. 173, 10.) Me. 302, 5.
Miranes, proprio nomine Baramaenes vocatus, dux Persarum aduersus Homeritas Th. 485, 11. a Marciano victus 486, 8.
Mithridates, rex Iberorum, Tiridati opem fert Pe. 122, 3. Claudio principe bellum parat contra Romanos 122, 10.
Monachi apud Gothos E. 82, 18.
Monocartum, regio Mesopotamiae Me. 421, 2.
Mundiuchus, Attilae pater Pr. 150, 15.
Musonius, sub Ioviano, ob sapientiam et virtutem valde laudatur E. 76, 15. 109, 3. caesus ab Isauris epigrammate celebratur 77, 1. 9.
Mygdonius, fl. prope Nisibin Me. 420, 22.
Mysorum praeda, proverbium E. 51, 18.
Nachoërgan (Nachoragan Agath. 139, 11.) dux Persarum Me. 368, 13.
Nadoës, Persarum legatus (ές τὴν λεγομένην μιχράν πρεσβεταρ χειρονηθείς) Me. 318, 13.
Naïssus, opp. Daciee in Illyrico Pr. 147, 11. ab Hunnis dirutum 171, 21.
Nardini populus (scriptura dubia) E. 66, 22.
Narsaeus, rex Persarum Pe. 126, 18. legatos Diocletiani et Galerii moratur 134, 19. denique omnes pacis conditiones accipit 135, 17.
Narses, dux Rom., Francos repellere conatur Me. 345, 19. ipse fugatur 442, 10.
Narses, Persarum ad Constantium legatus Pe. 131, 10.
Nebigastus, princeps Chamavorum E. 45, 6.
Nemetes: Julianus apud eos comoratur E. 45, 21.
Neobigastes, dux creatus a Constantio O. 451, 8.
Nepos, Iulius, Occidentali imperio electus a Zenone auxilium petit Ma. 236, 3.
Nero Imp. invidia motus actorem tragicum Roma expulit E. 80, 1.
Nicaea E. 46, 11. Illus eo recedit Ma. 272, 8.
Nicopolis ad Istrum: prope hanc urbem Gothis vincuntur D. 25, 22. propriis viribus sese a Gothis tutata, in libertate vivit E. 79, 11.
Nicopolis in Epiro a Gensericho expugnatur Ma. 260, 22.
Nigri homines pusilli in insulis Arabici sinus N. 481, 19.
Nisibis in pace inter Galerium et Narsaeum composita ad commercia exercenda delecta (το-

- πος τῶν συναλλαγμάτων) Pe.* 135, 14. *Mc.* 319, 17. 360, 18. obsidetur a Marciano *Th.* 486, 11.
- Nomus**, magister et patricius sub Theodosio Min. *Pr.* 202, 14. legatus missus ad Attilam cum Anatolio 213, 2. 7.
- Nonnosus**, Abramae filius, historicus, legatus missus ad Saracenos, Auxunitas et Ameritas a Iustiniano 478, 2. 13. 479, 8. Novae, opp. Thraciae ad Istrum *Pr.* 147, 8.
- Nubades**, ad Nilum supra Aegyptum, de pace agunt cum Maximino *Pr.* 143, 16. post eius mortem bellum renovant 154, 22.
- Nunechius**, princeps senatus, legatus Magnentii et Vetraniensis ad Constantium *Pe.* 129, 22.
- Oasis descriptio *O.* 462, 19.
- Obii** cum Longobardis in fines Romanos irrumunt *Pe.* 124, 1.
- Odenathus** Saporis, Persarum regis, amicitiam sibi conciliare studet *Pe.* 134, 3.
- Odessus**, opp. in ora Ponti (*Varuna*) *Pr.* 169, 9.
- Odigar Hunnus** (si conjectura vera) *Me.* 440, 9.
- Odoacer** per Senatum Romanum a Zenone patricii dignitatem et Italiam dioecesim petit *Ma.* 235, 17. in Italia dominatur *C.* 476, 12.
- Oebarius**, Attilae patruus *Pr.* 208, 7.
- Oecunimon**, Avarum legatus ad Iustinianum *Me.* 285, 15.
- Oich**, fluvius (*Jaxartes*) *Me.* 300, 13.
- Olybrius**, Placidiae innoris coniux *Pr.* 219, 3. a Gensericho ad imperium Occidentale occupandum adiutus 219, 7. *Ma.* 239, 7.
- Olybrii** filia Thundericho, Val. fil., a Zenone in matrimonium oblata *Ma.* 241, 18.
- Olympiadis**, Alexandri matris, dictum *E.* 71, 14.
- Olympiodorus**, Thebanus, histori-
- eus 447, 1. historiam ab Arca dii et Honorii temporibus usque ad Valentiniani III imperium compositum, quam *λόγος τορογλας* ipse appellavit 448, 4. ipse legatus missus ad Domatum Hunnum 455, 11. eius itinera 460, 21. 465, 11. 19.
- Olympius** Stilichonem occidit *O.* 448, 18. magister officiorum creatus 450, 3. a Constantio crudeliter interfactus 450, 6.
- Onegesius**, nobilis inter Hunnos *Pr.* 170, 9. 176, 20. 187, 21. Scottae frater 177, 5. ad maiorem Attilae filium Acazirum regno praeficiendum missus 181, 12. 182, 12. lignea eius domus in regio Attilae vico, in qua legati Romani excipiuntur 187, 18. 189, 4. uxor eius adventantem Attilam salutat 188, 17. a Theodosio Constantinopolin invitatur ad discordiam componendam 202, 8.
- Onoguri**, sedibus suis a Sabiribus expulsi, auxilium petunt a Leone Imp. *Pr.* 158, 3.
- Onulphus** (Hervulus), dux Rom. sub Zenone *Ma.* 251, 16. ingratus, Harmatium occidit 274, 6.
- Oraculum Julianum** datum, quem Ctesiphontem obsidebat *E.* 108, 14.
- Orestes**, Romanus origine, Tatuli filius, Romuli gener *Pr.* 185, 16. 21. comes Edeonis Scythae in legatione ad Theodosium Min. 146, 21. cum eo revertitur 171, 4. 173, 22. denuo ab Attila Constantinopolin missus 150, 8. 212, 9.
- Oribasius** medicus, Eunapii amicus, ad scribendum cum impellit *E.* 63, 8. eius cum Juliano familiaritas 71, 8.
- Oromoschi**, in Caucaso, gens latrocinio assueta *Me.* 301, 17.
- Orontes** Persa *E.* 118, 5.
- Ostryes** (Gothus), dux Rom. sub Leone Imp. *Pr.* 162, 18.
- Pacis** leges inter Romanos et Persas compositae sub Diocletiano *Pe.* 135, 8. sub Iustiniano *Me.* 353, 22. 359, 20.

Pampbronius, patricius ex urbe Roma, a Narsete legatus ad Ammigum Francum missus Me. 345, 19. Tiberii Caesaris auxilium Italiae ferendum implorat contra Longobardos 328, 1.

Pamphylia ab Hierace expoliat E. 95, 20.

Pamprepis, Thebis Aegyptiis oriundus, Athenis Procli discipulus, grammaticam docet Ma. 270, 14. 17. religione Graecus — τὸ Ἑλληνικὸν τῆς Θρησκείας, 271, 2. ὁ μυστεῖς C. 476, 21. Byzantium se confert 270, 22. ab Illo benigne exceptus 271, 5. Verinae insidiis ex urbe pellitur 271, 12. cum Illo reversus 271, 18. cum eodem post Marciani seditionem iterum exultatum it 272, 8.

Pannonia (Paeonia dicta) Pe. 124, 7. circa Saum fluvium Hunnis subiecta Pr. 147, 1. Avarum sedes Me. 405, 12. (Paeonia) secunda Me. 285, 9. superior Me. 333, 3.

Papa Romanus simul cum Senatu legatos ad opem implorandum CPlim mittit Me. 331, 15.

Parthi vimineis scutis et galcis armati E. 101, 3. a Tiberio regem petunt Pe. 121, 1.

Patavia (Petovio), opp. Norici Pr. 185, 22.

Patricii, οἱ βασιλέως οἱ βασιλεῖοι πατέρες Me. 328, 1. 345, 20. 390, 5.

Patricius, haruspex Lydus sub Iuliano E. 109, 17.

Patricius, Asparis filius C. 472, 6. Caesar factus vix caudem effugit 473, 5. a Basilisco occisus 475, 8.

Paulus Cilix, legatus ad Turcos Me. 398, 14.

Paulus, Anastasii frater Prisc. v. 290. (Hunc Paulum tribunum notariorum esse credo, de quo Marcell. ad a. 500. N.)

Pausanias Spartanus Proc. 511, 2.

Pautalia, reg. Illyrici, ubi Gothis a Zenone sedes conceduntur Ma. 247, 9.

Pelagius a Zenone missus ad Theu-

derichum, Triarii fil. Ma. 259, 12. (fort idem cum Telogio 234, 3.)

Pergamus, urbs Mysiae Ma. 271, 13.

Perozes (*Περόζης*), rex Persarum, ad Leoneum Imp. legatosmitt Pr. 159, 1. Constantium, Leonis legatum, admittere cunctatur 219, 17. Cuncham, Cedaritarum regem, fraude ad pacem adigit 220, 7.

Persa, praefectus urbis Romae, (fastis ignotus,) aut pius, aut Augustum irridens E. 92, 8.

Persae a Leone auxilium petunt contra Saragurōs et Cedaritas Pr. 161, 9. in Armenia Romanos vincunt Me. 324, 16.

Persarmenia seditionibus turbata Me. 313, 17. 314, 23. ad Romanos deficit 315, 5. a Romanis vastatur 318, 12. eam Chosroēs cum exercitu recuperat 394, 14. reddendam offers Tiberius 321, 8. 419, 2.

Persarmenii Christiani Me. 315, 6.

Persarum cum Romanis fordus, quo vetabatur, ne alteri eos, qui ab alterorum partibus defecissent, tuerentur Ma. 232, 2.

Persicum bellum sub Iuliano E. 68, 9. 16. sub Iustino magna contentione geritur Me. 337, 11.

Persici belli metus sub Theodosio Min. Pr. 146, 12. sub Iustino Imp. causae Me. 311, 5. 392, 10. Th. 482, 4.

Petraea Arabia sub Romanorum ditione Ma. 232, 17.

Petrus Patricius magister officiorum (οἱ τῶν κατὰ τὴν αὐλήν ταγμάτων ἡγετοί) Me. 346, 11. ὁ τῶν περὶ βασιλέα καταλόγων ἡγεμὼν 359, 14. 374, 5. a Zicho, Persarum legato, exceptus 327, 8. legatus ad Chosroēm 346, 10. eius iter 365, 7. de Suania nihil imperat 373, 12. Byzantium reversus moritur 373, 16. eius historiae dictio parum compta

- 428, 20. ad rerum cognitionem
idonea 429, 8.
- Petrus, exconsul, inter legatos
Tiberii ad Persas Me. 319, 13.
- Petrus, episcopus Saracenorum,
ab Amorceso ad Leonem Imp.
missus Ma. 232, 19.
- Petrus, ὁ θυσοεβίς, ταῦς τῆς ἀνα-
τολῆς ταράσσων ἐκκλησίας C.
476, 4.
- Phameas Himilco (ὁ Μίλχων ἐπι-
καλουμένος): dictum eius de
Scipione E. 93, 14.
- Pharsan, opp. Aethiopiae N.
481, 9.
- Phasis fluv. Me. 302, 17.
- Phasis oppidum (*Potis*) 344, 5.
- Pherogdathes, legatus Persarum
Me. 410, 13.
- Philae, in confiniis Aegypti et
Blemmyarum, ibique templum
Isidis, cuius usus barbaris con-
cessus, atque in illo tabulae
foederis collocatae Pr. 154,
6. seqq.
- Philippi opp. a Gothis obsessum
Ma. 234, 16. 22.
- Philippi Macedonis facete dictum
E. 73, 6. 83, 12.
- Philippopolis Pr. 210, 16.
- Philoxenus, legatus Zenonis ad
Theuderichum, Val. fil. Ma.
241, 21. 251, 10.
- Philtatius grammaticus O. 462,
16.
- Phocas, legatus Zenonis ad Theu-
derichum, Val. fil. Ma. 246, 2.
- Phoebadius in aula Adaulphi O.
458, 12.
- Phoenicon, opp. Blemmyarum,
olim Aegypti O. 466, 9.
- Phraates a Tiberio in regnum
Parthorum constitutus moritur
Pe. 122, 1.
- Phylarchus legatus ad Marcelli-
num Pr. 157, 6. ad Genser-
chum 221, 15.
- Pileati, Daci nobiles Pe. 123, 3.
- Pindarus citatus E. 90, 5.
- Piso, legatus Clazomeniorum ad
Iulianum E. 46, 9.
- Placidia, Theodosii M. filia, ab
Alaricho captiva abducitur
O. 449, 4. Adaulpho nubit 458,
2. post eius mortem a Singe-
- richo abducta 459, 12. a Val-
lia dimittitur 462, 10. Con-
stantio nubit 464, 9. ab Ho-
norio inceste amata, 467, 12.
- Ravenna pulsa 468, 1. post
Honori mortem in Italiam re-
versa 470, 22. Augusta Raven-
nam reddit 471, 14.
- Placidia iunior, Valentiniani III. et
Eudoxiae fil., Olybrii uxor, e
Genserichi captivitate dimissa
Pr. 219, 3. eius tutor Ma. 240, 9.
- Plato citatur E. 71, 21. 73, 4.
- Plinthus, origine Scytha, dux
Rom. consulari dignitate, le-
gatus ad Attilam Pr. 167, 17.
eius gener Armatus 214, 17.
- Posidonius citatur E. 74, 9.
- Potamius, quaestor sub Honorio
O. 451, 21.
- Praestigiatores apud Turcos, qui
sese averruncos ferunt (*Scha-
mani*) Me. 381, 1.
- Presbyteri dignitas Ma. 251, 21.
- Prima, ultimum olim Thebaidis
opp., postea in Blemmyarum
potestate O. 466, 5.
- Primutus (s. Promotus), praefec-
tus Norici, legatus imperii
Occid. ad Attilam Pr. 185, 13.
198, 17.
- Priscus quidam, tempore Decii Imp.
D. 22, 16. alias fortasse E. 100,
20.
- Priscus Panites, rhetor, coram
vidit Francorum regium pue-
rum Pr. 152, 14. Damascum
profectus cum Maximino 153,
14. ab Euphemio assessor ad-
scitus 155, 12. Maximini co-
mes in legatione ad Attilam
170, 11. Maximino adeundi
ad Attilam copiam obtinet 176,
15. 22. 177, 12. cum Graeco
quodam apud Hunnos vivente
de imperii Romani statu collo-
quitur 190, 3 — 195, 5. Crecæ,
Attilae uxori, Imperatoris dona
offert 197, 8. testis seditionis
Alexandriae exortæ et a Floro
repressæ 223, 1.
- Probus, Olympii (Ὀλυβρίου) fil.,
praetor O. 470, 7.
- Proclus (ὁ μέγας Πρόκλος) Athenis
Pamprepii magister Ma. 270, 19.

- Procopius**, Iuliani propinquus, quum imperium affectat, contra Valentem Scythes (Gothos) auxilio vocat E. 46, 9. 101, 17. Iulianum imitatur 73, 10.
- Procopius**, Anthemii Imp. filius, Marciani frater, seditionem movet contra Zenonem C. 477, 2. ad Theuderichum, Tr. fil., pro-fugus 477, 5. poscenti Zenoni non traditur Ma. 260, 5. 12.
- Procopius historicus** a Menandro egregie laudatus 433, 13.
- Proculus**, Tatiani filius, expraefecto urbi CPtanae, a Theodosio in vincula coniectus E. 85, 19.
- Prohaeresius**, Atheniensis, sophista celeberrimus Iuliani tempore, Christianus E. 108, 10.
- Protopatrici** dignitas Ma. 233, 14.
- Publicorum equorum cursus** (*στράλεσθαι τῇ ταχύτητι τῶν δημοσίων ἵππων*) Me. 359, 1. 360, 10.
- Pulcheria** imperium administrante omnia publica munera venduntur E. 96, 10. 99, 1. iniustitia praefectorum in provinciis 97, 19. Chrysaphium eunuchum supplicio tradit Ma. 227, 11.
- Putei Atrebates** (*des puits Artesiens*) in Oasi effossi O. 462, 24.
- Pythagorei** E. 65, 7.
- Quadi** cum Marco Imp. pacem componunt Pe. 124, 10.
- Quinquaginta annorum induciae inter Romanos et Persas constitutae** Me. 313, 14. 359, 11. 363, 10.
- Ratiaria**, opp. ab Hunnia vastatum Pr. 141, 21.
- Rauracorum castellum** E. 45, 22.
- Ravenna**, regia Honorii sedes Q. 467, 19.
- Regii Scythaee** (*αἱ βασιλεῖοι Σκύθαι*) Pr. 168, 2. 17. 214, 12. 225, 7. *δὲ βασιλεῖος Σκύθης*, h. c. Attila 173, 5.
- Rhadagaiso** Gotho debellato eius copias Stilicho sibi conciliat O. 450, 9.
- Rhegio Alarichus** in Siciliam trahere frustra couatur O. 452, 23.
- Rhekan v. Creca** (*Frau Helche*).
- Rhodope** mons Ma. 267, 14.
- Ricimer** patricius ab Avito in Siciliam missus contra Genserichum Pr. 217, 6. Marcellinum Sicilia decadere cogit 218, 9. legatos mittit ad Genserichum 218, 16.
- Rogatorium**, locus haud procul a Phasi flumine Pr. 302, 16.
- Roma** ab Alaricho obsessa extrema inopiam patitur O. 449, 14.
- Roma vetus** (*ἡ πρεσβυτέρα Ρώμη*), Longobardorum incursionibus vexata Me. 328, 2. 331, 16. multi viri docti sub Anastasio inde Byzantium commigrarunt Prisc. v. 224.
- Romae ambitus** et opulentia sub Honorio O. 469, 12. 21. 470, 1.
- Romanus**, dux exercitus, inter legatos imperii Occidentalis ad Attilam Pr. 185, 14. 198, 17.
- Romulus** comes, legatus imp. Occid ad Attilam Pr. 185, 12. 198, 16. pericula ab Hunnorum potentia imminentia describit 199, 7.
- Rua**, ante Attilam Hunnorum rex, a Romanis transfugas dedi postulat Pr. 166, 1. 167, 5. eius mors 167, 14.
- Rufinus**, praefectus praetorio, legatus Magnentii et Vetraniensis ad Constantium Pe. 129, 20.
- Rufinus**, Arcadii tutor E. 86, 10. 102, 18. eius mores 112, 10. 19.
- Rufus**, Zenonis ducis familiaris, Saturnini filiam, Constantio desponsam, in matrimonium accipit Pr. 209, 2. paulo post moritur 215, 8.
- Rusticius**, in aula Adaulphi O. 458, 12.
- Rusticius**, origine Mysus, captivus apud Attilam scribae et interpretis munere fungitur Pr. 207, 6. Maximini legali ad Attilam comes, 176, 15. 21. 198, 19.

- Rusticius, dux copiarum sub Leone Ma. 274, 13.
- Rusumbladea, opp. Isauriae, (ut videtur) unde Rusumbladeotes dictus Zeno Imp. C. 473, 20.
- Sabinianus, dux copiarum sub Zenone, contra Theuderichum, Val. fil., missus Ma. 251, 9. 13. iurare recusat 252, 13. Theuderichi matrem et fratrem cum novissimo agmine invadit 256, 21. multos Gothorum capit 257, 9. Lychnidi cum Adamantio convenit 257, 13.
- Sabiri (idem, qui Abires) Me 318, 5.) Hunni ab Avaribus expulsi Saraguros et alias gentes invadunt Pr. 158, 4. ab Avaribus victi Me. 284, 4. 317, 19. a Romanis vexati 393, 20. sedibus suis exciti 394, 3.
- Sacae: sic olim Turci nominabantur Me. 380, 4.
- Salios Julianus edicto laedi vetat E. 64, 21.
- Sallustius, praefectus praetorio sub Juliano E. 107, 19.
- Salonae, urbs Dalmatiae Pr. 222, 12.
- Sanatures, rex Homeritarum, a Persis captus Th. 485, 10.
- Sandilchus (v. Agath. 303, 11.), dux Utigororum Hunnorum, a Iustiniano contra Cotriguros incitatitur Me. 345, 1.
- Sapoës, Maerani s. Meaerani fil., dux Persarum Me. 329, 7. 409, 5.
- Sapores, rex Persarum, e Syria revertitur Pe. 126, 3. Valesiano pacem negat 133, 5. eius minae adversus Odenathum 134, 10.
- Saraceni fines Rom. infestant sub Theodosio Min. Pr. 146, 15. ab Ardaburio ad pacem adiunguntur 153, 12. stipendum poscunt a Iustino Imp. Me. 292, 1. 3. legati eorum non admittuntur 292, 10. pace cum Persis facta includuntur 360, 2. partim Persis, partim Romanis subiecti 360, 4. eorum religio et cultus N. 480, 3.
- Saracenorum equitatus in exercitu Valentis Imp. E. 52, 9.
- Saraguri sedibus suis expulsi Byzantii auxilium petunt Pr. 158, 2. 12. contra Persas se vertunt 161, 12.
- Sarapa, castellum Lazorum Me. 370, 19. (Sarapanis Nov. 28.)
- Sardica oppidum Pr. 147, 17. vastatum 170, 10. tredecim dierum itinere Byzantio distans 170, 13. 179, 21.
- Saroës, dux Alanorum Th. 486, 5.
- Sarosius (s. Sarodius), dux Alanorum Me. 282, 2. 301, 18. 20. (forte idem cum praecedente).
- Sarus Gothus, Alarichi adversarius O. 449, 8. fortissimus, ab Adaulpho interemptus 455, 5.
- Saturninus (*Σατρόνιος*), vir nobilis et dives, ab Eudocia supplicio affectus Pr. 208, 17. eius filia Constantio, Attilae scribace, desponsa 208, 15. Ze nonis ope Russo in matrimonium data 209, 2.
- Saus fluv., Romani imperii terminus Me. 310, 5. 332, 19.
- Scamarces (*οἱ Σκαμαρέες ἔγχωροις ὀρομαζόμενοι*) subditi Romanis impedimenta Avarum latrocinantur Me. 313, 7.
- Scampia, opp. Epiri, a Theudericho capta Ma. 250, 21.
- Scendes, castellum Lazorum Me. 370, 18. (Scandis, vel Scandias Nov. 28.)
- Scholae, militum genus CPli, Ma. 237, 21. 268, 3. v. Indic. Agath. s. v. Scholarii.
- Slavini (*Σλάβηοι*) Thraciam et Graeciam vastant sub Iustini imperio Me. 327, 20. 334, 4. 404. 16.
- Scottas, Hunnus, Onegesii frater Pr. 177, 5. inter legatos Attilae ad Theodosium Min. 143, 15. magna dignitate in aula Attilae 173, 22. 174, 6. 176, 20.
- Scyri (*Σλίροι*) bella gerentes cum Gothis, auxilium accipiunt a Leone Imp. Pr. 160, 13. 17.
- Scythae (h. e. Gothi) ab Aurelianico victi pacem petunt D. 11, 2. qui Procopio auxilio

venerant, a Valente Imp., armis ademptis, per urbes dispersi E. 47, 6. ab Hunnis oppressi et expulsi intra Romani imp. fines sedes accipiunt 48, 7. descriptio transitus eorum 82, 4. iidem Thraciam, Macedoniam et Thessaliam vastant 51, 9. 77, 14. erant inter eos, qui sacra antiqua cum Christianis non mutassent 82, 8. 83, 7. sub Theodosio imp. Rom. infestant 79, 19. 84, 21.

Scythurum (Gothorum) principes sub Theodosio inter se dissident E. 52, 21. pars coniurationem ineunt contra Romanos 53, 2. 54, 8.

Scythae (h. e. Hunni) sub Theodosio Min. Istro traecto fines Rom. vastant Pr. 140, 14. Persarum imperium adoriri parant 199, 20.

Scythae convenae ex variis gentibus praeter suam sive Hunnorum, sive Gothorum, interdum etiam Romanam linguam tenebant Pr. 190, 8.

Scythica (Hunnica) carmina a virginibus in Attilae honorem cantata Pr. 188, 15. inter coenam 205, 13.

Scythici (Gothici) belli sub Valente Imp. initium E. 48, 2. Sebanum, monasterium in confiniis Romanorum et Persarum Me. 352, 13.

Sebastianus a Valente exercitui adversus Gothos praefectus E. 78, 10. quomodo milites ad disciplinam reduxerit 78, 15. (cfr. Gibbon, c. 26.) insignes eius virtutes 110, 14. ab eu-nuchis imperio privatur 111, 14.

Sebastianus, Iovini fil., Imperator factus O. 455, 9. ab Adaulpho occisus 456, 1.

Sebastiani (Bonifacii f.) milites sub Theodosio Min. piraticam exercent Ma. 227, 3.

Sebastianus plurimum valet apud Zenonem turpissima avaritia Ma. 276, 7.

Sebochthes, legatus Chosrois ad

Iustinum Me. 913, 16. vir insigni prudentia 315, 8.

Senator, legatus Theodosii Min. ad Attilam Pr. 169, 6. 202, 14.

Senatus Cpolitanus ($\delta\ \lambda\varphi\delta\ \xi\psi\lambda\lambda\gamma\omega\sigma$) Me. 283, 13.

Senatus Romanus per legatos opem Imp. implorat Me. 331, 15. Serena, Stilichonis uxor, interfecta O. 449, 19.

Sericum ($\mu\acute{e}r\alpha\chi\alpha$) a Sogdaitis Persis venditum Me. 295, 23. 296, 15. ab his crematur 296, 20.

Sethus, Singidonis praefectus Me. 333, 13. 334, 10. Baiani legatos admittit 336, 8.

Severus, senator et patricius, Zenonis legatus ad Vandulos, magnis impensis captivos Romanos redimit Ma. 260, 16. 22.

Sicorius Probus, magister memoriae, legatus Diocletiani et Galerii ad Narsaeum Pe. 134, 17.

Sidimundus, Gothus, Romanorum socius, in Epiro consedit Ma. 248, 5. a Theudericho ad defectionem sollicitatur 248, 13. Epidamnum Theudericho prodit 248, 17. 249, 7.

Sigisbertus, rex Francorum, exercitum Avarum commatu sustentat Me. 302, 23. 303, 5.

Silvanus, Romae mensae argenteriae praefectus Pr. 186, 2. ab Attila depositur 186, 19. 199, 5.

Silzibulus v. Dizabulus.

Simonides, philosophus, sub Ioviano floret E. 109, 15.

Singara ($\Sigma\acute{\iota}\gamma\gamma\alpha\sigma\alpha$), opp. munitum prope Nisibin Me. 415, 12.

Singerichus, post Adaulphi mortem septem dies Gothorum rex O. 459, 13.

Singidon opp. Me. 332, 19. 333, 13.

Singilachus, legatus ad Hunnes cum Plintha Pr. 167, 12.

Sinope Me. 398, 19.

Sirmiana insula Me. 333, 10. 340, 3.

- Sirmium opp. ab Hunnis obsecsum et captum Pr. 186, 7. 11. sub ditione Gepidarum Me. 304, 22. 310, 12. 340, 4. ab Avaribus oppugnatum 305, 18. 308, 2. 332, 20. 338, 17. 424, 8. Avaribus deditur 425, 2.
- Sirmiensis architectus balneo aedificando ab Onegesio praeficitur Pr. 186, 19. 199, 5.
- Soas, dux Gothorum sub Thendericho, Val. fil. Ma. 250, 13. obsec missus ad Adamantium 252, 8.
- Sogdaitae, Turcis subiecti, seruum Persis vendere cupiunt Me. 295, 20. 23.
- Solachus, Avarum ad Tiberium II. Imp. legatus Me. 338, 12.
- Soli (Isauri), finitimi Cilicum a Romanis sub Anastasio Imp. deficiunt Proc. 499, 15. — corrig. ut videtur, Solymi, — Priso. 81.
- Solomo, praefectus Sirmii ab Avaribus oppugnati Me. 424, 11.
- Solymi vid. Soli.
- Sondis in Haemo (at Valesio iudice Succorum angustiae intelligentiae et scribendae sunt) Ma. 265, 12.
- Sophene, regio Romano imperio adiecta Pe. 135, 9.
- Sophia, Iustini Imp. uxor Me. 316, 5. cum Tiberio imperium administrat 317, 9. 389, 11.
- Sophistarum in schola Atheniensi initatio O. 461, 5.
- Sorosgi, gens barbara, cum Hunnis bellantur Pr. 169, 4.
- Spadusa, Placidiae familiaris O. 467, 17.
- Stephanus propter coniurationem cum Theudericho, Tr. fil., poenias luit Ma. 238, 18.
- Stilicho (*Στελίχων*), Honorii tutor E. 86, 11. 90, 1. 99, 6. eius mores 112, 11. Serena, uxor eius O. 448, 12. ab Olympio interemptus 448, 18.
- Stobi, opp. Macedoniae, a Theudericho, Val. fil., eversum Ma. 245, 2.
- Suani Romanorum auxilium pertinet Pr. 164, 20. 165, 3. magna inter Romanos et Persas contentionis causa Me. 290, 5. Romanorum praesidia ciuiuent 357, 12.
- Suania Me. 291, 13. lis de ea inter Persas et Romanos 356, 9. 365, 20. Lazorum regno subiecta inde a Theodosii Imp. tempore 366, 6. 371, 17. 372, 4.
- Subarmachius Colchus, Eutropii eunuchi familiaris Pr. 164, 20. 165, 3.
- Succaei, gens Mauritaniae D. 36, 1.
- Supremi duces in imperio Orientali duo (*δύο στρατηγίας αἱ δύο βασιλέας, αἱ δύο εἰσι μέγισται*) Ma. 235, 7. 268, 5.
- Surenas Persa, Armeniae praefectus, occidens Me. 313, 15. Th. 485, 14. eius crudelitas 485, 13. 16.
- Surenas, comes Iesdegusnaphi in pacis componendae negotio Me. 357, 19. 359, 16.
- Syene, opp. Aegypti O. 465, 20.
- Sylli, nobilis Romani, uxor et liberi ex Hunnorum captivitate dimissi Pr. 207, 10.
- Symmachus orator, vir opulentissimus O. 470, 11.
- Tagma, Turcus, dignitate Tarchan, legatus Dizabuli ad Romanos Me. 384, 19.
- Talas, opp. in Persarum et Turcorum confiniis Me. 383, 22.
- Talmis, opp. Blemmyarum O. 465, 21. 466, 9.
- Tanchosro, vel Tanchosdro (ita enim ubique scribi debuisset nomen, quod *alterum Chosroēm, Chasroēm ipsum, vel eum, qui aequalis est Chosroē* significat, plane ut sub Sapore supremus Persicarum copiarum dux *Zamsapor* vocatur: honoris nomen, non hominis proprium, sicut *Zich. N.*) exercitus Persici dux, fives Romanos invadit Me. 329, 3. 391, 16. 407, 12. 416,

3. 420, 20, 441, 7. vulneratur
436, 16.
Tarannon, *χλημα Armeniae* Me.
394, 19.
Tarasicodissas, *Isauricum nomen*
Zenonis Imp. C. 473, 20. 474,
1. 8.
Tardu, *Turcus, Turxanthi fra-*
ter Me. 404, 3.
Targitius, *Avarum ad Romanos*
legatus Me. 310, 8. 15. 385,
16. *infesta re remissus* 311,
1. 332, 11.
Tatianus, *praef. praet. sub Theo-*
dosio, blanditiis deceptus, mox
in Lyciam relegatus E. 85, 15.
Tatianus patricius, *legatus Leo-*
nis ad Vandalos Pr. 160, 2.
219, 9. 12. *idem commemorari*
videtur C. 473, 17.
Tatulus, *Orestis pater, inter le-*
gatos imp. Occid. ad Attilam
Pr. 185, 16. 20.
Telesmata magica ad *hostes ar-*
cendos O. 453, 2. 460, 8.
Telogius (f. *Pelagius s. Eulogius*)
silentarius a Leone Imp. ad
Theuderichum, Tr. fil., missus
Ma. 234, 3.
Thaunarius, *castellum Romanum*
a Persis occupatum Me. 328,
20.
Thapis, *opp. Blemmyarum* O.
466, 9.
Theagenes, *Pamprepii inimicus*
Ma. 270, 19.
Theodorus notarius, *Valenti Imp.*
valde carus E. 74, 12. 96, 20.
eius in Musonii sepulcro epi-
gramma 77, 2.
Theodorus, Iustiniani fil., Tzirus
cognomine, a Iustino dux Ori-
entis creatus Th. 486, 6.
Theodorus, *Bacchi fil., legatus*
Rom. ad Chosroëm Me. 318,
15. 392, 11. 395, 2.
Theodorus, *Petri fil., comes lar-*
gitionum, legatus ad Persas
Me. 319, 8.
Theodorus, *comes Zachariae in*
legatione ad Persas Me. 409,
17.
Theodorus, *dux Romanorum in*
Asia Me. 393, 18.
Theodorus medicus Me. 306,
15.
Theodosiopolis in Armenia Me.
395, 10. *frustra a Chosroë op-*
pugnata 397, 14.
Theodosius Magnus Imp. princi-
pes Gothorum honoribus or-
nat E. 52, 19. 53, 10. *acerbe*
ab Eunapio reprehenditur 78,
21. 111, 16. *Augustam de-*
functam luget 117, 3. *eius*
fili sub Rufini et Stilichonis
tutela E. 86, 7.
Theodosius Minor *Attilae pacis*
conditiones respuit Pr. 141,
8. 16. *turpem pacem cum Hun-*
nis componit 142, 2. *non agno-*
scit Constantii imperium O.
464, 21. *eius mores* Pr. 226,
17. 227, 9. *foeda dilapidatio*
sub eius imperio 142, 17. *cru-*
delis tributorum exactio 143,
8. 191, 21. *pessima reip. admi-*
nistratio 226, 17. sqq.
Theodosius, *Adaulphi et Placi-*
dae filius, infans mortuus O.
458, 21, 459, 1.
Theodosius, *praefectus militum*
sub Theodosio Min. Pr. 144,
20. 169, 10.
Theognis, *dux Rom. contra Ava-*
res Me. 341, 1. *de pace agit*
cum Baiano 424, 16.
Thermantia, *Stilichonis filia, Ho-*
norio nupta O. 448, 14.
Thessalonenses, *adventante*
Theudericho, Zenonis Imp. sta-
tus deiiciunt Ma. 245, 8.
Theudimundus, *Valamiri fil.,*
Theuderichi frater Ma. 250, 14.
a Sabiniano fugatur 256, 16.
23.
Theuderichus, *post Valliae mor-*
tem rex Visigothorum O.
465, 9.
Theuderichus, *Triarii fil., dux*
Gothorum foederatorum, a Ze-
none eandem dignitatem, quae
alteri Theudericho data erat,
poscit Ma. 237, 8. *Basilisci*
partibus favet 238, 5. 268, 7.
alterum Theuderichum monti-
bis inclusum magnopere pre-
mit 265, 17. *eundem mox ad*

- societatem hortatur 266, 1.
habitoque colloquio 267, 6.
sese cum illo coniungit 240,
10. 267, 9. denique cum Ze-
none pacem componit 268, 1.
postea CPlin adoriri parat 258,
19. multis donis et precibus
a consilio suo avertitur 260,
4.
- Theuderichus**, Valamiri fil., Go-
thorum princeps, a Leone Imp.
praeter alia magistri militum
honores petit Ma. 234, 7. spre-
tis conditionibus Thraciam va-
stat 234, 14. denique pacem
cum Leone facit, qua tributum
et supremi ducis officium
ipai conceditur 235, 5. a Ze-
none precibus ad exercitum
contra Theuderichum, Tr. fil.,
ducendum commovetur 264, 7.
19. omni auxilio destituitur
265, 10. et a Triarii fil. vehe-
menter premitur 265, 15. mox
cum eodem foedere compostris
240, 9. 254, 6. 267, 8. a Ze-
none stipendia et agros poscit
240, 14. sed ab illo ducis di-
gnitate exutus 268, 10. Stobos
vi capit 245, 2. Thessalonicae
oppugnare parat 245, 4. Zenon-
nis precibus commotus Mace-
doniae vastationem inhibet 246,
15. Heracleae initio parcit 246,
22. mox urbem incendio va-
stat 249, 22. Epirum invadit
248, 7. 250, 2. a Lychnido re-
pellitur 250, 19. Scampiam et
Epidamnum capit 250, 21. 251,
1. cum Adamantio legato col-
loquitur 253, 14. multa de Ze-
nonis proditione questrus 253,
15. tamen operam suam ad
omnia eius consilia adiuvanda
offert 255, 16.
- Theuderichi**, Val. fil., soror in
Macedonia morbo decedit Ma.
249, 11.
- Thracia** a Theudericho, Valam.
filio, vastatur Ma. 267, 15.
eius pars magno muro ad-
versus barbarorum incursio-
nes ab Anastasio septa Proc.
510, 9.
- Thracia dioecesis** (τὸ Θράκης
μέρος) Pr. 144, 2. 21. 162,
7.
- Thucydides** citatur E. 60, 1.
- Tiberius** Imp. rogatus regem mit-
tit ad Parthos Pe. 121, 2.
- Tiberius**, dux copiarum sub Iu-
stino Me. 311, 2. ad pacem
cum Avaribus componendam
propensus 311, 22. 312, 7. vi-
ctus ab Avaribus 312, 20. a
Iustino in imperii societatem
adscitus 316, 3. Longobardo-
rum proceres allicere conatar
328, 9. cum Avaribus foedus
facit 332, 17. Germium Baiano
cedere constanter recusat 340,
14. magna copiarum penuria
laborat 337, 8. 340, 20. 404,
18. Theodorum, Bacchi fil., le-
gatum mittit ad Chosroēm 392,
11. Valentiniū ad Turcos mit-
tit 398, 2. Baianum contra Sclavi-
nos excitat 405, 3.
- Tigas** fluv. Pr. 183, 6. (Tysias
224, 6.)
- Timasius** ab Eutropio ad hono-
res provectus E. 113, 11.
- Timostratus**, dux Rom., captus
a Saracenis N. 478, 11.
- Timotheus**, legatus ad Persas
Me. 290, 13. 291, 2.
- Tiphis** fl. Pr. 183, 6. Tibisis
224, 6. (*Tibiscus, Theiss.*)
- Tiphilis**, primaria Iberiae urbs
(*Tiflis*) Th. 485, 22.
- Tiridates**, a Tiberio in regnum
Parthorum missus Pe. 122,
2.
- Titus**, tribunus Maurorum, a Ma-
ximino deficit D. 37, 37.
- Tonosures**, gens barbara, Roma-
nis se dedunt Pr. 166, 2.
- Tragicae artis mirum effectum** E.
80, 5.
- Traianus** Imp. Dacorum legatos
accipit Pe. 123, 3. 13. 19.
- Traianus** patricius et quaestor,
legatus ad Chosroēm Me. 390,
5. 391, 5. cum McBode de pace
agit 407, 5.
- Trapezus** Me. 302, 17.
- Tributa Romanis** ab Hunnis im-
posita Pr. 142, 4.

Truli: sic Gothi dicti a Vandallis
O. 461, 20.

Turci, olim Sacae (Massagetae
Th. 484, 4) appellati Me. 380,
4. legationem mittunt ad Ro-
manos 295, 19. Persarum so-
cietatem petunt 297, 1. legati
eorum a Persis veneno necan-
tur 297, 8. sacri eorum ritus
381, 1. gentis reique publi-
cae descriptio 298, 22. foedus
cum Romanis ineunt 300, 2.
Iustinianum ad bellum cum
Persis incitant 311, 7. ipsi in
Persarum fines incurruunt 311,
8. Chersonem obsessam tenent
337, 16. in parentibus regum
servos immolant 403, 17.

Turxanthus, Dizabuli fil., unus
e regulis Turcorum Me. 399,
9. 400, 5. superba eius ad le-
gatos Rom. oratio 400, 6. 402,
1.

Tuscanus Phryx, rhetor sub Iu-
liano E. 108, 11.

Tzathius, regulus Suanorum Me.
356, 18.

Uguri (f. Uiguri), Turcorum sub-
diti Me. 301, 4. 7.

Ulphilas, dux copiarum, ab Ho-
norio contra Constantium ty-
rannum missus O. 453, 20.

Urogi, sedibus suis expulsi, By-
zantii auxilium petunt Pr. 158,
3.

Usidabadus, Gepida, ad Romanos
profugus, a Baiano in captivi-
tatem vindicatur Me. 307, 12.
310, 17. 385, 21. 386, 14.

Utiguri, Hunnica natio Me. 284,
3. 345, 1. ab Avaribus victi
385, 19. 386, 13. a Turcis de-
bellati 401, 20.

Valamir, Gothus, numerato tri-
buto a vastandis finibus Rom.
retinetur Pr. 217, 22. Theu-
derichi pater Ma. 237, 11. 240,
11.

Valens Imp. Gothos, qui Proco-
prio auxilio venerant, inermes
per urbes dispergit E. 46, 16.
47, 6. potentibus Gothis sedes
intra Rom. imp. fines concedit
48, 21. 101, 21. invidia eius

adversus Gratianum et Valen-
tinianum 49, 1. cum Persis pa-
cem componit 52, 7. Gotho-
rum vastationes coērcere cona-
tur 52, 9. 77, 13. eius avaritia
74, 10.

Valens, dux exercitus sub Hono-
rio O. 451, 21.

Valentinianus Nicaeae Imperator
renuntiatus E. 46, 11.

Valentinianus, Constantii et Pla-
cidiae filius, Nobilissimus cre-
atus O. 464, 13. Caesar re-
nuntiatus 471, 7. Imp. ab At-
tila premitur Pr. 153, 1.

Valentinus, legatus Iustiniani ad
Aves Me. 283, 18.

Valentinus, satelles Imp., legatus
Tiberii ad Turcos Me. 398, 3.
402, 3. a Turxantho superbe
exceptus 404, 14.

Valerianus Imp. a Persis circum-
cessus, frustra a Sapore pacem
petit Pe. 133, 1. eius captiva-
tas apud Persas 128, 5.

Valerius, praefectus Thraciae sub
Constantio Imp. O. 460, 3.

Vallias, rex Visigothorum O.
459, 21. Placidiam dimittit 462,
12.

Vandali (*Βανδῆλοι*), victi ab Au-
reliano Imp. pacem petunt D.
19, 16. Pe. 126, 15. Romanis
auxilia mittunt 20, 11. reliqui
in sedes suas revertuntur 21,
4. Hispaniam vastant 462, 1.
fame premuntur 462, 3. maria
infestant sub Theodosio Min.
Pr. 146, 13. Maioriani tra-
iectum in Africam metuentes
oram maritimam vastant 156,
12. contra eos Theuderichus,
Tr. fil., Leoni opem ferre re-
cusat Ma. 235, 11. post Gen-
serichi mortem pristinam for-
titudinem amittunt 240, 1.
Christiani, sed peculiari secta
(Ariani) Pr. 216, 14.

Varanes, rex Persarum. Me. 372,
12.

Varchonitae: sic Aves a Turcis
appellantur Me. 400, 22. a
Turcis victi 400, 12. 401, 16.

Vardanes, Armenius, defectionis

- a Persia ad Romanos auctor
Th. 485, 14.
- Vardus, Armenius Th. 485, 16.
- Verina, Leonis uxor, Basilisci
soror, Neputi favet Me. 237,
2. Aedoingo familiariter utitur
248, 10. item Patricio magistro
C. 475, 7. magna gratia apud
Zenonem floret Me. 271, 11.
eundem expellit C. 474, 19.
a Basilisco vexatur 475, 9. 12.
Illo insidiatur 476, 17. 19. in
exilium mittitur 476, 20.
- Vidicula, Gothus, Sarmatarum
fraude succumbit Pr. 224,
7.
- Vigilans (*Biytlas*), interpres in
legatione Anatolii ad Attilam
Pr. 175, 9. item in legatione
Edeconis Hunni ad Theodos.
Min. 147, 19. cum eo et cum
Maximino ad Attilam reverti-
tur 169, 14. eius imprudentia
170, 20. acriter ab Attila in-
crepatur 178, 9. Cplin remit-
titur 182, 14. iterum ad Atti-
lam missus 210, 21. Chrysa-
phii et Edeconis insidiis detec-
tis in vincula coniicitur 212,
15. pretio persoluto dimittitur
214, 8.
- Viminacium, opp. Moesiae in Il-
lyrico, ad Istrum, a Gothis ca-
ptum Pr. 140, 16. 190, 21.
- Vindex, dux Rom. sub Marco
Imp., barbaros trans Istrum re-
pellit Pe. 124, 2.
- Virgilius citatus, (Aen. VI. 854.)
nomine non addito Pe. 128,
15.
- Visumar, rex Vandalorum, e gente
Asdingorum D. 38, 7.
- Vitanianus, legatus et interpres, a
Baiano in vincula coniectus
Me. 305, 17. 385, 12. 17.
- Vitiges Gothus a Iustiniano vi-
ctus Me. 283, 4.
- Vivianus, vir nobilis sub Leone
Imp. C. 473, 17.
- Zadicene, regio, Rom. imp. sub
Galerio adiuncta Pe. 135, 10.
- Zabergan, dux Hunnorum Cotrigu-
rorum Me. 344, 14. a Iustiniano
- tributum accipit 345, 7. (Agath.
301, 6. 330, 21.)
- Zacharias, regius medicus, lega-
tus ad Chosroëm Me. 317, 12.
319, 14. 325, 20. 389, 11. in-
ducias componit 389, 15. ite-
rum missus cum Traiano 390,
7. 407, 5. ex parte digni-
tate ornatur 409, 14. tertium
missus ad Hormisdam 417, 17.
- Zali, Hunnica gens Me. 284, 4.
- Zemarchus Cilix, legatus Iustini
Imp. ad Turcos Me. 300, 15.
380, 7. Th. 485, 5. eius iter
Me. 300, 21. 380, 15. 385, 9.
per Alaniam 301, 20. per Dar-
inam et Apsiliam 302, 13. Di-
zabulum contra Persas duce-
tem comitatur 383, 19.
- Zeno (olim Tarasicodissa dictus),
gener Leonis Imp. 473, 20. a
filio Imp. coronatus 474, 16. a
Verina elicetur 474, 19. Basili-
scio expulso imperium recu-
perat 235, 12. Nepotem in
imperium Occid. restituere co-
natur 236, 8. Odoacro in litteris
patricii nomen tribuit 236,
21. Honorichi Vandali legatio-
nem benigne excipit 240, 6.
Theuderichum, Val. fil., frustra
ad bellum cum Tr. filio solli-
citatus 241, 14. Adamantium leg.
ad Theuder., Val. fil., mittit
ad foedus faciendum 247, 6.
eundem post Sabiniani victori-
am revocat 258, 5. Severum ad
Genserichum mittit 260, 14.
Triarii filio pacem et foedus
offert 263, 7. quibus spretis
bellum parat contra eum 263,
21. denique pacem componit
268, 1. cius ignavia 276, 18.
magna sub eo aerarii penuria
275, 12. quum fugiens in ca-
stellum, Constantinopolin di-
ctum, perveniaset, vaticinii lu-
dibrium agnoscit 276, 19.
- Zeno, Zenonis Imp. filius, luxu-
ria immaturam mortem sibi pa-
rat Ma. 277, 7.
- Zeno, (diversus ab eo, qui postea
Imp. factus,) vir consularis,

Orientalium exercituum praefectus, Saturnini filiam Rufo in matrimonium tradit Pr. 208, 20. 150, 23. 215, 7. eius insidias veretur Theodosius Min. 215, 2.

Zenonis, Basilisci uxor, adultera Armati Ma. 272, 2. 273, 8. 274, 1. cum coniuge occisa C. 476, 1. 3.

Zercon, Maurus in aula Attilae, iocularibus coenantes exhilarat

Pr. 205, 21. ab Atilla Aetlio dono missus 206, 3. eius forma et fata 225, 1. sqq.

Zich, non hominis, sed officii nomen 346, 19. Zich, legatus Persarum ad Iutinum, Nisibi moritur Me. 290, 4. 291, 8. 293, 6. Petrum deceperat circa Suniam 327, 8.

Zintha, castellum in confinibus Persidis et Armeniae Pe. 135, 12.

INDEX

GRAECITATIS.

AD DEXI P P U M.

Vocabula, quibus asteriscus praefigitur, in indexis desiderantur.

- A**θρόον, subito 28, 5.
ἀλλά in media propositione insertedum D. 14, 20 οὐκ ἀλορθόκητοι ἔσμεν ἀλλὰ γῦν — γενέσθαι.
ἀλουργίς, ἡ 12, 5.
ἀμανάσθαι (corruptum) 17, 9.
ἀμοιρέω τινὸς 30, 20.
ἀναμεταξῆ 19, 18.
•ἀνάσεισις, ἡ, δπλων 24, 3.
ἀνομία, ἡ, inscitia 14, 8.
ἀπόγνωσις, ἡ 19, 14.
ἀποκινδυνεύω 23, 9. ἀποκινδυνεύεσθαι ἡδιν σωτηρία 24, 5.
10.
ἀποπεποιηκώς (haud dubie corruptum) 17, 5.
ἀποτυχία, ἡ 29, 4.
ἀρωγός, δ, ἡ 18, 8. παρὰ τοῦ θείου ἔσεσθαι ἥμεν ἀρωγά 28,
18.
ἀσπίς, ἡ, peditus 13, 5.
ἀχθηδὼν, ἡ 18, 20. 25¹, 11.
βαίνω, βέβηκα, constitui 12, 5
ἐπὶ μψηλοῦ βήματος βέβηκε.
βραβεύω 28, 10.
δαιμονιον, τὸ 28, 10 τὸ δαιμόνιον ταύτῃ ὡς ἐπὶ πολὺ βραβεύει τὰ ἀνθρώπεια.
δαιμονιος, α, ον 30, 7 τὸ δαιμονίας σπουδῆς μη ἀγαξίους φανηνατ.
- διαγιγγώσκω, decerno 13, 9 ο διαγιγγώσκομεν ἐς ἀντιούλευκην.
διακόσμησις, ἡ 12, 4.
διαμέλλω 22, 24. 31¹, 9.
δορυφορία, ἡ, τοῦ ἄρχοντος 21,
8.
εῖνεκα 12, 14. 13, 1. 15, 1.
ἐκάς 27, 12 τὴν δύναμιν τὴν ναυτικὴν οὐχ ἐκάς είναι.
ἐκβησθμενον, τὸ 13, 11. 23, 6.
11.
ἐκ. ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπεδόθη 12,
15. 19, 12.
ἐλαττίσω 18, 11 συμφορὰς ἐλαττώσαι.
ἐνδιατήμα, τὸ 25, 4.
ἐνδοιδῶ 20, 8.
ἔξω. οὐκ ἔξω προσδοκίας ἀγομεν 18, 8. οὐκ ἔξω κινδύνου 27,
15. 31, 21.
ἐπανατείνομαι 15, 14 πόλεμον ἐπανατείνομένων ὑμῶν.
ἐπηλυγάζομαι 19, 8.
ἐπιβούλιος (haud dubie corruptum) 23, 11.
ἐπιθεραπεύω τινὰ 30, 6.
ἐπικομβίζομαι τινι (sed verum vindetur ἐπικομπάζομαι) 16, 11 πλούτῳ λαφύρων ἐπικομβίζομενοι.
ἐπιμᾶλλον 34, 21.
ἐπισκιάζω 13, 7 ταῖς ἐτέρων ἐπι-

- μιξίαις ἐπισκιάζοντες τοῦ σφετέρου στρατοῦ τὸ ἀκαταγώνιυστον.
- Ἐπισκοτέω τινὶ πόδες τι (οἱ conjectura vera) 15, 21.
- Ἐταιρικὸς, ἡ, ὃν 21, 8 ἢ ἐταιρικὴ τάξις.
- εὐεξία, ἡ 31, 13.
- εὐχατηπής, δ, ἡ 34, 26.
- εὐκλεία, ἡ 17, 16. 28, 15. 30, 3. 31, 6. 32, 16.
- εὐπαράκλητος, δ, ἡ 30, 19 ταπειναὶ φύσεις καὶ εὐπαράκλητοι ἐς σπουδὴν.
- εὖ παρασχόν 13, 13.
- ἔψιος, δ, ἡ 28, 19 θεοὶ ἔφοροι.
- ζεῦς, ἡ 16, 20.
- χρῆσθαι. ε. γονίζω 15, 4 τὰ ταῦτα ποιεῖν ὅδε χρήσθαι. 19, 22 χρίγοντες τὴν εὐτυχίαν διασώσασθαι.
- λογισμῷ ἡγεμόνι χρήσθαι 16, 15. 18, 15.
- μεγαληγορέομαι 25.
- μετέωρος, δ, ἡ 12, 5. 28, 6 αναγωρίσομεν ἐς τὸ μετέωρον.
- μοχθέω 19, 4. 31, 17.
- οδός, ἡ. ἄδικον ὑδὸν ἐφ' ἥμας ἐλθεῖν 18, 10.
- οία δὴ Dexippοs valde usitatum 13, 13. 16, 14. 18. 28. 20, 19. 22, 26. 24, 17. 25, 7. 27, 6.
- οἰκεῖος, α, ον, tanquam pronoten possessivum 14, 11. 17, 15. 33, 24.
- οἰλιγώδος πρόδες τι 14, 4.
- οἱδόθεν. ἡ οἱδόθεν μάχη 26, 22.
- οσσα pro ᾧς 15, 7 οσσα ἔχθρον διμυθίμενοι πολεμήσομεν.
- οὔτε pro οὐδὲ 15, 10 οὔθ' ἡμῖν sine altero membro.
- παρὰ c. acc. 18, 11 παρὰ φαύλον τίθεσθαι.
- παραπολὺ 34, 27.
- πατάσσω 35, 4 πατασσούσῃ τῇ καρδίᾳ.
- περιγραφὴ, ἡ 29, 5.
- περιδήσ, ἐσ. σύν τῷ περιδεεῖ 11, 5. 31, 9. 23.
- περιήκω 32, 13 αἱ τῆς τύχης πλεονεξίαι — περιήκουσι.
- πεύσαντας (forma haud dubie corrupta) 30, 6.
- πῆφεν — δὲ 15, 13.
- πιστόω 34, 3 πιστούτας εὐγοια συμπάχων.
- * προσγάγνισμα, τὸ 22, 28.
- προεκφοβέω 25, 4.
- προελπίω 32, 7.
- * προεξαίρω 21, 1 τῆς πάσης τάξεως προεξαίροντες.
- προίσχω 16, 6 εἰς εὐεργεσίας λόγου προϊσχόμενοι τοῦ πολέμου τὴν κατάλυσιν.
- προξάμνω 19, 3.
- πρόχειρον, τὸ 15, 20. 16, 18. 17, 18.
- πρωτίστος, η, ον 30, 14.
- φῶνυμα 15, 3 φωθέντες.
- σύγκειματ 15, 12 τὰ εἰδημένα ἐς εὐρέπειαν 19, 8. 33, 4.
- συμβαίνω πρός τινα τινος 13, 13 πρὸς Ἰουδούγγους τῆς πρόσθεν διαφορὰς συμβῆναι.
- συμβησμενον, τὸ 18, 16. 32, 6.
- συμπαραθέω 17, 17.
- συμφέρομαι pro simplici. φέρομαι 17, 1 τοῖς ζέσεις ἐς τὰς πράξεις μὴ συμφερομένοις. 20, 4. 28, 4. 33, 9.
- συνέποματ 31, 12. 32, 15.
- σύνεσις, ἡ 17, 7. 23, 5. 19. 30, 11. 32, 22.
- σφετέρος, α, ον, de quavis personā 13, 17 ἡμεῖς — τοῦ σφετέρου στρατεύματος τὸ ἀναταγώνιστον. 19, 8. 25, 10.
- * σφετέρω 34, 11 σφετέρωθέντες (sed s. leg. σφετερισθέντες). τιθέμαι 15, 2 τὰ τοῦ πεδίου πράγματα σὸν ἡμῖν τιθεσθαι. 34, 6.
- ὑπόθεσις, ἡ 27, 6 ὑποθέσεις τῆς ἀγανακτήσεως. 28, 9.
- ὑπόστατος, δ, ἡ 14, 21 ὑπόστατοι ἡμῖν γενέσθαι.
- ὑψίειμα τινος 23, 8 τοῦ κοινοῦ τῆς ἀληθείας ὑψεσθαι.
- φέρων ἐπὶ παντὶ, in summo discrimine veriti 14, 6.
- φθάγων, δ, ἡ, praeteritus 18, 12. 26, 2.
- χαλεπότης, ἡ 18, 19 αἱ τοῦ πολέμου χαλεπότετες.
- χειρ, exercitus 14, 3.
- χρηματίζω 12, 2. 22, 17 περὶ εἰρήνης.

Dexippus, Eunapius etc.

41

**Neutra adjectivorum et partici-
piorum pro substantiis usur-
pata 11, 5 σὺν τῷ ἀγαν πε-**

ριθεετ καὶ καταπεληγύστα. 11,
8. 14, 14. 16, 3. 17. 19. 20, 2.
23, 2. 24, 17. 30, 12. 35, 15.

ΑΓΡΕΥΝΑΡΙΟΝ.

- ***Ἄγρευναριον**, δ., ἡ 47, 2. 88, 10.
105, 22. 113, 14.
ἀδικήμητος, δ., ἡ 52, 6. 100, 7.
ἀχμαιότατος, η, ον. ὥρα ἡν φέ-
ρος δτι περ ἀχμαιότατον 80, 18.
ἀλασκοπήη, ἡ 96, 6 οὐκ εἴχεν
ἀλάσκοπήν. (Il. x, 515.)
***ἀλεκτρουάδης**, δ., ἡ 94, 22.
ἀλιτευήης, δ., ἡ 109, 7 η ἀλιτε-
υῆης χώρα.
ἀλώπηξ, ἡ 82, 14 πολλῆς αυ-
τοῖς τῆης ἀλώπεκος ἐπιχεάντες.
ἀμελίκτος, δ., ἡ 102, 16. (Il. i,
158.)
ἀμετρόκακος, δ., ἡ 112, 20.
ἀμφαράσσαι 92, 2. (Od. τ, 475.)
ἀναγωγία, ἡ 78, 10. 88, 12.
ἀνάλογον, adverb. 65, 11 δ τῶν
συνισταμένων δχλος ἀνάλογον
ηκολούθει ταῖς πράξεσιν.
ἀναμάσσομαι 94, 20 τὴην ψυχὴν
ἀνεμάξατο διὰ τὸν λόγον (sed
legendum videtur: ἀπεμάξατο).
ἀναπάλλομαι 51, 1.
ἀνατρέχω 99, 20 ἀνέδραμε το-
σούτον κακόν τῆης τυραννίδος.
***ἀναφράξω** 67, 2 πρὸς πολλούς
ἀναφράξων ἐν ἐπιστολαῖς.
ἀνεξικαία, ἡ 88, 2.
ἀνεστηκώς 101, 7 ἔλευθερος ἄ-
γαν καὶ ανεστηκώς.
ἀνέχω c. dat. 83, 7 πάσαις ταῖς
τελέταις ἀνέχοντες.
ἀνδος, τὸ metaphor. 96, 2 τὸν
Ἴσανδρον — ἀνδος ἀπέδειξεν δ
Ἱεραξ.
·**ἀνθρώπειον** s. ἀνθρώπινον, τδ,
h. e. οἱ ἀνθρωποι 61, 9. 69,
1. 70, 3. 74, 18. 82, 3. 85, 10.
***ἀντικηλοιυπίλα**, ἡ 49, 1.
·**ἀντιφερίζω** 98, 20 ἀηδῶν οὐδ μυ-
ναμένη πρός κρείτονα αντι-
φερίζειν. (Hes. Op. et D. [208])
ἀνυπόσταιος, δ., ἡ 83, 10. 107,
1.
- ἀπαρτέω 75, 17 ἀς ἀν μὴ τοῦ
πιθανοῦ τὴην γραφὴν ἀπαρ-
τήσαιμεν.
ἀποκινδυνεύω 78, 4.
ἀποκολλάω 114, 23 τὸ σῶμα δι-
αλυθμεγον καὶ ἀποκολλώμενον.
ἀποφῆγγυμα 53, 7. 113,
ἀποτραχηλίω 104, 17
οις.
ἀποψύχω 80, 21 περὶ λήγουσαν
καὶ φύχουσαν ἡμέραν.
***ἀποφερός**, δ., ἡ 58, 7 ἐκκλη-
σία.
ἀπροσδιδυσσος, δ., ἡ 60, 18.
ἀρέσκειν, δ., ἡ 112, 5.
ἀρτυμω 87, 9 διά τινος φρτυμέ-
νης ἐπιθουλῆς.
ἀρψία 117, 8 τύχης ἀρυθμενος.
ἀρχόμενον, τὸ 74, 4. 84, 14.
***ἀστρηπήτος**, δ., ἡ 90, 9.
ἀστραβήτος, δ., 112, 7.
ἀτάσθαλος, δ., ἡ 103, 19.
ἀτεγκτος, δ., ἡ 76, 22.
ἀτέραμνος καὶ **διεγκτος**.
ἀτυχέω 42, 21. 43, 4. 44, 13.
ἀψιλοχρήματος, δ., ἡ 111, 11.
ἀχρεῖος, α, ον 47, 9 τὰ σώμα-
τε πρὸς μῆκος ἀχρεῖον ἐλαυ-
γόμενοι 49, 14. 60, 7.
βαθύρον, τὸ 113, 1 τὰ βαθρα καλ-
λύνειν καὶ τοῦθαργος κορεῖν.
***βαθυπλοκος**, δ., ἡ 89, 5 ἐτερα
τούτων πολυπλανέσιερα καὶ
βαθυπλοκώτερα.
βάραθρον, τὸ 50, 11 ἡ **Σκυθῶν**
έρημία καὶ τὸ βάραθρον.
βαρύτης, ἡ 81, 3 δύχος τε καὶ
βαρύτης λέξεων.
βαρύνομαι 81, 11 τὸν πλοῦτον
δ τραγαψόδες ἐβαρύνετο.
βικάριος, δ 96, 7. 19.
γαύρος, α, ον 46, 20. 113, 13.
γεγηθὼς 86, 22. 93, 22.
γεγαντωδης, δ., ἡ 116, 20.

γραμματός, ἡ, ὃν 77, 18 ἀμάχος καὶ γραμμικὴ ἔκβασις.
δάκνω 44, 19 τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας δάκνει καὶ σπαράττειν.
διαγεύω 80, 15 τῆς φωνῆς αὐτοὺς διέγευσε καὶ τοῦ μέλους.

διακράτησις, ἡ 53, 17 ἐσ ἀπάτην καὶ διακράτησαι.

* διαληρέω 93, 8.

διαρρέω 112, 2 πρὸς σωφροσύνην πεπηγώς τε καὶ διηρράφων.

διαρτυώ 82, 12 πλάσις εἰς τὴν τῶν πολεμίων ἀπάτην διηρτυθεῖ.

διασφρύγω 47, 10 τὰ σώματα κατὰ τὸ μέσον διεσφρυγμένα. 113, 3.

διασχηματίζω 97, 20.

διατεταμένως 61, 3.

διαυχενίζομαι 103, 15 ἀνωρθοῦτο καὶ δηνυχενίζετο. 105, 22. 116, 18.

διαφλέγω 93, 9 διαφλεγόμενον φθόνῳ.

διαφωνέω, *dissensio* 59, 13.

διαψύχω 45, 9 χειμῶνος ἥδη διαψυχοντος.

διέρπω 86, 16 τὸ θερπον καὶ ὑπουλον τῶν μηχανημάτων.

* διεφικρέομαι 91, 16 διεφίκται.

διοιστρέω 66, 12.

διοσημεία, ἡ 95, 22. 100, 13. διψάς, ἡ 99, 4.

διωθεώ 107, 8 τὸ μέλλον καὶ διωδύμενον.

δουπέω 102, 4.

δραστήριος, α, ον 107, 1. 109, 6. 116, 11.

δυσέξοδος, δ, ἡ 43, 17.

δύσλυτος, δ, ἡ 43, 13 εἰς ἀπορον καὶ δύσλυτον.

ἐγκατατίγνυμι 85, 7. ἐγκύκλιος, δ, ἡ 100, 4 ἐγκύκλιον καὶ πρόσχειρον.

Ἐρνος, τὸ, τῶν πονηρῶν 107, 11. τὰ ἔθνη, *omnes gentes imperio Rom. subiectae* 46, 3.

εἰς μέσον 43, 15. 44, 8 βαρὺ φρεγξάμενος εἰς μέσον.

ἐκ προύπορος 49, 6 πρὸν τὴν διάρρασιν ἐκ βισικέως ἐπιτραπήγων.

ἐκθακρύω 43, 12.

ἐκκλησιάζω 60, 9 πρὸς ἐμαυτὸν ἐκκλησιάσας.

ἐκκριτις, ἡ 114, 4 ἡ φυσικὴ τῶν ψυχῶν ἐκκριτις.

ἐκμελής, δ, ἡ 104, 21 κατὰ τὴν ἐκμελῆ λύραν (ἴ. ἐκμελῆ) 111, 16.

* Ἐλλην τὴν φρησκελαγ, *raganus* 115, 4.

ἐνέργεια, ἡ 58, 19. 64, 7.

ἐντείνω 52, 9. 63, 19. 78, 20. ἐντρέχω 101, 10 τὰ δργανα συνεπεπήγει καὶ ἐνέργεια τοῖς τῆς ψυχῆς κινήμασιν.

ἐντυγχάνων, δ, *lector* (*Polyb.* I, 3, 10. 4, 1. *eaerissimæ*) 56, 8. 57, 20. 58, 2. 59, 1. 60, 15. 72, 5.

ἐξημερῶν 101, 13.

ἐξογκῶ 52, 19. 66, 13.

ἐπεισόδιος, δ, ἡ 43, 15 δ ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπεισόδιος εἰς μέσον ἔλλεται.

ἐπὶ c. dat 45, 5 θεόν τινα ἐπὶ τοῖς ἀδύοις ἡγούμενοι.

ἐπιδιαβάλω 82, 5.

ἐπικινδυνός, δ, ἡ 79, 18. 85, 7.

ἐπικλύζω 111, 18 τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα ἐπέκλυσε κακά. 113, 16.

ἐπιτειχίζω *metaph.* 62, 5. τοὺς ἡγουμένους τῶν πολεμίων ἐπετειχίζει τῷ Καίσαρι.

ἐπιτρέχω 46, 14 ἐπιτρέχων ἀρδίσιος οὐιώσι καὶ συντόμως. 57, 13. 62, 14. 64, 10.

ἐπιφροδός, δ, ἡ 69, 1 πρὸς τὸ βάσκανον. 81, 5 εἰς ἀκοῦς κενησιν.

ἐρωτομανία, ἡ 117, 19.

εὐανδρός, δ, ἡ 51, 14.

εὐδιαίτητος, δ, ἡ 47, 15.

εὐθεῶράτος, δ, ἡ 81, 22.

εὐκρασία, ἡ 50, 18.

* εὐκρατής, δ, ἡ 74, 21 τὸ πρὸς τὰς διμίλιας εὐκρατέες.

εὐχριτός, δ, ἡ 43, 16.

εὐπαθῶς 43, 12 εὐπαθῶς ἐξεδάχρουσε.

εὐπαράγωγος, δ, ἡ 114, 6.

εὐπάρυψος, δ, ἡ 113, 2 χλαυμέδες εὐπάρυψοι.

εὐπεπτός, δ, ἡ 106, 10.

εὐπρόσσοθος, δ, ἡ 107, 13.

- εὐροια, ἡ 75, 20 διὸ τύχης εθ-ρίσιν.
- ἥμαρ, τὸ 117, 3.
- ἥμιμανής, δ, ἡ 54, 7.
- ἥψαστειος 117, 18 ὥσπερ ἡγαι-στεῖοις δεσμοῖς ἀρέψικοις.
- θαλαμηπόλος, δ 87, 18. 102, 21.
- θεμβος, τὸ 44, 6.
- θεοκλυτέω 68, 11.
- θεομισῆς, δ, ἡ 44, 18.
- θεοφιλῆς, δ, ἡ 53, 13.
- θερμός, ἡ, ὁν 47, 2 τὸ θγέρω-χον καὶ θερμόν. 110, 11.
- θερμότης, ἡ 66, 19. 81 π. 19.
- θύραθεν 100, 6 ἢν δὲ μαγία οὐ θύραθεν.
- θυσαγοειδῆς, δ, ἡ 50, 3.
- *θεραποτρόφος, δ 95, 18.
- ιερατεύω 93, 11.
- ιερουηνία, ἡ 107, 14.
- ἴονθος, δ 84, 8 ίονθός τις πα-ραγατέλλων παρὰ τὸ γένειον.
- ἴσταμαι 45, 8 μετωπώρου ἔστη-κοτος.
- ἴταμότης, ἡ 95, 1.
- καγχάζω 105, 3.
- καθημακεύω 51, 17.
- καθειμένος 87, 7 διὰ καθειμέ-γων ἀγνθρώπων.
- καθειλίττω 113, 9.
- καλινθέομαι 116, 14 οἱ περὶ ταῦ-τα καλινθούμενοι.
- καμπτω̄ metaph. 42, 5 καμπτό-μενος ὑπὸ τῆς χρείας.
- καρδὼ 103, 9 τὴν ψυχὴν κεκα-ρωμένος. 113, 5.
- καταδαπανάω 97, 15 οἱ ἀπο-ροῦστες κατεδαπανῶντο μά-στιξ τὰ σώματα.
- καταδρομή, ἡ 45, 13.
- κατάδυτος, δ, ἡ 69, 10 κατα-δύτων γενομένων δυεῖν ἀλγη-μάτων.
- καταχοιμιστής, δ 111, 13 οἱ κα-ταχοιμισταὶ εὐνοῦχοι.
- καταμαρανών 69, 14.
- κατασείων 67, 10 διὰ τὸ μέγεθος τῶν πεπραγμένων πρὸς τὸ λε-γεν τοῦτο κατασειδύμενος 95, 8. 102, 22.
- καταστολίζω 82, 13.
- κατάφρακτος, δ, ἡ 101, 1 οἱ κατάφρακτοι ἴππεῖς.
- καταφρυστόμαι 93, 2.
- καταχλευδίζω 92, 13.
- καταψυχώ 87, 10 ἔχιστων ἐπὸ κρύσιος κατεψυγμένην.
- κατεξανίσταμαι 102, 20.
- κόλλησις, ἡ 95, 7 τοὺς βασιλέας διατέμνων ἐκ τῆς σφῶν αὐτῶν κολλήσεως.
- κορακωδῆς, δ, ἡ 94, 21.
- κροτοδόρυβος, δ 88, 18 τὸν κρο-τοδόρυβον ἔχοντα.
- κρυψίνους 112, 11.
- κωδωνίζομαι 96 π. 20.
- λαφυμσω 106, 11.
- λευκὸς, ἡ, ὁν 49, 21 παιδαρίον λευκοῦ καὶ χαρίεντος. 111, 19 λευκὴ τις ἡ πα.
- λύσσα, ἡ, ἐρωτικὴ 50, 5.
- λύσσημα, τὸ 71, 3.
- λυσσώδης, δ, ἡ 54, 9.
- μακαριότης, ἡ 80, 23.
- μάλι, ἡ 86, 5 ὑπὸ μάλης φι-φεγγειν
- μέγιστον δύον 42, 18.
- μειρακειδῆς, δ, ἡ 64, 9 ἀμιλλα.
- μελεδωνός, ἡ, τῆς Συρίας θεοῦ 104, 15.
- *μελλόπλουτος, δ, ἡ 79, 3 ἀσ-περ μειοάκιον μελλόπλουτον.
- μεροὶς, ἡ, factio 53, 13.
- μεσαπόλιος, δ, ἡ (II. γ, 361.) 116, 17.
- μηχανὴ, ἡ 43, 15 δ καλούμενος ὑπὸ μηχανῆς θεᾶς.
- μουσουργός, ἡ 117, 22 μουσουρ-γοῖς συνέζησε τοσαύτας.
- μυριελικτος, δ, ἡ 103, 8.
- μυροπώλειον, τὸ 57, 9.
- νεμεσητός, ἡ, ὁν 88, 9.
- νεοχιμώ 90, 8.
- ηγοτεῖα, ἡ 94, 2.
- ξένος, η, ον 74, 3 τὸ ξένον τῆς τιμωρίας.
- δόμρομαι 43, 2. 48, 16.
- οἰκετικόν, τὸ 50, 18.
- οἰστύνος, ἡ, ον 101, 3.
- δοχείβας, δ 80, 11.
- δριλέω 102, 19 ποικίλαις δρι-λήσας τύχαις. 113, 14.
- δένθατος, δ, ἡ 97, 17.
- δοτακός, δ (i. q. Attice ἀστα-κός) 85, 7.
- οὐρανομήκης, δ, ἡ 85, 17. 88, 22. 96, 8.
- οὔτε pro οὐδὲ 44, 16. 83, 21.
- παγκράτιον, τὸ, τῶν λόγων 89, 21.
- παντομιγῆς, δ, ἡ 112, 16 χω-

- ρέον παντόμιγές τε καὶ εύκαρπον.
 παραδυναστεύω 49, 11.
 παραναλίσκω 100, 7.
 παρατρέχω 53, 3 συνθήκαι βαρετρικὸν ἥθος εἰς ὀμότητα παρατρέχουσα.
 παραφέρω 75, 18 μὴ παραφέροι πρὸς τὴν ἀλήθειαν διάγος 92, 9. 97, 2.
 παραφύλαρέω 93, 9.
 παραχρῆμα c. gen. τῆς διαβάσεως 51, 15.
 παρεκλέγω 85, 12.
 περικαῶς 116, 16 περικαῶς τῆς γυναικὸς ἔχων.
 περικτυπέω 102, 5.
 περισπειράσματι 113, 8 περισπειράσμενος τὰς αὐλάς.
 * περιφρονητικός, ἡ, ὃν 46, 21.
 περιωπή, ἡ 79, 7.
 πλάσις, ἡ 53, 17. 82, 11.
 πλαστός, ἡ, ὃν 69, 18 οὐδὲ εἴ πλαστός θέσις.
 πλοκή, ἡ 43, 14 αἱ τῶν ὑποψιμένων ἔργων πλοκαί.
 ποιηλατέω 82, 3 ποιηλατεῖσθαι τὸ μίνθρωπιγον.
 ποιυανδρίον, τὸ 117, 13 ποιυανδρίον καὶ ποιυιελῆ τάφον.
 ποιυπλανής, δ., ἡ 89, 5.
 πολύπλοκος, δ., ἡ 117, 2.
 πολύεργος, δ., ἡ 48, 4 πολύεργος συμφοραῖ. 66, 22.
 πολυσμυητός, δ., ἡ 51, 11. 60, 2.
 πολυωπής, δ., ἡ 94, 17.
 πραγματώδης, δ., ἡ 82, 20 πραγματώδεις καὶ δύσκολον.
 προβολός, δ. 101, 22 προβολαὶς ὑπελάμφατε γενναῖον καὶ ἀδαμαντίνους ἔχειν.
 προσεμφρόης, δ., ἡ 116, 9.
 προσκυνέω 45, 4 89, 10 ἀκριβειάν τε προσκυνήσει καὶ ἀλήθειαν.
 * προσχρότερος, α., ον 66, 21 τὸ τῆς ἀνάγκης προσχρότερον ἀπαιτεῖ τὸν κλινυμον.
 πρωτεύων, δ. 115, 22 *principalis civitatis*. V. Briss. s. v. n. 4. Chersones illud solemne *principis magistratus uotum erat*. N.
 πυνθάνομαι c. gen. 52, 6 τούτων ἐπύθετο τῶν κακῶν.
- φύσια, τὸ 104, 11 ἐς τέξου φύμα. φύμη, ἡ. φύμη τε καὶ φροντίδη, 5. 102, 13.
 φῶπος, δ 57, 8.
 σαλεύω 3, 18.
 * σιριούκοτης, δ 102, 11. (*ferrum telonarum, quo ad merces investigandas debantur.*) σκέπη, ἡ 83, 2 μετὰ βραζύτητος καὶ σκέπης.
 * σκιούρη, δ., ἡ 88, 11 ἄγρας ἀγράχους τε καὶ σκιοτῶνας. σταθερός, δ., ὃν 44; 8. 48, 6. στεγανός, ἡ, ὃν 79, 1. 82, 9. 83, 3. 21. 86, 3.
 σφενωπόν, τὸ 81, 15.
 συγγομφόδω 115, 1.
 συγκατασπείρω 85, 8.
 συγκυρόδω 103, 20.
 συμπεριβάνω 43, 15.
 συμπεριπόω 91, 16.
 συμπυνθάνομαι 88, 8.
 συμφοιτάω 46, 12.
 συγαντίττομαι 92, 15.
 συνδέω 44, 5 διάμετρες συνδεθέντες.
 συγενθουσιάω 62, 2 ταῖς τοῦ Καίσαρος ἀρεταῖς συγενθουσιάσης τῆς τύχης. 63, 21.
 συνεφέλω 82, 8. 97, 4.
 συνοράω 43, 1. 82, 22.
 συντεκμαίρομαι 105, 8.
 συντήκω 81, 20.
 συντολιάω 51, 9. 16.
 συσκιάζω 87, 9 διὰ τήν συνεσκιασμένης ἐπιβουλῆς 117, 5.
 σφαδάζω 54, 8.
 σφέτερος, singul. num. 73, 7 τὸ μέτρον ἵδων τοῦ σφετέρου σωματος. 91, 9.
 σωρεύω 79, 4.
 τέκμαρσις, ἡ 109, 19.
 τελέω εἰς τε 87, 20. 98, 22.
 τίκτω 44, 3 οὐκ ἔτεκεν δὲ λιος τοιαυτὴν ἡμέραν.
 ὑγρὸς, ἀ., ὃν 91, 23 διγράτερος καὶ μαλακώτερος γενόμενος.
 ὕλη, ἡ 69, 6 ὕλη τες τῆς φυλαρέας ὑπῆρ.
 ὕπαιθρος, δ., ἡ 100, 21 τῶν κοινῶν καὶ ὑπαίθρων πραγμάτων. 115, 10 ἐνυομόγυ τινα καὶ ὑπαιθρον μάχην.
 ὑπερέζω 52, 8 τῷ θυμῷ ὑπερέζεσse.
 ὑπόθειγμα, τὸ 111, 7.

θπομοσχεύω 104, ο ύπεμβσχευ-
ον τὸν πόλεμον.
ύποτιφω 45, 11 ἐς τοῦτο ύπε-
τύφετο μεγαλαυχίας.
ύποφω 104, 3 ύποφω μένου
κακοῦ.
ύψειμένος, η, ον 112, 16 διά
τινων ύψειμένων ἐνηδρευμένος.
φιλόβωσ, δ, η 91, 14.
φιλοστρατιώτης, δ 20, 3. 111, 2.
φιλήγαφος, δ 84, 19 οἱ τοῦ κοι-
νῶν φιλήγαφον ησανχόδοι. 92,
20. 103, 6.
φιλογοειδῆς, δ, η 111, 22.
φρικώδης, δ, η 96, 1.
φῶς, τὸ 51, α εἰς φῶς καὶ ἐρ-
γον συνάγειν.
χανδὸν 106, 11. 107, 3. 117, 8.
χαῦνος, η, ον, 88, 123 χαυδ-
τερον ἐπαινεῖν.
χείρ, η 41, 21 χειρῶν ἀδίκων
ἀρχειν. 86, 14 χειρῶς ἐναντί-
ας ἀρασθαι. 93, 24 νικῆν καὶ
χειρας ἔχειν.
χίδω 105, 11 ὡς κεχιῶσθαι τὴν
γλώσσαν ταῖς ἀγτεύποις συμ-
βολαῖς τῶν ἀκίδων.
χλευασία, η 92, 8.
χλιδή, η 88, 23.
χλοερός, ἄ, ον 96, 2.
χορηγέω 101, 8 ἀφρόνως ἔχο-
ρηγήθη τὰ παρὰ τοῦ σώματος.
ψυχικός, η, ον 81, 20 τὰ ψυ-
χικὰ δργανα.
ωδίν, η 54, 8 πρὸς τὴν ωδῆνα
τῆς ἐπιβουλῆς σφαδάζοντες.
Augmentum insolitum 83, 5 ἐξ-
επτώκεσσα.

Comparationes audaciōres 44, 7 ἡ-
συχία μυστηρίων ἀπάντων στα-
θερωτέρα. 19. τοὺς οὐδὲν ἀδι-
κοῦντας δάκνειν καὶ σπαράτ-
τειν, ἀσπερ τὰ θρόσα τοὺς
ἀπαντώντας, διαν ὑρ' ἐτέρων
διώκηται. 51, 1. 65, 6. 68, 7.
73, 17. 85, 7. 87, 10. 90, 12.
100, 8. 111, 9. 113, 9.

Dictio metaphorica 43, 13 καθά-
περ ἐν τοῖς δράμασιν, διαν
εἰς ἀπορον καὶ δύσολυτον αἱ
τῶν ύποκειμένων ἔργων πλο-
καὶ τελευτήσωσιν, δ καλούμε-
νος ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπεισ-

δόιος εἰς μέσον ἐλκεται! 44,
3 οὐδὲν ἔτεκεν δ ἥλιος τοιαύ-
την ἡμέραν. 5 θάμβεις συγδε-
θέντες ἐς τὸ δαίνητον ἐπάγη-
σαν. 47, 4 ἕντος ἀρχών κα-
τέχειν. 51, 16 ἡ ἐπανάστασις
— ἀνοιδῆσσα κατεστρέσσεν ἐς
τοσύνδε καὶ καθημάξειν. 52,
14 κάλλιστα στρατηγῆσσας ἔδε-
ξεν ἡ τυχη. 54, 12. 56, 13 πρέ-
θυρα κάλλους ἀνάμεσσα προ-
θεῖς τῆς συγγραφῆς. 57, 8
58, 7. 12. 59, 9 ἐπεισοδίως
ῶσπερ ξενικοῖς ἡδύσμασι τὸ
τῆς ἰστορίας ἔδωδιμον καὶ
χρήσιμον ἀνατρέπειν. 63, 15.
64, 6. 17. 69, 10. 73, 21 πάν
τοῦ βασιλέως ἀπακτον καὶ κυ-
ματώδη φοράν εἰς δυπλὸν καὶ
λειον καταστρέσσειν. 74, 23.
75, 7. 19. 76, 3. 16. 77, 8.
82, 14. 88, 6. 89, 16. 93, 7.
95, 10. 96, 2. 98, 19. 103, 17.
113, 17. 114, 20.

Neutra adiectivorum pro substanti-
tivis 44, 10 τὸ Ρωμαῖον φι-
λάνθρωπον. 49, 12 αὐτῶν τὸ
φιλοπόλεμον καὶ στρατηγικόν.
53, 11. 92, 2.

Participium aor. fort. minus recte,
ex illius aetatis usu, in futu-
rum mutatum 67, 22 δ Ἡρά-
κλειος ἀχροασμένον ἐκάλεσ-
τον Ιουλιανόν. Cfr. Ind ad
Priscum et Menandrum.

Proverbia 51, 18 χρυσὸν ἀποδει-
χθῆναι πρὸς τὰ Θράκια πάθη
τὴν Μυσῶν παροιμιώδη λε-
ιταν (cfr. 95, 16. 100, 1. 110, 5.
111, 18.) 54, 12 οἶνος καὶ ἀ-
λήθεια. 58, 8 η Βοιωτία κα-
ροιμα, διτι οὐτως αὐλεῖν οδ
πρέπει. 61, 20 τὸ θέρος ἐπὶ
τῇ καλάμῃ φανεροθα. 63, 14
οδ πεισόμενα ταῦτα τοῖς ἐν
τῇ ἡμέρῃ σᾶδας ἀγασχοῦσιν.
69, 3 τοὺς Ἀγαπούς, φασιν,
ἔχοιναν ἀπὸ τοῦ πύργου. 96,
22 οἱ ρόμοι κατὰ τὸν Σκύ-
θην Ἀνάχαρσιν οὐκ ἀραχνίων
ησαν ασθενέστεροι μόνον. 98,
7 νικήσας τὴν Καδμείαν. 100,
19 Καρπικὸν θύμα.

A D P E T R U M P A T R I C I U M .

Ἄγώγιμος, δ, ἡ 134, 5 θῶρα μεγαλοπρεπή καὶ ἄλλα ἀγάγιμα.

ἀνακτάμα 134, 20 τοὺς πρέσβεις βουλόμενος ἀγακτήσασθαί.

ἀνεκδηῆτος, δ, ἡ 131, 6.

ἀνευδχλητος, δ, ἡ 126, 7.

ἀντεγραφεις, δ, τῆς μνήμης 134, 17.

ἀποδοπτως 130, 9.

ἀφυπνίζω 131, 7.

βασταγή, ἥ, lectica 129, 2.

δέομαι πρὸς μὲν ἐμὲ 125, 12 μηνῶσαι δέομαι τῷ αὐτοχράτορι.

διακόπτω 131, 3 τὴν βασιλείαν διακοπομένην.

διασηγέομαι 135, 18.

διασύρω 128, 20.

δούξ, δ 124, 19.

ἔαυτοῦ cum 2. pers. coniunctum 125, 20 ἔτι φατε λαυτούς.

εἰς 125, 9 καὶ ἡμᾶς ἔχετω εἴς τοὺς δεομένους. 126, 11 τὴν

ἔορτὴν εἰς τὰ οἰκεῖα ποιῆσαι.

ἐπικάμπτω 128, 10.

ἐπιπρόσδαινα 124, 3 τῶν πεζῶν ἐπιψασάντων.

ἔιρ οἵς οὕτω πραχθεῖσιν 124, 4.

ἔιρ οὖ, quam ob rem 122, 19.

κάστρον, τὸ, oppidum (gr. barb.) 135, 12.

χλίμα, τὸ, ἀνατολικὸν 135, 9. μεταγενέστερος, α, ον, inferior 127, 5.

μυσαρός, ἀ, ὁν 128, 3.

οἰκεῖος, α, ον, quasi pronomen possess. 126, 4 μετὰ τοῦ οἰκείου στρατοπέδου. 127, 10.

129, 13. 131, 11. 134, 11. 135, 13.

δροθέσιον, τὸ 135, 11.

ἔσσον οὕπω 127, 21.

ἔστις πρὸς οὕτος 126, 20.

* **πατιεύω** (gr. barb.) 126, 17 πα-

τεύσας πρὸς αὐτοὺς ἀγεχαρησθεῖ.

παρασκευάζομαι εἰς τι 122, 11 παρεσκευάζετο εἰς τὸν κατὰ τῶν Ρωμαίων πόλεμον.

παρελκύω 134, 1 τοὺς πρέσβεις παρελκύσας 135, 1.

* **παρεπικυσμός**, δ 124, 23.

πιλοφόρος, δ 123, 3.

προσελπίζω 128, 18.

προστρίβομαι 123, 1 μεγάλα αὐτοῖς προστρίψεσθαι κακά.

σκορπίζω 135, 2 οἱ τῇδε κάκετοι διὰ τὸν πόλεμον σκορπισθέντες.

συγκινέω 128, 1 συγκινήσας τὸ ἔαυτοῦ σῶμα.

συγκλητικὸς ὑπαρχος, δ 129, 22.

συγκροτέω 125, 21 εἰκός ἐστε συγκροτηθῆναι υμᾶς.

συγκροτησις, ᥩ 125, 19.

σχολάζω c. genit. 129, 17 τούτου τοῦ μέρους τῆς πρεσβείας σχολάζοντα.

ὑπάγομαι 134, 5 βουλόμενος αὐτὸν ὑπαγαγέσθαι.

ὑπέρθεσις, ᥩ 126, 12 τριήρην καὶ ὑπέρθεσιν γενέσθαι τῇ δόση πορίᾳ αὐτοῦ.

χλευασμός, δ 122, 21.

Augmentum omissum 129, 11 διαγενόμεθα.

Forma inusitata 126, 5 ἀπωμηνούντων κινήσεων (haud dubic ἀπωμένου).

Insinuitivus aor. pro fut. 123, 1 πολεμήσειν καὶ μεγάλα αὐτοῖς προστρίψεσθαι κακά (quod fort. mutandum non erat).

Perfectum pro aoristo 121, 2 δέωκεν. 124, 12 δεδώκασι. 125, 5 εἰρήκασι. 128, 13 πεπράχασι. 135, 20 ἐγδεδωκένται κεὶ πρὸς τοῦτο.

A D . P R I S C U M .

- Δυτικεία**, ἡ 159, 5.
δίεις, ἡ (πλέον?) 184, 10. **δίκαιον**
 παρεγχον καλάπους ἐναύσοντες.
δίλλα γαρ pro *simpl.* δίλλα 208,
 7. 219, 21. δίλλα γαρ καὶ pro
 δίλλα καὶ 142, 1. 150, 3. 164,
 10.
δίλων 177, 12.
διετάτρεπτος, δ, ἡ 206, 11.
διέτοχος, δ, ἡ 180, 3.
διμιλλαθμαῖ 163, 10 πρὸς τὴν
 αὐτῶν κομιδὴν διμιλληθῆσον-
 ται.
διοιταιος, οὐ, οὐ 222, 3.
διμφίβελα, τὰ 140, 13. 147, 14.
 177, 3. 181, 6. 196, 6. 13. 15.
 202, 9.
διμφίβολον εἰναι 177, 9. 180, 4.
δινηβαίνω ε. acc., *excellere* 171,
 17. Ἐδέχωντα δινηβερχένται τὸν
 Όρεστην πολὺ. 213, 6 τὰς ἀρ-
 χὰς δινηβερχάσι πάσας.
διάγυρη adverbii modo usurpatum
 142, 12 διάγυρη μπερβάλλοντε
 δέει. 149, 20 διάγυρη ἐνάρδεει
 τὸ τῆς ἀρχῆς. 176, 2.
* **διωκτή πυρόω** 221, 4 δ πόλεμος
 δικεώωπυρώθη (f. — φίθη).
δινακαλοῦμαῖ ἐμαυτὸν 164, 13.
δινασκολοπίζω 178, 17.
δινάχυσις, ἡ 158, 7 τοῦ ὠκεα-
 νοῦ.
δινέμενος 142, 19 δαπάνας δινε-
 ένας.
δινέχομαι c. gen. 199, 9 ὥστε
 μη διγέχεσθαι δικαίων λόγων.
διτηφιλοτειμέομαι 218, 13.
δινωμάλως 154, 20 τὸ σῶμα δε-
 ατισθεται.
διπαγορεύω c. dat. 184, 15 τῇ
 διμιλλα διπαγορεύσαμεν.
διπασχολέομαι 165, 12.
διπεμπολῶ 207, 13.
διποβουκολέω 227, 6.
διποδιμράσκω aor. 1. ἀπέδρασα
 141, 14.
διποθαυμάζω 147, 22. 174, 2.
 199, 5.
διποκαριερέω, *cibo abstineo* 143,
 12.
διποτίμησις, ἡ 142, 9. 143, 4.
 144, 18. 154, 5.
- δισθεστος γέλως 206, 9.
 ἀσυεντίω 142, 15 πᾶν ἐπίτιμης
 ἡσμένιζον 220, 9.
 ἀστεμψής, δ, ἡ 206, 11.
 διενῶς 182, 8 τὸν τοῦ ἑλευ-
 θίσκου διενῶς ιδεῖται.
 αὐτὸς αὐθιδατ 184, 4 πέρι τοῦ
 αὐτὸς χρυσού μηνύσειν.
 αὐχέω 164, 4 τὸ Οὐγγων αὐχεῖτ
 γένος.
διφαιρέομαι aor. 2. med. sensu pas-
 sivo (si scriptura sana) 150,
 6 τοῦ χρυσοῦ ὑφελομένου.
βαλανεῖς, δ 188, 7.
γαληνὸς, ἡ, ὁν 206, 14 γαλη-
 νοῖς διμασι διποβλέπω.
γεηπονία, ἡ 163, 20.
δειματῶ 183, 21.
διπγλύφω 172, 23.
διακέιμαι pro *simpl.* κεῖμαι 168,
 1 φροντίσον κατὰ τὴν ἐπέραν
 διχθῆν διακείμενον.
διακονέομαι c. dat. 167, 3 θεῖς
 διαφόροις. 188, 8. 192, 9. 205,
 14.
διαλυμαίνομαι 195, 7.
διαναθάλλομαι 219, 16.
διαποιεῖλλα 197, 23.
διάστροφος 225, 4 τοῖς ποσέν.
διατερσαῖνω 184, 21.
διαφιλογεικέω 157, 1. 176, 13.
διαφυλάσσω 204, 23. 213, 12.
διευχρινέω 170, 8. 177, 3. 196,
 6. 15.
δισκος, δ, τοῦ ἑλευ 182, 8.
δυσάσης, δ, ἡ 222, 10.
* **Ἐγγυλυφος**, δ, ἡ 197, 13 σαγίδες
 ἔγγυλφοι.
ἐκδαπαγάδω 142, 17. 192, 6. 211,
 17.
ἐκλιπαρέω 170, 11. 19.
ἐκμειλέτομαι 186, 1.
ἐκστράτεια, ἡ 157, 14.
ἐμβατεύω 170, 1 τῇ *Ῥωμαίων*
 ἐμβατεύειν γῇ.
ἐμπιστεύω 148, 11.
ἐναύω 184, 10.
ἔξ ανθρωπων γέγγεσθαι, πορι
 215, 18.
ἔπατιλάω 143, 14 τῶν Θησαυρῶν
 ἔπαντιληθεντων.
ἔπεικυρδω 144, 16.

ἐπίσκοπος, δ 140, 6. 186, 8.
 ἐπετηδειάτης, ἡ 158, 16.
 ἐποπρόπη, ἡ 163, 5. 207, 18.
 ἐπιχωριάζω 185, 5 διὰ τὸ μὴ
     ἐπιχωριάζειν τοῖς βαρβάροις.
 ἐσπέρα, ἡ, *imperium occid.* 152,
     5. 157, 23. 179, 6. ἡ ἐσπερία
     151, 18.
 εὐείμων, δ, ἡ 190, 15.
 εὐημερία, ἡ 216, 17.
 ἐφικτός, ἡ, ὅν 174, 17 οὐκ ἡν
     ἐφικτὸν γιγνώσκειν.
 ἔωλος, δ, ἡ 210, 6 δρά τινας
     ἔωλους προφάσσεις.
 ζεπλούστος, δ, ἡ 191, 1. 209, 10.
 θαμινὰ 174, 12.
 θεῖον, τὸ 187, 1.
 θηλυσθριάτεις 227, 22 πρὸς ἄνε-
     σιν ἐτράπη καὶ φαστῶνην θη-
     λυσθριάτειν.
 θύελλα, ἡ 183, 17.
 ίδιοι λογέοις 171, 18. 179, 18.
 ἵταμότης, ἡ 178, 20.
 καθιστάω 202, 17.
 καθηγητής, δ 155, 11.
 καθυφίμης 226, 5.
 κακοφυῖα, ἡ 225, 2.
 κάμος, δ, *cerevisia, potio Hun-
     nica* 183, 14.
 κατάλυμα, τὸ 172, 1 ἐν τοῖς ἑ-
     ροῖς καταλύμασι.
 καταψυγγάνω 167, 2.
 κισσύβιον, τὸ 203, 21. 204, 3.
 κρατέω τε, *obtinere* 183, 21 ἡ
     κρατοῦσσα τὸν ἀέρα ταραχῇ.
     199, 20.
 κυλίζω 183, 20.
 λιμνάζω 183, 10 οἱ λιμνάζοντες
     τόποι.
 μαγίς, ἡ 204, 12.
 μάγιστρος, δ 149, 19. 21. 213,
     5.
 μέδος, δ, *hydromeli (Meth), potio
     Hunnica* 183, 12.
 μερίζομαι 152, 3 τὴν γνώμην.
 μετακήησις, ἡ 160, 14.
 μετεξέτεροι 154, 14. 176, 4.
 νεοχμέω 226, 23.
 νομίζομαι πρὸ δοκέω 179, 19
     πάλαι πρόδος τε καὶ ἥπιος νο-
     μισθεῖς. 180, 12. 193, 9. 210, 5.
 Νοῦβάδες, *recentior nominis for-
     ma pro antiqua Νοῦβας (Steph.)*
     153, 16. 154, 22.
 ξεναγέω 173, 11. 182, 22. 185, 8.
 Dexippus, Eunapius etc.

ἔμγκλυς, δ, ἡ 190, 7.
 οἰκεῖος, quasi pron. poss. 141,
     9. 179, 9. 218, 5.
 ὅμιχλωμῆται δ, ἡ 158, 7.
 ὅμολογέω χάρω 194, 13. 196, 2.
 σπάων, δ 171, 15.
 οὐριοδούμέω 223, 9.
 οὔτε πρὸ οὐδὲ 209, 8.
 διφειλω c. i. 185, 10 ἡμῶν
     κατόπιν περιέσθαι διφειλόν-
     των. 189, 16.
 πανήγυρις, ἡ 140, 1. 468, 14.
 παράρθυστα, τὰ, θεῶν 174, 18.
 παραπέτασμα, τὸ 203, 11.
 παρασπαλέω 169, 22.
 παρεγοχλέω 159, 5.
 παρευθὺς 150, 7.
 πατρίκιος, δ 160, 3.
 πατρικιότης, ἡ 160, 5.
 περιαγωγή, ἡ 172, 14 χωρίον
     περιαγωγὰς πολλὰς ἔχον.
 περιτρχαλα 190, 16 ἀποκειρά-
     μενος τὴν κεφαλὴν περιτρό-
     χαλα.
 πεύσις, ἡ 175, 1.
 πιλωτὸν, τὸ 197, 20 τοῖς ἐκ τῆς
     δρέας πιλωτοῖς τοῦ ἐδάφους
     σκεπομένου.
 ποῖος πρὸ τοῖς 152, 4. 179, 10.
     199, 16.
 πολυπλόκια, ἡ 141, 3.
 πρόσθις, acc. — iv: haec forma
     exstabat ap. Hoeschel. 146, 20.
 προλογίζω 141, 4.
 προξενέω 226, 20 πολλὰ πρού-
     ξένησε κακὰ τῷ Ρωμαίων πο-
     λιτεῖ.
 προσκαρτερέω 162, 6. 189, 21.
     199, 2. 206, 23. 227, 10.
 προσμεταπέμπομαι 149, 19.
 σηρικός, ἡ, ὅν 171, 4 σηρικά
     ἐσθήματα.
 σιτηρέσιον, τὸ, σιτατιωτικὸν
     193, 2. 223, 16.
 σιτατοπεδαιρχία, ἡ 227, 20.
 συμβολα, τὰ, τῶν Χριστιανῶν
     160, 22.
 συναπαίρω 172, 13.
 συνηρῷης, δ, ἡ 172, 13.
 σύνταξις, ἡ 141, 12. 142, 5.
     15. 201, 8.
 σφέτερος, α, οὐ singul. num.
     142, 8. 150, 11. 151, 5. 153,
     9. 162, 3. 178, 20. 179, 7.
     182, 9. 196, 7. 9. 217, 10.

τελέω pro εἰμὶ 197, 7 ἐν δέξει τε-
λεῖν. 227, 16.
τηνάλλως 192, 13. 207, 1.
ὑπασπιστής, δ 147, 21.
ὑπογραφεύς, δ 171, 15. 176,
18. 179, 1. 185, 16. 207, 5.
208, 10.
ὑποθερμαίνουσι 170, 22.
ὑπονοστέω 218, 14.
φέρνη, ή 209, 5.
φορτηγός, δ, ή 211, 17 ὑποζύ-
για φορτηγό.
φρενοβλαβῆς, δ, ή 205, 19.
χορηγέω 163, 5. 183, 10. 201,
8. 227, 2.
χορηγία, ή 223, 16.
χρηματίζομαι, dona accipio 146,
4.
χρηστηριδίζομαι 154, 4.
χρυσόστεγος, δ, ή 148, 4 οὐ-
χρυσόστεγος.
Articulus omisus (in hac editi-
one interdum additus) 157, 3
vulgo: ἔσπεριος Ῥωμαῖοι. 172,
15 τοῦ ἥλιου ἀνατολή. 173,
17 ἐς τοῦ Ἀττῆλα σχηνάς. 190,
19 τῶν Ἐλλήνων φωνήν. 194,
5 εἰς τοὺς δικαίους εὐρετὴν θε-
ὸν πλημμελεῖν. 215, 3. 216,
9. 219, 11.
Ellipses 170, 13 τρισκαθεῖν, scil.
ῆμερῶν, δόδον ἀπέχουσαν. 178, 2

ἐς τὴν ἐκείνου, sc. σχηνήν, παρα-
γινόμενα. 191, 12 ἀρετῶν
τοῦ προτέρου τὸν παρόντα ἣ
γείσθαι, scil. βίον. 196, 14. 202,
22. 209, 17. 219, 20.
Formae inusitatae 174, 1 ἀνε-
ράντες, quasi ἀνερωτήσοντες.
187, 1 ἔρωντες, quasi ἔρουντες
(utrobique in hac ed. molam
est). 204, 1 ἤζοισι tanquam
ab ἤζει.
Infinitivi aoristi pro futuris 149,
13 πολυπλαγμονήσαι pro — γῆ-
σαιν. 202, 15 δέξασθαι, ubi
nunc editum legitur δέξεσθαι.
Participia aoristi pro futuris (pas-
sim in hac editione fortasse
minus recte mutata) 141, 13
τὸν διαλεξαμένους ἀγενελ-
σθαι. 147, 17. 19. 149, 11.
159, 10. 179, 3.
Participia fut. pass. Prisco valde
frequentata 148, 21 τὰ ἄρθρα
σμενα. 149, 5 λιτρῶν χρυ-
σίους δοθησομένων. 150, 10 τὰ
χρυσίους δοθησόμενον. 152, 22
ἐπιδειχθησόμενον. 167, 11. 175,
11. 14. 20. 176, 14. 177, 15.
16. 180, 16. 181, 10. 198, 1.
206, 18. 207, 4. 212, 2.
Participium cum εἴναι composi-
tum 210, 8 δωρησάμενος ἦν.

A D M A L C H U M.

Ἄδδην 277, 10.
ἀχροβατέω 277, 16.
ἄλη, ή 273, 14 τοσοῦτον αὐτοῦ
ἥδε ή ἄλη ἐπεχράτει.
ἀμφιέρθοπος, δ, ή 254, 2.
ἄν cum pronom. relat. seq. in-
dicativo 238, 12 οὐ — κοι-
νωσούσιν.
διακτάδομαι 235, 13. 243, 6.
διαφέρω 259, 18 ἔδοξε τοῦτο
τοῦ φόβου τοῦ πλειονος ἀνα-
φέρειν τὴν πόλιν.
ἀπελπίζω 234, 21.
ἀποζευγνυμι 260, 9 ἀποζεῦξαι
τὸ τείχισμα.
ἀποκατέω 277, 21 ἐς τὴν εὐγήν.

ἀποσβέννυμι 242, 13 ὑπὸ τῆς
συμφύτου ἀπεσβέσθη δειλίας.
ἀπρατος, δ, ή 276, 9.
δοχεῖον, τὸ 245, 11. 276, 13.
δοχιερεύς, δ 245, 18. 246, 20.
γένος, τὸ : τὰ λερὰ γένη, sacer-
dotum collegia 245, 12.
γοῦν praeter morem adhibitum
246, 18 οὐδὲ ἐδύνατο πάντων
δητὰς ἀπόροις τὰ γοῦν ἐπι-
τήδεια ἐκπορίσας καλύπτειν. 266,
4 νῦν γοῦν σὲ καλέσαντες.
γυγαιμανής, δ 273, 21.
δαιμόνιον, τὸ 277, 2.
δεκατηλόγος, δ 232, 13.
δέχομαι, passivo sensu, ut vide-

- ταυ 233, 10 παρὰ τοῦ
βασιλέως ἀσμένως.
δῆθεν 239, 4. 262, 7.
διαπυνθάνομαι 256, 10.
διατείνομαι 277, 4 οἱ μάγτεις
διατείνομενοι προύλεγον.
διδακτὸς, ἡ, δὲν 277, 19. τὴν
φυσικὴν καὶ διδακτὴν κακό-
τητα.
δομεστικὸς, δ 240, 17.
ἔαυτοῦ cum 2. pers. coniunctum
240, 10 εἰς ἔαυτὸν καὶ εἰς ἐ-
κεῖνον ἡμαρτεῖς.
εἰς, εἰς ὑπόθεσιν ἔχειν 237, 1.
ἐκ τῆς ἀνάγκης 263, 18.
ἔκκλησις, ἡ. οἱ τῶν ἔκκλησιῶν
ἐπίσκοποι 274, 17.
ἔκτοτε 262, 18.
ἔκτριβο 267, 16 ἐξέτριψε ἀπαν-
τὸ αὐτόθι γεωργοῦν.
ἔκφρεω 263, 20 ἔως τῷ παντὶ
πέρας ἔξιστειν.
ἔλληνεκόν, τὸ, τῆς θρησκείας
271, 2.
ἔνθρωπος (corruptum) 255, 16.
ἔνδειγμα, τὸ 260, 6.
ἔνεργέω 277, 12 τὸν γένον κρα-
παλῆν ἐνήργουν.
ἔξαπόλιμοι 266, 16.
ἔπανορθόμαι τὴν ἔγειαιν 240,
20.
ἔπισκοπος, δ 232, 19. 274, 17.
ἔρυθροπόροσωπος, δ, ἡ 273, 19.
εὐγείος, δ, ἡ 255, 6.
*εὐέπιτευκτος, δ, ἡ 274, 14.
*εὐπιερόδεντος, δ, ἡ 273, 2.
ἡγεομαι γνώμην 236, 11.
θεάζω 271, 22 παρέσχεν ὑπο-
ψιαν, ὡς ἐκ τινος ἀδήλου ταῦ-
τα θεάζοι προγνώσεως.
ἴσχυρά pro δύναμαι 261, 19 δ-
σους ἴσχυσε τῶν αἰχμαλώτων
ἐπρίστο. 274, 1.
Καδμεία γῆν 266, 1.
καπηλεύω 276, 8.
καραδοκία, ἡ 277, 16.
κατάλιθος, δ, ἡ 233, 17 εἰκόνα
χρυσῆν καὶ κατάλιθον.
καταλιμπάνω 277, 8.
κατάρχων, δ 277, 8.
κατατείνομαι 267, 15 κατατεί-
ναμένος τὰ καλλιστα τῆς χώ-
ρας — ὑφαρπάζει.
κόμις, δ 240, 8 τῶν πριβάτων,
271, 8.
- * κτηνικὸν, τὸ 276, 16.
μαγγανεύω 271, 10.
μάγιστρος, δ 239, 2 .
μαία, ἡ 273, 7.
μαστροπεύω 277, 12.
μερίς, ἡ 266, 20 ἐν ἀνδραπό-
διων μερίδιο.
μιᾶιφόνος, δ, ἡ 274, 11 μετὰ
χειρὸς μιαιφόνου.
μόρος, δ 247, 2 ἐκ τῶν ταύτη
μόρων (sed leg. videtur φρόνων).
ἔνδρυγχυματ 232, 3 δ πόλεμος
ἔνυερβάγη. 241, 22 μεταπεισατ
ἔνδραγῆναι ἔκεινον.
οὐραγία, ἡ 250, 15. 256, 16.
παλαιόπλουτος, δ, ἡ 252, 2.
παρὰ μικρὸν ἐλθεῖν 254, 3 πα-
ρὰ μικρὸν ἥλθον ἀπολεσθα.
παραλυπέω 247, 1.
παρεκστροφὴ, ἡ 273, 3.
παρευδοκιμέω 273, 10.
πεῖθω c. dat. (si lectio sana) 249,
4 τοῖς στρατιώταις — ἐπειδεν
οὐσοῦ πάντας ἐκλιπεῖν.
πολιαρχέω 247, 7 δ πολιαρχή-
σας.
πολιτοκάπηλος, δ 276, 16.
πολὺς 274, 20 πολὺς ἡν ἐπε-
θυμίαν χρημάτων.
* πρόσαγωγεύς, δ 240, 16 τοὺς
πρόσαγωγέας τῶν λημμάτων τῆς
ἀρχῆς.
σάλος, δ 259, 4 μόλις καταστά-
σαν ἐκ τοιούτου σάλου πόλιν.
σιλεντιόρος, δ 234, 4.
σκευωρία, ἡ 270, 22 ὑπ' αὐτοῦ
πειραθεὶς σκευωρίας (f. σκευ-
ωρίας).
στέγω 273, 5.
στενοχωρέω 234, 19 λιμῷ τοὺς
· ἔνδον στενοχωρήσαντι.
στρατοπεδάρχης, δ 274, 13.
στῆναι c. gen. 218, 15 στῆναι
τῆς πολλῆς πλάγης.
συβαριτικῶς 277, 11.
συντελέω 265, 6 ἐλπίδα χρη-
στὴν τῷ ἔργῳ.
σύντρεις 237, 4.
σύνταξις, ἡ 271, 6. 272, 13.
σύρφαξ, δ, τοῦ δήμου 273, 17.
συσπουδάζω 236, 5.
σχολαῖ, αἱ 237, 21. 268, 3.
σωματοκέομαι 277, 9.
σωματικία 273, 11.
τελέω 233, 18 δσοι ἐτέλουν ॥

- τὴν βουλήν. 262, 16. 269, 11.
275, 9.
ὑποκάθημαι 265, 11.
ὑποφθάνω 245, 11.
φύλαρχος, δ 232, 17. 233, 2.
χορηγέω 247, 19. 268, 3.
χορηγία, ἡ 237, 18.
Articulus praeter morem emissus
246, 21 ταῦτη πόλεις (quod
fort. non erat mutandum).
Formae verborum insolentiores
263, 20 ἔξοσειν quasi ab aor.
1. ἔξησα verbi ἔχιψεω. 262,
11 οὐδας. 246, 9 ιδεις.
Neutra participiorum saepe pro
substantivis posita 238, 4 τὸ
γεωγούγενταν. 245, 13 τὸ

παππούδην. 259, 5 τὸ θορυβό-
σθαι φιλοῦν. 267, 17 τὸ γε-
ωργοῦν. 275, 19 τὸ θυμούμε-
νον.

Nominativus absolutus 262, 1 ἁ
Ζήνων πρεσβευτάμενος — —
μπέσχετο, scil. δ τῶν Γέρων
στρατηγός.
Participium aor. pro fut. 255,
16 ἐπακολούθησαντας vulgo :
nunc — σωτας.

Participium praes. pro fut. 240,
18 ἐκπέμπειν λόγον διδόντας.
Recentioris graecitatis vestigia 231,
2 Λέοντος τοῦ Μακέλλη προ
Μακέλλου.

A D M E N A N D R U M.

- Ἄγριοποιός, δ 353, 14.
ἀγελάζομαι 299, 19 ἐξ τὴν κατ'
αὐτοὺς ἀγελάζονται ἡπειρογ.
ἀγίστεια, ἡ 330, 20.
ἀγχινεφής, δ, ἡ 298, 12.
ἀδελφότης, ἡ, τοῦ Καλασάρος 353,
22.
ἀδρόν, αὐδίο 341, 8. 391, 17.
αἰσιος, δ, ἡ 291, 17 οὐχ αἰσιως
προβήσεται τα τῆς πρεσβείας.
314, 11. 460, 6. 7.
ἀκάθεκτος, δ, ἡ 421, 13.
ἀλαζονικώτατος 422, 14.
ἀλεκητήρ, δ 282, 13.
ἀλκιμος, δ, ἡ 382, 10.
ἄλλα initio apodosis (Agath. 11, 5.
23, 8. saepe) 310, 3 εἰ καὶ
συμβατὴ γέ σφισι θανάτῳ ἄ-
λλωνται, ἀλλ' ἐμοι γε μὴ γενέ-
σθαι συνασθησιγ.
ἄλλα γάρ et ἄλλα γάρ καὶ pro
ἄλλα et ἄλλα καὶ (Ag. 26, 10.
67, 11. saepissime) 296, 16.
299, 23. 307, 14. 310, 20.
312, 4. 315, 19. 316, 6. 317,
8. 322, 15. 332, 10. 341, 6.
352, 3. 17. 355, 20. 360, 14.
394, 17.
ἄλλως δὲ pro ἄλλα 312, 16 οὐχι
ἐξ τὸ ἀβροδοσίατον — ἄλλως δὲ
ἄλις φιλοπόλεμος εἰσιν. 333, 20

- οὐ κατὰ Ρωμαῖων, ἄλλως δὲ
κατὰ Σχλαβηνῶν. 362, 10 μὴ
θυγάμει στρατιωτικῇ, ἄλλως
δὲ διλῃ.
ἀμηγέπη et ἀμωσγέπως (Ag. usi-
tissimum 7, 4. 33, 14. cett.)
345, 3. 417, 12.
*ἀμιλλητήριος, α, ον 439, 6 οἱ
ἀμιλλητήριοι ἀγῶνες.
*ἀμοιβάζω 362, 14 τὰς ἐμπορε-
ας ἀμοιβάζειν ἀκαλύτως.
ἀμπεχόντον, τὸ 309, 2.
ἀμφήριστος, δ, ἡ (Ag. 278, 1
τὰ ἀμφήριστα γένη) 321, 4
αἱ ἀμφήριστοι πολιτεῖαι. 372,
22.
ἀμφίρωμυος, δ, ἡ 405, 19.
ἀναδέομαι 354, 18 τὴν κίδα-
ριν. 411, 22. (Ag. 46, 20. 113,
10.)
ἀναλέγομαι (Ag. 13, 12. 96, 16.
cett.) 317, 9 ἀναλεξαμένη τὰ
γράμματα. 389, 9. 391, 13.
429, 22.
ἀναμαστεύω 425, 17.
ἀναπτερόω 311, 6. 322, 8. 329,
4.
ἀναρρήγνυμι 342, 8 τὴν μάχην.
ἀνδρόζοπος, δ, ἡ 440, 13.
ἀναφαντομαι pro simpl. φαντρ-
μαι 381, 1. 392, 1. 393, 12.

- ἀνθρητα** adverb. 289, 20 οὐδὲ
μένειν ἀνθρητα ἥθελον.
ἀξιότητος, δ., ἡ 339, 19.
ἀπανθαδεῖομαι 292, 11. (αὐθα-
δεῖομαι 308, 4.) et
ἀπανθαδεῖομαι 317, 2. 406, 14.
427, 8. (αὐθαδεῖομαι 289, 4.
κατανθαδεῖομαι 407, 20.)
ἀπειρόχαλος, δ., ἡ 317, 4.
ἀπλετος, δ., ἡ 300, 15. 425, 14.
ἀποιδιράσκω aor. 1. ἀπέρρασα
(Ag. 126, 10. 171, 5.) 299, 13.
361, 9. 394, 22. 400, 23.
ἀποδιοπομπέομαι 381, 8.
ἀπόδρασις, ἡ 442, 16.
ἀποκαραδοκέω 412, 15.
ἀποπορεία, ἡ 302, 20.
ἀποποροποιεόμαι 294, 8. 337, 12.
*ἀποσιγάω 295, 9.
ἀποσκίσμα, τὸ 422, 21.
ἀποτρόπαιος, δ., ἡ 381, 7.
ἀπότροπος, δ., ἡ 436, 17. ἐμοὶ^{γε} οὐδὲ ἀπότροπον φαγεῖται.
(Cfr. Ag. 7, 14., ubi nunc le-
gitur: ἔδοξέ μοι οὐδὲ ἀπὸ τρό-
που εἶναι, fort. minus recte.)
*ἀποφεγγαῖώ 404, 14.
ἀποφλαυρίζω 291, 20. 310, 21.
429, 14. 431, 21.
ἀπρόσμαχος, δ., ἡ 435, 6.
ἀρματοτροχία, ἡ 355, 21.
ἀρτιδανῆς, δ., ἡ 403, 9.
ἀρχιερωσύνη, ἡ 336, 1.
ἀσάλευτος, δ., ἡ 314, 6. 403, 2.
ἀσεκρῆτις 413, 11 οὖς, εἰ τις τῇ
Λατίνων χρήσοιτο φωνῆ, πε-
κρῆτις τε προσαγορεύεσσειν.
ἄταρ (Ag. 131, 17.) 298, 19. 320,
3. 331, 2. 341, 8. 353, 18.
373, 16. 381, 22. 386, 17. 395,
19. 421, 5.
αὐτὸς pro δ αὐτὸς 346, 20 ἐν
αὐτῷ γενόμενοις (sic vulg. ut
in Agath. 334, 10 καὶ αὐτὸ-
τοῖς ἄλλοις γενόμενοις) 398,
11 vulg. καὶ αὐτὸν ἔννενεχθῆ-
ναι. 409, 1 ἐν αὐταῖς ταῖς ἡ-
μέραις.
ἀφαγνίζω 381, 10.
*ἀφιλοπρωτεία, ἡ 434, 13.
βασιλείως στοὺς, ἡ 439, 2.
βεβαιωτικός, ἡ, ὃν 353, 8 γράμ-
μα.
βεβηκώς, firmus 430, 10 μὴ λο-
γισμός βεβηκότις χρωμένοις (Ag.
- 266, 14 λογισμός στερβόρ καὶ
βεβηκότις).
βιβλίστιον, τὸ 372, 7.
γελοιώδης, δ., ἡ 295, 1.
γενεάρχης, δ 322, 15. 410, 18.
γνωματεύω (Ag. 33, 13. 43, 19.
ταρε) 285, 16. 297, 4. 312,
8. 322, 2. 392, 21.
δεδίτηρα 288, 14 ταῦτη δεδί-
τηνται καὶ ἐκγορθίσουσι τὸν
βασιλέα. 442, 1. (Ag. 220, 11.,
ubi legendum: δεδειγμένοις
pro δεδειγμένοις.)
δεκατευτήριον, τὸ 360, 8.
θεατημόριον, τὸ 304, 14.
δῆ abundans, in primis post praep.
κατὰ 291, 4 κατὰ δῆ τιν *Nl-*
σιβιν. 300, 14 κατὰ δῆ τὴν λι-
μνην. 301, 21. 302, 16 κατὰ
δῆ τὸν Εὔξεινον πόντον. 314,
8. 318, 17. 320, 19. 332, 18.
381, 15. 383, 15. 385, 13.
386, 1. 389, 22. 391, 1. 393,
12. 414, 4. 421, 21. 424, 6.
δῆθεν Men. usitatissimum 285,
19. 289, 7. 290, 15. 292, 22.
313, 18. 322, 4. 326, 14. 336,
4. 337, 2. 351, 1. 405, 2.
δηλητήριος, δ., ἡ 297, 6 γάρμα-
χον.
δήπουθεν valde frequentatum 299,
13. 320, 10. 338, 23. 349, 15.
353, 12. 357, 17. 369, 6. 371,
1. 383, 10.
διάλιθος, δ., ἡ 341, 5 ἐκ δια-
λιθων ὑφασμάτων.
διασαρηψίομαι 341, 11.
διατυπόω 362, 21 διετυπώθη τὸ
πονοῦν μέρος πρεσβείαν στέλ-
λειν.
διεκήγορος, δ 433, 13. (Ag. 295,
10.)
διοπτήρ, δ 301, 13.
δονακώδης, δ., ἡ 399, 3.
δουλαγνώγεω 355, 7.
δόχιτη, voc. Turcicum, quod pa-
rentalia significabat 403, 15.
δραματουργέω 422, 22.
δράσσομαι τινος 416, 2 ἀπειρό-
τας δραξάμενοι.
ἐγχαλινῶ 356, 6 ἐγχαλινῶσαν-
τε τὴν τοῦ Ζεύ μεγαληγορίαν.
406, 19. 422, 3.
εἶναι cum participiis praeſ. et
aor. (Ag. 175, 14 ἀλύοντες ἡ-

- σαν) 290, 18 ὡς δὲν ἔσοιτο ἐξ-
επιστάμενος. 295, 15 ἀντικα-
θιστάμενος ἦν. 326, 1. 337,
6 οὐχ ἦν — προσποθέμενος.
341, 10. 344, 17. 384, 5. 396,
1. 429, 7. 439, 18.
- εἰρηνοπάτριος* (*Chosrois titulus*)
353, 13.
- εἰς πρὸ ἐν 301, 4 εἰς τὰ περὶ
τὸν Κωνσταντίνον — ἐπιτηροῦσσι. 310,
7 ἐς τὰ τῶν Γηπαίδων δριτά
διέτριβεν. 330, 3. 331, 19.
- Ἐκατεῖ* (Ag. 6, 4. 47 . 2. *passim*)
294, 16. 321, 22. 344, 1. 370,
5. 392, 18. 397, 5. 406, 15.
- Ἐκδιαιτάω* 427, 1 ἀμεριμνος δ
βίος ἐκδειπηγμένος.
- Ἐκεῖσε*. οἰχεῖσθας ἐκεῖσε, *mori*
(Ag. 4, 5. 287, 5.) 283, 11.
423, 18 ἀπιένται.
- Ἐκεῖσε* πρὸ ἐκεῖ (Ag. 137, 2.) 301,
8 διέσωζεν ἐκεῖσε τοῦ Διζαβού-
λου τὸ κράτος. 357, 1. 383,
12. 414, 10. 416, 13.
- Ἐκμαγεῖον*, τὸ 364, 9.
- Ἐκπαλαι* 392, 15.
- Ἐκπολεμέομαι* τινι 404, 12 *Τοῦρ-*
χοι ἐξεπολεμήθησαν τοῖς *Ρω-*
μαίοις.
- Ἐμπεδώτατα* 302, 22. 313, 21.
322, 9.
- Ἐμπῆς* (*forma ion.*) 326, 20.
- Ἐμψιλοχωρέω* 430, 2.
- Ἐμψιλεύω* 432, 6.
- Ἐν πρὸ εἰς 291, 14 ἐν *Βυζαντίῳ*
ὕπει.
- Ἐνιζάνω* 306, 5. 323, 15. 341,
4. 362, 2. 382, 22. 421, 18.
- Ἐξ ἀρχῆς, *penitus* 330, 19 τὴν
Ἐξ ἀρχῆς δουλειαν. ἐν ἀρχῇ
321, 23 οὐχ ὑποχαλαντῶν ἐν
ἀρχῇ τῶν *Περισσῶν*.
- Ἐξηγούμενος, δ 282, 2 δ τῶν *Α-*
λαγών ἐξηγούμενος 356, 18.
- Ἐξογκόμαι 291, 11. 308, 5 *ἐξ-*
ογκούμενος (*vulg.* ἐξογκώμε-
νος, f. pro ἐξωγκωμένος, *negle-*
cito augmento).
- Ἐξουσιάω 373, 6.
- Ἐπακτριεῖ, ἥ 333, 9.
- Ἐπεντρυφάω 287, 7. 407, 20.
- Ἐπειθώ 400, 8 ἐπέβυσε τοῖς δέκα
δακτύλοις τὸ στόμα τὸ ἀστοῦ.
- Ἐπιδουπτέω 441, 22.
- Ἐπιθειάω 363, 19. 364, 21. 441, 17.
- Ἐπιφέρεπτατη 423, 6.
- Ἐπισκιάζω 350, 7. 428, 7.
- Ἐπιτροχάδην 384, 10.
- Ἐπιτωθάζω 429, 14.
- Ἐρίτιμος, δ, ἥ 331, 3.
- Ἐς 314, 7 φοιτήσαντα ἐς τὸν βα-
σιλέα.
- Ἐς τὰ μάλιστα, *formula Men. u-*
sitatisimata 282, 15. 385, 17.
298, 10. 303, 17. 307, 14.
374, 19. 392, 14. 393, 6. 409,
7. 416, 18.
- Ἐσστι cum superlativis (Ag. 16,
12. 31, 14. *passim*) 284, 18.
285, 11. 298, 11. 323, 19.
327, 9. 396, 5. 411, 12. 427,
2. 429, 17. 431, 19. 432, 11.
- Ἐσφοιτῶν 282, 9. 301, 19. 302,
14. 396, 3. 412, 2. 414, 14.
- Ἐπερα ἄλλα (f. ἄπτε) 344, 9 *εἰτε*
φρούρια, εἰτε Ἐπερα ἄλλα.
- Ἐπιθυμόρος, δ, ἥ 441, 4 εὐθύνω-
ρον περίων.
- Εὐκούστατος, η, ον 282, 14. 288,
10. 320, 16. 326, 9. 330, 15.
385, 3. 409, 12.
- Ἐφεστρῖς, ἥ, στρατιωτικὴ 309, 9.
- Ἐχέρρων, δ, ἥ 417, 22. 422,
18.
- Ἵητέω πρὸ αἰτέω 385, 12 ἕζητε
τὸν Βιταλιανὸν χρυσὸν οἱ πα-
ρασχεῖν.
- Ζοψώδης, δ, ἥ 416, 17.
- Ὕγιούμενος, δ 295, 15. 305, 17.
309, 10. 312, 6. 332, 3. 358,
17. 385, 16.
- Ὕλιμπατος, δ, ἥ 306, 3 τὸ ὕλι-
μπατον τοῦ βατανέου.
- ἥν ε. ορτατ 335, 21 ἥν ἐπιορ-
κοῖεν.
- Φαμίλια 439, 2 ἐν τῇ βασιλείᾳ
στοὺς θαμίλειν. (Ag. 6, 20.)
- Φειον, τὸ 434, 22.
- Φεοκλυτέω 363, 22.
- Φεούδοτος, δ, ἥ 409, 22.
- Φέρω 406, 10 ταῖς τοῦ φίλου θε-
ρεσθας ἀκτεῖσιν.
- Φητικόν, τὸ 286, 7 τὸ θητικὸν
καὶ οἰκετικὸν, *copiae domesticae*. (Ag. 80, 5.)
- Φρεψημένη, ἥ, *patria* 323, 4. 15.
349, 13.
- Φυμέδος, δ 341, 7.
- Φυρεψημόρος, δ 408, 13.
- Ιδιοβουλέω 309, 3.

ζερουργός, δ 331, 7.
 ἑλαστήριον, τὸ 352, 16.
 ἔνδαλμα, τὸ 383, 9.
 ἵσοδύγαμος, δ, ἡ 359, 18. 364, 6.
 ἰσχυροποιέω 377, 19.
 καὶ δ ετ καὶ δς (Ag. 23, 19. 56,
 16. passim) 292, 4. Λιμφός ἐκ-
 πέμψας ὑπῆρχε καὶ δ γε —
 πρεσβέταν. 292, 15. 297, 17.
 335, 10. 360, 3.
 καιροφυλακέω 435, 4.
 κατ' ἔκεινο καιροῦ 282, 4. 373,
 19. (Ag. 19, 4 ἐς ἔκεινο τοῦ
 καιροῦ.)
 κατὰ τὸ μᾶλλον (Ag. 9, 19. 15,
 6. saepe) 289, 5. 301, 16. 405, 6.
 καταδιαιτάω 293, 7.
 καταθύμιος, δ, ἡ 439, 5.
 κατασοβαρέουμαι 429, 13.
 καταυθαδίζομαι 407, 20.
 κενεμπατέω 439, 19.
 κεντράριον, τὸ 327, 23.
 * κλεπτοτελωνέω 360, 21.
 κλίμα, τὸ, pagus vel castellum
 in Armenia vicinisque regioni-
 bus 393, 8 διὰ τοῦ λεγομένου
 Λαθεστῶν κλίματος καὶ τοῦ
 Μαρεπτικῶν. 394, 19.
 κρείττον, τὸ, Deus (Ag. 49, 18.
 65, 4.) 318, 4. 370, 1.
 κρυμώδης, δ, ἡ 297, 14.
 λατόμος, δ, ἡ 443, 5 υργανα
 λαοτόμα καὶ τοιχώρυγη.
 λαφυραγωγός, δ 368, 16.
 λειτούργημα, τὸ 418, 11.
 λοχιμώδης, δ, ἡ 399, 3.
 μάγιστρος, δ 413, 14.
 μαχαιροφόρος, δ 283, 19.
 μεγαλοβύζημαν, δ, ἡ 347, 7.
 μειονεκτέομαι 349, 13.
 μεμεθυσμένα φόματα 317, 5.
 μεταβολεὺς, δ 294, 18 μεταβο-
 λεὺς τε καὶ παλιγκάπηλος. (Ag.
 254, 12.)
 μέταξα, ἡ, sericum 295, 23. 302,
 9.
 μεταφύσιθμίζω 289, 2.
 μῆνις, ἡ 335, 21.
 μήτε προ μῆδε 351, 19.
 μήτε μῆν 418, 22. 419, 16.
 μοναστήριος οἰκος 352, 12.
 μυσταγωγός, δ, episcopus 329,
 21.
 γεμεσίζω c. dat 312, 13 ἐνεμέ-
 σιζε τοῖς στρατιάκαις.

ξιφείδιον, τὸ 403, 13.
 ξιφηφόρος, δ 398, 4.
 ξυμβάν 349, 6 τυχὸν μὲν γραεῖς,
 τυχὸν δὲ παιδας, ξυμβάν δὲ
 τοὺς φιλτάτους.
 * ξυμμεταρυθμίζω 351, 6.
 ξυνέλευσις, ḥ 354, 15.
 ξυναθέν 409, 17 Ζαχαρίου τὴν
 πρεσβείαν ταύτην γενέσθαι ξυ-
 αθήσαντος.
 δ γε tanquam pronomen person.
 293, 9 δ Μεράβης αὐτίκα δ γε
 — συγχέας τὸ πρόσωπον ἐφο-
 νίττετο. 296, 22. 297, 15. 303,
 5. 321, 13. 326, 7. 331, 12.
 407, 9. 414, 20.
 οἱ pro αὐτῷ initio enuntiati 417,
 13 οἱ (sic scrib., που οἱ) δέ τὰ
 μέν ἄλλα οὐκ εἶχε καλῶς.
 οἰκεῖος, οικος 287, 7. 310, 11.
 δμάς, ἡ 352, 7 ἐν δμάδε.
 δπως c. inf. 391, 22 βουλευμα-
 σθαι δπως δὴ τὰ δικα κατα-
 θέσθαι τελέως.
 δροδογνώμων, δ, ἡ 299, 21.
 δυισμα, τὸ 288, 2. 7
 δσον οῦπω (Ag. 79, 16. 106, 21.
 saepius) 314, 13. 324, 11. 328,
 19. 344, 14. 395, 14. 414,
 4.
 οὐ μὴν ἄλλα καὶ 301, 2. 339, 3.
 383, 9. 399, 4. 401, 13. 412,
 22. 431, 22. 439, 7.
 οὐδ μὴν καὶ (omisso ἄλλα) 389,
 22.
 οὔτε προ οὐδὲ (Ag. 216, 18.) 315,
 11. 322, 17. 413, 1. 434, 22.
 οὔτια ξυμβάν, οἴτια παρασχόν
 (Ag. 99, 9. 123, 17. cell.) 290,
 22. 297, 15. 314, 10. 414, 7.
 410, 9. 424, 21.
 δρθῆναι, videri 289, 5 δρθή-
 σεται κατὰ τὸ μᾶλλον ενεργέ-
 της. 293, 6. 387, 18. 434, 11.
 παγιόω 362, 6 ἐπαγιαθὴ τὸν
 ἔρχοντα τοῖς Δάρας διατιθέναι.
 παλιγκάπηλος, δ 294, 18.; τ. με-
 ταβολεὺς.
 παλιμβόλος, δ, ἡ 297, 5. 355,
 23. 377, 3.
 παλύνω 297, 13 τῆς αὐτῶν χώ-
 ρας νιψετῷ παλυνομένης.
 * παρατιτρώσκω 420, 10.
 παρενυαστὴρ, δ 346, 19.
 περιγοστέω 282, 1. 402, 6. 427,

12. 432, 4. 439, 5. 18. (Ag.
ηδ, ο περιμοσιησις.)
περιμέττεω 442, 16.
περιμόνητήριον, τὸ 330, 21. 383, 1.
περιώδυνος, δ, ή 306, 14
πλειστα ὑστα 305, 13. 320, 13.
404, 1. 407, 13. 414, 13.
πολεμησίων 328, 13. 414, 11.
πρέσβις, acc. — *iv*: haec forma
exstabat in ed. Hoeschel. 389,
11.
προσάπαξ 322, 2.
προσιζάνω 409, 22.
*προσκεπασίης, δ 418, 9.
*προτίκτωφ, δ 418, 7.
πρωτοστάτης, δ 286, 7.
πτερόν 314, 13 κολακεῖαις τὸν
βασιλέα ἐπέρεωσαν.
πτοία, ή 421, 6.
σάκραι, αἱ λεγόμεναι τῇ Λατε-
νῶν διαλέκτῳ σάκραι 352, 19.
353, 2. 363, 16.
σέβασμα, τὸ 326, 4.
σελείηναι voc. corruptum 328, 16.
σημανῶ: αοτ. 1. tum ἔσημανα 308,
13. 309, 4. 358, 4., tum ἔση-
μηνα 312, 3. 18. 422, 2.
σηραγξ, δ 44, 10.
σηρικός, ὥ, ὅν 283, 16 θεθῆται
σηρικάς. 339, 18. 382, 13.
σπαλλωνες, οἱ, vineae 443, 1.
(Ag. 147, 15. 195, 5.)
στέργω c. dat. 391, 16. 441, 7
ταὶς σπονδαις οὐ στέργουσι
οἱ Ρωμαῖοι.
συμβούλαια, τὰ 358, 4. (leg. συμ-
βόλαια.)
σφεῖς cum 1. pers. 423, 5 ἕκε-
τειαις χρώμεθα μη ἀναγκα-
σθῆναι σφᾶς ἐπιλαβέσθαι δ-
πλων.
σφέτερος cum nom. sing. 300, 8.
σφριγάω 283, 3 οὐκ ἔσφριγα
οἱ τὸ σῶμα. 396, 2.
τῦτά τοι, ταύτῃ τοι, propterea
(Agath. 18, 17. 16, 14.) 284,
14. 297, 6. 14. 301, 7. 303,
10. 329, 19. 352, 18. 385, 16.
405, 3. 428, 10. 442, 12.
τελέω 289, 9 ἐν ζῶσι τελεῖν.
τέλος, τὸ 283, 10 τῷ δψειλομέ-
νῳ τέλει ήγαντισθῃ.
τέρθρεια, ή 321, 22. 348, 6.
τέθεμαι 283, 5 ἔθειο δορυάλω-
τον. 287, 8 οἰκειον τέθεσθαι
- χέρδος. 291, 15 αὐθαδέστερον
τοῖς κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν θε-
μενος. 307, 19 λόγους ἡμίν
θέσθαι. 314, 3.
τιμαλφῆς, δ, ή (Ag. 93, 1.) 308,
13. 330, 22.
τραχιτῶ, gr. barb. 354, 5. 7.
τῷ τοι ἄρα, formula Menandro
usitatissima (sicut Agathiae 119,
1. 158, 12. cett.) 314, 14. 356,
10. 375, 15. 384, 15. 393, 6.
400, 2. 404, 12. 416, 6.
ὑδροστάτου, τὸ 301, 11.
ὑπερβλέψω 335, 17.
ὑπερδριος, δ, ή 316, 2.
ὑπερυνομαι 432, 4.
ὑποστράγγυμα 327, 13 ἐπίσε-
ὑποστραγγυός.
ὑποτύψω 286, 17.
ὑψαγόρας, δ (Ag. 79, 1.) 284,
13. 294, 11. 317, 4. 402, 2.
ὑψούχην, δ, ή 325, 4.
φθάσας, ασα, αν 305, 4. 339,
21 τα φθάσαντα. (Ag. 91, 8.)
φιλορωματος, φιλοπέρσης 402, 22.
φιλοτάραχος, δ, ή 430, 12.
φύθητρον, τὸ 441, 10.
φοινίτομαι 293, 10.
φυλαρχος, δ 292, 3.
χαρακτηρίων 353, 16.
χορηγός, δ, τῆς τρυφῆς 289, 5.
χρονοτοιθέω 360, 13.
χρώματα, τὰ (in circo) 439, 5.
χωρέω c. part. fut. 304, 18 ἔχε-
ρονν πολεμήσοντες.
ῳδι 309, 13. f. 440, 9.
Accusativus absolutus 287, 9 τοῦ-
το ἐφειμένον αὐτοῖς — ἔχον-
σαντο. 290, 20 Τιμόθεος, τοῦ-
το ἐπιτετραμένον αὐτῷ, πα-
ρεγένετο. 300, 4. 326, 6. 374,
14. 417, 16 ἀρέσαντα βασιλεῶν
(f. ἀρέσαν τῷ βασιλεῷ).
Articulus præter morem omissus
287, 13 διάδοχον εἴναι τετε-
λευτήστος (pro τοῦ τετ.). 360,
12 κατὰ ταύτην δέσταν. — pos-
itus 411, 2 μεταξὺ τῶν ἀλ-
λήλων.
Formae nominum insolitae 391,
5 τὰ πρέσθει pro πρέσθει s.
πρέσθη 402, 4 ω ἡγεμών pro
ἡγεμόν. — verborum : 421, 6
ἔχρατο pro ἔχρητο. 436, 12 θε-
θετικα sensu activo. πάγοι —

ἀπόλαυσιν ὥσπερ ταμεῖδύ τι
καθεστήκαστο. 284, 20 ἀπο-
τανθῆναι. 304, 6. 316, 1 κα-
θελῶ fut. v. καθαιρέω (Ἄρ. 269,
5). 333, 1 ὑφειδόμενος (?).

Infinitivus aor. pro fut. 325, 13.
15 ἀπάρξασθαι — παραβήσα-
σθαι. 412, 22 τεῦξασθαι (nunc
ubique mutatum est).

Neutra participiorum sensu col-
lectivo 282, 11 τὸ φυτιστατοῦ.
394, 22 τὸ γεηπούοῦ.

Nomina castellorum et pagorum
in Armenia et adiacentibus ter-
ris in — on exeuνtia non de-
clinantur: Χλωμάρων 329, 14.
Κιθαρίζων 329, 11. Χορουτζόν
359, 21. Άγρεστῶν 393, 7.
Μαρεπτικῶν 393, 8. Μαχρα-
βαγδῶν καὶ Ταρανγῶν 394,
19. Μονόχαρτον 421, 2.

Nomina propria in — εος, in —
ης (pro εις) mutata (gr. barb.)
386, 2 Ταργιτης, qui alias
Ταργιτειος 386, 16.

Nominativus absolutus 313, 11
ἀνερευθέντες οἱ τὴν κλοπὴν εἰρ-
γασμένοις ἐν φανερῷ τε γενό-

μενοις, μοῖραιν ἀπεκατέστησε.
317, 15 οἱ στρατηγοὶ εἰπολήν
ποιησάμενοι καὶ διμήροις λα-
βόντες, ἡκον ἐξ Βυζάντιου scil.
οἱ διμήροις.

Neutra adiectivorum pro substanti-
vibus 283, 14 τὸ ἀγχίνυν τε
καὶ βουλευτικὸν τοῦ βασιλέως.
285, 19 τῷ ἐμπεδῶσα τῷ εὐ-
γονῷ. 286, 19. 288, 20. 292,
21. 299, 18. 316, 15. 349, 5.
435, 20 ἐς ἔσχατον κινδύνου.

Optativus futuri Menandro, ut
Agathiae, nimis frequentatus
282, 3 ἵκεται ἐγένοτο, ὡς ἄν-
γνωριμοὶ ἐσοιντο. 285, 14.
286, 4. 287, 17. 289, 19. 290,
18. 292, 7. 294, 11. 16. 296,
7. 301, 10. 303, 20. 305, 8.
309, 22. 315, 22. rell.

Participia praeſ. s. aor. pro fu-
turiſ (interdum hac ed. muta-
ta) 282, 2 Κανδιχ ἥρεθη πρε-
σβευθμενος. 308, 9 πρέσβετες
τοὺς βεβαιώσαντας περὶ τῆς
εἰρήνης. 345, 21. 346, 15. 384,
17.

A D P R O C O P I U M.

*Αν post δπως seq. indicativo 494,
10 δπως δν ή τύχη κρίνεται.
Φιλίς, ή 495, 12.
ενακιάζω 501, 5.
κατόπιν δφθηναι τινος 490, 2 ή
πόλις μηχανωμένη μη κατόπιν
δφθηναι τῶν δωρεῶν. 496, 4
της μη κατόπιν δφθηναι τῆς
τιμῆς.

κρείτταν, τδ, Deus 492, 15. 494,
4.
λῆξις, ή 497, 3 ή ἐφία λῆξις.
πολιά, ή 497, 19 αἰκιζομένην
πολιάν.
προλαβόντα, τὰ, praeterita 494,
21. 495, 1. 501, 1. 512, 16.
Augmentum omiesum 496, 14 τῶν
ψηφισμένων.

CORRIGENDA AD EDITIONEM HOESCHELI.

P. 7. l. 6. μὲν ἐπ' εὐσ. p. 8. l. 11. ac p. 146. l. 20. πρότερος
(p. 389. l. 11. πρέσβιγ) p. 12. l. 8. διφ' ἵππων p. 53. l. 12.
παρεργμένο υπό p. 169. l. 14. δλλὰ καὶ Μαξ. p. 177. l. 9. δι
δὲ p. 190. l. 11. παράλον p. 210. l. 1. δεδημένω p. 216. l. 21.
οὐτε διπ. p. 219. l. 15. Ρωμαῖκῷ μὲν π. p. 221. l. 5. πάτερ ἀν-
δρας τῶν p. 235. l. 10. κελεύοι. p. 242. l. 18. Μαρτίνιανός
p. 255. l. 16. ἔνθως p. 257. l. 16. τοὺς μὲν εὖ p. 294. l. 12.
εῆ τῶν φημ. p. 301. l. 17. Όρομον σχῶν p. 324. l. 21. αἴπισχυρ.
p. 334. l. 18. οὐτε p. 353. l. 7. περὶ τοῦ τοιοῦδε l. 14. φίτιον
οἱ θεοὶ p. 367. l. 16. γε κακῆες.

ALIA CORRIGENDA.

P. 13. in Schol. ad 1. dele mg. p. 21. (Arg.) l. 13. Epistola ad
cives oppidi a barbaris obsessi, qua monentur ne temere pugnam
insant(5). Oratio Dexippi ad eos etc. p. 139. (Arg.) l. 14. pro Mar-
cellinus scr. Aegidius. p. 145. dele Scholion ad 2. et 4. p. 166.
(Arg.) l. 5. pro Romano scr. Graeco. p. 203. Schol. 3. ἐπάλικα.
p. 242. vers. lat. l. 19. Martinianus. p. 291. l. 3. πρὸς τοῦ Πέρσα.
p. 295. in Scholio ad 1. 2. pro vulg. scr. Val. p. 305. l. 13. κα-
κηγοργήσαντες. p. 366. l. 12. προτερήσας. p. 612. col. 2. l. 49.
41. dele verba (sed hic — videtur.) p. 616. col. 2. l. 39. scr. Are-
thaes nepos.

ADDENDA.

P. XXIX. l. 12. Postea, eodem Marciano Aug. superstite, ab Ea-
phemio, magistro officiorum, adseror adlectus fuit (p. 155. l. 12.
ed. B.). ad p. 6. l. 7. ἀπὸ ἐπάρχων H., similiterque infra p. 48.
l. 14. μετὰ διοφυρμῶν. p. 124. l. 18. μετὰ ὑπερηφανειας. p. 154.
l. 2. κατὰ ἐκείνην. p. 176. l. 21. ὑπὸ ἐρμηνεῖ. p. 188. l. 10. ὑπὸ^τ
διδύναις: quae cuncta in editione Parisina sublata sunt; mansit ta-
men, imo in nostram quoque editionem transiit p. 143. l. 8. μετὰ
αλκισμῶν. — ad p. 15. l. 15. ὑμῖν vulg. p. 19. l. 5. βουλόμεθα vulg.
p. 127. l. 12. παρὰ Ναρσαῖον H., περάντας σαῖον vulg. p. 139. (Arg.)
l. 15. post gerit add. Legatio ad Marcellinum pacem confirmat. ad
p. 159. l. 12. τὰ εἰς τῶν vulg. p. 162. l. 17. διφικουμένοις vulg. l. 19.
ἴστων ἀκοῖον vulg., ἐς τὸν κοῖον H. p. 175. l. 16. εὐλαβηθεῖς H.,
εὐλαβεῖσθαι vulg. p. 182. l. 10. Κατέβαν vulg. at p. 191. l. 8. et

197. l. 11. Ακαθήσων. p. 203. l. 4. παραγενόμεθα vulg. p. 207.
l. 17. Αδάμει τῶν Val., Αδαμεῖτῶν vulg. p. 210. l. 8. ὡς τὸν vulg.
p. 211. Pericope, quae incipit a verbis αναζεύξαντα δὲ (l. 11.) ap-
poniter in ed. Bresch. lemmatis loco: λέγος δ. p. 215. l. 7. Κων-
σταντίνῳ vulg. p. 219. l. 10. Κωνσταντῖνος vulg. p. 233. l. 1.
ἔχθεν ed. H. p. 247. l. 11. et p. 258. l. 19. Θρησκευ vulg. p. 249.
l. 17. ἔκλιποντας H., ἔκλιπα vulg. p. 250. l. 10. τῶν abest vulg.
p. 266. λ 10. αὐτῶν vulg. p. 267. l. 19. αὐτοῖς H., αὐτοὺς vulg.
p. 283. l. 9. κατηγορίσατο vulg. l. 11. ἡφαντίσθαι vulg. l. 21.
διμφρονέστατο vulg., διμφρονέστατο Η. p. 296. l. 19. μὲν vulg.
p. 298. l. 21., p. 396. λ 10. et p. 413. l. 11. εἰρητο vulg. p. 300. l. 8.
ἀποστελλος vulg. p. 302. l. 6. τῷ Περ. vulg. p. 303. l. 6. διαχρῆ-
μα ed. H. p. 307. l. 7. ὑμῖν vulg. p. 309. l. 17. οἴδι τε vulg. p. 310.
l. 16. τῇ H., τῇ vulg. p. 321. l. 15. φύρον ed. H., φύρων ed. Par.
p. 342. l. 1. αὐτῷ vulg. p. 345. l. 5. κατηγορίσθετο vulg. p. 356.
l. 19. καταλόγου vulg. p. 358. l. 4. f. διδόματε περὶ τῆς Σ. N.
p. 370. l. 4. ἡμεῖς vulg. p. 392. l. 7. πλέον vulg. p. 394. l. 15. ἀν-
τακαθισταμένου vulg. p. 419. l. 4. προεγώρησαν vulg. p. 428. l. 18.
Coniungenda sunt haec cum fine narrationis de Petri legatione, su-
pra p. 373. l. 11.

p. 612. ad vocem: Alamundarus senior — Almondar, Hirensum
rex XVI. ap. Pocockium, Spec. hist. p. 69. N.

ibid. ad vocem: Alamundarus iunior — Almendar, Gassanen-
sum rex XXVII. ap. eund. p. 77. N.

ibid. ad vocem: Ambrus — Amru ibn al Mondar, Hirensum
rex XVIII. ap. Pocockium p. 72. N.

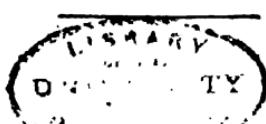
ibid. ad vocem: Amorcesus — Amru 'l Kais II. pater Alamundi-
dari, avus Ambri: Hirensum rex XVI. ap. Pocock. p. 69. N.

p. 613. col. 2. post l. 45. adde: Arghas, imperante Anastasio,
regulus Saracenorum Chindenorum, ad quem avus Nonnosus legatus
missus est. N. 478, 6 — Al Hareth, Ambri fil., rex Kendensis, a
Cabade regno Hirensum ornatus, unde cum Choeroes deiecit: Po-
cock. p. 79. N.

p. 617. ad vocem: Chindesi — Kende, apud Arabas: Pocock.
p. 79. N.

p. 621. ad vocem: Furdigan — 20. Sed Menandrum errare
suspicio: certe Fardchane Persis ptochodocheum significat. N.

p. 624. ad vocem Iuroipaach → Apud Lydum de mag. III. 52.
53. Viriparach, vel Viraparach (Βιρ.) vocatur: id quod proxime ad
venitatem accedere videtur: barach enim domum, sive mansionem
significat, viran solitudinem, vel ruinas. N.

BONNAE
TYPIS C. F. THORMANNI.
